

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΗ'

Τρίτη 8 Ιουνίου 2010

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 8710
2. Άδεια απουσίας της Βουλευτού κ. Α. Πετρελάκη-Σηφουράκη, σελ. 8711
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 2ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων και το 5ο Δημοτικό Σχολείο Κέρκυρας, σελ. 8721, 8727
4. Ανακοινώνεται η παράταση της λειτουργίας της Εξεταστικής Επιτροπής για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου έως και τη Τρίτη 8 Ιουνίου 2010, σελ. 8515
5. Ανακοινώνεται ότι η Εξεταστική Επιτροπή για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου καταθέτει ο πόρισμά της, σελ. 8515
6. Επί του Κανονισμού, σελ. 8716
7. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 8719, 8720

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών, σελ. 8503
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 8504-8514
3. Συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων:
Προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, σχετικά με την ενεργοποίηση του προγράμματος εθελοντικού επαναπατρισμού των μεταναστών, σελ. 8698

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ψήφιση επί του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας: «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιριών και άλλες διατάξεις», σελ. 8700
2. Συζήτηση επί των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής : «Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις», σελ. 8710

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί του Κανονισμού:

ΣΑΛΜΑΣ Μ., σελ. 8716

B. Επί προσωπικού θέματος:

ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ Β., σελ. 8720
ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Χ., σελ. 8719
ΣΑΛΜΑΣ Μ., σελ. 8720

Γ. Επί των αναφορών και ερωτήσεων:

ΒΟΡΙΔΗΣ Μ., σελ. 8698, 8699
ΒΟΥΓΙΑΣ Σ., σελ. 8698, 8699

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής:

ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ –ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ Ε., σελ. 8721, 8722
ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Δ., σελ. 8723
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ., σελ. 8725
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Μ., σελ. 8711, 8727
ΔΙΩΤΗ Η., σελ. 8714
ΖΙΩΓΑΣ Ι., σελ. 8712, 8720
ΘΕΟΧΑΡΗ Μ., σελ. 8710, 8727
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Σ., σελ. 8720
ΜΑΡΚΑΚΗΣ Π., σελ. 8713
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Κ., σελ. 8717
ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ Κ., σελ. 8724, 8729
ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Μ., σελ. 8716
ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Χ., σελ. 8718, 8719, 8728, 8729
ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ Α., σελ. 8715, 8716, 8728
ΣΑΛΜΑΣ Μ., σελ. 8716, 8717
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Α., σελ. 8724

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΓ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΗ'

Τρίτη 8 Ιουνίου 2010

Αθήνα, σήμερα στις 8 Ιουνίου 2010, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.12' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Μαυρουδή Βορίδη, Βουλευτή Αττικής, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το κέντρο προστασίας καταναλωτών αιτείται τη δημιουργία πτωχευτικού δικαίου καταναλωτών.

2) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Κληρικών Μητροπόλεως Γορτύνης Αρκαδίας αιτείται την κατάργηση της φορολόγησης του 20% στο αποκλειστικό ειδικό επιδόμα που παίρνουν οι κληρικοί.

3) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Κρουσανιωτών «Η Αγία Ειρήνη» Νομού Λασιθίου ζητεί την εξασφάλιση της ιστορικότητας του οικισμού Κρουσώνα του Δήμου Κρουσώνα Λασιθίου.

4) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί τη λήψη μέτρων για την τόνωση της οικονομίας της Κρήτης.

5) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ** κατέθεσε αναφορά με την οποία αιτείται να αποζημιωθούν οι ελαιοπαραγωγοί του Νομού Ηρακλείου για την καταστροφή που υπέστησαν οι καλλιέργειές τους από τον παγετό του Φεβρουαρίου 2010.

6) Η Βουλευτής Α' Αθηνών κ. **ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ (ΕΛΙΖΑ) ΒΟΖΕ-ΜΠΕΡΓΚ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Ελλάδας αιτείται να υπάρξει αυστηρότερη οριοθέτηση και σαφήνεια στους όρους κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας στην εκπαίδευση.

7) Η Βουλευτής Α' Αθηνών κ. **ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ (ΕΛΙΖΑ) ΒΟΖΕ-ΜΠΕΡΓΚ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Κέντρων Ξένων Γλωσσών PALSO διαμαρτύρεται για τη διάταξη απαγόρευσης συστέγασης κολεγίων στο πολυνομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας.

8) Η Βουλευτής Α' Αθηνών κ. **ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ (ΕΛΙΖΑ) ΒΟΖΕ-ΜΠΕΡΓΚ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων Οργανισμού Σχολικών Κτηρίων Α.Ε. ζητεί τη μη κατάργηση και συγχώνευση ή διάχυση του ΟΣΚ κ.λπ..

9) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. **ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ηπειρωτών Εξωτερικού αιτείται τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Ελληνικής Γλώσσας για Νέους Απόδημους Ηπειρώτες, που θα πραγματοποιηθεί στα Γιάννενα.

10) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. **ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Αλέξανδρος Τζάνος αιτείται την άρση των αδικιών στο ειδικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού για τον τουρισμό κ.λπ..

11) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. **ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Αξιοματικών Λιμενικού Σώματος αιτείται τη θεσμοθέτηση των αρμοδιοτήτων του Λιμενικού Σώματος.

12) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. **ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων του Κωνσταντοπούλειου Οίκου Ευγηρίας και Χρόνιων Παθήσεων αιτείται να πληροφορηθεί εάν υπάγεται στη διάταξη της παραγράφου 2 του ν. 3842/2010 κ.λπ..

13) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Ηρακλείου Κρήτης αιτείται τον επαναπροσδιορισμό των ορίων των αρχαιολογικών ζωνών Κνωσού στο δήμο του.

14) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Ηρακλείου Κρήτης αιτείται την άμεση επίλυση και διαλεύκανση των αθλητικών θεμάτων που καταγγέλλονται κ.λπ..

15) Ο Βουλευτής Τρικάλων κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΓΚΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πύλης Νομού Τρικάλων αιτείται την αύξηση της χρηματοδότησης για την κάλυψη δράσεων

πυροπροστασίας 2010 στην περιοχή του.

16) Ο Βουλευτής Τρικάλων κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΓΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιατρών ΙΚΑ Νομού Τρικάλων αιτείται την πρόσληψη ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για την εύρυθμη λειτουργία του ΙΚΑ Τρικάλων.

17) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επιχειρηματιών Τουριστικών Επαγγελματιών Λουτρακίου «Ο Ξένιος Ζευς» Νομού Κορινθίας αιτείται την κατάργηση της πολυνομίας στο πεδίο δράσης τους κ.λπ..

18) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Κρουσανιωτών «Η Αγία Ειρήνη» Νομού Λασιθίου αιτείται να οριστεί ο Κρουσώνας ως ιστορική έδρα του Δήμου Μαλεβιζίου.

19) Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών, Περιφερειακής Ένωσης Κεντρικής Μακεδονίας αιτείται την άμεση επίλυση προβλημάτων που έχουν προκύψει στη Σχολή Τυφλών Βορείου Ελλάδας.

20) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Αλέξανδρος Κεσίσογλου ζητεί να τιμηθεί ο κ. Ζ.-Λ. Γκοντάρ επίσημα από την Ελλάδα για τον φιλελληνισμό που επέδειξε.

21) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Έρευνας και Διδασκαλίας Κρητικού Χορού Γιάννη και Γεώργιου Μεγαλακάκη ζητεί οικονομική στήριξη προκειμένου να συνεχίσουν την έρευνα και τη διδασκαλία των κρητικών χορών.

22) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συμβασιαστών Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος Στερεάς Ελλάδας εκφράζει διαμαρτυρία για τη μείωση του χρόνου εργασίας τους από οκτώ σε επτά μήνες κ.λπ..

23) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Παμποντιακός Σύλλογος «η Αργώ» εκφράζει την έντονη διαμαρτυρία του για τη βίαιη απώθηση και προσαγωγή μελών ποντιακών συλλόγων έξω από το ξενοδοχείο Hilton κατά την επίσκεψη του Τούρκου Πρωθυπουργού στην Αθήνα κ.λπ..

24) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κίνηση Πολιτών για την Προστασία του Ευρυτανικού Περιβάλλοντος αιτείται να μην εγκριθεί η εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε περιοχές που αποτελούν καταφύγια άγριας ζωής.

25) Οι Βουλευτές Λέσβου κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΩΤΟΥΛΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την

οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 2ου Δημοτικού Σχολείου Δήμου Παροικίας Πάρου αιτείται την επίλυση του κτηριακού προβλήματος του σχολείου.

26) Οι Βουλευτές Μαγνησίας κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΝΑΝΟΣ και Λαρίσης κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Ζαγοράς Νομού Μαγνησίας εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την καθυστέρηση της έναρξης κατασκευής του έργου Κατασκευή κλειστού γυμναστηρίου Δήμου Ζαγοράς τύπου T11B.

27) Η Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΛΙΤΣΑ) ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ - ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Βιοτεχνικών Σωματείων Θεσσαλονίκης αιτείται τη διατήρηση του δημόσιου και κοινωνικού χαρακτήρα του ασφαλίστικου συστήματος.

28) Οι Βουλευτές, Μαγνησίας κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΝΑΝΟΣ και Λαρίσης κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Αλιευτικός Σύλλογος Αλοννήσου Νομού Μαγνησίας αιτείται να εφαρμοστεί ο νόμος που αφορά στις αποζημιώσεις στους αλιείς.

29) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία αναφέρεται σε παραλήψεις στην εκδίκαση της υπόθεσης καλλιέργητων στη θέση Σαμαρέικα.

30) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία αναφέρεται στο πρόβλημα μη συνέχισης του έργου «Φράγμα Πείρου – Παραπείρου».

31) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κ. Φωτεινή Αλεξοπούλου αιτείται την επίλυση εργασιακού της προβλήματος.

32) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία αναφέρεται σε πρόβλημα που προέκυψε με την επιτροπή για την ταινία «Τα παιδιά δεν παίζουν».

33) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία αναφέρεται στην απόφαση του Δ.Σ. του Ιατρικού Συλλόγου Πάτρας να διατάξει έλεγχο «πόθεν έσχες» σε μέλη του.

34) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία αναφέρεται στην απόφαση του Δ.Σ. του Ιατρικού Συλλόγου Πάτρας να διατάξει έλεγχο «πόθεν έσχες» σε μέλη του.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 6668/25-02-2010 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Χατζηδάκη Κωνσταντίνου, Μουσουρούλη Κωνσταντίνου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ15/Γ/οικ.10170-21-05-2010 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 101 92 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Π. Δερζιώτη
Τηλ. : 210- 6969559
Fax : 210-6969563
E-mail :

Αθήνα, 21-5-2010
Αρ. Πρωτ.: Δ15/Γ/οικ. 10170

✓
ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοινοποίηση: 1. Γραφείο κ.κ. Υπουργών:

- Οικονομικών
- Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

2. Βουλευτές:

- κ. Κ. Χατζηδάκη
- κ. Κ. Μουσουρούλη

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση των Βουλευτών Κ. Χατζηδάκη, Κ. Μουσουρούλη

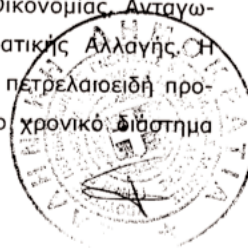
Σχετ.: Ερώτηση με αρ. πρωτ. 6668/25-2-2010

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι βουλευτές κ. Κ. Χατζηδάκης και Κ. Μουσουρούλης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για την αντιμετώπιση δυσμενών επιπτώσεων που μπορεί να προκληθούν στην οικονομία της χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 2. του Ν. 3054/2002 (ΦΕΚ Α' 230), όπως ισχύει, είναι δυνατή η έκδοση –μετά από σχετική γνωμοδότηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας– κοινής Υπουργικής Απόφασης για επιβολή, γενικά ή τοπικά, ανώτατης τιμής καταναλωτή για όλα ή ορισμένα από τα πετρελαιοειδή προϊόντα.

Μία τέτοια ανάγκη δημιουργήθηκε πολύ πρόσφατα, με συνέπεια να εκδοθεί η κοινή απόφαση ΥΠΕΚΑ/Δ1/5392/23.03.2010 των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Η απόφαση αυτή αφορά επιβολή ανώτατης τιμής πώλησης σε ορισμένα πετρελαιοειδή προϊόντα και σε ορισμένες περιοχές της χώρας και εφαρμόστηκε για το χρονικό διάστημα 23.03.2010 – 11.04.2010.

Ν

Σε κάθε περίπτωση όμως, η εξέλιξη των τιμών δημοσιεύεται στο διαδίκτυο με σχετικά εβδομαδιαία δελτία τύπου.

Επίσης, τα Κλιμάκια Ελέγχου Διακίνησης και Αποθήκευσης Καυσίμων (ΚΕΔΑΚ), που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στο Υπουργείο μας και υπάγονται στη Διεύθυνση Ελέγχου Διακίνησης και Αποθήκευσης καυσίμων (ΔΕΔΑΚ) (Ν.3335/2005, ΦΕΚ Α' 95/20-04-2005), πραγματοποιούν τακτικούς ελέγχους κυρίως της ποιότητας των διακινουμένων καυσίμων, με σκοπό την αντιμετώπιση του φαινομένου της νοθείας των καυσίμων και τη διάθεση στους καταναλωτές ποιοτικότερων πετρελαιοειδών προϊόντων.

Πέραν αυτού, τα ΚΕΔΑΚ καταγράφουν, επί τόπου στα ελεγχόμενα πρατήρια, τις τιμές αγοράς και πώλησης των καυσίμων καθώς και άλλα στοιχεία σχετιζόμενα με τις τιμές των προϊόντων.

Τα ΚΕΔΑΚ λειτουργούν απρόσκοπτα, διενεργώντας καθημερινούς ελέγχους σε εγκαταστάσεις διακίνησης υγρών καυσίμων, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος.

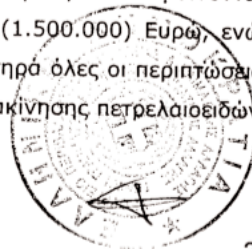
Ωστόσο, σας πληροφορούμε ότι το Σχέδιο Υπουργικής Απόφασης, που αφορά στις **«Κατηγορίες παραβάσεων του νόμου 3054/2002 (ΦΕΚ 230Α') - Όρια προστίμου ανά κατηγορία και άλλα σχετικά ζητήματα - Σφράγιση εγκαταστάσεων»** τέθηκε από το Υπουργείο μας σε δημόσια διαβούλευση από τις 10 έως τις 14 Μαΐου 2010.

Με τη συγκεκριμένη απόφαση δίνεται στην Πολιτεία η δυνατότητα να ασκήσει με απόλυτη διαφάνεια, αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα, όλες τις υποχρεώσεις της που αφορούν στην προστασία του πολίτη - καταναλωτή από τη νοθεία στα καύσιμα που χρησιμοποιεί καθημερινά.

Συγκεκριμένα, ρυθμίζονται:

1. τα ζητήματα κατηγοριοποίησης παραβάσεων και κυρώσεων,
2. η διαδικασία και ο τρόπος προσωρινής σφράγισης των εγκαταστάσεων, καθώς και
3. τα θέματα που σχετίζονται με τη διαδικασία που ακολουθείται μετά τη σφράγιση των εγκαταστάσεων.

Στην απόφαση προσδιορίζονται ανά κατηγορία τα όρια των προστίμων, που κυμαίνονται από πέντε χιλιάδες (5.000) Ευρώ έως και ενάμισι εκατομμύριο (1.500.000) Ευρώ, ενώ καταγράφονται οι διαδικασίες με τις οποίες αντιμετωπίζονται αυστηρά όλες οι περιπτώσεις κατ' εξακολούθηση παραβατικής συμπεριφοράς στον τομέα της διακίνησης πετρελαιοειδών προϊόντων, με την παροχή ακόμη και της δυνατότητας σφράγισης.

Τα υπόλοιπα θέματα καλύπτονται από το συνερωτώμενο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας.

Ο Υφυπουργός

Γιάννης Μανιάτης

(Εσωτερική Διανομή:)

- Γραφ. κας Υπουργού
(αριθ. πρωτ. 1318/β/304/9-4-2010)
- Γραφ κ. Υφυπουργού
(αριθ. πρωτ. 1047/9-4-2010)
- Δ/ση Οργάνωσης-Τμήμα Γ'
- Δ1
- ΔΕΔΑΚ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Ο. ΓΚΟΣΙΟΥ

2. Στην με αριθμό 7903/22-03-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αποστολάτου Βαΐτη (Βάν) δόθηκε με το υπ' αριθμ. 879/21-05-

2010 έγγραφο από την Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

- 1 -

25 MAY 2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 21-5-2010
Αριθμ. Πρωτ.: 879

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Αντιμετώπιση του φαινομένου της υπεραλίευσης»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 7903/22-3-2010

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Β. Αποστολάτος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ορθολογική διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων και η προστασία των υδρόβιων πόρων από την υπεραλίευση, αποτελούν βασικούς στόχους του τομέα αλιείας, σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, που επιτυγχάνονται μέσω της λήψης ρυθμιστικών-διαχειριστικών μέτρων (όροι και περιορισμοί στην άσκηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων) και διαρθρωτικών μέτρων που αποβλέπουν στη μείωση της αλιευτικής ικανότητας επαγγελματικού αλιευτικού στόλου (αποσύρσεις αλιευτικών σκαφών κ.λπ).

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γενική Δ/ση Αλιείας), με γνώμονα την ορθολογική διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την εξασφάλιση του εισοδήματος των αλιέων, θεσμοθετεί ρυθμιστικά μέτρα για την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας, με Προεδρικά Διατάγματα, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Αλιείας.

- 2 -

Σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος μείωσης ή καταστροφής των ιχθυαποθεμάτων ή κίνδυνος διαταραχής, γενικότερα, της ισορροπίας του υδάτινου οικολογικού συστήματος, είναι δυνατή η θεσμοθέτηση ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιευτικής δραστηριότητας με την έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Αλιείας.

Η λήψη διαχειριστικών μέτρων θα πρέπει να στηρίζεται, απαραίτητα, σε έγκυρα επιστημονικά στοιχεία, υποχρέωση που υπαγορεύεται από τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

Ο έλεγχος και η αστυνόμευση της αλιευτικής δραστηριότητας στα θαλάσσια ύδατα, καθώς και η επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες των διατάξεων της αλιευτικής νομοθεσίας, αποτελούν αρμοδιότητες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ**Κ. ΜΠΑΤΖΕΛΗ****ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ**

1. Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής
Γρ. κας Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Β. Αποστολάτο

3. Στην με αριθμό 9426/28-04-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κουβέλη Φωτίου - Φανουρίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Β-1109 -

21-05-2010 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων η ακόλουθη απάντηση:

21/5

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Παπάγου, 21 /05/2010

Αριθ. Πρωτ. Β-1109

TAX. Δ/ΝΣΗ : Αναστάσεως & Τσιγάντε
Τ.Κ. : 101 91 Παπάγου
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Σ. Σμαραΐδου
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 6508315
FAX : 6508299
E mail : tkvel@yme.gov.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ : Απάντηση σε Ερώτηση.
ΣΧΕΤ: Έγγραφό σας 9426/28-4-2010.

Σε απάντηση της Ερώτησης με αριθμό 9426/28-4-2010 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Φ.Κουβέλης, σχετικά με κλοπές σε εγκαταστάσεις ΟΣΕ σύμφωνα και με τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από την ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., αρμόδιες για το θιγόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ως προς τις ζημιές:

- Στα τμήματα Αχαρναί – Τιθορέα, Δομοκός – Ευαγγελισμός και Λεπτοκαρυά – Θεσ/νίκη (ΤΧ1) έχουν μέχρι σήμερα καταγραφεί κλοπές/δολιοφθορές 85 χιλ. αγωγού εναέριας γραμμής επαφής (ΕΓΕ) και 10 χιλ. αγωγού γείωσης, συνολικά εκτιμώμενου κόστους αποκατάστασης 5.400.000€ περίπου.
- Στο τμήμα ΣΚΑ – Κιάτο έχουν μέχρι σήμερα καταγραφεί κλοπές/δολιοφθορές 12 χιλ. αγωγού εναέριας γραμμής επαφής (ΕΓΕ). Υπάρχουν, δε, επιπλέον 23 χιλ., τα οποία έχουν υποστεί φθορές λόγω απόπειρας κλοπής.
- Στο τμήμα Οινόη - Χαλκίδα έχουν μέχρι σήμερα καταγραφεί κλοπές/δολιοφθορές 1 χιλ. αγωγού εναέριας γραμμής επαφής (ΕΓΕ). Υπάρχουν, δε, επιπλέον 5,5 χιλ., τα οποία έχουν υποστεί φθορές λόγω απόπειρας κλοπής.

Διευκρινίζεται ότι για τα τμήματα ΣΚΑ – Κιάτο και Οινόη – Χαλκίδα το κόστος αποκατάστασης δεν βαρύνει τον Οργανισμό, καθώς η δαπάνη προς το παρόν καλύπτεται από τους αναδόχους των αντίστοιχων εν εξελίξει συμβάσεων Α.Σ.466/07/ΕΡΓΟΣΕ και Α.Σ.392/07/ΕΡΓΟΣΕ. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο Οργανισμός υφίσταται έμμεσες οικονομικές συνέπειες από την καθυστέρηση ολοκλήρωσης της ηλεκτροκίνησης των εν λόγω τμημάτων εξαιτίας των κλοπών/δολιοφθορών, καθώς και σημαντικά προβλήματα στην ασφάλεια και την κυκλοφορία των συρμών.

✓✓

Το πρόβλημα κλοπών/δολιοφθορών έχει γνωστοποιηθεί με σχετική αλληλογραφία στις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, στις αρμόδιες Αστυνομικές Δ/σεις, σχετικά με την φύλαξη των σιδηροδρομικών γραμμών, καθώς και σε αρμόδιες Εισαγγελίες, προκειμένου να αντιμετωπιστεί. Σε πρόσφατη συνάντηση εκπροσώπων του Υπουργείου με το Αντίστοιχο της Προστασίας του Πολίτη συγκεκριμενοποιήθηκε ένα πλαίσιο δράσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προαναφέρθηκαν.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ

Κοινοποίηση :

1. Ο.Σ.Ε
κ. Δ/ντα Σύμβουλο
2. «ΕΔΙΣΥ» Α.Ε.
κ. Δ/ντα Σύμβουλο

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Τ.Κ.Ε.

Ακριβές Αντίγραφο
Στ. Σμαράγδου

4. Στην με αριθμό 9433/29-04-2010 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολόπουλου Νικολάου δόθηκε με το υπ' αριθμ.

ΥΠ.ΠΟ.Τ.ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./884/21-05-2010 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού η ακόλουθη απάντηση:

23/5/2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ
ΕΛΕΓΧΟΣ

Αθήνα, 21.5.2010

Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΟ.Τ./ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./884

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20

Ταχ. Κώδ : 106 82

Πληροφ. :

Τηλέφωνο : 82.01.363, 368

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 9433/29.4.2010 Ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 9433/29.4.2010 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Νικόλαου Νικολόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η αναφορά στα προβλήματα που δημιουργούν οι αλληλοκαλυπτόμενες δραστηριότητες του Τ.Α.Π.Α. και του Ο.Π.Ε.Π. είναι βάσιμη. Υπάρχουν διαφόρων μορφών προβλήματα και διαμάχες μεταξύ των δύο οργανισμών και πολλά θέματα οδηγούν σε αντιπαλότητες που δεν νοούνται μεταξύ μιας μητρικής και μίας θυγατρικής εταιρείας κάτω από τη στέγη του ΥΠ.ΠΟ.Τ.

Οι δραστηριότητες του Ο.Π.Ε.Π. οφείλουν να είναι συμπληρωματικές των δραστηριοτήτων του Τ.Α.Π.Α. και διακριτές κάτι το οποίο σε πολλές περιπτώσεις δεν συμβαίνει. Υπάρχουν πωλητήρια σε ίδιους χώρους και σε κοντινές αποστάσεις που πωλούν παρόμοια προϊόντα και όχι συμπληρωματικά.

Τα πωλητήρια του Τ.Α.Π.Α. είναι κλειστά λόγω έλλειψης προσωπικού ή αμέλειας των εκάστοτε διοικήσεων.

Τα πωλητήρια του Ο.Π.Ε.Π. είναι ανοικτά μεν αλλά με ελλείψεις προϊόντων λόγω ταμειακών προβλημάτων, αλλά και κακών επιλογών προϊόντικής γκάμας από ανθρώπους ειδικούς σε εμπορικά θέματα.

Τα αναψυκτήρια του Τ.Α.Π.Α. και του Ο.Π.Ε.Π. παρουσιάζουν επίσης παρόμοια προβλήματα. Οι υπογραφόμενες συμβάσεις παρουσιάζουν πολλά κενά ως προς την

✓✓

ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών και δεν γίνεται σοβαρός έλεγχος της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών μετά την υπογραφή.

Το Τ.Α.Π.Α. διαθέτει πλήρη εκδοτικό μηχανισμό με θαυμάσιες επιστημονικές εκδόσεις, αλλά αυτές τις εκδόσεις σε μικρό αριθμό τις βρίσκεις σε πωλητήρια του Ο.Π.Ε.Π. λες και ο οργανισμός αυτός είναι κάτι το ανταγωνιστικό.

Ο Ο.Π.Ε.Π. από τη πλευρά του κάνει τις επιλογές εκδόσεων για τα πωλητήρια του, πολλές φορές φτωχές και κάτω από τα υψηλά επίπεδα που πρέπει να θέτουμε για την προβολή του Ελληνικού Πολιτισμού.

Ο Νόμος 3711/2008 πράγματι διευρύνει το σύνολο των φορέων που χρηματοδοτεί το Τ.Α.Π.Α. και συρρικνώνει σημαντικά τη χρηματοδότηση των βασικών δραστηριοτήτων του Τ.Α.Π.Α. συναρτούμενων με το αρχικό πλαίσιο Ν. 736/77 της δημιουργίας του Τ.Α.Π.Α.

Τέλος, και σαν συμπέρασμα μπορούμε με βεβαιότητα να πούμε ότι υπάρχουν πολλές δυσλειτουργίες και προβλήματα και στους δύο οργανισμούς (Τ.Α.Π.Α. και Ο.Π.Ε.Π.) και κάτι νέο πρέπει να γεννηθεί. Ένας ενιαίος οργανισμός που θα πάρει όλα τα καλά στοιχεία των δύο οργανισμών σε ένα πιο ανταγωνιστικό παγκόσμιο περιβάλλον. Ο νέος οργανισμός με νέες ιδέες και σύγχρονη οργάνωση θα είναι το βασικό εργαλείο άσκησης πολιτιστικής πολιτικής για το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Γενική Γραμματέως
2. Τ.Α.Π.Α.
3. Ο.Π.Ε.Π.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Από το πρωτότυπο.....
Αθήνα..... 24.5.10

5. Στην με αριθμό 9669/04-05-2010 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Καραθανασόπουλου Νικολάου, Μαυρικού Γεωργίου, Μωραϊτή Νικολάου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 302/21-05-2010 έγ-

γραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Αν- θρω-
πίνων Δικαιωμάτων η ακόλουθη απάντηση:

25 MAY 2010

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 21 - 5 -2010
Αρ. Πρωτ.: 302

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Koiv.:

1. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
2. Βουλευτές του ΚΚΕ
κ.κ. Ν. Καραθανασόπουλο, Γ. Μαυρίκο και Ν. Μωραΐτη
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 9669/4-5-2010

Σε απάντηση της αριθ. 9669/4-5-2010 ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι βουλευτές του ΚΚΕ, κ.κ. Ν. Καραθανασόπουλος, Γ. Μαυρίκος και Ν. Μωραΐτης σας γνωρίζουμε ότι η κυβέρνηση ούτε ποινικοποιεί κοινωνικούς αγώνες ούτε μπορεί να προκαθορίσει το αποτέλεσμα εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

Χ. Παπαδημητρίου

Z:\ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ\ΕΡΩΤΗΣΗ 302 2010 ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ Η ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.doc

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Ευχαριστούμε τον κύριο Βορίδη.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σας ανακοινώσω ότι η Εξεταστική Επιτροπή για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου καταθέτει το πόρισμά της το οποίο θα καταχωριστεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης. Θα διανεμηθεί στα κόμματα, μπορούν να το προμηθευτούν και οι συνάδελφοι Βουλευτές και θα δοθεί στη δημοσιότητα.

Κατά τη χθεσινή συνεδρίασή της και ενώ είχε ήδη λήξει η συνεδρίαση της Ολομέλειας μετά την ολοκλήρωση της επερώτησης που συζητούσαμε, η Εξεταστική Επιτροπή για το Βατοπέδι ζήτησε ομοφώνως παράταση της προθεσμίας λειτουργίας της

μέχρι σήμερα 8 Ιουνίου για την κατάθεση του πορίσματός της επειδή χθες το βράδυ δεν ήταν έτοιμη στις λεπτομέρειες. Όταν μας ζήτησαν την παράταση είχε ήδη ολοκληρωθεί η συνεδρίαση της Ολομέλειας και δεν μπορούσαν να πάρουν την έγκριση. Εκτιμώ ότι συμφωνεί το Σώμα για την αιτηθείσα ολιγόωρη παράταση γιατί, όπως είπα, ήδη παραδόθηκε το πόρισμα.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Φίλιππος Πετσάλνικος): Το Σώμα συμφώνησε ομοφώνως.

Σας ευχαριστώ.

(Το προαναφερθέν πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΓ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄
ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
“ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΤΟΥ
ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ”

ΠΟΡΙΣΜΑ

Της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου»

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

I. Η Εξεταστική Επιτροπή συνεστήθη σύμφωνα με την, από 25 Ιανουαρίου 2010, ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, η οποία έκανε δεκτή την πρόταση εκατόν είκοσι οκτώ Βουλευτών του Κόμματος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., για τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής με αντικείμενο την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου.

Σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, η Επιτροπή αποτελείται από 19 μέλη και ορίστηκε προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου της – στο οποίο περιλαμβάνεται και η υποβολή του Πορίσματός της – μέχρι την 15η Μαρτίου 2010.

II. Με την υπ’ αριθμ. 1145/794 από 27 Ιανουαρίου 2010 απόφαση του Προέδρου της Βουλής, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ’ αριθμ. 2022/1372 από 10 Φεβρουαρίου 2010 απόφαση, η Επιτροπή συγκροτήθηκε ως ακολούθως:

Από τους Βουλευτές του
Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος
(ΠΑ.ΣΟ.Κ.):

1. Αράπογλου Χρύσα
2. Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα
3. Δημητρουλόπουλο Παναγιώτη
4. Ζωΐδη Νικόλαο
5. Μοσχόπουλο Σπυρίδωνα
6. Μπεντενιώτη Εμμανουήλ
7. Περλεπέ – Σηφουνάκη Αικατερίνη
8. Ρόβλια Κωνσταντίνο
9. Σιδηρόπουλο Αναστάσιο
10. Τσιρώνη Δημήτριο

Από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας
(Ν.Δ.):

11. Αναστασιάδη Σάββα
12. Αυγενάκη Ελευθέριο
13. Βόζεμπεργκ Ελισσάβετ
14. Δένδια Νικόλαο – Γεώργιο
15. Πλακιωτάκη Ιωάννη
16. Στυλιανίδη Ευριπίδη

Από τον Βουλευτή του
Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας
(Κ.Κ.Ε.):

17. Σκυλλάκο Αντώνιο

Από τον Βουλευτή του
Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού
(ΛΑ.Ο.Σ.):

18. Πλεύρη Αθανάσιο

Από τον Βουλευτή του Συνασπισμού
της Ριζοσπαστικής Αριστεράς
(ΣΥ.ΡΙΖ.Α.):

19. Τσούκαλη Νικόλαο

Η Επιτροπή συγκροτήθηκε σε Σώμα, κατά τις διαδικασίες του Κανονισμού της Βουλής, στις 10 Φεβρουαρίου 2010, με την εκλογή του Προεδρείου της.

Πρόεδρος εξελέγη ο κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτης, Αντιπρόεδρος ο κ. Νικόλαος Ζωΐδης και Γραμματέας ο κ. Αναστάσιος Σιδηρόπουλος.

III. Η Επιτροπή κατά τις τέσσερις πρώτες συνεδριάσεις (1, 10 (δύο συνεδριάσεις) και 11 Φεβρουαρίου 2010) ασχολήθηκε με διαδικαστικά θέματα, όπως οι ημέρες και οι ώρες των συνεδριάσεων, η δημοσιότητα ή μη των συνεδριάσεων, η διάθεση των πρακτικών στον Τύπο, καθώς και ο κατάλογος των προς εξέταση μαρτύρων.

Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις για τα διάφορα διαδικαστικά ζητήματα, καθώς και οι καταθέσεις των μαρτύρων περιλαμβάνονται στα τηρηθέντα στενογραφημένα πρακτικά, με σύνολο σελίδων 6.615.

Στα μέλη της Επιτροπής απεστέλλοντο, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τα πρακτικά των συνεδριάσεων και εδίδοντο εγκαίρως, σε φωτοαντίγραφα, έγγραφα του φακέλλου της Επιτροπής. Η Επιτροπή αποφάσισε, επίσης, να αποστέλλονται, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, πρακτικά και στους κοινοβουλευτικούς συντάκτες.

IV. Στον σχηματισθέντα φάκελλο της Επιτροπής υπάρχουν έγγραφα, στοιχεία και δημοσιεύματα, που κατέθεσαν, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, οι Βουλευτές – μέλη της Επιτροπής, καθώς και οι μάρτυρες.

Πέραν αυτών, κατόπιν αιτημάτων της Επιτροπής, για την αναζήτηση συγκεκριμένων στοιχείων και σε απάντηση σχετικών επιστολών του Προέδρου της, παρελήφθησαν έγγραφα, κοινά και απόρρητα, μαρτυρικές καταθέσεις, αντίγραφα συμβολαίων, αλληλογραφία, κινήσεις λογαριασμών, καθώς και η Έκθεση στελεχών της Τράπεζας της Ελλάδος, αναφορικά με την κίνηση λογαριασμών, των οποίων είχε ζητηθεί το άνοιγμα.

Όλα τα ανωτέρω περιλαμβάνονται στον κατάλογο εισερχομένων, που έχει ως ακολούθως:

1/29.1.2010	Εγγραφο, σε τηλεομοιοτυπία, του κ.Κωνσταντίνου Παντελή, σχετικά με 80 χιλ. στρέμμα που παραχωρήθηκαν στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου.	12/18.2.2010	από το Υπουργείο Οικονομικών. Ενημερωτικό σημείωμα, προς την Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, των Εισηγητών κ.κ. Δημητρίου Αναστασόπουλου, Αντιπροέδρου του Ν.Σ.Κ. και Διονυσίου Χειμώνα, Παρέδρου του Ν.Σ.Κ. (18.3.2009), για την τηρητέα πορεία επί προτάσεως της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, σχετικά με την επίλυση ζητημάτων, που προέκυψαν από την ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με τη λίμνη Βιστωνίδα και των παραλίμνιων εκτάσεων της, το οποίο κατετέθη από τον μάρτυρα, κ. Δημήτριο Αναστασόπουλο.
2/1.2.2010	Αίτηση εξαίρεσης των Βουλευτών, κ.κ. Αργυρίου Λαφαζάνη και Δημητρίου Παπουτσή ως μελών της Εξεταστικής Επιτροπής, που κατετέθη από τον Βουλευτή – μέλος της Επιτροπής, κ. Νικόλαο Δένδια.	13/18.2.2010	Εγγραφα, που απεστάλησαν από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση του υπ' αριθμ. 12/17.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
3/5.2.2010	Αντίγραφο του πρακτικού συνεδρίασης του Α' Τμήματος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής.	14/18.2.2010	Εγγραφο των κ.κ. Δημητρίου Αναστασόπουλου, Αντιπροέδρου του Ν.Σ.Κ. και Διονυσίου Χειμώνα, Παρέδρου του Ν.Σ.Κ., με το οποίο διαβιβάζεται προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών η με αρ. πρωτ. 735/1396/9.3.1/ 26.11-9-12/2008 αίτηση της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, το οποίο κατετέθη από τον μάρτυρα, κ. Δημήτριο Αναστασόπουλο.
4/11.2.2010	Κατάλογος μαρτύρων, που προτάθηκαν από τον Βουλευτή – μέλος της Επιτροπής, κ. Αθανάσιο Πλεύρη.	15/19.2.2010	Εγγραφα, που απεστάλησαν από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 12/17.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
5/11.2.2010	Γνωμοδότηση της Ολομελείας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (312/2009).	16/19.2.2010	Εγγραφο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κ. Ιωάννη Τέντε, με το οποίο διαβιβάζεται το με αρ. πρωτ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών.
6/11.2.2010	Δημοσίευμα - μελέτη του Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Μιχαήλ Σταθόπουλου στο «Νομικό Βήμα», περί του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της λίμνης Βιστωνίδας.	17/19.2.2010	Εγγραφο του Διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Φώτιου Μακρή, Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, με το οποίο διαβιβάζεται το με αρ. πρωτ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη Αθηνών, κυρία Ειρήνη Καλού.
7/16.2.2010	Επιστολή του Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, Γέροντος Γερμανού, προς τον τότε Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γεώργιο Αλογοσκούφη, περί της επιστροφής των ακινήτων, με επισυναπτόμενες τις προτάσεις της Ιεράς Μονής.	18/19.2.2010	Εγγραφο του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Αλέξανδρου Τζεφεράκου, προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομικών, με το οποίο διαβιβάζεται το με αρ. πρωτ. 18/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
8/16.2.2010	Εγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, κ. Γεωργίου Παπακωνσταντίνου, προς τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Αλέξανδρο Τζεφεράκο (Α.Π. 2429/12.2.2010), για άμεσες ενέργειες προς διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου στις υποθέσεις «ανταλλαγής» ακινήτων κυριότητός του, με ακίνητα υποτιθέμενης κυριότητας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, καθώς και σχετικά επισυναπτόμενα έγγραφα.	19/19.2.2010	Αντίγραφα, αποσταλμένα από το Εφετείο Θράκης, της σχηματισθείσης δικογραφίας, που αφορά στους: Εφέτη Αιγαίου, κυρία Μαρία Ψάλλη, Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Εφραίμ, κατά κόσμον Βασίλειο Κουτσού και Μοναχό της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Αρσένιο, κατά κόσμον Αντώνιο Φίλο,
9/16.2.2010	Εγγραφο του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γεωργίου Αλογοσκούφη, προς τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κ. Αλέξανδρο Τζεφεράκο (Α.Π.9533ΕΜ/ 10.2.2008), για εξέταση των προκύπτοντων νομικών ζητημάτων και εισηγήσεως περί της τηρητέας πορείας.		
10/17.2.2010	Ενημερωτικό σημείωμα του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Αλέξανδρου Τζεφεράκου, προς την Ολομέλεια του Σώματος (5.5.2009).		
11/18.2.2010	Εγγραφα και λοιπά στοιχεία, σχετικά με την 312/2009 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την αποδοχή της με αρ. 13/2009 Γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, τα οποία απεστάλησαν, σε τηλεομοιοτυπία, κατόπιν προφορικού αιτήματος του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής,		

	κατά των οποίων εκδόθηκε η υπ' αριθμ.1059/2009 οριστική απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Θράκης.		
20/22.2.2010	Έγγραφο του Εισαγγελέα Εφετών, κ. Παναγιώτη Ματζούνη, σχετικά με το υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.	29/24.2.2010	Έγγραφα, που κατετέθησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του, σε απάντηση του υπ' αριθμ. πρωτ. 22/23.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
21/22.2.2010	Εκθέσεις εκτίμησης, που έχουν συνταχθεί από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών, μετά από αιτήματα της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου και της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου.	30/24.2.2010	Ενημερωτικό σημείωμα του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Διονυσίου Χειμώνα, προς την Ολομέλεια του Σώματος (21.4.2009), κατατεθέν κατά τη διάρκεια της εξέτασής του από την Επιτροπή, σχετικά με την τηρητέα πορεία επί της προτάσεως της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου για την επίλυση των ζητημάτων που προέκυψαν από την ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με τη λίμνη Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες εκτάσεις της.
22/22.2.2010	Συνοπτικό ενημερωτικό σημείωμα για τα παλαιά κληροδοτήματα Ιωαννίνων, από την Επιτροπή Αγώνα για τα Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα.		
23/22.2.2010	Επιστολή της Επιτροπής Αγώνα για τα Ηπειρωτικά Κληροδοτήματα προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, σχετικά με την υπόθεση των παλαιών κληροδοτημάτων Ιωαννίνων.		
24/22.2.2010	Έγγραφο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους στο Υπουργείο Οικονομικών, κ. Βασιλείου Σουλιώτη, με το οποίο διαβιβάζονται τα αιτηθέντα στοιχεία στο υπ' αρ. πρωτ. 18/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.	31/25.2.2010	Αντίγραφα και λοιπά έγγραφα της σχηματισθείσης ποινικής δικογραφίας, στα πλαίσια της προκαταρκτικής εξέτασης και της κύριας ανάκρισης, τα οποία εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση του υπ' αριθμ.πρωτ. 20/19.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
25/23.2.2010	Αίτηση του κ. Ιωάννη Μπάλου, με θέμα τον συσχετισμό του σκανδάλου Βατοπεδίου με το σκάνδαλο του Ηγουμενο συμβουλίου του Αγίου Όρους, με συνημμένα σχετικά έγγραφα.		
26/23.2.2010	Έγγραφο της Διευθύντριας του Γραφείου του Υπουργού Οικονομικών, κυρίας Χρύσας Χατζή, με το οποίο διαβιβάζεται η από 3.10.2008 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Ανάκληση εγκριτικών αποφάσεων περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί των εκτάσεων της λίμνης Βιστωνίδας, Νομού Ξάνθης», σε απάντηση του υπ' αριθμ.16/19.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.	32/25.2.2010	Κείμενο, σχετικό με το ιστορικό της εξεταζόμενης υπόθεσης, το οποίο κατετέθη από τον μάρτυρα, κ. Παναγιώτη Μαντούβαλο, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του.
		33/25.2.2010	Αντίγραφα α) της υπ' αριθμ. 1/23.4.2009 εισαγγελικής διατάξεως για την αρχειοθέτηση της δικογραφίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, ως προς τα αναφερόμενα σε αυτήν πρόσωπα και β) της από 18.5.2009 ασκήσεως ποινικής δίωξης in rem, η οποία προσωποποιείται, ήδη, από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, δια της απαγγελίας των σχετικών κατηγοριών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. πρωτ. 29/23.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
27/23.2.2010	Συμπληρωματικό ενημερωτικό σημείωμα του Αντιπροέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Δημητρίου Αναστασόπουλου, προς την Ολομέλεια του Σώματος (24.4.2009), σχετικά με την υπόθεση της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, το οποίο κατετέθη από τον μάρτυρα, κ. Φωκίωνα Γεωργακόπουλο, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους.	34/25.2.2010	Κατάλογος νομικών και φυσικών προσώπων, που προτάθηκαν από τον Βουλευτή – μέλος της Επιτροπής, κ. Νικόλαο - Γεώργιο Δένδια, για το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών τους.
28/23.2.2010	Ενημερωτικό Σημείωμα του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Αλέξανδρου Τζεφεράκου, προς την Ολομέλεια του Σώματος (22.4.2009), με θέμα: «Νόμιμος τρόπος επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα των μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Μονής Βατοπεδίου ανταλλαγών ακινήτων κατά-	35/26.2.2010	Έγγραφα και λοιπά στοιχεία από το Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων, σε απάντηση του υπ' αριθμ. πρωτ.19/19.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
		36/26.2.2010	Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον

	Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο.	45/3.3.2010	Ενημερωτικό σημείωμα του Γενικού Διευθυντή Φορολογικών Ελέγχων, κ. Ευστάθιου Μιχαλόπουλου, προς τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Γεώργιο Παπακωνσταντίνου, με θέμα: «Αρμοδιότητες, εκκρεμότητες των Διευθύνσεων Ελέγχου και Μητρώου, καθώς και προτάσεις επί θεμάτων αρμοδιότητας των Διευθύνσεων αυτών», το οποίο κατετέθη από τον κ. Μιχαλόπουλο, κατά τη διάρκεια της Επιτροπής.
37/26.2.2010	Αντίγραφα και λοιπά έγγραφα της σχηματισθείσης ποινικής δικογραφίας, στα πλαίσια της προκαταρκτικής εξέτασης και της κύριας ανάκρισης, τα οποία εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε συνέχεια του ανωτέρω υπ' αριθμ. 31/25.2.2010 εισερχομένου εγγράφου.		
38/1.3.2010	Ενημερωτικό Σημείωμα (Απρίλιος 2009) της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων (Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων), με θέμα: «Φορολογική υπόθεση της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου».	46/4.3.2010	Έγγραφο και στοιχεία, τα οποία εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 20/19.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
39/1.3.2010	Έγγραφο, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο.	47/4.3.2010	Έγγραφο της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, με το οποίο διαβιβάζεται αίτημα προς την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, καθώς και αίτημα δικαστικής συνδρομής προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας.
40/1.3.2010	Έγγραφο του Διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Φώτιου Μακρή, με το οποίο διαβιβάζεται το με αριθμό πρωτοκόλλου 11/17.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Εφετείου Αθηνών.	48/4.3.2010	Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ και το ΦΕΚ δημοσίευσής του, τα οποία απεστάλησαν από την εταιρεία, μετά από προφορικό αίτημα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
41/2.3.2010	Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) και λοιπά έγγραφα, που κατετέθηκαν από τον μάρτυρα, κ. Σωτήριο Γκασούκα, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ενώπιον της Επιτροπής.	49/4.3.2010	Αντίγραφα πρακτικών (πλήρες κείμενο και όχι αποσπάσματα) συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση του υπ' αριθμ. πρωτ. 40/2.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
42/3.3.2010	Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση του υπ' αριθμ. πρωτ. 40/2.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.	50/4.3.2010	Απάντηση του Νομικού Συμβούλου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), κ. Γεωργίου Λιάνη, σχετικά με τη συζήτηση θεμάτων εκτός ημερησίας διατάξεως στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
43/3.3.2010	Έγγραφο, στοιχεία και αλληλογραφία της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), τα οποία κατετέθηκαν από τον πρώην Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας, κ. Κωνσταντίνο Γκράτζιο, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.	51/4.3.2010	Αλληλογραφία της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σχετικά με την ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητα ιδιοκτησίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου για το χρονικό διάστημα από 1.12.2008 μέχρι 29.1.2010, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 30/24.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
44/3.3.2010	Ερωτήσεις, που κατετέθηκαν από την Βουλευτή, κυρία Χρύσα Αράπογλου, κατά τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου, σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς της οικοπεδικής έκτασης της Νέας Κρήνης Καλαμαριάς (πρώην Καπναποθήκες) και την αξιοποίηση των ελεύθερων χώρων της πόλης της Θεσσαλονίκης, μαζί με τις σχετικές απαντήσεις.	52/4.3.2010	Έγγραφο και λοιπά στοιχεία, τα οποία κατετέθηκαν από τον μάρτυρα κ. Γεώργιο Φουρκιώτη, Δασάρχη Αρναίας, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ενώπιον της Επιτροπής.
		53/4.3.2010	Έγγραφο και λοιπά στοιχεία, τα οποία κατετέθηκαν από τον μάρτυρα κ. Γεώργιο Φραγκιαδάκη, Δασάρχη Καπανδριτίου, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του

54/4.3.2010	ενώπιον της Επιτροπής. Έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Διεύθυνση Πολιτικής Γης, που υπογράφεται από τον Γενικό Γραμματέα, κ. Κώστα Σκιαδά, προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου (αριθμ. πρωτ. 574/2007), το οποίο κατετέθη από τον μάρτυρα, κ. Θεόδωρο Θεοφανόπουλο, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ενώπιον της Επιτροπής.	63/8.3.2010	Επιτροπής ενόρκως, ως μάρτυρας, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 223 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
55/5.3.2010	Αντίγραφο πρακτικού συνεδρίασης της 23ης Οκτωβρίου 2003 του Διοικητικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σχετικά με τη λήψη απόφασης για την καταστροφή των κασετών των συνεδριάσεων του Δ.Σ., το οποίο απεστάλη από την Εταιρεία, κατόπιν προφορικού αιτήματος του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.	64/8.3.2010	Αίτηση κατοίκων Σπάτων Αττικής, που υπογράφει ο πληρεξούσιος δικηγόρος, κ. Νικόλαος Λαλιώτης, με συνημμένα σχετικά έγγραφα.
56/5.3.2010	Έγγραφο του Διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Φώτιου Μακρή, Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, με το οποίο διαβιβάζεται το με αριθμό πρωτοκόλλου 42/3.3.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής, προς τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Εφετείου Αθηνών.	65/9.3.2010	Έγγραφα και στοιχεία για την κίνηση λογαριασμών τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών τίτλων, καθώς και αίτημα δικαστικής συνδρομής για άνοιγμα λογαριασμών τραπεζών, που τηρούνται σε τραπεζικά ιδρύματα της Κύπρου, τα οποία εστάλησαν από την Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.
57/5.3.2010	Έγγραφο, σε τηλεομοιοτυπία, το οποίο απεστάλη από τον Πρόεδρο της Κοινότητας Γραμματικού, σχετικά με τα προβλήματα από τις παράνομες ανταλλαγές της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.	66/9.3.2010	Έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας α) προς το ΥΠ.Ε.Ε. Π.Δ. Κεντρικής Μακεδονίας, για αποστολή αποσπασμάτων εκ του βιβλίου γενικών συνελεύσεων της εταιρείας «ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.» και β) προς το ΥΠ.Ε.Ε. Π.Δ. Δυτικής Μακεδονίας, για αποστολή αποσπασμάτων εκ των βιβλίων γενικών συνελεύσεων διαφόρων ερευνώμενων εταιρειών.
58/8.3.2010	Έγγραφα και κινήσεις λογαριασμών τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 11/17.2.10 και 42/3.3.10 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.	67/9.3.2010	Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 11/17.2.10 και 42/3.3.10 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
59/8.3.2010	Το από 5.3.2010 αίτημα της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, προς την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, περί τηρήσεως πάσης φύσεως καταθετικών λογαριασμών, καθώς και των δανειακών συμβάσεων, αμοιβαίων κεφαλαίων και θυριδών, διαφόρων φυσικών και νομικών προσώπων, σε τράπεζες μέλη της Ένωσης.	68/9.3.2010	Έγγραφο της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου προς τον Πρόεδρο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), με θέμα την εξεύρεση ακινήτου, το οποίο διεβιβάσθη από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 54/9.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
60/8.3.2010	Έγγραφο και στοιχεία, σχετικά με την εξεταζόμενη υπόθεση, τα οποία κατετέθησαν από τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη.	69/9.3.2010	Έγγραφα και στοιχεία, σχετικά με την εξεταζόμενη υπόθεση, τα οποία κατετέθησαν από τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη.
61/8.3.2010	Επιστολή – δήλωση του κ. Χριστόδουλου Μπότσιου, περί αδυναμίας καταθέσεώς του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ενόρκως, ως μάρτυρας, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 223 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.	70/9.3.2010	Απόκομμα της Εφημερίδας «ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ» της 5ης Μαρτίου 2010, το οποίο κατετέθη από τον Αντιπρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, κ. Νικόλαο Ζωΐδη.
62/8.3.2010	Επιστολή – δήλωση της κυρίας Σταματούλας Μαντέλη, περί αδυναμίας καταθέσεώς της ενώπιον της Εξεταστικής		Το υπ' αριθμ. 3699 πρακτικό (συνεδρίαση της 24ης Ιουνίου 2009) της Ολομελείας του Νομικού Συμβουλίου του ρά - τους, το οποίο απεστάλη, σε τηλεομοιοτυπία, από τον Πρόεδρο «Σ.Ε.Α. – Πρωτοβουλία Πολιτών», κ. Δημήτριο Γεωργακόπουλο.

- 71/10.3.2010 Έγγραφα και στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από την Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κυρία Αικατερίνη Μπατζελή, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 38/26.2.2010 και 51/4.3.2010 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 72/10.3.2010 Αποστολή, σε ηλεκτρονική μορφή DVD), του περιεχομένου της Εκπομπής «Νέοι Φάκελοι», που προβλήθηκε την 1η Μαρτίου 2010 από τον Τηλεοπτικό Σταθμό ΣΚΑΙ.
- 73/10.3.2010 Έγγραφα και στοιχεία, κατατεθέντα από τη μάρτυρα, κυρία Ελισσάβετ Μαυραγκά, κατά τη διάρκεια της εξέτασής της ενώπιον της Επιτροπής.
- 74/10.3.2010 Κατατεθέντα από τον μάρτυρα, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Ιωάννη Κονιδάρη (Γνωμοδότηση για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της λίμνης Βιστωνίδας, βιβλίο «Το Δίκαιο της Μοναστηριακής Περιουσίας» κ.λπ.).
- 75/10.3.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 11/17.2.10 και 42/3.3.10 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 76/10.3.2010 Η από 16.6.2009 επιστολή του δικηγόρου κ. Διονυσίου Πελέκη προς τη Βουλευτή Επικρατείας, κυρία Φεβρωνία Πατριανάκου, η οποία κατετέθη από τον Βουλευτή - μέλος της Επιτροπής, κ. Νικόλαο Τσούκαλη.
- 77/10.3.2010 Έγγραφο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντος Συμβούλου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), με το οποίο γνωστοποιούνται στην Επιτροπή τα στοιχεία της συνεργάτιδος του μοναχού κ. Αρσενίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 66/10.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 78/11.3.2010 Έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας προς πιστωτικά ιδρύματα, την εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.» και τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών.
- 79/11.3.2010 Έγγραφο του Διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αριθμ. 71/11.3.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Εφετίου Αθηνών.
- 80/11.3.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο.
- 81/11.3.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο.
- 82/11.3.2010 Αίτημα του Βουλευτού – μέλους της Εξεταστικής Επιτροπής, κ. Νικολάου Τσούκαλη, για εξέταση, ως μάρτυρα, ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής της δημοσιογράφου, κυρίας Γιάννας Παπαδάκου.
- 83/11.3.2010 Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση του υπ' αριθμ. 53 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 84/11.3.2010 Έγγραφα και στοιχεία, που κατετέθησαν από τον κ. Ιωάννη Ντάσκα, δημοσιογράφο, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 85/11.3.2010 Έγγραφα, στοιχεία και αλληλογραφία της Διεύθυνσης Ελέγχου, που απεστάλησαν από τη Γενική Γραμματεία Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων – Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων, κατόπιν προφορικού αιτήματος του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 86/12.3.2010 Επιστολή της κυρίας Λίτσας Θεοχαρίδου, μέλους της Επιτροπής Αποκατάστασης ανοικτών οικοδομικών τετραγώνων – Θρακομακεδόνες, με συνημμένα σε αυτήν έγγραφα, σχετικά με ζήτημα χαρακτηρισμού οικοπέδων και έκδοσης οικοδομικών αδειών.
- 87/12.3.2010 Έγγραφο της Διευθύντριας του Γραφείου του Υπουργού Οικονομικών, με το οποίο διαβιβάζεται το από 10.3.2010 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων για τη συγκρότηση δύο κλιμακίων, που θα διερευνήσουν τις φορολογικές πτυχές της υπόθεσης Βατοπεδίου.
- 88/12.3.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 11/17.2.10 και 42/3.3.10 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 89/12.3.2010 Το από 12.3.2010 αίτημα της Ειδικής Ανακρίτριας - Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, προς την Ελληνική Ένωση Τραπεζών.
- 90/12.3.2010 Στοιχεία, που αφορούν στην ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητα ιδιοκτησίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντα

- 91/12.3.2010 Σύμβουλο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση του υπ' αριθμ. 50/4.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 92/15.3.2010 Στοιχεία, που αφορούν στην ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητα ιδιοκτησίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση του υπ' αριθμ. 52/4.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 93/15.3.2010 Αντίγραφο της υπ' αριθμ. 660/2009 απόφασης του Εφετείου Θράκης, με διαδικούς το Ελληνικό Δημόσιο και την Ιερά Μονή Βατοπεδίου, αντίγραφα των υποβληθεισών προτάσεων τους και άλλα σχετικά έγγραφα, που απεστάλησαν από το Εφετείο Θράκης, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 21/22.2.2010 και 60/9.3.2010 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 94/15.3.2010 Επιστολή του Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Εφραίμ, κατά κόσμον Βασιλείου Κουτσού και του μοναχού κ. Αρσένιου, κατά κόσμον Αντωνίου Φίλου, για κατάθεσή τους, ως μαρτύρων, ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 95/15.3.2010 Αντίγραφα αγωγών, παρεμβάσεων και προτάσεων, που απεστάλησαν από το Πρωτοδικείο Ξάνθης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 61/9.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 96/16.3.2010 Πόρισμα της επιτροπής αξιολόγησης και προώθησης ανταλλαγής δημόσιας έκτασης στην περιοχή της Λίμνης Βιστωνίδας, νομού Ξάνθης, το οποίο απεστάλη από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση του υπ' αριθμ. 65/10.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 97/17.3.2010 Πρακτικό της συνεδρίασης της 21ης Ιουλίου 2005 του Διοικητικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), το οποίο κατέθεσε, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ενώπιον της Επιτροπής, ο μάρτυρας κ. Γεώργιος Ξηραδάκης, πρώην Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ..
- 98/17.3.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 11/17.2.10 και 42/3.3.10 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 99/18.3.2010 Αίτημα του κ. Ιωσήφ Λιβανού, περί εξέτασής του ως μάρτυρα από την Εξεταστική Επιτροπή.
- 100/18.3.2010 Επιστολή Επιτροπής Κατοίκων Πόρου – Ενεργών Πολιτών, σχετικά με το Νέωτερο Ιστορικό Μνημείο του «Ρώσικου Ναύσταθμου».
- 101/19.3.2010 Έγγραφα, σχετικά με την εξεταζόμενη υπόθεση, τα οποία κατετέθηκαν από τον κ. Ιωάννη Ντάσκα, δημοσιογράφο, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 102/19.3.2010 Επιστολή της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, για αποστολή των πρακτικών των συνεδριάσεων της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 103/19.3.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 11/17.2.10, 42/3.3.10 και 71/11.3.2010 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 104/22.3.2010 Αντίγραφο της υπ' αριθμ. 660/2009 απόφασης του Εφετείου Θράκης, με διαδικούς το Ελληνικό Δημόσιο και την Ιερά Μονή Βατοπεδίου, αντίγραφα των υποβληθεισών προτάσεων τους και άλλα σχετικά έγγραφα, που απεστάλησαν από το Εφετείο Θράκης, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 21/22.2.2010 και 60/9.3.2010 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 105/22.3.2010 Επιστολή της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, για αποστολή των πρακτικών των συνεδριάσεων της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 106/22.3.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 11/17.2.10, 42/3.3.10 και 71/11.3.2010 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 107/23.3.2010 Έγγραφα από τα Δασαρχεία Χαλκιδικής, Θεσσαλονίκης και Καπανδριτίου, που απεστάλησαν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлимατικής Αλλαγής, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 27/23.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 108/23.3.2010 Έγγραφα και αποκόμματα εφημερίδων, με σχετικά με την εξεταζόμενη υπόθεση άρθρα, κατατεθέντα από τον δημοσιογράφο, κ. Γεράσιμο Λιόντο.
- 109/24.3.2010 Συμπληρωματικά στοιχεία, που κατετέθηκαν από τη δικηγόρο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), κυρία Ελισσάβετ Μαυραγκά.
- 110/24.3.2010 Στοιχεία, που αφορούν στην ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητα ιδιοκτησίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 38/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 111/24.3.2010 Έγγραφα, λογαριασμοί τραπεζών, καθώς και αντίγραφα αποσπασμάτων από τα βιβλία των Γενικών Συνελεύσεων και των Διοικητικών Συμβουλίων των επιχειρήσεων του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ και διαγράμματα των επιχειρήσεων του ανωτέρω Ομίλου, που εστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματι-

- κής Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 39/2-3-2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 110/26.3.2010 Επιστολή από την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών (Περιφερειακή Διεύθυνση Κεντρικής Μακεδονίας), προς την Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 1396/8-3-2010 έγγραφό της, κοινοποιούμενη στην Εξεταστική Επιτροπή.
- 111/30.3.2010 Αντίγραφο της υπ' αριθμ. 3822/25-1-2005 απόφασης του πρώην Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ευάγγελου Μπασιάκου, σε πρωτότυπη μορφή, η οποία απεστάλη από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 51/4-3-2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 112/30.3.2010 Έγγραφο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, με το οποίο διαβιβάζονται τα υπ' αριθμ. ρωτ. 546/1396(εξ)/08/28.11.2008 και 476/3-12-2008 από 26-02-2010 έγγραφα της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας προς την Ειδική Ανακρίτρια - Εφέτη του Εφετείου Αθηνών, που διενεργεί την τακτική ανάκριση.
- 113/30.3.2010 Επιστολή της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για αποστολή εγγράφων, σχετικά με την εταιρεία "RASSADEL Co Ltd", κοινοποιούμενη στην Εξεταστική Επιτροπή.
- 114/1.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών προς την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σχετικά με τα υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου 81/26-3-2010 και 82/26-3-2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 115/6.4.2010 Επιστολή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γεωργίου Προβόπουλου, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, με συνημμένο αίτημα του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος, για παράταση του χρόνου υποβολής της Έκθεσης από τη συσταθείσα για το σκοπό αυτόν ομάδα εργασίας από στελέχη της ανωτέρω Διεύθυνσης.
- 116/6.4.2010 Υπόμνημα-αναφορά-καταγγελία, με συνημμένα σε αυτή έγγραφα, της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΚΙΝΗΣΗ ΑΤΕ», που εκπροσωπείται νόμιμα από την κυρία Εριφύλλη Παντελίδου.
- 117/8.4.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια - Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση των υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.10, 42/3.3.10 και 71/11.3.2010 εγγράφων του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 118/10.4.2010 Έγγραφο της Ειδικής Ανακρίτριας - Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, με το οποίο διαβιβάζονται καταθέσεις μαρτύρων και υλικό της δικογραφίας, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 119/13.4.2010 Αντίγραφο της απολογίας του Νομικού Συμβούλου του Κράτους, κ. Χριστόδουλου Μπότσιου και απολογητικό υπόμνημα του ίδιου, καθώς και λοιπά σχετικά έγγραφα της σχηματισθείσης ποινικής δικογραφίας, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια - Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 120/14.4.2010 Δημοσιεύματα της εφημερίδας «ΑΤΤΙΚΑ ΝΕΑ», τα οποία εστάλησαν από την εκδότρια - δημοσιογράφο, κυρία Πόπη Σουφλή.
- 121/14.4.2010 Επιστολή της δικηγόρου, κυρίας Σοφίας Πολλάλη, για ολιγοήμερη αναβολή της εξέτασης του μάρτυρα, κ. Ιορδάνη Παπαϊωάννου.
- 122/14.4.2010 Επιστολή του κ. Θεόφραστου Λιούμη, τ. υπαλλήλου του Υπουργείου Γεωργίας, σχετικά με την υπόθεση Βατοπεδίου.
- 123/14.4.2010 Έγγραφα, που κατετέθησαν από τον μάρτυρα, κ. Δημήτριο Γαρούφα, δικηγόρο και πρώην Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ενώπιον της Επιτροπής.
- 124/15.4.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια - Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στα υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010, 42/3.3.2010 και 71/11.3.2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 125/15.4.2010 Έγγραφο της Ειδικής Ανακρίτριας - Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αριθμ. πρωτ. 211/15.4.2010 έγγραφο της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟ.Κ.Α.Σ.), της Κυπριακής Δημοκρατίας, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 126/15.4.2010 Έγγραφα και στοιχεία του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθυνόντος Συμβούλου της Κτηματικής Εται-

- ρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), κ. Κωνσταντίνου Φωτόπουλου, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 82/26-3-2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς τον Υπουργό Οικονομικών.
- 127/15.4.2010 Έγγραφα, στοιχεία και αντίγραφο του υπ' αριθμ. 3191/17.7.2008 συμβολαίου της συμβολαιογράφου Αθηνών, κυρίας Αικατερίνης Πελέκη, που κατετέθησαν από τον μάρτυρα, κ. Δημήτριο Κωνσταντινίδη, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ενώπιον της Επιτροπής.
- 128/19.4.2010 Έγγραφα από το Δασαρχείο Αρναίας, σχετικά με πράξεις χαρακτηρισμού περί δασικού χαρακτήρα ή μη εκτάσεων που μεταβιβάστηκαν στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, που απεστάλησαν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 27/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 129/19.4.2010 Εξώδικη διαμαρτυρία - πρόσκληση - δήλωση του κ. Σταύρου Ζερβουδάκη, δικηγόρου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), προς την κυρία Ελισάβετ Μαυραγκά, επίσης δικηγόρο της Εταιρείας, που εστάλη από την τελευταία στην Εξεταστική Επιτροπή.
- 130/19.4.2010 Έγγραφα από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σχετικά με τις οικονομικές διαφορές που προκύπτουν από την αξία των ανταλλαγέντων ακινήτων, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 81/26.3.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 131/20.4.2010 Υπόμνημα του μάρτυρα, κ. Ιορδάνη Παπαϊωάννου, επιχειρηματία, προς την Εξεταστική Επιτροπή, με συνημμένα σε αυτό έγγραφα.
- 132/20.4.2010 Έγγραφο του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, με έκθεση εκτίμησης και έγγραφο της Διεύθυνσης Επιθεώρησης Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, με συνημμένα σε αυτό έγγραφα, που εστάλησαν από τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Οικονομικών, κ. Βασίλειο Σουλιώτη, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 81/26.3.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 133/20.4.2010 Έγγραφο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους στο Υπουργείο Οικονομικών, κ. Βασιλείου Σουλιώτη, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 81/26.3.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 134/20.4.2010 Έγγραφα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 135/20.4.2010 Επιστολή της Διεύθυνσης Μεγάλων Πελατών της Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδος (ΑΤΕbank), σχετικά με τις χρηματοδοτήσεις των εταιρειών του Ομίλου "ΠΑΠΙ-ΣΤΑΣ", σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 102/18.4.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 136/20.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. (Νομαρχιακό Διαμέρισμα Δράμας), σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 137/20.4.2010 Η υπ' αριθμ.58184/ 13.10.2008 έγγραφη παραγγελία του Προϊσταμένου της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, κ. Κυριάκου Καρούτσου, προς τους Αντεισαγγελείς Εφετών, κ.κ. Ηλία Κολιούση και Ελένη Σωτηροπούλου, που κατετέθη από τον κ. Ηλία Κολιούση, Αντεισαγγελέα Εφετών Αθηνών, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 138/21.4.2010 Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Εφαρμογών, της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αριθμ.28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προς τις αρμόδιες υπηρεσίες, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών.
- 139/21.4.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στα υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010, 42/3.3.2010 και 71/11.3.2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 140/21.4.2010 Έγγραφο της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, με το οποίο διαβιβάζεται αντίγραφο καταθέσεως μάρτυρα, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 141/21.4.2010 Έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών προς τον Γενικό Διευθυντή Φορολογικών Ελέγχων, σχετικά με τα Ειδικά Συνεργεία Ελέγχων, κοινοποιούμενο προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 142/21.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Χίου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 143/21.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας

- του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Καβάλας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 144/21.4.2010 Μήνυση του κ. Γεωργίου Καρατζαφέρη, Προέδρου του Λαϊκού Ορθόδοξου Συνάγερμου (ΛΑ.Ο.Σ.), κατά του κ. Γεωργίου Σανιδά, Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου, του κ. Σωτηρίου Χατζηγάκη, Υπουργού Δικαιοσύνης και κατά παντός άλλου υπευθύνου, κατατεθείσα από τον κ. Αθανάσιο Πλεύρη, Βουλευτή - μέλος της Επιτροπής.
- 145/21.4.2010 Έγγραφα και στοιχεία, που κατετέθησαν από τον κ. Ιωάννη Μουρμούρα, Πρόεδρο του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 146/22.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ζακύνθου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 147/22.4.2010 Έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Γ. Κανελλόπουλου, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, με το οποίο διαβιβάζεται το με αρ. πρωτ. 1671/22-4-2010 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης, στο οποίο περιλαμβάνεται αναλυτική κατάσταση παραδοθέντων και παραληφθέντων εγγράφων και στοιχείων του φακέλου, που αφορά στην υπόθεση της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.
- 148/22.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας Περιβάλλοντος του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Ροδόπης, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 149/22.4.2010 Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομίας Διδυμότειχου του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Έβρου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 150/22.4.2010 Η υπ' αριθμ. 16651/22.4.2006 κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κατατεθείσα από τον κ. Βασίλειο Κουρούμαλη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 151/22.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Έβρου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 152/23.4.2010 Έγγραφο της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, με το οποίο διαβιβάζεται αντίγραφο καταθέσεως μάρτυρα, μαζί με το απολογητικό υπόμνημα, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής).
- 153/26.4.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 39/2.3.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 154/26.4.2010 Έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κ. Δημητρίου Γεωργακόπουλου, προς το Γραφείο του Υπουργού Οικονομικών, σχετικά με τη διενέργεια ελέγχων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, που εμπλέκονται στην υπόθεση της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κοινοποιούμενο προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 155/26.4.2010 Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομίας του Δήμου Αλεξανδρούπολης, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 156/27.4.2010 Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομίας Δυτικής Θεσσαλονίκης, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 157/27.4.2010 Επιστολή του κ. Ιωσήφ Λιβανού, με συνημμένα σε αυτήν έγγραφα.
- 158/27.4.2010 Έγγραφα, στοιχεία και συμβόλαια, που

- κατετέθησαν από την κυρία Αικατερίνη Πελέκη, Συμβολαιογράφο Αθηνών, κατά τη διάρκεια της εξέτασής της ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 159/27.4.2010 Βεβαίωση του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, που κατετέθη από τον κ. Δημήτριο Πελέκη, Δικηγόρο Αθηνών, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 160/27.4.2010 Επιστολή του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «Για τη διερεύνηση της υπόθεσης "SIEMENS" στο σύνολό της», κ. Ιωσήφ Βαλυράκη, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, για αποστολή αντιγράφων πρακτικών των συνεδριάσεων της 20ής και της 22ας Απριλίου 2010, όπου περιλαμβάνονται οι καταθέσεις των μαρτύρων, κυρίας Ελένης Σωτηροπούλου, Αντεισαγγελέα Εφετών και κ. Ηλία Κολιούση, τ. Αντεισαγγελέα Εφετών.
- 161/27.4.2010 Έγγραφα και στοιχεία, που κατετέθησαν από τον κ. Σταύρο Ζερβουδάκη, Δικηγόρο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 162/27.4.2010 Έγγραφο του Αντεισαγγελέως του Αρείου Πάγου, κ. Αθανασίου Κατσιρῶδη, με επισυναπτόμενα αντίγραφα των παραγγελιών, αναφορικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου, που δεν έχουν τεθεί στο αρχείο, αλλά έχουν διαβιβασθεί αρμοδίως, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 121/23-4-2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 163/27.4.2010 Συμπληρωματικά στοιχεία, που εστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 39/2-3-2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 164/27.4.2010 Αίτημα του μάρτυρα, κ. Αλέξανδρου Χατζηαλεξάνδρου, για καταβολή αποζημίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 228 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
- 165/28.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικών Εφαρμογών και Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χίου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 166/28.4.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Σάμου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 167/28.4.2010 Η από 30 Νοεμβρίου 2009 τροποποίηση – κωδικοποίηση ιδιωτικού συμφωνητικού σύστασης της αστικής εταιρείας με την επωνυμία «ΑΓΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΓΡΑΙΚΟΣ-Ινστιτούτο Έρευνας, Διάσωσης και Προβολής Πνευματικών και Πολιτιστικών Παραδόσεων» και το υπ' αριθ. 12056 / 22.1.2008 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αθηνών, κυρίας Παρασκευής Θεοδωράκου, περί τροποποίησης και συμπλήρωσης συστατικής πράξεως του ιδρύματος με την επωνυμία «ΓΡΗΓΟΡΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ» και τον τίτλο «ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ», που κατετέθησαν από τον Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Εφραίμ.
- 168/28.4.2010 Αντίγραφα α) της μηνυτήριας αναφοράς του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΛΑ.Ο.Σ., κ. Γεωργίου Καρατζαφέρη κατά του πρώην Υπουργού Δικαιοσύνης, κ. Σωτηρίου Χατζηγάκη, του πρώην Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου, κ. Γεωργίου Σανιδά και παντός άλλου υπευθύνου και β) σχετικών καταθέσεων και εγγράφων, που εστάλησαν από τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 125/27.4.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 169/28.4.2010 Έγγραφα και στοιχεία, που εστάλησαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Ανδρέα Λοβέρδο, σχετικά με τη μεταβίβαση στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου κτιριακών εγκαταστάσεων, που επρόκειτο να στεγάσουν τις υπηρεσίες του Υπουργείου στο Ολυμπιακό Χωριό, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 80/26.3.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 170/29.4.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στα υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010, 42/3.3.2010 και 71/11.3.2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 171/29.4.2010 Έγγραφα και στοιχεία, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), κ. Κων/νο Φωτόπουλο, που αφορούν στην ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητα ιδιοκτησίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.
- 172/29.4.2010 Έγγραφο του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών – Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών,

	σχετικά με τη γνησιότητα είκοσι τριών εγγράφων του αρχείου της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου (χρυσοβούλλων, σιγκιλίων, συμβολαίων, επιστολών κ.ά.), που κατετέθη από τον μάρτυρα, Μοναχό κ. Αρσένιο.	181/3.5.2010	διάρκεια της εξέτασής του ενώπιον της Επιτροπής. Επιστολή του πρώην Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γεωργίου Αλογοσκούφη, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
173/30.4.2010	Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος Λήμνου, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λέσβου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.	182/4.5.2010	Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στα υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010, 42/3.3.2010 και 71/11.3.2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
174/30.4.2010	Έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας και Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Σερρών, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.	183/4.5.2010	Διαβιβαστικό έγγραφο της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, με συνημμένα σε αυτό έγγραφα (συνοπτικό ενημερωτικό σημείωμα για τα παλαιά κληροδοτήματα Ιωαννίνων, η με αριθμό 414/2000 Γνωμοδότηση της Ολομελείας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ΦΕΚ, κ.ά), σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
175/30.4.2010	Βιβλίο του Θεολόγου – Κοινωνιολόγου, κ. Γεωργίου Μουστάκη, το οποίο κατετέθη στην Επιτροπή από τον κ. Χρήστο Χαλκιά.	184/4.5.2010	Έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αριθμ. 839/17.3.2010 έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Πέλλας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σχετικά με παραχωρηθείσες εκτάσεις στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 27/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
176/3.5.2010	Επιστολή, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προς τον Βουλευτή – μέλος της Επιτροπής, κ. Αθανάσιο Πλεύρη, με πληροφορίες, σχετικά με την εξεταζόμενη υπόθεση, την οποία κατέθεσε για το αρχείο της Επιτροπής.	185/5.5.2010	Έγγραφα, σχετικά με την εξεταζόμενη υπόθεση και το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακινήτων, που κατετέθησαν από τον κ. Αντώνιο Μπέζα, πρώην Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
177/3.5.2010	Έγγραφα, στοιχεία και δημοσιεύματα, που κατετέθησαν από τον κ. Κυριάκο Καρούτσο, τ. Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα από την Επιτροπή.	186/5.5.2010	Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
178/3.5.2010	Έγγραφα, στοιχεία, δημοσιεύματα και το βιβλίο «ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (Δικαστικά Απομνημονεύματα), του κ. Βασιλείου Νικόπουλου, τ. Προέδρου του Αρείου Πάγου, που κατετέθησαν από τον κ. Γεώργιο Σανιδά, τ. Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.	187/5.5.2010	Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηλείας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
179/3.5.2010	Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λέσβου, σε τηλεομοιοτυπία, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.	188/5.5.2010	Έγγραφα, σχετικά με την εξεταζόμενη υπόθεση και συνοπτικό σημείωμα για την Επιτροπή, που κατετέθησαν από τον κ.
180/3.5.2010	Έγγραφο, με τα κύρια σημεία της κατάθεσής του, που προσκόμισε ο μάρτυρας, κ. Πέτρος Δούκας, πρώην Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, κατά τη		

- Ευάγγελο Μπασιάκο, πρώην Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 189/6.5.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών του Δήμου Καλαμαριάς, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 190/6.5.2010 Έγγραφο, σε τηλεομοιοτυπία, του Πολεοδομικού Γραφείου Θάσου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 191/6.5.2010 Συμπληρωματικά στοιχεία, που εστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 39/2-3-2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 192/6.5.2010 Επιστολή του κ. Σταύρου Ζερβουδάκη, Δικηγόρου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), προς την Εξεταστική Επιτροπή.
- 193/6.5.2010 Επιστολή του κ. Πέτρου Δούκα, πρώην Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, σχετικά με δημοσιεύματα σε εφημερίδες.
- 194/7.5.2010 Συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, που κατετέθησαν από τον μάρτυρα, κ. Γεώργιο Σανιδά, τ. Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.
- 195/7.5.2010 Επιστολή του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «Για τη διερεύνηση της υπόθεσης "SIEMENS" στο σύνολό της» κ. Ιωσήφ Βαλυράκη, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, για αποστολή αντιγράφων των πρακτικών από τις καταθέσεις των μαρτύρων, κ. Γεωργίου Σανιδά, τ. Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και κ. Κυριάκου Καρούτσου, τ. Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου.
- 196/7.5.2010 Έγγραφο, σε τηλεομοιοτυπία, του Τμήματος Περιβάλλοντος – Χωροταξίας Δωδεκανήσου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με το οποίο διαβιβάζεται αίτημα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής στις αρμόδιες υπηρεσίες, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών.
- 197/7.5.2010 Έγγραφο, σε τηλεομοιοτυπία, του Γραφείου Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών του Δήμου Λέρου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 198/7.5.2010 Επιστολή του Προέδρου του Συμβουλίου Επιθεωρήσεως των Δικαστηρίων, κ. Εμμανουήλ Καλούδη, Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 134/7.5.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής, σχετικά με την αποστολή αντιγράφου της παραπομπής στην Πειθαρχική Ολομέλεια του Αρείου Πάγου της Εφέτη Αιγαίου, κυρίας Μαρίας Ψάλτη.
- 199/10.5.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Δήμου Ταύρου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 200/10.5.2010 Έγγραφα, στοιχεία και χάρτες, σχετικά με την εξεταζόμενη υπόθεση, που κατετέθησαν από τον κ. Γεώργιο Βουλγαράκη, πρώην Υπουργό Πολιτισμού, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 201/10.5.2010 Έγγραφα και συνοπτικό σημείωμα προς την Εξεταστική Επιτροπή, που κατετέθησαν από τον κ. Ιωάννη Αγγέλου, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα στην Επιτροπή.
- 202/11.5.2010 Συμπληρωματικά έγγραφα και δημοσιεύματα, που κατετέθησαν από τον μάρτυρα, κ. Γεώργιο Σανιδά, τ. Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.
- 203/11.5.2010 Η από 24 Μαρτίου 2009 αγωγή του κ. Θεόδωρου Ρουσόπουλου κατά των δημοσιογράφων, κ.κ. Γεωργίου Αυτιά, Γεωργίου Βλάχου, Ιωάννη Ντάσκα και της ανώνυμης εταιρείας «Άλφα Δορυφορική Τηλεόραση Α.Ε.» και απόκομμα της εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ», της 22ας Σεπτεμβρίου 2008, που κατετέθησαν από τον μάρτυρα, κ. Θεόδωρο Ρουσόπουλο, πρώην Υπουργό Επικρατείας.
- 204/11.5.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λέσβου (πρωτότυπο), σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλ-

- λοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 205/11.5.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κιλκίς, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 206/11.5.2010 Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ημαθίας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 207/11.5.2010 Επιστολή του Προέδρου του ΣΕΑ «Πρωτοβουλία Πολιτών – Υπηρεσία στον Πολίτη», κ. Δημητρίου Γεωργακόπουλου, που απεστάλη, σε τηλεομοιοτυπία, προς την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με συνημμένα σε αυτήν έγγραφα.
- 208/13.5.2010 Έκθεση ομάδας στελεχών της Τράπεζας της Ελλάδος, σε απάντηση εγγράφων του Προέδρου της Επιτροπής. Έγγραφα, που κατετέθησαν από τον κ. Ιωάννη Ταβλάκη, Προϊστάμενο της 10ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 210/14.5.2010 Έξι (6) δανειακές συμβάσεις της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου με τις Τράπεζες «Marfin – Egnatia Bank» και «Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος», σε φωτοαντίγραφο, που απεστάλησαν από την Τράπεζα της Ελλάδος, μετά από προφορικό αίτημα του Προέδρου της Επιτροπής.
- 211/14.5.2010 Συνέντευξη του πρώην Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Πέτρου Δούκα στην εκπομπή της NET «Πρωινή Ενημέρωση», καταγεγραμμένη σε ηλεκτρονική μορφή (DVD).
- 212/17.5.2010 Έγγραφα του Βουλευτή, κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη, προς τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής προς ενημέρωσή τους.
- 213/17.5.2010 Έγγραφο της Γενικής Γραμματέως Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, κυρίας Μαρίας Λιονή, σχετικά με τη λογιστική και οικονομική διαχείριση κοινοτικών κονδυλίων στο Άγιον Όρος.
- 214/18.5.2010 Συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, που εστάλησαν από τον κ. Δημήτριο Γαρούφα, δικηγόρο και πρώην Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 215/19.5.2010 Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομικών Εφαρμογών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χαλκιδικής, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 216/19.5.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Οικισμού και Χωροταξίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πιερίας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 217/19.5.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας, Πολεοδομικών Εφαρμογών και Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Καρδίτσας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 218/19.5.2010 Επιστολή του Βουλευτή – μέλους της Επιτροπής, κ. Αθανασίου Πλεύρη προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 219/20.5.2010 Διαβιβαστικό έγγραφο του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος της Περιφερειακής Διεύθυνσης Κεντρικής Μακεδονίας, κοινοποιούμενο στην Επιτροπή.
- 220/21.5.210 Έγγραφο από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 147/13.5.2010 έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής.
- 221/21.5.2010 Αντίγραφο της απολογίας της κυρίας Σταματούλας Μαντέλη και απολογητικό υπόμνημα της ίδιας, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 222/21.5.2010 Λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στα υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010, 42/3.3.2010 και 71/11.3.2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 223/21.5.2010 Έγγραφα, που απεστάλησαν από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) και αφορούν στην ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητα ιδιοκτησίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 151/19.5.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής

- Επιτροπής.
- 224/21.5.2010 Επιστολή από τον Γενικό Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κ. Δημήτριο Γεωργακόπουλο, σε απάντηση στο υπ' αριθμ.148/13.5.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 225/25.5.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Λαρισαίων, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 226/25.5.2010 Επιστολή του Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κ. Αναστασίου Γαβριηλίδη, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 149/13.5.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 227/25.5.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χαλκιδικής, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 228/25.5.2010 Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομίας Λαγκαδά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 229/25.5.2010 Αντίγραφα εγγράφων και άλλων στοιχείων, που κατετέθησαν στην Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, από την μάρτυρα, κυρία Σταματούλα Μαντέλη, τα οποία απεστάλησαν από την ανακρίτρια, σε συνέχεια του από 21.5.2010 εγγράφου της.
- 230/25.5.2010 Επιστολή του Βουλευτού – μέλους της Επιτροπής, κ. Αντωνίου Σκυλλάκου, με αίτημα τη συνέχιση των εργασιών της Επιτροπής.
- 231/25.5.2010 Έγγραφο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, το οποίο κατέθεσε η Βουλευτής – μέλος της Επιτροπής, κυρία Ελισάβετ Βόζεμπεργκ.
- 232/26.5.2010 Επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Γεν. Γραμματέα της Εταιρίας Φίλων της Μεγάλης Ιδέας, κ.κ. Πέτρου Κωνσταντίνου και Χρήστου Βέννη.
- 233/26.5.2010 Κατάσταση ακινήτων του Δημοσίου, που αντηλλάγησαν με ακίνητα ιδιοκτησίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, η οποία απεστάλη από την Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), σε απάντηση του υπ' αριθμ.151/19.5.2010 εγγράφου του Προέδρου της Επιτροπής.
- 234/27.5.2010 Αντίγραφα των υπ' αριθμ. 3061/2.4.2008 και 3065/2.4.2008 συμβολαίων της συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης, κυρίας Ελένης Γεωργιάδου, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού.
- 235/27.5.2010 Επιστολή του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «Για τη διερεύνηση της υπόθεσης "SIEMENS" στο σύνολό της», κ. Ιωσήφ Βαλυράκη, με συνημμένο κείμενο από το Τμήμα Επιθεωρήσεως των Δικαστηρίων, το οποίο απεστάλη στον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 236/28.5.2010 Έγγραφο του Προέδρου του Συμβουλίου Επιθεωρήσεως των Δικαστηρίων, κ. Ιωάννη Παπανικολάου, Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου, προς το Δικαστήριο της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, το οποίο απεστάλη από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Χαράλαμπο Καστανίδη, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 153/27.5.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 237/31.5.2010 Έγγραφο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντος Συμβούλου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, κ. Κωνσταντίνου Φωτόπουλου, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αριθμ. 2556/28.5.2010 έγγραφο της Διεύθυνσης Διαχείρισης, Εκμετάλλευσης και Αξιοποίησης Ακινήτων της εταιρείας, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 148/13.5.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 238/31.5.2010 Έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, κ. Γεωργίου Παπακωνσταντίνου, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, σχετικά με τη συγκρότηση Ομάδας Εργασίας, από μέλη του προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για άσκηση δικαστικών ενεργειών προς διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου και Ειδικών Συνεργείων Ελέγχου.
- 239/31.5.2010 Έγγραφο της Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κυρίας Αικατερίνης Μπατζελή, σχετικά με τη δημοσίευση α) της από 25.1.2005 με αριθμό 3822 απόφασης του πρώην Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ευάγγελου Μπασιάκου και β) της από 26 Ιουλίου 2006 με αριθμό 16651 απόφασης του πρώην Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και πρώην Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κ.κ. Ευάγγελου Μπασιάκου και Πέτρου Δούκα, σε απάντηση στο υπ' αριθμ.156 από 28.5.2010 έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής.

- 240/31.5.2010 Έγγραφα και άλλα στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. 20/19.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 241/1.6.2010 Έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 242/1.6.2010 Διαβίβαση στη Βουλή από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού τμήματος της δικογραφίας, που σχετίζεται με τον διατελέσαντα Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνο Κιλτίδη, η οποία θα συσχετισθεί με την υπάρχουσα στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
- 243/1.6.2010 Επιστολή του Βουλευτή, κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 244/2.6.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στα υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010, 42/3.3.2010 και 71/11.3.2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 245/2.6.2010 Επιστολή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, σχετικά με τη συνέχιση της έρευνας συναλλαγών, που απεικονίζονται στους λογαριασμούς της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου και των συναλλασσομένων με αυτή προσώπων.
- 246/2.6.2010 Επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, κ. Γεωργίου Παπακωνσταντίνου, με την οποία διαβιβάζεται έγγραφο του Προέδρου της Ομάδας Εργασίας, κ. Ιωάννη Πράσινου, Αντιπροέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σχετικά με ενέργειες για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου στις υποθέσεις «ανταλλαγής» ακινήτων κυριότητάς του, με ακίνητα υποτιθέμενης κυριότητας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.
- 247/2.6.2010 Έγγραφα, που κατετέθησαν από τον Βουλευτή, κ. Κωνσταντίνο Κιλτίδη, πρώην Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 248/2.6.2010 Έγγραφο του Πολεοδομικού Γραφείου
- Ελασσόνος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
- 249/3.6.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στα υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010, 42/3.3.2010 και 71/11.3.2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 250/4.6.2010 Έγγραφα και λογαριασμοί τραπεζών, που εστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στα υπ' αριθμ. πρωτ. 11/17.2.2010, 42/3.3.2010 και 71/11.3.2010 έγγραφα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 251/4.6.2010 Επιστολή του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας προς τον Διευθύνοντα Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για συμπληρωματικά στοιχεία, σχετικά με την υπόθεση, κοινοποιούμενη στην Εξεταστική Επιτροπή.
- 252/7.6.2010 Επιστολή της Δημοκρατικής Κίνησης Εργαζομένων Ιδιωτικού Τομέα (ΔΑΚΕ), η οποία απεστάλη από τη Διοικούσα Επιτροπή Νομού Θεσσαλονίκης.
- 253/7.6.2010 Έγγραφο της Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κυρίας Αικατερίνης Μπατζελή, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 162/2.6.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 254/7.6.2010 Επιστολή του Βουλευτού και πρώην Υπουργού κ. Αλέξανδρου Κοντού, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 255/7.6.2010 Έγγραφο του Διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Ιωάννη Ζακελλάκου, Εισαγγελέα Εφετών, με το οποίο διαβιβάζεται το με αριθμό πρωτοκόλλου 163/2.6.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής, προς τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Εφετείου Αθηνών.
- 256/7.6.2010 Έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων, με το οποίο διαβιβάζονται έγγραφα της Εξεταστικής Επιτροπής προς το Γραφείο του Γενικού Διευθυντή Φορολογικών Ελέγχων και το Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα Σ.Δ.Ο.Ε..
- 257/7.6.2010 Επιστολή του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριό-

- τητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας προς τον Διευθύνοντα Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για συμπληρωματικά στοιχεία, σχετικά με την υπόθεση, κοινοποιούμενη στην Εξεταστική Επιτροπή.
- 258/7.6.2010 Έγγραφα, που κατετέθησαν από τον Βουλευτή, κ. Σωκράτη Ξυνίδη, Γραμματέα του Εθνικού Συμβουλίου του Π.Α.Σ.Ο.Κ., κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρα ενώπιον της Επιτροπής.
- 259/7.6.2010 Έγγραφο, που κατέθεσε ο Βουλευτής – μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής, κ. Νικόλαος – Γεώργιος Δένδιας.
- 260/8.6.2010 Επιστολή του Βουλευτή, κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 261/8.6.2010 Επιστολή του κ. Δήμου Κούρα, Γραμματέα της ΔΑΚΕ Ιδιωτικού Τομέα Νομού Θεσσαλονίκης προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- V. Η Επιτροπή, για να υπάρξει πλήρης διερεύνηση της υπόθεσης, εξέτασε σε τριάντα τέσσερις (34), από της συνολικά σαράντα δύο (42), συνεδριάσεις όλους τους χρήσιμους μάρτυρες –εξήντα δύο (62) τον αριθμό- που είναι οι ακόλουθοι, κατά τη σειρά της ημερομηνίας εξέτασής τους:
1. Αλέξανδρος Τζεφεράκος, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. 16.2.2010 & 23.2.2010
 2. Παναγιώτης Κιούσης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους. 17.2.2010
 3. Μιχαήλ Σταθόπουλος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην Υπουργός. 17.2.2010
 4. Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. 18.2.2010
 5. Ιωάννης Καπελέρης, Ειδικός Γραμματέας της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών. 18.2.2010
 6. Φωκίων Γεωργακόπουλος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους. 23.2.2010 & 24.2.2010
 7. Διονύσιος Χειμώνας, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. 24.2.2010
 8. Στυλιανός Γκρόζος, Πρόεδρος της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. 24.2.2010
 9. Παναγιώτης Μαντούβαλος, Προϊστάμενος της 5ης Υποδιευθύνσεως της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων της Περιφερειακής Διεύθυνσης Αττικής. 25.2.2010
 10. Ιωάννης Γούσιος, Στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος. 25.2.2010
 11. Σωτήριος Γκασούκας, Δικηγόρος της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου. 2.3.2010
 12. Κωνσταντίνος Γκράτζιος, πρώην Διευθύνων Σύμβουλος της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου. 2.3.2010 & 3.3.2010
 13. Ευστάθιος Μιχαλόπουλος, Γενικός Διευθυντής Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών. 3.3.2010
 14. Θεόδωρος Θεοφανόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. 4.3.2010
 15. Γεώργιος Φουρκιώτης, Προϊστάμενος του Δασαρχείου Αρναίας. 4.3.2010
 16. Γεώργιος Φραγκιαδάκης, Προϊστάμενος του Δασαρχείου Καπανδριτίου. 4.3.2010
 17. Γεώργιος Μητρόπουλος, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου. 5.3.2010
 18. Ιουλία Αρμάγου, Δικηγόρος, πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου. 8.3.2010
 19. Άθως Κοιρανίδης, Σύμβουλος Επιχειρήσεων. 9.3.2010
 20. Αθανάσιος Πάπιστας, Επιχειρηματίας. 9.3.2010
 21. Ελισσάβετ Μαυραγκά, Δικηγόρος της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου. 10.3.2010
 22. Ιωάννης Κονιδάρης, Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. 10.3.2010
 23. Διονύσιος Πελέκης, Δικηγόρος. 10.3.2010
 24. Ιωάννης Ντάσκας, Δημοσιογράφος-Δικηγόρος. 11.3.2010 & 18.3.2010
 25. Ξανθή Λιανοπούλου, Πολιτικός Μηχανικός. 16.3.2010
 26. Γεώργιος Ξηραδάκης, Οικονομολόγος, πρώην Πρόεδρος της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου. 16.3.2010 & 27.4.2010
 27. Δημήτριος Γαρούφας, Δικηγόρος, πρώην Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης. 14.4.2010
 28. Δημήτριος Κωνσταντινίδης, Δημοσιογράφος. 15.4.2010
 29. Ηλίας Κολιούσης, τ. Αντεισαγγελέας Εφετών, Δικηγόρος. 20.4.2010
 30. Ιορδάνης Παπαϊωάννου, Επιχειρηματίας. 20.4.2010
 31. Βασίλειος Βλασερός, Πολιτικός Μηχανικός. 21.4.2010
 32. Ιωάννης Μουρμούρας, Πρόεδρος του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών. 21.4.2010

33. Ελένη Σωτηροπούλου, Αντεισαγγελέας Εφετών.
22.4.2010
34. Βασίλειος Κουρούμαλης, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
22.4.2010
35. Κωνσταντίνος Νησιώτης.
22.4.2010
36. Αικατερίνη Πελέκη, Συμβολαιογράφος.
27.4.2010
37. Δημήτριος Πελέκης, Δικηγόρος.
27.4.2010
38. Σταύρος Ζερβουδάκης, Δικηγόρος της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου.
27.4.2010
39. Αλέξανδρος Χατζηαλεξάνδρου, Δικηγόρος.
27.4.2010
40. Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Εφραίμ, κατά κόσμον Βασίλειος Κουτσού.
28.4.2010
41. Μοναχός κ. Αρσένιος, κατά κόσμον Αντώνιος Φίλος.
29.4.2010
42. Κυριάκος Καρούτσος, τ. Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου.
3.5.2010
(πρωινή συνεδρίαση)
43. Γεώργιος Σανιδάς, τ. Εισαγγελέας Αρείου Πάγου.
3.5.2010
(πρωινή συνεδρίαση)
44. Πέτρος Δούκας, πρώην Υφυπουργός.
3.5.2010
(απογευματινή συνεδρίαση)
45. Αντώνιος Μπέζας, πρώην Υφυπουργός.
4.5.2010
46. Απόστολος Φωτιάδης, πρώην Υφυπουργός.
4.5.2010
47. Σάββας Τσιτουρίδης, πρώην Υπουργός.
4.5.2010
48. Αλέξανδρος Κοντός, Βουλευτής, πρώην Υπουργός.
5.5.2010
49. Γεώργιος Δρυς, πρώην Υπουργός.
5.5.2010
50. Ευάγγελος Μπασιάκος, πρώην Υπουργός.
5.5.2010
51. Γεώργιος Βουλγαράκης, πρώην Υπουργός.
10.5.2010
52. Γεώργιος Αλογοσκούφης, πρώην Υπουργός.
10.5.2010
53. Ιωάννης Αγγέλου.
10.5.2010
54. Θεόδωρος Ρουσόπουλος, πρώην Υπουργός.
11.5.2010
55. Γεώργιος Παπακωνσταντίνου, Υπουργός Οικονομικών.
11.5.2010
56. Ιωάννης Ταβλάκης, Έφορος Αρχαιοτήτων.
13.5.2010
57. Μαρία Βλαζάκη – Ανδρεαδάκη, Αναπλ. Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού.
13.5.2010

58. Κωνσταντίνος Γεωργάρας, Στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος.
13.5.2010
59. Αντώνιος Βλυσίδης, Στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος.
13.5.2010
60. Κωνσταντίνος Κιλτίδης, Βουλευτής, πρώην Υφυπουργός.
2.6.2010
61. Γεώργιος Σαχπατζίδης, επιχειρηματίας.
3.6.2010
62. Σωκράτης Ξυνίδης, Βουλευτής, Γραμματέας του Εθνικού Συμβουλίου του ΠΑ.ΣΟ.Κ..
7.6.2010

Επίσης, εκλήθησαν, ως μάρτυρες, η κυρία Σταματούλα Μαντέλη, πρώην Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ο κ. Χριστόδουλος Μπότσιος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, οι οποίοι εδήλωσαν ότι αδυνατούν να καταθέσουν ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ενόρκως, ως μάρτυρες, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 223 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

VI. Μετά από αιτήματα της Εξεταστικής Επιτροπής, η Ολομέλεια της Βουλής, με αποφάσεις της, ενέκρινε την παράταση προθεσμίας λειτουργίας της, μέχρι τις 8 Ιουνίου 2010, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εξέταση των μαρτύρων, να αξιολογηθούν τα στοιχεία, που αφορούν στην κίνηση των λογαριασμών, των οποίων είχε ζητηθεί το άνοιγμα και να συνταχθεί το Πόρισμα της Επιτροπής.

(Αποφάσεις για παράταση των εργασιών της Επιτροπής ελήφθησαν κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής στις 10 Μαρτίου 2010, 10 και 25 Μαΐου 2010 και 1 και 7 Ιουνίου 2010).

VII. Η Εξεταστική Επιτροπή εργάσθηκε με εντατικούς ρυθμούς, σε πολύωρες συνεδριάσεις (σύνολο ωρών 143), για να δυνθεθεί να εξετάσει ενδελεχώς όλες τις πτυχές της υπόθεσης αυτής, μέσα στο σχετικά σύντομο διάστημα, που είχε καθορίσει η Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων.

Ύστερα από λεπτομερή μελέτη όλων των τεθέντων υπόψη της Επιτροπής στοιχείων, την αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων και όλου του αποδεικτικού υλικού, η Εξεταστική Επιτροπή κατέληξε στις διαπιστώσεις που ακολουθούν.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Η Εξεταστική Επιτροπή, πέραν των ανωτέρω, έλαβε γνώση του Πορίσματος της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής «Για την διερεύνηση του συνόλου της υπόθεσης της Μονής Βατοπεδίου», η οποία είχε συσταθεί με την από 22-10-2008 ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, καθώς και των Πρακτικών των συνεδριάσεων αυτής, τα οποία διενεμήθησαν στα μέλη σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι η Εξεταστική Επιτροπή «για τη διερεύνηση του συνόλου της υπόθεσης της Μονής Βατοπεδίου» της Β' Συνόδου, της ΙΒ περιόδου της Βουλής, που συνεστήθη, με την από 22-10-2008, ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, συνεδρίασε από 30-10-2008 μέχρι 15-12-2008, συνολικά 250 ώρες, σε 47 συνεδριά-

σεις, προέκυψαν Πρακτικά 13.000 σελίδων και εξετάστηκαν 122 μάρτυρες.

Η Εξεταστική Επιτροπή επισημαίνει ότι κατά την αρχική διερεύνηση του σκανδάλου (το έτος 2008) από την τότε Εξεταστική Επιτροπή, η τότε πλειοψηφία της Ν.Δ. προσπάθησε να υποβιβάσει το σκάνδαλο, αναγνωρίζοντας τελίκως απλώς και μόνον πολιτικές ευθύνες «πλημμελούς εποπτείας» των εμπλεκόμενων φορέων από τους προϊσταμένους αυτών Υπουργούς και Υφυπουργούς (σελ. 94 του Πορίσματος της 15-12-2008).

Η Εξεταστική Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων και των μαρτυρικών καταθέσεων, τόσο της αρχικής διερεύνησης του σκανδάλου (2008), όσο και αυτών που εκτίθενται κατωτέρω, καταλήγει στο συμπέρασμα και στην κρίση ότι η ακριβής περιγραφή και διαστάσεις του σκανδάλου, καθώς και η απόδοση των ενδεδειγμένων ευθυνών, είναι αυτές που αναλυτικά παρατίθενται ως θέση (Πόρισμα) των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ στις σελίδες 99 έως 245 του Πορίσματος της 15-12-2008, της Εξεταστικής Επιτροπής του 2008, συμπληρούμενες ως κατωτέρω, βάσει των εργασιών της Επιτροπής του 2010.

Η Εξεταστική Επιτροπή διατυπώνει την βεβαιότητά της ότι τα συμπεράσματα και η κρίση των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ στο Πόρισμα της Εξεταστικής του 2008, επιβεβαιώνονται πλήρως, αλλά και εδραιώνονται περαιτέρω, από τα στοιχεία που προέκυψαν από τις εργασίες της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής (του 2010).

Κατόπιν αυτών Πόρισμα της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής του 2010, αποτελεί η αναφερόμενη ως θέση (Πόρισμα) των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ στις σελίδες 99 έως 245 του Πορίσματος της 15-12-2008 της Εξεταστικής Επιτροπής του 2008, όπως συμπληρώνεται κατωτέρω, με τα νεότερα στοιχεία. Το Πόρισμα των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ της Εξεταστικής Επιτροπής του 2008 συμπληρώνεται με τα επιπλέον στοιχεία και συμπεράσματα που προέκυψαν από τις εργασίες της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής.

Ενσωματώνεται στην παρούσα το ως άνω Πόρισμα των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ της Εξεταστικής του 2008 και ακολουθούν τα επόμενα κεφάλαια, που αναλύουν ειδικότερα θέματα, βάσει των στοιχείων της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής.

B1. Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ 2008

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Η λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα
- Παραλίμνιες περιοχές

B. Αμφισβήτηση STATUS QUO

- Γνωμοδοτήσεις Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας
- Πρωτόκολλα παράδοσης – παραλαβής
- Σημείωση πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής στο

Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης – Τα Πρωτόκολλα δεν μεταγράφονται

- Αγωγή Ιεράς Μονής Βατοπεδίου

Γ. Μεθοδευμένη ακύρωση της ευνοϊκής υπέρ του Δημοσίου διαμορφωθείσας κατάστασης

- 20/5/04: απόρριψη αναπομπής Φωτιάδη από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο

- 22/6/04: Με υπογραφή Δούκα «ενταφιάζεται» η αναπομπή Φωτιάδη χωρίς καν να επανεξεταστούν τα νέα στοιχεία

- Μαρτυρικές καταθέσεις
- Παραπλάνηση και εμπαιγμός των πολιτών της Ξάνθης
- Επιστολή Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων
- Μαρτυρικές καταθέσεις

Δ. Λήψη απόφασης για ανταλλαγή της Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων

- Η απόφαση περί ανταλλαγών
- Η Γνωμοδότηση 15/2005 του ΝΣΚ
- Η Υπουργική Απόφαση - φάντασμα
- Γιατί ανατέθηκαν οι ανταλλαγές στην ΚΕΔ
- Μαρτυρικές καταθέσεις
- Οι συνέπειες των ανταλλαγών
- Για τις παραλίμνιες εκτάσεις

Ε. Διαδικασία ανταλλαγών: αναζήτηση «οικοπέδων παραθαλασσίων, τουριστικών»!

- «Ακίνητα με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή παραθαλάσσια»
- Ανορθόδοξη χρονολογικά διαδικασία επιλογής, έγκρισης και ανταλλαγής δημοσίων ακινήτων
- Η κάθετη αλλαγή στάσης της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης ως προς το ιδιοκτησιακό της Βιστωνίδας μετά τις εκλογές του 2004
- Βεβιασμένα και χωρίς τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού λειτούργησε η ΚΕΔ, υλοποιώντας τις υπουργικές εντολές για τις ανταλλαγές
- Απαιτούμενα έγγραφα εκποιήσεων – ανταλλαγών και σκόπιμες παραλείψεις
- Συμπεράσματα ως προς τις μεθοδεύσεις

ΣΤ. Υπερεκτίμηση οικονομικής αξίας λιμνοθάλασσας

- Λιμνοθάλασσα
- Παραλίμνιες εκτάσεις

Ζ. Μεταβίβαση διανεμηθείσας αγροτικής γης

Η. Υποεκτίμηση οικονομικής αξίας οικοπέδων - Μεθόδευση

- Μεθόδευση της υποεκτίμησης
- Οι καταθέσεις των ορκωτών εκτιμητών
- Η μεθόδευση στον Ακροπόταμο Καβάλας
- Το ακίνητο της Ουρανούπολης
- Η περίπτωση της Καλαμαριάς
- Τα οικόπεδα στη Νέα Ραιδεστό
- Η ίδια μεθόδευση σε όλη την Ελλάδα

**Θ. Αποχαρκτηρισμός δάσους Ουρανούπολης:
Διολίσθηση «δάσος» > «δασική έκταση» >
«κληροτεμάχιο» > «οικόπεδα άρτια και οικοδομήσιμα»**

- Μαρτυρικές καταθέσεις

I. Αρχαιολογικοί χώροι

- Αρχαιολογικοί χώροι πέριξ της Βιστωνίδας (παραλίμνιες περιοχές)
- Αρχαιολογικοί χώροι: τα ανταλλαγέστα ακίνητα στην Ουρανούπολη και στο Ξηροποτάμι

ΙΑ. Νομιμότητα συμβολαίων ανταλλαγής μεταξύ Μονής και Δημοσίου

- Η έλλειψη νόμιμων τίτλων εκ μέρους της Μονής
- Κοινόχρηστο και εκτός συναλλαγής πράγμα η λιμνοθάλασσα της Βιστωνίδας και τα ακίνητα και κινητά αρχαία μνημεία
- Επιμέρους νομικά ελαττώματα
- Η ταχύτητα των ανταλλαγών
- Το κύρος των συμβολαίων

ΙΒ. Προσδιορισμός του ύψους της ζημίας που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο

ΙΓ. Παραβάσεις του Ν. 1198/1981 για την εκτός Άθω περιουσία των Μονών του Αγίου Όρους

- Το θεσμικό πλαίσιο
- Οι παραβιάσεις του νόμου
- Η συναλλαγή με τον Όμιλο Πάπιστα

ΙΔ. Περίπτωση κτιρίου κεντρικής υπηρεσίας Υπουργείου Απασχόλησης (Ολυμπιακό Ακίνητο Θρακομακεδόνων)

ΙΕ. Διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών σε μετρητά με άγνωστους παραλήπτες μέσω λογαριασμών της Μονής. Λήψη δανείων για χρηματιστηριακά παιχνίδια – Σύστημα εξωχώριων εταιρειών που σχετίζονται με τη Μονή με κρυπτόμενους μετόχους σε περίεργες και αδιαφανείς οικονομικές σχέσεις.

- Οι Κυπριακές εταιρείες και η σχέση τους με την Ιερά Μονή Βατοπεδίου
- Τα δάνεια, οι χρηματιστηριακοί κωδικοί και η χρηματοδότηση των κυπριακών εταιρειών με κεφάλαια της Μονής Βατοπεδίου
- Η διαχείριση των κεφαλαίων της Μονής δια του κ. Κοιρανίδη και των κυπριακών εταιρειών Rassadel και Madeus
- Τα μέχρι τώρα συμπεράσματα από τον μερικό έλεγχο των τραπεζικών λογαριασμών της Ι. Μ. Βατοπεδίου στην Ελλάδα σχετικά με τις επενδύσεις της τελευταίας μέσω των κυπριακών εταιρειών
- Οι σκοπιμότητες της εμπλοκής κυπριακών εμπιστευματοδόχων εταιρειών με αφανείς μετόχους

ΙΣΤ. Δεν έχουν ικανοποιηθεί τα αιτήματα των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για άνοιγμα κινήσεων

**λογαριασμών, χρηματιστηριακών συναλλαγών, κλπ.
Αδράνεια Ελεγκτικών Μηχανισμών Υπουργείου
Οικονομικών (ΥΠΕΕ, Επιτροπή για το μαύρο χρήμα)**

- Μετρητά, βαλίτσες, ισχυρές ενδείξεις διακίνησης και ξεπλύματος μαύρου χρήματος... ενώ παραμένουν αδιευκρίνιστοι οι τελικοί αποδέκτες

ΙΖ. Παράπλευρες επιβαρυντικές περιπτώσεις: μισθώσεις ακινήτων συμφερόντων Πάπιστα από το Υπουργείο Οικονομικών

ΙΗ. Η Απόφαση Μπέζα: τα ακίνητα δεν έχουν επιστραφεί, το σκάνδαλο συνεχίζεται!

Α. Εισαγωγή Η λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα

Η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα ευρισκόμενη στη Θράκη, εντός των ορίων των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Πρόκειται για τον τέταρτο σε μέγεθος λιμναίο σχηματισμό της χώρας, με εμβαδόν επιφανείας 45,030, μέγιστο μήκος 12,450 χιλιόμετρα και μέγιστο πλάτος 7,000 χιλιόμετρα. Επικοινωνεί πολλαπλά με τον Βιστωνικό κόλπο και στα αβαθή ύδατα που βρίσκονται μεταξύ του κύριου όγκου της και της θάλασσας ασκούνται ιστορικά ιχθυοτροφικές δραστηριότητες, με την εκμετάλλευση των μετακινήσεων των ψαριών από και προς την εσώτερη περιοχή της, κυρίως για λόγους πολλαπλασιασμού.

Η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα, όπως αυτό αναγνωρίζεται και από τη Ι. Μ. Βατοπεδίου στην από έτος 1922 αγωγή της κατά του Ελληνικού Δημοσίου, αλλά και από την υπ' αριθμ. 41/1928 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η υπ' αριθμ. 41/1928 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε ότι η υποχρέωση που ανέλαβε το Ελληνικό Δημόσιο με το Ν.Δ. 8/10/4-1924 « δεν είναι η μεταβίβαση της κυριότητας της παρά του Δημοσίου (Διοικήσεως) ως διαδόχου του Βουλγαρικού κατεχόμενης λιμνοθαλάσσης Μπουρού εις την Μονή Βατοπεδίου αλλ' ως επί περιουσίας δημοσίας αφού οι λιμνοθάλασσες ως τοιαύτη περιουσία θεωρούνται και δεν είναι δεκτικές αστικής κυριότητας και συνεπώς δεν μεταγγίζει κυριότητα αστικού δικαίου, αλλά διοικητικού δικαίου, αλλά διοικητικού δικαίου, ούσα εκ της φύσεώς της ανακλητή, εφ' όσον το γενικό συμφέρον ή το συμφέρον της δημόσιας υπηρεσίας, προσηκόντως εκτιμώμενο, θα επέβαλλεν την ανάκληση ταύτης...».

Εξάλλου, με την υπ' αριθμ. 2343/4-5-1930 σύμβαση ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ι. Μ. Βατοπεδίου παραχωρείται από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου **μόνο η ιχθυοτροφική καλλιέργεια, η εκμετάλλευση** και η πώληση των παραγομένων ιχθύων κλπ, αφού τα υπόλοιπα επί της λιμνοθάλασσας δικαιώματα παραμένουν ακέραια στο Δημόσιο. Το ετήσιο μίσθωμα γι' αυτήν την παραχώρηση είχε συμφωνηθεί ως ίσο με το 10% της ετήσιας παραγωγής. Με την ανωτέρω σύμβαση, η Μονή Βατοπεδίου καταβάλλει ως μίσθωμα στο Ελληνικό Δημόσιο κατ' έτος το 60% από τα καθαρά έσοδα της λίμνης, τα οποία θα απομένουν μετά την αφαίρεση των γενικών εξόδων εκμεταλλεύσεως, των αποσβέσεων και των δαπανών για την Αθωνιάδα Σχολή. Σύμφωνα δε με την υπ' αριθμ. 111/2000 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας ΝΣΚ το 40% των καθαρών προσό-

δων που καρπώνεται η Μονή αποτελεί την ουσιαστικότερη δέσμευση του Ελληνικού Δημοσίου προς την αντισυμβαλλόμενη Μονή, δεδομένου ότι με ρητούς όρους της ίδιας της σύμβασης η διοίκηση παρακολουθεί «δι' αντιπροσώπου» την διαχείριση της εκμεταλλεύσεως της λίμνης.

Η υπ' αριθμ. 111/2000 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας ΝΣΚ παρέχει καταλυτική τεκμηρίωση καθώς αναγνωρίζεται ότι το κατοχικό Π.Δ 271/1941 (ΦΕΚ Α 234) «Περί αυθεντικής ερμηνείας του 8/10/4-1924 περί εξουσιοδοτήσεως του Υπουργείου Γεωργίας να υπογράψει δύο συμβάσεις με της Ιεράς Κοινοπραξίας Αγίου Όρους και Ι. Μ. Βατοπεδίου περί παραχωρήσεως κλπ» με το οποίο αναγνωρίσθηκαν δικαιώματα κυριότητας της Ι. Μ. επί της λίμνης «Μπουρού», ουδέποτε κυρώθηκε νομοτύπως και ως εκ τούτου δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

• Το βέβαιο είναι, ότι όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις πάντα είχαν υπ' όψη την σύμβαση του 1930 και πάντα αναφερόντουσαν σε αυτήν είτε καταργώντας ορισμένες διατάξεις, είτε τροποποιώντας κάποιες διατάξεις, είτε διαφοροποιώντας εν γένει κάποιες διατάξεις (Κεφάλαια 233, 3/11)

Στη συνέχεια, με τον Α. Ν. 1924/27-8-51 ορίζεται ότι το εισπραττόμενο από την ενοικίαση και την εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας μίσθωμα κατανέμεται ως εξής: ποσοστό 40% καταβάλλεται στη Μονή Βατοπεδίου σύμφωνα με την από 4-5-1930 σύμβαση μίσθωσης με το Ελληνικό Δημόσιο, και ποσοστό 20% καταβάλλεται στη Μονή για τη λειτουργία της Αθωνιάδος Σχολής. Η παραπάνω διάταξη επαναλαμβάνεται και το άρθρο 66 του Ν.Δ. 420/1970 και επιπροσθέτως η ανωτέρω διάταξη προβλέπει ότι το ποσοστό που απομένει ως υπόλοιπο μετά την καταβολή των δημοσίων εσόδων (μισθωμάτων) στη Μονή και την Αθωνιάδα Σχολή, εισάγεται ως έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό. Με το άρθρο 49 παρ. 1 του Ν.Δ. 420/1970 ορίζεται ότι η ιχθυοτροφική εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας Μπουρού μετά των ιχθυοτροφείων της και των παραρτημάτων και εγκαταστάσεων της ενεργείται με εκμίσθωση επί τη βάσει πλειοδοτικής δημοπρασίας. Η ως άνω ιχθυοτροφική εκμετάλλευση μπορεί να εκμισθώνεται και χωρίς δημοπρασία με απευθείας σύμβαση με αλιευτικούς συνεταιρισμούς.

Στις 3-9-1999 η Μονή Βατοπεδίου υπέβαλε προς τον τότε Υπουργό Γεωργίας το με αριθμ. 375 και αρ. πρωτ. 781/9.3.1/21.8/3-9-99 υπόμνημά της, με το οποίο ζήτησε να εκδοθεί απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας, με την οποία να αποδίδεται στην Ιερά Μονή η διαχείριση της λίμνης Πόρτο-Λάγος (Βιστωνίδας ή Μπουρού). Το Υπουργείο Γεωργίας απήντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 259677/10-12-1999 έγγραφό του ότι η αιτούσα Μονή **είχε υποβάλει και στο παρελθόν το ίδιο αίτημα, το οποίο και δεν έγινε δεκτό, και ότι το εν λόγω ιχθυοτροφείο είναι μισθωμένο στον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδας και Βιστωνικού κόλπου «ο Άγιος Νικόλαος» με σύμβαση που διαρκεί μέχρι το έτος 2.010 και ο οποίος εκμεταλλεύεται το υπόψη ιχθυοτροφείο για περισσότερα από 50 χρόνια.**

• Όταν ετέθη το ερώτημα (2000) στην ολομέλεια η Μονή, δεν είχε προβάλει κυριότητα. Ζητούσε να εκμεταλλευθεί. Είχε αποδεχθεί ότι δεν είναι κυρία. ... Η Μονή είχε υποβάλει αίτημα διαχειριστικό. Δεν έχει υποβάλει ποτέ αίτημα κυριότητας. Συνέχεια πίεζε να αυξηθεί το ποσοστό στην εκμετάλλευση των ψαριών (Κουρούμαλης σ. 64 και 67, 11/11)

• Το ΝΣΚ δεν έχει καμία αρμοδιότητα να αποφαινεται επί

ιδιοκτησιακού καθεστώτος... Το μόνο που μπορούσε να ζητήσει η Μονή ήταν η νομή και η εκμετάλλευση, γιατί είναι κοινόχρηστο πράγμα. ... Όταν ζητά η Μονή νομοθετική ρύθμιση αναγνωρίζει ότι δεν έχει την κυριότητα, γιατί ξέρει ότι η λίμνη είναι κοινόχρηστο πράγμα. (Δέτσης σ. 113, 130 και 135 3/11)

Περαιτέρω, το άρθρο 18 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζει ότι «Δια νόμου ρυθμίζονται τα της ιδιοκτησίας, εκμεταλλεύσεως και διαχειρίσεως των λιμνοθαλασσών και μεγάλων λιμνών, ως και τα της εν γένει διαθέσεως των εξ αποξηράνσεως τούτων προκύπτουσων εκτάσεων». Περαιτέρω από τα άρθρα 967 και 970 ΑΚ προκύπτει αβίαστα ότι οι μεγάλες λίμνες συγκαταλέγονται μεταξύ των κοινόχρηστων πραγμάτων, επί των οποίων κοινόχρηστων πραγμάτων επιτρέπεται ταυτόχρονα η απόκτηση ιδιαίτερων δικαιωμάτων, υπό τον όρο ότι δεν αναιρείται η κοινή χρήση.

Ακόμα και αν θεωρηθεί ότι η Βιστωνίδα δεν είναι λιμνοθάλασσα, γεγονός που προκύπτει άλλωστε από πλήθος επισήμων εγγράφων, κατατάσσεται στις μεγάλες λίμνες της χώρας μας. Μάλιστα, η λίμνη Βιστωνίδα είναι η τέταρτη (4η) μεγαλύτερη λίμνη της Ελλάδος. Συμπερασματικά, γίνεται δεκτό ότι η Βιστωνίδα είτε είναι μεγάλη λίμνη, οπότε ανήκει στη δημόσια κτήση και προορίζεται για την άμεση εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, η διαχείρισή της δε αποτελεί άσκηση δημόσιας εξουσίας, είτε είναι λιμνοθάλασσα, οπότε και πάλι είναι πράγμα εκτός συναλλαγής.

• Η υπ' Αρ. 41/1929 απόφαση του ΣτΕ μιλάει για τον κοινόχρηστο χαρακτήρα της λίμνης (Δέτσης, 79, 3/11)

• Η λιμνοθάλασσα δεν μεταβιβάζεται. Το είπε το ΝΣΚ σε ολομέλεια. Όλα τα υπόλοιπα είναι μεθοδεύσεις προκλητικές, για να τεμαχιστεί αυτή η απόφαση της Ολομέλειας (Ντάσκας 314 4/11)

ΑΞΙΩΝ να σημειωθεί ότι ακόμα και ο κ. Δέτσης, εισηγητής των τριών αρνητικών γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμων Περιουσιών, αναγνωρίζει στην εισήγησή του, επί της οποίας εξεδόθη η υπ' αριθμ. 46/2002 Γνωμοδότηση υπέρ της μη προσβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδας, ότι η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα και επ' αυτής εφαρμόζεται η διάταξη 18παρ.2 του Συντάγματος και τα άρθρα 967 και 968 του ΑΚ.

Περαιτέρω, ο υγροβιότοπος της λίμνης Βιστωνίδας προστατεύεται και από την διεθνή Συνθήκη Ραμσάρ. Η Ελλάδα έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση και την επικύρωσε με το Ν.Δ.191/74. Η λίμνη Βιστωνίδα ανήκει στο Δίκτυο NATURA (Επιστημονικός και Εθνικός κατάλογος) με τους χάρτες των προστατευόμενων οικοτόπων και υγροβιότοπων της χώρας μας μαζί με τα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας σε αυτά.

Με την από 1η Μαΐου 1922 αγωγή της Ι. Μ. Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου, η Μονή ζητά να αναγνωριστεί κυρία επί της λίμνης, του ιχθυοτροφείου (Βιβαρίου) και του Μονυδρίου του Αγ. Νικολάου, βάσει χρυσοβούλων και σιγγιλίων συνδυαζόμενα με πράξεις νομής και κατοχής. Με την υπ' αριθμ. 2343/4-5-1930 σύμβαση ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ι. Μ. Βατοπεδίου, η Μονή Βατοπεδίου **παραίτεται ρητά από το δικόγραφο της αγωγής του 1922, αλλά και από κάθε δικαίωμά της επί της λίμνης.**

Συγκεκριμένα στην μεταξύ Δημοσίου και Μονής ως άνω

σύμβαση, η Μονή συνομολογεί ότι «... η παραχώρησης της κατοχής της Λίμνης αναφέρεται εις μόνην την ιχθυοτροφικήν καλλιέργειαν και την εκμετάλλευσιν και πώλησιν της παραγωγής, του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαίου δίκαια τα επί της λιμνοθαλάσσης και των ιχθυοτροφείων αυτής εν σχέσει προς τα δικαιώματα και τας εξουσίας εν γένει του Κράτους και της Διοικήσεως επί των Λιμνών, Ιχθυοτροφείων και λοιπών, της παραχωρουμένης ιχθυοτροφικής εκμεταλλεύσεως ενεργηθησομένης δια τούτο κατά τους εκάστοτε ισχύοντας κανόνες Νόμων, Διαταγμάτων και εγκυκλίων οδηγιών ...»

- Κανείς σήμερα δεν μπορεί να ταυτοποιήσει τοπωνύμια του χρυσόβουλου, τα φερμάνια με τις σημερινές καταστάσεις, γιατί έχει αλλάξει όλη η γεωγραφία του εδάφους (Πετούσης 56, 5/11)

- Είχαμε καταλήξει από κοινού με την συνάδελφο, ότι τα χρυσόβουλα δεν μπορούν να αναγνωριστούν ως νόμιμοι τίτλοι κυριότητας ... Τα συγκεκριμένα χρυσόβουλα δεν μπορούσαν σε καμία περίπτωση να αποτελούν τίτλους, γιατί μιλούσαν για κάποιο προνόμιο των μοναχών στην αλιεία της λίμνης. Καμία σχέση με την κυριότητα με καμία έκταση (Γιοβαννόπουλος 93 και 124, 5/11)

- Δεν υπάρχουν πρωτότυπα των χρυσόβουλων. Είναι όλα αντιγραφές, εκτός από ένα, γιατί πάρα πολλά χρυσόβουλα είχαν πρόβλημα συντήρησης και οι μονές τα αντέγραφαν και αυτά που έχουν καταλήξει εδώ είναι δεύτερες ή τρίτες αντιγραφές. Υπάρχει αμφισβήτηση από τον ιστορικό. (Ξινίδης 91, 6/11)

Παραλίμνιες περιοχές

Παράλληλα, η Μονή προσπαθεί να στηρίξει την κυριότητά της και στις παραλίμνιες περιοχές στα χρυσόβουλα, αλλά και τις διακατοχικές της πράξεις. Σύμφωνα με την από 22-10-2003 επιστολή του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Ξινίδη, επί αιώνες οι μοναχοί του Βατοπεδίου δεν άσκησαν καμία διακατοχική πράξη στις εκτάσεις όπου ζητούν να τους αναγνωριστεί η κυριότητα, πλην της μικρής νησίδας όπου βρίσκεται ο Άγιος Νικόλαος (ούτε καν στο σύνολο της νησίδας «Αντά Μπουρού»), και της εκμετάλλευσης μέρους των αλιευμάτων της λιμνοθάλασσας.

- Η Μονή δεν έκανε καμία διακατοχική πράξη, καμία πράξη νομής, εκτός από το εκκλησάκι και ένα τμήμα της Αντά –Μπουρού. Τις εκτάσεις αυτές διαχειρίζονταν ιδιώτες, το δημόσιο και υπάρχουν και εκτός συναλλαγής πράγματα, Δέλτα ποταμού, λίμνες, όχθες, αρχαιολογικοί χώροι. ... Δεν υπήρχε ποτέ δικαίωμα της Μονής. Δεν μπορεί σήμερα να έρχεται η Μονή και να λέει δώστε μας τώρα πίσω αυτά τα οποία είχαμε. Μα δεν είχατε τίποτα. Ένα εκκλησάκι έχετε και ένα τμήμα της Αντά Μπουρού. Αυτό είχατε πάντα. (Ξινίδης 93 και 152, 6/11)

- Πράξεις διακατοχής εκ μέρους της Μονής : Το μόνο που ξέραμε είναι ότι πάντοτε οι καλόγεροι είχαν κάποια σχέση μισθωτική με τους αλιείς. Άλλες πράξεις διακατοχής δεν ξέρω. (Κωνσταντινίδης 229, 6/11)

Σχετικά με τις πράξεις νομής και κατοχής της Μονής Βατοπεδίου, ο κ. Πετούσης κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή ότι ουδέποτε η Μονή αμφισβήτησε την κυριότητα του Δημοσίου επί των παραλίμνιων εκτάσεων. Ο κ. Πετούσης αναφέρει ότι «το 1998 εγώ τους έβλεπα τους καλογέρους που γυρνούσαν με τα τζιπ. Τους έβλεπα και ο κόσμος σχολίαζε για τι κυκλοφορούσαν με τζιπ, με Mercedes, με Porsche Cayen και τέτοια. Πλην όμως, στο συ-

νεργείο που ήμουν μέσα σαν απλός υπάλληλος, Προϊστάμενος του Τοπογραφικού Συνεργείου του Αναδασμού, είχαν όλοι την ευχέρεια κατά την εκτέλεση του αναδασμού να έρθουν και να καταθέσουν ένα χαρτί, μια αίτηση και να πουν κύριε Προϊστάμενε, κύριε Πετούση, εμείς διεκδικούμε μια έκταση πέντε στρεμμάτων ή δέκα χιλιάδων στρεμμάτων από αυτό το αγρόκτημα που κάνεις αναδασμό.» Εμένα με έβλεπαν που δούλευα εκεί πέρα. Δεν μου είπαν ποτέ «τι κάνεις εδώ, αυτά είναι δικά μας» και εγώ να πονηρευτώ και να πω στον κ. Νομάρχη ότι η Μονή Βατοπεδίου διεκδικεί εκτάσεις, σας παρακαλώ πάρτε με από εκεί πέρα, γιατί τσάμπα αναδασμό θα κάνουμε εκεί πέρα».

Β. Αμφισβήτηση STATUS QUO

Γνωμοδοτήσεις Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας

Με την υπ' αριθμ. 1007690/620/A0010/5-2-1999 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Δρυ γίνεται δεκτή η υπ' αριθμ. 26/1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία έκρινε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας Αντά- Μπουρού της λίμνης Βιστωνίδας.

- Τα γνωμοδοτικά συμβούλια δεν παρέχουν κρίση που να εξασφαλίζει δικαιώματα κυριότητας. Είναι οι αποφάσεις που εκδίδονται διοικητικές πράξεις ελευθέρως μετακλητές (Χειμώνας 145, 4/11)

- Αποδοχή γνωμοδότησης ότι η έκταση ανήκει στην Μονή & σύνταξη πρωτόκολλου παράδοσης - παραλαβής είναι εξώδικη ομολογία (Ροϊδης 67, 3/11)

- Η απόφαση πως δεν προβάλλουμε δικαιώματα δεν σημαίνει τίποτα. Δεν είναι πάντως τίτλος που θα μπορούσε να ληφθεί υπ' όψη ότι βάσει αυτού η Μονή απέκτησε κάτι. (Γιοβαννόπουλος 101, 5/11)

- Από τη στιγμή που δεν είχε συζητηθεί ακόμα η αγωγή, η διοικητική διερεύνηση που κάνει το γνωμοδοτικό με τη δικαστική, έχουν δύο διαφορετικούς ρόλους. Η απόφαση του γνωμοδοτικού συμβουλίου ήταν προαπαιτούμενο για το νόμιμο της αγωγής. (Ξινίδης 119, 6/11)

Με την υπ' αριθμ. 1064538/5928/A0010/5-8-2002 απόφαση του Υφυπουργού κ. Φωτιάδη έγινε δεκτή η υπ' αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας η οποία δέχτηκε ότι το Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα επί των τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης, καθώς αυτά ανήκουν εξ ολοκλήρου στην Ι.Μ. Βατοπεδίου.

Κατ' αρχήν πρέπει να σημειωθεί ότι οι γνωμοδοτήσεις, όπως υπεγράφησαν από τους αρμοδίους Υφυπουργούς Οικονομικών, δεν είναι τίτλος μεταβιβάσεως κυριότητας (Γιοβαννόπουλος 153, 5/11). Το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης έκανε δεκτό στην υπ' αριθμ. 87/2008 απόφασή του (σελ. 20) ότι η ανωτέρω υπουργική απόφαση δεν ασκεί επιρροή στην αναγνωριστική της κυριότητας δίκη, δεδομένης μάλιστα της αμφισβήτησεως της κυριότητας της ενάγουσας επί των παραλίμνιων εκτάσεων και της προβολής δικαιώματος ιδίας κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου, **καθόσον οι ως άνω πράξεις της Διοίκησης δεν απονέμουν κυριότητα στη Μονή, αφού δεν προβαίνουν σε δικαστική διάγνωση του αμφισβητούμενου δικαιώμα-**

τος κυριότητάς της επί των παραλίμνιων εκτάσεων.**Ως εκ τούτου ουδέποτε μεταβιβάστηκε η κυριότητα των παραλίμνιων εκτάσεων με την απόφαση του Φωτιάδη.**

Ακόμα και ο κ. Διονυσόπουλος, που βαρύνεται με λανθασμένες και ατεκμηρίωτες Γνωμοδοτήσεις, αναγκάστηκε να παραδεχτεί, απαντώντας σε επίμονες ερωτήσεις Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, ότι :

- Οι γνωμοδοτήσεις δηλαδή, αυτές καθ' εαυτές δεν αποτελούν τίτλους κυριότητας. (Διονυσόπουλος 7, 7/11)

- Οι γνωμοδοτήσεις είναι διοικητικές πράξεις, μπορούν να ανακληθούν και να τροποποιηθούν. Αυτή η γνωμοδότηση δεν ήταν τίτλος κυριότητας, αλλά μία διοικητική πράξη που δεσμεύει το Δημόσιο, αλλά μπορεί να ανατραπεί είτε με νεότερη γνωμοδότηση είτε με δικαστική πράξη. (Τσεκούρας 9-10, 13/11)

Με την υπ' αριθμ. 1051266/10611/Α0010/π.ε./4-6-2003 απόφαση του Υφυπουργού κ. Φωτιάδη έγινε δεκτή η υπ' αριθμ. 46/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία δέχτηκε ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των οχθών αυτής, όποιος έκτασης και αν είναι αυτή. Εισηγητής στη γνωμοδότηση είναι πάλι ο κ. Δέτσος και πρόεδρος ο κ. Διονυσόπουλος. **Όπως προαναφέρθηκε, οι γνωμοδοτήσεις δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση τίτλους κυριότητας.**

- Οι διοικητικές πράξεις δεν μεταβιβάζουν κυριότητα, αν δεν υπάρχει τελεσίδικη δικαστική απόφαση. (Ξινίδης 115, 6/11)

- Από τη στιγμή που δεν είχε συζητηθεί ακόμα η αγωγή, η διοικητική διενέργηση που κάνει το γνωμοδοτικό με τη δικαστική, έχουν δύο διαφορετικούς ρόλους. Η απόφαση του γνωμοδοτικού συμβουλίου ήταν προσαπαιτούμενο για το νόμιμο της αγωγής. (Ξινίδης 119, 6/11)

- Στις γνωμοδοτήσεις 46 & 10 δεν λέμε ότι είναι κύρια η Μονή (σχετικά με την λίμνη), κάνουμε μόνον επιφύλαξη ιδιοκτησίας (Δέτσος 131, 3/11)

Πρωτόκολλα παράδοσης – παραλαβής

Α. Με το από 11-12-2002 πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής που υπεγράφη μεταξύ της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης (Κωνσταντινίδης) και της Ι. Μ. Βατοπεδίου παρεδόθησαν στη δεύτερη μόνο 844 στρέμματα από τα 25.000 στρέμματα των παραλίμνιων περιοχών. Η υπόλοιπη έκταση, περίπου 24.000 στρέμματα, ΟΥΔΕΠΟΤΕ παραδόθηκε στην Μονή, διότι είχε διανεμηθεί με αναდაσμός σε ακτήμονες (βλ. πιο κάτω, κεφ. Ζ' του παρόντος).

Β. Με το από 25-06-2003 πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής που υπεγράφη μεταξύ της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης (Κωνσταντινίδης) και της Ι. Μ. Βατοπεδίου παρεδόθη στη δεύτερη η λιμνοθάλασσα Βιστωνίδας μετά των οχθών αυτής στο Ν. Ξάνθης.

Τα πρωτόκολλα αυτά σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν τίτλους κυριότητας, γι' αυτό και δεν μπορούν να μεταγραφούν στο Υποθηκοφυλακείο.

- Οι Υπουργικές αποφάσεις, η υπογραφή των πρωτοκόλλων και η μεταγραφή τους δεν έχουν καμιά έννομη συνέπεια (Σακάλογλου 14, 4/11)

- Το πρωτόκολλο ως τίτλος πάσχει. Διότι δεν είναι σαφής η διατύπωση ότι παραχωρείται η τάδε έκταση στον τάδε κατά κυριότητα ... Το πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής δεν είναι τίτλος κυριότητας (Γιοβαννόπουλος,

116-117 και 153, 5/11)

- Η Μονή ήγειρε αγωγή το 2003 γιατί το πρωτόκολλο παράδοσης παραλαβής δεν μπορούσε με κανένα τρόπο να αποτελέσει τίτλο ιδιοκτησίας. Ήθελαν την απόφαση για να μπορέσουν μέσα από αυτήν να αποκτήσουν τίτλο κυριότητας (Ντάσкас 160 4/11)

Σημείωση πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης – Τα Πρωτόκολλα δεν μεταγράφονται

- Τα πρωτόκολλα δεν μεταγράφηκαν. Το υποθηκοφυλακείο Ξάνθης δεν μετέγραψε, ενέγραψε. Γίνεται σημείωση της υποργικής απόφασης, και όχι του πρωτοκόλλου στο περιθώριο του τόμου. Δεν μεταγράφει, σημειώνει. Λέγεται σημείωση και ακριβώς γι' αυτό από μόνη της η απόφαση δεν δημιουργεί δικαιώματα. Είναι λάθος αυτό που συζητιέται ότι έγινε μεταγραφή των πρωτοκόλλων παράδοσης και παραλαβής. Κι επιπλέον δεν μπορούσε να το μεταγράψει και τι είναι ασαφή τα όρια, δηλαδή δεν πληροί και το δικαίωμα προσδιορισμού ακόμα. (Ξινίδης 32 και 60, 6/11)

Αγωγή Ιεράς Μονής Βατοπεδίου

Εξ όσων προαναφέρθηκαν αποδεικνύεται περίτρανα ότι η Μονή Βατοπεδίου ουδέποτε είχε ή απέκτησε με οποιονδήποτε τρόπο κυριότητα επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων περιοχών. Γι' αυτό άλλωστε ασκεί την από 21-1-2003 αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου να αναγνωριστεί η κυριότητά της επί έκτασης εμβαδού 27.044,50 στρεμμάτων, όπως αυτή απεικονίζεται στο από 25-10-2002 τοπογραφικό διάγραμμα του αγρονόμου τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη, και αποτελείται από πέντε εδαφικά τμήματα και συγκεκριμένα από το τμήμα Α, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων που βρίσκεται περιμετρικά της λίμνης, από το τμήμα Β, εμβαδού 172 στρεμ. που βρίσκεται στη χερσόνησο που αποτελούσε τμήμα της νησίδος Αντά Μπουρού έναντι του οικισμού του Λάγος, από το τμήμα Γ, εμβαδού 1.870 στρεμ. που είναι η νησίδα Αντά Μπουρού, από το τμήμα Δ, εμβαδού 2,10 στρεμ. όπου είναι χτισμένος ο Ναός του Αγίου Νικολάου και το τμήμα Ε, εμβαδού 0,40 στρεμ. όπου είναι χτισμένη η εκκλησία της Παναγίας της Παντάνασσας.

Η αγωγή εκδικάζεται στις 5 Νοεμβρίου του 2003. Εν τω μεταξύ ήδη από της 22-10-2003, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης απέστειλε στον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Απόστολο Φωτιάδη έγγραφο με το οποίο προκύπτουν νέα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία και γίνεται επίκληση νέων νομικών γεγονότων που δεν ελήφθησαν υπ' όψη υπό του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας. Ο κ. Ξινίδης, εκφράζοντας τους φορείς του Νομού Ξάνθης, επικαλείται στο έγγραφό του ότι **τα χρυσόβουλα που επικαλείται η Μονή δεν περιλαμβάνουν τις παραλίμνιες περιοχές, αλλά μόνο το ιχθυοτροφείο και το νησάκι του Αγ. Νικολάου.** Ότι υπάρχουν χρυσόβουλα και σιγγίλια της Μονής που αφορούν τη Λίμνη Βιστωνίδα και αν εξετασθούν στο σύνολό τους, και όχι αποσπασματικά, διαπιστώνει κανείς ότι η ιστορική εξέλιξη των διεκδικήσεων της Μονής συρρικνώνεται με την πάροδο του χρόνου στα στενά όρια του ναού του Αγίου Νικολάου. Επιπλέον, **ο κ. Ξινίδης υποστηρίζει ότι ουδέποτε η μοναχία του Βατοπεδίου άσκησαν διακατοχικές πράξεις στις εκτάσεις που ζητούν να τους αναγνωριστεί η κυριότητα,** πλην της νησίδας του

Αγίου Νικολάου και της εκμετάλλευσης μέρους αλιευμάτων της λιμνοθάλασσας.

Ο κ. Φωτιάδης με το υπ' αριθμ. 9983/30-10-2003 έγγραφό του, άμεσα και αποτελεσματικά αναπέμπει για επανεξέταση στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο τις υπ' αριθμ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεις του, υπό το πρίσμα νέων νομικών και πραγματικών περιστατικών και στοιχείων.

• Ο Φωτιάδης, εγώ επιμένω, προέκυψε από τη δική μου έρευνα, έδωσε εντολή στον κ. Χειμώνα να μην κάνει τυπική παράσταση. Ο κ. Χειμώνας, προφανώς γιατί τέτοια εντολή πήρε, έκανε υπεράσπιση ουσίας και οι προτάσεις του ήταν ακλόνητες. Η μαρτυρία του ήταν ακλόνητη και αυτό προκύπτει και από το αποτέλεσμα του δικαστηρίου όπου οι δικαστές το δέχθηκαν και έμειναν ακλόνητοι παρ' ότι δεν είναι συνηθισμένο να πηγαίνουν κόντρα στην Πρόεδρό τους. (Ντάσκας 198, 4/11)

• Την αναπομπή τη θεωρώ θετικό. Γιατί παραπέμπει σε μία άλλη γνωμοδότηση, η οποία θεωρητικά θα μπορούσε να οδηγήσει και σε διαφορετικό αποτέλεσμα. (Ντάσκας 239, 4/11)

• Με την αναπομπή «παγώνει» μία προγενέστερη διοικητική πράξη. (Γιοβαννόπουλος 156, 5/11)

• Λέει ο κ. Φωτιάδης «θα το κάνω» και μάλιστα η εντολή για αντιδικία στο ΝΣΚ, λόγω του κατεπείγοντος, έρχεται πριν έρθει και η απόφαση αναπομπής. (Ξινίδης 17, 6/11)

• Η αναπομπή έδειχνε πολιτική βούληση ανατροπής των λαθών που είχαν προηγηθεί (Ξινίδης 58, 6/11)

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Αλιβιζάτος στην από 4-12-2008 γνωμοδότηση που εκπόνησε περί των εννόμων συνεπειών που απορρέουν από την αναπομπή προς επανεξέταση της υπόθεσης από τον κ. Φωτιάδη, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι : **το σχολιαζόμενο έγγραφο αποτελούσε το κατά νόμον πρώτο θήμα για την ουσιαστική επανεκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης βάσει των νέων στοιχείων που προέκυψαν και, εντεύθεν, για την ενδεχόμενη ανάκληση της έγκρισης των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων.**

Συνέπεια των ανωτέρω και σύμφωνα με την κατάθεση του κ. Χειμώνα που εκπροσώπησε το Ελληνικό Δημόσιο ήταν ότι ο κ. Χειμώνας είχε ξεκάθαρη εντολή προκειμένου να υπερασπιστεί τα συμφέροντα του Δημοσίου και να ζητήσει την απόρριψη της αγωγής της Μονής, **ανεξάρτητα από τις προηγούμενες γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίου Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας.**

Πράγματι, **ο κ. Χειμώνας υπερασπίστηκε με σθένος τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου, ως αν δεν υφίσταντο ποτέ οι γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου.** Με τις προτάσεις του και τα έγγραφα που προσκόμισε απέδειξε στο Δικαστήριο ότι η έκταση των 25.000 στρ. παραλίμνιων περιοχών, που διεκδικεί η Μονή, ανήκει στο Δημόσιο αλλά και σε ιδιώτες, κατόπιν διανομών για αποκατάσταση προσφύγων από το έτος 1930, αλλά και αναδασμών. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι από τα χρυσόβουλα που επικαλείται η Μονή δεν προκύπτουν κατά θέση, έκταση και όρια οι διεκδικούμενες παραλίμνιες εκτάσεις. Η αναφορά κάποιων τοπωνυμίων στα χρυσόβουλα που ίσχυαν προ χιλιετιών, όπως το «του βου το πηγάδι» ή «Καλαμίτζι» ή «Άγιος Γεώργιος» ή «Άγιος Παντελεήμων» είναι συγκεχυμένη και αόριστη, ώστε να μην είναι δυνα-

τόν να προσδιορίσουμε σε τι αναφέρεται. Ο κ. Χειμώνας υποστηρίζει με τις προτάσεις του ότι **ουδέποτε η Μονή άσκησε κάποια διακατοχική πράξη στις παραλίμνιες περιοχές, αλλά η μόνη διακατοχική πράξη που αναφέρεται στην αγωγή της Μονής είναι η αλιεία στη λίμνη (που ήταν ελεύθερη και δεν οδηγούσε σε κτήση δικαιωμάτων) και η τέλεση θρησκευτικών καθηκόντων στο νησάκι του Αγ. Νικολάου.**

Με τις μαρτυρικές καταθέσεις του κ. Πετούση και του κ. Τσουρή αποδείχθηκε περίτρανα ότι πρώτον, τα τοπωνύμια των χρυσοβούλων δεν συμπίπτουν με τη σημερινή διαμορφωθείσα κατάσταση καθώς έχει αλλάξει όλη η γεωγραφία του εδάφους και δεύτερον, ότι μεγάλη έκταση από αυτή που διεκδικεί η Μονή, δηλαδή η υστερορρωμαϊκή και βυζαντινή τειχισμένη πόλη της Αναστασιούπολης και μετέπειτα Περιθεώριο μετά των εντός αυτών περιλαμβανομένων χώρων και κτισμάτων, έχουν κηρυχθεί ως αρχαιολογικοί χώροι με την υπ' αριθμ. 4499/12-6-2964 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964).

Μετά το τέλος της ακροαματικής διαδικασίας, η πεποίθηση ότι το Ελληνικό Δημόσιο θα κέρδιζε τη δίκη ήταν διάχυτη και εκφράστηκε ρητά από τους μάρτυρες και τον κ. Χειμώνα.

Μετά τις βουλευτικές εκλογές του Μαρτίου του 2004 αναλαμβάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Εν όψει των ανωτέρω, η κατάσταση που παραλαμβάνει η Νέα Δημοκρατία με την Κυβερνητική αλλαγή είναι η εξής:

1. Η Μονή δεν διαθέτει νόμιμους τίτλους κυριότητας.
2. Εκκρεμεί δικαστική απόφαση επί της αγωγής της Μονής ακριβώς για την αναγνώριση της κυριότητας επί των παραλίμνιων περιοχών της λίμνης Βιστωνίδας.
3. Εκκρεμεί η απόφαση της διοίκησης επί της αναπομπής της υπόθεσης προς επανεξέταση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της λίμνης Βιστωνίδας, των νησίδων, των οχθών και των παραλίμνιων εκτάσεων της.
4. Επισημαίνεται ότι η ως άνω δικαστική απόφαση είχε εκδοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αλλά δεν είχε δημοσιευθεί.

Γ. Μεθοδευμένη ακύρωση της ευνοϊκής υπέρ του Δημοσίου διαμορφωθείσας κατάστασης

Στις 20 Απριλίου του 2004 πραγματοποιείται η διάσκεψη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, κατά την οποία, με πλειοψηφία 2 προς 1, γίνεται δεκτή η αναγνωριστική αγωγή της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου μόνο κατά το μέρος που αφορά στην ιδιοκτησία των νησίδων Αντά Μπουρού, πλην της εκτάσεως της χερσαίας ζώνης του λιμένος Λάγους, Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντάνασσας. Η Πρόεδρος του Δικαστηρίου κα Μαρία Ψάλτη, η οποία μειοψήφησε, αναλαμβάνει να διατυπώσει και τεκμηριώσει τις δικές της θέσεις στην απόφαση.

Διαρρέει το αποτέλεσμα στον Ηγούμενο Εφραίμ. Και καθυστερεί τη δημοσίευση της απόφασης. Χαρακτηριστική και κρίσιμη είναι για το θέμα αυτό η κατάθεση του Μοναχού Ευδόκιμου, υπεύθυνου οικονομικών – λογιστηρίου της Μονής. Σε ερώτηση γιατί καθυστερούσε η έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου απάντησε ότι «μας είπαν (ο ηγούμενος και ο Αρσένιος) ότι καθυστερεί να βγει η απόφαση γιατί τα βρήκαμε» (με την Κυβέρνηση).

Σύμφωνα συνεπώς με την κατάθεση του Ευδόκιμου υπάρχει παρασκήνιο και συντονισμός. Επειδή ο ηγούμε-

νος Εφραίμ είχε πληροφορηθεί από την Πρόεδρο του δικαστηρίου κα Μαρία Ψάλη την αρνητική για τη Μονή απόφαση του Δικαστηρίου, φρόντισε και πέτυχε, σε συνεργασία με την Κυβέρνηση την καθυστέρηση δημοσίευσής της. Στο μεταξύ μεθόδευσαν και πέτυχαν από κοινού ο κ. Εφραίμ και ο συντονιστής εκ μέρους της Κυβέρνησης κ. Ρουσόπουλος την μη έκδοση απόφασης και την δρομολόγηση των ανταλλαγών σε συνεννόηση με τους αρμόδιους Υπουργούς της Κυβέρνησης, στο πλαίσιο πάντα του κεντρικού συντονισμού και σχεδιασμού του όλου σκανδάλου.

Η απόφαση εν τέλει δημοσιεύθηκε μόλις στις 6 Νοεμβρίου 2008, κατόπιν εντολής του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου κ. Ι. Παπανικολάου (βλ. το από 29-10-2008 έγγραφό του προς την ήδη Εφέτη Αιγαίου, τότε Πρόεδρο του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης κ. Ψάλη) και ενώ εκκρεμούν σοβαρότατες κατηγορίες σε βάρος της κ. Ψάλη και του κ. Εφραίμ, εφόσον έχει ασκηθεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για παράβαση καθήκοντος και ηθική αυτουργία σ' αυτήν από τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Αν. Κανελλόπουλο.

Μετά τη διάσκεψη του δικαστηρίου, τον Απρίλιο του 2004 η κοινωνία της Θράκης και βέβαια η Επιτροπή Αγώνα, στην οποία, πλην των άλλων, μετείχε και ο ήδη Υφυπουργός κ. Κοντός, πληροφορήθηκε την ευνοϊκή απόφαση για τα συμφέροντα του Δημοσίου.

Μετά από αυτό υπάρχει πρωτοφανής ταχύτητα και συντονισμένες ενέργειες ως προς την εξασφάλιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος από την Μονή:

20/5/04: απόρριψη αναπομπής Φωτιάδη από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο

Επτά ολόκληρους μήνες μετά την αναπομπή Φωτιάδη και μετά τη διάσκεψη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης (20-4-2004) κατά τη διάρκεια της οποίας λήφθηκε η θετική για τα συμφέροντα του Δημοσίου απόφαση, ενεργοποιείται το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων (ΓΣΔΚ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, το οποίο μέχρι τότε απέχει ορθώς. Το ΓΣΔΚ στη συνεδρίασή του στις 20 Μαΐου 2004, και με την υπ' αρ. 26 Γνωμοδότησή του, αποφαινεται ότι «δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανεξέτασης των υπ' αρ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 Γνωμοδοτήσεων...». Παραβλέπει τα νέα στοιχεία που προσκομίζονται με την επιστολή Ξινίδη, ήτοι νομικά και πραγματικά περιστατικά, στα οποία εν πολλοίς στηρίχθηκε και το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης. Η σύγκληση του ΓΣΔΚ με εντολή υπουργού και η προκλητική γνωμοδότησή του διατυπώνεται ενώ η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης έχει εκδοθεί για την αντιδικία μεταξύ Δημοσίου και Μονής, η οποία βεβαίως δημοσιεύθηκε μόλις πρόσφατα, γεγονός το οποίο αποδεικνύει ότι υπάρχει συντονισμός και έχουν αποφασισθεί κεντρικά οι ιδιαίτερα βλαπτικές για το Δημόσιο ανταλλαγές.

22/6/04: Με υπογραφή Δούκα «ενταφιάζεται» η αναπομπή Φωτιάδη χωρίς καν να επανεξεταστούν τα νέα στοιχεία

Ο κ. Δούκας, τότε αρμόδιος Υφυπουργός Οικονομικών, στις 7 Ιουνίου 2004, κάνει αποδεκτή την 26/20-05-2004 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων ως ακολούθως: «...*υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου επί των νησίδων λίμνης Βιστωνίδας α) Αντά Μπουρού, β) Αγίου Νικολάου, γ) Παναγίας Παντάνασσας και γενικά ολόκληρης της λίμνης*

και των οχθών αυτής στους Ν. Ξάνθης και Ροδόπης.

Η Ιερά Μονή Βατοπεδίου έχει ήδη καταθέσει στις 2 Ιουνίου 2004 αίτημα ενώπιον του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους περί υποβολής κοινής δήλωσης Δημοσίου και Μονής στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης, ώστε να μην εκδοθεί απόφαση επί της ήδη εκδικασθείσας μεταξύ τους αγωγής! Παραδόξως το αίτημα της Μονής φέρεται να έχει πρωτοκολληθεί με ημερομηνία την 1η Ιουνίου 2004!

17/6/04: Γνωμοδότηση Β' Τμήματος ΝΣΚ για δυνατότητα κατάργησης δίκης, παρά την μειοψηφία για άκυρη και παράνομη ενέργεια

Στις 17/06/2004 το Β' Τμήμα του ΝΣΚ δέχεται κατά πλειοψηφία το αίτημα της Μονής για υποβολή κοινής δήλωσης στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης, ώστε να μην εκδοθεί απόφαση επί της ήδη εκδικασθείσας αγωγής! Στην από 14-06-2004 εισήγησή του προς το Β' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ο Εισηγητής Κ. Καποτάς, Νομικός Σύμβουλος, αποφαινεται ρητά ότι «...*Η παρεχόμενη συναίνεση του Δημοσίου είναι φανερό ότι δεν ενέχει αναγνώριση οποιουδήποτε τυχόν δικαιώματος της Ιεράς Μονής επί της επιδίκου εκτάσεως, αλλ' ούτε και παραίτηση του Δημοσίου από οποιαδήποτε τυχόν δικαιώματά του επί των επιδίκων, ώστε να διαφοροποιούνται οι σημαντικές πραγματικές θέσεις των επιδίκων μερών...*». Η από 17/6/2004 απόφαση αγνοεί την επισήμανση της μειοψηφίας ότι παραίτηση δεν χωρεί έγκυρα, όταν αναμένεται η έκδοση δικαστικής αποφάσεως.

22/6/04: Με νέα υπογραφή Δούκα δίνεται εντολή να καταργηθεί με παραίτηση του Δημοσίου η ήδη κερδισμένη δίκη!

Στις 22/06/2004 ο κ. Δούκας αποδέχεται την ανωτέρω Γνωμάτευση του Β' Τμήματος και το Δημόσιο «παραίται» από μία κερδισμένη, όπως απεδείχθη, δίκη. Είναι σαφές ότι ο Υφυπουργός γνωρίζει ότι η παραίτηση από τη δίκη είναι ενδεχομένως παράνομη, δεδομένης της γνώμης που είχε διατυπώσει η μειοψηφία. Καταθέτοντας ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής, ο κ. Δούκας δήλωσε ότι γνώριζε το περιεχόμενο της εισήγησης Καποτά!

23/6/04: courier με υπογραφή Διονυσόπουλου μεταφέρει την εντολή Δούκα στον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, μήπως και δεν προλάβουν οι ταγοί των συμφερόντων του Δημοσίου... και εμποδιστούν οι μεθοδεύσεις τους από τη δημοσίευση της απόφασης της ήδη κερδισμένης δίκης.

Η αποδοχή από τον κ. Δούκα της ως άνω Γνωμάτευσης του Β' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αποστέλλεται με υπηρεσία ταχυ-αποστολής (courier) στο Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής και εντέλλεται ο κ. Χειμώνας να συντάξει και να υπογράψει το σχετικό με την κατάργηση της δίκης συμφωνητικό. Τόσο η εσπευσμένη αποστολή όσο και οι οδηγίες για άμεση σύνταξη και υποβολή της Κοινής Δήλωσης περί παραίτησεως από τη δίκη μαρτυρούν τη σπουδή προκειμένου να μην προλάβει την όλη διαδικασία τυχόν δημοσίευση της αρνητικής για τη Μονή αποφάσεως του Δικαστηρίου.

Στις 25 Ιουνίου 2004 υποβάλλεται η Κοινή Δήλωση ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης για μη έκδοση απόφασης από τους παρισταμένους κατά τη συζήτηση πληρεξουσίου των διαδίκων για μη έκδοση απόφασης.

Η αλληλουχία και η ταχύτητα των γεγονότων και ενεργ-

γειών, σε συνδυασμό με την ως άνω κατάθεση Ευδόκιμου, επιβεβαιώνει ότι η απόφαση του κ. Δούκα για την «κατάργηση» της δίκης εντάσσεται στο πλαίσιο του συνολικού κεντρικά κατευθυνόμενου και συντονιζόμενου σχεδίου, δεδομένου ότι λογικά και πολιτικά ο κ. Δούκας δεν θα μπορούσε να πάρει μόνος του τέτοια ευθύνη. Λαμβανομένης μάλιστα υπόψη της αίτησης της Μονής, που υποβάλλεται αμέσως μετά στον κ. Τσιτουρίδη (βλ. πιο κάτω την από 10-7-2004 επιστολή του κ. Εφραίμ στον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) με αίτημα την αποζημίωσή της ή ανταλλαγές, καθίσταται εύλογο ότι έχει ήδη προαποφασιστεί και σχεδιασθεί το σύνολο του σκανδάλου των ανταλλαγών και υπήρχε σταδιακή προώθησή του.

Μαρτυρικές καταθέσεις

Σχετικά με τη διαδικασία κατάργησης της δίκης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Μονής Βατοπεδίου οι τοποθετήσεις των μαρτύρων που εξέτασε η Εξεταστική Επιτροπή είναι καταπέλτης. Επισημαίνουν τόσο την παρανομία της, όσο και το ενδεχόμενο δόλου, αφού υπήρχε ήδη διάχυτη πληροφόρηση ότι η Μονή είχε «χάσει» τη δίκη.

Δεν μου έχει τύχει να ζητεί η ενάγουσα μη έκδοση απόφασης (Κεφάλαια 280 3/11)

Η απόφαση είχε γίνει γνωστή σχεδόν σε όλη την περιοχή. Θεωρώ αδιανόητο να μην ήξεραν, ιδιαίτερα οι ασχολούμενοι με αυτήν την υπόθεση, τα Υφυπουργεία, οι Υφυπουργοί, οι υπηρεσιακοί παράγοντες, το αποτέλεσμα της διάσκεψης των δικαστών. Άρα το γνώριζαν, έδωσαν κάτι το οποίο είχαν ήδη κερδίσει. Είχε ήδη κερδίσει το Δημόσιο την αποβολή της Μονής από κάθε ιδιοκτησιακό δικαίωμα, εκτός από ένα μικρό, όπου αναγνώρισαν χίλια περίπου στρέμματα από τη λιμνοθάλασσα και προσποιούνται ότι δεν γνωρίζουν το αποτέλεσμα τη απόφασης και κάνουν το συμβιβασμό. Αυτό το θεωρώ εγκληματικό. (Ντάσκα 166, 4/11)

Η δήλωση των μερών δεν θεωρείται τρόπος κατάργησης της δίκης. Στην φάση που ήταν η υπόθεση θεωρώ ότι δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη από το δικαστήριο. (Σακάλογλου 9-10, 4/11)

Υπηρεσιακά από τον Απρίλιο 2004 ήταν γνωστό ότι είχε γίνει διάσκεψη (Σακάλογλου 23, 4/11)

Είναι εξαιρετικό μετά που θα εκδικαστούν οι υποθέσεις να υποβάλλονται δηλώσεις για να μην εκδοθούν αποφάσεις. Εγώ στα 15 χρόνια που είμαι δικαστής θυμάμαι, εκτός από τη συγκεκριμένη, άλλες δύο φορές (Σακάλογλου 33, 4/11)

Μία απόφαση που έχει κριθεί και έχουν αποφασίσει δικαστές δεν μπορεί να την καταργεί ο οποιοσδήποτε (Σακάλογλου 71, 4/11)

Η απόφαση περί μη έκδοσης απόφασης δεν είναι συμβιβασμός. Εάν θεωρούνταν συμβιβασμός, θα θεωρούνταν η δίκη καταργημένη και δεν θα εκδιδόταν απόφαση (Σακάλογλου 86, 4/11)

Στο περιεχόμενο των προτάσεών μου προβάλλω και την ένσταση ίδιας κυριότητας, αντικρούω όλα τα επιχειρήματα της Μονής από τα χρυσόβουλα (Χειμώνας 190, 4/11)

Με την αποδοχή περί μη έκδοσης απόφασης ένοιωσα ότι πήγε χαμένος ο αγώνας. Νομίζω ότι έπρεπε να συνεχίσει το δρόμο το δικαστικό. (Χειμώνας 197, 4/11)

Με τη δήλωση περί μη έκδοσης απόφασης ένοιωσα εκπληκτος (Γιοβαννόπουλος, 115, 5/11)

Με την αίτηση για μη έκδοση απόφασης θα μπορούσε να υποθέσει κανείς, ότι χάνει η ενάγουσα (Γιοβαννόπου-

λος 124, 5/11)

Θεωρώ ότι οι συνάδελφοι δεν γνώριζαν αυτά που βγήκαν στη συνέχεια, διότι αν τα γνώριζαν θα ήταν αδιανόητο να προβούν σε αυτήν τη συναίνεση, Συναινούμε όταν δεν προσδοκούμε συμφέρον από την έκβαση της δίκης (Κρόμπας 184, 5/11)

Το αίτημα της Μονής ήταν απαράδεκτο, διότι υπεβλήθη μετά από επτάμηνο από τη συζήτηση της υποθέσεως (Κιούσης, 303 11/11)

Υπήρχαν εύλογες πιθανότητες να δικαιωθεί το Δημόσιο, υπήρχε διάχυτη ατμόσφαιρα ότι το Δημόσιο είχε δίκιο. Η συναίνεση του Δημοσίου ήταν μια προφανώς βλαπτική ενέργεια για τα συμφέροντα του Δημοσίου (Ξινίδης, 86-87, 6/11)

Είναι απιστία του Δημοσίου η οπισθοχώρηση (από τη δίκη), παρά την πολύ ισχυρή του θέση. (Ξινίδης 135, 6/1)

Αν έχουν κάνει διάσκεψη, κακώς δέχθηκαν την αίτηση (Καποτάς 109, 13/11)

Ο κος Αληφακιώτης, πρώην ΓΓ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί των ημερών υπουργίας του κ. Τσιτουρίδη, κατέθεσε, στις 14/11/08, στην Εξεταστική Επιτροπή ότι:

(α) **Όταν η ΝΔ ανέλαβε την εξουσία, η Βιστωνίδα ανήκε στο Δημόσιο και αυτή ήταν η άποψη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί Τσιτουρίδη.**

«Ερ.: Τα διεκδικούσε ή τα είχε πάρει η Μονή Βατοπεδίου; Απ.: Όχι, τότε δεν τα είχε πάρει, τα διεκδικούσε.»

«Ερ.: Η άποψη του Υπουργείου Γεωργίας ποια ήταν; Ήταν ότι ανήκε στη Βιστωνίδα (προφανώς εννοεί: Μονή Βατοπεδίου) ή ότι ανήκε στο Δημόσιο; Απ.: Τουλάχιστον αν κρίνω μόνο από τον κ. Τσιτουρίδη, διότι με τον κ. Μπασιάκο δεν είχα κάνει συζήτηση, ούτε με τον κ. Κοντό, ο κ. Τσιτουρίδης πίστευε ότι ανήκει στο Δημόσιο». (σελ. 19 Πρακτικών Εξεταστικής συνεδρίαση 14-11-08).

Παραπλάνηση και εμπαιγμός των πολιτών της Ξάνθης

Όταν οι τοπικοί παράγοντες της Ξάνθης πληροφορούνται το γεγονός της κατάργησης της δίκης, αντιδρούν και ζητούν συνάντηση με αρμοδίους.

Την 5η Ιουλίου 2004 συναντώνται διαδοχικά με τους κ. κ. Παυλόπουλο και Δούκα, παρουσία του τότε Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντού και, όπως φαίνεται από τις καταθέσεις των μαρτύρων, αρχίζει ένας άνευ προηγουμένου εμπαιγμός.

Ο κ. Παυλόπουλος διαβεβαίωσε τους συνομιλητές του ότι θα πρυτανεύσει η νομιμότητα (μια νομιμότητα που έχει ήδη καταπατηθεί).

Ο κ. Δούκας δηλώνει προσχηματικά ότι έχει άγνοια για το θέμα, παρά το γεγονός ότι ήδη έχει αποδεχθεί τις σχετικές Γνωμοδοτήσεις και ζητάει την προσκόμιση και άλλων στοιχείων, ενώ ήδη αυτά υπήρχαν και ενσυνείδητα αγνοήθηκαν.

Ο κ. Κοντός, στην αρμοδιότητα του οποίου ήταν η εποπτεία της πολιτικής γης, έδειχνε να ενημερώνεται κατά τη συνάντησή αυτή και παρίστανε τον ενδιάμεσο, ενώ ήταν γνώστης τόσο του παρελθόντος της υπόθεσης όσο και των κυβερνητικών σχεδιασμών για την τελική της έκβαση!

Στις 10 Ιουλίου 2004, ο ηγούμενος της Ι. Μ. Βατοπεδίου κ. Εφραίμ με επιστολή του προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Τσιτουρίδη αιτείται την ανταλλαγή εκτάσεων μεταξύ Δημοσίου και Μονής. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην επιστολή αυτή στην πρόταση του Εφραίμ συμπεριλαμβάνονται τα εξής: «Όσες εκτάσεις περιλαμβάν-

νονται στα όρια του από 25-10-2002 τοπογραφικού διαγράμματος του τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη και έχουν διανεμηθεί σε αγρότες ή πρόκειται να διανεμηθούν ή επιθυμεί το Δημόσιο να τις κρατήσει, το Δημόσιο μπορεί να τις ανταλλάξει- με ειδική επί τούτου σύμβαση μεταξύ της Μονής και του Δημοσίου- με ίσης αξίας δημόσια κτήματα ή με καταβολή εκ μέρους του Δημοσίου του αντιτίμου της αξίας τους.».

Η επιστολή αυτή, που απεστάλη αμέσως μετά την κατάργηση της δίκης, επιβεβαιώνει την ύπαρξη του σχετικού σχεδίου, το οποίο συντονίζεται κεντρικά και το οποίο φαίνεται να προσκρούει στον κ. Τσιτουρίδη, όπως προκύπτει από τις ιδιόγραφες σημειώσεις του επί του ως άνω εγγράφου (με τις οποίες ζητά νομοθετική ρύθμιση και πολιτική κάλυψη).

Επιστολή Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων

Στις 14 Ιουλίου 2004 οι πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων Ροδόπης, Αλεξανδρούπολης και Ξάνθης αποστέλλουν επιστολή στον Υφυπουργό Οικονομικών Πέτρο Δούκα με την οποία διαμαρτύρονται για την αιφνίδια κατάργηση, όπως αναφέρουν, της δίκης, με ταυτόχρονη δήλωση της ενάγουσας Μονής και του Ελληνικού Δημοσίου ότι δεν επιθυμούν την έκδοση απόφασης, και τον ενημερώνουν για τις ποινικές και πολιτικές ευθύνες που ενέχει η απόφασή του να εγκρίνει τη Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου να μην προβάλει το Ελληνικό Δημόσιο δικαιώματα επί των διεκδικούμενων εκτάσεων.

Την 6η Σεπτεμβρίου 2004 ο Μητροπολίτης, ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος Ξάνθης, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης, ο Δήμαρχος Βιστωνίδας και ο κ. Κοντός, τότε υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, επισκέπτονται τον Πρόεδρο του Ν. Σ. Κ. Μάλιστα στη συνάντηση αυτήν ο παριστάμενος και αρμόδιος, ως έχων την αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, Υφυπουργός κ. Αλ. Κοντός ανέλαβε τη δέσμευση να καταθέσει νέο αίτημα για αναπομπή της τελευταίας Γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, ενώ ήδη είχε ληφθεί η πολιτική απόφαση για τις ανταλλαγές.

Μετά τη συνάντηση με τον Πρόεδρο του Ν. Σ. Κ., ο κ. Κοντός μεθοδεύει τον αποκλεισμό από τη συνάντηση που θα ακολουθούσε με τον κ. Ρουσόπουλο του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης και του Δημάρχου Βιστωνίδας, που είναι γνωστό ότι πρόσκεινται πολιτικά στο ΠΑΣΟΚ. Η συνάντηση αυτή τηρείται μυστική και αποκαλύπτεται στους πολίτες της Ξάνθης δύο μέρες μετά με επιστολή του Νομάρχη Ξάνθης Γ. Παυλίδη στην εφημερίδα «ΜΑΧΗΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ».

Μαρτυρικές καταθέσεις

Στην είσοδο του κτιρίου μας ενημερώνει ο κ. Κοντός ότι δεν μπορεί να γίνει συνάντηση με τον κ. Ρουσόπουλο ... Μέχρι που δόθηκαν οι καταθέσεις στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών πρόσφατα, κανείς στην Ξάνθη δεν είχε παραδεχτεί δημόσια ότι η συνάντηση αυτή έγινε. (Ξινίδης 30, 6/11)

Ο Μητροπολίτης μου είπε ότι στη συνάντησή τους με το Ρουσόπουλο, αυτός τους είπε ότι το θέμα της ιδιοκτησίας έχει λήξει. Το μόνο που μπορεί να γίνει από εδώ και μπρος είναι, αν δεν τους θέλετε εκεί πάνω, να τους τα δώσουμε κάπου αλλού. (Ξινίδης 90, 6/11)

Δ. Λήψη απόφασης για ανταλλαγή της Βιστωνίδας και

των παραλίμνιων εκτάσεων

Η απόφαση περί ανταλλαγών

Καθίσταται πλέον προφανές ότι όταν πραγματοποιήθηκε η εν λόγω συνάντηση του κ. Ρουσόπουλου με τους εκπροσώπους των φορέων της Ξάνθης, στην οποία μετείχαν ο Μητροπολίτης Ξάνθης κ. Παντελεήμων, ο Υφυπουργός κ. Κοντός, ο Βουλευτής κ. Τσαλίδης, ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος Ξάνθης κ. κ. Παυλίδης και Στυλιανίδης, έχει ήδη αποφασισθεί το σχέδιο των ανταλλαγών. Σύμφωνα με την κατάθεση του δημάρχου κ. Στυλιανίδη ενώπιον της Εισαγγελέως Εφετών κ. Σπυροπούλου:

«Ενημερώσαμε και τον κ. Ρουσόπουλο για την υπόθεση και του εκφράσαμε την πλήρη αντίθεση και την προσωπική μας, αλλά και των τοπικών κοινωνιών της Ξάνθης. ... για την αντίθεσή μας αυτή και για την αναταραχή και τον αναβρασμό που είχε προκληθεί στην περιοχή μας μετά την παραίτηση των δικαιωμάτων του Δημοσίου από το ως άνω δικαστήριο.

Μας άκουσε με προσοχή και μας εξέφρασε την άποψη ότι δεν θα πρέπει να διαταραχθούν οι σχέσεις της Μονής Βατοπεδίου με την τοπική Εκκλησία και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής. Εμείς του ζητήσαμε βέβαια να ενημερώσει τους αρμόδιους υπουργούς, που αυτός άλλωστε ήταν και ο σκοπός μας».

Το γεγονός αυτό πιστοποιεί ότι το σχέδιο των ανταλλαγών της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παραλίμνιων περιοχών με άλλα ακίνητα ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου, όταν πραγματοποιήθηκε η προαναφερόμενη σύσκεψη, είχε ήδη αποφασισθεί και είχε αποκλεισθεί το ενδεχόμενο των ανταλλαγών της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων με άλλα ακίνητα ευρισκόμενα στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης.

Αυτό που απέμενε ήταν να μεθοδευτεί ο τρόπος της ανταλλαγής, να υποδειχθούν εκτάσεις σε άλλες περιοχές της χώρας και μάλιστα με τρόπο τέτοιο που η Μονή να αποκομίσει τεράστια κέρδη.

Για τον σκοπό αυτό ζητούνται γνωμοδοτήσεις, επιλέγονται εκτάσεις «φιλέτα» και περιοχές, οι οποίες λόγω της φύσης τους (πχ δάση) δεν έχουν καμία εμπορική αξία, όταν όμως αποχαρκτηρίζονται με γνωμοδοτήσεις και υπουργικές αποφάσεις αποκτούν τεράστια εμπορική αξία εν αντιθέσει με τη Λίμνη, για την οποία φροντίζουν επίσης με διάφορες μεθοδεύσεις να αυξήσουν την αξία της.

Η φάση της έναρξης των μεθοδεύσεων των ανταλλαγών οριοθετείται χρονικά από την αποστολή της επιστολής στις 10 Ιουλίου 2004 του ηγουμένου της Ι. Μ. Βατοπεδίου κ. Εφραίμ προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Τσιτουρίδη, με την οποία αιτείται την ανταλλαγή εκτάσεων μεταξύ Δημοσίου και Μονής. Και συγκεκριμένα αναφέρει: «όσες εκτάσεις έχουν διανεμηθεί σε αγρότες ή πρόκειται να διανεμηθούν ή επιθυμεί το Δημόσιο να τις κρατήσει, μπορεί να τις ανταλλάξει -με ειδική επί τούτου σύμβαση μεταξύ Μονής και Δημοσίου- με ίσης αξίας Δημόσια κτήματα ή με καταβολή εκ μέρους του Δημοσίου του αντιτίμου της αξίας τους».

Στο έγγραφο της παραπάνω επιστολής ο κ. Τσιτουρίδης με ιδιόχειρη σημείωσή του αναφέρει: «κ Αληφακιώτη να προχωρήσετε στη διευθέτηση του θέματος. Ενημέρωσή μου.»

Στη συνέχεια όμως, ο ίδιος ο κ. Τσιτουρίδης σημειώνει ιδιόχειρως στο ίδιο έγγραφο, ότι για να γίνουν οι ανταλλαγές αυτές χρειάζεται «σύμβαση, νομοθετική διάταξη,

γνωμοδότηση, πολιτική βούληση». Και όχι απλή σύμβαση, όπως προτείνει ο Εφραίμ στην επιστολή του.

Όπως φαίνεται, ο κ. Τσιτουρίδης διστάζει να προχωρήσει σε ανταλλαγές με τον τρόπο της απλής σύμβασης που του υποδεικνύεται.

Στις συσκέψεις που ακολουθούν και συγκεκριμένα στη συνάντηση των φορέων της Ξάνθης με τον Ρουσόπουλο την 6η-9- 2004, από την οποία αποκλείστηκαν τεχνηέντως ο Αθ. Ξινίδης, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης και ο κ. Τσολακίδης, δήμαρχος Βιστωνίδας που «κατά τύχη» πρόσκεινται στο ΠΑΣΟΚ, όπου παρευρίσκεται και ο υφυπουργός κ. Κοντός, ο κ. Τσιτουρίδης δεν καλείται καν να παραβρεθεί.

Ο κ. Τσιτουρίδης ως αρμόδιος Υπουργός επί των ανταλλαγών παραιτείται στις 22 Σεπτεμβρίου 2004 και αναλαμβάνει το χαρτοφυλάκιο ο κ. Μπασιάκος, έως τότε Υφυπουργός.

Αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων του τον Οκτώβριο του 2004, ο νέος Υπουργός δέχεται τηλεφώνημα εκ μέρους του κ. Ρουσόπουλου σχετικά με το ζήτημα της Μονής Βατοπεδίου και ακολούθως ενημερώνει τον τότε Υπουργό Επικρατείας για την εξέλιξη της υποθέσεως και τις επόμενες ενέργειές του, προφανώς πιστοποιώντας με την αυτήν του την ενέργεια ότι αντελήφθη την υπόθεση της παρέμβασης και το τηλεφώνημα του κ. Ρουσόπουλου ως εντολή «άνωθεν» και τον ίδιο ως έχοντα ειδικό ρόλο, δηλαδή ως συντονιστή της υπόθεσης, λέγοντάς του ότι με βάση την εντολή κίνησε τη λύση στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Αξιζει να σημειωθεί ότι αργότερα παραιτείται και ο Γ. Γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Αληφακιώτης.

Η Γνωμοδότηση 15/2005 του ΝΣΚ

Δύο μόλις μήνες μετά την ανάληψη καθηκόντων του νέου υπουργού, του κ. Μπασιάκου, στις 1/12/04 υποβάλλεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης το ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για το αν είναι δυνατόν **με υπουργική απόφαση** (και όχι με νόμο, όπως ανέφερε η Ολομέλεια του ΝΣΚ στην 111/2000 Γνωμοδότηση) **να δρομολογήσουν την ανταλλαγή της Λιμνοθάλασσας.**

Η διαδικασία των ανταλλαγών αρχίζει με την έκδοση της Γνωμοδότησης ΝΣΚ με αρ. 15 του 2005 (συνεδρίαση της 9ης Δεκεμβρίου 2004), με την οποία το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. αγνοεί παρανόμως την Γνωμοδότηση 111/2000 της Ολομέλειας του οργάνου και γνωματεύει θετικά περί της δήθεν μη ύπαρξης κωλύματος για την έκδοση Υπουργικής Απόφασης σχετικά με την ανταλλαγή παραλιμνίων εκτάσεων με άλλες ιδιοκτησίες του Δημοσίου εκτός των Νομών Ξάνθης & Ροδόπης.

Στις 14/1/05 ο υπουργός κ. Μπασιάκος αποδέχεται την Γνωμοδότηση

Η Υπουργική Απόφαση - φάντασμα

Με βάση και άλλοθι την ως άνω Γνωμοδότηση, την οποία κάνει δεκτή ο τότε Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκος εκδίδει στις 25 Ιανουαρίου 2005 την 3822/2005 Υπουργική Απόφαση, η οποία ούτε δημοσιεύεται στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ούτε επισυνάπτεται, ως όφειλε, στα συμβόλαια ανταλλαγών, που επακολούθησαν.

Η απόφαση δε αυτή εκδίδεται κατευθείαν από το γραφείο του Υπουργού κ. Μπασιάκου και υπογράφεται αποκλειστικά από αυτόν και όχι από την αρμόδια Διεύθυνση Πολιτικής Γης από την οποία έπρεπε να εκδοθεί η απόφαση, με συνυπογράφοντα τον τότε υφυπουργό κ. Κοντό,

στον οποίο σύμφωνα με την απόφαση μεταβίβασης αρμοδιοτήτων είχαν μεταβιβασθεί οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης.

Μέσα σε 56 μέρες (μεσολαβούντων και των Χριστουγέννων) είχαν ξεκαθαρίσει το θέμα των ανταλλαγών. Ενέργειες πέρα για πέρα στοχευμένες και με ταχύτατες διαδικασίες, τέτοιες που ποτέ μέχρι σήμερα δεν έχει τύχει Έλληνας πολίτης και κανένας άλλος φορέας.

Με την παραπάνω απόφαση και την μεταγενέστερη ΚΥΑ με αρ. 16651/26-7-2005 το «έργο» των ανταλλαγών ανατίθεται στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου, η οποία εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και εμπίπτει στην ευθύνη του κ. Δούκα, αλλά και του κ. Αλογοσκούφη, μετά τις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2007.

Η συνεννόηση και η συνεργασία μεταξύ των δύο Υπουργών είναι δεδομένη.

Γιατί ανατέθηκαν οι ανταλλαγές στην ΚΕΔ

Η ανάθεση των ανταλλαγών στην Κ. Ε. Δ. αποτελεί ενσυνείδητη μεθόδευση προκειμένου να εξασφαλισθεί α) ο κεντρικός έλεγχος των ανταλλαγών και β) η μυστικότητα της μεθόδευσης, καθώς, αν οι ανταλλαγές υλοποιούνταν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, θα έπρεπε να διενεργηθεί μέσω της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης σε συνεργασία με τις ανάλογες Διευθύνσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, με άμεσο αποτέλεσμα τη δημοσιοποίησή της υπόθεσης (πράγμα το οποίο θα έκανε γνωστή τη μεθόδευση) και την εμπλοκή υπηρεσιών όπως των Διευθύνσεων Δασών, Αρχαιολογικών υπηρεσιών, πολεοδομικών υπηρεσιών κλπ

Με την ανάθεση στην ΚΕΔ επιτυγχάνεται ακόμη η διεκπεραίωση μέσω μιας συμβολαιογράφου, ενός τοπογράφου, ενός δικηγορικού γραφείου Αθηνών και των δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας της ΚΕΔ, αντί των δικηγόρων των επιμέρους Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Η συστηματική προσπάθεια κεντρικού ελέγχου και αδιαφανούς δράσης επιβεβαιώνει την μεθόδευση των πολιτικών προϊστάμενων.

Με την ανάθεση στην ΚΕΔ μεθοδεύονται στη συνέχεια και άλλες διαδικασίες, πολλές φορές παράτυπες, που εξυπηρετούν όμως τα συμφέροντα της Μονής. Έτσι, αντί να δημοπρατηθούν, τα ακίνητα ανταλλάσσονται αδιαφανώς και ανατίθεται η εκτίμηση της αξίας τους στο ΣΟΕ, το οποίο εκτιμά τα προς ανταλλαγή οικοπέδα με χαμηλό τίμημα, ενώ υπερεκτιμά τη Λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις. Αποφεύγεται η εκτίμηση από τις κατά τόπους Δ.Ο.Υ.

Ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Σκιαδάς υποδεικνύει τις προς ανταλλαγή εκτάσεις, συνεπώς είναι απόλυτα γνώστες τόσο αυτός όσο και οι αρμόδιοι Υπουργοί του τί ακριβώς επιδιώκεται από τις ανταλλαγές αυτές.

Με στοχευμένες και συντονισμένες αποφάσεις και κατευθυντήριες γραμμές οι αρμόδιοι Υπουργοί και Υφυπουργοί κ.κ. Μπασιάκος, Κοντός και Δούκας συμπράττουν στο όργιο των ανταλλαγών. Για να επιτευχθεί αυτό φρόντισαν, μεταξύ άλλων, να αποχαρακτήρισουν δάση, να ζητήσουν και να αποδεχθούν Γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου, αλλά και ατομικές Γνωμοδοτήσεις. Χρειάστηκε να αγνοήσουν και να παρακάμψουν τις αντιρρήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών και άλλες φορές να επιτύχουν συναινεση με εκφοβισμό υπαλλήλων (συνέντευξη κας Μαντέλη στην εφημερίδα «Το Πρώτο Θέμα», Κυριακή 7-12-04), η οποία είπε επί λέξει: . «Αν δεν έκανα τις

ανταλλαγές, θα μετακινούνται και θα κατηγορούνται για απειθεία. Εγώ υπηρεσιακός παράγοντας ήμουν, εντολές εκτελούσα. Δεν λειτουργούσα αυτοβούλως», και ξεκαθαρίζει: «Εάν δεν έκανα κάτι εγώ καλά, είχα και προϊστάμενους από πάνω μου. Είχα και γενικό γραμματέα και έναν υπουργό. Θα έπρεπε να μου πουν «σταμάτα. Εδώ κάνεις λάθος». Προϊστάμενοι υπουργοί μου ήταν οι κύριοι Μπασιάκος και Κοντός. Αν έκανα κάτι παράνομο, δεν θα έπρεπε να με σταματήσουν και να μου πουν «τι κάνεις;»...»).

Μαρτυρικές καταθέσεις

Ο μάρτυρας κ. Κωνσταντίνος Γκράτζιος, Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ, κατέθεσε στις 21/11/08, στην Εξεταστική Επιτροπή, μεταξύ άλλων ότι:

Στις ανταλλαγές η ΚΕΔ δεν λειτούργησε αυτόβουλα, αλλά κατόπιν εντολής των κ. Μπασιάκου και Δούκα.

«Δεν θα είχαμε αυτήν την εντολή να κάνουμε οτιδήποτε. Η ΚΕΔ δεν μπορεί αυτόβουλα να κινηθεί»

Και ότι στις λίστες ακινήτων που τους έστειλε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, προκειμένου να προχωρήσουν στις ανταλλαγές με τις εκτάσεις στη Βιστωνίδα, τα ακίνητα ήταν προεπιλεγμένα από το Υπουργείο και είχαν σημειωθεί με κύκλους.

«Ήταν ακίνητα τα οποία ήταν κυκλωμένα στις καταστάσεις, αυτά τα οποία η ΚΕΔ έπρεπε να στείλει στο ΣΟΕ...» (Πρακτικά Εξεταστικής 21/11/08)

Ο κ. Βαρδάκος, νομικός σύμβουλος της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, στις 1/12/08, κατά την εξέτασή του ως μάρτυρας στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, κατέθεσε μεταξύ άλλων ότι:

• Η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου εκτελούσε κυβερνητικές εντολές και συγκεκριμένα εντολές των κ.κ. Μπασιάκου και του κ. Δούκα!

• Ο Μοναχός Αρσένιος είχε κληθεί και σε συνεδριάσεις Διοικητικών Συμβουλίων της ΚΕΔ σχετικά με τις ανταλλαγές.

Μάλιστα, ο μάρτυρας ανέγνωσε Πρακτικά Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔ (21/7/5), όπου είχε κληθεί και ο Μοναχός Αρσένιος και από τα οποία προκύπτει ότι τα επίμαχα ακίνητα είχαν προεπιλεγεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ήδη πριν την 21η Ιουλίου 2005.

Ο κος Αληφακιώτης, πρώην Γ. Γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί Τσιτουρίδη, κατέθεσε ότι **ο κ. Τσιτουρίδης ήταν αντίθετος στο σχεδιασμό των ανταλλαγών και ο ίδιος ΔΕΝ θα υπέγραφε τις υπουργικές αποφάσεις για τις ανταλλαγές.**

«Ερ: Είναι αλήθεια αυτό το οποίο έχει γραφτεί, έχει ακουστεί, ότι ο κ. Τσιτουρίδης ήταν αντίθετος προς αυτό το οποίο έγινε μετά; Δηλαδή αρνήθηκε αυτό το σχεδιασμό των ανταλλαγών. Απ: Ναι. Νομίζω πως ναι. Γιατί ξέρετε ο κ. Τσιτουρίδης νοιαζόταν για τους αγρότες οι οποίοι κατέχουν τα παραλίμνια εδάφη ...» (σελ. 17 Πρακτικών Εξεταστικής συνεδρίασης 14-11-08).

«Ερ. Δηλαδή, κύριε μάρτυς, μου λέτε, σύμφωνα με αυτά που γνωρίζετε, ότι αν ήταν ο κ. Τσιτουρίδης στη θέση του κ. Μπασιάκου δεν θα υπέγραφε τις Υπουργικές Αποφάσεις για τις ανταλλαγές. Αυτό πιστεύετε; Απ.: Αυτό πιστεύω.» (σελ. 18, 14-11-08).

«Αυτές οι Υπουργικές Αποφάσεις προς την ΚΕΔ ενέχουν τον χαρακτήρα της εντολής»

«... η εντολή ήταν να δοθούν ως ανταλλάγματα με περυσιακά στοιχεία της Μονής Βατοπεδίου»

Οι συνέπειες των ανταλλαγών

Ο κ. Στίκας, Νομικός Σύμβουλος Διοικητικού και Οικονομικών Υπηρεσιών της ΚΕΔ, ο οποίος ουσιαστικά αναπλήρωσε τον κ. Ζερβουδάκη, παριστάμενος στα τελευταία συμβόλαια ανταλλαγών, κατέθεσε την 17/11/08 στην Εξεταστική Επιτροπή, μεταξύ άλλων, και **επιβεβαίωσε τη ζημία του Δημοσίου από τις μεθοδεύσεις των ανταλλαγών, σημειώνοντας ότι η δημοπρασία ήταν πιο συμφέρουσα λύση για το Δημόσιο.** Είπε, μάλιστα, ότι θα μπορούσαν πράγματι να γίνουν δημοπρασίες αντί για ανταλλαγές και στις δημοπρασίες θα κατατίθενται προσφορές που μπορεί να ήταν μεγαλύτερες από την εκτίμησή του ΣΟΕ, ενώ σημείωσε ότι οι δημοπρασίες θα μπορούσαν να ολοκληρωθούν σε διάστημα από δύο έως έξι μήνες.

«Ερ: Είπατε πριν ότι αν γινόταν δημοπρασία, πιθανόν το Δημόσιο να έπαιρνε περισσότερα. Απ: Το είπα, βεβαίως. Δεν το αναιρώ...» (Σελ. 74 Πρακτικών Εξεταστικής 17/11/08)

Ο μάρτυρας κ. Γκασούκας, δικηγόρος που υπηρετεί με παγία αντιμισθία στην ΚΕΔ, κατέθεσε 19/11/08, στην Εξεταστική Επιτροπή, μεταξύ άλλων, ότι:

Θεωρεί μη σύννομη την αδημοσίευτη στα ΦΕΚ Υπουργική Απόφαση 3822/05 για τις ανταλλαγές.

(Ερ. Αυτή η μη δημοσίευση ήταν σύννομη τότε; Προβλεπόταν από το θεσμικό πλαίσιο; Απ: Δεν νομίζω. Όλες οι Υπουργικές αποφάσεις δημοσιεύονται. Είναι γενικός κανόνας.) (σελ. 19 Πρακτικών Εξεταστικής συνεδρίασης 14-11-08).

Ο κ. Μητρόπουλος, Διευθυντής Διαχείρισης Ακινήτων στην ΚΕΔ, την 18-11-08 στην Εξεταστική Επιτροπή, είπε μεταξύ άλλων:

(α) **Απέδωσε το σύνολο των ευθυνών για τις οργιώδεις ανταλλαγές στον εντολέα της ΚΕΔ, δηλαδή την αρμόδια πολιτική ηγεσία της Κυβέρνησης Καραμανλή,** που με τις εντολές της δέσμευσε την Κτηματική Εταιρεία, σημειώνοντας χαρακτηριστικά ότι **η επιλογή των ακινήτων έγινε βάσει πινάκων με σημειωμένα ήδη τα ακίνητα που εστάλησαν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης** και στους οποίους **περιλαμβάνονται, ως σημειωμένα, και ακίνητα που ανήκαν σε ιδιώτες,** αλλά παρ' όλα αυτά περιλήφθηκαν στα αρχικά συμβόλαια των ανταλλαγών!!!

«Η διαδικασία έγινε, όπως είπα, με βάση συγκεκριμένες υπουργικές αποφάσεις που κατά την άποψη και του νομικού μας συμβούλου δεν αφήνουν περιθώρια στην Κτηματική Εταιρεία, ως ανώνυμη εταιρεία, εντολοδόχο του Υπουργείου Οικονομικών, να κάνει διαφορετικά. Ο εντολέας μας πάντα είναι η πολιτική ηγεσία για να κάνουμε τις δουλειές μας σαν κτηματική εταιρεία.» (Πρακτικά Εξεταστικής 18-11-08)

«Αυτά (δηλ. τα ακίνητα που ανταλλάχθηκαν) επελέγησαν με ευθύνη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με σαφείς διαδικασίες και με πίνακες που ήλθαν. Μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξαν και λάθη. Πρέπει να σας πω – το γνωρίζετε άλλωστε – ότι κάποια ακίνητα τα οποία αντηλλάγησαν είχαν ήδη εκχωρηθεί σε ιδιώτες.»

«Η υπουργική απόφαση συνοδευόταν από έναν πίνακα, στα πλαίσια του οποίου μπορούσαμε να κινηθούμε. Όμως, ειδικότερα για κάποια ακίνητα, υπήρξε ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΞΗ δεδομένου...» (Σελ. 105-106 Πρακτικά Εξεταστικής 18-11-08)

(β) Εντόπισε τρεις φάσεις στο όργιο των ανταλλαγών με:

Α' φάση: την ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης σύμφωνα με την (αδημοσίευτη στα ΦΕΚ) υπ' αριθμ. 3822/25-1-2005 Υπουργική Απόφαση και συγκεκριμένους πίνακες που διαβίβαστηκαν από το Υπουργείο.

Β' φάση: την ανταλλαγή του νερού της λίμνης με αντίστοιχα ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης σύμφωνα με την ΚΥΑ 16651/26-6-06.

Γ' φάση: την ανταλλαγή μέρους των δημοσίων ακινήτων που είχαν εκχωρηθεί στη Μονή με τις προηγούμενες ανταλλαγές με το κτίριο του Ολυμπιακού Χωριού.

(Πρακτικά Εξεταστικής 18-11-08)

Για τις παραλίμνιες εκτάσεις

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ:

Με έγγραφό της αριθμ. Πρωτ. 3415/19-9-2003, η κα Μαντέλη έχει απαντήσει στην ΝΑ Ροδόπης ότι

«... οι εκτάσεις εμβαδού 25.000 στρεμμάτων των Αγρ/των Αμαξάδων, Κοππερού, Διαλαμπής, Σάλπης, Ν. Καλλίστης, Γλυκονερίου και Φαναρίου, τις οποίες διεκδικεί η Ιερά Μονή Βατοπεδίου, έχουν αποτελέσει αντικείμενο αποκατάστασης ακτημόνων γηγενών και προσφύγων.

.....Και ότι οι εκτάσεις αυτές έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Δημοσίου από τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα οι παρακάτω ενέργειες και στη συνέχεια περιήλθαν στην κυριότητα των αποκαθισταμένων.

Κατόπιν αυτού, συντελεσθείσας της απαλλοτρίωσης, απωλέσθη κάθε δικαίωμα νομής και κατοχής της Μονής επί των διεκδικούμενων εκτάσεων. Επίσης, δεδομένου ότι από της καταλήψεως των εκτάσεων έχουν παρέλθει σχεδόν 80 χρόνια, έχει υποπέσει στην πενταετή παραγραφή και το ενοχικό δικαίωμα της Μονής για την απόληψη της αποζημίωσης...

και παρακάτω

«Όσον αφορά την επικαλούμενη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία έγινε αποδεκτή η 17/18-7-2002 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, περί μη διεκδίκησης των επιδικών εκτάσεων ως Δημοσίων, σας γνωρίζουμε ότι η κρίση αυτή, την ορθότητα της οποίας δεν μπορεί αμφισβητήσει η υπηρεσία μας, ΔΕΝ σχετίζεται με το νόμιμο και πραγματικό καθεστώς που δημιουργήθηκε μετά την παραπάνω επέμβαση αποκατάστασης των ακτημόνων...»

Η απάντηση αυτή το 2003 αναδεικνύει ότι κατά τη γνώμη της ίδιας της κας Μαντέλης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ΔΕΝ αναγνωρίζει την κυριότητα της Μονής επί των παραλίμνιων αυτών εκτάσεων.

ΟΠΩΣ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΗΣ:

Ενώ λοιπόν η ίδια έχει διατυπώσει την παραπάνω άποψη με έγγραφό της το 2003, μετά το 2004 εμφανίζεται να αλλάζει υπηρεσιακή άποψη και στα τέλη του 2006 ζητά από όλες τις αρμόδιες περιφερειακές διευθύνσεις Γεωργίας να της γνωρίσουν τις διαθέσιμες και κοινόχρηστες εκτάσεις για να μπορεί να εκτιμηθεί ποιες άλλες εκτάσεις ανά την Ελλάδα μπορεί να ανταλλαγούν με τα 25.000 στρέμματα της επίμαχης περιοχής της Βιστωνίδας. Όμως, σύμφωνα με το παραπάνω έγγραφό της, αυτή ακριβώς η έκταση των 25.000 στρεμμάτων δεν μπορούσε να ανταλλαγεί ως ιδιοκτησία της Μονής, διότι δεν της ανήκε! Όταν ρωτήθηκε πώς και γιατί άλλαξε άποψη, κατέθεσε:

«Αυτή η απάντηση είναι το 2003. Μεσολάβησαν του

Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, η διακοπή της δίκης, κλπ. Η διαταγή μου είναι τέλη του 2004...» (Σελ. 176 Πρακτικά Εξεταστικής 20/11/08)

Στις 13/10/2006 το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ήταν καθ' όλα έτοιμο (έγγραφο υπ' αριθμ. 67720 με υπογραφή του ΓΓ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης του κ. Σκιαδά,) να αποστείλει στην ΚΕΔ καταστάσεις διαθεσίμων κοινοχρήστων εκτάσεων Ν. Πέλλας, Καβάλας, Χαλκιδικής, και μάλιστα ύστερα από την αριθ. 15372/2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση Υφυπουργού Οικονομίας και Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως αναφέρεται στο παραπάνω έγγραφο. (Όλα αυτά δείχνουν μια μεθόδευση, ούτως ώστε να είναι έτοιμες και οι καταστάσεις των διαθεσίμων και κοινόχρηστων εκτάσεων από την Δ/ση Πολιτικής Γης, μόλις εκδοθεί η παραπάνω ΚΥΑ και να μην υπάρχουν περαιτέρω καθυστερήσεις για τις ανταλλαγές στους παραπάνω Νομούς.) (Πρακτικά Εξεταστικής 20/11/08)

Από το καλοκαίρι του 2004 και μετά υπάρχει μια αυξημένη κίνηση στη Δ/ση Πολιτικής Γης. Μια κίνηση τόσο με ανταλλαγή εγγράφων που σχετίζονται με όλες τις ανταλλαγές που ακολούθησαν, όσο και με επισκέψεις στο γραφείο της των εκπροσώπων της Μονής.

Ο κ. Αρσένιος, συνοδευόμενος μάλιστα και από μηχανικό, την επισκεπτόταν στο γραφείο της, όπως κατέθεσε και κατά τις πολώρες αυτές συναντήσεις συζητούσαν τα αιτήματα της Μονής και του ιδίου του Εφραίμ. (Σελ. 182 Πρακτικά Εξεταστικής 20/11/08)

Ε. Διαδικασία ανταλλαγών: αναζήτηση «οικοπέδων παραθαλασσίων, τουριστικών»!

Σειρά καταθέσεων μαρτύρων, αλλά και εσωτερικών εγγράφων της Διοίκησης καταδεικνύουν ότι μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 3822/25-1-05 Υπουργικής Απόφασης για την ανταλλαγή παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδας με ακίνητα φιλέτα σε όλη την Ελλάδα, η Διεύθυνση Πολιτικής Γης εποπτευόμενη από τον αρμόδιο Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντό και κατά ρητή προφανώς εντολή του προχώρησε **σε συγκεκριμένες και επίμονες ενέργειες προς τους ΟΤΑ, προκειμένου να διασφαλίσει την τάχιση ικανοποίηση προτιμήσεων ως προς συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ακινήτων,** που θα εκχωρούνταν στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου στα πλαίσια των χαριστικών ανταλλαγών.

Και σε αυτό το στάδιο είναι προφανής η ύπαρξη κεντρικού Κυβερνητικού συντονισμού. Παράλληλα, εντοπίζονται ευθύνες τόσο των Υφυπουργών κ. κ. Δούκα και Κοντού που εξέδωσαν υπουργικές αποφάσεις ανάθεσης στην ΚΕΔ ανταλλαγών δημοσίων εκτάσεων σε όλη την Ελλάδα με εκτάσεις της Βιστωνίδας, οι οποίες, όπως έχει ήδη αναλυθεί και αναλύεται και κατωτέρω, δεν ανήκαν ούτε είχαν μεταβιβασθεί στο παρελθόν στη Ι. Μ. Βατοπεδίου, όσο και του Υφυπουργού κ. Κοντού, με εντολή του οποίου και με ταχύτατες, αλλά προβληματικές νομικά διαδικασίες, επελέγησαν τα προς ανταλλαγή ακίνητα, αποδεδειγμένα και ενεγράφησαν στην ΚΕΔ. Σημειώνεται ότι ο κ. Κοντός συμμετείχε στην Επιτροπή Αγώνα του Ν. Ξάνθης και ήταν παρών στη συνάντηση με τον κ. Ρουσόπουλο, μετά την οποία ξεκίνησαν οι ανταλλαγές μακριά από την εκλογική περιφέρεια του κ. Κοντού.

«Ακίνητα με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή παραθαλάσσια»

Η εκπνεφρασμένη από 17/5/05 εγγράφως βούληση του αρμοδίου Υφυπουργού με μορφή εντολής του προς τα αρμόδια όργανα, ώστε τα προς εκχώρηση στη Μονή ακίνητα να είναι διαθέσιμες κοινόχρηστες εκτάσεις με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή να είναι παραθαλάσσια αναδεικνύει την **πολιτική βούληση να εξυπηρετηθούν συγκεκριμένες επιχειρηματικές και επενδυτικές επιδιώξεις της Μονής, παρά το γεγονός ότι εν γνώσει της Διοίκησης οι Ιερές Μονές είναι ΝΠΔΔ, με σκοπό την υπηρέτηση κρατικής λειτουργίας, συγκεκριμένα άσκηση θρησκευτικών δικαιωμάτων των πολιτών, και όχι την κερδοσκοπία.** Ουσιαστικά, η πολιτική ηγεσία γνώριζε, αποδεχόταν και διευκόλυνε την επιχειρηματική δράση μιας Ιερής Μονής, ενός νομικού προσώπου δηλαδή, με του οποίου το σκοπό δεν συνάδουν τέτοιες δράσεις, γεγονός πασιδήλο στην κρατική διοίκηση, αφού ακριβώς στον μη κερδοσκοπικό σκοπό των Ιερών Μονών εδράζονται και οι φοροαπαλλαγές που ισχύουν υπέρ αυτών.

Επιπλέον, **από τη στιγμή που η ίδια η πολιτική ηγεσία δια του Υφυπουργού κ. Κοντού αναλαμβάνει να καθοδηγεί, ακόμα και ως προς την επιλογή των ακινήτων, την διαδικασία των ανταλλαγών, οφείλει, φέροντας ιδιαίτερη νομική υποχρέωση προς αυτό, να διασφαλίσει ότι τα ακίνητα που τελικά θα ανταλλαχθούν είναι κατάλληλα προς ανταλλαγή,** δηλαδή δεν είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και δεν χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας ή νομικών περιορισμών λόγω δασικού ή αρχαιολογικού χαρακτήρα τους.

Ανορθόδοξη χρονολογικά διαδικασία επιλογής, έγκρισης και ανταλλαγής δημοσίων ακινήτων

Αποκαλυπτική για την αποτελεσματικότητα, αλλά και την πειθώ του κεντρικού συντονιστικού οργάνου, είναι το γεγονός ότι για 72 ακίνητα της ευρύτερης περιοχής Θεσσαλονίκης **η διαδικασία ανταλλαγής τους εγκρίθηκε από το ΔΣ της ΚΕΔ,** επί τη βάσει καταλόγου με σημειωμένα ακίνητα που είχε αποστείλει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, **20 ολόκληρες μέρες πριν η αρμόδια Νομαρχία Θεσσαλονίκης γνωστοποιήσει τα στοιχεία των προς ανταλλαγή οικοπέδων.** Εξίσου αποκαλυπτικό είναι και το γεγονός ότι **η υπογραφή των συμβολαίων έχει ολοκληρωθεί** ενώπιον της συμβολαιογράφου κ. Πελέκη Βουλγαράκη στις 21-12-2005 (αρ. 2195 -2196), **5 ολόκληρους μήνες πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποδέσμευσης** μέρους των ακινήτων που περιλαμβάνονται στα συμβόλαια και βρίσκονται στη Ραιδεστό από την αρμόδια Νομαρχία! Ουσιαστικά η ΚΕΔ παρίσταται κατά ρητή και εξειδικευμένη εντολή Υπουργού στα συμβόλαια για να εκχωρήσει ακίνητα που δεν της έχουν ακόμα διατεθεί από την αρμόδια Νομαρχία και συνεπώς δεν μπορεί νομότυπα να τα διαθέσει!

Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι λιγότερο από ένα μήνα πριν την αποδέσμευση των ακινήτων της ευρύτερης περιοχής Θεσσαλονίκης, η ΚΕΔ προχωρά σε νέα ανταλλαγή, κατά την οποία η Ιερά Μονή επιστρέφει 18 από τα 22 ακίνητα που χαριστικά είχε λάβει με το υπ' αριθμ. 2195/05 συμβόλαιο στο Ωραιόκαστρο, για να της μεταβιβαστούν 20 νέα οικοπέδα στην Καρδία, τη Ραιδεστό και τους Ν. Επιδάμους!

Η αλληλουχία των σχετικών εσωτερικών εγγράφων της Διοίκησης εμφανίζει μεταγενέστερες λογικά ενέργειες ως πρωθύστερες, αλλά και νόμιμες προϋποθέσεις αποφάσεων ή πράξεων να ικανοποιούνται αναδρομικά, γεγονός

που επιτείνει τις **ενδείξεις όχι μόνο κεντρικού συντονισμού, αλλά και ισχυρής δυνατότητας επιβολής σε διαφορετικά όργανα της διοίκησης της βούλησης του κέντρου Κυβερνητικού συντονισμού.** Και μάλιστα, είναι πασιφανές ότι τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, αλλά και το συντονιστικό κέντρο διακατέχονταν από την μη διαψευσθείσα – τελικά – πεποίθηση ότι η επιβολή της βούλησής τους στα εποπτευόμενα καθ' ύλην αρμόδια όργανα είναι ικανή να κάμψει οποιεσδήποτε τυχόν αντιρρήσεις, πεποίθηση που δικαιολογεί την διακινδύνευση της ολοκλήρωσης ενεργειών χωρίς να έχουν ακόμα πληρωθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Αναλυτικά, λοιπόν, και σύμφωνα με την χρονολογική σειρά των ενεργειών της Διοίκησης:

- **Το από 17/5/05 έγγραφο της Διευθύντριας Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης κας Μαντέλης με τον χαρακτηρισμό «ΕΠΕΙΓΟΝ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ»,** αποδέκτη, μεταξύ άλλων, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσ/κης και θέμα «Ζητούνται στοιχεία», όπου ρητά αναγράφεται «προκειμένου να ενημερωθεί άμεσα το γραφείο του Υφυπουργού κ. Κοντού εντός 10 ημερών να γνωρίσουν οι Νομαρχίες κοινόχρηστες και διαθέσιμες εκτάσεις, εντοπίζοντας εκείνες που έχουν οικοδομική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες. Συνεπώς, υπάρχει σαφής εντολή του κ. Κοντού από τις 17/5/05, που κοινοποιήθηκε και στη Νομαρχία Θεσσαλονίκης.

- **Στις 11/8/05 το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης αποστέλλει στην ΚΕΔ καταστάσεις** διαθεσίμων εκτάσεων του Νομού Θεσσαλονίκης με σημειωμένα τα προς ανταλλαγή ακίνητα για την εφαρμογή της υπ' αριθμ. 3822/25-1-05 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης.

- **Στις 29/11/05 πάλι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης με το υπ' αριθμ. 6320 έγγραφο που υπογράφει η Διευθύντρια Πολιτικής Γης κα Μαντέλη απευθύνεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης,** από την οποία ζητούν στοιχεία για οικόπεδα στο Πανόραμα, στο Ωραιόκαστρο, στη Νέα Ραιδεστό και στην Καρδία, και συγκεκριμένα επικυρωμένα σχεδιαγράμματα, όπου να εμφανίζονται τα διαθέσιμα τεμάχια των διανομών των παραπάνω συνορισμών. Ο πίνακας που επισυνάπτεται στο συγκεκριμένο έγγραφο είναι ο ίδιος πίνακας που έχει ήδη αποσταλεί με το υπ' αριθμ. 4163/11-8-05 έγγραφο στην ΚΕΔ, με σημειωμένα τα επιθυμητά να ανταλλαχθούν ακίνητα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και έχει εγκριθεί κατά την 18/11/05 συνεδρίαση του ΔΣ της ΚΕΔ. Δηλαδή η τελική απόφαση της επιλογής των προς ανταλλαγή ακινήτων είχε προηγηθεί της έγγραφης και λογικά προγενέστερης αιτήσεως διαθεσίμων εκτάσεων από τη Νομαρχία, αλλά και της από 7/12/05 απάντησης της Νομαρχίας για τη διαθεσιμότητα αυτών των ακινήτων.

- **Στις 7/12/05 απαντά στο αρμόδιο Υπουργείο η Νομαρχία,** στέλνοντας αδιαμαρτύρητα τα στοιχεία για τα οικόπεδα που τελικά εκχωρήθηκαν με τις χαριστικές ανταλλαγές στην Ι. Μ. Βατοπεδίου και κατόπιν κατέληξαν στον Όμιλο Πάπισσα και σε εταιρείες του, στις οποίες συμμετέχει μετοχικά η Ι. Μ. Βατοπεδίου.

- **Ηδη όμως από τις 18/11/05 έχει δοθεί η έγκριση του ΔΣ της ΚΕΔ** (σελ. 61, 17-11-08) για την ανταλλαγή εκτάσεων στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης, **20 ολόκληρες μέρες πριν η Νομαρχία ανταποκριθεί για πρώτη φορά στο αίτημα του Υφυπουργού κ. Κοντού, αποστέλλοντας στοιχεία για τα προς ανταλλαγή ακίνητα.**

• **Ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Π. Ψωμιάδης στις 16/12/2005 αποστέλλει επιστολή** προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αλογοσκούφη, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μπασιάκο και τον υφυπουργό κ. Κοντό, ως εποπτεύοντα πολιτικά την Διεύθυνση Πολιτικής Γης, με κοινοποίηση στο γραφείο του Πρωθυπουργού και στους κ.κ. Παυλόπουλο, Φώλια, Μπέζα, Δούκα αλλά και στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Καρρά, καθώς και στον Γενικό Γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μείμαράκη. Οι παραπάνω κοινοποιήσεις μαρτυρούν τη σημασία που απέδιδε ο κ. Ψωμιάδης στη σκανδαλώδη υπόθεση. Η επιστολή σε ιδιαίτερα υψηλούς τόνους εφιστά την προσοχή της Κυβέρνησης στις ανταλλαγές ακινήτων μεταξύ Δημοσίου και Μονής Βατοπεδίου, επισημαίνοντας ότι προωθείται «**μυστικά μεθοδευμένη και χαριστική ανταλλαγή**»! Η επιστολή κοινοποιείται σε τρεις παραλήπτες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, τον Υπουργό κ. Μπασιάκο, τον Υφυπουργό κ. Κοντό, αλλά και την Διευθύντρια Πολιτικής Γης κα Μαντέλη.

• Παρά την έγγραφη και ιδιαίτερα οξεία διαμαρτυρία του Νομάρχη Θεσσαλονίκης Ψωμιάδη, για την οποία έλαβε γνώση το Γραφείο του Πρωθυπουργού, αλλά και όλοι οι εμπλεκόμενοι Υπουργοί και Υφυπουργοί, διαμαρτυρία στην οποία αναδεικνύονταν σαφώς οι ευθύνες, στις **21-12-05** γίνεται η υπογραφή δύο **συμβολαίων ανταλλαγών**, των υπ' αριθμ. 2195 και 2196 μεταξύ της ΚΕΔ και της Ι. Μ. Βατοπεδίου ενώπιον της συμβολαιογράφου κας Πελέκη Βουλγαράκη, με τα οποία εκχωρούνται στην Ι. Μ. Βατοπεδίου ακίνητα στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης και συγκεκριμένα στο Πανόραμα, το Ωραιόκαστρο, την Καρδιά και την Ραιδεστό.

• Στις **23/1/06** και **πάλι η κα Μαντέλη στέλνει έγγραφο το οποίο κοινοποιεί στα γραφεία των κ.κ. Μπασιάκου, Κοντού, Ψωμιάδη και Μπίκου** (αντινομάρχη). Το έγγραφο αυτό αφορά την ανάθεση στην ΚΕΔ των διαθεσίμων ακινήτων – φιλέτων με το σκοπό των ανταλλαγών. Με το έγγραφο αυτό γνωστοποιείται ρητά στους αποδέκτες του ο προορισμός των οικοπέδων για τα οποία ζητούνται στοιχεία.

• Στις 12-4-06, υπογράφεται το συμβόλαιο υπ' αριθμ. 2335 μεταξύ ΚΕΔ και Ι. Μ. Βατοπεδίου ενώπιον της Συμβολαιογράφου κας Πελέκη – Βουλγαράκη, με το οποίο 18 εκ των 22 ακινήτων στο Ωραιόκαστρο, που είχαν πριν από 4 μήνες εκχωρηθεί στη Μονή έναντι παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδας ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου, επιστρέφονται στο Ελληνικό Δημόσιο μέσω νέας ανταλλαγής, προκειμένου η Ι. Μ. Βατοπεδίου να λάβει άλλα οικόπεδα στην περιοχή σε Ραιδεστό, Καρδιά και Ν. Επιβάτες.

• Στις **19/4/06** **πάλι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης δια της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης (κα Μαντέλη) απευθύνεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση**, κοινοποιεί το έγγραφο **στα γραφεία των κ.κ. Μπασιάκου, Κοντού, Ψωμιάδη και Μπίκου** (Αντινομάρχη) και ζητά να εκδοθεί απόφαση του Νομάρχη για τη μεταβολή των κτηματολογικών στοιχείων.

• Μέσα σε 15 μέρες, **3/5/06, εκδίδεται με αρ. πρωτ. 2355 η αιτηθείσα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης απόφαση του Νομάρχη για την αποδέσμευση ακινήτων στο συνοικισμό της Ν. Ραιδεστού και απόδοσή τους στην ΚΕΔ**. Πρόκειται για 16 ακίνητα στη Ν. Ραιδεστό, που ενώ

για πρώτη φορά εγγράφονται ως διαθέσιμα στην ΚΕΔ στις **3 Μαΐου 2006**, η ανταλλαγή τους έχει ήδη εγκριθεί από **18/11/05** από το **ΔΣ της ΚΕΔ** και τα ακίνητα έχουν ήδη εκχωρηθεί στη Μονή από την ΚΕΔ με τις συμβολαιογραφικές πράξεις υπ' αριθμ. 2195 και 2196 την **21/12/05**, χωρίς τότε να έχουν εγγραφεί στην ΚΕΔ, χωρίς δηλαδή να τα έχει η ΚΕΔ στη διάθεσή της!!!

Επισημαίνεται, επίσης, ότι τα έγγραφα του Γ. Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων κ. Κ. Σκιαδά προς την ΚΕΔ, σχετικά με τις ανταλλαγές των ακινήτων, φέρουν τον χαρακτηρισμό «**ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ**», χωρίς να υπάρχει άλλη αιτία, παρά αυτή της πρόθεσης απόκρυψης της όλης διαδικασίας.

Η κάθετη αλλαγή στάσης της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης ως προς το ιδιοκτησιακό της Βιστωνίδας μετά τις εκλογές του 2004

Την Εξεταστική Επιτροπή απασχόλησε και η **κάθετη αλλαγή στάσης και επίσημης θέσης της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης μεταξύ των ετών 2003 και 2005**, ως προς το **ιδιοκτησιακό των περιοχών της Βιστωνίδας** και μάλιστα τη στιγμή που οι θέσεις αυτές εκφράζονταν και στις δύο περιπτώσεις από το ίδιο φυσικό πρόσωπο, την κα Μαντέλη, αλλά υπό διαφορετικές πολιτικές ηγεσίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κα Μαντέλη είναι συνδικαλίστρια της ΔΑΚΕ κατά δήλωσή της στην Εξεταστική Επιτροπή.

Συγκεκριμένα, στην με αρ. πρωτ. 3415/19-9-2003 έγγραφη απάντηση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί Υπουργίας Δρυ με υπογραφή της κας Μαντέλη είναι ολοφάνερο ότι, παρά το γεγονός της ενημέρωσής του για το περιεχόμενο της υπ' αριθμ. 17/18-7-2002 Γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας στις συγκεκριμένες εκτάσεις, η εκπεφρασμένη θέση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης είναι αυτή της μη αναγνώρισης της κυριότητας της Ι. Μ. Βατοπεδίου επί των παραλιμνίων εκτάσεων 25.000 τμ, λόγω της έλλειψης νομής και κατοχής εκ μέρους της Μονής μετά το νόμιμο και πραγματικό καθεστώς που δημιουργήθηκε με την αποκατάσταση ακτημόνων.

«... οι εκτάσεις **εμβαδού 25.000 στρεμμάτων** των Αγρ/των Αμαξάδων, Κοπτερού, Διαλαμπής, Σάλπης, Ν. Καλλίστης, Γλυκονερίου και Φαναρίου, τις οποίες διεκδικεί η Ιερά Μονή Βατοπεδίου, έχουν αποτελέσει αντικείμενο **αποκατάστασης ακτημόνων γηγενών και προσφύγων**.

.....Και ότι οι εκτάσεις αυτές έχουν περιέλθει στην **κυριότητα του Δημοσίου** από τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα οι παρακάτω ενέργειες και στη συνέχεια περιήλθαν στην κυριότητα των αποκαθισταμένων.

Κατόπιν αυτού, **συντελεσθείσας της απαλλοτρίωσης, απωλέσθη κάθε δικαίωμα νομής και κατοχής της Μονής επί των διεκδικούμενων εκτάσεων**. Επίσης, δεδομένου ότι από της καταλήψεως των εκτάσεων έχουν παρέλθει σχεδόν 80 χρόνια, έχει υποπέσει στην πενταετή παραγραφή και το ενοχικό δικαίωμα της Μονής για την απόληψη της αποζημίωσης...»

«...Όσον αφορά την επικαλούμενη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία έγινε αποδεκτή η 17/18-7-2002 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, περί μη διεκδίκησης των επιδίων εκτάσεων ως Δημοσίων, σας γνωρίζουμε ότι η κρίση αυτή, την ορθότητα της οποίας δεν μπορεί να αμφισβητήσει η υπηρεσία μας, **ΔΕΝ σχετίζεται με το νόμιμο και πραγ-**

ματικό καθεστώς που δημιουργήθηκε μετά την παραπάνω επέμβαση αποκατάστασης των ακτημόνων...»

Ωστόσο, σε χρόνο μεταγενέστερο, αρχής γενομένης από την 17/5/2005, επί Υπουργίας Μπασιάκου ζητείται με έγγραφο της κας Μαντέλη, κατ' εντολή του αρμοδίου Υφυπουργού κ. Κοντού, προς σειρά Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων η γνωστοποίηση κοινόχρηστων και διαθέσιμων εκτάσεων με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή παραθαλάσσιες, και εν συνεχεία με σειρά άλλων εγγράφων της προς εξυπηρέτηση του σκοπού της ανταλλαγής δημοσίων εκτάσεων ανά την Ελλάδα κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμ. 3288/2005 απόφασης του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκου, με τα 25.000 στρ. των παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδας. Στα έγγραφα αυτά οι εκτάσεις της Βιστωνίδας πλέον αντιμετωπίζονται ως ιδιοκτησία της Ι. Μ. Βατοπεδίου και η στάση της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης επί Υπουργίας Μπασιάκου – Κοντού ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εκτάσεων αυτών εμφανίζεται απολύτως αντεστραμμένη.

Ερωτηθείσα η κα Μαντέλη, ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, για τους λόγους της αλλαγής στάσης στη Διεύθυνση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, στην οποία προΐσταται, δήλωσε χαρακτηριστικά

«Αυτή η απάντηση είναι το 2003. Μεσολάβησαν του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, η διακοπή της δίκης, κλπ. Η διαταγή μου είναι τέλη του 2004...» (Σελ. 176, 20/11/08).

Ουσιαστικά, η κα Μαντέλη απέδωσε την αλλαγή της στάσης της Διεύθυνσής της, στην εκπεφρασμένη πολιτική βούληση της Κυβέρνησης Καραμανλή για μεταβολή της στάσης του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τις διεκδικήσεις της Ι. Μ. Βατοπεδίου για τις εκτάσεις της Βιστωνίδας με αποτέλεσμα την αντιμετώπιση των εκτάσεων αυτών ως δήθεν ιδιοκτησία της Ι. Μ. Βατοπεδίου, πολιτική βούληση που κατά την άποψή της εκφράστηκε με δύο πράξεις:

- Αφενός την απόφαση του αρμοδίου Υφυπουργού κ. Δούκα αποδοχής της 26/2004 Γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ακινήτων Περιουσίας περί οριστικής μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου στις επίμαχες εκτάσεις και

- Αφετέρου, στη συνέχεια, με την παραίτηση του Δημοσίου, επίσης με υπογραφή του τότε Υφυπουργού κ. Δούκα, από την έκδοση απόφασης της ήδη δίκης στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης, όπου κατά την εκδίκαση της υπόθεσης το 2003 είχαν επιτυχώς προβληθεί τα δικαιώματα του Δημοσίου.

Βεβιασμένα και χωρίς τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας η ΚΕΔ, υλοποιώντας τις υπουργικές εντολές για τις ανταλλαγές

Με επείγουσες διαδικασίες, χωρίς τήρηση του Εσωτερικού της Κανονισμού και με σημαντικές παραλείψεις στη διαδικασία, μία από τις οποίες ήταν και η αδράνεια της μπροστά στο κραυγαλέο γεγονός της έλλειψης νόμιμων τίτλων της Ι. Μ. Βατοπεδίου για τη Βιστωνίδα, λειτούργησε η ΚΕΔ, σύμφωνα με τις καταθέσεις των κ.κ. Ζερβουδάκη και Παυλίδη, κατά την υλοποίηση των ανταλλαγών. Όπως τόνισε ο ίδιος ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ κ. Γκράτζιος, στη διαδικασία των ανταλλαγών η ΚΕΔ δεν λειτούργησε αυτόβουλα, αλλά κατ' εντολή των Υπουργών κ.κ. Μπασιάκου και Δούκα, ενώ σημείωσε ότι η απόφαση των ανταλλαγών ήταν μια πολιτική απόφαση (σελ. 87 και 187, 21/11/08).

Αναλυτικότερα, όπως προέκυψε από τις ίδιες τις καταθέσεις:

- Η ΚΕΔ, κατά τους ισχυρισμούς του ίδιου του Διευθύνοντα Συμβούλου της, δεν είχε λόγο στην επιλογή των ακινήτων, τα οποία είχαν λεπτομερώς προσδιοριστεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, πλην των κτιρίων του Ολυμπιακού χωριού.

- Η ανταλλαγή του νερού της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας με οικόπεδα φιλέτα σε όλη την Ελλάδα δεν ήταν απόφαση της ΚΕΔ, όπως επίσης ισχυρίστηκε ο Διευθύνων Σύμβουλος της, αλλά εντολή προς αυτήν από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκο και τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Δούκα. Ωστόσο παρέμεινε αναπάντητο το γιατί κανένα όργανο της ΚΕΔ ή η Διοίκησή της δεν αντέδρασε στις προφανείς παρανομίες ανταλλαγής κοινόχρηστων και εκτός συναλλαγής πραγμάτων όπως η Βιστωνίδα, τα δάση και οι αρχαιολογικοί χώροι που περιλαμβάνονται στις υπουργικές αποφάσεις Μπασιάκου – Δούκα για τις ανταλλαγές, αλλά και τις καταστάσεις που εστάλησαν στην ΚΕΔ με εντολή του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντού.

- Τα σχέδια των συμβολαίων που υπεγράφησαν καταρτίζονταν από τον δικηγόρο της Ι. Μ. Βατοπεδίου κ. Δημήτριο Πελέκη, έφθαναν στην ΚΕΔ από τον ίδιο μαζί με τον Μοναχό Αρσένιο και υποβάλλονταν για έλεγχο στον αρμόδιο δικηγόρο της ΚΕΔ κ. Ζερβουδάκη μία μόλις μέρα πριν την υπογραφή τους.

- Η ΚΕΔ, κατά το χρόνο των ανταλλαγών, σύμφωνα με την κατάθεση του Διευθυντή της κ. Παυλίδη, διέθετε οργανωμένο τμήμα τοπογραφήσεων, ωστόσο τα τοπογραφικά των συμβολαίων ανταλλαγής όχι μόνο δεν ανατέθηκαν στο τμήμα αυτό, αλλά ούτε καν ελέγχθηκαν από το τμήμα αυτό τα τοπογραφικά που υπέβαλλε ο ιδιώτης μηχανικός που επέλεξε η Ι. Μ. Βατοπεδίου.

- Δεν τηρήθηκε ο Εσωτερικός Κανονισμός της ΚΕΔ, η τήρηση του οποίου θα είχε ενδεχομένως σημαντικά μετριάσει την ζημία του Δημοσίου, διότι θα είχε επιβάλει την τήρηση διαδικασιών ελέγχου της νομιμότητας των ανταλλαγών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα και με την κατάθεση του κ. Ζερβουδάκη, δικηγόρου της ΚΕΔ, η εντύπωση που είχε καλλιεργηθεί στους συμπράττοντες υπαλλήλους της ΚΕΔ ήταν ότι η Μονή επιθυμούσε εξ αρχής να της εκχωρηθούν τα κτίρια στο Ολυμπιακό Χωριό, προκειμένου να λειτουργήσει φιλανθρωπικά ακίνητα και για το λόγο αυτό έγιναν οι ανταλλαγές, ο δε αρχικός σκοπός ήταν να επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των ακινήτων της α' φάσης των ανταλλαγών, προκειμένου να εκχωρηθεί το ακίνητο στο Ολυμπιακό χωριό. Ωστόσο, καμία απάντηση δεν δόθηκε στο αυτονόητο ερώτημα της σκοπιμότητας, σε κάθε περίπτωση, ύπαρξης δύο φάσεων ανταλλαγών. Είναι προφανές ότι κατά την α' φάση των ανταλλαγών η Μονή Βατοπεδίου, με τη γνωστή υπερεκτίμηση της Βιστωνίδας και την παράλληλη υποεκτίμηση των δημοσίων ακινήτων που εκχωρήθηκαν, κατέληξε να αποκτήσει ακίνητα φιλέτα σε όλη την Ελλάδα πολύ μεγαλύτερης αξίας από τις εκτάσεις της Βιστωνίδας. Στη β' φάση, με αντίστοιχες υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις κατά την εκχώρηση σε αυτήν των ακινήτων του Ολυμπιακού χωριού έναντι μέρους των ακινήτων φιλέτων που είχε λάβει κατά την α' φάση, η ακίνητη περιουσία της αυξήθηκε ακόμα περισσότερο. Η απευθείας ανταλλαγή της Βι-

στωνίδας με τα ακίνητα του Ολυμπιακού χωριού δεν θα απέφερε, ως φαίνεται, με τη μορφή υπεραξιών που προέκυψαν από τις παράλληλες υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις το επιθυμητό κέρδος στους εμπλεκόμενους, το οποίο αναδεικνύεται ως ο βασικός στόχος της κεντρικά Κυβερνητικά συντονισμένης επιχείρησης των ανταλλαγών.

Απαιτούμενα έγγραφα εκποιήσεων – ανταλλαγών και σκόπιμες παραλείψεις

Ενδεικτικό της σπουδής με την οποία υλοποιήθηκαν οι Υπουργικές Αποφάσεις ανταλλαγών χωρίς αντιρρήσεις για τα προφανή νομικά ελαττώματα που θα προέκυπταν από την εφαρμογή τους είναι και το γεγονός ότι δεν τηρήθηκαν οι οδηγίες του Τμήματος Εκποιήσεων της ΚΕΔ, που θα έπρεπε να εφαρμοστούν και στις ανταλλαγές. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με αυτές τις οδηγίες, για κάθε εκποίηση ή ανταλλαγή απαιτείται σειρά δικαιολογητικών εγγράφων κατανεμμένων σε 16 κατηγορίες, στις οποίες περιλαμβάνονται και κρίσιμα έγγραφα για τη βεβαίωση πραγματικών καταστάσεων που αποτελούν προϋποθέσεις μιας νόμιμης εκποίησης, προϋποθέσεων που δεν συνέτρεχαν στις επίμαχες ανταλλαγές. Συγκεκριμένα, από τις 16 κατηγορίες εγγράφων που απαιτούνταν, το Ελληνικό Δημόσιο δια της ΚΕΔ παρέλειψε τις εξής επτά:

1. Φωτοτυπία του υπάρχοντος **τίτλου** του ακινήτου.
2. Πιστοποιητικά Υποθηκοφυλακείου, συμπεριλαμβανομένου και **πιστοποιητικού μη διεκδικήσεων**.
3. Πιστοποιητικό Δήμου ή Κοινότητας με το οποίο θα βεβαιώνεται η υποβολή δήλωσης ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου (ν. 2242/94) εάν το ακίνητο εντάχθηκε στο σχέδιο πόλεως μετά το 1983 (ν.1337/83)
4. Βεβαίωση της Δ.Ο.Υ. ότι το ακίνητο δεν κατέχεται αυθαίρετα, ότι δεν υπάρχουν αιτήσεις εξαγοράς και ότι **δεν είναι απαραίτητο για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών του Δημοσίου**.
5. Βεβαίωση της Πολεοδομίας ότι το ακίνητο **δεν είναι απαραίτητο για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της περιοχής**, ότι η χρήση του ακινήτου καθορίστηκε ή όχι με απόφαση του Νομάρχη. Ιδίως για εκτάσεις εκτός σχεδίου πόλεως απαιτείται **απόφαση προσδιορισμού της χρήσης του ακινήτου από τον αρμόδιο Νομάρχη** (αρ. 446 παρ. 2 ΚΠολεοδΝομοθεσίας)
6. Βεβαίωση του Δασαρχείου ότι το ακίνητο **δεν είναι δασικό** για τα ακίνητα στα οποία η **αυτοψία της Υπηρεσίας Α3/ΚΕΔ ή των Περιφερειακών Κλιμακίων** – που γίνεται για τη σύνταξη της Έκθεσης Εκτίμησης & Καταμέτρησης – παρέχει υπόνοιες δάσους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.998/1979.
7. Έγγραφο οποιασδήποτε Υπηρεσίας της ΚΕΔ ή άλλης Υπηρεσίας που προκαλεί νομικό προβληματισμό.

Είναι προφανές ότι **εάν είχαν τηρηθεί απαραίτητα οι παραπάνω διατυπώσεις σχετικά με τα απαιτούμενα έγγραφα, οι ανταλλαγές χωρίς νόμιμους τίτλους, οι ανταλλαγές κοινόχρηστων, δασικών ή αρχαιολογικών εκτάσεων θα είχαν αποτραπεί.**

Επισημαίνεται ιδιαίτερα η ως άνω παράλειψη με α. α. 5, παράλειψη σκόπιμη, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι χαριστικές ανταλλαγές – μεταβιβάσεις προς τη Μονή, χωρίς εμπόδια από τις κατά τόπους νομαρχίες και αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες.

Συμπεράσματα ως προς τις μεθοδεύσεις

Καθίσταται προφανής όχι μόνο ο **κεντρικός Κυβερνητικός συντονισμός από πρόσωπα επιρροής ικανά να μεταπείσουν αρμόδια υπηρεσιακά όργανα και τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αλλά και ικανά να διασφαλίσουν την ολοκλήρωση των διαδικασιών πριν την αποδέσμευση των εκτάσεων από τα κατά τόπον αρμόδια όργανα, όπως και η άμεση συνεργασία του Κυβερνητικού κέντρου συντονισμού με τους εκπροσώπους της Ι. Μ. Βατοπεδίου, ώστε τα οικόπεδα που θα επιλεγούν να ικανοποιούν τις μετέπειτα επιχειρηματικές και επενδυτικές βλέψεις της Μονής** (παραθαλάσσια τουριστικά), μιας Μονής που **εν γνώσει της πολιτικής ηγεσίας, που μεθόδευσε τις ανταλλαγές, επεδίωκε επιχειρηματική δραστηριοποίηση εκτός των πλαισίων του σκοπού της ως ΝΠΔΔ** και για την ικανοποίησή τους εισέφερε στο Ελληνικό Δημόσιο, εν γνώσει των αρμοδίων Υπουργών, το νερό και τις όχθες μιας λίμνης που δεν ανήκε στην Ι. Μ. Βατοπεδίου, αλλά ήδη στο Ελληνικό Δημόσιο.

Η **συστηματική παράλειψη εφαρμογής των νόμιμων εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου της ΚΕΔ**, όπως αυτές αναλύονται παραπάνω, διαδικασίες που **αν είχαν εφαρμοστεί θα είχαν αποτραπεί οι ανταλλαγές**, αποτελεί **επιθεθαίωση αυτού του κεντρικού συντονισμού για την πάση θυσία υλοποίηση της πολιτικής απόφασης των ανταλλαγών.**

Επιπροσθέτως, η διάθεση από την ΚΕΔ ακινήτων στη Ραιδεστό με τα συμβόλαια υπ' αριθμ. 2195 και 2196/21-12-05 σε χρόνο προγενέστερο της εγγραφής των ακινήτων αυτών στην ίδια την ΚΕΔ από την αρμόδια Ν.Α. Θεσσαλονίκης αποτελεί νομικό ελάττωμα των συγκεκριμένων συμβολαίων, συμβολαίων που, όπως αναλύεται παρακάτω, αντίκεινται στο νόμο καθώς αφορούν μεταβιβάσεις ακινήτων χωρίς νόμιμη αιτία.

Οι ανταλλαγές έγιναν με 31 συμβόλαια της συμβολαιογράφου Αικ. Πελέκη – Βουλγαράκη, από 21-12-2005 έως 17-07-2008. Με τα συμβόλαια αυτά «πηγαινοέρχονται» συνολικά 260 ακίνητα του Ελληνικού Δημοσίου. Η έλλειψη σεβασμού στη δημόσια ακίνητη περιουσία είναι προφανής. Δεκάδες ακίνητα μεταβιβάζονται στη Μονή και μετά από λίγον καιρό η Μονή τα επιστρέφει στο Δημόσιο, γιατί προφανώς δεν την ικανοποιούν. Συμβόλαια ακυρώνονται ή διορθώνονται λόγω αβλεψιών ή διπλομεταβιβάσεων.

Έφτασαν μάλιστα στο σημείο, με το 3076/27-3-2008 συμβόλαιο, να επιστρέψει το Δημόσιο στη Μονή τα 35,617 χιλιοστά της Λίμνης, που η Μονή του είχε μεταβιβάσει με προηγούμενο συμβόλαιο, γιατί αυτό εξυπηρετούσε τους σχεδιασμούς και τις μεθοδεύσεις. Η ανταλλαγή αυτή είναι απολύτως παράνομη και παντελώς αδικαιολόγητη. Δεν ισχύουν γι' αυτήν ούτε οι αστείες δικαιολογίες των αποφάσεων των Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας που εγκρίνουν τις ανταλλαγές. Υπουργός αρμόδιος για την ΚΕΔ κατά τον χρόνο υπογραφής του ως άνω συμβολαίου (27-3-2008) ήταν ο κ. Αλογοσκούφης.

ΣΤ. Υπερεκτίμηση οικονομικής αξίας λιμνοθάλασσας Λιμνοθάλασσα

Επί της μελέτης αλιευτικής διαχείρισης Βιστωνίδας (Αναστασίου 2005): Η «μελέτη» Αναστασίου έχει επιτελέσει κεντρικό ρόλο στη μεθοδευση για την κατά 400 φορές διόγκωση της ετήσιας προσόδου της Λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και της Λίμνης Μπουρού. Από 18.000 ευρώ ετήσια πρόσοδο εφευρίσκει αυθαίρετως μια διαδικασία

υπολογισμού της μέλλουσας απόδοσης στα 8 εκ. ευρώ ετησίως!!!

α1. Προτείνει τη σύσταση ημιεντατικής εκτροφής, με κατασκευή τάφρων που θα εμπλουτίζονται με νέα είδη Λαβράκι-Τσιπούρα παραγωγής ιχθυογεννητικού σταθμού.

α2. Η περιοχή είναι προστατευόμενη από τις Συνθήκες RAMSAR και NATURA, άρα, αυτόματα είναι περιορισμένη η δυνατότητα τέτοιων παρεμβάσεων στην περιοχή.

α3. Δεν τεκμηριώνεται η διαδικασία εμπλουτισμού της Λίμνης Βιστωνίδας με τα είδη Λαβράκι-Τσιπούρα, ούτε έχουν αναλυθεί οι επιπτώσεις που μπορούν να έχουν στους αυτόχθονες πληθυσμούς.

α4. Ακόμη και αν το προτεινόμενο από τον μελετητή Σύστημα Διαχείρισης Βιστωνίδας έπαιρνε έγκριση περιβαλλοντικών όρων, η προσδοκώμενη παραγωγή Λαυρακιού-Τσιπούρας ανά στρέμμα (προσδοκώμενη και όχι πραγματική) στηρίζεται σε άσχετα βιβλιογραφικά δεδομένα και όχι σε στοιχεία που απορρέουν από τη «μελέτη». Η εκτίμηση του ΣΟΕ στηρίζεται σε αόριστα θεωρητικώς προσδοκώμενα αποτελέσματα αμφίβολα και άγνωστα: α) της υπάρχουσας κατάστασης του οικοσυστήματος της Λίμνης Βιστωνίδας, β) των επεμβάσεων που προτείνονται και οι οποίες είναι αμφίβολο αν θα εγκριθούν λόγω προστασίας, γ) της αλλαγής των ειδών παραγωγής του οικοσυστήματος από Κεφαλοειδή και Αθερίνα σε Λαβράκι-Τσιπούρα, που δεν μπορούν να παραχθούν, αφού τα νερά είναι γλυκά!!

Συνεπώς η πρόβλεψη για αύξηση παραγωγής σε 15 έως 25 κιλά ανά στρέμμα, είναι εξωπραγματική. Ακόμη και η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με το από 13 Απριλίου 2006 έγγραφο του γ. γ. Κώστα Σκιαδά προς τον τότε Πρόεδρο της ΚΕΔ Γιώργο Ξυραδάκη, προσδιορίζει την αξία των αλιευμάτων σε 830.000 ευρώ και υπολόγισε τις ετήσιες αλιευτικές παραγωγές σε 8 κιλά ανά στρέμμα.

Παρ' όλα αυτά οι αρμόδιοι Υπουργοί Οικονομίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, ο Πρόεδρος της ΚΕΔ και ο γ. γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης απεδέχθησαν ή ανέχθηκαν την αποτίμηση του ΣΟΕ σε 8.625.000 ετησίως σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου. Κατ' αυτόν τον τρόπο απεδέχθησαν τον προσδιορισμό της αξίας της Λίμνης Βιστωνίδας στα 37 εκ. ευρώ, της Λίμνης Νταλιάνη σε 2,7 εκ. ευρώ, ενώ η πραγματική αξία είναι υποπολλαπλάσια, δηλαδή τουλάχιστον 10 φορές μικρότερη και όχι άνω των 3,7 εκ. ευρώ για τη Λίμνη Βιστωνίδα και 270.000 ευρώ για τη Λίμνη Νταλιάνη.

Παραλίμνιες εκτάσεις

Με βάση το μέσο όρο της εκτίμησης της αξίας των παραλίμνιων εκτάσεων, όπως προκύπτει από τις αξίες που αναφέρονται στα δύο πρώτα συμβόλαια των ανταλλαγών ύψους 15.689.107, 544 € και για έκταση 25.000,97 στρεμμάτων οι παραλίμνιες αυτές εκτάσεις εκτιμήθηκαν και έγιναν αποδεκτές από την ΚΕΔ στα 628 € ανά στρέμμα. Πλην όμως η Μονή Βατοπεδίου στην αναγνωριστική αγωγή της του 2003 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης προσδιόρισε και ως εκ τούτου συνομολόγησε την αξία ανά στρέμμα των παραλίμνιων εκτάσεων στα 250 € ανά στρέμμα, ήτοι 6.250.000 € για το σύνολο των 25.000 στρεμμάτων και παραλίμνιων εκτάσεων. Πέραν αυτών, είναι πρόδηλο ότι οι εκτιμήσεις του ΣΟΕ προβλέπονται από τις Υπουργικές Αποφάσεις, δεν είναι όμως δεσμευτικές για την τελική διεκδίκηση των αληθινών συμφερόντων

του Δημοσίου, όπως μάλιστα των ανταλλαγών, παρά μόνον «προς τα πάνω», δηλαδή δεν θα μπορούσε (ευτυχώς) ο κ. Γκράτζιος, Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ, υπό την άμεση εποπτεία των πολιτικών του προϊσταμένων, να συνομολογήσει αξία μεγαλύτερη της εκτιμηθείσας από το ΣΟΕ.

Όφειλε όμως να διαπραγματευθεί την τελική αξία ανά στρέμμα με τους εκπροσώπους της Μονής, ίδια δε με δεδομένη τη συνομολόγηση της Μονής ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου της Ροδόπης, ότι η αξία κατά μέσο όρο των παραλίμνιων εκτάσεων είναι 250 € ανά στρέμμα.

Αντιθέτως, προς βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου απεδέχθη ασμένως τόσο τις εκτιμήσεις του ΣΟΕ, αντί να τις θεωρήσει ως οροφή προς τα πάνω για διαπραγμάτευση με τη Μονή, όσο και τις τεθείσες αξίες στα επί μέρους συμβόλαια.

Περαιτέρω η ΚΕΔ, σύμφωνα με τον εσωτερικό της Κανονισμό λειτουργίας και τους κανόνες χρηστής διοίκησης, όφειλε – ήταν υποχρεωμένη η διοίκησή της – να διενεργήσει ιδιαίτερη εκτίμηση των προς ανταλλαγή ακινήτων, λόγω της ιδιαίτερως μεγάλης αξίας αυτών, ώστε να λάβει υπ' όψιν της αυτές τις ίδιες εκτιμήσεις για την τελική συμφωνία, κατά τη διαπραγμάτευση.

Ζ. Μεταβίβαση διανεμηθείσας αγροτικής γης

Από το υπ' αριθμ. πρωτ. 14556/8-10-2003 έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Νομαρχίας Ροδόπης με τα συνημμένα σ' αυτό έγγραφα, το με αριθμ. πρωτ. 9698/29-8-2003 έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Νομαρχίας Ροδόπης, το με αριθμ. πρωτ. 4174/1-7-2003 έγγραφο της Δ/σης Γεωργίας της Νομαρχίας Ξάνθης, την από 27-5-2002 τεχνική έκθεση της Κτηματικής Υπηρεσίας Ροδόπης και την από 16-4-2002 τεχνική έκθεση της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος των παραλίμνιων εκτάσεων **έχει περιληφθεί σε διανομές και αναδασμούς, με αποτέλεσμα την απώλεια των οποιωνδήποτε ιδιωτικών κυριαρχικών δικαιωμάτων επ' αυτών**. Τα παραπάνω επαναλαμβάνει και η υπ' αριθμ. 87/2008 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, απόφαση που εξεδόθη με «καθυστέρηση» τεσσάρων ετών (!).

Ο Κωνσταντίνος Πετούσης, τοπογράφος του Υπουργείου Γεωργίας και μάρτυρας υπέρ του Δημοσίου στη δίκη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, αναφέρει στην ένορκη εξέτασή του ότι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας από το αρχείο της Υπηρεσίας από το έτος 1927 μέχρι και το πέρας των αναδασμών, στους αναδασμούς Σάλπης και Νέας Καλλίστης, περιοχή Κάμπος, δεν κατετέθη ουδεμία αίτηση διεκδίκησης νομής ή κατοχής από τη Μονή Βατοπεδίου στο τοπογραφικό συνεργείο που διεξήγαγε τον αναδασμό. Μόνο μετά την ολοκλήρωση όλου του τόξου των αναδασμών Γλυκονέρι- Ν. Καλλίστη – Σάλπη- Ίασμος- Διαλαμπή - Κοπτερό και Αμαξάδες **κατετέθη από τη Μονή αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το έτος 2003, λόγω υπεραξίας της γης**.

Τα 25.000 στρέμματα που διεκδικεί η Μονή Βατοπεδίου κατανέμονται σε καλλιεργούμενες (ιδιοκτησίες), κοινόχρηστες (Υπουργείο Γεωργίας), κοινοτικές (Δήμοι), κοινόχρηστες θαμνώδεις, δασικές θαμνώδεις του Ελληνικού Δημοσίου, αρχαιολογικό χώρο (Αναστασιούπολη) και ιδιόκτητα λιβάδια. Η επίδικη έκταση ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο και τους κατοίκους που καλλιεργούν τα αγροτεμά-

χιά τους, με τίτλους κυριότητας από το 1931 μέχρι και το έτος 2002.

• Η Διεύθυνση Γεωργικής Ανάπτυξης Ροδόπης απαντά σε θέμα διεκδίκησης εκτάσεων από τη Μονή: «Αποψη της υπηρεσίας μας είναι ότι οι διεκδικούμενες εκτάσεις έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Δημοσίου, από το χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα οι παραπάνω ενέργειες και στη συνέχεια περιήλθαν στην κυριότητα των αποκαθισταμένων» Η αξία των περιοχών εκτοξεύτηκε μετά το 2006 που τελείωσαν τα έργα στα 1500 € το στρέμμα, μέχρι 2000 € από 300/500 € που είχαν πριν. Ήξεραν όλοι ότι ήταν αναδασμοί. ... Το 1998 εγώ τους έβλεπα τους καλογέρους που γυρνούσαν με τα τζιπ. Εμένα με έβλεπαν που δούλευα εκεί. Δεν μου είπαν ποτέ τι κάνεις εδώ, αυτά είναι δικά μας, και εγώ να πονηρευτώ και να πω στον κύριο νομάρχη η Μονή διεκδικεί εκτάσεις, σας παρακαλώ πάρτε με από εκεί πέρα, γιατί τσάμπα θα κάνουμε αναδασμό εκεί πέρα (Πετούσης 66, 92 και 32, 5/11)

• Το ίδιο το Δημόσιο επένδυσε 26 εκατ. δραχμές για να κάνει τους αναδασμούς και έδωσε στους ακτήμονες τους τίτλους.

• Αναφερόμενος στον αναδασμό και στην επένδυση του Ελληνικού Δημοσίου στις περιοχές αυτές, ο κ. Πετούσης αναφέρει: Όλο αυτό το κόκκινο που βλέπετε είναι αναδασμός με τρία αντλιοστάσια 3.500.000.000 δραχμών.

Περαιτέρω, η Διεύθυνση Πολιτικής Γης με το από 19-9-2003 έγγραφό της, απαντώντας στο υπ' αριθμ. 11279/22-7-03 έγγραφο της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχίας Ροδόπης, κατέστησε σαφές ότι τα διεκδικούμενα από τη Μονή Βατοπεδίου 25.000 στρ. των αγροκτημάτων Αμαξάδων, Κοπτερού, Διαλαμπής, Σάλπης, Ν. Καλλίστης, Γλυκονερίου και Φαναρίου έχουν αποτελέσει αντικείμενο αποκατάστασης ακτημόνων γηγενών και προσφύγων το 1924 με αναγκαστικές απαλλοτριώσεις για γεωργική αποκατάσταση ακτημόνων καλλιεργητών. Στη συνέχεια, με το άρθρο 5 του Ν. 4857/1930 κηρύχθηκαν απαλλοτριωθέντα και τα μοναστηριακά κτήματα. Τέλος, στο έγγραφό της, η Διεύθυνση Πολιτικής Γης υποστηρίζει ότι οι διεκδικούμενες εκτάσεις έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Δημοσίου, από το χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα οι παραπάνω ενέργειες και στη συνέχεια περιήλθαν στη κυριότητα των αποκαθισταμένων. **Μετά την ως άνω συντελεσθείσα απαλλοτρίωση η Μονή Βατοπεδίου απώλεσε κάθε δικαίωμα νομής και κατοχής επί των διεκδικούμενων εκτάσεων.**

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από το γεγονός ότι με το από 11-12-2002 πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής που υπεγράφη μεταξύ της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης (Κωνσταντινίδης) και της Ι. Μ. Βατοπεδίου παρεδόθησαν στη δεύτερη μόνο 844 στρέμματα από τα 25.000 στρέμματα των παραλίμνιων περιοχών. Η υπόλοιπη έκταση, περίπου 24.000 στρέμματα, ΟΥΔΕΠΟΤΕ παραδόθηκε στην Μονή, διότι είχε διανεμηθεί με αναδασμό σε ακτήμονες.

Επιπροσθέτως, οι εκτάσεις αυτές προστατεύονται ταυτόχρονα και από τη συνθήκη RAMSAR. Ο κ. Πετούσης στην εξεταστική επιτροπή (σελ. 25, 5-11-2008) υποστήριξε ότι, παρ' όλο που μέρος της έκτασης των 25.000 στρ. κηρύχθηκε αναδασωτέα, δεν συνεπάγεται ότι δεν προστατεύεται και από τη συνθήκη Ραμόν. Ακόμα και τα αγροκτήματα που έχουν διανεμηθεί σε ακτήμονες προστατεύονται από τη συνθήκη Ραμόν και τη συνθήκη Natura. Ως εκ τούτου απαγορεύεται κάθε οικοδομική εργασία.

Η. Υποεκτίμηση οικονομικής αξίας οικοπέδων - Μεθόδευση

Η υποεκτίμηση των ακινήτων, τα οποία το Δημόσιο αποφάσισε να μεταβιβάσει στη Μονή Βατοπεδίου έναντι της Λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παρόχθιων εκτάσεών της, τις οποίες είχε προηγουμένως αχρεωστήτως παραχωρήσει στο μοναστήρι, επέτρεψε α) την παραχώρηση πολύ περισσότερων ακινήτων και β) τη δημιουργία τεράστιας υπεραξίας υπέρ της Μονής και των ειδικών διαδόχων της.

Η μεθόδευση αυτή είχε το ακόλουθο περιεχόμενο:

Με την ενεργό εμπλοκή των μελών του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, τα ακίνητα εκτιμώντο με βάση τη χρήση και τον χαρακτηρισμό τους, που εδίδετο από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου. Είναι προφανές ότι άλλη οικονομική αγοραία αξία έχουν ακίνητα των οποίων η νομική φύση είναι επιδεκτική εντατικής οικονομικής εκμετάλλευσης ιδίως δια της κατάτμησης σε οικόπεδα και εντελώς διαφορετική είναι η αγοραία αξία ακινήτων, τα οποία, λόγω του ότι είναι χαρακτηρισμένα αρχαιολογικοί χώροι ή δάση, δεν είναι επιδεκτικά τέτοιας εκμετάλλευσης.

Μεθόδευση της υποεκτίμησης

Χαρακτηρίζονταν, λοιπόν, οι δημόσιες εκτάσεις κατά την εκτίμηση, για παράδειγμα, «δάση» και συνεπώς τους απεδίδετο χαμηλή οικονομική αξία. Η ανταλλαγή προχωρούσε με την αξία αυτή και εν τέλει στα συμβόλαια εμφανίζονταν οι ίδιες εκτάσεις ως οικόπεδα άρτια και οικοδομήσιμα. Η διολίσθηση από χρήσεις που δεν επέτρεπαν την οικοπεδοποίηση σε χρήσεις που την ευνοούσαν γινόταν σταδιακά, με σχεδιασμό ο οποίος εκτυλισσόταν σε βάθος χρόνου και περιελάμβανε την έκδοση πράξεων της Διοίκησης συχνά από αναρμόδια όργανα ή την παράλειψη να απευθύνονται στις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες, ακόμη και όταν αυτές διεκδικούσαν τον θεσμικό τους ρόλο για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

Μία άλλη, παράλληλη μεθόδευση ήταν αυτή της συστηματικής υποτίμησης της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων του Δημοσίου, που προσφέρονταν για ανταλλαγή: Το πόρισμα με αριθμό πρωτοκόλλου ΓΕΔΔ Φ. 727/08/12641, που απέστειλε ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης κ. Λεάνδρος Ρακιντζής προς την Εξεταστική Επιτροπή, είναι αποκαλυπτικό εν προκειμένω. Η διαφορά μεταξύ των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων που προσφέρθηκαν από το Δημόσιο προς ανταλλαγή, όπως αυτές δηλώθηκαν για τη σύνταξη των συμβολαίων και των αντικειμενικών αξιών που έπρεπε να έχουν δηλωθεί, ανέρχεται αθροιστικά στα **36.882.409,90 ευρώ**. Δηλαδή οι συμβαλλόμενοι, Ελληνικό Δημόσιο και το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου της Μονής Βατοπεδίου, υποτίμησαν την αντικειμενική αξία των μεταξύ τους ανταλλαγέντων οικοπέδων κατά το ποσόν αυτό.

Η διαφορά μεταξύ της ορθής αντικειμενικής αξίας και της αξίας στην οποία αποτίμησε τα ανταλλαγέστα ακίνητα το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών ανέρχεται στα 37.902.201,82 και προκύπτει προφανώς από τη μεθόδευση που περιγράψαμε ήδη: τα ακίνητα εκτιμώντο υπό το βάρος χαρακτηρισμών της φύσης και της χρήσης τους τέτοιο, ώστε να μειώνεται δραστικά η αγοραία αξία τους.

Παρατίθεται πίνακας στον οποίο εμφανίζονται στις αντίστοιχες στήλες ανά συμβόλαιο οι δηλωθείσες αντικειμενικές αξίες των μεταβιβαζόμενων ακινήτων, οι αξίες των ακινήτων σύμφωνα με τους εκτιμητές του Σ.Ο.Ε. και οι ορθές αντικειμενικές αξίες.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΞΙΩΝ ΣΕ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΝΤΑ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

	ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ	ΔΗΛΩΘΕΙΣΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΟΕ	ΟΡΘΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΤΙΚΕΙ- ΜΕΝΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΟΡΘΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙ- ΜΕΝΙΚΗΣ ΜΕ ΕΚΤΙΜΗ- ΣΗ ΣΟΕ
1	2335/18-04-06	3.453.925,64	3.866.958,00	3.044.370,00	409.555,64	822.588,00
2	2803/26-4-07	9.626.637,60	4.404.344,00	13.703.802,00	-4.077.164,40	-9.299.458,00
3	2814/07	63.000,00	360.000,00	118.800,00	-55.800,00	241.200,00
4	2815/07	786.916,80	265.000,00	3.022.574,00	-2.235.657,20	-2.757.574,00
5	2816/07	126.978,00	694.000,00	418.831,00	-291.853,00	275.169,00
6	2817/07	35.100,00	2.800.000,00	1.598.922,00	-1.563.822,00	1.201.078,00
7	2819/07	463.301,00	10.603.123,00	6.241.993,40	-5.778.692,40	4.361.129,60
8	2820/07	8.640.000,00	9.890.000,00	15.713.280,00	-7.073.280,00	-5.823.280,00
9	2823/07	8.470.695,12	1.107.044,00	8.470.695,12	0,00	-7.363.651,12
10	2825/07	7.281.144,00	4.997.348,00	9.465.487,00	-2.184.343,00	-4.468.139,00
11	2875/07	282.463,20	514.000,00	304.464,00	-22.000,80	209.536,00
12	2875/07	7.316.244,00	7.800.000,00	9.465.487,00	-2.149.243,00	-1.665.487,00
13	2875/07	9.626.637,00	4.404.344,00	13.703.802,00	-4.077.165,00	-9.299.458,00
14	2883/07	8.640.000,00	9.890.000,00	15.713.280,00	-7.073.280,00	-5.823.280,00
15	3077/27-3-08	552.254,56	3.000.000,00	756.591,30	-204.336,74	2.243.408,70
16	3076/08	1.010.656,00	760.000,00	1.515.984,00	-505.328,00	-755.984,00
ΣΥΝΟΛΑ					-36.882.409,90	-37.902.201,82

Εννοείται ότι η αγοραία αξία των ακινήτων που προσεφέρθησαν για ανταλλαγή, ιδίως μετά τις αλλαγές των χρήσεων γης, στις οποίες συστηματικά προέβη η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, είναι πολλαπλάσια της αντικειμενικής, ιδίως κατά τη μεταπώλησή της από τη Μονή Βατοπεδίου.

Οι καταθέσεις των ορκωτών εκτιμητών

Καταθέτοντας ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ο καθηγητής κ. Μουμούρας, πρόεδρος του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, αποκάλυψε τη μεθόδευση από πλευράς της Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου σε σχέση με τις οδηγίες με βάση τις οποίες οι εκτιμητές οδηγήθηκαν στις ιδιαίτερα χαμηλές εκτιμήσεις των προς ανταλλαγή προσφερομένων ακινήτων:

- Χαρακτήρισε άκυρα τα συμβόλαια ανταλλαγής των ακινήτων της Μίκρας, της Θέρμης, της Νέας Ραιδεστού, της Βεγορίτιδας, της Ουρανούπολης, του Λαυρίου και του Γραμματικού λόγω των παράνομων «αποχαρακτηρισμών», που έγιναν μεταγενέστερα των εκτιμήσεων, με τη σύμπραξη μεταξύ του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΚΕΔ κ. Γκράτζιου, του ηγουμένου της Μονής Βατοπεδίου κ. Εφραίμ και της συμβολαιογράφου κας Πελέκη - Βουλγαράκη. Εννοείται ότι οι ουσιαστικοί αποχαρακτηρισμοί των εκτάσεων, οι οποίοι προσέδωσαν σ' αυτές χαρακτηρισμό οικονομικώς αξιοποιήσιμο και ανέβασαν κατακόρυφα την αγοραία αξία τους δεν θα ήταν εφικτοί χωρίς την εμπλοκή και την κάλυψη των κάθε φορά αρμόδιων κρατικών οργάνων και των εποπτευόντων πολιτικών προϊσταμένων τους.

- Χαρακτήρισε όργιο τις ανταλλαγές.

- Απέδωσε ευθύνη στην ΚΕΔ που, ως αιτία εκτίμησης των περιών ο λόγος δημοσίων κτημάτων δεν έθετε την ανταλλαγή τους, αλλά την «αξιοποίηση ακινήτου», αποκρύπτοντας την αλήθεια!

- Δασικές εκτάσεις που εκτιμήθηκαν ως τέτοιες με χαμηλή τιμή ανταλλάχθηκαν τελικά ως άρτιας και οικοδομήσιμες, ερήμην του ΣΟΕ, αλλά με συνυπογραφή της ΚΕΔ, προς όφελος της Μονής.

Η κατάθεση του εκ των εμπλεκόντων ορκωτών εκτιμητών κ. Κανελλάκη είναι αποκαλυπτική του κλίματος και του ήθους με βάση το οποίο έγιναν οι ανταλλαγές. Ο εκτιμητής κατήγγειλε ότι η ΚΕΔ αποπειράθηκε να τον εξαπατήσει με ανακριβές τοπογραφικό για τον αποχαρακτηρισμό 290 στρεμμάτων δάσους στην περιοχή Ακροπόταμου Καβάλας!

Η μεθόδευση στον Ακροπόταμο Καβάλας

Η υπόθεση αυτή έχει ως ακολούθως: Η κατάθεση του μάρτυρα αφορά σε έκταση 518 στρεμμάτων στον Ακροπόταμο Καβάλας. Η εκτίμηση του μάρτυρος στηρίχθηκε σε τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου κ. Κιάκα, το οποίο του διαβιβάστηκε από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου. **Τα 518 στρέμματα παρουσιάζονταν στο τοπογραφικό ως άρτια και οικοδομήσιμα.** Κατόπιν έρευνας, ο κ. Κανελλάκης διαπίστωσε ότι **τουλάχιστον 290 στρέμματα ήταν δασική έκταση!**

Κατόπιν αυτού ο εκτιμητής ζήτησε από την ΚΕΔ άλλο τοπογραφικό, το οποίο να απεικονίζει την πραγματική κατάσταση και να περιλαμβάνει τις δασικές εκτάσεις. Πράγματι η ΚΕΔ έστειλε στον κ. Κανελλάκη άλλο τοπογραφικό, το οποίο παραδόξως έφερε την αυτή ημερομηνία με το πρώτο. Στο δεύτερο αυτό τοπογραφικό είχε επισυναφθεί με συρραπτικό βεβαίωση του κ. Κιάκα ότι η έκταση των 518 στρεμμάτων περιγράφεται ως 220 στρέμματα άρτια

και οικοδομήσιμα και 296 στρέμματα δασική έκταση, ενώ στην βεβαίωση επί του σώματος του τοπογραφικού ο τοπογράφος κ. Κιάκας βεβαιώνει ότι το σύνολο της έκτασης είναι ...άρτια και οικοδομήσιμη! Αξίζει να σημειωθεί ότι τον βασικό ρόλο για τη σύνταξη των συμβολαίων διαδραματίζουν οι βεβαιώσεις και όχι τα τοπογραφικά διαγράμματα, τα οποία υπομνηματίζουν! Προφανώς η σκοπιμότητα εν προκειμένω ήταν να χρησιμοποιηθεί κατά την εκτίμηση η επικοληθείσα βεβαίωση και κατά τη σύνταξη του συμβολαίου η ευρισκόμενη στο σώμα του τοπογραφικού.

Ο κ. Κανελλάκης στην Έκθεση Εκτίμησης που συνέταξε επισημαίνει τις δασικές εκτάσεις που εντόπισε στα 518 στρέμματα, καθώς και το γεγονός ότι δεν του προσκομίστηκε έγγραφο του αρμοδίου δασαρχείου περί αποχαρακτηρισμού και συνεπώς το αγροτεμάχιο εξακολουθούσε να είναι εν μέρει δασική έκταση!

Η υπόθεση περιπλέκεται ακόμη περισσότερο αν κάποιος ανατρέξει στο συμβόλαιο που συνέταξε για τα 518 στρέμματα στον Ακροπόταμο Καβάλας η κ. Πελέκη - Βουλγαράκη: Πρόκειται για το συμβόλαιο με αρ. 2825 της 22/05/2007, στο οποίο αποκαλύπτεται ότι το τοπογραφικό διάγραμμα του κ. Κιάκα για τη λίμνη Βιστωνίδα για την οριοθέτηση της λίμνης Βιστωνίδας «ελήφθη από το από 12/12/2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη». Δηλαδή **ο τοπογράφος, το τοπογραφικό του οποίου αποδέχθηκε η ΚΕΔ, κ. Κιάκας δεν προέβη σε αυτοδύναμη τοπογράφηση, αλλά βασίστηκε στο τοπογραφικό του ιερέως τοπογράφου της αντισυμβαλλομένης του Δημοσίου Μονής Βατοπεδίου!**

Πολλά ακίνητα, μεταξύ των οποίων αυτά στον Ξηροπόταμο Χαλκιδικής, στο δάσος της Ουρανούπολης, στον Ακροπόταμο Ορφανού στην Καβάλα, στο δάσος του Γραμματικού κλπ, όπου επρόκειτο για παραλιακές εκτάσεις και δάση, αυθαίρετως και παρά το ότι οι εκτιμήσεις των εκτιμητών του ΣΟΕ αναφέρονταν στο δασικό ή παραλιακό χαρακτηρισμό τους, στα συμβόλαια, τα οποία συνετάγησαν με σύμπραξη του Προέδρου της ΚΕΔ, του ηγουμένου Εφραίμ και της συμβολαιογράφου κας Πελέκη - Βουλγαράκη, αυτά μεταβιβάστηκαν ως άρτια και οικοδομήσιμα. Ήταν ευδιάκριτο ότι οι εκτιμήσεις αφορούσαν άλλη χρήση γης από αυτήν που τελικά μεταβιβάστηκε, αλλά αυτό δεν εμπόδισε τη σύνταξη των συμβολαίων ούτε προβλημάτισε την έχουσα την εποπτεία αρμόδια πολιτική ηγεσία, η οποία, βάσει της ΚΥΑ 16651/06, ενημερώνεται για τις ανταλλαγές!!!

Το ακίνητο της Ουρανούπολης

Ένας ακόμη μάρτυρας, ο πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Ουρανούπολης κ. Τρύφωνας Μιτιντζής, καταθέτοντας ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, περιγράφει γλαφυρά τη μεθόδευση στην οποία αναφερθήκαμε, αναφερόμενος στη μεταβίβαση των 8.600 στρεμμάτων δάσους στην Ουρανούπολη: «**Η εν λόγω έκταση, που εμείς οι κάτοικοι της περιοχής τη γνωρίζαμε ως δάσος κοινόχρηστο, στη συμβολαιογραφική πράξη της κ. Πελέκη αναφέρεται ως άρτια και οικοδομήσιμη**» τόνισε και αποκάλυψε ότι τον Φεβρουάριο του 2008 της απέστειλε με δικαστικό επιμελητή επιστολή -με κοινοποίηση στον υπουργό Πολιτισμού κ. Λιάπη- με την οποία της ζητούσε να μην προχωρήσει στη συμβολαιογραφική πράξη, διότι μεταβιβάζονται δάσος και αρχαιολογική περιοχή. Ανάλογη επιστολή είχε στείλει και στον κ. Γ. Βουλγαράκη, όταν κυκλοφορούσαν φήμες στην περιοχή για ενδιαφέρον Ρώσων

και Ελλήνων επιχειρηματιών για την αγορά της έκτασης. Αλλά περισσότερα για την ιδιαίτερη περίπτωση της Ουρανούπολης στο οικείο κεφάλαιο κατωτέρω.

Στην Ουρανούπολη, λοιπόν, οι εκτιμητές για 8.608 στρέμματα έδωσαν τιμή μόλις 1,1 εκατ. ευρώ ή 128 ευρώ το στρέμμα. Η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων το 2000 είχε αποφανθεί ότι αξίζει από 7.000 έως 20.000 ευρώ το στρέμμα, δηλαδή 60 με 170 εκατ. ευρώ. Αν μπορούσε να οικοδομηθεί η έκταση, τότε η εμπορική αξία της θα ήταν πολλαπλάσια, ώστε κάποιοι ειδικοί να κάνουν λόγο για 800 εκατ. με 1 δισεκατομμύριο ευρώ!

Η εκτίμηση αυτή ως προς το ύψος της αξίας του ακινήτου της Ουρανούπολης (800 εκατομμύρια έως 1 δισεκατομμύριο ευρώ) ενισχύεται από τα παρακάτω στοιχεία:

1. Από την πρόταση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Σταγείρων – Ακάνθου που διαβιβάστηκε στην Επιτροπή με το έγγραφο 525/25-11-2008: Σύμφωνα με αυτήν η παράλια μη δασική ζώνη προτείνεται ως περιοχή ανάπτυξης – τουρισμού και αναψυχής. Τούτο ενισχύεται από την Έκθεση Εκτίμησης του ΣΟΕ για το συγκεκριμένο ακίνητο (σελ. 4). Το συγκεκριμένο ακίνητο έχει πρόσοψη στην παραλία συνολικού μήκους 1.146 μέτρων, όπως προκύπτει από το συμβόλαιο 2823/22-05-2007 της συμβολαιογράφου Α. Πελέκη – Βουλγαράκη (φύλλο 15). Είναι προφανές ότι μετά την αναμενόμενη έγκριση αυτού του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου η αξία του ακινήτου θα εκτοξευόταν στο ως άνω ποσό.

2. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από την από 6-11-2007 επιστολή της Μονής προς τον Δήμαρχο Σταγείρων – Ακάνθου, στην οποία η Μονή αναφέρει ότι θα αξιοποιήσει την εν λόγω έκταση με υποδομές θρησκευτικού τουρισμού, με συνεδριακό κέντρο, κέντρο μεταπτυχιακών σπουδών Θεολογίας, Φιλοσοφίας και λοιπές επιχειρηματικές και πολιτιστικές επενδύσεις, με συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο (business plan). Για το σκοπό αυτόν στο ως άνω συμβόλαιο της κ. Πελέκη η Μονή δηλώνει (και το Δημόσιο αποδέχεται) ότι επιφυλάσσεται κάθε δικαιώματός της να ζητήσει αρμοδίως και νομίμως την αλλαγή χρήσης του ακινήτου της Ουρανούπολης!

3. Στο αντίγραφο μερίδας της Μονής στο Υποθηκοφυλακείο Ιερισσού, το περί ου ο λόγος ακίνητο της Ουρανούπολης αναφέρεται ως «αγρός».

Η περίπτωση της Καλαμαριάς

Έτερος μάρτυς, ο αντιδήμαρχος Καλαμαριάς, Δημοσθένης Σαρηγιάννης, διηγήθηκε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής, το ιστορικό μιας έκτασης 19,5 στρεμμάτων στο κέντρο της συνοικίας, προοριζόμενης για τη δημιουργία σχολείων, δρόμων και χώρων πρασίνου και στάθμευσης - και παραχωρούμενης τελικά στη Μονή Βατοπεδίου, αισθητά υποτιμολογημένης, κατά την εκτίμησή του. Με απόφασή του το 2000, ο Εθνικός Οργανισμός Καπνού παραχωρούσε την έκταση στο δήμο Καλαμαριάς. **«Όμως ο δήμος ολιγόρησε και δεν προχώρησε σε πράξεις παραχώρησης, είτε γιατί θεωρούσε ότι έχει μπροστά του ένα αξιόπιστο κράτος είτε γιατί θεωρούσαμε αυτό δικό μας και προσπαθήσαμε να σώσουμε άλλα οικοπέδα πολύ σημαντικά, που ήταν σε ιδιώτες».** Η είδηση της μεταβίβασης της έκτασης, «έπεσε σαν κεραυνός τον Σεπτέμβριο του 2008». Προηγούμενα, το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών είχε ζητήσει στοιχεία για το ακίνητο, «χωρίς να διευκρινίσει την αιτία, η οποία δεν αναζητήθηκε. Κανείς δεν επικοινωνήσε με τον Δήμο, δεν ενημέρωσε». Κατά τον

μάρτυρα, η έκταση υποτιμολογήθηκε από το ΣΟΕ. Δεδομένου ότι η περιοχή είναι από τις ακριβότερες της Θεσσαλονίκης, εντασσόμενη στο σχέδιο πόλεως και με μέσο όρο τις 4.000 ευρώ το μέτρο, η αντικειμενική της αξία ως αντιπαροχή φθάνει τα 13 εκ. ευρώ. Παραμένοντας εκτός σχεδίου, μπορεί να φιλοξενήσει ένα πολυκατάστημα 2.000 τετραγωνικών με 8 στρέμματα περιβάλλοντα χώρο. «Δηλώνω κατηγορηματικά ότι η εμπορική αξία αυτού του οικοπέδου δεν μπορεί να είναι κάτω από 10 εκ. Η εκτίμηση του ΣΟΕ στα 3 εκ. ευρώ, είναι χαριστική» ανέφερε ο κ. Σαρηγιάννης.

Τέλος, ο αντιδήμαρχος Καλαμαριάς, εντόπισε και μία παρανομία στην όλη διαδικασία: Βάσει του ν. 1018/1971, «για εκποίηση, δωρεά, παραχώρηση ή μίσθωση πέραν των 5 ετών εκτάσεων γης από ΝΠΔΔ, με κτίσματα ή χωρίς, απαιτείται η προηγούμενη γνώμη των πολεοδομικών υπηρεσιών των αρμοδίων για τη μελέτη ή επέκταση των σχεδίων πόλεων και οικισμών». Τέτοια γνώμη δεν ζητήθηκε, ούτε γι' αυτό ούτε για τα άλλα ακίνητα.

Τα οικοπέδα στη Νέα Ραιδεστό

Στην περίπτωση των οικοπέδων στη Νέα Ραιδεστό, η εκτίμηση έγινε στο διπλάσιο της αντικειμενικής αξίας τους, όπως αυτή είχε προσδιορισθεί το 1997, αλλά και πάλι υπολειπόταν της αγοραίας αξίας τους κατά πολύ. Για παράδειγμα, ένα οικόπεδο 700 περίπου τ. μ. στη Ν. Ραιδεστό πωλείται περίπου 400.000 ευρώ (εκτιμήθηκε 150.000) και ένα οικόπεδο περίπου 1,5 στρέμμα στο Πανόραμα πωλείται πάνω από 1 εκατομμύριο ευρώ (εκτιμήθηκε 420.000 ευρώ).

Η ίδια μεθόδευση σε όλη την Ελλάδα

Ανάλογες είναι οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ εκτίμησης από το ΣΟΕ και αγοραίας τιμής σε όλες τις περιπτώσεις των οικοπέδων που προσεφέρθησαν από το Δημόσιο για ανταλλαγή με την Ιερά Μονή Βατοπεδίου.

Στην πλέον ακριβή περιοχή της Θεσσαλονίκης μετά την παραλία, στο Πανόραμα, με υψηλότετη ζήτηση για οικόπεδα, προσεφέρθη στη Μονή Βατοπεδίου για ανταλλαγή έκταση 5 στρεμμάτων, η οποία εκτιμήθηκε προς 50.000 ευρώ ανά στρέμμα, δηλαδή συνολικά 250.000 ευρώ. Η αγοραία τιμή υπολογίζεται σε τουλάχιστον 6 εκατ. ευρώ ή 1,2 εκατ. ευρώ το στρέμμα. Δηλαδή το Δημόσιο απώλεσε περί τα 5,75 εκατ. ευρώ, ποσό το οποίο θα μπορούσε να εισπράξει αν πουλούσε τα οικόπεδα με διαγωνισμό.

Στον Άγιο Αθανάσιο Πέλλας, στο Καϊμακτσαλάν, με το περίφημο χιονοδρομικό κέντρο που θεωρείται περιοχή «διαμάντι», το Δημόσιο εκχώρησε στη Μονή 180 στρέμματα ως αντάλλαγμα για μέρος του νερού της λίμνης που εκτιμήθηκε 54.000 ευρώ. Οι εκτιμητές έδωσαν τιμή 298 ευρώ ανά στρέμμα, όταν τα περισσότερα οικόπεδα στην περιοχή κοστίζουν πάνω από 250.000 ευρώ το στρέμμα. Αν πουλούσε, δηλαδή, το κράτος, θα εισέπραττε ακόμη και 36 εκατ. ευρώ.

Στο Πλαγιάρι, δήμου Μίκρας Θεσσαλονίκης, προσφέρθηκαν σε ανταλλαγή 629 στρέμματα, αφού εκτιμήθηκαν προς 10.000 ευρώ το στρέμμα, δηλαδή 6,2 εκατ. ευρώ. Η εμπορική αξία σ' αυτήν την εξαιρετικά αναπτυσσόμενη περιοχή υπολογίζεται σε 300.000 ευρώ το στρέμμα ή συνολικά σε 188 εκατ. ευρώ για ολόκληρη την έκταση!

Στο Λαύριο παραθαλάσσια έκταση 148 στρεμμάτων δόθηκε στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, αφού εκτιμήθηκε προς 5.000 ευρώ το στρέμμα, δηλαδή συνολικά 740.000 ευρώ. Η τεράστια οικιστική και εμπορική ανάπτυξη στην περιοχή

κάνει τους κτηματομεσίτες να ανεβάζουν σήμερα την αξία της γης γύρω στις 200 έως 250 χιλ. ευρώ/στρέμμα, συνολικά δηλαδή 30 με 37 εκατ. ευρώ.

Στον Μαραθώνα, στο Γραμματικό και στο Κάτω Σούλι δόθηκε σε ανταλλαγή έκταση 3.331 στρεμμάτων, η οποία εκτιμήθηκε προς 600 ευρώ το στρέμμα, ενώ οι μεσίτες πωλούν στην περιοχή προς 50 έως 200 χιλ. ευρώ το στρέμμα.

Στην Ιερισσό, η Μονή απέκτησε παραθαλάσσιο οικόπεδο 217 στρεμμάτων, το οποίο είχε εκτιμηθεί προς 1.800 ευρώ το στρέμμα, τιμή η οποία αναλογεί στην αγορά ενός... τετραγωνικού μέτρου σπιτιού. Η πραγματική αξία του υπολογίζεται σε 200-250 χιλ. το στρέμμα.

Θ. Αποχαρκτηρισμός δάσους Ουρανούπολης: Διολίσθηση «δάσος» > «δασική έκταση» > «κληροτεμάχιο» > «οικόπεδα άρτια και οικοδομήσιμα»

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή 8.608 στρεμμάτων στην Ουρανούπολη της Χαλκιδικής με νερό της λίμνης Βιστωνίδας και δεδομένου ότι η έκταση αυτή έχει χαρακτηριστεί από τις επιτροπές απαλλοτριώσεων και τις επιτροπές οριστικών διανομών ως «δάσος χθαμαλόν» και με τη μορφή αυτή ήταν αδύνατη η ανταλλαγή, οι συντονιστές και εμπνευστές του σχεδίου των ανταλλαγών ζητούν και πάλι γνωμοδότησεις για να καταστεί δυνατός ο αποχαρκτηρισμός που θα δώσει το πράσινο φως για την ανταλλαγή της έκτασης.

Η διαδικασία αυτή είναι επιβεβλημένη για την επίτευξη του σκοπού τους και χρειάζεται να γίνει μεθοδευμένα, συντονισμένα γιατί:

(α) Μόνος αρμόδιος, σύμφωνα με το νόμο, για το χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως δάσους είναι ο δασάρχης της περιοχής. Κανένας άλλος. (κατάθεση κ. Σαγρή 17/11/08 στην Εξεταστική Επιτροπή)

(β) Όποιος διαφωνεί με την απόφαση του δασάρχη έχει τη δυνατότητα να την προσβάλει σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο όργανο και εν τέλει στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Αυτό σημαίνει, βέβαια, χρονοβόρες διαδικασίες, που σίγουρα δεν εξυπηρετούσαν τους ενδιαφερόμενους. Πολύ περισσότερο που η πράξη χαρακτηρισμού, όταν τελεσιδικούσε, θα αφορούσε το χαρακτήρα της έκτασης (δηλαδή αν ήταν δάσος ή δασική έκταση) και ασφαλώς δεν θα προχωρούσε στον χαρακτηρισμό της ως κληροτεμαχίου (κάτι που είναι παράνομο και έγινε με τη γνωμοδότηση).

Αυτό, όμως, από ό,τι φαίνεται, είναι το τελικό ζητούμενο. Για να απεμπλακεί η έκταση από τη δασική νομοθεσία και να χαρακτηριστεί στο συμβόλαιο άρτιο και οικοδομήσιμο, οικόπεδο επιλέγουν τη μέθοδο των γνωμοδοτήσεων.

Στην περίπτωση της Ουρανούπολης επιλέχθηκε η μέθοδος της αμφισβήτησης του χαρακτηρισμού των 8.600 στρ. δάσους με την υποβολή από την **αναρμόδια** Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, με εντολή του Γενικού Γραμματέα κ. Σκιαδά, **ερωτήματος στον Νομικό Συμβούλιο**, το οποίο, ενώ υπάρχει για να γνωμοδοτεί επί αμυγών νομικών θεμάτων, κλήθηκε να κρίνει επί πραγματικού ζητήματος αποκλειστικής αρμοδιότητάς του δασαρχείου, αν δηλαδή η επίμαχη έκταση είναι δάσος ή δασική.

Το Νομικό Συμβούλιο με εισηγητή τον κ. Μπότσιο, ο οποίος είναι νομικός σύμβουλος του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, χαρακτήρισε με την αριθ.161/

2008 γνωμοδότησή του την έκταση ως δασική.

Ο Νομικός Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ κ. Θ. Θεοφανόπουλος μειοψήφησε στην επίδικη γνωμοδότηση και εξέφρασε την άποψη ότι το ΝΣΚ γνωμοδοτεί επί της ερμηνείας συγκεκριμένων διατάξεων. Προς τούτο ο χαρακτηρισμός μιας έκτασης ως δασικής ή μη με τις συνέπειες που επάγεται κατά το Σύνταγμα και το νόμο, είναι θέμα διοικητικής φύσεως, η επίλυση του οποίου απόκειται, κατά το Σύνταγμα, στην ενεργό Διοίκηση και σε περίπτωση αμφισβήτησεων στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Συνεπώς, το ΝΣΚ δεν έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει εάν η αναφερόμενη στο ανωτέρω ερώτημα έκταση είναι δασική ή δάσος.

Τη γνωμοδότηση αυτή **έκανε αποδεκτή αναρμόδιως ο υφυπουργός κ. Κιλτίδης** (παρά τη μειοψηφική γνώμη που διατυπώθηκε σε αυτήν και παρά τις επανειλημμένες αντιρρήσεις της αρμόδιας Δ/σης Δασών) και άναψε έτσι το «πράσινο φως» για την ανταλλαγή.

Δημιούργησε όμως, μ' αυτόν τον τρόπο, λόγω της υποχρεωτικής για τη διοίκηση εφαρμογής της, δικαιώματα υπέρ τρίτων, παράπλευρες απώλειες, δεδομένου ότι, από ό,τι φαίνεται, οι αρμόδιοι υπουργοί ενδιαφέρονταν για την εφαρμογή της γνωμοδότησης μόνο για την εν λόγω έκταση και οι διοικητικές συνέπειες και διεκδικήσεις που θα δημιουργούνταν δεν τους εξυπηρετούν.

Ο κ. Κιλτίδης με διάφορες εγκυκλίους προσπαθεί να «μαζέψει» το θέμα, που «ξέφυγε» από **το προγραμματισμένο σχέδιο**.

Η εκτέλεση της γνωμοδότησης θέτει σε άμεσο κίνδυνο το δασικό χαρακτήρα και την προστασία της έκτασης.

Πέραν όλων αυτών, χρήζει ιδιαίτερης έρευνας το ότι το ΝΣΚ, πέραν του χαρακτηρισμού της έκτασης ως δασικής, προχωράει ακόμη περισσότερο και την αναφέρει ως «κληροτεμάχιο», αντί του αληθούς χαρακτηρισμού της ως «κοινόχρηστου δάσους», δρομολογώντας έτσι τον αποχαρκτηρισμό της και με πρόθεση να θέσει ουσιαστικά την έκταση εκτός συνταγματικής προστασίας, εξαιρώντας την από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, δεδομένου ότι τα κληροτεμάχια που έχουν τη μορφή δασικής έκτασης και δεν καλύπτονται από τα επτά δασικά είδη, που ορίζονται στο άρθρο 15 του Ν. 1734/87, δεν υπάγονται στη δασική νομοθεσία και θεωρούνται αγροτικές εκτάσεις.

Εδώ αξίζει να ειπωθεί ότι η υπόθεση του αποχαρκτηρισμού του δάσους της Ουρανούπολης απασχόλησε για καιρό το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, γιατί η μεθόδευση, λόγω της δασικής νομοθεσίας, δεν ήταν εύκολη υπόθεση.

Επί υπουργίας του κ. Μπασιάκου εκδόθηκε ατομική γνωμοδότηση και πάλι του κ. Μπότσιο, νομικού συμβούλου στο υπουργείο, η οποία εστάλη από τον Γ. Δ/ντή Δασών στις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες για εκτέλεση.

Οι Δασικές όμως Υπηρεσίες, δεδομένου ότι δεν είχε γίνει αποδεκτή η ατομική γνωμοδότηση από τον αρμόδιο υπουργό, διατύπωσαν ερωτήματα για τον εκτελεστό ή μη χαρακτήρα της.

Στα ερωτήματα δόθηκαν απαντήσεις από την αρμόδια Δ/ση Προστασίας Δασών, που παρέπεμπαν αφενός στο ότι η ατομική γνωμοδότηση δεν είχε γίνει αποδεκτή, αφετέρου δε στο ότι ήδη ο χαρακτήρας της επίμαχης έκτασης ήταν καθορισμένος από τις επιτροπές απαλλοτριώσεων και τις επιτροπές οριστικών διανομών. «Χαρακτηρισμοί οι οποίοι είναι ισχυροί και δεν επανεξετάζονται».

Μετά από αυτά οι εμπνευστές του σκανδάλου παρακάμπνουν τις αρμόδιες Δασικές Δ/σεις του υπουργείου και μέσω της αναρμόδιας Δ/σης Πολιτικής Γης και της διευθύντριας αυτής κ. Μαντέλη (η οποία αναμφίβολα δεν ενήργησε αυτοβούλως, αλλά σε στενή συνεργασία με τον Υπουργό κ. Αλ. Κοντό, στο γραφείο του οποίου μάλιστα υπηρέτησε επί οκτάμηνο, γι' αυτό και η στάση του Υπουργού ως προς το ζήτημα αυτό θα πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω, ως έχοντας την αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης) υποβάλλουν, με υπογραφή Γ. Γ. κ. Σκιαδά, το ερώτημα στο ΝΣΚ, τη γνωμοδότηση του οποίου κάνει αποδεκτή ο υφυπουργός κ. Κιλτίδης και ακολουθούν οι σχετικές ανταλλαγές.

Προκειμένου δε να παρακαμφθούν οι διατάξεις του Ν. 973/79 και να μπορέσουν να παραχωρήσουν και δασικές εκτάσεις στην ΚΕΔ για ανταλλαγή, είχαν ζητήσει, πριν ακόμη να επιτύχουν τον χαρακτηρισμό της έκτασης ως δασικής αντί δάσους (αυτό έτσι και αλλιώς μεθοδευόταν), τη γνώμη του κ. Μπότσιου, ο οποίος απεφάνθη με το έγγραφο αριθμ. 2520/24/04/2007, ότι δύναται να παραχωρηθεί δασική έκταση στην ΚΕΔ για να την ανταλλάξει με νερό της λίμνης Βιστωνίδας.

Αν δεν είναι όλα αυτά μεθοδεύσεις και άνωθεν κατευθύνσεις, τότε τι είναι;

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στο υπ' αριθ. 2823/22-5-2007 συμβόλαιο της Αικ. Πελέκη ανταλλαγής του δάσους της Ουρανούπολης με εκτάσεις της Λίμνης Βιστωνίδας αναγράφεται ρητά ότι «τα υπό του Δημοσίου δια της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου μεταβιβαζόμενα οικόπεδα εμπίπτουν στην αγροτική νομοθεσία, **η δε Ιερά Μονή επιφυλάσσεται κάθε δικαιώματός της να ζητήσει αρμοδίως και νομίμως τη μεταβολή της χρήσεως (!!!).**

Η από 5-12-2008 εντολή της Διεύθυνσης Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στη Διεύθυνση Δασών Ν. Χαλκιδικής και στο Δασαρχείο Αρναίας Ν. Χαλκιδικής σχετικά με την έκδοση υποχρεωτικής Πράξης Χαρακτηρισμού στην περιοχή της Ουρανούπολης του Δήμου Σταγείρων – Ακάνθου, ώστε ο δασικός χαρακτήρας να ορισθεί με την ενδικοφανή διαδικασία της Πράξης Χαρακτηρισμού (Ν.998/79), όπως προβλέπεται στα άρθρα 14 και 10, η οποία εντολή εδόθη προσφάτως κατόπιν παρεμβάσεως του κ. Κιλτίδη, αποτελεί ακριβώς αναγνώριση της παρανομίας των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν. Έστω όμως και την ύστατη στιγμή, αποτελεί θετική πράξη.

Μαρτυρικές καταθέσεις

• Στην περίπτωση της Ουρανούπολης ήταν εμφανές ότι πρόκειται για δασική έκταση, αντί να ζητηθεί γνωμοδότηση του δασαρχείου και να ληφθεί υπ' όψιν, είχαν μια διαδικασία καθαρού αποχαρακτηρισμού, που διήρκεσε μερικές μέρες. Που περιείχε μάλιστα και αρχαιολογικό χώρο (Βαξεβάνης 278-279, 4/11).

• Ο κ. Δούκας απαντά στις 23.7.2007 «δεν έχει γίνει κανένας τέτοιος αποχαρακτηρισμός». Το συμβόλαιο έχει γίνει στις 22.5.2007 (Μίτιντζης 8, 11/11).

• Στις 13.8.2007 απαντά η Διεύθυνση Δασών Πολυγύρου Χαλκιδικής, ότι ο χαρακτηρισμός ως δάσος είναι έγκυρος και δεσμευτικός και δεν επανεξετάζεται από τα όργανα της διοίκησης. Η γνωμοδότηση Μπότσιου είναι ιδιωτική. (Μίτιντζης 9, 11/11)

• Η γνωμοδότηση έγινε στις 6/02 και στις 8/02 έχουμε μία επιστολή του Εφραίμ στον δασάρχη Αρναίας, μετά από

δύο ημέρες δηλαδή και του ζητά να τον πληροφορήσει τα δασοπονικά είδη μέσα σ' αυτή την έκταση, για να προχωρήσουν σε περαιτέρω ενέργειες (Μίτιντζης 16, 11/11)

• Στο συμβόλαιο η υπεύθυνη δήλωση ότι η έκταση δεν είναι δάσος, δεν είναι αρχαιολογικός χώρος, δεν είναι σε αιγιαλό, δεν είναι σε ζώνη παραλίας, είναι όλα ψέματα. Ο χάρτης εδώ αυτό δείχνει. Και θάλασσα έχει. (Μίτιντζης 58, 11/11)

• Την 23η Μαρτίου του 2007, στο χάρτη που συνοδεύει τη συμβολαιογραφική πράξη, στο τοπογραφικό διάγραμμα, λέει ο Κιάκας Νικόλαος με υπεύθυνη δήλωσή του, ότι το μεταβιβαζόμενο τμήμα είναι άρτιο και οικοδομήσιμο. Η γνωμοδότηση του Μπότσιου είναι στις 18 Μαΐου. Μέχρι τότε η έκταση ήταν δάσος κοινόχρηστο. (Μίτιντζης 59, 11/11)

• Η συγκεκριμένη έκταση μετά το ν.3147/2007 δεν μπορεί να χαρακτηριστεί, γιατί έχει χαρακτηριστεί από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων. Οπότε η διοίκηση δεν μπορεί να επανεξετάσει αυτόν το χαρακτηρισμό (Φραντζεσκάκης 53, 12/11)

• Στην ουσία η γνωμοδότηση που έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό δένει τα χέρια της δασικής υπηρεσίας. (Φραντζεσκάκης 55, 12/11)

• Αν παρέμενε ο χαρακτηρισμός «δάσος», δεν θα μπορούσε να αλλάξει χρήση, ενώ σήμερα ως δασική έκταση μπορεί να αλλάξει χρήση, σύμφωνα με τις διαδικασίες του κεφ. 6 του Ν.998/79. (Φραντζεσκάκης 70, 12/11) Το σημείο αυτό της κατάθεσης συναρτάται απολύτως με την επιφύλαξη που κράτησε υπέρ αυτής η Μονή στο υπ' αριθ. 2823/22-05-2007 συμβόλαιο ανταλλαγής του δάσους της Ουρανούπολης με εκτάσεις της Λίμνης Βιστωνίδας «να ζητήσει αρμοδίως και νομίμως τη μεταβολή της χρήσεως».

• Αυτό που θα μας ρωτήσουν μετά τον χαρακτηρισμό είναι, εάν συμφωνούμε ή διαφωνούμε στις παρεμβάσεις που θέλουν να κάνουν. Άμα αυτή η έκταση παραμείνει η γνωμοδότηση με το κληροτεμάχιο, εγώ δεν ξέρω αν μας ρωτήσουν στο τέλος για το κληροτεμάχιο (Φραντζεσκάκης 83, 12/11)

• Σύμφωνα με τον νόμο, «κληροτεμάχιο με δασική έκταση» δεν ανήκει στη δασική νομοθεσία. Γι' αυτό προσφύγαμε το συνδικαλιστικό μας όργανο στο ΣτΕ για να εξαλειφθεί ο ορισμός «κληροτεμάχιο» με το «δασική έκταση» να το διαφυλάξουμε το δάσος. (Φραντζεσκάκης 84, 12/11)

• Υπήρχε μία οδηγία που έδινε γενικές κατευθύνσεις όσον αφορά τη διαδικασία χαρακτηρισμού εκτάσεων. Αν θυμάμαι καλά, αυτή η οδηγία είχε φύγει στις 27.2.2007. Πολύ αργότερα, όταν συνταξιοδοτήθηκα, έμαθα ότι ανεστάλη, δεν ανεκλήθη, από τον ίδιο τον Γ. Διευθυντή, με αιτιολογία που για εμένα, από ό,τι διάβασα, δεν έχει καθόλου ερείσματα. Συνδέοντας αυτό το γεγονός με το θέμα του Βατοπεδίου, οδηγούμαι στο συμπέρασμα που η αναστολή εκτέλεσης της Οδηγίας έδωσε ερείσματα να γίνει το ερώτημα στο ΝΣΚ πάνω στο θέμα του χαρακτήρα της έκτασης της Ουρανούπολης. Κατά την άποψή μου, όλως αναρμόδιως το ΝΣΚ υπεισήλθε στον χαρακτηρισμό αυτής της έκτασης με κρίσεις αντισυνταγματικές. (Φραγκιουδάκης 49-50, 25/11)

• Έγινε μία παρερμηνεία έντεχνα από τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης, προκειμένου να διατυπωθεί το ερώτημα (Φραγκιουδάκης 52, 25/11)

• Για τον χαρακτηρισμό μιας έκτασης ως δασικής τον

λόγο έχει σε πρώτη φάση ο δασάρχης, σε δεύτερη η Πρωτοβάθμια Επιτροπή Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων, σε τρίτη φάση η δευτεροβάθμια επιτροπή. (Φραγκιουδάκης 56, 25/11) Κάτι το οποίο αποδέχθηκε εν τέλει και ο Υφυπουργός Κιλτίδης.

- Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να μπει το χθαμαλόν δάσος στην έννοια της δασικής εκτάσεως επιστημονικά και τεχνικά (Φραγκιουδάκης 66, 25/11)

- Ο δασάρχης κάνει πράξεις χαρακτηρισμού σύμφωνα με τον νόμο, όταν διαπιστώνονται αμφισβητήσεις περί τον χαρακτηρισμό. Ο Υπουργός έπρεπε να ενδιαφερθεί, ώστε τα 800.000 στρ. δάση και δασικές εκτάσεις, που έχουν μπει παράνομα στην αγροτική νομοθεσία, να φύγουν από εκεί άμεσα και να γυρίσουν στη δασική νομοθεσία (Φραγκιουδάκης 68-69, 25/11)

- Εκτιμώ ότι είναι ο Υπουργός αρμόδιος και υπεύθυνος να πιάνει αυτές τις αντιγνώμεις και να τις ρυθμίζει στη Βουλή, αλλά κάθε άλλο γίνεται από αυτό. Νομοθετική ρύθμιση άμεσα πρέπει να γίνει. (Φραγκιουδάκης 71, 25/11)

- Ο ιδρυτικός νόμος της ΚΕΔ προβλέπει, μεταξύ άλλων, να παίρνει εκτάσεις και από εποικισμό. Όχι όμως δάση και δασικές εκτάσεις. Εδώ παραβιάστηκε ο νόμος της ΚΕΔ. (Φραγκιουδάκης 73, 25/11)

- Η Ουρανούπολη δεν μπήκε στη διαδικασία επίλυσης δασικών αμφισβητήσεων του αρθρ. 14 του ν. 998. Δεν ήθελαν να την κάνουν, διότι θα έβγαине 100% ότι είναι δάσος. Όποιος έβγαζε ότι δεν είναι δάσος θα πήγαινε για απιστία σε βαθμό κακουργήματος. (Φραγκιουδάκης 77, 25/11)

- Εφόσον αμφισβήτησε η Διεύθυνση Πολιτικής Γης την ερμηνεία που έδωσαν οι περιφερειακές δασικές υπηρεσίες, έπρεπε να απευθυνθεί διά της προϊσταμένης γενικής διεύθυνσης ερώτημα στη Γενική Διεύθυνση Δασών, να πάρει απάντηση και, αν υπήρχε απάντηση πάλι που την αμφισβητούσε, τότε να βάλει τον υφυπουργό να κάνει το ερώτημα, αν ήθελε ο Υφυπουργός και έβλεπε ότι δεν ήταν ξεκαθαρισμένο το θέμα από πλειυράς Γενικής Διεύθυνσης Δασών. (Φραγκιουδάκης 79, 25/11)

- **Ο Μπότσιος δεν ζήτησε γνώμη από κανέναν. Αυτές οι γνωμοδοτήσεις γίνονται κατά παραγγελία του υπουργού. «Θέλω αυτό το αποτέλεσμα» και το αποτέλεσμα οδηγείται στη γνωμοδότηση. (Φραγκιουδάκης 79, 25/11)**

- Η συγκεκριμένη οδηγία εξέφρασε 100% τα ιδιοτελή συμφέροντα σχετικά με τις δασικές εκτάσεις. (Φραγκιουδάκης 87, 25/11)

- Ο Σαγρής ανέστειλε την οδηγία. Εγώ θα τον ρωτούσα γιατί, την αιτιολογία. (Φραγκιουδάκης 92, 25/11)

- Η λέξη κληροτεμάχιο στο έγγραφο της Μαντέλη της 14.9.2007 είναι ύποπτη. Το κληροτεμάχιο είναι αυτό που διανέμεται για αποκατάσταση δικαιούχου ακτήμονα για να αποκτήσει βιώσιμο κλήρο, ενώ το τεμάχιο είναι αυτό που διαχωρίζει η επιτροπή απαλλοτριώσεως είτε 10 στρ. είναι είτε 100 είτε 8.000 για να του δώσει μια ονομασία διαχειριστική μέσα από την αγροτική νομοθεσία. Και εδώ του έδωσε «δάσος χθαμαλόν» κοινό, κοινόχρηστο, δηλαδή, στο Ν. 1913 διότι, όπως εξήγησα από την αρχή, δεν μπορούσε ο εποικισμός δάσος να το διανείμει. Κακώς η γνωμοδότηση αναφέρεται στο τέλος σε κληροτεμάχιο. Αυτό είναι τουλάχιστον ύποπτο. (Φραγκιουδάκης 97, 25/11)

- Η γνωμοδότηση 161/2008 δεσμεύει τη διοίκηση, λέει ούτε πράξη χαρακτηρισμού μπορείτε να κάνετε στην εν λόγω έκταση, γιατί η αρχή διαπίστωσε ότι η έκταση είναι δασική (Φραντζεσκάκης 29, 12/11)

- Εάν μας ρωτούσε η Μονή Βατοπεδίου τον Μάιο 2007, θα απαντούσαμε ότι αυτή η έκταση είναι δάσος. (Φραντζεσκάκης 44, 12/11)

- Αυτό που έκανε ο Κιλτίδης δεν είναι μέσα στα πλαίσια του θεσμικού του πλαισίου (Φραντζεσκάκης 49, 12/11)

- Το ερώτημα έχει γίνει στον Μπότσιο από την Μαντέλη, που υπάγεται στον Κοντό. Τότε τη γνωμοδότηση έπρεπε να την αποδεχθεί ο Υπουργός Κοντός. Άρα η απόφαση Κιλτίδη είναι στερημένη νομικών συνεπειών. Έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο. Γι' αυτό η Μαντέλη έβγαλε οδηγία προς τις περιφερειακές υπηρεσίες, ότι υποχρεωτικά πρέπει να την εφαρμόζουν (Φραγκιουδάκης 136-137, 25/11)

- Ο Κιλτίδης παρανόμησε διότι απεδέχθη τη γνωμοδότηση αυτός. (Φραγκιουδάκης 140, 25/11)

- Ευθύνη έχει γιατί υποστηρίζει ότι η έκταση είναι δασική και όχι δάσος. (Φραγκιουδάκης 141, 25/11)

- Για τον αποχαρακτηρισμό βοηθά ο όρος κληροτεμάχιο. Θα πουν ότι, εάν δεν υπάρχουν 7 είδη φυτών, μελλοντικά αυτή η έκταση δεν προστατεύεται, άρα διέπεται από τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας. (Φραγκιουδάκης 147, 25/11)

- Η εκτίμηση περί δάσους ή δασικής έκτασης είναι πραγματική και όχι νομική εκτίμηση (Φραντζεσκάκης 52, 12/11)

- Τη γνωμοδότηση ο Μπότσιος την δούλεψε 20/25 μέρες, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης. (Σκιαδάς, 52, 21/11)

Ι. Αρχαιολογικοί χώροι

Αρχαιολογικοί χώροι περί της Βιστωνίδας (παράλιμνιες περιοχές)

Εντός της περιοχής των παράλιμνιων εκτάσεων που διεκδικεί η Μονή περιλαμβάνονται δύο γνωστοί κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι, αρμοδιότητας της 12ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Πρώτον, η υστερορρωμαϊκή και βυζαντινή τειχισμένη πόλη της Αναστασιούπολης και μετέπειτα Περιθεωρίου, που βρίσκεται στους πρόποδες της Ροδόπης στο νομό Ροδόπης, τα ερείπια των οποίων, μετά των εντός αυτών περιλαμβανομένων χώρων και κτισμάτων, έχουν κηρυχθεί ως αρχαιολογικοί χώροι με την υπ' αριθμ. 4499/12-6-2964 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964).

Δεύτερον, ο Βυζαντινός οικισμός στη νησίδα Μπουρού στο νομό Ξάνθης, όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του αλιευτικού συνεταιρισμού και οποίος έχει κηρυχθεί ως αρχαιολογικός χώρος σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ37/59350/1355πε/9-1-1995 (ΦΕΚ 61/Β/31-1-1995) περί χαρακτηρισμού ως αρχαιολογικού χώρου της περιοχής του στομίου της Βιστωνίδας λίμνης, στα σύνορα των νομών Ξάνθης και Ροδόπης, από τη διασταύρωση του Πόρτο Λάγος προς δυσμάς έως τη διασταύρωση της οδού προς Κομοτηνή και Φανάρι προς ανατολάς, συμπεριλαμβανομένων των ερειπίων των Πόρων, της νησίδας Μπουρούς, του Αγ. Νικολάου με τα εκκλησιαστικά κτίσματα του αγιορείτικου μετοχίου.

Σύμφωνα με τον ΚΝ 5351/32 «περί αρχαιοτήτων», όλα τα αρχαία στην Ελλάδα είναι ιδιοκτησία του κράτους και σύμφωνα με τον Ν. 3028/02 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» τα αρχαία ακίνητα μνημεία ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας. Επομένως και οι αρχαιότητες των τριών χώρων: Αναστασιούπολις Περιθεωρίων,

Πόρτο Λάγος/ περιοχή ΚΥΔΕΠ, και νήσος Μπουρού. Ειδικά η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη είναι χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος μεγάλης σπουδαιότητας, ευρισκόμενος στον βόρειο μυχό της Βιστωνίδας. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες της, σε ύψος πέντε μέτρων!

Αρχαιολογικοί χώροι: τα ανταλλαγέντα ακίνητα στην Ουρανούπολη και στο Ξηροποτάμι

Στην έκταση των 8.608,430 στρεμμάτων του δάσους της Ουρανούπολης, που μεταβιβάσθηκε στην Ι. Μ. Βατοπεδίου από την ΚΕΔ λόγω ανταλλαγής με το υπ' αριθ. 2823/22-05-2007 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αικ. Πελέκη, ο Υπουργός Προεδρίας με την από 6-10-1965 απόφασή του χαρακτήρισε ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία, «τα εις την περιοχή της Χερσονήσου του Άθω, από την Διώρυγα του Ξέρξη και μέχρι των ακρωτηρίων Πίνες και Ακρωθόου», δηλ. τα στο κάτω μέρος της Χερσονήσου ευρισκόμενα βυζαντινά και μεταβυζαντινά κτίσματα, όπως μονές, σκήτες, κελιά, ναούς, μετόχια, εξωκλήσια, αγιάσματα κλπ, «είτε εν ερειπίοις, μετά του αμέσου περιβάλλοντος αυτών χώρου, καθοριζόμενου ως τοιούτου, άπαντος του χώρου του πέριξ εις την περιοχή της Χερσονήσου του Άθω», λόγω της εξαιρετικής αρχαιολογικής του σημασίας.

Εντός του μεταβιβασθέντος χώρου στην Ουρανούπολη, όπως προκύπτει από το τοπογραφικό διάγραμμα που κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή ο Προϊστάμενος της 10ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων κ. Ταβλάκης, βρίσκονται και α) λείψανα εγκαταστάσεως ρωμαϊκών χρόνων, β) ερείπια μεσοβυζαντινού μονυδρίου, γ) λείψανα αρχαίου κυκλικού κτηρίου, δ) ερείπια του μεσοβυζαντινού οικισμού της Κομήτισας και ε) τμήμα του συγκροτήματος υδραγωγείου του μετοχίου Προσφορίου, ήτοι αρχαιολογικά μνημεία, σύμφωνα με τον ν.3028/2002 για την προστασία των αρχαιοτήτων και της εν γένει πολιτιστικής κληρονομιάς. Σύμφωνα με τον νόμο αυτόν τα αρχαία ακίνητα μνημεία ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησιμότητας.

Εντός του μεταβιβασθέντος στην Ι. Μ. Βατοπεδίου ακινήτου στην περιοχή του Δήμου Σταγείρων-Ακάνθου της Χαλκιδικής, εκτάσεως 217 στρεμμάτων και συγκεκριμένα στην περιοχή «ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙ», βρίσκονται επίσης ερείπια μετοχιακού συγκροτήματος της Μονής Ξηροποτάμου, τα οποία απεικονίζονται στο παραπάνω αναφερόμενο τοπογραφικό διάγραμμα που κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή ο Έφορος της ως άνω Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Κ. Ταβλάκης.

Εντός του χώρου αυτού, που έχει χαρακτηριστεί ως αρχαιολογικός με την παραπάνω Υπουργική Απόφαση και συμπεριλαμβάνεται στην έκταση των 8.608 περίπου στρεμμάτων του δάσους της Ουρανούπολης, το Ελληνικό Δημόσιο τα τελευταία χρόνια έχει δαπανήσει 5 εκατομμύρια ευρώ για την εκπόνηση από την 10η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται η παραπάνω έκταση, έργου ανάδειξης, προστασίας και προβολής των μνημείων που υπάρχουν εντός αυτής και τον σχεδιασμό του μεγάλου και μικρού αρχαιολογικού περιπάτου της Ουρανούπολης.

ΙΑ. Νομιμότητα συμβολαίων ανταλλαγής μεταξύ Μονής και Δημοσίου

Η πρωτοφανής Κυβερνητική απόφαση, σε συνέχεια του ενταφιασμού της δικαστικής απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης τον Ιούλιο του 2004, να προχωρήσει το Ελληνικό Δημόσιο με ταχύτατες διαδικασίες σε ανταλλαγές εκτάσεων της Βιστωνίδας, για τις οποίες δεν υπήρχε νόμιμος τίτλος ιδιοκτησίας της Ι. Μ. Βατοπεδίου ή για την ίδια τη λιμνοθάλασσα, η οποία αποτελεί κοινό-χρηστο, εκτός συναλλαγής πράγμα, δηλαδή μη ανταλλάξιμη έκταση, με άλλα δημόσια ακίνητα αδιακρίτως και ανεξάρτητα από το καθεστώς προστασίας τους και χωρίς την τήρηση των νόμιμων διαδικασιών εκποίησής τους δια ανταλλαγής από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου δημιουργεί σωρεία νομικών ελαττωμάτων στα μεταξύ της ΚΕΔ και της Ι. Μ. Βατοπεδίου υπογραφέντα συμβόλαια, επιφέροντας την ακυρότητά τους.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με το αρ. 1033 του Αστικού Κώδικα: «για τη μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου απαιτείται συμφωνία μεταξύ του κυρίου και εκείνου που την αποκτά, ότι μετατίθεται σε αυτόν η κυριότητα για κάποια νόμιμη αιτία. Η συμφωνία γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και υποβάλλεται σε μεταγραφή».

Κτήση από μη κύριο για ακίνητο μπορεί να νοηθεί μόνο με τις προϋποθέσεις της χρησιμότητας. (αρ. 1042 επ ΑΚ)

Ο κοινόχρηστος χαρακτήρας της Βιστωνίδας, αλλά και η έλλειψη νόμιμου τίτλου εκ μέρους της Ι. Μ. Βατοπεδίου καθιστά την τελευταία μη κυρία των εκτάσεων που εισέφερε κατά τη διαδικασία των ανταλλαγών, την δε αιτία της μεταβίβασης των περιοχών της Βιστωνίδας μη νόμιμη, συμπαρασύροντας κατά τον τρόπο αυτόν και την παράλληλη μεταβίβαση προς την Ι. Μ. Βατοπεδίου των ακινήτων του Δημοσίου στα πλαίσια της ανταλλαγής. Άλλωστε, η αιτία των αμοιβαίων μεταβιβάσεων που συνιστούν την ανταλλαγή πάσχει ως προς τη νομιμότητά της και από το γεγονός της μη τηρήσεως των νόμιμων διατυπώσεων δημοσιότητας για τις **υπουργικές αποφάσεις ανάθεσης** των ανταλλαγών στην ΚΕΔ και επιπλέον σε κάποιες περιπτώσεις από τη **διάθεση εκ μέρους της ΚΕΔ ακινήτων, τα οποία, όπως στην περίπτωση της Ραιδεστού, δεν είχαν ακόμα εγγραφεί σε αυτήν από το αρμόδια όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.**

Η έλλειψη νόμιμων τίτλων εκ μέρους της Μονής

«Για τις ανταλλαγές το Δημόσιο θα έπρεπε να απαιτήσει τίτλους κυριότητας, τους οποίους η Μονή δεν βλέπω να έχει.... Θεωρώ ότι η απόφαση για την ανταλλαγή ελήφθη κατά μία υπέρβαση.... Για όλους τους πολίτες το Δημόσιο απαιτεί τίτλους...» (Γιοβαννόπουλος, 118-119, 5/11)

Κατά τις διαδικασίες της Εξεταστικής Επιτροπής επιβεβαιώθηκε αυτό που είναι πασιδηλο στη νομική θεωρία και νομολογία, ότι δηλαδή **νόμιμο τίτλο κτήσης ακινήτου αποτελούν μόνο οι δικαστικές αποφάσεις και η ιδιωτική θούληση που περιβάλλεται συμβολαιογραφικό τύπο**, καθώς και σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο νόμος. **Οι υπουργικές αποφάσεις δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση νόμιμο τίτλο** και για το λόγο αυτό δεν μεταγράφονται. Άλλωστε, οι εξεταζόμενες υπουργικές αποφάσεις αφορούν την αποδοχή Γνωμοδοτήσεων περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας και σε καμία περίπτωση δεν αφορούν την ίδια την ιδιοκτησία, αλλά μπορούν να παράγουν αποτελέσματα μόνο ως ενοχική δέσμευση, εξώδικη ομολογία ότι συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, το Δημόσιο δηλαδή, δεν θα εγείρει στο εφεξής ζήτημα διεκδίκησης των συγκεκριμένων

εκτάσεων από τη Μονή.

Κατά συνέπεια, με πασιφανή την έλλειψη οποιουδήποτε νόμιμου τίτλου, έλλειψη που επικύρωσε και το αρμόδιο Δικαστήριο Ροδόπης, η **Κυβέρνηση δια των αρμοδίων Υπουργών της προχώρησε στις ανταλλαγές, θεωρώντας εντελώς αυθαίρετα και χωρίς νομικό έρεισμα τις περιοχές της Βιστωνίδας ως δήθεν ιδιοκτησία της Ι. Μ. Βατοπεδίου.**

Με δεδομένο ότι είναι αδιανόητο οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες να μην ενημέρωναν την πολιτική τους ηγεσία για το μείζον ζήτημα της έλλειψης νόμιμων τίτλων ιδιοκτησίας εκ μέρους της Ι. Μ. Βατοπεδίου, προκύπτουν σοβαρότατες ενδείξεις

- για μεθοδευμένη απεμπόληση των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου στις επίμαχες εκτάσεις, και
- για επίσης μεθοδευμένη αποσιώπηση σε όλο το φάσμα των επιμέρους διαδικασιών του γεγονότος ότι η Ι. Μ. Βατοπεδίου ΔΕΝ ήταν κυρία των εκτάσεων που ανταλλάχθηκαν, με τελικό στόχο την ολοκλήρωση των χαρακτηριστικών ανταλλαγών που δημιουργήσαν αδήλωτες χρηματικές ροές υπεραξιών εντός και εκτός Ελλάδας προς άγνωστους τελικούς δικαιούχους.

Κοινόχρηστο και εκτός συναλλαγής πράγμα η λιμνοθάλασσα της Βιστωνίδας και τα ακίνητα και κινητά αρχαία μνημεία

Σύμφωνα με το αρ. 966 του Αστικού Κώδικα:

«Πράγματα εκτός συναλλαγής είναι τα κοινά σε όλους, τα κοινόχρηστα και τα προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών ή θρησκευτικών αναγκών»

Σύμφωνα με το αρ. 967 του Αστικού Κώδικα:

«Πράγματα κοινής χρήσης είναι ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι αιγιαλοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλεύσιμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους»

Επίσης, σύμφωνα με το αρ. 7 του ν. 3028/00:

«Τα αρχαία ακίνητα μνημεία που χρονολογούνται έως και το 1453 ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησιμοποίησης».

Ο νόμος είναι σαφής, επιπλέον, δε, το ίδιο το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους σε ολομέλεια απεφάνθη με την 111/2000 Γνωμοδότησή του περί του κοινόχρηστου χαρακτήρα της συγκεκριμένης λίμνης, ώστε να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία για το ότι στην περίπτωση της Βιστωνίδας εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Η μεταβίβαση της Βιστωνίδας είναι πράξη που αντίκειται στο νόμο, ενώ το αίτημα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης για την έκδοση της υπ' αριθμ. 15/2004 Γνωμοδότησης του Δ' Τμήματος του ΝΣΚ εντελώς αδικαιολόγητο και αντίθετο στην ήδη εκδοθείσα Γνωμοδότηση 111/2000 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Εξίσου αδικαιολόγητη ήταν και η θετική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία χαρακτηρίστηκε από τους ίδιους τους συντελεστές της ως λανθασμένη. Η έκδοση, δε, γνωμοδότησης από Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου για θέμα που έχει κριθεί διαφορετικά από την Ολομέλεια, χωρίς να παραπεμφθεί εκ νέου το θέμα στην Ολομέλεια, είναι γεγονός ασυνήθιστο και ασύμβατο με την πρακτική του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και ενισχύει τις ενδείξεις για άνωθεν πιέσεις προκειμένου να ανατραπεί από

το Δ' Τμήμα η προηγούμενη απόφαση της Ολομελείας που απαγόρευε τη μεταβίβαση της Βιστωνίδας.

Από την εξέλιξη των πραγμάτων υπήρξε λανθασμένη εκτίμηση του ΝΣΚ (Κρόμπας 202, 5/11)

Η μη δημοσίευση των υπουργικών αποφάσεων ανάθεσης στην ΚΕΔ της διαδικασίας των ανταλλαγών

Μεθόδευση συγκάλυψης συνιστά και η μη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αρχικά της υπ' αριθμ. 3822/25-1-2005 ΥΑ (Μπασιάκου) και στη συνέχεια της υπ' αριθμ. 16651/06 ΚΥΑ (Μπασιάκου – Δούκα) περί αναθέσεως στην ΚΕΔ της διαδικασίας των ανταλλαγών. Οι Κυβερνητικές αιτιάσεις περί δήθεν μη υποχρέωσης δημοσίευσης καταρρίπτονται από το ίδιο το γράμμα του νόμου, αλλά και τις θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου, ενώ το γνωμοδοτικό σημείωμα του Νομικού Συμβούλου κ. Μπότσιοι, που υπεβλήθη από τον τότε Υπουργό κ. Μπασιάκο στην Εξεταστική Επιτροπή, αναφέρει ως νομολογία, δήθεν επιτρέπουσα τη μη δημοσίευση, μία απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που η ανάγνωσή της αποκαλύπτει πως έχει διαφορετικό περιεχόμενο από αυτό που της αποδίδεται από τον υπογράφοντα νομικό σύμβουλο, αλλά και από τον ίδιο τον κ. Μπασιάκο!

Συγκεκριμένα, ο κ. Μπασιάκος, για να δικαιολογήσει τη μη δημοσίευση της υπ' αριθμ. 3822/25-1-05 ΥΑ για τις οργάνωσεις ανταλλαγές, επικαλέστηκε και κατέθεσε στη Βουλή το Γνωμοδοτικό Σημείωμα με αρ. 374/25-1-05 που είχε ζητήσει ο ίδιος από τον κ. Μπότσιο, ότι η συγκεκριμένη απόφαση δεν χρήζει δημοσιεύσεως, γιατί αυτή αφορά διαχείριση περιουσίας του Δημοσίου και αναφέρει ως νομολογία την υπ' αριθμ. 3634/2003 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το Συμβούλιο της Επικρατείας ΟΜΩΣ στην απόφασή του αυτή αναφέρεται σε εσωτερικές αποφάσεις της ΚΕΔ, που είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και δεν κάνει καμία αναφορά σε υπουργικές αποφάσεις! Μόνο για τις αποφάσεις της ΚΕΔ κρίνει ότι δεν είναι εκτελεστές διοικητικές πράξεις! Επιπλέον, η σύνταξη του Γνωμοδοτικού Σημειώματος την 25-1-05, δηλαδή την ίδια μέρα με την έκδοση της μη δημοσιευθείσας απόφασης, καταδεικνύει ασυνήθιστη σπουδή για την εγχείρηση ενός «κατά παραγγελία» γνωμοδοτικού σημειώματος και αποτελεί ένδειξη σκόπιμης επιδίωξης της μη δημοσίευσης.

Η κατάθεση αυτού του εγγράφου στην Εξεταστική Επιτροπή απετέλεσε σκόπιμη και ευθεία απόπειρα παραπλάνησης της.

Σύμφωνα με την αρχή του διοικητικού δικαίου για τη φανερή δράση των οργάνων του Κράτους ΟΛΕΣ οι διοικητικές πράξεις οφείλουν να λαμβάνουν κάποιας μορφής δημοσιότητα:

- Οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις δημοσιεύονται στα ΦΕΚ, εκτός των ρητών εξαιρέσεων του αρ. 8 του ν. 3469/06.

- Οι ατομικές διοικητικές πράξεις κοινοποιούνται.

Οι υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου είναι κανονιστικές πράξεις (Σύνταγμα 43 παρ. 2). Για την υπ' αριθμ. 3822/05 απόφαση του κ. Μπασιάκου εξουσιοδότηση έχει δοθεί με το αρ. 2 παρ. 1β του ν. 973/79, νομοθετική διάταξη που αναφέρεται και στο ίδιο το προοίμιο της υπουργικής απόφασης.

Στον ν. 3469/06, που κωδικοποιεί προϊσχύουσες διατάξεις, ΠΟΥΘΕΝΑ δεν υπάρχει ρητή εξαίρεση για τη συγκεκριμένη.

κριμένη κανονιστική πράξη, υπάρχει μόνο εξαίρεση για τις διακηρύξεις δημοπρασιών, οι οποίες και αυτές υπόκεινται σε κάποια μορφή δημοσίευσης (τοιχοκόλληση, τύπος).

Άλλωστε, ακόμα και οι απλές διακηρύξεις δημοπρασιών για εκποιήσεις ακινήτων του Δημοσίου, σύμφωνα με το ν. 3469/06, οφείλουν να λαμβάνουν, ακριβώς χάριν της εφαρμογής της αρχής της φανεράς δράσης του Δημοσίου, κάποιας μορφής δημοσιότητα, ως αντιστάθμισμα της μη υποχρεωτικής δημοσίευσής τους στα ΦΕΚ.

Σε κάθε περίπτωση, η υπ' αριθμ. 3822/05 υπουργική απόφαση ούτε δημοσιεύθηκε στα ΦΕΚ, ούτε σε κάποια εφημερίδα, ούτε τοιχοκολλήθηκε στις θιγόμενες περιοχές, ούτε κοινοποιήθηκε στους κατοίκους τους, ούτε δόθηκε στις Νομαρχίες εντολή να κοινοποιηθεί, ούτε καν επισυνάπτεται στα συμβόλαια τα οποία αναφέρεται, ούτε δόθηκε στους ενδιαφερόμενους πολίτες, ούτε δόθηκε στους δικηγόρους που τη ζήτησαν, ούτε την είχε η Νομαρχία Θεσσαλονίκης, ούτε καν ικανοποιήθηκε σχετική εισαγγελική παραγγελία για την υποβολή αντιγράφου της!

Δηλαδή, όπως και εάν θέλει να την ονομάσει η Κυβέρνηση Καραμανλή, έπρεπε να διασφαλίσει με τον αντίστοιχο τρόπο τη δημοσιοποίησή της, σύμφωνα με την αρχή της φανεράς δράσης των οργάνων της Διοίκησης. **Πρόκειται για μια απόφαση που όχι μόνο δεν έλαβε καμία απολύτως δημοσιότητα, αλλά αντίθετα συστηματικά αποκρύφτηκε! Η μη δημοσίευσή της καθιστά μη νόμιμη την αιτία των μεταβιβάσεων, δηλαδή την ανταλλαγή και παράνομες τις ίδιες τις μεταβιβάσεις.**

Τα ίδια ισχύουν και για την ΚΥΑ 16651/06 που δεν δημοσιεύθηκε, ο δε ισχυρισμός της Κυβέρνησης ότι δήθεν μια τέτοια δημοσίευση δεν απαιτείται βάσει του ν. 3469/06 δεν ευσταθεί για τους παραπάνω λόγους.

Η πολιτική επιλογή της πλήρους απόκρυψης των παραπάνω υπουργικών αποφάσεων και μάλιστα σε αντίθεση με την πρακτική που ακολουθείται ακόμα και από την ίδια την Κυβέρνηση Καραμανλή για άλλες αναθέσεις εκποίησης στην ΚΕΔ (λχ. ΥΑ ΔΥ8/10-8-04 με υπογραφή των Υπουργών κ.κ. Δούκα και Κακλαμάνη για την ανάθεση στην ΚΕΔ εκποίησης οικοπέδου συνιδιοκτησίας του Υπουργείου Υγείας στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής, η οποία και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 1506/2004), αποτελεί πλήρη επιβεβαίωση της πρόθεσης συγκάλυψης Κυβερνητικών μεθοδεύσεων που εν γνώσει των αρμοδίων Υπουργών γίνονταν με μη σύννομο τρόπο και για το λόγο αυτόν επιδικόταν μυστικότητα.

Επιμέρους νομικά ελαττώματα

Οι μη σύννομες διαδικασίες εκτιμήσεων, αλλαγής του χαρακτήρα των εκτάσεων, απόκρυψης του καθεστώτος ιδιαιτέρας προστασίας τους ή του αρχαιολογικού χαρακτήρα τους, που αναλύονται σε προηγούμενα κεφάλαια, στο βαθμό που αυτές αντίκεινται σε διάταξη νόμου, επιφέρουν σοβαρά νομικά ελαττώματα στα συμβόλαια των ανταλλαγών και τις μεταβιβάσεις κυριότητας που αποτυπώνονται σε αυτά, ενώ παράλληλα, όπου διαπιστώνεται ψευδής δήλωση των συμβαλλομένων μερών, τα πρόσωπα που παραστάθηκαν στα συμβόλαια πρέπει να ελεγχθούν και ποινικά.

Η ταχύτητα των ανταλλαγών

Στη θητεία μου στο ΝΣΚ έχω γνωρίσει μία ανταλλαγή. Έγινε για 600 μέτρα στο Πόρτο Ύδρα. 15 χρόνια παλεύουν οι άνθρωποι να κάνουν την ανταλλαγή. (Καρούμαλης 48, 11/11)

Η πανθομολογούμενη πρωτοφανής ταχύτητα στη διαδικασία των ανταλλαγών, ταχύτητα χάριν της οποίας ορισμένα συμβόλαια συντάχθηκαν πριν ακόμα ολοκληρωθούν οι νόμιμες διατυπώσεις και η διαδικασία ανάθεσης στην ΚΕΔ, σε συνδυασμό με την προφανή επιμέλεια για την αποσιώπηση των μεθοδεύσεων και των πολιτικών αποφάσεων της Διοίκησης, αποτελεί **επιβεβαίωση κεντρικού σχεδιασμού, συγκεκριμένης στόχευσης και επίγνωσης του μη σύννομου των ενεργειών και για το λόγο αυτό της ανάγκης συγκάλυψής τους.**

Ενδεικτικό των βεβαιωμένων ενεργειών διεκπεραίωσης του σχεδίου ανταλλαγών είναι το γεγονός ότι χρειάστηκε να ακυρωθούν τρία συμβόλαια, τα υπ' αριθμ. 2816/2007, 2822/07 και 2824/07, γιατί τα ακίνητα στην Αμουλιανή και στο Γραμματικό, που με τα συμβόλαια αυτά το Δημόσιο εκχώρησε στην Ι. Μ. Βατοπεδίου, δεν του ανήκαν, ενώ σε αυτά περιλαμβάνονταν και ιδιοκτησίες πολιτών.

Το κύρος των συμβολαίων

Αν οι δηλώσεις αντίκεινται σε απαγορευτική διάταξη νόμου, για παράδειγμα αν έρχονταν να μεταβιβάσουν ένα δάσος και να το κατατήσουν, είναι υποχρεωμένος να απέχει, σύμφωνα με το αρθρ. 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων. (Στασινόπουλος, 26, 14/11)

Σύμφωνα με το αρ. 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, **ο Συμβολαιογράφος οφείλει να απέχει από τη σύνταξη πράξης που αντίκειται στο νόμο ή στα χρηστά ήθη (22, 342, 14/11/08).**

Οι συγκεκριμένες συμβολαιογραφικές πράξεις αντίκεινται στο νόμο γιατί εν γνώσει τους τα συμβαλλόμενα μέρη, και εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου η ΚΕΔ, με εντολή Υπουργών, προχωρούσαν σε ανταλλαγή εκτάσεων που δεν ανήκαν στην Ι. Μ. Βατοπεδίου, ωσάν να ανήκαν σε αυτήν, δηλαδή σε **μεταβιβάσεις χωρίς νόμιμη αιτία.**

Σε κάθε περίπτωση, τα συγκεκριμένα συμβόλαια της κας Πελέκη – Βουλγαράκη **οφείλουν να ελεγχθούν ως προς το κύρος τους**, τόσο για τη γενικότερη έλλειψη νόμιμων τίτλων, όσο και για επιμέρους λόγους, όπως λ.χ. για τα συμβόλαια που αφορούσαν εκτάσεις οι οποίες στις εκτιμήσεις του ΣΟΕ είχαν χαρακτηριστεί ως δασικές, η συμβολαιογράφος οφείλε να μην αποδεχθεί τις δηλώσεις των συμβαλλομένων μερών περί αρτίων και οικοδομήσιμων ακινήτων και να ζητήσει από τους συμβαλλόμενους πρώτα να αποταθούν στο αρμόδιο δασαρχείο, καθώς αυτό επιβάλλουν οι διατυπώσεις επιμέλειας στις συναλλαγές για την ιδιομορφία των συγκεκριμένων εκτάσεων (344, 14/11/08)

Είναι αξιοσημείωτο ότι η ίδια η κα Πελέκη αποδίδει το σύνολο των ευθυνών για την ακυρότητα των συμβολαίων στην πολιτική ηγεσία:

Για μένα ήταν πάρα πολύ σημαντικό ότι υπήρχαν οι υπουργικές αποφάσεις. Αν δεν υπήρχαν, το πλέον πιθανό είναι ότι θα ζητούσα άδεια από το σύλλογό μου αν μπορώ να προβώ στην σύνταξη αυτών των συμβολαίων, βάσει των χρυσόβουλων ή όχι. (Πελέκη 219, 19/11)

Συμπερασματικά, επιβεβαιώνεται **ο κεντρικός συντονισμός και η ύπαρξη άνωθεν καθοδήγησης και διαβεβαιώσεων, προκειμένου μια ολόκληρη σειρά από έμπειρους υπαλλήλους και λειτουργούς να προχωρήσει με ενσυνείδητη προχειρότητα και σε αρκετές περιπτώσεις με συνειδητή καταστρατήγηση ρητών νομικών κανόνων, στις ανταλλαγές και στη σύνταξη των συμβολαίων αυτών.**

ΙΒ. Προσδιορισμός του ύψους της ζημιάς που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο

Η ζημιά του Ελληνικού Δημοσίου δεν μπορεί να είναι άλλη από την εμπορική αξία των τελικών ακινήτων που περιήλθαν στην ιδιοκτησία της Μονής και κατόπιν πουλήθηκαν.

Το εάν την αξία αυτή την καρπώθηκε η Μονή ή τη μοιράστηκε με τρίτους δεν μας ενδιαφέρει για τον υπολογισμό της ζημιάς του Ελληνικού Δημοσίου. Αυτό που ενδιαφέρει είναι η ζημιά του Δημοσίου που προήλθε από το γεγονός ότι έχασε την ιδιοκτησία των συγκεκριμένων ακινήτων. Και η ζημιά του θα είναι η εμπορική αξία αυτών που έχασε, αφού θα μπορούσε το ίδιο το Δημόσιο, εάν ήθελε και τα είχε ακόμη στην κατοχή του, να πουλήσει τα συγκεκριμένα ακίνητα στις αγοραίες τιμές τους. Αυτός είναι ο πλέον αντικειμενικός τρόπος υπολογισμού της ζημιάς του Δημοσίου, διότι τα τελικά ακίνητα περιέχουν όλη την προστιθέμενη αξία που ήταν το αποτέλεσμα των μεθοδεύσεων και των ενεργειών της Μονής και διαφόρων

πολιτικών ή δημοσίων υπαλλήλων, και διαφόρων τρίτων και που σκοπό είχαν την αύξηση της τιμής τους έτσι ώστε αυτή να πλησιάσει την εμπορική αξία. Αλλά αυτή ακριβώς η αύξηση της εμπορικής αξίας ήταν ίση με την αύξηση της ζημιάς του Ελληνικού Δημοσίου.

Για τα ακίνητα που αναφέρονται στα συμβόλαια ανταλλαγής έχουν γίνει 4 εκτιμήσεις:

(1) Εκτίμηση της αξίας σύμφωνα με τη δηλωθείσα αντικειμενική αξία

(2) Η εκτίμηση του ΣΟΕ

(3) Η αξία που αναγράφεται στο συμβόλαιο

(4) Η αξία (την ονομάζουν «Ορθή αντικειμενική») βάσει του ελέγχου των δηλώσεων που υπάρχουν στο κάθε συμβόλαιο

Σε μερικά συμβόλαια η αξία #4 προσεγγίζει την αγοραία αξία του ακινήτου που υπάρχει στο συγκεκριμένο συμβόλαιο. Σε πολλά άλλα όμως, οι αντίστοιχες Δ.Ο.Υ. αδυνατούν ή αποφεύγουν τον υπολογισμό της αγοραίας αξίας.

ΟΜΑΔΑ Α

Οικόπεδα ευρισκόμενα στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Ελλάδας (συμβόλαια 2195, 2196, 2335, 2800, 2801, 2803, 2814, 2815, 2824)

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ	ΔΗΛΩΘΕΙΣΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΟΕ	ΑΞΙΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ	ΟΡΘΗ
<u>Θεσσαλονίκη</u>				
2195/21.12.2005	6.232.939	12.294.102	12.294.101	6.232.939
2196/21.12.2005	1.192.539	3.394.666	3.394.666	1.192.539
2335/12.04.2006	2.047.068	3.891.610	3.891.610	2.047.068
2800/26.04.2007	1.024.341	1.033.000	1.024.341	1.024.341
2801/26.04.2007	2.806.623	5.460.889	3.701.021	2.825.451
	13.303.509	26.074.267	24.305.739	13.322.337
<u>Νέα Κρήνη</u>				
3077/27.03.2008	552.255	3.000.000	3.000.000	3.000.000
<u>Μίκρα</u>				
2803/26.04.2007	9.626.638	4.404.344	9.626.638	13.703.802
<u>Θέρμη</u>				
2813/09.05.2007	1.192.800	1.400.000	1.400.000	1.400.000
<u>Πέλλα, Ιερισσός</u>				
2814/09.05.2007	63.000	360.000	360.000	118.800
2815/09.05.2007	786.917	265.000	786.917	3.022.574
	849.917	625.000	1.146.917	3.141.374
<u>Στάγειρα</u>				
2824/22.05.2007	774.935	635.769	774.935	774.935

ΟΜΑΔΑ Β

Εδώ ανήκουν οικόπεδα, τα οποία στη συνέχεια η Μονή τα αντάλλαξε για να πάρει τα Ολυμπιακά ακίνητα (π.χ., οικόπεδα των συμβολαίων 2802, 2804, 2817, 2819, 2820, 2883)

ΟΜΑΔΑ Γ

Τα ακίνητα της περιοχής Μαραθώνα – Γραμματικό, (συμβόλαιο 3191)

3191/17.07.2008	11.755.966	1.111.378	11.755.966	48.172.608
-----------------	------------	-----------	------------	------------

ΟΜΑΔΑ Δ

Τα ακίνητα στην Ουρανούπολη, (συμβόλαιο 2823)

2823/22.05.2007	8.470.695	1.107.044	8.470.695	180.334.149
-----------------	-----------	-----------	-----------	-------------

Για αυτά υπάρχουν οι εξής εκτιμήσεις της αξίας των, σύμφωνα με τους ορισμούς (1) – (4) που αναφέρουμε στην προηγούμενη παράγραφο:

- (1) €8.470.695
- (2) €1.107.044
- (3) €8.470.695
- (4) €180.334.149 (ή €207.480.380) της ΔΥΟ Αρναίας

ΟΜΑΔΑ Ε (Όλα τα υπόλοιπα)

Λαύριο

2821/22.05.2007	891.648	521.882	891.648	891.648
-----------------	---------	---------	---------	---------

ΟΜΑΔΑ ΣΤ (Ολυμπιακά Ακίνητα)

Τα οικόπεδα της ομάδας Β τα χρησιμοποίησε για να πάρει τα Ολυμπιακά ακίνητα (συμβόλαια 2875, 2883)

2875/13.07.2007	13.832.018	30.123.281	30.123.281	54.600.000
2883/20.07.2007	4.528.576	9.890.719		

Η ζημιά του Ελληνικού Δημοσίου είναι ίση με το κόστος κατασκευής του ακινήτου, δηλαδή με €54.600.000 (αφορά το σύνολο των Ολυμπιακών ακινήτων που αναφέρονται στα συμβόλαια 2875, 2883).

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΜΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

ΑΚΙΝΗΤΑ	ΖΗΜΙΑ (€)	ΒΑΣΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ
ΟΜΑΔΑ Α (Θεσ/νίκη, Β. Ελλάδα	35.342.448	ΟΡΘΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ
ΟΜΑΔΑ Γ (Μαραθώνας, Γραμματικό)	48.172.608	ΟΡΘΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ
ΟΜΑΔΑ Δ (ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗ)	180.334.149	ΑΓΟΡΑΙΑ ΑΞΙΑ
ΟΜΑΔΑ ΣΤ (ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ)	54.600.000	ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΜΙΑ	318.449.205	

Τα ακίνητα των ομάδων Α, Β έχουν εκτιμηθεί με τις αντικειμενικές τους αξίες, έστω έπειτα από παρεμβάσεις των αρμόδιων υπηρεσιών. Πιστεύουμε ότι η αγοραία αξία τους, πολύ πιθανώς, να υπερβαίνει την ορθή αντικειμενική τους. Μια τιμή διπλάσια της αντικειμενικής (π.χ., €167.030.112) δεν θα ήταν μακριά από την πραγματικότητα. Με αυτή την υπόθεση η ζημία του Δημοσίου φθάνει τα **€401.964.261**.

Συμπέρασμα: Από τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα αναλυτικά στο κεφάλαιο Η' του παρόντος, προκύπτει ότι η συνολική ζημία του Δημοσίου από την υπερεκτίμηση και την υπερεκτίμηση των ανταλλαγόντων ακινήτων υπερβαίνει κατά πολύ το 1 δισεκατομμύριο ευρώ.

ΙΓ. Παραβάσεις του Ν. 1198/1981 για την εκτός Άθω περιουσία των Μονών του Αγίου Όρους

Οργανική συνέχεια του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου είναι η περαιτέρω διαχείριση των ακινήτων τα οποία αυτή απέκτησε, ως αντάλλαγμα της Λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεών της. Η Μονή δεν εφήρμοσε, αλλά συστηματικά παραβίασε ή περιέγραψε το σχετικό υφιστάμενο από το 1981 κανονιστικό πλαίσιο. Η μεθόδευση που ακολουθήθηκε αποδεικνύει τη διαπλοκή η οποία υπήρξε μεταξύ Κυβέρνησης, Μονής και αρεστών στην Κυβέρνηση επιχειρηματιών, ώστε η περαιτέρω διεύρυνση των σχέσεων αυτών, από τις οποίες ζημιώθηκε η περιουσία του Ελληνικού Δημοσίου, να είναι επιβεβλημένη.

Το θεσμικό πλαίσιο

Το θέμα της εκποίησης ή ανταλλαγής των εκτός της περιοχής του Αγίου Όρους ακινήτων ρυθμίζει ο **ν. 1198/1981 «περί ρυθμίσεως θεμάτων αναγομένων εις την εκτός του Άθω ακίνητον περιουσίαν των Ι. Μονών του Αγίου Όρους και άλλων τινών διατάξεων»**. Ο νόμος αυτός στο άρθρο 1 επιτρέπει την εκποίηση ή την ανταλλαγή της ανωτέρω περιουσίας κάθε μορφής αδιακρίτως, ήτοι δασικής, αγροτικής, αστικής, ενώ στα άρθρα 2 και επόμενα τίθενται οι σχετικές με την εκποίηση θεσμικές εγγυήσεις:

Η εκποίηση πραγματοποιείται κατόπιν αποφάσεως της Γεροντικής Συνάξεως εκάστης Μονής, λαμβανομένης κατά πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών αυτής, μόνο για λόγους προφανούς ωφελείας τους, όπως επί ακινήτων άνευ προσόδου ή όταν δια του τιμήματος της πωλήσεως αντιμετωπίζεται θεραπεία σοβαρής ανάγκης της Ιεράς Μονής (άρθρο 1). Η εκποίηση των ακινήτων αυτών γίνεται δια δημοπρασίας (άρθρο 2). Ο νομοθέτης συνεκτιμώντας τους εθνικούς και θρησκευτικούς λόγους, οι οποίοι επέβαλαν το απαλλοτριωτό των άνω ακινήτων, θέσπισε αυστηρές διατυπώσεις στην εκποίησή τους, όταν αγοραστής δεν είναι το Δημόσιο ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, **η μη τήρηση των οποίων επάγεται ακυρότητα της εκποίησης**, η οποία είναι σχετική, ταχθείσα υπέρ της Ιεράς Μονής και της Ιεράς Κοινότητας (άρθρο 3) (Γνωμοδότηση Εισαγγελέα Πρωτοδικών Χαλκιδικής 846/1986, ΝοΒ 1986. 1261, Ι. Κονιδάρη, ΝοΒ 40.982 επ.), δηλαδή προβλέπεται χάριν της προστασίας των Μονών, ως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Έτσι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η οποία τέθηκε προκειμένου να προστατευθεί η περιουσία του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου που εν προκειμένω είναι οι αγιορείτικες Μονές, δηλαδή για την προστασία δημόσιας περιουσίας, είναι απολύτως απαγορευμένη η εκποίηση της εκτός του Αγίου Όρους περιουσίας τους χωρίς να

συντρέχει μία τουλάχιστον από τις τιθέμενες προϋποθέσεις: Οι αγιορείτικες Μονές οφείλουν να αποδεικνύουν, σε περίπτωση εκποίησης περιουσίας τους, την ωφέλειά τους. Μάλιστα η ακολουθούσα απαρίθμηση στο άρθρο 1, όπως προκύπτει τόσο γραμματικά όσο και τελεολογικά, δεν είναι ενδεικτική, αλλά αποκλειστική.

Η «προφανής ωφέλεια» καθορίζεται από τον νόμο και περιορίζεται α) στην περίπτωση που ένα ακίνητο δεν αποφέρει προσόδους, οπότε μόνη προσοδοφόρος λύση είναι η εκποίηση και β) στην περίπτωση κατά την οποία το προϊόν της εκποίησης διατίθεται για την αντιμετώπιση σοβαρής ανάγκης της Μονής. Στην δεύτερη αυτή περίπτωση είναι απαραίτητος ο ακριβής προσδιορισμός της ανάγκης αυτής και η αποτύπωσή της σε όλα τα σχετικά διακηρυκτικά και συμβατικά κείμενα. Για παράδειγμα, η ανοικοδόμηση των κελιών μετά από καταστροφή τους, η αγιογράφηση, η δημιουργία νέων εγκαταστάσεων κλπ.

Επισημαίνουμε ότι με βάση τη διάταξη του άρθρου 181 του Καταστατικού Χάρτη του Αγίου Όρους θεσπίζεται το αναπαλλοτριωτό της ακίνητης περιουσίας των Ιερών Μονών του Αγίου Όρους, το οποίο κάμπτεται εφόσον τηρηθεί γι' αυτό ο απαιτούμενος τύπος. Ο τύπος αυτός επιτρέπει την κατ' εξαίρεση εκποίηση της εκτός Αγίου Όρους ακίνητης περιουσίας των Ιερών Μονών, δύναμει ειδικής πληρεξουσιότητας («πρατηρίου γράμματος»), η οποία να βεβαιώνει α) ότι πραγματοποιήθηκε έρευνα η οποία εγγυάται το αζήμιο της εκποίησης, β) ότι συντρέχει εύλογη αιτία, γ) ότι το εκποιούμενο κτήμα είναι απρόσοδο, δ) ότι η εκποίηση είναι επωφελής για την Ιερά Μονή και ε) τη σοβαρή ανάγκη της Μονής.

Σε κάθε περίπτωση ο νομοθέτης, πέρα από τη διαφάνεια και την προστασία της περιουσίας των μονών ως δημόσιας περιουσίας, προνοεί και για τη διαφύλαξη του μοναστικού ήθους, μέσα από την αποθάρρυνση πρακτικών που θα μετέτρεπαν τους μοναχούς και τις μονές σε επιχειρήσεις κτηματομεσιτικών συναλλαγών. Με την έννοια αυτή ως ένα βαθμό το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο θα πρέπει να ερμηνεύεται με τον στενότερο δυνατό τρόπο, λόγω του ότι πρόκειται περί εκκλησιαστικής περιουσίας, υπό το φως των σχετικών Κανόνων της Εκκλησίας, ιδίως του 12ου Κανόνα της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου. Ο Κανόνας αυτός, κάνοντας αναγωγή και στον ΛΗ' Κανόνα των Αγίων Αποστόλων, απαγορεύει, με την απειλή βαρύτατων εκκλησιαστικών ποινών, την εκποίηση εκκλησιαστικής περιουσίας σε ισχυρούς οικονομικούς παράγοντες, θεωρώντας ότι αυτή θα πρέπει να διατίθεται με κριτήρια κοινωνικά, για την ενίσχυση των οικονομικά ασθενέστερων.

Οι παραβιάσεις του νόμου

Η Μονή Βατοπεδίου, λοιπόν, αφού ολοκληρώθηκαν οι ανταλλαγές ακινήτων με το Δημόσιο, προχώρησε τουλάχιστον τρεις φορές σε εκποίηση ακινήτων περιουσιακών στοιχείων της, ευρισκόμενων εκτός Αγίου Όρους.

Στο πρώτο στάδιο εκποιήθηκαν ακίνητα με τη μέθοδο της αντιπαροχής και με «πρόχειρο» πλειστηριασμό, διαδικασία καταφανέστατα έκνομη, διότι παραβιάσθηκαν οι διατάξεις του Ν. 1198/1981, και τα ακίνητα αυτά περιήλθαν στην κατασκευαστική εταιρία ΔΟΥΡΟΣ Ο. Ε. και άλλες εταιρίες. Όχι μόνο δεν αποδεικνύεται το όφελος της Μονής, όπως επιτάσσει ο νόμος, αλλά είναι προφανές ότι απωλέσθηκε το τεράστιο ποσό που θα συνεπαγόταν η πώληση των καθ' έκαστο οικοπέδων σε ενδιαφερόμενους κατασκευαστές ή ιδιώτες με δημόσιο πλειοδοτικό διαγω-

νισμό. Πέραν τούτου, αυτή καθ' αυτή η αντιπαροχή συνεπάγεται μεταβίβαση οριζοντίων ιδιοκτησιών στον κατασκευαστή, εν προκειμένω στην ΔΟΥΡΟΣ Ο. Ε., μεταβίβαση για την οποία απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών εκπλειστηρίασης που προβλέπονται από τον Ν. 1198/1981.

Όμως και οι πλειοδοτικοί διαγωνισμοί, στους οποίους ακολούθως προήλθε η Μονή προκειμένου να καλύψει τυπικά τις υποχρεώσεις της έναντι της κείμενης νομοθεσίας, ήταν από την αρχή φαλκιδευμένοι, διότι η Μονή, μέσα από παρένθετα πρόσωπα, όπως ο επενδυτικός της σύμβουλος κ. Άθως Κοιρανίδης και ο νομικός της σύμβουλος κ. Χατζηαλεξάνδρου, προέβαινε συστηματικά σε επιλεκτική ενημέρωση επιχειρηματικών ομίλων, οι οποίοι, εν τέλει, εμφανίζονται να επωφελούνται από την προνομιακή τους πληροφόρηση και αποκτούν τα προσφερόμενα προς εκποίηση ακίνητα.

Η συναλλαγή με τον Όμιλο Πάπιστα

Ο κ. Αθανάσιος Πάπιστας, ο όμιλος του οποίου απέκτησε τελικά τη μερίδα του λέοντος από τα εκπονηθέντα ακίνητα στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή: «Τον Οκτώβριο του 2006 ο κ. Κοιρανίδης με ενημέρωσε ότι στην περιοχή της Θεσσαλονίκης θα βγουν κάποια ακίνητα σε δημοπρασία από το Άγιο Όρος.» (σελ. 75 Πρακτικών της 17ης Νοεμβρίου 2008). Σύμφωνα με την ίδια κατάθεση, προκειμένου να αισθάνεται διασφαλισμένη η Μονή Βατοπεδίου, στις 5 Νοεμβρίου 2006 αποφασίσθηκε να ιδρυθεί η εταιρία «Ανθεμιάς», στη διοίκηση της οποίας μετείχε ο κ. Χατζηαλεξάνδρου, ενώ η Μονή μετείχε στο μετοχικό κεφάλαιο με 30%.

Ακολούθησε η εκπλειστηρίαση 64 ακινήτων, στο γραφείο του κ. Χατζηαλεξάνδρου, με προφανέστατα ελάχιστες εγγυήσεις διαφάνειας και αξιοπιστίας, καθώς, ενώ εκποίοτο δημόσια περιουσία, οι εγγυήσεις δημοσιότητας και διαφάνειας που παρασχέθηκαν ήσαν οι ελάχιστες δυνατότες και πάντως προφανέστατα αναντίστοιχες με την τεράστια οικονομική αξία των εκποιούμενων. Είναι χαρακτηριστικό ότι το πρόγραμμα πλειστηριασμού δημοσιοποιήθηκε σε εφημερίδες περιορισμένης κυκλοφορίας, την «Αυριανή» και την «Εγνατία», προφανώς με το σκοπό να ελεγχθεί η διάχυση της σχετικής πληροφορίας. Ως αποτέλεσμα της μεθόδευσης αυτής στον πλειστηριασμό παρουσιάσθηκε μόνον η εταιρία ΔΟΥΡΟΣ Ο. Ε., εταιρία η οποία είχε ήδη συναλλάξει με τη Μονή, αναλαμβάνοντας ανοικοδομήσεις σε οικοπέδα εξ ανταλλαγής με τη μέθοδο της αντιπαροχής, και η οποία προσέφερε το ποσό των 10 εκατομμυρίων ευρώ. Η Μονή θεώρησε ασύμφορη την προσφορά και ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος. Επιπλέον σοβαρότατα ερωτηματικά προκαλεί το γεγονός ότι προκηρύχθηκε πλειοδοτικός διαγωνισμός για το σύνολο των 64 οικοπέδων, ενώ κάτι τέτοιο δεν ήταν επιβεβλημένο ούτε από τη γεωγραφική τους ενότητα, η οποία δεν υφίσταται, ούτε από την επιδίωξη υψηλότερου τιμήματος, αφού είναι γνωστό ότι η μαζική πώληση μειώνει το τίμημα. Υπενθυμίζουμε ότι τα προς εκποίηση ακίνητα ευρίσκονται σε τέσσερις διαφορετικούς Δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και μάλιστα σε Δήμους όπου η αξία της γης είναι εκ των υψηλότερων της περιοχής. Συνάγεται, λοιπόν, ευθέως ότι η εξατομικευμένη εκποίηση θα απέφερε τουλάχιστον τετραπλάσιο τίμημα στην Μονή, κατά τις εκτιμήσεις κτηματομεσιτών της περιοχής. Η ζημία της περιουσίας της Μονής είναι πρόδηλη, σε όφελος τρίτων και με δική της επιλογή.

Ακολούθως, στις 15 Νοεμβρίου 2006 λαμβάνει νομική υπόσταση η «Ανθεμιάς».

Ο κ. Πάπιστας παραδέχθηκε ότι είχε ευθεία επικοινωνία και με την ίδια τη Μονή, μέσω του μοναχού Ευδόκιμου, προς την οποία εκδήλωσε την επιθυμία να προσφέρει υψηλότερη προσφορά.

Βέβαια, είναι εντελώς υποκριτικό και προσχηματικό να μιλούμε για σημαντικά υψηλότερη προσφορά, διότι, αν υπολογισθεί ότι σε αυτήν συμμετέχει κατά 30% η εκποιούσα Μονή, το ποσό που τελικά εισπράττει από τα 16.700.000 ευρώ είναι 11.690.000 ευρώ, ήτοι κατά 15% περίπου μεγαλύτερο τίμημα, ενώ υπήρχε η ευχέρεια τμηματικής εκποίησης, η οποία θα απέφερε κατά την κοινή πείρα πολύ μεγαλύτερο τίμημα εις όφελος της Μονής.

Σοβαρά ερωτηματικά εγείρονται σε σχέση με την τήρηση των λοιπών όρων διαφάνειας της πλειοδοτικής διαδικασίας, καθώς στο σχετικό συμβόλαιο με αρ. 22.006 της 15ης Φεβρουαρίου 2007 της συμβολαιογράφου Δήμητρας Τσατσάρελη – Θεοδώρου, περιέχονται ψευδή στοιχεία, ενώ δεν αναφέρονται τα στοιχεία που προβλέπονται από το νόμο, και συγκεκριμένα:

Α. Δεν αιτιολογείται επαρκώς η ανάγκη για εκποίηση του ακινήτου εκ μέρους της Μονής.

Β. Δεν αναφέρονται τα ονοματεπωνυμικά στοιχεία της κατά νόμο αρμόδιας για τη διενέργεια του πλειοδοτικού διαγωνισμού τριμελούς επιτροπής, από δύο εκπροσώπους της Ιεράς Κοινότητας Αγίου Όρους και έναν εκπρόσωπο της ενδιαφερομένης Μονής.

Γ. Αναφέρεται ψευδώς ότι «τελευταίος πλειοδότης ήταν η εταιρία «Θ. και Α. Δούρος Ο. Ε.», ενώ το αληθές, όπως προέκυψε από τις μαρτυρίες των κ. Πάπιστα, Χατζηαλεξάνδρου και Κοιρανίδη, ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, η εν λόγω εταιρία ήταν η μόνη η οποία κατέθεσε προσφορές.

Περαιτέρω κατέστη προφανές, από το σύνολο των εγγράφων και των καταθέσεων ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, ότι ο πλειοδοτικός διαγωνισμός ήταν προσχηματικός, καθώς η Μονή, τόσο απ' ευθείας, δια του μοναχού Ευδόκιμου, όσο και μέσω των κ. Κοιρανίδη και Χατζηαλεξάνδρου, είχε ήδη προέλθει σε συμφωνία με τον κ. Πάπιστα, ώστε τα 64 συγκεκριμένα ακίνητα να περιέλθουν σε εταιρία συμφερόντων του, πολύ πριν την διενέργεια του διαγωνισμού. Μάλιστα ο κ. Πάπιστας είχε ήδη απευθυνθεί σε εξειδικευμένο διεθνή οίκο για την εκτίμηση των ακινήτων, ενώ η Μονή μαζί με τον επιχειρηματία προέβη στη σύσταση της εταιρίας η οποία εν τέλει απέκτησε τα ακίνητα. Στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας αυτής (ΑΝΘΕΜΙΑΣ) μετείχε ο εκ των νομικών παραστατών της κ. Χατζηαλεξάνδρου. Η δημοσίευση του προγράμματος πλειστηριασμού επελέγη να γίνει στις εφημερίδες «Αυριανή» και «Εγνατία», μικρής κυκλοφορίας, προφανώς σε μια προσπάθεια παράκαμψης της σχετικής νομοθετικής πρόνοιας, ώστε να μην ενημερωθούν άλλοι ισχυροί οικονομικοί παράγοντες, που θα μπορούσαν να μετάσχουν στον πλειστηριασμό.

Ανάλογη τακτική ακολούθησε η Μονή και στην περίπτωση της εκποίησης του Ολυμπιακού Ακινήτου, για την απόκτηση του οποίου είχε προβάλει την πρόθεσή της να δημιουργήσει δήθεν και να στεγάσει ένα πολιτιστικό ίδρυμα και ένα ινστιτούτο. Και πάλι επελέγησαν για τη δημοσίευση του προγράμματος πλειστηριασμού εφημερίδες χαμηλής κυκλοφορίας και συγκεκριμένα οι εφημερίδες

«Αυριανή», «Αυριανή Μακεδονίας – Θράκης» και «Αυριανή της Κυριακής». Και πάλι οι δύο διενεργηθέντες διαγωνισμοί δεν ευδοκίμησαν, καθώς στην πρώτη διεξαγωγή στις 5 Δεκεμβρίου 2007 δεν υπήρξε καμία προσφορά, ενώ στην επανάληψη παρουσιάστηκε μόνον η εταιρία «GDS SA», με προσφορά ύψους 35 εκατομμυρίων ευρώ. Η εταιρία «GDS SA» είναι συμφερόντων Σαχπαζίδη, δηλαδή ενός προσώπου με το οποίο η Μονή έχει εξαιρετικά σημαντικές οικονομικές συναλλαγές, οι οποίες μάλιστα δεν έχουν δικαιολογηθεί, ενώ έχει τεκμηριωθεί ότι είχε εξαιρετικά μικρό εταιρικό κεφάλαιο για να συμμετέχει σε αγορά ακινήτου τόσο μεγάλης αξίας. Έτσι το ακίνητο κατέληξε στην εταιρία «NOLIDEN LIMITED», η οποία προσέφερε 41 εκατομμύρια ευρώ. Ίσως στην επιλογή να βοήθησε η παράλληλη προσφορά των επί πλέον 9 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία δεν καλύπτονται από κανένα συμβατικό κείμενο.

Και στην περίπτωση αυτή ουδεμία αναφορά γίνεται στην κατά νόμο απαραίτητη για το κύρος της εκποίησης αναφορά σε ανάγκη της Μονής ή στο μη προσοδοφόρο του ακινήτου.

Μάλιστα ο εξαιρετικά περίεργος τρόπος μεταβίβασης του Ολυμπιακού ακινήτου αποτέλεσε την πρώτη αφορμή για την ενασχόληση του Τύπου, ηλεκτρονικού και έντυπου, με το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου, καθώς οι εκπρόσωποι του δεν έβρισκαν ικανοποιητικές τις απαντήσεις της Μονής για την υπόθεση αυτή. Ένα χαρακτηριστικό σημείο είναι ότι στα συμβόλαια, τόσο σ' αυτό με το οποίο αποκτά η Μονή το ακίνητο, όσο και σε εκείνο με το οποίο το ακίνητο εκποιείται, δεν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στην αιτία κτήσης του, δηλαδή στην υποτιθέμενη στέγαση Ιδρύματος και Ινστιτούτου.

ΙΔ. Περίπτωση κτιρίου κεντρικής υπηρεσίας Υπουργείου Απασχόλησης (Ολυμπιακό Ακίνητο Θρακομακεδόνων)

Το λεγόμενο «Ολυμπιακό Ακίνητο» είναι ένα συγκρότημα κτιρίων στα Οικοδομικά Τετράγωνα 1 και 2 του Ολυμπιακού Χωριού, το οποίο εξ αρχής προοριζότο για κτίριο του τότε Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (σήμερα Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας). Το γεγονός αυτό προκύπτει από την με αρ. πρωτ. 4877/312/17-6-2003 οικοδομική άδεια κατασκευής των κτιρίων, στην οποία αναγράφεται «*Οικοδομική άδεια κατασκευής συγκροτήματος κτιρίων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στα Οικοδομικά Τετράγωνα 1 και 2 του Ολυμπιακού Χωριού, στη θέση Λεκάνες του Δήμου Αχαρνών*». Δηλαδή, το συγκεκριμένο συγκρότημα θα είχε προσωρινή χρήση για την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων, **αλλά ο εξ αρχής σκοπός, προορισμός και σχεδιασμός ήταν αυτός της χρήσης του ως κτιρίου του Υπουργείου Απασχόλησης**. Γι' αυτόν το λόγο άλλωστε, μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες εκτελέστηκαν και συγκεκριμένες εργασίες προσαρμογής του στη μεταολυμπιακή χρήση.

Σχετικά με τη μετεγκατάσταση στο κτίριο αυτό του Υπουργείου Απασχόλησης, συγκροτήθηκαν πέντε (5) Επιτροπές από τους τότε Υπουργούς Απασχόλησης κ.κ. Πάνο Παναγιωτόπουλο και Σάββα Τσιτουρίδη με ισάριθμες αποφάσεις τους, οι τέσσερις (4) πρώτες των οποίων του κ. Παναγιωτόπουλου: 94291/28-7-2004, 165147/26-9-2005, 165148/26-9-2005, 165149/26-9-2005 και 91801/27-3-2006. Εκτός αυτών, ήταν έτοιμη και η διακήρυξη ανοιχτού

διαγωνισμού για την προμήθεια επίπλων γραφείου για το νέο κτίριο του Υπουργείου Απασχόλησης.

Όπως κατέθεσε στην Επιτροπή ο πρώην Υπουργός κ. Σάββας Τσιτουρίδης, η μετεγκατάσταση του Υπουργείου Απασχόλησης στο Ολυμπιακό Ακίνητο ήταν σε εξέλιξη και οπωσδήποτε δεν είχε απορριφθεί μέχρι τότε που ο ίδιος ήταν Υπουργός Απασχόλησης (1-5-2007).

Παρότι, κατά τα ανωτέρω, ήταν σε εξέλιξη η διαδικασία μετεγκατάστασης, παράλληλα συνέβαιναν, εν αγνοία του Υπουργού, τα επόμενα:

α. Η ΚΕΔ, με το με αρ. πρωτ. 7526/13-2-2007 έγγραφό της προς το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών, ζήτησε να εκτιμηθεί η αξία του ακινήτου.

β. Το Δ.Σ. της ΚΕΔ, με απόφασή του της 27-3-2007, αποφάσισε τη μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου.

Όπως κατέθεσε ο κ. Τσιτουρίδης, τα ανωτέρω τα πληροφορήθηκε από τις εφημερίδες, εκ των υστέρων.

Ως αφετηρία των ανωτέρω ενεργειών της ΚΕΔ, που εγίνοντο ερήμην του Υπουργού Απασχόλησης, προβάλλεται η από 7-12-2006 επιστολή της Μονής Βατοπεδίου προς την ΚΕΔ, δια της οποίας η Μονή γνωστοποίησε το ενδιαφέρον της για την εξεύρεση γραφειακών χώρων 20.000 τ.μ. στο Νομό Αττικής, προκειμένου να στεγάσει τις ανάγκες ενός υπό σύσταση (υποτίθεται) κοινωφελούς ιδρύματος με την επωνυμία «ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ», καθώς και ενός ινστιτούτου με την επωνυμία «ΑΓΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΓΡΑΙΚΟΣ». Αυτή ήταν η φαιδρή δικαιολογία για την όλη μεθόδευση της μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή και εν συνεχεία σε τρίτους, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την κατάθεση του μοναχού Ευδόκιμου, ο οποίος είπε ότι η ΚΕΔ πρότεινε το Ολυμπιακό Ακίνητο στη Μονή.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι τα περί εγκατάστασης στο Ολυμπιακό Ακίνητο ιδρύματος και ινστιτούτου ουδόλως αναφέρονται στο συμβόλαιο μεταβίβασης του ακινήτου προς τη Μονή Βατοπεδίου. Πέραν αυτού, η υπόψη μεταβίβαση χωρίς διαγωνιστική διαδικασία και χωρίς όρο στο συμβόλαιο ότι το ακίνητο θα χρησιμοποιηθεί για σκοπούς κοινής ωφέλειας ελέγχεται ως αμφίβολης νομιμότητας εν όψει του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 973/1974, όπως ισχύει.

Μετά την αλλαγή Υπουργού στο Υπουργείο Απασχόλησης και συγκεκριμένα επί Υπουργίας του κ. Βασίλη Μαγγίνα, απεστάλη από τον Γενικό Γραμματέα κ. Δημήτρη Κοντό η με αρ. πρωτ. 716/28-6-2007 επιστολή του προς την ΚΕΔ, δια της οποίας ανακοινώθηκε ότι το Υπουργείο δεν θα μεταφερθεί στο Ολυμπιακό Ακίνητο. Η ως άνω επιστολή εστάλη στην ΚΕΔ 4 μήνες μετά την αίτηση της ΚΕΔ προς το ΣΟΕ για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου και 3 μήνες μετά την απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔ περί μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου! **Σημειώνεται ότι ο κ. Δημήτρης Κοντός τυγχάνει εκλεγμένο μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου της Ν.Δ. από τον Ιούλιο του 2001.**

Είναι προφανές από τα ανωτέρω ότι είχε δρομολογηθεί, με την πολιτική έγκριση και κάλυψη άλλου κυβερνητικού κέντρου, η παραχώρηση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου, ερήμην του αρμόδιου Υπουργού κ. Σάββα Τσιτουρίδη. Αξίζει να τονιστεί ότι το Ολυμπιακό Ακίνητο είναι το μοναδικό από τα 260 ανταλλαγέντα ακίνητα που ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομίας

και Οικονομικών.

Δεκαπέντε (15) μέρες μετά το ως άνω έγγραφο του κ. Κοντού, συντάσσεται το συμβόλαιο μεταβίβασης (ανταλλαγής) του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου (συμβόλαιο με αρ. 2875/13-7-2007 της συμβολαιογράφου Αθηνών Αικατερίνης Πελέκη – Βουλγαράκη). Με το συμβόλαιο αυτό μεταβιβάζεται το 74,95% εξ αδιαιρέτου των κτιρίων του Ολυμπιακού Ακινήτου, μετά δε από μία εβδομάδα μεταβιβάζεται και το υπόλοιπο 25,05% εξ αδιαιρέτου (συμβόλαιο με αρ. 2883/20-7-2007 της ίδιας συμβολαιογράφου). Προκειμένου να επιτευχθούν αυτές οι ανταλλαγές, η Μονή Βατοπεδίου επιστρέφει στο Ελληνικό Δημόσιο 95 ακίνητα που της είχαν μεταβιβαστεί με προγενέστερα συμβόλαια της κας Πελέκη, στο πλαίσιο των ανταλλαγών.

Από την ανωτέρω αλληλουχία των ημερομηνιών, προκύπτει ότι ήταν όλα έτοιμα για τη μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου, η οποία ολοκληρώθηκε αμέσως μόλις εστάλη η ως άνω επιστολή του Γενικού Γραμματέα κ. Δημητρίου Κοντού.

Το προαναφερθέν περί έγκρισης της μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου από άλλο κυβερνητικό κέντρο και συγκεκριμένα τουλάχιστον από τον εποπτεύοντα την ΚΕΔ Υφυπουργό κ. Πέτρο Δούκα, ενισχύεται από το γεγονός ότι αυτή η μεταβίβαση (ανταλλαγή) του Ολυμπιακού Ακινήτου υπερβαίνει τα όρια της Υπουργικής Απόφασης Μπασιάκου (3822/25-1-05) και της κοινής Υπουργικής Απόφασης Δούκα – Μπασιάκου (16651/26-7-2006). Οι αποφάσεις αυτές, με τις οποίες εγκρίνεται η διαδικασία των ανταλλαγών, αναφέρονται σε ακίνητα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Δεδομένου ότι το Ολυμπιακό Ακίνητο δεν ανήκει στην αρμοδιότητα αυτού του Υπουργείου, αλλά του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, είναι προφανές ότι δεν υπήρχε τυπική, αλλά υπήρχε ουσιαστική πολιτική έγκριση και κάλυψη για τη μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου.

Ο κ. Κ. Γκράτζιος (Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ) και ο κ. Πέτρος Δούκας αρνούνται στις καταθέσεις τους ότι υπήρχε έγκριση για τη μεταβίβαση του συγκεκριμένου ακινήτου, όμως οι ισχυρισμοί αυτοί δεν μπορούν να γίνουν πιστευτοί, δεδομένου ότι:

α. Για ένα ακίνητο τόσο μεγάλης αξίας, όσο το ως άνω Ολυμπιακό Ακίνητο, κανένας Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ δεν θα έπαιρνε την ευθύνη της μεταβίβασής του χωρίς την έγκριση της πολιτικής ηγεσίας.

β. Όπως προκύπτει από τις καταθέσεις του κ. Γεωργίου Ξηραδάκη, πρώην Προέδρου της ΚΕΔ και του κ. Πέτρου Δούκα, ο κ. Δούκας είχε ορίσει τον Διευθυντή του κ. Γιάννη Τσούτσο ως αρμόδιο έναντι της ΚΕΔ για τις ανταλλαγές των ακινήτων. Άρα ο κ. Δούκας είχε γνώση της παραχώρησης του Ολυμπιακού Ακινήτου, τουλάχιστον μέσω του Διευθυντή του.

γ. Όπως προκύπτει από το με αρ. πρωτ. 9026/4654/1-8-2007 έγγραφο της ΚΕΔ προς το γραφείο του κ. Δούκα, τα ως άνω συμβόλαια μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου προς τη Μονή Βατοπεδίου (συμβόλαια της 13-7-07 και της 20-7-07) γνωστοποιήθηκαν αμέσως στο γραφείο του Υφυπουργού κ. Δούκα και μάλιστα του διαβιβάστηκαν και αντίγραφα αυτών.

Οι ισχυρισμοί των κ.κ. Δ. Κοντού, Κ. Γκράτζιου και Β. Μαγγίνα ότι το ως άνω Ολυμπιακό Ακίνητο δεν ανταπο-

κρινόταν στην κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του Υπουργείου Απασχόλησης και στην εξυπηρέτηση των υπαλλήλων και των πολιτών, ελέγχονται ως προς την σοβαρότητά τους και δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτοί, δεδομένου ότι:

α. Το Ολυμπιακό Ακίνητο εξ αρχής προοριζόταν για κτίριο του Υπουργείου Απασχόλησης.

β. Εξ αρχής ήταν γνωστές οι δυνατότητες του κτιρίου.

γ. Οι δύο προηγούμενοι Υπουργοί (Παναγιωτόπουλος και Τσιτουρίδης) είχαν δρομολογήσει τη μετεγκατάσταση στο Ολυμπιακό Ακίνητο του Υπουργείου Απασχόλησης.

δ. Ουδείς μπορεί να ισχυριστεί με σοβαρότητα ότι αντελήφθη ότι το κτίριο δεν είναι κατάλληλο για το Υπουργείο Απασχόλησης, τρία χρόνια μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 και συγκεκριμένα τον Ιούνιο του 2007. Αυτό ισχύει ιδιαίτερος και κυρίως για τον Γενικό Γραμματέα κ. Δημήτρη Κοντό, ο οποίος ορίστηκε Πρόεδρος της Επιτροπής μεταφοράς του Υπουργείου Απασχόλησης στο Ολυμπιακό Ακίνητο ήδη από τις 28 Ιουλίου 2004, βάσει της απόφασης 94291 του τότε Υπουργού Πάνου Παναγιωτόπουλου.

Λίγους μήνες μετά την ανταλλαγή, η Μονή Βατοπεδίου μεταβίβασε το Ολυμπιακό Ακίνητο στην Κυπριακή εταιρεία NOLIDEN LIMITED, αποκομίζοντας μεγάλα κέρδη, γεγονός που ενισχύει ιδιαίτερα τα προαναφερθέντα περί μεθόδευσης παραχώρησης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου με κίνητρα που δεν είχαν καμία σχέση με το δημόσιο συμφέρον.

Της μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη NOLIDEN προηγήθηκε προσηχηματική διαδικασία εκποίησής του με διακήρυξη και ανοιχτό διαγωνισμό από τη Μονή Βατοπεδίου, με αποτέλεσμα στον διαγωνισμό να κατατεθεί μόνο μία προσφορά, να κριθεί αυτή ως μη συμφέρουσα και εν συνεχεία να εμφανιστεί η εταιρεία NOLIDEN, η οποία και το αγόρασε.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι η αγοράστρια εταιρεία NOLIDEN ζήτησε να επιτραπεί για το Ολυμπιακό Ακίνητο η δυνατότητα χρήσης του για στέγαση ιδιωτικής κλινικής (έγγραφο της NOLIDEN με ημερομηνία 7-7-2008 και 25-7-2008 προς τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ανατολικής Αττικής και προς τη Διεύθυνση Πολεοδομίας Αχαρνών). Χαρακτηριστικό είναι ότι, όπως κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή ο εκ των μετόχων της NOLIDEN κ. Τζανής, αγόρασαν το ακίνητο παρότι γνώριζαν ότι βάσει της οικοδομικής άδειας δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως ιδιωτική κλινική – θεραπευτήριο. Δηλαδή η NOLIDEN αγόρασε ένα ακίνητο, στο οποίο ήθελε να ιδρύσει ιδιωτική κλινική – θεραπευτήριο, παρότι η οικοδομική άδεια του συγκεκριμένου ακινήτου δεν το επέτρεπε. Προφανώς απέβλεπαν στην έκδοση των αναγκαίων πράξεων και αποφάσεων που θα τους επέτρεπαν την αλλαγή χρήσης. Όταν θα επετυγχάνετο η αλλαγή χρήσης, η αξία του ακινήτου θα πολλαπλασιαζόταν.

Η δυνατότητα που υπήρχε να πολλαπλασιαστεί η αξία του ακινήτου απεμπολήθηκε από την ΚΕΔ και το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, που θα μπορούσαν, αντί να ανταλλάξουν το ακίνητο με τη Μονή, να φροντίσουν και να επιτύχουν περισσότερες χρήσεις για το συγκεκριμένο ακίνητο και εν συνεχεία να το πουλήσουν με διαγωνιστική διαδικασία σε πολλαπλάσια τιμή, εάν υποθέσουμε ότι δεν ήταν κατάλληλο για τη στέγαση του Υπουργείου Απασχόλησης. Με τις μεθοδεύσεις αυτές, αφενός το

Υπουργείο Απασχόλησης στερήθηκε ενός νέου κτιρίου και αφετέρου το Ελληνικό Δημόσιο απώλεσε σημαντικά έσοδα, που θα μπορούσε να αποκομίσει από την πώληση του ακινήτου με ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία.

Τα αναφερόμενα από τον κ. Γκράτζιο περί επιβάρυνσης της ΚΕΔ από τις δόσεις δανείου που αφορούσε το εν λόγω ακίνητο, και αληθή υποτιθέμενα, ουδεμία επιρροή ασκούν στα πιο πάνω συμπεράσματα, δεδομένου ότι ουδόλως η Μονή ανέλαβε το βάρος αυτού του δανείου. Άρα και το Ολυμπιακό Ακίνητο «έφυγε» και το δάνειο έμεινε στην ΚΕΔ.

Το προβαλλόμενο από τον κ. Δημήτρη Κοντό επιχείρημα περί αντιδράσεων των εργαζομένων για τη μεταφορά του Υπουργείου στο Ολυμπιακό Ακίνητο ουσιαστικά διαψεύδεται από τον κ. Β. Μαγγίνα, ο οποίος κατέθεσε ότι οι αντιρρήσεις των εργαζομένων δεν έπαιξαν πρωτεύοντα και κρίσιμο ρόλο για τη ματαίωση της μετεγκατάστασης του Υπουργείου. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός ότι το Ολυμπιακό Ακίνητο δεν επαρκούσε για τη στέγαση του συνόλου των υπαλλήλων του Υπουργείου Απασχόλησης, και αληθής υποτιθέμενος, δεν αποτελεί λόγο για τη ματαίωση της μετεγκατάστασης, δεδομένου ότι μπορούσε να μεταφερθεί στο Ολυμπιακό Ακίνητο το μεγαλύτερο μέρος των υπηρεσιών και των υπαλλήλων, που στεγάζονταν (και εξακολουθούν να στεγάζονται) σε έξι διαφορετικά και διάσπαρτα κτίρια, ενδεχομένως δε να έμενε και ένα κτίριο στο κέντρο της Αθήνας για την εξυπηρέτηση των πολιτών. Χαρακτηριστικό είναι ότι, σύμφωνα με την κατάθεση του κ. Κοντού, δεν υπήρξε υπηρεσιακή εισήγηση για τη ματαίωση της μετεγκατάστασης, αλλά μόνο πολιτική απόφαση.

Προξενεί εντύπωση η επιμονή του κ. Γκράτζιο σχετικά με την παραχώρηση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου, δεδομένου ότι, εκτός των ως άνω ενεργειών στις οποίες προέβη ερήμην του Υπουργού Απασχόλησης, με προσωπικές του επιστολές προς τον κ. Τσιτουρίδη και τον κ. Μαγγίνα, αλλά και με προσωπική του επίσκεψη στον κ. Τσιτουρίδη, συνοδευόμενος από τους Εφραίμ και Αρσένιο, τον Μάρτιο του 2007, προωθούσε την «απεμπλοκή» του Υπουργείου Απασχόλησης από το Ολυμπιακό Ακίνητο, με σκοπό τη μεταβίβαση αυτού στη Μονή Βατοπεδίου. Είναι λογικό ότι ο κ. Γκράτζιος προέβαινε σε αυτές τις ενέργειες έχοντας την έγκριση και κάλυψη τουλάχιστον του προϊσταμένου του Υφυπουργού κ. Δούκα. Εν τέλει ο σχεδιασμός ολοκληρώθηκε με την πολιτική έγκριση του κ. Μαγγίνα, επί των ημερών του οποίου εγκαταλείφθηκε η μετεγκατάσταση του Υπουργείου Απασχόλησης στο Ολυμπιακό Ακίνητο.

Συμπερασματικά, η μεθόδευση της παραχώρησης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου και εν συνεχεία σε τρίτους ιδιώτες ήταν αφενός αδικαιολόγητη και αφετέρου ζημιογόνα για το Ελληνικό Δημόσιο. Η μεθόδευση αυτή προκύπτει λογικά ότι έγινε με πολιτική απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης Β. Μαγγίνα, με την έγκριση και πολιτική κάλυψη του αρμόδιου για το ακίνητο αυτού Υφυπουργού κ. Πέτρου Δούκα και με την άμεση συνδρομή προσώπων του σκληρού πυρήνα του κυβερνώντος κόμματος (κ.κ. Κ. Γκράτζιος και Δ. Κοντός), στο πλαίσιο πάντοτε του συνολικότερου και κεντρικά κατευθυνόμενου σχεδιασμού του όλου σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου.

Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να θεωρηθεί αμέτοχος πολιτικών ευθυνών ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομι-

κών κ. Γιώργος Αλογοσκούφης, ο οποίος ναι μεν δεν είχε ο ίδιος την άμεση εποπτεία της ΚΕΔ, πλην όμως έχει τη γενική πολιτική ευθύνη και εποπτεία του Υπουργείου του και δεν δικαιολογείται να μην ενημερώνεται και να μην γνωρίζει θέματα τέτοιας σοβαρότητας και ιδιαιτερότητας, όπως είναι αυτό της μεθόδευσης της μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου και μάλιστα επί ζημιά του Ελληνικού Δημοσίου.

ΙΕ. Διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών σε μετρητά με άγνωστους παραλήπτες μέσω λογαριασμών της Μονής. Λήψη δανείων για χρηματοπιστηριακά παιχνίδια – Σύστημα εξωχώριων εταιρειών που σχετίζονται με τη Μονή με κρυπτόμενους μετόχους σε περίεργες και αδιαφανείς οικονομικές σχέσεις.

Σύμφωνα με τις καταθέσεις των μαρτύρων και κυρίως αυτές του Μοναχού Ευδόκιμου και του κ. Άθωνος Κοιρανίδη, η Ιερά Μονή Βατοπεδίου, για οικονομικές δραστηριότητες και συναλλαγές της που σχετίζονται άμεσα με την αύξηση της περιουσίας της μέσω της παραίτησης του Δημοσίου από ήδη αναγνωρισθέντα δικαιώματά του στις περιοχές της Βιστωνίδας και στη συνέχεια μέσω των χαρακτηριστικών ανταλλαγών, χρησιμοποίησε τουλάχιστον δύο Κυπριακές εταιρείες, την Rassadel και Madeus.

Οι Κυπριακές εταιρείες και η σχέση τους με την Ιερά Μονή Βατοπεδίου

Και από άλλα έγγραφα προκύπτει ότι η Ρασσαντέλ ανήκει στη Μονή. Έχουμε έγγραφο που λέει ότι αυτή η εταιρία ανήκει στην Μονή (Γκρόζος, 66, 25/11)

Δεν συμφωνώ με την ίδρυση από μοναστήρια off shore εταιριών (Γκρόζος, 75, 25/11)

Πρόκειται για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, κατά τις διατάξεις του κεφ. 113 του Περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, με έδρα Κυπριακό δικηγορικό γραφείο, οι οποίες αγοράστηκαν από τον οικονομικό σύμβουλο της Μονής κ. Άθω Κοιρανίδη, ενώ σε έγγραφο της Marfin (αρ. πρωτ. 1205/2-10-08 και 1443/24-11-08) και της Επενδυτικής (αρ. πρωτ. 7895/22-9-08 και 8299/24-11-08) Τράπεζας (αρ. πρωτ.) εμφανίζεται η Μονή Βατοπεδίου ως τελικός δικαιούχος των τραπεζικών λογαριασμών τους. (σ. 185, πρ. 25.11)

Όπως καταλήγει και ο κ. Γκρόζος, οι Κυπριακές αυτές εταιρείες ταυτίζονται με την Ι. Μ. Βατοπεδίου. (σ.78, πρ.25/11)

Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα στοιχεία που έχουν γνωστοποιηθεί στην Εξεταστική Επιτροπή, πρόκειται για **εταιρείες γνωστές και ως εμπιστευματοδόχες**, όπου οι εμφανιζόμενοι ως μέτοχοι ή «αξιωματούχοι» τους διαχειρίζονται χρήματα άλλων μη εμφανών μετόχων. Συνήθως, ιδρύονται από εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα, που επιλέγουν την είσπραξη ποσών μέσω κυπριακών εταιρειών, προκειμένου βάσει του κυπριακού φορολογικού καθεστώτος και των μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας, να επωφεληθούν από τη χαμηλή φορολόγηση των ποσών αυτών σε σχέση με τη φορολόγησή τους στην Ελλάδα. Επίσης μέσω των συγκεκριμένων αυτών εταιρειών, εξασφαλίζεται η αποσίωση των ταυτοτήτων των φυσικών προσώπων που τελικά ελέγχουν οικονομικά την εταιρεία.

Η σχέση μιας Ιεράς Μονής με τέτοιου είδους εταιρείες προβληματίζει. Οι Ιερές Μονές της χώρας μας εντάσσονται στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, δηλαδή

εκείνα των οποίων ο σκοπός αφορά την εξυπηρέτηση και την επιτέλεση κάποιας δημόσιας - κρατικής λειτουργίας ή υπηρεσίας και κατά συνέπεια η λειτουργία μιας Μονής δεν μπορεί να έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Σε κάθε περίπτωση η σύσταση ή συμμετοχή Κυπριακής εταιρείας με σκοπό την φοροαποφυγή ή η πραγματοποίηση επενδύσεων κεφαλαίων μέσω τέτοιων εταιρειών δεν συνάδει με το σκοπό ενός Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, και μάλιστα μιας Ιεράς Μονής, που προφανώς σκοπός της είναι η επιτέλεση λειτουργίας σχετικής με την άσκηση των θρησκευτικών δικαιωμάτων των Ελλήνων πολιτών.

Τα δάνεια, οι χρηματοπιστηριακοί κωδικοί και η χρηματοδότηση των κυπριακών εταιρειών με κεφάλαια της Μονής Βατοπεδίου

Ο Μοναχός Ευδόκιμος απερίφραστα δήλωσε (146, 27.11.08) ότι μέσω αυτών των κυπριακών εταιρειών που εμφανίζονται να ανήκουν στον κ. Κοιρανίδη, ο τελευταίος διαχειρίζεται κεφάλαια της Μονής. Ο κ. Κοιρανίδης λειτουργεί ως οικονομικός σύμβουλος της Μονής (Αναστάσιος 71, 27/11/08). Ως τέτοιος θα μπορούσε να διαχειρίζεται χρήματα της Μονής μόνο στο όνομά της και για λογαριασμό της, ενώ στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτά τα χρήματα εμφανίζεται να τα διαχειρίζεται στο όνομα αλλοδαπών εταιρειών που του ανήκουν.

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του κ. Α. Κοιρανίδη, του οικονομικού συμβούλου της Ι. Μ. Βατοπεδίου και εμφανιζόμενου ως ιδιοκτήτη των κυπριακών εταιρειών, τα χρήματα που διαχειρίζονται οι δύο κυπριακές εταιρείες είναι χρήματα που προέρχονται από δάνεια τραπεζών του ομίλου Marfin έναντι καταθέσεων που είχε η Ι. Μ. Βατοπεδίου. (28.29. 1/12) Η μη ικανοποίηση του αιτήματος των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για κατάθεση αντιγράφων των δανειακών συμβάσεων καθιστά αδύνατη προς το παρόν τη διακρίβωση των όρων του δανεισμού και του τρόπου με τον οποίο τρίτο νομικό πρόσωπο (εταιρείες) λαμβάνουν δάνεια, παρά το ελάχιστο μετοχικό τους κεφάλαιο με καταθέσεις άλλου νομικού προσώπου, καθώς και του σκοπού του κάθε δανείου. Σε κάθε περίπτωση, κάτι μη νόμιμο υποκρύπτεται όταν ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, και μάλιστα Ιερά Μονή με προσδιορισμένο σκοπό λειτουργίας ως μη κερδοσκοπικό, χρησιμοποιεί κεφάλαιά του, προκειμένου, με δανεισμό από Τράπεζες για κερδοσκοπικές δραστηριότητες, να προχωρά σε χρηματοπιστηριακές και άλλες επενδύσεις, όχι στο όνομά του, αλλά μέσω κυπριακών εταιρειών.

Ιδιαίτερης προσοχής πρέπει να τύχει η ουσιαστική «παρέμβαση» της Ι. Μ. Βατοπεδίου στο Χρηματιστήριο, όταν αγοράζει μετοχές του ΟΤΕ αξίας 30.000.000 ευρώ την εβδομάδα πριν τις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2007, τις οποίες πουλά ημέρα Δευτέρα 17/9/07 αμέσως μετά τις εκλογές (βλ. κατάθεση κ. Θεμιστοκλή Αντωνίου, 8/12/08). Ο ίδιος καταθέτει ότι δάνειο ύψους 50 εκατομμυρίων ευρώ από την Marfin προς τη Μονή διατίθεται αυθημερόν για τη συμμετοχή της Μονής στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της MIG.

Η διαχείριση των κεφαλαίων της Μονής δια του κ. Κοιρανίδη και των κυπριακών εταιρειών Rassadel και Madeus

Αναλυτικότερα, σύμφωνα και πάλι με τους ισχυρισμούς του κ. Κοιρανίδη, ο ίδιος αμείβεται από την Ι. Μ. Βατοπεδίου μέσω συμβάσεων διαχείρισης που προβλέπουν απόδοση 5% των κερδών στον ίδιο και 95% των κερδών

στην Ι. Μ. Βατοπεδίου (σελ. 12, 1/12/08), ενώ οι δύο κυπριακές εταιρείες, των οποίων ο ίδιος εμφανίζεται ως ιδιοκτήτης, έχουν διαχειριστεί κεφάλαια για λογαριασμό της Ι. Μ. Βατοπεδίου (σελ. 28 -29, 1/12/08), ως εξής:

- Η εταιρεία Madeus διέθεσε τουλάχιστον 29.000.000 ευρώ (30.000.000 και 35.000.000 ευρώ σύμφωνα με άλλα σημεία της κατάθεσής του), τα οποία επενδύθηκαν για τη συμμετοχή κατά 30% στο μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου Πάπιστα.

- Η εταιρεία Rassadel διαχειρίστηκε 80.000.000 ευρώ (83.000.000 ευρώ σύμφωνα με άλλο σημείο της κατάθεσής του), τα οποία επενδύθηκαν εν μέρει για συμμετοχή κατά 30% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ και εν μέρει χρηματοπιστηριακά μέσω χαρτοφυλακίου.

Πέρα από τη διακρίβωση του τρόπου με τον οποίο κεφάλαια της Ι. Μ. Βατοπεδίου χρησιμοποιήθηκαν ως βάση δανεισμού αλλοδαπών εταιρειών με εμφανιζόμενο ως ιδιοκτήτη τον κ. Κοιρανίδη και τελικό δικαιούχο την Ι. Μ. Βατοπεδίου, ο ισχυρισμός του κ. Κοιρανίδη ότι η Μονή λόγω των χρηματοπιστηριακών εξελίξεων έχει απολέσει ποσό ύψους 20.000.000 ευρώ, δημιουργεί πρόσθετο θέμα ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές της νομιμότητας, αλλά και των αποτελεσμάτων της διαχείρισης της Ι. Μ. Βατοπεδίου, που εν τέλει είναι ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

Τα μέχρι τώρα συμπεράσματα από τον μερικό έλεγχο των τραπεζικών λογαριασμών της Ι. Μ. Βατοπεδίου στην Ελλάδα σχετικά με τις επενδύσεις της τελευταίας μέσω των κυπριακών εταιρειών

Σύμφωνα με την έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, αλλά και τις καταθέσεις των συντακτών της, η Ι. Μ. Βατοπεδίου, χρησιμοποιώντας ως εξασφαλίσεις έναν συνδυασμό χρηματοπιστηριακών τίτλων και ακινήτων, ανοίγει δανειακούς λογαριασμούς και, επειδή δεν επιθυμεί να εμφανίζεται ιδίω ονόματι ότι αγοράζει μετοχές με τα ποσά των δανείων ή προβαίνει σε άλλες επενδύσεις, δημιουργεί επενδυτικούς βραχίονες μέσω των κυπριακών εταιρειών. Οι δανειακοί, λοιπόν, λογαριασμοί ανοίγονται έναντι των χρηματοπιστηριακών τίτλων που θα αγορασθούν με τις εκταμιεύσεις από τους ίδιους τους λογαριασμούς, αλλά και με επιπλέον εξασφαλίσεις ακίνητα της Ι. Μ. Βατοπεδίου. Οι κυπριακές εταιρείες (λχ. Rassadel), που προβαίνουν τελικά στην αγορά των μετοχών, για λογαριασμό της Μονής, συμβάλλοντας στις δανειακές συμβάσεις ως εγγυητές. (σελ. 89, 112, 8/12/08)

Με δεδομένη, όμως, την αγορά μετοχών ή την υλοποίηση άλλων επενδυτικών κινήσεων από τις κυπριακές εταιρείες, που ναι μεν εμφανίζονται να συμβάλλονται με εξασφαλίσεις της Μονής, αλλά δεν αποκλείεται να δρουν όχι μόνο για λογαριασμό της Ι. Μ. Βατοπεδίου αλλά και για λογαριασμό άλλων εμπλεκόμενων, είναι απαραίτητο να διακριβωθούν οι τελικοί αποδέκτες τόσο των χρηματικών ποσών που διακινούνται από την Ι. Μ. Βατοπεδίου εντός και εκτός Ελλάδας μέσω τραπεζικών λογαριασμών, εμβασμάτων, επιταγών, ακόμα και μετρητών, όσο και των αντίστοιχων ποσών με αντίστοιχες μεθόδους των κυπριακών εταιρειών και του συνόλου των εμπλεκόμενων φυσικών και νομικών προσώπων.

Σύμφωνα με τις καταθέσεις της 8/12/08 των τραπεζικών κ.κ. Ι. Γούσιου, Θ. Αντωνίου και Κ. Γεωργαρά, η Ι. Μ. Βατοπεδίου, μέσω των κυπριακών εταιρειών, πράγματι, όπως κατέθεσε και ο κ. Α. Κοιρανίδης, επέλεξε χρηματοπιστηρια-

κές επενδύσεις, αλλά και επενδύσεις στις εταιρείες του Ομίλου Πάπιστα, αν και, σύμφωνα με αυτές τις καταθέσεις, οι επενδύσεις της Μονής στο Όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ εμφανίζονται της τάξης των 35.000.000 ευρώ, τόσο προς την ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΕ, όσο και προς την ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ. (σελ. 117, 8/12/08). Στο δε χρηματιστηριακό τομέα το χαρτοφυλάκιο της Rassadel εξαντλείται σχεδόν στο σύνολό του σε μετοχές του Ομίλου MIG. (σελ. 102, 8/12/08)

Ωστόσο, η Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος δηλώνει άγνοια ή διατυπώνει αμφιβολία για τη σκοπιμότητα τραπεζικών συναλλαγών σημαντικών ποσών, αποκαλύπτοντας, βεβαίως, και την προχειρότητα του ίδιου του ελέγχου, τουλάχιστον μέχρι σήμερα. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- κατάθεση από λογαριασμό της Madeus σε λογαριασμό της ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ 900.000 ευρώ, χωρίς να είναι γνωστή η σκοπιμότητα της συναλλαγής. (σελ. 7 Έκθεσης)

- έμβασμα 600.000 ευρώ στις 7/12/06 από την Rassadel προς την ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ, χωρίς να προσδιορίζεται με βεβαιότητα η σκοπιμότητα της συναλλαγής (σελ. 10 Έκθεσης)

- επιταγές συνολικού ύψους 500.000 ευρώ σε διαταγή της ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ, του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ, με άγνωστα στοιχεία εξόφλησης. (σελ. 17 Έκθεσης)

- ανάληψη 750.000 ευρώ σε δύο ημερομηνίες (15/5/07 και 12/6/07) από το Μοναχό Ευδόκιμο σε τραπεζική επιταγή της Ι. Μ. Βατοπεδίου με αδιευκρίνιστο δικαιούχο. (σελ. 20 Έκθεσης)

- ανάληψη μετρητών 2.000.000 ευρώ από εκπρόσωπο της Ι. Μ. Βατοπεδίου, χωρίς να διευκρινίζεται που κατέληξαν (σελ. 23, Έκθεσης)

- είσπραξη από τον επιχειρηματία Σαχπατζίδη επιταγής της Μονής ύψους 1 εκατομμυρίου ευρώ σε μετρητά συναλλαγές και αγοραπωλησίες της Μονής με την κυπριακή εταιρία TORCASO, που δεν έχουν διευκρινισθεί

Από όλα τα παραπάνω καθίσταται προφανές ότι η σκόπιμη καθυστέρηση έγκυρης και επαρκούς διατύπωσης και ικανοποίησης αιτημάτων σχετικά με τον έλεγχο των μέσω τραπεζών, επιταγών και χρηματιστηριακών συναλλαγών χρηματικών ροών της Ι. Μ. Βατοπεδίου και των εμπλεκόμενων κυπριακών εταιρειών στις επενδυτικές της κινήσεις είναι προφανές πως **αποστερεί την Εξεταστική Επιτροπή από στοιχεία αποδεικτικά για τη διακρίβωση των τελικών δικαιούχων των ποσών.**

Οι σκοπιμότητες της εμπλοκής κυπριακών εμπιστευματοδόχων εταιρειών με αφανείς μετόχους

Είναι γεγονός πως, λόγω της κείμενης εσωτερικής φορολογικής νομοθεσίας φοροαπαλλαγών της Εκκλησίας, η Ιερά Μονή Βατοπεδίου αντιμετώπιζε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς στην Ελλάδα για επενδυτικές κινήσεις σχετικά με την ακίνητη περιουσία της, αλλά και με τα εν γένει έσοδά της. Μόνο εφόσον αποφάσιζε να πωλήσει τα ακίνητά της, ο αγοραστής αυτών θα εφορολογείτο κανονικά, γεγονός που ούτως ή άλλως συνέβη σε όλες τις περιπτώσεις μεταβιβάσεων σε τρίτους των δημοσίων ακινήτων που είχαν εκχωρηθεί στη Μονή.

Κατά συνέπεια, πέρα από το ζήτημα του ελέγχου νομιμότητας εξαγωγής και διαχείρισης κεφαλαίων ΝΠΔΔ μέσω των κυπριακών εταιρειών Rassadel Co Ltd και

Madeus, έλεγχος που υπάγεται στην αρμοδιότητα εποπτικών και εισαγγελικών οργάνων, προκύπτει ένα πραγματικό ζήτημα που ενισχύει τις υπόνοιες παράνομης διακίνησης μαύρου χρήματος. **Διότι, εφόσον ζήτημα αποφυγής φορολογίας δεν προέκυψε στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, καθώς η Ι. Μ. Βατοπεδίου απολαμβάνει στην Ελλάδα φοροαπαλλαγών ευνοϊκότερων του φορολογικού καθεστώτος των συγκεκριμένων κυπριακών εταιρειών, η μόνη εναπομείνουσα σκοπιμότητα ίδρυσής τους είναι η απόκρυψη των χρηματικών κινήσεων ποσών που σχετίζονται με ύποπτες ή παράνομες δραστηριότητες, όπως π.χ. από την αύξηση της περιουσίας της Μονής μέσω του Κυβερνητικού Σχεδίου ανταλλαγών** των περιοχών της Βιστωνίδας, ωσάν να ανήκαν στη Μονή, ενώ ανήκαν πραγματικά στο Ελληνικό Δημόσιο, με άλλες δημόσιες εκτάσεις σε όλη την Ελλάδα και μάλιστα με αδιαφανείς διαδικασίες και σκόπιμες παραλείψεις που διόγκωσαν τη ζημία του Δημοσίου και αντιστοίχως το κέρδος των εμπλεκόμενων. Ουσιαστικά η απαλλασσόμενη από φόρους στην Ελλάδα Ι. Μ. Βατοπεδίου επέλεξε να μεταφέρει εικονικά την οικονομική της διαχείριση στην Κύπρο και να φορολογηθεί, προκειμένου να αποσιωπηθούν οι διαδρομές των χρηματικών ροών.

Για το λόγο αυτό, μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής επέμεναν, από την πρώτη στιγμή της αποκάλυψης της ύπαρξης των συγκεκριμένων κυπριακών εταιρειών και της άμεσης διασύνδεσής τους με την Ι. Μ. Βατοπεδίου, να αιτηθεί από το Προεδρείο της Επιτροπής το άνοιγμα όλων των σχετικών τραπεζικών και δανειακών λογαριασμών σε Ελλάδα και Κύπρο. Διότι είναι προφανές ότι **προκύπτουν ενδείξεις για επιχείρηση απόκρυψης των τελικών αποδεκτών χρηματικών ποσών και δυστυχώς η δυσανεξία του ίδιου του Προέδρου της Επιτροπής να προχωρήσει ο έλεγχος εκεί ακριβώς ενισχύει αυτές τις ενδείξεις και καταδεικνύει έντονο Κυβερνητικό ενδιαφέρον για τη συγκαλύψη της ταυτότητας των τελικών αποδεκτών** (σελ. 63, 23/11/08)

ΙΣΤ. Δεν έχουν ικανοποιηθεί τα αιτήματα των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για άνοιγμα κινήσεων λογαριασμών, χρηματιστηριακών συναλλαγών, κλπ. Αδράνεια Ελεγκτικών Μηχανισμών Υπουργείου Οικονομικών (ΥΠΕΕ, Επιτροπή για το μαύρο χρήμα)

«Αυτό που ξενίζει σε τελική ανάλυση είναι το πού κατέληξαν τα μετρητά. Είναι τεράστιες οι κινήσεις των μετρητών.» (Ι. Γούσιος, τραπεζικός υπάλληλος, συντάκτης της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος σχετικά με τις κινήσεις όσων λογαριασμών της Ι. Μ. Βατοπεδίου έχουν ήδη ανοιχθεί, σελ. 78, 8/12/08)

Είναι γεγονός, πως με ευθύνη του Προεδρείου και της Κυβερνητικής Πλειοψηφίας των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής, δεν διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες αρχές εγκαίρως και στο σύνολό τους ρητά διατυπωθέντα αιτήματα μελών της Επιτροπής σχετικά με την πλήρη διαλεύκανση των χρηματικών και επενδυτικών κινήσεων της Ι. Μ. Βατοπεδίου και των συνδεδεμένων με αυτήν φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και των τελικών αποδεκτών των χρηματικών ροών που προήλθαν απευθείας ή μέσω επενδύσεων από αδήλωτες υπεραξίες που παρήχθησαν δια των χαριστικών ανταλλαγών, αλλά και από τραπεζικό δανεισμό με εξασφάλιση ακίνητα. Ακόμη όμως και τα διαβι-

βασθέντα στις αρμόδιες αρχές αιτήματα απαντήθηκαν μερικώς ή καθόλου και πάντως με αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Κατόπιν αυτών, **οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, επανέφεραν, με το παρακάτω έγγραφο, το σύνολο των μη ικανοποιηθέντων, παρά τη ρητή υποβολή τους κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής, αιτημάτων τους.** Αυτό το έγγραφο, το οποίο κατετέθη στην Εξεταστική Επιτροπή την 8/12/08, ενσωματώνεται στο παρόν Πόρισμα, ως απόδειξη των σκόπιμων πλημμελειών και παραλείψεων εκ μέρους της Κυβερνητικής Πλειοψηφίας, αλλά και της αδικαιολόγητης αδράνειας των αρμοδίων ελεγκτικών μηχανισμών κατά κύριο λόγο του Υπουργείου Οικονομικών στη διαδικασία διαλεύκανσης της ταυτότητας των πραγματικών ωφελούμενων από τη συνολική ζημία του Δημοσίου μέσω των παράνομων ανταλλαγών.

Το πλήρες κείμενο του εγγράφου έχει ως εξής:

«Στο σκάνδαλο του Βατοπεδίου η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, με κεντρικό συντονισμό, αφού αδικαιολόγητα παραιτήθηκε από την έκδοση απόφασης μιας ήδη κερδισμένης δίκης και χωρίς την ύπαρξη νόμιμων τίτλων εκ μέρους της Μονής, αντιμετώπισε τις περιοχές της Βιστωνίδας ως δήθεν ιδιοκτησία της Μονής και προχώρησε στην εκχώρηση τεράστιας δημόσιας ακίνητης περιουσίας στη Μονή Βατοπεδίου, με ανταλλαγές που χαρακτηρίζονται από επιλεκτικές υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις, μέσω των οποίων διακινήθηκαν τεράστιες υπεραξίες, σε βάρος της περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου.

Τα κεντρικά ερωτήματα, που επιτείνονται από τα μέχρι τώρα ευρήματα της Εξεταστικής Επιτροπής, σε σχέση με το άνοιγμα των λογαριασμών, είναι δύο:

(α) Πού πήγαν τα λεφτά, στα οποία αντιστοιχούν αυτές οι υπεραξίες;

(β) Ποια ήταν τα πραγματικά κίνητρα, οι εμπλεκόμενοι και οι τελικοί ωφελούμενοι όλης αυτής της επιχείρησης λεηλασίας του δημόσιου πλούτου;

Για να απαντηθούν αυτά τα ερωτήματα, η πολιτική ηγεσία έχει καθήκον να διασφαλίσει ότι οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Ελληνικού Δημοσίου, με συνεργασία και με αλλοδαπές αρχές, θα προχωρήσουν στη συγκέντρωση συγκεκριμένων στοιχείων και στην υποβολή τους στη διάθεση της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής.

Οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που είναι μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεών της, έχουν ζητήσει, από την αρχή, αλλά και στην πορεία εξέλιξης της έρευνας και των νέων στοιχείων που αυτή ανέδειξε, από το Προεδρείο, να κατατεθούν στην Επιτροπή κρίσιμα στοιχεία.

Δυστυχώς, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που εποπτεύει τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, δηλαδή την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων και την Επιτροπή Καταπολέμησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του Ν. 3691/08, επιδεικνύει (η ίδια και οι εποπτευόμενες Αρχές) συμπεριφορές συγκάλυψης. Τα διατυπωθέντα κατά τις συνεδριάσεις της Εξεταστικής Επιτροπής αιτήματα διαλεύκανσης είτε έχουν αγνοηθεί είτε έχουν ικανοποιηθεί μερικώς και με καθυστέρηση, με αποτέλεσμα, στη διάθεση της Επιτροπής να βρίσκονται ελλιπή **στοιχεία τραπεζικών λογαριασμών ορισμένων μόνο εμπλεκόμενων, που επιτείνουν τις ενδείξεις για διακίνηση μαύρου χρήματος, και ταυτόχρονα, διαπιστώνεται συστηματική άρνηση να παρασχεθούν άλλα κρίσιμα στοι-**

χεία που έχουν ζητηθεί, αναγκαία για την ταυτοποίηση των τελικών αποδεκτών του μαύρου χρήματος.

Αυτές οι συμπεριφορές, σε συνδυασμό με τη βεβαιωμένη, εκ μέρους της Κυβερνώσας παράταξης, ολοκλήρωση των ερευνών της Εξεταστικής Επιτροπής, επιβεβαιώνουν ότι **αυτή η Κυβέρνηση, έχοντας αποτύχει στην αντιθεσμική εκστρατεία της για συγκάλυψη του σκανδάλου, επιδίδεται πλέον σε μια εναγώνια εκστρατεία διασφάλισης ατιμωρησίας για τους εμπλεκόμενους.**

Για το λόγο αυτόν και επειδή η ηθική και πολιτική επιταγή της πλήρους διαλεύκανσης, της απόδοσης ευθυνών στους πραγματικούς ηθικούς και υλικούς αυτουγούς αυτού του σκανδάλου και της αποκατάστασης της ζημίας που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο, **δεν μπορεί να περιοριστεί στα στενά όρια, που προσπαθεί να επιβάλει η Κυβέρνηση παράταξη, ούτε είναι νοητό να θυσιάστεί στο θωμό της «ατιμωρησίας» των εμπλεκόμενων - μέσα από την αποσιώπηση κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων - επαναφέρουμε λεπτομερώς στο σύνολό τους τα αιτήματά μας:**

A. Να υποβληθούν ΑΜΕΣΑ στην Εξεταστική Επιτροπή από τις εμπλεκόμενες Τράπεζες αντίγραφα των δανειακών συμβάσεων που υπέγραψαν με τη Μονή Βατοπεδίου και τα συνδεδεμένα με αυτήν νομικά ή φυσικά πρόσωπα, MADEUS, RASSADEL, κλπ (το ύψος των οποίων, όπως κατέθεσε ο κ. Α. Κοιρανίδης, υπερβαίνουν τα 110 εκατ. ευρώ), καθώς και των εταιρειών που αξιοποίησαν εμπορικά τα εκχωρηθέντα ακίνητα (NOLIDEN LTD, ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε., ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΚΑΛΗΣ – ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΦΑΚΑΛΗ Ο.Ε., Θ. & Δ. ΔΟΥΡΟΣ Ο.Ε., ΑΝΤΩΝΙΟΣ & ΟΥΜΒΕΡΤΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ Ο.Ε. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΔΟΜΟΣ 5 Ο.Ε. – Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.), αλλά και του συνόλου των εταιρειών του Ομίλου Πάπιστα, **μαζί με την κίνηση των δανειακών λογαριασμών** που αφορούν αυτές τις συμβάσεις και συγκεκριμένα με **ανάλυση των ποσών εκταμιεύσεων και πού κατευθύνθηκαν.**

B. Να ανοιχθούν οι χρηματιστηριακοί λογαριασμοί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, αλλά και στο Χρηματιστήριο της Κύπρου, των εταιρειών RASSADEL, MADEUS, BENSECRA, IVER MANAGEMENT, καθώς και των εταιρειών του Ομίλου Πάπιστα (ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε., ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Α.Ε., VALUE SERVICES Α.Ε., ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε., GSM Α.Ε., PAPISTAS TRADING EUROPE LTD, ΕΛΕΑ Α.Ε., SP CAPITAL HOLDING REAL ESTATE LTD, ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ΑΝΘΕΜΙΑΣ Α.Ε.), καθώς και των νομίμων εκπροσώπων τους, ιδίως για τις εξωχώριες εταιρείες, και να προσκομιστούν αντίγραφα πινακιδίων αγοραπωλησίας μετοχών και άλλων χρηματιστηριακών προϊόντων, καθώς και αναλυτικός κατάλογος των τραπεζικών λογαριασμών που χρεώνονταν και πιστώνονταν με τις αγορές και ρευστοποιήσεις μετοχών και άλλων χρηματιστηριακών προϊόντων αντίστοιχα, με στοιχεία από τις χρηματιστηριακές εταιρείες που διενεργούσαν τις συναλλαγές για τις ανωτέρω εταιρείες και πρόσωπα. Να διερευνηθεί και να απαντηθεί αν οι εταιρείες RASSADEL και MADEUS είχαν πλήρη νομιμοποίηση, για να αποδειχθεί η ταυτότητα, η νομική οντότητα, η προέλευση των μετόχων τους, αλλά και αν υπήρχε μετοχολόγιο, μέχρι τελικού φυσικού προσώπου. **Από και προς ποια**

κατεύθυνση διακινήθηκαν τα χρήματα από τις χρηματιστηριακές εταιρείες; Προς ποιες τράπεζες (κλπ.); Τι κινήσεις έγιναν στις μερίδες των παραπάνω φυσικών και νομικών προσώπων που τηρούνται στο Αποθετήριο Αξιών Αθηνών;

Γ. Να κατατεθούν εκ μέρους των αρμοδίων εθνικών και Κυπριακών Αρχών, **η σύνθεση των μετόχων και η ταυτότητα των νομίμων εκπροσώπων, διαχειριστών και λοιπών «αξιωματούχων», κατά το Κυπριακό Δίκαιο, με ονομαστικοποίηση μέχρι φυσικού προσώπου** για τις εταιρείες RASADEL, MADEUS, BENSECRA, IVER MANAGEMENT, καθώς και για όλες τις εταιρείες του Ομίλου Πάπιστα (ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε., ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Α.Ε., VALUE SERVICES Α.Ε., ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε., GSM Α.Ε., ΡΑΠΙΣΤΑΣ TRADING EUROPE LTD, ΕΛΕΑ Α.Ε., SP CAPITAL HOLDING REAL ESTATE LTD, ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ΑΝΘΕΜΙΑΣ Α.Ε.).

Δ. Να ζητηθεί το **άνοιγμα όλων των τραπεζικών λογαριασμών και η γνωστοποίηση ύπαρξης θυρίδων θησαυροφυλακίων** της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, των άλλων δύο Νομικών Προσώπων της Μονής (που εμφανίζονται στα έγγραφα της Αγροτικής Τράπεζας, δηλαδή: **ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ ΣΚΗΤΗ ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑ, ΑΦΜ: 999736923, ΔΟΥ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ και ΙΕΡΑ ΒΑΤΟΠΕΔΙΝΗ ΚΟΙΝ. ΣΚΗΤΗ ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ, ΑΦΜ: 999736900, ΔΟΥ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ**), καθώς και των Μοναχών Εφραίμ, Αρσενίου, Ευδοκίμου, Αναστασίου, αλλά και των κ.κ. Κοιρανίδη και Πάπιστα, σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας και άλλων κρατών, από το έτος 2005 έως σήμερα.

Ε. Επίσης, να ζητηθεί το **άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών και γνωστοποίησης ύπαρξης θυρίδων θησαυροφυλακίων** των εταιρειών RASADEL, SP CAPITAL HOLDING REAL ESTATE LTD, MADEUS και των παραπάνω εταιρειών του Ομίλου Πάπιστα (βλ. σημείο Γ), καθώς και των νομίμων εκπροσώπων τους, ιδίως για τις εξωχώριες εταιρείες, **σε όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας και άλλων κρατών.**

ΣΤ. Να κατατεθούν στην Επιτροπή, **αντίγραφα διπλής όψεως των σωμάτων όλων των επιταγών**, που εκδόθηκαν είτε **από λογαριασμούς όψεως** της Μονής και των οικονομικών διαχειριστών της, αλλά και των εταιρειών RASADEL και MADEUS, είτε **τραπεζικών επιταγών** που εκδόθηκαν με εντολή των παραπάνω, ποσού άνω των 50.000 ευρώ, κατά την ημερομηνία εξόφλησής τους, ώστε να είναι διακριτή η κίνησή τους **βάσει των οπισθογραφησέων τους** και του **τελικού κοιμιστή** τους, ανεξάρτητα από το αν έχουν εξοφληθεί στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή. Καθώς και οποιαδήποτε παραστατικά τρίτων που συσχετίζονται ή συμψηφίζονται με αντίστοιχα παραστατικά της Μονής.

Ζ. Να κατατεθούν στην Εξεταστική Επιτροπή, **εκτός από τα συμβόλαια, και όλα τα προσύμφωνα αγοράς από τρίτους**, απ' όλες τις εταιρείες που ανέλαβαν να ανεγείρουν ακίνητα στις εκτάσεις που ανταλλάχτηκαν με τη Μονή Βατοπεδίου.

Η. Από τα στοιχεία που μας έχουν παρασχεθεί (δεκάδες λογαριασμοί, χιλιάδες κινήσεων), καθίσταται προφανές ότι είναι αδύνατο η Ιερά Μονή Βατοπεδίου, με ίδια μέσα, να παρακολουθούσε λογιστικά και ελεγκτικά το σύνολο των λογαριασμών και κινήσεων της ίδιας και των διαφόρων

εταιρειών υπό τον έλεγχό της. **Για το λόγο αυτό, ζητάμε:**
(α) **Να ερευνηθεί άμεσα και γνωστοποιηθεί στην Εξεταστική Επιτροπή που βρίσκεται εγκατεστημένο το πραγματικό λογιστήριο της Μονής, που διεκπεραιώνει τις παραπάνω πράξεις.**

(β) **Να απαιτηθεί αμέσως έλεγχος και κατάθεση στην Επιτροπή μας των στοιχείων της τελευταίας δεκαετίας, όλων των κινήσεων του πραγματικού λογιστηρίου της Μονής.**

Το γεγονός αυτό προϋποθέτει το σφράγισμα του πραγματικού λογιστηρίου της Μονής, από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες της Πολιτείας. Η Κυβέρνηση, όταν εδώ και μήνες γνωρίζει το μέγεθος του προβλήματος, είναι απόλυτα εκτεθειμένη, γιατί δεν έχει διατάξει ακόμη έλεγχο από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές.

**Οι συμμετέχοντες στην Εξεταστική Επιτροπή
Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ**

**Γιάννης Δριβελέγκας
Μιχάλης Καρχιμάκης
Μάρκος Μπόλαρης
Γρηγόρης Νιώτης
Γιώργος Παπαγεωργίου
Γιώργος Πεταλωτής
Ντίνος Ρόβλιας
Θεοδώρα Τζάκρη»**

Μετρητά, θαλίτσες, ισχυρές ενδείξεις διακίνησης και ξεπλύματος μαύρου χρήματος... ενώ παραμένουν αδιευκρίνιστοι οι τελικοί αποδέκτες

Λίγο μετά την κατάθεση του παραπάνω εγγράφου, οι έντονοι προβληματισμοί των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ επιβεβαιώθηκαν από τις καταθέσεις των τραπεζικών που συνέταξαν την υποβληθείσα στην Επιτροπή Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, οι οποίοι δήλωσαν και οι ίδιοι εκπληκτοι από τα τεράστια ποσά και την ευκολία με την οποία διακινήθηκαν, είτε ως μετρητά με επιταγές και εμβάσματα, είτε ακόμα και με «βαλίτσες», ενώ έγινε λόγος και για ενδείξεις κινήσεων «μαύρου χρήματος», ενώ οι τελικοί αποδέκτες των ποσών παραμένουν άγνωστοι, λόγω της περιορισμένης έρευνας σχετικά με τις κινήσεις των λογαριασμών.

Σύμφωνα με τις καταθέσεις των συντακτών της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος, η Ι. Μ. Βατοπεδίου, βάσει των τραπεζικών λογαριασμών μόνο Ελληνικών Τραπεζών και βάσει του μέρους των στοιχείων που μέχρι σήμερα έχουν διερευνηθεί, είχε δύο μεγάλους δανειακούς λογαριασμούς, και συγκεκριμένα έναν στην Marfin με πιστοδοτικό όριο 135.000.000 ευρώ και έναν στην Εμπορική Τράπεζα με πιστοδοτικό όριο 48.500.000 ευρώ. Η αιτιολογία για τη χορήγηση των δανείων στην Ι. Μ. Βατοπεδίου ήταν η χρηματοδότηση επενδύσεων είτε σε κινητές αξίες είτε σε ακίνητα, με αντίστοιχες εξασφαλίσεις των τραπεζών είτε με τη μορφή ακινήτων είτε με τη μορφή τίτλων. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τον κ. Ι. Γούσιο, συντάκτη της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος:

«Από κει ξεκινούν τα πιο πολλά ποσά, δηλαδή αντλείς από το δανειακό, πιστώνεις λογαριασμούς όψεως και από κει κυκλοφορεί το χρήμα δεξιά και αριστερά.» (σελ. 73, 8/12/08).

«... χιλιάδες οι κινήσεις. Δηλαδή καταθέτει, τα παίρνει

ένας, μέχρι και βαλίτσες είδα που τα παίρνουν με βαλίτσα, τα πάνε σε ένα λογαριασμό, σε δεύτερο, σε τρίτο...» (σελ. 120, 8/12/08

Οι καταθέσεις των συντακτών της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος ουσιαστικά επιβεβαίωσαν ότι παραμένουν κρίσιμα αναπάντητα ερωτήματα για τον πυρήνα αυτού του σκανδάλου, τη διακρίβωση δηλαδή των μεθόδων και των προσώπων που προσπορίστηκαν χρηματικά και οικονομικά οφέλη που προέκυψαν από αδικαιολόγητη και με αντίστοιχη ζημία του Δημοσίου αύξηση της περιουσίας της Μονής.

Επισημαίνεται ότι από την ως άνω έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, σε συνδυασμό με τις αναλυτικές κινήσεις των λογαριασμών της Μονής, προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι άνω των 27 εκατομμυρίων ευρώ κατευθύνονται σε άγνωστους προορισμούς, ποσό δε τουλάχιστον 8 εκατομμυρίων ευρώ έχουν αναληφθεί σε μετρητά (βαλίτσες).

ΙΖ. Παράπλευρες επιβαρυντικές περιπτώσεις: μισθώσεις ακινήτων συμφερόντων Πάπιστα από το Υπουργείο Οικονομικών

Εδώ και χρόνια η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων Θεσσαλονίκης ζητεί από την προϊσταμένη της αρχή, το Υπουργείο Οικονομικών, να εγκρίνει τη μετεγκατάστασή της από το κτίριο του Καλοχωρίου, όπου εδρεύει επί χρόνια, σε άλλο, στην ανατολική περιοχή της Θεσσαλονίκης. Το Υπουργείο εγκρίνει και αναθέτει στην Κτηματική Υπηρεσία να προκηρύξει διαγωνισμό για την εξεύρεση του κατάλληλου κτιρίου. Το τμήμα Θεσσαλονίκης της Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου προκηρύσσει τον διαγωνισμό προσδιορίζοντας ότι ενδιαφέρεται για χώρους γραφείων έκτασης 3.070 τ.μ. καθαρά (4.700 μικτά) και χώρο στάθμευσης 2.300 τ.μ.. Στην προκήρυξη αναφέρεται ρητά ότι το μηνιαίο μίσθωμα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 50.000 ευρώ (περίπου 10 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο), μίσθωμα που θεωρείται εξόχως υψηλό, αν αναλογιστεί κανείς ότι αυτή είναι η τιμή μίσθωσης για πολυτελή διαμερίσματα στις ακριβότερες περιοχές της Θεσσαλονίκης, ενώ ο διαγωνισμός αφορά κτίριο που θα μπορούσε να είναι εκτός οικισμών.

Ο διαγωνισμός γίνεται στις αρχές του 2006 και κηρύσσεται άγονος, αν και υπάρχουν προσφέροντες, οι οποίοι καλύπτουν τους όρους της προκήρυξης. Ο Όμιλος Πάπιστα δεν μετέχει στον διαγωνισμό. Στη συνέχεια, η εξέλιξη είναι τουλάχιστον περιέργη, με οσμή σκανδάλου. Η εξέλιξη αυτή περιγράφεται σε δημοσιεύματα των εφημερίδων «Το Παρόν» και «Εθνος» της 7/12/2008, ως εξής:

Το ως άνω στεγαστικό πρόγραμμα ανατέθηκε από τον Όμιλο Πάπιστα στον μηχανικό Βασίλη Βλασερό, συνεργάτη του κ. Κ. Γκράτζιου, διευθύνοντος συμβούλου της ΚΕΔ κατά την περίοδο κατά την οποία συνεργάζονταν στην κατασκευή του εμπορικού κέντρου Mediterranean Cosmos, στο οποίο ο δεύτερος ήταν επικεφαλής του έργου, ενώ ο πρώτος ήταν εποπτεύων, ως στέλεχος της διοίκησης μεγάλης αναπτυξιακής εταιρείας.

Με την ολοκλήρωση του έργου αυτού, ο κ. Γκράτζιος ανέλαβε τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου στην ΚΕΔ, ενώ ο κ. Βλασερός συνεχίζει να ασχολείται με την αγορά ακινήτων.

Στη συνέχεια, εξευρίσκεται μια συμβατή με τις απαιτήσεις του διαγωνισμού έκταση, της οποίας η ιδιοκτησία

ανήκει στην εταιρία ΕΛΤΡΑΚ. Προσεγγίζεται η εταιρεία από τον Όμιλο Πάπιστα και της δηλώνεται ότι προτίθενται να αγοράσουν την έκταση, αντικειμενικής αξίας 3,5 εκατ. ευρώ, με 5,5 εκατομμύρια, εφόσον όμως κερδίσουν τον διαγωνισμό για τη στέγαση της ΥΠΕΕ. Η εταιρία ΕΛΤΡΑΚ συμφωνεί και με απόφασή της ορίζει ως πληρεξούσιό της για να διαχειριστεί την υπόθεση της έκτασης τον ίδιο τον κ. Βλασερό, ο οποίος μία εβδομάδα μετά εμφανίζεται ως μέλος στα διοικητικά συμβούλια όλων των εταιρειών του ομίλου Πάπιστα, με αλλαγές στη σύνθεσή τους, που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ υπ. αριθμ. 8814 της 30ής Ιουλίου του 2007.

Τον Αύγουστο του 2007 επαναλαμβάνεται ο διαγωνισμός της Κτηματικής Υπηρεσίας 20 ολόκληρους μήνες μετά από τον άγονο διαγωνισμό του Ιανουαρίου του 2006, τον Αύγουστο του 2007. Η προκήρυξη του επαναληπτικού διαγωνισμού έχει δύο διαφορές σε σχέση με την πρώτη: Ο χώρος στάθμευσης μειώνεται κατά μερικές εκατοντάδες μέτρα, ώστε να καλύπτεται το οικοπέδο της εταιρίας ΕΛΤΡΑΚ, και το προβλεπόμενο μηνιαίο μίσθωμα διπλασιάζεται από τα ήδη υπερβολικά 50.000 ευρώ στα 100.000! Στην προκήρυξη προβλέφθηκε διάταξη που επιτρέπει να γίνονται δεκτές προτάσεις όχι μόνο για μίσθωση συγκεκριμένου έτοιμου κτιρίου που καλύπτει τις προδιαγραφές, αλλά και αντίστοιχων προγραμμάτων ανοικοδόμησης, για τα οποία να έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια.

Υπό την πίεση των επερχόμενων εκλογών του Σεπτεμβρίου 2007, ο πληρεξούσιος της ιδιοκτήτριας εταιρίας ΕΛΤΡΑΚ κ. Βλασερός πιέζεται να ετοιμάσει τα αρχιτεκτονικά σχέδια και να εξασφαλίσει την απαιτούμενη οικοδομική άδεια από την Πολεοδομία Θεσσαλονίκης. Παράλληλα, συντάσσει και υπογράφει προσύμφωνο μεταξύ της ΕΛΤΡΑΚ και του ομίλου Πάπιστα, σύμφωνα με το οποίο η πρώτη, δια της υπογραφής του πληρεξουσίου της κ. Βλασερού, δεσμεύεται να πουλήσει στη δεύτερη, μέλος του ΔΣ της οποίας είναι ο κ. Βλασερός, το ακίνητο. Η έγκαιρη έκδοση της οικοδομικής άδειας από την Πολεοδομία Θεσσαλονίκης δεν φαίνεται να αποτελεί σημαντικό εμπόδιο. Στις 6 Ιουλίου του 2007 υποβάλλεται ο φάκελος στην Πολεοδομία και στις 25 του ίδιου μήνα η άδεια έχει εκδοθεί. Μία ημέρα πριν από την έκδοσή της συντάσσεται και υπογράφεται το προσύμφωνο μεταξύ ΕΛΤΡΑΚ και Πάπιστα για τη μεταβίβαση του ακινήτου, από τον κ. Βλασερό ως εκπρόσωπο της ΕΛΤΡΑΚ.

Στον διαγωνισμό προτείνονται έτοιμα κτίρια με μίσθωμα 10 ευρώ το τετραγωνικό και κάποια άλλα κτίρια –και εναλλακτικά σχέδιο οικοδόμησης– σε δική τους έκταση με 12 ευρώ το μέτρο. Η επιτροπή προκρίνει την πρόταση Πάπιστα, δηλαδή το σχέδιο της ΕΛΤΡΑΚ, συνοδευόμενο από προσύμφωνο πώλησης στην περίπτωση που επιλεγεί η πρόταση, προς 100.000 ευρώ μηνιαίο μίσθωμα, δηλαδή περισσότερο από 20 ευρώ το μέτρο, και ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή και με κλειστό συμβόλαιο δέκα ετών και δυνατότητα ανανέωσης.

Μετά την αναμενόμενη απόρριψη των ενστάσεων που υπέβαλαν οι μη επιλεγέντες του διαγωνισμού, ήρθε η ώρα να μεταβιβασθεί η έκταση από την ΕΛΤΡΑΚ στον Πάπιστα και να ξεκινήσει η ταχύτατη οικοδόμηση του κτιρίου. Στις 16 Οκτωβρίου του 2007 η ΕΛΤΡΑΚ μεταβιβάζει την έκταση στο συμφωνηθέν τίμημα των 5,5 εκατ. ευρώ, με μια σημαντικότερη διαφορά. Η μεταβίβαση δεν γίνεται στον όμιλο Πάπιστα –όπως ρητά προβλεπόταν στο προσύμφωνο που

κατατέθηκε στην επιτροπή του διαγωνισμού με βάση το οποίο έγινε αποδεκτή η προσφορά του Ομίλου— αλλά σε έναν ιδιώτη, ονόματι Ιορδάνη Παπαϊωάννου. Αυτός, σύμφωνα με το συμβόλαιο που συντάσσεται σε τραπεζικό κατάστημα στην Καλαμαριά, δίνει 5.460.000 ευρώ στην ΕΛΤΡΑΚ και γίνεται κάτοχος του ακινήτου. Λίγη ώρα μετά, ο Ιορδάνης Παπαϊωάννου μεταβιβάζει το ακίνητο που μόλις απέκτησε στον εκπροσωπούμενη εταιρία του ομίλου Πάπιστας, αυτήν τη φορά κ. Βασίλη Βλασερό, με 9.530.000 ευρώ. Με άλλα λόγια, ο κ. Παπαϊωάννου εμφανίζεται να κέρδισε μέσα σε μία ώρα 4.070.000 ευρώ.

Ερωτήματα προκύπτουν σχετικά με το αν είναι νόμιμη η μεταβίβαση του ακινήτου από την ΕΛΤΡΑΚ σε παρένθετο πρόσωπο και όχι στον Όμιλο Πάπιστας, με την οποία είχε συνάψει η ΕΛΤΡΑΚ το προσύμφωνο που υποβλήθηκε στην Κτηματική Υπηρεσία. Εννοείται επίσης πως είναι ακραία περίεργο και υποχρεωτικά ερευνητέο το γεγονός να υπογράφονται δύο συμβόλαια για το ίδιο ακίνητο στη διάρκεια της ίδιας ημέρας, καθώς δεν υπάρχει ο στοιχειώδης χρόνος για να γίνει η καταχώριση του ακινήτου σε κτηματολογικό γραφείο ή στο υποθηκοφυλακείο, προϋπόθεση για να ολοκληρωθεί η πρώτη μεταβίβαση, ώστε να είναι σύννομη η δεύτερη.

Σημειώτέον ότι νευραλγική θέση στις εταιρείες του κ. Πάπιστα κατέχει ο πρόεδρος της ΝΟΔΕ Κοζάνης της Νέας Δημοκρατίας κ. Γιώργος Τοπαλίδης, ο οποίος επί χρόνια υπήρξε υπεύθυνος ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου. Τα τελευταία χρόνια ο κ. Τοπαλίδης φέρεται να έχει αποχωρήσει από την εταιρεία, καθώς διορίστηκε αναπληρωτής περιφερειάρχης του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Εμμισθος συνεργάτης του ομίλου Πάπιστα είναι και ο κ. Θανάσης Κουτλουμπάνης, ο οποίος τελευταία τοποθετήθηκε υπεύθυνος Οργανωτικού της Νέας Δημοκρατίας για τη Δυτική Μακεδονία από τον κ. Δημήτρη Τσάμη, οργανωτικό γραμματέα της ΝΔ για όλη τη Βόρεια Ελλάδα και σύζυγο της συμβολαιογράφου που συνέταξε τα συμβόλαια για τις παραχωρήσεις των οικοπέδων του Δημοσίου στο Πανόραμα και στη Νέα Ραιδεστό προς τη Μονή Βατοπεδίου.

Εκτός από το κτίριο της ΥΠΕΕ, ο κ. Πάπιστας εκμίσθωσε κτίρια και για τη στέγαση των ΔΟΥ της Νέας Ιωνίας Θεσσαλονίκης και της Καλαμαριάς.

Είναι απολύτως εμφανές ότι τα εμπλεκόμενα πρόσωπα των αντισυμβαλλομένων στις ανωτέρω σκανδαλώδεις εκμισθώσεις, δηλαδή αφ' ενός ο διευθύνων σύμβουλος της ΚΕΔ κ. Γκράτζιος και αφ' ετέρου ο εκμισθωτής των ακινήτων κ. Αθανάσιος Πάπιστας, βασικός μέτοχος του ομώνυμου Ομίλου, συνδέονται μέσω του κ. Βλασερού. Ο κ. Βλασερός αφ' ενός υπήρξε επί έτη άμεσος συνεργάτης και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ιδιωτικής εταιρείας όπου εργαζόταν ως διοικητικό στέλεχος ο κ. Γκράτζιος, αφ' ετέρου ο ίδιος (Βλασερός) είναι μέλος σε όλα τα διοικητικά συμβούλια του Ομίλου Πάπιστα. Μάλιστα, στη συγκεκριμένη εκμίσθωση του κτιρίου προς την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων υπογράφει το μισθωτήριο εκ μέρους των εκμισθωτών. Παράλληλα, δεν είναι χωρίς σημασία το γεγονός ότι ο Όμιλος Πάπιστα αποτελεί εργοδότη σειράς βασικών στελεχών της Νέας Δημοκρατίας στην Βόρεια Ελλάδα.

Συνεπώς, γύρω από το σκάνδαλο της παράνομης μεταβίβασης δημόσιας περιουσίας από το Κράτος σε επιχειρηματίες αρεστούς στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας,

με ενδιάμεσο την Μονή Βατοπεδίου, είναι προφανές ότι έχει οργανωθεί ένα δίκτυο προσώπων και συμφερόντων, που λειτουργούν σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος, με ευθύνη του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και του Μεγάρου Μαξίμου, του οποίου επιλογή ήταν ο διορισμός του κ. Γκράτζιου ως διευθύνοντος συμβούλου της ΚΕΔ.

Δεδομένου ότι η πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας στην Εξεταστική Επιτροπή αρνήθηκε να δεχθεί την πρόταση του ΠΑΣΟΚ για την ανάγκη να κληθούν ή να επανακληθούν ως μάρτυρες, πρόσωπα όπως οι κ. κ. Βλασερός, Πάπιστας και Ευδόκιμος, προκειμένου να παράσχουν διευκρινήσεις, πλην των άλλων, και για τις πιθανές σχέσεις Γκράτζιου, Βλασερού, Πάπιστα και Μονής Βατοπεδίου, θεωρούμε ότι η διερεύνηση των σχέσεων αυτών θα μπορούσε να είναι αντικείμενο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης και σε κάθε περίπτωση των αρμοδίων δικαστικών αρχών.

Ειδικότερα, προκύπτουν και τα επόμενα περιεργα στοιχεία για τις τρεις μισθώσεις ακινήτων του Ομίλου Πάπιστα στη Θεσσαλονίκη από το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών (βάσει των στοιχείων των φακέλων των διαγωνισμών που ζήτησαν οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ και εστάλησαν στην Εξεταστική Επιτροπή):

1. Μίσθωση για στέγαση της ΥΠΕΕ (πρώην ΣΔΟΕ).

α) Στον διαγωνισμό κατετέθησαν τέσσερις προσφορές. Οι τρεις εκρίθησαν άκυρες (εκτός των όρων της Διακήρυξης). Μόνη έγκυρη προσφορά κρίθηκε η προσφορά της εταιρείας «Επενδυτική Εταιρεία Ακινήτων Βορείου Ελλάδος Α.Ε.» του Ομίλου Πάπιστα.

β) Η Διακήρυξη ζητούσε ακίνητο «εντός του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης ή στις παρυφές αυτού». Το ακίνητο του Ομίλου Πάπιστα βρίσκεται στη Θέρμη, πλησίον του κόμβου Θέρμης της οδού Θεσσαλονίκης – Ν. Μουδανίων και της οδού Θεσσαλονίκης - Πολυγύρου.

γ) Το ακίνητο του Ομίλου Πάπιστα ήταν οικόπεδο με οικοδομική άδεια, η αίτηση για την έκδοση της οποίας υπεβλήθη την 6–7–2007, ήτοι τέσσερις μέρες μετά την έκδοση της Διακήρυξης του διαγωνισμού. Η σύμβαση της μίσθωσης υπεγράφη την 1–11–2007. Το κτήριο προβλέπεται να αποπερατωθεί το Νοέμβριο του 2009.

δ) Η μίσθωση είναι διάρκειας 12 ετών και το μηνιαίο μίσθωμα ύψους 100.000 ευρώ (το ανώτατο επιτρεπτό από την Διακήρυξη), με ετήσια αναπροσαρμογή σύμφωνα με τη μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή.

2. Μίσθωση για στέγαση της ΔΟΥ Καλαμαριάς.

α) Στον διαγωνισμό κατετέθησαν δύο προσφορές. Μόνη έγκυρη προσφορά κρίθηκε η προσφορά της εταιρείας «Αστική Ανάπτυξη Ακινήτων Α.Ε.» του Ομίλου Πάπιστα. Η άλλη προσφορά κρίθηκε εκτός των όρων της Διακήρυξης.

β) Το ακίνητο του Ομίλου Πάπιστα ήταν οικόπεδο με οικοδομική άδεια, η οποία αναθεωρήθηκε την 28–5–2008, δηλαδή 2,5 μήνες μετά την έκδοση της Διακήρυξης του διαγωνισμού. Η σύμβαση της μίσθωσης υπεγράφη την 16–9–2008. Το κτήριο προβλέπεται να αποπερατωθεί τον Μάρτιο του 2010.

γ) Η μίσθωση είναι διάρκειας 12 ετών και το μηνιαίο μίσθωμα ύψους 60.000 ευρώ (το ανώτατο επιτρεπτό από τη Διακήρυξη), με ετήσια αναπροσαρμογή σύμφωνα με τη με-

ταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή.

3. Μίσθωση για στέγαση της ΔΟΥ Ιονίας Θεσσαλονίκης.

α) Στον διαγωνισμό κατετέθησαν δύο προσφορές. Μόνη έγκυρη προσφορά κρίθηκε η προσφορά της εταιρείας «Αναπτυξιακή Εταιρεία Ακινήτων Α.Ε.» του Ομίλου Πάπιστα. Η άλλη προσφορά κρίθηκε εκτός των όρων της Διακήρυξης.

β) Το ακίνητο του Ομίλου Πάπιστα ήταν οικόπεδο με οικοδομική άδεια, η οποία εκδόθηκε την 14-4-2008, δηλαδή ένα μήνα περίπου μετά την έκδοση της Διακήρυξης του διαγωνισμού. Το κτήριο προβλέπεται να αποπερατωθεί σε ενάμιση χρόνο από την υπογραφή της σύμβασης μίσθωσης, η οποία δεν έχει υπογραφεί ακόμη, τουλάχιστον εξ όσων προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου που εστάλη στην Εξεταστική Επιτροπή. Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού έχει εγκριθεί από 24-10-2008.

γ) Η μίσθωση είναι διάρκειας 12 ετών και το μηνιαίο μίσθωμα ύψους 30.000 ευρώ (το ανώτατο επιτρεπτό από την Διακήρυξη), με ετήσια αναπροσαρμογή σύμφωνα με τη μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή.

4. Ανακεφαλαίωση:

Στους τρεις διαγωνισμούς οι μόνες προσφορές που κρίθηκαν έγκυρες ήταν αυτές του Ομίλου Πάπιστα. Όλες οι άλλες προσφορές κρίθηκαν εκτός των όρων των Διακηρύξεων. Τα προσφερόμενα ακίνητα ήταν οικόπεδα επί των οποίων θα ανεγερθούν τα κτήρια. Τα μισθώματα όλων των μισθώσεων είναι τα ανώτατα επιτρεπτά από τις Διακηρύξεις: συνολικά 190.000 ευρώ το μήνα για 12 χρόνια τουλάχιστον, με ετήσια αναπροσαρμογή.

ΙΗ. Η Απόφαση Μπέζα: τα ακίνητα δεν έχουν επιστραφεί, το σκάνδαλο συνεχίζεται!

Μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου και τρεις ημέρες μετά την κατάθεση Πρότασης Νόμου από το ΠΑΣΟΚ για τη ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν, μεταξύ άλλων, την επαναφορά των ανταλλαγέντων ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο, ο αρμόδιος για τη δημόσια περιουσία Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αντώνιος Μπέζας εξέδωσε την με αρ. πρωτ. 1098315/6443/Α0010/3-10-2008 απόφασή του (στο εξής «απόφαση Μπέζα»), για τη διασφάλιση – υποτίθεται – των συμφερόντων του Δημοσίου επί των ακινήτων, τα οποία περιήλθαν στη Μονή Βατοπεδίου ή σε τρίτους.

Η απόφαση Μπέζα περιορίζεται στην ανάκληση των τριών υπουργικών αποφάσεων Δρυ και Φωτιάδη της εποχής της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Δεν υπάρχει καμία κυβερνητική πρωτοβουλία για την ακύρωση και ανάκληση μεταγενέστερων πολυάριθμων υπουργικών αποφάσεων, διοικητικών πράξεων, συμβολαίων κλπ της εποχής της κυβέρνησης της Ν.Δ.. Η απόφαση Μπέζα είναι μια απόφαση κενή περιεχομένου, που εκδόθηκε μόνο για λόγους επικοινωνιακούς.

Ενδεικτικά, ο κ. Μπέζας και η Κυβέρνηση της Ν.Δ. άφησαν άθικτες, μεταξύ άλλων:

α. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 1046300/3944/Α0010/7-6-2004 του κ. Δούκα, με την οποία έγινε αποδεκτή η 26/2004 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και απερρίφθη η αναπομπή για επανεξέταση, στην οποία είχε προβεί ο πρώην Υφυπουργός κ. Απόστολος Φωτιάδης.

β. Την Απόφαση της 22-6-2004 του κ. Πέτρου Δούκα, με την οποία εγκρίθηκε το Πρακτικό με αρ. 3058/2004 του Νο-

μικού Συμβουλίου του Κράτους και το Δημόσιο συμφώνησε να μην εκδοθεί απόφαση του Δικαστηρίου (Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης) επί της αγωγής της Μονής σχετικά με την κυριότητα των παραλίμνιων εκτάσεων της λίμνης Βιστωνίδας.

γ. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 3822/25-1-2005 του κ. Ευάγγελου Μπασιάκου σχετικά με τις ανταλλαγές ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της Μονής.

δ. Την κοινή Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 16651/26-7-2005 των κ.κ. Π. Δούκα και Ε. Μπασιάκου σχετικά με τις ανταλλαγές ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της Μονής.

ε. Την Απόφαση του Υφυπουργού κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη περί αποδοχής της 161/2008 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με τον χαρακτηρισμό του αγροκτήματος της Ουρανούπολης ως δασικής έκτασης.

στ. Τις Διοικητικές Πράξεις αποδοχής των ατομικών Γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αρ. πρωτ. 2520/24-4-2007 και 3225/18-5-2007 σχετικά με το χαρακτηρισμό του αγροκτήματος της Ουρανούπολης ως δασικής έκτασης.

ζ. Τις δεκάδες εγγραφές στα βιβλία των Υποθηκοφυλακείων και των Κτηματολογικών Γραφείων σχετικά με τα ακίνητα που μεταβιβάστηκαν στη Μονή Βατοπεδίου ή σε τρίτους.

η. Τις οικοδομικές άδειες που σχετίζονται με τα επίδικα ακίνητα.

θ. Τα δεκάδες συμβόλαια ανταλλαγών και αγοραπωλησιών όλων των ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου που εμπλέκονται στο σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου.

Εν όψει αυτών, ουδόλως με την απόφαση Μπέζα επανέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο τα παραχωρηθέντα ακίνητα, ούτε δίδονται συγκεκριμένες και κατάλληλες οδηγίες στις αρμόδιες Υπηρεσίες και Αρχές, προκειμένου να ενεργήσουν προς την κατεύθυνση αυτή, δηλαδή, της ανάκτησης από το Ελληνικό Δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή των παρανόμως μεταβιβασθέντων ακινήτων.

Ο κ. Μπέζας παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του για την προστασία της δημόσιας γης, έτσι ώστε ως προς όλα τα ακίνητα η κατάσταση να επανέλθει στο σημείο όπου βρίσκονταν πριν την έκδοση των επίμαχων πράξεων και αποφάσεων, τη σύναψη των συμβολαίων κλπ.

Χαρακτηριστικές είναι οι σχετικές καταθέσεις στην Εξεταστική Επιτροπή των εξής μαρτύρων:

α. Κωνσταντίνος Γκράτζιος, Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ, κατάθεσής του της 21-11-2008, ήτοι μετά την έκδοση της απόφασης Μπέζα: Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα με την απόφαση Μπέζα σε σχέση με τα μεταβιβασθέντα ακίνητα.

β. Γεώργιος Παπαϊωάννου, Διευθυντής Πολεοδομίας Θεσσαλονίκης, κατάθεσής του της 21-11-2008, ήτοι μετά την έκδοση της απόφασης Μπέζα: Δεν έχουμε καμία ενημέρωση ως Υπηρεσία για την απόφαση Μπέζα και δεν μπορούμε βάσει αυτής να ανακαλέσουμε τις οικοδομικές άδειες ή να διακόψουμε τις εργασίες στα επίδικα ακίνητα.

γ. Θεανώ Τσοπνίδου, Διευθύντρια Πολιτικής Γης Θεσσαλονίκης, κατάθεσής της, της 25-11-2008, ήτοι μετά την έκδοση της απόφασης Μπέζα: Η απόφαση Μπέζα δεν μας

έχει κοινοποιηθεί και δεν έχουμε κάνει Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής για τα οικοπέδα που έχουν δοθεί στη Μονή.

Είναι προφανές ότι με την απόφαση Μπέζα τα παραχωρηθέντα δημόσια κτήματα δεν επανέρχονται στο Δημόσιο. Και όχι μόνο αυτό, αλλά σε ορισμένα εξ αυτών συνεχίζονται και οικοδομικές εργασίες εκ μέρους τρίτων!... Ο κ. Μπέζας δεν έχει λάβει τα αναγκαία και ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία της δημόσιας γης. Το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου συνεχίζεται, είναι σε εξέλιξη. Είναι σε εξέλιξη, διότι ο κ. Μπέζας, ο κ. Αλογοσκούφης και η Κυβέρνηση της Ν.Δ. δεν προβαίνουν στις επιβεβλημένες ενέργειες, προκειμένου να προστατευθούν τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου.

Ο κ. Μπέζας, ο κ. Αλογοσκούφης και η Κυβέρνηση της Ν.Δ. όφειλαν να προβούν σε νομοθετική ρύθμιση για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, με την οποία νομοθετική ρύθμιση να ανακαλούνται απευθείας εκ του νόμου όλες οι διοικητικές πράξεις που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την αναγνώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων της Μονής Βατοπεδίου στη λίμνη Βιστωνίδα και στις παραλίμνιες εκτάσεις, καθώς και όλες οι διοικητικές πράξεις που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου μέσω της ΚΕΔ. Επίσης, να θεωρούνται άκυρα όλα τα συμβόλαια ανταλλαγών και τα συμβόλαια της Μονής με τρίτους κλπ, με σαφή νομοθετική πρόβλεψη ότι όλα τα ακίνητα επανέρχονται στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, στην κατάσταση όπου βρίσκονταν πριν την έκδοση των επίμαχων πράξεων και αποφάσεων και με ρητή αναφορά στο δικαίωμα των καλόπιστων τρίτων να αποζημιωθούν πλήρως από τη Μονή Βατοπεδίου για τις όποιες ζημιές υπέστησαν.

Συνυπεύθυνος πολιτικά για τις παραλείψεις του κ. Μπέζα είναι οπωσδήποτε ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιώργος Αλογοσκούφης, ο οποίος, ως εκ της θέσεώς του, έχοντας τη γενική πολιτική ευθύνη και εποπτεία του Υπουργείου του και με δεδομένη την πλήρη γνώση εκ μέρους αυτού του ήδη δημοσιοποιηθέντος εκτενώς σκανδάλου, δεν δικαιολογείται να μην επιβάλλει στον αρμόδιο Υφυπουργό του ή να μην αναλαμβάνει ο ίδιος τις ενδεδειγμένες πολιτικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας κατά τα ανωτέρω.

Β2. ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ 2010

1. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων.

2. Η προσχηματική πρόταση («αίτηση συμβιβασμού») της Ι.Μ. Βατοπεδίου. Οι περαιτέρω πολιτικές ευθύνες των Υπουργών της κυβέρνησης της Ν.Δ. και η ορθή απόφαση και ενέργειες του κ. Γ. Παπακωνσταντίνου.

3. Η άρνηση διενέργειας συντονισμένων και αποτελεσματικών φορολογικών ελέγχων στα εμπλεκόμενα στο σκάνδαλο φυσικά και νομικά πρόσωπα, από την κυβέρνηση της Ν.Δ.

4. Η παράκαμψη των αρμοδίων οργάνων της ΚΕΔ για

την σύνταξη των συμβολαίων ανταλλαγών.

5. Η ΚΕΔ πραγματοποίησε εννέα (9) ανταλλαγές δημοσίων ακινήτων σε 23 χρόνια (από το 1983 έως και το 2006). Για την υλοποίηση του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου πραγματοποίησε τριάντα ένα (31) συμβόλαια ανταλλαγής διακοσίων εξήντα (260) συνολικά δημοσίων ακινήτων σε 2,5 χρόνια από τον Δεκέμβριο του 2005 έως τον Ιούλιο του 2008)! Οι συνοπτικές διαδικασίες των ανταλλαγών και τα 16 προαπαιτούμενα έγγραφα.

6. Τα απολεσθέντα (...) 24.625 ευρώ του συμβολαίου ανταλλαγής με αρ. 2335/12-4-2006.

7. Η ειδική περίπτωση του αρχαιολογικού χώρου Ουρανούπολης και οι αβάσιμοι ισχυρισμοί του κ. Γ. Βουλγαράκη.

8. Η εμπλοκή του ονόματος του κ. Ι. Αγγέλου τέσσερις φορές, από τέσσερα διαφορετικά πρόσωπα.

9. Η παρεμπόδιση, τρεις (3) φορές, της διαβίβασης της ποινικής δικογραφίας στη Βουλή, με σκοπό την διereύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών Υπουργών.

10. Ο Όμιλος ΠΑΠΙΣΤΑ, η συμμετοχή της Μονής σ' αυτόν και τα δάνεια της Αγροτικής Τράπεζας προς εταιρείες του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ.

11. Ο ισχυρισμός των Μοναχών ότι «εσύρθησαν στις ανταλλαγές».

12. Η πρωτοβάθμια ποινική καταδίκη της Προέδρου του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης και των Μοναχών, η επιβεβαίωση της διαρροής του αποτελέσματος της δίκης επί της Αγωγής της Μονής κατά του Δημοσίου και η πλήρης αποκάλυψη των σκανδαλωδών μεθοδεύσεων για την «εξαφάνιση» της απόφασης του Δικαστηρίου.

13. Οι λογαριασμοί, η διακίνηση μετρητών, οι δανειακές συμβάσεις και οι χρηματιστηριακές συναλλαγές της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου και των λοιπών συνδεδεμένων και εμπλεκόμενων φυσικών και νομικών προσώπων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

14. Οι συμπτώσεις (:) που σχετίζονται με τον πρώην Υπουργό κ. Σάββα Τσιτουρίδη.

15. Το δάσος Ουρανούπολης. Η οριστική πράξη χαρκτηρισμού της 12-2-2010.

16. Το κρίσιμο έγγραφο της κας Μαντέλη με αρ. 4731/3-11-2004.

17. Η απόπειρα εμπλοκής του κ. Σωκράτη Ξυνίδη από τη Ν.Δ..

1. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων.

Η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα που βρίσκεται στη Θράκη, στα όρια των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Έχει εμβαδόν επιφανείας 45.030, μέγιστο μήκος 12.450 χιλιόμετρα και μέγιστο πλάτος 7.000 χιλιόμετρα και η συνεχόμενη

λίμνη «Δαλιάνη» άλλα 3.000 με περίμετρο 30.000 περίπου μέτρα. Έχει πολλαπλή επικοινωνία με τον ιστορικό κόλπο και στα αβαθή ύδατα που βρίσκονται μεταξύ του κύριου όγκου της και της θάλασσας έχουμε ανέκαθεν, ιστορικά, ιχθυοτροφικές δραστηριότητες, με την εκμετάλλευση των μετακινήσεων των ψαριών από και προς την εσωτερική περιοχή της, κυρίως για λόγους πολλαπλασιασμού. Στο Βόρειο τμήμα της δέχεται την εισροή τριών ποταμών, ενώ στο νότιο τμήμα της επικοινωνεί με τη θάλασσα μέσω τριών καναλιών.

Η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα, και αυτό αναγνωρίζεται και από τη Ι.Μ. Βατοπεδίου στην από έτος 1922 αγωγή της κατά του Ελληνικού Δημοσίου, αλλά και από την υπ' αριθμ. 41/1928 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η υπ' αριθμ. 41/1928 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε ότι η υποχρέωση που ανέλαβε το Ελληνικό Δημόσιο με το Ν.Δ. 8/10/4-1924 «δεν είναι η μεταβίβαση της κυριότητάς της παρά του Δημοσίου (Διοικήσεως) ως διαδόχου του Βουλγαρικού κατεχόμενης λιμνοθάλασσας μπορούει εις την Μονή Βατοπεδίου... αλλ'ως επί περιουσίας δημοσίας αφού οι λιμνοθάλασσες ως τοιαύτη περιουσία θεωρούνται και δεν είναι δεκτικές αστικής κυριότητος και συνεπώς Δεν μεταγγίζει κυριότητα αστικού δικαίου, αλλά διοικητικού δικαίου, ούσα εκ της φύσεώς της ανακλητή, εφόσον το γενικό συμφέρον ή το συμφέρον της δημόσιας υπηρεσίας, προσηκόντως εκτιμώμενο, θα επέβαλε την ανάκληση ταύτης...».

Με το Ν.Δ. της 8-4-1924 (ΦΕΚ Α 82/10-4-1924) «περί εξουσιοδοτήσεως του Υπουργού Γεωργίας να επιτρέψει δύο συμβάσεις μετά της Ιεράς Κοινότητος Αγίου Όρους και Ι.Μ. Βατοπεδίου περί παραχωρήσεως και εκμισθώσεως υπό του Δημοσίου διαφόρων αγροτεμαχίων» το οποίο στηρίζεται στο από 25-3-1924 Ψήφισμα της Δ' Συντακτικής Εθνοσυνέλευσης».

Το Συμβούλιο της Επικρατείας με την υπ' αριθμ. 41/1929 απόφαση της Ολομέλειας προσδιορίζει την κυριότητα του Δημοσίου επί της Λίμνης ως κυριότητα «Διοικητικού Δικαίου», θεωρώντας έτσι «δημόσια περιοχή του κράτους».

Σε συμμόρφωση προς την απόφαση 41/1929 του ΣτΕ, αλλά και προς το ν.δ. της 8-4-1924 υπογράφεται σύμφωνα με τις αποφάσεις 20364/12-2-1930 και 60650/3-3-1930 του Υπουργού γεωργίας με τις οποίες προβλέπονται οι όροι, η υπ' αριθμ 2343/4-5-1930 σύμβαση ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ι.Μ. Βατοπεδίου παραχωρείται από πλευράς Ελληνικού Δημοσίου **μόνο η ιχθυοτροφική καλλιέργεια, η εκμετάλλευση** και η πώληση των παραγομένων ιχθύων κ.λ.π., αφού τα υπόλοιπα επί της λιμνοθάλασσας δικαιώματα παραμένουν ακέραια στο Δημόσιο. Το ετήσιο μίσθωμα για αυτήν την παραχώρηση είχε συμφωνηθεί ως ίσο με το 10% της ετήσιας παραγωγής. Με την ανωτέρω σύμβαση, η Μονή Βατοπεδίου καταβάλλει ως μίσθωμα στο Ελληνικό Δημόσιο κατ' έτος το 60% από τα καθαρά έσοδα της λίμνης, τα οποία θα απομένουν μετά την αφαίρεση των γενικών εξόδων εκμεταλλεύσεως, των αποσβέσεων και των δαπανών για την Αθωνιάδα Σχολή. Σύμφωνα δε με την υπ' αριθμ 111/2000 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας Ν.Σ.Κ. το 40% των καθαρών προσόδων που καρπώνεται η Μονή αποτελεί την ουσιαστικότερη δέσμευση του Ελληνικού Δημοσίου προς την αντισυμβαλλόμενη Μονή, δεδομένου ότι με ρητούς όρους της ίδιας

της σύμβασης «Η διοίκηση παρακολουθεί, την υπό της Μονής διαχείριση της εκμετάλλευσης της Λίμνης διά αντιπροσώπου διορισμένου υπό τον Υπουργό Γεωργίας, βοηθούμενο υπό λογιστή...».

Αλλά και ακόμη αποσαφηνίζεται ότι «η Μονή οφείλει να τηρεί για την εκμετάλλευση και εν γένει διαχείριση της Λίμνης ιδιαίτερα λογιστικά βιβλία και διπλογραφικό σύστημα...».

Η κυριότητα της λιμνοθάλασσας, έτσι όπως αναγνωρίζεται το 1930 δεν μεταβάλλεται, παραμένει στο Δημόσιο και η Ι. Μονή έχει δικαίωμα κατοχής και εκμετάλλευσης.

Με τον Α.Ν. 16/19-11-1935 (ΦΕΚ Α 568/ 19-11-1935) προβλέπεται νέος τρόπος ιχθυοτροφικής εκμετάλλευσης της λιμνοθάλασσας, με ενοικίαση βάση πλειοδοτικής δημοπρασίας.

Το «κατοχικό» Ν.Δ. 271/1941 (ΦΕΚ Α 234/14-7-1941) το οποίο αναγνωρίζει δικαιώματα της Ι.Μ. Βατοπεδίου, έχει τεθεί εκτός ισχύος από τα μεταπελευθερωτικά νομοθετήματα (Συντακτική <πράξη 58/26/27-6-1945) αλλά και το άρθρο 9 του Α.Ν. 476/1945 (ΦΕΚ Α 192/19-7-45).

Αλλά και τα νεότερα νομοθετήματα, ο Α.Ν. 1924/1951, που κυρώθηκε με το ν. 2113/1952, τροποποιεί τον Α.Ν. 16/19-11-1935, το Ν.Δ. 420/1970 «αλιευτικού κώδικα», ο Ν. 1740/1987 «Αξιοποίηση και προστασία κοραλλιογενών σχηματισμών, ιχθυοτρόφων υδάτων, υδατοκαλλιεργειών και άλλες διατάξεις» αναφέρονται στη διαχείριση της λιμνοθάλασσας που θεωρούν δημόσια περιουσία.

Με την υπ' αριθμ. 111/2000 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας Ν.Σ.Κ. αναγνωρίζεται ότι το κατοχικό Π.Δ. 271/1941(ΦΕΚ Α 234) «περί αυθεντικής ερμηνείας του 8/10/4-1924 περί εξουσιοδοτήσεως του Υπουργείου Γεωργίας να υπογράψει δύο συμβάσεις μετά της Ιεράς Κοινοπραξίας Αγίου Όρους και Ι.Μ. Βατοπεδίου περί παραχωρήσεως κ.λ.π.» με το οποίο αναγνωρίστηκαν δικαιώματα κυριότητας της Ι.Μ. επί της Λίμνης «μπορού», ουδέποτε κυρώθηκε νομοτύπως και ως εκ τούτου δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

Με τον Α.Ν. 1924/27-8-51 ακόμη ορίζεται ότι το εισπραττόμενο από την ενοικίαση και την εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας μίσθωμα κατανέμεται ως εξής: ποσοστό 40% καταβάλλεται στη Μονή Βατοπεδίου σύμφωνα με την από 4/5/1930 σύμβαση μίσθωσης με το Ελληνικό Δημόσιο, και ποσοστό 20% καταβάλλεται στη Μονή για τη λειτουργία της Αθωνιάδος Σχολής. Η παραπάνω διάταξη επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 66 του Ν.Δ. 420/1970 και επιπροσθέτως η ανωτέρω διάταξη προβλέπει ότι το ποσοστό που απομένει ως υπόλοιπο μετά την καταβολή των δημοσίων εσόδων (μισθωμάτων) στη Μονή και την Αθωνιάδα Σχολή, εισάγεται ως έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό. Με το άρθρο 49 παρ. 1 του Ν.Δ. 420/1970 ορίζεται ότι η ιχθυοτροφική εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας μπορούει μετά των ιχθυοτροφείων της και των παραρτημάτων και εγκαταστάσεών της ενεργείται με εκμίσθωση επί τη βάση πλειοδοτικής δημοπρασίας. Η ως άνω ιχθυοτροφική εκμετάλλευση μπορεί να εκμισθώνεται και χωρίς δημοπρασία με απευθείας σύμβαση με αλιευτικούς συνεταιρισμούς.

Στις 3-9-1999 η Μονή Βατοπεδίου υπέβαλε προς τον τότε Υπουργό Γεωργίας το με αριθμ. 375 και αρ. πρωτ. 781/9.3.1/21.8/3-9-99 υπόμνημά της, με το οποίο ζήτησε να εκδοθεί απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας, με την οποία να αποδίδεται στην Ιερά Μονή η διαχείριση της Λίμνης Πόρτο-Λάγος (Βιστωνίδας ή μποπού). Το Υπουργείο

Γεωργίας απήντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 259677/10-12-1999 έγγραφό του ότι η αιτούσα Μονή είχε υποβάλει και στο παρελθόν το ίδιο αίτημα, το οποίο και δεν έγινε δεκτό, και ότι το εν λόγω ιχθυοτροφείο είναι μισθωμένο στον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδας και Βιστωνικού κόλπου «Ο Άγιος Νικόλαος» με σύμβαση που διαρκεί μέχρι το έτος 2010 και ο οποίος εκμεταλλεύεται το υπόψη ιχθυοτροφείο για περισσότερα από 50 χρόνια.

Με το άρθρο 18 παρ.2 του Συντάγματος ορίζεται ότι «Δια νόμου ρυθμίζονται τα της ιδιοκτησίας, εκμεταλλεύσεως και διαχειρίσεως των λιμνοθαλασσών και μεγάλων λιμνών, ως και τα της εν γένει διαθέσεως των εξ αποξηράνσεως τούτων προκυπτουσών εκτάσεων». Ενώ, από τα άρθρα 967 και 970 ΑΚ προκύπτει αβίαστα ότι οι μεγάλες λίμνες συγκαταλέγονται μεταξύ των κοινόχρηστων πραγμάτων, επί των οποίων κοινόχρηστων πραγμάτων επιτρέπεται ταυτόχρονα η απόκτηση ιδιαίτερων δικαιωμάτων, υπό τον όρο ότι δεν αναιρείται η κοινή χρήση.

Αλλά και αν θεωρηθεί ότι η Βιστωνίδα δεν είναι λιμνοθάλασσα, γεγονός που προκύπτει άλλωστε από πλήθος επισήμων εγγράφων, κατατάσσεται στις μεγάλες λίμνες της χώρας μας. Μάλιστα, η λίμνη Βιστωνίδα είναι η τέταρτη (4η) μεγαλύτερη λίμνη της Ελλάδος. Συμπερασματικά, γίνεται δεκτό ότι η Βιστωνίδα είτε είναι μεγάλη λίμνη, οπότε ανήκει στη δημόσια κτήση και προορίζεται για την άμεση εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, η διαχείρισή της δε αποτελεί άσκηση δημόσιας εξουσίας, είτε είναι λιμνοθάλασσα, οπότε και πάλι είναι πράγμα εκτός συναλλαγής. Άλλωστε τον κοινόχρηστο χαρακτήρα της λίμνης δέχεται και η υπ. αριθμ 41/1929 απόφαση του ΣτΕ.

Αλλά και ακόμα, αξίζει να σημειωθεί, ότι εισηγητής των τριών αρνητικών γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμων Περιουσιών, κύριος Δέσσης, αναγνωρίζει, στην εισήγησή του, επί της οποίας εξεδόθη η υπ' αριθμ.46/2002 Γνωμοδότηση, υπέρ της μη προσβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδας, ότι η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα και επ' αυτής εφαρμόζεται η διάταξη 18 παρ. 2 του Συντάγματος και τα άρθρα 967 και 968 του ΑΚ.

Επιπρόσθετα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο υγροβιότοπος της λίμνης Βιστωνίδας προστατεύεται και από την **διεθνή Συνθήκη Ραμσάρ**. Η Ελλάδα έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση και την έχει επικυρώσει με το Ν.Δ. 191/74. Η λίμνη Βιστωνίδα ανήκει στο Δίκτυο NATURA (Επιστημονικός και Εθνικός κατάλογος) με τους χάρτες των προστατευόμενων οικοτόπων και υγροβιότοπων της χώρας μας μαζί με τα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας σε αυτά.

Αλλά ενώ με την από 1η Μαΐου 1922 αγωγή της Ι. Μ. Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου, η Μονή ζητά να αναγνωριστεί κυρία επί της λίμνης, του ιχθυοτροφείου (Βιβαρίου) και του Μονυδρίου του Αγ. Νικολάου, βάσει χρυσοβούλων και σιγγιλίων συνδυσάμενα με πράξεις νομής και κατοχής, με την υπ' αριθμ.2343/4-5-1930 σύμβαση ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ι. Μ. Βατοπεδίου, η Μονή Βατοπεδίου **παραίτείται ρητά από το δικόγραφο της αγωγής του 1922, αλλά και από κάθε δικαίωμά της επί της λίμνης.**

Συγκεκριμένα στη μεταξύ Δημοσίου και Μονής ως άνω σύμβαση η Μονή συνομολογεί ότι «...**η παραχώρησις της κατοχής της Λίμνης αναφέρεται εις μόνην την ιχθυοτρο-**

φικήν καλλιέργειαν και την εκμετάλλευσιν και πώλησιν της παραγωγής, του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαίου δίκαια τα επί της λιμνοθαλάσσης και των ιχθυοτροφείων αυτής εν σχέση προς τα δικαιώματα και τας εξουσίας εν γένει του Κράτους και της Διοικήσεως επί των Λιμνών, Ιχθυοτροφείων και λοιπών, της παραχωρουμένης ιχθυοτροφικής εκμεταλλεύσεως ενεργηθησομένης δια τούτο κατά τους εκάστοτε ισχύοντες κανόνες Νόμων, Διαταγμάτων και εγκυκλίων οδηγίων...»

2. Η προσχηματική πρόταση («αίτηση συμβιβασμού») της Ι.Μ. Βατοπεδίου. Οι περαιτέρω πολιτικές ευθύνες των Υπουργών της κυβέρνησης της Ν.Δ. και η ορθή απόφαση και ενέργειες του κ. Γ. Παπακωνσταντίνου.

Η Ι.Μ. Βατοπεδίου, με έγγραφο δικά της και των πληρεξουσίων Δικηγόρων της, πρότεινε στο Ελληνικό Δημόσιο νομικές διευθετήσεις για την επαναφορά των ανταλλαγώντων ακινήτων (στο Ελληνικό Δημόσιο). Σχετικά έγγραφα είναι η από 23-9-2008 επιστολή της Δικηγορικής Εταιρείας Φώτης Κρεμμύδας – Φίλιππος Δωρής και Συνεργάτες προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η από 17-10-2008 επιστολή της ίδιας Δικηγορικής Εταιρείας προς τον ίδιο Υπουργό και προς τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, η με αρ. πρωτ. 1396/9.3.1/735, από 26-11/9-12-2008, επιστολή της Ι.Μ. προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, το από 23-1/5-2-2009 Πρακτικό Τακτικής Συνεδρίας της Γεροντίας της Ι.Μ., το με αρ. πρωτ. 112/9.3.1, από 1/14-2-2009 Ειδικό Πληρεξούσιο της Ι.Μ. προς την ΚΕΔ και η από 17-2-2009 Εξώδικη Γνωστοποίηση της Ι.Μ. προς την ΚΕΔ.

Σημειώνεται ότι στην προτεινόμενη διαδικασία η Ι.Μ. Βατοπεδίου επιφυλάσσεται ρητά των δικαιωμάτων της ιδιοκτησίας επί της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, επιφυλάσσεται δε εμμέσως και επί του κύρους των συμβολαίων ανταλλαγής, όπως προκύπτει ιδιαίτερα από τον όρο «γ» του ως Πρακτικού Τακτικής Συνεδρίας της Γεροντίας, που περιλαμβάνεται αυτούσιος ως όρος «γ» του ως άνω Ειδικού Πληρεξουσίου, όπου αναγράφεται επί λέξει το εξής:

γ) Ότι εις άπαντα τα συμβόλαια, οριστικά ή προσύμφωνα προς επαναφοράν της κυριότητας των ανωτέρω ακινήτων εις το Ελληνικόν Δημόσιον, θα περιέχεται επιφύλαξις, ότι, το ιδιοκτησιακόν καθεστώς επί της λίμνης Βιστωνίδος και των παραλίμνιων αυτής εκτάσεων, θα κριθί παρά των αρμοδίων δικαστηρίων, ενώπιον των οποίων έχει αχθή ή θα αχθή το θέμα και ότι εις περίπτωσιν κατά την οποίαν δικαιωθή η Ιερά ημών Μονή, αυτή επιφυλάσσεται των δικαιωμάτων της κατά του Ελληνικού Δημοσίου, προς αναμεταβίβασιν εις αυτήν της κυριότητος της λίμνης Βιστωνίδος και των παραλίμνιων αυτής εκτάσεων, της περιελθούσης εις το Ελληνικόν Δημόσιον, δυνάμει των ανωτέρω συμβολαίων ανταλλαγής, καθώς επίσης και ότι εις τυχόν αμφισβήτησιν του κύρους των συμβολαίων ανταλλαγής, τούτο θέλει κριθί παρά των αρμοδίων δικαστηρίων.

Με βάση τα ως άνω έγγραφα της Ι.Μ. και ειδικότερα αυτό της 26-11/9-12-2008, εκινήθη διαδικασία Γνωμοδότησης εκ μέρους του Ν.Σ.Κ., παράλληλα δε η ΚΕΔ προέβη σε σχετικές ενέργειες. Αναλυτικά τα σχετικά έγγραφα που

αντηλλάγησαν και ελήφθησαν υπόψη αναφέρονται στο με αρ. πρωτ. 21767 π.ε./7-1-2010 έγγραφο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Επισημαίνονται εξ αυτών ιδιαίτερα:

α) Το έγγραφο της ΚΕΔ προς την Μονή της 6-3-2009 (αρ. πρωτ. 2597/198), στο οποίο αναφέρεται ότι η ενέργεια της Μονής «θα πρέπει να τύχει θετικής ανταπόκρισης και έθεσε υπόψη του αρμοδίου Υφυπουργού το θέμα, με την παράκληση όπως χορηγηθεί εντολή προς την ΚΕΔ ... για να προβεί ... στην επιστροφή των ανταλλαγέντων ακινήτων».

β) Η έκθεση εκτίμησης ακινήτων του Σ.Ο.Ε. της 26-3-2009.

γ) Σχέδιο συμβολαίου αναστροφής σύμβασης ανταλλαγής που διαβίβασε η ΚΕΔ την 11-3-2009 προς το Ν.Σ.Κ. και προς τον κ. Μπέζα, στο οποίο σχέδιο αναγράφεται επί λέξει:

Η Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, όπως παρίσταται δέλωσε ότι το ιδιοκτησιακό καθεστώς επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων αυτής εκτάσεων, θα κριθεί τελικά από τα αρμόδια δικαστήρια, ενώπιον των οποίων έχει αχθεί ή θα αχθεί το θέμα και ότι σε κάθε περίπτωση επιφυλάσσεται παντός δικαιωμάτος της επί της κυριότητας της λίμνης και των παραλιμνίων αυτής εκτάσεων.

Η πρόταση αυτή («αίτηση συμβιβασμού») της Ι.Μ. τυγχάνει προσχηματική, αλλά και νομικά επικίνδυνη για το Ελληνικό Δημόσιο δεδομένου ότι, εκτός άλλων:

α) Μόλις 6 ή 7 από τα ανταλλαγέντα ακίνητα η Μονή δεν τα είχε μεταβιβάσει σε τρίτους. Για τα υπόλοιπα (άνω των 70) ακίνητα, η Μονή δεν έχει καμία δυνατότητα επιστροφής τους στο Δημόσιο.

β) Δια των τυχόν συμβολαίων αναστροφής των ανταλλαγών του ως άνω περιορισμένου αριθμού ακινήτων, το Ελληνικό Δημόσιο θα προσυπέγραφε τις επιφυλάξεις της Μονής για την κυριότητα της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων, καθώς και τις έμμεσες επιφυλάξεις της για τις ανταλλαγές. Δηλαδή θα υπήρχε αποδοχή επιφυλάξεων της Μονής, επί εξαιρετικά κρίσιμων θεμάτων, εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου.

Με ασυνήθιστη διαδικασία που εξελίχθηκε ενώπιον του Ν.Σ.Κ. με ανταλλαγές Σημειωμάτων κλπ (βλ. καταθέσεις ενώπιον της Επιτροπής μας των κ.κ. Φ. Γεωργακόπουλου, Π. Κιούση και Διον. Χειμών) εξεδόθη τελικώς την 29-6-2009, ήτοι μετά επτά (7) περίπου μήνες, και εθεωρήθη την 3-9-2009, ήτοι μετά εννέα (9) περίπου μήνες από την υποβολή, την 9-12-2008, της αίτησης της Μονής, η με αρ. 312/2009 Γνωμοδότηση, της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., την οποία απεδέχθη ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιάννης Παπαθανασίου την 4-9-2009.

Με την Γνωμοδότηση αυτή το Ν.Σ.Κ. ζήτησε (μεταξύ άλλων) όπως, στα συμβόλαια αναστροφής των ανταλλαγών, περιληφθεί δήλωση της Ι.Μ. ότι παραιτείται από κάθε δικαίωμα να ζητήσει ακύρωση των συμβολαίων αυτών για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και δήλωση του Ελληνικού Δημοσίου ότι έχει την κυριότητα, νομή και κατοχή της Λίμνης

και των παραλιμνίων εκτάσεων και ότι δεν αναγνωρίζει ότι η Ι.Μ. είχε ή απέκτησε ποτέ δικαιώματα επί αυτών. Οι όροι αυτοί, που ζήτησε το Ν.Σ.Κ., έρχονται σε αντίθεση με τους αντίστοιχους όρους της Μονής (βλ. ανωτέρω κυρίως Πρακτικό Γεροντίας και Ειδικό Πληρεξούσιο). Άρα η Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. και η τυχόν πρόοδος του «συμβιβασμού» για τα 6 - 7 ακίνητα τελούσε υπό την αίρεση της αποδοχής των ως άνω όρων του Ν.Σ.Κ. εκ μέρους της Μονής (βλ. και σχετική επ' αυτού αναγνώριση εκ μέρους του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. κ. Αλ. Τζεφεράκου στην κατάθεσή του της 23-2-2010 ενώπιον της Επιτροπής μας).

Τονίζεται ότι ουδέποτε η Μονή απεδέχθη τους όρους αυτούς του Ν.Σ.Κ.. Ακόμη όμως κι αν τους εδέχετο, και πάλιν ο συμβιβασμός θα ήταν νομικά επισφαλής και επικίνδυνος για το Δημόσιο, διότι, σε κάθε περίπτωση οι επιφυλάξεις της Μονής για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Λίμνης και των παραλιμνίων θα διατηρούνταν, αφού ούτε το Ν.Σ.Κ. εζήτησε την απαλοιφή τους, ούτε ήταν δυνατός ο εξαναγκασμός της Μονής σε παράλειψη προσφυγής στα Δικαστήρια. Άρα, σε κάθε περίπτωση, το Ελληνικό Δημόσιο θα προσυπέγραφε επιφυλάξεις της Μονής για το ως άνω ιδιοκτησιακό, χωρίς η Μονή να αποδέχεται κάτι και χωρίς να υποχωρεί σε οτιδήποτε επί της ουσίας.

Η ως άνω Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. εξεδόθη κατά πλειοψηφία. Κατά την άποψη της μειοψηφίας, μεταξύ άλλων, το Δημόσιο πρέπει να κινηθεί δικαστικά κατά της Μονής για την πλήρη εξασφάλιση των δικαιωμάτων του. Χαρακτηριστική είναι η κατάθεση ενώπιον της Επιτροπής, την 24-2-2010, του χειριστή της υπόθεσης ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης κ. Διον. Χειμών, Παρέδρου του Ν.Σ.Κ., ο οποίος εξέφρασε την εκτίμησή του ότι η Μονή με την αίτηση συμβιβασμού «ήθελε να μας μπερδέψει».

Ο Υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου, την 12-2-2010 ανακάλεσε την αποδοχή της ως άνω Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ., στην οποία είχε προβεί ο κ. Ι. Παπαθανασίου την 4-9-2009. Προηγουμένως και συγκεκριμένα την 9-12-2009 ο κ. Παπακωνσταντίνου, αμέσως μόλις πληροφορήθηκε την έναρξη της διαδικασίας εκτέλεσης της Γνωμοδότησης, είχε διατάξει την αναστολή κάθε σχετικής ενέργειας με το με αρ. πρωτ. 3005 έγγραφό του. Παράλληλα, την ίδια ημέρα (12-2-2010), ο κ. Παπακωνσταντίνου με το με αρ. πρωτ. 2429 έγγραφό του, έδωσε εντολή προς τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. για κατεπείγουσες ενέργειες προσφυγής στα Δικαστήρια κλπ, με σκοπό την επιστροφή όλων των ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο.

Με τις ενέργειές του αυτές ο Υπουργός Οικονομικών κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου ενήργησε ορθά και με πληρότητα για την προάσπιση των συμφερόντων και δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου επί των ανταλλαγέντων ακινήτων, κατά τρόπο απόλυτο και νομικά ασφαλή, χωρίς περιθώρια παρερμηνειών και χωρίς κινδύνους έμμεσης αναγνώρισης δικαιωμάτων της Μονής. Με τις ενέργειες και αποφάσεις του ο κ. Παπακωνσταντίνου προάσπισε την δημόσια ακίνητη περιουσία, που με μεθοδευμένες και συντονισμένες ενέργειες της προηγούμενης κυβέρνησης, είχε περιέλθει στην κατοχή της Μονής και τρίτων.

Πρέπει να επισημανθεί η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στις σχετικές ενέργειες της προηγούμενης κυβέρνησης, η οποία, ένα περίπου και πλέον χρόνο, ακόμη και μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου, είχε αρκестεί στην αποδοχή μιας έωλης Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ., που τελούσε μάλιστα υπό την αίρεση της αποδοχής της από την Μονή!... Αντίθετα, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, δια του κ. Παπακωνσταντίνου, ενήργησε αποτελεσματικά και εξαιρετικά σύντομα (Δεκέμβριο 2009 και Φεβρουάριο 2010), λαμβανομένων υπόψη των τεραστίων προβλημάτων της οικονομίας, που μονοπωλούσαν το ενδιαφέρον και τις προτεραιότητές της, από την ανάληψη των καθηκόντων και εξής.

Σχετικά με την ορθότητα των ενεργειών του κ. Παπακωνσταντίνου κατέθεσαν στην Επιτροπή μας οι κ.κ. Μιχ. Σταθόπουλος (17-2-2010), Φ. Γεωργακόπουλος (23-2-2010), Π. Κιούσης (17-2-2010) και Διον. Χειμώνας (24-2-2010).

Επιπλέον απόδειξη των πολιτικών ευθυνών των Υπουργών της Ν.Δ. σχετικά με το θέμα (των κ.κ. Γ. Αλογοσκούφη και Αντ. Μπέζα), πέραν των όσων αναφέρονται στο προηγούμενο Πόρισμα της Εξεταστικής του 2008, αποτελούν δύο έγγραφα της ΚΕΔ:

α) Το με αρ. πρωτ. 14203/1765/18-12-2008 προς τον κ. Μπέζα, στο οποίο εκφράζεται η αδυναμία υλοποίησης επί της ουσίας της απόφασης Μπέζα της 3-10-2008, σε σχέση με την επιστροφή των ανταλλαγόντων ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο και για το λόγο αυτό ζητούνται οδηγίες και ζητείται «ο προσδιορισμός του νομικού πλαισίου των ενεργειών που απαιτούνται για την υλοποίηση της απόφασης».

β) Το με αρ. πρωτ. 1052/283/2-2-2009 πάλι προς τον κ. Μπέζα, στο οποίο αναφέρεται ότι η ΚΕΔ θα ενεργήσει για την επαναφορά των πραγμάτων, που εντέλλεται ο κ. Μπέζας, βάσει των εντολών που θα λάβει.

Δυστυχώς, μέχρι την αλλαγή της κυβέρνησης, ουδεμία σχετική οδηγία ή εντολή δόθηκε από την πολιτική ηγεσία προς την ΚΕΔ.

3. Η άρνηση διενέργειας συντονισμένων και αποτελεσματικών φορολογικών ελέγχων στα εμπλεκόμενα στο σκάνδαλο φυσικά και νομικά πρόσωπα, από την κυβέρνηση της Ν.Δ.

Μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου, προέκυψε ανάγκη και υποχρέωση διενέργειας συντονισμένων και αποτελεσματικών φορολογικών ελέγχων στα εμπλεκόμενα στο σκάνδαλο φυσικά και νομικά πρόσωπα. Η ανάγκη και απαίτηση αυτή αποτυπώθηκε στο με αρ. πρωτ. 1396-Ε/08/23-1-09 έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στ. Γκρόζου, προς το τότε Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Επίσης, η ανάγκη φορολογικών ελέγχων, αποτυπώθηκε στο από Απρίλιο 2009 κοινό Ενημερωτικό Σημείωμα της Γενικής Δ/σης Φορολογικών Ελέγχων, (Δ/ση Ελέγχου), της Γενικής Δ/σης Φορολογίας (Δ/ση

Φορολογίας Κεφαλαίου) και της Γενικής Δ/σης Οικονομικής Επιθεώρησης (Δ/ση Επιθεώρησης Υπηρεσιών), που απευθύνονταν προς τον αρμόδιο Υφυπουργό κ. Μπέζα.

Με το ως άνω Ενημερωτικό Σημείωμα, οι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες πρότειναν στην πολιτική ηγεσία, λόγω της ιδιαιτερότητας και πολυπλοκότητας της υπόθεσης, δηλ. του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου, την συγκρότηση δύο Ειδικών Συνεργειών Ελέγχου, με προϊσταμένους Οικονομικούς Επιθεωρητές, για τη διενέργεια των ελέγχων.

Η ως άνω εισήγηση συγκέντρωσε τις υπογραφές όλης της διοικητικής ιεραρχίας (συνολικά 15), περιλαμβανομένης και αυτής του Γενικού Γραμματέα, ο οποίος υπέγραψε στις 23-4-2009. Έκτοτε η εισήγηση – πρόταση παρέμεινε σε εκκρεμότητα στα χέρια του κ. Μπέζα, ο οποίος την επέστρεψε ανυπόγραφη την 30-9-2009.

Με τον τρόπο αυτή, σκόπιμα η κυβέρνηση της Ν.Δ. απέφυγε να διενεργήσει τους αναγκαίους φορολογικούς ελέγχους στα εμπλεκόμενα στο σκάνδαλο πρόσωπα, επαυξάνοντας και επιβεβαιώνοντας τις ευθύνες της τόσο για το σκάνδαλο, όσο και για την συγκάλυψη αυτού.

Οι δοθείσες εξηγήσεις από τον κ. Μπέζα κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής μας (4-5-2010) κρίνονται επιεικώς ως ανεπαρκείς, δεδομένου ότι υποστηρίχτηκε εκ μέρους του ότι η εισήγηση δεν ήταν τεκμηριωμένη, ότι έλεγχοι εγίνοντο και ότι τυχόν αποδοχή της εισήγησης μπορεί να εκλαμβάνετο ως προσπάθεια παρέμβασής του στους διενεργούμενους ελέγχους!...

Χαρακτηριστική είναι στο σημείο αυτό η κατάθεση στην Επιτροπή μας την 3-3-2010 του, εκ των υπογραφόντων την εισήγηση – πρόταση, Γενικού Δ/ντή κ. Ευστ. Μιχαλοπούλου, σύμφωνα με τον οποίον, δεν υπάρχει άλλη ανάλογη περίπτωση, επί των ημερών του, που ο υπουργός να επέστρεψε πίσω ανυπόγραφη τέτοια εισήγηση – πρόταση.

Σε αντίθεση με την προηγούμενη πολιτική ηγεσία, ο Υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου, έδωσε εντολή για την συγκρότηση δεκατεσσάρων (14) Ειδικών Συνεργειών Ελέγχου σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στο σκάνδαλο (Υ.Α. 1046/103/ΔΕ-Β/12-4-2010). Ήδη οι έλεγχοι διενεργούνται.

4. Η παράκαμψη των αρμοδίων οργάνων της ΚΕΔ για την σύνταξη των συμβολαίων ανταλλαγών.

Μια επιπλέον απόδειξη της όλης μεθόδευσης και του άνωθεν συντονισμού για την υλοποίηση του σκανδάλου και ειδικότερα των ανταλλαγών, αποτελεί το γεγονός ότι τόσο η αρμόδια Διεύθυνση της ΚΕΔ, όσο και οι επικουρούντες αυτήν Δικηγόροι, αντικαταστάθηκαν χωρίς δικαιολογία στα συμβόλαια των ανταλλαγών.

Αρμόδια Δ/ση, ο Διευθυντής της οποίας υπογράφει τα συμβόλαια, είναι η Δ/ση Διαχείρισης, με Διευθυντή τον κ. Γ. Μητρόπουλο, όπως ο τελευταίος κατέθεσε ενώπιον της Επιτροπής μας την 5-3-2010. Στις συγκεκριμένες και μόνο περιπτώσεις των ανταλλαγών της Μονής Βατοπεδίου, ο

αρμόδιος Δ/ντης υποκαταστάθηκε από την Διοίκηση της ΚΕΔ, χωρίς καμία δικαιολογία.

Ομοίως αντικαταστάθηκε η Νομική Σύμβουλος της Δ/σης Διαχείρισης κα Έλσα Μαυραγκά από άλλον Δικηγόρο (τον κ. Σ. Ζερβουδάκη), παρότι παγίως οι Νομικοί Σύμβουλοι της Δ/σης Διαχείρισης επικουρούν αυτήν στη διαδικασία των συμβολαίων (βλ. σχετικά την κατάθεση στην Επιτροπή μας της Δικηγόρου κας Έλσας Μαυραγκά, την 10/3/2010, καθώς και την από 19/4/2010 επιστολή της προς την Επιτροπή μας).

5. Η ΚΕΔ πραγματοποίησε εννέα (9) ανταλλαγές δημοσίων ακινήτων σε 23 χρόνια (από το 1983 έως και το 2006). Για την υλοποίηση του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου πραγματοποίησε τριάντα ένα (31) συμβόλαια ανταλλαγής διακοσίων εξήντα (260) συνολικά δημοσίων ακινήτων σε 2,5 χρόνια από τον Δεκέμβριο του 2005 έως τον Ιούλιο του 2008)! Οι συνοπτικές διαδικασίες των ανταλλαγών και τα 16 προσαιτούμενα έγγραφα.

Όπως προκύπτει από το από 19/4/2010 έγγραφο της Νομικής Συμβούλου της ΚΕΔ κας Έλσας Μαυραγκά προς την Επιτροπή μας, η ΚΕΔ πραγματοποίησε συνολικά μόνον εννέα (9) ανταλλαγές δημοσίων κτημάτων από το 1983 ως το 2006 δηλ. σε 23 χρόνια. Άρκεσαν όμως 2,5 χρόνια (Δεκέμβριος 2005 – Ιούλιος 2008) για να υπογραφούν τριάντα ένα (31) συμβόλαια που αφορούν ανταλλαγές διακοσίων εξήντα (260) συνολικά ακινήτων, προκειμένου να υλοποιηθεί το σκάνδαλο των ανταλλαγών υπέρ της Ι.Μ. Βατοπεδίου.

Έτσι αναδεικνύεται ξανά, πέραν πάσης αμφιβολίας ο συντονισμός και η μεθόδευση, ως προϊόν άνωθεν εντολών, χωρίς τις οποίες δεν θα μπορούσαν να υπογραφούν τόσες ανταλλαγές σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα.

Ενισχυτικό των ανωτέρω αποτελεί το γεγονός ότι ενώ παγίως για τα συμβόλαια της ΚΕΔ εζητούντο 16 «προσαιτούμενα» έγγραφα, αναφερόμενα σε σχετικό κατάλογο, που κατετέθη στην Επιτροπή μας, ειδικά για τις ανταλλαγές της Ι.Μ. Βατοπεδίου, ο κατάλογος αυτός δεν ετηρείτο (βλ. καταθέσεις Γ. Μητρόπουλου της 5/3/2010, Ε. Μαυραγκά της 10/3/2010 και Σωτ. Γκασούκα, Νομικού Συμβούλου της ΚΕΔ, της 2/3/2010).

6. Τα απολεσθέντα (...) 24.625 ευρώ του συμβολαίου ανταλλαγής με αρ. 2335/12-4-2006.

Πρόβλημα προέκυψε και με την «εξαφάνιση» ποσού 24.625 ευρώ, που αναφέρεται στο πιο πάνω συμβόλαιο. Συγκεκριμένα, στο συμβόλαιο ανταλλαγής με αρ. 2335/12-4-2006 αναφέρεται ότι:

Επειδή η αξία των ανταλλασσόμενων ακινήτων εκτιμήθηκε από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.) για τα ΑΚΙΝΗΤΑ ΑΛΦΑ 3.866.985,00 ευρώ και για τα ΑΚΙΝΗΤΑ ΒΗΤΑ σε 3.891.610,00 ευρώ, προς εξίσωση των μερίδων, η Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου κατέβαλε στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε. (Κ.Ε.Δ. Α.Ε.) το ποσό των 24.625 ευρώ, σήμερα ενώπιόν μου, σε μετρητά, και έτσι επήλθε εξίσωση της αξίας των ανταλλασσόμενων ακινήτων.

Για λογαριασμό της Ι.Μ. Βατοπεδίου υπογράφει το συμβόλαιο ο κ. Δημ. Πελέκης (που βεβαιώνεται στο συμβόλαιο ότι κατέβαλε τα μετρητά), για λογαριασμό δε της ΚΕΔ υπογράφει ο κ. Γ. Ξηραδάκης (που βεβαιώνεται στο συμβόλαιο ότι εισέπραξε τα μετρητά). Στο συμβόλαιο επίσης παρέστη, εκτός της συμβολαιογράφου κας Αικατερίνης Πελέκη – Βουλγαράκη, και ο Δικηγόρος της ΚΕΔ κ. Στ. Ζερβουδάκης.

Παρότι οι ανωτέρω εξετάστηκαν κατ' αντιπαράσταση στην Επιτροπή την 27/4/2010, δεν κατέστη δυνατόν να εξαχθεί συμπέρασμα για το εάν και ποιος κατέβαλε τα μετρητά των 24.625 ευρώ και για το εάν και ποιος τα εισέπραξε. Πάντως τα μετρητά αυτά δεν κατέληξαν στην ΚΕΔ, ως θα έπρεπε, όπως προκύπτει και από το με αρ. πρωτ. 3221/655/19-4-2010 έγγραφο της ΚΕΔ προς την Επιτροπή μας, το οποίο αναφέρεται σε έξι (6) συνολικά συμβόλαια ανταλλαγών με αντίστοιχες προβληματικές οικονομικές διαφορές, μικροτέρων ποσών, και με συνολική διαφορά υπέρ της ΚΕΔ ύψους 23.582,46 ευρώ, ποσού που ουδέποτε κατεβλήθη στην ΚΕΔ, παρά τα αναγραφόμενα στα συμβόλαια και το οποίο, μετά από απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου, καταχωρήθηκε στα λογιστικά βιβλία της ΚΕΔ ως απαίτηση.

Παρότι το ως άνω ποσό δεν συγκρίνεται με το ύψος της συνολικής ζημίας του Ελληνικού Δημοσίου από το όλο σκάνδαλο, όμως η ύπαρξη και αυτού του ελλείμματος επιβεβαιώνει ότι τα πάντα εγίνοντο χωρίς σεβασμό στη δημόσια περιουσία, στη βάση μιας νοοτροπίας και λογικής, που εκπορεύονταν άνωθεν και οριοθετούσε το όλο σκάνδαλο. Με αυτή τη νοοτροπία και λογική ουδείς ησυχολήθη με το ... μικροποσό των 24.625 ευρώ για να αναζητήσει την «τύχη» του.

7. Η ειδική περίπτωση του αρχαιολογικού χώρου Ουρανούπολης και οι αβάσιμοι ισχυρισμοί του κ. Γ. Βουλγαράκη.

Με την με αρ. 5980/16-10-1965 απόφασή του (ΦΕΚ Β' 714/29-10-1965) ο τότε Υπουργός Προεδρίας κήρυξε «ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τα εις την περιοχήν της χερσονήσου του Άθω, από «της δώρυγος του Ξέρου» και μέχρι των ακροτηρίων Πίννες και Ακροθώου, Βυζαντινά και μεταβυζαντινά κτίσματα, ήτοι Μονάς, σκήτας, κελλία, ναούς, μετόχια, εξωκκλήσιον, αγιάσματα, κλπ. είτε εν ερείπιοις ευρισκόμενα μετά του άμεσου περιβάλλοντος αυτών χώρου καθοριζόμενου ως τοιούτου άπαντος του χώρου τού πέριξ εις την περιοχήν της Χερσονήσου του Άθω, λόγω της εξαιρετικής αρχαιολογικής σημασίας και σπουδαιότητος αυτών».

Εντός της ως άνω ευρύτερης περιοχής βρίσκεται το δάσος Ουρανούπολης, επιφάνειας 8.608,430 στρεμμάτων, το οποίο αντηλλάγη (παραχωρήθηκε) με το 2823/22-5-2007 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου κας Αικατερίνης Πελέκη – Βουλγαράκη. Για την ανταλλαγή αυτή αρχαιολογικού χώρου, καταλογίζονται συγκεκριμένες ευθύνες στον κ. Βουλγαράκη (σελίδες 166 και 230 του Πορίσματος του 2008).

Κατά την κατάθεσή του στην Επιτροπή μας την 10-5-

2010 ο πρώην Υπουργός Πολιτισμού κ. Γ. Βουλγαράκης, ενεφάνισε την από 17-3-2010 απόφαση του σημερινού Υπουργού Πολιτισμού κ. Παύλου Γερουλάνου (περί έγκρισης του Β2 σταδίου μελέτης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Σταγείρων – Ακάνθου, Ν. Χαλκιδικής), ισχυριζόμενος ότι, δι' αυτής, ο χαρακτηρισμός του δάσους Ουρανούπολης ως αρχαιολογικού χώρου, περιορίζεται σ' ένα ασήμαντο μέρος αυτού, στον Αρχαιολογικό Περίπατο, ο οποίος είναι κατά τον κ. Βουλγαράκη, ούτως ή άλλως εκτός του συμβολαίου ανταλλαγής.

Οι ανωτέρω ισχυρισμοί του κ. Βουλγαράκη διαψεύδονται από τους κατ' εξοχήν αρμόδιους, που εκλήθησαν ως μάρτυρες για το θέμα αυτό και συγκεκριμένα από τον κ. Ι. Ταβλάκη (έφορο αρχαιοτήτων της 10ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων) και την κα Μαρία Ανδρεαδάκη – Βλαζάκη (Αναπληρώτρια Γεν. Δ/ντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπ. Πολιτισμού), οι οποίοι κατέθεσαν στην Επιτροπή μας την 13-5-2010. Σύμφωνα με τις καταθέσεις αμφοτέρων, η ως άνω έγκριση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου δεν μεταβάλλει, ούτε αίρει τον χαρακτηρισμό του 1965 για την ευρύτερη περιοχή, στην οποία περιλαμβάνεται το ως άνω ανταλλαγόν δάσος Ουρανούπολης.

8. Η εμπλοκή του ονόματος του κ. Ι. Αγγέλου τέσσερις φορές, από τέσσερα διαφορετικά πρόσωπα.

Το όνομα του κ. Ι. Αγγέλου εμπλέκεται τέσσερις φορές στην διερεύνηση του σκανδάλου, από τέσσερα διαφορετικά πρόσωπα. Συγκεκριμένα:

α) Από τον κ. Χριστόδουλο Μπότσιο, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ο οποίος απολογούμενος ενώπιον της ανακρίτριας κας Καλού ανέφερε τα εξής:

Για την ταχύτητα διεκπεραίωσης θεμάτων που αφορούσαν τη Μονή με πίεξαν ο Υπουργός Γεωργίας κ. Μπασιάκος και οι μοναχοί Εφραίμ και Αροένιος, οι οποίοι συχνά άφηναν να εννοηθεί ότι για την επιτάχυνση της διαδικασίας, αν χρειαζόταν, μπορούσαν να βάλουν τον Ρουσόπουλο και τον Αγγέλου να τηλεφωνήσουν στον κ. Μπασιάκο, για να μου δώσει σχετική εντολή.

β) Από τον μάρτυρα – Νομικό Σύμβουλο της ΚΕΔ κ. Σωτ. Γκασούκα, ο οποίος κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής μας, την 2/3/2010, ανέφερε τα εξής:

Τότε ήμουν στο γραφείο μου. Σε κάποια στιγμή βγάζει το τηλέφωνο από την τσέπη του (σημ.: αναφέρεται στον Μοναχό Αρσένιο) και βγαίνοντας από την πόρτα του γραφείου δεξιά λέει έλα Γιάννη. Έστριψε στο διπλανό γραφείο και δεν ξέρω τι ειπώθηκε και με ποιον Γιάννη μιλούσε. Όταν γυρνάει, από περιέργεια επειδή και εγώ είχα πονηρευτεί με αυτά τα πράγματα, είχα ψυλλιαστεί που λένε πιο λαϊκά, του λέω ποιος Γιάννης είναι και μου λέει ο Γιάννης ο Αγγέλου. Λέω του Πρωθυπουργού; Προσέξτε δεν είπα ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού. Του Πρωθυπουργού; Λέει ναι. Δεν θα το πίστευα αλλά επειδή μεσολάβησαν τα προηγούμενα σχήματσα την εντύπωση ότι πράγματι έτσι έγινε.

γ) Από τον μάρτυρα – Δικηγόρο της ΚΕΔ κ. Σταύρο Ζερβουδάκη, ο οποίος κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής μας, την 27/4/2010, ανέφερε τα εξής:

Όσον αφορά τα εμπόδια, λοιπόν, που έφερνα εγώ, κάποια στιγμή ο Αρσένιος μπροστά μου – όπως καθόμουν

εγώ στο γραφείο μου, αριστερά καθόταν αυτός – λέει κάποια στιγμή εξαγριωμένος κατά κάποιον τρόπο «Α, δεν πάει άλλο! Άσε να πάρω τον Αγγέλου!». Έκανε ότι πήρε τηλέφωνο. Πήρε πράγματι τηλέφωνο και είπε «Έλα, Γιάννη, στην ΚΕΔ είμαι. Έχουμε κάποια θεματάκια, αλλά καλά πάμε, θα τα ξεπεράσουμε. Καλά πάμε. Εντάξει». Τίποτα άλλο. Εγώ ούτε έδωσα σημασία ούτε τίποτα. Τώρα, εκείνη τη στιγμή, αν με ρωτήσετε, θα πω, γνωρίζοντας τις διασυνδέσεις και ακούγοντας, ότι ήμουν σίγουρος ότι ήταν ο Αγγέλου. Σήμερα που με ρωτάτε και με την τροπή που έχουν πάρει τα πράγματα, εγώ αμφιβάλλω. Δεν ξέρω. Τι να πω; Αποδεικνύεται τίποτα; Δεν αποδεικνύεται.

δ) Από τον πρώην Υπουργό κ. Πέτρο Δούκα, ο οποίος κατέθεσε στην Επιτροπή μας την 3/5/2010, εγχειρίζοντας ταυτόχρονα και γραπτό υπόμνημα, στη σελίδα 5 του οποίου αναφέρει τα εξής:

Το Μέγαρο Μαξίμου γνώριζε την πορεία της υπόθεσης αφού τον Ιούνιο του 2004 μου τηλεφώνησε ο κ. Γιάννης Αγγέλου, διευθυντής του γραφείου του Πρωθυπουργού και μου ζήτησε να εξετάσω κατά προτεραιότητα την Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων. Ήταν η πρώτη φορά που άκουγα για την υπόθεση αυτή και την ύπαρξη της συγκεκριμένης Μονής. Εξέλαβα το τηλεφώνημα αυτό, όχι ως παρέμβαση, αλλά ως ενδιαφέρον για την μη καθυστέρηση του κυβερνητικού έργου. Το θεώρησα ως μια από τις συνηθισμένες επικοινωνίες του Πρωθυπουργικού γραφείου με τα γραφεία των Υπουργών.

Ο κ. Ι. Αγγέλου, καταθέτοντας στην Επιτροπή μας την 10-5-2010 ισχυρίστηκε κατ' αρχήν ότι ήταν απλός συνεργάτης του Πρωθυπουργού και όχι Διευθυντής, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται θέση Διευθυντή του γραφείου του Πρωθυπουργού. Επισημαίνεται όμως ότι ακόμη και ο κ. Δούκας (βλ. ανωτέρω) τον θεωρούσε Διευθυντή του Γραφείου του Πρωθυπουργού, εντύπωση που ήταν άλλωστε διάχυτη, καθ' όλον τον χρόνον της πρωθυπουργίας του κ. Καραμανλή. Επί της ουσίας προφανώς λειτουργούσε ως επικεφαλής του Γραφείου του τότε Πρωθυπουργού κ. Κων. Καραμανλή.

Ο κ. Αγγέλου κατέθεσε και αυτός γραπτό υπόμνημα στην Επιτροπή μας διαψεύδοντας τους ισχυρισμούς των κ.κ. Μπότσιο, Γκασούκα και Ζερβουδάκη. Ειδικά για τους ισχυρισμούς του κ. Δούκα, αναφέρει τα εξής:

Τον Ιούλιο του 2004, ο κ. Ξυνίδης, με την ιδιότητα του ως Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου της Ξάνθης, απέστειλε στο Γραφείο Πρωθυπουργού επιστολή, με ημερομηνία 15/7/2004, με την οποία κοινοποιούσε επιστολή φορέων της Ξάνθης, που απευθυνόταν προς τον κ. Δούκα, όπου περιέχονταν οι απόψεις τους για τα θέματα των γνωμοδοτήσεων.

Σε μια, λοιπόν, συνηθισμένη τηλεφωνική επικοινωνία μου με τον τότε υφυπουργό Οικονομικών κ. Δούκα, η οποία δεν θυμάμαι εάν προήλθε από μένα ή τον κ. Δούκα, μεταξύ άλλων που συζητήσαμε, του ανέφερα την ύπαρξη της επιστολής αυτής, η οποία είχε υποπέσει στην αντίληψή μου, με μια μόνο φράση: «Υπάρχει και μια επιστολή των φορέων της Ξάνθης. Εάν δεν την έχεις δει, δες την».

Αυτό και τίποτα άλλο. Και το λέω με τόση βεβαιότητα διότι ήταν η μόνη διατύπωση που χρησιμοποιούσα, απα-

ρέγκλιτα, σε όσες περιπτώσεις έκανα ανάλογη αναφορά και είχε μοναδικό σκοπό την υπόμνηση στον εκάστοτε συνομιλητή μου να εξετάσει ένα θέμα που ενδεχομένως απασχολούσε το Υπουργείο του. Ούτε θα μπορούσε να είναι διαφορετικά, διότι ούτε αρμοδιότητα ούτε τέτοιο ρόλο είχα και δεν ήμουν σε θέση να γνωρίζω τις ειδικές παραμέτρους του όποιου θέματος, όπως τις γνωρίζουν ο Υπουργός και οι υπηρεσίες του Υπουργείου του. Άλλωστε, η συγκεκριμένη πρακτική είναι απόλυτα συνηθισμένη και γνωστή σε όλους αυτούς που ασχολούνται με τα πολιτικά πράγματα.

Η επιστολή αυτή, τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, ήταν προς διεκπεραίωση, που θα γινόταν όπως πάντα, με αποστολή σχετικής επιστολής διαβίβασής της στον κ. Δούκα. Έτσι λοιπόν, στην τηλεφωνική επικοινωνία, όπως σας είπα παραπάνω, του την ανέφερα, ώστε να αποφευχθεί μια ουσιαστικά περιττή, γραφειοκρατική διαδικασία, δεδομένου ότι η επιστολή των φορέων, που περιείχε την ανάπτυξη των θεμάτων, είχε αποδέκτη τον ίδιο και φαινόταν ότι του είχε διαβιβαστεί, με ημερομηνία 14/7/2004. για τον λόγο δε αυτό, και μετά την τηλεφωνική ενημέρωσή του κ. Δούκα, η υπάλληλος που χειριζόταν την επιστολή, επισήμειωσε ότι «διεκπεραιώθηκε τηλεφωνικά».

Άλλωστε, το ίδιο ακριβώς νόημα, δηλαδή την υπόμνηση του εκάστοτε Υπουργού να εξετάσει ένα θέμα που απασχολούσε το Υπουργείο του, είχε και η διαβίβαση στα αρμόδια Υπουργεία των χιλιάδων επιστολών, που δεχόταν το Γραφείο Πρωθυπουργού από πολίτες και φορείς για θέματα που τους απασχολούσαν, με την στερεότυπη διατύπωση «σας διαβιβάζουμε την από ... επιστολή του ..., που στάλθηκε στο γραφείο Πρωθυπουργού και παρακαλούμε, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων σας, να εξετάσετε το θέμα στο οποίο αναφέρεται».

Είναι προφανές ότι ο κ. Δούκας και ο κ. Αγγέλου αναφέρονται σε άλλη χρονική στιγμή και σε άλλο έγγραφο ο καθένας τους, αλλά πάντως σε έγγραφα που σχετίζονται με το σκάνδαλο. Ο κ. Δούκας αναφέρεται στις αρχές Ιουνίου του 2004, πριν υπογράψει την από 10-6-2004 απόφαση αποδοχής της Γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, για την οποία επέδειξε ενδιαφέρον ο κ. Αγγέλου (κατά τον κ. Δούκα) να εξεταστεί κατά προτεραιότητα. Ο κ. Αγγέλου από την πλευρά του αναφέρεται στον Ιούλιο του 2004 (και μάλιστα μετά τις 15-7-2004), ήτοι σε χρόνο κατά πολύ μεταγενέστερο της υπογραφής από τον κ. Δούκα τόσο της πιο πάνω απόφασης, όσο και αυτής της αποδοχής του αιτήματος της Μονής περί μη έκδοσης απόφασης από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης επί της αγωγής της Μονής κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Κατά τον ισχυρισμό του κ. Αγγέλου, αφορμή για το τηλεφώνημά του προς τον κ. Δούκα ήταν η από 15-7-2004 επιστολή του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Ξυνίδη, με την οποία κοινοποιούσε στο γραφείο του τότε Πρωθυπουργού επιστολή φορέων της Ξάνθης, που απευθυνόταν προς τον κ. Δούκα, σχετικά με τις γνωμοδοτήσεις για το ιδιοκτησιακό θέμα της λίμνης Βιστωνίδας.

Ακόμη κι αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός του κ. Αγγέλου, είναι προφανές ότι για κάποιο λόγο ξεχώρισε την υπόψη επιστολή ο κ. Αγγέλου (από τις χιλιάδες που δεχόταν το Γραφείο του Πρωθυπουργού, όπως ο ίδιος αναφέρει στο

πιο πάνω υπόμνημά του) και αντί να την διαβιβάσει στον κ. Δούκα με το τυποποιημένο έγγραφο (που πάλι ο ίδιος αναφέρει στο πιο πάνω υπόμνημά του), επέλεξε να του την επιστημάνει προφορικά, πιθανόν για να τονίσει το ενδιαφέρον του Μαξίμου ή το δικό του.

Σε κάθε περίπτωση (και δεδομένου ότι ο κ. Αγγέλου δεν διαψεύδει τον κ. Δούκα περί της προφορικής παρέμβασής του) είναι βέβαιο ότι είτε τον Ιούνιο, είτε τον Ιούλιο του 2004, ο κ. Αγγέλου προέβη σε προφορική παρέμβαση προς τον κ. Δούκα σε σχέση με το ιδιοκτησιακό της λίμνης Βιστωνίδας. Δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, ο κ. Αγγέλου λειτουργούσε ως (έστω) άτυπος επικεφαλής (διευθυντής) του γραφείου του τότε Πρωθυπουργού κ. Κων. Καραμανλή, η αποδεδειγμένη παρέμβασή του αξιολογείται ως κρίσιμη για την πορεία του σκανδάλου και χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, σε συνδυασμό με τις λοιπές (ανωτέρω) αναφορές στο όνομά του, τις οποίες διαψεύδει.

Πέραν αυτών, έκδηλη είναι η προσπάθεια του κ. Αγγέλου να πείσει την Επιτροπή μας ότι δεν επέτρεψε ούτε καν να ακουστούν οι απόψεις της Μονής προς αυτόν για το επίδικο θέμα. Καταθέτει χαρακτηριστικά στην Επιτροπή μας για μια επίσκεψή του στη Μονή Βατοπεδίου:

Σε κάποια επίσκεψή μου και κατά τη διάρκεια μιας περιήγησης που γινόταν με το γιο μου και μαζί με άλλους επισκέπτες, δεν σας κρύβω ότι ο γέροντας επιχείρησε να μουβάλει το θέμα, λέγοντάς μου – δεν ήξερα το θέμα – «έχουμε προβλήματα με τα μετόχια μας στην Ξάνθη». Τον διέκοψα αμέσως, δεν του έδωσα το περιθώριο να συνεχίσει και του λέω: «Γέροντα, εγώ με αυτά τα θέματα δεν ασχολούμαι, να απευθυνθείς στους αρμόδιους φορείς, στα αρμόδια όργανα». Δεν είχαμε και τέτοιες σχέσεις.

Βεβαίως, δύσκολα γίνεται πιστευτός ο ισχυρισμός του κ. Αγγέλου ότι «τον διέκοψα αμέσως και δεν του έδωσα το περιθώριο να συνεχίσει». Αυτό θα συνέβαινε, ίσως, μόνον σε ακραία περίπτωση και πάντως αφού πρώτα άκουγε το θέμα. Η φράση «έχουμε πρόβλημα με τα μετόχια μας στην Ξάνθη» που είπε (κατά τον κ. Αγγέλου) ο γέρον, δεν δικαιολογεί τέτοια απότομη και απόλυτη αντίδραση, που ισχυρίζεται ότι είχε ο κ. Αγγέλου.

Περαιτέρω, στην τηλεοπτική εκπομπή «Πρωινή Ενημέρωση» της NET, στις 12-5-2010, σε τηλεφωνική του παρέμβαση, ο κ. Πέτρος Δούκας ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α) Ότι ο κ. Ι. Αγγέλου «λειτουργούσε καθαρά σαν το Γραφείο του Πρωθυπουργού και λειτουργούσε ως Διευθυντής του Γραφείου του Πρωθυπουργού. Αυτή ήταν η άποψη, όχι μόνο εμένα, αλλά και όλων των Υπουργών και Υφυπουργών».

β) Σε ερώτηση της δημοσιογράφου κας Γιάννας Παπαδάκου αν ο κ. Αγγέλου επικαλείτο κεντρική κυβερνητική απόφαση ή τον τότε Πρωθυπουργό στο τηλεφώνημα που του έκανε, ο κ. Π. Δούκας απάντησε ότι «Όταν παίρνει ο Διευθυντής του Γραφείου του Πρωθυπουργού δεν παίρνει, είπα πριν, ούτε φιλικά, ούτε για την πάρτη του. Παίρνει το Γραφείο του Πρωθυπουργού για μια υπόθεση την οποία δείχνει ένα ενδιαφέρον. Επαναλαμβάνω, δεν είναι κατ'

ανάγκη κακόβουλο το ενδιαφέρον».

Συμπερασματικά προκύπτει ο κρίσιμος ρόλος του κ. Αγέλου στην πορεία του σκανδάλου, δυνατότητα που του παρείχε η ουσιαστική θέση που κατείχε δίπλα στον τότε Πρωθυπουργό.

Επιβεβαιώνονται έτσι (και εξ αυτών των δεδομένων) οι βαρύτατες πολιτικές ευθύνες της κυβέρνησης Καραμανλή για το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου, δια της ανάμιξης μάλιστα του ουσιαστικού διευθυντή του γραφείου του Πρωθυπουργού, κατά τα ανωτέρω.

9. Η παρεμπόδιση, τρεις (3) φορές, της διαβίβασης της ποινικής δικογραφίας στη Βουλή, με σκοπό την διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών Υπουργών.

Όπως είναι γνωστό, η τότε κυβέρνηση της Ν.Δ. αναγκάστηκε να αποδεχθεί την σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής για το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου το 2008, εξ αιτίας του μεγάλου θορύβου που προκλήθηκε από την παραίτηση από το Δικαστικό Σώμα των Αντιεισαγγελέων Εφετών Ηλία Κολιούση και Ελένης Σωτηροπούλου, την 14-10-2008. Οι ως άνω εισαγγελικοί λειτουργοί παραιτήθηκαν για να μην παραβιάσουν τις διατάξεις του Συντάγματος (άρθρα 85 και 86), καθώς και του Ν. 3126/2003 σχετικά με την ποινική ευθύνη Υπουργών (βλ. την από 14-10-2008 κοινή παραίτησή τους).

Στις καταθέσεις τους ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής (την 20/4/2010 ο κ. Κολιούσης και την 22/4/2010 η κα Σωτηροπούλου) περιέγραψαν με λεπτομέρειες τις μεθοδεύσεις που ακολουθήθηκαν για να αποτραπεί η διαβίβαση της ποινικής δικογραφίας στη Βουλή, με σκοπό την διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών Υπουργών. Εν συνεχεία, με την κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής μας την 3/5/2010 ο τότε Προϊστάμενος της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών κ. Κυρ. Καρούτσος, ουσιαστικά επιβεβαιώνει (προσπαθώντας βέβαια εν μέρει να δικαιολογήσει) την αποτροπή της διαβίβασης της ποινικής δικογραφίας στη Βουλή. Τέλος, ο τότε Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Γ. Σανιδάς με την κατάθεσή του στην Επιτροπή μας την 3/5/2010, επιβεβαιώνει τα ανωτέρω, προβάλλοντας ως δικαιολογία τις νομικές του απόψεις.

Είναι γεγονός ότι παρεμποδίστηκε η διαβίβαση της ποινικής δικογραφίας στη Βουλή τρεις φορές:

α) Πρώτη φορά την 13/10/2008 από τον κ. Καρούτσο σε συνεννόηση με τον κ. Σανιδά, με την μεθόδευση της γραπτής εντολής (αρ. πρωτ. 58184/13-10-2008) διενέργειας συμπληρωματικών ενεργειών εκ μέρους των χειριστών, τότε αντιεισαγγελέων Εφετών (Κολιούση – Σωτηροπούλου), ενεργειών που ήταν όμως ουσιαστικά άσχετες με το γεγονός ότι είχαν ήδη προκύψει στοιχεία για Υπουργούς, οπότε ήταν υποχρεωτική η αμελλητί διαβίβαση της δικογραφίας στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 2 του Συντάγματος.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την κατάθεση του κ. Κολιούση, ήδη από την 6/10/2008 ήταν έτοιμο το σχετικό έγγραφο (αναφορά) για την διαβίβαση της δικογραφίας στη

Βουλή, έκτασης 35 σελίδων. Την ίδια ημέρα (6/10/2008) ο κ. Καρούτσος, ο οποίος είχε ήδη ενημερωθεί από την 2/10/2008 για την πρόθεση των δύο αντιεισαγγελέων, ζήτησε την δικογραφία (τα κρίσιμα έγγραφα αυτής), την δε 13/10/2008 τους έδωσε την γραπτή εντολή για συμπληρωματικές ενέργειες και τους οδήγησε στην παραίτηση. Στο μεταξύ είχαν μεσολαβήσει συναντήσεις και συζητήσεις με τον κ. Σανιδά.

Χαρακτηριστική είναι η κατάθεση της κας Σωτηροπούλου τόσο ενώπιον της Επιτροπής μας, όσο και ενώπιον του αντιεισαγγελέα του Α.Π. κ. Φώτιου Μακρή την 27-11-2008. Η κα Σωτηροπούλου καταθέτει ότι κατά τη συνάντησή με τον κ. Σανιδά, την 2-10-2008, τους πίεζε να μην αποστείλουν την δικογραφία στη Βουλή, διαφορετικά θα τον έβρισκαν μπροστά τους.

β) Δεύτερη φορά παρεμποδίστηκε η διαβίβαση της δικογραφίας στη Βουλή την 22-10-2008 από τον κ. Σανιδά με το με αρ. πρωτ. ΕΠ670/22-10-2008 έγγραφό του, με το οποίο επέστρεψε αυθημερόν στον κ. Καρούτσο την από 22-10-2008 αναφορά της Εισαγγελέως Εφετών κας Ευστ. Σπυροπούλου, την οποία υιοθέτησε και διαβίβασε στον κ. Σανιδά ο κ. Καρούτσος, με την οποία ζητούσε την διαβίβαση της δικογραφίας στη Βουλή.

γ) Τρίτη φορά παρεμποδίστηκε η διαβίβαση της δικογραφίας στη Βουλή την 22-4-2009, πάλι από τον κ. Σανιδά με το ΕΠ279/22-4-2009 έγγραφό του. Ο τελευταίος επέστρεψε αυθημερόν την δικογραφία στον κ. Καρούτσο, ο οποίος, μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης, ζήτησε την διαβίβασή της στη Βουλή με το ΕΠ48/22-4-2009 έγγραφό του προς τον κ. Σανιδά.

Σημειώνεται ότι εξ αρχής και σταθερά, βάσει της δικής του θεωρίας περί των «παραπλανηθέντων υπουργών», ο κ. Σανιδάς είναι αυτός που παρεμποδίζει την διαβίβαση της δικογραφίας στη Βουλή, ερμηνεύοντας κατά το δοκούν τα κρίσιμα στοιχεία και επικαλούμενες νομικές απόψεις, οι οποίες έρχονται σε ευθεία αντίθεση προς την διάταξη του άρθρου 86 παρ. 2 του Συντάγματος, σύμφωνα με την οποία αυτός που διενεργεί ανάκριση, προανάκριση ή εξέταση οφείλει να διαβιβάσει αμελλητί στη Βουλή τα στοιχεία που σχετίζονται με Υπουργούς, για ποινικά αδικήματα που φέρονται να τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Η τόσο έντονη εμμονή του κ. Σανιδά στην άποψή του ότι δεν υπάρχουν ποινικές ευθύνες Υπουργών (βλ. καταθέσεις κ. Κολιούση και κας Σωτηροπούλου) είναι τουλάχιστον περιέργη, έως ύποπτη, όταν όλοι οι αρμόδιοι εισαγγελικοί λειτουργοί - χειριστές της υπόθεσης (κ. Κολιούσης, κα Σωτηροπούλου, κα Σπυροπούλου, κ. Στραγάλης και κ. Καρούτσος) κατέληγαν ο ένας μετά τον άλλον στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν στοιχεία, βάσει των οποίων θα πρέπει να διερευνηθούν οι τυχόν ποινικές ευθύνες Υπουργών (όπως το Σύνταγμα και ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών ορίζουν) και ότι πρέπει να διαβιβαστεί η δικογραφία στη Βουλή για το σκοπό αυτό.

Στο σημείο αυτό οφείλουμε να υπενθυμίσουμε ότι με το άρθρο 4 του Ν. 3472/2006 (ΦΕΚ Α' 135/4-7-2006) τροποποιήθηκε το άρθρο 77 παρ. 11 του Κώδικα Οργανισμού Δι-

καστηρίων. Μόνο μετά την τροποποίηση αυτή της τότε κυβέρνησης της Ν.Δ., ο κ. Σανιδάς απέκτησε τα τυπικά προσόντα να προαχθεί, μετά από λίγες ημέρες, στη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, όπως άλλωστε παραδέχεται και στην κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής μας την 3/5/2010. Περαιτέρω είναι σημαντικό να θυμίσουμε ότι αρκετές ενέργειες και πρωτοβουλίες του κ. Σανιδά απετέλεσαν αντικείμενο οξύτατης κριτικής από την, προ των εκλογών του 2009, αντιπολίτευση, ως παρέχουσες επί της ουσίας προστασία και στήριξη στην τότε κυβέρνηση της Ν.Δ., σε κρίσιμες υποθέσεις συνήθως πολιτικού χαρακτήρα.

Ως συμπέρασμα προκύπτει ότι μόνο τυχαία δεν είναι η, επί τρεις φορές, παρεμπόδιση διαβίβασης στη Βουλή της δικογραφίας του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου, με σκοπό την διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών Υπουργών, δεδομένου ότι τέτοια διερεύνηση αφορούσε Υπουργούς της τότε κυβέρνησης της Ν.Δ.

10. Ο Όμιλος ΠΑΠΙΣΤΑ, η συμμετοχή της Μονής σ' αυτόν και τα δάνεια της Αγροτικής Τράπεζας προς εταιρείες του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ.

Στο Πόρισμα της Εξεταστικής του 2008, και κυρίως στο κεφάλαιο ΙΖ' αυτού, είχαν εκτεθεί αναλυτικά στοιχεία, που αποδεικνύουν την στενή σχέση του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ με την τότε κυβέρνηση της Ν.Δ.. Περαιτέρω, όπως κατέθεσε στην Επιτροπή μας την 9-3-2010 ο κ. Άθως Κοιρανίδης (Οικονομικός Σύμβουλος της Ι.Μ.) η Μονή Βατοπεδίου, μέσω Κυπριακής εταιρείας, συμμετείχε στον Όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ κατά το 1/3. Εκτός αυτών, όπως προκύπτει από το με αρ. πρωτ. 49/2807/20-4-2010 έγγραφο της Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδος προς την Εξεταστική Επιτροπή, τρεις εταιρείες του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ με απόφαση του 2007 του Γενικού Συμβουλίου Χορηγήσεων της Τράπεζας, χρηματοδοτήθηκαν για συνολικό ύψος 8.000.000 ευρώ, σήμερα οφείλουν 6.143.421 ευρώ, έχουν υπαχθεί οι δύο εξ αυτών στις διατάξεις του άρθρου 99 επομ. του Πτωχευτικού Κώδικα, για την διασφάλιση δε των ως άνω ποσών υφίστανται υποθήκες ύψους μόλις 1.140.000 ευρώ, οι οποίες μάλιστα ενεγράφησαν μετά τον Νοέμβριο του 2008, δηλ. μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου. Επιβεβαιώνεται έτσι ξανά η στενή σχέση Μονής, Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ και κυβέρνησης της Ν.Δ.

11. Ο ισχυρισμός των Μοναχών ότι «εσύρθησαν στις ανταλλαγές».

Οι Μοναχοί Εφραίμ και Αρσένιος είχαν αρνηθεί να καταθέσουν στην Εξεταστική Επιτροπή του 2008 και να απαντήσουν σε ερωτήσεις. Αιφνιδιαστικά όμως ζήτησαν με έγγραφό τους να καταθέσουν στην Επιτροπή μας, όπως και έπραξαν την 28 και 29/4/2010 αντίστοιχα.

Κοινή «γραμμή» (προφανώς υπερασπιστική) των Μοναχών ήταν ότι εσύρθησαν στις ανταλλαγές. Ο ισχυρισμός αυτός για πρώτη φορά προτάχθηκε στην Εξεταστική Επιτροπή τουλάχιστον (τόσο σ' αυτήν του 2008, όσο και σ' αυτήν του 2010). Η ίδια «γραμμή» και φρασεολογία τηρείται σε συνεντεύξεις των Μοναχών την 16/5/2010 στις εφημερίδες Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία (Εφραίμ) και Real news (Αρσένιος).

Η Επιτροπή προβληματίστηκε ιδιαίτερα από τον καινοφανή αυτόν ισχυρισμό των Μοναχών, που προσπάθησαν να εμφανίσουν εαυτούς ως, περίπου, θύματα. «Πήγαμε σαν τα κουταβάκια» ανέφερε χαρακτηριστικά ο ηγούμενος Εφραίμ!

Τόσο όμως από τις καταθέσεις των ανωτέρω στην Επιτροπή μας, όσο και από το εν γένει αποδεικτικό υλικό, δεν επιβεβαιώνεται ο ισχυρισμός αυτός των Μοναχών.

Ειδικότερα και ενδεικτικά:

α) Σε επανειλημμένες ερωτήσεις των μελών της Επιτροπής μας προς τους ανωτέρω Μοναχούς, δεν δόθηκε ούτε σαφής, ούτε πειστική απάντηση ως προς το ποιός τους πίεσε και ως προς το ποιό ήταν το γεγονός, η αιτία, η δύναμη που τους «έσυρε» στις ανταλλαγές, δεδομένου ότι το «σύρομαι» σημαίνει οπωσδήποτε ότι κάνω κάτι χωρίς τη θέλησή μου.

β) Τουναντίον, με την με αρ. πρωτ. 646/9.4.1./365/27-6/10-7-2004 επιστολή της η Μονή (υπογράφων ο ηγούμενος Εφραίμ) είναι αυτή που προτείνει τις ανταλλαγές στον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σάββα Τσιτουρίδη. Είναι τουλάχιστον παράδοξο να ισχυρίζεται κάποιος ότι σύρεται σε ανταλλαγές όταν ο ίδιος τις προτείνει και εν συνεχεία τις επιδιώκει και τις επιταχύνει με συνεχείς επισκέψεις στα Υπουργεία, στη ΚΕΔ κλπ, όπως προκύπτει από πολλές καταθέσεις μαρτύρων.

γ) Καταθέτοντας στην Επιτροπή μας ο πρώην Υπουργός κ. Σάββας Τσιτουρίδης (4/5/2010) ανέφερε ότι ο ισχυρισμός ότι εσύρθησαν στις ανταλλαγές είναι απολύτως ψευδής και ότι κατά την επίσκεψη των Μοναχών στο γραφείο του (αρχές Ιουλίου του 2004) επεχειρήθη από τον νεώτερο εξ αυτών να του επιδείξει σε φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή (laptop) τα ακίνητα που θέλανε να αποκτήσουν δια των ανταλλαγών, καθώς και ότι ήρθαν να ζητήσουν κάτι συγκεκριμένο σε ακίνητα.

δ) Ομοίως, καταθέτοντας στην Επιτροπή μας την 5/5/2010 ο πρώην Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ευάγγελος Μπασιάκος ανέφερε ότι δεν εσύρθησαν στις ανταλλαγές, αλλά ότι, πριν απ' αυτόν, πήγαν σε πολλούς άλλους προτείνοντας ανταλλαγές.

12. Η πρωτοβάθμια ποινική καταδίκη της Προέδρου του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης και των Μοναχών, η επιβεβαίωση της διαρροής του αποτελέσματος της δίκης επί της Αγωγής της Μονής κατά του Δημοσίου και η πλήρης αποκάλυψη των σκανδαλωδών μεθοδεύσεων για την «εξαφάνιση» της απόφασης του Δικαστηρίου.

Τα όσα περιγράφονται στο Κεφάλαιο Γ' του από 15-12-2008 Πορίσματος των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ της Εξεταστικής Επιτροπής του 2008, σχετικά με την έκδοση (και μη δημοσίευση) από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης της ευνοϊκής για το Δημόσιο απόφασης επί της Αγωγής της Μονής κατά του Ελληνικού Δημοσίου, για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Λίμνης και των παραλίων εκτάσεων, όπως επίσης και σχετικά με την διαρροή της απόφασης αυτής προς τους Μοναχούς, εξ αιτίας της οποίας κινήθη-

καν ταχύτατα οι διαδικασίες και η έκδοση υπουργικών αποφάσεων προκειμένου να αναγνωρισθεί η ιδιοκτησία της Μονής στη Λίμνη και στις παραλίμνιες εκτάσεις και προκειμένου να αποφευχθεί η δημοσίευση της απόφασης του Δικαστηρίου, επιβεβαιώνονται και ενισχύονται από την με αρ. 1059/2009 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Θράκης. Δια της απόφασης αυτής καταδικάστηκε η τότε Πρόεδρος του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, καθώς και οι ανωτέρω Μοναχοί (ως ηθικοί αυτουργοί) για την διαρροή της απόφασης του Δικαστηρίου, που ήταν ευνοϊκή για το Ελληνικό Δημόσιο και για την μη δημοσίευση αυτής «εντός ευλόγου χρόνου» από την έκδοσή της.

Είναι προφανές ότι, μετά την ως άνω διαρροή, κινήθηκε ταχύτατα ένας ολόκληρος διοικητικός και κυβερνητικός μηχανισμός, που λειτούργησε σε βάρος της δημόσιας περυσίας.

Συμπερασματικά: η κυβέρνηση της Ν.Δ., γνωρίζοντας το αποτέλεσμα της δίκης, ότι ήταν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, έσπευσε να «χαρίσει» τη Λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις στη Μονή, εν συνεχεία φρόντισε να «εξαφανιστεί» η απόφαση του Δικαστηρίου και στη συνέχεια μεθόδευσε ταχύτατα και με επιμελημένη μυστικότητα τις ανταλλαγές.

13. Οι λογαριασμοί, η διακίνηση μετρητών, οι δανειακές συμβάσεις και οι χρηματιστηριακές συναλλαγές της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου και των λοιπών συνδεδεμένων και εμπλεκόμενων φυσικών και νομικών προσώπων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Α. Άνοιγμα Λογαριασμών – Εκθέσεις της Τράπεζας της Ελλάδας

Από την Τράπεζα της Ελλάδας κατατέθηκαν τόσο στην προηγούμενη (του 2008) όσο και στην παρούσα Εξεταστική Επιτροπή κατατέθηκαν συνολικά τρεις (3) Εκθέσεις με την αποτίμηση των Συναλλαγών της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου και το άνοιγμα των λογαριασμών της ίδιας και των συνδεδεμένων ή των εμπλεκόμενων με αυτή φυσικών και νομικών προσώπων.

Η πρώτη Έκθεση υποβλήθηκε στην προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή στις 4.12.2008, η δεύτερη επικαιροποιημένη Έκθεση υποβλήθηκε στη Βουλή στις 24.4.2009 και η τελευταία Ενδιάμεση Έκθεση κατατέθηκε και παρουσιάστηκε πρόσφατα (13.5.2010) στην Εξεταστική Επιτροπή από τους Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδας.

Κοινό χαρακτηριστικό και των τριών αυτών Εκθέσεων, αλλά και από τα όσα κατέθεσαν στις δύο Εξεταστικές Επιτροπές οι Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδας, είναι ότι δεν καταλήγουν σε συνολικά και ασφαλή συμπεράσματα ως προς τις ακριβείς διαδρομές και τους τελικούς αποδέκτες των χρηματικών ποσών που διακινήθηκαν την επίμαχη και εξεταζόμενη περίοδο.

Από τα στοιχεία όμως που παρατίθενται στις παραπάνω Εκθέσεις και καταθέσεις, ανεξάρτητα εάν δεν φωτίζονται όλες οι πτυχές του σκανδάλου και δεν αποκαλύπτονται όλα τα πρόσωπα που ωφελήθηκαν από τη λεηλασία της δημόσιας περιουσίας και του κρατικού πλούτου, μπορεί κανείς με προσεκτική μελέτη και διασταύρωση της πληθώρας των στοιχείων που προέκυψαν από το άνοιγμα των λογαριασμών να συνάγει και να απολήξει σε πολύ χρήσιμα συμπεράσματα που δεν επιδέχονται καμιάς αμφισβήτη-

σης. Και τούτο γιατί όταν οι μάρτυρες, που παρέλασαν στην Εξεταστική Επιτροπή και οι οποίοι εμπλέκονται στο σκάνδαλο του Βατοπεδίου με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, κλήθηκαν να απαντήσουν σε σχετικές ερωτήσεις, αδυνατούσαν ή αρνήθηκαν να δικαιολογήσουν τις «περίεργες» συναλλαγές.

Αξίζει να αναφερθεί ότι από την Εξεταστική Επιτροπή ζητήθηκε από τον Προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών (17.2.2010) και τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (2.3.2010 και 11.3.2010) το άνοιγμα των λογαριασμών συνολικά για σαράντα τρία (43) φυσικά και νομικά πρόσωπα που συνδέονται με το σκάνδαλο του Βατοπεδίου και την IMB.

Από την Τράπεζα της Ελλάδας στην τελευταία Έκθεση, λόγω του μεγάλου όγκου και της πληθώρας των στοιχείων, ελέγχθηκαν οι συναλλαγές των ανωτέρω φυσικών και νομικών προσώπων που παρουσίαζαν περισσότερο «ένδιαφέρον» (άνω των 100.000 €). Οι εγγραφές αυτού του ύψους και άνω ανήλθαν σε 7.100 περίπου, από τις οποίες ελέγχθηκε μόλις ένα μικρό σχετικά ποσοστό. Για περίπου 1.500 επιλεγθείσες συναλλαγές ζητήθηκαν περαιτέρω διευκρινίσεις και παραστατικά από τις τράπεζες, αλλά δεν κατέστη δυνατόν να παρασχεθεί το σύνολο των στοιχείων, καθώς η «ανεύρεση των παραστατικών είναι δυσχερής και χρονοβόρα» σύμφωνα με την από 13.5.2010 Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας (σελ. 1).

Συνεπώς έχει ελεγχθεί μόλις ένα μικρό μέρος των συναλλαγών που αποτέλεσαν αντικείμενο διερεύνησης από την Τράπεζα της Ελλάδας, ενώ ειδικά σε ότι αφορά στις αναλήψεις μετρητών άνω των 100.000 € δεν κατέστη δυνατή η διασταύρωση των στοιχείων με τα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα να αποτελεί ερωτηματικό εάν αυτά τα ποσά έχουν κατατεθεί στα ταμεία των δικαιούχων επιχειρήσεων ή εάν αποτέλεσαν αντικείμενο υπεξαίρεσης και διοχέτευσής τους σε άγνωστες διαδρομές.

Διαπιστώνεται είτε πραγματική και αντικειμενική αδυναμία διερεύνησης σε βάθος των λογαριασμών που ανοίχθηκαν λόγω του όγκου των στοιχείων, είτε έλλειψη οργανωμένης και συντονισμένης διερεύνησης σε βάθος των ύποπτων συναλλαγών.

Η επιλεκτική ή δειγματοληπτική διερεύνηση των συναλλαγών δεν οδηγεί σε κανένα αποτέλεσμα και πολύ περισσότερο δεν οδηγεί σε χρήσιμα και ασφαλή συμπεράσματα.

Αυτό που απαιτείται είναι η συνέχιση και η σε βάθος έρευνα της υπόθεσης για όλες τις συναλλαγές άνω των 3.000 € – όπως συμβαίνει και στην Εξεταστική Επιτροπή που λειτουργεί παράλληλα και διερευνά το σκάνδαλο της SIEMENS – και όχι μόνο των συναλλαγών άνω των 100.000 €.

Η συνέχιση της διερεύνησης των στοιχείων των λογαριασμών που έχουν ανοιχθεί ζητήθηκε με την από 28.5.2010 Επιστολή του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής προς τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας.

Κυρίως, επιβάλλεται η πραγματογνωμοσύνη και οι έλεγχοι στα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων, εάν έχουν κατατεθεί στα Ταμεία και έχουν πραγματοποιηθεί οι σχετικές εγγραφές στα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων τις αντίστοιχες ημερομηνίες όλες οι συναλλαγές που αφορούν αναλήψεις μετρητών.

Για το λόγο αυτό, απαιτείται η συσχέτιση της παρούσας διερεύνησης των στοιχείων των λογαριασμών από την Τράπεζα της Ελλάδας με τους παράλληλους φορολογικούς ελέγχους που πρόκειται να διενεργήσουν τα Ειδικά Φορολογικά Συνεργεία που συστήθηκαν πρόσφατα με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Τις δυσχέρειες στο έργο των ελεγκτών της Τράπεζας της Ελλάδας αναγνώρισε ο Διοικητής της κ. Γεώργιος Προβόπουλος στην απαντητική του επιστολή (Α.Π. 2754/2.6.2010) προς την Εξεταστική Επιτροπή, με την οποία ζήτησε τη συνδρομή των φορολογικών αρχών, του ΣΔΟΕ ή άλλων πραγματογνωμόνων, καθώς και μελών της Επιτροπής, προκειμένου να καταστεί ευχερέστερη η διερεύνηση των λοιπών συναλλαγών των εμπλεκόμενων προσώπων στο σκάνδαλο του Βατοπεδίου.

Β. Τα συνολικά οικονομικά και περιουσιακά στοιχεία που διαχειρίστηκε η Μονή, οι επενδύσεις της και οι εταιρείες της Μονής (RASSADEL και MADEUS) την κρίσιμη και ελεγχόμενη περίοδο

Σύμφωνα με την τελευταία Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας, τα συνολικά κεφάλαια που άντλησαν και διαχειρίστηκαν η Μονή και οι δύο κυπριακές εταιρείες στις οποίες συμμετέχει, Rassadel Co Ltd και Madeus Ltd, το εξεταζόμενο διάστημα (1.1.1998 έως 28.2.2010), ανέρχονται στο υπέρογκο ύψος των 360.813.250 €.

Οι κύριες πηγές κεφαλαίων της Μονής και των δύο εταιρειών της προήλθαν στο μεγαλύτερο μέρος τους από δάνεια (173.600.811 €), από πώληση ακινήτων και συμμετοχών (70.659.550 €), από πώληση μετοχών (50.284.526 €) και από ενοίκια και επιχορηγήσεις (16.410.126 €).

Από τα παραπάνω κεφάλαια διατέθηκαν συνολικά τα 289.418.976 €, ενώ η διαφορά μεταξύ των κεφαλαίων που αντλήθηκαν και αυτών που διατέθηκαν οφείλεται στη μη διάθεση ποσού ύψους 50 εκατ. € περίπου από το λογαριασμό όψεως που τηρεί η Μονή στη MARFIN.

Εναντι δανείων διατέθηκαν 55.577.867 €, για αγορά μετοχών 115.537.379 €, σε λογαριασμούς τρίτων διατέθηκαν 21.660.237 €, ενώ έγιναν αναλήψεις μετρητών 8.049.222 €.

Σήμερα στο χαρτοφυλάκιο των μετοχών έχουν απομείνει μετοχές αξίας κτήσης 69.254.208 €, καθώς ήδη πουλήθηκαν μετοχές αξίας κτήσεως 46.283.170 €.

Είναι προφανές ότι η παραπάνω εικόνα της οικονομικής διαχείρισης και της περιουσιακής κατάστασης της IMB και των δύο εταιρειών της παραπέμπει περισσότερο σε εταιρεία επενδύσεων ή σε εταιρεία συμμετοχών, παρά σε ένα Μοναστήρι ή σε κάποιο νομικό πρόσωπο της εκκλησίας ή έστω ακόμη και σε ένα εκκλησιαστικό ίδρυμα.

Η δραστηριότητα αυτή και μάλιστα αυτού του όγκου και αυτού του μεγέθους δεν συνάδει με τη συνήθη λειτουργία μιας Μονής και μάλιστα του Αγίου Όρους.

Θα ήταν εξαιρετικά δυσχερές σε κάποιον που είχε την εικόνα των οικονομικών της Μονής να διακρίνει εάν επρόκειτο για την IMB ή για κάποια Α.Ε. (Ανώνυμη Εταιρεία) Επενδύσεων ή Συμμετοχών.

Δημιουργούνται βάσιμες υπόνοιες ότι πίσω από αυτές τις συναλλαγές της Μονής και των εταιρειών Rassadel και Madeus, πίσω από όλους αυτούς τους λογαριασμούς και τις κινήσεις τους, πίσω από τις δανειακές συμβάσεις, τις χρηματοπιστηριακές συναλλαγές, τις επενδύσεις και τις ανα-

λήψεις μετρητών, υπάρχουν σκοτεινά και αδιαφανή σημεία και ύποπτες διαδρομές των ροών του χρήματος.

Η αγορά της εταιρείας GERUM d.o.o. στη Σερβία από τη Rassadel και η πώλησή της 3 φορές πάνω μετά από 2 χρόνια

Στις 19.4.2006 η εταιρεία της Μονής Rassadel εξαγόρασε την εταιρεία GERUM d.o.o. Beograd της Σερβίας, έναντι του ποσού των 750.000 €, την οποία δύο χρόνια αργότερα (7.5.2008) πώλησε στην εταιρεία DIGITAL PRINTING CENTER έναντι του ποσού των 2.450.000 €, ήτοι 3 φορές περισσότερο.

Προκύπτουν πολλά ερωτηματικά από την αγοραπωλησία αυτής της εταιρείας από τη Rassadel, τα οποία χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης, ιδίως δε όταν το στέλεχος της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας κ. Παν. Μαντούβαλος που κλήθηκε να καταθέσει ως μάρτυς, ανέφερε στην Εξεταστική Επιτροπή στις 25.2.2010: "Ένα παράδειγμα που μπορώ να αναφέρω και θα μπορούσε να συνδεθεί με την τυπολογία του «ξεπλύματος» είναι αυτή η περίπτωση της υποθέσεως της GERUM, μια αγοραπωλησία εταιριών στη Σερβία και το προϊόν της αγοραπωλησίας να έρθει εδώ στην Ελλάδα. Δεν γνωρίζουμε την προέλευση..." (σελ. 35).

Δέσμευση Επενδυτικού Λογαριασμού της εταιρείας Rassadel Co. Ltd.

Μέσω του επενδυτικού λογαριασμού 00601251066197 που τηρείται στην ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ (του Ομίλου Marfin I.G.) στο όνομα της Rassadel Co. Ltd., διενεργούνται κατ' εντολήν και για λογαριασμό της Μονής επενδυτικές πράξεις (αγορές και πωλήσεις εισηγμένων μετοχικών τίτλων).

Ο λογαριασμός αυτός έχει δεσμευτεί, βάσει της υπ' αριθμ. 2 Διάταξης της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κατά το ποσό των 17.500.000 €.

Γ. Αναλήψεις μετρητών – "Ξέπλυμα" μαύρου χρήματος (;)

Από το άνοιγμα των λογαριασμών της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου καθώς και το άνοιγμα των λογαριασμών των συνδεδεμένων ή των εμπλεκόμενων με αυτή φυσικών και νομικών προσώπων, αναδείχθηκε ότι κατά την επίμαχη περίοδο που το σκάνδαλο του Βατοπεδίου εξελισσόταν, διενεργήθηκαν αναλήψεις μετρητών μεγάλων ποσών από τις τράπεζες.

Ειδικότερα, οι αναλήψεις μετρητών της Μονής ανήλθαν σε μεγάλα μεγέθη (8.049.222 €) χωρίς κανείς να γνωρίζει ποιοι ήταν οι τελικοί αποδέκτες αυτών των χρημάτων και για ποιο σκοπό χρησιμοποιήθηκαν ή τι είδους ανάγκες κάλυψαν. Η πραγματική διαδρομή αυτών των ποσών δεν μπορεί να προσδιοριστεί, εκτός εάν δώσουν στοιχεία αυτοί που τα ανέλαβαν από τις τράπεζες.

Χαρακτηριστικό αυτής της πρακτικής αποτελεί η ανάληψη μετρητών ύψους 2.000.000 € από τον μοναχό της Μονής Ευδόκιμο στις 11.9.2008 από κατάστημα της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, ποσό που για να μεταφερθεί απαιτεί ιδιαίτερα μέτρα και διαδικασίες. Και στην περίπτωση αυτή πολύ περισσότερο κανείς δεν μπορεί να είναι

βέβαιος για τον αληθή προορισμό των μετρητών και για τους πραγματικούς αποδέκτες τους.

Εκεί όμως που υπάρχει ένα τεράστιο πέπλο που δεν επιτρέπει να φωτιστούν και να διαλευκανθούν οι διαδρομές και οι ροές του χρήματος είναι οι εκατοντάδες αναλήψεις μετρητών άνω των 100.000 €, όπως προκύπτει στην από 13.5.2010 Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας, από τους λογαριασμούς όλων των εταιρειών που συνδέονται ή εμπλέκονται με τη Μονή Βατοπεδίου.

Συγκεκριμένα, έγιναν 841 αναλήψεις μετρητών άνω των 100.000 €, γεγονός που σημαίνει ότι τουλάχιστον άνω των 85.000€ κινήθηκαν με ύποπτο ή ελεγχόμενο τρόπο. (Το στοιχείο των 841 αναλήψεων μετρητών άνω των 10.000€ εδόθη τηλεφωνικά στις 21.5.2010 από τον ελεγκτή της Τράπεζας της Ελλάδας κ. Βλυσίδη, στο μέλος της Επιτροπής κ. Δημήτριο Τσιρώνη).

Δεν μπόρεσαν οι Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδας που κατέθεσαν στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής να βεβαιώσουν ότι οι ανωτέρω αναλήψεις μετρητών είχαν κατατεθεί στο Ταμείο των εταιρειών που ανήκε ο λογαριασμός και είχε γίνει η σχετική εγγραφή στα λογιστικά τους βιβλία. Απεναντίας, επισήμαναν την ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης της διαδρομής των μετρητών με διενέργεια ελέγχων στις εταιρείες κλπ.

Οι περισσότερες αναλήψεις μετρητών άνω των 100.000 € αφορούν στις εταιρείες του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ.

Προκαλεί τεράστια ερωτηματικά η διακίνηση αυτού του μεγέθους και αυτού του ύψους των μετρητών, όταν είναι γνωστό ότι στη σημερινή σύγχρονη πραγματικότητα οι συναλλαγές και οι δοσοληψίες μεταξύ των επιχειρήσεων γίνονται με εμβάσματα και επιταγές ακόμη και για ποσά κάτω των 1.000 € και σπανίως γίνονται με μετρητά.

Δ. Δανειακές Συμβάσεις της Μονής και των εταιρειών της Rassadel Co Ltd και Madeus Ltd με τις Τράπεζες

Όπως προαναφέρθηκε, τα σημαντικότερα μέρη των κεφαλαίων που διαχειρίστηκε η Μονή και οι εταιρείες Rassadel Co Ltd και Madeus Ltd, προήλθε από τη σύναψη και τη λήψη δανείων συνολικού ύψους 173.600.811 €.

Κύριος χρηματοδότης της Μονής και των εταιρειών της ήταν η MARFIN EGNATIA BANK και η ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (του Ομίλου MARFIN I.G.), χορηγώντας δάνεια συνολικού ύψους 156.920.780 €, ήτοι το 90% των συνολικών δανείων, ενώ δάνεια ύψους 12.480.030 € και 4.200.000 € χορηγήθηκαν αντίστοιχα από την ΕΜΠΟΡΙΚΗ και την ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

Το πιο σημαντικό όλων των δανείων που συνήψε η Μονή αποτελεί Τοκοχρεωλυτικό δάνειο ύψους 80.000.000 € που χορηγήθηκε από την τράπεζα MARFIN, βάσει της από 27.6.2007 σύμβασης δανείου. Σύμφωνα με την από 24.4.2009 Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας: «... έγιναν δύο εκταμίευσεις ύψους 50.000.000 € και 30.000.000 €. Η πρώτη εκταμίευση χρησιμοποιήθηκε στις 28.6.2007 ως συμμετοχή για την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Marfin Investment Group (MIG). Η δεύτερη εκταμίευση έγινε στις 12.9.2007 και χρησιμοποιήθηκε για την αγορά μετοχών ΟΤΕ. Οι μετοχές αυτές στην συνέχεια πουλήθηκαν στις 19.9.07 και στις 20.9.07 και το προϊόν της πώλησης, ποσού 30.129.261,74 € πιστώθηκε στο λογαριασμό 00273036021197 της εταιρείας Rassadel. Το δάνειο εξυπηρετείται κανονικά με την πληρωμή των τόκων.»

Δεύτερη σημαντική δανειακή σύμβαση μεταξύ Μονής

και MARFIN EGNATIA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε., αποτελεί η από 12.12.2007 Σύμβαση Πίστωσης με Ανοιχτό (Αλληλόχρεο) Λογαριασμό για ποσό μέχρι 54.000.000 €.

Από τις ανωτέρω δύο δανειακές συμβάσεις μεταξύ Μονής και MARFIN προκαλούνται πλείστα ερωτηματικά.

Η χορήγηση δανείου στη Μονή από την τράπεζα MARFIN προκειμένου να συμμετέχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και στην αγορά μετοχών αξίας 50.000.000 € της Marfin Investment Group (MIG), δεν αποτελεί συνήθη τραπεζική και χρηματιστηριακή πρακτική και χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.

Η διάθεση ποσού 30.000.000 € από το ίδιο δάνειο για την αγορά μεγάλου πακέτου μετοχών του ΟΤΕ από τη Μονή, με την υπόδειξη της MARFIN, την εβδομάδα πριν τις εθνικές εκλογές του 2007 και την πώλησή τους αμέσως μετά τις εκλογές, χρήζει επίσης περαιτέρω διερεύνησης, δεδομένου ότι την εποχή εκείνη η MARFIN συγκέντρωνε ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου του ΟΤΕ μέσω του Χρηματιστηρίου.

Χαρακτηριστικό στοιχείο αυτών των δανείων είναι ότι οι καλύψεις και οι διασφαλίσεις της τράπεζας για το δάνειο των 80.000.000 € είναι μόλις 40.322.000 €, ήτοι περίπου το 50% αντί 110% κατ' ελάχιστο που αποτελεί τη συνήθη τραπεζική πρακτική.

Επιπλέον οι ως άνω δανειακές συμβάσεις δεν συμβαδίζουν με τη συνήθη τραπεζική πρακτική, αφού η τράπεζα προτείνει τις επενδύσεις και επιλέγει ο πιστούχος (IMB) [βλ. παρ.2 του Προσώμιου της ως άνω Σύμβασης Δανείου της 27.6.2007 και άρθρο 3 της ως άνω, από 12.12.2007, Σύμβασης Πίστωσης με Ανοιχτό Αλληλόχρεο Λογαριασμό], χωρίς να γίνεται προσδιορισμός ποιος θα καλύπτει ή ποια πλευρά θα ευθύνεται για τις ενδεχόμενες ζημιές των επενδυτικών επιλογών, ούτε επίσης διαφαίνεται από τους όρους της σύμβασης η πηγή αποπληρωμής τους.

Η επένδυση στην Κύπρο της Rassadel σε αμοιβαία κεφάλαια της MARFIN POPULAR BANK

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η IMB στις 12.9.2007, με το δάνειο που της χορήγησε και με την καθοδήγηση της MARFIN EGNATIA BANK στην Ελλάδα, προέβη στην αγορά μετοχών του ΟΤΕ αξίας 30.000.000 €, τις οποίες πούλησε στις 19 και 20.9.2007 έναντι του ποσού των 30.129.261,74 €. Το ποσό αυτό μεταφέρθηκε στη συνέχεια σε λογ/σμο της Rassadel και το μεγαλύτερο μέρος αυτού επενδύθηκε στην Κύπρο σε αμοιβαία κεφάλαια της κυπριακής τράπεζας MARFIN POPULAR BANK.

Ειδικότερα, 10.000.000 € επενδύθηκαν στο αμοιβαίο κεφάλαιο Aris Multi-Strategy Offsh, Fund EUR – A Shares και επίσης 10.000.000 € στο αμοιβαίο κεφάλαιο MFG DIVERSIFIED STRATEGY FUND EUR- A SHARES.

Από την επένδυση αυτή σε ελάχιστο χρόνο, ήτοι μέχρι τις 5.12.2008, η Rassadel είχε ήδη ζημιωθεί από τις δύο αυτές επενδύσεις με το ποσό των 2.050.720,47 € (!!!).

Χορήγηση δανείου 2.000.000 € στην IMB από την ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ για την αγορά οικοπέδου στον Κολωνό

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η περίπτωση χορήγησης δανείου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου από την ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ύψους 2.000.000 € για την αγορά ακινήτου ισόποσης αξίας, που βρίσκεται επί της οδού Συρράκου 3-5 και Αιγείρας στην περιοχή Κολωνός του Δήμου Αθηναίων.

Πρόκειται για οικόπεδο 1.325,15 τ.μ. που αγόρασε το 2005 η IMB με το υπ' αριθμ. 5222 Συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αθηνών Αικατερίνης Βασιλάκη από την εταιρεία "ΚΟΛΩΝΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ", με τιμή 4 φορές πάνω από την αντικειμενική αξία (τίμημα αγοράς 2.000.000 € - αντικειμενική αξία 482.301,59 €), το οποίο επίσης είχε μεταβιβάσει το 2003 η προηγούμενη ιδιοκτήτρια ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ στην εταιρεία "ΚΟΛΩΝΟΣ."

Η δανειοδότηση αυτή της IMB από την ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ δημιουργεί πολλά ερωτηματικά και για το λόγο αυτό χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.

Η αγορά ακινήτων από την εταιρεία TORCASO και ο επιχειρηματίας Γ. Σαχπατζίδης

Στις 21.3.2007 η τράπεζα MARFIN EGNATIA χορήγησε στην IMB δάνειο ύψους 6.000.000 € για την αγορά ακινήτου επί της οδού Κηφισίας 7, Αθήνα, από την εταιρεία Torcaso Investment Ltd, αντικειμενικής αξίας 3.161.471,37 €, ενώ στις 14.6.2007 η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ χορήγησε στη Μονή δάνειο ύψους 3.700.000 € για την αγορά ακινήτου 1.846 τ.μ. επί της οδού Κεφαλληνίας και Κόμνα Τρόκα, Αθήνα, επίσης από την ίδια εταιρεία (Torcaso).

Το συνολικό τίμημα από την πώληση των δύο παραπάνω ακινήτων εισέπραξε τελικά ο επιχειρηματίας Γεώργιος Σαχπατζίδης ο οποίος εμφανίστηκε ως ιδιοκτήτης της εταιρείας Torcaso Investment Ltd.

Η κατάθεση του κ. Γ. Σαχπατζίδη στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής στις 3.6.2010 είχε πολλά κενά, ενώ δεν μπόρεσε να αποδείξει ότι είναι ο ιδιοκτήτης της εταιρείας Torcaso Investment Ltd ή εάν λειτούργησε ως μεσάζων στην πώληση των δύο ακινήτων. Επίσης δεν μπόρεσε να αποδείξει τη διάθεση 1.000.000 € που εισέπραξε ως μετρητά από την εξόφληση της μιας εκ των έξι επιταγών 1.000.000 € που εκδόθηκαν για την αγορά του ακινήτου της οδού Κηφισίας.

Τα ίδια επιβεβαιώνονται και από την Τράπεζα της Ελλάδας, όπου στη σελ. 11 της από 24.4.2009 Έκθεσής της, αναφέρει: "Δεν κατέστη δυνατόν να διασταυρωθεί η πληροφορία της μεταβίβασης της εταιρείας αυτής (Torcaso Investment Ltd) το 2006 στην εταιρεία εξωχώριων δραστηριοτήτων, συμφερόντων Γεωργίου Σαχπατζίδη, Medow Investment Ltd, με έδρα τις Βρετανικές Παρθένες Νήσους", καθώς επίσης και ότι: "Δεν τεκμηριώνεται βάσει σχετικού εγγράφου (Δήλωση Πραγματικού Δικαιούχου) η σχέση του κ. Γεωργίου Σαχπατζίδη με την εταιρεία Torcaso Investment Ltd. και ο λόγος για τον οποίο η εξόφληση της έκτης επιταγής έγινε με μετρητά. Δεν είναι γνωστή η περαιτέρω διάθεση του ποσού αυτού".

Η παραπάνω υπόθεση ασφαλώς χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, πλην όμως η υπόθεση Γεωργίου Σαχπατζίδη – Torcaso Investment Ltd είναι εκτός του πυρήνα του σκανδάλου της IMB, καθώς δεν έχει να κάνει ούτε με τους τίτλους ιδιοκτησίας, ούτε με τις ανταλλαγές, ούτε με τα άλλα κρίσιμα θέματα του σκανδάλου.

Ε. Η οικονομική συνεργασία της Μονής και η συμμετοχή της στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών REAL ESTATE του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ – Τα παρένθετα πρόσωπα (Άθως Κοιρανίδης – Ιορδάνης Παπαϊωάννου)

Η Μονή Βατοπεδίου είχε, διατήρησε και ανέπτυξε στενή οικονομική συνεργασία με τον Όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ, οι εται-

ρείες Real Estate του οποίου είχαν αναλάβει την αξιοποίηση και εκμετάλλευση των ανταλλαγόντων ακινήτων.

Η σχέση αυτή έγινε ακόμη πιο στενή όταν η εταιρεία της Μονής Madeus Ltd που ιδρύθηκε στις 15.10.2007 στην Κύπρο και διαχειριστής της οποίας ήταν ο οικονομικός σύμβουλος της IMB κ. Άθως Κοιρανίδης, συμμετείχε στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΠΑΠΙΣΤΑΣ Συμμετοχική Α.Ε. του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ, για τη συνεκμετάλλευση των ανταλλαγόντων ακινήτων.

Σύμφωνα με την από 24.4.2009 Έκθεση της Τράπεζας τα Ελλάδας (σελ.12), στις 24.12.2007 πιστώθηκε ο λογαριασμός της εταιρείας Madeus Ltd με προϊόν χορήγησης της Τράπεζας Marfin Egnatia ύψους 15.000.000 €.

Την ίδια ημέρα το ποσό αυτό των 15.000.000 € μεταφέρθηκε σε λογαριασμό που τηρεί στην ίδια Τράπεζα η εταιρεία ΠΑΠΙΣΤΑΣ Συμμετοχική Α.Ε., για κάλυψη της συμμετοχής της Madeus Ltd στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αυτής.

Την ίδια ημέρα επίσης (24.12.2007) ποσό ύψους 20.000.000 € μεταφέρθηκε στο λογαριασμό της εταιρείας ΠΑΠΙΣΤΑΣ Συμμετοχική Ακινήτων Α.Ε. που τηρείται στην Marfin Egnatia για την κάλυψη της συμμετοχής της Madeus Ltd στο μετοχικό της κεφάλαιο.

Οι παραπάνω δύο εταιρείες αποτελούν τις εταιρείες επενδυτικών συμμετοχών των δύο επιχειρηματικών κλάδων της εταιρείας ΠΑΠΙΣΤΑΣ, του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων και του κλάδου ανάπτυξης και διαχείρισης ακίνητης περιουσίας.

Με το ανωτέρω ποσό των 35.000.000 € τεκμαίρεται ότι η Madeus Ltd κάλυψε την ίδια συμμετοχή της στον Όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ.

Η συνεργασία του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ με τον Ιορδάνη Παπαϊωάννου και οι ύποπτες αυθημερόν αγοραπωλησίες ακινήτων

Περαιτέρω διερεύνησης χρήζουν, τρεις (3) περιπτώσεις μεταβίβασης ακινήτων σε εταιρείες του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ από τον κ. Ιορδάνη Παπαϊωάννου, σε πολλαπλάσια αξία από την οποία τα είχε αγοράσει την ίδια ημέρα.

Η μεταβίβασεις αυτών των 3 ακινήτων δύο φορές την ίδια ημέρα σε πολλαπλάσια αξία την κάθε φορά και σε κατά πολύ ανώτερη αξία από την αντικειμενική (ακόμη και 10πλάσια), δεν δικαιολογούνται από κανένα προφανή οικονομικό ή νόμιμο λόγο και για το λόγο αυτό θεωρούνται ύποπτες, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη ότι η εξόφληση του αρχικού πωλητή γινόταν με επιταγές του δεύτερου αγοραστή (Όμιλος ΠΑΠΙΣΤΑ).

Ο Ιορδάνης Παπαϊωάννου είχε ρόλο ενδιάμεσου και παρένθετου προσώπου στην υπόθεση, λειτουργώντας ουσιαστικά για λογαριασμό του ΠΑΠΙΣΤΑ στη μεταβίβαση αυτών των τριών ακινήτων.

Οι αναλυτικές και λεπτομερείς περιγραφές της μεταβίβασης αυτών των τριών ακινήτων δύο φορές την ίδια ημέρα υπάρχουν στις σελίδες 25-26 και 33-34 της από 24.4.2009 Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδας.

ΣΤ. Οι κοινόι λογαριασμοί Γεωργίου Βουλγαράκη και Αικατερίνης Πελέκη

Για τους κοινούς λογαριασμούς του πρώην Υπουργού Πολιτισμού κ. Γεωργίου Βουλγαράκη με τη σύζυγό του Αικατερίνη Πελέκη – Βουλγαράκη, Συμβολαιογράφο της IMB, είχε ζητηθεί από την Εξεταστική Επιτροπή το

άνοιγμα των λογαριασμών. Σύμφωνα με την από 13.5.2010 Έκθεση και τις καταθέσεις των Ελεγκτών της Τράπεζας της Ελλάδας εμφάνιζαν, την περίοδο από 1.1.2006 έως 31.12.2008, ειδικά ο κοινός λογαριασμός των ανωτέρω, με νούμερο 132-515147-36 που τηρούν στην Εθνική Τράπεζα και έχει παρουσιάσει αυξημένη κίνηση, εμφάνιζε συνολικές Πιστώσεις ύψους 5.555.654,93 €, Χρεώσεις που ανήλθαν σε 5.346.264,64 €, ενώ το υπόλοιπο των λογαριασμών ανήρχετο σε 450.483,47 € στις 31.12.2008.

Στις χρεώσεις περιλαμβάνονται οι καταθέσεις στο Σύλλογο Συμβολαιογράφων ύψους 1.955.199,80 €, στο ΤΑΣ 691.865,21 €, στα Υποθηκοφυλακεία 243.622,72 €, στις ΔΟΥ 252.623,39 €, ενώ πραγματοποιήθηκαν και επενδύσεις ύψους 501.367,10 € χωρίς να προσδιορίζονται σε τι ακριβώς αφορούν.

Επίσης ο κοινός λογαριασμός Βουλγαράκη – Πελέκη με αριθ. 5011000050717 που διατηρούν στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, πιστώνεται με καταθέσεις μετρητών και από αυτόν στις 8.1.2008 έχει εκδοθεί τραπεζική επιταγή ύψους 200.000 € υπέρ της εταιρείας LUNSFORD SHIPPING LIMITED, για την οποία οι Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδας αναφέρουν ότι δεν γνωρίζουν περαιτέρω στοιχεία (σελ.28 της από 13.5.2010 Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδας).

Ο παραπάνω λογαριασμός χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, από το γεγονός ότι πιστώνεται με μετρητά, τα οποία στη συνέχεια μεταφέρονται σε εταιρεία αγνώστων στοιχείων.

14. Οι συμπτώσεις (;) που σχετίζονται με τον πρώην Υπουργό κ. Σάββα Τσιτουρίδη.

Τα μέλη της Επιτροπής θεωρούν σκόπιμο να επισημάνουν και καταγράψουν κάποιες συμπτώσεις που ακολουθούν την υπουργική πορεία του κ. Σάββα Τσιτουρίδη, σε σχέση με πτυχές του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου, συμπτώσεις που θέλουν τον κ. Τσιτουρίδη δύο φορές εκτός κυβέρνησης, όταν «συναντάται» με την εξέλιξη του σκανδάλου.

Την πρώτη φορά ο κ. Τσιτουρίδης, ως Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, παραλαμβάνει την πιο πάνω επιστολή της Μονής, της 27-6/10-7-2004, δια της οποίας προτείνονται ανταλλαγές. Επί της επιστολής αυτής ο κ. Τσιτουρίδης σημειώνει, μεταξύ άλλων, τις λέξεις «νομοθετικό διάταγμα», πιθανόν υπονοώντας νομοθετική ρύθμιση για το θέμα. Είναι προφανές ότι μια νομοθετική ρύθμιση θα έφερνε το θέμα στην επιφάνεια, θα απεκαλύπτετο το σκάνδαλο και δεν θα μπορούσε αυτό να ολοκληρωθεί, παρά την τότε κοινοβουλευτική πλειοψηφία της Ν.Δ.. Μετ' ολίγον, ο κ. Τσιτουρίδης ευρέθη εκτός κυβέρνησης με αφορμή την μεταγραφή του γιού του.

Πάλι εκτός κυβέρνησης βρέθηκε ο κ. Τσιτουρίδης, με αφορμή αιτιάσεις για συνεργάτη του, όταν η Ι.Μ. επιθυμούσε να αποκτήσει το λεγόμενο Ολυμπιακό Ακίνητο, που προοριζότο για κτίριο του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (πρώην Εργασίας). (Για το θέμα αυτό βλ. αναλυτικά στο κεφάλαιο ΙΔ' του Πορίσματος των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ της Εξεταστικής του 2008). Υπενθυμίζεται ότι η ΚΕΔ ήδη από τον Μάρτιο του 2007 είχε αποφασίσει την μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου και είχε ζητήσει να εκτιμηθεί η αξία του

από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών, ενέργειες, που όπως κατέθεσε ο κ. Τσιτουρίδης, αγνοούσε, διότι ήταν σε εξέλιξη η διαδικασία μετεγκατάστασης του Υπουργείου!

Μετά την απομάκρυνση του κ. Τσιτουρίδη (που έλαβε χώρα την 1-5-2007), ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Απασχόλησης κ. Δ. Κοντός, που ετύγχανε εκλεγμένο μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου της Ν.Δ., ανακοίνωσε στην ΚΕΔ ότι το Υπουργείο δεν θα μεταφερθεί στο Ολυμπιακό Ακίνητο, ανοίγοντας τον δρόμο της παραχώρησης αυτού στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου. Όπως κατέθεσε στην Επιτροπή μας ο κ. Τσιτουρίδης, ο ως άνω συνεργάτης του, που απετέλεσε την αφορμή της δεύτερης απομάκρυνσής του από την κυβέρνηση, απηλλάγη με Βούλευμα από τις κατηγορίες που τον βάρυναν.

Χωρίς να υπάρχει κάποια συγκεκριμένη απόδειξη, πραγματικά είναι πολύ περίεργες οι συμπτώσεις απομάκρυνσης του κ. Τσιτουρίδη από την κυβέρνηση Καραμανλή, όταν δύο φορές φαίνεται να μην διευκολύνει την εξέλιξη του σκανδάλου.

15. Το δάσος Ουρανούπολης. Η οριστική πράξη χαρακτηρισμού της 12-2-2010.

Τα όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο Θ' του Πορίσματος των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ της Εξεταστικής Επιτροπής του 2008, σχετικά με την τότε σκανδαλώδη διαδικασία για τον αποχαρακτηρισμό του δάσους Ουρανούπολης, το οποίο παραχωρήθηκε με ανταλλαγή στη Μονή Βατοπεδίου με σαφή προγραμματισμό την οικοπεδοποίησή του, επιβεβαιώνονται από την οριστική Πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης ως δάσους. Συγκεκριμένα, με την με αρ. πρωτ. 624/12-2-2010 Πράξη του, ο Δασάρχης Αρναίας χαρακτήρισε ως δάσος την έκταση, όπως χαρακτηρίζεται η έκταση αυτή και στο Πόρισμα των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ της Εξεταστικής Επιτροπής του 2008, όπου αναλυτικά εκτίθεται, στο ως άνω Κεφάλαιο Θ', και η σκανδαλώδης διαδικασία αποχαρακτηρισμού.

Είναι προφανές ότι αν δεν είχε αποκαλυφθεί και διερευνηθεί το όλο σκάνδαλο, το δάσος Ουρανούπολης (10.497 στρέμματα συνολικά, εκ των οποίων τα 8.608 στρέμματα παραχωρήθηκαν στη Μονή), θα αποτελούσε παρελθόν, εξ αιτίας των μεθοδεύσεων της τότε κυβέρνησης της Ν.Δ.

Επισημαίνουμε ότι ο τότε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κωνσταντίνος Κιλτίδης, μετά την έκδοση του Πορίσματος της Εξεταστικής Επιτροπής του 2008, ζήτησε με το 4160/23-12-2008 έγγραφό του προς την Διεύθυνση Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας την, κατά προτεραιότητα, έκδοση Πράξης χαρακτηρισμού για την ως άνω έκταση της Ουρανούπολης.

16. Το κρίσιμο έγγραφο της κας Μαντέλης με αρ. 4731/3-11-2004.

Κατά την απολογία της ενώπιον της ανακρίτριας κας Καλού, η πρώην Διευθύντρια Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κα Στ. Μαντέλη, προσκόμισε το με αρ. πρωτ. 4731/3-11-2004 έγγραφό της,

το οποίο απευθύνεται σε έντεκα (11) Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας. Με το έγγραφο αυτό η κα Μαντέλη ζητάει από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (και προκειμένου να ενημερωθεί άμεσα το γραφείο του τότε Υφυπουργού κ. Αλ. Κοντού) να γνωστοποιήσουν στη Διεύθυνσή της και μάλιστα εντός δέκα (10) ημερών, κοινόχρηστες διαθέσιμες εκτάσεις, εντοπίζοντας εκείνες που έχουν οικοπεδική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες.

Σημειώνεται ότι το ως άνω έγγραφο εστάλη 2,5 μήνες πριν την έκδοση της 3822/25-1-2005 υπουργικής απόφασης του κ. Μπασιάκου περί των ανταλλαγών. Είναι προφανές ότι το έγγραφο της κας Μαντέλη προωθούσε ταχύτατα την διαδικασία των ανταλλαγών, με εντολή του κ. Κοντού, πριν εκδοθεί τυπικά η απόφαση του κ. Μπασιάκου για τις ανταλλαγές. Αποδεικνύεται συνεπώς ότι η απόφαση για τις ανταλλαγές είχε ληφθεί πολύ πριν την υπογραφή της σχετικής υπουργικής απόφασης του κ. Μπασιάκου. Επιβεβαιώνεται έτσι, τόσο η ενεργή ανάμιξη του Υφυπουργού κ. Κοντού, όσο και ο κεντρικός κυβερνητικός σχεδιασμός, χάρις στον οποίο υπήρχε συντονισμός και ταχύτητα πρωτοφανής για τον δημόσιο τομέα.

17. Η απόπειρα εμπλοκής του κ. Σωκράτη Ξυνίδη από τη Ν.Δ.

Η Ν.Δ., εκμεταλλευόμενη τη δημοσιοποίηση αποφάσεων του έτους 2001 της Λιμενικής Επιτροπής Λάγος, στην οποία συμμετείχε ως εκπρόσωπος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης ο νυν Γραμματέας του Εθνικού Συμβουλίου του ΠΑΣΟΚ κ. Σωκράτης Ξυνίδης, επιχείρησε, ούτε λίγο ούτε πολύ, να εμφανίσει τον κ. Ξυνίδη ως δήθεν εμπλεκόμενο στο σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου! Και τούτο παρότι η Ν.Δ. κεντρικά, αλλά και τα πολιτικά της στελέχη τοπικά, γνωρίζουν πολύ καλά ότι ο κ. Σωκράτης Ξυνίδης, συνεπικουρούμενος από τον αδελφό του και τότε Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Αθανάσιο Ξυνίδη, είναι αυτός που ανέδειξε το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου και υπερασπίστηκε με σθένος τα δικαιώματα τόσο του Ελληνικού Δημοσίου, όσο και των αγροτών της περιοχής, με διαρκείς παρεμβάσεις του, παραστάσεις σε δικαστήρια κλπ επί σειρά ετών.

Όπως προκύπτει από την κατάθεση του κ. Ξυνίδη στην Επιτροπή μας (7-6-2010) και από τις αποφάσεις (πράξεις) της Λιμενικής Επιτροπής Λάγος, το έτος 2001, μετά τις τότε Γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας σχετικά με τη νησίδα Ανταμπουρού, αποφασίστηκε ομόφωνα από την Λιμενική Επιτροπή ο αποχαρακτηρισμός της νησίδας από χώρο της Ζώνης Λιμένα Λάγος. Επρόκειτο για μια τυπική διαδικασία, που δεν είχε καμία απολύτως σχέση με το ιδιοκτησιακό της λίμνης και των παραλίμνιων, ούτε βέβαια με τις σκανδαλώδεις ανταλλαγές. Όπως εξήγησε στην Επιτροπή μας ο κ. Ξυνίδης, εκείνη την εποχή (αρχές του 2001) ανυποψίαστοι όλοι ασχολήθηκαν με το θέμα, καθόσον αυτή ήταν η πρώτη ουσιαστικά επίσημη διοικητική εμφάνιση της Μονής στην περιοχή. Όμως στη συνέχεια, όταν αντελήφθησαν τις πραγματικές προθέσεις της Μονής και αφού συγκεντρώθηκαν τα απαιτούμενα στοιχεία και η νομική τεκμηρίωση, η ίδια Λιμενική Επιτροπή Λάγος, με τη συμμετοχή και πάλι του κ. Σωκράτη Ξυνίδη, με την Πράξη της 10/4/2-12-2003 **ανακάλεσε τον ως άνω αποχαρακτη-**

ρισμό του 2001, που είχε τροποποιηθεί με αντίστοιχη πράξη του έτους 2002. Είναι λοιπόν προφανές ότι η προσπάθεια της Ν.Δ. για εμπλοκή του κ. Ξυνίδη έπεσε στο κενό και τούτο ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς, αναγνωρίζει τη Μονή ως ιδιοκτήτρια της ως άνω νησίδας.

Ο αντιπερισπασμός και το επικοινωνιακό τέχνασμα της Ν.Δ. κατέρρευσαν.

Β3. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ

1. Πολιτική αξιολόγηση συμπεριφοράς Υπουργών

Η προσπάθεια αμφισβήτησης του Status Quo της Βιστωνίδας αποτυγχάνει, λόγω της αναπομπής των Γνωματεύσεων και της θετικής για το Δημόσιο απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης

Γεώργιος Δρυς: Αποδέχθηκε με την υπ' αριθμ. 1007690/620/A0010/5-2-1999 απόφασή του ως Υφυπουργός Οικονομικών την υπ' αριθμ. 26/1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία έκρινε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας Αντά- Μπουρού της λίμνης Βιστωνίδας.

Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε στην ουσία με την υπ' αριθμ. 87/2008 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, το οποίο αναγνώρισε ότι η Ι. Μ. Βατοπεδίου είναι κύρια της ως άνω ίδιας έκτασης, δηλαδή της νησίδας Αντά Μπουρού και των δύο νησίδων, επί των οποίων ευρίσκονται οι Ιεροί Ναοί του Αγίου Νικολάου και της Παναγίας Παντάνασσας.

Απόστολος Φωτιάδης: Με την υπ' αριθμ. 1064538/5928/A0010/5-8-2002 Απόφασή του ως Υφυπουργός Οικονομικών, αποδέχθηκε την ομοφώνως ληφθείσα υπ' αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία δέχτηκε ότι το Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα επί των τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης, καθώς αυτά ανήκουν εξ ολοκλήρου στην Ι.Μ. Βατοπεδίου. Με την υπ' αριθμ. 1051266/10611/A0010/π.ε./4-6-2003 απόφασή του ως Υφυπουργός Οικονομικών έκανε δεκτή την υπ' αριθμ. 46/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία δέχτηκε ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των οχθών αυτής, όποιες έκτασης και αν είναι αυτή.

Συμπεριέλαβε στις αποφάσεις του την εξουσιοδότηση για σύνταξη του από 11-12-2002 πρωτοκόλλου παράδοσης παραλαβής, με βάση δε την ως άνω εξουσιοδότηση έγινε τελικά παράδοση - παραλαβή 844,5 στρεμμάτων από τα 25.000 στρέμματα. Το πρωτόκολλο σημειώθηκε στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης.

Με βάση νεότερα στοιχεία που το πρώτον ετέθησαν υπ' όψιν του δι' υπομνημάτων στις αρχές Οκτωβρίου 2003, αλλά και προφορικά κατά την διάρκεια συσκέψεως την ίδια

περίοδο, παρουσία του τότε Υπουργού Γεωργίου Δρυ, με τους εκπροσώπους της Επιτροπής Αγώνα Θράκης, υπέγραψε την από 30-10-2003 Αναπομπή προς Επανεξέταση. Ορθώς δε επανέφερε την Αναπομπή αυτή με εντολή Επανεξέτασης «υπό το φως των νεωτέρων στοιχείων» (κυρίως υπόμνημα Ξινίδη) στο Γ. Σ. Δ. Κ., αφού οι υπό Αναπομπή Αποφάσεις ήταν σύνθετες Διοικητικές Πράξεις.

Η Αναπομπή είχε ως συνέπεια την αναστολή ή αλλιώς το «πάγωμα» έκδοσης τριών Γνωμοδοτήσεων του Γ.Σ.Δ.Κ. που είχαν γίνει αποδεκτές δια της υπογραφής των αρμόδων τότε Υφυπουργών Οικονομικών Δρυ και Φωτιάδη.

Αντίγραφο της Αναπομπής γνωστοποιήθηκε στο Νομικό Σύμβουλο του Κράτους Δ. Χειμώνα, ο οποίος σύμφωνα με την ως άνω κατάθεση του Αρχαιολόγου κ. Τσουρή «ότι κατά την έναρξη της δίκης ο κ. Δ. Χειμώνας καταθέτει την αναπομπή στο Δικαστήριο». Πέραν αυτών, κατά την κατάθεση του κ. Χειμώνα, το αντίγραφο της Αναπομπής παρέδωσε αυτοπροσώπως ο Υφυπουργός Φωτιάδης στον ίδιο δύο μέρες μετά το δικαστήριο (προφανώς δεν είχε κρατήσει ο κ. Χειμώνας αντίγραφο προ της καταθέσεώς του κατά την έναρξη της δίκης).

Με βάση εντολή που έλαβε από τον Ιανουάριο 2007 ο Νομικός Σύμβουλος κ. Χειμώνας, ως νόμιμος εκπρόσωπος του τότε Υφυπουργού Οικονομικών Απόστολου Φωτιάδη, παρέστη και αντέκρουσε πλήρως τις αξιώσεις της Μονής και προέταξε πλήρη κυριότητα του Δημοσίου έναντι της Μονής, κατά δε τις πολυσέλιδες προτάσεις, βάσιμες και άρτιες νομικές αιτιολογίες, στηριζόμενες σε αναλύσεις και εκτιμήσεις έγγραφων και καταθέσεων μαρτύρων (Τσουρή – Πετούσης). Οι Προτάσεις αυτές οδήγησαν το Δικαστήριο στη δικάωση του Ελληνικού Δημοσίου και την απόρριψη της αναγνωριστικής αγωγής της Μονής επί του συνόλου των 25.000 στρεμμάτων παραλιμνίων εκτάσεων, πλην των 1600 στρεμμάτων μετά του Ναού και των Μετοχίων στη νησίδα Αντά Μπουρού.

Είχε επιτυχώς και πλήρως προστατεύσει τα δικαιώματα του Δημοσίου έναντι της Ι. Μ. Βατοπεδίου, αφού:

1. παρέδωσε στην τότε νέα Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ανοιχτή Δίκη, η οποία στην πραγματικότητα ήταν ήδη κερδισμένη,

2. προέβη σε Αναπομπή προς επανεξέταση, για τις τρεις προηγηθείσες Αποφάσεις Δρυ-Φωτιάδη επί των ως άνω Γνωμοδοτήσεων του Γ.Σ.Δ.Κ.,

3. η Μονή δεν είχε τίτλους κυριότητας στο χρονικό αυτό σημείο.

Αξιολογώντας τη συνολική στάση και πολιτική συμπεριφορά του τότε Υφυπουργού Απόστολου Φωτιάδη, συνάγουμε τα εξής:

1. Το Δημόσιο δεν υπέστη ζημία από τις δύο υπογραφές του επί της Γνωμοδοτήσεως και τα σχετικά πρωτόκολλα Παράδοσης - Παραλαβής, που σημειώθηκαν στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης.

2. Η Ι. Μ. Βατοπεδίου δεν απέκτησε τίτλους κυριότητας ούτε οι Γνωμοδοτήσεις είχαν κάποιο δυσμενές για το Δημόσιο αποτέλεσμα ή έννομες συνέπειες, αφού ούτε ως εξώδικη ομολογία ελήφθησαν υπ' όψιν λόγω της αναπομπής και της πλήρους αντίκρουσης στη δίκη με ρητή εντολή και εξουσιοδότηση στο Νομικό Σύμβουλο Δ. Χειμώνα.

3. Εν τέλει, είναι ο Υπουργός, εκπρόσωπος του Δημοσίου, που με τις συντονισμένες του θετικές και διορθωτικές πράξεις και εντολές κερδίζει ως διάδικος τη δίκη.

Διασφαλίζει τα πλήρη δικαιώματα του Δημοσίου επί των 25.000 στρεμμάτων.

Αξιολόγηση της συμπεριφοράς των κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη

Η συμπεριφορά των κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη αξιολογήθηκε από τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που συμμετείχαν στην Εξεταστική Επιτροπή του 2008, ως μη ενέχουσα στοιχεία πολιτικής ευθύνης, δεδομένου ότι, εκτός των άλλων, ουδεμία ζημία στην ακίνητη περιουσία του Ελληνικού Δημοσίου επήλθε εκ πράξεων ή παραλείψεων αυτών.

Η Εξεταστική Επιτροπή όμως, θεωρεί υποχρέωσή της να επισημάνει ότι, δυστυχώς, οι ως άνω αρχικές αποφάσεις του κ. Γ. Δρυ (της 5-2-1999), αλλά κυρίως του κ. Απ. Φωτιάδη (της 5-8-2002 και της 4-6-2003), με τις οποίες έγιναν δεκτές οι ως άνω αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, άνοιξαν για πρώτη φορά, μετά από πολλές δεκαετίες, ένα θέμα (το ιδιοκτησιακό της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων) που ουσιαστικά και τυπικά είχε κλείσει και το οποίο για όλες αυτές τις δεκαετίες η ΙΜΒ ουδέποτε το επανέφερε. Η Επιτροπή θεωρεί υποχρέωσή της να επισημάνει τα ανωτέρω, παρά το γεγονός ότι το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου αναμφισβήτητα υλοποιήθηκε εξ ολοκλήρου από την κυβέρνηση της Ν.Δ. μετά τον Μάρτιο του 2004.

Με ευθύνη των Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας και κεντρικό συντονισμό οργανώνεται το σκάνδαλο: Παράτηση από κερδισμένη δίκη – Ανταλλαγές δημόσιας γης με δημόσια γη – Ανταλλαγές ανταλλαγέντων – Τεράστια ζημία του Δημοσίου

Συντονισμός – Συντονιστής

Η εμπλοκή πολιτικών κυβερνητικών προσώπων στο σκάνδαλο της Ν.Δ του Βατοπεδίου είναι αναμφισβήτητη. Η υλοποίηση ενός πολύπτυχου και περίπλοκου σχεδίου, που απαιτούσε τη συνδρομή πολλών κυβερνητικών και υπηρεσιακών παραγόντων καθώς και οργάνων της πολιτείας σε χρόνο ρεκόρ, με εξόφθαλμα μη σύννομες και ζημιογόνες αποφάσεις και εισηγήσεις για το Δημόσιο, ήταν αδύνατη χωρίς συντονισμό από μεριάς Υπουργών και Υφυπουργών.

Α. Κατά τη διάρκεια της έρευνας του σκανδάλου του Βατοπεδίου, δηλαδή την εξέταση των μαρτύρων από τις ΕΕ και τη μελέτη των σχετικών εγγράφων, προκύπτει η εμπλοκή των εξής πολιτικών προσώπων: Ευάγγελου Μπασιάκου, Πέτρου Δούκα, Αλέξανδρου Κοντού, Γεωργίου Βουλγαράκη, Θεόδωρου Ρουσόπουλου, Αντωνίου Μπέζα, Κωνσταντίνου Κιλτίδη, Βασιλείου Μαγγίνα και Γεωργίου Αλογοσκούφη.

Α1: Ο Υφυπουργός κ. Αλέξανδρος Κοντός γνώριζε και συμμετείχε περισσότερο από κάθε άλλον στις διαφορετικές φάσεις της εξέλιξης του σκανδάλου του Βατοπεδίου. Ως Βουλευτής, είναι μέλος της επιτροπής αγώνα της Ξάνθης/Ροδόπης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του Δημοσίου και των ιδιοκτητών/κατόχων των παραλιμνίων εκτάσεων. Σε συνεργασία με τους Δικηγορικούς Συλλόγους της Ξάνθης/Ροδόπης/ Αλεξανδρούπολης γνώριζε όλα τα νομικά και πραγματικά επιχειρήματα και αποδείξεις βάσει των οποίων η Μονή δεν έχει κανένα απολύτως δι-

καίωμα κυριότητας στη λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις.

Κατά τη διακυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αντιτάσσεται, αμφισβητεί τις αποφάσεις Δρυ και κυρίως Φωτιάδη, καταγγέλλει και προαναγγέλλει ακόμη και ποινικές ευθύνες των Υπουργών του ΠΑΣΟΚ. Επιπροσθέτως, συμμετέχει στη δίκη ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης και γνωρίζει πολύ καλά τις Προτάσεις και τις καταθέσεις των μαρτύρων υπέρ του Δημοσίου. Μετά από την επ' ακροατηρίω διαδικασία του είναι γνωστό, πως όλοι οι τοπικοί φορείς είναι αισιόδοξοι για το αποτέλεσμα της δίκης.

A2. Πληροφορείται από τη διάχυτη φήμη στην περιοχή την καθυστέρηση έκδοσης της απόφασης και τις αγωνιώδεις προσπάθειες των μοναχών Εφραίμ και Αρσενίου να επηρεάσουν - χωρίς όμως επιτυχία - την πλειοψηφία του δικαστηρίου υπέρ των συμφερόντων της Μονής.

Πιθανότατα γνωρίζει ότι επίκειται ευνοϊκή 2 προς 1 απόφαση υπέρ του Δημοσίου. Γνωρίζει επίσης, ότι η Πρόεδρος του δικαστηρίου, καθυστερεί την καθαρογραφή της απόφασης.

A3. Ο μοναχός Ευδόκιμος καταθέτει ως αιτία της καθυστέρησης έκδοσης της απόφασης, η διάσκεψη της οποίας έγινε στις 20/4/2004 με απόφαση 2 προς 1 υπέρ του Δημοσίου, ότι «τα βρήκαμε με το». Εν συνεχεία δε αποφεύγει την παραπέρα διευκρίνιση (βλ. Πρακτικά 27.11.2008, σελ. 222)

A4. Ο μοναχός Ευδόκιμος, μέλος του Ηγουμενοσυμβουλίου, καταθέτει στην Εξεταστική Επιτροπή, ότι οι ανταλλαγές συζητήθηκαν με τις ηγεσίες των Υπουργείων Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης. Συγκεκριμένα απαντά σε σχετική ερώτηση, ότι «όταν θες να κάνεις κάτι, πηγαίνεις στον αντίστοιχο αρμόδιο Υπουργό, όπως ήταν ο Υπουργός Γεωργίας, ο Υπουργός Οικονομικών. Αυτοί ήταν οι εμπλεκόμενοι φορείς» (Πρακτικά, 27.11.2008, σελ. 220)

A5. Ο μοναχός Εφραίμ εμφανίζεται να αξιοποιεί εις το ακέραιο τις αδιαμφισβήτητες και ομολογημένες στενές σχέσεις του με τον τότε Υπουργό Επικρατείας Θ. Ρουσόπουλο, που αρχικά ήταν πνευματικές. Ο ίδιος ο Εφραίμ στη συνέντευξή του στην κυπριακή έκδοση της εφημερίδας «Καθημερινή» της 3.11.2008, δηλώνει ότι: «μπορεί σε κάποια περίπτωση, όταν του είπα «βοηθήστε μας να διεκπεραιώσουμε κάποια δουλειά της Μονής, σε κάποιο Υπουργείο» να τηλεφώνησε και να είπε «παρακαλώ βοηθήστε τον Γέροντα»».

Β. Περαιτέρω δε πρέπει να ερευνηθεί η εμπλοκή του τότε Υπ. Επικρατείας κ. Ρουσόπουλου στην επιτευχθείσα συμφωνία κατάργησης της δίκης και των ανταλλαγών, καθόσον προκύπτουν ισχυρές ενδείξεις εμπλοκής του για τους εξής λόγους:

B1. Είναι το ίδιο πρόσωπο που, σύμφωνα με την κατάθεση του Δημάρχου Ξάνθης κ. Μιχαήλ Στυλιανίδη, που ανήκει κομματικά στην ΝΔ, ενώπιον της Εισαγγελέα Εφετών Ε. Σπυροπούλου εξέφρασε στους «γαλάζιους» εκπροσώπους της Επιτροπής Αγώνα -καθόσον είχαν τεχνηέντως αποκλεισθεί οι προσκείμενοι στο ΠΑΣΟΚ τοπικοί παράγοντες Α. Ξινίδης Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης και Β. Τσολακίδης, τότε Δήμαρχος Βιστωνίδας- την άποψη, ότι «δεν θα πρέπει να διαταραχθούν οι σχέσεις της Ι. Μ. Βατοπεδίου με την τοπική εκκλησία και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής». (βλ. Έκθεση Κατάθεσης Στυλιανίδη της 17.10.2008, σελ. 2).

B2. Ο Νομάρχης Ξάνθης κος Γιώργος Παυλίδης, που ανήκει κομματικά στην ΝΔ, σε δελτίο Τύπου που δημοσι-

εύτηκε στον «Μαχητή Θράκης» στις 29.9.2004, δηλαδή 23 μέρες μετά τη συνάντηση των τοπικών παραγόντων με τον κ. Ρουσόπουλο (6.9.2004), δηλώνει, όσον αφορά αυτήν τη συνάντηση, ότι ήταν «στο περιεχόμενό της υπέρ των δικαίων μας» (βλ. Δελτίο Τύπου Γ. Παυλίδη, σε «Μαχητή Θράκης», της 29.4.2004).

B3. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξινίδης, πρόσωπο της απολύτου αναγνώρισης και εμπιστοσύνης όλης της περιοχής και για τον οποίο ο Μητροπολίτης Ξάνθης επιβεβαιώνει ότι ο Ξινίδης «είναι ένας έντιμος άνθρωπος και ξέρει τι λέει» (βλ. Πρακτικά 5/11/2008, σελ. 76), καταθέτει, με απόλυτη σαφήνεια, ότι ο Μητροπολίτης Ξάνθης και του ανήγγειλε τον συμβιβασμό που πρότεινε ο Ρουσόπουλος και απεδέχθησαν οι παρόντες τοπικοί φορείς.

Η τοποθέτηση Ρουσόπουλου ήταν:

- Το ιδιοκτησιακό καθεστώς έχει λήξει και είναι υπέρ της Μονής.

- Θα ακολουθήσει ανταλλαγή της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων στο Δημόσιο και εν τέλει στους ιδιοκτήτες, πρώην ακτήμονες.

- Δεν θα γίνει καμία ανταλλαγή ακινήτων που ευρίσκονται στην Θράκη.

Δηλαδή τους ικανοποιούσε απολύτως. (βλ. Πρακτικά 6/11/2008, σελ. 55, 90)

Τα ίδια επιβεβαίωσαν οι: Δήμαρχος Ξάνθης κ. Μ. Στυλιανίδης και Νομάρχης Ξάνθης Γ. Παυλίδης, κομματικά στελέχη της ΝΔ, πλην όμως αυτοί κατέθεσαν τα αντίθετα στην ΕΕ, προφανώς λόγω της κομματικής τους ιδιότητας και της εύλογης προσπάθειάς τους να βοηθήσουν την παράταξή τους, πλην όμως αυτοδιαφεύδονται, ο ένας με την κατάθεσή του στον ανακριτή, ο δεύτερος με το Δελτίο Τύπου του που δημοσιεύθηκε στον Μαχητή Θράκης στις 29.4.2004.

Την ίδια μαρτυρία κατέθεσαν στην ΕΕ ο δημοσιογράφος Γιάννης Ντάσκας, που επιβεβαιώνει ότι, σε συνομιλίες του με τον Μητροπολίτη, αυτός του δήλωσε πως έφυγαν από τον Ρουσόπουλο, αφού εκείνος τους είπε ότι η ιδιοκτησία της Μονής δεν αμφισβητείται (βλ. Πρακτικά, 4/11/2008, σελ. 186) και ο Βασίλης Τσολακίδης, πρώην δήμαρχος Βιστωνίδας (βλ. Πρακτικά 11/11/2008, σελ. 200, 201, 226).

B4. Βλέπε επίσης και την επιστολή της 14.7.2004 των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ξάνθης, Ροδόπης, Αλεξανδρούπολης προς τον τότε Υφ. Οικονομικών Π. Δούκα, που κοινοποιήθηκε και στο Γραφείο του Πρωθυπουργού, όπου καταγγέλλουν την επικείμενη κατάργηση της δίκης. Συνεπώς, διαψεύδεται ο ισχυρισμός του Θ. Ρουσόπουλου, όταν δηλώνει ότι δεν ήξερε την κατάργηση της δίκης (βλ. Πρακτικά 4/12/2008, σελ. 158).

B5. Περιέπεσε σε πλήθος αντιφάσεων και δεν έπεισε στις προσπάθειές του να απαντήσει και έκανε τον αμέτοχο, άσχετο με την εξέλιξη του σκανδάλου, ότι δήλωσε αναρμοδιότητα και παρέπεμψε την υπόθεση στον αρμόδιο υπουργό.

Διότι:

- α) Ο αρμόδιος επί της Πολιτικής Γης Υφυπουργός κ. Α. Κοντός παρίστατο ενώπιόν του και επομένως ο ισχυρισμός δεν ευσταθεί λογικά.

- β) Τηλεφώνησε στις αρχές Οκτωβρίου του 2004 στον κ. Μπασιάκο. Αυτό το γεγονός αποδεικνύει ότι η τηλεφωνική επικοινωνία με τον νέο Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης αφορούσε την προώθηση της λύσης συμβιβασμού που είχε

προανακοινώσει στους φορείς της Ξάνθης μετά την ήδη παράδοση της ιδιοκτησίας της Λίμνης στη Μονή.

Β6. Αυτό άλλωστε επιβεβαιώνεται και από την κατάθεση του κ. Μπασιάκου, ότι «μεταγενεστέρως ενημέρωσε τον Ρουσόπουλο ότι προωθεί στην υπηρεσία το θέμα για να βρεθούν λύσεις.» (Πρακτικά 3/12/2008, σελ. 21). Άρα την πολιτική κατεύθυνση της λύσης ανταλλαγής είχε ήδη ενστερνισθεί ο κ. Μπασιάκος και την υλοποίησε μέσω Υπηρεσιών, δηλαδή η ενημέρωση περί της λύσης έλαβε χώρα περί τα τέλη Οκτωβρίου 2004.

Β7. Μετά τρίμηνο περίπου, στις 25.1.2005 ο κ. Μπασιάκος υπογράφει την Υπουργική Απόφαση 3228/2005, «απόφαση φάντασμα» όπως καταγράφεται από τους εμπλεκόμενους, καθόσον αυτή δεν δημοσιεύθηκε, όπως θα όφειλε, ούτε επισυνάφθηκε στα συμβόλαια της κυρίας Πελέκη που ακολούθησαν. Η απόφαση αυτή, όπως και η ΚΥΑ 16651/26.7.2006 των κ.κ. Δούκα/Μπασιάκου αποτελούν τη βάση για τις παράνομες ανταλλαγές.

Γ. Ο συντονισμός και η υπαγωγή σ' αυτόν των αποφάσεων, κινήσεων και διαδικασιών των συναρμοδίων Υπουργών και Υφυπουργών συνάγεται και από τα εξής:

Α. Ο Υπουργός (τότε Υφυπουργός) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Α. Κοντός, ενώ είχε ήδη από διετίας τεθεί επικεφαλής του αγώνα κατά της Μονής, μετά τις εκλογές της 7.3.2004 και την ανάληψη των καθηκόντων του ως Υφυπουργού Γεωργίας, εμφανίζεται να αποδέχεται το συμβιβασμό επί της Βιστωνίδας («τα βρήκαμε» κατά τον Ευδόκιμο) και συντάσσεται με τον συντονιστή Υπουργό Επικρατείας κ. Ρουσόπουλο, στην κατεύθυνση υλοποίησης – μυστικά – των σχεδίων ανταλλαγών, αφού πρώτα είχε διασφαλίσει:

1) την επιστροφή της Λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων στο Δημόσιο και τους ιδιοκτήτες ακτήμονες της περιοχής του

2) καμία ανταλλαγή με ακίνητα της Θράκης, συμπτύσσεται:

α) στον εμπαιγμό των τοπικών φορέων - ύστερα από την απόφαση Δούκα – όταν κατά τη συνάντηση μαζί τους στις 4.7.2004 ο κ. Δούκας, με την παρουσία του κ. Κοντού, υποκρίνεται άγνοια του θέματος και ζητά υπόμνημα, ενώ προ 15ημέρου έχει ήδη συμπράξει στην κατάργηση της δίκης και έχει συμφωνήσει στις ανταλλαγές στις οποίες συμπτύσσεται μεταγενέστερα, αφού συνυπογράφει με τον κ. Μπασιάκο την ΚΥΑ 16651/26.7.2006

β) στον απαράδεκτο, αλλά αναγκαίο για την «επιχείρηση συμβιβασμού» αποκλεισμό των Ξινίδη και Τσολακίδη και συνυποστηρίζει τον από τον Υπουργό Επικρατείας συμβιβασμό μέσω των ανταλλαγών.

Η συμπεριφορά του κ. Κοντού είναι ιδιαίτερως κρίσιμη, διότι:

Α) Αν και είχε υπόψη του το σύνολο των στοιχείων, βάσει των οποίων η «κατασκευασθείσα ιδιοκτησία» της Μονής είναι απολύτως αβάσιμη, ανυπόστατη και αστήρικτη, επέδειξε ανεπίτρεπτη μεταστροφή.

Β) Όχι μόνον απεδέχθη τον συμβιβασμό σε βάρος του Δημοσίου, αλλά και συνήργησε στην οργάνωση και υλοποίηση των παράνομων ανταλλαγών.

Γ) Ο κ. Κοντός, όπως και ο κ. Ρουσόπουλος, γνώριζε τουλάχιστον από την 1.7.2004 σαφώς (και πολύ ενωρίτερα προ του Ιουνίου του 2004) τη διαδικασία κατάργησης της δίκης, αφού προφανώς διαδραματίζει κεντρικό ρόλο για

την απόφαση αυτή.

Συνήργησε δε – μέσω των πληροφοριών των φορέων της Θράκης – για την κατάργηση της δίκης μέσω της συμφωνίας συμβιβασμού, η οποία έγινε γνωστή στους τοπικούς φορείς κατά τη μυστική συνάντηση των Αθηνών, ώστε να σταματήσουν οι κινητοποιήσεις.

Συμπληρωματικά αδρανοποίησε την καίρια και μοναδική ίσως εστία αντίστασης στη Θράκη στα αθέμιτα σχέδια της Μονής και την υλοποίηση των ανταλλαγών. Η επιβεβαίωση της συμφωνίας συμβιβασμού προκύπτει και από το πασίδηλο γεγονός, ότι μετά τη συνάντηση και συμφωνία της 6.9.004 σταμάτησαν πλήρως οι κινητοποιήσεις στη Θράκη, μοναδική δε συνάντηση ήταν αυτή του Νοεμβρίου του 2004 με τον Μητροπολίτη και τον κ. Μπασιάκο κυρίως για επιβεβαίωση ότι οι ανταλλαγές δεν θα γίνουν με κτήματα της Θράκης, όπως και πράγματι έγινε. (Πρακτικά 3/12/2008, σελ. 21)

Δ. Ο συντονισμός συνάγεται και από τα εξής:

Α) από την ταχύτητα και την πρωτοφανή σύμπραξη σε άκυρες, αδιαφανείς και βλαπτικές για το δημόσιο συμφέρον συμπεριφορές Υπουργών, υπηρεσιακών παραγόντων του Δημοσίου, στη βάση ενός καλά προετοιμασμένου σχεδίου με άνωθεν εντολές και κάλυψη

Β) από την ευκολία, την εξαιρετική προχειρότητα και ταχύτητα που συμπτύσσεται με πρωταγωνιστικό ρόλο ο κ. Δούκας στην αλυσίδα ενεργειών για την κατάργηση της δίκης.

Στις εντολές άνωθεν παραπέμπουν:

Α) η κατάθεση της κυρίας Μπουγάτσου, ότι ο κ. Δούκας έδειξε με τη γλώσσα του σώματος «άνωθεν», σε ερώτηση «ποιος σου τους έστειλε» ή «πώς μπλέχτηκες με τους μοναχούς»; (Πρακτικά 5/11/2008, σελ. 291)

Β) ο κ. Τσιτουρίδης, που είπε στην κυρία Μπουγάτσου, ότι τους μοναχούς τους παρέπεμψε το Μαξίμου (Πρακτικά 5/11/2008, σελ. 292)

Γ) η κατάθεση του δημοσιογράφου Δ. Ρίζου, προσώπου με πολύ στενές σχέσεις με Υπουργούς της ΝΔ, που επιβεβαίωσε όσα δήλωσε στον τηλεοπτικό σταθμό, του Αντέννα, ότι δηλαδή Υπουργοί είπαν ότι τους πίεζε ο Ρουσόπουλος, ή ότι ο Ρουσόπουλος είναι ο συντονιστής του σκανδάλου (Πρακτικά 1/12/2008, σελ. 250, 252, 284)

Ασφαλώς η κατάθεση αυτή αξιολογείται ελεύθερα, πλην όμως συνεκτιμάται με βάση και άλλες καταθέσεις και αποδείξεις.

Πέραν αυτού, είναι αναγκαίο να κληθεί ο κ. Ρίζος ενώπιον των αρμοδίων δικαστικών αρχών, ώστε να αποκαλύψει τους Υπουργούς που τον ενημέρωσαν για τα όσα κατέθεσε εναντίον του Ρουσόπουλου.

Ε. Η εμπλοκή του κ. Ρουσόπουλου σε συντονιστικό ρόλο ενισχύεται και από τα εξής:

1) Ο μοναχός Εφραίμ επιβεβαιώνει ότι «βοήθησε όποτε το ζητήσαμε, παίρνοντας τηλέφωνο σε Υπουργούς» («Καθημερινή», 3.11.2008)

2) Ο μάρτυρας Αποστολίδης επιβεβαίωσε ότι μετέφερε τον Αρσένιο στην οικία του Υπουργού Επικρατείας, όπου την ίδια ώρα έφτασε και ο Μοναχός Εφραίμ. (Πρακτικά 13/11/2008, σελ. 151)

3) Από το γεγονός ότι ο Αρσένιος μετά τις συναντήσεις σε Υπουργεία κ.λπ. τηλεφωνούσε στον Εφραίμ λέγοντας «γέροντα, όλα καλά».

Ειδικότερα, ο κ. Θεόδωρος Ρουσόπουλος, τότε Υπουργός Επικρατείας:

α) Κατά τη συνάντηση στις 6 Σεπτεμβρίου 2004 με εκπροσώπους φορέων, μετά από συμφωνία με τον κ. Κοντό, απέκλεισαν από τη συνάντηση τον τέως Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης Αθανάσιο Ξινίδη και το Δήμαρχο Βιστωνίδας Τσολακίδη και μετέτρεψαν έτσι τη συνάντηση φορέων σε κομματική σύσκεψη. Από τις καταθέσεις των Ξινίδη και Τσολακίδη προκύπτει ότι, σε σύσκεψη των φορέων στην Ξάνθη, ο Μητροπολίτης, ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος ανέφεραν ότι ο κύριος Ρουσόπουλος τους είπε : «.....το ιδιοκτησιακό έχει τελειώσει υπέρ της Μονής και ότι, εφόσον αντιδρούν, η Μονή θα πάρει ακίνητα σε άλλες περιοχές της χώρας». Την κατάθεση αυτή του Ξινίδη επιβεβαίωσε ο Μητροπολίτης της Ξάνθης, με τη δήλωση « ο Ξινίδης είναι ένας σοβαρός άνθρωπος, έντιμος και ξέρει καλά τι λέει». Είναι η πρώτη δήλωση Υπουργού, ότι το ιδιοκτησιακό έκλεισε και ότι θα γίνουν ανταλλαγές. Υπογραμμίζεται ότι ο Δήμαρχος Ξάνθης και Πρόεδρος της ΤΕΔΚ κ. Μ. Στυλιανίδης, καταθέτοντας ενώπιον της Εισαγγελέως Εφετών κυρίας Σπυροπούλου, επεσήμανε τα εξής χαρακτηριστικά:

«Ενημερώσαμε και τον κ. Ρουσόπουλο για την υπόθεση και του εκφράσαμε την πλήρη αντίθεση και την προσωπική μας, αλλά και των τοπικών κοινωνιών της Ξάνθης. Μας άκουσε με προσοχή και μας εξέφρασε την άποψη ότι δεν θα πρέπει να διαταραχθούν οι σχέσεις της Μονής Βατοπεδίου με την τοπική Εκκλησία και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής. Εμείς του ζητήσαμε, βέβαια, να ενημερώσει τους αρμόδιους υπουργούς, που αυτός άλλωστε ήταν και ο σκοπός μας, για την αντίθεσή μας αυτή και για την αναταραχή και τον αναβρασμό που είχε προκληθεί στην περιοχή μας μετά την παραίτηση των δικαιωμάτων του Δημοσίου από το ως άνω δικαστήριο.»

Συνεπώς, από ιδιαίτερα αξιόπιστο μάρτυρα, που συμμετείχε στη σύσκεψη και πρόσκειται στην Κυβέρνηση, γνωρίζουμε ότι, ενώ τονίστηκε στον κ. Ρουσόπουλο ότι στην περιοχή υπάρχει οργή και αναβρασμός για την παραίτηση του Δημοσίου στο δικαστήριο από τα δικαιώματά του, αυτός τους έθετε ως προτεραιότητα τον συμβιβασμό και τις ανταλλαγές!

Το αίτημα για ανταλλαγές είχε ήδη διεκδικήσει με την επιστολή του προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Τσιτουρίδη, ο ηγούμενος της Μονής Βατοπεδίου Εφραίμ. Οι χειρόγραφες σημειώσεις του κ. Τσιτουρίδη επί της επιστολής Εφραίμ για πολιτική βούληση και διευθέτηση του θέματος εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά με την προαναφερθείσα ανακοίνωση του κ. Ρουσόπουλου και με τις μετέπειτα ενέργειές του να τηλεφωνήσει αρχές Οκτωβρίου 2004 στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκο και να συναντηθούν περί τα τέλη του ίδιου μήνα, προκειμένου να τον ενημερώσει για τις ενέργειές του και την εξέλιξη του θέματος. Οι ενέργειες του κ. Μπασιάκου μετά την ενημέρωση του κ. Ρουσόπουλου αποδεικνύουν την ύπαρξη πολιτικής βούλησης για τη διευθέτηση του θέματος των ανταλλαγών υπέρ της Μονής Βατοπεδίου και το λόγο της συναίνεσης – παραίτησης από τη δημοσίευση της, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης.

β) Μετά τη συνάντηση με τον κ. Ρουσόπουλο, σταμάτησε κάθε εκδήλωση και αντίδραση των φορέων, οι οποίοι έκτοτε δεν συναντήθηκαν, όπως προκύπτει από τις καταθέσεις των Δημάρχων Στυλιανίδη και Τσολακίδη και του Νομάρχη Παυλίδη. Η δήλωση του Νομάρχη Παυλίδη, σε

απάντηση της επιστολής Ξινίδη- Τσολακίδη, ότι: « ο Ρουσόπουλος τάχθηκε υπέρ των δικαιών της περιοχής», είναι χαρακτηριστική και επιβεβαιώνει τις καταθέσεις Ξινίδη, Τσολακίδη. Εξάλλου, ο ίδιος κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ότι «ο Ρουσόπουλος μου έδωσε την εντύπωση ότι ξέρει το θέμα». Μετά την παραίτησή του από τη θέση του Υπουργού Επικρατείας, οι δηλώσεις του σε συνεντεύξεις ότι τα περί ανταλλαγών τα πληροφορήθηκε πρόσφατα από τον Τύπο είναι παντελώς ανακριβή, αφού είχαν ήδη από τον Ιούλιο του 2004 κοινοποιηθεί στο Γραφείο του Πρωθυπουργού η επιστολή των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Θράκης και κατά το Δεκέμβριο του 2005 η επιστολή του Νομάρχη Θεσσαλονίκης. Στις αρχές του 2007 οι εφημερίδες ΕΘΝΟΣ και ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, με συνεχή δημοσιεύματά τους συνοδευόμενα από φωτογραφίες Εφραίμ Ρουσόπουλου, αναφέρονταν στο σκάνδαλο των ανταλλαγών.

γ) Από τις καταθέσεις Αποστολίδη για συναντήσεις στο Μαξίμου των Εφραίμ και Αρσένιου πάνω από μία ώρα κάθε φορά, καθώς και στην οικία Ρουσόπουλου. Για τηλέφωνα του Αρσένιου προς Εφραίμ με περιεχόμενο «γέροντα, πάμε καλά» μετά από συναντήσεις με κ. Ρουσόπουλο και Υπουργούς. Τις συναντήσεις στο Μαξίμου και στην οικία του αποδέχθηκε και ο κ. Ρουσόπουλος στις μετά την παραίτησή του συνεντεύξεις και με κάποιες διαφοροποιήσεις στην κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής. Αποδέχθηκε, επίσης, τηλεφωνική επικοινωνία με τον Εφραίμ μετά τη σύσκεψη στο Μαξίμου και τηλεφωνική επικοινωνία και συνάντηση με τον κ. Μπασιάκο για την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου.

δ) Από συνέντευξη του Εφραίμ στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» της Κύπρου, όπου αναφέρεται σε τηλεφωνήματα Ρουσόπουλου προς Υπουργούς και Υφυπουργούς για «βοήθεια στο γέροντα»

ε) Από την κατάθεση του μοναχού Αναστασίου ότι ο κ. Ρουσόπουλος «είχε μια θετική στάση απέναντι στο μοναστήρι».

Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν ήταν απλώς πνευματικός του ο ηγούμενος Εφραίμ. Γνώριζε τις επιθυμίες του, τις θέσεις του και τις διεκδικήσεις του και τις ικανοποίησε, συντονίζοντας αμέσως μετά τη διάσκεψη του Δικαστηρίου όλες τις διαδικασίες για την ολοκλήρωση του κυβερνητικού σχεδίου οργανωμένα και μεθοδικά, μέχρι την ολοκλήρωση των ανταλλαγών.

Στ) Από την ταχύτητα με την οποία ενήργησαν αμέσως μετά την, κατά τη διάσκεψη του δικαστηρίου, απόφαση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (Απρίλιος 2004) με :

1) την απόρριψη από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο της αναπομπής Φωτιάδη (24.05.2004),

2) την αίτηση της Μονής στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για συναίνεση (01.06.2004),

3) την αποδοχή της γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου περί απορρίψεως της αναπομπής Φωτιάδη, από τον κ. Δούκα (10.06.2004),

4) την αποδοχή του υπ' αριθμ. 3058/17.06.2004 πρακτικού ΝΣΚ και την παραίτηση από την δημοσίευση της απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης από τον κ. Δούκα,

5) την με σπουδή αποστολή του πρακτικού παραίτησης προς το άνω δικαστήριο με εταιρία ταχυμεταφοράς (courier)

6) τον εμπαιγμό προς τους φορείς, λίγες μέρες μετά

7) την αποδοχή του περιεχομένου της από 10.07.2004 επιστολής του ηγούμενου Εφραίμ

8) τη συνάντηση στις 06.09.2004 του κ. Ρουσόπουλου με τους φορείς

9) την τηλεφωνική επικοινωνία κ. Ρουσόπουλου – κ. Μπασιάκου μετά την 23η Σεπτεμβρίου 2004, που ανέλαβε καθήκοντα Υπουργού

10) τη συνάντηση στη Βουλή των Ελλήνων των κ. κ. Μπασιάκου και Ρουσόπουλου στα μέσα Οκτωβρίου 2004 και την ενημέρωση του κ. Ρουσόπουλου από τον καθ' ύλην αρμόδιο για τις ανταλλαγές Υπουργό

11) το ερώτημα προς το ΝΣΚ την 01.12.2004 για το αν είναι δυνατόν με Υπουργική απόφαση να προχωρήσουν στις ανταλλαγές

12) την έκδοση της αποφάσεως του ΝΣΚ στις 09.12.2004 και την αποδοχή αυτής από τον κ. Μπασιάκο στις 14.01.2004

13) την έκδοση της υπ' αριθμ 3822/25.01.2005 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, χωρίς να δημοσιευθεί στο ΦΕΚ. Μετά την υπογραφή της ως άνω απόφασης αρχίζουν οι πιέσεις για άμεση υπογραφή συμβολαίων χωρίς ουσιαστικό έλεγχο από τους δικηγόρους της ΚΕΔ, οι παράνομοι αποχαρκτηρισμοί, οι παράνομες υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις

14) την έκδοση της υπ' αριθμ. 16651/2006 ΚΥΑ των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Υφυπουργών κ. κ. Δούκα και Κοντού.

Τα ως άνω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι συντονισμένοι κυβερνητικοί χειρισμοί, που αναφέρονται στο από 08.03.2006 δελτίο τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, είχαν ξεκινήσει αμέσως μετά τη διάσκεψη του δικαστηρίου και την έκδοση της απόφασης υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και συνεχίστηκαν μέχρι την ολοκλήρωση των ανταλλαγών. Ανταλλάχθηκαν το σύνολο σχεδόν των κυβικών νερού της λίμνης και τα χωράφια με ακίνητα τουριστικής αξίας και παραθαλάσσια του Ελληνικού Δημοσίου. Και ενώ είχε ανταλλαγή σχεδόν το 100% του νερού και των χωραφίων της λίμνης Βιστωνίδας, έγινε και ανταλλαγή ανταλλαγέντων με το Ολυμπιακό ακίνητο.

Προκύπτει, κατά συνέπεια, ότι υπήρχε κεντρικό κυβερνητικό σχέδιο, κεντρικός συντονισμός, οργανωμένη και μεθοδική δράση και πίεση για το περιεχόμενο, την έκδοση και εκτέλεση των αποφάσεων.

Η έκδοση και η εκτέλεση των παραπάνω υπουργικών και κοινών υπουργικών αποφάσεων και οι άλλες ενέργειες και πράξεις των Υπουργών και Υφυπουργών προκάλεσαν τεράστια μείωση της περιουσίας του Δημοσίου.

Ο κ. Ευάγγελος Μπασιάκος, τότε Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α) εξέδωσε την υπ' αριθμ. 3822/25.01.2005 απόφαση χωρίς να τη δημοσιεύσει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την οποία αναθέτει:

«Α. Στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου τη διαδικασία ανταλλαγής των κειμένων ακινήτων στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα οποία περιλαμβάνονται εντός των εκτάσεων περί των οποίων οι ανωτέρω Γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Υπουργικών Αποφάσεις, με άλλα ακίνητα εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εκτός αν απο-

φασίσει το Δ. Σ. της ΚΕΔ την ανταλλαγή με ακίνητα άλλων φορέων.

Β. Η ως άνω διαδικασία ανταλλαγής θα υλοποιηθεί ανεξάρτητα με τη διαδικασία ανταλλαγής από το Υπουργείο Οικονομικών της λίμνης Βιστωνίδας και των λοιπών εκτάσεων πλην εκείνων της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

Η απόφαση εκδόθηκε απευθείας από το γραφείο του και έφερε μόνο την υπογραφή του, χωρίς να συνυπογραφεί και ο Υφυπουργός Πολιτικής Γής κ. Κοντός. Ας σημειωθεί ότι την υπ' αριθμ. 3822/25.01.2005 απόφαση είχαν λάβει σε πρωτότυπο οι Εφραίμ και Αρσένιος. Της αποφάσεως αυτής είχαν προηγηθεί:

α1) η συνάντηση κ. Ρουσόπουλου με τους φορείς της Ξάνθης παρουσία του καθ' ύλην αρμόδιου για την Πολιτική Γής Υφυπουργού κ. Κοντού. Αμέσως μετά τη συνάντηση αυτή, η τηλεφωνική επικοινωνία των κ.κ. Ρουσόπουλου - ηγούμενου Εφραίμ.

α2) Στις 23.09.2004 ο κ. Μπασιάκος από Υφυπουργός αναβαθμίζεται σε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης. Ακολουθεί αρχές Οκτωβρίου η τηλεφωνική επικοινωνία του κ. Ρουσόπουλου με τον κ. Μπασιάκο, καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό για τις ανταλλαγές και, περί τα τέλη Οκτωβρίου, η συνάντηση στη Βουλή των Ελλήνων των κ.κ. Μπασιάκου- Ρουσόπουλου και η ενημέρωση του κ. Ρουσόπουλου από τον κ. Μπασιάκο για το θέμα της Μονής Βατοπεδίου, δηλαδή για τις ανταλλαγές. Η ενημέρωση αυτή πραγματοποιήθηκε, αφού είχε προηγηθεί συνάντηση στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης μεταξύ των κ. Μπασιάκου και ηγούμενου Εφραίμ με αντικείμενο συζήτησης τις ανταλλαγές.

α3) Την 01.12.2004 υποβάλλεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης το ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για το αν είναι δυνατόν να προχωρήσει σε ανταλλαγές με υπουργική απόφαση.

α4) Στις 09.12.2004 εκδίδεται η υπ' αριθμ. 15/2004 απόφαση του Δ' Τμήματος του ΝΣΚ κόντρα στην υπ' αριθμ. 111/2000 απόφαση της Ολομέλειας του ΝΣΚ. Στις 14.01.2004 υπογράφεται η απόφαση αποδοχής της απόφασης του ΝΣΚ από τον κ. Μπασιάκο και στις 25.01.2005 η ανωτέρω υπ' αριθμ. 3822/2005 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, χωρίς να δημοσιευθεί στο ΦΕΚ. Η απόφαση αυτή, παρά τις προσπάθειες των κατοίκων να λάβουν γνώση από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και της Νομαρχίας, επιμελώς απεκρύπτετο.

β) Όλες οι παραπάνω ενέργειες και πράξεις του Υπουργού κ. Μπασιάκου έγιναν μετά την από 10.07.2004 επιστολή του ηγούμενου Εφραίμ προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σάββα Τσιτουρίδη. Η επιστολή εστάλη λίγες ημέρες μετά τη συναίνεση -παραίτηση από την έκδοση της απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, απόφαση που μετά τη διάσκεψη του Δικαστηρίου έκρινε ότι η κυριότητα ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Με την επιστολή του αυτήν ο ηγούμενος Εφραίμ, επικαλούμενος και πάλι χρυσόβουλα και γνωμοδοτήσεις, επανέρχεται και διεκδικεί συμβιβασμό. Αφού λίγες μέρες πριν είχε πετύχει την παραίτηση του Ελληνικού Δημοσίου από απόφαση που εν γνώσει όλων έκρινε ότι η κυριότητα ανήκει σε αυτό, διεκδικούσε την ανταλλαγή του ακινήτου του Δημοσίου, δηλαδή της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, με άλλα ακίνητα

του Δημοσίου. Η προαπόφαση προκύπτει και από τη χειρόγραφη σημείωση του κ. Τσιτουρίδη επί της επιστολής του κ. Εφραίμ: «να προχωρήσουμε σε διευθέτηση του θέματος» και ότι απαιτείται «γνωμοδότηση, νομοθετική διάταξη και πολιτική βούληση». Επιβεβαιώνεται ότι ο κ. Τσιτουρίδης δέχθηκε πιέσεις, γεγονός που προκύπτει και από την κατάθεση της δημοσιογράφου κυρίας Αριστέας Μπουγάτσου ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής:

«Ο κ. Τσιτουρίδης μου περιέγραψε μια ιστορία από το 2004 και τον πιστεύω. Την πρώτη επίσκεψη που δέχθηκε από τον ηγούμενο Εφραίμ ήταν όταν ήταν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Τον ρώτησα: «Πώς ήρθαν σε εσάς κ. Υπουργέ;». Μου είπε: «Τους παρέπεμψε το Μαξίμου!». Πράγμα που σημαίνει ότι υπήρχαν πιέσεις, απαιτήσεις και επαφές.» (Μπουγάτσου, 5/11/08, σελ. 291-292)

γ) Εξέδωσε από κοινού με τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Πέτρο Δούκα και Υφυπουργό κ. Κοντό την υπ' αριθμ. 16651/ 26.07.2006 ΚΥΑ για την ανάθεση στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου της διαδικασίας ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίων εκτάσεων αυτής, με διαθέσιμα ακίνητα του Δημοσίου, αφού η αξία των ανταλλασσόμενων ακινήτων καθοριστεί από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών. Υπέγραψε την ανωτέρω απόφαση, παρά τη λήψη της επιστολής των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Θράκης και τις καταγγελίες τους για παράνομες πράξεις για τις οποίες υπέχουν πολιτικές και ποινικές ευθύνες και την επιστολή του Νομάρχη Ψωμιάδη, στην οποία αναφέρονται «μυστικά μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές». Όλες οι αποφάσεις ανταλλαγών έγιναν μετά από επαφές του Εφραίμ και του Αρσένιου με τους αρμόδιους Υπουργούς, όπως προκύπτει και από την κατάθεση του μοναχού Ευδόκιμου. Όλες δε οι υπηρεσίες, όπως προκύπτει από καταθέσεις υπηρεσιακών παραγόντων, κινήθηκαν σύμφωνα με τις αποφάσεις των Υπουργών και άνωθεν εντολές. «Οι αποφάσεις εκδόθηκαν από τον Ευάγγελο Μπασιάκο» καταθέτει στην Εξεταστική Επιτροπή η Διευθύντρια Πολιτικής Γης κυρία Μαντέλη. Ούτε συμμετείχα ούτε ήξερα, μου ήλθαν έτοιμες». Ο κ. Γκράτζιος καταθέτει: «Ήταν αποφάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης να ανταλλάγουν ακίνητα με τη λίμνη. Ο ιδιοκτήτης έχει το δικαίωμα να κάνει οτιδήποτε. Ιδιοκτήτης είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης». Ο κ. Παπαγεωργίου καταθέτει: «Η επιλογή των ακινήτων έγινε από τους πίνακες που έστειλε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης». Ο κ. Μητρόπουλος καταθέτει: «Η διαδικασία ανταλλαγής επελέγη με ευθύνη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, που μας έδωσε τους πίνακες με σημειωμένα τα ακίνητα». Ο κ. Μπίκος, Αντινομάρχης Θεσσαλονίκης, καταθέτει: «Αν δεν υπήρχαν υπουργικές αποφάσεις, δεν θα τα χάναμε εμείς αυτά τα οικοπέδα». Ο νομικός σύμβουλος της ΚΕΔ κ. Ζερβουδάκης καταθέτει: «Εκτελούσαμε εντολές άνωθεν». Ο νομικός σύμβουλος της Διοίκησης της ΚΕΔ κ. Βαρδάκος καταθέτει: «Η Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου εκτελούσε κυβερνητικές εντολές του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκου και του Υφυπουργού Οικονομικών. Τα ακίνητα τα είχε επιλέξει το Υπουργείο Ανάπτυξης».

Γ) Εξέδωσε την 3822/25.01.2005 Απόφασή του και συνυπέγραψε την 16651/ 26.07.2006 ΚΥΑ, με τις οποίες αποδέχεται να γίνουν οι ανταλλαγές, με βάση τους αβάσιμους και αστήρικτους ισχυρισμούς της Μονής σε σχέση με τις υποτιθέμενες ιδιοκτησίες της. Οι ισχυρισμοί αυτοί αποτυ-

πώνονται στο υποβληθέν από τη Μονή Βατοπεδίου τοπογραφικό σχεδιάγραμμα, το οποίο συντάχθηκε από τον Τοπογράφο της Δημήτριο Βασιλειάδη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συντάχθηκαν με βάση το συγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο εμφανίζεται η, συνολικού εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, σημειωμένη με τα αριθμητικά στοιχεία 1 έως 227 δήθεν ιδιοκτησία της Μονής, σύμφωνα πάντοτε με τους δικούς της αυθαίρετους ισχυρισμούς. Υπό τα αριθμητικά στοιχεία 35, 36, 37, 38, 39 περιλαμβάνεται ολόκληρη η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη, χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες, σε ύψος πέντε μέτρων! Τελούσε δε σε γνώση της υποθέσεως αυτής, δεδομένου ότι ο ηγούμενος της Μονής κ. Εφραίμ στην από 10-07-2004 επιστολή του προς τον κ. Τσιτουρίδη θέτει το πρόβλημα της Αναστασιούπολης. Μάλιστα ζητά την εξαίρεση του αρχαιολογικού χώρου κατά τη σύνταξη των συμβολαίων!

Ο κ. Πέτρος Δούκας, τότε Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών:

α) εξέδωσε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1046300/ 3944/Α0010/ 10.06.2004 απόφαση με την οποία έγινε αποδεκτή η υπ' αριθμ. 26/2004 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που προέκυπταν από τις αναφορές και τα υπομνήματα των φορέων της περιοχής

β) ο ίδιος έκανε αποδεκτό και το υπ' αριθμ. 3058/ 17.06.2004 Πρακτικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με το αίτημα της Μονής Βατοπεδίου για συναίνεση και σύμπραξη του Δημοσίου, προκειμένου να κατατεθεί από κοινού δήλωση για τη μη έκδοση της απόφασης από το Πολυμελές Πρωτοδικείου Ροδόπης στο οποίο εκκρεμούσε αγωγή της Μονής Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου, με αποτέλεσμα να μείνουν δικαστικώς απροστάτευτα και να βλαβούν τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου. Δεν έλαβε υπόψη του την μειοψηφούσα άποψη του Νομικού Συμβούλου Κιούπη, ότι «δεν χωρεί έγκυρα παραίτηση της συζητήσεως όταν αναμένεται έκδοση δικαστικής αποφάσεως», την οποία παραδέχθηκε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ότι γνώριζε. Γνωστό ήταν στον Εφραίμ και σε όλους τους φορείς ότι η απόφαση μετά τη διάσκεψη του Δικαστηρίου ήταν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Τούτο προκύπτει:

β1) από την κατάθεση του μοναχού Ευδόκιμου: «.....ο Εφραίμ και ο Αρσένιος είχαν επαφές με τους αρμόδιους Υπουργούς για να ληφθούν οι αποφάσεις και ότι ο Εφραίμ και ο Αρσένιος τους ενημέρωσαν πως καθυστερεί η έκδοση της απόφασης γιατί τα «βρήκαμε». Εξυπακούεται ότι τα βρήκανε με τον αρμόδιο Υπουργό, αφού κατά τον Ευδόκιμο είχαν επαφές πριν την έκδοση των αποφάσεων με τους αρμόδιους Υπουργούς

β2) Από την κατάθεση της κυρίας Σακάλογλου, Εισηγήτριας του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης: «Υπηρεσιακά από τον Απρίλιο του 2004 ήταν γνωστό ότι είχε γίνει διάσκεψη. Μια απόφαση που έχει κριθεί και έχουν αποφασίσει οι Δικαστές δεν μπορεί να την καταργεί ο οποιοσδήποτε».

Β3) Από την κατάθεση του κ. Γιοβανόπουλου, μέλους του ως άνω δικαστηρίου: «Με τη δήλωση περί μη έκδοσης απόφασης ένοιωσα έκπληκτος. Με την αίτηση για μη

έκδοση απόφασης θα μπορούσε να υποθέσει κανείς ότι χάνει η ενάγουσα.» δηλαδή, η Μονή Βατοπεδίου

β4) Από την κατάθεση του νομικού συμβούλου του κράτους, κ. Κρόμπα: « συναινούμε όταν δεν προσδοκούμε συμφέρον από την έκβαση της δίκης» .

β5) Από την κατάθεση του δημοσιογράφου κ. Ντάσκα: « Η απόφαση είχε γίνει γνωστή σχεδόν σε όλη την περιοχή. Θεωρώ αδιανόητο να μην ήξεραν, ιδιαίτερα οι ασχολούμενοι με αυτήν την υπόθεση, τα υφυπουργεία, οι υφυπουργοί, οι υπηρεσιακοί παράγοντες, το αποτέλεσμα της διάσκεψης των δικαστών».

β6) από το γεγονός ότι εμπαιζει τους φορείς κατά τη συνάντησή τους στις 05.07.2004, παρόντος και του κ. Κοντού, ενώ ήδη είχε υπογράψει πριν από λίγες μέρες τις αναφερόμενες ανωτέρω αποφάσεις, δηλώνοντας σε αυτούς «άγνοια» για το θέμα, ενώ, αν πίστευε ότι νόμιμα είχε ενεργήσει, δεν θα το απέκρυπτε.

γ) υπέγραψε την υπ' αριθμ. 16651/26.07.2006 ΚΥΑ με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ευάγγελο Μπασιάκο για την ανάθεση στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου της διαδικασίας ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων αυτής με διαθέσιμα ακίνητα του Δημοσίου, αν και η γνωμοδότηση του ΝΣΚ, μετά από την εισήγηση Καποτά περί συναίνεσης και παραίτησης από την έκδοση της απόφασης, με σαφήνεια ανέφερε ότι το Δημόσιο διατηρεί τα δικαιώματά του επί της λίμνης Βιστωνίδας. Υπέγραψε, κατά συνέπεια, ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητο επί του οποίου το Δημόσιο δεν είχε απολέσει τα δικαιώματά του. Γνώριζε τις απόψεις και το περιεχόμενο των επιστολών των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Θράκης «περί πολιτικών και ποινικών του ευθυνών» και του Νομάρχη Θεσσαλονίκης κ. Ψωμιάδη, στην οποία αναφέρονταν « μυστικά μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές», καθώς και τις διαμαρτυρίες των φορέων της περιοχής και παρά ταύτα υπέγραψε τις ανταλλαγές και όρισε εκπρόσωπό του στην ΚΕΔ του Διευθυντή του γραφείου του κ. Τσούτσο. Παρά τους ισχυρισμούς κατά την εξέτασή του από την Εξεταστική Επιτροπή του 2008 ότι συναίνεσε στην παραίτηση από την έκδοση της απόφασης για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, με την υπογραφή της ως άνω ΚΥΑ όχι μόνον αναγνώρισε την ανύπαρκτη κυριότητα της Μονής, αλλά προχώρησε και στην ανταλλαγή των παρανόμως παραχωρηθεισών εκτάσεων με ακίνητα του Δημοσίου ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας, με αποτέλεσμα να ζημιωθεί το Δημόσιο. Εξάλλου, ένα χρόνο πριν από την υπογραφή της ΚΥΑ κατά τον Ιούλιο του 2005, όπως προκύπτει από την κατάθεση του νομικού συμβούλου της Διοίκησης της ΚΕΔ κ. Βαρδάκου : « είχαν προεπιλεγεί τα προς ανταλλαγή ακίνητα του Δημοσίου ο μοναχός Αρσένιος συμμετείχε στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔ και δήλωνε ότι προχωράμε στις ανταλλαγές η διοίκηση της ΚΕΔ ακολουθεί τις εντολές των Μπασιάκου και Δούκα».

δ) Συνυπέγραψε την 16651/ 26.07.2006 ΚΥΑ, με την οποία αποδέχεται να γίνουν οι ανταλλαγές, με βάση τους αβάσιμους και αστήρικτους ισχυρισμούς της Μονής σε σχέση με τις υποτιθέμενες ιδιοκτησίες της. Οι ισχυρισμοί αυτοί αποτυπώνονται στο υποβληθέν από τη Μονή Βατοπεδίου τοπογραφικό σχεδιάγραμμα, το οποίο συντάχθηκε από τον Τοπογράφο της Δημήτριο Βασιλειάδη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συντάχθηκαν με βάση το συγκεκριμένο

τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο εμφανίζεται η, συνολικού εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, σημειωμένη με τα αριθμητικά στοιχεία 1 έως 227 δήθεν ιδιοκτησία της Μονής, σύμφωνα πάντοτε με τους δικούς της αυθαίρετους ισχυρισμούς. Υπό τα αριθμητικά στοιχεία 35, 36, 37, 38, 39 περικλείεται ολόκληρη η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη, χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες, σε ύψος πέντε μέτρων! Περαιτέρω ο κ. Δούκας γνώριζε την υπόθεση και από την εισήγηση του Νομικού Συμβούλου κ. Καποτά της 14ης Ιουνίου 2004, με βάση την οποία εξεδόθη η Γνωμοδότηση του ΝΣΚ για την μη έκδοση απόφασης στη δίκη μεταξύ Δημοσίου και Μονής Βατοπεδίου, την οποία κατά τα ανωτέρω έκανε αποδεκτή. Στην εισήγηση αυτή γίνεται αναλυτική αναφορά σε υφιστάμενους στην περιοχή αρχαιολογικούς χώρους.

Ο κ. Αλέξανδρος Κοντός, τότε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α) ως βουλευτής του Νομού Ξάνθης γνώριζε και τις θέσεις και τις αντιδράσεις των φορέων της περιοχής γύρω από την υπόθεση της λίμνης Βιστωνίδας, συμμετείχε ο ίδιος και τους στήριζε δημόσια, καταγγέλλοντας τους Υφυπουργούς του ΠΑΣΟΚ για την αποδοχή των γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας και ότι φέρουν πολιτικές και ποινικές ευθύνες.

β) μετείχε ως Υφυπουργός, αρμόδιος Πολιτικής Γης, στις συναντήσεις με τους κ.κ. Παυλόπουλο και Δούκα και κατά τον Σεπτέμβριο του 2004, σε συνάντηση φορέων με το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Βολάνη, Βλασσόπουλο). Ο κ. Βολάνης δέχεται να επαναξετασθεί το θέμα και ο κ. Κοντός προσποιείται ότι αναλαμβάνει να υποβάλει, ως Υπουργείο, προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, σχετικό αίτημα. Δεν το υπέβαλε ποτέ.

γ) μετείχε στη σύσκεψη με τους εκπροσώπους των φορέων του Νομού Ξάνθης (από την οποία είχαν αποκλειστεί τεχνηέντως όσοι εξ αυτών προσέκειντο στο ΠΑΣΟΚ) με τον κ. Θ. Ρουσόπουλο, χωρίς να ενημερώσει τον προϊστάμενό του Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Τσιτουριδη. Τη μεθόδευσή του επιλεκτικού αποκλεισμού ενήργησε ο ίδιος.

δ) Στις 26.04.2005, σε σύσκεψη που συγκάλεσε ο Μητροπολίτης Ξάνθης, ο κ. Κοντός ανακοίνωσε για πρώτη φορά, μετά τον κ. Ρουσόπουλο, ότι θα γίνουν ανταλλαγές, αλλά όχι με ακίνητα του Νομού Ξάνθης και Ροδόπης, όπως προκύπτει από δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο και καταθέσεις μαρτύρων.

ε) Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2450/ 17.05.2005, έγγραφό της η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης κυρία Μαντέλη ζητεί από είκοσι (20) και πλέον Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις όπως εντός δέκα (10) ημερών και προκειμένου ενημερωθεί άμεσα το γραφείο Υφυπουργού να γνωρίσουν κοινόχρηστες και διαθέσιμες εκτάσεις, εντοπίζοντας εκείνες που έχουν οικοπεδική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες. Ο κ. Κοντός δηλαδή, που εμφανιζόταν ως Βουλευτής υπερασπιστής των δικαιών των κατοίκων της περιοχής Ξάνθης και Κομοτηνής, διεκδικούσε ακίνητα τουριστικής αξίας ή παραθαλάσσια σε άλλες περιοχές, για να τα ανταλλάξει με νερό και χωράφια. Στις 29.11.2005, πάλι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης με έγγραφο που υπογράφει η κυρία Μαντέλη απευθύνεται στη Νομαρχιακή Αυ-

τοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, από την οποία ζητεί στοιχεία για οικοπέδα στο Πανόραμα, στο Ωραιόκαστρο, στη Νέα Ραιδεστό και στη Καρδία, «τα φιλέτα», δηλαδή, της Θεσσαλονίκης. Στις 07.12.2005 απαντά στο Υπουργείο η Νομαρχία, στέλνοντας αδιαμαρτύρητα τα στοιχεία για τα οικοπέδα. Στις 16.12.2005 ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης στέλνει την επιστολή του στο Μαξίμου και σε εννέα (9) Υπουργούς και Υφυπουργούς, διαμαρτυρόμενος για «μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές». Στις 21.12.2005 συντάσσονται τα υπ' αριθμ. 2195/2005 και 2196/2005 συμβόλαια ανταλλαγής υπέρ της Μονής Βατοπεδίου, τα οποία και τελικά κατέληξαν στον ΟΜΙΛΟ ΠΑΠΙΣΤΑ, παρά την επιστολή του κ. Ψωμιάδη.

στ) Στις 08.03.2006 το Υπουργείο του εξέδωσε δελτίο τύπου, στο οποίο αναφέρεται ότι ολοκληρώθηκε με επιτυχία η διαδικασία ανταλλαγής γης μετά από συντονισμένους κυβερνητικούς χειρισμούς.

ζ) Στις 26.07.2006 προσυπογράφει την ΚΥΑ 16651/26.07.2006 για ανταλλαγές με ακίνητα του Δημοσίου, τουριστικά και παραθαλάσσια άλλων περιοχών, που υποεκτιμήθηκαν, με το νερό και τα χωράφια της λίμνης Βιστωνίδας, που υπερεκτιμήθηκαν.

η) Στις 06.06.2007, ανακαλείται η από Φεβρουαρίου 2007 εγκύκλιος – οδηγία του Διευθυντή Δασών Φραγκιουδάκι Ελευθέριου, αφού εν τω μεταξύ την 22. 05.2007 είχε υπάρξει σύνταξη συμβολαίου ανταλλαγής τμήματος της λίμνης Βιστωνίδας με το αγρόκτημα της Ουρανούπολης ως άρτιο και οικοδομήσιμο!!! και με στόχο να καλυφθούν οι παρανομίες. Επειδή, όμως, ο Δασάρχης Αρναίας, ο Διευθυντής Δασών και η Διεύθυνση της Περιφέρειας θεωρούσαν ότι επρόκειτο για δάσος, τέθηκε το από 13.12.2007 ερώτημα στο αναρμόδιο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους από την αναρμόδια Διευθύντρια Πολιτικής Γης κυρία Μαντέλη, για γνωμοδότηση περί χαρακτηρισμού ως δάσους ή δασικής έκτασης και έγινε δεκτή η συνταχθείσα εισήγηση Μπόττσιου, νομικού συμβούλου του κράτους και νομικού συμβούλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και υπεγράφη η αποδοχή της από τον Υφυπουργό κ. Κιλτίδη, με Υπουργό τον κ. Κοντό. Έτσι, ένα δάσος μετατράπηκε από δάσος σε δασική έκταση, άρτιο και οικοδομήσιμο, όπως προκύπτει και από το από 22.05.2007 συμβόλαιο της Ουρανούπολης, μετά τους συντονισμένους κυβερνητικούς χειρισμούς.

θ) Συνυπέγραψε την 16651/ 26.07.2006 ΚΥΑ, με την οποία αποδέχεται να γίνουν οι ανταλλαγές, με βάση τους αβάσιμους και αστήρικτους ισχυρισμούς της Μονής σε σχέση με τις υποτιθέμενες ιδιοκτησίες της. Οι ισχυρισμοί αυτοί αποτυπώνονται στο υποβληθέν από τη Μονή Βατοπεδίου τοπογραφικό σχεδιάγραμμα, το οποίο συντάχθηκε από τον Τοπογράφο της Δημήτριο Βασιλειάδη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συντάχθηκαν με βάση το συγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο εμφανίζεται η, συνολικού εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, σημειούμενη με τα αριθμητικά στοιχεία 1 έως 227 δήθεν ιδιοκτησία της Μονής, σύμφωνα πάντοτε με τους δικούς της αυθαίρετους ισχυρισμούς. Υπό τα αριθμητικά στοιχεία 35, 36, 37, 38, 39 περικλείεται ολόκληρη η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη, χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες, σε ύψος πέντε μέτρων! Πολύ περισσότερο ο κ. Κοντός, ως βουλευτής της περιοχής, γνωρίζει τον αρχαιολογικό χώρο, τον χαρακτηρισμό του ως αρχαιολογικού και την ιστορική

και επιστημονική του σημασία.

Ο κ. Γεώργιος Βουλγαράκης, τότε Υπουργός Πολιτισμού:

α) Ως αρμόδιος Υπουργός γνώριζε ποιοι χώροι χαρακτηρίζονται ως αρχαιολογικοί, καθώς και τη σχετική διάταξη του Ν. 3028/2002 που ορίζει ότι « τα αρχαία ακίνητα μνημεία που χρονολογούνται έως και το 1453 ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησιμοποίησης».

β) Γνώριζε ως αρμόδιος Υπουργός τον ως άνω νόμο καθώς και την υπ' αριθμ. ΥΑ 5980/16.10.1965, σύμφωνα με την οποία χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τα « εις την περιοχή της χερσονήσου του Άθω από « της διώρυγας του Ξέρξη» και μέχρι των ακρωτηρίων Πίννες και Ακροθώου, Βυζαντινά και μεταβυζαντινά κτίσματα, δηλαδή, Μονές, σκήτες, κελλία, ναούς, μετόχια, εξωκκλήσια, αγιάσματα, κλπ. Είτε εν ερειπίοις ευρισκόμενα μετά του αμέσου περιβάλλοντος αυτών χώρου καθοριζόμενου ως τοιούτου άπαντος του χώρου του πέριξ εις την περιοχή της Χερσονήσου του Άθω, λόγω της εξαιρετικής αρχαιολογικής σημασίας και σπουδαιότητας αυτών».

γ) Στην κατάθεσή του 2008, αναφέρει ότι ως Υπουργός Πολιτισμού τον Ιούλιο του 2007 έλαβε γνώση των καταγεγραμμένων του Προϊσταμένου της 10ης Εφορείας Αρχαιοτήτων Ταβλάκη. Γνώριζε, κατά συνέπεια, την αποστολή εγγράφου του ως άνω Προϊσταμένου στη Νομαρχία Χαλκιδικής με κοινοποίηση στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, με καταγγελία για τη μεταβίβαση κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου και ότι δεν είναι δυνατόν να γίνει αυτή η μεταβίβαση από το Δημόσιο στη Μονή χωρίς την έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία, επισημαίνοντας ότι η υπηρεσία του έχει καταγράψει 36 μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, υποβάλλοντας σχετικό πίνακα.

δ) Ως αρμόδιος Υπουργός Πολιτισμού, παρότι έλαβε γνώση της παράνομης μεταβίβασης του αρχαιολογικού μνημείου και του περιβάλλοντος χώρου του, που είναι ρητά κηρυγμένο και προστατευμένο από τον αρμόδιο Έφορο Αρχαιοτήτων, παρέλειψε κάθε ενέργεια ώστε να κινηθεί η διαδικασία ακύρωσης του συμβολαίου μεταβίβασης, παραβιάζοντας τα άρθρα 2 και 7 παρ. 1 του Ν. 3028/2002 σε συνδυασμό με την ΥΑ 5980/16.10.1965. Περαιτέρω, ως εκ της ιδιότητός του, όφειλε κατά το άρθρο 24 του Συντάγματος να προστατεύσει τους κηρυχθέντες αρχαιολογικούς χώρους είτε παραπέμποντας το θέμα στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο ή με ερώτημα στο ΝΣΚ, όπως έστω και με αργοπορία έπραξε ο διάδοχός του Μ. Λιάπης, υποβάλλοντας ερώτημα στο ΝΣΚ σχετικά με τη δυνατότητα της ακύρωσης της προαναφερθείσας συμβολαιογραφικής μεταβιβαστικής πράξης.

Ο κ. Κωνσταντίνος Κιλτίδης, τότε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με Υπουργό τον κ. Κοντό:

α) Αποδέχθηκε και υπέγραψε την υπ' αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους μετά από εισήγηση του κ. Μπόττσιου, που χαρακτηρίζει την έκταση της Ουρανούπολης ως δασική, ενώ είχε χαρακτηριστεί από τις επιτροπές απαλλοτριώσεων και τις επιτροπές οριστικών διανομών ως «δάσος χθαμαλόν». Γνώριζαν, τόσο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ότι αναρμοδίως υποβάλλει το ερώτημα η Διευθύντρια Πολιτικής Γης προς το ΝΣΚ, όσο και το ΝΣΚ ότι είναι αναρμόδιο. Μόνος αρμόδιος για το χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως δάσους ή

δασικής έκτασης είναι ο δασάρχης της περιοχής. Όποιος διαφωνεί με την απόφαση του δασάρχη έχει τη δυνατότητα να την προσβάλει σε Πρωτοβάθμιο και Δευτεροβάθμιο όργανο και εν τέλει στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

β) Απέστειλε εγκύκλιο (Α.Π. 101769/1994/21.11.2008) για εκτέλεση της υπ' αριθμ 161/2008 γνωμοδότησης, που είχε αποδεχθεί και υπογράψει. Ειδικότερα, στο σημείο Β1 της εν λόγω εγκυκλίου, γίνεται μνεία της αποδοχής της με αριθμ. 161/2008 Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ., με την οποία το δάσος της Ουρανούπολης «πρέπει να χαρακτηριστεί δασική έκταση».

γ) Παρά ταύτα, στη συνέχεια ο κ. Κιλτίδης, με μια σειρά εγγράφων προς τις αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες, έδινε εντολές, ότι ο χαρακτηρισμός των δασών ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δασάρχη.

Ο κ. Αντώνιος Μπέζας, Υφυπουργός Οικονομικών:

Εξέδωσε την υπ' αριθμ. 1098.315/6443/Α0010/ 3.10.2008 απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, κενή περιεχομένου και χωρίς νομικές συνέπειες, με την οποία γίνεται ανάκληση μόνο παλαιότερων υπουργικών αποφάσεων, που ήδη είχαν αναπεμφθεί με την υπ' αριθμ 9983/30.10. 2003 απόφαση και ούτως ή άλλως ουδεμία ισχύ είχαν.

Εν όψει αυτών, ουδόλως με την απόφαση Μπέζα επανέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο τα παραχωρηθέντα ακίνητα ούτε δίδονται συγκεκριμένες και κατάλληλες οδηγίες στις αρμόδιες Υπηρεσίες και Αρχές, προκειμένου να ενεργήσουν προς την κατεύθυνση αυτή, δηλαδή, της ανάκτησης από το Ελληνικό Δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή των παρανόμως μεταβιβασθέντων ακινήτων.

Ο κ. Μπέζας παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του για την προστασία της δημόσιας γης, έτσι ώστε ως προς όλα τα ακίνητα η κατάσταση να επανέλθει στο σημείο όπου βρίσκονταν πριν την έκδοση των επίμαχων πράξεων και αποφάσεων, τη σύναψη των συμβολαίων κλπ.

Ο κ. Μπέζας βαρύνεται με παρούσες και εξελισσόμενες ευθύνες και υπέχει άμεση υποχρέωση να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την επαναφορά των επιδικών ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο.

Ο κ. Βασίλειος Μαγγίνας, ως Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας:

Τον Ιούνιο του 2007, μόλις ένα μήνα από την ανάληψη καθηκόντων του, ο πολιτικός του υφιστάμενος Γ. Γ. Απασχόλησης κ. Δημήτριος Κοντός, με έγγραφό του προς την ΚΕΔ με αρ. πρωτ. 716/28-6-2007 ανακοινώνει ότι το Υπουργείο δεν θα μεταφερθεί στο Ολυμπιακό Ακίνητο. Η ως άνω επιστολή εστάλη στην ΚΕΔ 4 μήνες μετά την αίτηση της ΚΕΔ προς το ΣΟΕ για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου και 3 μήνες μετά την απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔ περί μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου! **Σημειώνεται ότι ο κ. Δημήτρης Κοντός τυγχάνει εκλεγμένο μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου της Ν.Δ. από τον Ιούλιο του 2001.**

Πρόκειται για συγκρότημα κτιρίων στα Οικοδομικά Τετράγωνα 1 και 2 του Ολυμπιακού Χωριού, το οποίο εξ αρχής προοριζότο για κτίριο του τότε Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (σήμερα Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας). Το γεγονός αυτό προκύπτει από την με αρ. πρωτ. 4877/312/17-6-2003

οικοδομική άδεια κατασκευής των κτιρίων, στην οποία αναγράφεται «*Οικοδομική άδεια κατασκευής συγκροτήματος κτιρίων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στα Οικοδομικά Τετράγωνα 1 και 2 του Ολυμπιακού Χωριού, στη θέση Λεκάνες του Δήμου Αχαρνών*». Δηλαδή, το συγκεκριμένο συγκρότημα θα είχε προσωρινή χρήση για την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων, **αλλά ο εξ αρχής σκοπός, προορισμός και σχεδιασμός ήταν αυτός της χρήσης του ως κτιρίου του Υπουργείου Απασχόλησης**. Γι' αυτόν το λόγο άλλωστε, μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες εκτελέστηκαν και συγκεκριμένες εργασίες προσαρμογής του στη μεταολυμπιακή χρήση. Σχετικά με τη μεταγκατάσταση στο κτίριο αυτό του Υπουργείου Απασχόλησης, συγκροτήθηκαν πέντε (5) Επιτροπές από τους τότε Υπουργούς Απασχόλησης κ. κ. Πάνο Παναγιωτόπουλο και Σάββα Τσιτουρίδη με ισάριθμες αποφάσεις τους, οι τέσσερις (4) πρώτες των οποίων του κ. Παναγιωτόπουλου: 94291/28-7-2004, 165147/26-9-2005, 165148/26-9-2005, 165149/26-9-2005 και 91801/27-3-2006. Εκτός αυτών, ήταν έτοιμη και η διακήρυξη ανοιχτού διαγωνισμού για την προμήθεια επίπλων γραφείου για το νέο κτίριο του Υπουργείου Απασχόλησης.

Ο κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης, Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών:

Α. Ως πολιτικός προϊστάμενος εποπτεύει την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου από τον Σεπτέμβριο 2007 και τη νεοσύστατη (Σεπτέμβριος 2008) Επιτροπή για την αποτροπή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές ενέργειες.

α) Η πολιτική ευθύνη του κ. Αλογοσκούφη επιβαρύνεται ιδιαίτερα από το γεγονός ότι την 27-03-2008, όταν ο ίδιος είναι ο αρμόδιος εποπτεύων την ΚΕΔ υπουργός, το Δημόσιο επιστρέφει στη Μονή τα 35,617 χιλιοστά της Λίμνης, που η Μονή του είχε μεταβιβάσει με προηγούμενο συμβόλαιο. Πρόκειται για ανταλλαγή εκτός της οποιασδήποτε λογικής, η οποία λειτουργεί μόνον σε βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου, παραβιάζοντας κάθε έννοια σοβαρότητας και νομιμότητας.

β) Ως εποπτεύων την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων έχει αυξημένη προσωπική ευθύνη για τις παραλείψεις της υπηρεσίας αυτής σε σχέση με τις μεθοδεύσεις των παρανόμων ανταλλαγών, που προκάλεσαν τεράστια ζημία στο Ελληνικό Δημόσιο και ιδιαίτερα:

- Την υπερεκτίμηση της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων
- Τις υποεκτιμήσεις των ανταλλαγόντων δημοσίων κτημάτων
- Την μη διερεύνηση, παρά τα επανειλημμένα δημοσιεύματα, της καταβολής ως υπερτιμήματος, του ποσού των επί πλέον 9 εκατομμυρίων ευρώ, χωρίς κανένα παραστατικό ή δικαιολόγηση για την πώληση του Ολυμπιακού Ακινήτου στους Θρακομακεδόνες από τη Μονή Βατοπεδίου στην εταιρία NOLIDEN.
- Την παράλειψη συνολικού οικονομικού ελέγχου της Μονής Βατοπεδίου ακόμη και σήμερα, παρά το ότι έχει πλέον γίνει κατάδηλη η αδιαφανής διακίνηση εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, ο τεράστιος όγκος χρηματιστηριακών και άλλων χρηματοοικονομικών κινήσεων και άλλες δράσεις, που προϋποθέτουν την ύπαρξη και λειτουργία άδηλου λογιστηρίου, όπως επεσήμαναν και οι Επιθεωρητές της Τράπεζας της Ελλάδος ενώπιον της

Εξεταστικής Επιτροπής.

- Την παράλειψη οικονομικού ελέγχου των δύο υπεράκτιων εταιριών RASSADEL και MADEUS, που έχουν ως πραγματικό και τελικό δικαιούχο ένα Ν.Π.Δ.Δ., τη Μονή Βατοπεδίου.

γ) Έχει αυξημένη πολιτική ευθύνη ως ασκών την εποπτεία της Επιτροπής για την αποτροπή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές ενέργειες, της οποίας προΐσταται ο Εισαγγελέας Εφετών κ. Γκρόζος, διότι η Επιτροπή, ενώ είχε αρχική ενημέρωση βάσει επισήμων τραπεζικών αναφορών από τις 20 Σεπτεμβρίου 2008 για την ύπαρξη των εταιριών RASSADEL και MADEUS, που συνεστήθησαν με πραγματικό και τελικό δικαιούχο ένα Ν. Π. Δ. Δ., τη Μονή Βατοπεδίου, παρέλειψε να προβεί άμεσα και αποτελεσματικά στις δέουσες ενέργειες προκειμένου να διερευνηθεί το σύνολο των τραπεζικών, χρηματιστηριακών και λοιπών συναλλαγών τους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

δ) Ως έχων τη συνολική πολιτική ευθύνη για το Υπουργείο του, δεν δικαιολογείται:

- να επιτρέπει τις παράνομες ανταλλαγές μέσω ΚΕΔ
- να επιτρέπει τη μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου
- να επιτρέπει στον κ. Μπέζα να παραλείπει τις αναγκαίες ενέργειες για την επαναφορά των ακινήτων στο Δημόσιο.

2. Η ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης των ποινικών διαστάσεων για πολιτικά πρόσωπα

Από τα στοιχεία του φακέλου, μετά το πέρας των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής του 2008 και του 2010, όπως αναλυτικά αξιολογούνται και εκτίθενται στα προηγούμενα κεφάλαια, επιβεβαιώνεται η πρόταση που έχει ήδη υποβάλει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ για σύσταση της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του άρθρου 86 παρ. 3 του Συντάγματος και των άρθρων 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής σε σχέση με τους πρώην Υπουργούς και Υφυπουργο **κ. κ. Θεόδωρο Ρουσόπουλο, Πέτρο Δούκα, Ευάγγελο Μπασιάκο, Αλέξανδρο Κοντό και Γεώργιο Βουλγαράκη.**

Ειδικά για τον **κ. Κων/νο Κιλτίδη**, παρότι δεν συμπεριλαμβάνεται στις μέχρι τώρα προτάσεις των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για περαιτέρω διερεύνηση κατά το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, όμως, μετά το με αρ. πρωτ. 112/2010/1-6-2010 έγγραφο της Ειδικής Ανακρίτριας κας Ειρήνης Καλού προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής, εκ των πραγμάτων τίθεται θέμα ενδεχόμενης περαιτέρω διερεύνησης.

3. Τέλος, η Εξεταστική Επιτροπή επισημαίνει ότι το νομικό ζήτημα της τυχόν παραγραφής (ή του ακαταδίωκτου) τυχόν ποινικών αδικημάτων Υπουργών σε σχέση με το σκάνδαλο, δεν αποτελεί θέμα της δικής της αρμοδιότητας.

B4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1:

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ Ν. Κ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΥ,
ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Γνωμοδότηση

Α'
Προσυνέθετο

1. Εκ μέρους του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, ο βουλευτής Κορδήςσας Κων. Ράββιος έδωσε υπ' όψη μου το με αριθμ. πρωτ. 9983/30.10.2003 έγγραφο του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών Αλέξανδρου Φωτιάδη (εφεξής «το σχετιζόμενο έγγραφο») προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημόσιων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας του άρθρου 90 του π.δ. 284/1988.

2. Με το έγγραφο αυτό, που περιλαμβάνεται «Αναφορά για επανεξέταση των υπ' αριθμ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεων» των ως άνω οργάνων, ο ανωτέρω Υφυπουργός ζήτησε «να επανεξετασθεί» το ιδιοκτησιακό καθεστώς της λίμνης Βιστωνίδας, των υψιπέδων, των οχθών και των παραλίμνιων εκτάσεων της, διότι, σε έγγραφο τοπικών φορέων και παραγόντων που του είχε υποβληθεί, υπήρχε «επίκληση νέων νομικών και πραγματικών γεγονότων, τα οποία δεν ελήφθησαν υπ' όψη κατά την λήψη των σχετικών γνωμοδοτήσεων».

3. Μεταξύ των αποδεικτών του ως άνω εγγράφου περιλαμβάνονται και οι Κτηματοτικές Υπηρεσίες των Νομών Ραδοβίχης και Ξάνθης, στις γεωγραφικά όρις των οποίων βρίσκεται η λίμνη Βιστωνίδα. Σε αυτές, ο υπογράφων το ως άνω έγγραφο Υφυπουργός έδωσε ρητή εντολή

1

«να σπόσχουν κάθε διοικητικής ενέργειας, μέχρι εκδόσεως της νέας γνωμοδοτήσεως».

4. Ο ερωτών βουλευτής έθεσε υπ' όψη μου τις ανωτέρω γνωμοδοτήσεις, οι οποίες είχαν γίνει αποδεκτές από τον αιτώ ως άνω Υφυπουργό τα 2002 και το 2003, καθώς και από τον προκατόχό του το 1999, και μου ζήτησε να απαντήσω στα ερωτήματά ποιες είναι οι έννομες συνέπειες του σχολιαζόμενου εγγράφου.

Β' Απάντηση

1. Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλαξιμής Περιουσίας ιδρύθηκε ως συλλογικό όργανο του Υπουργείου Οικονομικών με το άρθρο 10 του π.ν. 1539/1938 «περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων» (Α' 488). Αποτελείται από δύο ξεχωριστά Τμήματα, το Τμήμα Δημοσίων και το Τμήμα Ανταλλαξιμών Κτημάτων, σε καθένα από τα οποία προεδρεύει σήμερα Νομικός Σύμβουλος του Κράτους. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Οργανισμό του Υπουργείου Οικονομικών (π.δ. 284/1988, Α' 128), όπως οι διατάξεις του εφορμίζονται μετά την συνταγματική απαγόρευση της συμμετοχής δικαστικών λειτουργιών σε συλλογικά όργανα της διοικήσεως (άρθρο 89 §51&2 Σ. και ν.2993/2002, Α' 58), στο Τμήμα Δημοσίων Κτημάτων μετέχουν επίσης ως μέλη τέσσερις Πόρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και, χωρίς ψήφο, ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών (άρθρο 90 §51&2 του π.δ. 284/1988 και άρθρο 262 του ν.2993/2002).

2. Κατά τον Οργανισμό του Υπουργείου Οικονομικών, στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δημοσίων Κτημάτων περιλαμβάνεται και η διατύπωση γνώμης «για υποθέσεις που παραπέμπονται σε αυτά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την προστασία των δημοσίων

κτημάτων» (άρθρο 90§3 π.δ. 284/1988). Ειδικότερα, οι γνώμες που το Τμήμα διατυπώνει επί των υποθέσεων που παράγονται υποχρεωτικά σε αυτό, δυνάμει των άρθρων 8 και 9 του α. ν. 1539/1938, υπόκεινται «πάντα» στην έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος, όπως επί λέξει ορίζει η §6 του άρθρου 10 του αυτού νόμου, μπορεί

«ν' αποδεχθή ή μη αυτές, εν τω συνόλω αυτών, ή γ' αποδεχθή τμήτας εν μέρει μόνον, αλλά' επ' ωφελεία του Δημοσίου, ουχί όμως και να προκαταλήψη αυτές εις βάρος του Δημοσίου».

3. Όπως γίνεται υπό πολιά δεκτά, η ως άνω έγκριση, η οποία περιβάλλεται των τύπο υπουργικής απόφασης, δεν υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, διότι προκαλεί διαφορά υπαγόμενη στην δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων (ΣτΕ 3026/1970, 6322/1996, βλ. και έκτ. Δωρδή, *Περί δημοσίων κτημάτων*, Αθήναι, 1980, σ. 455). Όπως γίνεται δεκτό, πράσσεται για απόφαση διαπιστωτικού χαρακτήρα, εκδιδόμενη υπό ηλόσιο της διαχείρισης της ιδιωτικής περιουσίας του δημοσίου. Η έκδοσή της, όπως έχει γνωμοδοτήσει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, συνκτά διαδικαστικό τύπο, η τήρηση του οποίου επιβάλλεται για τη διεκδίκηση εμπόδισμων δικαιωμάτων από τρίτους σε βάρος του δημοσίου (ΝΣΚ(Τ.ε.β') 351/2006). Επιπλέον, η εν λόγω απόφαση δεν συνιστά πτλο εμπράγματος ή άλλου δικαιώματος.

4. Όσο για την γνώμη που διατυπώνει το Τμήμα, εν και εκ πρώτης όψεως φαίνεται αηλή, δεσμεύει κατ' ουσίαν τον Υπουργό για τον ακόλουθο ιδίως λόγο: διότι πρόκειται για ένα κατ' εξοχήν τεχνικό ζήτημα, επί του οποίου πολιάκις καλούνταν να απαντηθούν έμπειροι δικαστές και ήδη μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με ειδικές γνώσεις, τις οποίες κατ' τεχνισμό δεν κατέχει ο

ορμόδιος Υπουργός. Έτσι, σε περίπτωση που ο τελευταίος διαφωνεί με την εκφρασθείσα γνώμη, αν μὲν αυτή είναι επ' ωφελεία του Δημοσίου, δεν μπορεί να απορριπεί. Αντιθέτως, αν η γνωμοδότηση είναι εκ βέρος του Δ' μυσίου, όπως εν προκειμένω, και ο Υπουργός διαφωνεί με αυτήν, τότε έχει δύο εναλλακτικές δυνατότητες: είτε να μην την αποδεχθεί «εν τω συνόλω» της και να μην εκδώσει την προβλεπόμενη απόφαση ή, το άλλο, ωστόσο δεν εμποδίζει την κατάθεση της αγωγής (άρθρο 854 α.ν. 1539/1938). Είτε να την τροποποιήσει «επ' ωφελεία του Δημοσίου» με ειδική αιτιολογία. Εν τούτοις, εν όψει της περιπλοκότητας των εξεταζόμενων ζητημάτων, είναι αμφίβολο αν ο Υπουργός, ελλείψει νέων στοιχείων, μπορεί να στην πράξη προβεί σε νέα εκτίμηση των στοιχείων του φακέλου, ώστε να αιτιολογήσει την απόκλισή του από την εκφρασθείσα γνώμη.

5. Το συμπέρασμα που προκύπτει από τα ανωτέρω είναι ότι, εν προκειμένω, η ευχέρεια που παρέχεται στον Υπουργό να απορριπεί από τη γνώμη του γνωμοδοτούντος οργάνου είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Διότι το ζήτημα που κατά νόμον τίθεται αφορούν κατ' εσχάτην τεχνικά ζητήματα, το δε γράμμα της κρίσιμης εν προκειμένω διάταξης της §6 του άρθρου 10 του α.ν. 1539/1938 στενεύει ιδιαιτέρως τα περιθώρια του Υπουργού να επιλέξει διαφορετική λύση από αυτή που προτείνει το γνωμοδοτικό όργανο. Επομένως, ενώπιον μιας εμπειροστατωμένης γνώμης από το οικείο Τμήμα – γνώμης μάλιστα διατυπωμένης ομοφώνως, όπως στην προκείμενη περίπτωση- είναι δύσκολο ο Υπουργός, ακόμη και διακηρύττει τις επιφυλάξεις του, να μην την αποδεχθεί. Παλύ περισσότερο που, όπως προεκτέθηκε, αν αρνηθεί να εκδώσει την προβλεπόμενη απόφαση, η δική κατά του δημοσίου θα προχωρήσει ούτως ή άλλως.

6. Οι ανωτέρω σκέψεις επικρατούν αποφασιστικό την ακολουθητέα διαδικασία για την συνέγκληση της έγκρισης που παρέσχε εν

προκειμένου ο αρμόδιος Υπουργός, εάν μετά την έκδοση της κατά την 56 του άρθρου 15 του α.ν. 1539/1938 εγκριτικής απόφασης του τελευταίου τσεκούριον νέα στοιχεία, ποιά διαδικασία οφείλει να τηρήσει ο αρμόδιος Υπουργός για την ανάκληση της παρασχεθείσας εγκρίσεως;

Ζ. Πίνεται πλέον δεκτό ότι αν η ανάκληση μιας διοικητικής πράξης γίνεται ύστερα από ουσιαστική εκτίμηση αμφιγενών πραγματικών περιστατικών, η διοίκηση θα πρέπει να ακολουθήσει τη διαδικασία που βλέπει την έκδοσή της. Δεν αρκεί δηλαδή να αιτιολογείται η ανακλητική πράξη -ότι που θα έπρεπε εύτως ή άλλως να συμβεί αν η τελευταία ήταν δικαίωμα, για τον διοικούμενο (βλ. Γ. Γερομετασίτη, Η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων, Αθήνα, 1998, σ. 78 & επ.) αλλά τα γνωμοδοτούν όργανα, εφ' όσον προβλέπεται η σημασία του για την έκδοση της πράξης, θα πρέπει να κληθεί εκ νέου να διατυπώσει γνώμη.

Θ. Στο βαθμό που παλαιότερα δεν υπήρχε συμφωνία για τα θέματα, μια συνοπτική αναδρομή στην προηγούμενη συζήτηση είναι ενδεχομένως χρήσιμη. Από τη μια η θεωρία υποστήριξε ότι, σε κάθε περίπτωση, για την ανάκληση των διοικητικών πράξεων θα πρέπει να τηρείται η διαδικασία που βλέπει την έκδοσή τους. Έτσι, για τον Μιχ. Στασινοπούλου, ενδεχομένως ισχύει «κατ' αρχήν»

«ο κανών ότι η ανακλητική πράξη, ως αποτελούσα εντύπωση πράξης (actus contrarius), οφείλει να ακολουθή τους τύπους και την διαδικασία την οποίαν τέσσε ο νόμος δια την παραγωγή της ανακλητικής πράξης. Οι τύποι δ' αυτοί συγκρίνονται κυρίως με προηγούμενη πράξιν ή γνωμοδότησιν αρμόδιου οργάνου : », κατά τον εν τω νόμω προβλεπόμενον τρόπον κ.λπ.κ (Το δίκαιο των διοικητικών πράξεων, ανάπτυξη, Αθήναι, 1982, σ. 157).

Ο ίδιος συγγραφέας προσέθετε αιτιολογώντας μετά ότι ο ανωτέρω κανόνας, η επανόληψη δηλαδή της διαδικασίας που είχε τηρηθεί για την έκδοση της κρίσιμης πράξης, έπρεπε να εφαρμόζεται με μεγαλύτερη αυστηρότητα όταν ανακαλούνται νόμιμες, δ' διοικητικές πράξεις παρά παράνομες (Ιδιδ., σ. 458).

9. Προς την ίδια κατεύθυνση, η ΓΑ. Στάση υποστήριξε ότι την εκ νέου εμπλοκή των γνωμοδοτούντων οργάνων επτάσσει η προστασία του δικαιουμένου και η διατήρηση «του εγγυητικού μηχανισμού που συν στα η γνωμοδότηση» (Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα, σ. 228). Για την ίδια συγγραφέα, ασάφως η ανακαλούμενη διοικητική πράξη είναι παράνομη, το γνωμοδοτικό στάδιο μπορεί να υπερπηδηθεί. Τόιτο όμως δεν μπορεί να συμβεί, αν η ανάκληση στηρίζεται σε αυσιωπτική εκτίμηση πραγματικών περιστάσεων (Ιδιδ., σ. 232, ΣΤΕ 103/1985).

10. Αντιθέτως, με τον ακέμη ότι η υποχρέωση επανόληψης της γνωμοδοτικής διαδικασίας για την ανάκληση διοικητικών πράξεων επιβραδύνει υπέρμιστα την διοικητική δράση, το Συμβούλιο της Επικρατείας διατάξε να επιβάλλει την τήρηση του σχετικού κανόνα: η νομιλογία του δεχόταν επί μακρά ότι, ασάφως για την έκδοση διοικητικής πράξης απαιτείται απλή γνώμη, η τελευταία δεν είναι απαραίτητη και για την τροποποίηση ή την ανάκλησή της (βλ. αντι πολλών, ΣΤΕ(ΟΛ.) 1433/1986). Αντίθετα ήταν απαραίτητη αν μεσολαβούσε αυσιωπική εκτίμηση των πραγματικών περιστάσεων, ιδίως όταν αυτή στηριζόταν σε νέα πραγματικά και νομικά στοιχεία (ΣΤΕ 4284/1999, 259/2005).

11. Ήδη, ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) περιλαμβάνει αυτή ρύθμιση για το θέμα: ενώ από τη μια ορίζει ότι, για την ανάκληση διοικητικής πράξης «δεν είναι απαραίτητο να τηρείται η διαδικασία που προβλένεται για την έκδοσή της», από την

άλλη προβλέπει ότι τούτο προσαπαιτείται για την ανάκληση νόμων διοικητικών πράξεων, κατ'ώς και παρόνομων, όταν αυτή γίνεται «κάτωφα από εκτίμηση πραγματικών περιστάσεων» (άρθρο 21§2).

12. Αν και, όπως προεκτέθηκε, η εγκριτική υπουργική απόφαση δεν θεωρείται εκτελεστική διοικητική πράξη, το ανωτέρω, ως κανόνες που εξειδικεύουν την αρχή της νομιμότητας και διέπουν τη διαδικασία με την οποία αυτή εκδίδεται, ισχύουν κατ' αρχήν και στην προκειμένη περίπτωση. Ισχύουν, δηλαδή, για την ανάκληση της υπουργικής έγκρισης που εκδόθηκε βάσει της §6 του άρθρου 10 του α. ν. 1539/1938. Στο βαθμό που προέκυψαν ανώτερα στοιχεία, τα οποία δεν είχαν τεθεί υπόψη ούτε ήταν γνωστά στο γνωμοδοτούν όργανο, πλην όμως θα μπορούσαν να αναστρέψουν το συμπέρασμα της αρχικής γνωμοδότησης, ο Υπουργός δεν θα είχε ασφαλώς την ευχέρεια να τη θέσει υπόψη του γνωμοδοτούντος οργάνου: θα όφειλε να του τα υποβάλλει, ηρωκειμένου αυτό να διατυπώσει βάσει αυτών τη νέα γνώμη του.

13. Στην ερμηνευτική αυτή εκδρομή οδηγεί, αφ' ενός, μεν η ανωτέρω εκτεθείσα ρύθμιση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (άρθρο 21§2) και, αφ' ετέρου, η ίδια η διατύπωση της κρίσιμης εν προκειμένω §6 του άρθρου 10 του α. ν. 1539/1938. Πράγματι, σύμφωνα με την τελευταία, ο Υπουργός δεν θα μπορούσε να ασκήσει μόνος την προβλεπόμενη αρμοδιότητα, εκέμή και αν ατιολογούσε πλήρως τους λόγους για τους οποίους ηρώζει στην σκοπούμενη ανάκληση. Διότι η παράκαμψη του γνωμοδοτούντος οργάνου θα αποτελούσε παράβαση αυσιώδους ήντου της διαδικασίας (ΣτΕ 3803/1986, 2833/2002, 294/2003) και θα καθιστούσε εξ αυτού και μόνον του λόγου παρανόμη την ανακλητική απόφαση. Με άλλα λόγια, ο Υπουργός θα όφειλε προηγουμένως να ζητήσει τη γνώμη του οικείου οργάνου και, εν συνεχεία, να την ακολουθήσει αν αυτή ήταν «εν' ωφέλεια του Έθνους». Προκειμένου όμως να δώσει στο

γνωμοδοτούν όργανο την ευχέρεια να διατυλώσει τέτοια γνώμη, θα όφειλε να διαβιβάσει σε αυτό τον φάκελο, ώστε το τελευταίο να προβεί στην αξιολόγηση των νέων στοιχείων και να μεταβάλει ενδεχομένως την αρχική του γνωμοδότηση.

14. Εν κατακλείδι, ανεξόφλητο υπό τον χαρακτηρισμό του ως «ανυπαρξής», το σχολιαζόμενο έγγραφο αποσπελούσε το κατώ νόμον πρώτο βήμα για την ουσιαστική επανεκτίμηση των πραγματικών περιστάσεων της υπόθεσης βάσει των νέων στοιχείων που ηρόέκυψαν και, εντεύθεν, για την ενδεχόμενη ανάκληση της έγκρισης των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων. Όσο για την επιβρόδυνση της ανάκλησης, που η εμπλοκή των γνωμοδοτούντων οργάνου προφανώς θα προκαλούσε, ήταν εν προκειμένω το τίμημα της νομιμότητας. Εν πάση περιπτώσει, την ισοσταθμίζει σε μεγάλο βαθμό η δοθείσα ρητή εντολή προς τις οικείες υπηρεσίες «να απόσχουν κάθε διοικήτικής ενέργειας, μέχρι εκδόσεως της νέας γνωμοδοτήσεως».

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2008

Ο γνωμοδοτών,

ΝΙΚΟΣ Κ. ΑΛΙΣΙΑΣΤΑΤΟΣ
ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΠΑΡΕΠΙΣΤΑΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΔΟΣ ΒΑΛΛΑΚΡΕΤΤΟΥ 12
106 71 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ 1473.197

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ ΧΡΥΣΑ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΖΩΪΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ

ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΠΕΡΛΕΠΕ - ΣΗΦΟΥΝΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΡΟΒΛΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

ΤΣΙΡΩΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΓΝΩΜΕΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (Ν.Δ.)
ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΑΒΒΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΑΥΓΕΝΑΚΗ
ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΒΟΖΕΜΠΕΡΓΚ,
ΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΕΝΔΙΑ
ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ, ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Τ Ι Κ Η Ε Κ Θ Ε Σ Η

Των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

α. Σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής για την διερεύνηση του συνόλου της υπόθεσης της Μονής Βατοπεδίου, δυνάμει της από 22-10-2008 ομόφωνης απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής.

Η Βουλή των Ελλήνων επελήφθη για πρώτη φορά της υποθέσεως της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλή, καθώς και ογδόντα Βουλευτών του Κόμματος της Νέας Δημοκρατίας. Η Εξεταστική Επιτροπή συνεστήθη με την από 22 Οκτωβρίου 2008 ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής και ως αντικείμενό της ορίσθη η διερεύνηση της υπόθεσης Βατοπεδίου, και ιδίως η διερεύνηση τυχόν ύπαρξης ευθυνών πολιτικών προσώπων, ήτοι όσων διετέλεσαν ως Υπουργοί και Υφυπουργοί στις Κυβερνήσεις είτε του ΠΑ.ΣΟ.Κ κατά την χρονική περίοδο πριν την 7-3-2004, είτε της Νέας Δημοκρατίας κατά την χρονική περίοδο από 7-3-2004 και εφεξής.

Από την εκτίμηση του συνόλου του αποδεικτικού υλικού η Εξεταστική Επιτροπή κατέληξε με το πόρισμά της στην μη ύπαρξη ποινικών ευθυνών Υπουργών ή Υφυπουργών τόσο κατά την περίοδο των Κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ, όσο και κατά την περίοδο διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα, κατά την αποδεικτική διαδικασία δεν προέκυψαν στοιχεία που να στοιχειοθετούν ποινική ευθύνη πολιτικών προσώπων για την τέλεση αδικημάτων σε βάρος του Δημοσίου.

Σε επίπεδο πολιτικών ευθυνών, η Εξεταστική Επιτροπή κατέληξε ότι αυτές υφίσταντο διαχρονικά καθόλη την πορεία εξέλιξης της υπό διερεύνηση υπόθεσης.

Αδιαμφισβήτητα δε, απεδείχθη η ελλειμματική λειτουργία όλων σχεδόν των φορέων και των Υπηρεσιών που ενεπλάκησαν, καθώς και τα κενά του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου που επέτρεψαν την παρεκτροπή της εν λόγω υπόθεσης και την πρόκληση ζημίας σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου.

Προς την κατεύθυνση της ενδυνάμωσης και αναμόρφωσης του νομοθετικού πλαισίου, η Εξεταστική Επιτροπή κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις για την τροποποίηση, ακόμη δε και την κατάργηση διατάξεων, προς το σκοπό της διασφάλισης της διαφάνειας και της πληρέστερης κα-

τοχύρωσης του δημοσίου συμφέροντος αναφορικά με τη διαχείριση και μεταβίβαση της δημόσιας περιουσίας.

Η ψήφιση του πορίσματος πραγματοποιήθηκε κατά την συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής στις 16.12.2008.

β. Σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής για την διερεύνηση του συνόλου της υπόθεσης της Μονής Βατοπεδίου, δυνάμει της από 25-1-2010 ομόφωνης απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής.

Η πρόταση του ΠΑ.ΣΟ.Κ για την σύσταση νέας Εξεταστικής Επιτροπής συζητήθηκε κατά την συνεδρίαση της 25ης Ιανουαρίου 2010 και έγινε ομόφωνα αποδεκτή.

Επιφυλάξεις διατυπώθηκαν από πλευράς της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας και αφορούσαν στον κίνδυνο διάπραξης θεσμικού ατοπήματος, συνιστάμενου στην δημιουργία κακού προηγούμενου για την σύσταση Εξεταστικών Επιτροπών στο μέλλον με πρωτοβουλία της εκάστοτε κυβερνητικής πλειοψηφίας και στις περιπτώσεις που δεν θα είναι αρεστό το πόρισμα μιας προηγούμενης εξεταστικής επιτροπής.

Συγκεκριμένα, η πρόταση έθεσε προς διερεύνηση τα εξής θέματα:

ι) την διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών με άγνωστους παραλήπτες, με ύποπτες χρηματιστηριακές συναλλαγές και επενδυτικές δραστηριότητες της Μονής Βατοπεδίου και των συνδεδεμένων με αυτή φυσικών και νομικών προσώπων, με περιέργους δανεισμούς πολύ μεγάλων χρηματικών ποσών από τη Μονή και τα πιο πάνω πρόσωπα, με τους τραπεζικούς λογαριασμούς της Μονής και των λοιπών προσώπων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, και

ii) την επιστροφή των ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο.

II. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Αίτηση εξαιρέσεως μελών της Επιτροπής

Η νέα Εξεταστική Επιτροπή ξεκίνησε τις εργασίες της την 1η Φεβρουαρίου 2010.

Κατά την πρώτη συνεδρίαση για την εκλογή Προεδρείου υπεβλήθη από πλευράς της Ν.Δ αίτηση εξαιρέσεως των δύο ορισθέντων από το ΠΑ.ΣΟ.Κ μελών της Επιτροπής κ.κ. Λαφαζάνη Αργύριου και Παπουτσή Δημητρίου για τον λόγο ότι οι ίδιοι είχαν εξεταστεί ως μάρτυρες κατά την πρώτη Εξεταστική Επιτροπή (στις συνεδριάσεις της 23.11.2008 και 5.11.2008 αντιστοίχως).

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 145 Κανονισμού της Βουλής σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 23 ΚΠΔ δεν ηδύναντο να συμμετάσχουν στην εν λόγω Επιτροπή ασκώντας ανακριτικά καθήκοντα για την ίδια υπόθεση.

Κατόπιν τούτου, τα μέλη της Επιτροπής που προέρχονται από την Κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ αναγκάστηκαν να υποβάλουν πρόταση για ολιγοήμερη αναβολή των συνεδριάσεων, προκειμένου να υποβληθεί σχετικό ερώτημα στο Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής. Η εν λόγω πρόταση εγένετο δεκτή κατά πλειοψηφία.

Ακολούθως, μετά την γνωμοδότηση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής και κατά την δεύτερη συνεδρίαση της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2010 οι κ.κ. Λαφαζάνης και Παπουτσή υπέβαλαν δήλωση αυτοεξαίρεσης και ως εκ τούτου η Επιτροπή επανασυγκροτήθηκε.

β. Μάρτυρες - Αποδεικτικά Μέσα

Ο στόχος που κλήθηκε να επιτύχει η παρούσα Εξετα-

στική Επιτροπή ήταν η διελεύκανση των πτυχών της υπόθεσης που τέθηκαν από το περιεχόμενο της πρότασης για την σύστασή της και η αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων της διαδικασίας που είχε ήδη διεξαχθεί ενώπιον της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής.

Αναγκαίο κριτήριο, επομένως, για την επιλογή των μαρτύρων θα έπρεπε να αποτελέσουν αποκλειστικά τα υπό διερεύνηση αντικείμενα, ήτοι οι διαδρομές των χρημάτων και οι ύποπτες συναλλαγές της Μονής και των εμπλεκόμενων σε αυτές φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς επίσης και οι ενέργειες για την επιστροφή των ανταλλαγόντων ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο.

Ο ως άνω στόχος πολύ περιορισμένα υπηρετήθηκε, δεδομένου ότι ενώπιον της Επιτροπής εξετάστηκαν εκ νέου πολιτικά πρόσωπα, καθώς και μάρτυρες που είχαν ήδη καταθέσει στην προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή. Πολλές φορές, μάλιστα, επανεξετάστηκαν θέματα που εξαντλητικά είχαν ήδη εξεταστεί και απαντηθεί, ενώ η πλειοψηφία αρνήθηκε την αναστολή της έκδοσης πορίσματος μέχρι ανοίγματος των λογαριασμών και διερεύνησης της υπόθεσης της κυπριακής off shore εταιρίας με την επωνυμία TORCASSO INVESTMENT LTD.

Αξιο αναφοράς πάντως, τυγχάνει το γεγονός πως κατά την διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής οι Ηγούμενος Εφραίμ και Μοναχός Αρσένιος αιτήθηκαν εγγράφως την πρόσκλησή τους στην Επιτροπή προκειμένου να καταθέσουν.

Στην πρώτη Εξεταστική Επιτροπή αν και εκλήθησαν είχαν περιορισθεί στην υποβολή υπομνήματος.

γ. Αίτημα για παράταση του χρόνου εκδόσεως πορίσματος

Τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής που προέρχονται από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας υπέβαλαν αίτημα για παράταση του χρόνου εκδόσεως πορίσματος.

Κατά την ανάπτυξη του ως άνω αιτήματος εξετέθησαν αναλυτικά οι λόγοι που επιβάλλουν την κατά τα ως άνω παράταση, και συγκεκριμένα επισημάνθηκε ότι η έκδοση πορίσματος πριν την συγκέντρωση βασικών στοιχείων της υπό διερεύνηση υπόθεσης αφενός δεν ικανοποιεί τις αιτιάσεις που οδήγησαν στην σύσταση της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής, αφετέρου ενέχει τον κίνδυνο της εξαγωγής ελλειμματικών συμπερασμάτων ως προς την στοιχειοθέτηση τυχόν ευθυνών πολιτικών προσώπων.

Στο πλαίσιο αυτό αναφέρθηκε ότι οι λόγοι που εξ αρχής οδήγησαν στην σύσταση της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής ήταν άμεσα συνυφασμένοι (i) με την διερεύνηση των λογαριασμών που δεν διερευνήθηκαν από την προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή, (ii) με τις διαδρομές του μαύρου ή του πολιτικού χρήματος, ώστε να καταστεί δυνατή η διάγνωση τυχόν ευθυνών πολιτικών προσώπων, (iii) με την αξιολόγηση της ζημίας που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο (υπερτιμολογήσεις, υποτιμολογήσεις κ.λπ.), και (iv) με τις ενέργειες που αφορούν στην επιστροφή των ακινήτων στο Δημόσιο.

Πλην όμως, κατά τον χρόνο που η παρούσα Εξεταστική Επιτροπή τυπικά περάτωσε τις εργασίες της, διαπιστώθηκε ότι οι ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδος είχαν προβεί σε διερεύνηση μόλις χιλίων πεντακοσίων από το σύνολο των επτά χιλιάδων συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της επίμαχης υπόθεσης, δεν είχε πραγματο-

ποιηθεί το άνοιγμα των λογαριασμών έντεκα εμπλεκόμενων εταιριών, δεν είχε δρομολογηθεί καμία ενέργεια για την αποτίμηση της σημερινής αξίας των ακινήτων που αντηλλάγησαν και δεν είχε ουσιαστικά πραγματοποιηθεί καμία ενέργεια προς την κατεύθυνση της επιστροφής των ακινήτων στο Δημόσιο, πλην της προ διμήνου συστάσεως ομάδος εργασίας στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για την προώθηση δικαστικών ενεργειών.

Κατόπιν των ανωτέρω τα μέλη της Επιτροπής από την Κοινοβουλευτική ομάδα της Νέας Δημοκρατίας αιτήθηκαν την παράταση του χρόνου για την έκδοση πορίσματος μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2010, προκειμένου να καταστεί εφικτός ο σχηματισμός ασφαλούς και αντικειμενικής κρίσης για την τυχόν ύπαρξη ευθυνών πολιτικών προσώπων, αίτημα που λανθασμένα απερρίφθη.

III. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατά την διερεύνηση της υπόθεσης ελήφθη υπόψη το σύνολο του αποδεικτικού υλικού, ήτοι αξιολογήθηκαν οι μαρτυρικές καταθέσεις και τα έγγραφα που συγκεντρώθηκαν τόσο κατά την παρούσα, όσο και κατά την προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή.

Για την πληρότητα του παρόντος πορίσματος και την έκθεση απάντων των πτυχών της υπό διερεύνηση υπόθεσης εκρίθη σκόπιμο όπως επαναληφθούν αυτούσια τα συμπεράσματα που εξήχθησαν κατά την προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή.

Ειδικότερα:

Με την από 01.05.1922 αγωγή της ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, η Ιερά Μονή Βατοπεδίου ισχυριζόταν ότι είχε αποκτήσει κατά πλήρη κυριότητα την εν Πόρτο Λάγω λιμνοθάλασσα ονομαζόμενη Μπουρού ή Πουρού μετά του εν αυτή ιχθυοτροφείου (Διβαρίου ή Βιβαρίου), επί του οποίου είχε ιδρύσει εκκλησία τιμώμενη επ' ονόματι του Αγίου Νικολάου και ζητούσε να αναγνωρισθεί η κυριότητά της επ' αυτών. Για την απόδειξη των ισχυρισμών της, η Μονή επεκαλείτο των ιδίων τίτλων που και σήμερα επικαλείται, με τη διαφορά ότι στην αγωγή του 1922 **δεν περιλαμβάνονταν οποιαδήποτε αναφορά στις παραλίνιες εκτάσεις εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, που διεκδικεί σήμερα.**

Στο πλαίσιο συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς μεταξύ της Μονής Βατοπεδίου - Δημοσίου και χάριν αυτής (ΚΕ/21.03.1924 Πρακτικό Αποφάσεων της Ιεράς Συνάξεως της Μονής) η συζήτηση της ανωτέρω αγωγής ματαιώθηκε και εκδόθηκε το από 08/10.04.1924 Ν.Δ. (ΦΕΚ Α' 82/10.04.24), δια του οποίου εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Γεωργίας όπως υπογράψει σύμβαση οριστικής μεταβίβασης στην κυριότητα του Δημοσίου δύο αγροκτημάτων μετοχίων της Μονής με αντάλλαγμα την παραίτηση εκ μέρους του Δημοσίου από τη Λίμνη Μπουρού στο Ν. Ξάνθης μετά των ιχθυοτροφείων αυτής.

Με την υπ' αριθμ. 41/1929 απόφαση του ΣτΕ (Ολ.) γίνεται δεκτό ότι το Δημόσιο με την σύμβαση που θα υπογράψει σε εκτέλεση του ως άνω Δ/τος του 1924 δεν μεταβιβάζει στην Μονή την κυριότητα, αλλά την κατοχή της λιμνοθάλασσας.

Σε εκτέλεση του ανωτέρω διατάγματος συνήφθη η υπ' αρ.2343/04.05.1930 σύμβαση του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ.Ε. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της

Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, δια της οποίας ορίσθηκαν μεταξύ άλλων ότι:

«Το Δημόσιο σε αντάλλαγμα των ανωτέρω περιοχών (ενν. μεταβίβαση κυριότητας δύο αγροτεμαχίων) της Μονής αποδίδει δια του παρόντος **στην αποκλειστική κατοχή** της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου την εν Πορτολάγω Ξάνθης λίμνη Μπουρού μετά των ιχθυοτροφείων αυτής των παρά την νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων (Δαλιάνη, Καρατζέ, Ταουσαντζικ και λοιπά) μετά των παραρτημάτων και εγκαταστάσεων αυτών, ως έχουν σήμερα με τα ανέκαθεν γνωστά όρια τούτων **με το δικαίωμα της εκμεταλλεύσεως της ιχθυοτροφίας και ιχθυοπαραγωγής** κατά το ειδικότερον κατωτέρω καθοριζόμενον. [...] Η παραχώρηση της κατοχής της λίμνης αναφέρεται σε μόνη την ιχθυοτροφική καλλιέργεια και την εκμετάλλευση και πώληση της παραγωγής, του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαίου δίκαια τα επί της λιμνοθάλασσης και των ιχθυοτροφείων αυτής...».

Κατά τις επόμενες δεκαετίες συνάπτονται συμβολαιογραφικές πράξεις, οι οποίες αφορούν στη Βιστωνίδα: α) τα έτη 1930 (3243/18.02.30 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Γεωργίου Βαρούτσου) και 1933(41630/22.05.33 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Κομοτηνής Παναγιώτη Κυριακόπουλου) ο μοναχός Ιγνάτιος Λαμπάκης ο Βατοπαιδινός αποκτά τα 19/32 εξ αδιαίρετου της νησίδος Αντά Μπουρού από διάφορους ιδιώτες, β) το έτος 1948 με το υπ' αρ.461/03.06.48 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Φωτίου Αποστολίδη ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Βιστωνίδος «Ο Άγιος Νικόλαος» αποκτά τα υπόλοιπα 13/32 της νησίδος από ιδιώτες και γ) το έτος 1957, με την υπ' αρ.4165/30.08.57 συμβολαιογραφική δήλωση αποδοχής κληρονομίας του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Ελευθερίου Καραλέτσου, η Μονή Βατοπεδίου κληρονομεί τα 19/32 της νησίδος «Αντά Μπουρού» μετά τον κατά την 07.05.53 θάνατο του μοναχού Ιγνατίου Λαμπάκη. Από τις συμβολαιογραφικές αυτές πράξεις φαίνεται ότι η Μονή Βατοπεδίου αποκτά νόμιμο τίτλο κυριότητας επί τμήματος τινός της νησίδος Αντά Μπουρού και μόνον αυτής, το πρώτον εν έτει 1957.

Κατόπιν, με διάφορες νομοθετικές διατάξεις, (α.ν. 16/1935, β.δ. 07.08.1940, α.ν.1924/1951, άρθρα 49, 51 και 66 του Ν.Δ. 420/1970, αρ.3 ν.1740/1987) αφαιρέθηκε η διαχείριση της λίμνης από τη Μονή Βατοπεδίου.

Κατά τη διάρκεια της Κατοχής (1941-44), εκδόθηκε το υπ' αρ. 271/14.07.1941 Ν.Δ. (ΦΕΚ Α' 234/14.07.41) «περί αυθεντικής ερμηνείας του από 08/10.04.1924 Ν.Δ., το άρθρο 1 του οποίου όριζε ότι:

«Η αληθής έννοια της παρ. β' του αρ.1 του από 08/10.04.1924 ΝΔ είναι ότι δια των διατάξεων ταύτης ανεγνωρίσθησαν τα επί της εν Πόρτο Λάγος της Ξάνθης, Λίμνης Μπουρού, μεθ' απάντων των ιχθυοτροφείων αυτής των παρά την νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων (Δαλιάνη, Καραψέ, Ταουσαντζικ κ.λ.π.) με τα ανέκαθεν γνωστά τούτων όρια, υφιστάμενα δυνάμει χρυσοβούλλων απaráγραπτα δικαιώματα κυριότητος και αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως της εν Αγίω Όρει Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου, η δε μεταξύ ταύτης και του Δημοσίου εκκρεμής δίκη επί της από 01.05.1922 αγωγής της πρώτης κατ' αυτού κατηγορήθη, του Δημοσίου παραιτηθέντος πάσης αξιώσεως επί της λίμνης και των ιχθυοτροφείων, αποδοθέντων εις την ρηθείσαν Ιεράν Μονήν...».

Το εν λόγω κατοχικό νομοθετικό διάταγμα καταργή-

θηκε, μετά την απελευθέρωση της χώρας από τον γερμανικό – ιταλικό – βουλγαρικό ζυγό, δια του αρ.9 του Α.Ν. 476 της 05/19.07.1945. Πέραν αυτού όμως, το εν λόγω διάταγμα αναφερόταν στη λίμνη και τα ιχθυοτροφεία που ευρίσκονταν στη νησίδα εντός αυτής, ενώ ουδεμία κυριότητα αποδιδόταν στη Μονή Βατοπεδίου επί των παραλιμνίων εκτάσεων, τις οποίες η τελευταία διεκδίκησε πολύ αργότερα, για να της αποδοθούν δια της υπ' αρ.17/2002 γνωμοδοτήσεως του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας.

Με το ν.1811/1988 (ΦΕΚ Α' 231/13.10.88) κυρώθηκε η "Σύμβαση παραχώρησης στο Δημόσιο της δασικής και αγροτολιβαδικής περιουσίας των Ιερών Μονών της Εκκλησίας της Ελλάδος, που συμβάλλονται στη σύμβαση αυτή", η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα στις 11.05.88, προκειμένου να επιλυθούν οριστικά και αμετάκλητα όλες οι αμφισβητήσεις σχετικά με την ερμηνεία, έκταση και εφαρμογή του ν.1700/1987 «Ρύθμιση θεμάτων εκκλησιαστικής περιουσίας» (ΦΕΚ Α' 61/06.05.87). Με την δια νόμου αυτή κυρωθείσα σύμβαση, οι συμβαλλόμενες Ιερές Μονές παραχωρούσαν συμβατικά στο Δημόσιο την αγροτολιβαδική και δασική περιουσία τους υπό συγκεκριμένους όρους και συμφωνίες, μεταξύ των οποίων ορίζεται και ότι: **«Παραμένουν στην ιδιοκτησία των Ιερών Μονών, πέραν από τις οριζόμενες στο αρ.28 αγροτολιβαδικές και δασικές εκτάσεις, και όσες κατέχουν και νέμονται με νόμιμους τίτλους δωρεάς, διαθήκης κληροδοσίας ή κληρονομίας».**

Περαιτέρω, δια του αρ. 55 ν.2413/96 (ΦΕΚ Α' 124/17.06.96), ορίστηκε ότι **οι Ιερές Μονές που δεν συμβλήθηκαν στην ανωτέρω, κυρωθείσα δια του ν.1811/88 σύμβαση, ούτε προσχώρησαν μεταγενέστερα σε αυτήν** έχουν την ικανότητα να είναι διάδικοι και νομιμοποιούνται ενεργητικά και παθητικά στις δίκες που αφορούν τα δικαιώματα και συμφέροντά τους **σχετικά με την περιουσία τους που καταλαμβάνεται από τους νόμους 1700/1987 και 1811/1988.** Η απόδειξη των εμπραγμάτων δικαιωμάτων και της νομής των Ιερών Μονών στην προαναφερόμενη περιουσία γίνεται **με κάθε αποδεικτικό μέσο** που προβλέπεται στις οικείες διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων που ίσχυαν πριν από τους νόμους 1700/1987 και 1811/1988 ως προς την κτήση της νομής και εμπραγμάτων δικαιωμάτων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Με το ίδιο άρθρο ανεκλήθησαν από τότε που εκδόθηκαν όλες οι διοικητικές πράξεις οποιουδήποτε είδους και όλες οι εγκύκλιοι που εκδόθηκαν από οποιαδήποτε αρχή δύναμι ή σε εκτέλεση των νόμων 1700/1987 και 1811/1988 σε ό,τι αφορά τις Ιερές Μονές της παρ.1 του παρόντος, ενώ κάθε αντίθετη διάταξη, δικονομική ή ουσιαστική, καταργήθηκε, όσον αφορά τις ίδιες αυτές μονές.

Με τις διατάξεις αυτές, θεσπίστηκαν τα κατάλληλα νομικά μέσα που επέτρεψαν στην συνέχεια στην μηδέποτε συμβληθείσα στην από 11.05.88 συμβολαιογραφική σύμβαση Μονή Βατοπεδίου να νομιμοποιηθεί ενεργητικά και να διεκδικήσει εξώδικα και δικαστικά εμπράγματά της δικαιώματα στη Βιστωνίδα.

Με την υπ' αρ. 5796/29.03.96 (ΦΕΚ Β' 854/16.09.94) κοινή απόφαση των υπουργών Ανάπτυξης, ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας οι υγροβιότοποι Δέλτα Νέστου, Λίμνης Βιστωνίδας, Λίμνης Ισμαρίδας και της ευρύτερης περιοχής τους, που αποτελούν υγροβιότοπους διεθνούς ενδιαφέροντος

σύμφωνα με τα κριτήρια της Σύμβασης Ραμσάρ (1971), χαρακτηρίστηκαν ως πάρκο με την ονομασία «Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» (ΕΠΑΜΘ) και καθορίστηκαν τα μέτρα προστασίας τους, που περιελάμβαναν, μεταξύ άλλων, σημαντικούς περιορισμούς παραγωγικών και οικιστικών δραστηριοτήτων. Η διετής ισχύς της εν λόγω απόφασης παρατάθηκε με την υπ' αρ.54512/2376/30.06.98 (ΦΕΚ Α' 941/01.09.98) ΚΥΑ των Υπουργών Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ για ένα ακόμη έτος, ήτοι μέχρι 30.08.99, οπότε και έπαυσε, **δυσκολεύοντας με αυτόν τον τρόπο και τους σχεδιασμούς εμπορικής αξιοποίησης της περιοχής Βιστωνίδος, πέραν της παραδοσιακής ιχθυοκαλλιέργειας, από τη Μονή Βατοπεδίου, η οποία λίγους μήνες νωρίτερα (05.02.99) είχε επιτύχει την έκδοση της πρώτης από τις συνολικώς τρεις κατωτέρω υπουργικές αποφάσεις της περιόδου 1999-2003 που την αναγνώρισαν ως κυρία της περιοχής Βιστωνίδος. Ειδικότερα:**

Με την υπ' αρ. 26/03.12.1998 γνωμοδότησή του το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο αυτού Ελευθέριο Ροϊδη, Εφέτη, τα μέλη Ανδρέα Φυτράκη, Στέφανο Δέτση, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, Παρέδρους ΝΣΚ και Γεώργιο Τσιαβδό, Δ/ντη της 10ης Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του ΥΠΟΙΟ αποδέχθηκε ομόφωνα την εισήγηση του Στεφάνου Δέτση και γνωμοδότησε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδος «Αντά Μπουρού» περιοχής λίμνης Βιστωνίδος Ν. Ξάνθης.

Η γνωμοδότηση εκδόθηκε μετά την υπ' αρ. πρωτ. 1094933/7092/Α0010/01.09.98 εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας & Εθνικών Κληροδοτημάτων του ΥΠΟΙΟ σχετικά με την ιδιοκτησιακή κατάσταση της νησίδος «Αντά – Μπουρού» της περιοχής λίμνης Βιστωνίδος Ν. Ξάνθης και το υπ' αρ. πρωτ.305/19.12.95 έγγραφο της Εποπτείας Αλιείας Ν. Ξάνθης, με το οποίο καταγγελλόταν ότι «η Μονή Βατοπεδίου, η οποία έχει στην ιδιοκτησία της εξ αδιαιρέτου με τον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδος έκταση 400 στρεμμάτων εντός της νησίδας Βιστωνίδας – Μπουρούς – Ξάνθης, που ανήκει στο Δημόσιο, διεκδικεί την κυριότητα ολόκληρης της νησίδος συνολικής έκτασης 1.632 στρεμμάτων».

Συγκεκριμένα, το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο δέχθηκε ότι η νησίδα «Αντά Μπουρού» παραχωρήθηκε δια δωρεάς από τους Βυζαντινούς Αυτοκράτορες στη Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους μαζί με μια ευρύτερη περιοχή, προκειμένου οι μοναχοί της Μονής αυτής να διασφαλίσουν τα απαραίτητα μέσα βιοπορισμού. Προς τούτο γίνεται επίκληση τεσσάρων Χρυσοβούλλων Λόγων: του Νικηφόρου Βοτανειάτη (1080), του Ανδρονίκου Γ' Παλαιολόγου (1329), του Ιωάννη Ε' Παλαιολόγου (1357) και του Ιωάννη Δεσπότη Ούγγλεση (1371).

Η γνωμοδότηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «από το σύνολο των προαναφερόμενων στοιχείων προκύπτει σαφώς ότι η **Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους είναι η μοναδική κυρία και νομέας της νησίδος «Αντά Μπουρού» σε ποσοστό 100%, όποιος έκτασης κι αν είναι αυτή. [...] Συνεπώς, συμπερασματικά, το ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλει κανένα δικαίωμα κυριότητας, εξ οιασδήποτε αιτίας, επί της νησίδος «Αντά Μπουρού», ανηκούσης ταύτης εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους.**

Με την υπ' αρ. πρωτ.1007890/610/Α0010/05.02.99 απόφασή του, ο τότε Υφυπουργός Οικονομικών Γεώργιος Δρυς αποδέχθηκε στο σύνολό της την υπ' αρ. 26/03.12.1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου «υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδος «Αντά Μπουρού» περιοχής λίμνης Βιστωνίδος Ν. Ξάνθης, εκτός του αιγιαλού, όπως αυτός θα προσδιορισθεί από την αρμόδια επιτροπή αιγιαλού – παραλίας, για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτή». Η εν λόγω υπουργική απόφαση κατέθηκε στις 19.11.02 στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης με αύξοντα αριθμό γενικού βιβλίου εκθέσεων 7457 και σημειώθηκε στον τόμο 1084 των βιβλίων μεταγραφών με αύξοντα αριθμό μεταγραφής 47.

Αμφότερες οι ανωτέρω πράξεις, γνωμοδότηση και υπουργική απόφαση, μνημονεύονται στο από 11.12.02 συνταχθέν πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής μεταξύ αφενός του Μοναχού Αρσενίου και ιερομονάχου Ευδοκίμου, εκπροσώπων της Ιεράς και Σεβασμίας Μεγίστης Μονής Βατοπεδίου και αφετέρου του Χρίστου Κωνσταντινίδη, Φοροτεχνικού ΠΕ/Α', Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, με το οποίο παρεδόθησαν στη Μονή τμήματα της εκ στρεμμάτων 25.000 περιοχής, η οποία της αποδόθηκε με επιγενόμενες υπουργικές αποφάσεις (ιδ. κατωτέρω).

Με την υπ' αρ. 17/18.07.2002 γνωμοδότησή του το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο αυτού Ιωάννη Διονυσόπουλο, Νομικό Σύμβουλο ΝΣΚ, τα μέλη Ιωάννη Χατζηνέκουρα, Στέφανο Δέτση, Ευστράτιο Συναϊκή, Σταύρο Σπυρόπουλο, Παρέδρους ΝΣΚ και Γεώργιο Τσιαβδό, Δ/ντη της 10ης Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του ΥΠΟΙΟ (χωρίς ψήφο) αποδέχθηκε ομόφωνα την εισήγηση του Στεφάνου Δέτση και γνωμοδότησε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού Δημοσίου επί των τοπογραφημένων παραλιμνίων εκτάσεων, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης στη λίμνη Μπουρού περιοχής Ν. Ξάνθης, ανηκουσών τούτων εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου Αγίου Όρους, όπως αυτές απεικονίζονται στο από 12.12.2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη.

Η γνωμοδότηση εκδόθηκε μετά την υπ' αρ. πρωτ. 1038824/3577/Α0010/03.06.02 εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας & Εθνικών Κληροδοτημάτων του ΥΠΟΙΟ και την υπ' αρ. πρωτ. 14/27.12.2001 αίτηση της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, με την οποία ζητούσε να αναγνωρισθεί κυρία επί εκτάσεων εμβαδού 25.000 στρεμμάτων που αποτελούν παραλίμνιες εκτάσεις στη λίμνη Βιστωνίδα ή Μπαρού και δύο νησίδων εντός της λίμνης, της του Αγίου Νικολάου και της Παναγίας Παντανάσσης.

Σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση, η λίμνη Μπουρού με όλη την γύρω περιοχή που καλείται «Περιθεώριο» παραχωρήθηκε από βυζαντινούς αυτοκράτορες και άλλους ηγεμόνες στη Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους, προκειμένου οι μοναχοί της Μονής αυτής να διασφαλίσουν τα απαραίτητα μέσα βιοπορισμού τους. Προς τούτο γίνεται εκ νέου επίκληση των ήδη ανωτέρω μνημονευθέντων τεσσάρων Χρυσοβούλλων Λόγων των ετών 1080, 1329, 1357 και 1371 με την προσθήκη ενός ακόμη του έτους 1369, εκδοθέντος υπό του ηγεμόνος Ιωάννου Ούγγλεση περί απαλλαγής της Μονής από τον ετήσιο φόρο

ύψους 120 υπερπύρων για την εκμετάλλευση της λίμνης Μπουρού.

Η γνωμοδότηση καταλήγει ότι «Από το σύνολο των προαναφερθέντων στοιχείων, καθώς και από τις ένορκες καταθέσεις μαρτύρων» συνάγεται το συμπέρασμα ότι «η Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους είναι η μοναδική κυρία και νομέας των, στη λίμνη Μπουρού του Ν. Ξάνθης, 25.000 στρεμμάτων τοπογραφημένων παραλιμνίων εκτάσεων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης, όποιος έκτασης κι αν είναι αυτές. **Συνεπώς το Ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλει κανένα δικαίωμα κυριότητας εξ οιασδήποτε αιτίας επί των εν λόγω παραλιμνίων εκτάσεων και των νησίδων, ανηκουσών τούτων εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους».**

Με την υπ' αρ. πρωτ.1064538/5928/A0010/05.08.02 απόφασή του ο τότε Υφυπουργός Οικονομικών Απόστολος Φωτιάδης αποδέχθηκε στο σύνολό της την υπ' αρ. 17/18.07.2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου με τη σημείωση ότι οι παραλιμνίες εκτάσεις και οι δύο νησίδες ανήκουν στην περιοχή του Ν. Ροδόπης και κατά το μικρότερο τμήμα τους στην περιοχή του Ν. Ξάνθης. Η εν λόγω υπουργική απόφαση κατατέθηκε στις 19.11.02 στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης με αύξοντα αριθμό γενικού βιβλίου εκθέσεων 7458 και σημειώθηκε στον τόμο 1084 των βιβλίων μεταγραφών με αύξοντα αριθμό μεταγραφής 48. Επίσης, στις 12.09.05, σημειώθηκε στον τόμο 1571 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ροδόπης με αύξοντα αριθμό μεταγραφής 87.

Αμφότερες οι ανωτέρω πράξεις, γνωμοδότηση και υπουργική απόφαση, μνημονεύονται στο από 11.12.02 συνταχθέν πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής μεταξύ αφενός των οσιολογιολογίων γέροντος Αρσενίου, μοναχού, και γέροντος Ευδοκίμου, ιερομονάχου, εκπροσώπων της Ιεράς και Σεβασμίας Μεγίστης Μονής Βατοπεδίου και αφετέρου του Χρίστου Κωνσταντινίδη, Φοροτεχνικού ΠΕ/Α', Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, με το οποίο παρεδόθησαν στη Μονή τμήματα της εκ στρεμμάτων 25.000 περιοχής, η οποία της αποδόθηκε με την ανωτέρω, από 05.08.02 απόφαση του τότε Υφυπουργού Οικονομικών.

Με την υπ' αρ. 46/28.11.2002 γνωμοδότησή του το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο αυτού Ιωάννη Διονυσόπουλο, Νομικό Σύμβουλο ΝΣΚ, τα μέλη Ιωάννη Χατζηνέκουρα, Στέφανο Δέτση, Ευστράτιο Συνοίκη, Σταύρο Σπυρόπουλο, Παρέδρους ΝΣΚ και Γεώργιο Τσιαβό, Δ/ντη της 10ης Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του ΥΠΟΙΟ (χωρίς ψήφο) αποδέχθηκε ομόφωνα την εισήγηση του Στεφάνου Δέτση και γνωμοδότησε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδος {ή λίμνης Μπουρού – ιχθυοτροφείο Αγίων Θεοδώρων (σημερινό Αγίου Νικολάου) – Νταλιάνι}, των οχθών αυτής, στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, όποιος έκτασης κι αν είναι αυτή, ανηκούσης εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους.

Η γνωμοδότηση εκδόθηκε μετά την υπ' αρ.1075701/7350/A0010/02.10.02 εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας & Εθνικών Κληροδοτημάτων του ΥΠΟΙΟ σχετικά με την ιδιοκτησιακή κατάσταση της λίμνης Βιστωνίδος {ή διαφορετικά λίμνης Μπουρού – ιχθυοτροφείο Αγίων Θεοδώρων (σημερινό Αγίου Νικολάου) – Ντα-

λιάνι} και των οχθών της, που κατά το μεγαλύτερό της τμήμα ανήκει στη δικαιοδοσία του Ν. Ροδόπης και κατά το μικρότερό της τμήμα στο Ν. Ξάνθης και την από 28-8/10.09.2002 αίτηση θεραπείας της Ιεράς Μονής, με την οποία ζητούσε την αναγνώριση της κυριότητάς της επί της λίμνης Βιστωνίδος του Ν. Ξάνθης για τους λόγους που διαλαμβάνονταν σε αυτήν.

Κατ' επίκληση της ήδη περιειλημμένης στις δύο προηγούμενες υπ' αρ. 26/1998 και 17/2002 γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου επιχειρηματολογίας περί θεμελιώσεως του δικαιώματος ιδιοκτησίας της Μονής Βατοπεδίου στην περιοχή της Βιστωνίδος (Χρυσόβουλλοι Λόγοι κ.λ.π.), η υπό κρίση γνωμοδότηση προκρίνει ότι το ιδιοκτησιακό αυτό δικαίωμα καταλαμβάνει και την ίδια τη λίμνη Βιστωνίδα, πέραν των παραλιμνίων εκτάσεων και των εν αυτή νησίδων.

Σύμφωνα με την κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής (πρακτικά 03.11.08) ο εισηγητής και των τριών γνωμοδοτήσεων Στέφανος Δέτσης του Μιχαήλ, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, υποστήριξε ότι ουσιαστικά δι' αυτών εξετάστηκαν τρεις εκδοχές του ίδιου ζητήματος, ήτοι του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της λίμνης Βιστωνίδος, των νησίδων εντός αυτής και των παραοχθίων εκτάσεων, αφού τα περιστατικά που στοιχειοθετούσαν τα δικαιώματα κυριότητας της Μονής Βατοπεδίου που εγένοντο δεκτά, ήσαν τα αυτά (χρυσόβουλλοι λόγοι βυζαντινών αυτοκρατόρων και ηγεμόνων κ.λ.π.), γεγονός που δικαιολογούσε την συμμετοχή του ίδιου ως εισηγητή και στις τρεις.

Με την υπ' αρ. πρωτ. 1051266/10611/A0010/π.ε./04.06.03 απόφασή του, ο τότε Υφυπουργός Οικονομικών Απόστολος Φωτιάδης αποδέχθηκε στο σύνολό της την υπ' αρ. 46/28.11.2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδος, των οχθών αυτής, στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, όποιος έκτασης κι αν είναι αυτή, ανηκούσης εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους. Η εν λόγω υπουργική απόφαση κατατέθηκε στις 25.06.03 στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης με αύξοντα αριθμό γενικού βιβλίου εκθέσεων 4479 και σημειώθηκε στον τόμο 1091 των βιβλίων μεταγραφών με αύξοντα αριθμό μεταγραφής 120.

Αμφότερες οι ανωτέρω πράξεις, γνωμοδότηση και υπουργική απόφαση, μνημονεύονται στο από 25.06.03 συνταχθέν και μεταγραφέν στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης πρωτόκολλο παραλαβής – παραδόσεως μεταξύ αφενός του Χρίστου Κωνσταντινίδη, Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, και αφετέρου του Πανοσιολογιώτατου Αρχιμανδρίτου Εφραίμ, Καθηγουμένου της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπεδίου του Αγίου Όρους, ενεργούντος ως νομίμου εκπροσώπου αυτής δυνάμει του αρ.90 του Καταστατικού Χάρτου του Αγίου Όρους.

Βάσει αυτών και του αρ. 12 Α.Ν. 1539/1938 περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων, όπως ισχύει, ο μεν πρώτος παρέδωσε, ο δε δεύτερος παρέλαβε για λογαριασμό της Μονής την λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα {ή διαφορετικά λίμνη Μπουρού – ιχθυοτροφείο Αγίων Θεοδώρων (σημερινό Αγίου Νικολάου) – Νταλιάνι} μετά των οχθών αυτής στο Ν. Ξάνθης, όποιος έκτασης κι αν είναι αυτή, επειδή ανήκει εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου Αγίου Όρους, του Δημοσίου μη δυναμένου να προβάλει δικαιώ-

ματα κυριότητας επ' αυτής, σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας και τη σχετικά Υπουργική Απόφαση.

Ενώ είχαν ήδη εκδοθεί κατά τα ανωτέρω οι γνωμοδοτήσεις υπ' αρ. 26/03.12.1998, 17/18.07.2002 και 46/28.11.2002, με τις οποίες η Μονή Βατοπεδίου αναγνωριζόταν αντιστοίχως ως κυρία α) της νησίδος Αντά Μπουρού της λίμνης Βιστωνίδος, β) των παραλιμνίων εκτάσεων εμβαδού 25.000 στρεμμάτων μετά των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης και γ) της ίδιας της λίμνης Βιστωνίδος και των οχθών αυτής, οι δε δύο πρώτες εξ αυτών είχαν ήδη γίνει αποδεκτές με τις από 05.02.99 και 05.08.02 αποφάσεις των Υφυπουργών Οικονομικών Γ. Δρυ και Α. Φωτιάδη και μεταγραφεί στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης, **η Μονή Βατοπεδίου στις 21.01.03 κατέθεσε την από 15.01.03 αγωγή της κατά του Ελληνικού Δημοσίου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης. Με την αγωγή αυτή η Μονή ζητούσε να αναγνωρισθεί κυρία εκτάσεως συνολικού εμβαδού 27.044,50 στρεμμάτων, ήτοι εκτάσεως κατά 2.044,50 στρέμματα μεγαλύτερης εκείνης που της είχε αναγνωρισθεί δια της υπ' αρ.17/2002 γνωμοδοτήσεως.**

Σημειωτέον είναι ότι εκκρεμώσεως της συζητήσεως της από 15.01.03 αγωγής, έγινε αποδεκτή από τον Υφυπουργό Οικονομικών Α. Φωτιάδη και η τρίτη, υπ' αρ. 46/2002 γνωμοδότηση δια της από 04.06.03 απόφασής του.

Η ως άνω αγωγή συζητήθηκε μετ' αναβολή στις 5-11-2003, πλην όμως η απόφαση επ' αυτής καθυστέρησε σημαντικά να δημοσιευθεί, δεδομένου ότι την 2.06.2004 η Μονή απηύθυνε αίτηση προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους αιτούμενη την παροχή συναίνεσης του Ελληνικού Δημοσίου και σύμπραξης για την από κοινού κατάθεση δήλωσης περί μη έκδοσης απόφασης επί της αγωγής.

Η αίτηση της Μονής εξετάστηκε από το Β' Τμήμα του ΝΣΚ, το οποίο συνεδρίασε επί του θέματος στις 17.06.04 υπό την προεδρία του Χρήστου Τσεκούρα, Αντιπροέδρου του ΝΣΚ, και με παρόντα μέλη τους Θεμ. Αμπλιανίτη, Αλ. Τζεφεράκο, Βλ. Ασημακόπουλο, Σπυρ. Δελλαπόρτα, Κ. Καποτά, Ηλ. Ψώνη και Χρ. Αυγερινού, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους. Ακολουθώντας την από 14.06.04 πρόταση του εισηγητή Κων/νου Καποτά, το Τμήμα γνωμοδότησε κατά πλειοψηφία υπέρ της αποδοχής από το Ελληνικό Δημόσιο του αιτήματος της Μονής Βατοπεδίου, μειωηφούντος του Νομικού Συμβούλου Παναγιώτη Κιούση, ο οποίος διατύπωσε την άποψη ότι γενικά δεν χωρεί έγκυρα παραίτηση όταν αναμένεται η έκδοση δικαστικής αποφάσεως.

Εξεδόθη ούτω το υπ' αρ.3058/17.06.04 πρακτικό του ΝΣΚ περί αποδοχής του αιτήματος της Μονής και συμπράξεώς του στην από κοινού υποβολή δήλωσης περί μη εκδόσεως αποφάσεως επί της από 15.01.03 αγωγής της Μονής, το οποίο εγένετο αποδεκτό δια της υπ' αρ. 14650/ΔΙ ΟΕ85/22.06.04 αποφάσεως του Υφυπουργού Οικονομικών Πέτρου Δούκα και διαβιβάστηκε προς το Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής με το υπ' αρ. πρωτ. οικ.51927/327104/23.06.04 έγγραφο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Ιωάννου Διονυσοπούλου. Το εν λόγω πρακτικό κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης δύο μέρες αργότερα, στις 25.06.04.

Εν συνεχεία, ο Επιθεωρητής Δικαστηρίων, Αντιπρόε-

δρος του Αρείου Πάγου κ. Ιωάννης Παπανικολάου, στο πλαίσιο πειθαρχικής έρευνας που διενήργησε το έτος 2008 για την υπόθεση της μη έκδοσης απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, έκρινε ότι η συγκεκριμένη δίκη μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Μονής έκλεισε με μη νόμιμο τρόπο.

Δέχθηκε ότι η Πρόεδρος του δικαστηρίου όφειλε να είχε δημοσιεύσει την απόφαση, αφού είχε ολοκληρωθεί η διάσκεψη των τριών δικαστών (το αποτέλεσμα ήταν 2-1 σε βάρος της Μονής), πριν την υποβολή της κοινής δήλωσης των διαδίκων. Επομένως, δεν μπορούσε να υπάρξει παραίτηση ή συμβιβασμός μετά την διάσκεψη του δικαστηρίου, ενώ ταυτόχρονα έδωσε εντολή για άμεση δημοσίευση της απόφασης.

Στις 6-11-2008 δημοσιεύτηκε η υπ' αριθμ. 87/2008 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, δυνάμει της οποίας η αγωγή της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου εγένετο εν μέρει δεκτή, και δε αναγνωρίστηκε η κυριότητά της μόνον ως προς τις νησίδες Άντα Μπουρού (εμβαδού 1720 στρ.), Αγίου Νικολάου (2,10 στρ.) και Παναγίας Παντανάσσης (0,40 στρ.)

Η εν λόγω απόφαση δικαίωσε το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο κατά την συζήτηση της υπόθεσης αμφισβήτησε τα επικαλούμενα δικαιώματα της Μονής και προέβαλε ένσταση ίδιας κυριότητας επί των παραλιμνίων εκτάσεων της Λίμνης Βιστωνίδας.

Κατά της ως άνω αποφάσεως έχουν ήδη ασκηθεί εφέσεις από αμφοτέρους του διαδίκους, ήτοι τόσο εκ μέρους της Ιεράς Μονής, όσο και εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου ενώπιον του Εφετείου Ροδόπης και εκκρεμεί η έκδοση οριστικής αποφάσεως.

Σημειωτέον είναι, ότι η Πρόεδρος του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, κ. Ψάλτη, έχει ήδη καταδικαστεί πρωτοδίκως δυνάμει της υπ' αριθμ. 1059/2009 αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Θράκης για τις πράξεις της παράβασης δικαστικού απορρήτου και παράβασης καθήκοντος κατ' εξακολούθηση, σε συνολική ποινή φυλάκισης δεκαπέντε (15) μηνών με τριετή αναστολή.

IV. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

α. Το αρ.90 παρ.1 του π.δ. 284/88 (ΦΕΚ Α' 128/ 14.06.88), περί του Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών, όπως αντικαταστάθηκε από το αρ.16§12 ν.2873/2000 ορίζει ότι:

«Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας του άρθρου 10 παράγραφος 1 του α.ν. 1539/1938 (ΦΕΚ 488 Α), του άρθρου 6 του από 29/9-4/10/1939 β.δ/τος (ΦΕΚ 427 Α') και Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων 0.208/181/26.4.1982 (ΦΕΚ 214 Β') και 0.074/465/15.12.1983 (ΦΕΚ 743 Β'), λειτουργεί στο Υπουργείο Οικονομικών σε δύο (2) αυτοτελή και ανεξάρτητα Τμήματα, ως εξής: α)Τμήμα Δημοσίων Κτημάτων και β)Τμήμα Ανταλλαξίμων Κτημάτων».

β. Το άρθρο 8 του Α.Ν. 1539/38 (ΦΕΚ Α' 488/29.12.38) περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων, όπως ισχύει, ορίζει:

«1. Οποιοσδήποτε αξιώνει δικαίωμα κυριότητας ή άλλο, εκτός της νομής, εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανεξάρτητα αν αυτό κατέχευται από το Δημόσιο ή τον ίδιο, οφείλει, πριν υποβάλει σχετική αγωγή στο αρμόδιο, κατά τις κείμενες διατάξεις, δικαστήριο, να κοινοποιήσει με δικαστικό επιμελητή προς

το Δημόσιο αίτηση, η οποία θα περιλαμβάνει τις αξιώσεις του, δηλαδή το δικαίωμά του, το είδος, την έκταση, την ακριβή θέση όπου κείται το ακίνητο, και τα όριά του, μετά τοπογραφικού διαγράμματος, συνταγμένου από μηχανικό, και τους τίτλους στους οποίους στηρίζει το δικαίωμά του, ως και τα ονόματα και την ακριβή διεύθυνση κατοικίας των μαρτύρων, οι οποίοι μπορούν να καταθέσουν υπέρ αυτού. [...] 4. Μόνον εξήκοντα μήνες μετά την επίδοσιν της άνω αιτήσεως ή, εις την περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ.4 του άρθρου 11, μόνον μετά την λήξιν της υπό του κατά το άρθρο 10 Συμβουλίου ταχθείσης κατά παράτασιν προθεσμίας δύναται οι εν παρ.1 του παρόντος άρθρου μνημονεύμενοι, αν δεν λάβωσιν ειδοποίησιν περί της αποδοχής των αξιώσεων των, εν όλω ή εν μέρει, να εγείρουν αγωγήν».

γ. Το άρθρο 12 παρ.1 του Α.Ν. 1539/38 (ΦΕΚ Α' 488/29.12.38) περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων, όπως ισχύει, ορίζει:

«Εάν το Συμβούλιον γνωμοδοτήσει υπέρ της αποδόσεως του αιτουμένου ακινήτου ως ανήκοντος εις τον υποβαλλόμενον την αίτησιν, εγκρίνει δε την απόδοσιν εν όλω ή εν μέρει ο Υπουργός των Οικονομικών, αυτή, καθ' ο μέρος ήθελεν εγκριθεί υπό του Υπουργού των Οικονομικών, ενεργείται διά πρωτοκόλλου παραδόσεως υπό του Οικονομικού Εφόρου ή άλλου δημοσίου υπαλλήλου, οριζομένου υπό του Υπουργείου των Οικονομικών, εντός ενός μηνός από της εγκρίσεως, μεταβιβάζομένων αυτοδικαίως εις τον προς τον ή απόδοσιν και όλων των δικαιωμάτων και αγωγών εκ της μισθώσεως τυχόν ή άλλης σχέσεως του Δημοσίου προς τρίτους άνευ άλλης μεταβιβαστικής πράξεως και άνευ ουδεμιάς ευθύνης του Δημοσίου δι'εγκίνησιν ή άλλην αιτίαν».

Β. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

α. Οι υπ' αριθμ. 26/3-12-1998, 17/18-7-2002 και 46/28-11-2002 γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας και οι επ' αυτών ερειδόμενες από 5.02.1999, 5.8.2002 και 4.06.2003 Υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες αναγνωρίστηκε διοικητικά η Μονή Βατοπεδίου ως κυρία της Λίμνης και των παραλίων εκτάσεων της υπήρξαν μονομερείς, πλημμελώς νομικά πλημμελείς και επιβλαβείς για το δημόσιο συμφέρον.

Οι εν λόγω γνωμοδοτήσεις υιοθέτησαν πλήρως και αναντιρρήτως την πάγια επιχειρηματολογία της Μονής Βατοπεδίου, δίχως να κάνουν οιαδήποτε αναφορά ή σχολιασμό σε νομικές και κανονιστικές διατάξεις ή πραγματικά περιστατικά που θα μπορούσαν να επιστηρίξουν τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου και αγνοώντας παντελώς την υπ' αριθμ. 111/18-2-2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που έκανε λόγο για τον κοινόχρηστο χαρακτήρα της λίμνης Βιστωνίδας ως λιμνοθάλασσας.

β. Κατόπιν της συνταγματικής αναθεωρήσεως του 2001 και της απαγόρευσης άσκησης διοικητικών καθηκόντων από δικαστικούς λειτουργούς (αρ.89§3 Σ), το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας αποτελείται από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συν έναν υπάλληλο του ΥΠΟΙΟ χωρίς ψήφο, δηλαδή από δημόσιους λειτουργούς που οφείλουν να προ-

στατεύουν το δημόσιο συμφέρον.

Η λήψη υπόψη της επιχειρηματολογίας της Μονής Βατοπεδίου και η απουσία οιασδήποτε αναφοράς θέσεων του Δημοσίου στις εν λόγω γνωμοδοτήσεις, πέραν των άλλων έρχεται σε αντίθεση και καταφανή αντίφαση με την ιδιότητα των μελών του Συμβουλίου που τις εξέδωσε ως δημοσίων λειτουργών, που έχουν την υποχρέωση και είναι διατεταγμένοι να διαφυλάττουν το δημόσιο συμφέρον, ιδιότητα την οποία δεν απεκδύονται ως μέλη ενός γνωμοδοτικού οργάνου, το οποίο δύναται, θεβαίως, να αχθεί σε κρίση υπέρ ιδιώτη και κατά του Δημοσίου, κατόπιν όμως ορθής εφαρμογής της διαδικασίας των άρθρων 8 επ. α.ν. 1538/39.

γ. Κατ' αρχάς, τα άρθρα 8-12 του α.ν. 1539/1938 «περί προστασίας δημοσίων κτημάτων» προβλέπουν μια ειδική διοικητική διαδικασία για τη διερεύνηση του περιεχομένου τυχόν αξιώσεων κυριότητας τρίτων επί ακινήτων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, που καταλήγει στην κατά το αρ.11 του αυτού νόμου γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, την οποία δύναται να αποδεχθεί ή να μην αποδεχθεί ο Υπουργός Οικονομικών (αρ.10§6).

Σκοπός της εν λόγω διοικητικής διαδικασίας είναι η αποφυγή της προκλήσεως δικών με το Δημόσιο, ιδία στις περιπτώσεις όπου τα δικαιώματα των διεκδικούντων ακίνητα κατ' αυτού είναι ευκρινή και δύνανται, ως εκ τούτου, ευχερώς να διαγνωσθούν και να αναγνωρισθούν από το Δημόσιο, μέσω της σύντομης και αδιάκλητης αυτής διαδικασίας ενώπιον του εν λόγω Συμβουλίου (ΑΠ 571/1964 ΝοΒ έτος ΚΓ' σελ.183 επ. αλλά και 479/07 ΟΛΝΣΚ).

Ούτω, δια διαδοχικών αιτήσεων της Μονής Βατοπεδίου ως τρίτου, διεκδικούντος δικαιώματα επί της περιοχής της Βιστωνίδας, προς τη Δ/ση Δημοσίων Κτημάτων (αρ.8,9), κινήθηκε η προκείμενη διοικητική διαδικασία, η οποία κατέληξε στην έκδοση των υπό κρίση γνωμοδοτήσεων - πλην της πρώτης υπ' αρ.26/1998, την πρωτοβουλία προς έκδοση της οποίας είχε ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Βιστωνίδας - των αντιστοίχων υπουργικών αποφάσεων, δι' των αυτές εγένοντο αποδεκτές αλλά και την υπογραφή των πρωτοκόλλων παράδοσης - παραλαβής σε εφαρμογή αυτών.

Εκ του ανωτέρω σκοπού της εν λόγω διαδικασίας (ταχεία επίλυση ευχερώς διαγνωστέων εμπραγμάτων δικαιωμάτων), όσων ήδη ανωτέρω έχουν εκτεθεί περί του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Βιστωνίδας, που κάθε άλλο παρά ευχερές ζήτημα δύναται να θεωρηθεί (ιδ. και κατάθεση Ι. Διονυσόπουλου, πρακτικά 05.11.08 πρωί, σελ. 142) και του εξεζητημένου εύρους των διεκδικούμενων παρά της Μονής εκτάσεων, προκύπτει ότι η μέσω της διαδικασίας αυτής προσπάθεια επίλυσης της αντιδικίας, η οποία μάλιστα κατέληξε στην υπογραφή πρωτοκόλλων παράδοσης - παραλαβής των ακινήτων στην Μονή, δεν ήταν η προσήκουσα επιλογή, αλλά θα έπρεπε δια της ρητής ή σιωπηρής απόρριψης των αιτημάτων της Μονής, η διαφορά να είχε αχθεί προς κρίση στα αρμόδια δικαστήρια.

δ. Επιπλέον, απεδείχθη ότι η ειδική διαδικασία των άρθρων 8 επ. α.ν. 1539/38 δεν ήταν μόνο απρόσφορη για την διευθέτηση της διαφοράς, αλλά και εφαρμόστηκε πλημμελώς, αφού δεν προκύπτει η πλήρης και για κάθε αιτηθείσα γνωμοδότηση τήρησης των τιθέμενων από το νόμο προϋποθέσεων εκ μέρους της (αιτούσας) Μονής Βατοπεδίου και κυρίως του προσδιορισμού κατ' είδος, έκταση και

ακριβή θέση του υπό κρίση ακινήτου. Επ' αυτού είναι χαρακτηριστική η πρώτη υπ' αρ. 26/1998 γνωμοδότηση, η οποία, καίτοι εκδοθείσα κατόπιν εγγράφου της Εποπτείας Αλιείας Ν. Ξάνθης, δια της οποίας καταγγελλόταν ότι «η Μονή Βατοπεδίου, η οποία είχε στην ιδιοκτησία της εξ αδιαιρέτου με τον Αλιευτικό Συνεταιρισμό έκταση 400 στρεμμάτων από τη νησίδα, διεκδικούσε ολόκληρη τη νησίδα», **ερείδεται αποκλειστικώς επί των παγίων επιχειρημάτων μιας μόνον πλευράς, ήτοι της Μονής Βατοπεδίου, περί της κυριότητάς της επί της νησίδας «Αντά Μπουρού» αλλά και της γύρω περιοχής, τα οποία αποδέχεται πλήρως και την αναγνωρίζει ως κυρία, χωρίς να είναι η κατ' αρ.8 αιτούσα και χωρίς να αναφέρει καν εμβαδόν της υπό κρίση έκτασης.**

Το εμβαδόν της νησίδος εμφανίζεται το πρώτον στην από 05.02.99 υπουργική απόφαση περί αποδοχής της υπό κρίση γνωμοδότησεως, ανερχόμενο σε 1.632 στρέμματα, το οποίο αποδίδεται αποκλειστικά στην κυριότητα της Μονής, ενώ το έγγραφο της Εποπτείας Αλιείας ανέφερε ως εξ αδιαιρέτου ανήκουσα στη Μονή και τον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδος έκταση 400 στρεμμάτων επί της νησίδος. **Επίσης, η εν λόγω γνωμοδότηση παρακάμπτει τα κατά τα ανωτέρω περιγραφέντα συμβόλαια μεταβίβασης ακινήτων επί της νησίδος, καίτοι αυτά εκτείνονται σε περίοδο από το 1930 έως το 1957.**

ε. Δια των τριών γνωμοδοτήσεων του 1998-2002, το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο δέχθηκε αναντιρρήτως τα εκ μέρους της Μονής Βατοπεδίου προβαλλόμενα δικαιώματα κυριότητας επί της Βιστωνίδος, τα οποία ερείδοντο κατ' αρχάς επί δωρεών βυζαντινών αυτοκρατόρων και ηγεμόνων δια χρυσόβουλων λόγων του 11ου και 14ου αιώνα, το περιεχόμενο των οποίων, ωστόσο, **ήταν παντελώς επισημάνει, η εφαρμογή τους επί του εδάφους καθίσταται ανόχη ανέφικτη, εξαιρετικά δυσχερής.**

Η εφαρμογή - δια του από 12.12.01 τοπογραφικού διαγράμματος του αγρονόμου τοπογράφου μηχανικού της Μονής Βατοπεδίου Δημητρίου Βασιλειάδη - στη σύγχρονη εποχή ήδη αορίστων και ασαφών τίτλων προ δέκα και επτά αιώνων σε συνδυασμό με τις εν τω μεταξύ διαδραματίζουσες γεωμορφολογικές μεταβολές της περιοχής της Βιστωνίδος, **κάθε άλλο παρά παρείχε εγγύα ασφαλούς κρίσης.** Τούτο κατέθεσε στην Επιτροπή και ο Κωνσταντίνος Πετούσης του Αριστοτέλους, τοπογράφος του Υπουργείου Γεωργίας, προϊστάμενος συνεργείου και τμηματάρχης Δ/σης Τοπογραφικής Κομοτηνής, λέγοντας ότι τα τοπωνύμια που αναφέρονται στα χρυσόβουλλα και τα φερμάνια δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθούν σήμερα διότι δεν μπορούν να προσδιορισθούν οι τοποθεσίες αυτές (πρακτικά 05.11.08, πρωί, σελ.9).

στ. Οι υπό κρίση γνωμοδοτήσεις αγνοούν την υπ' αρ. 111/18.02.2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του ΝΣΚ, σύμφωνα με την οποία η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα, όπως ήδη παραδέχεται η υπ' αρ. 41/1929 ΟΛΣΕ, και υπάγεται στις διακρίσεις του Συντάγματος (αρ.18) και του Αστικού Κώδικα (αρ.970) όσον αφορά στην απόκτηση ιδιαιτέρων δικαιωμάτων επί κοινοχρήστων πραγμάτων και υπό τον όρο ότι δεν αναιρείται η κοινή τους χρήση (ιδ. σελ.6, 16, 17 γνωμοδότησης). Στην γνωμοδότηση αυτή σημειώνεται περαιτέρω ότι δύναμι του από 08.04.1924 Ν.Δ. (ΦΕΚ Α' 82/10.04.24) συνήφθη η υπ' αρ.2343/ 04.05.1930 σύμβαση του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ.Ε. Ιατρίδου με-

ταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου (ιδ. ανωτέρω), δια της οποίας:

«Παραχωρείται από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου μόνον η ιχθυοτροφική καλλιέργεια, η εκμετάλλευση και η πώληση των παραγόμενων ιχθύων κ.λ.π., αφού τα υπόλοιπα επί της λιμνοθάλασσας δικαιώματα παραμένουν ακέραια στο Δημόσιο, όπως ρητά και με σαφήνεια αναφέρει η ίδια σύμβαση, αναφέρει δε ρητά και η προαναφερόμενη απόφαση του ΣτΕ» (σελ.18), ενώ η εν λόγω σύμβαση του 1930 δεν έχει ποτέ ρητά καταργηθεί αλλά, αντίθετα, οι διατάξεις που στην ουσία καταργούσαν τους όρους αυτής (τρόπο διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης, εκτέλεση έργων υποδομής και εκσυγχρονισμού κ.λ.π.) έκαναν ταυτόχρονα μνηία για την ύπαρξη αυτής καθαυτής της σύμβασης, δηλ. τη θεωρούσαν εν ισχύ.

ζ. Περαιτέρω, ούτε ο συλλήβδην χαρακτηρισμός δια των γνωμοδοτήσεων ως ακύρων των συμβολαιογραφικών μεταβιβάσεων εκτάσεων της νησίδος Αντά Μπουρού, λόγω ελλείψεως κυριότητας στο πρόσωπο του πωλητή και μεταβιβάσαντος, είναι αναντίρρητος, **δεδομένου ότι η ακυρότητα αγοραπωλητηρίων συμβολαίων δεν διαγιγνώσκεται επί εγγύρα δια γνωμοδοτήσεων, ενώ σε κάθε περίπτωση καταδεικνύει ότι η Μονή Βατοπεδίου, δια των μοναχών και δικαιοπαρόχων της, εμφανίζεται παραδεχόμενη ως μη έχουσα έκπαλαι την κυριότητα επί της νησίδος, όπως ισχυρίζεται σήμερα.**

Χαρακτηριστικά, ως προς αυτό, είναι τα συμβόλαια των ετών 1930 (3243/18.02.30 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Γεωργίου Βαρούτσου) και 1933 (41630/22.05.33 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Κομοτηνής Παναγιώτη Κυριακόπουλου), δια των οποίων ο μοναχός Ιγνατίος Λαμπάκης ο Βατοπαιδινός αποκτά τα 19/32 εξ αδιαιρέτου της νησίδος από διάφορους ιδιώτες, ενώ μόλις το 1957, με την υπ' αρ. 4165/30.08.57 συμβολαιογραφική δήλωση αποδοχής κληρονομίας του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Ελευθερίου Καραλέτσου, η Μονή Βατοπεδίου κληρονομεί τα 19/32 της νησίδος «Αντά Μπουρού» μετά τον κατά την 07.05.53 θάνατο του μοναχού Ιγνατίου Λαμπάκη. Σημειώνεται επίσης το υπ' αρ.461/03.06.48 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Φωτίου Αποστολίδη, με το οποίο ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Αλιέων και Αλιεργατών Βιστωνίδος και Βιστωνικού Κόλπου Πόρτο Λάγος «Ο Άγιος Νικόλαος» αγόρασε από την Αθηνά Στεφάνου – Σίτη τα υπόλοιπα 13/32 της νησίδος.

Εφόσον η Μονή Βατοπεδίου ισχυρίζεται ότι έχει αποκτήσει την κυριότητα των υπό κρίση εκτάσεων της Βιστωνίδος, ήδη δια των από του 11ου αιώνα δωρεών των βυζαντινών αυτοκρατόρων, πώς έρχεται, στις δεκαετίες του 1930 και 1950 και το μεν αγοράζει δια του μοναχού της, το δε κληρονομεί μέρος των εκτάσεων που, σύμφωνα με την ίδια, της ανήκουν έκπαλαι; Η σε α' βαθμό αποδοχή, δια της υπ' αρ.87/2008 αποφάσεως του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, της επιχειρηματολογίας της Μονής περί της έκπαλαι κτηθείσης κυριότητάς της επί της νησίδος Αντά Μπουρού, με την εξαίρεση των 150 στρεμμάτων της χερσαίας ζώνης λιμένος Λάγους, δεν διασκέδαζε τον ως άνω προβληματισμό.

Επίσης οι ως άνω γνωμοδοτήσεις δεν αξιολογούν το γεγονός ότι η Μονή Βατοπεδίου είχε εγείρει την από 01/05/1922 αγωγή της ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ισχυριζόταν ότι, με βάση τους τίτλους που

κατέχει, είχε αποκτήσει κατά πλήρη κυριότητα την στο Πόρτο Λάγος λιμνοθάλασσα ονομαζομένην Μπουρού ή Πούρου μετά του σε αυτή ιχθυοτροφείου (Διβαρίου ή Βιβαρίου), στο οποίο μάλιστα είχε ιδρύσει εκκλησία τιμωμένη επ' ονόματι του Αγίου Νικολάου και ζητούσε να αναγνωρισθεί η κυριότητα επ' αυτών. **Ουδείς λόγος και ουδεμία αναφορά στην αγωγή εγένετο για κυριότητα επί παραλιμνίων εκτάσεων και μάλιστα χιλιάδων στρεμμάτων. Δεν αποτελεί άραγε αυτό ομολογία ότι η Μονή Βατοπεδίου δεν είχε κυριότητα επί παραλιμνίων εκτάσεων και μάλιστα χιλιάδων στρεμμάτων;**

η. Δια των υπό κρίση γνωμοδοτήσεων γίνεται περαιτέρω επίκληση του υπ' αρ. 271/14.07.1941 Ν.Δ. (ΦΕΚ Α' 234/14.07.41) «περί αυθεντικής ερμηνείας του από 08/10.04.1924 Ν.Δ., το άρθρο 1 του οποίου ορίζει ότι:

«Η αληθής έννοια της παρ. β' του αρ.1 του από 08/10.04.1924 ΝΔ είναι ότι δια των διατάξεων ταύτης ανεγνωρίσθησαν τα επί της εν Πόρτο Λάγος της Ξάνθης, Λίμνης Μπουρού, μεθ' απάντων των ιχθυοτροφείων αυτής των παρά την νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων (Δαλιάνη, Καραψέ, Ταουσαντζίκ κ.λ.π.) με τα ανέκαθεν γνωστά τούτων όρια, υφιστάμενα δυνάμει χρυσοβούλλων απαράγραπτα δικαιώματα κυριότητος και αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως της εν Αγίω Όρει Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, η δε μεταξύ ταύτης και του Δημοσίου εκκρεμής δίκη επί της από 01.05.1922 αγωγής της πρώτης κατ' αυτού κατηργήθη, του Δημοσίου παραιτηθέντος πάσης αξιώσεως επί της λίμνης και των ιχθυοτροφείων, αποδιδομένων εις την ρηθείσαν Ιεράν Μονήν...».

Ωστόσο, το υπ' αρ. 271/14.07.41 «κατοχικό» Νομοθετικό Διάταγμα καταργήθηκε, μετά την απελευθέρωση της χώρας από τον γερμανικό – ιταλικό – βουλγαρικό ζυγό, δια του αρ.9 του Α.Ν. 476 της 05/19.07.1945. Πέραν αυτού όμως, το εν λόγω διάταγμα αναφέρεται στη λίμνη και τα ιχθυοτροφεία που ευρίσκονται στη νησίδα εντός αυτής, ενώ ουδεμία κυριότητα αποδίδει στη Μονή Βατοπεδίου επί των παραλιμνίων εκτάσεων, τις οποίες η τελευταία διεκδικεί και δια της υπ' αρ. 17/2002 γνωμοδοτήσεως του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου της αποδίδονται.

θ. Μνεία περί δήθεν κυριότητας της Μονής επί των παραλιμνίων αυτών εκτάσεων δεν περιλαμβάνει ούτε και η από 01.05.1922 αγωγή της ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, με την οποία ισχυριζόταν ότι ήταν κυρία της λιμνοθάλασσας Μπουρού μετά του εν αυτή ιχθυοτροφείου. Η εν λόγω αγωγή ουδέποτε συζητήθηκε αλλά η αντιδικία έπαυσε με την έκδοση του από 08/10.04.1924 ΝΔ και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού συναφθείσης υπ' αρ. 2343/04.05.1930 συμβάσεως του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ.Ε. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου (ιδ. ανωτέρω).

ι. Της προσοχής του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου διέλαθε επίσης το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των παραλιμνίων εκτάσεων, που διεκδικούσε η Μονή Βατοπεδίου, είχε ήδη περιληφθεί σε διανομές και αναδασμούς (εποικιστικές εκτάσεις), με αποτέλεσμα την απώλεια των οποίων δηλαδή ιδιωτικών κυριαρχικών δικαιωμάτων επ' αυτών και τη μετατροπή αυτών σε δικαίωμα αποζημίωσης ή ανταλλαγής, ανεξάρτητα των κύρους της διανομής και του αναδασμού (ιδ. επ' αυτού 87/2008 ΠολΠρωτΡοδ, σελ. 19, από 10.10.03 προτάσεις του Ελληνικού Δημοσίου σελ.4, υπ' αρ. πρωτ. 9698/03 και 4174/03 έγγραφα της Δ/νσεως

Αγροτικής Ανάπτυξης Ν.Α. Ροδόπης και Δ/νσεως Γεωργίας Ν. Δ. Ξάνθης).

Από το περιεχόμενο των ανωτέρω προτάσεων του Δημοσίου, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, κατά τη συζήτηση της από 15/01/2003 αγωγής της Μονής Βατοπεδίου κατά του Δημοσίου προκύπτει ότι από τα 27.000 στρέμματα το μεγαλύτερο μέρος καλύπτει εποικιστικές εκτάσεις (εδόθησαν για εγκατάσταση προσφύγων) και εκτάσεις που έλαβαν χώρα αναδασμοί κατά τα έτη 1930 και εντεύθεν.

Όπως, όμως είναι γνωστό, οι εκτάσεις αυτές θεωρούνται ως αναγκαστικώς απαλλοτριωθείσες λόγω δημοσίας ωφελείας, έστω και αν δεν εδημοσιεύθη απαλλοτριωτική απόφαση. Στην ανωτέρω περίπτωση η κυριότητα περιήλθε αυτοδικαίως στους αναγεγραμμένους στο κυρωθέν κτηματολόγιο δικαιούχους και απεσβέσθη οποιοδήποτε τυχόν δικαίωμα τρίτου υπήρχε.

Ευλόγως, όμως περαιτέρω ερωτάται: Γιατί η Μονή Βατοπεδίου ουδέν έπραξε, από το έτος 1930 και εντεύθεν, μολονότι το Δημόσιο κατελάμβανε εκτάσεις, οι οποίες υποτίθεται ότι ανήκαν σε αυτή και τις διένειμε σε ακτήμονες ή για λόγους εποικιστικούς; Αποτελεί τούτο αν όχι ευθεία παραδοχή, τουλάχιστον ισχυρή ένδειξη, την οποία όφειλαν ιδιαιτέρως να λάβουν υπόψη και να συνεκτιμήσουν τα αρμόδια κατά τον νόμο όργανα ότι η Μονή ουδέν δικαίωμα είχε στις παραλιμνίες εκτάσεις της Λίμνης Βιστωνίδας.

Εξάλλου εκ των 27.000 στρεμμάτων έκταση 4.600 στρεμμάτων έχει χαρακτηριστεί από τις δασικές υπηρεσίες Νομών Ξάνθης και Ροδόπης ως δασική. Όμως όλα τ' ανωτέρω τα αγνόησαν τα μέλη των Γνωμοδοτικών Συμβουλίων.

ια. Αρκούντως σημαντική είναι και η διαπίστωση ότι στα πλαίσια της διαχείρισης της Λίμνης Βιστωνίδας προγραμματίζονται και κατασκευάζονται έργα θελτίωσης της παραγωγής από τους ασκούντες και τη διαχείριση. Κατά τη διάρκεια των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής διεφάνη ότι μέχρι σήμερα η Μονή δεν έχει προβεί στην εκτέλεση οιοδήποτε έργου θελτίωσης της παραγωγής αλλά αρκείται μόνο στην είσπραξη των δικαιωμάτων της. Αντίθετα το Δημόσιο (Υπουργείο Γεωργίας, Περιφέρεια) αλλά και ο μισθωτής Αλιευτικός Συνεταιρισμός έχουν κατασκευάσει αναγκαία έργα συντήρησης, εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης του ιχθυοτροφείου.

ιβ. Από τα ανωτέρω προκύπτει η πλημμελής και αβασάνιστη, αν και ομόφωνη παραδοχή εκ μέρους των μελών του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, των αιτήσεων της Μονής Βατοπεδίου και της αναγνώρισης του δικαιώματός της κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας, των νησίδων εντός αυτής και των παραλιμνίων εκτάσεων.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους άλλωστε, με την υπ' αριθμ. πρωτ. 3511/4-9-2008 πράξη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Σανιδά ανασύρθηκαν από το Αρχείο οι σχηματισθείσες δικογραφίες που αφορούσαν στην υπόθεση προκειμένου να διακριθώθει η τυχόν τέλεση εγκλημάτων, και ιδία αυτού της κακουργηματικής απάτης σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου υπό των μελών του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλ-λάξιμης Περιουσίας.

Αποτέλεσμα της ως άνω πρωτοβουλίας του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ήταν η άσκηση ποινικών διώξεων κατά των μελών του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτη-

μάτων, και δη κατά των κ.κ. Ιωάννη Διονυσόπουλου, Ευστράτιου Συνοίκη, Στεφάνου Δέτση, Ιωάννη Χατζηνέκουρα, Ιωάννη – Κωνσταντίνου Χαλκιά, Σταύρου Σπυρόπουλου και Παρασκευά Βαρελά για την πράξη της συνέργειας σε απιστία, σχετική με την υπηρεσία, σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου.

VI. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ κ.κ. ΔΡΥ ΚΑΙ ΦΩΤΙΑΔΗ

α. Αποδοχή – Έγκριση γνωμοδοτήσεων Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας

Με τις νομικά και ουσιαστικά αβάσιμες υπ' αρ. 26/03.12.1998, 17/18.07.2002 και 46/28.11.2002 γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, οι οποίες εξεδόθησαν κατόπιν εισηγήσεως του αυτού μέλους του Συμβουλίου, ήτοι του Στεφάνου Δέτση, Νομικού Συμβούλου του Κράτους, προτάθηκε προς τον Υπουργό Οικονομικών η αναγνώριση της κυριότητας της Μονής Βατοπεδίου επί της λίμνης, των νησίδων και των παραλίμνιων της Βιστωνίδος εκτάσεων εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και, ταυτοχρόνως, η αποχή του Ελληνικού Δημοσίου από κάθε ενέργεια προβολής δικαιωμάτων ιδίας κυριότητας επί των αυτών εκτάσεων.

Η αποδοχή των γνωμοδοτήσεων αυτών με τις υπ' αρ. πρωτ. 1007890/610/Α0010/05.02.99, 1064538/5928/Α0010/05.08.02 και 051266/10611/ Α0010/ π.ε./ 04.06.03 αποφάσεις των διαδοχικώς υπηρετησάντων ως Υφυπουργών Οικονομικών Γ. Δρυ και Α. Φωτιάδη σύμφωνα με το αρ.10§6 α.ν. 1539/38, η υπογραφή των από 11.12.02 και 25.06.03 πρωτοκόλλων παράδοσης και παραλαβής μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Μονής Βατοπεδίου σε εκτέλεση των αποφάσεων αυτών και κατ' εφαρμογή του αρ.12 του ιδίου νόμου και η μεταγραφή τους στα οικεία υποθηκοφυλακεία Ξάνθης και Ροδόπης Α.Ν. 1539/1938, είχε ως αποτέλεσμα την διοικητική τουλάχιστον αναγνώριση εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου δικαιωμάτων κυριότητας της Ιεράς Μονής επί της λίμνης και της περιοχής Βιστωνίδος.

Τούτο προκύπτει προφανώς από τις διατάξεις των άρθρων 8-12 του α.ν.1539/38, που ακριβώς αποσκοπεί στην εξωδικαστική επίλυση εμπραγμάτων διαφορών μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και τρίτων, αξιούντων δικαιωμάτων επί ακινήτων έναντι του πρώτου. Για το λόγο αυτό προβλέπεται από το αρ.12 του αυτού νόμου η σύνταξη και υπογραφή πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής, **δια του οποίου αποδίδεται το αιτούμενο ακίνητο «ως ανήκον εις τον υποβαλόντα την αίτησιν» «μεταβιβαζομένων αυτοδικαίως εις τον προς ον η απόδοσις και όλων των δικαιωμάτων και αγωγών εκ της μισθώσεως τυχόν ή άλλης σχέσεως του Δημοσίου προς τρίτους άνευ άλλης μεταβιβαστικής πράξεως.....».**

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων που εξετάστηκαν ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής επιρρώθηκε η άποψη ότι οι εν λόγω υπουργικές αποφάσεις που ενέκριναν τις γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, μπορεί να μην συνιστούν τίτλους ιδιοκτησίας υπέρ της Μονής, πλην όμως εξασφάλισαν στην τελευταία

την κατ' ελάχιστον εξώδικη ομολογία του Ελληνικού Δημοσίου για την κυριότητά της επί των επιδίκων εκτάσεων (1) και την βεβαιότητα περί μη προβολής δικαιωμάτων εκ μέρους του.

Η διοικητική αναγνώριση και παράδοση της κυριότητας της Βιστωνίδος δια των ανωτέρω τριών υπουργικών αποφάσεων των Γ. Δρυ και Α. Φωτιάδη, συνομολογείται και δια των ακολούθων εγγράφων του ΝΣΚ, δια των οποίων, ακριβώς λόγω των αποφάσεων αυτών, η αγωγή της Μονής αντιμετωπίζεται ως άνευ αντικειμένου, άλλως ως απαράδεκτη λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος προς την άσκησή της:

1. Με το υπ' αρ. πρωτ.7429/386355/05.02.03 έγγραφό του, ο Πρόεδρος του ΝΣΚ Ευστράτιος Βολάνης διαβιβάζει προς το Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής την από 15.01.03 αγωγή της Μονής περί αναγνώρισεώς της ως κυρίας της εξ 27.044,50 στρεμμάτων παραλίμνιας εκτάσεως στη Βιστωνίδα, με την παράκληση να διερευνηθεί **εάν και κατά πόσο η επίδικη έκταση ταυτίζεται με την καταλαμβάνομενη από τις υπ' αρ.26/1998 και 17/2002 γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, σε καταφατική δε περίπτωση, εφόσον οι ανωτέρω γνωμοδοτήσεις έχουν γίνει αποδεκτές από τον αρμόδιο υπουργό, να ζητηθεί η απόρριψη της αγωγής ως άνευ αντικειμένου.**

2. Στο από 10.10.03 δικόγραφο των προτάσεων του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο συζητήσεως (05.11.03) της από 15.01.03 αγωγής της Μονής Βατοπεδίου, υπογεγραμμένου παρά του Διονυσίου Χειμώνα, Παρέδρου ΝΣΚ αναφέρεται επί λέξει:

«Η ενάγουσα εκθέτει στην αγωγή ότι η περιγραφόμενη σε αυτήν – βάσει του από 25.10.02 τοπογραφικού διαγράμματος του μηχανικού Δ. Βασιλειάδη – επίδικη έκταση ταυτίζεται με την περιγραφόμενη στο από 12.12.01 τοπογραφικό διάγραμμα του ιδίου μηχανικού, που προσκομίσθηκε στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων, έκταση, η οποία αναγνωρίστηκε ότι ανήκει – δυνάμει των και δια της παρούσης αγωγής επικαλουμένων τίτλων κυριότητας – στην Ιερά Μονή, αφενός μεν με την υπ' αρ.26/03.12.98 γνωμοδότηση του ως άνω Συμβουλίου, την οποία ο Υπουργός Οικονομικών αποδέχθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. 1007890/610/Α0010/05.02.99 απόφασή του, αφετέρου δε με την υπ' αρ.17/18.07.02 γνωμοδότηση του ιδίου Συμβουλίου, η οποία έγινε επίσης αποδεκτή με την υπ' αρ. 1064538/5928/Α0010/05.08.02 απόφαση του ιδίου Υπουργού. [...] η συμπεριφορά του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου όχι μόνον διακινδύνευση ή αβεβαιότητα των συμφερόντων της δημιουργεί αλλά αντιθέτως – με τους κανόνες δικαίου που αυτή επικαλείται – **με τον πλέον πανηγυρικό και δεσμευτικό τρόπο αναγνωρίζει ότι δεν έχει δικαιώματα κυριότητας επί της επιδίκου εκτάσεως.»**

Ιδιαίτερο προβληματισμό ενέχει η αποδοχή εκ μέρους του Υφυπουργού Α. Φωτιάδη, με την υπ' αρ. πρωτ. 1051266/10611/Α0010/π.ε./04.06.03 απόφασή του, της υπ' αρ.46/28.11.02 γνωμοδότησης, δια της οποίας ολοκληρώθηκε η διοικητική αναγνώριση της Μονής Βατοπεδίου ως κυρίας της περιοχής Βιστωνίδος και σημειώθηκε στα βιβλία μεταγραφών Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης.

Η εν λόγω υπουργική απόφαση εκδόθηκε έξι ολόκληρους μήνες μετά την έκδοση της γνωμοδότησης αλλά

(1) Πρβλ. ενδεικτικά κατάθεση (α) Παναγιώτη Κιούση, Νομ. Συμβούλου του Ειδικού Γραφείου Νομικού Συμβούλου Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών στα Πρακτικά συνεδρίασης της 17.2.2010 σελ. 43, (β) Αλέξανδρου Τζεφεράκου, Προέδρου Ν.Σ.Κ στα Πρακτικά Συνεδρίασης της 16.2.2010 σελ. 53-54

μόλις δύο ημέρες μετά την έκδοση της από 02.06.03 εντολής του ΝΣΚ προς το Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής για τη συλλογή στοιχείων περί κυριότητας του Δημοσίου και, εφόσον εξευρεθούν, την προβολή ενστάσεως ίδιας κυριότητας στη συζήτηση της από 15.01.03 αγωγής της Μονής Βατοπεδίου.

Ενώ οι δημόσιες υπηρεσίες στην Ξάνθη και την Κομοτηνή εντέλλονταν να αναζητήσουν στοιχεία για την κυριότητα του Δημοσίου στις επίδικες εκτάσεις της Βιστωνίδας, ο Υφυπουργός Οικονομικών στην Αθήνα ολοκλήρωνε την αναγνώριση της Μονής ως κυρίας ολόκληρης της περιοχής.

Η εν λόγω υπουργική απόφαση περί αποδοχής της υπ' αρ.46/2002 γνωμοδότησης επικρίνεται από μάρτυρες στην Επιτροπή διότι έλαβε χώρα διαρκούς της εκκρεμοδικίας που ηνοίχθη δια της από 15.01.03 ασκήσεως αναγνωριστικής αγωγής της Μονής Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Ο πρόεδρος του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου κατά το χρόνο έκδοσης της υπ' αρ.26/1998 γνωμοδότησης Ελευθέριος Ροΐδης του Στυλιανού, συνταξιούχος Πρόεδρος Εφετών, χαρακτήρισε την ενέργεια αυτή «σχήμα πρωθύστερον» (πρακτικά 03.11.08, σελ.53), ενώ ο Στέφανος Δέτσης σημειώνει ότι ο Υφυπουργός Α. Φωτιάδης θα ήταν λογικό να περιμένει την αγωγή αντί να εγκρίνει την υπ' αρ.46/2002 γνωμοδότηση (οπ.π. σελ.89).

Η αποδοχή των διεκδικήσεων της Μονής Βατοπεδίου δια της τελευταίας απόφασης του Α. Φωτιάδη, εκκρεμότητας της αντιδικίας που είχε αρχίσει με την από 15.01.03 αγωγή της Μονής κατά του Ελληνικού Δημοσίου, αποτέλεσε αντιφατική ενέργεια, που προκάλεσε σύγχυση ως προς τη στάση της Διοίκησης και, εν όψει συζητήσεως της αγωγής, υπονόμωσε ευθέως τα ιδιοκτησιακά δίκαια του, ήδη εναγομένου από τη Μονή, Δημοσίου επί των επιδίκων εκτάσεων της Βιστωνίδας. Εξίσου θλαπτική και αντιβαίνουσα στα συμφέροντα του Δημοσίου ήταν και η υπογραφή του από 25.06.03 πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής της λίμνης Βιστωνίδας.

Χαρακτηριστική ως προς τις δυσχέρειες που παρουσίαζε η υπεράσπιση της υπόθεσης είναι η κατάσταση στην προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή του Διονυσίου Χειμώνα, Παρέδρου ΝΣΚ και πληρεξουσίου του Δημοσίου στην δίκη της 05.11.03, όπου μεταξύ άλλων αναφέρει ότι όταν ανέλαβε τα καθήκοντά του στο Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής το Σεπτέμβριο του 2003 η υπόθεση «ήταν ήδη χαμένη για το Ελληνικό Δημόσιο» αφού η ένδικη διαφορά είχε ήδη οριστικώς κριθεί διοικητικώς δια των τριών υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες ήταν «οιονεί δικαστικές αποφάσεις και εξώδικες ομολογίες» (πρακτικά 04.11.08 απόγευμα σελ. 82, 83), αισθανόταν, δε, ωσάν του είχε ανατεθεί «η υπεράσπιση ενός προκεχωρημένου φυλακίου του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο είχε όμως ήδη παραδοθεί, είχαν αποχωρήσει οι στρατιώτες, οι αξιωματικοί και είχε γίνει και το πρωτόκολλο παράδοσης του φυλακίου» (οπ.π. σελ.121, 122).

6. Αναπομπή προς επανεξέταση των γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων

6.1. Το Φθινόπωρο του 2003 επεσκέφθησαν τον κ. Φωτιάδη άπαντες οι φορείς της Ξάνθης και Ροδόπης, οι οποίοι στο μεταξύ είχαν αποστείλει και σχετική επιστολή τους στον τότε Πρωθυπουργό κ. Σημίτη. Η επιστολή αυτή

ουδέποτε απαντήθηκε.

Παρισταμένου και του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης Αθ. Ξυνίδη, ο κ. Φωτιάδης εξήτησε να του προσκομιστεί υπόμνημα με τους ισχυρισμούς τους, οπότε και ο τελευταίος του απέστειλε την από 22-10-2003 αναφορά του.

Κατόπιν τούτου με το υπ' αρ. πρωτ. 9983/30.10.2003 έγγραφο του ο κ.Φωτιάδης ανέπεμψε για επανεξέταση τις υπ' αρ.26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας.

Με το εν λόγω έγγραφο δεν ανεκλήθησαν οι προηγούμενες τρεις από 05.02.99, 05.08.02 και 04.06.03 υπουργικές αποφάσεις του Γ. Δρυ και του ιδίου, ούτε βέβαια τα από 11.12.02 και 25.06.03 πρωτόκολλα παράδοσης και παραλαβής. Τούτο προκύπτει σαφώς από το περιεχόμενο της εν λόγω εντολής, με την οποία απλώς διαβιβάστηκε προς το Συμβούλιο το από 22.10.2003 έγγραφο του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης, «σύμφωνα με το οποίο υπάρχει επίκληση νέων νομικών και πραγματικών γεγονότων, τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τη λήψη των σχετικών γνωμοδοτήσεών σας».

Ο αποστέλλων υπουργός δεν υιοθετεί καν τα «νέα νομικά και πραγματικά γεγονότα» (ιδ. διατύπωση: «σύμφωνα με το οποίο....») αλλά πιεζόμενος από τις αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας («το έγγραφο.... εκφράζει και τις απόψεις του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ξάνθης, των κ.κ. Βουλευτών, Νομάρχη και Δημάρχου Ξάνθης....») αναγκάζεται πέντε μόλις μήνες μετά την εκ μέρους του αποδοχή και της τρίτης γνωμοδότησης να απευθυνθεί προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο με την ευγενική παράκληση «να επανεξετάσετε την κρινόμενη υπόθεση κάτω από το πρίσμα των προσκομισθέντων νέων στοιχείων».

Εάν υπήρχε πράγματι η πρόθεση ανακλήσεως των ανωτέρω τριών υπουργικών αποφάσεων, αντί της «παρακλήσης προς επανεξέταση» θα είχε επιλεγεί η οδός της ρητής ανακλήσεως αυτών, σύμφωνα και με τα γενικώς ισχύοντα περί ανακλήσεως διοικητικών πράξεων, αφού δεν ήταν οπωσδήποτε απαραίτητο να τηρηθεί εκ νέου η διαδικασία των αρ.8 επ. του Α.Ν. 1539/38. Αφενός είχε προκληθεί έντονη αντίδραση της τοπικής κοινωνίας στην υπογραφή των αποφάσεων (ιδ. και επιστολή Αθ. Ξυνίδη), αφετέρου η Μονή Βατοπεδίου, μετά τις ευνοϊκές υπουργικές αποφάσεις των ετών 1999-2003 είχε ήδη αναλάβει επιθετική τακτική, με την κατάθεση της από 15.01.03 αγωγής της εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, εκφυγούσα του πνεύματος εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς της εν λόγω διοικητικής διαδικασίας.

Κατά την κατάθεσή του ενώπιον της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 4.05.2010, ο κ. Φωτιάδης επικαλέστηκε ότι δεν προέβη στην απευθείας ανάκληση των ως άνω πράξεων γιατί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας οι εν λόγω πράξεις συνιστούν σύνθετες διοικητικές πράξεις και για την ανάκλησή τους όφειλε να ακολουθήσει την αντίστροφη διαδικασία που απαιτήθηκε για την έκδοσή τους, ήτοι να ζητήσει εκ νέου γνωμοδότηση από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και ακολούθως να αποδεχτεί ή να μην αποδεχτεί την εν λόγω γνωμοδότηση. Σύμφωνα δε με τον καταθέσαντα η αναπομπή των εν λόγω γνωμοδοτήσεων συνιστούσε αρχή

ανακλήσεως (2).

Πράγματι το άρθρο 21 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ρυθμίζει την διαδικασία ανάκλησης ατομικών διοικητικών πράξεων ορίζοντας πως για την ανάκληση της πράξης δεν είναι απαραίτητο να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για την έκδοση της πράξης, εκτός αν ανακαλείται πράξη νόμιμη ή πράξη παράνομη ύστερα από εκτίμηση πραγματικών περιστατικών.

Όπως προκύπτει όμως παρεμπιπτόντως από την υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η φύση των περί εγκρίσεως των γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων υπουργικών αποφάσεων ως αμιγώς ατομικών διοικητικών πράξεων αμφισβητείται (πρβλ. σελ. 17 της υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότησης Ν.Σ.Κ).

Σύμφωνα με την διατυπωθείσα άποψη της πλειοψηφίας, αλλά εμμέσως και της μειοψηφίας, η οποία δεν προκύπτει να έρχεται σε αντίθεση ως προς το εν λόγω σημείο με την άποψη της πλειοψηφίας, οι εν λόγω εγκριτικές γνωμοδοτήσεων υπουργικές αποφάσεις δύναται να θεωρηθούν είτε πράξεις διαχείρισης (διοικητικές πράξεις εν ευρεία εννοία, μη δημοσίου σκοπού), είτε διοικητικές πράξεις ατομικού χαρακτήρος (3) και κατά συνέπεια η ανάκλησή τους δεν υπόκειται απαραίτητα στον τύπο και την διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 21 παρ. 2 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Μάλιστα, ο καταθέσας στην Εξεταστική Επιτροπή Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Αλέξανδρος Τζεφεράκος, υποστήριξε σθεναρά την άποψη ότι πρόκειται για πράξεις διαχείρισης της Διοίκησης και όχι για ατομικά εκτελεστές διοικητικές πράξεις αναφερόμενος προς επίρρωση της απόψεώς του και σε απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που δέχεται ότι οι εν λόγω πράξεις δεν δύνανται να προσβληθούν για τον ίδιο λόγο ενώπιον του ΣτΕ (4).

Την άποψη ότι ο κ. Φωτιάδης θα μπορούσε να είχε προβεί απευθείας σε ανάκληση των υπουργικών αποφάσεων και όχι να ζητήσει εκ νέου την γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων υποστήριξε και ο Καθηγητής και πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σταθόπουλος κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 17.2.2010 (πρβλ. σελ. 182-183 πρακτικών).

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ήθελε γίνει δεκτή η άποψη του κ. Φωτιάδη ότι για την ανάκληση των εν λόγω εγκριτικών υπουργικών αποφάσεων έδει όπως λάθει χώρα η αντίστροφη διαδικασία που απαιτήθηκε για την έκδοσή τους, ήτοι η αναπομπή στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων, τότε πραγματικά αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον το ζήτημα της ισχύος της ανάκλησης στην οποία προέβη προσφάτως ο νυν Υπουργός Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου.

Για την πληρότητα του εν λόγω συλλογισμού αρκεί να αναφερθεί ότι ο νυν Υπουργός Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου προέβη σε ανάκληση της Υπουργικής απόφασης του τέως Υπουργού κ. Παπαθανασίου, δυνάμει της οποίας ο τελευταίος ενέκρινε την υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που εξεδόθη επί ερωτήματος σχετικού με την αίτηση που υπέβαλε

η Ιερά Μονή για την επιστροφή των ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο.

Όστε, εάν ήθελε υποτεθεί ότι ευσταθεί η άποψη του κ. Φωτιάδη, τότε αναλόγως ο κ. Παπακωνσταντίνου θα έπρεπε να αναπέμψει το ζήτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και ακολούθως να προβεί σε αποδοχή ή μη της νέας γνωμοδότησης και όχι να ανακαλέσει απευθείας την υπουργική απόφαση του κ. Παπαθανασίου.

Περαιτέρω άξια επισήμανσης και ενδεικτικά της απροθυμίας του κ. Φωτιάδη να προβεί σε ανάκληση των επίμαχων υπουργικών αποφάσεων είναι:

i) το γεγονός της αδράνειάς του επί μακρό διάστημα, καθώς μπορεί το διαβιβαστικό έγγραφο του κ. Φωτιάδη προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο να φέρει ημερομηνία 30.10.2003, πλην όμως ο σχετικός φάκελος παρελήφθη μόλις στις 24.2.2004, ήτοι λίγες ημέρες προ των εκλογών της 7.3.2004 (Ι. Διονυσόπουλος, πρακτικά 5-11-2008 πρωί, σελ. 180). Τα ίδια επιβεβαιώθηκαν και από την κατάθεση του κ. Διονυσίου Χειμώνα ενώπιον της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής, ο οποίος κατέθεσε ότι το έγγραφο αναπομπής του κ. Φωτιάδη παρελήφθη από το Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής μετά την συζήτηση της αγωγής, ενώ έφερε ημερομηνία 30-10-2003.

ii) ότι ενώ οι σχετικοί φάκελοι ευρίσκοντο στο εκδόσαν τις γνωμοδοτήσεις Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, με μοναδικό στόχο να χαθεί χρόνος, αναζητήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ξάνθης και Ροδόπης εκθέσεις και έγγραφα. Εν τέλει, ουδέν έγγραφο προσετέθη στους σχετικούς φακέλους, προκειμένου να ενισχυθεί η «προσπάθεια» επιτυχούς έκβασης του αιτήματος επανεξέτασης.

iii) ότι εάν πράγματι επεζητείτο η επανεξέταση της κυριότητας ή μη της Μονής θα μπορούσε να είχε ζητηθεί τόσο η ταχεία έκδοση αποφάσεως από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, όσο και η αποχή των μελών του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου που είχαν εκδώσει τις προγενέστερες γνωμοδοτήσεις από την επανεξέτασή τους.

Όστε η εντολή επανεξέτασης του κ. Φωτιάδη αποδεικνύεται ότι είχε προσχηματικό χαρακτήρα, αφού επ' αυτής απεφάνθη το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο με τον ίδιο Πρόεδρο και τον ίδιο εισηγητή που είχαν γνωμοδοτήσει και για τις υπό επανεξέταση γνωμοδοτήσεις και με σημαντική χρονική καθυστέρηση.

iv) ότι αν και ο κ. Φωτιάδης εμφανιζόταν προβληματισμένος, εν τούτοις, μετά τις εκλογές του 2004 δεν ενημέρωσε τον διάδοχό του υφυπουργό Οικονομικών Π. Δούκα για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, ενώ παρότι επανεξελέγη βουλευτής Έβρου κατά τις εν λόγω εκλογές ουδέν ενδιαφέρον επέδειξε για την τύχη και την εξέλιξη της συγκεκριμένης υπόθεσης, η οποία είχε προκαλέσει εκρηκτικές αντιδράσεις στους γειτονικούς νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, από τους οποίους διήρχετο για να μεταβεί στην εκλογική του περιφέρεια.

Δεδομένων των ανωτέρω η υπόθεση εξελίχθηκε, όπως είχε δρομολογήσει ο Α. Φωτιάδης, ώστε μπορεί να παρατηρηθεί ότι και μετά την αποχώρησή του από το Υπουργείο Οικονομικών γνώριζε για τις ανταλλαγές που επακολούθησαν.

Άξιο επισήμανσης είναι, τέλος, το γεγονός ότι ο ίδιος ο

(2) Πρβλ. σελ. 99 Πρακτικών συνεδριάσεως 4.05.2010

(3) Πρβλ. σελ. 16 της υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότησεως Ν.Σ.Κ.

(4) Πρβλ. κατάθεση προέδρου Ν.Σ.Κ κ. Αλέξανδρου Τζεφεράκου στα Πρακτικά συνεδρίασης 16.2.2010 σελ. 93-97

Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ και νυν Πρωθυπουργός κ. Γεώργιος Παπανδρέου κατά την συζήτηση του πορίσματος της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής στην Ολομέλεια της Βουλής κατά την συνεδρίαση της 16.12.2008, είχε αναφερθεί προσωπικά στον κ. Φωτιάδη λέγοντας πως δεν θα είχε τον παραμικρό ενδοιασμό να αναφερθεί σε βαρύτατες ευθύνες εάν ο ίδιος δεν είχε διορθώσει το αρχικό του λάθος, αυτό δηλαδή της παραχώρησης της δημόσιας έκτασης σε Μονή που δεν το δικαιούτο.

Το λάθος αυτό - ως αναφέρει επί λέξει στην συνέχεια της ομιλίας του ο νυν Πρωθυπουργός - διορθώθηκε με την αναπομπή του κ. Φωτιάδη, η οποία εάν δεν υπήρχε θα μιλούσε ο ίδιος για βαρύτατες πολιτικές και όχι μόνο ευθύνες, τις οποίες θα ζητούσε πρώτος να του καταλογίστούν.

Όπως είναι γνωστό ακόμη και σε πρωτοετή φοιτητή της Νομικής, ουδεμία διάταξη του Ποινικού Κώδικα προβλέπει την εξάλειψη του αξιοποιήσιμου για κακουρηγηματικού χαρακτήρα πράξεις. Σχετική πρόβλεψη υφίσταται μόνο για πλημμελήματα και όπου ειδικώς ορίζεται από το νόμο.

Στην εν λόγω περίπτωση θα μπορούσε ίσως να γίνει λόγος μόνον για συνδρομή ελαφρυντικής περιστάσεως κατ' εφαρμογή του άρθρου 84 παρ. 2 περ. δ' Π.Κ στο οποίο ορίζεται ότι: «(ελαφρυντική περίπτωση θεωρείται)...δ) το ότι έδειξε ειλικρινή μετάνοια και επιδίωξε να άρει ή να μειώσει τις συνέπειες της πράξης του...».

Πλην όμως ακόμη και σε αυτήν την περίπτωση η συνδρομή ή μη της εν λόγω ελαφρυντικής περιστάσεως κρίνεται μόνο από τα Δικαστήρια.

Συνεπώς, η απεγνωσμένη προσπάθεια του Προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ κ. Παπανδρέου να απεμπολήσει πλήρως τις ποινικές ευθύνες του κ. Φωτιάδη και να ομιλεί περί εξάλειψης του αξιοποιήσιμου για πράξεις κακουρηγηματικού χαρακτήρα λόγω της υποβολής αιτήματος επανεξέτασης εκ μέρους του τελευταίου, συνιστά νομικό απόπημα καθώς ουδέν α έρεισμα ευρίσκει στο δικαιοϊκό σύστημα της χώρας.

6.2. Συμπερασματικά, οι υπουργικές αποφάσεις των κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη, δυνάμει των οποίων έγιναν αποδεκτές και εγκρίθηκαν οι καθόλα διάτρητες γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και παραδόθηκε η Βιστωνίδα και οι παραλίμνιες εκτάσεις της στην Ι.Μ. Βατοπεδίου, δημιούργησαν επί της ουσίας την ανάγκη για τις επικείμενες ανταλλαγές, ενόψει της επιτακτικής ανάγκης που ανέκυψε από τις διαμαρτυρίες των κατοίκων και φορέων της επίμαχης περιοχής για επανάκτηση των ακινήτων και για την διατήρηση της κυριότητάς τους επί των παραλίμνιων εκτάσεων.

Όστε δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι οι ως άνω υπουργικές αποφάσεις αποτέλεσαν το νομιμοφανές έρεισμα για την προβολή μη υπαρκτών δικαιωμάτων κυριότητος της Μονής έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και την απαρχή για όλα τα προβλήματα που ανέκυψαν στο μέλλον.

VII. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ κ.κ. ΔΟΥΚΑ και ΜΠΑΣΙΑΚΟΥ – ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ

α. Αποδοχή της υπ' αριθμ. 26/2004 γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων δυνάμει της υπ' αριθμ. 1046300/3944/Α0010/7-6-2004 αποφάσεως του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών κ. Δούκα.

Μετά τις εκλογές της 07.03.04 την θέση του κ. Αποστόλου Φωτιάδη κατέλαβε ο κ. Πέτρος Δούκας, ο οποίος και προφανώς αγνοούσε παντελώς την υπό κρίση υπόθεση, αφού μέχρι τότε αυτή ουδόλως είχε αναδειχθεί από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμόν 26/2004 ομόφωνης γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία εξεδόθη συνεπεία της κατά τα ανωτέρω από 30.10.03 αιτήσεως επανεξετάσεως του κ. Φωτιάδη.

Με την εν λόγω γνωμοδότηση εγένετο δεκτό ότι δεν συνέτρεχε λόγος επανεξετάσεως των υπ' αριθμ. 26/3-12-1998, 17/18-7-2002 και 46/21-11-2002 γνωμοδοτήσεων ελλείψει νεώτερων στοιχείων.

Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 αυτής αναφέρεται: «Από την εκτίμηση των αναφερομένων στην ως άνω αναφορά του Αθ. Ξυνίδη, Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης, ισχυρισμών, προκύπτει σαφώς ότι όλοι οι προβαλλόμενοι με την αναφορά αυτή ισχυρισμοί, δεν αποτελούν νεότερα πραγματικά στοιχεία, τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη από το παρόν Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, ώστε να δικαιολογείται η επανεξέταση των ανωτέρω γνωμοδοτήσεων του, αλλά αποτελούν διαφορετική, πλην όμως, εσφαλμένη νομική εκτίμηση και αξιολόγηση των στοιχείων των φακέλων που έλαβε υπόψη το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων για την επανέκδοση των πιο πάνω γνωμοδοτήσεων του, καλύπτονται δε, κατά την γνώμη μου πλήρως από την ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία των ως άνω γνωμοδοτήσεων».

α.1. Δυνάμει της υπ' αριθμ. 1046300/3944/Α0010/7-6-2004 αποφάσεως του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών κ. Δούκα έγινε αποδεκτή η ως άνω γνωμοδότηση, η οποία αποτελέσε μονόδρομο για το νέο Υφυπουργό κ. Δούκα, καθώς η απόφαση του γνωμοδοτικού συμβουλίου ήταν ομόφωνη και η μη αποδοχή της θα ήταν απολύτως αισχίρετη. Άλλωστε η αναφορά του κ. Ξυνίδη είχε ήδη αποδυναμωθεί από την αναλυτική αιτιολογία της εν λόγω απόφασης που δεν δεχόταν ότι συνέτρεχαν νέα στοιχεία προς αξιολόγηση.

Δηλαδή δεδομένης της εμμονής του καθ' ύλην αρμοδίου κατά το άρθρο 10 του Α.Ν. 1539/38 γνωμοδοτικού οργάνου στην ορθότητα των προηγούμενων αυτών γνωμοδοτήσεων, ο Υφυπουργός Οικονομικών είχε θεωρητικώς μόνον την κατ' άρθρο 10 παρ. 6 του αυτού νόμου ευχέρεια να αποστεί της υπ' αριθμόν 26/2004 γνωμοδοτήσεως, να μην την αποδεχθεί και να προβεί στην ανάκληση των υπουργικών αποφάσεων του 1999-2003. Η γνωμοδότηση αυτή του αρμόδιου Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, του εκ του νόμου εντεταλμένου για την προστασία των δημοσίων κτημάτων και κατ' επέκταση του Δημοσίου συμφέροντος, θα καθιστούσε είτε τη μη αποδοχή της νέας από τον Υπουργό, είτε την ανάκληση των παλαιών γνωμοδοτήσεων, παράλειψη ή πράξη-αντιστοίχως-αναιτιολόγητη, αν δεν επεκαλείτο νεώτερα περιστατικά, δυνάμενα να στηρίξουν την οποιαδήποτε ενέργειά του.

Κατά τον κρίσιμο χρόνο αποφάνσεως επί της υπ' αριθμόν 26/2004 γνωμοδοτήσεως, ο Υπουργός δεν είχε στη διάθεσή του στοιχεία που θα καθιστούσαν νομικά ασφαλή την μη αποδοχή της ή/και την ανάκληση των Υπουργικών Αποφάσεων των προκατόχων του: το από 22/10/2003 έγγραφο του Α. Ξυνίδη, το οποίο κατά το χρόνο παραλαβής του θα ηδύνατο να δικαιολογήσει την άμεση ανάκληση

των υπουργικών αποφάσεων του 1999-2003, μετά την αρνητική αξιολόγηση κι απόρριψή του από το γνωμοδοτικό Συμβούλιο, δεν ηδύνατο πλέον να υποστηρίξει μια τέτοια επιλογή.

Άλλωστε, εκ της κατά το άρθρο 10 παρ. 6 ευχέρειας του Υπουργού Οικονομικών να αποστεί της γνωμοδότησης και να εκδώσει αντίθετη απόφαση, προκύπτει ότι δύναται επίσης να ανακαλέσει την ίδια αυτού προηγούμενη απόφαση ακόμη και άνευ επαναλήψεως της διαδικασίας γνωμοδότησης, εφόσον συντρέχουν αναγκαίοι προς τούτο λόγοι και ουχί βεβαίως ανατιολογήτως.

Τα ανωτέρω επιβεβαίωσε με την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής και ο προκάτοχος του κ. Δούκα, ήτοι ο ίδιος ο κ. Φωτιάδης κατά την συνεδρίαση της 4.05.2010, υποστηρίζοντας ότι η πάγια τακτική των Υπουργών είναι να αποδέχονται τις ομόφωνες γνωμοδοτήσεις και τονίζοντας ότι κατά την δεκαετία 1998 – 2008 επί 649 ομόφωνων γνωμοδοτήσεων έγιναν όλες αποδεκτές πλην μόλις τριών. Όπως χαρακτηριστικά τόνισε: «...Η τήρηση των νόμων είναι απαραίτητη αρχή της δημοκρατίας για τον Υπουργό, ακόμη και των νόμων που πιθανότατα να μη συμφωνεί μαζί τους. Μέχρι να αλλάξουν οι νόμοι οφείλει να τους τηρεί...».

α.2. Πέραν των ανωτέρω η εν λόγω υπουργική απόφαση είχε απλώς διαπιστωτικό χαρακτήρα και δεν παρήγαγε έννομες συνέπειες, ούτε αναγνώρισε την ύπαρξη νέων εμπράγματων δικαιωμάτων, δι' ο και δεν επιδιώχθηκε από την Μονή Βατοπεδίου η σημείωση της στα θιβλία μεταγραφών των οικείων Υποθηκοφυλακείων Ξάνθης ή Ροδόπης. Περιορίστηκε μόνον στην αποδοχή της υπ' αριθμ. 26/20.5.2004 γνωμοδότησης, δια της οποίας, κατόπιν της από 30.10.2003 εντολής για επανεξέταση του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Φωτιάδη, είχε επιβεβαιωθεί εκ νέου η ορθότητα των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων των ετών 1998-2002. Οι γνωμοδοτήσεις αυτές ενσωματωμένες στις υπουργικές αποφάσεις Δρυ – Φωτιάδη είχαν επομένως ήδη εφαρμοσθεί και ουδεμία νομική ή πραγματική μεταβολή προκλήθηκε με την υπουργική απόφαση του κ. Δούκα. Η άποψη αυτή ενισχύεται από και από το γεγονός ότι μετά την πολιτική μεταβολή που επήλθε από τις εκλογές του έτους 2009, η νέα πολιτική ηγεσία δεν έχει ανακαλέσει την απόφαση Δούκα.

6. Αποδοχή του υπ' αριθμ. 3058/17.6.2004 πρακτικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δυνάμει της υπ' αριθμ. 14650/ΔΙ ΟΕ85/22.06.2004.

Όπως ανωτέρω αναφέρθηκε, η Μονή Βατοπεδίου κατέθεσε στις 21.01.03 την από 15.01.03 αναγνωριστική αγωγή της ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, η οποία συζητήθηκε μετ' αναβολήν στις 05.11.03, χωρίς ωστόσο να εκδοθεί επ' αυτής οριστική απόφαση. Ακολουθώντας, η Μονή, με την υπ' αρ. πρωτ.492/9.4.1/ 20.05-02.06.03 αίτησή της προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ζήτησε την παροχή συναίνεσης του Ελληνικού Δημοσίου και σύμπραξης για την από κοινού κατάθεση δήλωσης περί μη έκδοσης απόφασης επί της ανωτέρω αγωγής.

Την αίτηση της αυτή η Μονή Βατοπεδίου εστήριζε στην αποδοχή εκ μέρους του Δημοσίου των τριών γνωμοδοτήσεων των ετών 1998-2002, περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της Βιστωνίδος, στην ορθότητα των οποίων το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο

είχε εμμένει δια της τελευταίας σχετικής υπ' αρ.26/ 20.05.04 γνωμοδότησής του.

Η αίτηση της Μονής έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου εισερχομένων του ΝΣΚ 45321/01.06.04 και εξετάστηκε από το Β' Τμήμα του ΝΣΚ, το οποίο συνεδρίασε επί του θέματος στις 17.06.04 υπό την προεδρία του Χρήστου Τσεκούρα, αντιπροέδρου του ΝΣΚ, και με παρόντα μέλη τους Θεμ. Αμπλιανίτη, Αλ. Τζεφεράκο, Βλ. Ασημακόπουλο, Σπυρ. Δελλαπόρτα, Κ. Καποτά, Ηλ. Ψώνη και Χρ. Αυγερινού, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους. Ακολουθώντας την από 14.06.04 πρόταση του εισηγητή Κων/νου Καποτά, το Τμήμα γνωμοδότησε κατά πλειοψηφία υπέρ της αποδοχής από το Ελληνικό Δημόσιο του αιτήματος της Μονής Βατοπεδίου, μειοψηφούντος του Νομικού Συμβούλου Παναγιώτη Κιούση, ο οποίος διατύπωσε την άποψη ότι δεν χωρεί έγκυρα παραίτηση όταν αναμένεται η έκδοση δικαστικής απόφασης.

Εξεδόθη ούτω το υπ' αρ.3058/17.06.04 πρακτικό του ΝΣΚ περί αποδοχής του αιτήματος της Μονής και συμπράξεώς του στην από κοινού υποβολή δήλωσης περί μη εκδόσεως αποφάσεως επί της από 15.01.03 αγωγής της Μονής, το οποίο εγένετο αποδεκτό δια της υπ' αρ. 14650/ΔΙ ΟΕ85/22.06.04 αποφάσεως του Υφυπουργού Οικονομικών Πέτρου Δούκα και διαβιβάστηκε προς το Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής με το υπ' αρ. πρωτ. οικ.51927/327104/23.06.04 έγγραφο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Ιωάννου Διονυσοπούλου. Το εν λόγω πρακτικό κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης δύο μέρες αργότερα, στις 25.06.04.

Δέον να σημειωθεί ότι σχετικά με τα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προβλέπονται κατ' αρχάς από το άρθρο 100Α του ισχύοντος Συντάγματος, που παραπέμπει στο νόμο σχετικά με τη συγκρότηση και τη λειτουργία του. Ρητά όμως το ίδιο το Σύνταγμα περιγράφει τις αρμοδιότητες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που περιλαμβάνουν τη Δικαστική Υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου καθώς και την αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή και τον συμβιβασμό σε διαφορές με αυτό. Γνωστόν είναι ότι το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους είναι το μόνο αρμόδιο όργανο για την εκπροσώπηση του Δημοσίου ενώπιον των Δικαστηρίων και είναι απολύτως αρμόδιο όπως προβλέπεται από τον ν.3086/2002 «Περί οργανισμού του ΝΣΚ και κατάστασης των λειτουργιών και των υπαλλήλων του» από τον οποίο προκύπτει ότι στο ΝΣΚ υπάγεται ο συμβιβασμός ιδιωτών με το Δημόσιο και το ΝΣΚ γνωμοδοτεί για την συμβιβαστική επίλυση των διαφορών (Ίδε 479/2007 Γνωμοδότηση Ολομέλειας ΝΣΚ).

Για τον ρόλο του Νομικού Συμβουλίου και την εύλογη εμπιστοσύνη στην κρίση του έκανε επίσης λόγο ο κ. Φωτιάδης κατά την εξέτασή του ενώπιον της δεύτερης Εξεταστικής Επιτροπής στις 4.05.2010 λέγοντας ότι: «... Το Νομικό Συμβούλιο αποτελείται από δικαστές που χαίρουν συνταγματικής προστασίας... Ο νόμος προέβλεψε - και σοφά - ότι ο Υπουργός Οικονομικών δεν μπορεί να είναι αρμόδιος, άσχετα αν συνέπιπτε η ιδιότητα του δικηγόρου και του νομικού. Έτσι, για ζητήματα κυριότητας ή ζητήματα νομικής και όχι πολιτικής φύσεως προέβλεψε ένα όργανο –το κατεξοχήν αρμόδιο- που είναι οι νομικοί σύμβουλοι, προστάτες του δημοσίου. Κατά τεκμήριο, μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου, είναι δικαστές. Δεν είναι τυχαίο ότι η Βουλή ομόφωνα τους ενέταξε στην περιορισμένη δικαστική προστασία....εκτός εάν θεωρούμε εκ

των προτέρων ότι το Νομικό Συμβούλιο θγάζει λάθος αποφάσεις και επομένως δεν υπάρχει λόγος να υπάρχει».

Στο πλαίσιο αυτό - και επί της ουσίας - σύμφωνα με το παραπάνω πρακτικό, παρασχέθηκε συναίνεση του Δημοσίου για να μην βγει απόφαση και μόνο. Γι' αυτό και στην σχετική απόφαση ρητά αναφέρεται ότι «η παρεχόμενη συναίνεση του δημοσίου είναι φανερό ότι δεν ενέχει αναγνώριση οποιουδήποτε τυχόν δικαιώματος της Ιεράς Μονής επί της επιδικίου εκτάσεως, αλλά ούτε και παραίτηση του δημοσίου από οποιαδήποτε τυχόν δικαιώματά του επί των επιδικίων, ώστε να διαφοροποιούνται οι σημεινές πραγματικές θέσεις των δύο αντιδίκων».

γ. ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ

γ.1. Ανταλλαγές παραλίμνιων εκτάσεων, δυνάμει της υπ' αριθμ. 3822/24-1-2005 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μπασιάκου.

Οι αντιδράσεις των κατοίκων των νομών Ξάνθης και Ροδόπης ήταν εξαιρετικά έντονες λόγω της μεταβολής των δικαιωμάτων της κυριότητας της λίμνης Βιστωνίδας, των οχθών αυτής και παραλίμνιων εκτάσεων 25.000 στρεμμάτων υπέρ της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου (Ι.Μ.Β.) του Αγίου Όρους.

Οι τοπικές κοινωνίες συγκρότησαν επιτροπή Αγώνα με επικεφαλής τον Μητροπολίτη Ξάνθης Παντελεήμονα και με τη συμμετοχή του Νομάρχη κ. Παυλίδη, του Δημάρχου Ξάνθης κ. Στυλιανίδη, του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Ξυνίδη, των τοπικών βουλευτών και άλλων φορέων και τοπικών παραγόντων με τη συμπαράσταση και τοπικών ΜΜΕ, όπως η εφημερίδα «ΜΑΧΗΤΗΣ» του εκδότη κου Παπαδόπουλου.

Με διάφορους τρόπους και μέσα προέβησαν τη δημιουργηθείσα κατάσταση, πραγματοποιώντας διαδηλώσεις διαμαρτυρίας, παραστάσεις στους ανωτέρω Υφυπουργούς, επιστολές διαμαρτυρίας στον Πρωθυπουργό κ. Σημίτη στις 03-09-2003, στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χριστοδουλάκη στις 30-10-03 και πρόκληση ερωτήσεων μέσω του Κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Η συντελεσθείσα κυβερνητική αλλαγή τον Μάρτιο του 2004 είχε ως αποτέλεσμα νέο κύκλο επαφών, με σκοπό την επίλυση του ζητήματος, καθώς κυβερνητική βούληση ήταν να παραμείνουν στις εκτάσεις των προγόνων τους οι κάτοικοι των περιοχών.

Πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές συναντήσεις αρχές Ιουλίου 2004 με τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Δούκα και στις 06-09-2004 με τον Πρόεδρο του ΝΣΚ, τον Πρόεδρο του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου κ. Διονυσόπουλο και τον Υπουργό Επικρατείας κ. Ρουσόπουλο.

Η Ιερά Μονή Βατοπεδίου στις 14-07-04 απέστειλε επιστολή προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Τσιτουρίδη μέσω της οποίας πρότεινε «όσες εκτάσεις έχουν διανεμηθεί σε αγρότες ή πρόκειται να διανεμηθούν, στις οποίες εγώ είμαι πλέον κύριος από το 2003, ή επιθυμεί να τις κρατήσει το Δημόσιο, σας προτείνουμε να τις ανταλλάξουμε με ειδική σύμβαση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, να κάνουμε μια σύμβαση μεταξύ Μονής και Δημοσίου με ίσης αξίας δημόσια κτήματα».

Χαρακτηριστικά ο κ. Τσιτουρίδης κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 4.05.2010 είπε: «Όταν μου ήρθαν στο Υπουργείο

Αγροτικής Ανάπτυξης οι δύο μοναχοί, οι οποίοι είπαν στην Επιτροπή σας ότι εσύρθηκαν, μου ήρθαν με μία επιστολή, ζητώντας από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως προβλέπει η εθνική νομοθεσία, να ανταλλάξουμε, διότι **ξεκάθαρη πολιτική μας βούληση ήταν να αφήσουμε τους αγρότες στη γη που είχαν εδώ και δεκαετίες. Η ξεκάθαρη πολιτική βούληση της Κυβέρνησης ήταν να παραμείνουν αυτοί οι αγρότες και ψαράδες, όσοι ήταν, στη γη των πατεράδων και των παππούδων τους».**

Όστε η ανάγκη ειρήνευσης της περιοχής και εξεύρεσης λύσης του προβλήματος που είχε δημιουργηθεί επέβαλε την αναζήτηση λύσεων, όπως η αγορά, η αποζημίωση, ή η αποζημίωση μέσω εκποίησης ή της ανταλλαγής ακινήτων ίσης αξίας.

Όπως προέκυψε από τις μαρτυρικές καταθέσεις των κ.κ. Δούκα, Μπασιάκου, και Τσιτουρίδη δεν υφίστατο θέμα απαλλοτριώσεων ή καταβολής αποζημιώσεων λόγω της αδυναμίας διάθεσης οικονομικών πόρων από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Η πρόκριση της λύσης των ανταλλαγών έναντι της αποζημίωσης μέσω εκποίησης ακινήτων, όπως προκύπτει από τη μαρτυρική κατάσταση του πρώην Προέδρου της ΚΕΔ κ. Ξηραδάκη, προκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΚΕΔ.

Στο μεταξύ τον Ιούλιο του έτους 2004 ο Ηγούμενος Εφραίμ πραγματοποιεί συνάντηση με τον Νομικό Σύμβουλο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μπότσιο και εν συνεχεία ο Υπουργός κ. Μπασιάκος δέχεται στις αρχές Δεκεμβρίου 2004 τον Μητροπολίτη Ξάνθης και τον Υφυπουργό κ. Κοντό, δεδομένου ότι τον Νοέμβριο είχαν προηγηθεί κινητοποιήσεις στην περιοχή.

Ο κ. Μπασιάκος την 1.12.2004 υπογράφει σχέδιο ερωτήματος, που είχε συντάξει ο ως άνω Νομικός σύμβουλος του Υπουργείου, κ. Μπότσιος, και το υποβάλλει με αριθμ. πρωτ. 2259/1.12.2004 στο αρμόδιο Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Επί του εν λόγω ερωτήματος εκδίδεται η υπ' αριθμ. 15/2004 γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατά την ομόφωνη γνώμη του οποίου ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «νομίμως δύναται να αναθέσει στην Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) σύμφωνα με τις διατάξεις των περ. β & δ της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν.973/79 την ανταλλαγή εκείνων εκ των παραλίμνιων εκτάσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με άλλες εκτός των νομών Ξάνθης και Ροδόπης δεδομένης της αρμοδιότητας για ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας στο Υπουργείο Οικονομικών».

Επίσης, στο υποβληθέν ερώτημα εξητείται ο συσχετισμός με την 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομελείας του Ν.Σ.Κ. και την αναφορά του κοινοχρήστου χαρακτήρα της λίμνης Βιστωνίδας.

Στο σημαντικό αυτό ερώτημα το Δ' τμήμα του Ν.Σ.Κ. με παρεμπιπτόουσα κρίση αποφαινεται ότι: «Ενόψει των ανωτέρω, εφόσον μετά τήρηση της νομίμου διαδικασίας έχει αναγνωριστεί η κυριότητα της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου έναντι του Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδας, των νησίδων και των παραλίμνιων εκτάσεων η διατυπωθείσα στην υπ' αριθμ. 111/2000 Γνωμοδότηση της Ολομελείας του Ν.Σ.Κ., προ της επιλύσεως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ως άνω εκτάσεων, παρεμπιπτόουσα κρίση περί του κοινοχρήστου χαρακτήρα της λίμνης, προκειμένου να

προσδιοριστεί ο τρόπος παραχωρήσεως στη Μονή της αποκλειστικής εκμετάλλευσης της λίμνης, ουδόλως κωλύει την εκ μέρους οποιουδήποτε οργάνου του Δημοσίου άσκηση αρμοδιότητας η οποία προϋποθέτει αποκλειστική κυριότητα της Ιεράς Μονής επί των εκτάσεων της λίμνης έναντι του Δημοσίου. Εξ άλλου το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ενώπιον του οποίου τίθεται το ανωτέρω ιστορικό στερείται αρμοδιότητας να κρίνει τις γνωμοδοτήσεις του Γν. Συμβουλίου (αρ. 511/2004 Γν. Ολομελείας Ν.Σ.Κ).».

Κατόπιν αυτής ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εκδίδει την με ΑΠ 3822/24-1-05 απόφαση, με την οποία αναθέτει στην ΚΕΔ την διαδικασία ανταλλαγής των κειμένων ακινήτων στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης με άλλα ακίνητα εκτός των νομών Ξάνθης και Ροδόπης αρμοδιότητας του ΥΠΑΑΤ, προς εκπλήρωση του αναφερομένου στο προοίμιο αυτής σκοπού (παρ. 3 Υ.Α) της διατήρησης δηλαδή του υφιστάμενου χαρακτήρα των ανταλασσομένων εκτάσεων χάριν της αγροτικής αποκατάστασης και του αγροτικού πληθυσμού των νομών Ξάνθης και Ροδόπης.

Η εν λόγω Υπουργική απόφαση απεδείχθη καθόλα σύννομη, ενώ η επακολουθήσασα διαδικασία ανταλλαγής πραγματοποιήθηκε από την ΚΕΔ, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 16 του Υπηρεσιακού Κανονισμού Συμβάσεων της ΚΕΔ, που εκδόθηκε δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. β' του ν. 973/79 περί ΚΕΔ.

Ο πρώην Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ κ. Κωνσταντίνος Γκράτσιος υπογράμμισε κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 2.03.2010 «...για το ελληνικό δημόσιο ήταν μονόδρομος, δηλαδή εντολοδόχος του ελληνικού δημοσίου σε οποιαδήποτε τέτοια περίπτωση δεν θα μπορούσε να υπάρχει άλλος φορέας εκτός από την ΚΕΔ. Δηλαδή, από όσο γνωρίζω, η νομοθεσία και όπως μας είχαν πει και η Υπηρεσία και οι νομικοί σύμβουλοι ο μόνος αρμόδιος για να μπορέσει να διεκπεραιώσει ένα τέτοιο έργο από πλευράς του ελληνικού δημοσίου ήταν μόνο η ΚΕΔ.»

Θα πρέπει να σημειωθεί βέβαια, ότι κατά την διερεύνηση του θέματος των ανταλλαγών ανέκυψε το θέμα της εκτιμήσεως των ακινήτων για το οποίο δεν επεδείχθη η δέουσα επιμέλεια από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΚΕΔ, οι οποίες αν και όφειλαν βάσει του Κανονισμού Συμβάσεων της ΚΕΔ (άρθρο 16 Υ.Α 1075479/1-9-2003) να ελέγχουν ενδελεχώς τα υπό ανταλλαγή ακίνητα, υιοθέτησαν τις εκτιμήσεις του ΣΟΕ, δίχως περαιτέρω έλεγχο για την ακρίβεια των στοιχείων επί τη βάση των οποίων το Σ.Ο.Ε κατέληξε στις εκτιμήσεις του και αν αυτά εύρισκαν ανταπόκριση στο κείμενο των συμβολαίων. (5)

Επιπλέον, ως προς την μη δημοσίευση της εν λόγω υπουργικής αποφάσεως επιβεβαιώθηκε ότι ως ατομική διοικητική πράξη εκδοθείσα δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. θ' και δ' του ν. 973/1979 που απλώς προέβλεπε την ανάθεση της διαδικασίας ανταλλαγής στην ΚΕΔ δεν απαιτούνταν η δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Τα ανωτέρω συνάγονται από την προαναφερθείσα διάταξη του ν. 973/1979, καθώς επίσης και από τις ισχύουσες κατά τον χρόνο έκδοσής της διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 περ. δ' ν. 301/1976 που ορίζουν ότι «δεν δημοσιεύονται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι ατομικού χαρα-

κτήρα διοικητικές πράξεις, η δημοσίευση των οποίων δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου».

Άλλωστε μετά την ολοκλήρωση των ανταλλαγών των παραλίμνιων εκτάσεων δόθηκε σε ευρεία δημοσιότητα δελτίο τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, δυνάμει του οποίου υπήρξε πληροφόρηση για τα μέχρι εκείνη την στιγμή πεπραγμένα. Κατά συνέπεια ουδείς δικαιούται να μιλάει για εν κρυπτώ διαδικασίες και ουδείς μπορεί να επικαλείται άγνοια της συντελεσθείσας ήδη ανταλλαγής, ιδίως όταν τα επιλεγμένα ακίνητα αφορούν σαν πολλούς νομούς και πλήθος αρμοδίων Υπηρεσιών και κρατικών λειτουργών ανά την επικράτεια.

Υ.2. Ανταλλαγή της Λίμνης Βιστωνίδας, δυνάμει της υπ' αριθμ. 16651/26-7-2006 Κοινής Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών κ. Δούκα και Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μπασιάκου

Η διαδικασία ανταλλαγής της Λίμνης Βιστωνίδας αποφασίσθηκε κατόπιν προβληματισμού, καθώς ήδη είχε εκδοθεί η υπ' αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που αποφαινόταν περί του κοινοχρήστου χαρακτήρα της Λίμνης (λίμνοθάλασσα), αλλά ουδόλως είχε παρεμποδίσει την μεταγενέστερη διοικητική παραδοχή δικαιωμάτων κυριότητας της Ιεράς Μονής επ' αυτής, δυνάμει της υπ' αριθμ. 46/2002 γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και της αποδοχής της τελευταίας με απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Φωτιάδη.

Εν συνεχεία, κατόπιν ερωτήματος του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων απευθυνόμενου προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους εξεδόθη η υπ' αριθμ. 15/2004 γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ, δυνάμει της οποίας του εδόθη η δυνατότητα να αναθέσει στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου την ανταλλαγή εκείνων εκ των παραλίμνιων εκτάσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του εν λόγω Υπουργείου και αναφέρει στο σκεπτικό της επί λέξει ότι : «...η διατυπωθείσα στην υπ. αριθμ 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του ΝΣΚ προ της επιλύσεως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ως άνω εκτάσεων (μεταξύ των οποίων υπό στοιχείο γ' σελ. 8 αναφέρεται και η λίμνη Βιστωνίδα), παρεμπόδιζε κρίση περί του κοινόχρηστου χαρακτήρα της λίμνης, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τρόπος παραχωρήσεως στη Μονή της αποκλειστικής εκμετάλλευσης της λίμνης, ουδόλως κωλύει την εκ μέρους οποιουδήποτε οργάνου του Δημοσίου άσκηση αρμοδιότητας η οποία προϋποθέτει αποκλειστική κυριότητα της Ιεράς Μονής επί των εκτάσεων και της λίμνης έναντι του Δημοσίου», καθώς επίσης και ότι η «αρμοδιότητα για την ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας ανήκει στο Υπουργείο Οικονομικών».

Ενόψει τούτων, ευλόγως δεν ετέθη εκ νέου ερώτημα από τον αρμόδιο Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Δούκα περί της δυνατότητας ανταλλαγής της Λίμνης και περαιτέρω ευλόγως στην υπ' αριθμ. 16651/26-7-2004 Κ.Υ.Α (Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομίας και Οικονομικών), με την οποία ανατέθηκε στην ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής της λίμνης, γίνεται επίκληση της υπ' αριθμ. 15/004 γνωμοδοτήσεως, η οποία περιείχε έρεισμα για την εν λόγω ανταλλαγή.

Εν συνεχεία και στην συγκεκριμένη περίπτωση για την υλοποίηση των ανταλλαγών ακολουθήθηκαν οι ισχύουσες

(5) Πρβλ. κατάθεση πρώην Δ/ντος Συμβούλου ΚΕΔ, κ. Γκράτσιου, στα πρακτικά συνεδρίασης της 2-3-2010 σελ. 162-163

διατάξεις του ν. 973/79, καθώς και των δύο υπουργικών αποφάσεων περί Υπηρεσιακού Κανονισμού Συμβάσεων της ΚΕΔ, και δη η Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης διαβίβαζε στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου τα διαθέσιμα ακίνητα και ακολούθως ο ίδιος τυπικά τα διαβίβαζε με την σειρά του στην ΚΕΔ, η οποία και έκανε την τελική επιλογή των κατάλληλων και πρόσφορων ακινήτων.

γ.3. Υλοποίηση ανταλλαγών

Όσον αφορά το στάδιο υλοποίησης των υπουργικών αποφάσεων περί ανταλλαγών και την σύνταξη των σχετικών συμβολαίων ανέκυψαν κατά περίπτωση σημαντικά ζητήματα που άπτονται της πολεοδομικής, αρχαιολογικής και δασικής νομοθεσίας.

Ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν οι καταθέσεις Δασαρχών (κ.κ. Φουρκιώτη, Φραγκιαδάκη), υπαλλήλων της Δ/σης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης (κ. Μαντέλη), συμβολαιογράφων και δικηγόρων των συμβολαίων (κ.κ. Πελέκη, Χατζηαλεξάνδρου), Προέδρων και Δ/ντων Συμβούλων της Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου (κ.κ. Γκράτσιου, Γκασούκα, Μητρόπουλου), καθώς και του πρώην Υπουργού Πολιτισμού (κ. Βουλγαράκη), εκ των οποίων εν πολλοίς επιβεβαιώθηκαν τα συμπεράσματα στα οποία είχε καταλήξει η πρώτη Εξεταστική Επιτροπή.

Ειδικότερα:

γ.3.1. Από πλευράς πολεοδομικής νομοθεσίας

Από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 2830/2000 (Κώδικας Συμβολαιογράφων) και εκείνων του άρθρου 5 παρ. 1,2,3 του ν. 651/1977 προκύπτει η υποχρέωση σύνταξης τοπογραφικού διαγράμματος σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου και προβλέπεται η υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ή υπομηχανικού περί της δυνατότητας ανοικοδόμησης σύμφωνα με το νόμο 1599/1986 (πρώην Ν.Δ. 105/1969). Εξάλλου με τις ίδιες διατάξεις καθιερώθηκε για τους συμβολαιογράφους η επί πειθαρχική ευθύνη υποχρέωσή τους να αρνούνται την σύνταξη συμβολαίου μεταβίβασης ακινήτων εφόσον δεν προσαρτάται σε αυτό το οικείο βεβαιωμένο τοπογραφικό διάγραμμα. Αυτονόητο είναι ότι δεν καθιερώνεται με την διάταξη αυτή ειδικό καθήκον του συμβολαιογράφου να προσφεύγει οίκοθεν σε γεγονότα κείμενα εκτός των περιλαμβανόμενων στο τοπογραφικό διάγραμμα δηλώσεων και βεβαιώσεων προς έλεγχο τούτων. Ούτε οφείλει ο συμβολαιογράφος να διαπιστώνει την συνδρομή των όρων των ως άνω απαγορεύσεων.

Τέλος, ως ακίνητο, από πλευράς πολεοδομικής νομοθεσίας, νοείται το τμήμα του εδάφους που αποτελεί αυτοτελή, αυθύπαρκτη ενότητα ώστε να έχει ατομικότητα ως πράγμα (Ν. Παπαντωνίου, Γνωμοδότηση, ΝοΒ 1985. 386). Η οριοθέτηση αποτελεί το βασικό στοιχείο με το οποίο το τμήμα του εδάφους αποκτά αυτοτέλεια κατά την έννοια του νόμου (Γ. Μπαλής, Γενικές Αρχές, παρ. 180). Ο Γ.Ο.Κ. (άρθρο 2 εδ. 12 Ν. 1577/1985) δίνει τον ορισμό του γηπέδου ως εννοίας γένους σε σχέση με εκείνης του οικοπέδου. Οικόπεδο είναι η ενιαία αυτοτελής ιδιοκτησία, ήτοι η συνεχόμενη έκταση γης που ανήκει σε ένα και τον αυτό κύριο ή σε πλείονες εξ αδιαιρέτου (ΑΠ. 206/1959, ΝοΒ 1959 σελ. 721).

Με βάση τα προηγούμενα στα ως άνω συμβόλαια ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων περιο-

χών αυτής, νομίμως και προσηκόντως έχει γίνει προσάρτηση των τοπογραφικών διαγραμμάτων που προσκομίστηκαν και προσαρτήθηκαν με τα συμβόλαια, συνταγμένα από τον Τοπογράφο Μηχανικό Νικόλαο Χάκια. Η συμβολαιογράφος είχε υποχρέωση να προσαρτήσει τα τοπογραφικά αυτά στα αντίστοιχα συμβόλαια υπογραμμένα από τους συμβαλλόμενους και την ίδια. Την ευθύνη για την ακρίβεια και την αλήθεια του περιεχόμενου των εγγράφων αυτών με βάση τις ως άνω διατάξεις φέρει ακεραία ο συντάξας τοπογράφος μηχανικός. Από πλευράς πολεοδομικής νομοθεσίας στα συμβόλαια νομίμως προσαρτήθηκε δήλωση του ν. 651/1977 αφού τα ανταλλασσόμενα ακίνητα είναι εκτός σχεδίου.

Τέλος, προφανώς και πρέπει να ερευνηθεί πιθανή παράλειψη για τον έλεγχο της ταύτισης του περιεχομένου κατά το είδος, τη μορφή, το χαρακτήρα και τα λοιπά ποιοτικά χαρακτηριστικά του ακινήτου που απεικονίζεται στο ως άνω τοπογραφικό διάγραμμα και του τοπογραφικού διαγράμματος βάσει του οποίου εκτιμήθηκε η αξία του ανταλλασσόμενου ακινήτου από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών.

γ.3.2 Από πλευράς αρχαιολογικής νομοθεσίας

Κατά την διάταξη του άρθρου 91 του ν. 1892/90 (Α 101) ορίζεται ότι: «Ο Υπουργός Πολιτισμού δύναται με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, να καθορίζει εντός των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων οικισμών ζώνες, στις οποίες, κατά περίπτωση, θα απαγορεύεται παντελώς η δόμηση (ζώνη Α) ή θα επιτρέπεται (ζώνη Β) υπό όρους και περιορισμούς που ορίζονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κατά τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού. Η διαδικασία της οριοθέτησης των ζωνών και του καθορισμού των όρων και των περιορισμών δόμησης, κατά τ' ανωτέρω, πρέπει να ολοκληρωθεί εντός εξαμήνου από της υποβολής της σχετικής προτάσεως από την αρμόδια Αρχαιολογική Εφορεία».

Έτσι το άρθρο 91 του Ν. 1892/1990 θέσπισε διαδικασία καθορισμού προστατευτικών ζωνών στους αρχαιολογικούς χώρους, που βρίσκονται έξω από τα όρια των νομίμων οικισμών, μιας ζώνης απόλυτης απαγόρευσης (Α') και μιας ζώνης σχετικής προστασίας (Β'), όπου η δόμηση θα επιτρέπεται μεν αλλά με όρους και περιορισμούς που θα καθορίζονται από τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού. Στην δεύτερη αυτή ζώνη της σχετικής προστασίας πριν από την θέσπιση των ειδικών όρων και περιορισμών η δόμηση δεν επιτρέπεται με μόνη την τήρηση των κανονιστικών διατάξεων που διέπουν τις σχετικές εκτός σχεδίου χωρίς καμία παρέμβαση του Υπουργού Πολιτισμού αφού μια τέτοια αποδέσμευσή του θα ματαίωνε το σκοπό του καθορισμού της προστατευτικής αυτής ζώνης αλλά ύστερα από άδεια του Υπουργού Πολιτισμού σύμφωνα με το άρθρο 50 του κωδ/νου νόμου 5351/1932. Με την ως άνω παρέμβασή του ο Υπουργός Πολιτισμού μπορεί να επιτρέψει την δόμηση σε ορισμένο ακίνητο με όρους αυστηρότερους εκείνων που διέπουν τις περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός των ορίων των νόμιμα υφισταμένων οικισμών αλλά μπορεί και να την απαγορεύσει εκτιμώντας την θέση του δεδομένου ακινήτου και τις επιπτώσεις του κτίσματος στον αρχαιο-

λογικό χώρο.

Ήδη, ο νόμος 3028/2002 για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, με τη διάταξη του άρθρου 3 εξειδικεύει το περιεχόμενο της προστασίας των αρχαίων μνημείων. Στις διατάξεις δε των άρθρων 12 και 13 με βάση τις ως άνω αρχές, ρυθμίζει την οριοθέτηση των αρχαιολογικών χώρων εν γένει αλλά και ειδικότερα όσων ευρίσκονται εντός οικισμών ή εκτός οικισμών.

Εξάλλου η διάταξη του άρθρου 18 προβλέπει ότι το Δημόσιο μπορεί να προβαίνει με κοινή απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού είτε στην ολική ή στην μερική αναγκαστική απαλλοτρίωση ή και στην απευθείας εξαγορά οποιουδήποτε ακινήτου μέσα στο οποίο υπάρχουν μνημεία, καθώς και παρακειμένων ακινήτων εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την προστασία των μνημείων (παρ.1). Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ή απευθείας εξαγοράς ακινήτου εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο, για την προστασία αρχαιολογικών χώρων ή ιστορικών τόπων ή για την διενέργεια ανασκαφών (παρ.2 εδ.α).

Από τις ως άνω διατάξεις σαφώς προκύπτει ότι δεν εμποδίζεται χάριν της προστασίας αρχαιολογικών ή ιστορικών μνημείων η μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτων που περιβάλλουν αρχαιολογικά μνημεία ή αρχαιολογικούς χώρους που έχουν αναγκαστικά απαλλοτριωθεί.

Υπό τα δεδομένα αυτά η μεταβίβαση τμήματος του υπ' αριθμ. 1193 με ακινήτου του αγροκτήματος Προσφορίου, περιοχής Δήμου Σταγύρου Ουρανούπολης, η οποία έγινε με το υπ' αριθ. 2823/22-5-2007 συμβολαίου ανταλλαγής, δεν πάσχει ακυρότητας εκ του λόγου ότι εντός της εκτάσεως των 8.608,43 τ.μ. του εν λόγω ακινήτου βρίσκονται διάσπαρτα αρχαιολογικά ή ιστορικά μνημεία, τα οποία ασφαλώς ανήκουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου (άρθρο 7 Ν. 3028/2002) και εξηρέθησαν της μεταβίβασης, πλην όμως εκ του λόγου αυτού δεν κωλύεται η μεταβίβασή του υπολοίπου ακινήτου αυτού που περιβάλλει τα εν λόγω μνημεία εφόσον μέχρι της συντάξεως του συμβολαίου δεν είχε απαλλοτριωθεί αναγκαστικά σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

Ο πρώην Υπουργός Πολιτισμού κ. Βουλγαράκης κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 10.05.2010 επανέλαβε ότι η ανταλλαγή έκταση που βρίσκεται γεωγραφικά βόρεια της Ουρανούπολης αποτελεί τμήμα της ευρύτερης περιοχής και εντός αυτής βρίσκονται ορισμένα μεμονωμένα αρχαιολογικά μνημεία, στα οποία δεν προκλήθηκε αλλαγή στην χρήση τους, ούτε κάποιου άλλου είδους επέμβαση που να δικαιολογεί την ενεργοποίηση της αρχαιολογικής νομοθεσίας.

Προς επίρρωση των ισχυρισμών του δε ότι η επίμαχη περιοχή δεν είχε κηρυχθεί αρχαιολογικός χώρος επικαλέστηκε αφενός σχετική απόφαση του ΚΑΣ, αφετέρου δε την από 17.03.2010 απόφαση του νυν Υπουργού Πολιτισμού κ. Γερούλάνου, με την οποία εγκρίνεται το Β'2 στάδιο της Μελέτης «Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού (Γ.Π.Σ) Δήμου Σταγείρων – Ακάνθου», Ν. Χαλκιδικής και προκύπτει ότι ολόκληρη η εν λόγω περιοχή δεν είναι ούτε αρχαιολογικός χώρος, ούτε μνημείο εκτός από ένα μικρό τμήμα της περιοχής στο οποίο βρίσκεται από εξέλιξη το έργο «Αρχαιολογικός Περίπατος Ουρανούπολης» και είναι εκτός των επίμαχων συμβολαίων.

Η κατάθεση αυτή, η οποία ελέγχθηκε, όπως έπρεπε, με κάθε αυστηρότητα, δεν αντικρούσθηκε από την (χωρίς δυνατότητα παραπομπής σε συγκεκριμένες διατάξεις) κατάθεση του Έφορου Αρχαιοτήτων της 10ης Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων με χώρο αρμοδιότητας την Χαλκιδική και το Άγιο Όρος, κ. Ταθλάκη.

Ο τελευταίος κατά την συνεδρίαση της Επιτροπής στις 13.5.2010 ισχυρίσθηκε ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η γνωμοδότηση της Υπηρεσίας του είναι απαραίτητη όταν πρόκειται να επέλθει αλλαγή στην χρήση μιας έκτασης, πλην όμως ουδεμία αναφορά έκανε για διάταξη νόμου από την οποία ρητώς να υπαγορεύεται η προσκομιδή ανάλογης γνωμάτευσης περί χαρακτηρισμού ενός χώρου ως αρχαιολογικού ή μη στην περίπτωση της απλής μεταβίβασης ακινήτου.

Τόνισε δε, σε αντίθεση με την κατάθεσή του ενώπιον της πρώτης Εξεταστικής Επιτροπής, ότι ακόμη και όταν μια περιοχή υπόκειται σε προστασία λόγω της ύπαρξης μνημείων εντός αυτής δεν έπεται ότι απαγορεύεται η μεταβίβασή της, ούτε ότι δεν μπορεί να αξιοποιηθεί υπό όρους.

γ.3.3 Από πλευράς δασικής νομοθεσίας

Κατά τα άρθρα 24 παρ.1 και 117 παρ. 3 του Συντάγματος, με τα οποία η προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων ως στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος έχει αναγορευθεί σε υποχρέωση του Κράτους, δεσμεύουν το νομοθέτη να θεσπίσει πρόσφορα για το σκοπό αυτό μέσα, τα οποία είναι δυνατό να μεταβάλλονται, μόνο όμως υπό την έννοια ότι με την εισαγόμενη νέα ρύθμιση η προστασία των οικοσυστημάτων αυτών δεν θα καθίσταται λιγότερο αποτελεσματική (Στε 4309/2001, 838/2002, πρβλ. ολ. 3754/1981).

Περαιτέρω, με τις ρυθμίσεις του ν. 998/1979 (Α' 289) επιχειρήθηκε η συνολική ρύθμιση της προστασίας των εκτάσεων δασικού χαρακτήρα και προβλέφθηκε η κατάρτιση δασικών χαρτιών, η μέχρι τη δημιουργία δασολογίου προσωρινή διοικητική επίλυση αμφισβητήσεων ως προς το δασικό χαρακτήρα εκτάσεως από δασικά διοικητικά όργανα και η κήρυξη δασικών εκτάσεων ως αναδασωτέων. Κατά την προβλεπόμενη στο άρθρο 14 του νόμου ειδική διοικητική διαδικασία, το αρμόδιο διοικητικό όργανο προβαίνει προσωρινά, μέχρι την κατάρτιση του δασολογίου, σε διαπίστωση αν μια έκταση αποτελεί ή όχι, κατά τον χρόνο ασκήσεως της αρμοδιότητάς του, δασικό οικοσύστημα, προκειμένου να παρασχεθεί στην έκταση αυτή η οφειλόμενη κατά το Σύνταγμα προστασία (ΣτΕ 3317/2003, πρβλ. 838/2002, 4309/2001). Η απόφαση του δασάρχη και των οικείων επιτροπών σχετικά με το χαρακτήρα ορισμένης εκτάσεως ως δασικής ή μη πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένη με την περιγραφή της μορφολογίας του εδάφους, του είδους, της συνθέσεως, της πυκνότητας και των ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών της βλάστησης. Η αιτιολογία αυτή μπορεί να συμπληρώνεται και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

Επίσης, κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρ. 3 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3208/2003, η οποία επαναλαμβάνει ρύθμιση της προϊσχύσας δασικής νομοθεσίας (άρθρ. 45 παρ.2, 3 ν. 4173/1929, Α' 205, άρθρ. 1 παρ.2, 3 ν.δ. 86/1969, Α' 7) για την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού και τα

εντός ή υπεράνω δασών και δασικών εκτάσεων ορεινά χορτολιβαδικά εδάφη, που δεν έχουν ξυλώδη (υψηλή ή θαμνώδη), αλλά ποώδη ή φρυγανώδη βλάστηση και, συνεπώς, δεν υπάγονται στις κατηγορίες των εκτάσεων δασικού χαρακτήρα που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (πρβλ. ΣτΕ 1309/2005, 1417/2003), δεδομένου ότι και τα ορεινά αυτά χορτολιβαδικά εδάφη αποτελούν ευπαθή οικοσυστήματα που συνδέονται με το δασικό οικοσύστημα των γύρω εκτάσεων και χρήζουν προστασίας (ΣτΕ 1309/2005). Τα εδάφη δε αυτά υπάγονται στο θεσπιζόμενο από το νόμο καθεστώς προστασίας των δασών και δασικών εκτάσεων σύμφωνα και με τον προαναφερόμενο νεότερο νόμο (ν. 3208/2003).

Τέλος, στη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 3147/2003 (Α' 135/5-6-2003), προβλέπεται ότι: «7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Ν.1734/1987, ο χαρακτηρισμός από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων και τις Επιτροπές Οριστικών Διανομών, ως προς τη μορφή των εκτάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο διανομής, σύμφωνα με τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας, είναι έγκυρος και δεσμευτικός και δεν επανεξετάζεται από τα όργανα της Διοίκησης. Εκτάσεις στις οποίες έγινε κτηνοτροφική αποκατάσταση και χαρακτηρίστηκαν από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων ως χερσόλιβαδα της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του Ν. 4173/1929 (ΦΕΚ 205 Α') υπάγονται στις εκτάσεις που αναφέρονται στην περίπτωση β της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του Ν. 998/1979». Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με τη διάταξη του αρ. 117 παρ. 1 του Συντάγματος, η απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων δεσμεύει τα αρμόδια δασικά όργανα ως προς το ζήτημα της ιδιοκτησίας της εκτάσεως και ως προς το επιτρεπτό της χρήσης, για την οποία είχε αρχικώς γίνει η αποκατάσταση με την απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων. Για το χαρακτηρισμό όμως της εκτάσεως αρμόδια παραμένουν τα κατά το ν. 998/1979 όργανα, με τη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος.

Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι ο δασάρχης είναι αρμόδιος να χαρακτηρίσει περιοχή ή τμήμα της επιφανείας της ως δάσος ή δασική έκταση, ανεξαρτήτως ζητημάτων κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων επ'αυτής. Επί των ζητημάτων αυτών αρμόδια για να γνωμοδοτούν είναι τα Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών, που επιλαμβάνονται μόνο όταν συντρέχουν τέτοια ζητήματα επί δασών ή δασικών εκτάσεων που έχουν ήδη χαρακτηριστεί ως τέτοια από τα αρμόδια όργανα (άρθρο 8 Ν. 998/1979, ΣτΕ 4755/1995, ΕλλΔνη 37.856). Από τις προηγούμενες διατάξεις σαφώς και αδιατάκτως προκύπτουν τα εξής:

Από ουδεμία διάταξη της ισχύουσας Δασικής Νομοθεσίας απαγορεύεται μεταβίβαση δάσους ή δασικής έκτασης, αν και έχει υποστηριχθεί και η άποψη ότι τα δάση είναι κοινόχρηστα και άρα εκτός συναλλαγής πράγματα (βλ. Γ. Καρακώστα «Περιβάλλον και Αστικό Δίκαιο» σελ. 28).

Αντιθέτως, η διάταξη του άρθρου 280 παρ. 3 Ν.Δ. 86/1969, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 13 του Ν.Δ. 996/1971, ορίζει ότι: «επί μεταβιβάσεως κυριότητας οιοδήποτε ετέρου εμπραγμάτου δικαιώματος επί δάσους ή δασικής εκτάσεως αιτία πωλήσεως, δωρεάς, προικούς ή ετέρας πράξεως εν ζωή, ο μεταβιβάζων υποχρεούται όπως, κατά την τυχόν κατάρτισιν του προσυμφώνου, ως και κατά την κατάρτισιν του οριστικού συμβολαίου, προ-

σαγάγη επί ποινή απολύτου ακυρότητας της δικαιοπραξίας, εις τον συμβολαιογράφο, υποχρεούμενον να κάμνη μνείαν εν τω συμβολαίω, δήλωσιν του συντεταγμένην κατά τα οριζόμενα εν τω ν.δ. 105/1969, εν η να δηλούται ότι ουδέποτε το Δημόσιον διεξεδίκησε κυριότητα ή έτερον εμπράγματον δικαίωμα του μεταβιβάζοντος επ'αυτής.

Αυτονόητο είναι ότι τέτοια υποχρέωση δεν υφίσταται όταν μεταβιβάζον είναι αυτό το ίδιο το Ελληνικό Δημόσιο.

- Δεν απαιτείται προσκομιδή και προσάρτηση στο μεταβιβαστικό συμβόλαιο βεβαίωση του αρμοδίου Δασαρχείου.

- Δεν μεταβιβάζεται ούτε αλλοιώνεται η μορφή του ακινήτου, δια του συμβολαίου καθόσον μάλιστα η δασική μορφή ενός ακινήτου είναι ζήτημα πραγματικό και δεν εξαρτάται ούτε επηρεάζεται από τις δηλώσεις.

- Τέλος, δεν είναι νόμω δυνατός ο αποχαρακτηρισμός δάσους με συμβολαιογραφική πράξη των συμβαλλομένων.

Όμως υπό το πρίσμα των ως άνω διατάξεων αμφιλεγόμενη είναι η νομιμότητα της συμβάσεως ανταλλαγής ακινήτων που καταρτίσθηκε με το υπ'αριθμ. 2823/22-5-2007 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αθηνών Αικατερίνης Πελέκη – Βουλγαράκη στο μέτρο που μεταξύ των ανταλλασσομένων ακινήτων περιλαμβάνεται και τμήμα του υπ'αριθμ. 1153μη ακινήτου, του αγροκτήματος Προσφόριον Ουρανούπολης, το οποίο έχει έκταση 8.608.430 τ.μέτρα και το οποίο κατά μεν την προσαρτώμενη στο συμβόλαιο κατά το Ν.651/1977 υπεύθυνη δήλωση του συντάξαντος του από 23-3-2007 τοπογραφικού διαγράμματος του τοπογράφου μηχανικού Ν.Κιάκα, ευρίσκεται εκτός Γ.Π.Σ. και είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, κατά δε την υπ'αριθμ. Φ.21/16-3-2007 έκθεση εκτιμήσεως του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών αποτελεί δασική έκταση 10.691, 43 στρεμμάτων παρά τον οικισμό της Ουρανούπολης Δήμου Σταγείρων Ακάνθου, ή αντίστοιχα της εκτάσεως Κάτω Σούλι Γραμματικού κ.λ.π.

γ.3.4 Με δεδομένο ότι τα στοιχεία ήταν ελλιπή μέχρι τη σύνταξη του συμβολαίου προκύπτει ανάγλυφα και το πρόβλημα το οποίο ανεδείχθη κατά τη διαδικασία στις **εκτιμήσεις από το ΣΟΕ**, όπου μόνο σε μία περίπτωση εκτιμήτρια αναζήτησε πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία για ακίνητο το οποίο της ανετέθη να εκτιμήσει. Αξίζει να σημειωθεί ότι ήταν και το μόνο το οποίο δεν ανέφερε ως αιτία εκτίμησης την ανταλλαγή αλλά την αξιοποίηση. Οι υπόλοιποι εκτίμησαν ότι η αυτοψία επαρκούσε για ασφαλή εκτίμηση.

Κατά γραμματική, συστηματική και τεολογική ερμηνεία των διατάξεων των άρθρ. 39 παρ. 2 και 3 του ν. 1041/1980, 2 του πδ 226/1992 και 2 του πδ 105/1999 η σύσταση και η λειτουργία του ΣΟΕ αποβλέπει στην εγκυρότητα και αξιοπιστία των πορισμάτων των διενεργούμενων, μεταξύ άλλων, εκτιμήσεων προσδιορισμού της αγοραίας αξίας των μεταβιβαζομένων από το Δημόσιο ή νηδδ ακινήτων, σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα ελεγκτικά πρότυπα και τους όρους που τίθενται από την εσωτερική και κοινοτική νομοθεσία. Για την επίτευξη του προαναφερόμενου στόχου τα μέλη του ΣΟΕ, πρόσωπα με αυξημένα επαγγελματικά προσόντα, ασκούν το έργο τους με υπευθυνότητα, οφείλουν δε να καταβάλλουν τη μέγιστη δυνατή επιμέλεια, να συλλέγουν και να αξιολογούν τα απαραίτητα σε αυτούς στοιχεία και να συντάσσουν αυτοπροσώπως τις εκθέσεις εκτιμήσεως.

Επομένως η αποτίμηση της αξίας των ανταλλαχθέντων ακινήτων από τους Ορκωτούς Εκτιμητές, χωρίς τήρηση

των παραπάνω, και ειδικότερα χωρίς συλλογή και αξιολόγηση των απαραίτητων στοιχείων, συνιστά τουλάχιστον βαρύτατη αμέλεια των ανωτέρω προσώπων.

Σε ό,τι αφορά στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, αυτό είναι όργανο διοίκησης και ελέγχου του Σ.Ο.Ε. κατά το άρθρο 2 του Ν. 2515/1997. Κατά το ίδιο άρθρο, οι ορκωτοί εκτιμητές ασκούν δημόσιο λειτούργημα, είναι ελεύθεροι επαγγελματίες και δεν έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας με το Σ.Ο.Ε. Οι δε αρμοδιότητες του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών διαλαμβάνονται στο άρθρο 4 του Π.Δ. 279/1979. Έτσι, το Εποπτικό Συμβούλιο ασκεί εποπτεία και έλεγχο επί του Σώματος και επιβλέπει το ασκούμενο από τους ορκωτούς εκτιμητές έργο για την τήρηση των νόμων και κανόνων της επαγγελματικής δεοντολογίας. Σύμφωνα με αυτό, η εποπτεία του Εποπτικού Συμβουλίου επί των ορκωτών εκτιμητών αφορά την άσκηση ελέγχου νομιμότητας και όχι την άσκηση ελέγχου σκοπιμότητας επί του περιεχομένου των εκθέσεων εκτίμησης για τις οποίες οι συντάκτες ορκωτοί εκτιμητές φέρουν ακέραια την ευθύνη. Η άσκηση ελέγχου και εποπτείας από το Εποπτικό Συμβούλιο δεν μπορεί να προσβάλλει τον πυρήνα της νομοθετικά κατοχυρωμένης ανεξαρτησίας των ορκωτών εκτιμητών. Από τη διαδικασία προέκυψε ότι το Εποπτικό Συμβούλιο του Σ.Ο.Ε., μετά τη δημοσιότητα που πήρε το θέμα, εξάντλησε τα όρια των αρμοδιοτήτων του προβαίνοντας σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες από το Νόμο. Πιο συγκεκριμένα, έδωσε εντολή στα όργανα του Σώματος για τη διεξαγωγή δύο εσωτερικών ελέγχων (ΕΔΕ). Επίσης ζήτησε την προσφυγή σε εξωτερικό εκτιμητικό φορέα διεθνούς κύρους για τον λεπτομερή έλεγχο των εκθέσεων εκτίμησης που συντάχθηκαν από τους ορκωτούς εκτιμητές του ΣΟΕ.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου και τις έγγραφες εκτιμήσεις οι ορκωτοί εκτιμητές «παραδέχονται ότι πράγματι είχαν ελλιπή στοιχεία αλλά θεώρησαν κάνοντας παραδοχές ότι μπορούσαν να ολοκληρώσουν την εκτίμηση». Ο ίδιος όταν πλέον έχει λάβει η υπόθεση ευρεία δημοσιότητα αναθέτει, στις 26/9/08, στην εταιρεία AMERICAN APPRAISAL την επανεξέταση και επισκόπηση των Εκθέσεων Εκτίμησης οκτώ ακινήτων. Η εταιρεία δεν προβαίνει σε εξ υπ' αρχής αξιολόγηση αλλά σε έλεγχο των διατιθέμενων προς αυτήν στοιχείων και τονίζει ότι αποτιμά με βάση τις παραδοχές της αυτοψίας των προηγούμενων εκτιμητών στα ακίνητα, υπονοώντας σαφώς τα ελλιπή δεδομένα. Ταυτόχρονα εντοπίζει τις αδυναμίες παραδοχής και εκτιμήσεων κινδύνου βάσει της οποίας συντάχθηκε η δεύτερη εκτίμηση της λίμνης Βιστωνίδας και Νταλιάνη(Φ.21.11/1/6726/5-9-06).

Με δεδομένο ότι τα ακίνητα τα οποία αντηλλάγησαν ήταν λιγότερα αυτών που εκτιμήθηκαν είναι προφανές ότι ένα κριτήριο επιλογής αποτελούσε και το ύψος της εκτίμησης, ώστε το σύνολο των ανταλλασσόμενων να είναι ισάξιο με την αποτίμηση της λίμνης.

Κανείς από τους εμπλεκόμενους δεν ανέφερε πίεση ανωτέρου του ή πολιτικού προσώπου με κανένα τρόπο ή μορφή.

Όσον αφορά ειδικότερα, τις εκτιμήσεις του Σ.Ο.Ε για την συνολική αξία των ανταλλαγέντων ακινήτων και τις αποκλίσεις των εκτιμήσεών του με αυτές της Δ.Ο.Υ, για

λόγους αποφυγής επαναλήψεων αναφερόμαστε και δια του παρόντος στο πόρισμα της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής, και δη στην οικεία θέση ΜΕΡΟΣ Β' παρ. ΙΔ (6).

γ.3.5. Ως προς το Ολυμπιακό ακίνητο απεδείχθη ότι η ΚΕΔ ήταν αυτή που το υπέδειξε στην Ιερά Μονή, κατόπιν αποφάσεως του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Συγκεκριμένα, κατά την διαδικασία ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής απεδείχθη ότι η ΚΕΔ παρά το γεγονός ότι είχε παραχωρήσει το εν λόγω ακίνητο στο Υπουργείο Εργασίας προς χρήση, ακολούθως με νεότερη απόφαση του Δ.Σ αποφάσισε να προβεί στην ανταλλαγή του με την Ιερά Μονή.

Επίσης, στην απόφαση του Δ.Σ της ΚΕΔ για την ανταλλαγή του συγκεκριμένου ακινήτου αναφερόταν ρητά ότι το ακίνητο θα χρησιμοποιηθεί από την Μονή για την στέγαση Ιδρύματος, όρος ο οποίος ουδέποτε τηρήθηκε εκ μέρους της Μονής, η οποία έσπευσε αμέσως να το μεταβιβάσει.

Παρά ταύτα προέκυψε ότι η ΚΕΔ αφενός δεν περιέλαβε σχετικό όρο στο συμβόλαιο, αφετέρου δε, αφότου έλαβε γνώση της εν λόγω μεταβίβασης, δεν προέβη σε οποιαδήποτε ενέργεια αποτροπής ή διαμαρτυρίας διεκδικώντας το ακίνητο που είχε παραχωρήσει για συγκεκριμένο σκοπό στην Μονή.

Αξιοσημείωτα δε είναι τα συμπεράσματα που εξήχθησαν κατά την εξέταση του Διευθυντή Διαχείρισης στην ΚΕΔ, κ. Μητρόπουλου, κατά την συνεδρίαση της 5.3.2010.

Από την κατάθεση του μάρτυρα διεφάνη ότι η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔ για την ανταλλαγή του Ολυμπιακού ακινήτου δεν προήλθε από νομότυπη συνεδρίαση, αφού παρά το ότι η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου προβλέπεται από τον Κανονισμό της ΚΕΔ ως εννεαμελής, στην προκειμένη συνεδρίαση τα παρόντα μέλη ήταν μόλις πέντε τον αριθμό. Η δε συνεδρίαση, κατόπιν αξιολόγησης των σχετικών πρακτικών, εκτιμήθηκε ότι δεν πρέπει να διήρκησε πάνω μερικά λεπτά παρά την σοβαρότητα της ανταλλαγής (7).

Για την ανταλλαγή του εν λόγω ακινήτου αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα όσα κατετέθησαν από τους μάρτυρες η συντήρηση του Ολυμπιακού Ακινήτου ήταν εξαιρετικά δαπανηρή για την ΚΕΔ, η οποία για να χρηματοδοτήσει το Ολυμπιακό Ακίνητο δανειοδοτήθηκε με το ποσόν των 56.100.000€ και με υποχρέωση τοκοχρεωλύσεων ετησίως 3.500.000€, ως προκύπτει και από την υπ' αριθμ. 2/1135/0025/8-1-2003 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Συγκεκριμένα, η απόφαση για την κατασκευή του Ολυμπιακού Ακινήτου στο Δήμο Αχαρνών και την μετέπειτα αξιοποίηση του ως κτίριο για τη στέγαση του Υπουργείου Εργασίας ήταν της Διυπουργικής Επιτροπής Συντονισμού και Οργάνωσης Ολυμπιακών Αγώνων. Η λύση που προκρίθηκε στις Αχαρνές, υλοποιήθηκε σε οικόπεδο, το οποίο απαλλοτριώθηκε το 1999 από τον ΟΕΚ με 34 ευρώ /τμ δηλαδή συνολικά περί το 1.500.000 €, ενώ η ΚΕΔ αναγκάστηκε να το αγοράσει από τον ΟΕΚ το 2002 αντί τιμήματος 12.700.000 δανειζόμενη στην ουσία 11.000.000€ και πριμοδοτώντας έμμεσα τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας. Καίτοι το ζήτημα αυτό διαφεύγει του πλαισίου της παρού-

(6) Πρβλ. σελ. 73-76 πορίσματος προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής.

(7) Πρβλ. πρακτικά συνεδρίασης της 5.3.2010 σελ. 27-34

σης Εξεταστικής, δημιουργεί έντονες ενδείξεις τέλεσης αδικημάτων από προηγούμενες διοικήσεις της ΚΕΔ και του Ο.Ε.Κ.

Τα τεύχη δημοπράτησης αλλά και την ευθύνη για την παρακολούθηση του έργου ανέλαβε το ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΧΩΡΙΟ για τα οποία αμείφθηκε με το ποσό των 2.000.000€ περίπου.

Η κατασκευή του Ο.Α. τελικά κόστισε άλλα 32.000.000€ (29.000.000 η αρχική σύμβαση και άλλα 3.000.000 η μεταολυμπιακή χρήση με τις αναθεωρήσεις) πλέον Φ.Π.Α., με τον ανάδοχο εργολάβο να έχει αίτημα για καταβολή επί πλέον 10.000.000 και το Δημόσιο να αρνείται να κάνει οριστική παραλαβή λόγω σοβαρών κακοτεχνιών. Τελικώς εν όψει της διαδικασίας ανταλλαγής η ανάδοχος κατασκευάστρια κοινοπραξία περιόρισε τις απαιτήσεις της στο €1.000.000.

Συνολικά, δηλαδή, το Ο.Α. μέχρι τη στιγμή της ανταλλαγής είχε κοστίσει στο Ελληνικό Δημόσιο το απολύτως υπερβολικό ποσό των 54.328.000 (μέρος των οποίων οι τόκοι για την κάλυψη του δανείου που ανέλαβε η ΚΕΔ) με αντικειμενική αξία ΔΟΥ κατά το συμβόλαιο ανταλλαγής 18.078.148€. Να τονιστεί δε ότι το συγκεκριμένο ακίνητο έχει στατική επάρκεια μόνο για χρήσεις γραφείου άρα είναι και χαμηλότερου κόστους έναντι άλλων πλέον εμπορικών χρήσεων.

VIII. ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ κ. ΜΠΕΖΑ ΠΕΡΙ ΑΝΑΚΛΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ κ.κ ΔΡΥ και ΦΩΤΙΑΔΗ

Την 3.10.2008 εξεδόθη η υπ' αριθμ. 1098315/6443/Α0010/3.10.2008 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Μπέζα, δυνάμει της οποίας για λόγους προστασίας της δημόσιας περιουσίας και για σοβαρούς και προφανείς λόγους δημοσίου συμφέροντος ανεκλήθησαν οι τρεις προηγούμενες Υπουργικές αποφάσεις των κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη, με τις οποίες είχαν γίνει δεκτές οι γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Δημοσίου επί της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων της.

Η εν λόγω απόφαση αποτέλεσε την πρώτη ενέργεια που έλαβε χώρα εκ μέρους της Διοίκησης μέσα σε χρονική περίοδο μιας δεκαετίας προς την κατεύθυνση της αμφισβήτησης των δικαιωμάτων που διεκδικούσε μέχρι τότε η Μονή επί των ακινήτων του Δημοσίου.

Κι ενώ η εν λόγω απόφαση θα έπρεπε να τύχει ευρύτατης αποδοχής λόγω της ανατροπής που επέφερε στο καθεστώς που μέχρι τότε είχε δημιουργηθεί σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου, αμφισβητείται έντονα μέχρι και σήμερα.

Συγκεκριμένα, ως προς την εν λόγω απόφαση απασχόλησαν την Εξεταστική Επιτροπή τα εξής:

(α) Εθίγη για ακόμη μια φορά το γεγονός ότι με την εν λόγω απόφαση δεν ανεκλήθη και η απόφαση του κ. Δούκα, δυνάμει της οποίας είχε γίνει αποδεκτή η υπ' αριθμ. 26/2004 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων.

Πλην όμως η εν λόγω γνωμοδότηση, η οποία εξεδόθη επί της αιτήσεως επανεξέτασης των παλαιότερων γνωμο-

δοτήσεων του εν λόγω Συμβουλίου που υπέβαλε ο κ. Φωτιάδης δεν παρήγαγε έννομα αποτελέσματα. Με την γνωμοδότηση αυτή το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο αποφαινόταν ότι είχε λάβει υπόψη του τις ενστάσεις των φορέων και των πραγματικών περιστατικών στα οποία αναφερόταν ο κ. Φωτιάδης με την αίτησή του και ότι δεν υφίστατο λόγος επανεξέτασης των γνωμοδοτήσεων.

Ώστε η υπουργική απόφαση του κ. Δούκα, που αποδέχτηκε την ως άνω γνωμοδότηση, σε καμία περίπτωση δύναται να θεωρηθεί ότι παρήγαγε έννομα αποτελέσματα και ως εκ τούτου θα ήταν ελάσσονος, αν όχι μηδενικής σημασίας η ανάκλησή της.

Είναι αδύνατο δε να διαφύγει της προσοχής ότι η νέα ηγεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ουδόλως έχει προβεί μέχρι και σήμερα στην ανάκληση της εν λόγω απόφασης παρά την παρέλευση οκτώ και πλέον μηνών, παρά την ύψιστη προτεραιότητα που απέδωσε στην σύσταση και δεύτερης Εξεταστικής Επιτροπής για την διερεύνηση της υπόθεσης της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου η νέα Κυβέρνηση και παρά την εμμονή των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής που προέρχονται από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ να θίγουν το εν λόγω θέμα της μη ανάκλησης της απόφασης του κ. Δούκα από τον κ. Μπέζα.

Το εν λόγω γεγονός επεσήμανε μάλιστα και ο ίδιος ο κ. Δούκας κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 3.05.2008 όπου επί λέξει ανέφερε: «...Να σας πω και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε; Την απόφασή μου αυτή δεν την έχει ανακαλέσει ακόμα η Κυβέρνηση. Δεν καταλαβαίνω καν γιατί τη συζητάμε. Έχουν περάσει οκτώ μήνες διακυβέρνησης με τη νέα Κυβέρνηση και αυτή η απόφαση δεν έχει ανακληθεί. Παραμένει ως έχει. Αν ήταν κάπως επιληψιμη, έστω την περασμένη εβδομάδα, τον περασμένο μήνα -τον πρώτο μήνα, αφού ήταν πλέον τόσο ψηλά αυτή η υπόθεση στην ατζέντα της Κυβέρνησης να την ξεκαθαρίσει- δεν θα έπρεπε να την είχε ανακαλέσει; Η απόφαση, τώρα που μιλάμε εδώ, δεν έχει ανακληθεί και παρακαλώ ειδοποιείτε τους αν χρειάζεται να την ανακαλέσουν, αν αυτό συμφέρει το δημόσιο».

Επιπρόσθετα, ο νυν Υπουργός Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 11.05.2010, ερωτηθείς εάν έχει προβεί ο ίδιος στην ανάκληση της απόφασης του κ. Δούκα ή αν στην περίπτωση που δεν το έχει πράξει αυτό σημαίνει πως ασπάζεται το σκεπτικό του κ. Μπέζα, επέδειξε άγνοια για το θέμα επιβεβαιώνοντας όμως ότι έχει προβεί σε μία ανάκληση και μόνο, ήτοι αυτή της αποδοχής του κ. Παπαθανασίου που αφορούσε την υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (8).

(β) Επίσης, κατά την διαδικασία ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής τέθηκε το ζήτημα της νομιμότητας της εν λόγω ανάκλησης.

Συγκεκριμένα, την Εξεταστική Επιτροπή απασχόλησε το θέμα της διαδικασίας της απευθείας ανάκλησης που επέλεξε ο κ. Μπέζας για τις τρεις εγκριτικές υπουργικές αποφάσεις σε αντιστοιχία με την αντίστροφη διαδικασία που ακολουθήθηκε από τον κ. Φωτιάδη δια της υποβολής αιτήματος επανεξέτασης προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων.

(8) Πρβλ. κατάθεση κ. Παπακωνσταντίνου κατά την συνεδρίαση της 11.05.2010 σελ. 160-161

Ως ήδη αναλυτικώς αναφέρεται ανωτέρω ο χαρακτήρας των ανακληθεισών υπουργικών αποφάσεων αμφισβητείται, και δη από έγκριτες προσωπικότητες της νομικής επιστήμης που κατέθεσαν στην Εξεταστική Επιτροπή και υποστήριξαν ότι δεν ήταν απαραίτητη η τήρηση της διαδικασίας στην οποία προέβη ο κ. Φωτιάδης, ενώ είναι νομικά πλήρης και ισχυρή η απευθείας ανάκληση, στην οποία προέβη ο κ. Μπέζας. (9)

Αξίζει να επισημανθεί ότι για την διαδικασία της απευθείας ανακλήσεως ερωτήθηκε και ο νυν Υπουργός Οικονομικών, κ. Παπακωνσταντίνου, κατά την συνεδρίαση της 11.05.2010, καθώς και ο ίδιος προέβη σε απευθείας ανάκληση της αποδοχής του προκατόχου του κ. Παπαθανασίου της γνωμοδότησης της Ολομελείας του Ν.Σ.Κ.

Ο νυν Υπουργός απέφυγε να χαρακτηρίσει ευθέως ως σύννομη ή μη την επιλογή της συγκεκριμένης διαδικασίας από τον κ. Μπέζα, πλην όμως ισχυρίστηκε ότι ο ίδιος ακολούθησε μία διαδικασία δύο βημάτων, ήτοι την αναστολή της διαδικασίας υλοποίησης της γνωμοδότησεως της Ολομελείας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από την Γενική Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας και το Νομικό Συμβούλιο και εν συνεχεία την ανάκληση της αποδοχής της εν λόγω γνωμοδότησης (10).

Στην πραγματικότητα, η διαδικασία ανάκλησης που τηρήθηκε εκ μέρους του κ. Μπέζα δεν έγκειται μόνο στην έκδοση της πολυσυζητηθείσας υπουργικής απόφασεως, αλλά σε μια σειρά ενεργειών με απώτερο στόχο την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα τους κατάσταση και την προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου.

Ειδικότερα, οι ενέργειες στις οποίες προέβη άμεσα ο κ. Μπέζας ως Υφυπουργός Οικονομικών ήταν οι εξής:

i) Στις 18.9.2008 ανέπεμψε όλες τις γνωμοδοτήσεις των ετών 1998, 2002, 2002 και 2004 στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων, προκειμένου να τις επανεξετάσει από μηδενική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τα διαλαμβανόμενα στις εισαγγελικές παραγγελίες, και δη με την επισήμανση – εντολή προς τον Γενικό Δ/νη Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων για την συγκρότηση του Συμβουλίου με διαφορετική σύνθεση από εκείνη της έκδοσης των επίμαχων γνωμοδοτήσεων.

Επί της εν λόγω αναπομπής εξεδόθη το καλοκαίρι του 2009 η υπ' αριθμ. 13/2009 γνωμοδότηση, δυνάμει της οποίας το Συμβούλιο απεφάνθη ότι αφενός λόγω της ανάκλησης των εγκριτικών των επίμαχων γνωμοδοτήσεων υπουργικών αποφάσεων εκ μέρους του Υφυπουργού (πρβλ. κατωτέρω υπό στοιχείο iv.) εξέλιπε το αντικείμενο της επανεξέτασης (ήτοι επί της ουσίας είχαν ανακληθεί και οι αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις), αφετέρου δε επειδή η υπόθεση εκκρεμούσε στα Δικαστήρια το Συμβούλιο αδυνατούσε να επιληφθεί της ουσίας της υποθέσεως.

ii) Δόθηκε εντολή προς όλες τις συναρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες όπως παράσχουν στους Εισαγγελείς όλα τα στοιχεία που κρίνονταν αναγκαία για την υποβοήθηση της έρευνάς τους.

iii) Δόθηκε εντολή στην Οικονομική Επιθεώρηση (υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών να διερεγγήσει κατά απόλυτη προτεραιότητα έλεγχο, προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι δύο εμπλεκόμενοι στις

συναλλαγές φορείς (Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου και Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών) ενήργησαν εντός του πλαισίου λειτουργίας τους και αν με τις πράξεις τους έβλαψαν ή όχι το δημόσιο συμφέρον.

iv) Λόγω της κλιμάκωσης της εντάσεως και του μεγέθους της ενασχόλησης των Μ.Μ.Ε με την συγκεκριμένη υπόθεση, προέβη στην ανάκληση των τριών επίμαχων υπουργικών αποφάσεων για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με το ισχύον νομολογιακό πλαίσιο του ΣτΕ.

Σημειωτέον, ότι η εν λόγω υπουργική απόφαση σημειώθηκε στο περιθώριο των οικείων βιβλίων των Υποθηκοφυλακείων Ξάνθης και Κομοτηνής, καθώς επίσης και κοινοποιήθηκε στις αρμόδιες Κτηματικές Υπηρεσίες, στην ΚΕΔ και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η εν λόγω ανακλητική απόφαση ήταν και η μοναδική από πλευράς διοίκησης, εντός χρονικού διαστήματος μιας δεκαετίας, που έθιγε τα φερόμενα και ανύπαρκτα δικαιώματα της Μονής και για τον λόγο αυτό άλλωστε προσεβλήθη με αίτηση ακυρώσεως της τελευταίας ενώπιον του ΣτΕ.

Όσον αφορά δε την εν λόγω αίτηση ακυρώσεως ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κ. Τζεφεράκος σχολίασε, σε σχετική ερώτηση κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στις 16.02.2010, ότι η απόφαση ανάκλησης του κ. Μπέζα νομικά ήταν πλήρης και η προσφυγή της Μονής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν έχει τύχη, καθώς η εν λόγω απόφαση δεν είναι αμιγώς διοικητική πράξη. (11)

v) Στις 18.11.2008 ο κ. Μπέζας ενέκρινε το πρακτικό της Ολομελείας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δυνάμει του οποίου εκρίθη ότι επί των αγωγών ιδιωτών που επρόκειτο να εκδικαστούν ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης κατά την δικάσιμο της 11.12.2008 και με αίτημα την αναγνώριση της κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί των επιδικών ακινήτων, το Ελληνικό Δημοσίο θα πρέπει να καταθέσει προτάσεις. Η έγκριση του εν λόγω πρακτικού καθόρισε εφεξής και την εν γένει στάση του Ελληνικού Δημοσίου έναντι των διεκδικήσεων της Ιεράς Μονής, και

vi) Σε συνέχεια της προαναφερθείσας ανακλητικής υπουργικής απόφασεως, καθώς και της υπ' αριθμ. 1/16.09.2008 αποφάσεως του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, με την οποία απαγορευόταν η εκποίηση όλων των ακινήτων της Μονής Βατοπεδίου που αποτέλεσαν αντικείμενο ανταλλαγής, ο κ. Μπέζας εξέδωσε εγκύκλιο προς τις Δ.Ο.Υ, προκειμένου να απαγορευθεί η παραλαβή δηλώσεων φόρου δωρεάς και μεταβίβασης των ακινήτων, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο ανταλλαγής, για την μεταβίβαση αυτών με χαριστική ή επαχθή αιτία.

ΙΧ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ

Στις 30.9.2008 το ΠΑ.ΣΟ.Κ κατέθεσε στην Βουλή Πρόταση Νόμου με θέμα «*Ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν την κυριότητα της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίων εκτάσεων, την ανταλλαγή ακινήτων μεταξύ του Ελληνικού*

(9) Πρβλ. καταθέσεις Προέδρου Ν.Σ.Κ κ. Τζεφεράκου στην συνεδρίαση της 16.02.2010 σ.93-97, Καθηγητή κ. Σταθόπουλου στην συνεδρίαση της 17.02.2010 σ.182-183

(10) Πρβλ. κατάθεση κ. Παπακωνσταντίνου στην συνεδρίαση της 11.05.2010 σελ. 162-167

(11) Πρβλ. κατάθεση κ. Τζεφεράκου κατά την συνεδρίαση της 16.02.2010 σελ. 95

Δημοσίου και της Ιεράς Μονής του Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους και συναφείς διατάξεις».

Η εν λόγω πρόταση νόμου συζητήθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής κατά την συνεδρίαση της 27.11.2008.

Σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις και την αιτιολογική έκθεση της εν λόγω πρότασης νόμου προβλεπόταν η δια νόμου απευθείας ανάκληση, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, των κάθε είδους διοικητικών πράξεων που αφορούσαν άμεσα ή έμμεσα την αναγνώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου στην λίμνη Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες εκτάσεις, καθώς και των κάθε είδους διοικητικών πράξεων που αφορούσαν την ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου.

Παρατηρητέα ως προς τις περιλαμβανόμενες στην εν λόγω πρόταση διατάξεις τυγχάνουν τα εξής:

Αναγνωρίζεται σαφώς ότι οι υπουργικές αποφάσεις των Υπουργών του ΠΑ.ΣΟ.Κ κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη αποτέλεσαν τις πράξεις, δυνάμει των οποίων αναγνωρίστηκε διοικητικά η κυριότητα της Ιεράς Μονής επί της Λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων. Από μια απλή ανάγνωση της αιτιολογικής εκθέσεως συνάγεται σαφώς ότι οι εν λόγω αποφάσεις αποτέλεσαν, κατά συνομολόγηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ, την «νομική και λογική προϋπόθεση της ανταλλαγής και το δικαιοπρακτικό της θεμέλιο» (12).

Αυτός ήταν άλλωστε και ο λόγος που δεν ανακλήθηκε με την απόφαση του κ. Μπέζα και η υπουργική απόφαση του κ. Δούκα [πρβλ. ανωτέρω VIII (α)]

Παραβιάζονται Συνταγματικές διατάξεις λόγω παρέμβασης στο έργο της δικαστικής εξουσίας, όταν με διάταξη Νόμου ορίζεται η ακύρωση των συμβολαίων που πραγματοποιήθηκαν ακόμη και με καλόπιστους τρίτους. Η διάγνωση της ακυρότητας συμβολαίων και δικαιοπραξιών εναπόκειται αποκλειστικά στις αρμοδιότητες της δικαστικής εξουσίας (13).

Χαρακτηρίζεται από πρωτοφανή προχειρότητα όταν π.χ. στην παρ. 5 αυτής ορίζεται πως όλα τα ακίνητα μετά την ακύρωση των συμβολαίων επανέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου ή της ΚΕΔ. Στην πραγματικότητα στο σημείο αυτό η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση παραγνωρίζει τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 973/1979, όπου προβλέπεται ότι η ΚΕΔ είναι διαχειριστής και όχι κυρία των ακινήτων του Δημοσίου (14).

Είναι αόριστη και ασαφής η ρύθμιση που προτείνει ως προς τα δικαιώματα των τρίτων που συναλλάχθηκαν όχι μόνο με την Μονή, αλλά και με τους διαδόχους της. Ενδεικτικό της ατέλει της εν λόγω πρότασης νόμου ως προς την προστασία των συμφερόντων του Δημοσίου είναι το γεγονός ότι δεν προβλέπει την δυνατότητα να υπεισέλθει το Δημόσιο σε συμβάσεις της Μονής που είχαν ως αντικείμενο την ανέγερση οικοδομών με το σύστημα της αντιπαροχής.

Τυγχάνει άκαιρη, καθώς ήδη έχουν ανακληθεί οι υπουργικές αποφάσεις που αναγνώριζαν από πλευράς της Διοίκησης την κυριότητα της Μονής επί των επίμαχων εκτάσεων, δυνάμει της από 3.10.2008 ανακλητικής αποφάσεως του κ. Μπέζα.

Παρά ταύτα είναι απορίας άξιο το γεγονός ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ μετά από οκτώ ολόκληρους μήνες διακυβέρνη-

σης δεν έχει προβεί στην νομοθετική ρύθμιση που ως Αντιπολίτευση είχε προτείνει και υποστηρίζει με σθένος.

Προς τούτο μάλιστα ερωτήθηκε κατά την εξέτασή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 11.05.2010 και ο νυν Υπουργός Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου, ήτοι για τον λόγο που μέχρι σήμερα δεν έχει προβεί στην νομοθετική ρύθμιση που είχε προβάλλει ως θέση του το ΠΑ.ΣΟ.Κ ευρισκόμενο στην Αντιπολίτευση.

Με την απάντηση του κ. Υπουργού επιβεβαιώθηκε η ορθότητα της θέσης που είχε προβάλλει κατά την συζήτηση της πρότασης νόμου η Ν.Δ ως κυβερνώσα παράταξη, καθώς ο κ. Παπακωνσταντίνου, αν και είχε υπογράψει την τότε υποβληθείσα πρόταση νόμου, σήμερα υποστήριξε πως υπάρχουν δύο επιστημονικές απόψεις, εκ των οποίων η μία υποστηρίζει ότι είναι επικίνδυνο να παρέμβει με νόμο η Πολιτεία σε ζητήματα ιδιοκτησίας, τα οποία αμφισβητούνται και για τα οποία μόνη αρμόδια είναι η δικαστική εξουσία (15).

Χ. ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 312/2009 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1396/9.3.1/9-12-2008 επιστολή της που απηύθυνε προς τον Υπουργό Οικονομικών η Ιερά Μονή πρότεινε στο Ελληνικό Δημόσιο την επιστροφή όλων των ακινήτων των οποίων απέκτησε την κυριότητα δια των ανταλλαγών με τις λιμνιαίες και παραλίμνιες εκτάσεις της λίμνης Βιστωνίδας, χωρίς να απαιτεί από αυτό την αναγνώριση της «κυριότητάς» της επί των ως άνω εκτάσεων, το ιδιοκτησιακό καθεστώς των οποίων θα κριθεί από τα Δικαστήρια.

Επισημαινόνταν δε, στην εν λόγω επιστολή ότι η επιστροφή μπορεί να γίνει με οποιονδήποτε τρόπο προτείνει το Ελληνικό Δημόσιο, μεταξύ των οποίων είναι και οι περιεχόμενοι στις από 17.10.2008 προτάσεις των νομικών της συμβούλων που συνόδευσαν την επιστολή.

Ακολούθως, ο τέως Υπουργός Οικονομικών, κ. Αλογοσκούφης, υπέβαλε το υπ' αριθμ. 9533 Ε.Μ./10.12.2008 ερώτημα προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, προκειμένου να λάβει γνωμοδότηση σχετικά με τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω επιστολή της Ιεράς Μονής, επί του οποίου εξεδόθη η υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Η εν λόγω γνωμοδότηση αποτέλεσε ζήτημα μείζονος σημασίας για την Εξεταστική Επιτροπή, καθώς αφορά το θέμα της επιστροφής των ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο ετέθη προς διερεύνηση ειδικώς και με την πρόταση για την σύσταση της Επιτροπής.

Το γεγονός δε της μειοψηφίας ορισμένων εκ των μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και της ανάκλησης της αποδοχής της από τον νυν Υπουργό Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου στις 12-2-2010 με επισημειωματική πράξη, ως ήταν εύλογο προκάλεσαν πλείστα και ενδιαφέροντα ερωτήματα προς αναζήτηση της πιο συμφέρουσας λύσης για το Ελληνικό Δημόσιο και την κατοχύρωση της δημόσιας περιουσίας.

α. Συνοπτική περιγραφή των απόψεων της πλειοψη-

(12) Πρβλ. σελ. 1 και 2 αιτιολογικής εκθέσεως πρότασης νόμου.

(13) Πρβλ. σελ. 2 αιτιολογικής εκθέσεως και παρ. 3 της πρότασης νόμου.

(14) Πρβλ. παρ. 5 προτάσεως νόμου.

(15) Πρβλ. πρακτικά συνεδρίασης της 11.05.2010 σελ. 173

φίας και μειοψηφίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Από τις καταθέσεις μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που μετείχαν κατά την συνεδρίαση της Ολομέλειας για την έκδοση της επίμαχης γνωμοδότησης, όπως των κ.κ. Τζεφεράκου, Κιούση, Γεωργακόπουλου, Αναστασόπουλου, Θεοφανόπουλου, καθώς επίσης και των κ.κ. Σταθόπουλου (ομότιμου Καθηγητή Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και πρώην Υπουργού Δικαιοσύνης) και Χειμώνα (παρέδρου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους) προέκυψαν τα ακόλουθα:

Οι κατηγορίες των ακινήτων που είχαν μεταβιβαστεί προς την Ιερά Μονή και στις οποίες αφορούσε η πρόταση της τελευταίας ήταν τέσσερις, και δη η πρώτη και βασική κατηγορία ήταν τα ακίνητα τα οποία η Μονή είχε στην κατοχή της και δεν τα είχε μεταβιβάσει σε τρίτους, η δεύτερη ήταν τα ακίνητα που η Μονή είχε μεταβιβάσει σε τρίτους, η τρίτη κατηγορία ήταν τα ακίνητα που είχαν αποκτήσει τρίτοι δια μεταβιβάσεως από την Ιερά Μονή και είχαν αρχίσει να ανοικοδομούνται και η τέταρτη κατηγορία ήταν δύο ακίνητα που είχαν δοθεί με το σύστημα της αντιπαροχής. (16)

Η πρόταση που απηύθυνε η Ιερά Μονή προς το Ελληνικό Δημόσιο αφορούσε:

i) Την επιστροφή των ακινήτων που είχε στην κατοχή της και δεν είχε μεταβιβάσει προς τρίτους (Ουρανούπολης, Λαυρίου, Γραμματικού Αττικής).

ii) Για τα ακίνητα που είχε μεταβιβάσει προς τρίτους προσφερόταν στην επιστροφή του τιμήματος που είχε εισπράξει, προκειμένου να επιστραφούν στο Ελληνικό Δημόσιο (Ολυμπιακό Ακίνητο Θρακομακεδόνων),

iii) Για τα ακίνητα που είχαν μεταβιβαστεί προς τρίτους και είχαν αρχίσει να ανοικοδομούνται προσφερόταν στην απόδοση στο Ελληνικό Δημόσιο του τιμήματος που είχε λάβει από την αγοραπωλησία τους και ήταν μεγαλύτερο από την αντικειμενική τους αξία (73 οικοπέδα του Νομού Θεσσαλονίκης), και

iv) Για τα οικοπέδα που είχαν δοθεί με αντιπαροχή προσφερόταν στην απόδοση του ποσοστού που θα δικαιούτο η Μονή από την αντιπαροχή, ώστε να το διαχειριστεί το Ελληνικό Δημόσιο (2 οικοπέδα Ραιδεστού και Πανοράματος Θεσσαλονίκης).

Οι όροι που θα αναγράφονταν στις σχετικές συμβάσεις για την πλήρη κατοχύρωση του Δημοσίου και την επαναφορά των πραγμάτων στην προ της εκδόσεως των γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων κατάσταση, αναφέρθηκαν λεπτομερώς από τον Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του κράτους, κ. Αναστασόπουλο, στην κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 18.02.2010.

α.1. Άποψη πλειοψηφίας

Η άποψη της πλειοψηφίας υποστηριζόμενη από τους κ.κ. Τζεφεράκο και Αναστασόπουλο (Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αντιστοίχως) ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής καταδείχτηκε ως η πλέον συμφέρουσα για το Ελληνικό Δημόσιο υπό το πρίσμα της επιστροφής όλων των ακινήτων που αντηλλάγησαν στην κατοχή του Ελληνικού Δημοσίου δια της

συντομοτέρας οδού.

Κατά την άποψη των ως άνω μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η Ιερά Μονή Βατοπεδίου μετά την ex tunc ανάκληση των υπουργικών αποφάσεων που αποτέλεσαν το νόμιμο έρεισμα των ανταλλαγών (ανάκληση κ. Μπέζα) απογυμνωνόταν από κάθε διοικητικής αναγνωρισθέν δικαίωμα επί των ανταλλαγόντων εκτάσεων και ως εκ τούτου η αναδρομική ανατροπή των εννόμων συνεπειών επέφερε και την ακυρότητα των ανταλλαγών.

Υποστηρίχθηκε, επίσης, ότι η προταθείσα διαδικασία επιστροφής των ακινήτων δια της συνάψεως συμβάσεως με τους όρους που διαλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συνιστά την πιο άρτια λύση από νομοτεχνικής άποψης, καθώς αφενός εξυπηρετεί την απαιτούμενη δημοσιότητα και διαφάνεια, αφετέρου εξασφαλίζει την έμμεση ομολογία της Μονής για την ανυπαρξία αιτίας στις ανταλλαγές των ακινήτων.

Σύμφωνα με τους ανωτέρω, οι όροι θα αφορούσαν στην οικειοθελή ανάκληση των εκατέρωθεν δηλώσεων περί ανταλλαγής, μεταβιβάσεων, παραδόσεως κ.λ.π, στην παράδοση προς το Ελληνικό Δημόσιο της κατοχής όλων ακινήτων περιήλθαν στην Ιερά Μονή με ταυτόχρονη αμετάκλητη δήλωση εκ μέρους της ότι δεν κατέχει κανένα τίτλο, αποξενώνεται από κάθε δικαίωμα κυριότητας, νομής και κατοχής και αναγνωρίζει ότι το Ελληνικό Δημόσιο είναι αποκλειστικός κύριος, νομέας και κάτοχος αυτών, στην παραίτηση της Μονής από κάθε δικαίωμα να ζητήσει ακύρωση των συμβολαίων για οποιαδήποτε αιτία και τέλος στην ρητή δήλωση του Δημοσίου ότι έχει την κυριότητα, νομή και κατοχή της Λίμνης, των εντός αυτής νησίδων και των παραλίμνιων εκτάσεων και δεν αναγνωρίζει ότι η Μονή είχε ή απέκτησε ποτέ δικαίωμα επ' αυτών (17).

Για τις περιπτώσεις δε των τρίτων που είχαν αποκτήσει ακίνητα από την Μονή και δεν δέχονταν να τα επιστρέψουν, η άποψη της πλειοψηφίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είναι να προβεί το Ελληνικό Δημόσιο σε δικαστική διεκδίκηση των ακινήτων προβάλλοντας το δικαίωμα της κυριότητάς του επί της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων, δεδομένου ότι η έλλειψη κυριότητας της Μονής επ' αυτών συνεπάγεται ακυρότητα των συμβάσεων πώλησης προς τρίτους.

Επίσης, να ζητήσει την θέση τους υπό δικαστική μεσεγγύηση, να απαγορευθεί η έκδοση οικοδομικών αδειών και να ανακληθούν οι εκδοθείσες με παράλληλη διακοπή τυχόν εκτελούμενων οικοδομικών εργασιών λόγω έλλειψης κυριότητας των ιδιοκτητών μετά παρεμπόμποντα έλεγχο από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.

Κατά τον τρόπο αυτό εάν η Μονή δεν αποδεχόταν τους όρους για τις παραλίμνιες εκτάσεις, η επιδικία θα παρέμενε μόνο γι' αυτές, για τις οποίες σε κάθε περίπτωση είχε ξεκινήσει και εκκρεμούσε στο Εφετείο, ενώ παράλληλα εάν εξακολουθούσε να διεκδικεί και την Λίμνη θα αναγκαζόταν να προσφύγει στα Δικαστήρια για να την διεκδικήσει.

Ως προς την Λίμνη υποστηρίχθηκε ότι αυτή δεν αποτέλεσε αντικείμενο διερεύνησης από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, πλην όμως υπογραμμίστηκε ο κοινόχρηστος χαρακτήρας της, ενώ για τις παραλίμνιες εκτάσεις και την

(16) Πρβλ. κατάθεση κ. Αναστασόπουλου κατά την συνεδρίαση της 18.2.2010

(17) Πρβλ. κατάθεση κ. Αναστασόπουλου κατά την συνεδρίαση της 18-2-2010 σελ. 17

υφιστάμενη εκκρεμοδικία στο Εφετείο Ροδόπης, τονίστηκε η ήδη εκδοθείσα ευνοϊκή απόφαση για τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου.

α.2. Άποψη μειοψηφίας

Η άποψη των μειοψηφησάντων μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κ.κ. Γεωργακόπουλου και Κιούση, με την οποία συντάχθηκε και ο Πάρεδρος κ. Χειμώνας υποστηρίχθηκε, επίσης, ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής διαφοροποιούμενη από την άποψη της πλειοψηφίας κυρίως ως προς το ότι θα έπρεπε η Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους να εξετάσει και να αποφανθεί επί των ιδιοκτησιακών ζητημάτων της υποθέσεως, ήτοι επί της κυριότητας των ακινήτων, καθώς και επί του ζητήματος της φύσης, του χαρακτήρα, της ισχύος και των εννόμων συνεπειών των υπουργικών αποφάσεων και των γνωμοδοτήσεων των ετών 1998, 2002, 2003 και 2004, που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Ν. 1539/38.

Η ανωτέρω κρίση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους θα έδιδε σαφή ανταπάντηση στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, ενόψει της επαπειλούμενης προσφυγής της στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια, αλλά και θα ενίσχυε τις θέσεις του Δημοσίου κατά την εκδίκαση της υπόθεσης ενώπιον του Εφετείου Ροδόπης.

Ως εκ τούτου, κατά την άποψη της μειοψηφίας, υποστηρίχθηκε ότι η πλέον ενδεικνυόμενη για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου λύση είναι η άσκηση αγωγών κατά της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου και επιπλέον η θέση τους στο μεταξύ υπό καθεστώς δικαστικής μεσεγγύησης και η ανάκληση των οικοδομικών αδειών για όσα εκ των ακινήτων έχουν εκδοθεί οικοδομικές άδειες λόγω έλλειψης κυριότητας των δικαιούχων των εν λόγω αδειών.

Κατά την συνεδρίαση της Εξεταστικής Επιτροπής στις 17.2.2010, ζητήθηκε η προσωπική άποψη και του ομότιμου καθηγητή της Νομικής Σχολής Αθηνών και πρώην Υπουργού Δικαιοσύνης, κ. Σταθόπουλου, για την λύση που θεωρεί πιο συμφέρουσα για το Ελληνικό Δημόσιο.

Υποστήριξε ότι η γνώμη της μειοψηφίας διασφαλίζει καλύτερα τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς για την επέλευση συμβιβασμού θα πρέπει τα συμβαλλόμενα μέρη να έχουν να δώσουν κάτι και η Μονή στην προκειμένη περίπτωση δεν έχει κάτι για να δώσει, εκτός από το να αναγνωρίσει την κυριότητα του Δημοσίου. Επί λέξει δε ανέφερε: «...νομίζω ότι το δημόσιο το συντομότερο πρέπει να προσφύγει στη δικαιοσύνη με αναγνωριστική αγωγή, εκτός εάν η Μονή εξωδίκως λύσει το θέμα αναγνωρίζοντας την κυριότητα του δημοσίου και στη Λίμνη και τις παραλίες εκτάσεις» (18).

Επιπλέον, αξιολόγησε θετικά την ανακλητική απόφαση του κ. Μπέζα υπογραμμίζοντας πως και ο ίδιος εάν ήταν Υπουργός θα ανακαλούσε τις «παράνομες εγκρίσεις» (19).

Τέλος, σε ερώτηση για την προσφυγή στις δικαστικές διαδικασίες για το σύνολο των ακινήτων ή για τον περιορισμό της δικαστικής διαμάχης μόνο στα επίδικα ακίνητα, επί λέξει απάντησε τα εξής: «Είναι αυτονόητο ότι εάν μπορούμε να περιορίσουμε την δικαστική διαμάχη, η οποία θα είναι και χρονοβόρος και ένα τμήμα της αντιδικίας να λυθεί συμβιβαστικά, είναι καλύτερο και αυτό μπορεί να αφορά

τα ακίνητα ή ορισμένα από τα ακίνητα που έχει ακόμα η Μονή, τα οποία της τα είχε μεταβιβάσει εγκύρως το δημόσιο, στους Θρακομακεδόνες, στην Ουρανούπολη. Εάν σε αυτά συμφωνεί η Μονή, ας λυθεί αυτό το θέμα και να προχωρήσουμε για τα υπόλοιπα» (20).

6. Ανάκληση της υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Η ως άνω γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έγινε αποδεκτή την 4-9-2009 από τον τότε Υπουργό Οικονομικών κ. Παπαθανασίου και ακολούθως διαβιβάστηκε στην Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας για τις νόμιμες ενέργειες.

Η εν λόγω υπηρεσία με το υπ' αριθμ. 1113707/7374/A0010/23.11.2009 έγγραφό της ζήτησε από την Ιερά Μονή Βατοπεδίου να της γνωστοποιήσει εγγράφως εάν αποδέχεται την απόδοση των ακινήτων υπό τους διαλαμβανόμενους στην ανωτέρω γνωμοδότηση όρους.

Το έγγραφο αυτό της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας κοινοποιήθηκε και στο Γραφείο του Υπουργού κ. Παπακωνσταντίνου, ο οποίος στις 9-12-2009 απέστειλε στην ως άνω Υπηρεσία το υπ' αριθμ. πρωτ. 3005/9-12-2009 έγγραφό του, με το οποίο της ζητούσε να αναστείλει άμεσα κάθε διαδικασία υλοποίησεως της γνωμοδότησης αυτής.

Στην συνέχεια στις 12-2-2010, ο Υπουργός κ. Παπακωνσταντίνου προέβη σε ανάκληση της εν λόγω γνωμοδότησης με επισημειωματική πράξη, την οποία και γνωστοποίησε στον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Τζεφεράκο, δυνάμει του υπ' αριθμ. πρωτ. Α.Π 2429/12-2-2010 εγγράφου του ζητώντας του μεταξύ άλλων όπως προβεί στην άσκηση κάθε ενδεικνυόμενης δικαστικής ενέργειας, ενώπιον οιοδήποτε αρμοδίου δικαστηρίου για την αναγνώριση, διεκδίκηση και εν γένει διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου επί των ακινήτων, καθώς και στην συγκρότηση Ομάδος Εργασίας εκ μέρους του υπό την εποπτεία και τον συντονισμό του για την λεπτομερή αποτύπωση των δικαστικών και διοικητικών ενεργειών.

Το εν λόγω έγγραφο σχολιάστηκε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής από τον ίδιο τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Τζεφεράκο, κατά την συνεδρίαση της 16.02.2010, καθώς είχε παραληφθεί εκ μέρους του την ίδια ημέρα.

Ο ανωτέρω επεσήμανε για το έγγραφο του κ. Παπακωνσταντίνου τα εξής: «...Η ανάκληση σημαίνει ότι ο Υπουργός δεν αποδέχεται την πλειοψηφία... Κατόπιν αυτού επιλέγει την σύγκρουση – εντός εισαγωγικών- με την Μονή και καμία συμβιβαστική ενέργεια- έστω κι αν τα προσφέρει και να προσφύγει το Δημόσιο δια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σε άσκηση αγωγής για όσα είναι τα ακίνητα και οπουδήποτε είναι αυτά... Αυτές οι οδηγίες – και διαφωνώ με αυτό που είπε κάποιος από τους Βουλευτές ότι είναι σαφείς- είναι πολύ γενικές. Και τολμώ από αυτή τη στιγμή να σας πω ότι και εγώ που θα συγκροτήσω την ομάδα εργασίας και θα αποτελείται μόνο από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.. θα πω στην ομάδα εργασίας ακριβώς αυτό που λέει εδώ, να κάνετε έτσι και να

(18) Πρβλ. πρακτικά συνεδριάσεως της 17.2.2010 σελ. 157

(19) Πρβλ. πρακτικά συνεδριάσεως της 17.2.2010 σελ. 165

(20) Πρβλ. πρακτικά συνεδριάσεως της 17.2.2010 σελ. 167

ενημερώνετε κάθε δύο μήνες τον Υπουργό και εμένα. Αυτό θα τους πω, γιατί δεν μπορώ να λάβω εγώ υπόψη την ιδιαιτερότητα του κάθε ακινήτου. Κατ' αρχήν, δεν ξέρω πού βρίσκονται τα ακίνητα, πού τα έχει η Μονή. Αυτό είναι το συμπέρασμα από το έγγραφο του Υπουργού. Καταλήγει να γίνει δικαστικός αγώνας. Και όπως αντιλαμβάνεστε, θα γίνει για το καθένα ακίνητο και βάσει της δωσιδικίας του ακινήτου, όπου είναι αυτά τα ακίνητα. Απορρίπτει, δηλαδή, τη συμβιβαστική πρόταση της Μονής. Η πλειοψηφία αντιθέτως την έβρισκε συμφέρουσα για να αποφύγει την δίκη. Διότι το προέχον στην περίπτωση αυτή ήταν να επιτραφούν τα ακίνητα. ... Το ζήτημα ήταν γι' αυτά που εδόθησαν σε ανταλλαγή. Και αυτά νομίζω ότι ήταν καλύτερα να τα πάρει τώρα και στο χέρι, διότι αυτές οι δικαστικές υποθέσεις θα κρατήσουν πέντε, δέκα χρόνια, δεν ξέρω πόσο ακριβώς. Και ως τότε θα είναι όλα μετέωρα».

Κατόπιν τούτου, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής στην συνεδρίαση της 11.05.2010 σχετικά με την ανάκληση της γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τον ελλοχεύοντα κίνδυνο ήττας του Ελληνικού Δημοσίου τόσο στο πλαίσιο της εθνικής δικαιοσύνης, όσο και ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (ΕΣΔΑ) με την επιλογή του της διάνοιξης δικαστικών αγώνων, κατέθεσε ότι ο Υπουργός έχει πάντα πολιτική ευθύνη όταν παίρνει μια απόφαση και στο τέλος κρίνεται.

Όμως, προέκυψε ότι ο κ. Υπουργός, καίτοι έλαβε μια υψηλού ρίσκου πολιτική απόφαση, ουδεμία έγγραφη άποψη – γνωμοδότηση - διαβεβαίωση διαθέτει από συνεργάτες του, από την οποία να προκύπτει ότι έγινε στάθμιση των πιθανοτήτων καλής εξέλιξης της αρξάμενης δικαστικής διαμάχης μεταξύ της Μονής και του Ελληνικού Δημοσίου, και ιδιαίτερα δεν ελήφθη η παραμικρή πρόνοια για την πιθανολόγηση της έκβασης της θέδαιης προσφυγής της Μονής στο ΕΣΔΑ.

Στο ίδιο πλαίσιο ο κ. Παπακωνσταντίνου ερωτήθηκε για την άποψη του καταθέσαντος ομότιμου Καθηγητή και πρώην Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Σταθόπουλου σχετικά με την απόφαση ανάκλησης του κ. Μπέζα, και δη σχετικά με την άποψη του κ. Σταθόπουλου ότι η εν λόγω απόφαση ήταν νομικά πλήρης και δεν χρειαζόταν καμία άλλη περαιτέρω ενέργεια για να συμπληρωθεί.

Από τις απαντήσεις του κ. Υπουργού διεφάνη ότι ως πολιτική ηγεσία δεν έπραξε κάποια ενέργεια που να συμπληρώνει τυχόν ελλείψεις του κ. Μπέζα, γεγονός που αποδεικνύει ότι δεν τέθηκε ζήτημα οιασδήποτε νομικής πλημμέλειας ή παράλειψης εκ μέρους του κ. Μπέζα από την νέα ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών.

Επιπλέον, τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής απασχόλησε διαζόντως η πορεία και η εξέλιξη των αγωγών του Ελληνικού Δημοσίου, δεδομένου ότι η Ομάδα Εργασίας σύμφωνα με τα όσα κατέθεσε ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών έχει συσταθεί από 19.2.2010.

Ως προς το εν λόγω ζήτημα κατά παραδοχή του κ. Υπουργού υπάρχει μια καθυστέρηση στο έργο της Ομάδας, καθώς έχει ήδη παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών από την συγκρότησή της (21), ενώ ως προς την κατεύθυνση της λήψης ασφαλιστικών μέτρων εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου δεν έχει υπάρξει καμία πρωτοβουλία μέχρι σήμερα.

Χαρακτηριστική τέλος, ήταν η απάντηση του κ. Υπουργού για τα μέλη που απαρτίζουν την Ομάδα Εργασίας, όπου επί λέξει απάντησε ως εξής: «... Δεν έχω ακόμη προσδιορίσει στην επιστολή μου τον ακριβή αριθμό των μελών. Ελπίζω ότι ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους μπορεί να πάρει αυτή την απόφαση».

ΧΙ. ΕΛΕΓΧΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

α. Έλεγχοι ειδικού συνεργείου Τράπεζας της Ελλάδος

Οι κινήσεις των λογαριασμών της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου που ανοίχθηκαν δείχνουν ανάγλυφη την εικόνα της έντονης οικονομικής δραστηριότητας της Μονής. Προκαλεί κατάπληξη πώς ένα μοναστήρι αναπτύσσει πολυσχιδή επενδυτική δραστηριότητα συναλλασσόμενο με υπεράκτιες εταιρείες.

Κατά την προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή, προκειμένου να εξεταστούν σε βάθος και στο συντομότερο δυνατό χρόνο οι εν λόγω λογαριασμοί, ζητήθηκε η συνδρομή της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία συγκρότησε προς τούτο συνεργείο ειδικευμένων στελεχών, τα οποία συνέταξαν σχετικό πόρισμα που κατέθεσε στην Επιτροπή.

Το πολυδαίδαλο και πολυσύνθετο της οικονομικής διαχείρισης της Ιεράς Μονής καταδεικνύεται από το γεγονός ότι τα στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος κατέθεσαν ότι για να ολοκληρώσουν σε βάθος ανάλυση των λογαριασμών θα απαιτηθεί περαιτέρω χρόνος.

Για τον λόγο αυτό άλλωστε και ανετέθη εκ νέου ο περαιτέρω έλεγχος στο ειδικό συνεργείο της Τράπεζας της Ελλάδος, ώστε να υπάρξει ενδελεχής έρευνα σε οιαδήποτε στοιχεία δεν κατέστη εφικτό να πραγματοποιηθεί έλεγχος λόγω της στενότητας του χρονοδιαγράμματος της προηγούμενης Επιτροπής.

Τα αποτελέσματα που κατέδειξε ο έλεγχος των λογαριασμών, τόσο από το προηγούμενο, όσο και από το νεοσυσταθέν συνεργείο της Τράπεζας της Ελλάδος, εστιάζονται στα εξής:

- Η IMB διακινεί συχνά μεγάλα ποσά σε μετρητά. Υπάρχει ανάληψη ως και δυο εκατομμυρίων με αυτό τον τρόπο, ενώ αρκετά συχνές είναι αναλήψεις εκατοντάδων χιλιάδων, είτε από μοναχούς, είτε από το δικηγόρο της Μονής.

- Διακινούνται από και προς λογαριασμούς της IMB μεγάλα ποσά χωρίς να υπάρχει αιτιολόγηση προς τούτο. Οι κινήσεις αυτές γίνονται με χρεώσεις ή πιστώσεις προσώπων εμπιστοσύνης της Μονής, οι οποίοι εμφανίζονται και στις συναλλαγές με ακίνητα, όπως οι εταιρείες Torcaso, GDS, κλπ.

- Από τις κινήσεις των λογαριασμών και την περαιτέρω σχετική έρευνα της Εξεταστικής Επιτροπής διαπιστώθηκαν εταιρικά σχήματα, στα οποία η IMB με τον ένα ή τον άλλο τρόπο εμπλέκεται και τα οποία συναλλάσσονται με την IMB ή ως αγοραστές ή πωλητές ακινήτων. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της συμμετοχής της IMB (μέσω της εταιρείας – διαχειριστού Rassadel) στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΑΝΘΕΜΙΑΣ του Ομίλου Πάπισσα, αλλά και στον ίδιο τον Όμιλο προς τον οποίο η Μονή πουλά ακίνητα. Πουλά δηλαδή ακίνητα προς εταιρικά σχήματα, στα οποία μετέχει και η ίδια, ώστε να γεννώνται αμ-

φιβολίες για τη διαφάνεια των συναλλαγών ενός ΝΠΔΔ.

Η Μονή Βατοπεδίου απολαμβάνει μη ευχερώς εξηγήσιμης και ιδιαιτέρως ευνοϊκής μεταχείρισης από τουλάχιστον μέρος του Τραπεζικού συστήματος και αυτό έπρεπε και πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω.

• Δεν διαπιστώθηκαν κινήσεις προς λογαριασμούς πολιτικών προσώπων. Πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι κατετέθησαν χρήματα προς τη συμβολαιογράφο της ΙΜΒ κ. Αικ. Πελέκη, τα ποσά όμως αυτά ανταποκρίνονται στα συμβολαιογραφικά έξοδα, όπως προκύπτει και από τα παραστατικά, τα οποία η κα Πελέκη κατέθεσε. Η Εξεταστική Επιτροπή αναγκάστηκε να αφιερώσει αρκετό χρόνο στην πτυχή αυτή, καθώς τόσο η κα Πελέκη όσο και ο δικηγόρος της ΙΜΒ Δημ. Πελέκης στις αρχικές τους καταθέσεις ανέφεραν διαφορετικά εισπραχθέντα ποσά από αυτά που προέκυψαν από την αναφορά των στελεχών της Τράπεζας της Ελλάδος.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, η συμμετοχή της μέσω κυπριακών εταιριών, σε ομίλους εταιριών, σε κατασκευαστικές, επενδυτικές, αναπτυξιακές και λοιπές δράσεις προκαλούν το δημόσιο αίσθημα και την θρησκευτική συνείδηση των πολιτών, και έπρεπε και πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω.

6. Φορολογικοί Έλεγχοι

Οι φορολογικοί έλεγχοι της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου και των φυσικών και νομικών προσώπων που εμπλέκονταν με τις δραστηριότητες της Μονής διακρίνονται σε ελέγχους που ακόμη και σήμερα διεξάγονται κατ' εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης, σε ελέγχους που διεξάγονται με εντολή της Διεύθυνσης Επιθεώρησης, σε ελέγχους που διεξάγονται με εντολή της Διεύθυνσης Ελέγχου και σε ελέγχους που διεξάγονται από την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε).

Κατά την διερεύνηση του θέματος των φορολογικών ελέγχων από την Εξεταστική Επιτροπή, ανέκυψε το ζήτημα του από Απρίλιο 2009 ενημερωτικού σημειώματος της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών απευθυνόμενο προς τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Μπέζα, το οποίο επεστράφη ανυπόγραφο από τον ίδιο στις 30-9-2009.

Δυνάμει του εν λόγω ενημερωτικού σημειώματος η ως άνω υπηρεσία πρότεινε την συγκρότηση δύο (2) Ειδικών Συνεργείων Ελέγχου για την διενέργεια ελέγχων σε όλα τα εμπλεκόμενα φυσικά και νομικά πρόσωπα και για όλα τα φορολογικά αντικείμενα της εν λόγω υπόθεσης.

Ο κ. Μπέζας κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής στην συνεδρίαση της 4.5.2010, ερωτώμενος για το εν λόγω έγγραφο ισχυρίστηκε ότι κατά την χρονική περίοδο που το παρέλαβε, βρισκόντουσαν ήδη σε εξέλιξη οι προαναφερθέντες έλεγχοι, οπότε και η σύσταση ειδικών συνεργείων θα προκαλούσε εν τοις πράγμασι πάρα πολλά προβλήματα στην πρόοδο των ελέγχων (22).

Επεσήμανε, επίσης, ότι η σύσταση Ειδικών Συνεργείων ελέγχων, αφενός δεν προέκυπτε ως αναγκαία από την απλή ανάγνωση του εγγράφου, στο οποίο αναφερόταν ότι μόνο η Δ.Ο.Υ Κοζάνης είχε ζητήσει την σύσταση ειδικού συνεργείου, αφετέρου ο συντάκτης του εγγράφου κ. Μι-

χαλόπουλος σε καμία από τις συναντήσεις που είχε, στην συνέχεια, μαζί του δεν του εξήγησε επαρκώς την αναγκαιότητα της συστάσεώς τους.

Άλλωστε, η σύσταση Ειδικών Συνεργείων Ελέγχου προβλέπεται όλως εξαιρετικώς από την Φορολογική Νομοθεσία, καθώς κάθε φορά που μία Δ.Ο.Υ δηλώνει αδυναμία για την διενέργεια ελέγχου ο αρμόδιος Υπουργός δεν συστήνει αμέσως ειδικό συνεργείο, αλλά υπάρχει μια σειρά από ενέργειες που πρέπει να γίνονται για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα (23).

Κατόπιν των ανωτέρω από τις καταθέσεις των μαρτύρων ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, και δη του κ. Μιχαλόπουλου, Γενικού Διευθυντή Φορολογικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών, κατά την συνεδρίαση της 3.03.2010, προέκυψε ότι ο τελευταίος αφότου επεστράφη ανυπόγραφο το εν λόγω έγγραφο από τον κ. Μπέζα ενημέρωσε προφορικά τον νέο Υπουργό Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου στις 9.10.2009 και ακολούθως απέστειλε και στον ίδιο ενημερωτικό σημείωμα στις 13.10.2009.

Μετά την κατάθεση του ως άνω μάρτυρα, και δη στις 12.03.2010, ο Υπουργός κ. Παπακωνσταντίνου κοινοποίησε στον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής το με αριθμ. πρωτ. 4074/12.03.2010 έγγραφό του, δυνάμει του οποίου ενημέρωνε ότι έδωσε εντολή για την συγκρότηση δύο κλιμακίων που θα διερευνήσουν τις φορολογικές πτυχές της Μονής Βατοπεδίου.

Αξίζει να επισημανθεί ότι το εν λόγω έγγραφο υπεγράφη από τον κ. Παπακωνσταντίνου έξι μήνες αφότου διαβιβάστηκε εις αυτόν και μία μόλις εβδομάδα μετά την κατάθεση του ως άνω μάρτυρα ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής.

Σε σχετική ερώτηση για την εξαμηνή καθυστέρηση σύστασης των εν λόγω συνεργείων, ο κ. Παπακωνσταντίνου πρόταξε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής την αναγκαιότητα επίλυσης των σπουδαιότερων οικονομικών ζητημάτων που αντιμετώπιζε ως Υπουργός Οικονομικών.

Πλην όμως γεγονός είναι ότι κατά την κρίσιμη συζήτηση που έλαβε χώρα στην Ολομέλεια της Βουλής στις 6.05.2010 για την ψήφιση των μέτρων για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας από κράτη – μέλη της Ευρωζώνης και το Δ.Ν.Τ, ο ίδιος ο Πρόεδρος του Π.Α.Σ.Ο.Κ και Πρωθυπουργός, κ. Γεώργιος Παπανδρέου, δεν παρέλειψε να κάνει επανειλημμένες αναφορές στην υπόθεση του Βατοπεδίου υπογραμμίζοντας την προτεραιότητα που της αποδίδει η Κυβέρνηση στην διελεύκανσή της (24).

Είναι προφανές ότι η προτεραιότητα αυτή δεν διαφαίνεται στις μέχρι τούδε ενέργειες του κ. Παπακωνσταντίνου, μάλλον το αντίθετο διαφαίνεται.

Για την πορεία των ελέγχων ο κ. Παπακωνσταντίνου ενημέρωσε την Επιτροπή ότι έχουν ξεκινήσει.

Επίσης, σε ερώτηση μέλους της Επιτροπής για την μέχρι σήμερα τακτική πολεμικής που ακολουθούσε το Π.Α.Σ.Ο.Κ έναντι του κ. Μπέζα για την μη ανάκληση ενδιάμεσων πράξεων, καθώς και την μη ανάκληση οικοδομικών αδειών, ο κ. Παπακωνσταντίνου απάντησε ότι κατά την άποψη του Υπουργείου η ανάκληση της συγκεκριμένης γνωμοδότησης (312/2009 Ν.Σ.Κ) πάνω στην οποία βασίζονται όλα τα υπόλοιπα και η άμεση προσφυγή δικαστικά, κλειδώνει τα

(22) Πρβλ. κατάθεση κ. Μπέζα κατά την συνεδρίαση της 4-5-2010 σελ. 34

(23) Πρβλ. κατάθεση κ. Μπέζα κατά την συνεδρίαση της 4-5-2010 σελ. 37

(24) Πρβλ. Ομιλία Γ. Παπανδρέου στα πρακτικά συνεδρίασης της Βουλής της 6.05.2010

συμφέροντα του δημοσίου (25), ενώ ακολούθως συμπλήρωσε «...Βέβαια, να τονίσω ότι εγώ εδώ ομιλώ ως Υπουργός Οικονομικών, δεν μιλάω ως ΠΑ.ΣΟ.Κ».

XII. ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Οι κινήσεις των τραπεζικών λογαριασμών της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου αναφέρθηκαν από τις Τράπεζες προς την Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, πολύ πριν η υπόθεση να απασχολήσει την κοινή γνώμη.

Σύμφωνα με τα όσα κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής κατά την συνεδρίαση της 24.02.2010 ο Πρόεδρος της Επιτροπής για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, κ. Γκρόζος, στις 15.09.2008 διαβιβάστηκε εις αυτόν εισαγγελική παραγγελία του κ. Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, προκειμένου να προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες για το «πάγωμα» των χρημάτων που είχαν αποτελέσει αντικείμενο αγοραπωλησίας και βρίσκονταν σε τραπεζικούς λογαριασμούς.

Πράγματι, η ως άνω Επιτροπή προέβη στην δέσμευση του συνολικού ποσού των 67.500.000 €, τα οποία προέρχονταν από την πώληση του Ολυμπιακού Ακινήτου, και δη 41.000.000 € αποτελούσαν το καταβληθέν τίμημα και 9.000.000 € είχαν δοθεί ως δωρεά. Άξιο επισήμανσης είναι, επομένως, το γεγονός ότι το εν λόγω χρηματικό ποσό ανευρέθη και δεσμεύτηκε ένα (1) ολόκληρο έτος μετά την είσπραξη του από την Ιερά Μονή.

Περαιτέρω, με άλλη διάταξη του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες απαγορεύθηκε η εκποίηση όλων των ακινήτων που είχαν αποτελέσει αντικείμενο ανταλλαγής και δεν είχαν εισέτι πωληθεί.

Από το άνοιγμα των λογαριασμών της Μονής, αλλά και των φυσικών και νομικών προσώπων που συναλλάσσονταν μαζί της διαπιστώθηκε η συμμετοχή της Μονής μέσω κυπριακών εταιριών (RASSADEL, MADEUS) σε ομίλους εταιριών (ΑΝΘΕΜΙΑΣ), και συγκεκριμένα διαπιστώθηκε ότι η Μονή μέσω του κ. Κοιρανίδη και των κυπριακών εταιριών, των οποίων φαινόταν μοναδικός μέτοχος ο ίδιος έγινε μέτοχος κατά 30% στην κατασκευαστική εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ που ανήκε στον Όμιλο Εταιριών Πάπιστα.

Παρόλα αυτά αίσθηση προκάλεσε η δήλωση του κ. Γκρόζου κατά την κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ότι οι εμπειρογνώμονες της Τράπεζας της Ελλάδος του είπαν επί λέξει: «αυτά που έκανε το Μοναστήρι δεν είναι, από πλευράς τεθειμένου δικαίου, παράνομα», και ως εκ τούτου – κατέθεσε- οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Μονής δεν απασχολούσαν την Επιτροπή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες! Έσπευσε, βέβαια, κατόπιν παρέμβασης να συμπληρώσει, στην συνέχεια, ότι οι συναλλαγές αποτελούν αντικείμενο ελέγχου από την ΥΠΕΕ και εφόσον διαπιστωθεί φοροδιαφυγή, τότε θα ασχοληθεί ως Επιτροπή.

Σε σχετική ερώτηση που έγινε στον μάρτυρα για την περίπτωση της μεταβίβασης δικαιώματος ανοικοδόμησης δύο φορές την ίδια ημέρα με ενδιάμεσο τον κ. Ιορδάνη Παπαϊωάννου, ο κ. Γκρόζος κατέθεσε ότι την περίπτωση αυτή

και την αγοραπωλησία τριών άλλων ακινήτων την ενέταξε στην τυπολογία του ξεπλύματος χρήματος και την διαβίβασε στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης προς έλεγχο και αξιολόγηση.

Συνακόλουθα, από την συνολική θεώρηση της κατάθεσης του εν λόγω μάρτυρα προέκυψε ότι η Επιτροπή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες δεν έχει συντάξει έκθεση για λογαριασμούς, ενώ τα στοιχεία που παρέλαβε από τις Τράπεζες τα διαβίβασε στους Επιθεωρητές της Τράπεζας της Ελλάδος. Τόνισε πως εκ του Νόμου προβλέπεται η δυνατότητα του να ζητήσει δικαστική συνδρομή (για το άνοιγμα των λογαριασμών Κυπριακών Τραπεζών), αλλά δεν προτίθεται να κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας, γιατί δεσμεύεται από την Διεθνή Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης, η οποία θεωρεί ασύμβατη αυτή την διάταξη.

Όσον αφορά δε τον εντοπισμό του λογιστηρίου της Μονής, ο μάρτυρας κατέθεσε ότι απέστειλε σχετικό έγγραφο στο Υπουργείο Οικονομικών, αλλά δεν έχει γίνει τίποτε ακόμη επισήμως.

Σημαντική ως προς την διενέργεια ελέγχων στάθηκε και η κατάθεση του κ. Μαντούβαλου, αναπληρωματικού μέλους της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομη Δραστηριότητα και προϊστάμενου της 5ης υποδιευθύνσεως της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων Περιφερειακής Διεύθυνσης Αττικής, κατά την συνεδρίαση της 25.2.2010, εκ της οποίας προέκυψε ότι ο ίδιος είχε οριστεί Εισηγητής, όταν διαβιβάστηκε στην Επιτροπή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων η έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, ότι ουδέποτε ζήτησε από την ΥΠΕΕ τον έλεγχο των συναλλαγών της Μονής, παρά μόνο των εταιριών του Ομίλου Πάπιστα, ότι ουδέποτε εξετάστηκαν οι λογαριασμοί φυσικών προσώπων, αλλά ούτε και των κυπριακών εταιριών, καθώς άπαντα τα στοιχεία διαβιζόνταν στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

Κατά τον μάρτυρα ο λόγος που δεν ερευνήθηκαν αρκετές από τις συναλλαγές που αναφέρονταν στην έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος ήταν επειδή δεν αναφέρονταν ως ύποπτες, δεδομένου ότι η Επιτροπή ως βρώμικο χρήμα που εμπίπτει στην δραστηριότητά της θεωρεί αυτό που προέρχεται από παράνομη δραστηριότητα, όπως είναι και η φοροδιαφυγή, αρκεί όμως να έχει διακριβωθεί η πράξη κατόπιν ελέγχου και να υπάρχει σχετική αναφορά.

Επίσης, σύμφωνα με την κατάθεση του κ. Καπελήρη, Ειδικού Γραμματέα της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, κατά την συνεδρίαση της 18.2.2009 ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, υποστηρίχθηκε ότι η ΥΠΕΕ εκτελεί ελέγχους κατόπιν παραγγελίας της εισαγγελικής αρχής και ότι όσον αφορά την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου δεν έχει ελεγχθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα της Μονής με εξαίρεση τις συναλλαγές που είχε η τελευταία με τον κ. Σαχμπατζίδη Γεώργιο και τις εταιρίες, οι οποίες ελέγχθηκαν κατόπιν παραγγελίας της Επιτροπής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Ισχυρίστηκε, επίσης, ότι για τις επιχειρήσεις ΑΝΘΕΜΙΑΣ και ΡΑΣΑΝΤΕΛ δεν διαβιβάστηκε ποτέ παραγγελία στην Υπηρεσία του, ούτε από την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, ούτε από την Επιτροπή Καταπολέμησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες. Τέτοια παραγγελία δε, δεν

θα μπορούσε σύμφωνα με τον μάρτυρα, να διαβιβαστεί καν από τον Υπουργό Οικονομικών παρά μόνο από τον κ. Γκρόζο και από τον Εισαγγελέα (26).

Για την πληρότητα της εικόνας των ελέγχων που διενεργήθηκαν αρκεί, επίσης, να αναφερθεί ότι από την Τράπεζα της Ελλάδος ελέγχθηκαν όλες οι δανειακές συμβάσεις, όχι όμως και οι χρηματιστηριακές που αποτελούν αντικείμενο της Κεφαλαιαγοράς (27).

Στο πλαίσιο διερεύνησης των διαδρομών μαύρου χρήματος απασχόλησαν ιδιαίτερος την Επιτροπή οι συναλλαγές της Ιεράς Μονής με την off shore κυπριακή εταιρία TORCASO INVESTMENTS LTD και τον κατά τους δικούς του - και μόνο - ισχυρισμούς ιδιοκτήτη της, κ. Σαχπατζίδη.

Η ανάμιξη της εν λόγω εταιρίας και του κ. Σαχπατζίδη στη διακίνηση υπέρογκων χρηματικών ποσών και σε συναλλαγές πώλησης ακινήτων προς την Μονή Βατοπεδίου σε συνδυασμό και με πληθώρα δημοσιευμάτων που φέρουν εμπλεκόμενο σε αγορά πολυτελούς κατοικίας πρώην Υπουργό και υψηλόβαθμο στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ άλλοτε ιδιοκτησίας της ως άνω εταιρίας, υπογράμμισαν την αναγκαιότητα της κλήτευσης του κ. Σαχπατζίδη ενώπιον της Επιτροπής.

Από την κατάθεσή του κατά την συνεδρίαση της 3-6-2010 πιθανολογήθηκε βάσιμα ότι ο κ. Σαχπατζίδης δεν είναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης της εταιρίας TORCASO INVESTMENTS LTD, καθώς άπαντες οι ισχυρισμοί του για τον τρόπο εξαγοράς της εν λόγω εταιρίας, την εκπροσώπησή της και εν γένει τον τρόπο λειτουργίας της κατέδειξαν ότι όχι μόνο δεν βρίσκουν αντίκρουσμα στη συνήθη επιχειρηματική πρακτική – ακόμη και αυτή των off shore εταιριών – αλλά ουδόλως αντέχουν και στην κοινή λογική.

Τα ανωτέρω επιτείνονται και από το γεγονός ότι ο κ. Σαχπατζίδης αρνήθηκε επανειλημμένως την ύπαρξη τυχόν παραστατικών ή άλλων εγγράφων που να αποδεικνύουν την άμεση και προσωπική σχέση που ο ίδιος αποκλειστικά ισχυρίστηκε κατά την εξέτασή του στην προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή ότι τον συνδέει με την εν λόγω εταιρία.

Κατόπιν των ανωτέρω από πλευράς των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας που μετέχουν στην Επιτροπή κρίθηκε αναγκαία πρωτίστως η κλήτευση του πρώην Υπουργού κ. Τσοχατζόπουλου, και ακολούθως η κλήτευση ως μαρτύρων των κ.κ. Χατζηνικολάου και Τριανταφυλλίδη, δικηγόρων Κύπρου και εμφανών εκπροσώπων της ως άνω εταιρίας, του κ. Βωβού, ως διαχειριστή των μισθωμάτων που εισέπραττε η εν λόγω εταιρία από ακίνητα στην Ελλάδα, του κ. Μοράτι, ιδιοκτήτη της Ιταλικής ποδοσφαιρικής ομάδας INTER ως συστήσαντα στον κ. Σαχπατζίδη - κατά τους ισχυρισμούς του - τον Ιταλό δικηγόρο Paolo Nikolleli, καθώς επίσης και του τελευταίου ως αποκλειστικού και μοναδικού «εμπνευστή» της εξαγοράς της εταιρίας TORCASO από τον κ. Σαχπατζίδη, αλλά και διεκπεραιωτή απάντων των οικονομικών συναλλαγών του κ. Σαχπατζίδη μαζί της.

Την ικανοποίηση του εν λόγω αιτήματος αρνήθηκαν οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ που μετέχουν στην Επιτροπή και μ' αυτό τον τρόπο απεκλείσθη η δυνατότητα της Επιτροπής να ρίξει φως στην ανάμιξη της εταιρίας TORCASO.

XIII. ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

α. Αποδείχθηκε αναμφισβήτητο ότι η υπόθεση, που απασχόλησε την Επιτροπή, έχει ως βάση την αναγνώριση εκ μέρους του Δημοσίου της κυριότητας της Μονής Βατοπεδίου επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, με τις αντίστοιχες αποφάσεις των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών κ.κ. Γ. Δρύ και Α. Φωτιάδη. Με τις αποφάσεις αυτές έγιναν δεκτές οι ομόφωνες Γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, με τις οποίες το Συμβούλιο τάχθηκε αφενός μεν στην πρώτη «υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας ANTA-ΜΠΟΥΡΟΥ περιοχής λίμνης Βιστωνίδας Ξάνθης» ενόψει του ότι «από το σύνολο των προαναφερθέντων στοιχείων προκύπτει σαφώς ότι η Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους είναι η μοναδική κύριος και νομέας της νησίδας «ANTA-ΜΠΟΥΡΟΥ» που βρίσκεται στη λίμνη Βιστωνίδα του Νομού Ξάνθης, σε ποσοστό 100%, όποιες έκτασης και αν είναι αυτή» και αφετέρου στη δεύτερη «υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί των τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγ. Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης στη λίμνη Μπουρού περιοχής Ν. Ξάνθης, ανηκουσών τούτων εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγ. Όρους, όπως αυτές απεικονίζονται στο από 12/12/2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη».

Σε εκτέλεση των δύο παραπάνω υπουργικών αποφάσεων των Υφυπουργών κ.κ. Γ. Δρύ και Α. Φωτιάδη, η κτηματική υπηρεσία Ξάνθης υπέγραψε με τη Μονή Βατοπεδίου, εκπροσωπούμενη εν προκειμένω από τους μοναχούς Αρσένιο και Ευδόκιμο, το από 11/12/2002 σχετικό πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής, στο οποίο ορίζεται ότι παραδίδονται τμήματα των αγροκτημάτων Σελίνου και Κεσσάνης εκτάσεως συνολικά 811 και 33,5 στρεμμάτων αντίστοιχα, «τα οποία αποτελούν τμήμα από τα επιδικασθέντα του Νομού Ξάνθης στην Μονή 25.000 στρ. της υπ' αριθμ. πρωτ. 1064538/5928/A0010 και από ημερομ. 5-8-02 απόφασης του Υπουργού των Οικονομικών. Οι υπόλοιπες εκτάσεις αφορούν τον Νομό Ξάνθης και τις οποίες διαχειρίζεται η επιτροπή απαλλοτριώσεων Ν. Ξάνθης θα αποδοθούν στην Μονή από αυτήν».

Εν συνεχεία με την υπ' αριθμό 1051266/ 10611/A0010/ π.ε/4-6-2003 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Α. Φωτιάδη έγινε δεκτή η υπ' αριθμό 46/2002 Γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, με την οποία ομόφωνα το Συμβούλιο τάχθηκε «υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδας [ή λίμνης Μπουρού – ιχθυοτροφείο Αγ. Θεοδώρων (σημερινό Αγ. Νικολάου) – Νταλιάνη], τον οχθών αυτής, στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, όποιες έκτασης και είναι αυτή, ανηκούσης εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου Αγίου Όρους». Στην ανωτέρω απόφαση περιέχεται επιπλέον και ειδική, ρητή, εντολή προς τις κτηματικές υπηρεσίες Ροδόπης και Ξάνθης «να μεριμνήσουν για την έκδοση απόφασης του προϊσταμένου τους περί διαγραφής του εν λόγω τμήματος και την παράδοσή τους στην αιτούσα».

(26) Πρβλ. κατάθεση κ. Καπελέρη στα πρακτικά συνεδριάσεως της 18.2.2010 σελ. 153-154

(27) Πρβλ. κατάθεση κ. Γούσιου, υπαλλήλου της Τράπεζας της Ελλάδος, στα πρακτικά συνεδρίασης της 25.2.2010

Σε εκτέλεση της ανωτέρω ειδικής εντολής η κτηματική υπηρεσία Ξάνθης μέσω του προϊσταμένου της κ. Κωνσταντίνου, προχώρησε στην υπογραφή του από 25/6/2003 Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής με τη Μονή Βατοπεδίου, για λογαριασμό της οποίας υπέγραψε ο ηγούμενος Εφραίμ. Με την υπογραφή και αυτού του πρωτοκόλλου (είχε προηγηθεί η υπογραφή αντίστοιχου πρωτοκόλλου την 11/12/2002, ως άνω) και την εν συνεχεία σημείωσή του στα οικεία βιβλία μεταγραφών των αντίστοιχων Υποθηκοφυλακείων, προς γνώση όλων των ενδιαφερομένων, περατώθηκε διοικητικά η διαδικασία αμφισβήτησης «...της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας (ή διαφορετικά Λίμνη Μπουρού – Ιχθυοτροφείο Αγ. Θεοδώρων (σημερινό Αγ. Νικολάου) – Νταλιάνη) μετά των οχθών αυτής στο Νομό Ξάνθης, όποιος έκτασης και αν είναι αυτή, επειδή ανήκει εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου Αγ. Όρους...».

6. Είναι, ωστόσο, γεγονός ότι ο Υφυπουργός κ. Α. Φωτιάδης με το από 30-10-2003 έγγραφό του προς το Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, που φέρει τον τίτλο «Αναπομπή», ζήτησε την επανεξέταση των παραπάνω Γνωμοδοτήσεων του Συμβουλίου με αφορμή το από 22-10-2003 έγγραφο του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης.

Παρά ταύτα, είναι άξιο ιδιαίτερης επισήμανσης ότι, αν και το έγγραφο αυτό φέρει ημερομηνία 30-10-2003, εντούτοις δεν εστάλη αμέσως στο Συμβούλιο, όπως θα έπρεπε ενόψει της σημασίας του και της προφανούς επιρροής του για τη συγκεκριμένη υπόθεση, αλλά καθυστέρησε 4 μήνες και ειδικότερα απεστάλη στις 24-2-2004, δηλαδή μόλις λίγες ημέρες πριν από τις βουλευτικές εκλογές του Μαρτίου 2004. Επομένως, γίνεται φανερό πως η ανωτέρω ενέργεια δεν αναιρούσε την αναγνώριση της κυριότητας της Μονής στα συγκεκριμένα ακίνητα εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου, που είχε ήδη συντελεσθεί με την παράδοσή τους στους εκπροσώπους της και τη σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία μεταγραφών των αντίστοιχων υποθηκοφυλακείων. Κάθε, λοιπόν, ισχυρισμός ότι με την ενέργεια αυτή επήλθε οποιαδήποτε μεταβολή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των ως άνω ακινήτων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, που είχαν ήδη, όπως αναφέρθηκε, παραχωρηθεί στη Μονή Βατοπεδίου, προδήλως δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

γ. Θα πρέπει, όμως, να εξετασθεί ο ισχυρισμός, που πρότειναν οι ως άνω Υφυπουργοί κ.κ. Γ. Δρυς και Α. Φωτιάδης, που στηρίζεται στο ότι ορθώς αποδέχτηκαν ομόφωνες εισηγήσεις του Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, εφόσον σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το συγκεκριμένο όργανο έχει θεσμοθετηθεί για τον σκοπό αυτό, δηλαδή για την αναγνώριση της κυριότητας ή άλλου δικαιώματος πλην της νομής έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Προς ενίσχυση μάλιστα του ως άνω ισχυρισμού γίνεται επίκληση της διαμορφωθείσας επί σειρά ετών πεποίθησης με την αποδοχή ιδιαιτέρως ικανού αριθμού Γνωμοδοτήσεων εκ μέρους των αρμόδιων κάθε φορά πολιτικών προσώπων. Ο ισχυρισμός αυτός βασιμώς, κατά την κρίση μας, προτείνεται από τα ανωτέρω πολιτικά πρόσωπα ενόψει του ότι δεν ανέκυψε οποιοδήποτε στοιχείο, από το οποίο να προκύπτει η τυχόν γνώση τους περί του αντιθέτου.

δ. Εφόσον γίνεται αποδεκτός ο ισχυρισμός της παραγράφου γ, γίνεται φανερό ότι αποδεικνύεται πολύ περισ-

σότερο η έλλειψη οποιασδήποτε υποκειμενικής ευθύνης του Υφυπουργού κ. Π. Δούκα, ο οποίος αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων του κλήθηκε να αποδεχθεί την υπ' αριθμό 26/2004 ομόφωνη Γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο. Η συγκεκριμένη γνωμοδότηση εκδόθηκε εν συνεχεία της επανεξέτασης, που ζήτησε ο Υφυπουργός κ. Α. Φωτιάδης, και με αυτή γινόταν δεκτό ότι «...δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανεξέτασης των υπ' αριθμ. 26/3-12-1998, 17/18-7-2002 και 46/28-11-2002 Γνωμοδοτήσεων του παρόντος Συμβουλίου». Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι ο Υφυπουργός κ. Π. Δούκας είχε υπόψη του τις αποδοχές των προηγούμενων Γνωμοδοτήσεων εκ μέρους των Υφυπουργών κ.κ. Γ. Δρύ και Α. Φωτιάδη, που κατέληγαν στο ίδιο αποτέλεσμα, υπέρ δηλαδή της αναγνώρισης της κυριότητας της Μονής Βατοπεδίου.

ε. Εν συνεχεία και δεδομένου ότι είχε ολοκληρωθεί η διοικητική παράδοση της λίμνης Βιστωνίδας και της παραλίμνιας εκτάσεως 25.000 στρεμμάτων ή όποιος έκτασης και αν είναι στη Μονή Βατοπεδίου, ενώ παράλληλα είχε συζητηθεί κατά τη δικάσιμο της 5.11.2003 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης η από 15-1-2003 αγωγή της Μονής Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με το υπ' αριθμό 3058/2004 πρακτικό του Β' Τμήματος, το οποίο αποδέχθηκε ο Υφυπουργός κ. Π. Δούκας, γνωμοδότησε υπέρ της συναίνεσης του Ελληνικού Δημοσίου για τη μη έκδοση απόφασης επί της ως άνω αγωγής της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.

Σημειώνεται ότι ο αρμόδιος Υφυπουργός κ. Π. Δούκας δεν φέρει οποιαδήποτε υποκειμενική ευθύνη για την ανωτέρω ενέργειά του, εφόσον αποδέχτηκε εισήγηση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου και συγκεκριμένα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ενόψει μάλιστα και του ότι με το συγκεκριμένο πρακτικό γίνεται δεκτή η εισήγηση του Συμβούλου κ. Κ. Καποτά, στην οποία ρητά αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι: «Η παρεχόμενη συναίνεση του Δημοσίου είναι φανερό ότι δεν ενέχει αναγνώριση οποιουδήποτε τυχόν δικαιώματος της Ιεράς Μονής επί της επιδικού εκτάσεως, αλλ' ούτε και παραίτηση του Δημοσίου από οποιαδήποτε τυχόν δικαιώματά του επί των επιδικών, ώστε να διαφοροποιούνται οι σημερινές πραγματικές θέσεις των δύο αντιδίκων μερών.» Η μοναδική μειοψηφία ενός συμβούλου δεν επηρεάζει καθόλου το τελικό πόρισμα, εφόσον αναφέρεται στο εντελώς διαδικαστικό θέμα, αν χωρεί έγκυρα τέτοια ενέργεια, όταν αναμένεται έκδοση δικαστικής απόφασης.

Άλλωστε, από ουδένα στοιχείο προέκυψε ευθύνη του Υφυπουργού κ. Π. Δούκα, εφόσον δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζει, αν και τότε έλαβε χώρα διάσκεψη του Δικαστηρίου και κυρίως το αποτέλεσμα αυτής, πριν από τη δημοσίευση της απόφασης. Οι αναφορές περί του ότι ήταν ευρύτερα γνωστό στην τοπική κοινωνία πως είχε λάβει χώρα η διάσκεψη των μελών του Δικαστηρίου και μάλιστα το αποτέλεσμά της, κρίνονται τουλάχιστον αβάσιμες, καθώς κάτι τέτοιο θα αποτελούσε παραβίαση της μυστικότητας των δικαστικών συνεδριάσεων και παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου, δηλαδή συμπεριφορές που αποτελούσαν και ποινικά αδικήματα (άρθρα 234 και 252 Π.Κ.).

Σε κάθε περίπτωση, αν κάποια πρόσωπα, παρά το δικαστικό απόρρητο, γνώριζαν ότι έλαβε χώρα η διάσκεψη των

μελών του δικαστηρίου και μάλιστα και το αποτέλεσμα της, είναι απορίας άξιο, γιατί δεν το ανέφεραν στις Αρμόδιες Αρχές, στον Δικαστικό Αντιπρόσωπο του Ν.Σ.Κ. στην Κομοτηνή ή κυρίως στον Υφυπουργό κ. Π. Δούκα, ώστε να μην αποδεχθεί την ως άνω Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Περαιτέρω, ιδιαίτερα θα πρέπει να επισημανθεί ότι η ανωτέρω αποδοχή της Γνωμοδότησης για τη συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της μη έκδοσης απόφασης, σε ουδεμία περίπτωση συνεπάγεται ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ του Ελληνικού Δημοσίου από οποιοδήποτε δικαίωμά του, όπως εσφαλμένως υποστηρίζεται από ορισμένους με προφανή άγνοια των αντίστοιχων δικονομικών ρυθμίσεων, αλλά η απόφαση αυτή απλώς είχε τις συνέπειες ματαίωσης της συζήτησης, όπως άλλωστε κατατέθηκε από το σύνολο των Συμβούλων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ενώπιον της Επιτροπής.

στ. Δεδομένων των παραπάνω γίνεται φανερό ότι τα αρμόδια πολιτικά πρόσωπα των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομίας και Οικονομικών, δηλαδή ο Υπουργός κ. Ε. Μπασιάκος και ο Υφυπουργός κ. Π. Δούκας ήσαν νομικά δεσμευμένα από τις προηγηθείσες αναγνωρίσεις της κυριότητας της Μονής Βατοπεδίου επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων.

Επομένως, με βάση τις αναγνωρίσεις αυτές, είχαν περαιτέρω υποχρέωση να αναζητήσουν την λύση για το τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα, που είχε δημιουργηθεί στους κατοίκους των γύρωθεν της λίμνης περιοχών.

Προς την κατεύθυνση αυτή η διαδικασία των ανταλλαγών της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων της Μονής Βατοπεδίου με ακίνητα του Ελληνικού Δημοσίου σε άλλες περιοχές της χώρας εμφανιζόταν ως η πλέον πρόσφορη αντιμετώπιση του προβλήματος και για τον λόγο αυτό αποτέλεσε την μόνη – ταχεία και αξιόπιστη – επιλογή της τότε κυβέρνησης, με σκοπό την επίλυση του προβλήματος που είχε δημιουργήσει το ΠΑΣΟΚ στην τοπική κοινωνία παραχωρώντας την Λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις στην Μονή. Κι αυτό επειδή το Ελληνικό Δημόσιο έπρεπε να ανακτήσει και πάλι την κυριότητα της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων, προκειμένου να την αποδώσει στους ακτήμονες και τους αλιείς, αφού διαφορετικά θα έπρεπε να καταβληθεί στη Μονή υπέρογκο χρηματικό αντάλλαγμα.

Σημειωτέον, ότι η τότε κυβέρνηση ενήργησε με διαφάνεια και όχι εν κρυπτώ, δεδομένου ότι η απόφασή της έλαβε την δέουσα δημοσιότητα χωρίς να σημειωθούν αντιδράσεις από πολιτικούς φορείς.

Με βάση αυτό το σκεπτικό ο Υπουργός κ. Ε. Μπασιάκος απευθύνθηκε στο αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο δηλαδή, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο με την υπ' αριθμό 15/2004 ομόφωνη γνωμοδότηση του Δ' Τμήματός του αποφάνθηκε ότι «ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων νομίμως δύναται να αναθέσει στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις των περ. β και δ της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 173/79 την ανταλλαγή εκείνων εκ των παραλίμνιων εκτάσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με άλλες εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης, δεδομένης της αρμοδιότητας για ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας στο Υπουργείο Οικονομικών.»

Εν συνεχεία, εκδόθηκε αφενός μεν η υπ' αριθμό 3822/2005 Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής

Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ε. Μπασιάκου και αφετέρου η υπ' αριθμό 16651/2006 κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ε. Μπασιάκου και του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Π. Δούκα, με τις οποίες ανατέθηκε στην ΚΕΔ η ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε άλλες περιοχές της χώρας εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης.

Εξάλλου, θα πρέπει να αναφερθεί ότι ορθώς η πρώτη των ως άνω αποφάσεων δεν δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δεδομένου ότι αυτή, όπως και οι πράξεις της ΚΕΔ σε εκτέλεσή της, αφορούσαν διαχείριση περιουσίας του Δημοσίου και ως εκ τούτου δεν φέρουν τα χαρακτηριστικά εκτελεστής διοικητικής πράξης, ούτε με αυτή τίθενται κανόνες δικαίου, έτσι ώστε να απαιτείται η δημοσίευση αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με τη διάταξη των περ. β' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 301/1976 (βλ. από 25/1/2005 σχετικό Γνωμοδοτικό Σημείωμα με αριθμό πρωτ. 374 του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με παραπομπή και στην υπ' αριθμό 3634/2003 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας).

ζ. Στο σημείο αυτό σταματά οποιαδήποτε περαιτέρω ανάμιξη τόσο του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ε. Μπασιάκου όσο και του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Π. Δούκα και την ενέργεια των ανταλλαγών αναλαμβάνουν τα αρμόδια όργανα του Ελληνικού Δημοσίου, που είναι επιφορτισμένα με την διαδικασία αυτή, δηλαδή η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (ΚΕΔ) και το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών (ΣΟΕ).

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής από ουδένα αρμόδιο όργανο (ΚΕΔ και ΣΟΕ) κατατέθηκε ότι υπήρξε οποιαδήποτε παρέμβαση των ως άνω ή άλλων πολιτικών προσώπων στο έργο τους. Συγκεκριμένα, σε όλους τους μάρτυρες που εξετάστηκαν σχετικά με τη διαδικασία αυτή τέθηκε το ερώτημα, αν υπήρξε οποιαδήποτε παρέμβαση στο έργο τους, και η απάντηση όλων ήταν αρνητική.

Είναι προφανές ότι οι όποιες αναφορές που έγιναν στις δεσμεύσεις τους από τις ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις δεν σημαίνουν ασφαλώς οποιαδήποτε παρέμβαση.

Σε κάθε περίπτωση πάντως συνιστά διαστρέβλωση της πραγματικότητας ο ισχυρισμός ορισμένων ότι ανακύπτει υποκειμενική ευθύνη των αρμόδιων κυβερνητικών στελεχών εκ των συμβάσεων ανταλλαγών. Αντιθέτως αποδεικνύεται από το υλικό των εργασιών της Επιτροπής μας ότι ουδεμία ανάμιξη τους υπήρξε, εκτός από την αναφερθείσα απολύτως νόμιμη υπογραφή των οικείων αποφάσεων, καθόλου το στάδιο της διαδικασίας των ανταλλαγών. Σε ποια, επομένως, βάση μπορεί να στηριχθεί υποκειμενική ευθύνη των ως άνω στελεχών σε σχέση με τη διαδικασία των ανταλλαγών, εφόσον αυτά δεν είχαν οποιαδήποτε γνώση των σχετικών συμβάσεων, ούτε επιπλέον προκύπτει, από κάποιο έστω στοιχείο, η τυχόν πληροφόρησή τους για το περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών, ώστε να τους δημιουργηθεί οποιαδήποτε υποψία πως κάτι επιλήψιμο συμβαίνει;

Οι ισχυρισμοί, επίσης, που διατυπώθηκαν μέσω διαρροών στον τύπο σχετικά με την -δήθεν- ηθική αυτοουργία των Υπουργών στις πράξεις των αρμοδίων κρατικών οργάνων που υλοποίησαν τις Υπουργικές αποφάσεις δεν βρίσκουν έρεισμα σε κάποια διάταξη νόμου, ούτε στην

κοινή λογική, αφού:

i) αν η πράξη του Υπουργού είναι νόμιμη, όπως εν προκειμένω, στηριζόμενη σε σχετική γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., αλλά και στην πρόθεση υλοποίησης κυβερνητικής πολιτικής, δεν είναι νοητό η νόμιμη αυτή πράξη του Υπουργού να συνιστά ταυτόχρονα ηθική αυτοουργία σε - δέθεν - παράνομες πράξεις των αρμοδίων υπηρεσιακών παραγόντων, οι οποίοι υλοποίησαν την Υπουργική απόφαση. Είτε η απόφαση είναι νόμιμη και κατά συνέπεια νόμιμη είναι και η υλοποίησή της, οπότε δεν νοείται ηθική αυτοουργία σε νόμιμη πράξη, είτε η απόφαση είναι παράνομη και πρέπει να κριθεί αυτοτελώς ως τέτοια, οπότε η διερεύνηση της ηθικής αυτοουργίας παρέλκει.

ii) άλλως, σε περίπτωση που κατά την υλοποίηση μίας Υπουργικής Απόφασης, τα αρμόδια διοικητικά όργανα ακολούθησαν μη νόμιμες διαδικασίες, ή προέβησαν σε μη νόμιμες πράξεις, η ευθύνη τους είναι αυτοτελής, αφού ο οιοσδήποτε Υπουργός δια των αποφάσεών του, καλεί, αυτονόητως, τα αρμόδια όργανα να υλοποιήσουν τις αποφάσεις αυτές όχι κατά τρόπο μη νόμιμο, αλλά σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, γεγονός το οποίο αποκλείει και σ' αυτή την περίπτωση την ηθική αυτοουργία.

η. Περαιτέρω, σε ότι αφορά τη διαδικασία των ανταλλαγών, κατά την προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή έγινε προσπάθεια να καταλογιστεί ευθύνη στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κ. Κιλτίδη, επειδή αποδέχθηκε την υπ' αριθμό 161/2008 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την οποία ερμηνεύθηκε ο όρος «χθαμαλόν», ως αντίστοιχος του νομικού όρου «δασική έκταση», σχετικά με το αγρόκτημα «Προσφόριο» στην Ουρανούπολη Χαλκιδικής.

Επίσης, φάνηκε να υποστηρίζεται ότι θα έπρεπε να καταλογιστούν ευθύνες στον πρώην Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Β. Μαγγίνα, σχετικά με την απόφαση για τη μη μετεγκατάσταση του συγκεκριμένου Υπουργείου στο Ολυμπιακό Ακίνητο στους Θρακομακεδόνες.

Όπως όμως προέκυψε από την αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων και την εκτίμηση των εγγράφων, ουδμία ευθύνη στοιχειοθετείται σε βάρος των ανωτέρω για όλους τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην οικεία θέση του πορίσματος της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής (28) και παραλείπονται στο παρόν για λόγους αποφυγής επαναλήψεων.

Επιπλέον, ως προς το πρόσωπο του πρώην Υφυπουργού και αργότερα Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κοντού από την αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων προέκυψε ότι σαφέστατα και εξ αρχής αντιτάχθηκε στις διεκδικήσεις της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου συντασσόμενος με τις διαμαρτυρίες και τα αιτήματα των φορέων της Ξάνθης και ασκώντας από κοινού πιέσεις μαζί τους για την επίλυση του προβλήματος της περιοχής.

θ. Οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί των Βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ που μετέχουν στην Επιτροπή για την ύπαρξη πολιτικών, αλλά και ποινικών ευθυνών των προαναφερθέντων Υπουργών της Κυβέρνησης της Ν.Δ συνιστάμενων στην πραγματοποίηση των ανταλλαγών, κρίνονται τουλάχιστον αντιφατικοί μετά τις αποκαλύψεις της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» για τον νυν Γραμματέα του Εθνικού Συμβουλίου του ΠΑ.ΣΟ.Κ, κ. Σωκράτη Ξυνίδη.

Ο νυν Γραμματέας του Εθνικού Συμβουλίου του ΠΑ.ΣΟ.Κ κ. Ξυνίδης στις 2-4-2001 ως μέλος της «Λιμενικής Επιτροπής του Λάγος» συμμετείχε στην ομόφωνη απόφαση της για τον αποχαρακτηρισμό δύο τμημάτων της Ζώνης Λιμένος Λάγος, τα οποία και εν συνεχεία απεδόθησαν στην Μονή. Για την ομόφωνη απόφασή τους τα μέλη της εν λόγω επιτροπής επικαλέστηκαν την υπ' αριθμ. 26/98 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, με την οποία το Συμβούλιο αποφαινόταν για την μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στην νησίδα Αντά - Μπουρού, γνωμοδότηση η οποία απενθυμίζεται ότι είχε εγκριθεί και γίνει δεκτή με την υπ' αριθμ. 1007690/610/Α0010/5-2-1999 υπουργική απόφαση του κ. Δρυ.

Η διοικητική περάτωση της ανωτέρω διαδικασίας επήλθε με την έκδοση δύο πρωτοκόλλων παράδοσης - παραλαβής μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Μονής εκδοθέντων από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου στις 11-12-2002 και 25-6-2003, αντίστοιχα.

Σημειωτέον είναι, ότι η Μονή Βατοπεδίου έκανε επίκληση και χρήση της ανωτέρω απόφασης της Λιμενικής Επιτροπής για τον αποχαρακτηρισμό τμημάτων της Λιμενικής Ζώνης υπέρ της, προκειμένου να εδραιώσει ανύπαρκτα δικαιώματα. Ενδεικτικά, στις σελ. 28-29 του δικογράφου των Προτάσεων που κατέθεσε η Μονή Βατοπεδίου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης αναφέρεται επί λέξει ότι: «...Σε απάντηση το Λιμενικό Ταμείο με το από 17-3-2003 έγγραφό του προς την Περιφέρεια Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης αποστέλλει νέα «πράξη της Λιμενικής Επιτροπής Λάγος μαζί με τοπογραφικό διάγραμμα» για τον «αποχαρακτηρισμό χώρων από ζώνη λιμένα Λάγος». Προφανώς (καταλήγει η Μονή) το Υπουργείο και το Λιμενικό Ταμείο Λάγους αναγνωρίζουν την κυριότητα της Μονής στη νησίδα Αντά Μπουρού...» (ιδε επίσης σελ. 23 Προτάσεων Μονής Βατοπεδίου ενώπιον του Εφετείου Θράκης).

Κατόπιν των ανωτέρω είναι αδιανόητο να γίνεται λόγος από πλευράς των Βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ που μετέχουν στην Επιτροπή για πολιτικές και ποινικές ευθύνες Υπουργών της Κυβέρνησης της Ν.Δ επειδή επέλεξαν την λύση των ανταλλαγών δεσμευόμενοι από το καθεστώς που είχαν ήδη δημιουργήσει οι αποφάσεις των Υπουργών του ΠΑ.ΣΟ.Κ κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη και να αρνούνται την οιαδήποτε ευθύνη του κ. Ξυνίδη.

Στο πλαίσιο της ίδιας συλλογιστικής είτε θα πρέπει να γίνει αποδεκτή η ύπαρξη ευθυνών για όλους, ήτοι και τους Υπουργούς της Ν.Δ, αλλά και τον νυν Γραμματέα του Εθνικού Συμβουλίου ΠΑ.ΣΟ.Κ, είτε για κανέναν.

ι. Επιπρόσθετα, στην παρούσα Εξεταστική Επιτροπή διαφάνηκε η προσπάθεια να διερευνηθούν οι ευθύνες του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Μπέζα αφενός για τον λόγο ότι προέβη σε απευθείας ανάκληση των υπουργικών αποφάσεων των κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη, αφετέρου δε επειδή επέστρεψε ανυπόγραφο το ενημερωτικό σημείωμα της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, δυνάμει του οποίου προτεινόταν η σύσταση δύο συνεργείων ειδικών ελέγχων.

Ως εξετέθη, όμως, και ανωτέρω ως προς το ζήτημα της απευθείας ανάκλησης των υπουργικών αποφάσεων απε-

δείχθη ότι τηρήθηκε η καθόλα νόμιμη διαδικασία που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις του Διοικητικού Δικαίου και από την πάγια νομολογία του ΣτΕ.

Την εν λόγω άποψη συμμερίστηκαν ο κ. Σταθόπουλος, ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης, ο οποίος έκανε λόγο για νομική πληρότητα της εν λόγω απόφασης, καθώς και ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του κράτους κ. Τζεφεράκος, ο οποίος υποστήριξε πως οιαδήποτε άλλη ενέργεια εκ μέρους του κ. Μπέζα (όπως η αναπομπή των γνωμοδοτήσεων στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων) δεν ήταν απαραίτητη και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «υπερβάλλουσα πρόνοια».

Όσον αφορά στο θέμα της μη υπογραφής του ενημερωτικού σημειώματος της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων εκτέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής με πλήρη σαφήνεια και επάρκεια οι λόγοι που ο κ. Μπέζας δεν προέβη σε άμεση σύσταση των ειδικών συνεργείων.

Οι ήδη διεξαγόμενοι έλεγχοι από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η ανάγκη για την σύσταση των εν λόγω συνεργείων δεν προβλήθηκε από τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες ως επιτακτική και ότι κατά την κρίση του υπήρχαν άλλες εναλλακτικές επιλογές, αποτελούν τους κύριους λόγους που ο κ. Μπέζας δεν προέβη σε υπογραφή του εν λόγω εγγράφου, το οποίο και επέστρεψε στην αρμόδια Δ/ση μετά την εξαγγελία των εκλογών ως εκκρεμότητα.

Εκ των προεκτεθέντων αναμφίβολα συνάγεται ότι ουδεμία ευθύνη βαρύνει τον κ. Μπέζα, ο οποίος σε κάθε περίπτωση και σε βάθος χρόνου μιας δεκαετίας υπήρξε ο μοναδικός που με την απόφασή του για ανάκληση των υπουργικών αποφάσεων κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη, «τράβηξε το χαλί» κάτω από τα πόδια της Ιεράς Μονής και ανέτρεψε τα νομιμοφανή ερείσματα διοικητικής αναγνώρισης της κυριότητάς της επί των επίμαχων ακινήτων.

ια. Παράλληλα, ερευνητέα είναι η ύπαρξη πολιτικών ευθυνών – και όχι μόνον - στο πρόσωπο του **νυν Υπουργού Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου**, καθώς παρά το βραχύχρονο διάστημα διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του Υπουργείου Οικονομικών, έχει προβεί σε πράξεις και παραλείψεις αμφιβόλου επάρκειας για την διασφάλιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου.

Από την εκτίμηση και αξιολόγηση του αποδεικτικού υλικού προέκυψε ότι από της ανάληψης των καθηκόντων του και παρά την ύψιστη προτεραιότητα που αποδίδει η Κυβέρνηση στην διελεύκανση των πτυχών της υπόθεσης της Μονής Βατοπεδίου, ο ίδιος δεν κινήθηκε με την δέουσα επιμέλεια και προσοχή λαμβάνοντας βεβαιασμένες αποφάσεις με αμφίβολα αποτελέσματα για το δημόσιο συμφέρον.

ια.1. Συγκεκριμένα, στις 12.2.2010 προέβη με επισημειωματική πράξη σε απευθείας ανάκληση της από 4.9.2009 πράξης του προκατόχου του Υπουργού κ. Παπαθανασίου, δυνάμει της οποίας γινόταν αποδεκτή η υπ' αριθμ. 312/2009 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την επιλογή του αυτή, συντασσόμενος επί της ουσίας με την μειοψηφήσασα άποψη των μελών του Ν.Σ.Κ και δίχως οιαδήποτε διαθεβαίωση – γνωμοδότηση που να παρέχει έστω την ελάχιστη νομική τεκμηρίωση και εγγύηση για την μακροχρόνια ευνοϊκή εξέλιξη της υπόθεσης, στην περίπτωση μάλιστα που επιληφθεί το ΕΣΔΑ

(ενδεχόμενο σφόδρα πιθανολογούμενο από την μέχρι σήμερα τηρητέα στάση της Μονής), περιήγαγε τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου σε μέγιστη διακινδύνευση, αφού για πολιτικούς λόγους προτίμησε λύση μέλλουσα και αθέβαιη (δικαστική διεκδίκηση) από την παρούσα και θέβαιη (επιστροφή των ακινήτων από την Μονή).

ια.2. Επιπλέον, διαπιστώθηκε έλλειψη εποπτείας εκ μέρους του ως προς τις περαιτέρω διαδικασίες που ο ίδιος έδωσε εντολή να πραγματοποιηθούν, και δη ως προς την άσκηση δικαστικών ενεργειών εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου κατά της Ιεράς Μονής (αγωγές, άμεση λήψη ασφαλιστικών μέτρων κ.λ.π), με αποτέλεσμα να έχει παρέλθει ήδη χρόνος άνω των 2 μηνών από την συγκρότηση της Ομάδος Εργασίας που συνεστήθη για τον εν λόγω σκοπό, δίχως καμία απολύτως ενέργεια να έχει λάβει χώρα.

Επισημαίνεται δε ότι ουδεμία άλλη ενέργεια έχει προωθηθεί εκ μέρους του και για την πραγματοποίηση νέας αξιολόγησης των ανταλλαγέντων ακινήτων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται διαφορά τιμήματος και ποιας τάξεως είναι η εν λόγω διαφορά με το τίμημα που είχε υπολογιστεί κατά τις ανταλλαγές.

ια.3. Στο πλαίσιο διενέργειας φορολογικών ελέγχων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, ο κ. Παπακωνσταντίνου επέδειξε αδικαιολόγητη καθυστέρηση για την σύσταση ειδικών συνεργείων ελέγχου, και ειδικότερα αν και είχε ενημερωθεί προφορικά στις 9.10.2009 από τον Προϊστάμενο της Δ/σης Φορολογικών Ελέγχων, κ. Μιχαλόπουλο, και ακολούθως και με γραπτό ενημερωτικό σημείωμα στις 13.10.2009, δίχως να έχει διευκρινίσει εάν τα έκρινε απαραίτητα ή μη, προέβη στην σύσταση Ειδικών Συνεργείων Ελέγχου στις 10.3.2010, ήτοι μετά πάροδο έξι ολόκληρων μηνών.

Το ομολογηθέν αλλά μη αξιολογηθέν, επίσης, από την πρώτη Επιτροπή γεγονός της προσωπικής γνωριμίας των κ.κ. Παπακωνσταντίνου και Πάπια, δεν αποτελεί πταίσμα καθ' εαυτό, όμως προστιθέμενο στην εξάμηνη καθυστέρηση δημιουργεί εύλογα ερωτήματα.

Οι ισχυρισμοί που προτάθηκαν εκ μέρους του για την προτεραιότητα αντιμετώπισης των οικονομικών προβλημάτων της χώρας δεν κρίνονται πειστικοί, ενόψει του γεγονότος ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος του Π.Α.Σ.Ο.Κ και Πρωθυπουργός, κ. Παπανδρέου έχει επανειλημμένως υπογραμμίσει την πρωτεύουσα σημασία που αποδίδει η παρούσα Κυβέρνηση στην διερεύνηση της υπόθεσης.

Άλλωστε είναι δύσκολο να δεχθούμε ότι το πολυάνθρωπο επιτελείο του κ. Υπουργού αδυνατεί έστω και σε συνθήκες έντονης πίεσης να υπερηγήσει στόχο, που ο ίδιος ο Πρωθυπουργός έχει χαρακτηρίσει πρωταρχικό.

ια.4. Προέκυψε επίσης, ότι παρά την αδήριτη ανάγκη για την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει όργανα εποπτευόμενα από τον Υπουργό Οικονομικών, όπως το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και η ΚΕΔ, των οποίων η ελλειμματική λειτουργία προκάλεσε εν πολλοίς τα βασικότερα προβλήματα στην υπό κρίση υπόθεση, ο κ. Παπακωνσταντίνου έχει επιδείξει αδικαιολόγητη ολιγωρία.

Συγκεκριμένα, ο κ. Υπουργός χαρακτήρισε την ΚΕΔ «απαρχαιωμένο οργανισμό με τεράστια προβλήματα ανθρωπίνου δυναμικού και πραγματικής υποδομής». Όπως κατέθεσε επί λέξει «Η πραγματικότητα είναι ότι δεν μπορεί να κάνει την δουλειά της σωστά. Δεν έχει τον κόσμο, δεν έχει τα μέσα, για να κάνει μια σωστή αξιολόγηση και

αποτίμηση».

Παρόλα αυτά δεν έγινε λόγος για καμία εκ μέρους του πρωτοβουλία προς τον σκοπό της αναμόρφωσης της εν λόγω Υπηρεσίας, παρά μόνο αναφέρθηκε στην πρόσληψη συμβούλων με διαγωνισμό που έχει δρομολογηθεί από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας για την αποτίμηση της δημόσιας περιουσίας (29).

Ως προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, αποδέχτηκε το γεγονός ότι το Ελληνικό Δημόσιο αναγκάζεται να απευθυνθεί σε εξωτερικούς νομικούς συμβούλους, πλην όμως ως προς το ζήτημα της θεσμικής του αναδιάρθρωσης περιορίστηκε στην αόριστη αναφορά ότι πρόκειται να εισαγεί νομοθετική πρωτοβουλία σε συνεργασία με τον Υπουργό Δικαιοσύνης κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης.

Απαντα τα ανωτέρω συντείνουν αδιαμφισβήτητη στην παραδοχή της ύπαρξης πολιτικών ευθυνών στο πρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών κ. Παπακωνσταντίνου, ενώ πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω πράξεις και παραλείψεις του που θέτουν υπό καθεστώς υψηλής διακινδύνευσης τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου.

ιβ. Ως προς το πρόσωπο του **κ. Θεόδωρου Ρουσόπουλου** διερευνηθήκαν οι αναφορές ορισμένων εκ των μαρτύρων που αφορούσαν την επίμαχη συνάντησή του με τους τοπικούς φορείς, καθώς και την σχέση του με τον Ηγούμενο Εφραίμ και την Μονή Βατοπεδίου.

Αναφορικά με την συνάντηση του κ. Ρουσόπουλου με τους φορείς της Ξάνθης, η οποία πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του επί της οδού Ζαλοκώστα, ο κ. Ρουσόπουλος ερωτηθείς ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής κατά την συνεδρίαση της 11.05.2010 κατέθεσε λεπτομερώς τα εξής : «...Στις 6 Σεπτεμβρίου 2004 έγινε συνάντηση στο γραφείο μου, κατόπιν αιτήματος φορέων της Ξάνθης. Η συνάντηση έγινε κατόπιν του αιτήματος, το οποίο υπεβλήθη σε μένα από τον κύριο Αλέκο Κοντό, Βουλευτή Ξάνθης τότε. Όντως ήρθαν στο γραφείο μου επί της οδού Ζαλοκώστα, στο παλαιό Υπουργείο Τύπου, αν ενθυμείστε. Δεν μιλήσαμε πάνω από το χρόνο που σας ανέφερα. Μου είπαν το πρόβλημα που αντιμετώπιζαν στην περιοχή, δηλαδή το πρόβλημα της κυριότητας και της ιδιοκτησίας της λίμνης και παραλιμνίων περιοχών από τη Μονή Βατοπεδίου, ζητώντας μου να ενημερώσω τους αρμόδιους Υπουργούς και να κάνω ό,τι μπορώ να κάνω... Τους δήλωσα αναρμόδιος από την πρώτη στιγμή. Τους είπα ότι το μόνο που μπορώ να σας πω είναι να πάτε στον αρμόδιο Υπουργό Γεωργίας, θεωρώντας ότι αφού μου μιλούν για αγροτικές γαίες, ο Υπουργός Γεωργίας –Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως λέγεται- είναι ο αρμόδιος και ουδέν περισσότερο».

Προς επίρρωση, μάλιστα, των ισχυρισμών του επικαλέστηκε δημοσίευμα της Εφημερίδος «ΜΑΧΗΤΗΣ» της Ξάνθης με ημερομηνία 10-9-2004, ήτοι τέσσερις μόλις ημέρες μετά την ως άνω επίμαχη συνάντηση, όπου αναφερόταν ότι «ουδέν προέκυψε από την συνάντηση με τον Ρουσόπουλο, διότι δήλωσε αναρμόδιος».

Επιπλέον, αναφέρθηκε στην κατάθεση του ίδιου του κ. Ξυνίδη ενώπιον την προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής όπου είχε καταθέσει σε ερώτηση του κ. Σκυλλάκου ότι: «Σε όλη αυτή την πορεία των επτά χρόνων που ασχολούμαι με την υπόθεση δεν υπήρξε ένας άνθρωπος να μου πει ότι τον πήρε κάποιος τηλέφωνο και τον επηρέασε.

Ούτε ο κ. Ρουσόπουλος. Κανείς δεν μου είπε ότι «ξέρεις, το έκανα αυτό γιατί με πήρε ο κ. Ρουσόπουλος». Σε ερώτηση δε του τότε Βουλευτή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Παπαγεωργίου συνέχισε να απαντά ο κ. Ξυνίδης ότι «...στα τόσα χρόνια που ασχολούμαι με την υπόθεση δεν με πήρε ή δεν μου είπε ούτε ένας άνθρωπος ότι ο Ρουσόπουλος παρενέβη έστω και με ένα τηλεφώνημα».

Επαρκείς διευκρινίσεις δόθηκαν και για την θρησκευτική σχέση του με αρκετές από τις Μονές του Αγίου Όρους, καθώς και για τις συναντήσεις του με τον Ηγούμενο Εφραίμ εκτός της Μονής Βατοπεδίου.

Ως προς τις τελευταίες διευκρινίστηκε ότι πράγματι ο Ηγούμενος Εφραίμ τον είχε επισκεφθεί στο σπίτι του όταν ήταν ακόμη δημοσιογράφος, ενώ για τις επισκέψεις του στο Μέγαρο Μαξίμου διευκρινίστηκε ότι σκοπό είχαν την προσωπική επίδοση προσκλήσεων για εκδηλώσεις που πραγματοποιούσε η Μονή.

Κατόπιν των ανωτέρω, δεν προέκυψε περαιτέρω ανάμιξη του κ. Ρουσόπουλου με την υπό διερεύνηση υπόθεση, ο οποίος όχι μόνο δεν παρενέβη στο έργο των αρμοδίων Υπουργών, αλλά ούτε και προσωπικό ενδιαφέρον επέδειξε για την πορεία της υπόθεσης.

ιγ. Υπήρξαν ακόμη αναφορές στο όνομα του **κ. Ιωάννη Αγγέλου**, συνεργάτη του πρώην Πρωθυπουργού, αφενός με την αφορμή ενός τηλεφωνήματος που ακούστηκε κατά ορισμένους (κ.κ. Γκασούκα και Ζερβουδάκη) να πραγματοποιεί ο μοναχός Αρσένιος προς κάποιο «Γιάννη», καθώς επίσης και από την αναφορά του πρώην Υφυπουργού Οικονομικών κ. Δούκα που έκανε λόγο για προσωπικό τηλεφώνημα εκ μέρους του, προκειμένου να εξετάσει κατά προτεραιότητα την γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων μετά την αναπομπή του κ. Φωτιάδη.

Σύμφωνα με τα όσα διευκρινιστικά κατέθεσε ο πρώην Υφυπουργός ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής κατά την συνεδρίαση της 3.05.2010, αλλά και βάσει του υπομνήματος που κατέθεσε, το τηλεφώνημα αυτό δεν εξελήφθη εκ μέρους του ως παρέμβαση, αλλά ως ενδιαφέρον για την μη καθυστέρηση του κυβερνητικού έργου.

Επί λέξει αναφέρεται στο προαναφερθέν υπόμνημά του ότι : «...Το θεώρησα ως μία από τις συνηθισμένες επικοινωνίες του Πρωθυπουργικού Γραφείου με τα γραφεία των Υπουργών. Η υπόθεση ελέγχθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου και πράγματι δεν βρέθηκε οτιδήποτε που να μην ήταν σύμφωνο με τις ισχύουσες διατάξεις ή που να δημιουργεί οποιαδήποτε υποψία περί της «ηθικής» της πλευράς».

Πράγματι, κατά την κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή κατά την συνεδρίαση της 10.05.2010 ο κ. Αγγέλου κατέθεσε ότι στις 15.7.2004 διαβιβάστηκε στο Γραφείο του κ. Πρωθυπουργού μια επιστολή του κ. Ξυνίδη, Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης, με την οποία κοινοποιούσε επιστολή φορέων της Ξάνθης που απευθυνόταν προς τον κ. Δούκα και περιείχε τις απόψεις τους για τα θέματα των γνωμοδοτήσεων.

Η διαφοροποίηση των δύο καταθέσεων ως προς το χρόνο πραγματοποίησης του ως άνω τηλεφωνήματος, η οποία αφορά σε χρονικό διάστημα μόλις ενός μηνός, δεν είναι ικανή να κάμψει την αξιοπιστία τους ως προς την ουσία.

Και οι δύο μάρτυρες ανέφεραν ρητώς ότι η τηλεφωνική τους επικοινωνία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο συνήθους τακτικής επικοινωνίας του Γραφείου Πρωθυπουργού με τους αρμόδιους για τον χειρισμό των εκάστοτε θεμάτων Υπουργούς και σε καμία περίπτωση δεν επηρέασε τις εξελίξεις της εν λόγω υποθέσεως.

Ακόμη και από πλευράς ποινικού δικαίου, τόσο από την κατάθεση, όσο και από το υπόμνημα του κ. Δούκα είναι πρόδηλο ότι κατά την τηλεφωνική επικοινωνία του με τον κ. Αγγέλου δεν χρησιμοποιήθηκε φορτικότητα και πειθώ, προκειμένου αυτός να εξαναγκαστεί να προβεί σε ορισμένη ενέργεια.

Ιδ. Από το σύνολο των στοιχείων και των καταθέσεων που έλαβαν χώρα ενώπιον της Επιτροπής, ανακύπτει το ερώτημα της δραστηριότητας προσώπων της Μονής Βατοπεδίου και ιδιαιτέρως του **ηγουμένου Εφραίμ και του μοναχού Αρσενίου**, οι οποίοι εμφανίζονται από πολλές καταθέσεις, ότι δραστηριοποιήθηκαν έντονα στον χώρο της Κ.Ε.Δ. με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας των ανταλλαγών, ενώ παράλληλα αποκαλύφθηκε η διαχείριση και σε μεγάλο βαθμό τουλάχιστον ασυνήθιστη για μοναχούς διακίνηση πολύ μεγάλων χρηματικών ποσών. Η διακρίβωση της διακίνησης των ποσών αυτών δεν κατέστη δυνατή κατά τη διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής ενόψει του περίπλοκου χαρακτήρα των συναλλαγών. Η δραστηριότητα όμως αυτή προδήλως θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας των αρμόδιων Εισαγγελικών Αρχών, προς τις οποίες το παρόν πόρισμα είναι ανάγκη να ανακοινωθεί, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 37 ΚΠΔ.

Ιε. Η ερευνώμενη υπόθεση εξελίχθηκε σε χρονικό διάστημα μίας δεκαετίας και πλέον. Ενεπλάκησαν δεκάδες κρατικοί λειτουργοί, ορισμένοι από τους οποίους είναι πιθανόν να έχουν διαπράξει ποινικά αδικήματα που είχαν ως αποτέλεσμα τη διακινδύνευση μεγάλης βλάβης των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου. Ηδη έχει επιληφθεί η ανεξάρτητη Ελληνική Δικαιοσύνη, που είναι η μόνη αρμόδια για τον καταλογισμό των ποινικών ευθυνών.

Ερώτημα τίθεται, αν από την εξονυχιστική έρευνα της εξεταστικής επιτροπής προέκυψαν ενδείξεις ποινικών ευθυνών από πολιτικά πρόσωπα είτε κατά το προ της 7/3/2004 χρονικό διάστημα που είχαμε κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είτε για το μετέπειτα χρονικό διάστημα που είχαμε κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας.

Καταρχάς, όσον αφορά στις πιθανές ποινικές ευθύνες, θα πρέπει να τονιστεί ότι το οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, που θα ήταν δυνατόν να διαγνωσθεί στην προκειμένη υπόθεση, είτε με τη μορφή της αυτοργίας είτε με τη μορφή της συμμετοχής (ηθική αυτοργία-συνέργεια), απαιτεί για τη θεμελίωση της υποκειμενικής του υπόστασης άμεσο ή ενδεχόμενο δόλο που θα κατέτεινε στη βλάβη των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου. Ανευδοιάστως, ωστόσο κάτι τέτοιο ούτε καθ' υπόνοια προέκυψε.

Πως είναι πραγματικά δυνατόν να αποφύγει το χαρακτηρισμό της χαλκευμένης κατηγορίας οποιαδήποτε αξιολόγηση για ποινικώς κολάσιμη συμπεριφορά, ιδιαίτερα για το μετά την 7/3/2004 χρονικό διάστημα, όταν:

Ιε.1. Ουδείς μάρτυρας κατέθεσε ότι έστω και μία φορά δέχθηκε παρέμβαση, υπόδειξη, παραίτηση ή πίεση από οποιονδήποτε.

Ας σημειωθεί ότι οι απολογίες κατηγορουμένων στην υπόθεση, οι οποίοι όψιμα αντιστρέφουν τις πρότερες μαρτυρικές τους καταθέσεις, εν όψει και της πρόσφατης ψή-

φησης του νόμου για την επιείκεια όσων κατηγορουμένων καταδίδουν Υπουργούς, δεν αποτελούν αποδεικτικά στοιχεία.

Ιε.2. Κατέστη φανερό ότι ουδείς Υπουργός γνώριζε, ούτε όφειλε να γνωρίζει, ότι για τη συζητηθείσα την 5/11/2003 αναγνωριστική αγωγή της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου είχε γίνει διάσκεψη, που είχε ως αποτέλεσμα την κατά πλειοψηφία απόρριψή της.

Ιε.3. Οι αποφάσεις που ελήφθησαν ήταν σύμφωνες με ομόφωνες γνωμοδοτήσεις θεσμικά αρμοδίων προς τούτο γνωμοδοτικών οργάνων.

Ιε.4. Ηδη είχαν διενεργηθεί δύο προκαταρκτικές εξετάσεις, με παραγγελίες του Εισαγγελέα του Α.Π., από εισαγγελικούς λειτουργούς, που ερεύνησαν την τέλεση αξιόποινων πράξεων και οι δικογραφίες ετέθησαν στο αρχείο κατά το άρθρο 43 Κ.Π.Δ. Ειδικότερα εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 117/2004 διάταξη της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Ξάνθης Ειρήνης Χρυσογιάννη, η οποία εγκρίθηκε από τον Εισαγγελέα Εφετών Θράκης. Περαιτέρω εκδόθηκε η με Α.Β.Μ. 07/57 διάταξη του Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών Παναγιώτη Μειδάνη, η οποία εγκρίθηκε από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών. Κατά την τελευταία μάλιστα ερευνήθηκε το θέμα των ανταλλαγών. Είναι ποτέ δυνατό να μη μπορεί να διαγνώσει, μετά μάλιστα από ενδελεχή έρευνα ο καθ' ύλην αρμόδιος και έμπειρος εισαγγελικός λειτουργός, ποινικά αδικήματα και να απαιτούμε από Υπουργούς μεγαλύτερη εμπειρία και δυνατότητα διάγνωσης βλαπτικών για το Δημόσιο ενεργειών;

Σε κάθε περίπτωση πάντως, ακόμη και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, κ. Σανιδάς, ο οποίος και ανέσυρε τις σχηματισθείσες δικογραφίες από το αρχείο, προκειμένου να ασκηθούν οι δέουσες ποινικές δίωξεις, διευκρίνισε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ότι κατά την γνώμη του και καθόν χρόνο συνέταξε την παραγγελία του δεν προέκυπτε ποινική ευθύνη των Υπουργών.

Αιτιολόγησε δε την άποψή του υποστηρίζοντας ότι η υπόθεση αφορούσε αμιγώς νομικά θέματα και από ουδένα στοιχείο προέκυπτε γνώση ή ακόμη και υπόδειξη Υπουργών για πράξεις ή παραλείψεις, πόσο μάλλον δε όταν παρατηρείται ότι η Ιερά Μονή κινήθηκε ύποπτα και επέφερε τα επιθυμητά γι' αυτήν αποτελέσματα τόσο κατά την χρονική περίοδο διακυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. όσο και της Νέας Δημοκρατίας.

Η κατάθεση του κ. Σανιδά ως προς τον χειρισμό της υπόθεσης κρίνεται πειστική, δεδομένου άλλωστε ότι επιβεβαιώθηκε πλήρως και από τον Προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών κ. Καρούτσο.

Ιστ. Ωστόσο, ανεξάρτητα από το ότι οι αποφάσεις που υπέγραψαν οι Υπουργοί και οι Υφυπουργοί σχετικά με τις αποδοχές των Γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και ότι οι σχετικές αποφάσεις τους που ανέθεταν στην ΚΕΔ την διαδικασία των ανταλλαγών ήσαν νόμιμες, ανακύπτει το ζήτημα της πολιτικής ευθύνης τους, που αφορά στην εποπτεία των τομέων αρμοδιότητάς τους, στις περιπτώσεις που, όπως εν προκειμένω, παρατηρούνται δυσλειτουργίες των οικείων εποπτευόμενων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων (βλ. π.χ. Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων, Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Διευθύνσεις Κτηματικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και

Τροφίμων). Στις περιπτώσεις αυτές είναι φανερό πως οι αντίστοιχες δυσλειτουργίες, όταν μάλιστα μπορούν να οδηγούν σε βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου, θα πρέπει, ανάλογα φυσικά με τον βαθμό εμπλοκής των εποπτευόμενων φορέων στις σχετικές διαδικασίες, να αντιμετωπίζονται ως συμπτώματα πλημμελούς εποπτείας των προϊστάμενων Υπουργών και Υφυπουργών. Με αυτή την έννοια μπορεί στη συγκεκριμένη υπόθεση να γίνει λόγος για πολιτική ευθύνη τους.

Σύμφωνα, λοιπόν, με όσα αναπτύχθηκαν αναλυτικά ανωτέρω, δεν προκύπτει ποινική ευθύνη Υπουργών ή Υφυπουργών ούτε κατά την περίοδο των Κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, ούτε εκείνη της Νέας Δημοκρατίας, μέχρι δηλαδή τον Οκτώβριο του έτους 2009.

Αναφορικά με την ύπαρξη πολιτικών ευθυνών έχουμε ήδη προσδιορίσει ειδικότερα το πλαίσιο, στο οποίο, κατά την άποψή μας, κινούνται ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ αυτές, ήτοι από του έτους 1998 μέχρι και σήμερα.

Έτσι εν κατακλείδι συμπεραίνουμε ότι:

1. Η Λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις των 25.000 τ.μ αποδόθηκαν στην Μονή από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ.

2. Η πράξη αυτή προκάλεσε οξύ κοινωνικό πρόβλημα στους νομούς Ροδόπης και Ξάνθης.

3. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, το 2004, κληρονόμησε το πρόβλημα της Βιστωνίδας, δεν το δημιούργησε.

4. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποφάσισε να αποκτήσει και πάλι το Δημόσιο, την Λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις με σκοπό να τα αποδώσει στους αγρότες της περιοχής, οι οποίοι δικαίως διαμαρτύρονταν για τις ενέργειες του ΠΑΣΟΚ.

5. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας μη θέλοντας και μη μπορώντας να δώσει χρήματα στην Μονή, επέλεξε την καθόλα νόμιμη μέθοδο της ανταλλαγής ίσης αξίας ακινήτων του Δημοσίου.

6. Οι Υπουργοί της τότε κυβέρνησης κλήθηκαν να υλοποιήσουν την απόφαση αυτή στηριζόμενοι σε σχετική ομόφωνη γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.

7. Η επιλογή της ανταλλαγής αυτή καθ' εαυτήν, δεν ενέχει κάποια ποινική απαξία, αφού το Δημόσιο επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ είχε παραχωρήσει ανεπιφύλακτα στην Μονή Βατοπεδίου την Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες εκτάσεις της.

8. Αν κατά την διάρκεια της διαδικασίας των ανταλλαγών υπερτιμολογήθηκε η Λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις ή υποτιμολογήθηκαν ακίνητα του Δημοσίου, οι υπεύθυνοι γι' αυτό πρέπει να λογοδοτήσουν στην Δικαιοσύνη και να τιμωρηθούν ανάλογα.

9. Όπως, προαναφέρθηκε, ηθική αυτοργία των Υπουργών της τότε κυβέρνησης στις πιθανές παράνομες πράξεις υπαλλήλων ή τρίτων δεν μπορεί να νοηθεί, αφού κανένας Υπουργός δεν υπέγραψε απόφαση διαφορετική από τις αλληπάλληλες γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ. ή απόφαση η οποία παρωθούσε σε παράνομη συμπεριφορά των υπαλλήλων ή τρίτων.

10. Όλες οι πράξεις των Υπουργών μέχρι τον Σεπτέμβριο 2007, έχουν παραγραφεί σύμφωνα με το Σύνταγμα και τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών που ψήφισε το ΠΑΣΟΚ τον Δεκέμβριο 2003. Η τότε κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας μπορεί να κριθεί μόνο πολιτικά, αν, δηλαδή, ορθά επέλεξε την πρακτική των ανταλλαγών, ποινική ευθύνη, όμως, δεν μπορεί, συνολικά, να νοηθεί, αφού:

(α) πρόθεση της κυβέρνησης ήταν να αποδώσει το τα-

χύτερο την Βιστωνίδα στους αγρότες.

(β) η Λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις είχαν παραχωρηθεί – αδιαφιλονίκητα στην Μονή – με αποφάσεις των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ.

11. Οι απολογίες κατηγορουμένων ενώπιον της ανακρίτριας κ. Καλού στον βαθμό που αναιρούν προηγούμενες ένορκες καταθέσεις των ιδίων προσώπων πρέπει να αγνοηθούν παντελώς ως οφειλόμενες στην πρόσφατη διάταξη περί επιείκειας σε όσους κατηγορουμένους «καταδίδουν» Υπουργούς για παραγεγραμμένα αδικήματα.

12. Η κυβέρνηση ελέγχεται, όπως προαναφέρθηκε, για την καθυστερημένη αντίδραση στο θέμα της επανάκτησης των ακινήτων, σύμφωνα με την σχετική γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., την οποία απέρριψε ο κ. Παπακωνσταντίνου και για τις πολιτικές ή άλλες ευθύνες που μπορεί να ανακύπτουν από την απόφασή της αυτή.

13. Υφίσταται ανεπαρκής διερεύνηση των θεμάτων που προκύπτουν από τις αγοραπωλησίες της εταιρίας TORCASO INVESTMENTS LTD μετά την άρνηση κλήσης των διαχειριστών της και του κ. Άκη Τσοχατζόπουλου στην Επιτροπή.

14. Υφίσταται ανεπαρκής διερεύνηση των θεμάτων παραχώρησης Δημόσιας Γης στη Μονή Βατοπεδίου μετά την άρνηση κλήσης του Προέδρου και των μελών της Λιμενικής Επιτροπής του Πόρτο Λάγος που μαζί με τον νυν Γραμματέα του Εθνικού Συμβουλίου του ΠΑ.ΣΟ.Κ, κ. Ξυνίδη, πρώτοι συνήργησαν στην εκχώρηση δημόσιας γης.

ΙΖ. Σε κάθε περίπτωση, καταθέσεις προσώπων που φέρονται ως κατηγορούμενοι για την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου (Μαντέλη) και ελήφθησαν μετά την ψήφιση του Νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης με θέμα «*Τροποποίηση του ν. 3213/2003, διατάξεων του Ποινικού Κώδικα που αφορούν εγκλήματα σχετικά με την Υψηροσία και άλλες διατάξεις*» δημιουργούν έντονο προβληματισμό για την περαιτέρω αξιολόγησή τους.

Συνεπώς, οι διατάξεις που εν λόγω νομοσχεδίου περί ευνοϊκής μεταχείρισης προσώπων κατά των οποίων έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για τις πράξεις των άρθρων 235-261 Π.Κ. υπό την προϋπόθεση της καταγγελίας ατόμων που διατελούν ή διετέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης για συμμετοχή στις ανωτέρω πράξεις τους, γεννά εύλογα ερωτήματα εάν ληφθεί υπόψη η δεδομένη χρονική συγκυρία του πέρατος των εργασιών της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής και της πρότασης του ΠΑ.ΣΟ.Κ για την σύσταση επιτροπής διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης.

Κατόπιν τούτου, γεγονός είναι ότι **καταλείπονται υπόνοιες για μεθοδευμένη κινητροδότηση καταθέσεων – καταγγελιών με κίνητρο την ευνοϊκή ποινική μεταχείριση, η οποία σε συνδυασμό και με τις καινοφανείς για τα νομικά δεδομένα απόψεις της Κυβέρνησης περί της στοιχειοθέτησης ηθικής αυτοργίας στο πρόσωπο Υπουργών και Υφυπουργών της Ν.Δ από μόνη την υπογραφή υπουργικών αποφάσεων και μη παραγραφής της, δικαιολογημένα αφήνει το περιθώριο να χαρακτηριστούν οι ως άνω διατάξεις του νομοσχεδίου τουλάχιστον ως «φωτογραφικές».**

ΙΧ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ – ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Από το σύνολο των εργασιών της Επιτροπής, κατέστη

απολύτως εμφανές ότι στην προκειμένη υπόθεση, όλοι σχεδόν οι φορείς και οι Υπηρεσίες που ενεπλάκησαν, λειτούργησαν με τρόπο ελλειμματικό. Ανάλογη διαπίστωση είχε πραγματοποιηθεί και μετά το πέρας της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής, οπότε φρονούμε ότι αποτελεί καθήκον μας να καταθέσουμε τις προτάσεις μας, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή εξυγίανση στην λειτουργία της διοίκησης και να διασφαλιστεί η διαφάνεια. Ειδικότερα:

α. Ενόψει των αδυναμιών, που παρατηρήθηκαν κατά τη λειτουργία του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας προτείνεται η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου της σχετικής διαδικασίας ενώπιόν του, που διέπεται από το αναχρονιστικό νομικό πλαίσιο του Α.Ν. 1539/1938 και ενδεχομένως η κατάργησή του εφόσον η διοικητική επίλυση της αναγνώρισης της αμφισβητούμενης από ιδιώτες κυριότητας επί ακινήτων του Δημοσίου μπορεί να προκαλέσει εμπλοκές ενόψει του ότι είναι ενδεχόμενο να υπάρξει διαφορετική δικαστική αντιμετώπιση.

β. Να εκσυγχρονισθεί η Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου και θεσμικά και με ανθρώπινο και ειδικότερα τεχνικό δυναμικό, ώστε να είναι σε θέση αυτοτελώς και μέσω των δικών της υπηρεσιών να προβαίνει σε αυτοψίες και τοπο-

γραφικό έλεγχο όλων των ακινήτων που διαχειρίζεται και να προκαλεί υποχρεωτικά την απαραίτητη αλληλογραφία με όλες τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. Δασαρχεία, Πολεοδομίες, Υπηρεσίες του Υπ. Πολιτισμού, Δ.Ο.Υ. κλπ) για τον ορθό και ασφαλή χαρακτηρισμό κάθε ακινήτου.

γ. Να αντιμετωπιστεί το θέμα της πολυνομίας που επικρατεί στην δασική νομοθεσία με την θεσμοθέτηση ενός ενιαίου κωδικοποιημένου νομοθετήματος.

δ. Να αξιολογηθεί η αναγκαιότητα της ύπαρξης νομοθεσίας για τις εποικιστικές εκτάσεις, καθώς επίσης ακόμη και το ενδεχόμενο της κατάργησής της, δεδομένου ότι έχουν εκλείψει οι κατηγορίες προσώπων στις οποίες αφορούσε.

ε. Να τροποποιηθεί και αναβαθμισθεί το θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης και αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας με, πιθανόν, κατάργηση του Α.Ν. 1539/1938 περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων και η αντικατάστασή του από ένα σύγχρονο, διαφανές και απρόσβλητο θεσμικό πλαίσιο, που θα διασφαλίζει το δημόσιο χαρακτήρα της Δημόσιας Περιουσίας, θα κατοχυρώνει τον κοινωνικό έλεγχο στη διαχείρισή της, θα διευκολύνει τις συναλλαγές με όρους διαφάνειας του Πολίτη με το Δημόσιο, θα δημιουργεί ασφαλιστικές δικλείδες στην αυθαίρετη βούληση και κρίση της εκάστοτε εκτελεστικής εξουσίας.

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(Κ.Κ.Ε.)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΚΥΛΛΑΚΟΥ

**ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΑΝΤΩΝΗ ΣΚΥΛΛΑΚΟΥ,
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΚΚΕ ΣΤΗΝ 2Η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Από τις καταθέσεις μαρτύρων και τα άλλα έγγραφα που προσκομίσθηκαν στην Εξεταστική Επιτροπή επιβεβαιώθηκαν και ενισχύθηκαν οι βασικές εκτιμήσεις του ΚΚΕ τόσο για τις ιδιαίτερες όσο και για τις διαχρονικές ευθύνες των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ για το σκάνδαλο του Βατοπεδίου που περιέχονται στο πόρισμα της 1ης Εξεταστικής Επιτροπής το οποίο και επισυνάπτουμε, δεδομένου ότι οι εκτιμήσεις αυτές παραμένουν.

Πιο συγκεκριμένα και πολύ συνοπτικά:

1. Είχαμε αναφερθεί στις πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ γιατί επί των ημερών του με τις αποφάσεις των τότε Υφυπουργών Γεωργίου Δρυ και Απόστολου Φωτιάδη αναγνωρίσθηκε η Μονή ως ιδιοκτήτρια της Λίμνης Βιστωνίδας, τριών νησίδων και 25.000 στρεμμάτων παραλίμνιων εκτάσεων και παραδόθηκαν στην Μονή.

2. Αξιοποιώντας αυτές τις αποφάσεις επί ΝΔ και με ευθύνη του Πέτρου Δούκα ματαιώθηκε η δίκη σε δικαστήριο που εκ των υστέρων αποδείχθηκε ότι δικαίωνε το Δημόσιο και με ευθύνη των Πέτρου Δούκα-Ευάγγελου Μπασιάκου-Αλέξανδρου Κοντού αποφασίσθηκε η ανταλλαγή της «ιδιοκτησίας» της Μονής με άλλα ακίνητα του Δημοσίου.

3. Κατά τις ανταλλαγές έγιναν δεκτές από κρατικές υπηρεσίες υπερτιμολόγηση της αξίας της λίμνης και υποτιμολογήσεις της αξίας μιας σειράς ακινήτων, προς όφελος της Μονής.

Υπενθυμίζουμε ότι με το παραπάνω πόρισμα αναδείξαμε τις σοβαρές πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και στην συνέχεια της ΝΔ για το σκάνδαλο καθώς και τις πολιτικές ευθύνες συγκεκριμένων πολιτικών προσώπων – Υπουργών.

Είχαμε επίσης αναφερθεί σε ενδεχόμενες ποινικές ευθύνες και Υπουργών του ΠΑΣΟΚ και Υπουργών της ΝΔ και είχαμε ταχθεί υπέρ της παραπέρα διερεύνησης μέσα από τη συγκρότηση Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης.

Προβάλλαμε ιδιαίτερα τις διαχρονικές ευθύνες των κυβερνήσεων οι οποίες διαμόρφωσαν το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει και επιτρέπει τεράστιες εκτάσεις δημόσιας γής να είναι ήδη παραχωρημένες ή να κινδυνεύουν να παραχωρηθούν σε μοναστήρια και εκκλησία, καθώς επίσης και σε μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα με διάφορους τρόπους.

Η πολιτική αυτή, που στα πλαίσια της απελευθέρωσης της αγοράς και της ελευθερίας κίνησης του κεφαλαίου μετά την συνθήκη του Μάαστριχτ, πήρε νέα ώθηση με την άρση κάθε εμποδίου, ήταν σε τελευταία ανάλυση και το έδαφος που εξέθρεψε και το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου

Προβάλλαμε την θέση ότι δάση, δασικές εκτάσεις, ορει-

νοί όγκοι, λίμνες και παραλίες δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο επιχειρηματικής δραστηριότητας και πρέπει να περιέλθουν στο Δημόσιο και σε κοινή χρήση και απόλαυση από τον λαό.

Οι ευθύνες όμως της προηγούμενης κυβέρνησης της ΝΔ και στην συνέχεια του ΠΑΣΟΚ δεν περιορίζονται μόνον το παρελθόν, αλλά στο τι έπραξαν μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου και την σύσταση της πρώτης εξεταστικής επιτροπής το 2008 για να προασπίσουν τα συμφέροντα του δημοσίου, όπως θα αναλυθεί στην συνέχεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ορισμένα νέα δεδομένα που προέκυψαν ενώπιον της 2ης Εξεταστικής Επιτροπής για το σκάνδαλο του Βατοπεδίου

1. Γίνεται εμφανής ο ρόλος του τότε <<διευθυντή>> του Γραφείου του πρώην Πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή, Ιωάννη Αγγέλου στην υπόθεση του σκανδάλου του Βατοπεδίου, κυρίως μέσα από το σύντομο υπόμνημα που κατέθεσε και την τοποθέτησή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, του πρώην υφυπουργού Πέτρου Δούκα στις 3.5.2010. Στο πιο πάνω υπόμνημά του ο Πέτρος Δούκας υποστηρίζει πως η Κυβέρνηση της ΝΔ ήταν ενήμερη για την πορεία της υπόθεσης, αφού καμία ενέργειά του δεν γινόταν εν κρυπτώ, όλες οι ενέργειές του ήταν αποτυπωμένες σε δημόσια έγγραφα, που είχαν συζητηθεί στη Βουλή. Ομοίως ανέφερε, και η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ήταν ενήμερη για τις ενέργειες Δρυ-Φωτιάδη. Επίσης υποστήριξε ότι και το Μέγαρο Μαξίμου γνώριζε την πορεία της υπόθεσης, αφού τον Ιούνιο του 2004, του τηλεφώνησε ο Αγγέλου και του ζήτησε να εξετάσει κατά προτεραιότητα την Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων (Πρόκειται για την υπ. αριθμ. 26/20.5.2004 γνωμοδότηση, την οποία μέσα σε λίγες μέρες, στις 7.6.2004, αποδέχθηκε ο κος Δούκας και με την οποία έγινε δεκτό ότι δεν συνέτρεχε λόγος επανεξέτασης των τριών προηγούμενων υπ. αριθμ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεων, με τις οποίες, μετά την αποδοχή τους από τους αρμόδιους υφυπουργούς Οικονομικών, αναγνωρίζονταν διοικητικά κυριότητα της Μονής επί των νησίδων, επί των παραλίμνιων εκτάσεων και επί της λίμνης Βιστωνίδας). Επιπλέον, ο Πέτρος Δούκας ανέφερε προφορικά ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ότι το πιο πάνω τηλεφώνημα του Αγγέλου αφορούσε και την από κοινού με την Μονή παραίτηση του Δημοσίου από την έκδοση απόφασης από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης αναφορικά με την από 15.1.2003 αγωγή της Μονής προκειμένου να αναγνωρισθεί η κυριότητά της επί των παραλίμνιων εκτάσεων.

Εκτός από τον Πέτρο Δούκα, αναφορές στο όνομα του Αγγέλου, γίνονται και από κρατικούς υπαλλήλους που έχουν εμπλοκή στην υπόθεση Βατοπεδίου. Συγκεκριμένα, ο Χριστόδουλος Μπότσιος, κατηγορούμενος για το σκάνδαλο Βατοπεδίου, στην απολογία του, σε σχετική ερώτηση της ειδικής εφέτου-ανακρίτριας, αναφορικά με το αν δεχόταν πιέσεις άνωθεν και παρεμβάσεις κατά τον χειρισμό των υποθέσεων της Μονής, κατέθεσε πως για την ταχύτητα της διεκπεραίωσης των σχετικών θεμάτων πιεζόταν εκτός από τον Μπασιάκο και από τους μοναχούς Εφραίμ και Αρσένιο, οι οποίοι, κατά την εκτίμησή του, άφηναν να

εννοηθεί ότι για την επιτάχυνση της διαδικασίας, αν χρειάζοταν, μπορούσαν να βάλουν τον Ρουσόπουλο και τον Αγγέλου να τηλεφωνήσουν στον Μπασιάκο για να του δώσει σχετική εντολή.

Ο Σταύρος Ζερβουδάκης, δικηγόρος της Κ.Ε.Δ. που υπέγραψε ως εκπρόσωπος της Κ.Ε.Δ. ορισμένα συμβόλαια ανταλλαγής, κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ότι όταν κάποια στιγμή έφερνε εμπόδια στην υπογραφή κάποιου συμβολαίου, ο μοναχός Αρσένιος, εξαγριωμένος κατά κάποιο τρόπο του είπε <<Α, δεν πάει άλλο. Άσε να πάρω τον Αγγέλου>>. Στη συνέχεια ανέφερε ότι ο πιο πάνω μοναχός μίλησε με κάποιον αποκαλώντας τον Γιάννη, λέγοντάς του ότι είναι στην Κ.Ε.Δ. και ότι υπάρχουν κάποια θεματάκια και θα τα ξεπεράσουμε. Ο ίδιος όμως μάρτυρας, ο Ζερβουδάκης δήλωσε ότι αμφισβάζει αν ο άνθρωπος με τον οποίο μίλησε ο Αρσένιος ήταν ο Αγγέλου.

Ο Σωτήριος Γκασούκας, νομικός σύμβουλος της Κ.Ε.Δ. κατά το διάστημα των ανταλλαγών, επανέλαβε, όπως είχε κάνει και κατά την κατάθεσή του στην προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή, ότι κάποια στιγμή που ο μοναχός Αρσένιος είχε προβλήματα και παράπονα με τον Ζερβουδάκη, ο Αρσένιος, ενώπιόν του, μίλησε στο κινητό τηλέφωνο με κάποιον Γιάννη. Όταν στη συνέχεια ο Γκασούκας ρώτησε τον Αρσένιο με ποιόν μίλησε, ο Γκασούκας ισχυρίστηκε ότι ο Αρσένιος του είπε πως τηλεφώνησε στον Αγγέλου.

Βέβαια ο Αγγέλου προσπάθησε να διαψεύσει τον Πέτρο Δούκα ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, αναφέροντας πως η μόνη επικοινωνία που είχε με τον Πέτρο Δούκα ήταν τον Ιούλιο και όχι τον Ιούνιο του 2004 και με μοναδικό αντικείμενο να τον ενημερώσει για μια επιστολή του Ξυνίδη, τότε Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης, με ημερομηνία 15.7.2004, με την οποία κοινοποιούσε προς το γραφείο του τότε Πρωθυπουργού επιστολή φορέων της Ξάνθης απευθυνόμενη προς τον Πέτρο Δούκα, στην οποία διαμαρτύρονταν για την υπόθεση του Βατοπεδίου. Όμως ο Πέτρος Δούκας, επανερχόμενος σε τηλεοπτική εκπομπή την επομένη της εξέτασης του Αγγέλου ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, φαίνεται να επιμένει στις αναφορές του και να διαψεύδει τον Αγγέλου.

2. Ο Θεόδωρος Ρουσόπουλος κατέθεσε και πάλι (είχε καταθέσει και στην 1η Εξεταστική Επιτροπή) την επομένη της εξέτασης του Αγγέλου. Οι καταθέσεις των δύο πιο πάνω σημαντικών προσώπων στην κυβέρνηση της ΝΔ, συγκλίνουν απολύτως σε όλα τα κρίσιμα σημεία τους. Ειδικότερα:

* Υποστήριξαν και οι δύο ότι ο τότε Πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής δεν ήταν ενήμερος για την υπόθεση του Βατοπεδίου.

Είναι χαρακτηριστικό ότι και οι δύο αρνήθηκαν ότι έλαβαν γνώση και ότι κατ' επέκταση ενημέρωσαν τον τότε Πρωθυπουργό για την επιστολή του Νομάρχη Θεσσαλονίκης κου Ψωμιάδη, ο οποίος την είχε απευθύνει σε όλους τους αρμόδιους Υπουργούς και την είχε κοινοποιήσει στο γραφείο του Πρωθυπουργού, επισημαίνοντας τις επικίνδυνες πολιτικές διαστάσεις της υπόθεσης του Βατοπεδίου.

Ο Αγγέλου υποστήριξε πως ουδέποτε ενημερωνόταν ο Πρωθυπουργός για τις διαδικασίες που εξελίσσονταν στα διάφορα Υπουργεία και δήλωσε άγνοια για το αν ο Πρωθυπουργός ενημερώθηκε για τις πρωτοβουλίες Σανίδα τον

Αύγουστο του 2008 (απόσυρση της υπόθεσης του Βατοπεδίου από το αρχείο και παραγγελία για διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης). Ο Ρουσόπουλος πάλι υποστήριξε ότι ουδέποτε ενημέρωσε τον Πρωθυπουργό για την συνάντηση που είχε με τους φορείς της Ξάνθης τον Σεπτέμβριο του 2004 και πως δεν θυμάται να έγινε κάποια σύσκεψη σε ανώτερο κυβερνητικό επίπεδο στο Μαξίμου για το Βατοπέδι και πως πάντως εκείνος δεν είχε παραστεί σε οποιαδήποτε τέτοια σύσκεψη.

* Και οι δύο υποστήριξαν πως στη μοναδική φορά που ο Εφραίμ τους έθεσε το πρόβλημα σχετικά με την λίμνη Βιστωνίδα (ο Ρουσόπουλος μετά την συνάντησή του με τους φορείς της Ξάνθης και ο Αγγέλου σε μια επίσκεψή του στη Μονή) και οι δύο τελείωσαν την κουβέντα, δηλώνοντας αναρμόδιοι και πως ουδέποτε ξαναμίλησαν με τους μοναχούς για την υπόθεση.

* Και οι δύο υποστήριξαν πως απλώς ενημέρωσαν τους αρμόδιους Υπουργούς για τις απόψεις των φορέων της Ξάνθης (ο Ρουσόπουλος τον Μπασιάκο για την συνάντησή του με τους φορείς της Ξάνθης και ο Αγγέλου τον Δούκα για την επιστολή του Ξυνίδη, Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης) και πως ουδέμία άλλη ενασχόληση είχαν με την υπόθεση του Βατοπεδίου.

* Και οι δύο αρνήθηκαν οποιαδήποτε μεταξύ τους επαφή για το Βατοπέδι. Ο Ρουσόπουλος δήλωσε ότι εκείνος δεν συμμετείχε σε σύσκεψη στο Μαξίμου για το Βατοπέδι και ο Αγγέλου πως ουδέποτε ενημερώθηκε από τον Ρουσόπουλο για την συνάντησή του με τους φορείς της Ξάνθης.

* Και οι δύο αναφέρθηκαν στην πνευματική τους σχέση με τον ηγούμενο Εφραίμ και τη Μονή και υποστήριξαν πως όποιες επαφές είχαν με τον Εφραίμ στο Μαξίμου, αυτές αφορούσαν την παράδοση σε αυτούς εκ μέρους του Εφραίμ προσκλήσεων για εκδηλώσεις που οργάνωνε η Μονή.

Με βάση τα όσα προαναφέραμε, σε συνδυασμό με τα όσα είχαμε αναφέρει για τον Ρουσόπουλο στο πόρισμά μας στην 1η Εξεταστική Επιτροπή, θεωρούμε ότι τα ερωτηματικά για τον ρόλο και των δύο είναι εύλογα και ιδιαίτερα για τον ρόλο του Αγγέλου. Με δεδομένο ότι υπήρξε συντονισμός των ενεργειών όλων των υπηρεσιών του Δημοσίου προκειμένου να ευνοηθεί η Μονή και να εκλείψουν τα όποια εμπόδια στην προσχεδιασμένη πορεία των ανταλλαγών.

3. Οι μοναχοί Εφραίμ και Αρσένιος άλλαξαν τακτική και ενώ στην 1η Εξεταστική Επιτροπή δεν δέχθηκαν να εξεταστούν ενώπιον της Επιτροπής, καταθέτοντας από ένα υπόμνημα ο καθένας, τώρα οι ίδιοι υπέβαλαν αίτηση να εξεταστούν στην Εξεταστική Επιτροπή. Προφανώς η αλλαγή της στάσης τους υπαγορεύτηκε από σκοπιμότητες. Κατά την εξέτασή τους κράτησαν και οι δύο κοινή στάση και θέλησαν να θέσουν υπόψη της Επιτροπής συγκεκριμένα θέματα:

* Και οι δύο, το πρώτο πράγμα που προέβαλαν ήταν η κινδυνολογία γύρω από τις συνέπειες που θα έχει τάχα για την πατρίδα και τα ορθόδοξα Πατριαρχία η αμφισβήτηση των χρυσόβουλων ως τίτλων γενεσιουργών κυριότητας και γενικά δικαιωμάτων.

Η πραγματικότητα είναι ότι κανένα κίνδυνο δεν διατρέχουν τα Πατριαρχία, γιατί προστατεύονται από διεθνείς συνθήκες.

* Προσπάθησαν να αναδείξουν το φιλανθρωπικό έργο της Μονής και να υποστηρίξουν ότι είχαν μεγαλειόβολα

σχέδια για την αξιοποίηση της περιοχής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων (ο Εφραίμ έκανε λόγο για οικολογικό τουρισμό, για ίδρυμα παιδιών με ειδικές ανάγκες, για βυζαντινό μουσείο), αλλά και άλλων ακινήτων (για το Ολυμπιακό ακίνητο δήλωσαν ότι το προόριζαν να στεγάσει κοινωφελές ίδρυμα με επωνυμία <<ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ>> και Ινστιτούτο με την επωνυμία <<ΑΓΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΓΡΑΙΚΟΣ>, ενώ για το ακίνητο στο Γραμματικό έκαναν λόγο για κέντρο αποκατάστασης αναπήρων παιδιών).

Όμως κανένα από τα μεγαλόπνοα έργα τους δεν υλοποιήθηκε, αφού η Μονή αντάλλαξε την λίμνη με ακίνητα-φιλέτα του Δημοσίου, πούλησε το Ολυμπιακό ακίνητο, ενώ καμία δραστηριότητα δεν ανέπτυξε στο Γραμματικό.

* Για την επιχειρηματική δραστηριότητα της Μονής, ο μεν Αρσένιος έκανε λόγο <<για φροντίδα, γλυκιά φροντίδα>>, ο δε Εφραίμ μίλησε για την εξεύρεση των αναγκαίων πόρων για την αναστήλωση της Μονής που κόστιζε πολλές δεκάδες εκατομμύρια, για την ανάγκη κάλυψης των καθημερινών εξόδων της Μονής και για την εκπλήρωση του φιλανθρωπικού της έργου.

Και μπορεί η Μονή να είχε μεγάλες ανάγκες, όμως, πέρα από το γεγονός ότι χρηματοδοτούνταν από το Δημόσιο και από ευρωπαϊκά προγράμματα, φρόντισε μέσω του επενδυτικού της συμβούλου Κοιρανίδη και δύο κυπριακών εταιριών, να προβεί σε επενδύσεις σε κινητές αξίες (μετοχές κλπ) και σε ακίνητα, πολλών εκατομμυρίων ευρώ, κάνοντας χρήση πολλών πιστώσεων, χωρίς ουσιαστικές εγγυήσεις, αλλά και δεκάδων τραπεζικών λογαριασμών σε διάφορες τράπεζες. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Rassadel, εκτός από επενδύσεις σε κινητές αξίες ύψους δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, συμμετείχε με ποσοστό 30% στην εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ, η οποία αγόρασε από τη Μονή 62 ακίνητα που προέρχονταν από τις ανταλλαγές των παραλιμνίων εκτάσεων, ενώ η Madeus επένδυσε 35 εκατομμύρια ευρώ για να αποκτήσει το 30% των μετοχών του Ομίλου Πάπισα, ο οποίος με τη σειρά του κατείχε το 70% των μετοχών της ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ. Τέτοιου μεγέθους δραστηριότητες ούτε ταιριάζουν, ούτε δικαιολογούνται για ένα πνευματικό νομικό πρόσωπο, όπως η Μονή.

* Υποστήριξαν και οι δύο πως η Μονή σύρθηκε στις ανταλλαγές, πως εκείνοι ήθελαν οπωσδήποτε να κρατήσουν την λίμνη και πως η Μονή κάθε φορά έπαιρνε ό,τι της έδινε το Δημόσιο.

Αποδείχθηκε πως οι ανταλλαγές συναποφασίστηκαν από την Μονή με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες και τους αρμόδιους Υπουργούς. Η Μονή είχε πάντα λόγο για τα ακίνητα που επρόκειτο να αποκτήσει. Είναι χαρακτηριστικό ότι χρησιμοποιούσε τον δικό της τοπογράφο για να καταγράφει τα ακίνητα (του οποίου μάλιστα τοπογραφικά, θεωρημένα από τον τοπογράφο της Κ.Ε.Δ. χρησιμοποιούνταν για τα συμβόλαια των ανταλλαγών), έκανε τις δικές της εκτιμήσεις για την αξία τους. Είναι χαρακτηριστική η αναφορά του πρώην Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τσιτουρίδη στην Εξεταστική Επιτροπή, ο οποίος είπε πως, όταν οι μοναχοί τον επισκέφθηκαν το καλοκαίρι του 2004 στο Υπουργείο για να του προτείνουν την ανταλλαγή μερών των παραλιμνίων εκτάσεων, οι οποίες είχαν διανεμηθεί σε ακτήμονες από την δεκαετία του 1930 και η Μονή δεν ήθελε να διαταράξει τις σχέσεις της μαζί τους, προσπάθησαν μέσα από ένα laptop που έφεραν μαζί τους να του δείξουν ποια ακίνητα εκείνοι ήθελαν, αλλά εκείνος αρ-

νήθηκε να δει και να συζητήσει οτιδήποτε. Ο σκοπός της Μονής δεν μπορεί να ήταν η διατήρηση της λίμνης για να αναπτύξει εκεί το φιλανθρωπικό της έργο, αφού, όπως ο Εφραίμ είπε, η Μονή χρειαζόταν πολύ σημαντικά ποσά για την αναστύλωσή της και για τις ανάγκες της, τα οποία δεν είχε. Πώς θα προέβαινε και σε επιπλέον δραστηριότητες στη λίμνη, οι οποίες θα κόστιζαν σημαντικά; Προφανέστατα στόχος ήταν η αξιοποίηση της λίμνης, γι' αυτό άλλωστε και προχώρησε, με πολύ επικερδείς όρους γι' αυτήν, στην ανταλλαγή της λίμνης με ακίνητα-φιλέτα του Δημοσίου.

* Αρνήθηκαν και οι δύο ακόμα και την παραμικρή υποψία παρέμβασης στις ανταλλαγές, συνολικά στην υπόθεση, των Αγγέλου και Ρουσόπουλου.

* Εξέφρασαν και οι δύο την ακράδαντη πεποίθησή τους, στηριγμένη σε στέρεες νομικές βάσεις, πως η λίμνη Βιστωνίδα ανήκει στη Μονή και δήλωσαν αποφασισμένοι να διεκδικήσουν την κυριότητά της δικαστικά μέχρι τέλους (ακόμα και στα ευρωπαϊκά δικαστήρια).

Ήταν μια κίνηση που επιχειρούσε να προβάλει την αναγκαιότητα της λύσης του συμβιβασμού και προς την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

* Για το Ολυμπιακό ακίνητο τέλος υποστήριξαν πως τους το υπέδειξε η Κ.Ε.Δ. και πως ενώ εκείνοι ενδιαφέρονταν για την εγκατάσταση σ' αυτό των προαναφερθέντων κοινωφελούς ιδρύματος και Ινστιτούτου, υποχρεώθηκαν να το πουλήσουν, διότι εκ των υστέρων, αφού το απέκτησαν, διαπίστωσαν πως είχε πολλές κακοτεχνίες.

Τα επιχειρήματά τους κατέρρευσαν. Στην εξέτασή του στην Εξεταστική Επιτροπή ο πρώην Υπουργός Απασχόλησης Σάββας Τσιτουρίδης ήταν κατηγορηματικός. Και τις δύο φορές που οι μοναχοί τον επισκέφθηκαν στο υπουργείο, τον Δεκέμβρη του 2006 και τον Μάρτη του 2007, ήταν εκείνοι που του ζήτησαν το συγκεκριμένο ακίνητο. Μάλιστα, στην επίσκεψη του Μαρτίου του 2007, του ζήτησαν, παρουσία του Γκράτσιου, τότε Διευθ. Συμβούλου της Κ.Ε.Δ., την αποδέσμευση του Ολυμπιακού ακινήτου, το οποίο προοριζόταν για την εγκατάσταση του Υπουργείου. Εκείνος και τις δύο φορές αρνήθηκε, διότι, όπως τους πληροφορήσε, το κτιριακό συγκρότημα είχε κακοτεχνίες και ήθελε οπωσδήποτε πρώτα να επιδιορθωθούν (είχε μάλιστα ορίσει και Επιτροπή γι' αυτό) και ακόμα θεωρούσε ανοιχτό το θέμα της μετεγκατάστασης του υπουργείου στο συγκεκριμένο ακίνητο.

4. Κατά την εξέταση του μοναχού Αρσένιου ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, όταν ρωτήθηκε σχετικά με την υπουργική απόφαση του τότε Υφυπουργού της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ Γεωργίου Δρυ, με την οποία έγινε δεκτή η υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου και με την οποία αναγνωριζόταν διοικητικά η κυριότητα της Μονής επί του συνόλου της νησίδας Αντά-Μπουρού της λίμνης Βιστωνίδας, ο μοναχός Αρσένιος χαρακτήρισε την πιο πάνω απόφαση του Γεωργίου Δρυ, <<σαν δώρο, σαν ευλογία>> και η Μονή είπε στη συνέχεια <<ας δούμε τι μπορεί να προκύψει με διοικητικές διαδικασίες>>, για το σύνολο της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων.

5. Στο κατηγορητήριο που σχηματίστηκε σε βάρος των μελών των γνωμοδοτικών συμβουλίων που εξέδωσαν τις επίμαχες γνωμοδοτήσεις, αλλά και σε βάρος του Χριστόδουλου Μπότσιου, νομικού συμβούλου του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, **οι συγκεκριμένοι κρατικοί υπάλληλοι αναφέ-**

ρονται και διώκονται και έτσι απολογήθηκαν, ως απλοί συνεργοί στο αδίκημα της κακουργηματικής απιστίας περί την υπηρεσία σε βάρος του Δημοσίου κατ' εξακολούθηση, για το οποίο φέρονται (σύμφωνα με το ίδιο κατηγορητήριο) ως φυσικοί αυτουργοί τα πολιτικά πρόσωπα (οι εμπλεκόμενοι Υφυπουργοί και Υπουργοί) που υπέγραψαν τις υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες γίνονταν δεκτές οι πιο πάνω γνωμοδοτήσεις, καθώς και τις υπουργικές αποφάσεις των ανταλλαγών.

6. Ενισχύθηκαν οι εκτιμήσεις μας για πολιτικές ευθύνες ιδιαίτερα του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Ευάγγελου Μπασιάκου, από τα όσα κατέθεσαν στις δικαστικές αρχές οι ελεγχόμενοι ποινικά για το σκάνδαλο του Βατοπεδίου κρατικοί υπάλληλοι, Χριστόδουλος Μπότοσιος (τότε νομικός σύμβουλος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης) και Σταματούλα Μαντέλη (τότε προϊσταμένη της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης). Ο πρώτος υποστηρίζει ότι υπήρξε ιδιαίτερη σπουδή και βιασύνη από τον πιο πάνω υπουργό προκειμένου να προωθηθεί προς το Ν.Σ.Κ. το ερώτημα για την δυνατότητα προώθησης των ανταλλαγών, επί του οποίου εκδόθηκε η πιο πάνω αναφερθείσα υπ. αριθμ. 15/2005 γνωμοδότηση που άναψε το πράσινο φως για τις ανταλλαγές και πως η τελική διατύπωση του ερωτήματος έγινε από το γραφείο του εν λόγω υπουργού. Η δεύτερη δε (στην παροχή εγγράφων εξηγήσεων της ενώπιον των δικαστικών αρχών το 2009) ότι υπήρξε ρητή προφορική εντολή προς αυτήν από τον κο Μπασιάκο να αναλάβει αυτή προσωπικά την διεκπεραίωση όλων των αναγόμενων στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης διαδικασιών σχετικά με τις ανταλλαγές, χωρίς τη σύμπραξη οποιουδήποτε άλλου υπηρεσιακού παράγοντα της εν λόγω διεύθυνσης και μάλιστα κατ' απόλυτη προτεραιότητα, εντολή η οποία υπήρξε σαφής, μη επιδεχόμενη περιθωρίων αντιρρήσεων και ανυπακοής.

7. Αναδείχθηκε από τους δύο εισαγγελικούς λειτουργούς που εξετάστηκαν, τους Αντεισαγγελείς Εφετών Ηλία Κολιούση και Ελένη Σωτηροπούλου, που παραιτήθηκαν από το δικαστικό σώμα στις 14.10.2008, μια μεθόδευση από μέρους του τότε Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου Γεώργιο Σανιδά, στην αρχή της οποίας αξιοποιήθηκε και ο τότε προϊστάμενος της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών Κυριάκος Καρούτσος. Η μεθόδευση αφορούσε στην προσπάθεια απεμπλοκής από την δικαστική έρευνα στην υπόθεση του Βατοπεδίου, την οποία ο ίδιος ο Σανιδάς είχε παραγγείλει, των πολιτικών προσώπων (Υπουργών και Υφυπουργών) των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ, αλλά και αποφυγής της διερεύνησης ή και απόδοσης τυχόν ποινικών ευθυνών των πιο πάνω πολιτικών προσώπων από την Βουλή. Η μεθόδευση αυτή εκφράστηκε αρχικά με την από 4.9.2008 παραγγελία του Σανιδά προς την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών για διερεύνηση της υπόθεσης του Βατοπεδίου, μετά από απόσυρση από τον ίδιο τον Σανιδά αυτής από το αρχείο όπου είχε τεθεί, στην οποία ο Σανιδάς κάνει λόγο για κακουργηματική απάτη σε βάρος του Δημοσίου, την οποία αποδίδει στα μέλη του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, που εξέδωσαν τις επίμαχες γνωμοδοτήσεις, τα μέλη του Ν.Σ.Κ. που εξέδωσαν την γνωμοδότηση που άνοιξε τον δρόμο για τις ανταλλαγές και στους ορκωτούς εκτιμητές του Σ.Ο.Ε. που εκτίμησαν τα προς ανταλλαγή ακίνητα, χαρακτηρίζοντας παράλληλα, κατά την δική του προδικαστική εκτίμηση, τους Υπουργούς και Υφυπουργούς των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και ΝΔ που

αποδέχθηκαν τις γνωμοδοτήσεις και προχώρησαν και στις ανταλλαγές ως παραπλανηθέντες από τα πιο πάνω μέλη των κρατικών οργάνων. Στη συνέχεια δε, με την συνεχή και επανειλημμένη άρνησή του να διαβιβάσει στη Βουλή τον φάκελο της σχηματισθείσας κάθε φορά δικογραφίας, παραγγέλλοντας κάθε φορά επιπλέον έρευνα, πάντα με το ίδιο μοτίβο, εκτιμώντας πάντα ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποδεικνύουν ευθύνες πολιτικών προσώπων, διακινδυνεύοντας έτσι την συμπλήρωση, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών, της αποσβεστικής προθεσμίας για την έναρξη της δίωξης για τυχόν διαπραχθέντα από Υπουργούς αδικήματα, με το πέρας της Β' Συνόδου της ΙΒ Περιόδου της Ολομέλειας της Βουλής.

Θύματα της πιο πάνω μεθόδευσης υπήρξαν οι δύο προαναφερθέντες και παραιτηθέντες εισαγγελικοί λειτουργοί, οι οποίοι, ενώ μετά από συγκέντρωση πληθώρας αποδεικτικών εγγράφων και μαρτυρικών καταθέσεων, είχαν φθάσει στις 2.10.2008 σε σημείο να είναι έτοιμοι να συντάξουν μακροσκελή έκθεση με την οποία στοιχειοθετούσαν την αναγκαιότητα ο φάκελος της δικαστικής έρευνας να διαβιβαστεί στη Βουλή, προκειμένου αυτή να ασκήσει τον θεσμικό της ρόλο σύμφωνα με το Σύνταγμα και τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών, διαπιστώνοντας εμπλοκή των Υφυπουργών Δρυ, Φωτιάδη και Δούκα, οι οποίοι αποδέχθηκαν με αποφάσεις τους τις επίμαχες γνωμοδοτήσεις, υποχρεώθηκαν από τον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Καρούτσο ύστερα από παραγγελία του στις 13.10.2008 να συνεχίσουν την έρευνα, προβαίνοντας σε μια σειρά από προτεινόμενες ενέργειες, άλλες από τις οποίες είχαν ήδη εκτελέσει (όπως την συγκέντρωση και μελέτη των συμβολαίων ανταλλαγής) και άλλες εξαιρετικά χρονοβόρες (όπως το άνοιγμα των λογαριασμών και η λήψη ανωμοτί καταθέσεων όλων των υπόπτων) διότι και εκείνος εκτίμησε, μελετώντας την δικογραφία, ότι δεν ήταν ώριμη η αποστολή της δικογραφίας στη Βουλή για διερεύνηση ευθυνών των πιο πάνω πολιτικών προσώπων. Θεωρώντας ότι η συμμόρφωσή τους με την πιο πάνω παραγγελία συνεπάγεται παραβίαση του Συντάγματος και του νόμου περί ευθύνης Υπουργών, οι Αντεισαγγελείς Εφετών Κολιούσης και Σωτηροπούλου παραιτήθηκαν στις 14.10.2008.

Βέβαια στη συνέχεια, ο Σανιδάς επέστρεψε δύο φορές στον Καρούτσο την δικογραφία, η οποία του απεστάλη προκειμένου αυτός να την διαβιβάσει στη Βουλή. Μια στις 22.10.2008, την ίδια ημέρα της υποβολής της σ' αυτόν, συμπληρωμένης με ορισμένα επιπλέον στοιχεία που είχαν συλλεχθεί από την Εισαγγελέα Εφετών Σπυροπούλου, μετά την παραίτηση των δύο προαναφερθέντων εισαγγελικών λειτουργών και μια δεύτερη στις 22.4.2009, αρνούμενος να την διαβιβάσει στη Βουλή θεωρώντας τα στοιχεία για τα πολιτικά πρόσωπα μη επαρκή. Ταυτόχρονα, την δεύτερη φορά που επέστρεψε την δικογραφία, αιτιολογώντας περαιτέρω την επιστροφή της ανέφερε πως όλοι οι εξετασθέντες είτε ως μάρτυρες είτε ως ύποπτοι κατά την διάρκεια της εισαγγελικής έρευνας, έδωσαν καταθέσεις στην τότε 1η Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, οι οποίες μαζί με τα υπόλοιπα στοιχεία δεν κρίθηκαν από τη Βουλή αρκετά για να οδηγήσουν σε σύσταση Προανακριτικής Επιτροπής, άρα δεν συντρέχει λόγος αποστολής της δικογραφίας στη Βουλή. Εδώ ακριβώς περικλείεται και το αποκορύφωμα της μεθόδευσης να απεμπλακούν από

την έρευνα τα πολιτικά πρόσωπα.

Όμως ο όποιος φάκελος είχε σχηματιστεί, κάτω από το βάρος των εν τω μεταξύ εξελίξεων, Δηλαδή την παραίτηση των δύο εισαγγελικών λειτουργιών στις 14.10.2008 και αμέσως την επομένη, 15.10.2008, την υποβολή πρότασης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ν.Δ. για σύσταση της τότε Εξεταστικής Επιτροπής, διαβιβάστηκε στη Βουλή, προς ενημέρωση των βουλευτών και όχι στα πλαίσια του νόμου περί ευθύνης Υπουργών.

Η πιο πάνω περιγραφείσα μεθόδευση από τον τότε Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου συνιστά προδήλως παραβίαση του άρθρου 86 του Συντάγματος και του νόμου περί ευθύνης Υπουργών (ν. 3126/2003). Από τις πιο πάνω διατάξεις ορίζεται ως αποκλειστική η αρμοδιότητα της Βουλής να επιλαμβάνεται και να κρίνει υποθέσεις ποινικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με πράξεις ή παραλείψεις Υπουργών. Περαιτέρω, ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών θεωρεί ανεπίτρεπτη και την προκαταρκτική εξέταση εφόσον αφορά σε πράξη που σχετίζεται και αποδίδεται σε Υπουργό. Στο άρθρο 4 μάλιστα ο συγκεκριμένος νόμος **αναφέρεται στην υποχρέωση αμελλητί διαβίβασης του φακέλου της δικογραφίας στη Βουλή** από τον ενεργούντα οιασδήποτε μορφής εξέταση, **μη επιτρέποντας σε κάθε περίπτωση σε αυτόν που διενεργεί κάθε μορφής προκαταρκτική έρευνα την καθοιονδήποτε τρόπο αξιολόγηση των στοιχείων που έχουν σχέση με ενδεχόμενη ευθύνη Υπουργού, αφού το δικαίωμα αυτής της κρίσης και αξιολόγησης ανήκει αποκλειστικά στη Βουλή.** Σε τέτοια ακριβώς επαναλαμβανόμενη και ανεπίτρεπτη αξιολόγηση προέβη ο τότε Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, αλλά και ο Καρούτσος.

8. Επιπλέον, στην απολογία της ενώπιον της ειδικής ανακρίτριας, η οποία δόθηκε στα μέλη της 2ης Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής μετά τη λήξη των συνεδριάσεων της με αντικείμενο την εξέταση μαρτύρων, η Σταματούλα Μαντέλη αναφέρθηκε σε περιστατικά, που η ίδια κατέθεσε ότι συνέβησαν (τα οποία δεν είχε αναφέρει κατά την εξέτασή της στην 1η Εξεταστική Επιτροπή), τα οποία ενισχύουν τις ευθύνες των Ευάγγελου Μπασιάκου και Αλέξανδρου Κοντού σε σχέση με τις ανταλλαγές, αλλά και υποδεικνύουν ως συντονιστές της κυβερνητικής απόφασης για την υλοποίηση των ανταλλαγών τους Γιάννη Αγγέλου και Θεόδωρο Ρουσόπουλο.

Ειδικότερα:

α) Για τον Ευάγγελο Μπασιάκο

Η Μαντέλη υποστήριξε πως υπήρξε σαφής προφορική εντολή από τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, ώστε οποιαδήποτε κατάσταση προεπιλεγέντων από τη Μονή ακινήτων του Δημοσίου προς ανταλλαγή με τη λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις έρχονταν στο γραφείο της από τη Μονή (και υπήρξαν πράγματι τέτοιες καταστάσεις ακινήτων του Δημοσίου), να την διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση, δια μέσου του Γεν. Γραμματέα του Υπουργείου, στην ΚΕΔ.

Επίσης υποστήριξε ότι κατά το στάδιο των ανταλλαγών ακινήτων του Δημοσίου με ποσοστά και της λίμνης, πήρε προφορική εντολή από το γραφείο του Μπασιάκου, να ικανοποιηθεί αίτημα της Μονής, ώστε όποια από τα προς ανταλλαγή ακίνητα εμφανίζουν κάποια μορφή δασικής κάλυψης (μεταξύ αυτών και το ακίνητο της Ουρανούπολης),

να θεωρηθεί ότι σ' αυτά έχει εφαρμογή σχετική διάταξη νόμου, που επιτρέπει και τουριστική τους αξιοποίηση.

β) Για τον Αλέξανδρο Κοντό

Η Μαντέλη υποστήριξε πως τόσο πριν από την έκδοση της υπ' αριθμ 3822/2005 απόφασης του Μπασιάκου (άφαση ανταλλαγών) όσο και μετά από αυτήν, η ίδια έλαβε προφορική εντολή από τον τότε Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, να αναζητήσει, με έγγραφό της, από τις αρμόδιες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, εκτάσεις που είχαν τουριστική οικοπεδική αξία.

Επίσης, επειδή κατηγορήθηκε για το γεγονός ότι, όλα όσα κατέθεσε στην απολογία δεν τα είχε αναφέρει κατά την εξέτασή του στην 1η Εξεταστική Επιτροπή το 2008, η Μαντέλη ανέφερε ότι ακριβώς πριν από εκείνη την κατάθεσή της, ο Κοντός την προειδοποίησε να προσέξει τι θα πει στην Επιτροπή, προκειμένου να αποφύγει δικαστήρια, υποδεικνύοντάς της ταυτόχρονα, σε γενικές γραμμές, τι θα πει.

Τέλος, κατηγορήσε τον Κοντό, ότι υπαγόρευσε (μέσω στενού του συνεργάτη) διάφευση σε δημοσίευμα της εφημερίδας «Πρώτο Θέμα» με ημερομηνία

7-12-2008, όπου φερόταν, σε σχετική συνέντευξη, να έχει δηλώσει ότι οι Μπασιάκος-Κοντός την ανάγκασαν να προχωρήσει σε ανταλλαγές.

γ) Για Αγγέλου-Ρουσόπουλο

Η Μαντέλη υποστήριξε, ότι πολλές φορές που καθυστέρουσε η ίδια στη διεκπεραίωση αιτημάτων της Μονής, ο μοναχός Αρσένιος έπαιρνε τηλέφωνο, μπροστά της, τον Αγγέλου ή τον Ρουσόπουλο και αμέσως μετά ο Μπασιάκος ή κάποιος από το γραφείο του, τηλεφωνούσε και την καλούσε να ικανοποιήσει τα αιτήματα της Μονής.

9. Αναφορικά με την όποια ευθύνη Κιλτίδη, ύστερα και από την κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή και από την εκτίμηση όλου του αποδεικτικού υλικού, θεωρούμε ότι δεν προέκυψε τίποτα νεότερο σε σχέση με τις εκτιμήσεις μας την πορισματική μας θέση, στα πλαίσια λειτουργίας της πρώτης Εξεταστικής Επιτροπής στις οποίες και παραπέμπουμε.

10. Από την εξέταση του Σωκράτη Ξυνίδη βουλευτή Ξάνθης, ενισχύεται η θέση μας για τις ευθύνες των Υπουργών Δρυ και Φωτιάδη, για την εξέλιξη του Σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου, που το ΠΑΣΟΚ είχε αμφισβητήσει κατά το πόρισμα του στην προηγούμενη εξεταστική επιτροπή. Δεν ήταν όμως πειστικός, στο γιατί εκπρόσωποι των φορέων της Ξάνθης, δεν συνέχισαν τον αγώνα κατά της Μονής Βατοπεδίου μετά το 2003, όταν οι ίδιοι από τότε ήδη αμφισβητούσαν την όποια ιδιοκτησία της μονής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Ενέργειες των Κυβερνήσεων ΝΔ και ΠΑΣΟΚ για την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση πριν από την διοικητική αναγνώριση της κυριότητας της Μονής Βατοπεδίου επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων και την υλοποίηση των ανταλλαγών της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων με ακίνητα του Δημοσίου

Α) Ενέργειες επί κυβέρνησης ΝΔ

* Στις 18.9.2008, ο τότε Υφυπουργός Οικονομικών Αντ.

Μπέζας με έγγραφό του αναπέμπει στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο τις επίμαχες γνωμοδοτήσεις 26/1998, 17/2002, 46/2002 και 26/2004, προς εξέταση, από μηδενική βάση, του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων.

Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο με την υπ. αριθμ. 13/2009 γνωμοδότησή του γνωμοδότησε ότι δεν έχει αρμοδιότητα να εξετάσει τις πιο πάνω γνωμοδοτήσεις, λόγω, αφενός μεν της προηγηθείσας ανακλητικής απόφασης του Μπέζα, με την οποία ανακάλεσε την υπουργική αποδοχή των πρώτων γνωμοδοτήσεων, αφετέρου δε της δικαστικής αμφισβήτησης της κυριότητας επί των παραλιμνίων εκτάσεων ενώπιον του Εφετείου Θράκης.

Στις 5.8.2009 ο Υφυπουργός Οικονομικών Μπέζας κάνει αποδεκτή την πιο πάνω Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου. Χάνεται έτσι, αντικειμενικά, μια ευκαιρία για το Δημόσιο να ενισχύσει την θέση του στην δικαστική διαμάχη με την Μονή, έχοντας μια νέα γνωμοδότηση από αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, η οποία, με ολοκληρωμένα νομικά επιχειρήματα, θα ανέτρεπε τις εσφαλμένες προηγούμενες γνωμοδοτήσεις και θα στήριζε την κυριότητα του Δημοσίου επί της λίμνης και των παραλιμνίων.

* Στις 3.10.2008 ο Μπέζας ανακαλεί τις υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες είχαν γίνει αποδεκτές οι τρεις πρώτες γνωμοδοτήσεις (επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ), με τις οποίες είχαν διοικητικά αναγνωρισθεί δικαιώματα κυριότητας στη Μονή επί της λίμνης, των νησίδων και των παραλιμνίων εκτάσεων, καθώς και τα δύο πρωτόκολλα παράδοσης-παραλαβής, με τα οποία μέρος των πιο πάνω εκτάσεων, των ευρισκομένων στο έδαφος του Νομού Ξάνθης παρεδόθησαν στη Μονή.

Η πιο πάνω ανακλητική απόφαση είναι μια απλή διοικητική πράξη, η οποία από μόνη της δεν θεμελιώνει κανένα δικαίωμα του Δημοσίου. Δεν επιφέρει ανατροπή των εμπράγματων αποτελεσμάτων των συμβάσεων ανταλλαγών. Έπρεπε άμεσα να συνοδευτεί από ενέργειες, όπως διεκδικητικές αγωγές του Δημοσίου εναντίον της Μονής και των τρίτων στους οποίους είχαν μεταβιβαστεί από την Μονή αρκετά από τα ανταλλαγένητα ακίνητα.

Πέρα από αυτό, με την πιο πάνω απόφαση δεν ανακλήθηκαν άλλες, κρίσιμες επίσης, διοικητικές πράξεις βλαπτικές για τα συμφέροντα του Δημοσίου, όπως η αποδοχή της τέταρτης γνωμοδότησης, της 26/2004, η οποία θεώρησε ότι δεν υπήρχε λόγος επανεξέτασης των τριών προηγούμενων γνωμοδοτήσεων, κάτι που μπορούσε, αν γινόταν (η επανεξέταση), να ανατρέψει τις γνωμοδοτήσεις αυτές και να μην ανοίξει ο δρόμος των ανταλλαγών, η απόφαση αποδοχής της υπ. αριθμ. 15/2005 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. που άνοιξε τον δρόμο για τις ανταλλαγές και η απόφαση αποδοχής της γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. με την οποία έγινε αποδεκτό το αίτημα της Μονής να παραιτηθούν από κοινού η Μονή και το Δημόσιο, από την έκδοση απόφασης από το Πολυμ. Πρωτοδικείο Ροδόπης επί της αγωγής της Μονής, προκειμένου να αναγνωρισθεί η κυριότητά της επί των παραλιμνίων εκτάσεων. Η ανάκληση των πιο πάνω αποφάσεων ασφαλώς και θα ενίσχυε την θέση του Δημοσίου στη δικαστική διαμάχη του με την Μονή, τόσο στην Ελλάδα όσο και τυχόν στη συνέχεια στα ευρωπαϊκά δικαστήρια, ιδιαίτερα αν συνοδευόταν από σκεπτικό που θα κατεδείκνυε τα σφάλματα των πιο πάνω γνωμοδοτήσεων και θα εμπλούτιζε τα νομικά επιχειρήματα του Δημοσίου, σχετικά με την δική του κυριότητα.

Ακριβώς επειδή η Κυβέρνηση της ΝΔ το κρίσιμο εκείνο χρονικό διάστημα δεν έπαιρνε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, όπως εκείνες που προαναφέραμε, για την πρακτική εκτέλεση αυτής της πιο πάνω από 3.10.2008 ανακλητικής απόφασης και την διασφάλιση των δικαιωμάτων του Δημοσίου, η πρωτοβουλία των κινήσεων πέρασε στη Μονή. Αρχικά, με την από 23.9.2008 επιστολή των πληρεξουσίων δικηγόρων της πρότεινε την ανταλλαγή του ακινήτου της Ουρανούπολης με άλλο ακίνητο του Δημοσίου και εναλλακτικά, την επιστροφή του πιο πάνω ακινήτου που είχε περιέλθει στη Μονή, με αντίστοιχη επιστροφή στη Μονή του ποσοστού της λιμναίας έκτασης της λίμνης Βιστωνίδας. Στη συνέχεια, με την από 17.10.2008 επιστολή των πληρεξουσίων δικηγόρων της (λίγες μέρες μετά την πιο πάνω από 3.10.2008 ανακλητική απόφαση του Μπέζα), η Μονή επανέρχεται με νέα συμβιβαστική πρόταση, στην οποία όμως παράλληλα τονίζει πως <<έχει εδραία πεποίθηση για τα δικαιά της και την δικαίωσή της από τα δικαστήρια σε Εθνικό και αν χρειαστεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο>>, δείχνοντας έτσι τις πραγματικές της προθέσεις να προστατεύσει μέχρι τέλους τα συμφέροντά της. Με την νέα αυτή πρόταση η Μονή προτείνει να επιστρέψει στο Δημόσιο όλα τα ακίνητα που περιήλθαν σε αυτή στο πλαίσιο των ανταλλαγών και δεν έχουν μεταβιβαστεί σε τρίτους, προτείνοντας ως τρόπο υλοποίησης της πρότασης την κατάρτιση αντισυμφωνίας, με την οποία θα καταργούνται τα συμβόλαια ανταλλαγής, δυνάμει των οποίων μεταβιβάστηκαν στη Μονή τα πιο πάνω ακίνητα και περιήλθαν στο Δημόσιο τα αντίστοιχα ποσοστά εξ αδιαιρέτου της λίμνης Βιστωνίδας. Επίσης η Μονή προτείνει, σε σχέση με τα ακίνητα που περιήλθαν με τα συμβόλαια ανταλλαγών σε αυτή και τα οποία μεταβίβασε σε τρίτους, συγκεκριμένα στην ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ, να αποδώσει στο Δημόσιο τα ποσά που εισέπραξε ως τίμημα και το Δημόσιο, με αντισυμφωνία πάλι, να της επιστρέψει τις παραλίμνιες εκτάσεις, τις οποίες η Μονή είχε ανταλλάξει τα πιο πάνω ακίνητα με το Δημόσιο. Επιπλέον δε, ζητά την αποδέσμευση του τιμήματος που είχε εισπράξει η Μονή από την ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ, το οποίο είχε δεσμευτεί δυνάμει σχετικής απόφασης του Προέδρου της Επιτροπής καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Αναφορικά με τα ακίνητα για τα οποία η Μονή έχει καταρτίσει με τρίτους (εργολάβους) συμβόλαια ανέγερσης οικοδομών με το σύστημα της αντιπαροχής, προτείνει τριμερή σύμβαση, με την οποία το Δημόσιο θα υπεισέλθει στη θέση της Μονής στα εργολαβικά συμβόλαια και το Δημόσιο, με αντισυμφωνία, θα επιστρέψει στη Μονή τα τμήματα των παραλιμνίων εκτάσεων που ανταλλάχθηκαν με τα πιο πάνω ακίνητα του Δημοσίου. Με την από 9.12.2008 επιστολή της η Μονή επανέρχεται και προτείνει την επιστροφή στο Δημόσιο όλων των ακινήτων που περιήλθαν σε αυτή με τις ανταλλαγές, με βάση την προηγούμενη πρόταση που πρόβαλε με την από 17.10.2008 επιστολή της, επιμένοντας στην δική της κυριότητα επί της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων και στην επίλυση του συγκεκριμένου ιδιοκτησιακού καθεστώτος μέσα από τα δικαστήρια.

* Στις 10.12.2008, ο τότε Υπουργός Οικονομίας Γεώργιος Αλογοσκούφης με επιστολή του, στέλνει την πιο πάνω από 9.12.2008 επιστολή της Μονής στο Ν.Σ.Κ., προκειμένου αυτό το όργανο να εισηγηθεί την πορεία που πρέπει να ακολουθηθεί. Είναι προφανές ότι, αφού η Κυ-

βέρνηση της Ν.Δ. είχε απορρίψει την λύση του προβλήματος με νομοθετική ρύθμιση και δεν έσπευσε αμέσως μετά την ανακλητική απόφαση Μπέζα να εγείρει διεκδικητικές αγωγές, έβλεπε θετικά μια συμβιβαστική λύση με την Μονή, προσπαθώντας απλά, να εξασφαλίσει ένα συμβιβασμό ανάμεσα στη Μονή και το Δημόσιο. Η Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. με την υπ. αριθμ. 312/2009 γνωμοδότησή της, η οποία θεωρήθηκε από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. στις 3.9.2009, αρνήθηκε και ορθά την διαδικασία των αντισυμβάσεων που πρότεινε η Μονή, η οποία ήταν σαφώς βλαπτική για τα δικαιώματα του Δημοσίου, καθώς θα σήμαινε έμμεση αναγνώριση της εγκυρότητας των συμβάσεων των ανταλλαγών, οι οποίες ανατρέπονταν ανατιολόγητα από τους ίδιους συμβαλλομένους και που μπορούσαν στη συνέχεια επομένως να αναβιώσουν, αν οι αντισυμβάσεις ανατρέπονταν για οποιοδήποτε λόγο,, π.χ. με δικαστική απόφαση. Όμως δέχθηκε εν μέρει τον συμβιβασμό που πρότεινε η Μονή. Συγκεκριμένα, δέχθηκε το ζήτημα της ιδιοκτησίας της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων να κριθεί από τα δικαστήρια και επίσης να επιστραφούν στο Δημόσιο εκείνα εκ των ανταλλαγέντων ακινήτων που διατηρούσε στην κατοχή της η Μονή, καθώς και εκείνων τα οποία είχε μεταβιβάσει σε τρίτους και οι τελευταίοι δέχονταν να τα επιστρέψουν οικειοθελώς. Για όσα ακίνητα κατέχονταν από τρίτους, στους οποίους είχε μεταβιβάσει η Μονή και τα οποία αυτοί αρνούνταν να επιστρέψουν, καθώς και για τα ακίνητα στα οποία ανεγείρονταν οικοδομές με το σύστημα της αντιπαροχής, το Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε υπέρ της δικαστικής διεκδίκησής τους από το Δημόσιο, προβάλλοντας την κυριότητα του Δημοσίου επί της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων. Το Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε επίσης υπέρ της απαγόρευσης της έκδοσης οικοδομικών αδειών και της ανάκλησης των ήδη εκδοθεισών για τα πιο πάνω ακίνητα. Επίσης πρότεινε, στα συμβόλαια που θα υπογραφούν για όσα ακίνητα επιστραφούν στο Δημόσιο, να περιληφθεί, μεταξύ άλλων όρος σύμφωνα με τον οποίο, η Μονή θα δηλώνει σε σχέση με τα ακίνητα αυτά, ότι η ίδια δεν κατέχει κανένα τίτλο και πως αναγνωρίζει ότι το Δημόσιο είναι αποκλειστικός κύριος, νομέας και κάτοχος αυτών.

Η ορθότητα και η πληρότητα, ως προς τον αποτελεσματικότερο τρόπο προστασίας των δικαιωμάτων του Δημοσίου, της πιο πάνω γνωμοδότησης της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. αμφισβητήθηκε, ορθά, από την μικρή έστω μειοψηφία των μελών της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. Η μειοψηφία υποστήριξε πως η γνωμοδότηση και πάλι δεν στέκεται στο ιδιοκτησιακό καθεστώς της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων, και στην υποστήριξη με ισχυρά νομικά επιχειρήματα της κυριότητας του Δημοσίου, κάτι που αποδυναμώνει την θέση του Δημοσίου στην δικαστική διαμάχη του με την Μονή γύρω από αυτό το κρίσιμο ζήτημα, δεδομένου ότι με τον συμβιβασμό το Δημόσιο συνομολογεί το δικαίωμα της Μονής να διεκδικήσει την δικαίωσή της στα δικαστήρια. Επίσης, με δεδομένο ότι, από την σχετική αλληλογραφία της Μονής με την Κ.Ε.Δ., προκύπτει σαφώς η πρόθεση της Μονής να επιφυλαχθεί όχι μόνο των δικαιωμάτων της επί της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων, αλλά και επί της εγκυρότητας των συμβολαίων των ανταλλαγών, στην ουσία με τον συμβιβασμό στο Δημόσιο επιστρέφονται ακίνητα τα οποία είναι ουσιαστικά υπό διεκδίκηση. Και τούτο γιατί η Μονή δεν θα αποδέχεται την ακυρότητα των συμβολαίων ανταλλαγής με την αιτιολο-

γία ότι δεν είχε κυριότητα επί των ακινήτων που από μεριάς της αντάλλαξε με το Δημόσιο και επομένως, σε περίπτωση νίκης της στη δίκη στο Εφετείο Θράκης, γύρω από την κυριότητα επί των παραλιμνίων εκτάσεων θα μπορέσει να επανέλθει, διεκδικώντας την ανατροπή του συμβιβασμού και την εγκυρότητα των γενομένων ανταλλαγών, επικαλούμενη ότι λόγω του εναντίον της κλίματος, δεν υπήρξε από μεριάς της ελεύθερη βούληση για τον συμβιβασμό.

* Στις 4.9.2009, λίγο πριν την διάλυση της Βουλής και την προκήρυξη των εκλογών του Οκτωβρίου του 2009, ο τότε Υπουργός Οικονομίας, Γιάννης Παπαθανασίου, έκανε δεκτή την πιο πάνω γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ.

* Με διάφορα έγγραφά του, ο Υφυπουργός Μπέζας, επιχειρεί να μπλοκάρει την περαιτέρω μεταβίβαση ανταλλαγέντων ακινήτων (π.χ. με έγγραφό του από 1.12.2008, με το οποίο ζητάει από τις ΔΟΥ να μην παραλαμβάνουν δηλώσεις φόρου μεταβίβασης και δωρεάς ακινήτων που είχαν σχέσεις με τις ανταλλαγές), όπως επίσης, έμμεσα μόνο, και την έκδοση νέων οικοδομικών αδειών σε ακίνητα εκ των ανταλλαγών τα οποία η Μονή έχει μεταβιβάσει σε τρίτους ή για τα οποία έχει καταρτίσει με εργολάβους συμβόλαια ανέγερσης οικοδομών με το σύστημα της αντιπαροχής (βλ. έγγραφο από 10.2.2009 προς Νομαρχία Θεσσαλονίκης, έγγραφο με ημερομηνία 8.4.2009 και 11.6.2009 προς Δήμους Θέρμης και Θερμαϊκού αντίστοιχα).

Όμως δεν υπάρχει οποιαδήποτε προσπάθεια ανάκλησης οικοδομικής άδειας που έχει τυχόν ήδη εκδοθεί, δεδομένου ότι πολλά εκ των ανταλλαγέντων ακινήτων που περιήλθαν στη Μονή μεταβιβάστηκαν στην κατασκευαστική εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ, με συμβόλαια ήδη των τελευταίων μηνών του 2006 ή των πρώτων μηνών του 2007.

* Αναφορικά με φορολογικούς ελέγχους τόσο της Μονής όσο και φυσικών και νομικών προσώπων με τα οποία συναλλάχθηκε αυτή, ο Υφυπουργός Οικονομικών Μπέζας δεν προσυπέγραψε πρόταση που του υποβλήθηκε στις 23.4.2009, υπογεγραμμένη από την ιεραρχία όλων των αρμόδιων φορολογικών υπηρεσιών, για συγκρότηση Ειδικών Συνεργειών Ελέγχου, λόγω της ιδιαιτερότητας και πολυπλοκότητας της υπόθεσης, αλλά αντίθετως την επέστρεψε στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση του Υπ. Οικονομικών ανυπόγραφη στις 30.9.2009.

Ο πιο πάνω Υφυπουργός επικαλέστηκε διάφορους λόγους για τους οποίους δεν προσυπέγραψε την πιο πάνω πρόταση. Ακόμα και αν οι επικαλούμενοι λόγοι είχαν την οποιαδήποτε βασιμότητα, θα έπρεπε άμεσα, αμέσως μετά την υποβολή της, να την επιστρέψει και να απαιτήσει από τις αρμόδιες φορολογικές υπηρεσίες συντονισμό, επιτάχυνση και γενίκευση των ελέγχων, οι οποίοι αποσπασματικά και για ορισμένα μόνο φορολογικά αντικείμενα ήταν σε εξέλιξη.

Β) Ενέργειες επί Κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ

* Με έγγραφό του με ημερομηνία 9.12.2009 προς την Γεν. Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και προς το Ν.Σ.Κ., ο Υπουργός Οικονομικών Γιώργος Παπακωνσταντίνου ζητάει να ανασταλούν άμεσα όλες οι ενέργειες για την υλοποίηση της πιο πάνω υπ. αριθμ. 312/2009 Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ., με την οποία προτεινόταν συμβιβαστική λύση με την Μονή στο ζήτημα των ανταλλαγών και η οποία είχε

γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών της κυβέρνησης της Ν.Δ. Γιάννη Παπαθανασίου. Με το ίδιο πιο πάνω έγγραφο ο Παπακωνσταντίνου ζητάει να διαβιβαστεί πλήρης φάκελος της υπόθεσης στο γραφείο του και η αρμόδια Γεν. Δνση Δημόσιας Περιουσίας να τον ενημερώσει για τις απόψεις της επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

Πριν από αυτό το έγγραφο του υπουργού Οικονομικών είχε προηγηθεί έγγραφο με ημερομηνία 20.10.2009 από το γραφείο του Ν.Σ.Κ. προς την Γεν. Δνση Δημόσιας Περιουσίας, που ζητούσε την προώθηση της πιο πάνω γνωμοδότησης προς την Μονή και τους τρίτους που κατέχουν ακίνητα και την πρόσκλησή τους να γνωστοποιήσουν αν την αποδέχονται. Στις 23.10.2009 η Γεν. Δντρια Δημόσιας Περιουσίας διαβιβάζει την γνωμοδότηση στη Μονή και την καλεί να απαντήσει αν την αποδέχεται.

Πρόκειται για ενέργειες υπηρεσιακών παραγόντων που κινούνται προς υλοποίηση της γνωμοδότησης η οποία είχε γίνει αποδεκτή από την προηγούμενη κυβέρνηση, για τις οποίες ο Παπακωνσταντίνου υποστηρίζει ότι έγιναν εν αγνοία του.

Είναι προφανές ότι η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, αν και είχε υποστηρίξει, ως αντιπολίτευση, την νομοθετική λύση για την αντιμετώπιση του προβλήματος και δεν θεωρούσε τις ενέργειες της κυβέρνησης της ΝΔ ικανές να υπερασπίσουν αποτελεσματικά τα συμφέροντα του Δημοσίου, ταλαντευόταν για το τι τελικά θα πράξει, γι' αυτό και ο Παπακωνσταντίνου δεν ανακάλεσε στις 9.12.2009 την αποδοχή της πιο πάνω γνωμοδότησης, αλλά απλώς ζήτησε την αναστολή υλοποίησής της.

* Τελικά, στις 12.2.2010, τρεις μήνες μετά την αναστολή υλοποίησης της 312/2009 γνωμοδότησης, με σημαντική καθυστέρηση και ενώ έχει ήδη έχει συσταθεί και αρχίσει να λειτουργεί η 2η Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής για το Βατοπέδι, ο Παπακωνσταντίνου ανακαλεί την αποδοχή της πιο πάνω γνωμοδότησης. Την ίδια ημέρα, 12.2.2010 ο Υπουργός Οικονομικών ζητά από το Ν.Σ.Κ. κατεπειγόντως να ασκηθεί κάθε ενδεικνυόμενη δικαστική ενέργεια για την διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, να καθοδηγηθούν οι διοικητικές υπηρεσίες για την έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων ή την ανάκληση παράνομων διοικητικών πράξεων και να συγκροτηθεί ειδική ομάδα εργασίας προκειμένου να αποτυπωθούν και συντονιστούν οι δικαστικές και διοικητικές ενέργειες.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ εγκαταλείπει την θέση που είχε υποστηρίξει με πρόταση νόμου σαν αντιπολίτευση, για νομοθετική λύση του ζητήματος, σαν την πλέον αποτελεσματική και σύμφωνη με το Σύνταγμα, τους νόμους και την νομολογία και επιλέγει την λύση των μακρόχρονων δικαστικών αγώνων, με αβέβαια όμως αποτελέσματα για το Δημόσιο.

Παράλληλα, δεν φροντίζει να θωρακίσει την θέση του Δημοσίου σε αυτούς τους δικαστικούς αγώνες, αφού και η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, όπως νωρίτερα και η κυβέρνηση της ΝΔ, δεν φροντίζει έστω να ανακαλέσει, πέρα από τις τρεις επίμαχες γνωμοδοτήσεις που είχε ανακαλέσει ο Μπέζας και τις λοιπές διοικητικές πράξεις, στις οποίες αναφερθήκαμε πιο πάνω, όταν γράφαμε για τις αδυναμίες της ανακλητικής απόφασης Μπέζα και μάλιστα με αιτιολογίες που να ενισχύουν τα δικαιώματα του Δημοσίου. Είναι κάτι για το οποίο το ΠΑΣΟΚ, με το πόρισμά του στην 1η Εξεταστική Επιτροπή για το Βατοπέδι, είχε επικρίνει πολύ σκληρά την κυβέρνηση της ΝΔ και προσωπικά τον

Μπέζα.

Είναι αξιο απορίας και χρήζει ασφαλώς άμεσης απάντησης από την κυβέρνηση το γεγονός ότι η συσταθείσα από τις 19.2.2010 ομάδα εργασίας (την συγκρότηση της οποίας είχε παραγγείλει στις 12.2.2010 ο Παπακωνσταντίνου), σε συνεννόηση με μέλη του Ν.Σ.Κ., ενημερώνει την Εξεταστική Επιτροπή, με το από 19.4.2010 έγγραφό της (κοινοποιούμενο και στον Παπακωνσταντίνου), ότι δεν θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εκδίκαση ενώπιον του Εφετείου Θράκης της υπόθεσης της κυριότητας επί των παραλιμνίων εκτάσεων, για την οποία, το εν λόγω Εφετείο, με την υπ. αριθμ. 660/2009 απόφασή του διέταξε την επανάληψη της συζήτησης. Και τούτο ενώ μια τυχόν ευνοϊκή για το Δημόσιο απόφαση επί του συγκεκριμένου ζητήματος, πολύ περισσότερο αν θωρακιστούν ακόμα περισσότερο τα δικαιώματα του Δημοσίου, σύμφωνα με τα όσα είπαμε πιο πάνω, είναι πρόκριμα για την τύχη των αγώνων που πρόκειται να εγείρει το Δημόσιο εναντίον της μονής και τρίτων για την ανατροπή των ανταλλαγών.

* Στις 10.3.2010, ο Παπακωνσταντίνου προσυπογράφει, κατόπιν των υπογραφών όλης της ιεραρχίας των αρμόδιων φορολογικών υπηρεσιών, την πρόταση για σύσταση Ειδικών Συνεργείων για την διενέργεια φορολογικών ελέγχων σε όλα τα εμπλεκόμενα στην υπόθεση του Βατοπεδίου φυσικά και νομικά πρόσωπα και για όλα τα φορολογικά αντικείμενα.

Πρόκειται για μια πρόταση των φορολογικών υπηρεσιών την οποία δεν είχε προσυπογράψει ο Μπέζας και είχε, με σημαντική καθυστέρηση, επιστρέψει ανυπόγραφο.

Βέβαια, είχε προηγηθεί, σχετικά με την πιο πάνω ενέργεια του Παπακωνσταντίνου, το από 13.10.2009 ενημερωτικό σημείωμα της αρμόδιας Γεν. Δνσης του υπουργείου Οικονομικών προς αυτόν (τον Παπακωνσταντίνου), που τον ενημέρωνε για την πρόταση συγκρότησης των εν λόγω Ειδικών Συνεργείων, κάτι που δίνει σαφώς αργοπορημένο χαρακτήρα στην πιο πάνω από 10.3.2010 παρέμβασή του.

* Στις 12.4.2010, με εντολή του Παπακωνσταντίνου, συγκροτούνται τα πιο πάνω Ειδικά Συνεργεία φορολογικών ελέγχων.

* Παράλληλα, από σχετικά έγγραφα από τις διάφορες Νομαρχίες της Χώρας που έφτασαν στην Εξεταστική Επιτροπή και πρώτα και κύρια από την Νομαρχία Θεσσαλονίκης με ημερομηνία 28.4.2010, όπου και το μέγιστο μέρος των ακινήτων τα οποία η μονή μεταβίβασε προς την κατασκευαστική εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ με συμβόλαια των αρχών του 2007, δεν φαίνεται να έχει προχωρήσει, ούτε και η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ στην ανάκληση τυχόν εκδοθέντων οικοδομικών αδειών.

Συμπερασματικά σχετικά για τις ενέργειες των κυβερνήσεων τόσο της ΝΔ όσο και του ΠΑΣΟΚ, μπορούμε να πούμε:

Η τακτική που ακολούθησαν και η κυβέρνηση της ΝΔ και η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου, δεν διασφαλίζουν την δικαίωση του Δημοσίου. Και οι δύο ουσιαστικά αφήνουν στη Δικαιοσύνη να κρίνει το ζήτημα ποιος είναι ιδιοκτήτης της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων. Υπάρχει κίνδυνος να χαθεί η υπόθεση είτε στα ελληνικά είτε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και μάλιστα αφού θα έχουν περάσει πολλά χρόνια δικαστικής «διαμάχης».

Ο κίνδυνος θα παραμένει όσο θα μένει άθικτο το θε-

σμικό πλαίσιο με τα αυτοκρατορικά χρυσόβουλα, τα σουλτανικά φερμάνια, τα πατριαρχικά συγγίλια και άλλα παρόμοια

Το ζήτημα είναι πολιτικό και όχι νομικό. Πολιτική λύση πρέπει να δοθεί με νομοθετική ρύθμιση και όλες τις αναγκαίες αποφάσεις για την διασφάλιση των συμφερόντων του δημοσίου στην υπόθεση του Βατοπεδίου.

Κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει να επιλυθεί και η απaráδεκτη εκκρεμότητα με τα αυτοκρατορικά χρυσόβουλα, τα σουλτανικά φερμάνια και τα πατριαρχικά συγγίλια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Συμπεράσματα από την έρευνα της Τράπεζας της Ελλάδας σχετικά με την κίνηση των λογαριασμών και την διαπίστωση τυχόν μαύρου πολιτικού χρήματος από την διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών μέσω των ως άνω λογαριασμών της Μονής και των συνδεδεμένων με αυτή φυσικών και νομικών προσώπων

Η πιο πάνω έρευνα που διενήργησε η Τράπεζα της Ελλάδας στα πλαίσια της 2ης Εξεταστικής Επιτροπής για το Βατοπέδι, αποτελεί συνέχεια της αντίστοιχης έρευνας που είχε διεξαγάγει η ίδια, στη διάρκεια της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής.

Η τότε έρευνα στο μόνο ουσιαστικό που είχε καταλήξει ήταν πως η Μονή είχε μια έντονη επιχειρηματική δραστηριότητα, με πολλές επενδυτικές κινήσεις σε κινητές αξίες και ακίνητα, μέσω δύο κυπριακών εταιριών, την Rassadel και την Madeus και με απλόχερη χρηματοδότηση από πολλά τραπεζικά ιδρύματα. Δεν είχε διαπιστωθεί τότε, από τα τεράστια ποσά που διακινούνταν, κάποιο ποσό να έχει καταλήξει σε κάποιο πολιτικό πρόσωπο ή σε κάποιο κρατικό υπάλληλο, που είχε εμπλακεί καθ' οιονδήποτε τρόπο με την υπόθεση του Βατοπεδίου.

Και η νέα έρευνα που διεξήγαγε η Τράπεζα της Ελλάδας, ελέγχοντας ένα τεράστιο όγκο συναλλαγών από ένα ύψος ποσού και άνω - οι καταχωρήσεις συναλλαγών που ξεπερνούν τις 100.000 ευρώ είναι σε αριθμό πάνω από 7.100- κατέληξε ακριβώς στα ίδια πιο πάνω συμπεράσματα. Κυρίως, δεν μπόρεσε να διαπιστώσει ροή χρημάτων από την κίνηση των δεκάδων λογαριασμών σε πολιτικά ιδίως πρόσωπα, κάτι που ήταν στο άμεσο ενδιαφέρον της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής.

Έχει όμως αξία να σχολιάσουμε ορισμένα συμπεράσματα της έρευνας, όπως:

* Είναι πάγια η μέθοδος επιχειρηματιών που θέλουν να κρύψουν τις συναλλαγές τους και την πορεία της ροής του διακινούμενου χρήματος να δημιουργούν πολλές εταιρίες με πληθώρα λογαριασμών και να μεταφέρουν χρήματα από την μια στην άλλη. Κάτι τέτοιο είχαμε στην προκειμένη περίπτωση στις εταιρίες του Ομίλου Πάπιστα, στην εταιρία συμμετοχών του οποίου θυμίζουμε ότι ήταν μέτοχος η Μονή, μέσω της εταιρίας Madeus,

* Στις δοσοληψίες με μετρητά είναι αδύνατος ο έλεγχος. Να θυμίσουμε ότι στην προκειμένη περίπτωση είχαμε αναλήψεις μεγάλων χρηματικών ποσών από ανθρώπους της Μονής (όπως τον μοναχό Ευδόκιμο ή τον νομικό της σύμβουλο τον Χατζηαλεξάνδρου), αλλά και από υπαλλήλους του ομίλου των εταιριών Πάπιστα.

* Όπως χαρακτηριστικά δήλωσαν οι ελεγκτές της ΤτΕ στην Εξεταστική Επιτροπή, για το εκτός Ελλάδας κομμάτι αυτής της δραστηριότητας είμαστε τυφλοί.

Εμείς θα το πούμε καθαρά. Όσο κινητήρια δύναμη της οικονομίας είναι η κερδοφορία του κεφαλαίου και όχι η ικανοποίηση των αναγκών του εργαζόμενου λαού που παράγει τον πλούτο, μέσα από κεντρικό σχεδιασμό και η ελευθερία κίνησης του κεφαλαίου θα είναι βασικός οικονομικός νόμος, πάντα μέσα στο κεφαλαιοκρατικό σύστημα που ζούμε, το κεφάλαιο θα βρίσκει τα εργαλεία για να καλύψει την σκοτεινή πολλές φορές διαδρομή του. Όσο δεν εφαρμόζονται μέτρα όπως η κατάργηση του τραπεζικού και επιχειρηματικού απορρήτου και η ονομαστικοποίηση όλων των μετοχών μέχρι φυσικού προσώπου, το πρόβλημα δεν θα περιορίζεται, αλλά συνεχώς θα αναπαράγεται και θα διογκώνεται.

ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Για μια ακόμα φορά επιβεβαιώθηκαν οι σημαντικές πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της ΝΔ, αλλά και των πολιτικών προσώπων, που με τις πράξεις τους συνέβαλαν στο να αναγνωριστούν διοικητικά στη Μονή Βατοπεδίου δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης, των νησίδων και των παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδας, αλλά και στις ανταλλαγές των πιο πάνω ανηκόντων στο Δημόσιο τόπων με δεκάδες ακίνητα-φιλέτα του Δημοσίου, καθώς επίσης και των πολιτικών προσώπων που θα μπορούσε να τους αποδοθεί συντονισμός της διαδικασίας των πιο πάνω ανταλλαγών.

2. Το ΚΚΕ επαναλαμβάνει την θέση του για την ανάγκη διερεύνησης ποινικών ευθυνών των πιο πάνω πολιτικών προσώπων, μέσω της σύστασης ειδικής κοινοβουλευτικής επιτροπής για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης.

3. Ταυτόχρονα για μια ακόμα φορά θεωρούμε αναγκαίο να υπογραμμίσουμε την ανάγκη αλλαγής του νόμου περί ευθύνης υπουργών ώστε να αρθούν όλα τα εμπόδια για την απόδοση των ευθυνών. Υπενθυμίζουμε τις προτάσεις που έχει το ΚΚΕ:

Πρέπει να καθιερωθεί η κοινή παραγραφή όπως ισχύει για όλους τους πολίτες και να απαλειφθεί το ασφυκτικό όριο για την άσκηση της ποινικής δίωξης που ορίζεται «μέχρι το τέλος της δεύτερης συνόδου της επόμενης βουλευτικής περιόδου από την διάπραξη του αδικήματος».

Χωρίς την αλλαγή αυτής της διάταξης, ακόμα και αν υποθετούνταν η κοινή παραγραφή θα ήταν «δωρο-αδωρο», γιατί η πιο πάνω ασφυκτική αποσβεστική προθεσμία «της δεύτερης συνόδου της επομένης βουλευτικής περιόδου» θα οδηγούσε «ντε-φάκτο» σε παραγραφή.

Η λήψη απόφασης για την διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης και την άσκηση ποινικής δίωξης, δεν πρέπει να εξαρτάται από την θέληση της εκάστοτε κυβερνητικής πλειοψηφίας, όπως γίνεται σήμερα αφού για την λήψη απόφαση απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία τουλάχιστον 151 βουλευτών. Αυτό σημαίνει απλά ότι χωρίς την θέληση της κυβερνητικής πλειοψηφίας ούτε προκαταρκτική εξέταση γίνεται ούτε και άσκηση ποινικής δίωξης.

Το ΚΚΕ επαναλαμβάνει την θέση του ότι χρειάζεται να δρομολογηθούν αλλαγές ώστε η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης να καθίσταται υποχρεωτική εφόσον συγκεντρώσει κατά την σχετική ψηφοφορία έναν περιορισμένο αριθμό βουλευτών πχ 100 ακόμα και αν η πλειοψηφία είναι αντίθετη.

Το επιχείρημα που ακούγεται ότι έτσι ανατρέπεται η αρχή της πλειοψηφίας δεν ευσταθεί, γιατί ο περιορισμένος αριθμός βουλευτών επιβάλλει την διενέργεια έρευνας

και δεν αποφασίζει την άσκηση δίωξης.

Ενώ μέχρι τώρα η διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης γίνεται από Επιτροπή της Βουλής και η απόφαση για άσκηση ποινικής δίωξης λαμβάνεται από την Βουλή και απαιτεί την απόλυτη πλειοψηφία δηλαδή εξαρτάται από την θέληση της εκάστοτε κυβερνητικής πλειοψηφίας, το ΚΚΕ προτείνει:

Η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης να γίνεται όχι από την Βουλή αλλά από δικαστικό συμβούλιο και αυτό θα αποφασίζει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την άσκηση της ποινικής δίωξης.

4. Χωρίς να υποτιμάμε την αξία της πιο πάνω διερευνήσης ποινικών ευθυνών, θέλουμε να επισημάνουμε πως αυτή, σε όποιο αποτέλεσμα και αν καταλήξει, δεν μπορεί να έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα σε σχέση με την αποφυγή παρόμοιων φαινομένων, όπως αυτό το σκάνδαλο του Βατοπεδίου, όσο θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται από το ελληνικό κράτος ως τίτλοι γενεσιουργοί κυριότητας και άλλων δικαιωμάτων επί της ελληνικής επικράτειας, χρυσόβουλα, φιρμάνια και άλλα τέτοιου είδους έγγραφα, προερχόμενα από καθεστώτα και οντότητες άλλες, προγενέστερες του σύγχρονου ελληνικού κράτους, καθώς επίσης και όσο τα δάση, ορεινοί όγκοι, λίμνες, λιμνοθάλασσες, ακτές και παραλίες και γενικά περιοχές φυσικού κάλους θα μπορεί να είναι αντικείμενα εμπορευματοποίησης και όχι χώροι ανήκοντες αποκλειστικά στο Δημόσιο, διατιθέμενοι για την χρήση και αναψυχή των πολιτών.

5. Οποιασδήποτε θεσμική παρέμβαση σε όργανα του κράτους όπως το Ν.Σ.Κ. ή η Κ.Ε.Δ., στο όνομα τάχα της ανεξαρτητοποίησής τους και του εκσυγχρονισμού τους, δεν πρόκειται να αλλοιώσουν τον χαρακτήρα τους ως κρατικών οργάνων που θα προσαρμόζουν το όποιο γνωμοδοτικό, συμβουλευτικό, διαχειριστικό ή άλλου χαρακτήρα έργου τους στην ρητά εκφρασμένη ή εικαζόμενη βούληση της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας, η οποία πάντοτε είναι εκείνη που θα θέτει τα ερωτήματα ή τα θέματα κατά τρόπο μάλιστα τέτοιο, ώστε να παίρνει τις απαντήσεις που αυτή επιθυμεί, για να τις χρησιμοποιήσει ως άλλοθι και ως νομιμοποιητική βάση των πολιτικών της αποφάσεων και πρακτικών.

Αντώνης Σκυλλάκος
Εκπρόσωπος του ΚΚΕ στην 2η Εξεταστική Επιτροπή
για την υπόθεση του Βατοπεδίου
ΜΑΗΣ 2010

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΟ
ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΚΚΕ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΑΝΤΩΝΗ ΣΚΥΛΛΑΚΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ

Δεκέμβρης 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Διαχρονικές πολιτικές ευθύνες των Κυβερνήσεων
και συγκεκριμένες πολιτικές ευθύνες
ΝΔ-ΠΑΣΟΚ για το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ανταλλαγές – Υπερεκτιμήσεις αξίας λίμνης Βιστωνίδας και υποεκτιμήσεις
της αξίας ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Πολιτικές ευθύνες πολιτικών προσώπων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Χαρακτηριστικά στοιχεία της λειτουργίας και
του περιεχομένου της Εξεταστικής Επιτροπής

ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΑΝΤΩΝΗ ΣΚΥΛΛΑΚΟΥ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΚΚΕ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Διαχρονικές πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων και
συγκεκριμένες πολιτικές ευθύνες Ν.Δ.-ΠΑΣΟΚ
για το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου

Οι εργασίες της Εξεταστικής Επιτροπής ανέδειξαν κατά τη γνώμη μας πολιτικές ευθύνες, οι οποίες όμως κινούνται σε δύο επίπεδα. Σε ένα πρώτο διαχρονικό επίπεδο, είναι η ευθύνη όλων των μέχρι σήμερα κυβερνήσεων, οι οποίες διαμόρφωσαν και αποδέχθηκαν το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει από δεκαετίες και το οποίο επέτρεψε και εξακολουθεί να επιτρέπει τεράστιες εκτάσεις δημόσιας γης να είναι ήδη παραχωρημένες ή να κινδυνεύουν να παραχωρηθούν σε μοναστήρια και γενικότερα στην εκκλησία. Και σε ένα δεύτερο, συμπληρωματικό του πρώτου, επίπεδο είναι η συγκεκριμένη ευθύνη των εμπλεκόμενων κυβερνήσεων και πολιτικών προσώπων αναφορικά με το συγκεκριμένο σκάνδαλο του Βατοπαιδίου. Το σκάνδαλο αυτό ανέδειξε τη θαθεία σήψη που επικρατεί στο πεδίο που συναντιούνται, συναλλάσσονται και διαπλέκονται σε θάρος των λαϊκών συμφερόντων, τα κόμματα εξουσίας, μοναστήρια, επιχειρηματίες, μηχανισμοί του κράτους κ.α.

1. Στο πρώτο επίπεδο, οι πολιτικές ευθύνες έχουν να κάνουν με:

α) Την αναγνώριση ως τίτλων παραγωγής και κατοχής δικαιωμάτων, με ουσιαστικές έννομες συνέπειες, των αυτοκρατορικών χρυσόβουλων, των σουλτανικών φερμανιών, των πατριαρχικών συγγιλιών ή άλλων παρόμοιων εγγράφων προ της συστάσεως του ελληνικού κράτους. Όσο τέτοια έγγραφα θα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται ως τίτλοι δικαιωμάτων, θα έχουμε την συνέχιση των διεκδικήσεων τεράστιων εκτάσεων από μονές και την εκκλησία

γενικότερα, με αποτέλεσμα την σοβαρή πιθανότητα σκάνδαλα και υποθέσεις σαν του Βατοπαιδίου να τις βρίσκουμε κάθε τόσο μπροστά μας. Αποτελεί λοιπόν πρόκληση για όλες τις πολιτικές δυνάμεις να συμφωνήσουν στην προώθηση όλων των αναγκαίων νομοθετικών ή άλλων μέτρων για την κατάργηση της αναγνώρισης ως τίτλων που παράγουν δικαιώματα των πιο πάνω ή παρόμοιων εγγράφων της εποχής πριν από την σύσταση του ελληνικού κράτους. Σ' αυτή τη βάση θα έπρεπε να επανεξεταστεί όλη η μοναστηριακή και εκκλησιαστική περιουσία που περιλαμβάνει δάση, δασικές εκτάσεις, ορεινούς όγκους, λίμνες, παραλίες, κ.ά., δηλαδή εκτάσεις οι οποίες αυτονόητα, κατά την άποψη του ΚΚΕ, θα πρέπει να ανήκουν και να παραμένουν στο Δημόσιο και σε κοινή χρήση και απόλαυση από το λαό.

β) Την προώθηση συνταγματικών τροποποιήσεων του άρθρου 24 του Σ., αλλά και δασοκτόνων νόμων, που ελαστικοποιούν και περιορίζουν την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων, αφήνοντας όλο και μεγαλύτερα παράθυρα στην εμπορευματοποίηση και την επιχειρηματική εκμετάλλευση αυτών των εναπομεινάντων πνευμόνων πρασίνου.

γ) Την προώθηση νομοθετικών και άλλων μέτρων ή την ανοχή ενεργειών που δίνουν την δυνατότητα σε ιδιωτικά επιχειρηματικά συμφέροντα, να ιδιοποιούνται και εκμεταλλεύονται δάση, ορεινούς όγκους, λίμνες, λιμνοθάλασσες και γενικά περιοχές φυσικού κάλους, οι οποίες θα έπρεπε να ανήκουν στο δημόσιο και να διατίθενται δωρεάν προς χρήση στους πολίτες.

δ) Την πολιτική εκείνη που επιτρέπει δάση και δασικές εκτάσεις, αφού μέρος τους αξιοποιήθηκε σύμφωνα με την αγροτική νομοθεσία για απαλλοτριώσεις και διανομές σε κληρούχους καλλιεργητές και άλλους δικαιούχους, όπως π.χ. οι πρόσφυγες, μετά την ολοκλήρωση των διανομών, δεκαετίες πίσω, να εξακολουθούν να παραμένουν στη διαχείριση των κατά τόπους νομαρχών και να διατίθενται ή να εξαγγέλλεται ότι θα διατεθούν για ψηφοθηρικούς λόγους, σε ιδιώτες, είτε ως συμπληρωματικοί διανομή, είτε για διάφορες χρήσεις, όπως τουριστικές, βιομηχανικές βιοτεχνικές και άλλες επιχειρηματικές εγκαταστάσεις, αντί να επιστραφούν στις δασικές υπηρεσίες προκειμένου να προστατευθούν από την ιδιοποίηση και ιδιωτική εκμετάλλευσή τους. Πρόκειται για την ίδια πολιτική που καθυστερεί, προκειμένου να προκύψουν τετελεσμένες και δύσκολα αναστρέψιμες καταστάσεις, την έκδοση του δασολογίου και των δασικών χαρτών και που οδηγεί τους δασάρχες στην αποφυγή του χαρακτηρισμού δασικών εκτάσεων, γιατί αυτό βολεύει αρκετούς.

2. Στο δεύτερο επίπεδο, που αφορά τις πολιτικές ευθύνες για το συγκεκριμένο σκάνδαλο του Βατοπαιδίου, εδώ πρέπει να διακρίνουμε δύο χρονικές περιόδους, οι οποίες έχουν την σχετική αυτοτέλειά τους, αλλά συνδέονται κιόλας η μια με την άλλη, γιατί η δεύτερη δεν θα μπορούσε να υπάρξει χωρίς την πρώτη, επιπλέον δε, έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό. **Την κοινή πολιτική βούληση και των δύο κυβερνήσεων να αναγνωριστούν υπέρ της Μονής Βατοπαιδίου δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, όπως και τουλάχιστον την ανοχή, αν όχι αποδοχή, της λογικής της λειτουργίας της Μονής ως επιχειρηματία επενδυτή.**

Όταν, κάτω από το βάρος των αποκαλύψεων και μπρο-

στά στο πολιτικό κόστος που αυτές συνεπάγονταν, άλλαξε η πολιτική βούληση, είδαμε από την πλευρά της Κυβέρνησης την ανάκληση μερικών έστω από τις διοικητικές πράξεις που επέτρεψαν στη Μονή να αποκτήσει και να ασκήσει στη συνέχεια, με πολλούς και λίαν επικερδείς γι' αυτήν και ζημιογόνους για το Δημόσιο τρόπους, δικαιώματα επί της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων. Ακούσαμε επίσης τη δέσμευση και για άλλες ενέργειες για την πλήρη αποκατάσταση των ζημιών που υπέστη το Δημόσιο.

Είδαμε και την πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ να επανέλθουν τα πράγματα στην πρωταίρα κατάσταση με νομοθετική ρύθμιση ως καλύτερη λύση που εξασφαλίζει πλήρως τα δικαιώματα του Δημοσίου.

Όλα αυτά σημαίνουν ότι τόσο η ΝΔ όσο και το ΠΑΣΟΚ μπορούσαν από την αρχή να έχουν άλλη πολιτική απέναντι στις διεκδικήσεις της Μονής και να μην έχει προκύψει το μεγάλο σκάνδαλο του Βατοπαιδίου.

α) Κατά την χρονική περίοδο από το 1998 έως τον Απρίλιο του 2004, δηλ. την περίοδο που κυβέρνηση ήταν το ΠΑΣΟΚ, **η πολιτική ευθύνη συνίσταται στην δημιουργία των προϋποθέσεων, με πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες σαφώς είχαν σοβαρά έννομα αποτελέσματα (η αποδοχή με υπουργικές αποφάσεις τριών διαδοχικών γνωμοδοτήσεων οι οποίες κλιμακωτά αφαιρούσαν τη δυνατότητα από το Δημόσιο να προβάλει δικαιώματα κυριότητας και αντίστοιχα αναγνώριζαν κυριότητα, ιδίως η δεύτερη και τρίτη, υπέρ της Μονής Βατοπαιδίου, σε νησίδα εντός της λίμνης, στις παραλίμνιες εκτάσεις και στις λοιπές εντός της λίμνης νησίδες και τελικά στην ίδια τη λίμνη Βιστωνίδα, όπως και η παράδοση με σχετικά πρωτόκολλα, μέρους της νομής των παραλίμνιων εκτάσεων, τον Νοέμβριο του 2002 και του τμήματος της λίμνης, τον Ιούνιο του 2003, που βρίσκόντουσαν στα όρια του Νομού Ξάνθης, η μη ανάκληση των πιο πάνω αποφάσεων, όταν πια έγινε φανερό, τον Οκτώβριο του 2003, με τις διαμαρτυρίες των φορέων της Ξάνθης και το σχετικό υπόμνημα του τότε Προέδρου του δικηγορικού συλλόγου Ξάνθης κου Ξυνίδη, αλλά και τις προτάσεις του νομικού παραστάτη του Δημοσίου κου Χειμώνα, επί της αγωγής της Μονής εναντίον του Δημοσίου για αναγνώριση της κυριότητάς της επί των παραλίμνιων εκτάσεων εμβαδού 27.000 τ.μ., πως το Δημόσιο βάσιμα μπορούσε να υποστηρίξει έναντι της Μονής την δική του κυριότητα τουλάχιστον επί της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων, όπως επίσης η μη επιθετική άσκηση αναγνωριστικής αγωγής κυριότητας από το Δημόσιο, ως ανταπάντηση στην αγωγή της Μονής) που επέτρεψαν στη συνέχεια στην κυβέρνηση της Ν.Δ. να εδραιώσει την ήδη από την περίοδο του ΠΑΣΟΚ διαμορφωθείσα υπέρ της Μονής κατάσταση, αλλά και να προχωρήσει στην αμαρτωλή ανταλλαγή της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων με αρκετές δεκάδες (περίπου 260) ακίνητα, πολλά εκ των οποίων φιλέτα, που ανήκαν στο Δημόσιο.**

β) Κατά την χρονική περίοδο από τον Απρίλιο 2004 μέχρι και τα τέλη Σεπτεμβρίου 2008, δηλ. την περίοδο που κυβερνά η Ν.Δ., η πολιτική ευθύνη συνίσταται αφ' ενός μεν στην εδραίωση (κύρια με την αποδοχή της τέταρτης γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, η οποία θεώρησε ότι, παρά τα όποια προσκομισθέντα στοιχεία, δεν υπήρχε λόγος επανεξέτασης των τριών προηγούμενων ευνοικών για τα δικαιώματα της Μονής γνωμοδοτήσεων,

αλλά και με την αποδοχή και υλοποίηση του αιτήματος της Μονής να υπάρξει κοινή μετά του Δημοσίου δήλωση περί μη έκδοσης απόφασης επί της αγωγής της Μονής κατά του Δημοσίου για την αναγνώριση της κυριότητας της Μονής επί των παραλιμνίων εκτάσεων, αφού έτσι έχανε το Δημόσιο την ευκαιρία να πετύχει δικαστικά την μερική έστω ανατροπή της υπέρ της Μονής δημιουργηθείσα για τις παραλίμνιες κατάσταση και η Μονή συνέχιζε να αναγνωρίζεται κύρια του συνόλου της έκτασης, δηλ. της λίμνης, των νησίδων και των παραλιμνίων εκτάσεων) **και μη ανατροπή** (κύρια με την μη ανάκληση των μέχρι τότε εκδοθεισών αποφάσεων των Δρυ και Φωτιάδη περί αποδοχής των γνωμοδοτήσεων που αναγνώριζαν δικαιώματα στη Μονή), **της ήδη από την πιο πάνω περίοδο που κυβερνούσε το ΠΑΣΟΚ, υπέρ της Μονής διαμορφωθείσας κατάστασης.**

Αφ' ετέρου δε **στην προώθηση και υλοποίηση των ανταλλαγών της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων** που συνέχισε να αναγνωρίζονται ότι ανήκουν στη Μονή, με **εκατοντάδες ακίνητα του Δημοσίου, πολλά από τα οποία ήταν φιλέτα**, ενώ υπήρχαν και άλλες εναλλακτικές λύσεις, περισσότερο διαφανείς και λιγότερο επαχθείς για το Δημόσιο, όπως η απαλλοτρίωση των εκτάσεων της λίμνης και των παραλιμνίων, ή η εκποίηση από το Δημόσιο ορισμένων ακινήτων του και στη συνέχεια η εξαγορά, με το τίμημα από τις εκποιήσεις, της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων. Και μάλιστα **η πολιτική ευθύνη επιτείνεται ακόμα περισσότερο, γιατί οι ανταλλαγές έγιναν μέσα από μια διαδικασία όπου είχαμε σημαντική υπερεκτίμηση της αξίας της λίμνης και αντίστοιχα σημαντική υποεκτίμηση της αξίας πολλών εκ των ανταλλαγέντων ακινήτων** του Δημοσίου, πράγμα που κατέστησε τις ανταλλαγές εξαιρετικά ζημιολογικές για το Δημόσιο, αλλά και ενέργειες που δημιουργούσαν τις προϋποθέσεις να αποκομίσει η Μονή πολύ σημαντικά επιπλέον οφέλη από την περαιτέρω αξιοποίηση των ανταλλαγέντων ακινήτων, όπως αυτό της Ουρανούπολης, όπου εκδόθηκε και έγινε αποδεκτή με υπουργική απόφαση γνωμοδότηση η οποία άνοιγε τον δρόμο για τουριστική αξιοποίηση τμήματος της έκτασης, που έβλεπε προς την θάλασσα.

Μάλιστα, καθ' όλη την εξεταζόμενη χρονική περίοδο είναι βέβαιο ότι **υπήρξε συντονισμός των ενεργειών όλων των υπηρεσιών του Δημοσίου**, προκειμένου να ευνοηθεί η Μονή **και να εκλείψουν τα όποια εμπόδια στην προσχεδιασμένη πορεία των ανταλλαγών.**

Ο συντονισμός αποδεικνύεται από την ταχύτητα με την οποία, παραδόξως για τα δεδομένα της δημόσιας διοίκησης στην Ελλάδα, κινούνταν μια σειρά υπηρεσίες, σύμφωνα με τα όσα χάριν παραδείγματος θα αναφέρουμε πιο κάτω, από την ταύτιση όλων των υπηρεσιών, διαφορετικών Υπουργείων, που σε κάθε φάση της διαδικασίας φρόντιζαν να επιλέξουν την πλέον επωφελή για τα συμφέροντα της Μονής λύση, γεγονός στο οποίο επίσης θα σταθούμε πιο κάτω, αλλά και από τον κρυφό από τις τοπικές κοινωνίες (συγκεκριμένα τους Δήμους όπου βρίσκονταν τα προς ανταλλαγή ακίνητα του Δημοσίου) τρόπο προώθησης των ανταλλαγών, όπως κατέθεσαν αρκετοί μάρτυρες, εκπρόσωποι της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης των συγκεκριμένων περιοχών. Εδώ πρέπει να σημειωθεί η στάση του Νομάρχη Θεσ/κης κ. Ψωμιάδη που ενώ από το 2005 γνώριζε για τις ανταλλαγές ακινήτων του Νομού του και είχε διαμαρτυρηθεί έντονα στους αρμόδι-

ους Υπουργούς, όταν άρχισαν και προχώρησαν οι ανταλλαγές δηλώνει ότι δεν ενημερώθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας.

Το προσχεδιασμένο των ανταλλαγών, από πλευράς της Μονής, προκύπτει από τα ψεύδη που οι Εφραίμ και Αρσένιος αράδιαζαν προς κάθε κατεύθυνση σχετικά με τις χρήσεις που επεδίωκαν για τα ανταλλαγέντα ακίνητα, σε αντίθεση με τις υπόγειες οικονομικές τους δραστηριότητες για λογαριασμό της Μονής. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ στην τοπική κοινωνία της λίμνης έκαναν λόγο για αξιοποίηση με την δημιουργία βυζαντινού χωριού και ο Αρσένιος μιλούσε στο υπόμνημά του για αξιοποίηση της λίμνης, εν τούτοις η Μονή ήδη από τον Ιούλιο του 2004, με έγγραφό της προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Τσιτουρίδη, έκανε λόγο για ανταλλαγή της λίμνης με άλλα ακίνητα ανήκοντα στην διαχείριση του Υπουργείου και τελικά, με απόλυτα επωφελή τρόπο γι' αυτήν, αντάλλαξε την λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις με 260 περίπου ακίνητα του Δημοσίου. Ενώ και για το ακίνητο του Γραμματικού μιλούσαν (βλ. υπόμνημα Αρσένιου) για δημιουργία κέντρου Αποκατάστασης Αναπήρων, αυτό έμεινε στα χαρτιά. Εκεί που ξεπέρασαν κάθε θράσος είναι το ολυμπιακό ακίνητο, όπου ενώ με αίτησή τους προς την ΚΕΔ στις 7.12.2006 ζητούσαν ένα ακίνητο, όμως τυχαίως, με τις προδιαγραφές του ολυμπιακού ακινήτου για την δημιουργία Κοινοφελούς Ιδρύματος, λίγο καιρό αφού το απέκτησαν, το πούλησαν, κερδίζοντας περί τα 11,5 εκατομμύρια ευρώ. Την ίδια ώρα που μιλούσαν για φιλανθρωπικά έργα, δια του οικονομικού τους συμβούλου Κοιρανίδη, δημιουργούσαν δύο off shore εταιρίες, την Rassadel και την Madeus, μέσω των οποίων έκαναν επενδύσεις σε κινητές αξίες και σε ακίνητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Rassadel, εκτός από επενδύσεις σε κινητές αξίες ύψους πολλών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, συμμετείχε με ποσοστό 30% στην εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ, η οποία αγόρασε από την Μονή 62 ακίνητα που προέρχονταν από τις ανταλλαγές των παραλιμνίων εκτάσεων, ενώ η Madeus επένδυσε 35 εκατ. Ευρώ για να αποκτήσει το 30% του Ομίλου Πάπιστα, ο οποίος με τη σειρά του, μεταξύ άλλων, κατείχε το 70% της ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ.

Η συμμετοχή των κρατικών υπηρεσιών, ιδίως της ΚΕΔ, ασφαλώς εν γνώσει των πολιτικών τους προισταμένων, στους σχεδιασμούς ανταλλαγών της Μονής, προκύπτει από την αξιοποίηση της πίεσης των φορέων της Ξάνθης, μεταξύ των οποίων και ο τότε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Αλ. Κοντός, να φύγει η Μονή από την λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις, η οποία κατέληξε στην έκδοση της υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφασης του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, με την οποία αποφασίστηκε η ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων που ανήκαν στην διαχείριση του Υπουργείου, με ακίνητα του Δημοσίου, κείμενα εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης, ώστε να σταματήσουν οι αντιδράσεις των τοπικών φορέων και στη συνέχεια στην Κ.Υ.Α. υπ. αριθμ. 16651/2006 που υπέγραψαν οι Μπασιάκος και Δούκας, όπου πλέον προχωρούσε η ανταλλαγή και της λίμνης με ακίνητα του Δημοσίου, κείμενα επίσης εκτός Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Μάλιστα, όπως παραδέχθηκε ο κος Μπασιάκος στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή, οι ανταλλαγές αποτέλεσαν πολιτική επιλογή, αφού όλες οι άλλες εναλλακτικές λύσεις αποκλείστηκαν με διάφορες δικαιολογίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ανταλλαγές- Υπερεκτίμηση αξίας λίμνης Βιστωνίδας και υποεκτίμηση της αξίας ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου

Ιδιαίτερα, όσον αφορά στην υπερεκτίμηση της αξίας της λίμνης Βιστωνίδας και στην υποεκτίμηση της αξίας των ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου, επομένως και στην ζημιά του Δημοσίου από τις ανταλλαγές, μπορούμε να επισημάνουμε τα εξής:

Ως προς την υπερεκτίμηση της αξίας της λίμνης

Υπάρχουν δύο εκθέσεις των Ορκωτών εκτιμητών του ΣΟΕ, με απόσταση 15 μηνών, που η δεύτερη σε σχέση με την πρώτη εμφανίζει μια σημαντική απόκλιση της τάξης του 18% (αξία 46.860.000 έναντι 39.700.000 ευρώ). Ταυτόχρονα, για τον υπολογισμό της αξίας παίρνεται ως δεδομένη η αλλαγή του τρόπου εκμετάλλευσης των αλιευμάτων της λίμνης, με την προσθήκη αρκετά σημαντικών υποδομών, από εκτατικό (που παρουσιάζει μικρή απόδοση) σε ημιεντατικό (που επαυξάνει σημαντικά την απόδοση), αλλά και η αύξηση της τιμής ορισμένων αλιευμάτων κατά 30%, όπως επίσης και προσδιορίζεται ως αξία ετήσιας παραγωγής ποσό από 4,7 έως 7,8 εκατομμύρια ευρώ. Δηλαδή για την εκτίμηση της αξίας της λίμνης έχουν γίνει παραδοχές που είναι πέρα από κάθε λογική ροή των πραγμάτων, ιδίως αν πάρουμε υπόψη το γεγονός ότι η λίμνη προστατεύεται από την Συνθήκη Ραμσάρ και έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα Νατούρα, πράγμα που καθιστά αμφίβολη την εγκατάσταση όλων των υποδομών που διαθέτουν άλλες λίμνες, με τις οποίες γίνεται η σύγκριση των εκτιμητών του ΣΟΕ και οι οποίες δεν φαίνεται να ταυχάνουν της προστασίας της Βιστωνίδας και επομένως και την μεταβολή του τρόπου εκμετάλλευσής της, όπως επίσης και το ενημερωτικό προς τον τότε Υπουργό κο Μπασιάκο έγγραφο, με ημερομηνία 5.4.2006 (4 μήνες προ της δεύτερης εκτίμησης του ΣΟΕ) του προισταμένου της Γεν. Δ/σης Αλιείας, όπου επισημαίνεται, ύστερα από 5ετή ανάλυση της υπηρεσίας του για το διάστημα 2001-2005, πως η λίμνη έχει μέγιστη αξία ετήσιας παραγωγής 1,12 εκατομμύρια ευρώ και απόδοση περίπου 7-8 κιλά ψαριών ανά στρέμμα (κατά πολύ κατώτερο της εκτίμησης του ΣΟΕ, που κάνει λόγο για 20 κιλά ψάρια ανά στρέμμα).

Ως προς την υποεκτίμηση της αξίας των ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου

Γενικά μιλώντας, μπορούμε να πούμε πως, από τις καταθέσεις αρκετών μαρτύρων, εκπροσώπων των τοπικών ΟΤΑ όπου βρίσκονται τα ακίνητα, από την με ημ/νία 8.12.2008 έκθεση των οικονομικών επιθεωρητών, μια σειρά άλλα έγγραφα που τέθηκαν υπόψη της Εξεταστικής Επιτροπής, αλλά και από την εκτίμηση των ίδιων των εκθέσεων των εκτιμητών του ΣΟΕ, οι εκτιμητές έχουν υποεκτιμήσει σημαντικά την αξία των ανταλλαγέντων ακινήτων, μεταξύ άλλων γιατί, ενώ υποτίθεται πως λειτουργούν σε κάθε περίπτωση με την μέθοδο της καλύτερης δυνατής χρήσης του εκτιμώμενου ακινήτου, στην εκτίμηση των ανταλλαγέντων ακινήτων βλέπουν και εκτιμούν στενά τα ακίνητα, στην μορφή που εμφανίζουν την στιγμή της εκτίμησης, χωρίς να παίρνουν υπόψη τους την προοπτική αξιοποίησης αυτών, σε αντίθεση με ό,τι υπερβολικά διέπραξαν με την εκτίμηση της αξίας της λίμνης Βιστωνίδας.

Αυτό φαίνεται ιδιαίτερα από περιπτώσεις ακινήτων, όπου η εκτιμώμενη αξία τους υπολείπεται σημαντικά της αντίστοιχης αντικειμενικής αξίας των ακινήτων της περιοχής, η οποία με τη σειρά της, κατά κοινή πείρα, τόσο για τα εντός, όσο και για τα εκτός σχεδίου ακίνητα, υπολείπεται αρκετά της αντίστοιχης αγοραίας αξίας. Σε ορισμένες δε εκτιμήσεις του ΣΟΕ, όπως στην έκταση 8.609 στρεμ. της Ουρανούπολης, δεν έχουν ληφθεί υπόψη παρεμβάσεις, σαν αυτές των ατομικών γνωμοδοτήσεων του κ. Μπότσιου (Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης) και της υπ. αριθμ. 161/2008 του Ν.Σ.Κ., που μπορούν να συμβάλουν, υπό προϋποθέσεις στην εκτόξευση της τιμής. Πιο συγκεκριμένα, για ορισμένα ακίνητα, μπορούμε να προσθέσουμε τα εξής:

Ακίνητο 8.608 στρεμ. στην Ουρανούπολη

Η έκθεση εκτίμησης του ΣΟΕ είναι σαφέστατο ότι υποεκτιμά και μάλιστα σκανδαλωδώς το ακίνητο. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο τελικό της συμπέρασμα αναφέρεται ότι πρόκειται για συνήθη εκτός σχεδίου πόλης δασική έκταση, που δεν έχει καμία πρόσοδο, έτσι είναι ουσιαστικά εκτός αγοράς και συνεπώς έχει πολύ μικρή αξία, την οποία προσδιορίζει στο εξωφρενικό ποσό, ιδίως για τα δεδομένα της Χαλκιδικής τιμή των 128 ευρώ το στρέμμα, ήτοι εκτιμά την συνολική αξία της έκτασης στο ποσό του 1.107.044 ευρώ!!!!

Όμως η έκθεση αυτή συγκρούεται πρώτα και κύρια με πλευρές του ίδιου του περιεχομένου της, που, μεταξύ των άλλων αναφέρει πως η έκταση αυτή έχει διακοπτόμενη πρόσοψη 3.500 μ. στην παραλία της Ουρανούπολης, η σύσταση του εδάφους της είναι κατάλληλη για τη θεμελίωση συνήθων οικοδομικών έργων, και για την έκταση προβλέπεται, στην πρόταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, ειδικότερα στην παράλια μη δασική ζώνη, η τουριστική αξιοποίηση, όπως επίσης και με την πραγματικότητα της περιοχής. Το τμήμα της έκτασης των 3.500 στρεμμάτων, προς την θάλασσα αποτελεί πράγματι φιλέτο, αφού βρίσκεται κοντά σε ξενοδοχειακές μονάδες, όπου η αξία της γης εκτινάσσεται σε 50.000 ευρώ το στρέμμα. Πολύ περισσότερο που, με τις παρεμβάσεις των γνωμοδοτήσεων του Μπότσιου και της υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ., η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κιλτίδη, σύμφωνα με τις οποίες η έκταση της Ουρανούπολης θεωρείται δασική και όχι δάσος, όπως την προσδιόριζαν η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων του 1934 (ως δάσος χθαμαλό) και ο πίνακας συμπληρωματικής διανομής του 1971 (ως δάσος κοινόχρηστο), η προοπτική της τουριστικής αξιοποίησης της συγκεκριμένης έκτασης, λόγω της υπαγωγής της στις δυνατότητες αξιοποίησης του άρθρου 75 παρ. 2 και του β. κεφαλαίου του Ν. 998/1979, μεγαλώνει. Ακόμα, η έκθεση του ΣΟΕ έρχεται σε αντίθεση με την αναγραφόμενη στο συμβόλαιο ανταλλαγής (υπ. αρ. 2823/2007) αντικειμενική αξία, η οποία εμφανίζεται περίπου οκταπλάσια, στο ποσό των 8.470.000 περίπου και με την από 8.12.2008 έκθεση τριών οικονομικών επιθεωρητών του Υπ. Οικονομικών, όπου η αξία της έκτασης αποτιμάται σε 207.000.000 ευρώ περίπου (αν θεωρηθεί άρτια και οικοδομήσιμη), **σε 180.000.000 ευρώ περίπου** (αν θεωρηθεί μη δασική) **και σε 34.000.000 ευρώ περίπου** (ακόμα και αν θεωρηθεί δασική).

Ολυμπιακό ακίνητο στους Θρακομακεδόνες

Από τα 260 περίπου ακίνητα του Δημοσίου που ανταλλάχθηκαν με τη λίμνη Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες εκτάσεις, περί τα 90 εξ αυτών επιστράφηκαν στο Δημόσιο. Αντ' αυτών, το Δημόσιο παρέδωσε, χάριν ανταλλαγής, **στη Μονή το Ολυμπιακό ακίνητο, στην τιμή των 39,5 εκατομ. Ευρώ** (όσο το είχε εκτιμήσει το ΣΟΕ). Στη συνέχεια και μετά από ένα άκαρπο διαγωνισμό, ο οποίος δεν φαίνεται και πολύ διαφανής (σ' αυτόν συμμετείχε, ύστερα από πρόσκληση της Μονής, ένας και μοναδικός πλειοδότης, ο Σαχπατζίδης, ο οποίος ήταν ιδρυτής της off shore εταιρίας Torcaso, είχε δε προγενέστερες αλλά και εκκρεμείς συναλλαγές με την Μονή, ο οποίος πρόσφερε μόλις 36 περίπου εκατομ. Ευρώ και η προσφορά του κρίθηκε ασύμφορη), **η Μονή πούλησε το πιο πάνω ακίνητο στην εταιρία Noliden**, έναντι εικονικού, όπως έγινε προφανές τιμήματος 41 εκατομ. Ευρώ, αλλά **έναντι πραγματικά καταβληθέντος τιμήματος 50 εκατομ. Ευρώ**. Γεγονός που σημαίνει πως **η ζημιά του Δημοσίου από την εκποίηση στη Μονή του Ολυμπιακού ακινήτου ανήλθε στο ποσό των 11,5 εκατομμυρίων ευρώ**.

Φαίνεται πως η ζημιά του Δημοσίου θα ήταν μεγαλύτερη αν προχωρούσε στη συνέχεια η αλλαγή της χρήσης του ακινήτου, προκειμένου να μετατραπεί σε νοσοκομείο, όπως ήταν η εξ αρχής πρόθεση της αγοράστριας εταιρίας, η οποία, αμέσως μετά την αγορά υπέβαλε αίτηση αλλαγής χρήσης (καθώς το ακίνητο προοριζόταν για γραφεία και συγκεκριμένα είχε κατασκευαστεί για να στεγάσει το Υπουργείο Απασχόλησης), η οποία φαίνεται πως θα ευδοκίμούσε, αν στο μεταξύ δεν είχε αποκαλυφθεί το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου.

Αξιίζει επιπλέον εδώ να τονιστεί πως η ανταλλαγή του Ολυμπιακού ακινήτου που περιήλθε στη Μονή με τα 90 και πλέον ακίνητα που επιστράφηκαν στο Δημόσιο, κατέστη δυνατή κάτω από την συνδρομή πολλών προϋποθέσεων. Πρώτα και κύρια διότι δεν εγκαταστάθηκε στο ακίνητο το Υπουργείο Απασχόλησης, όπως προβλεπόταν στην σύμβαση κατασκευής του κτιριακού συγκροτήματος και δρομολογούνταν μέχρι λίγους μήνες πριν την εκποίησή του προς τη Μονή. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ανταλλαγής με τα 90 και πλέον ακίνητα και όχι η μέθοδος της απευθείας ανταλλαγής με τμήμα της λίμνης ή των παραλιμνίων εκτάσεων, γιατί κάτι τέτοιο δεν προβλεπόταν στις 3822/2005 και 16651/2006 αποφάσεις ανταλλαγής ακινήτων του Δημοσίου (τα οποία προβλεπόταν να είναι αρμοδιότητας του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης) με την λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις. Έγινε δυνατή η ανταλλαγή του Ολυμπιακού ακινήτου με την επιστροφή στο Δημόσιο των 90 και πλέον ακινήτων, γιατί η Μονή δήλωσε πως ήθελε το ακίνητο για κοινωφελή σκοπό, όπως προβλεπόταν από το νόμο, προκειμένου να είναι δυνατή η εκποίηση του ακινήτου από την ΚΕΔ. Όμως στο συμβόλαιο ανταλλαγής δεν υπήρξε πρόβλεψη του πιο πάνω σκοπού, ούτε δέσμευση για την υλοποίησή του από την Μονή. Έτσι δόθηκε η δυνατότητα στη Μονή να μεταβιβάσει στη συνέχεια το ακίνητο στην εταιρία Noliden.

76 Ακίνητα του Δημοσίου που ανταλλάχθηκαν με τις παραλίμνιες εκτάσεις της Βιστωνίδας

Τα ακίνητα αυτά, εκτιμήθηκαν από το ΣΟΕ, με σαφή υποεκτίμηση της αξίας τους, όπως προκύπτει αβίαστα από την μετέπειτα αξιοποίησή τους από την Μονή, στο συνολικό ποσό των 15,7 περίπου εκατομμυρίων ευρώ. Από τα 76

αυτά ακίνητα που απέκτησε η Μονή, πούλησε τα 62, με το υπ. αριθμ. 22006/15.2.2007 συμβόλαιο, στην εταιρία ΑΝ-ΘΕΜΙΑΣ ΑΕ. Τα 62 αυτά ακίνητα των οποίων η αξία είχε προσδιοριστεί από το ΣΟΕ στο ύψος των 12,27 εκατομμυρίων ευρώ, πουλήθηκαν από την Μονή στην εμφανιζόμενη στο συμβόλαιο τιμή των 16, 17 εκατομμυρίων ευρώ. Δηλαδή η Μονή κέρδισε και αντιστοίχως **το Δημόσιο φαίνεται να έχασε από την ανταλλαγή των συγκεκριμένων 62 ακινήτων με τις παραλίμνιες εκτάσεις, ποσό που προσεγγίζει τα 3,9 εκατομμύρια ευρώ**.

Η Μονή κράτησε τα υπόλοιπα 14 ακίνητα, τα οποία είχαν εκτιμηθεί από το ΣΟΕ στο ποσό των 3,43 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. **Στη συνέχεια αξιοποίησε αρκετά εξ αυτών, κερδίζοντας αρκετές εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ**, όπως προκύπτει από τις πράξεις που έγιναν επί αυτών των ακινήτων. Για παράδειγμα, δύο οικόπεδα της Ν. Ραιδεστού που κράτησε και τα οποία είχαν εκτιμηθεί από το ΣΟΕ στο συνολικό ποσό των 292.000 ευρώ, πουλήθηκαν στην εταιρία Θ και Α. και Α. ΔΟΥΡΟΣ ΟΕ έναντι αναγραφόμενου στο συμβόλαιο τιμήματος 445.500 χιλιάδων ευρώ, **με κέρδος για τη Μονή 153.500 ευρώ**. Η δύο οικόπεδα της περιοχής Καρδιάς που κράτησε και τα οποία είχαν εκτιμηθεί από το ΣΟΕ στο συνολικό ποσό των 338.847 ευρώ, πουλήθηκαν με το υπ. αριθμ. 21772/2006 συμβόλαιο στον εργολάβο κεντρικής θέρμανσης Αντώνη Νικολαΐδη έναντι αναγραφόμενου στο συμβόλαιο τιμήματος 516.120 ευρώ, **με κέρδος για τη Μονή 177.273 ευρώ**. Ακόμη, ένα οικόπεδο στο Πανόραμα Θεσσαλονίκης που κράτησε η Μονή και το οποίο είχε εκτιμηθεί από το ΣΟΕ στο απίστευτα μικρό για την περιοχή ποσό του 1.087.554 ευρώ, αφού έκανε σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας, με πρόβλεψη για κατασκευή 9 μεζονετών, το παρεχώρησε με αντιπαροχή, με το υπ. αρ. 4883/2006 προσύμφωνο στην εργολαβική εταιρία ΔΟΜΟΣ 5 ΟΕ-Ν.ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ, κρατώντας για λογαριασμό της ποσοστό 56,83% εξ' αδιαιρέτου. Στη συνέχεια, για να αντιληφθούμε το μέγεθος του προσδοκώμενου για την Μονή κέρδους από τις σχετικές κινήσεις επί του ακινήτου στο Πανόραμα, ο εργολάβος πούλησε μια μόλις μεζονέτα, από το εργολαβικό αντάλλαγμα, την μικρότερη, εμβαδού μόλις 135,93 τ.μ., έναντι τιμήματος 246.000 περίπου.

Δuo συνεχόμενα παραλιακά ακίνητα στον Ξηροπόταμο του Δήμου Ιερισσού, Νομού Χαλκιδικής, συνολικής έκτασης περίπου 218 στρεμμάτων

Η έκθεση του ΣΟΕ είναι σαφές ότι έχει εξωφρενικά υποεκτιμήσει την έκταση. Στο γενικό της συμπέρασμα αναφέρεται πως οι εκτιμώμενες εκτάσεις είναι αγροτικές που προοιωνίζονται να παραμείνουν σ' αυτή τη χρήση, μέσα σε περιοχή που έχει βραδεία προοπτική τουριστικής ανάπτυξης. Με αποτέλεσμα να δίνει ως συνολική αξία στην έκταση μόλις 265.000 ευρώ!!!!. Την ίδια ώρα, η πρόταση για το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της περιοχής προβλέπει τουριστική αξιοποίηση σε τμήμα της έκτασης, ενώ η από 8.12.2008 έκθεση τριών οικονομικών επιθεωρητών του Υπ. Οικονομικών, αναφέρει την αντικειμενική αξία η οποία είναι υπερτριπλάσια της αξίας που προσδιόρισε το ΣΟΕ, ενώ **εκτιμά πως η ορθή αντικειμενική αξία της έκτασης ανέρχεται στο ποσό των 3.000.000 περίπου ευρώ**.

Ακίνητο στο Γραμματικό, έκτασης περίπου 2.517 στρεμμάτων

Η έκθεση του ΣΟΕ, είναι προφανές ότι έχει υποεκτιμήσει το ακίνητο. Αναφέρει μεταξύ άλλων πως ξεκινά από την παραδοχή πως η έκταση είναι δημόσια δασική, άρτια αλλά μη οικοδομήσιμη, υπολογίζοντας έτσι την συνολική αξία της στο ποσό μόλις του 1.111.378 ευρώ. Όμως η εκτίμηση αυτή έρχεται σε αντίθεση με το συμβόλαιο ανταλλαγής, που θεωρεί την έκταση άρτια και οικοδομήσιμη, ενώ η αρμόδια ΔΟΥ προσδιορίζει ως αντικειμενική αξία για την έκταση το ποσό των 11.756.000 ευρώ περίπου, ενώ και ο Νομάρχης Ανατολικής Αττικής και ο Νομαρχιακός Σύμβουλος επικεφαλής της Αντιπολίτευσης, στην κατάθεσή τους κάνουν λόγο για αξία 5.000 ευρώ το στρέμμα στην συγκεκριμένη περιοχή.

Παρόμοια είναι η υποεκτίμηση του ΣΟΕ και για τα υπόλοιπα ακίνητα-φιλέτα του Δημοσίου που ανταλλάχθηκαν με ποσοστά επί της λίμνης Βιστωνίδας (και συγκεκριμένα **του ακινήτου της Καμάρizas** στην περιοχή της Λαυρεωτικής εκτάσεως περίπου 148 στρεμμάτων, όπου **η αρμόδια ΔΟΥ προσδιόρισε την αντικειμενική αξία περίπου 470.000 παραπάνω από την εκτίμηση του ΣΟΕ**, του ακινήτου της περιοχής Αγ. Αθανασίου του Δήμου Βεγορίτιδας του Νομού Πέλλας εκτάσεως 180 στρεμμάτων και του ακινήτου της Καλαμαριάς εκτάσεως περίπου 10,5 στρεμμάτων).

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει αβίαστα ότι από τις ανταλλαγές 260 περίπου ακινήτων του Δημοσίου με την λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις της Λίμνης Βιστωνίδας, **το Δημόσιο φαίνεται να ζημιώθηκε**, με μετριότατους υπολογισμούς, **ποσό αρκετών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ**.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Πολιτικές ευθύνες πολιτικών προσώπων

Οι πολιτικές ευθύνες της περιόδου της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, θεωρούμε ότι προσωποποιούνται, αφ' ενός μεν **στον τότε Υφυπουργό Οικονομικών Γιώργο Δρυ, αφ' ετέρου δε στον μετέπειτα επίσης Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Φωτιάδη**.

Ως προς τον Γιώργο Δρυ

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Όταν έφτασε στα χέρια του το από 19.12.1995 έγγραφο της Εποπτείας Αλιείας του Νομού Ξάνθης, **το οποίο έκανε λόγο για καταπάτηση δημόσιας έκτασης από την Μονή**, η οποία, ενώ είχε στην κυριότητά της ποσοστό 19/32 εξ αδιαιρέτου, μέρους της εκτάσεως και συγκεκριμένα επί 400 στρεμμάτων, της νησίδας Άντα-Μπουρού εντός της λίμνης Βιστωνίδας, διεκδικούσε την κυριότητα, εξ αδιαιρέτου σε ποσοστό 19/32 επί του συνόλου της έκτασης της νησίδας, που ήταν 1632 στρέμματα, δεν φρόντισε με ενέργειές του (π.χ. με προσφυγή στη δικαιοσύνη, διενέργεια διοικητικών πράξεων σαν αυτές που πρότεινε στο ίδιο έγγραφο ο Νομάρχης Ξάνθης) να προστατέψει την δημόσια περιουσία.

Β) Με την Υπουργική του Απόφαση με. αριθμ. πρωτ. 1007690/610/Α0010 της 9.2.1999, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 26/3.12.1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία γινόταν δεκτό ότι το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επί του συ-

νόλου της νησίδας Άντα-Μπουρού (πλην του αιγιαλού, όπως αυτός αφηνόταν να προσδιοριστεί στο μέλλον από την αρμόδια υπηρεσία), επειδή, κατά το σκεπτικό, αυτή ανήκε στην Μονή, χωρίς να ελέγξει αν υπήρξε νόμιμη η προσφυγή στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο και επομένως νόμιμη γνωμοδότηση, δεδομένου ότι δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη από τον σχετικό νόμο 1539/1938 (άρθρα 8,9 και 11) διαδικασία, η οποία προβλέπει την ενασχόληση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, κατά παραπομπή από την αρμόδια υπηρεσία του Υπ. Οικονομικών, προκειμένου να επιληφθεί επί αιτήσεως προς το Δημόσιο αυτού που διεκδικεί δικαίωμα κυριότητας ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα ακινήτου έναντι του Δημοσίου, πριν αυτός προσφύγει στα δικαστήρια για να διεκδικήσει τα προβαλλόμενα δικαιώματά του (μάλιστα η τήρηση της συγκεκριμένης διαδικασίας προβλέπεται από το νόμο ως προϋπόθεση, προκειμένου ο προβάλλων δικαίωμα έναντι του Δημοσίου να μπορεί παραδεκτά να προσφύγει στα δικαστήρια). Τέτοια αίτηση της Μονής, δεν υπήρξε στη συγκεκριμένη υπόθεση. Αντίθετα υπήρξε το προαναφερθέν έγγραφο του Νομάρχη, που μιλούσε για καταπάτηση δημοσίων εκτάσεων από την Μονή.

Γ) Με την πιο πάνω Υπουργική του Απόφαση έκανε αποδεκτή την προαναφερθείσα υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία αφ' ενός μεν ουσιαστικά το Δημόσιο αναγνωρίζει κυριότητα της Μονής επί του συνόλου της έκτασης της νησίδας Άντα-Μπουρού, αναγνωρίζοντας ως τίτλους υπέρ της Μονής χρυσόβουλα, φερμάνια και σιγγίλια, αγνοώντας τα συμβόλαια με βάσει τα οποία η Μονή φαινόταν να έχει στην κυριότητά της εξ' αδιαιρέτου ποσοστό 19/32 επί τμήματος 400 στρεμμάτων της νησίδας, όπως και το προαναφερθέν έγγραφο του Νομάρχη Ξάνθης, αφ' ετέρου δε, με το σκεπτικό της, που ουσιαστικά φαίνεται να αναγνωρίζει κυριότητα της Μονής σε έκταση πολύ ευρύτερη της νησίδας, η οποία καταλαμβάνει τουλάχιστον την λίμνη Βιστωνίδα και τις όχθες της, ανοίγει τον δρόμο για την μετέπειτα, με επόμενες γνωμοδοτήσεις, οι οποίες έγιναν στη συνέχεια αποδεκτές με αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις, σταδιακά να αναγνωρισθεί διοικητικά από το Δημόσιο η κυριότητα της Μονής επί της λίμνης Βιστωνίδας, των εντός αυτής νησίδων Άντα-Μπουρού, Αγ. Νικολάου και Παναγίας Παντάνασσας και εμβαδού 25.000 στρεμμάτων παραλιμνίων εκτάσεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι και οι τρεις μετέπειτα γνωμοδοτήσεις, που όλως συμπτωματικά είχαν τον ίδιο εισηγητή, τον κο Δέτση, στο σκεπτικό τους χρησιμοποιούν σχεδόν αυτούσιο το σκεπτικό της υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότησης.

Ως προς τον Απόστολο Φωτιάδη

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Σε χρόνο που έχει ήδη εκδοθεί η προαναφερθείσα απόφαση του Γεωργίου Δρυ επί της υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, στις 17.7.2001, επ' ευκαιρίας επίλυσης του ζητήματος κατά πόσο θα επιβάλλεται η όχι ΦΠΑ επί των προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν σχέση με την Νησίδα Αγ. Νικολάου της λίμνης Βιστωνίδας, ο Απόστολος Φωτιάδης, ως αρμόδιος Υφυπουργός Οικονομικών, υπογράφει την με αρ. πρωτ. 1070203/3349/453/0014 απόφαση, η οποία έμμεσα αλλά ουσιαστικά αναγνωρίζει κυριότητα της Μονής επί της

Νησίδας Αγ. Νικολάου, αλλά και επί ευρύτερης έκτασης,, καθώς η ίδια η πιο πάνω απόφαση αναφέρει ότι η Νησίδα (την αποκαλεί Ιερό Μετόχι) βρίσκεται << στην περιοχή της Ξάνθης σε κτήμα που ανήκει ανέκαθεν στην Ιερή Κοινότητα του Αγίου όρους>>.

Β) Με την Υπουργική του Απόφαση με αρ. πρωτ. 1064538/5928/Α0010 της 5.8.2002, μέσα σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα, μεσούντος του καλοκαιριού, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 17/18.7.2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία, σε συνέχεια της υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότησης του ίδιου οργάνου και με τον ίδιο εισηγητή και με παραπλήσιο και πιο εμπλουτισμένο σκεπτικό, πέρα από το ότι επίσης αναγνωρίζονταν και πάλι ως τίτλοι υπέρ της Μονής χρυσόβουλα, φερμάνια και σιγγίλια, έγινε δεκτό ότι το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί παραλιμνίων της λίμνης Βιστωνίδας εκτάσεων εμβαδού 25.000 τ.μ. διότι ανήκουν στην Μονή, **αγνοώντας ότι τόσο η από το 1922 αγωγή της Μονής** (επί της οποίας έγινε συμβιβασμός και το Δημόσιο φέρεται να αναγνωρίζει κυριότητα στη Μονή), **όσο και το ν.δ. 271/1941** (ανεξάρτητα από το γεγονός ότι στη συνέχεια, ως πράξη της κατοχικής κυβέρνησης ακυρώθηκε από τον α.ν. 4760/ 1945, πράγμα που όφειλε να γνωρίζει και το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο και ο εν λόγω Υφυπουργός) και το ν.δ. του 1924, που φέρονται να αναγνωρίζουν δικαιώματα κυριότητας της Μονής, έγγραφα στα οποία γίνεται περιγραφή στην ως άνω γνωμοδότηση, **δεν αναφέρονται καθόλου σε παραλίμνιες εκτάσεις** και μάλιστα εμβαδού 25.000 τ.μ.

Γ) Με την ως άνω απόφασή του, δέχθηκε την προαναφερθείσα υπ. αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση, όπου ενώ το ερώτημα αφορούσε μόνο τις παραλίμνιες εκτάσεις, έφτασε να γνωμοδοτεί υπέρ της αναγνώρισης της κυριότητας της Μονής και επί των νησίδων Αγ. Νικολάου και Παναγίας Παντάνασσας και να επιχειρηματολογεί, στο σκεπτικό της, υπέρ της κυριότητας της Μονής και επί της λίμνης Βιστωνίδας.

Δ) Σε εκτέλεση της ως άνω αποφάσεώς του, με πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής, στις 11.12.2002, παραδίδεται στη Μονή, από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης, η νομή τμήματος των παραλιμνίων εκτάσεων, μόλις 850 στρεμμάτων, από τα συνολικά περί τις 4.000 στρέμματα που ανήκουν στο Νομό Ξάνθης, γιατί όπως αναγράφεται στο πρωτόκολλο, οι υπόλοιπες εκ των παραλιμνίων εκτάσεων που βρίσκονται εντός του Νομού Ξάνθης, βρίσκονται υπό την διαχείριση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων. Και ενώ θα έπρεπε αυτή η αναφορά του πρωτοκόλλου να τον κάνει να δει τι συμβαίνει με αυτές τις υπολειπόμενες εκτάσεις που δεν παραδόθηκαν, που αν το έκανε θα διαπίστωνε ότι αυτές και άλλες εκ των παραλιμνίων είχαν απαλλοτριωθεί αναγκαστικά και δοθεί σε ακτήμονες αρκετές δεκαετίες πριν, αυτός ουδέν έπραξε επ' αυτού. Πολύ περισσότερο, όταν αργότερα, τον Οκτώβριο του 2003, πληροφορήθηκε από τους φορείς της Ξάνθης, μεταξύ άλλων και το πιο πάνω γεγονός, δεν φρόντισε, έστω τότε, να ανακαλέσει την ως άνω από 5.8.2002 απόφασή του, ούτε έστω κατά το μέρος που αφορούσε εκείνες εκ των παραλιμνίων εκτάσεων οι οποίες είχαν απαλλοτριωθεί και διανεμηθεί στους ακτήμονες.

Ε1) Με την Υπουργική του Απόφαση με αρ. πρωτ. 1051266/10611/Α0010 της **4.6.2003**, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 46/28.11.2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού

Συμβουλίου, με την οποία, σε συνέχεια των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων με αριθμ. 26/1998 και 17/2002 και με το αυτό σκεπτικό, αφού αναγνωρίζονταν για μια φορά ως τίτλοι υπέρ της Μονής χρυσόβουλα, φερμάνια και σιγγίλια, έγινε δεκτό, κατόπιν εισηγήσεως και πάλι του ίδιου εισηγητή, ότι το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των οχθών αυτής, όποιες έκτασης και αν είναι αυτή, γιατί η κυριότητα αυτή ανήκει στην Μονή, αγνοώντας παντελώς την υπ. αριθμ. 111/2000 ομόφωνη γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., η οποία είχε δεχθεί ότι η λίμνη είναι κοινόχρηστο πράγμα, ότι δεν είχε επ' αυτής δικαίωμα κυριότητας η Μονή, παρά της είχε παραχωρηθεί μόνο η εκμετάλλευση αυτής και του ιχθυοτροφείου, όπως και το προαναφερθέν από 19.12.1995 έγγραφο της Εποπτείας Αλιείας του Νομού Ξάνθης, που έκανε λόγο, βάσει συμβολαίων, για κυριότητα και μάλιστα σε ποσοστό 19/32 εξ αδιαιρέτου, επί μέρους μόνο και αποκλειστικά επ' αυτού, της Νησίδας Άντα-Μπουρού.

Ε2) Σε εκτέλεση της ως άνω από 4.6.2003 απόφασής του και κατόπιν εντολής του, με πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής, στις 25.6.2003, παραδίδεται στη Μονή, από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης, η νομή του τμήματος της <<λιμνοθάλασσας>>, όπως αναφέρεται, Βιστωνίδας, που βρίσκεται στα όρια του Νομού Ξάνθης.

Οι δύο πιο πάνω ενέργειες του Απόστολου Φωτιάδη γίνονται, ενώ εκκρεμεί προς εκδίκαση ενώπιον του αρμόδιου Π.Πρ. Ροδόπης η από 15.1.2003 αγωγή της Μονής κατά του Δημοσίου, με την οποία ζητά να αναγνωριστεί και δικαστικά η κυριότητά της επί των παραλιμνίων εκτάσεων. Είναι ενέργειες που ασφαλώς, αντικειμενικά, αποδυναμώνουν ακόμα περισσότερο την ήδη αδύναμη, εξ αιτίας των όσων έχουν προηγηθεί και τα οποία έχουμε ήδη πιο πάνω αναφέρει, θέση του Δημοσίου στη δίκη, όπως και την όποια εντολή δίνεται, στις 3.6.2004, δια του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., στον δικηγόρο του Δημοσίου να υπερασπίσει σθεναρά τα συμφέροντα του Δημοσίου.

Στ) Παρά το ότι οι προτάσεις που καταθέτει ο νομικός παραστάτης του Δημοσίου εν όψει της εκδίκασης στις 5.11.2003 της υπόθεσης στο δικαστήριο της Ροδόπης, είναι αφ ενός μεν καταλυτικές των τίτλων που επικαλείται η Μονή για να υποστηρίξει τα δικαιώματά της και είναι οι ίδιοι τίτλοι που επικαλούνται οι προαναφερθείσες τρεις γνωμοδοτήσεις, αφ ετέρου δε στηρίζουν κυριότητα του Δημοσίου επί της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων, αλλά και παρά το ότι τα επιχειρήματα που προβάλλουν τον Οκτώβριο του 2003 οι φορείς της Ξάνθης για την κατάρριψη των όποιων δικαιωμάτων της Μονής είναι επίσης σημαντικά, εν τούτοις, δεν προχώρησε, ενώ θα μπορούσε, στην αιτιολογημένη ανάκληση όλων των μέχρι τότε διοικητικών πράξεων που αναγνώριζαν δικαιώματα κυριότητας στη Μονή. Περιορίστηκε απλώς στο να στείλει ένα έγγραφο προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο με ημερομηνία 30.10.2003, με το οποίο ζητούσε επανεξέταση της υπόθεσης, χωρίς να φαίνεται να έχει αλλάξει ο ίδιος και το Υπουργείο άποψη. Μάλιστα, δεν φρόντισε, ακριβώς γιατί δεν είχε διαφοροποιηθεί η σκέψη του, να επισημάνει ή να θέσει επί του εγγράφου τον επείγοντα χαρακτήρα της αιτούμενης επανεξέτασης, με αποτέλεσμα, το σχετικό αίτημά του να φτάσει στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο στα τέλη Φεβρουαρίου 2004, παραμονές εκλογών και τελικά να εξεταστεί μερικούς μήνες μετά τις εκλογές. Εκτιμούμε ότι

στόχος του ήταν να αμβλυνθούν οι αντιδράσεις των φορέων της Ξάνθης.

Οι πολιτικές ευθύνες της περιόδου της κυβέρνησης της Ν.Δ., θεωρούμε ότι προσωποποιούνται στον τότε Υφυπουργό Οικονομικών **Πέτρο Δούκα**, στον Υφυπουργό και στη συνέχεια Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης **Ευάγγελο Μπασιάκο**, στον τότε Υφυπουργό και στη συνέχεια διάδοχο του Μπασιάκου Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης **Αλέξανδρο Κοντό** και στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης **Κωνσταντίνο Κιλτίδη**.

Χρησιμοποιούν ιδιαίτερης αναφοράς τα στοιχεία που προέκυψαν από την Εξεταστική Επιτροπή γύρω από τον ρόλο του τότε Υπουργού Επικρατείας **Θόδωρου Ρουσόπουλου**.

Ως προς τον Πέτρο Δούκα

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Ενώ εκκρεμούσε, είχε μάλιστα καθυστερήσει σημαντικά, η έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου επί της ως άνω από 15.1.2003 αγωγής της Μονής και ενώ κυκλοφορούσε ευρύτατα πως το Δημόσιο φαίνεται να κερδίζει την δίκη και πως πάντως είναι σαφές πως η εισηγήτρια της υπόθεσης, η οποία είχε ήδη από το τέλος Απριλίου καταθέσει την εισήγησή της διαφωνεί με την Πρόεδρο του δικαστηρίου, η οποία στο ακροατήριο είχε δώσει την εντύπωση ότι διάκειται φιλικά έναντι της Μονής, **προέβη σε δύο πολύ σημαντικές, κομβικές για την εξέλιξη της όλης υπόθεσης της Μονής Βατοπαιδίου ενέργειες**. Με αυτές, εδραιώθηκε η ισχυρή θέση της Μονής, όπως αυτή είχε ήδη διαμορφωθεί με τις ως τότε πραγματοποιηθείσες διοικητικές ενέργειες των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ, προκλήθηκε, εξ αντικειμένου, βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου, επιβεβαιώθηκε πως η βούληση της Κυβέρνησης της Ν.Δ. δεν ήταν να ανατρέψει την υπέρ της Μονής δημιουργηθείσα από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ κατάσταση και άνοιξε ο δρόμος για την μετέπειτα πορεία των ανταλλαγών. Ειδικότερα:

Α1) **Με την Υπουργική του Απόφαση με αρ. πρωτ. 1046300/3944/Α0010 της 7.6.2004**, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 26/20.5.2004 γνωμοδότηση, με τον ίδιο, για τέταρτη συνεχόμενη φορά εισηγητή, του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, εκδοθείσα επί της από 30.10.2003 εντολής επανεξέτασης των μέχρι τότε γνωμοδοτήσεων του Απόστολου Φωτιάδη, με την οποία έγινε δεκτό ότι δεν συνέτρεχε λόγος επανεξέτασης των υπ. αριθμ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεων. Καλύτερο υπερασπιστή του συνόλου των προβαλλόμενων από αυτήν ισχυρισμών περί της κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων από τους γνωμοδοτούντες στην συγκεκριμένη περίπτωση υπηρεσιακούς παράγοντες, δεν θα μπορούσε να βρει η Μονή. Ούτε ασφαλώς και το Δημόσιο θα μπορούσε να βρει ισχυρότερους αντιπάλους των δικών του προβαλλόμενων δια των προτάσεων στη δίκη του Π.Πρ. Ροδόπης επιχειρημάτων υπεράσπισης των συμφερόντων του Δημοσίου έναντι της Μονής, από τους ίδιους ακριβώς στην συγκεκριμένη περίπτωση γνωμοδοτούντες.

Α2) Ενώ η Μονή διοικητικά έχει ήδη αναγνωριστεί ως κυρία της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων, με τις προαναφερθείσες διοικητικές ενέργειες των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ και αναμένει να εκδοθεί η δικαστική απόφαση του Π.Πρ. Ροδόπης, προκειμένου να

αναγνωριστεί και με τίτλο του αστικού και δικονομικού δικαίου κυρία, τουλάχιστον των παραλιμνίων εκτάσεων, εν τούτοις, στις 2.6.2004 υποβάλλει αίτημα για συναίνεση και σύμπραξη του Δημοσίου στην κατάθεση από κοινού δήλωσης περί μη εκδόσεως απόφασης. Τούτο γίνεται γιατί προφανώς η Μονή μαθαίνει την επερχόμενη αρνητική για αυτήν έκβαση της δίκης, μάλλον από την Πρόεδρο του δικαστηρίου και θέλει να αποτρέψει την έκδοση δυσμενούς για τα σχέδιά της απόφαση. Γιατί αλλιώς δεν θα είχε λόγο, έχοντας ήδη το πάνω χέρι με τις προηγηθείσες διοικητικές ενέργειες, να φοβάται τίποτε και το φυσιολογικό θα ήταν να περιμένει ευνοϊκή για αυτήν απόφαση, προκειμένου να ισχυροποιήσει περισσότερο την θέση της.

Και ενώ αυτή η στάση της Μονής θα έπρεπε, αν δεχθούμε πως η δημόσια διοίκηση αγνοούσε την έκβαση της δίκης, να κάνει το Δημόσιο να αναρωτηθεί να υποπτευθεί το λόγο της υποβολής του σχετικού αιτήματος της Μονής και να είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικό αν όχι αρνητικό στο να το αποδεχθεί, έρχεται το Β' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. με μειοψηφούσα θέση ενός Συμβούλου, να γνωμοδοτήσει στις 17.6.2004, υπέρ του αιτήματος της Μονής, συντάσσοντας μάλιστα την ίδια μέρα, το σχετικό υπ. αριθμ. 3058/17.6.2004 Πρακτικό. Στο σκεπτικό της πιο πάνω γνωμοδότησης αναφέρεται πως το Δημόσιο σε τίποτα δεν παραβιάζεται ως προς τα δικαιώματά του επί της επίδικης έκτασης και πως σε τίποτα δεν αλλάζει η υπάρχουσα τότε πραγματική θέση των μερών (του Δημοσίου και της Μονής), αν το Δημόσιο αποδεχθεί το αίτημα της Μονής. Όμως τα πράγματα ήταν εντελώς διαφορετικά. Αποδοχή του αιτήματος της Μονής σήμαινε παραμονή της κατάστασης ως είχε, που σήμαινε διοικητική αναγνώριση της κυριότητας της Μονής. Σήμαινε ακόμα απώλεια μιας ευκαιρίας του Δημοσίου να ανατραπεί δικαστικά, αν όχι με την πρωτόδικη αυτή απόφαση, με μεταγενέστερη δικαστική απόφαση άλλου, ανώτερου, δικαστηρίου, στο οποίο θα μπορούσε να προσφύγει το Δημόσιο εξαντλώντας όλα τα ένδικα μέσα, αν τυχόν το Πρωτοδικείο της Ροδόπης έβγαζε αρνητική για το Δημόσιο απόφαση, η ήδη δημιουργηθείσα με διοικητικές πράξεις ευνοϊκή για την Μονή κατάσταση. Όμως ο **Πέτρος Δούκας, αγνοώντας όλες τις πιο πάνω απολύτως εύλογες σκέψεις, προσπερνώντας ακόμα αδιάφορα και την μειοψηφούσα γνώμη του ενός Συμβούλου του Ν.Σ.Κ., έκανε, στις 22.6.2004, δεκτό το προαναφερθέν Πρακτικό του Ν.Σ.Κ. και το σχετικό αίτημα της Μονής.**

Ακόμα χειρότερο, ενδεικτικό της συνολικής στάσης του τότε Υφυπουργού του Δούκα, είναι το γεγονός ότι σε σχετική για το ζήτημα του Βατοπαιδίου συνάντησή του, τον Ιούλιο του 2004, με τους φορείς της Ξάνθης, οι οποίοι ήθελαν να διερευνήσουν τις προθέσεις της νέας κυβέρνησης, αφού δηλ. έχουν προηγηθεί οι δύο πιο πάνω υπό Α1 και Α2 ενέργειές του, κάτι που αγνοούν οι συνομιλητές του, αποκρύπτει από αυτούς τις ενέργειες αυτές και για να αποφύγει περαιτέρω συζήτηση, τους βεβαιώνει ότι θα δει τάχα το θέμα.

Β) Ως αρμόδιος εποπτεύων την Κ.Ε.Δ. Υφυπουργός, κατά την πρώτη φάση των ανταλλαγών (ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με τις παραλιμνίες εκτάσεις), οι οποίες έγιναν με βάση την υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφαση του τότε Υπουργού Ευάγγελου Μπασιάκου, άφηκε εντελώς ανεξέλεγκτη την Κ.Ε.Δ. από άποψη νομιμότητας αλλά και ουσίας, δηλ. σε σχέση με το κατά πόσο οι ενέργειες

της δημιουργούσαν οφέλη για το Δημόσιο, με αποτέλεσμα να ανταλλάγουν 76 ακίνητα του Δημοσίου με σημαντικά υποεκτιμημένη την αξία τους, με τις παραλίμνιες εκτάσεις, από την μεταπώληση μέρους των οποίων η Μονή κέρδισε σίγουρα περί τα 4 εκατομμύρια ευρώ, ενώ και από την αξιοποίηση των υπολοίπων, αν της επιτραπεί να συνεχίσει να τα καρπώνεται, αναμένεται να κερδίσει αρκετές ακόμα εκατοντάδες χιλιάδες, αν όχι μερικά εκατομμύρια ευρώ. Γεγονός που δείχνει και το μέγεθος της ζημιάς του Δημοσίου από την συγκεκριμένη φάση των ανταλλαγών.

Γ) Ως αρμόδιος για την διαχείριση της λίμνης Βιστωνίδας Υφυπουργός Οικονομικών, συνυπέγραψε μαζί με τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Ευάγγελο Μπασιάκο την υπ. αριθμ. 16651/26.7.2006 ΚΥΑ, βάσει της οποίας προχώρησε η δεύτερη φάση των ανταλλαγών, δηλ. η ανταλλαγή ακινήτων-φιλέτων του Δημοσίου με ποσοστά επί της λίμνης Βιστωνίδας. Η πολιτική του ευθύνη σε σχέση με την υπογραφή της πιο πάνω ΚΥΑ έχει ορισμένες ειδικότερες πλευρές.

Γ1) Ενώ στην ίδια την ΚΥΑ αναφέρεται ως δικαιολογτικός λόγος της ανταλλαγής της λίμνης, προκειμένου αυτή να επανέλθει στο Δημόσιο, απ' ενός μεν η ανάγκη εξασφάλισης ορθής διαχείρισης του συστήματος Βιστωνίδας-Νταλιάνη, με σκοπό την βελτίωση του ιχθυοτροφείου, απ' ετέρου δε η ικανοποίηση του Δημοσίου συμφέροντος και του συναφούς συμφέροντος των αλιέων και των λοιπών παραγωγικών τάξεων, λόγω της δυνατότητας της περιοχής για ανάπτυξη οικολογικού και παραδοσιακού τουρισμού, είναι ένα ζήτημα γιατί δεν προτείνει την ανάκληση των σχετικών γνωμοδοτήσεων και αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ, που αναγνώρισαν διοικητικά την κυριότητα της Μονής τουλάχιστον επί της λίμνης Βιστωνίδας; Γιατί είναι σαφές πως δεν υπάρχει, σε κείνη την χρονική στιγμή, πολιτική βούληση για οποιαδήποτε ανατροπή της ήδη διαμορφωμένης υπέρ της Μονής κατάστασης. Η επίκληση από μέρους του της αναφοράς στην υπ. αριθμ. 15/2004 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.- με την χρήση της οποίας, ως νομιμοποιητικής βάσης, έγινε η έναρξη της διαδικασίας ανταλλαγών- ότι κανένα όργανο του Δημοσίου δύναται να αμφισβητήσει την κυριότητα της Μονής, μόνο σαν δικαιολογία και υπεκφυγή ακούγεται.

Γ2) Φαίνεται ότι κατόπιν εισηγήσεως της ΚΕΔ, την οποία όμως δεν ήταν υποχρεωμένος να αποδεχθεί, είναι εκείνος που από την τελική μορφή της πιο πάνω ΚΥΑ αφαίρεσε την εναλλακτική στην ακολουθήσασα διαδικασία ανταλλαγών λύση της εξαγοράς της λίμνης με το τίμημα που θα προερχόταν από την απ' ευθείας από την ΚΕΔ εκποίηση κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού, ακινήτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, η οποία, πιο διαφανής και ασφαλώς πλέον συμφέρουσα θα μπορούσε να είναι για το Δημόσιο, παίρνοντας υπ' όψη τις δεδομένες από το ΣΟΕ υποεκτιμήσεις της αξίας των ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου. Και φαίνεται πως είναι ο Δούκας που κάνει την πιο πάνω αφαίρεση από την τελική μορφή της ΚΥΑ, γιατί υπάρχει σε σχέδιο η υπ. αριθμ. 15372/5.6.2006 απόφαση (το συντριπτικά μέγιστο μέρος της οποίας περιέχεται στο σώμα της υπ. αριθμ. 16651/26.7.2006 ΚΥΑ) για το σχετικό θέμα, η οποία έχει ήδη υπογραφεί από τους Μπασιάκο και Κοντό, η οποία περιέχει σε ξεχωριστή παράγραφο την πιο πάνω εναλλακτική λύση, η οποία στη συ-

νέχεια, με την έκδοση της ΚΥΑ απαλείφθηκε.

Δ) Ως αρμόδιος εποπτεύων την ΚΕΔ Υφυπουργός και στη δεύτερη φάση των ανταλλαγών (ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ποσοστά επί της λίμνης) άφησε και πάλι εντελώς ανεξέλεγκτη την ΚΕΔ, τόσο από άποψη νομιμότητας ενεργειών, όσο και από άποψη ουσιαστική, δηλ. σε σχέση με το κατά πόσο με τις εν λόγω ανταλλαγές (ιδίως έτσι όπως προωθούνταν, με σοβαρή υποεκτίμηση της αξίας των ακινήτων του Δημοσίου και σημαντική υπερεκτίμηση της αξίας της λίμνης), προστατεύονταν τα συμφέροντα του Δημοσίου, με αποτέλεσμα, από τις ανταλλαγές αυτές το Δημόσιο να φαίνεται πως έχει υποστεί εξαιρετικά σημαντική οικονομική ζημιά, η οποία δεν μπορεί να εκτιμηθεί επακριβώς, όμως σίγουρα ανέρχεται σε αρκετές δεκάδες εκατομ. Ευρώ.

Ως προς τον Ευάγγελο Μπασιάκο

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Ως αρμόδιος Υπουργός Αγροτικής ανάπτυξης, όπως ο ίδιος παραδέχθηκε στην από 3.12.2008 κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής(σελ. 21-25), αφού, κατόπιν συνεννόησης με τον τότε Υφυπουργό Οικονομικών κο Δούκα, αποκλείστηκαν οι ταχόν εναλλακτικές λύσεις, όπως της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, λόγω κόστους και της εξαγοράς της αξίας της λίμνης και των παραλιμνίων, λόγω χρονοβόρου της διαδικασίας **κατέληξε στην πολιτική επιλογή των ανταλλαγών**, παίρνοντας ακόμα υπόψη τι θεωρούσε πως ήθελαν οι φορείς της Ξάνθης (να φύγει η Μονή από την Βιστωνίδα) τι επιθυμούσε η Μονή (ανταλλαγές, όπως είχε επισημάνει εγγράφως από τον Ιούλιο του 2004 στον προκάτοχό του Υπουργό κο Τσιτουρίδη), τι πρότεινε και ο τότε Υφυπουργός κος Κοντός (να φύγει η Μονή από την Βιστωνίδα), τι πρόκρινε και ο προκάτοχός του κος Τσιτουρίδης (ανταλλαγές). Έτσι, όπως ο ίδιος πάλι παραδέχεται (σελ. 23 πρακτικών Εξεταστικής Επιτροπής 3.12.2008) **προκάλεσε συγκεκριμένο ερώτημα προς το Ν.Σ.Κ., το οποίο συνέταξε ο Νομ. Σύμβουλος του Υπουργείου κος Μπότσιος, περί της δυνατότητας της διενέργειας των ανταλλαγών**, ώστε να αναμένει θετική απάντηση, υπέβαλε το ερώτημα στις 1.12.2004 και **στη συνέχεια, όταν εξεδόθη η υπ. αριθμ. 15/9.12.2004 (θαυμάστε ταχύτητα) γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. την αποδέχθηκε πάραυτα, θέτοντας σε ενέργεια την υλοποίηση των ανταλλαγών**.

Α1) Η πιο πάνω γνωμοδότηση, για την οποία υποστήριξε μάλιστα ότι δεν χρειαζόταν καν προκειμένου να ακολουθήσουν οι ανταλλαγές, αναμασά τα επιχειρήματα όλων των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου. Την ίδια ώρα όμως δείχνει να αγνοεί ή να λαμβάνει εσφαλμένα υπόψη του μια σειρά παραμέτρους που εναντιώνονται στα όποια δικαιώματα της Μονής. Μεταξύ άλλων, παρακάμπτει την υπ. αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., στην οποία έχουμε πιο πάνω αναφερθεί, προσπερνά αδιάφορα την υπ. αριθμ. 2343/4.6. 1930 σύμβαση μεταξύ Δημοσίου και Μονής, όπου η Μονή αποδέχεται ότι δεν έχει κυριότητα επί της λίμνης και με την οποία αυτό που της παραχωρείται είναι η κατοχή προς εκμετάλλευση, προσπερνά αβασάνιστα το γεγονός ότι με τον α.ν. 4760/1945 έχει καταργηθεί το κατοχικής κυβέρνησης ν.δ. 271/1941, που φέρεται να αναγνωρίζει κυριότητα της Μονής επί της λίμνης. Όλα τα

παραπάνω, έπρεπε να είχαν ερευνηθεί από τον κο Μπασιάκο, ή έστω να τον προβληματίσουν, πριν σπεύσει να αποδεχθεί την προαναφερθείσα γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. Όμως αυτός είχε ήδη πάρει πολιτική απόφαση προώθησης των ανταλλαγών.

Β) Στη συνέχεια, λίγες μέρες μετά τις γιορτές, στις 25.1.2005 υπέγραψε την περίφημη υπ. αριθμ. 3822/2005 αποκαλούμενη και απόφαση-φάντασμα, η οποία ουδέποτε δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ, με την οποία ανατέθηκε στην ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής ακινήτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, κειμένων όμως εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης (ώστε να μην δυσανεχθούν οι ήδη διαμαρτυρόμενοι τοπικοί φορείς), με τις παραλίμνιες εκτάσεις.

Στην πιο πάνω απόφαση, προκειμένου να δικαιολογηθεί η συγκεκριμένη αποφασισθείσα λύση, τονίζεται ότι με τη λύση αυτή, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης επιθυμεί την διατήρηση του υφιστάμενου χαρακτήρα των εκτάσεων χάριν της αγροτικής αποκατάστασης και του αγροτικού πληθυσμού των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Γεγονός που σημαίνει ότι ο Μπασιάκος, όταν υπογράφει την πιο πάνω απόφαση, γνωρίζει ότι μεγάλο μέρος των παραλιμνίων εκτάσεων έχει ήδη απαλλοτριωθεί και δοθεί δεκαετίες πριν σε ακτήμονες καλλιεργητές. Εν τούτοις, όχι μόνο δεν προχωρά σε ανάκληση ή σε πρόταση ανάκλησης της απόφασης του Φωτιάδη που έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου (για τις παραλίμνιες), τουλάχιστον όσον αφορά τις συγκεκριμένες εποικιστικές εκτάσεις, αλλά ούτε καν εξαιρεί με την εν λόγω απόφασή του από τις ανταλλαγές αυτές τις εκτάσεις και στη συνέχεια να δει πώς θα διαπραγματευτεί με εντελώς διαφορετικούς όρους, αν δεν ήθελε να διεκδικήσει από την Μονή την άνευ ετέρου επιστροφή αυτών των εποικιστικών εκτάσεων στο Δημόσιο.

Γ) Ως Υπουργός, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκαν τα προς ανταλλαγή με τη λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις ακίνητα του Δημοσίου, τα οποία ανέλαβε να διαχειριστεί και ανταλλάξει με την Μονή η ΚΕΔ, συνυπέγραψε με τον Δούκα την πιο πάνω αναφερθείσα υπ. αριθμ. 16651/26.7.2006 ΚΥΑ, για την οποία φέρει την ίδια πολιτική ευθύνη με τον Δούκα, πλην εκείνης του αποκλεισμού από το σώμα της εν λόγω απόφασης της εναλλακτικής λύσης της εξαγοράς από πλευράς του Δημοσίου της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων.

Ως προς τον Αλέξανδρο Κοντό

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Ενώ ως βουλευτής Νομού Ξάνθης, την περίοδο του 2003 συμμετείχε στις διαμαρτυρίες των φορέων της Ξάνθης οι οποίοι αντιπάλευαν, με συγκεκριμένα επιχειρήματα, την κυριότητα της Μονής επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων, αργότερα, **όταν το 2004** ήρθε η Ν.Δ. στην κυβέρνηση και **ανέλαβε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης**, ασφαλώς προσαρμοζόμενος στην κυβερνητική θέση, η οποία δεν ήταν η ανατροπή της ευνοϊκής για την Μονή κατάστασης, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί επί της προηγούμενης κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, **εγκατέλειψε τον αγώνα κατά της κυριότητας της Μονής και περιορίστηκε** στο να διεκδικεί απλώς να επιστρέψει η λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις στο Δημόσιο και, σε αντάλλαγμα αυτής της επιστροφής, να δοθούν στη Μονή ακίνητα του

Δημοσίου, εκτός της περιοχής Ξάνθης και Ροδόπης, προκειμένου να σταματήσουν οι κινητοποιήσεις και διαμαρτυρίες των τοπικών φορέων της περιοχής του. Αυτό ήταν το κλίμα της ενημέρωσης που φαίνεται πως έκανε ως Υφυπουργός προς τον προιστάμενό του τότε Υπουργό Μπασιάκο, αλλά και στην συνάντηση των φορέων της Ξάνθης με τον τότε Υπουργό Επικρατείας Θόδωρο Ρουσόπουλο, τον Σεπτέμβριο του 2004. Γι' αυτό ακριβώς συμφώνησε με την λύση των ανταλλαγών και την σχετική υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφαση του Υπουργού Μπασιάκου (για την ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων), αν και δεν την συνυπέγραψε και στην συνέχεια συνυπέγραψε την υπ. αριθμ. 16651/2006 ΚΥΑ, που προωθούσε την δεύτερη φάση των ανταλλαγών, δηλ. την ανταλλαγή της λίμνης.

Β) Παρά το γεγονός ότι, ως βουλευτής του Νομού Ξάνθης, γνώριζε πολύ καλά την περιοχή και ασφαλώς γνώριζε ότι ένα μεγάλο τμήμα των παραλιμνίων εκτάσεων, στις οποίες, με την υπ. αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση και την αντίστοιχη υπουργική απόφαση του τότε Υφυπουργού Φωτιάδη, αναγνωρίστηκε η κυριότητα της Μονής, είχε ήδη προ δεκαετιών απαλλοτριωθεί και διανεμηθεί σε ακτήμονες, εν τούτοις, δεν φαίνεται να έκανε οποιαδήποτε προσπάθεια, στα πλαίσια της κυβέρνησης, ώστε γι' αυτό έστω το συγκεκριμένο τμήμα των παραλιμνίων εκτάσεων, να υπάρξει ανάκληση της σχετικής απόφασης του Φωτιάδη. Αντίθετα, συμφώνησε και το τμήμα αυτό να συμπεριληφθεί στις ανταλλαγές (δηλ. το Δημόσιο να δώσει ακίνητα που του ανήκαν, για να το επανακτήσει και το αποδώσει στους δικαιούχους).

Γ) Φαίνεται πως σε σχέση με τις ανταλλαγές δεν περιορίστηκε στο να τις αποδεχθεί και τελικά συνυπογράψει, αλλά είχε πιο ενεργό ρόλο. Διότι δεν ήταν καθόλου πειστικός όταν κατέθετε στην Εξεταστική Επιτροπή πως η προισταμένη Πολιτικής Γης κα Μαντέλη, υπηρεσίας της οποίας ο ίδιος ήταν, ως αρμόδιος Υφυπουργός, πολιτικός προϊστάμενος, με δική της πρωτοβουλία και εν αγνοία του απέστειλε τον Μάιο του 2005, το με αρ. πρωτ. 2450/17.5.2005 έγγραφο προς 21 Νομαρχίες της χώρας, προκειμένου οι αρμόδιες νομαρχιακές υπηρεσίες **να εντοπίσουν και υποδείξουν διαθέσιμες εκτάσεις με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή παραθαλάσσιες**, ώστε άμεσα, <<μέσα σε 10 ημέρες να ενημερωθεί σχετικά το γραφείο του κου Κοντού>>, με στόχο να ξεκινήσουν οι ανταλλαγές και μάλιστα να δοθούν στη Μονή εμπορικά αξιοποιήσιμα ακίνητα.

Δ) Επίσης, δεν έπεισε όταν υποστήριξε ότι και πάλι εν αγνοία του, η ίδια ως άνω προισταμένη Πολιτικής Γης προκάλεσε ουσιαστικά, δια του Γ. Γρ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης τόσο τις ατομικές γνωμοδοτήσεις του νομικού συμβούλου του Υπουργείου του Μπότση όσο και την υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ε' τμήμ. του Ν.Σ.Κ., με τις οποίες η έκταση των 8.608 στρεμμάτων στην Ουρανούπολη θεωρούνταν δασική και όχι δάσος, όπως αντίθετα υποστήριζε η Διεύθυνση Δασών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (βλ. σχετικό με αρ. πρωτ. 6698/13.7.2007 έγγραφο), γεγονός που άνοιξε τον δρόμο για, υπό προϋποθέσεις, αξιοποίηση της συγκεκριμένης έκτασης της Ουρανούπολης για τουριστικούς σκοπούς, από την Μονή.

Ως προς τον Κωνσταντίνο Κιλιτζή

Η πολιτική του ευθύνη συνίσταται στις πιο κάτω πράξεις

και παραλείψεις:

Α) Υπό την ιδιότητά του ως Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, αρμόδιου για θέματα Δασών, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ε' τμήματος του Ν.Σ.Κ., με την οποία η έκταση των 8.608 στρεμμάτων της Ουρανούπολης χαρακτηρίστηκε δασική και όχι δάσος, όπως την προσδιόριζαν η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων του 1934 και ο πίνακας συμπληρωματικής διανομής του 1971. Η πιο πάνω γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., (όπως ορθά, εκτιμούμε, υποστήριξε και ο μειοψηφών στη γνωμοδότηση Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ. Θεόδωρος Θεοφανόπουλος), ως μη όφειλε και πέραν των ορίων της αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε για το αν η πιο πάνω έκταση είναι δασική ή δάσος, ενώ ο χαρακτηρισμός μιας έκτασης είναι θέμα διοικητικής φύσης, η επίλυση του οποίου υπάγεται στις αρμόδιες διοικητικές αρχές (δασάρχες) και σε περίπτωση αμφισβήτησης από το ΣτΕ. Η γνωμοδότηση αυτή, γενόμενη αποδεκτή από τον αρμόδιο Υφυπουργό, αποκτά, σύμφωνα με τον ν. 3086/2002 άρθρ. 7 παρ. 4, τον χαρακτήρα εκτελεστής διοικητικής πράξης, υποχρεωτικής για την Διοίκηση. Ως τέτοια άλλωστε αποστέλλεται στη συνέχεια, με το με αρ. πρωτ. 3056/13.6.2008 έγγραφο της προισταμένης Πολιτικής Γης κας Μαντέλη προς τις αρμόδιες υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Περιφερειών της χώρας. Έτσι, ανοίγει διάπλατα ο δρόμος για την τουριστική αξιοποίηση της έκτασης της Ουρανούπολης.

Β) Η ως άνω γνωμοδότηση, έχοντας γίνει αποδεκτή από τον αρμόδιο Υφυπουργό, όσο παραμένει εν ισχύ και όσο δεν γίνεται χαρακτηρισμός της έκτασης της Ουρανούπολης από τον αρμόδιο Δασάρχη, εξακολουθεί να είναι εκτελεστή και να παράγει αποτελέσματα, στην συγκεκριμένη περίπτωση υπέρ της Μονής. Έμμεσα, κάτι τέτοιο παραδέχεται και ο κος Κιλτίδης, όταν στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή (Πρακτικά 2.12.2008, σελ. 273) αναφέρει πως: <<Οι δασικές υπηρεσίες κατά το τμήμα και το μέρος που έγινε αποδεκτή η γνωμοδότηση οφείλουν να αναγράφουν στα δημόσια έγγραφα κατά τη μορφή της η έκταση πώς πρέπει να θεωρείται και όχι κατά το χαρακτήρα>>.

Επομένως, αν ήθελε να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οποιονδήποτε η υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση για την τυχόν άντληση οποιωνδήποτε δικαιωμάτων, θα έπρεπε να ανακαλέσει την από μέρους του αποδοχή της. Συνεπώς, η αποστολή από μέρους του προς τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες τόσο των από 21.11.2008 Οδηγιών του, όσο και της από 3.12.2008 εγκυκλίου του, μάλλον αποσκοπούν στην πρόκληση εντυπώσεων ότι δήθεν προσπαθεί να διορθώσει τα πράγματα και σε μια προσπάθεια να αποσειεί από πάνω του τις όποιες τυχόν πολιτικές ευθύνες ήθελε του αποδοθούν για την αποδοχή της γνωμοδότησης.

Ως προς τον ρόλο του Θόδωρου Ρουσόπουλου

Από τις μαρτυρικές καταθέσεις και την εξέταση του ίδιου ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, προέκυψαν κατά την γνώμη μας τα εξής:

Α) Παρά την επιμονή του ίδιου ότι δεν είχε ουσιαστική ενημέρωση για την υπόθεση, δεν πείθει. Και τούτο διότι δεν είναι δυνατόν να είχε τις πυκνές συναντήσεις με τον Εφραίμ είτε στην Μονή, είτε στο Μέγαρο Μαξίμου, είτε στο σπίτι του, δεδομένης της πνευματικής του σχέσης με

τον ηγούμενο της Μονής Βατοπαιδίου και ο Εφραίμ να μην τον ενημέρωσε, τουλάχιστον για τις θέσεις και επιδιώξεις της Μονής γύρω από την λίμνη Βιστωνίδα και τις ανταλλαγές, αλλά και για τις επαφές της Μονής με τις διάφορες δημόσιες υπηρεσίες. Εξάλλου, η κοινή πείρα έχει δείξει ότι σε κάθε ευκαιρία που οι ιερωμένοι και μοναχοί έρχονται σε απλή επαφή, ακόμα και εθιμοτυπική με οποιοδήποτε πολιτικό πρόσωπο, επιδιώκουν τουλάχιστον να το κάνουν κοινωνό των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στην διοίκηση των υποθέσεων που χειρίζονται εκ της θέσης τους.

Β) Έχει επίσης γίνει φανερό, πέρα από κάθε αμφιβολία, ότι από την περίφημη συνάντησή του στις 6.9.2004 με τους φορείς της Ξάνθης, στους οποίους συμμετείχε και ο τότε Υφυπουργός Αλέξανδρος Κοντός, αποκλείστηκαν τελικά οι εκπρόσωποι εκείνοι οι οποίοι δεν βρίσκονταν στην πολιτική επιρροή της Ν.Δ. (δηλ. ο τότε Πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου Ξάνθης κος Ξυνίδης και ο τότε Δήμαρχος του Δήμου Βιστωνίδας κος Τσολακίδης).

Γ) Ως προς το περιεχόμενο της πιο πάνω συνάντησης, υπήρξαν αντιφατικές καταθέσεις. Αυτοί που συμμετείχαν, κατέθεσαν πως το μόνο που τους είπε ο Ρουσόπουλος ήταν πως ο ίδιος ήταν αναρμόδιος και τους προέτρεψε να απευθυνθούν στους αρμόδιους Υπουργούς. Αντίθετα, αυτοί που είχαν αποκλειστεί από την εν λόγω συνάντηση, επικαλούμενοι πληροφόρησή τους κυρίως από τον Μητροπολίτη Ξάνθης, κατέθεσαν πως στην συνάντηση αυτή, ο Ρουσόπουλος τους είπε πως το ιδιοκτησιακό θέμα της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων έχει ήδη κριθεί υπέρ της Μονής και το μόνο που μπορεί να γίνει είναι να ανταλλάγουν η λίμνη και οι παραλίμνιες με ακίνητα του Δημοσίου κείμενα εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Είναι πάντως γεγονός ότι μετά και από την πιο πάνω συνάντηση καταλάγιασαν οι κινητοποιήσεις των φορέων της Ξάνθης και λίγους μήνες αργότερα, τον Ιανουάριο του 2005, εκδόθηκε η υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφαση του Μπασιάκου, που κινήθηκε ακριβώς στο πνεύμα των όσων οι αποκλεισθέντες από την συνάντηση απέδωσαν ότι τους ειπώθηκε από τον Ρουσόπουλο.

Δ) Δημοσιογράφοι που εξετάστηκαν ως μάρτυρες, άλλοι φωτογράφησαν και ορισμένοι μίλησαν καθαρά, αναφερόμενοι στο Ρουσόπουλο, ότι έπαιξε το ρόλο του συντονιστή της όλης επιχείρησης να ευνοηθεί η Μονή, όλοι όμως αρνούμενοι να αποκαλύψουν τις πηγές τους, επικαλούμενοι το δημοσιογραφικό απόρρητο.

Ε) Από την συνολική στάση της κυβέρνησης της Ν.Δ., τουλάχιστον μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2008, φαίνεται πως δεν υπήρχε η πολιτική βούληση να ανατραπεί η ήδη από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δημιουργηθείσα ευνοϊκή για την Μονή κατάσταση. Ακριβώς το αντίθετο συνέβη. Ο Θόδωρος Ρουσόπουλος δεν είχε καμία συμμετοχή στην διαμόρφωση της συγκεκριμένης πολιτικής βούλησης;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Χαρακτηριστικά στοιχεία της λειτουργίας και του περιεχομένου της Εξεταστικής Επιτροπής

Ύστερα από μια εξαιρετικά κοπιώδη και με εντατικούς ρυθμούς διαδικασία λειτουργίας της Εξεταστικής Επιτροπής, που κράτησε περίπου έξι εβδομάδες, κατά την διάρκεια της οποίας έγιναν 46 συνεδριάσεις και εξετάστηκαν 124 μάρτυρες και με πρακτικά συνεδριάσεων που ξεπερ-

νούν σε όγκο τις 15.000 σελίδες, αξίζει τον κόπο να αναφερθούμε σε ορισμένα κρίσιμα ζητήματα, που αφορούν την λειτουργία και το περιεχόμενο των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής, τα οποία κατά τη γνώμη μας συνδέονται και με την αναζήτηση των όποιων ευθυνών πολιτικών προσώπων και υπηρεσιακών παραγόντων του Δημοσίου στην υπόθεση του σκανδάλου της Μονής Βατοπαιδίου. Ειδικότερα:

*** Υπήρξε μια σαφής και αγωνιώδης προσπάθεια των δύο κομμάτων εξουσίας (Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ), που κατά την διάρκεια της κυβερνητικής θητείας και των δύο (από το 1998 μέχρι σήμερα) στοιχειοθετήθηκε και εξελίχθηκε το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου, να αποσείσουν το καθένα, τις όποιες ευθύνες των δικών του κυβερνητικών στελεχών που είχαν εμπλοκή στην υπόθεση και να μεταθέσουν το σύνολο της όποιας ευθύνης στις πλάτες των κυβερνητικών στελεχών της άλλης πλευράς.** Και μάλιστα αυτό γινόταν με τρόπους και ανάπτυξη επιχειρημάτων που έβγαιναν μέσα από τον τρόπο εξέτασης των μαρτύρων, που περιείχαν το στοιχείο του νομικού ακροβατισμού αλλά και της υπέρβασης κάθε λογικής, πολλές φορές. Ας δώσουμε ορισμένα παραδείγματα για να γίνουμε κατανοητοί.

Το ΠΑΣΟΚ φαίνεται να προσπαθεί να στοιχειοθετήσει πως με τις υπουργικές αποφάσεις των δικών του κυβερνητικών στελεχών Δρυ και Φωτιάδη, που έκαναν αποδεκτές τις γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου και με τις οποίες, βάσει χρυσόβουλων βυζαντινών αυτοκρατόρων, φερμανιών σουλτάνων και πατριαρχικών σιγγιλίων, και στις οποίες οριζόταν ότι το Δημόσιο δεν εδικαιούτο να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας, των οχθών αυτής, των νησίδων εντός αυτής και περίπου 25.000 στρεμμάτων παραλιμνίων εκτάσεων, γιατί ταυτόχρονα αναγνωριζόταν πως αυτά ανήκουν στην Μονή Βατοπαιδίου, όπως επίσης και πως με τα δύο πρωτόκολλα παράδοσης-παραλαβής τμήματος των παραλιμνίων εκτάσεων και του κομματιού της λίμνης που ανήκε στον Νομό Ξάνθης αντίστοιχα, **περίπου δεν συνέβη τίποτε. Δεν μεταβιβάστηκε κανένα δικαίωμα στη Μονή.** Τότε προς τι όλη αυτή η διαδικασία των γνωμοδοτήσεων, των υπουργικών αποφάσεων, των πρωτοκόλλων;

Το ΠΑΣΟΚ επίσης επιχείρησε να πει πως, ακόμα και αν έγιναν κάποια λάθη, αυτά διορθώθηκαν δήθεν με την επανεξέταση που ζήτησε από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο ο Φωτιάδης, με βάση τα στοιχεία που παρουσίασαν οι φορείς από την Ξάνθη που αντιδρούσαν στην παράδοση της λίμνης Βιστωνίδας στη Μονή, αλλά και με την εντολή υπεράσπισης της υπόθεσης που δόθηκε στον νομικό παραστάτη του Δημοσίου, στη δίκη επί της αγωγής της Μονής για την αναγνώριση της κυριότητάς της επί των παραλιμνίων εκτάσεων. Όμως επανεξέταση, η οποία καθυστέρησε για πάνω από τέσσερις μήνες, εν όσω ακόμα κυβερνούσε το ΠΑΣΟΚ, δεν σήμαινε ότι υπήρξε και πρόθεση ανάκλησης των αποφάσεων που αναγνώριζαν την κυριότητα της Μονής, αφού θα μπορούσε να υπάρξει εμπεριστατωμένη ρητή ανακλητική υπουργική απόφαση των προγενέστερων ευνοικών για την Μονή αποφάσεων και δεν έγινε. Ενώ και η υπεράσπιση των δικαιωμάτων του Δημοσίου από τον νομικό παραστάτη του Δημοσίου στη δίκη, έγινε με στοιχεία που από μόνος του συγκέντρωσε, χωρίς την βοήθεια και την στήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών.

Η Ν.Δ. επιχείρησε να στηρίξει τα δικά της κυβερνητικά

στελέχη που εμπλέκονται στην υπόθεση, υποστηρίζοντας πως αφού είχαν παραλάβει μια ήδη διαμορφωμένη κατάσταση (αναγνωρισμένη κυριότητα της Μονής στη λίμνη Βιστωνίδα και στις παραλιμνίες εκτάσεις) επιχείρησαν με τις περίφημες ανταλλαγές να ανακτήσει το Δημόσιο τις χαμένες εκτάσεις της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων, που τόσο χρήσιμες ήταν για τους ψαράδες της περιοχής, αλλά και τους αγρότες που έχαναν την δυνατότητα να καλλιεργούν τις εκτάσεις που επί δεκαετίες κατείχαν και καλλιεργούσαν. Όμως δεν εξηγείται από την μεριά της Ν.Δ. γιατί, αφού η λίμνη Βιστωνίδα ήταν τόσο σημαντικό να ανήκει στο Δημόσιο δεν φρόντισαν τα στελέχη της, όταν η Ν.Δ. ήρθε στην εξουσία, τον Σεπτέμβριο του 2004, να ανακαλέσουν με απόφασή τους, όλες τις πράξεις των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ, με τις οποίες αναγνωρίστηκαν δικαιώματα της Μονής επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων; Ή, αφού δεν επέλεξαν τότε την ανατροπή της κατάστασης που είχαν δημιουργήσει οι αποφάσεις και γενικά οι ενέργειες των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ, γιατί ως μοναδική λύση επέλεξαν τις ανταλλαγές, ενώ υπήρχαν και άλλες εναλλακτικές λύσεις, λιγότερο ασφαλώς επιζήμιες για το Δημόσιο, όπως η απαλλοτρίωση των εκτάσεων της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων, ή η εκποίηση ακινήτων του Δημοσίου, έστω ορισμένων που είχαν σημαντική αξία, μέσω δημοσίων πλειστηριασμών και στη συνέχεια η εξαγορά, με το τίμημα της εκποίησης, της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων; Μόνο σαν φθηνές δικαιολογίες μπορούν να σταθούν επιχειρήματα του τύπου ότι δεν υπήρχαν χρήματα για την απαλλοτρίωση (την ίδια ώρα που με νομοθετικά μέτρα προωθούνταν σημαντικές φοροαπαλλαγές για τις τράπεζες και το μεγάλο κεφάλαιο) ή ότι οι δημόσιοι πλειστηριασμοί θα ήταν χρονοβόροι (τη στιγμή που από την δημοσίευση της απόφασης 3822/2005 του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Μπασιάκου, για την ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων με ακίνητα του Δημοσίου-για να κάνουμε λόγο μόνο για την ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων-μέχρι την ολοκλήρωση αυτών των ανταλλαγών με τα σχετικά συμβόλαια, μεσολάβησαν περισσότεροι από 14 μήνες, ενώ επίσης η εκποίηση της πλειοψηφίας από τα πιο πάνω ανταλλαγέντα ακίνητα του Δημοσίου που περιήλθαν στην Μονή, ολοκληρώθηκε από την Μονή προς την εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ Α.Ε μέσα σε διάστημα 10 μηνών από την υπογραφή των σχετικών συμβολαίων ανταλλαγής).

Η Ν.Δ. επιχείρησε επίσης να υποστηρίξει ότι οι οποιοσδήποτε γνωμοδοτήσεις γύρω από το χαρακτήρα της έκτασης των 8.609 στρεμμάτων της Ουρανούπολης, οι οποίες ανταλλάχθηκαν από το Δημόσιο έναντι ορισμένων χιλιοστών της λίμνης Βιστωνίδας, ως δασικών και όχι ως δάσους, θέμα κρίσιμο, το οποίο στη συνέχεια θα μπορούσε υπό προϋποθέσεις να επιτρέψει στην Μονή να αξιοποιηθεί τμήμα της έκτασης, εκείνο που έβλεπε προς την θάλασσα, για την ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων, περίπου είχαν φιλολογικό σκοπό, δεν έφεραν κανένα έννομο αποτέλεσμα. Και τότε γιατί οι δύο ατομικές γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβούλου του Υπ. Γεωργίας και Μπότσιοι συμπεριλήφθηκαν στο συμβόλαιο ανταλλαγής της έκτασης της Ουρανούπολης, με την συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών (Δημοσίου και Μονής); Γιατί, η υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. η οποία έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό Κιλτίδη που θεωρούσε την

έκταση της Ουρανούπολης ως δασική και όχι ως δάσος, απεστάλη στη συνέχεια από την υπηρεσία Πολιτικής Γης του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης στις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες προς εκτέλεση, ως εκτελεστή διοικητική πράξη; Όλα αυτά δεν στόχευαν να διευκολύνουν τυχόν μελλοντικά σχέδια της Μονής για τουριστική αξιοποίηση της περιοχής, η οποία σημειωτέον βρίσκεται πολύ κοντά σε μεγάλες ξενοδοχειακές τουριστικές εγκαταστάσεις;

*** Τα εμπλεκόμενα στην υπόθεση κυβερνητικά στελέχη τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της Ν.Δ.,** προκειμένου να αποσείσουν από πάνω τους οποιαδήποτε ευθύνη, **οχυρώθηκαν πίσω από τις, ως επί το πλείστον, ομόφωνες γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων γνωμοδοτικών οργάνων (Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, Νομικό Συμβούλιο του Κράτους),** γύρω από τα ζητήματα που αφορούσαν την αναγνώριση δικαιωμάτων κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων, τις ανταλλαγές της λίμνης με ακίνητα-φιλέτα του Δημοσίου, την από κοινού συμφωνία του Δημοσίου με την Μονή για την παραίτηση από έκδοση δικαστικής απόφασης επί της αγωγής της Μονής κατά του Δημοσίου για την αναγνώριση της κυριότητας της Μονής επί των παραλιμνίων εκτάσεων, τον χαρακτήρα της ανταλλαγικής έκτασης της Ουρανούπολης. **Επιπλέον, τα κυβερνητικά στελέχη της Ν.Δ. κρύφτηκαν πίσω από την <<αυτοτελή και ανεπηρέαστη>> δραστηριότητα υπηρεσιών που είχαν σχέση με την διαδικασία των ανταλλαγών,** όπως της Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), αρμόδιας για την αξιοποίηση των ακινήτων του Δημοσίου ή το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.), αρμόδιο για την εκτίμηση της αξίας των προς ανταλλαγή, μεταξύ Δημοσίου και Μονής, ακινήτων.

Λες και ο νόμος δεν τους έδινε την δυνατότητα να απορρίψουν τις όποιες γνωμοδοτήσεις, να διαφωνήσουν έστω με το περιεχόμενο των εισηγήσεων και να αναπέμψουν τα σχετικά θέματα προς νέα εισήγηση, να παρέμβουν, ιδίως προς εποπτευόμενες αρχές όπως η Κ.Ε.Δ., προς υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Λες και δεν διέθεταν και όπλα για να αρνηθούν ή να ανατρέψουν τις πιο πάνω γνωμοδοτήσεις που παραχωρούσαν δικαιώματα στη Μονή, όπως π.χ. η υπ. αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., η οποία δέχθηκε ότι η λίμνη Βιστωνίδα είναι κοινόχρηστο πράγμα, ότι δεν είχε επ' αυτής δικαίωμα κυριότητας η Μονή και ότι της είχε παραχωρηθεί μόνο η εκμετάλλευση αυτής και του ιχθυοτροφείου, αλλά και οι προτάσεις του νομικού παραστάτη του Δημοσίου στη δίκη ενώπιον του Πολ. Πρωτ. Ροδόπης επί της αγωγής της Μονής, οι οποίες ήταν καταλυτικές των όποιων απαιτήσεων της Μονής, ή ακόμα και το γεγονός (που όφειλαν να γνωρίζουν) πως μεγάλο μέρος των παραλιμνίων εκτάσεων, στα πλαίσια διανομών και αναδασμών, είχαν προ πολλών δεκαετιών απαλλοτριωθεί και διανεμηθεί στους δικαιούχους και είχε αποσβεστεί κάθε τυχόν δικαίωμα τρίτου (επομένως και της Μονής) υπήρχε επί αυτών. **Δεν έλειπαν οι πιο πάνω δυνατότητες. Αυτό που έλειπε ήταν η πολιτική βούληση για διαφορετικές επιλογές από αυτές που τελικά ακολουθήθηκαν.**

Είδαμε και **κυβερνητικά στελέχη** (όπως ο κος Κοντός), που προκειμένου, όπως νομίζουν, να αποσείσουν τυχόν ευθύνες τους, **υποστήριξαν ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής πως για τόσο σοβαρά ζητήματα,** όπως οι ανταλλαγές αξίας δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ μεταξύ ακινήτων του Δημοσίου και της Μονής, **άμεσοι υφιστάμε-**

νοί τους λειτουργούσαν εν πλήρει αγνοία τους, όπως η κα Μαντέλη, η οποία, αφ' ενός μεν με έγγραφό της στις 15.7.2005 προς 21 Νομαρχίες της χώρας (την κρίσιμη περίοδο προετοιμασίας των ανταλλαγών) ζητούσε όλως τυχαία να της υποδείξουν ελεύθερα ακίνητα του Δημοσίου παραθαλάσσια, με οικοπεδική ή τουριστική αξία., πολλά από τα οποία στη συνέχεια ανταλλάχθηκαν και παραδόθηκαν στη Μονή, αφ' ετέρου δε ήταν εκείνη η οποία ουσιαστικά προκάλεσε τόσο τις ατομικές γνωμοδοτήσεις του κου Μπότσιοι, όσο και την υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. για τον χαρακτήρα της έκτασης της Ουρανούπολης ως δασικής και όχι ως δάσους.

*** Στην Εξεταστική Επιτροπή παρέλασαν δεκάδες στελέχη,** μεταξύ αυτών και ανώτατα, της δημόσιας διοίκησης και σημαντικών γνωμοδοτικών σχηματισμών, όπως το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο και το Ν.Σ.Κ., **τα οποία, στην υπόθεση της Μονής Βατοπαιδίου, έδρασαν πολύ συγκεκριμένα, ευνοώντας τις κάθε φορά επιδιώξεις της Μονής και εμφανίζοντας την εικόνα μιας διοίκησης που πρώτιστα ενδιαφέρεται για τα δικαιώματα του προσφεύγοντος σ' αυτήν προσώπου.** Μια εικόνα, που καμία σχέση δεν έχει με την, κατά κανόνα, ανάληψη συμπεριφορά της δημόσιας διοίκησης απέναντι στους διοικουμένους. Για παράδειγμα:

- Εμφανίζονται να αναγνωρίζουν υπέρ της Μονής ως τίτλους κυριότητας, τέτοιους, την γνησιότητα των οποίων ουδείς αποδεικνύει, αλλά και που σε κανένα από αυτούς δεν προσδιορίζεται κατά τα όρια ή κατά την επιφάνεια η έκταση που φέρεται να ανήκει στη Μονή (όπως τα χρυσόβουλα βυζαντινών αυτοκρατόρων) ή τέτοιους, όπως το ν.δ. 271/1941 που, ερμηνεύοντας αυθεντικά προγενέστερη ρύθμιση, αναγνωρίζει δικαιώματα κυριότητας της Μονής, οι οποίοι όμως έχουν καταργηθεί με μεταγενέστερη νομοθετική ρύθμιση. Ταυτόχρονα αγνοούν επιδεικτικά κατά την άσκηση των καθηκόντων τους γεγονότα καταλυτικά των όποιων απαιτήσεων της Μονής, όπως εκείνα της σύμβασης του 1930 μεταξύ Δημοσίου και Μονής, με την οποία η Μονή αποδέχεται ότι δεν έχει κυριότητα επί της λίμνης Βιστωνίδας, των συμβολαίων βάσει των οποίων προκύπτει ότι η Μονή έχει στην κυριότητά της μόλις ποσοστό 19/32 εξ αδιαιρέτου επί τμήματος εκτάσεως 400 περίπου στρεμμάτων της νησίδας Άντα Μπουρού, της γνωμοδότησης υπ' αρ. 111/2000 της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. στην οποία αναφερθήκαμε πιο πάνω.

- Στο όνομα ότι δήθεν το Δημόσιο, στην υπόθεση της λίμνης Βιστωνίδας και των ανταλλαγών, συναλλάσσεται με ν.π.δ.δ., δηλ. την Μονή, ενώ από το σύνολο των συναλλαγών προκύπτει σαφώς ότι η Μονή δρα καθαρά ως ιδιώτης μπιζνεσμαν και ενώ επίσης δεν υπάρχει αντίστοιχη συμπεριφορά σε συναλλαγές με άλλους συναλλασσόμενους φορείς με το Δημόσιο, όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες υπηρεσίες λειτουργούν σχεδόν αποκλειστικά βάσει στοιχείων που προσκομίζει και μέσω προσώπων που υποδεικνύει η Μονή. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περιφερειακές υπηρεσίες της Ξάνθης και της Ροδόπης, επί των εκθέσεων των οποίων στηρίχθηκαν εν μέρει οι υπέρ της Μονής γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, αξιοποίησαν τα στοιχεία που προσκόμισε η Μονή, όπως και μάρτυρες που πρότεινε η Μονή, αγνοώντας ανώτερους τοπικούς κρατικούς υπαλλήλους, όπως τον Κωνσταντίνο Πετούση, τοπογράφο του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, τμηματάρχη στην Κομοτηνή, που ήταν απόλυτος γνώστης της περιοχής και εξετάστηκε στο Π.Πρ. Ροδόπης, ως μάρτυρας του

Δημοσίου στη δίκη επί της αγωγής της Μονής. Επίσης είναι χαρακτηριστική η συνεργασία των εκτιμητών του ΣΟΕ με τον τοπογράφο της Μονής για την εκτίμηση των προς ανταλλαγή ακινήτων. Όπως ακόμα είναι χαρακτηριστικό ότι για τα συμβόλαια ανταλλαγής χρησιμοποιήθηκαν ο ίδιος πιο πάνω τοπογράφος της Μονής (Βασιλειάδης), όπως επίσης και η υποδεικνυόμενη από την Μονή συμβολαιογράφος (κα Πελέκη), αλλά και ότι τα σχέδια των συμβολαίων συντάσσονταν από τον δικηγόρο της Μονής (κο Πελέκη).

- Είναι χαρακτηριστική η ταχύτητα με την οποία, σε διάφορες κρίσιμες φάσεις της υπόθεσης Βατοπαιδίου, οι αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες δρουν, προς όφελος τελικά της Μονής και προς βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου.

Για παράδειγμα, στη φάση όπου, μετά από μεγάλη καθυστέρηση (7 μήνες από την συζήτηση) και αφού έχει προηγηθεί η διάσκεψη των μελών του δικαστηρίου, κατά την οποία έχει σχηματιστεί πλειοψηφία απόρριψης του μέγιστου μέρους της αγωγής της Μονής, αναμένεται η έκδοση της απόφασης του Π.Πρ. Ροδόπης, η Μονή, προφανώς έχοντας αντιληφθεί το αρνητικό γι' αυτήν αποτέλεσμα, από την επικοινωνία της Μονής με την Πρόεδρο του δικαστηρίου την κα Ψάλτη, στις 2.6.2004 υποβάλλει αίτημα για συναίνεση και σύμπραξη του Δημοσίου στην κατάθεση από κοινού δήλωσης περί μη εκδόσεως απόφασης. Στις 17.6.2004 το Β' τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί υπέρ του πιο πάνω αιτήματος της Μονής, την ίδια ημέρα συντάσσεται το σχετικό υπ. αριθμ. 3058/17.6.2004 Πρακτικό, το οποίο γίνεται δεκτό από τον αρμόδιο Υφυπουργό Οικονομικών κο Δούκα στις 22.6.2004, στη συνέχεια αποστέλλεται με courier στο δικηγόρο του Δημοσίου που χειρίστηκε την υπόθεση στο δικαστήριο, τον κο Χειμώνα και στις 25.6.2004 κατατίθεται στο δικαστήριο η σχετική κοινή δήλωση Δημοσίου και Μονής, προκειμένου να προληφθεί η έκδοση της απόφασης.

Στη φάση της έναρξης των ανταλλαγών, στις 1.12.2004 υποβάλλεται από τον Υπουργό κο Μπασιάκο το ερώτημα σχετικά με το επιτρεπτό και σύννομο της διαδικασίας ανταλλαγής, στις 9.12.2004 γνωμοδοτεί θετικά το Δ' τμήμα του Ν.Σ.Κ., η γνωμοδότηση θεωρείται από τους Πρόεδρο και Εισηγητή στις 14.1.2005, γίνεται τάχιστα αποδεκτή από τον Υπουργό κο Μπασιάκο και στη συνέχεια, στις 25.1.2005, υπογράφεται η περίφημη υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφαση του κου Μπασιάκου, που σηματοδοτεί τήν έναρξη της διαδικασίας των ανταλλαγών.

Ως προς το Ολυμπιακό ακίνητο, στις 28.6.2007 ο Γ.Γρ. Υπουργείου Απασχόλησης γνωστοποιεί στον κο Γκράτζιο, Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΚΕΔ, το ότι το Υπουργείο δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσει το ακίνητο στους Θρακομακεδόνες για την μεταστέγαση του Υπουργείου και στις 13.7.2007 υπογράφεται το συμβόλαιο ανταλλαγής (το ένα από τα δύο, γιατί η ανταλλαγή ολοκληρώθηκε τμηματικά) του ως άνω ακινήτου του Δημοσίου με άλλα ακίνητα, τα οποία νωρίτερα είχε αποκτήσει η Μονή από το Δημόσιο, ανταλλάσσοντας ποσοστά επί της λίμνης Βιστωνίδας. Και αυτό ενώ ήδη, πριν το Υπουργείο Απασχόλησης απαντήσει αρνητικά επί της μεταστέγασης στο χώρο του ολυμπιακού ακινήτου, από τον Φλεβάρη του 2007, με αίτημα της ΚΕΔ, είχε γίνει από το ΣΟΕ η εκτίμηση της αξίας του ακινήτου και από τον Μάρτιο του 2007, το Δ.Σ. της ΚΕΔ είχε ήδη προαποφασίσει την εν λόγω ανταλλαγή.

Σε σχέση με το ακίνητο της Ουρανούπολης, στις 11.5.2007 η κα Μαντέλη, προισταμένη της Πολιτικής Γης του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης προκάλεσε την ατομική γνωμοδότηση του κου Μπότσιου, η οποία με αριθμ. 3225/2007 εξεδόθη στις 17.5.2007 και αφορούσε τον χαρακτήρα της έκτασης της Ουρανούπολης ως δασικής και όχι ως δάσους και επομένως άνοιξε ο δρόμος (που συνεχίστηκε αργότερα με πιο δραστικές ενέργειες, όπως η υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.) για την υπό προϋποθέσεις στο μέλλον τουριστική αξιοποίηση τμήματος της έκτασης από την Μονή και στις 22.5.2007 υπεγράφη το σχετικό συμβόλαιο ανταλλαγής της έκτασης 8.609 στρεμμάτων της Ουρανούπολης, όπου μνημονεύεται, κατόπιν συμφωνίας των συμβαλλομένων, Δημοσίου και Μονής, η ατομική ως άνω γνωμοδότηση.

- Στελέχη της ίδιας υπηρεσίας, με ίδια ακριβώς επιχειρήματα, ακόμα και φράσεις, υπερασπίζονται τις επιλογές, ως προς την νομιμότητα και το περιεχόμενο, της υπηρεσίας τους στην υπόθεση του Βατοπαιδίου, ενώ την ίδια στιγμή δεν διστάζουν να <<καρφώσουν>> άλλες υπηρεσίες για τυχόν πλημμέλειες ή ευθύνες. Χαρακτηριστικές οι καταθέσεις αντίστοιχα των στελεχών της ΚΕΔ, του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, του ΣΟΕ, για την σθεναρή υποστήριξη του συνόλου των ενεργειών τους. Χαρακτηριστικό είναι από την άλλη πλευρά, το μαλακό που παίζεται ανάμεσα στην ΚΕΔ και το Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης για το ποιος είχε την τελική επιλογή, από τα εκατοντάδες που ήταν κατάλληλα, των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν με την Μονή. Και οι δύο προσπαθούν να συσκοτίσουν το γεγονός ότι η επιλογή έγινε από κοινού με την Μονή, που φρόντισε να καταγράψει τα ακίνητα με τον δικό της τοπογράφο και να κάνει τις δικές της εκτιμήσεις ως προς την αξία. Όπως επίσης και η προσπάθεια αμοιβαίας μετάθεσης ευθυνών ανάμεσα σε ΣΟΕ και ΚΕΔ, σχετικά με τις εκτιμήσεις της αξίας των ανταλλαγέντων ακινήτων, όπου το ΣΟΕ έλεγε πως βάσει άλλων δεδομένων έκανε τις εκτιμήσεις του και βάσει άλλων, νεότερων δεδομένων που τάχα αγνοούσε, υπογράφονταν τα συμβόλαια, ενώ η ΚΕΔ υποστήριζε πως προχωρούσε στις ανταλλαγές βάσει των υπολογισμών και της εκτίμησης του ΣΟΕ. Και οι δύο επιχειρούν να αποπροσανατολίσουν από το γεγονός της υπερεκτίμησης της αξίας της λίμνης και της σημαντικής υποεκτίμησης των προς ανταλλαγή με αυτήν ακινήτων του Δημοσίου.

- Πάνω στην απέλπιδα προσπάθειά τους να υποστηρίξουν τις επιλογές τους, πέφτουν και σε σημαντικές αντιφάσεις, που αποκαλύπτουν πλευρές του σκανδάλου.

Για παράδειγμα, οι κ.κ. Γκράτζιος και Παπαγεωργίου (Δ/νων Σύμβουλος και Πρόεδρος της ΚΕΔ αντίστοιχα), στην προσπάθειά τους να υποστηρίξουν ως απολύτως δικαιολογημένη και ως απολύτως επωφελή για το Δημόσιο την ανταλλαγή του ολυμπιακού ακινήτου και την απόδοσή του στη Μονή, με 90 και πλέον ακίνητα, τα οποία θα έπαιρνε σε αντάλλαγμα το Δημόσιο και τα οποία προηγουμένως είχαν μεταβιβάσει στη Μονή έναντι ορισμένων χιλιοστών της λίμνης Βιστωνίδας, ομολόγησαν στις καταθέσεις τους πως τα 90 αυτά ακίνητα που αποκτούσε το Δημόσιο, απαλλασσόμενο τάχα από το βαρίδι του ολυμπιακού ακινήτου, ήταν προοπτικά πολύ μεγαλύτερης αξίας και κοινωνικώς αξιοποιήσιμα για τις αναπτυξιακές ανάγκες των περιοχών και των ΟΤΑ όπου αυτά βρίσκονταν. Το ερώτημα που αυτόματα προβάλλει είναι πως, αν έτσι έχουν τα πράγματα-και έτσι πράγματι ήταν- τότε γιατί

αντάλλαξαν αρχικά αυτά τα φιλέτα, με ποσοστά επί της λίμνης Βιστωνίδας, που το πολύ να εξασφάλιζε ένα καλό εισόδημα για μερικές δεκάδες ψαράδες της περιοχής;

*** Ακούσαμε το σύνολο των εξετασθέντων πολιτικών προσώπων και των στελεχών των υπηρεσιών που με οποιονδήποτε τρόπο είχαν εμπλοκή στην υπόθεση του Βατοπαιδίου να δηλώνουν πανηγυρικά και στερεότυπα, σε σχετική ερώτηση, ότι ουδείς πίεσε τους υφισταμένους του και ουδείς υφιστάμενος πείστηκε από τους πολιτικούς ή υπηρεσιακούς προϊσταμένους του, προκειμένου να δράσει όπως έδρασε.** Το ερώτημα όμως που προβάλλει αδυσώπητο για όλους και χρήζει απάντησης είναι πώς κατάφεραν όλοι μαζί να συγκλίνουν με τις πράξεις και παραλείψεις τους στο να ευνοηθεί κατάφορα σε κάθε φάση της διαδικασίας η Μονή και το Δημόσιο να βρίσκεται συνεχώς χαμένο;

Έγιναν μήπως έτσι όλα γιατί πολιτική βούληση ήταν απλώς να ευνοηθεί η Μονή, ή γιατί κάποιοι εξ' αυτών χρηματίστηκαν, συμπέρασμα στο οποίο μόνο το άνοιγμα και η διασταύρωση των στοιχείων των λογαριασμών όλων των εμπλεκόμενων προσώπων μπορεί να οδηγήσει και αυτό με σχετική επιφύλαξη, λόγω του δαιδαλώδους δρόμου που διανύουν τα μαύρα χρήματα, εξ' αιτίας του συστήματος της πλήρους ελευθερίας κίνησης κεφαλαίων ή γιατί κάποιοι εξαπατήθηκαν από τους πολυμήχανους Εφραίμ και Αρσένιο και από τυχόν συνεργαζόμενους με αυτούς επίορκους υπαλλήλους της διοικητικής ιεραρχίας, πράγμα μάλλον δύσκολο να το υποστηρίξει ευπρόσωπα κανείς;

Δουλειά της εξεταστικής Επιτροπής ήταν να διερευνηθεί για τυχόν πολιτικές ευθύνες των εμπλεκόμενων στην υπόθεση πολιτικών προσώπων (Υπουργών και Υφυπουργών), οι οποίες απεδείχθησαν, για ορισμένους εξ' αυτών, αναμφισβήτητες.

Τα υπόλοιπα είναι δουλειά των δικαστικών και άλλων αρμόδιων αρχών και της Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης της Βουλής, η οποία και πρέπει για ορισμένους -και εμείς δεν θα έχουμε αντίρρηση- να συσταθεί.

* Από το σύνολο της διαδικασίας ενώπιον της Εξεταστι-

κής Επιτροπής, αλλά και από τις καταθέσεις του υπεύθυνου λογιστηρίου της Μονής (πατέρα Ευδόκιμου), του οικονομικού διευθυντή και <<αχυρανθρώπου>> της Μονής στις δύο off shore εταιρίες συμφερόντων της Μονής, Ras-sadel και Madeus, του Κοιρανίδη και του δικηγόρου της Μονής του Χατζηαλεξάνδρου, **προέκυψε σαφέστατα η λειτουργία της Μονής, με την ευθύνη κύρια των Εφραίμ και Αρσένιου, ως μιας μεγάλης ιδιωτικής επιχείρησης που κάνει επενδύσεις, διαχειρίζεται και διακινεί εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, υπό την ανοχή, αν όχι την ανοιχτή αποδοχή των κυβερνήσεων, αλλά και η διαπλοκή της Μονής με κρατικούς παράγοντες, κύρια από διάφορες δημόσιες υπηρεσίες και με επιχειρηματικά συμφέροντα, όπως εκείνα του Πάπισσα και του Σαχατζιδη.**

ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Από τις συνολικές εργασίες της Εξεταστικής Επιτροπής επιβεβαιώθηκαν και ενισχύθηκαν οι εκτιμήσεις του ΚΚΕ τόσο για τις διαχρονικές ευθύνες των κυβερνήσεων σε σχέση με την στάση τους απέναντι σε κατοχή και διεκδικήσεις δημόσιας γης από τα μοναστήρια και τις εκκλησίες γενικότερα, όσο και για τις συγκεκριμένες πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων και πολιτικών προσώπων της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ για το σκάνδαλο της Μονής Βατοπαιδίου.

Όσον αφορά δε την διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών πολιτικών προσώπων για το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου, θεωρούμε ότι πρέπει να επεκταθεί η έρευνα, μέσω της σύστασης ειδικής κοινοβουλευτικής επιτροπής για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, κατά το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, τα άρθρα 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 5 του ν. 3126/2003 περί Ποινικής ευθύνης των Υπουργών.

Αντώνης Σκυλλάκος

Εκπρόσωπος του ΚΚΕ στη Διακομματική Επιτροπή για την υπόθεση του Βατοπαιδίου

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ (ΛΑ.Ο.Σ.)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΛΕΥΡΗ

**ΠΟΡΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ
Του Βουλευτού του ΛΑ.Ο.Σ Αθανασίου Πλεύρη**

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων με ομόφωνη απόφαση της ζήτησε τη σύσταση νέας εξεταστικής επιτροπής για να ολοκληρώσει την έρευνα για την υπόθεση της IMMB αναφορικά με την παράδοση της κυριότητας της λίμνης Βιστωνίδας και τις μετέπειτα ανταλλαγές. Βασικό πεδίο έρευνας υπήρξε η κίνηση των λογαριασμών και η δυνατότητα επιστροφής των ανταλλαγέντων ακινήτων στο ελληνικό δημόσιο. Η έρευνα της Επιτροπής υπήρξε συμπληρωματική της προηγούμενης υπό την έννοια ότι δεν αποτέλεσε δευτεροβάθμιο όργανο ελέγχου της υποθέσεως αλλά συμπληρωματική εξέταση. Συνεπώς το πόρισμα και οι θέσεις της προηγούμενης Επιτροπής είναι απαραίτητο τμήμα και αυτού του πορίσματος.

Από την προηγούμενη διερεύνηση της εξεταστικής Επιτροπής, που ομολογουμένως έγινε επιμελής εργασία, έμειναν ανοικτά τρία επίπεδα προς διερεύνηση: Πρώτον, εξαιτίας της συμφωνίας των δύο μεγάλων κομμάτων δεν εξετάστηκαν βασικοί μάρτυρες και δη οι κ.κ. Αγγέλου και Παπακωνσταντίνου, αλλά και ο τέως Πρωθυπουργός. Δεύτερον, δεν είχαμε τις καταθέσεις των μοναχών Εφραίμ και Αρσενίου και τρίτον, δεν είχαμε σαφή εικόνα της κίνησης των λογαριασμών. Αυτά τα τρία σημεία τα είχαμε επισημάνει ως βασικούς παράγοντες αδυναμίας δημιουργίας πλήρους εικόνας.

Νεότερα στοιχεία που υπήρξαν στην παρούσα επιτροπή και μπόρεσαν να διαλευκάνουν πληρέστερα την υπόθεση και θα αξιολογηθούν αναλόγως ήταν τα ακόλουθα:

1. Σε αντίθεση με την προηγούμενη Επιτροπή κατέθεσαν σε αυτήν ο Εφραίμ και ο Αρσένιος και έχουμε πλέον τις θέσεις της IMMB.

2. Κατέθεσαν οι μάρτυρες κκ Παπακωνσταντίνου και Αγγέλου, **αλλά δεν κατέθεσε ο πρώην Πρωθυπουργός. Ο κεντρικός ρόλος του Μαξίμου μας υποχρεώνει να δηλώσουμε ότι η μη κατάθεση του κ. Καραμανλή με την ανοχή των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ αφήνει αναπάντητα ερωτήματα σχετικά με το ρόλο του Μαξίμου.**

3. Κατέθεσαν οι παραιτηθέντες Εισαγγελείς που ήλθαν σε κόντρα με τους προϊσταμένους τους, όταν δεν εστάλη ο φάκελος της υπόθεσης στη Βουλή, καθώς και ο προϊστάμενος της Εισαγγελίας Εφετών, αλλά και ο τέως Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και άρα μπορέσαμε να αξιολογήσουμε τις πράξεις ή παραλήψεις της δικαιοσύνης.

4. Η Επιτροπή μας είχε τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση σε ένα άκρως ενδιαφέρον ανακριτικό υλικό που είχε σχηματισθεί. Ιδιαίτερως οι απολογίες των κατηγορουμένων και δη των κκ Μπότσοιου και Μαντέλη προσέφεραν σημαντικές πληροφορίες. **Ήδη σε αυτό το σημείο θέλουμε να τονίσουμε ότι οι καταθέσεις μαρτύρων και δη οι απολογίες κατηγορουμένων από μόνες τους δεν είναι επαρκές υλικό, τη στιγμή που ήδη η κυβέρνηση φρόντισε να ψηφίσει έναν ευεργετικό νομικό πλαίσιο για τον κατηγορούμενο που θα εμπλέξει πολιτικά πρόσωπα. Από την**

άλλη, όμως, όταν αυτές οι καταθέσεις διασταυρώνονται και συνοδεύονται με έγγραφα έχουν τη σημασία τους, όπως θα αξιολογηθεί κατωτέρω.

5. Ιδιαίτερης αξίας υπήρξε και η κατάθεση του πρώην υπουργού κ. Δούκα, ο οποίος ευθέως αποκαλύπτει την εμπλοκή του Μαξίμου, καθώς κατέθεσε ότι τον Ιούνιο του 2004, δηλαδή πριν την υπογραφή των ΥΑ για την οριστική παράδοση της λίμνης και τη συναίνεση του δημοσίου στην παραίτηση από έκδοση απόφασης, δέχθηκε τηλεφώνημα από τον διευθυντή του γραφείου του πρώην πρωθυπουργού κ. Αγγέλου, που του ζήτησε να εξετάσει κατά προτεραιότητα την υπόθεση της IMMB.

6. Εξαιρετικής σημασίας εξέλιξη που θα επηρεάσει την υπόθεση στο μέλλον είναι η άρνηση του νυν Υπουργού Οικονομίας να αποδεχθεί την υπ. αριθμ. 312/2009 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, το οποίο κατόπιν αιτήσεως της IMMB έθεσε όρους για τη δυνατότητα επιστροφής των ακινήτων και περιορισμού του αντικειμένου της διαφοράς με την IMMB στο επίπεδο της κυριότητας της λίμνης. Η άρνηση αυτή θα κριθεί σε οικείο κεφάλαιο.

7. Από το μέχρι στιγμής έλεγχο των λογαριασμών, ενώ προκύπτουν περίεργες συναλλαγές, **δεν αποδείχθηκε μαύρο πολιτικό χρήμα. Είναι θέθαια λυπηρή και προβληματική η κωλυσιεργία των ελεγκτικών μηχανισμών, καθώς μέχρι σήμερα δεν έχουμε πλήρη εικόνα των λογαριασμών (είμαστε σχεδόν στο στάδιο προ ενός έτους), δεν έχει γίνει έλεγχος στα οικονομικά της IMMB και δεν έχει γίνει το αυτονόητο, δηλαδή προσδιορισμός της αξίας της λίμνης και των ανταλλαγέντων ακινήτων για να διαφανεί η όποια ζημιά του δημοσίου.**

Όλα τα νεότερα στοιχεία ουσιαστικά επιβεβαιώνουν στο ακέραιο τις προηγούμενες πορισματικές μας θέσεις και ενισχύουν τα συμπεράσματα μας. **Συνεπώς εμμένουμε στις προηγούμενες θέσεις, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος πορίσματος. Προτείνουμε μάλιστα για να αποφευχθεί το προσβλητικό φαινόμενο για το κοινοβούλιο των διαφορετικών πορισματικών θέσεων να υπάρξει σειρά κοινών σημείων τα οποία δυστυχώς δεν έτυχαν της αποδοχής όλων των κομμάτων.**

Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΟΡΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

1. ΦΑΣΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΠΑΣΟΚ ΑΠΟ ΤΟ 1998 ΕΩΣ ΤΟ 2004.

Από τα νεότερα στοιχεία που υπήρξαν δεν αλλάζει κάτι στο κεφάλαιο των ευθυνών των υπουργών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αντιθέτως ιδίως μετά τις καταθέσεις και τα έγγραφα της κ. Μαντέλη στο απολογητικό της υπόμνημα ενδυναμώνονται αυτές οι ευθύνες, όπως θα καταδείξουμε κατωτέρω:

Σε αυτήν την πρώτη φάση ξεκινά να εκτυλίσσεται το σκάνδαλο αναφορικά με την παραχώρηση της κυριότητας της λίμνης Βιστωνίδας στην IMMB. Ενώ η Μονή από το 1924 με συνεχείς ενέργειες προσπαθεί να εγείρει θέμα κυριότητας και το ελληνικό δημόσιο για σχεδόν 80 έτη παρουσιάζει μια σθεναρή αντίδραση, το 1998 το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων με την υπ. αριθμ. 26/3.12.98 γνωμοδότηση του και με εισηγητή το Στέφανο Δέτση και πρόεδρο τον Ελευθέριο Ροίδη γνωμοδοτεί στη μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού δημοσίου επί της νησίδας «Άντα Μπούρου» της λίμνης Βιστω-

νίδας. Η γνωμοδότηση αυτή έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό των Οικονομικών κ. Δρυ με την ΥΑ 1007690/610/Α0010 στις 5 Φεβρουαρίου του 1999.

Η ανωτέρω ΥΑ έγινε πιλότος όλων των επομένων γνωμοδοτήσεων που παρεχώρησαν τη λίμνη στην IMMB. Μπορεί η μετέπειτα πρωτόδικη δικαστική απόφαση του Πρωτοδικείου Ροδόπης να συνάδει στο μεγαλύτερο μέρος με αυτήν την ΥΑ, ωστόσο λόγω ακριβώς του δύσκολου νομικού θέματος και εκ του γεγονότος ότι η αποδοχή αυτής της γνωμοδότησης «νομιμοποίησε» ένα ολόκληρο νομικό σκεπτικό που προχώρησε στην παραχώρηση της λίμνης συνιστά βάσιμη πολιτική ευθύνη του τότε υφυπουργού, ο οποίος όφειλε να επιδιώξει τη δικαστική επίλυση του θέματος και όχι την παράδοση της κυριότητας της νησίδας με τις διοικητικές διαδικασίες.

Εν συνεχεία στις 5 Αυγούστου του 2002 ο τότε Υφυπουργός των Οικονομικών κος Απ. Φωτιάδης με την ΥΑ 1064538/5928/Α0010 αποδέχεται τη νεώτερη υπ.αριθμ. 17/18.07.02 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων με πρόεδρο τον Ι. Διονυσόπουλο και εισηγητή πάλι τον Σ. Δέτση, όπου αποφασίζεται η μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας υπέρ της IMMB 25.000 στρεμμάτων παραλίμνιων εκτάσεων και δύο νησίδων στη λίμνη Βιστωνίδα. Σημειωτέον βρέθηκε τοπογράφος που κατ'αφερέ!! να τοπογραφήσει επακριβώς από Χρυσόβουλο του 1080 (προ σχεδόν χιλίων ετών) τα 25.000 στρέμματα. Παράλληλα συντάχθηκε Πρωτόκολλο Παράδοσης και Παραλαβής στις 11.12.02 (έχει γραφεί όχι σε ηλεκτρονικό υπολογιστή που διέθετε η Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης, αλλά σε γραφομηχανή ίδια με αυτή της IMMB), το οποίο μεταγράφηκε στο υποθηκοφυλακείο, βάσει του οποίου η Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης παρέδωσε την κυριότητα των εκτάσεων που αφορούσαν στο Νομό Ξάνθης στην IMMB.

Σύμφωνα με την ίδια ακριβώς πρακτική ο Υφυπουργός κος Φωτιάδης με την νεώτερη ΥΑ 1051266/10611/Α0010 στις 04.06.03 αποδέχθηκε την υπ. αριθμ. 46/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού (με πάλι Πρόεδρο τον Ι. Διονυσόπουλο και πάλι Εισηγητή τον Σ. Δέτση), όπου πλέον το ελληνικό δημόσιο αποδέχθηκε την μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας στην ίδια τη λίμνη Βιστωνίδα και τις όχθες αυτής. Αποδέχθηκε δηλαδή ο Υφυπουργός παράδοση κυριότητας κοινόχρηστου πράγματος (λιμνοθάλασσας) και διέταξε τις Κτηματικές Υπηρεσίες Ξάνθης και Ροδόπης να προβούν σε σύνταξη Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής της Λιμνοθάλασσας, το οποίο και έλαβε χώρα στις 25.06.03, όπου και παραδόθηκε η κυριότητα της Λιμνοθάλασσας στην IMMB.

Ενδιαφέρον σε αυτό το σημείο παρουσιάζουν τα ακόλουθα στοιχεία:

Α) Η όλη αυτή διαδικασία λαμβάνει χώρα ενώ έχει εκδοθεί η υπ. αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, η οποία ρητώς μνημονεύει τη λιμνοθάλασσα της Βιστωνίδας ως κοινόχρηστο πράγμα, την οποία ο υφυπουργός και τα γνωμοδοτικά αγνοούν επιδεικτικά, όπως και εν συνεχεία οι υπουργοί της ΝΔ.

Β) Από τον Ιανουάριο του 2003 η IMMB έχει ασκήσει αναγνωριστική αγωγή κατά του ελληνικού δημοσίου για τα 25.000 στρέμματα. Η αγωγή αυτή επρόκειτο να εκδικαστεί στις 21.05.03, ότε και ανεβλήθη για τις 5.11.03. Η αρχική υπερασπιστική γραμμή του δημοσίου όπως διαφαίνεται από την εντολή προς το Νομικό Σύμβουλο του Κράτους ήταν ουσιαστικά να συνομολογήσει το αίτημα της

IMMB, καθώς θα προέβαλε την ένσταση της απόρριψης της αγωγής ως άνευ αντικείμενου, αφού είχε παραδοθεί με ΥΑ και Πρωτόκολλο Παράδοσης και Παραλαβής το αντικείμενο της αγωγής. Ωστόσο η υπερασπιστική αυτή γραμμή μεταστρέφεται στις 3.6.03, ότε και με νεώτερη εντολή καλείται ο Νομικός Σύμβουλος να υπερασπιστεί την υπόθεση προβάλλοντας ένσταση ίδιας κυριότητας του δημοσίου. Το ενδιαφέρον εδώ εστιάζεται στο γεγονός ότι ο υφυπουργός κος Φωτιάδης μια μέρα μετά την αλλαγή της υπερασπιστικής γραμμής που θα προστάτευε το δημόσιο συμφέρον με την προβολή ένστασης ίδιας κυριότητας προχωρά στην αποδοχή της τρίτης τελευταίας γνωμοδότησης (στις 4.6.03) που παραδίδει στην IMMB τη λιμνοθάλασσα «αδειάζοντας» κυριολεκτικά την υπερασπιστική γραμμή του ΝΣ. Η σύμπτωση αυτή είναι προφανώς προβληματική.

Στη συνέχεια και μετά από συνεχείς διαμαρτυρίες των φορέων της Ξάνθης, που φώναζαν για την αρπαγή της δημόσιας περιουσίας και την εγκατάλειψη των ακτημόνων που κατείχαν τις εκτάσεις, ο υφυπουργός κ. Φωτιάδης στις 30.10.03 αιτείται την επανεξέταση όλων των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων βάσει των στοιχείων που είχαν προσκομίσει οι φορείς και ιδίως του υπομνήματος του προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Α. Ξυνίδη. Η ενέργεια αυτή, ενώ θα πρέπει να κριθεί αρχικώς ως θετική, καθώς δείχνει μια αλλαγή στάσης την έσχατη στιγμή, λίγο πριν τη δίκη, υπήρξε ατελέσφορη και προσχηματική. Η αίτηση για επανεξέταση δε συνοδεύτηκε και από ανάκληση των προηγούμενων ΥΑ, ώστε να μην παράγονται έννομα αποτελέσματα, ενώ και αυτό το ατελέσφορο κείμενο έφθασε στα χέρια του δικηγόρου του δημοσίου στις 7.11.03, δύο μέρες μετά τη συζήτηση της αγωγής της IMMB.

Επιπλέον, εάν ο κος Φωτιάδης ήθελε να γίνει πραγματική επανεξέταση της υποθέσεως, θα απαιτούσε, όπως μπορούσε, την άμεση επανεξέταση. Δυστυχώς όμως μέχρι την πτώση της κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ το Μάρτιο του 2004 το γνωμοδοτικό δεν είχε συγκληθεί, γεγονός που καταδεικνύει ότι η αίτηση για επανεξέταση, έστω και θετικά κρινόμενη, έγινε προσχηματικά σε προεκλογικό κλίμα χωρίς ειλικρινή πρόθεση διευθέτησης της κατάστασης. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο δικηγόρος που υπερασπίστηκε το δημόσιο στη δίκη της Ροδόπης είπε ευθαρσώς στην προηγούμενη επιτροπή ότι κλήθηκε να υπερασπιστεί μια θέση μάχης χωρίς οπισθοφυλακή και ήδη παραδομένη.

Πρέπει σε αυτό το σημείο να τονιστούν και τα εξής επιπλέον δεδομένα που ενδυναμώνουν την ευθύνη των δύο υπουργών του ΠΑΣΟΚ, αλλά και δημιουργούν την αίσθηση κεντρικού συντονισμού ήδη από τη διακυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και έγιναν γνωστά από την απολογία της κας Μαντέλη και το θέμα της υπογραφής Ξυνίδη.

Α. Ο Αρσένιος την επισκέφθηκε για πρώτη φορά το Μάρτιο του 2003, κατόπιν τηλεφωνήματος του κ. Δρυ, ο οποίος επομένως δείχνει, άγνωστο για ποιο λόγο, επιπλέον ενδιαφέρον για την υπόθεση και μετά την υπογραφή της ΥΑ το 1999.

Β. Ήδη από τον Ιούλιο του 2003, επί διακυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ δηλαδή, η κα Μαντέλη ως Δ/ρια Πολιτικής Γης έστειλε έγγραφο στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ροδόπης, όπου εξεφράσθη η γνώμη της υπηρεσίας ότι η IMMB δεν είχε κυριότητα στις διεκδικούμενες εκτάσεις!!!. Η

αποδοχή της γνωμοδότησης φαίνεται ότι αγνόησε και την άποψη της πολιτικής γης. Συνεπώς υπουργοί δε μπορούν να δηλώνουν άγνοια από τη στιγμή που υπήρχε έγγραφη θέση της δ/σης πολιτικής γης.

Γ. Η υπογραφή Ξυνίδη και λοιπών μελών της Επιτροπής λιμένος Λαγος μπορεί να μη γεννά ευθύνες αρχικά στους υπογράφοντες ενδυναμώνει ωστόσο τις ευθύνες των υπουργών του ΠΑΣΟΚ, καθώς αποδεικνύει ότι βάσει της ΥΑ Δρυ γίνονταν και διοικητικές ενέργειες.

Στην πρώτη διακυβέρνηση επομένως του ΠΑΣΟΚ υπάρχουν βάσιμες ευθύνες των δύο υπουργών και ιδίως του κ. Φωτιάδη καθώς με ελαφριά την καρδιά παραδόθηκαν η λιμνοθάλασσα με τις όχθες και 25.000 στρέμματα στην IMMB με ΥΑ που αποδέχθηκαν γνωμοδοτήσεις του ίδιου εισηγητή και συντάχθηκαν και Πρωτόκολλα Παράδοσης και Παραλαβής. Έπρεπε το δημόσιο να αρνηθεί τη διαδικασία αυτή παράδοσης της κυριότητας και να παρέπεμπε την υπόθεση στη δικαστική εξουσία.

2. ΦΑΣΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ

Σε αυτό το κεφάλαιο τα νεώτερα στοιχεία επιβεβαιώνουν πλήρως τις θέσεις μας. Μετά μάλιστα την κατάθεση του κ. Δούκα, αλλά και την αξιολόγηση του ανακριτικού υλικού διαφαίνεται ο κεντρικός συντονισμός που κινείται από το Μέγαρο Μαξίμου.

Στα τέλη Απριλίου του 2004 λαμβάνει χώρα η τελική διάσκεψη των δικαστών του Πρωτοδικείου Ροδόπης, όπου και μετά από μακρά συζήτηση λαμβάνεται απόφαση κατά πλειοψηφία 2-1. Οι πρωτοδικείς κα. Σακάλογλου και κ. Γιobανόπουλος τάσσονται υπέρ του δημοσίου δεχόμενοι εν μέρει την αγωγή της IMMB δικαιώνοντας την μόνο ως προς το σκέλος της νησίδας Άντα Μπούρου (και αυτή όχι στο σύνολο της), η δε Πρόεδρος κα Ψάλτη μειοψηφεί θεωρώντας ότι έπρεπε να γίνει δεκτή η αγωγή της IMMB στο σύνολο της. Σημειωτέον η εισηγήτρια της υπόθεσης (κα Σακάλογλου) ήδη από τα τέλη Φεβρουαρίου είχε παραδώσει την εισήγηση της στην υπόλοιπη σύνθεση του δικαστηρίου προς αξιολόγηση.

Η μειοψηφούσα πρόεδρος κρατά την υπόθεση για σύνταξη της μειοψηφίας και περαιτέρω δημοσίευση της. Το αποτέλεσμα της διάσκεψης εν τω μεταξύ έχει διαρρεύσει στην τοπική κοινωνία και κυριολεκτικώς όλοι οι φορείς πανηγυρίζουν και είναι αδύνατον κάποιος να μη γνωρίζει το αποτέλεσμα. Ακόμη και η μειοψηφούσα Πρόεδρος στην από 2 Οκτωβρίου 2008 ανωμοτί εξέταση της επιβεβαιώνει ότι υπήρξε τηλεφωνική επικοινωνία της ίδιας με τον Αρσένιο μετά τη διάσκεψη, ο οποίος γνώριζε το αποτέλεσμα της διάσκεψης!!! και της ζήτησε να το επιβεβαιώσει. Παράλληλα η πρόεδρος του δικαστηρίου κρατά επιδεικτικά την υπόθεση και δεν τη δημοσίευε ως όφειλε. **Σημειωτέον** **εξεδόθη πρωτόδικη καταδικαστική απόφαση για τις ανωτέρω πράξεις.**

Τότε ξεκινά μια διαδικασία επικίνδυνων και προκλητικών συμπτώσεων. Στις 20.05.04 λίγο δηλαδή μετά την τελική διάσκεψη του δικαστηρίου της Ροδόπης συγκαλείται το Γνωμοδοτικό που θα εξέταζε την επανεξέταση που ζήτησε ο Φωτιάδης στις 30.10.03 (μετά από 7 ολόκληρους μήνες δηλαδή και απαραδέκτως καθώς εκκρεμούσε έκδοση αποφάσεως) με τον ίδιο Πρόεδρο (Διονυσόπουλο) αλλά και Εισηγητή (Δέση) και γνωμοδοτεί ότι δε συντρέχει λόγος επανεξέτασης. Άμεσα η IMMB και ενώ ο Αρσένιος γνώριζε

το αποτέλεσμα, όπως αποδεικνύεται και από την κατάθεση της Προέδρου κας Ψάλτη, με αίτηση του στο ΝΣΚ στις 01.06.04 αιτείται τη συναίνεση του δημοσίου για παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής και τη μη έκδοση αποφάσεως, στην οποία μνημονεύεται και η τελευταία αυτή γνωμοδότηση η 26/ 20.05.04.

Τη γνωμοδότηση αυτή αποδέχεται τάχιστα ο υφυπουργός κ. Π. Δούκας στις 7 Ιουνίου 2004 με την υπ. αριθμ. 1046300/3944/Α0010 ΥΑ, οπότε και τελειώνει οριστικά το θέμα της κυριότητας σε διοικητικό επίπεδο. Η ΥΑ έχει αριθμ. πρωτοκ. 727/14.06.04 στην Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης και την ίδια ακριβώς ημέρα στις 14.06.04 συνεδριάζει το Β τμήμα του ΝΣΚ με Πρόεδρο τον Χ. Τσεκούρα και Εισηγητή τον Κ. Καποτά και γνωμοδοτούν κατά πλειοψηφία (μειοψηφούντος του ΝΣ Π. Κιούση, ο οποίος θεωρούσε ότι οικονομικώς είναι αδύνατη η μη έκδοση απόφασης) υπέρ του αιτήματος της IMMB περί μη έκδοσης απόφασης. Τη γνωμοδότηση αυτή αποδέχεται στις 22.06.04 ο υφυπουργός κ. Δούκας και το Δημόσιο για πρώτη φορά στα χρονικά παραιτείται από μη έκδοση κερδισμένης απόφασης. Το δε πρακτικό παραίτησης αποστέλλεται στο Νομικό Γραφείο του δημοσίου με κούριερ (τάχιστες διαδικασίες για το αργοκίνητο δημόσιο), προκειμένου να προλάβει να συναινέσει στην μη έκδοση απόφασης.

Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα τη στιγμή που ο κ. Αγγέλου τον Ιούνιο του 2004 τηλεφωνεί στον κ. Δούκα και του ζητά να θέσει σε προτεραιότητα το θέμα της IMMB και για την αποδοχή της γνωμοδότησης και για την παραίτηση. Ο κ. Δούκας μάλιστα για πρώτη φορά ακούει την υπόθεση της IMMB και κινεί τη διαδικασία της προτεραιότητας. Ο κ. Δούκας δεν εξέλαβε, όπως καταθέτει, το τηλεφώνημα ως παρέμβαση και ούτε του ζητήθηκε να πράξει κάτι παράνομο. Η ουσία, ωστόσο, έγκειται στο γεγονός του ενδιαφέροντος του Μαξίμου. Ο κ. Αγγέλου αρνείται το τηλεφώνημα και αναφέρεται σε άλλη επικοινωνία τον Ιούλιο του 2004. Ωστόσο πιο πειστική είναι η κατάθεση του κ. Δούκα, καθώς αφενός δεν έχει λόγο να αναφερθεί σε ένα περιστατικό που δεν τον εξυπηρετεί σε κάτι, αφετέρου ο κ. Αγγέλου αντέδρασε πολύ χλιαρά στην ανωτέρω κατάθεση του κ. Δούκα. Σε κάθε περίπτωση και η κοινή λογική μπορεί να κρίνει ότι η ταχύτητα αυτή δικαιολογείται μόνο εάν υπήρξε κεντρική εντολή.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι η Πρόεδρος του δικαστηρίου της Ροδόπης δεν έπρεπε να δεχθεί την παραίτηση από τη μη έκδοση αποφάσεως από τη στιγμή που είχε γίνει η τελική διάσκεψη καθώς από εκείνο το στάδιο υπήρξε απόφαση (για αυτό άλλωστε δημοσιεύτηκε η απόφαση μετά το ξέσπασμα του σκανδάλου με 5 έτη καθυστέρηση).

Η αποδοχή επομένως από τον τότε υφυπουργό αρχικά της γνωμοδότησης ότι δε συντρέχει λόγος επανεξέτασης και εν συνεχεία αυτής της παραίτησης από μη έκδοση απόφασης συνιστούν βαρύτατες ευθύνες, καθώς έβλαψαν το δημόσιο. Η σημασία της έκδοσης αποφάσεως είναι η ακόλουθη: Οι ΥΑ συνιστούν ιδιότυπο τίτλο κτήσεως κυριότητας από διοικητική σκοπιά, οι οποίες όμως ειδικά δύνανται να ανακληθούν δεν αποτελούν ισχυρό τίτλο. Η IMMB χρειαζόταν οπωσδήποτε τη δικαστική αναγνώριση προκειμένου να κατέχει ανέκκλητο τίτλο κυριότητας.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε αυτό το σημείο παρουσιάζει η στάση των τοπικών φορέων που ουσιαστικώς ανέδειξαν το θέμα. Οι συγκεκριμένοι φορείς παρουσία και του υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντού συναντιούνται με σειρά στελεχών της Κυβερνήσεως και με τον ίδιο τον κ. Δούκα, ο οποίος καίτοι είχε συναινέσει και παραιτηθεί από τη μη έκδοση αποφάσεως δεν το κοινοποιεί στους φορείς αλλά τους αναφέρει ότι θα εξεταστεί το αίτημα τους.

Στη συνέχεια, αρχές Σεπτεμβρίου συναντιούνται οι φορείς αυτή τη φορά με τον τότε Υπουργό κ. Ρουσόπουλο προκειμένου να ενημερωθεί ο Πρωθυπουργός. Στη συνάντηση αυτή τελικώς δεν παρίστανται, επειδή δεν ενημερώθηκαν οι φορείς που δεν άνηκαν στην κυβερνητική παράταξη!!! Σε αυτήν τη συνάντηση ο κ. Ρουσόπουλος ανακοινώνει στους φορείς ότι είναι αναρμόδιος και τους παραπέμπει στους αρμόδιους υπουργούς, όπως και οι ίδιοι καταθέτουν, παρόλο που ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Ξυνίδης, που είχε αποκλειστεί από τη συνάντηση, ρητώς καταθέτει ότι του μετέφεραν οι λοιποί φορείς ότι ο κ. Ρουσόπουλος τους ανέφερε ότι το θέμα έκλεισε και έγινε νύξη για τις ανταλλαγές, πράγμα που δεν επιβεβαιώνουν οι παρόντες στη συνάντηση. Προς αξιολόγηση όμως κρίνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Μετά από αυτήν τη συνάντηση οι φορείς σταματούν τον αγώνα τους και λίγο αργότερα ξεκινούν οι ανταλλαγές με εκτάσεις εκτός των Νομών τους. Εύλογα δηλαδή μπορεί να θεωρηθεί κάποιος ότι έλαβαν τις διαβεβαιώσεις που ήθελαν και λίγο αργότερα έγιναν πράξη (διατήρηση κυριότητας λίμνης από το δημόσιο με ανταλλαγές).

β) Στη συνάντηση αυτή παρίσταται και ο υφυπουργός κ. Κοντός που ήταν και αρμόδιος εν μέρει υφυπουργός, οπότε εάν ο κ. Ρουσόπουλος ήθελε να τους παραπέμψει στους αρμόδιους υπουργούς γιατί δεν κατέδειξε εκείνη τη στιγμή τον κ. Κοντό. Ο κ. Κοντός μάλιστα ως βουλευτής της αντιπολίτευσης κάνει τεράστιο αγώνα και μιλά για στημένα γνωμοδοτικά επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ, ενώ ως υφυπουργός της ΝΔ λειτουργεί τελείως αμυντικά, δεν ενημερώνει επαρκώς τον Υπουργό του κ. Τσιτουρίδη για όλη τη διαδικασία και φαίνεται όπως προκύπτει από το δελτίο τύπου στις 8.3.06 ότι κατόπιν «*συντονισμένων κυβερνητικών χειρισμών*» δόθηκε λύση στο πρόβλημα. Ποια λύση; Αυτή των ανταλλαγών. Ο κ. Κοντός λειτούργησε δηλαδή όχι ως υφυπουργός κυβερνήσεως αλλά ως τοπικός βουλευτής που τον ενδιέφερε η απομάκρυνση του προβλήματος από την εκλογική του περιφέρεια και όχι η δικαία επίλυση του για όλη την επικράτεια.

γ) Ο κ. Ρουσόπουλος, ενώ βλέπει τους φορείς αρχές Σεπτεμβρίου δεν ενημερώνει αμέσως τον τότε υπουργό κ. Τσιτουρίδη, αλλά επικαλούμενος πολλές υποχρεώσεις, ενημερώνει τον αρμόδιο υπουργό μετά από 1 μήνα, πράγμα που δείχνει ότι δεν αγνόησε την υπόθεση και είχε προσωπικό ενδιαφέρον. Προς εκτίμηση τίθεται και το θέμα ότι μέσα σε εκείνο το μήνα άλλαξε και ο αρμόδιος υπουργός, ο κ. Τσιτουρίδης παραιτήθηκε και ανέλαβε ο κ. Μπασιάκος.

δ) Ο κ. Ρουσόπουλος διατηρούσε πριν από τη συνάντηση αλλά και μετά στενή σχέση με τον ηγούμενο Εφραίμ και τον Αρσένιο και τους επισκέφθηκε στο Άγιο Όρος, αλλά και αυτοί στην οικία του. Συνεπώς δεν πείθει η αναφορά του τότε Υπουργού ότι για το θέμα της κυριότητας και των ανταλλαγών μίλησαν μόνο μια φορά τηλεφωνικώς.

ε) Διαφορετικοί μάρτυρες αναφέρονται σε τηλεφωνήματα των μοναχών προς Αγγέλου ή Ρουσόπουλο, χωρίς όμως να μπορούν να μιλήσουν με θεβαιότητα για αυτά τα τηλεφωνήματα.

Όλα τα ανωτέρω στοιχεία μας δημιουργούν μια πεποίθηση ύπαρξης κεντρικού πολιτικού εγκεφάλου που χειρίστηκε το θέμα και των γνωμοδοτήσεων και των ανταλλαγών. Ωστόσο η απροθυμία των φορέων που παρίστανται στη συνάντηση με τον κ. Ρουσόπουλο να ξεκαθαρίσουν το περιεχόμενο των συναντήσεων δε μας βοηθά να συλλέξουμε αυτά τα ακράδαντα στοιχεία που θα τεκμηριώσουν την πεποίθησή μας. Θεωρούμε ότι υπάρχουν ενδείξεις το ότι σημαντικός είναι ρόλος του κ. Ρουσόπουλος, τα στοιχεία ωστόσο που κατατέθηκαν και σε αυτήν την επιτροπή δε στοιχειοθέτησαν με αποδείξεις την πεποίθηση ότι είναι ο πολιτικός εγκεφαλός.

Η ύπαρξη κεντρικής πολιτικής κατεύθυνσης στη συγκεκριμένη υπόθεση είναι ξεκάθαρη και αποδεδειγμένη, πράγμα που καταδεικνύει μέγιστη ευθύνη όλων των ανωτέρω εμπλεκόμενων της κυβερνήσεως της ΝΔ που ο καθείς βοήθησε με το ρόλο του, όπως περιγράφεται ανωτέρω. Ιδιαίτερος μετά την κατάθεση του κ. Δούκα αποδεικνύεται ότι ο εγκεφαλός αυτός υπήρξε το Μέγαρο Μαξίμου και για αυτό το λόγο έπρεπε να καταθέσει ο πρώην Πρωθυπουργός για να ρωτηθεί για τα ανωτέρω. Είμαστε βέβαιοι ότι ο εγκεφαλός εδρεύει στο Μαξίμου αλλά δεν προσδιορίζεται εάν είναι ο Αγγέλου ή ο Ρουσόπουλος ή η κεντρική ηγεσία.

3. ΦΑΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ

Σε αυτό το τρίτο στάδιο υπήρξαν αρκετά νέα στοιχεία μετά τις καταθέσεις των μοναχών και τα απολογητικά υπομνήματα Μπότσιοι και Μαντέλης, που εκ νέου επιβεβαιώνουν τις θέσεις μας.

Η τρίτη φάση του σκανδάλου έχει να κάνει με τις ανταλλαγές ακινήτων του δημοσίου με τη λίμνη Βιστωνίδα, τις όχθες και τις παραλίμνιες εκτάσεις. Οι ανταλλαγές αυτές έγιναν σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος. Ήδη ο εισηγητής σε όλα τα γνωμοδοτικά συμβούλια που εισηγήθηκε την παραίτηση του ελληνικού δημοσίου υπέρ της IMMB κ. Δέτσης ανέφερε στην προηγούμενη επιτροπή ότι δε χρειαζόταν να λάβει χώρα καμία ανταλλαγή διότι η κυριότητα της λίμνης άνηκε, κατά την άποψη του, στην Μονή, αλλά βαρυνόταν με την κοινοχρησία οπότε ουσιαστικώς δεν είχε κάποιο ιδιαίτερο λόγο το δημόσιο να προχωρήσει στις ανταλλαγές.

Ήδη από την τελική συνάντηση των φορέων με τον υπουργό κ. Ρουσόπουλο διαφαίνεται ότι καθώς έχει κλείσει το θέμα της κυριότητας με την παράδοση της λιμνοθάλασσας στην IMMB ήδη δρομολογείται η διαδικασία των ανταλλαγών. Με την υπ. αριθμ. 15/9.12.04 γνωμοδότηση του, το ΝΣΚ με πρόεδρο τον Γρ. Κρόμπα και Εισηγητή τον Χριστόδουλο Μπότσιο γνωμοδοτεί όπως νομίμως δύναται να γίνουν ανταλλαγές των παραλίμνιων εκτάσεων με άλλες εκτάσεις εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης, γνωμοδότηση που γίνεται δεκτή από τον Υπουργό κ. Μπασιάκο. Έτσι με την υπ. αριθμ. 3822/05 ΥΑ ανατίθεται στην ΚΕΔ η διαδικασία των ανταλλαγών με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο υποδεικνύει στην ΚΕΔ τα προς ανταλλαγή διαθέσιμα ακίνητα. Σε αυτό το σημείο κυρίαρχο ρόλο παίζει η Διεύθυνση Πολιτικής Γης που υπαγόταν στον τότε υφυπουργό κ. Κοντό και ο οποίος

μετά της εκλογές το Σεπτέμβριο του 2007 κρατά στην αρμοδιότητα αυτή και ιδιαιτέρως η προϊσταμένη αυτής κα. Μαντέλη, που υποδεικνύει τα προς ανταλλαγή ακίνητα.

Εν συνεχεία και προκειμένου να ανταλλαγεί η ίδια η λίμνη, δηλαδή το νερό!!! και οι όχθες της λιμνοθάλασσας εκδίδεται νεώτερη ΚΥΑ υπ. αριθμ. 16651/ 26.07.06 που συνηυπογράφουν ο υφυπουργός Οικονομικών κ. Δούκας και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκος και ο κ. Κοντός. Η συγκεκριμένη ΚΥΑ αναθέτει στην ΚΕΔ τη διαδικασία ανταλλαγών και αφού εκτιμηθεί η αξία των ακινήτων προς ανταλλαγή από το ΣΟΕ. **Σημειωτέον η συγκεκριμένη ΚΥΑ που αναφέρει ανταλλαγή της λίμνης δε στηρίζεται σε προηγούμενη γνωμοδότηση, καθώς η 15/2004 αναφέρεται μόνο στις παραλίνιες. Άρα για τη συγκεκριμένη ΚΥΑ δεν υπάρχει προηγούμενη γνωμοδότηση.**

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το αρχικό σχέδιο της ΚΥΑ που υπεγράφη από τον υπουργό κ. Μπασιάκο και τον υφυπουργό κ. Κοντό αλλά όχι από τον υφυπουργό κ. Δούκα επέτρεπε στην ΚΕΔ αντί για ανταλλαγή να προχωρήσει σε καταβολή αποζημιώσεως που θα προκύψει από την πώληση ακινήτων κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η διαδικασία αυτήν θα ήταν προφανώς ωφελιμότερη για το ελληνικό δημόσιο τη στιγμή που θα υπήρχε το μεγαλύτερο δυνατό τίμημα από τον δημόσιο πλειστηριασμό, κάτι που συνομολόγησαν και οι υπεύθυνοι της ΚΕΔ.

Επιπλέον δεν πρέπει να παραγνωριστεί το γεγονός ότι σύμφωνα με τον όρο Δ της ΚΥΑ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ορίζεται ότι πρέπει να ενημερώνεται προηγουμένως ο ΓΓ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. **Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα ενώ ήδη από τις 16 Δεκεμβρίου του 2005, ένα εξάμηνο πριν δηλαδή, ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Ψωμιάδης έχει ενημερώσει και το γραφείο του Πρωθυπουργού και τα εμπλεκόμενα υπουργεία (Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης) ότι μεθοδεύονται παράνομες ανταλλαγές στο Νομό Θεσσαλονίκης. Από εκείνο το σημείο δε δικαιολογείται καμία άγνοια και τα εμπλεκόμενα υπουργεία και υπουργοί έχουν ξεκάθαρη πολιτική ευθύνη. Ο κ. Αγγέλου δήλωσε στην Επιτροπή ότι ουδέποτε ο ίδιος, ο κ. Ρουσόπουλος ή ο πρώην Πρωθυπουργός έλαβαν γνώση της επιστολής. Κάτι τέτοιο δεν κρίνεται πιστευτό, καθώς ο κ. Ψωμιάδης είναι ο πρώτος τη τάξει νομάρχης της ΝΔ και είναι αδύνατον η τότε κυβέρνηση να αγνοούσε μια τέτοια καταγγελία. Άρα τουλάχιστον από εκείνο το σημείο υπάρχει γνώση και ευθύνη του Μαξίμου!!!**

Στη διαδικασία των ανταλλαγών κεντρικό ρόλο παίζουν τα εξής πρόσωπα: Από την πλευρά της ΚΕΔ ο διευθύνων Σύμβουλος κ. Γκράτσιος και ο νομικός σύμβουλος κος Ζερβουδάκης, από την πλευρά της IMMB ο ηγούμενος Εφραίμ και ο Αρσένιος καθώς και το δικηγορικό γραφείο του κ. Πελέκη και ιδίως ο ίδιος και τα τέκνα του δικηγόρος κ. Δημήτριος Πελέκης και η συμβολαιογράφος κα. Πελέκη – Βουλγαράκη καθώς και το ΣΟΕ. Κατά τη διάρκεια των ανταλλαγών παρουσιάζονται τα εξής ενδιαφέροντα στοιχεία:

α) Όλη η πρωτοβουλία των κινήσεων ανήκει αποκλειστικά στην IMMB, η ΚΕΔ είναι απλώς παρατηρητής των εξελίξεων. Συγκεκριμένα το δημόσιο προβαίνει σε ανταλλαγές χωρίς να ενδιαφερθεί για την περιουσία που ανταλλάσσει. Τα τοπογραφικά δε συντάσσονται από τοπογράφο του δημοσίου αλλά από τον τοπογράφο που πληρωνόταν

από την IMMB κ. Κιάκα, τα συμβόλαια συντάσσονται από το δικηγορικό γραφείο της IMMB και όπως καταγγέλλει ευθαρσώς ο δικηγόρος της ΚΕΔ κ. Ζερβουδάκης του αποστέλλονται αυτά τελευταία στιγμή και πιέζεται από τους ανωτέρους του να προβεί στην υπογραφή των συμβολαίων χωρίς να έχει επαρκές χρονικό πλαίσιο να τα μελετήσει. Χαρακτηριστικά αναφέρει ο κ. Ζερβουδάκης ότι η διαδικασία κινούνταν με τέτοια ταχύτητα «σαν να ερχόταν η συντέλεια του κόσμου». Με άλλα λόγια το γραφείο Πελέκη συνέτασσε τα συμβόλαια όπως βόλευαν την IMMB, για τα οποία ο δικηγόρος της ΚΕΔ πιεζόταν χρονικά να τα υπογράψει και φυσικά στη συμβολαιογράφο όχι του δημοσίου αλλά αυτήν που υποδεικνύει η IMMB, δηλαδή την Αικ. Πελέκη – Βουλγαράκη. Η ΚΕΔ δηλαδή ως πειθίμιο όργανο υπακούει στις εντολές των νομικών συμβούλων, των τοπογράφων και όλων των εκπροσωπούμενων την IMMB

β) Το ΣΟΕ προέβη στην εκτίμηση της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των εκτάσεων με αίτημα της IMMB το Δεκέμβριο του 2004 και η IMMB ζήτησε επικαιροποίηση του τιμήματος της λιμνοθάλασσας τον Ιούνιο 2006, το οποίο εκτιμήθηκε κατά 17% ανώτερο. Η τόσο μεγάλη αύξηση του τιμήματος κρίνεται υπερβολική και το ενδιαφέρον εστιάζεται στο γεγονός ότι το ΣΟΕ αφενός δε γνώριζε την πρόθεση της εκτίμησης (ότι επρόκειτο να γίνουν ανταλλαγές με ακίνητα του δημοσίου) αφετέρου η ΚΕΔ, καίτοι μπορούσε δε ζήτησε νέα εκτίμηση του ΣΟΕ πριν ξεκινήσουν οι ανταλλαγές. Το ΣΟΕ δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση λειτούργησε με εντολή της IMMB και όχι του δημοσίου. Το εάν οι συγκεκριμένες τιμές είναι ορθές δεν έχουμε την τεχνική δυνατότητα να κρίνουμε αλλά η διαφορά από την πρώτη στη δεύτερη εκτίμηση 17% μας προβληματίζει. **Είναι μάλιστα προκλητικό το ότι μέχρι σήμερα το δημόσιο ουδέν έπραξε για την επανεκτίμηση της λίμνης, ώστε να προστατευθεί στα όποια δικαστήρια.**

γ) Πολύ μεγαλύτερο προβληματισμό προκαλούν οι επόμενες εκτιμήσεις του ΣΟΕ στα ακίνητα του δημοσίου. Το ΣΟΕ καταγγέλλει και αποδεικνύει ότι του δόθηκαν διαφορετικά ποιοτικά χαρακτηριστικά από αυτά που αναγράφονταν στα συμβόλαια με άμεση συνέπεια οι εκτιμήσεις τους να μην ανταποκρίνονται σε αυτά που μεταβιβάζονταν δια των συμβολαίων. Ευθύνη ακέραια για αυτό έχουν τόσο τα εμπλεκόμενα μέρη όσο και η συμβολαιογράφος, οι μεν πρώτοι που δεν εφοδίασαν το ΣΟΕ με τα ορθά έγγραφα, η δε δεύτερη που δέχθηκε εκτιμήσεις που περιέγραφαν ουσιαστικά άλλα (με διαφορετικά ποιοτικά και πραγματικά χαρακτηριστικά) ακίνητα από τα μεταβιβαζόμενα. Τις χαρακτηριστικές περιπτώσεις τις αναφέρουμε εκτενώς στις προηγούμενες πορισματικές μας θέσεις. Εδώ θα επαναλάβουμε την περίπτωση της Ουρανούπολης, καθώς υπάρχει νεώτερη εξέλιξη. Με το υπ. αριθμ. 2823/22.05.07 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αικ. Πελέκη – Βουλγαράκη το ΣΟΕ εκτιμά την Ουρανούπολη σε 1.107.044 (αντικειμενική 8.470.695) ως δασική έκταση ενώ αυτή μεταβιβάζεται ως άρτια και οικοδομήσιμη. Η Ουρανούπολη μέχρι το πέρας της προηγούμενης εξεταστικής δεν είχε χαρακτηριστεί, εάν είναι δάσος ή δασική έκταση (αρμοδιότητα του δασάρχη και μόνο). Η εποικιστική πράξη του 1934 τη χαρακτηρίζει ως «χθαμαλόν» δάσος. Προκειμένου να μεταβιβαστεί αυτή η έκταση έπρεπε να γίνει πράξη χαρακτηρισμού. Αντ' αυτού επελέγη η διαδικασία της γνωμοδότησης από ΝΣ. Τη γνωμοδότηση παραγγέλλει τότε η πολιτική γη (κ. Μαντέλη), που υπαγόταν στην εποπτεία

του τότε υφυπουργού κ. Κοντού.

Η γνωμοδότηση υπογράφεται από τον κ. Μπότσιο, ο οποίος ήταν και εισηγητής του ΝΣΚ που γνωμοδότησε υπέρ των ανταλλαγών και παραδίδεται από την πολιτική γη στην ΚΕΔ και γίνεται σχετικό του συμβολαίου που ονομάζει την Ουρανούπολη δασική έκταση. Εν συνεχεία και μετά τις νέες εκλογές η πολιτική γη που υπάγεται πλέον απευθείας στο υπουργό Κοντό, ο οποίος πήρε την αρμοδιότητα από τον υφυπουργό, παρήγγειλε γνωμοδότηση από το ΝΣ την οποία εκ νέου έκανε ο κ. Μπότσιος και έγινε αποδεκτή από τον υφυπουργό κ. Κ. Κιλτίδη ως προς την ερμηνεία των νομικών όρων (συγκεκριμένα του όρου «χθαμαλόν δάσος»).

Σημειωτέον η εν λόγω ΥΑ δεν αποτελούσε χαρακτηρισμό, αλλά διευκρίνιση νομικού όρου. Χαρακτηρισμός μπορούσε να γίνει μόνο από το δασάρχη. Για αυτό το λόγο με πρωτοβουλία του κ. Κιλτίδη (ήδη από την 4η Αυγούστου του 2008, αλλά και αργότερα) διευκρινίστηκε ότι αρμόδιο όργανο για τον χαρακτηρισμό είναι μόνο ο δασάρχης. Η πολιτική γη, που υπάγεται στον υπουργό κ. Κοντό ακολούθησε λοιπόν μία μη προσήκουσα διαδικασία, η οποία ανεστάλη από τις ενέργειες του υφυπουργού κ. Κιλτίδη και δόθηκε εντολή για πράξη χαρακτηρισμού, η οποία τελικώς ολοκληρώθηκε και απεφάνθη ο δασάρχης ότι πρόκειται για δάσος.

Σε αυτό το σημείο οφείλουμε να τονίσουμε ότι η κ. ανακρίτρια έστειλε το φάκελο αυτής της υποθέσεως στην εξεταστική επιτροπή, ώστε να ελεγχθεί τυχόν αξιόποινη πράξη από τον τότε υφυπουργό. Από την εξέταση των στοιχείων προκύπτει ότι, ακόμη και εάν κάποιος θέλησαν να κάνουν χρήση αυτής της γνωμοδότησης για χαρακτηρισμό της έκτασης, αυτή η πρόθεση τους ήταν αδύνατον να τελεσφορήσει, έγινε εν αγνοία του υφυπουργού και σε κάθε περίπτωση διεκόπη από τις ενέργειες του τότε υφυπουργού σε χρόνο πριν ανασυρθεί η υπόθεση της ΙΜΜΒ από το αρχείο (4.8.08 και αργότερα), γεγονός που καταδεικνύει ότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για τη στοιχειοθέτηση τυχόν ποινικής αλλά ακόμη και πολιτικής ευθύνης.

Ακόμη και η προσπάθεια δια επιστολής του κ. Κοντού να εμπλέξει τον πρώην υφυπουργό δεν είναι πειστική, καθώς η δ/ση πολιτικής γης υπαγόμενη στον υπουργό δε μπορούσε να δρούσε εν αγνοία του. Σε κάθε περίπτωση από τις 09.09.08 είχε πλήρη ενημέρωση και δε διαφαίνεται κάποια αντίδραση του.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε σε συνδυασμό με την απαράδεκτη αναφορά εντός του Συμβολαίου, την οποία προκλητικά επιβάλλουν τα συμβαλλόμενα μέρη και δέχεται η συμβολαιογράφος ότι «η Ιερά Μονή επιφυλάσσεται κάθε δικαιώματος της να ζητήσει αρμοδίως και νομίμως τη μεταβολή χρήσεως» μας προβληματίζει για ποιο λόγο η ΚΕΔ δέχεται έναν όρο που μπορεί να πλήξει τον χαρακτηρισμό της έκτασης και τι επιδιώκει η ΙΜΜΒ με αυτόν τον όρο. Ευλόγως θεωρείται ότι με τις κατάλληλες συγκυρίες η ΙΜΜΒ μπορεί να επεδίωκε τον «αποχαρακτηρισμό» της έκτασης.

δ) Ενδιαφέρον αναφορικά με τις ανταλλαγές παρουσιάζουν οι καταθέσεις των μοναχών Εφραίμ και Αρσένιου, όπου αναφέρεται ότι η πρωτοβουλία των ανταλλαγών ήταν της πολιτείας. Αυτός τους ο ισχυρισμός μπορεί να κριθεί πειστικός υπό την έννοια ότι η πολιτεία λόγω της πίεσης των φορέων ήθελε να δώσει λύση.

Δεν πείθει όμως ο ισχυρισμός τους ότι έλαβαν ότι τους έδωσαν, καθώς τόσο από καταθέσεις μαρτύρων (Μπότσιο, Μαντέλη, Ζερβουδάκη), αλλά και από την εμπλοκή των δικηγόρων και τοπογράφων της ΙΜΜΒ διαφαίνεται ότι και η Μονή συμμετείχε ενεργά στις ανταλλαγές. Μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατάθεση της κας Μαντέλη που συνοδεύεται με έγγραφο ότι η πολιτεία αναζητούσε ακίνητα τουριστικού ενδιαφέροντος επιμέλεια του κ. Κοντού και ενεργή συμμετοχή του κ. Μπασιάκου και του γραφείου του. Σημειωτέον καταθέτονται έγγραφα που ομιλούν για ενδιαφέρον του υπουργού για ακίνητα οικοπεδικής και τουριστικής αξιοποίησης και αφορούν σε χρονικό διάστημα και πριν την υπογραφή των ΥΑ των ανταλλαγών, γεγονός που καταδεικνύει ενδιαφέρον της πολιτείας για ανταλλαγές ήδη σε πρώιμο στάδιο.

ε) Από το απολογητικό υπόμνημα των κκ Μπότσιο και Μαντέλη παρουσιάζεται κεντρικός ρόλος στις ανταλλαγές των κκ Κοντού και Μπασιάκου. Οι καταθέσεις αυτές οπωσδήποτε πρέπει να κριθούν με επιφύλαξη, αλλά υπάρχουν και έγγραφα (στις 03.11.04 και 17.05.05) που τις συνοδεύουν που παρουσιάζουν έναν τέτοιο ρόλο. Βεβαίως σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονιστεί η θέση του κ. Κοντού για την απόκρουση αυτών των εγγράφων, όπου αναφέρεται πρώτον ότι το με ημερομηνία 17.05.05 δεν του κοινοποιήθηκε διότι είχε αντιδράσει στην κοινοποίηση του με ημερομηνία 03.11.04 και είχε λάβει την απάντηση ότι επρόκειτο για τυπική διαδικασία. Έντονο προβληματισμό δημιουργεί το γεγονός ότι η απάντηση της κας Μαντέλη σε ερώτηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου αναφέρεται ότι είχε ζητήσει τις εκτάσεις μόνο για καταγραφή. Σε κάθε περίπτωση πρόκειται για ένα κρίσιμο σημείο που πρέπει να διαλευκανθεί.

στ) Θα πρέπει όμως σε αυτό το σημείο να τονίσουμε ειδικά για τον κ. Κοντό, ότι από τη μέχρι τότε στάση του, εχθρική προς την ΙΜΜΒ, πράγμα που θεβαιώνουν και οι μοναχοί Εφραίμ και Αρσένιος, που δηλώνουν ότι ούτε τυχαία δε ήθελαν να τον συναντήσουν, γεννάται έντονη αμφισβήτηση κατά πόσο θα μπορούσε να ερχόταν σε επαφή μαζί με τους μοναχούς για να εξυπηρετήσει την ΙΜΜΒ. Οπωσδήποτε αυτό το στοιχείο θέλει επεξήγηση, καθώς ενδυναμώνει τη θέση του κ. Κοντού, αλλά από την άλλη υπάρχει έγγραφο που του έχουν κοινοποιηθεί. Είναι πολύ πιθανό ο κ. Κοντός απλά στην προσπάθεια του να φύγει η Μονή από την περιοχή του να επεδίωκε την επίσπευση των διαδικασιών.

Κατά την διάρκεια λοιπόν των ανταλλαγών παρατηρούνται τραγικές και εγκληματικές αμέλειες. Τα συμβαλλόμενα μέρη αποκρύπτουν κρίσιμα στοιχεία από το ΣΟΕ και λαμβάνουν υποτιμημένες εκτιμήσεις στα ακίνητα του δημοσίου και υπερτιμημένες στη λιμνοθάλασσα. Αποτέλεσμα είναι να παραχωρούνται μεγαλύτερης αξίας ακίνητα στην ΙΜΜΒ. Παράλληλα με την επιθυμία των μερών και την ανοχή της συμβολαιογράφου επιχειρούνται διαφορετικοί χαρακτηρισμοί στα συμβόλαια. Οι ευθύνες της ΚΕΔ είναι μεγάλες όπως και του εποπτεύοντος οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που βάσει της ΚΥΑ έπρεπε να παρακολουθεί την διαδικασία ανταλλαγών. Εάν αυτές γίνονταν με δημόσιο πλειστηριασμό, όπως αρχικά είχε προταθεί, δε θα οδηγούμασταν σε αυτήν την κατάσταση. Οι ευθύνες των συνυπογραφόντων υπουργών και υφυπουργών είναι ορατές, όπως και επίσης η κεντρική επι-

λογή της κυβέρνησης προς αυτές τις ανταλλαγές. Ευθύνη των μετέπειτα υπουργών υπάρχει και για το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν λάβει χώρα νέες εκτιμήσεις ώστε να διαπιστωθούν τυχόν υπερεκτιμήσεις ή υποτιμήσεις

Γ. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΡΙΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΧΡΙ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 4ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

α) Η μη αποστολή του φακέλου της δικογραφίας στην Βουλή:

Ήδη την προηγούμενη επιτροπή ταλάνισε εντόνως η απόφαση των εισαγγελικών λειτουργών κας Σωτηροπούλου και κ. Κολιούση να παραιτηθούν λόγω του γεγονότος ότι όπως κατήγγειλαν παρεμποδίστηκαν από τον τέως Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Σανιδά και τον προϊστάμενο τους κ. Καρούτσο να διαβιβάσουν το φάκελο της υπόθεσης στη Βουλή, καθώς κατά την κρίση τους τύγχαναν εφαρμογής τα άρθρα 85 και 86 Σ και το άρ. 4 του Ν.3126/03 και έπρεπε αμελλητί να διαβιβάσουν τα στοιχεία στη Βουλή, καθώς ενεπλέκονταν υπουργοί και υφυπουργοί. Κατά την εξέταση τους στην Εξεταστική Επιτροπή οι εν λόγω εισαγγελικοί λειτουργοί υποστήριξαν ότι και κατά την ένορκη εξέταση του στη μηνυτήρια αναφορά του προέδρου του ΛΑΟΣ κατά του κ. Σανιδά και του τότε υπουργού δικαιοσύνης κ. Χατζηγάκη για αυτήν την υπόθεση. **Σημειωτέον, εάν οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, που είχαν την κοινοβουλευτική δύναμη που απαιτεί ο νόμος ζητούσαν προκαταρκτική για την αναφερόμενη υπόθεση θα είχε έλθει το θέμα νωρίτερα στην Ολομέλεια της Βουλής και ενδεχομένως θα ήμασταν σε καλύτερη θέση.**

Ο τέως Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και ο προϊστάμενος της Εισαγγελίας Εφετών κ. Καρούτσος αρνήθηκαν την πίεση και υποστήριξαν ότι λειτούργησαν νομίμως στα πλαίσια της εγκυκλίου Λινού που επιτρέπει την αρχική αξιολόγηση. Μάλιστα ο κ. Σανιδάς κατέθεσε και δική του ομιλία σε ανύποπτο χρόνο που υποστήριζε αυτήν την πρακτική αλλά και ανάλογη βιβλιογραφία. Οι διατάξεις ωστόσο του Συντάγματος και του νόμου είναι τόσο ξεκάθαρες που κατά την άποψη μας δεν υπάρχει δυνατότητα διαφορετικού χειρισμού. Ο φάκελος έπρεπε να αποσταλεί στη Βουλή. **Άλλωστε ακόμη και εάν προσχωρήσουμε στην άποψη του κ. Σανιδά, πάλι υπήρχαν μετά από μια πρόχειρη αξιολόγηση στοιχεία ικανά έρευνας και αποστολής στη Βουλή, καθώς υπήρχαν υπογεγραμμένες ΥΑ και παραιτήρηση από έκδοση υπόθεσης κερδισμένης δίκης.**

Η δικαιοσύνη λοιπόν στη συγκεκριμένη περίπτωση κακώς δεν απέστειλε το φάκελο στη Βουλή με τη διαδικασία του ελέγχου για προκαταρκτική. Ο κ. Σανιδάς, ενώ είναι αυτός που ανασύρει την υπόθεση από το αρχείο, είναι ο ίδιος που εμμένει στη μη αποστολή του φακέλου. Δεν είναι θέμα θέθαια της παρούσας Επιτροπής να διαλευκάνει το θέμα της αποστολής του φακέλου, αλλά η χρονική ταχύτητα, η αλλαγή στάσης του κ. Καρούτσου που ενώ αρχικά (2/10/08) δεν επιθυμεί εμπλοκή στην ουσία και στη συνέχεια παραγγέλλει συνέχιση της προκαταρκτικής (12/10/08), η εμμονή του κ. Σανιδά και η κατάθεση των εισαγγελέων ότι ο υπουργός κ. Χατζηγάκης συμφωνούσε μαζί τους οπωσδήποτε μας προβληματίζουν για τη στάση της δικαιοσύνης και των εμπλεκόμενων

προσώπων.

Ωστόσο θα πρέπει να δηλώσουμε εξ αρχής ότι τελικά με άλλη διαδικασία, αυτή της ενημέρωσης, ο φάκελος έφθασε στη Βουλή και η **ΝΔ με τη στάση της να μην μπει στην Ολομέλεια για να ψηφίσει, με την ανοχή όλων των τότε βουλευτών και της σημερινής ηγεσίας της ευθύνεται για την όποια παραγραφή έχει επέλθει.**

6. Κατάθεση της κας Μαντέλη στην προηγούμενη εξεταστική επιτροπή:

Η κα Μαντέλη στο απολογητικό της υπόμνημα έχει μια σημαντική πληροφορία αναφορικά με την προηγούμενη κατάθεση της. Επικαλείται ότι πιέστηκε και καθοδηγήθηκε από το γραφείο του κ. Κοντού. Φυσικά η απολογία ενός κατηγορουμένου δεν αποτελεί θέσφατο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε όμως τα εξής δεδομένα. Μετά την κατάθεση της στην επιτροπή η κα Μαντέλη σε συνέντευξη της στο «Πρώτο Θέμα» στις 07.12.08 αναφέρεται ότι οι κκ Μπασιάκος και Κοντός την ανάγκασαν να προχωρήσει στις ανταλλαγές. Τότε ετέθη θέμα από την αντιπολίτευση να κληθεί η κα Μαντέλη να καταθέσει εκ νέου. Αντ' αυτού όμως ζητείται από τον τέως υπουργό στην κα Μαντέλη να διαψεύσει και μάλιστα, όπως αποδεικνύεται εξ εγγράφων αλλά και το αποδέχεται ο τέως υπουργός, ο δ/της του γραφείου του κ. Ιατρίδης υπογράφει ότι παρέλαβε το κείμενο της διάψευσης!!! και τηλεφωνεί ο κ. Κοντός στον πρόεδρο της επιτροπής κ. Μαρκογιαννάκη για να του αποστείλει τη διάψευση. Άσχετα με το τι ακριβώς έγινε και μόνο η εμπλοκή του τέως υπουργού σε διάψευση δηλώσεων που τον αφορούν συνιστά παρέμβαση στο έργο της Επιτροπής και εύλογα γεννά ερωτηματικά για το κατά πόσο η κατάθεση της κας Μαντέλη καθοδηγήθηκε.

Ο γράφων υπήρξε από τους πρώτους που αναφέρθηκε ότι οι ευεργετικές διατάξεις του νόμου Καστανίδη για τους μάρτυρες που θα κατονομάσουν πολιτικούς υπήρξε φωτογραφική για την περίπτωση Μαντέλη. Όταν όμως υπάρχει κατάθεση εγγράφων οπωσδήποτε η συμπεριφορά του κ. Κοντού γίνεται προβληματική. Δεν αναφερόμαστε σε όσα λέει και δεν αποδεικνύει εγγράφως η κα Μαντέλη (πχ τηλεφωνήματα, πίεση και φορτικότητα από κ. Μπασιάκο και γυναίκα του), που οπωσδήποτε έχουν την αξία τους, αλλά σε ότι φέρνει με πειστήρια που δεν μπορούν να αγνοηθούν και αποδεικνύουν πολιτική παρέμβαση.

γ. Φορολογικοί έλεγχοι και κίνηση των λογαριασμών:

Μέχρι το πέρας της προηγούμενης εξεταστικής δεν υπήρχε σαφή εικόνα για την κίνηση των λογαριασμών της IMMB, των εμπλεκόμενων προσώπων και φορολογικοί και οικονομικοί έλεγχοι στα στοιχεία αυτά. Το λυπηρό στην υπόθεση είναι ότι μέχρι και σήμερα δεν υπάρχει πλήρης εικόνα των λογαριασμών, ειδικά στο εξωτερικό, που δεν έχουμε καμία γνώση. Η κωλυσιεργία των ελεγκτικών μηχανισμών σε μια τέτοια υπόθεση είναι προκλητική, όπως επίσης και των οργάνων για τα κλιμάκια φορολογικού ελέγχου που επί κυβερνήσεως ΝΔ ουδέποτε δραστηριοποιήθηκαν. Η εικόνα που δίδεται είναι ότι ουσιαστικά από το πέρας της προηγούμενης εξεταστικής υπήρξε μια στασιμότητα σε όλα αυτά τα θέματα.

Από τους μέχρι στιγμής ελέγχους (γύρω στις 7.000 συναλλαγές) παρατηρούνται κάποιες προβληματικές συναλλαγές, που δίνουν την εικόνα μαύρου χρήματος.

Ωστόσο δεν προέκυψε μαύρο πολιτικό χρήμα, υπό την έννοια ότι δε διαπιστώθηκε αποστολή χρημάτων σε πολιτικούς. Αυτό είναι ιδιαίτερος σημαντικός, αλλά και προβληματικό για την όποια περαιτέρω αξιολόγηση, καθώς δε μπορούμε να ακολουθήσουμε επαρκώς το χρήμα λόγω της κωλυσιεργίας των μηχανισμών ελέγχου.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφέρουμε την περίπτωση του κ. Βουλγαράκη. Ο προβληματισμός που είχαμε εκφράσει στην προηγούμενη Επιτροπή αφορούσε στο μη έλεγχο των λογαριασμών του, γεγονός που γεννούσε απορίες. Από τον έλεγχο, ωστόσο, των ελεγκτών δεν προέκυψαν ύποπτα στοιχεία που να συνδέουν τους ελεγχόμενους λογαριασμούς του κ. Βουλγαράκη με κίνηση μαύρου χρήματος. Συνεπώς παρά τον όποιο ηθικό προβληματισμό, αλλά και την όποια πολιτική ευθύνη ότι η γυναίκα του κ. Βουλγαράκη έκανε όλα τα συμβόλαια, μέρος των οποίων υπήρξαν και προβληματικά σε θέματα που αφορούσαν τις αρμοδιότητες του τότε υπουργού πολιτισμού, δηλαδή τη μεταθίβαση αρχαιολογικών χώρων, δεν αποδεικνύεται κίνηση μαύρου πολιτικού χρήματος προς τον πρώην υπουργό, τουλάχιστον από τον μέχρι τώρα έλεγχο. Οπωσδήποτε ο έλεγχος πρέπει να συνεχιστεί αλλά τα μέχρι στιγμής στοιχεία δεν επαρκούν.

Από το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών της IMMB και κυρίως από την εμπλοκή της στην εταιρεία υπό την επωνυμία «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ» για την ανέγερση των κατοικιών στην Ραιδεστό κατέστη σαφής η επιχειρηματική δραστηριότητα της IMMB. Στόχος βέβαια της Επιτροπής και του πορίσματος δεν είναι να εξετάσει την επιχειρηματική αυτή δραστηριότητα αλλά μόνο στο βαθμό που συνδέεται με πολιτικά πρόσωπα. Υπό αυτήν και μόνο την έννοια εξετάζοντας την επιχειρηματική αυτή δραστηριότητα επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- Η IMMB ενώ έλαβε τα οικοπέδα στη Ραιδεστό σε προνομιακή τιμή από την ΚΕΔ εν συνεχεία με καθαρά προσηματισμό άγονο διαγωνισμό πώλησε τις εκτάσεις στην Ανθεμιάδα έναντι ποσού 16.000.000. Η ΑΝΘΕΜΙΑΣ ανήκει στον όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ σε ποσοστό 70% ενώ το 30% ανήκει στην κυπριακή εταιρεία ΡΑΣΑΝΤΕΛ (RASSADEL), που εκπροσωπείται από τον Άθω Κοιρανίδη συμφερόντων της IMMB. Στο δε όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ συμμετέχει η κυπριακή εταιρεία ΜΑΝΤΕΟΥΣ (MADEUS) με εκπρόσωπο τον Α. Κοιρανίδη, συμφερόντων και πάλι της IMMB. Συνεπώς ουσιαστικώς η IMMB μετέχει ως πωλητής των οικοπέδων αλλά και ως επενδυτής.

- Οι ανωτέρω εταιρείες έχουν λάβει δάνεια υπερόγκων ποσών από ελληνικές τράπεζες και επενδύουν χρηματικά ποσά σε διάφορα επενδυτικά προϊόντα. Τα δάνεια είναι ύψους άνω των 100.000.000 και στις κινήσεις των λογαριασμών παρατηρούνται και μη δικαιολογημένες συναλλαγές.

- Καθόλη τη διάρκεια των ανταλλαγών έχουν γίνει αναλήψεις από εκπροσώπους Ιερείς (Ευδόκιμο) αλλά και λοιπούς εκπροσώπους της IMMB (πχ δικηγόρος Χατζηαλεξάνδρου) πολλών εκατομμυρίων ευρώ σε ρευστό ή σε επιταγές που αγνοούμε την τύχη τους. Μέρος αυτών των αναλήψεων έγινε και μετά το ξέσπασμα του σκανδάλου (πχ 2.000.000 Ευρώ στις 11.09.08 από το λογαριασμό 5222-031970-343 της Εμπορικής Τράπεζας). Φαίνεται ότι είναι μαύρο χρήμα αλλά δε μπορούμε να ξέρουμε αν είναι και πολιτικό μαύρο χρήμα. Ειδικά για το ποσό των 2.000.000 ευρώ στις 11.09.08, φαίνεται πειστι-

κός ο ισχυρισμός της IMMB, ότι έκαναν αυτή τη μεγάλη ανάληψη προκειμένου να έχουν χρήματα για την κίνηση τους, καθώς ήταν γνωστό ότι θα γινόταν μπλοκάρισμα των λογαριασμών. Είναι λογικώς αδύνατον ενώ έχει ξεσπάσει το σκάνδαλο να επεδίωκε η IMMB ανάληψη τέτοιου ποσού για παράνομη δραστηριότητα.

- Το Ολυμπιακό Ακίνητο αντηλλάγη με την IMMB αφού είχε γίνει το μεγαλύτερο μέρος της ανταλλαγής της λιμνοθάλασσας και προκειμένου να το λάβει η IMMB επεστράφη μεγάλο μέρος των ακινήτων (95 στο σύνολο) που είχαν διατεθεί από το δημόσιο. Το Ολυμπιακό Ακίνητο είχε κτισθεί με δάνειο που είχε λάβει η ΚΕΔ ύψους 57.000.000 για τους Ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας το 2004. Το ΣΟΕ το εκτίμησε σε ποσό 39.500.000 (αντικειμενική 18.078.147). Μετά από ένα περίπου έτος η IMMB το πώλησε στην κυπριακή εταιρεία Νόλιντεν σε ποσό 41.000.000 φανερό τίμημα και 9.000.0000 κρυφό, όπως διαφαίνεται από το άνοιγμα του τραπεζικού λογαριασμού της IMMB (Λογαριασμός Όψεως 00236662421 Τράπεζας ΜΑΡΦΙΝ ΕΓΝΑΤΙΑ), το οποίο θεωρήθηκε ιδιότυπη δωρεά. Ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι μέχρι το πάγωμα των λογαριασμών, κίνηση αυτών των χρημάτων δεν υπήρξε και άρα δικαιολογημένα μπορούμε να υποθέσουμε ότι δεν αφορούσε μαύρο πολιτικό χρήμα. **Ενδιαφέρον για τα πεπραγμένα της κυβερνήσεως Σημίτη στα Ολυμπιακά έργα θα ήταν να εξεταστεί γιατί το ΟΑ στοίχησε υπέρογκα ενώ η αξία του υπήρξε προδήλως κατώτερη, αλλά δεν είναι θέμα της παρούσης έρευνας. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να τονιστεί ότι ο κ. Τσιτουριδής ως υπουργός αρνήθηκε να το παραδώσει και μετά την παραίτηση του παρεδόθη από τον αντικαταστάτη του κ. Μαγγίνα με τάχιστες διαδικασίες γεγονός που γεννά υπόνοιες για πολιτική ευθύνη.**

- Περαιτέρω ενδιαφέρον παρουσιάζουν κάποιες συναλλαγές με αγοροπωλησίες ακινήτων που κινούν υποψία, εάν όχι βεβαιότητα, ύπαρξης εικονικών συναλλαγών με δυνατότητα ύπαρξης μαύρου χρήματος. Έτσι στις 19.04.06 η Ρασαντέλ αγοράζει την εταιρεία Gerum στη Σερβία, η οποία είχε ένα ακίνητο έναντι ποσού 705.000 ευρώ και την πουλά στις 07.05.08 έναντι ποσού 2.450.000 ευρώ. Παράλληλα οι εταιρείες του Πάπιστα προβαίνουν σε σχεδόν βέβαιες εικονικές αγοροπωλησίες την ίδια ημέρα με διαφορετικό τίμημα. Δηλαδή στις 2 Απριλίου 2008 το πρώι ο κ. Παπαϊωάννου αγοράζει ακίνητο στην Καλαμαριά έναντι ποσού 3.600.000 και το πουλά την ίδια μέρα το βράδυ σε εταιρία συμφερόντων ΠΑΠΙΣΤΑ έναντι 6.759.000. Στις 16 Οκτωβρίου 2007 πάλι ο κ. Παπαϊωάννου αγοράζει ακίνητο 5.460.000 ευρώ και αμέσως μετά την ίδια ημέρα το πουλά σε εταιρία συμφερόντων ΠΑΠΙΣΤΑ έναντι ποσού 9.350.000 ευρώ (αύξηση 75%). Ενδιαφέρον εδώ παρουσιάζει ότι και η πρώτη και η δεύτερη αγοροπωλησία πληρώθηκε από την εταιρεία του ΠΑΠΙΣΤΑ.

- Σε αυτό το σημείο ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση της υπεράκτιας εταιρίας με την επωνυμία TORCASO. Η συγκεκριμένη εταιρία προβαίνει σε πωλήσεις στην IMMB ακινήτου μεγάλου ποσού το 2006. Η ίδια εταιρία φέρεται ότι έχει και εμπλοκή σε ακίνητο το 2001 που μετέπειτα αγόρασε ο πρώην υπουργός κ. Τσοχατζόπουλος. Το συγκεκριμένο θέμα δε μπόρεσε λόγω χρονικού περιορισμού να ελεγχθεί η επιτροπή μας και πρέπει να ελεγχθεί οπωσδήποτε εάν γίνει προκαταρκτική ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο (πχ Επιτροπή Θεσμών και Διαφά-

νειας). Το σημαντικό στην υπόθεση είναι ότι από την εξέταση του φερόμενου ως ιδιοκτήτη της εταιρίας κ. Σαχπατζίδη προκύπτει με σχεδόν βεβαιότητα ότι ο συγκεκριμένος κύριος δεν έχει σχέση με την ιδιοκτησία της εταιρίας και καλύπτει τον πραγματικό ιδιοκτήτη. Με δεδομένο μάλιστα ότι τα πρόσωπα της εταιρίας εμφανίζονται κοινά ήδη από το 1999 έως το 2007 που έπαψε τη λειτουργία της η εταιρία, με ασφάλεια μπορούμε να υποθέσουμε ότι ο κ. Σαχπατζίδης δεν αγόρασε ποτέ την εταιρία και καλύπτει τον πραγματικό ιδιοκτήτη που είναι ο ίδιος από το 1999 μέχρι το κλείσιμο. Προφανώς κάτι τέτοιο δε σημαίνει ότι ο ιδιοκτήτης είναι ή τον ξέρει ο κ. Τσοχατζόπουλος ή άλλο πολιτικό πρόσωπο και θα ήταν ανεύθυνο να υποστηρίζαμε σε αυτή τη φάση κάτι τέτοιο, αλλά οπωσδήποτε είναι ένα θέμα που πρέπει να εξεταστεί σε βάθος καθώς ο πραγματικός ιδιοκτήτης αυτής της εταιρίας φαίνεται να έχει κεντρικό ρόλο.

Ενώ λοιπόν παρατηρείται ενδιαφέρον στις κινήσεις των λογαριασμών για τυχόν ύπαρξη μαύρου χρήματος δεν υπάρχει σύνδεση με ύπαρξη μαύρου πολιτικού χρήματος. Ωστόσο η κωλυσιεργία των ελεγκτικών μηχανισμών τόσο για την κίνηση των λογαριασμών, ειδικά στο εξωτερικό, όσο και στους φορολογικούς ελέγχους είναι χαρακτηριστική και θαρύνει την πολιτική ηγεσία που δεν επεδίωξε την επίσπευση τους. Χαρακτηριστικό είναι ότι η πρώτη κυβέρνηση δεν ενεργοποίησε ποτέ κλιμάκια φορολογικού ελέγχου.

δ) Αποδοχή Γνωμοδότησεως 312/09 από τον υπουργό κ. Παπαθανασίου:

Στις 09.12.09 η IMMB απέστειλε επιστολή προς τον υπουργό Οικονομίας κ. Αλογοσκούφη με συνολική πρόταση διευθέτησης του ζητήματος των ανταλλαγών. Σε αυτήν την επιστολή που συνοδευόταν από πρόταση των πληρεξουσίων δικηγόρων ως δυνατότητα επιστροφής των ακινήτων παρουσιαζόταν η εξής: α) Όσα ακίνητα κατείχε η IMMB τα επέστρεφε στο δημόσιο με αντίστοιχη κατάργηση των οικείων συμβολαίων. β) Όσα ακίνητα είχαν πουληθεί σε τρίτους θα λάμβανε το δημόσιο το τίμημα, εκτός εάν οι τρίτοι δέχονταν να παραδώσουν τα ακίνητα και να λάβουν το τίμημα από την IMMB. γ) Σε όσα ακίνητα εκτελούνταν οικοδομικές εργασίες με το σύστημα της αντιπαροχής και η IMMB ήταν δικαιούχος, θα υπεισερχόταν το δημόσιο σε αυτά τα δικαιώματα της IMMB. Με αυτόν τον τρόπο θα έληγε το πρόβλημα των ανταλλαγών και θα έμενε ανοικτό το θέμα της κυριότητας της λίμνης και των παρόχθιων εκτάσεων.

Η εν λόγω πρόταση εδόθη στο ΝΣΚ (με πρόεδρο τον κ. Τζεφεράκο και εισηγητές τους κκ. Αναστασόπουλο και Χειμώνα) για πρόταση γνωμοδότησης και εξεδόθη η υπ. αριθμ. 312/2009 γνωμοδότηση. Η γνωμοδότηση αυτή αποδεχόταν, κατά πλειοψηφία, εν μέρει την πρόταση αναφορικά μόνο με τα ακίνητα που κατείχε η IMMB ή τρίτοι που δέχονταν να επιστρέψουν, ενώ την απέρριπτε αναφορικά με τη δυνατότητα απόδοσης τιμήματος ή δυνατότητας να υπεισέλθει το δημόσιο στα δικαιώματα της IMMB. Η γνωμοδότηση μάλιστα έθετε μια σειρά από όρους που θα έμπαιναν στα συμβόλαια για την προστασία του δημοσίου, όπου ρητώς η IMMB παραιτούταν από δυνατότητα ανάκλησης των συμβολαίων, δεν απαιτούσε από το δημόσιο αναγνώριση δικαιώματος στη λίμνη, το δημόσιο δήλωνε ρητά ότι η IMMB δεν έλκει κανένα δικαίωμα στη λίμνη κα.

Στην εν λόγω γνωμοδότηση υπήρξε μειοψηφία δύο Συμβούλων (κκ Γεωργακόπουλος και Κιούσης) που θεωρούσαν ότι δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα και το δημόσιο όφειλε να κινηθεί δικαστικώς για όλα τα ακίνητα. Μάλιστα στη θέση της μειοψηφίας προσεχώρησε και ο Σύμβουλος που έχει εκπροσωπήσει το δημόσιο στην πρωτόδικη κερδισμένη δίκη της Ροδόπης κ. Χειμώνας. Ο λόγος που προσεχώρησε όμως δεν ήταν ότι απέκλειε τη δυνατότητα του εν μέρει συμβιβασμού, αλλά θεωρούσε ότι η γνωμοδότηση στο ιστορικό της θα πρέπει να αναφέρεται στους λόγους που οι προηγούμενες γνωμοδοτήσεις των γνωμοδοτικών κακώς ενέκριναν την κυριότητα της λίμνης στην IMMB, ώστε να έχει το δημόσιο πειστικά επιχειρήματα στις νεώτερες δίκες με την IMMB. **Μάλιστα ο συγκεκριμένος σύμβουλος εξέφρασε και τον προβληματισμό του για τυχόν δικαιώματα καλοπίστων τρίτων.**

Η αναφερόμενη γνωμοδότηση που τελικώς, μετά από αρκετές διαβουλεύσεις, ανταλλαγή σημειωμάτων από τον πρόεδρο και τους εισηγητές και ανταλλαγή απόψεων, εξεδόθη στις 29.06.09 έγινε αποδεκτή στις 04.09.09 και απεστάλη στην υπηρεσία στις 02.10.09 (δύο ημέρες πριν τις εκλογές). Η αποδοχή αυτή υπήρξε ορθή κατά την άποψη του γράφοντος από τον τότε υπουργό κ. Παπαθανασίου, αλλά θέβαια σε ένδειξη μιας ακόμη αναβλητικότητας της προηγούμενης κυβέρνησης εστάλη στις υπηρεσίες 2 ημέρες πριν τις εκλογές. Την ορθότητα αυτής της θέσης θα αναπτύξουμε στο επόμενο κεφάλαιο.

Σε αυτό το σημείο πρέπει ωστόσο να αναφερθεί ότι το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων μετά από έγγραφο του τότε υφυπουργού Οικονομίας κ. Μπέζα κλήθηκε με βάσει των νεωτέρων στοιχείων να κρίνει εκ νέου για την κυριότητα. Το Γνωμοδοτικό με την υπ. αριθμ. 13/2009 γνωμοδότηση του που έγινε αποδεκτή από τον υφυπουργό με την υπ. αριθμ. 1080583/4256/ Α0010/5.8.09 ΥΑ γνωμοδότησε ότι αδυνατεί να γνωμοδοτήσει, επειδή συντρέχει δικαστική αμφισβήτηση.

Σημειωτέον εάν γνωμοδοτούσε κατά τον ίδιο τρόπο και το γνωμοδοτικό που έκρινε την αίτηση για επανεξέταση του Φωτιάδη δε θα είχε παραχωρηθεί οριστικά η λίμνη στην IMMB και δε θα είχε παραιτηθεί το δημόσιο από την κερδισμένη υπόθεση. Αυτό επιτείνει την ευθύνη όσων εξέδωσαν την γνωμοδότηση και του υφυπουργού που την απεδέχθη.

2. ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 4ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Μετά τις εκλογές της 4ης Οκτωβρίου 2010 ανέλαβε υπουργός Οικονομίας ο κ. Παπακωνσταντίνου. Ο κ. Παπακωνσταντίνου δεν είχε κινηθεί σε κάποια ουσιαστική ενέργεια μέχρι την απόφαση για την έναρξη των εργασιών της παρούσας Επιτροπής πλην της διαδικασίας της λήψης ενημέρωσης. Στις 12.02.10 (4 μήνες μετά τις εκλογές) τελικώς ο υπουργός ανέκαλεσε την αποδοχή της υπ. αριθμ. 312/09 γνωμοδότησεως του ΝΣΚ και επέλεξε την πλήρη δικαστική σύγκρουση με την IMMB, καθώς με παραγγελία του στον Πρόεδρο του ΝΣΚ ζήτησε τη συγκρότηση ομάδας εργασίας με τη συμμετοχή του κ. Χειμώνα που θα αποφασίσει τις απαιτούμενες δικαστικές ενέργειες, ενώ παράλληλα ζητήθηκε η συνδρομή όλων διοικητικών υπηρεσιών προς αυτήν την κατεύθυνση. Η ανάκληση της ΥΑ και η επιλογή της μη συμβιβαστικής επίλυσης του θέματος των ανταλλαγών συνιστούν κατά την άποψη μας **λανθασμένη νομική και πολιτική επιλογή που μπορεί να οδηγή-**

σει σε ζημία του δημόσιου για τους ακόλουθους λόγους:

1. Δόθηκε η δυνατότητα στο ελληνικό δημόσιο να επαφέρεται τα πράγματα στην προηγούμενη κατάσταση, δηλαδή: να έχουν ακυρωθεί όλες οι ανταλλαγές και να μείνει ανοικτό το θέμα της κυριότητας της λίμνης στην οποία το δημόσιο έχει ήδη κερδισμένη πρωτόδικη απόφαση. Αυτό θα σήμαινε την ύπαρξη μόνο μίας δικαστικής εμπλοκής στην οποία υπάρχει ήδη κερδισμένη απόφαση. Το δημόσιο απεμπόλησε αυτή τη δυνατότητα.

2. Το ΠΑΣΟΚ είχε ως σημαία ότι από τις ανταλλαγές το δημόσιο ζημιώθηκε σχεδόν 1.000.000.000 ευρώ (νούμερο αμφίβολο και έωλο). Δόθηκε λοιπόν η δυνατότητα στο δημόσιο να άρει αναίμακτα την όποια ζημία από τις ανταλλαγές. **Τώρα θα πρέπει να διεκδικήσει τα πάντα δικαστικώς το δημόσιο με κίνδυνο, εάν η IMMB κερδίσει την κυριότητα να ισχύουν ως ισχυρές και οι ανταλλαγές.**

3. Σημειωτέον το δημόσιο έχει στα χέρια του μόνο μια κερδισμένη πρωτόδικη απόφαση. Δε μπορούμε να προκαταβάλουμε τις αποφάσεις του Εφετείου και του ΑΠ. Στη θεωρία έχουν αναπτυχθεί αντικρουόμενες θέσεις τόσο υπέρ του δημοσίου (γνωμοδότηση καθηγητή Σταθόπουλου), όσο και υπέρ της IMMB (γνωμοδοτήσεις καθηγητών Σπυριδάκη και Κονοιδήρη). Η IMMB έχει μάλιστα στα χέρια της βεβαίωση του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών ότι τα Χρυσόβουλα είναι αυθεντικά. **Αποψη μας είναι ότι η κυριότητα της λίμνης ανήκει στο δημόσιο αλλά εν τέλει κάτι τέτοιο θα κριθεί από τα δικαστήρια και υπάρχουν εκατέρωθεν επιχειρήματα.**

4. Επιπλέον δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι υπάρχουν τέσσερις ΥΑ (μία του Δρυ, δύο του Φωτιάδη και μία του Δούκα) που με νομικά επιχειρήματα δικαιώνουν την IMMB. Μπορεί να έχουν ανακληθεί αλλά οπωσδήποτε η IMMB θα τις επικαλεστεί ως εξώδικες ομολογίες. Όταν μάλιστα η ανάκληση γίνεται μετά από εννέα, έξι, πέντε και τέσσερα έτη αντίστοιχα δημιουργούν μεγάλο πρόβλημα στην υπεράσπιση του δημοσίου, αναφορικά με τη χρηστή διοίκηση, ιδίως σε πιθανή προσφυγή στο ΕΔΔΑ. Πως θα πείσει το ΕΔΔΑ η ελληνική πλευρά όταν θα έχει τέσσερις εξώδικες ομολογίες και ανάκληση μετά από πολλά έτη;

5. Η όποια συμβιβαστική επίλυση θα γινόταν με τέτοιο τρόπο που δε θα απεμπολούσε δικαιώματα το δημόσιο τόσο σε αστικές όσο και σε ποινικές διαδικασίες, ενώ υπήρχαν και αυστηροί όροι στα συμβόλαια. Δε σημαίνει ότι η IMMB θα αποδεχόταν τους όρους με βεβαιότητα, αλλά η θέση αδυναμίας που βρίσκεται τόσο σε νομικό όσο και σε επικοινωνιακό επίπεδο θα την υποχρέωνε να ενδώσει.

6. Θα μπορούσε το δημόσιο άμεσα να λάβει πίσω το μεγαλύτερο μέρος των ακινήτων και δή το ΟΑ που ρημάζει και να αξιοποιούσε την περιουσία του. Τώρα οφείλει να περιμένει επίπονους δικαστικούς αγώνες. Ειδικά για το ΟΑ θα ήταν ωφελιμότερο ενδεχομένως να αποδεχθούμε το τίμημα, καθώς ήδη η αξία του έχει ελαχιστοποιηθεί. Επιλέγει το δημόσιο μία διαδικασία που με μαθηματική ακρίβεια κανένας δικηγόρος δε θα πρότεινε στον εντολέα του εάν ήταν ιδιώτης.

7. Ο κίνδυνος αυτής της επιλογής είναι μια τυχόν νίκη της IMMB στο δικαστήριο της κυριότητας να ισχυροποιήσει τις ανταλλαγές. Εάν αυτές οικειοθελώς έχουν διαρρηχθεί, τότε και μια νίκη της IMMB στην κυριότητα της λίμνης, πράγμα απευκταίο, δε θα σημάνει τίποτα για το δημόσιο καθώς η λίμνη ως κοινόχρηστο πράγμα δε μπορεί

να τύχει εκμετάλλευσης πέρα του κοινόχρηστου ρόλου της (βλέπε και ΝΣΚ 111/2000), η οποία προστατεύεται μάλιστα από αυστηρές συνθήκες.

8. Άλλωστε οι ακτήμονες, καθώς υπάρχει εποικιστική πράξη, δεν κινδυνεύουν να απολέσουν τα δικαιώματα τους.

9. Ενδεχομένως ακόμη και πρόταση του ΝΣΚ ήταν δειλή υπό το φόβο της κοινής γνώμης και πιθανόν το συμφέρον του δημοσίου θα ήταν να εξετάσει την περίπτωση να δεχθεί και τίμημα για ακίνητα που πουλήθηκαν εάν καλύπτει την αξία των ακινήτων ή το να υπεισέλθει το δημόσιο σε δικαιώματα της IMMB όπου ανεγείρονται οικοδομές, εάν αυτό είναι οικονομικά συμφέρον.

Η νέα λοιπόν ηγεσία του υπουργείου επιλέγοντας την ευθεία ρήξη θέτει σε κίνδυνο το συμφέρον του δημοσίου. Θεωρώ ότι η επιλογή αυτή υπαγορεύτηκε κυρίως από την κοινή γνώμη και επικοινωνιακούς όρους που δεν επιθυμούν καμία συζήτηση για συμβιβαστική επίλυση και όχι από νομική επεξεργασία. Πολύ φοβόμαστε ότι το ΠΑΣΟΚ για κομματικό όφελος δεν επιλέγει τη διαδικασία άρσης των συνεπειών των ανταλλαγών εξωδικαστικά. Ευελπιστούμε ότι το δημόσιο θα δικαιωθεί για την επιλογή του. Ωστόσο ήδη από αυτό το σημείο επισημαίνουμε τον λανθασμένο χειρισμό που μπορεί να οδηγήσει σε οριστική απώλεια των ανταλλαγόντων ή στην καλύτερη περίπτωση σε μια δικαστική περιπέτεια που θα διαρκέσει πολλά έτη και για όλο αυτό το διάστημα το δημόσιο θα βλέπει την περιουσία του να διαλύεται και να μην μπορεί να την αξιοποιήσει. Μια πολιτική ηγεσία δεν πρέπει να σέρνεται από την επικαιρότητα, αλλά ρεαλιστικά να επιδιώκει το καλύτερο δυνατό όφελος για τον δημόσιο πλούτο. Υπό αυτήν την έννοια μπορούσε σήμερα το δημόσιο να λάβει το μεγαλύτερο μέρος των ακινήτων πίσω, να έχει περιορίσει τη ζημία του και να μένει μόνο το θέμα της κυριότητας της Βιστωνίδας προς ρύθμιση με ήδη κερδισμένη πρωτόδικη απόφαση.

Περαιτέρω οφείλουμε να επισημάνουμε και κάποιες ακόμη κωλυσιεργίες την νέας κυβέρνησης αναφορικά με ελέγχους και εκτιμήσεις που ακολουθούν τις καθυστερήσεις της προηγούμενης κυβέρνησης. Ενδεχομένως η νέα κυβέρνηση επικαλεστεί ότι προτεραιότητα της υπήρξε η οικονομική κρίση. Δε θα πρέπει να ξεχνάμε όμως ότι είναι μια κυβέρνηση που ήδη έχει συμπληρώσει οκτώ μήνες διακυβέρνηση και δεν έχει πράξει κάτι ουσιαστικό για μια υπόθεση που την έφερε στην κυβέρνηση και πολλοί από τους σημερινούς υπουργούς «εξαργύρωσαν», υπό την έννοια της επιβράβευσης, τον υπουργικό τους θώκο με τη συμμετοχή τους στην προηγούμενη εξεταστική επιτροπή. Οι καθυστερήσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. Μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει οι απαιτούμενοι φορολογικοί έλεγχοι στην IMMB και δεν έχουμε πλήρη εικόνα των λογαριασμών. Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί δεν έχουν λειτουργήσει και το εποπτεύον υπουργείο δεν έχει πράξει τα δέοντα.

2. Μέχρι σήμερα το δημόσιο δεν έχει προβεί σε επανεκτίμηση ή μάλλον ορθή εκτίμηση της λίμνης και των ανταλλαγόντων ακινήτων. Το ΠΑΣΟΚ αυθαίρετα θεωρεί ότι η ζημία από τις ανταλλαγές φθάνει το 1.000.000.000 ευρώ και δεν έχει προβεί σε καμία πραγματογνωμοσύνη για να ξέρουμε τις αξίες των ανταλλαγόντων για να προσδιορί-

σουμε την όποια ζημιά. Δηλαδή θα πάμε σε δικαστήρια και η IMMB θα έχει ενδεχομένως εκτιμήσεις ξένων οίκων και εμείς θα μιλάμε μπακαλίστικα κατά προσέγγιση. Πρόκειται για μια βαρυτάτη αμέλεια που εκθέτει το κράτος.

Συνεπώς θαρύνεται το υπουργείο Οικονομίας και η σημερινή κυβέρνηση, όπως και η προηγούμενη, με ευθύνη λόγω της κωλυσιεργίας των ελεγκτικών μηχανισμών και τη μη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης αναφορικά με τις αξίες των ακινήτων και την όποια ζημιά του δημοσίου. Εάν σε αυτό προστεθεί και η μη αποδοχή της γνωμοδότησης διαφαίνεται ότι η νέα κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μέχρι σήμερα ουδέν ουσιαστικό έχει πράξει για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

Δ. ΕΥΘΥΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Από την ανωτέρω ανάλυση προκύπτουν σαφέστερες ευθύνες εμπλεκόμενων πολιτικών προσώπων, τις οποίες ήδη από τις προηγούμενες πορισματικές μας θέσεις είχαμε καταλογίσει:

i. Σαφέστερες ευθύνες προκύπτουν στη διακυβέρνηση ΠΑΣΟΚ αναφορικά με τις τρεις ΥΑ. Η ΥΑ Δρυ άνοιξε το δρόμο για τη διευθέτηση του θέματος όχι σε δικαστικό αλλά σε διοικητικό επίπεδο, οι δε ΥΑ Φωτιάδη, ο οποίος φέρει πολύ μεγαλύτερη ευθύνη από τον προκάτοχο του, ολοκλήρωσαν τη διαδικασία και παρέδωσαν την κυριότητα της λιμνοθάλασσας στην IMMB με τη διοικητική αναγνώριση. Η όποια αίτηση για επανεξέταση γίνεται εμφανώς προσχηματικά και για αυτό το λόγο δε συγκαλείται το γνωμοδοτικό για όσο διάστημα κυβερνά το ΠΑΣΟΚ, ούτε ανακαλούνται οι βλαπτικές για το δημόσιο ΥΑ. Συνεπώς οι δύο υπογράφοντες υπουργοί του ΠΑΣΟΚ κ. Δρυς και κυρίως ο κ. Φωτιάδης με τις ΥΑ έβλαψαν το δημόσιο. Ευθύνη φέρει όμως και το σύνολο της τότε κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, καθώς η χρονική αυτή διάρκεια των πράξεων από το 1998 (και ωριότερα) έως το 2004 καταδεικνύει πιθανότητα ύπαρξης κεντρικού σχεδιασμού και σε εκείνο το χρονικό σημείο. Ο έλεγχος μάλιστα της TORCASO είναι επιτακτικός και μπορεί να αναδείξει και άλλες πτυχές. Πρέπει παράλληλα να ελεγχθεί και το θέμα που εσχάτως προέκυψε με τη συμμετοχή του νυν γγ του ΠΑΣΟΚ κ. Ξυνίδη στον αποχαρκτηρισμό εκτάσεως της νησίδας το 2001 για το οποίο η Επιτροπή μας δεν είχε χρόνο να τοποθετηθεί. Η εμπλοκή ωστόσο αυτή ενδυναμώνει την πεποίθησή μας για τις ευθύνες των υπογράφωντων υφυπουργών του ΠΑΣΟΚ, καθώς οι πράξεις τους είχαν και διοικητικές συνέπειες.

ii. Σαφέστερες ευθύνες προκύπτουν στη διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αναφορικά με την πλήρη παράδοση της λιμνοθάλασσας και τις ανταλλαγές. Η ΥΑ Δούκα που αποφασίζει ότι δε συντρέχει λόγος επανεξέτασης και η συναίνεση σε παραίτηση από κερδισμένη απόφαση έβλαψαν τα συμφέροντα του δημοσίου και συνιστούν θαρύτατη πολιτική ευθύνη για τον υπογράφοντα.

iii. Σαφέστερες είναι και οι ευθύνες των υπουργών και υφυπουργών στις ΥΑ των ανταλλαγών και δη των υπουργών και υφυπουργών κκ. Δούκα, Κοντού και Μπασιάκου καθώς κακώς έγιναν οι ανταλλαγές, αφού επρόκειτο για κοινόχρηστο πράγμα, αλλά και σε κάθε περίπτωση δεν προτιμήθηκε ο δημόσιος διαγωνισμός και δεν ελέγχθηκε η ΚΕΔ με αποτέλεσμα να αλωνίζουν οι εκπρόσωποι της

IMMB κατά τη διάρκεια των ανταλλαγών. Οι ανταλλαγές δεν έπρεπε να λάβουν χώρα διότι η IMMB ακόμη και εάν διατηρούσε την κυριότητα της Βιστωνίδας λόγω του κοινοχρήστου χαρακτήρα θα τύχαινε περιορισμένης αξιοποίησης χωρίς να θίγονται οι ακτήμονες. Η υπογραφή μάλιστα του δ/ντη του γραφείου του κ. Κοντού στο κείμενο διάψευσης της κας Μαντέλη δημιουργεί υπόνοιες τυχόν ποδηγέτησης των εργασιών της προηγούμενης Επιτροπής.

iv. Συλλήβδην δε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και το γραφείο του Πρωθυπουργού βαρύνονται με ευθύνες τουλάχιστον από τον Δεκέμβριο του 2005 που ο Νομάρχης Ψωμιάδης με εναργή και υπεύθυνο τρόπο ενημερώνει το γραφείο του Πρωθυπουργού και σχεδόν όλη την κυβέρνηση για το σκάνδαλο και ουδείς έπραξε τα απαιτούμενα για να το αποτρέψει. Η κατάθεση του κ. Δούκα για το τηλεφώνημα που δέχθηκε σε κρίσιμο χρόνο από τον κ. Αγγέλου για να θέσει τα θέματα της IMMB σε προτεραιότητα καταδεικνύει με εναργή τρόπο την εμπλοκή και τον κεντρικό ρόλο του Μεγάρου Μαξίμου. Ουσιαστικώς οι εμπλεκόμενοι υπουργοί κλήθηκαν να υλοποιήσουν τις αποφάσεις του Μεγάρου Μαξίμου για την εξυπηρέτηση της IMMB. Ο πρώην Πρωθυπουργός επομένως πρέπει να μας καταθέσει τι γνώριζε και για ποιο λόγο υπήρξαν οι πράξεις (πίεση σε υπουργούς) και οι παραλήψεις (αγνόηση επιστολής Ψωμιάδη) του Μεγάρου Μαξίμου. Πρέπει να γνωρίζουμε εάν η πρωτοβουλία άνηκε στον κ. Αγγέλου, Ρουσόπουλο ή σε κεντρική κυβερνητική απόφαση για να καταλογίσουμε και τις αντίστοιχες ευθύνες. Απορούμε για ποιο λόγο η σημερινή κυβέρνηση απέρριψε το αίτημα μας για κλήση του πρώην Πρωθυπουργού.

v. Παράλληλα συλλήβδην ευθύνη έχει η κυβέρνηση της ΝΔ που δεν προσήλθε στη συζήτηση για την σύσταση προκαρκτικής επιτροπής. Η απουσία αυτή της ΝΔ ενδεχομένως οδήγησε στην αδυναμία περαιτέρω ποινικής διερεύνησης της υποθέσεως λόγω εξάλειψης του αξιοποίνου.

vi. Ευθύνη της νέας κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, όπως και της ΝΔ γεννάται διότι μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει οι απαιτούμενες ενέργειες, δεν έχουν υλοποιηθεί οι έλεγχοι και δεν υπάρχουν οι εκτιμήσεις των ανταλλαγέντων ακινήτων και της λίμνης. Η ανάκληση της αποδοχής υπ. αριθμ. 312/09 γνωμοδότησης του ΝΣΚ από τον υπουργό κ. Παπακωνσταντίνου αποτελεί λανθασμένη ενέργεια που ενδεχομένως θάλει σε μεγάλες περιπέτειες το δημόσιο, καθώς ακόμη και στην καλύτερη εξέλιξη, μετά την ανάκληση της αποδοχής της γνωμοδότησης, θα κερδίσουμε δικαστικώς ότι μπορούσαμε να έχουμε λάβει εξωδικαστικώς. Η συγκεκριμένη ενέργεια του υπουργού οπωσδήποτε θα κριθεί από τον μελλοντικό νομοθέτη, ωστόσο αισθανόμαστε την ανάγκη εγκαίρως να επισημάνουμε τους κινδύνους αυτής της απόφασης του υπουργού.

vii. Οι ανωτέρω ευθύνες i έως iii αλλά και ενδεχομένως η υπ. αριθμ. iv γεννούν έντονο προβληματισμό και για ανάγκη τυχόν διερεύνησης σε ποινικό επίπεδο των πράξεων και παραλήψεων. Δυστυχώς το αυστηρό πλαίσιο του Συντάγματος αναφορικώς με την εξάλειψη του αξιο-

ποιίνου και την αδυναμία κίνησης της ποινικής δίωξης μετά το πέρας της 8 τακτική συνόδου δημιουργούν εντόνους προβληματισμούς ότι τα ανωτέρω αδικήματα δε μπορούν να τύχουν δικαστικής διερεύνησης. Τα αυστηρά πλαίσια που ψήφισαν ΠΑΣΟΚ και ΝΔ για να προστατεύσουν τους υπουργούς τους δε μας αφήνουν ιδιαίτερα περιθώρια ελπίδας, ότι υπάρχει δυνατότητα ποινικής διερεύνησης για το σύνολο των πράξεων. Δεν είναι βέβαια θέμα της εξεταστικής να αποφανθεί για τυχόν ποινική διερεύνηση ή παραγραφή, οφείλουμε όμως να καταγγείλουμε τα δύο μεγάλα κόμματα, ότι θα ευθύνονται για τις συνέπειες της τυχόν εξαίλειψης του αξιοποιήσιμου.

Ε. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

i. Η όλη υπόθεση σε καμία περίπτωση δε συνδέεται ούτε οφείλεται στη στενή σχέση που έχει το Κράτος με την Εκκλησία. Μέρος της ιδεολογίας της αριστεράς επιθυμεί εκμεταλλευόμενη αυτό το σκάνδαλο να ζητήσει εκ νέου το διαχωρισμό Κράτους – Εκκλησίας. Το σκάνδαλο θα είχε εξελιχθεί με την ίδια και ακόμη μεγαλύτερη άνεση εάν η IMMB ήταν ιδιώτης. Τώρα τουλάχιστον ως ΝΠΔΔ έχουμε τη δυνατότητα στα πλαίσια των ελεγκτικών μηχανισμών του ευρύτερου δημόσιου να παρατηρήσουμε ορθότερα την όλη διαδικασία. Είναι αφέλεια ή σκόπιμο ψεύδος κάποιοι να επιδιώκουν να συνδέσουν το όλο σκάνδαλο με τη στενή σχέση που έχει και πρέπει να έχει το Ελληνικό Κράτος με την Χριστιανική Ορθόδοξη Εκκλησία. Η προσπάθεια υποτίμησης του θεσμικού ρόλου της Εκκλησίας και των Ιερών Μονών του Αγίου Όρους για μικροκομματικά οφέλη ρητώς καταδικάζεται από τον ΛΑ.Ο.Σ.

ii. Προς αυτήν την κατεύθυνση αποτελεί απλοϊκή και επικίνδυνη τάση που εκδηλώθηκε εντόνως και στα ΜΜΕ και στους χώρους του Κοινοβουλίου η προσπάθεια απαξίωσης των Χρυσοβούλων. Πρόκειται για εθνικώς επιζήμια και νομικώς ανόητη προσέγγιση καθώς η τυχόν αμφισβήτηση από την πλευρά της Ελλάδος θα θέσει εν αμφιβόλω την ύπαρξη και περιουσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως και του Πατριαρχείου των Ιεροσολύμων. Δημοσιογράφοι δύνανται να εκφράζουν τέτοιες ανεύθυνες προσεγγίσεις, όχι όμως υπεύθυνα πολιτικά κόμματα. **Γενικότερα ο όλος χειρισμός της υπόθεσης πρέπει να γίνει με προσεκτικό τρόπο, τόσο σε πολιτικό, όσο και σε δικαστικό επίπεδο, ώστε να μη δοθεί η δυνατότητα σε «γείτονες» να αμφισβητήσουν κεκτημένα δικαιώματα.**

iii. Το όλο θέμα ενέχει έντονους νομικούς προβληματισμούς που δε μπορούν να αντιμετωπιστούν με λαϊκίστικες προσεγγίσεις. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της πρότασης του ΠΑΣΟΚ για νομοθετική ρύθμιση του θέματος. Η πρόταση αυτή έγινε όταν το ΠΑΣΟΚ ήταν αντιπολίτευση. Ευτυχώς που ως κυβέρνηση αντελήφθη ότι η νομική αυτή του ανοησία δε θα μπορούσε να έχει έρεισμα στο νομικό μας πολιτισμό και δεν επανήλθε. Αλήθεια πως θα μπορούσε σε μια ευνομούμενη πολιτεία να καταργούνται συμβόλαια με νόμους.

iv. **Έντονο νομικό θέμα θα αντιμετωπίσουμε αναφορικά με το εάν στοιχειοθετείται ζημία του δημοσίου. Η Μονή είναι ΝΠΔΔ και θα επικαλεστεί ότι δεν υπάρχει**

ζημία καθώς το δημόσιο έστω και λανθασμένα δε μεταβίβασε σε ιδιώτη αλλά στο δημόσιο (για την ακρίβεια το στενό δημόσιο στο ευρύ). Πχ στο παρελθόν το δημόσιο μεταβίβαζε εκτάσεις στους ΟΤΑ (πχ στρατόπεδα) και ουδέποτε τέθηκε θέμα ζημίας του δημοσίου. Ο νομικός αυτός ισχυρισμός είναι σοβαρός και πρέπει να τύχει κατάλληλης νομικής αντιμετώπισης, διαφορετικά κινδυνεύει η όλη στοιχειοθέτηση της υποθέσεως.

v. Λόγω ακριβώς των δύσκολων νομικών θεμάτων αναφορικά με την κυριότητα θα έπρεπε να είχε λήξει συμβιβαστικά το θέμα των ανταλλαγών, αφού υπήρξε η δυνατότητα. Η ζημία που υπέστη το ελληνικό δημόσιο είναι μεγάλη και ίσως μη αναστρέψιμη. Η δημοσίευση δικαστικής απόφασης μετά από 5 έτη και η ανάκληση ΥΑ μετά από 9 έτη είναι νομικώς προβληματικές ενέργειες, ενώ η ακύρωση ακόμη και δια της δικαστικής οδού συμβολαίων μπορεί να προσβάλει δικαιώματα καλοπίστων τρίτων με ότι αυτό συνεπάγεται. Συνεπώς δεν είναι βέβαιο ότι θα επανέλθουμε ευκόλως στην πρότερη νομική και πραγματική κατάσταση.

vi. Η μέχρι στιγμής εικόνα των λογαριασμών, έστω και μη επαρκής, δε μας έχει οδηγήσει σε μαύρο πολιτικό χρήμα. Η δε απουσία πραγματογνωμοσύνης της αξίας των ανταλλαγέντων αποδυναμώνει τους ισχυρισμούς του δημοσίου **και για αυτό το λόγο πρέπει άμεσα το υπουργείο να διατάξει και να υλοποιήσει την πραγματογνωμοσύνη.**

vii. Η απουσία από τη μέχρι τώρα έρευνα μαύρου πολιτικού χρήματος σε αντίθεση με ότι συμβαίνει στην υπόθεση Siemens, που συνιστά το αποκορύφωμα της διαφθοράς του δικομματισμού, είναι κρίσιμο σημείο για την πορεία της υποθέσεως.

viii. Από την όλη διαδικασία απομυθοποιήθηκε πλήρως ο ρόλος των γνωμοδοτικών οργάνων και δυστυχώς του ΝΣΚ. Ειδικώς τα πρώτα με τις ίδιες συνθέσεις και με παντελή προχειρότητα γνωμοδοτούν ομοφώνως σύμφωνα με τις επιταγές του εκάστοτε υπουργού. Δεν είναι δυνατόν με περισσή ευκολία να παραιτείται το δημόσιο από εκτάσεις χιλιάδων στρεμμάτων και οι अपαραδέκτως γνωμοδοτούντες Σύμβουλοι να κρύβονται πίσω από τον συμβουλευτικό τους ρόλο. Σε θέματα που αντικείμενο διαχείρισης είναι δημόσια περιουσία μεγάλων εκτάσεων και μάλιστα κοινόχρηστα αντικείμενα (λιμνοθάλασσες) η λύση θα πρέπει να δίνεται από την υπεύθυνη δικαστική εξουσία και όχι από τα πειθήνια γνωμοδοτικά όργανα των υπουργών. Επιπλέον σε περίπτωση που κρίνονται παρεμφερή θέματα ή υποθέσεις κατόπιν αιτήματος επανεξέτασης θα πρέπει να αλλάζει η σύνθεση των γνωμοδοτικών.

ix. Ακόμη πιο προκλητική είναι η στάση των εμπλεκόμενων υπουργών που συμπεριφέρονται ως χειρίστου είδους δημόσιοι υπάλληλοι και δειλιάζουν και δεν αναλαμβάνουν τις πολιτικές τους ευθύνες χρησιμοποιώντας ως ασπίδα τις κατά παραγγελία τους ομόφωνες γνωμοδοτήσεις

x. Πολύ αρνητική υπήρξε και η όλη λειτουργία της ΚΕΔ. Επέτρεψε στο δικηγορικό γραφείο που εκπροσωπούσε την IMMB να αλωνίζει κυριολεκτικώς στην όλη διαδικασία των ανταλλαγών. Δεν είναι δυνατόν να συντάσσονται τα συμ-

βόλαιο από αυτό το γραφείο στη συμβολαιογράφο του γραφείου με τοπογραφικά του υπαλλήλου της IMMB και με τους όρους που συμφέρουν την ίδια τη Μονή και η ΚΕΔ να παρακολουθεί. Δεν είναι δυνατόν να δίνονται διαφορετικά στοιχεία στο ΣΟΕ από τα πραγματικά και να λαμβάνονται λόγω αυτού υπερεκτιμημένο τίμημα για τη λιμνοθάλασσα και υποεκτιμημένο για τη δημόσια γη που ανταλλάχθηκε. Δεν είναι δυνατόν οι υπηρεσίες των υπουργείων άβουλα να ικανοποιούν τα αιτήματα της IMMB και δεν είναι δυνατόν το ΣΟΕ να βασίζεται σε στοιχεία που του προσκομίζονται και να μην αναζητά το ίδιο τα πραγματικά. Δεν είναι τέλος δυνατόν να επιχειρείται με την επιθυμία των μερών και την ανοχή της συμβολαιογράφου η έστω και στα συμβόλαιο αλλαγή χρήσης δασών και δασικών εκτάσεων και να μετονομάζονται σε άρτια και οικοδομήσιμα οικοπέδα και η ΚΕΔ να παρακολουθεί αμέτοχη.

xi. Περαιτέρω διεφάνη για μια ακόμη φορά η απaráδεκτη, προκλητική και αντίθετη προς την Αρχή της Ισότητας νομοθεσία για την Ευθύνη των Υπουργών. Ο Νόμος αυτός, προσβολή για το νομικό μας πολιτισμό, επιτρέπει σε υπουργούς να παρανομούν και να έχουν σύντομες παραγραφές και δυνατότητα εξαλειψής του αξιοποιήσιμου, πράγμα που προκαλεί τον Έλληνα Πολίτη, ο οποίος βλέπει σειρά σκανδάλων (Χρηματιστήριο, Εξοπλισμοί, Υποκλοπές, Ομόλογα, Siemens κ) να μπαίνουν ή να κινδυνεύουν να μπουν στο αρχείο λόγω παραγραφής. **Πραγματικά υπάρχει ο κίνδυνος να δούμε να δικάζονται και να καταδικάζονται διοικητικοί υπάλληλοι, επειδή υλοποίησαν υπουργικές αποφάσεις και οι υπογράφοντες τις αποφάσεις να μην ελέγχονται δικαστικά.**

xii. Τέλος για μια φορά εκφράζουμε την ελπίδα μας, αλλά και βεβαιότητα μας, ότι η συγκεκριμένη υπόθεση δε θα πλήξει τον βαθιά θρησκευόμενο ελληνικό λαό, όπως θα επιθυμούσαν κάποιοι. Η Ελληνική Εκκλησία και οι Ιερές Μονές παράγουν σημαντικότητα εθνικό, κοινωνικό και πνευματικό έργο.

Αθήνα 07.06.2010

**Ο εκπρόσωπος
του ΛΑΪΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ
στην Εξεταστική Επιτροπή
Βουλευτής Α Αθηνών Αθανάσιος Πλεύρης**

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ
ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ (ΣΥ.ΡΙΖ.Α)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΟΥΚΑΛΗ

**ΠΟΡΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ
ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ**

Κατόπιν σχετικής πρότασης βουλευτών του ΠΑΣΟΚ η ολομέλεια της Βουλής αποφάσισε, στις 25/01/2010 τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής σχετικά με την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου σύμφωνα με τα άρθρα 144 και επόμενα του ΚτΒ.

Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, την αξιολόγηση όλου του αποδεικτικού υλικού που τέθηκε στη διάθεσή μας και ειδικότερα από τις ένορκες καταθέσεις, τα έγγραφα που είτε περιέχονταν στη δικογραφία, που απέστειλε στην Επιτροπή, η Ειδική- Ανακρίτρια Εφέτης του Εφετείου Αθηνών κ. Ειρήνη Καλού, είτε οι εμπλεκόμενοι είτε προμηθεύτηκε αυτογνωμόνως η Επιτροπή, συνέταξα την πορισματική μου έκθεση.

Η παρούσα έκθεση συνέχεται άμεσα, συμπληρώνει, εμπλουτίζει ή και αποκαθιστά σημεία της προηγούμενης, από 15/12/2008 έκθεσής μου, η οποία περιέχεται στο ενιαίο πόρισμα της ανάλογης επιτροπής, η οποία εξέτασε, κατά την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, στο σύνολό της την υπόθεση Βατοπεδίου.

Η πορισματική μου έκθεση έχει ως εξής:

I. Πολιτική ευθύνη

Προκειμένου να καταστεί σαφέστερο το πλαίσιο λειτουργίας και ενασχόλησης της εξεταστικής των πραγμάτων επιτροπής πρέπει να επαναφέρω προς υπόμνηση την έννοια της πολιτικής ευθύνης, όπως αυτή ορίζεται στο Ελληνικό Σύνταγμα και τους νόμους.

Η πολιτική ευθύνη είναι θεμελιώδης αρχή της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, που προβλέπει τη λογοδοσία των διαχειριστών της πολιτικής εξουσίας στο Κοινοβούλιο και εμμέσως στους πολίτες.

Το Σύνταγμα προβλέπει στο άρθρο 85 ότι «Τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και οι Υφυπουργοί, είναι συλλογικώς υπεύθυνοι για τη γενική πολιτική της κυβέρνησης και καθένας από αυτούς για τις πράξεις ή παραλείψεις της αρμοδιότητάς του ...». Αντίστοιχα, το άρθρο 35 υπογραμμίζει τη βαρύτητα, που ενέχει η υπουργική υπογραφή. Αν και αναφέρεται στις αποφάσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι οποίες απαιτούν προσυπογραφή του αρμόδιου Υπουργού, το γεγονός ότι μόνο η Υπογραφή του Υπουργού στοιχειοθετεί την προσωπική του ευθύνη, δείχνει το βάρος, που έχει η υπογραφή του.

Πλέον, η πολιτική ευθύνη των Υπουργών και της κυβέρνησης ορίζεται από το Π.Δ. 63/2005, άρθρο 42: «Οι υπουργοί υπέχουν κοινοβουλευτική ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις τους, καθώς, επίσης, και για πράξεις ή πα-

ραλείψεις των υφυπουργών του υπουργείου, στο οποίο προΐστανται, ακόμα και αν στους υφυπουργούς αυτούς έχουν ανατεθεί κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες και νομοθετική πρωτοβουλία».

Η έννοια της πολιτικής ευθύνης δεν ταυτίζεται με την έννοια της ενοχής. Είναι ευρύτερη. Περιλαμβάνει και την ηθική και την κοινωνική και τη διοικητική ευθύνη. Είναι βαθύτατα πολιτική - κυβερνητική έννοια και κατά πολύ προγενέστερη από την «αστική» ή «ποινική» σημασία της λέξης.

Η ευθύνη συνδέεται άμεσα με την ανάληψη αρμοδιοτήτων. Ο θεσμός της πολιτικής ευθύνης συνεπάγεται την υποχρέωση της κυβέρνησης να παρέχει πληροφορίες για το έργο της, να λογοδοτεί στο κοινοβούλιο και να παραιτείται, όταν αίρεται η εμπιστοσύνη της Βουλής. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Υφυπουργοί, που αν και δεν είναι μέλη της κυβέρνησης, θεωρούνται ως τέτοια λόγω αρμοδιοτήτων τους, είναι ατομικώς υπεύθυνοι για όσα ζητήματα υπάγονται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους: από την προσυπογραφή των πράξεων (πχ. ενός Π.Δ.), έως τη χάραξη και τη διοικητική διεκπεραίωση της πολιτικής του Υπουργείου. Αντίστοιχα, όταν ο Πρωθυπουργός καλύπτει συγκεκριμένους Υπουργούς, η ευθύνη από τις πράξεις τους, μετατίθεται σε ολόκληρο το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η έννοια της πολιτικής ευθύνης δεν είναι, ή μάλλον δεν θα έπρεπε να είναι μια φραστική έννοια, άνευ ουσίας και αντικειμενικού χαρακτήρα. Τόσο το Σύνταγμα, όσο και η νομοθεσία, της προσδίδει ουσιαστική αξία, αντικειμενικό χαρακτήρα και δυνατότητα εφαρμογής.

Εδώ και χρόνια, ακούγεται από την αντιπολίτευση η ανάγκη ανάληψης πολιτικών ευθυνών, αίτημα, όμως, το οποίο πέφτει στο κενό από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, καθιστώντας την έννοια της πολιτικής ευθύνης απλή ρητορεία. Η ρητορεία γύρω από την έννοια της πολιτικής ευθύνης τελικά αποδυναμώνει από κάθε πραγματικό περιεχόμενο την συγκεκριμένη αρχή λειτουργίας του πολιτικού συστήματος, φτάνοντας, σήμερα, στο σημείο να μην παραδέχεται κανένα πολιτικό πρόσωπο ευθύνη.

Σχεδόν όλοι οι Πολιτικοί-Μάρτυρες, που κατέθεσαν στην προηγούμενη Εξεταστική Επιτροπή, προσπάθησαν να μας πείσουν ότι η πολιτική είναι απλή διαχείριση και διεκπεραίωση μηχανισμών εξουσίας.

Επειδή, όμως, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους, καθένα από τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και οι Υφυπουργοί, ανεξαρτήτως της συλλογικής ευθύνης της Κυβέρνησης, φέρουν και πολιτική ευθύνη για τις συγκεκριμένες πράξεις ή παραλείψεις των αρμοδιοτήτων τους, προχωρήσαμε τότε στην πιο κάτω εξειδίκευση των πράξεων ή παραλείψεων αυτών.

II. Απόδοση Πολιτικών Ευθυνών

A. Γεώργιος ΔΡΥΣ

1. Όταν αναλαμβάνει το Υπουργείο Γεωργίας (Οκτ. 2001), πληροφορείται ή θα όφειλε να είχε πληροφορηθεί ότι οι εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου, καθώς και οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου, έχουν διαμορφώσει ήδη **από το 1935 την πάγια θέση ότι η κυριότητα της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας ανήκει στο Δημόσιο**. Μέχρι τότε δε η νομική σχέση της Ι.Μ.Μ.Β. και του Δημοσίου στηριζόταν στο Ν. 6468/1935 και αφορούσε μόνο στην ιχθυοτροφική εκμετάλλευση της «εν Πόρτο-

λάγω της Ξάνθης λιμνοθαλάσσης Μπουρούς» και όχι καθολικά της λίμνης Βιστωνίδας. **Ότι από το 1935 μέχρι και το 2001, η Ι.Μ.Μ.Β. ουδέποτε έθεσε στην πολιτεία θέμα ιδιοκτησίας της λιμνοθάλασσας Μπουρού, πολύ δε περισσότερο της λίμνης Βιστωνίδας**. Ότι, επίσης, από τη ρηματική διατύπωση της 2343/1930 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Μονής, προέκυπτε ότι παραχωρήθηκε προς την τελευταία μόνο η ιχθυοτροφική καλλιέργεια **όλα δε του Δημοσίου δικαίου δικαιώματα παρέμεναν εις το Δημόσιο**. Όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις, που είχαν εκδοθεί από το 1930 μέχρι και το 1998, αφορούσαν **μόνο στον τρόπο κατανομής των μισθωμάτων και καμία στην κυριότητα της λιμνοθάλασσας**.

Άκρως επιβαρυντική για τον προσδιορισμό των πολιτικών ευθυνών του κ. Δρύ προκύπτουν από την από **8/12/2008** επιστολή του τέως Υπουργού Γεωργίας (Οκτ. 1998- Οκτ. 2001) **Γ. Ανωμερίτη** προς την εξεταστική μας επιτροπή. **Αποκαλυπτική** είναι η τελευταία παράγραφος της συγκεκριμένης επιστολής, στην οποία, αν και αναφέρεται στον Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης Αλ. Κοντό, είναι προφανές ότι παραπέμπει ευθέως και στο διάδοχό του, Υπουργό Γεωργίας, κ. Γεώργιο Δρυ. Η αναφορά αυτή έχει επί λέξει ως εξής **« από τα πιο πάνω συνάγεται ευθέως ότι το Υπουργείο Γεωργίας ουδέποτε αποδέχθηκε θέμα κυριότητας λίμνης Βιστωνίδας, το οποίο όφειλε ως Υπ. Γεωργίας να γνωρίζει ο μάρτυρας κ. Κοντός. Όσοι αποδέχθηκαν και συνυπέγραψαν μεταβολή της κυριότητας της λιμνοθάλασσας, πλην άλλων, παραβίασαν ευθέως το Σύνταγμα της χώρας.»**

Αν λοιπόν ο κ. Κοντός, ως υπουργός Γεωργίας θα έπρεπε να γνωρίζει – και σωστά – ότι ουδέποτε το αντίστοιχο υπουργείο ουδέποτε αποδέχθηκε θέμα κυριότητας της λίμνης γιατί αυτό δεν πρέπει να ισχύει και για τον κ. Δρύ;

2. Επίσης, όταν αναλαμβάνει τα καθήκοντά του, πρέπει να πληροφορείται την ύπαρξη και της με αριθμό **111/2000** απόφασης του Ν.Σ.Κ., καθώς, επίσης, και τη θέση των υπηρεσιών του Υπουργείου περί κυριότητας του Δημοσίου επί της λίμνης. Το Φεβρουάριο του 2003, η Μονή έχει επεξεργαστεί Σχέδιο Νόμου, που το στέλνει με φαξ στο Υπουργείο Α.Α.&Τ. και περιορίζεται ουσιαστικά να ζητά να **της παραχωρηθεί η νομή, διαχείριση και εκμετάλλευση της λίμνης**. Το Δημόσιο με τις γνωμοδοτήσεις παραχώρησε περισσότερα από τις απαιτήσεις. Ταυτόχρονα όχι μόνο δεν ενημέρωσε, ως όφειλε, τον Υφυπουργό Οικονομικών, κ. Απ. Φωτιάδη για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Λ/Θ, αλλά κατά τη κοινή συνάντησή τους με τους φορείς του Ν. Ξάνθης (**10/2003**) υπεραμύνθηκε των επιλογών του προκαλώντας μάλιστα αλγεινή εντύπωση στους εκπροσώπους (βλ. καταθέσεις Ξυνίδη κλπ).

B. Απόστολος ΦΩΤΙΑΔΗΣ

1. Με το από **17/07/2001** έγγραφό του, χωρίς να έχουν ακόμα εκδηλωθεί οι προθέσεις της Μονής σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς επί της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων, αναγνωρίζει «προκαταβολικά» τα αιτήματά της με το χαρακτηρισμό ως εξαρτήματός της του μετοχίου του Αγίου Νικολάου.

2. Με την υπ' αριθμόν **1064538/5928/A0010/5-8-2002 απόφασή του**, έκανε δεκτή την υπ' αριθμ. **17/2002** γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία έγινε δεκτό ότι **το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλει δικαιώ-**

ματα κυριότητας επί τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων στο από 12-12-2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δ. Βασιλειάδη (μηχανικού της Μονής), εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης στη λίμνη Μπουρού περιοχής ν. Ξάνθης, που ανήκουν εξ ολοκλήρου στην Ι.Μ.Μ.Β.

3. Με την υπ' αριθμόν πρωτ. 1051266/10611/Α0010/ΠΕ/4-6-2003 απόφασή του αποδέχεται, χωρίς να προηγηθεί αίτηση της Μονής και σχετική Διοικητική Έρευνα, την υπ' αριθμόν 46/28-11-2002 γνωμοδότησή του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, με την οποία έκανε δεκτό ότι το Δημόσιο δε δικαιούται να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας, των οχθών αυτής στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, όποιες έκτασης και αν είναι αυτή, η οποία ανήκει εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή, παρά μάλιστα το γεγονός ότι εκκρεμούσε η από 15-1-2003 αγωγή της Μονής Βατοπεδίου.

4. Μετά την κυβερνητική αλλαγή 7 Μαρτίου του 2004 και μέχρι την αποκάλυψη της υπόθεσης το 2007, ο Απ. Φωτιάδης, που εκλέγεται σε όμορο νομό (ν. Έβρου) και που γνωρίζει πολύ καλά τις εκκρεμότητες που έχει μεταφέρει στην νέα κυβέρνηση (αναπομπή και εκκρεμοδικία), σιωπά και δεν καταθέτει ούτε μία ερώτηση.

5. Το γεγονός ότι ο κ. Φωτιάδης, θορυβημένος από τις αντιδράσεις των τοπικών φορέων και, εν όψει, εκλογών, που έπονταν, «αναπέμπει» στο γνωμοδοτικό τις ανωτέρω τρεις γνωμοδοτήσεις για επανεξέταση «ενόψει νέων στοιχείων, νομικών και πραγματικών, που οι τοπικοί φορείς επικαλέστηκαν», συνιστά ίσως έμπρακτη μεταμέλεια, πλην όμως, το επίσης γεγονός, ότι δεν ανακαλεί τις αποφάσεις εν όψει της νέας γνωμοδότησης, παρόλο που δεν απαιτείται προδικασία γνωμοδότησης επ' αυτού, είχε ως αποτέλεσμα να μην ακυρωθούν οι μεταγραφές αυτών και των πρωτοκόλλων παράδοσης και παραλαβής, αφήνοντας ένα παραθυράκι για να συνεχιστούν οι διαδικασίες με τη Μονή.

Ο ίδιος κατέθεσε ενώπιον της Επιτροπής ότι εκεί που έχει ίδια αντίληψη μπορεί να έχει άλλη γνώμη.

Γ. Πέτρος ΔΟΥΚΑΣ

1. Στις 7/06/2004 αποδέχθηκε στο σύνολό της την υπ' αριθμόν 26/2004 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία γνωμοδότησε «**ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανεξέτασης**» των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων. Την έγκρισή του έδωσε ο κ. Δούκας αν και γνώριζε τις ενστάσεις των φορέων της Ξάνθης και την εκκρεμοδικία ενώπιον του Πρωτοδικείου Ροδόπης και επί πλέον αν και αντιλήφθηκε ότι η σύνθεση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου ήταν σχεδόν η ίδια (τουλάχιστον σε επίπεδο Προέδρου και Εισηγητή) με αυτές που είχαν κάνει της προηγούμενες δύο (2) γνωμοδοτήσεις επί κ. Φωτιάδη.

2. Στις 22/6/2004 αποδέχθηκε γνωμάτευση του τμήματος του ΝΣΚ, που αποδέχθηκε ως συμφέρουσα για το δημόσιο, αποδοχή αιτήματος της μονής για την κοινού με το Δημόσιο κατάθεση δηλώσεως για μη έκδοση αποφάσεως επί της αγωγής που εκκρεμούσε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης. **Έντονη εντύπωση προκάλεσε η πρωτοφανής για τα δεδομένα της ελληνικής διοίκησης ταχύτητα διεκπεραίωσης της διαδικασίας. Στις 1/06/04 (!) παραλήφθηκε η αίτηση της Μονής. Στις 17/6/2004 συνε-**

δρίασε το Ν.Σ.Κ., στις 22/06/2004 εγκρίθηκε το πρακτικό από τον αρμόδιο Υφυπουργό κ. Δούκα, απεστάλη με ταχυμεταφορά (κούριερ) στην Κομοτηνή και στις 25/06/04 προσκομίστηκε στο Πρωτοδικείο Κομοτηνής, όπου και κατατέθηκε το σχετικό πρακτικό δήλωσης.

3. Στις 6/7/2004 δηλαδή λίγες ημέρες μετά τις προαναφερόμενες υπογραφές του δηλώνει ανεξήγητη (;) άγνοια για την όλη υπόθεση στη συντονιστική επιτροπή των φορέων της Ξάνθης, που τον επισκέφτηκαν προκειμένου να διαμαρτυρηθούν και να του επιστήσουν τη προσοχή για τη κρίσιμη καμπή που βρίσκεται η όλη υπόθεση.

4. Καθόλου δεν αξιολόγησε το από 14/07/2004 αυστηρότατο υπόμνημα των εκπρόσωπων των Δικηγορικών Συλλόγων Θράκης, με το οποίο τον ενημερώνουν αλλά και τον προειδοποιούν ότι η πιθανή εκ μέρους του αποδοχή των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων και υπουργικών αποφάσεων θα στοιχειοθετούσαν σαφείς πολιτικές αλλά και ποινικές ευθύνες. Ανέφεραν στο υπόμνημά τους ότι οι αποφάσεις Δρυ και Φωτιάδη «στηρίχθηκαν σε ελλιπείς εκθέσεις των κατά τόπων υπηρεσιών Δημοσίων Κτημάτων με πλήρη αποδοχή των ισχυρισμών της Μονής, χωρίς να ληφθούν υπόψη ούτε τα στοιχεία που υπήρχαν κατά τόπους, ιδιαίτερα στις οικείες Μητροπόλεις, ούτε και το κυριότερο στις γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, που έκριναν πάντοτε παράνομες τις προβαλλόμενες διεκδικήσεις». Τόνιζαν ότι οι φήμες ανέφεραν ότι η έκβαση της δίκης θα ήταν υπέρ του Δημοσίου και προειδοποιούσαν ότι αντίθετη απόφαση δική του θα είχε τεράστιες πολιτικές και ποινικές επιπτώσεις. Αναφέρουν ιδιαίτερα στις ποινικές επιπτώσεις ότι εμφανίζεται το γνωμοδοτικό συμβούλιο αλλά και ο ίδιος ο αρμόδιος Υπουργός να μη λαμβάνει υπόψη του την άποψη του ΝΣΚ, να αδιαφορεί ότι το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών στη δίκη αρνήθηκε και αντέκρουσε τις απαιτήσεις της Μονής, να μη λαμβάνει υπόψη του τους τοπικούς φορείς και τα στοιχεία που αυτοί διαθέτουν, να καταργεί εκκρεμή δίκη παρόλο που υπάρχει άρνηση του Δημοσίου να συναινέσει στις απαιτήσεις της Μονής, **να ζημιώνει το Ελληνικό Δημόσιο και γιατί αφαιρεί από αυτό δεκάδες χιλιάδες στρέμματα, που το ανήκουν κατά κυριότητα και γιατί θα καταβάλλει αποζημιώσεις δισεκατομμυρίων και εν τέλει να το ζημιώνει συνειδητά.** Το έγγραφο κοινοποιήθηκε και στον Πρωθυπουργό, τον Υπουργό κ. Παυλόπουλο, τους Βουλευτές των τριών νομών, τους Νομάρχες και της ΤΕΔΚ.

Με τη πιο πάνω επιστολή αίρεται κάθε αμφισβήτηση αλλά και ισχυρισμός του κ. Δούκα περί άγνοιας των παραμέτρων της υπόθεσης.

5. Υπέγραψε από κοινού με τους κκ. Μπασιάκο και Κοντό την κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργών με αριθμό 16651/26-7-2006, με την οποία ανατέθηκε στην ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής της λίμνης και των παραλίμνιων με διαθέσιμα ακίνητα εκτός των νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Με την ΚΥΑ αυτή απέκλεισε την εναλλακτική λύση της εξαγοράς της έκτασης με το ποσό που «θα προέκυπτε από την πώληση των άνω ακινήτων ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων...», η οποία περιεχόταν στο αρχικό σχέδιο της ΚΥΑ, που είχε υπογραφεί μόνο από τον κ. Μπασιάκο.

6. Η εναλλακτική αυτή μέθοδος χαρακτηρίστηκε από μάρτυρες – στελέχη της ΚΕΔ ως η πλέον προσοδοφόρα και διαφανής για το Δημόσιο. Υπήρχε δε στις επιλογές της ΚΕΔ και του Υπ. Α.Α.&Τ. μέχρι και την έκδοση της ΚΥΑ 16651/06, στην οποία δε συμπεριλήφθηκε η προαναφερόμενη εναλλακτική μέθοδος.

7. Η μη επιλογή της πιο πάνω μεθόδου ζημίωσε το Δημόσιο, όπως προκύπτει σαφέστατα από την απλή αντιπαράθεση του ποσού της εκτίμησης της Βιστωνίδας και του τελικού οφέλους της Μονής, από τις εκποιήσεις των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν. Ό,τι δηλαδή δεν έπραξε το Δημόσιο με την πιο πάνω εναλλακτική, το έπραξε η Μονή με την άμεση εκποίηση των ακινήτων που έλαβε με την ανταλλαγή. Όπως προκύπτει από τα έγγραφα (συμβόλαια, εκτιμήσεις), αλλά και από την κατάσταση του αρχιλογιστή της Μονής, μοναχού Ευδόκιμου, η Μονή εισέπραξε: α) από την πρώτη δημοπρασία 2.572.620 ευρώ, β) από τη δεύτερη δημοπρασία στην «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» 16.700.000 ευρώ γ) από τη δημοπρασία των Ολυμπιακών Ακινήτων 41.000.000 ευρώ (θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και τα 9.000.000 ευρώ που η αγοράστρια εταιρεία κάνει «δωρεά» στη Μονή την ίδια μέρα καταβολής του συμβατικού τιμήματος). Συνολικά 60.272.620 ευρώ + 9.000.000 ευρώ «δωρεά» = 69.272.620 ευρώ. Αν ληφθούν υπόψη και οι τα ακίνητα που δόθηκαν στη Μονή, αλλά δεν επέστρεψαν ποτέ στο Δημόσιο $69.272.620 + 7.005.304 = 76.277.924$ έναντι 62.549.108 εκατομ. που εκτιμήθηκε η λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις. Όπως κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ο μοναχός Ευδόκιμος, οικονομικός υπεύθυνος της Μονής, παραδέχθηκε, εμμέσως πλην σαφώς, ότι το **Δημόσιο ζημιώθηκε τουλάχιστον 15 εκατομμύρια Ευρώ.**

8. **Αποδέχθηκε, λόγω δημοσίου συμφέροντος, την ανταλλαγή της λίμνης και των παρόχθιων περιοχών της, παρότι λόγω του θεσμικού πλαισίου προστασίας της λίμνης (Ραμσάρ, κοινόχρηστη, εκτός συναλλαγής, απαράγραπτα δημοσίου δικαίου δικαιώματα), αλλά και των παραλίμνιων εκτάσεων (Ζώνες Προστασίας, αυστηροί περιορισμοί αξιοποίησης κλπ) θα οδηγούσε αναπόφευκτα (;) στο ασύμφορο της ανταλλαγής.** Κατά την άποψή μας η ανταλλαγή **ΜΟΝΟ** ζημιά θα προκαλούσε στο Δημόσιο και εξυπηρετούσε **ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ** τη Μονή.

9. Ως πολιτικός προϊστάμενος της ΚΕΔ αποδέχθηκε την περαιτέρω ανταλλαγή των ακινήτων που αρχικά είχαν ανταλλαχθεί έναντι της Βιστωνίδας, με το ολυμπιακό ακίνητο, με αποτέλεσμα να διευρυνθεί η ζημιά που υπέστη το Δημόσιο.

10. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ Κ. Γκράτζιος, καθώς και οι νομικοί της Σύμβουλοι, υποστήριξαν ενώπιον της Επιτροπής ότι εκτελούσαν εντολές των Δούκα-Μπασιάκου.

Δ. Ευάγγελος ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ

1. Προκάλεσε την **υπ' αριθμόν 15/9-12-2004 γνωμοδότηση του Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ.** με μεθοδευμένα ερωτήματα προκειμένου να «υφαρπάξει» την γνωμάτευση περί της άφευκτης αναγκαιότητας της ανταλλαγής. Η γνωμοδότηση θα ήταν ίσως διαφορετική, εάν στα ερωτήματα περιλαμβάνονταν γνωμάτευση για α) τη σκοπιμότητα της ανταλλαγής και β) τη διαδικασία, που θα έπρεπε να έχει ακολουθηθεί, ώστε να διασφαλιστεί το Δημόσιο συμφέρον.

2. **Με την υπ' αριθμόν 3822/25-01-2005 απόφασή του (η οποία ποτέ δε δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί απόφαση – «φάντασμα»)** προχώρησε στη σχετική ανάθεση στην ΚΕΔ, ανεξάρτητα από την διαδικασία ανταλλαγής από το Υπουργείο Οικονομικών, εκτός αν αποφασίσει το Δ.Σ. της ΚΕΔ με ακίνητα άλλων φορέων. Την απευθείας ανταλλαγή της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, δίχως να επιλέξει ως εναλλακτική λύση την αγορά με τη καταβολή προς την Ιερά Μονή του ποσού, που θα προέκυπτε από την πώληση των άνω ακινήτων ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων...». με αποτέλεσμα να ζημιωθεί το Δημόσιο με δεκάδες εκατομμύρια ευρώ.

3. Επέλεξε τη **ΜΗ δημοσίευση** της πιο πάνω Υπουργικής Απόφασης με σαφή πρόθεση να μην γνωστοποιηθεί η επιλογή των ανταλλαγών. Χαρακτηριστικό της μυστικοπάθειας του Υπουργείου Α.Α.&Τ. είναι ότι η Υ.Α. ουδέποτε μέχρι και σήμερα δόθηκε στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, για την προσκόμισή της δε στα Διοικητικά Δικαστήρια εκδόθηκαν σχετικές προδικαστικές αποφάσεις!!

4. Αποδέχθηκε τις απαιτήσεις της μονής, όσον αφορά στα χαρακτηριστικά των ακινήτων, που επρόκειτο να ανταλλαγούν με την περιοχή της λίμνης, όπως προκύπτει από το από **3/11/2004** έγγραφο προς διάφορες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της κ. Μαντέλη, διευθύντριας Πολιτικής Γης του Υπ. Α.Α.&Τ., με το οποίο ζητά να ενημερωθεί για τις κοινόχρηστες, διαθέσιμες εκτάσεις, που διαχειρίζονταν, **εντοπίζοντας εκείνες που έχουν οικοπεδική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες (!).** Από όλο το αποδεικτικό υλικό, προέκυψε αβίαστα ότι η επιλογή των ακινήτων «φιλέτων», που πληρούσαν τις πιο πάνω ιδιότητες του εγγράφου, πραγματοποιήθηκαν κατόπιν συχνών επαφών και συνεννοήσεων των εκπροσώπων της μονής και της Δ/σης Πολιτικής Γης, πριν ακόμα σταλούν οι τελικές καταστάσεις προς την ΚΕΔ.

5. Αποδέχθηκε την διαδικασία εκτίμησης της Λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων από το ΣΟΕ, που προκάλεσε με πρωτοβουλία της η Μονή στις 22/03/2005. Η επίσπευση, **εκ μέρους της Μονής**, της εκτίμησης της συνολικής έκτασης της Βιστωνίδας, δεν είναι τυχαία. Παρέδωσε στους εκτιμητές, όσα και ότι έγγραφα έκρινε ωφέλιμα για αυτήν, προκειμένου να υπερεκτιμηθεί η έκταση. Δεν έλαβαν υπόψη τους την Ειδική Περιβαλλοντολογική Μελέτη, που είχε ήδη παραληφθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ, την προηγούμενη ΚΥΑ (1996) Προστασίας του Υδροβιότοπου, καθώς, επίσης, και το γεγονός ότι χιλιάδες στρέμματα είχαν οριστικά διανεμηθεί και είχαν οριστικά απολεσθεί για τη Μονή. **Τα στοιχεία αυτά θα είχαν παρασχεθεί (;) στους εκτιμητές, αν η εκτίμηση γινόταν με πρωτοβουλία του Δημοσίου.**

6. Αποδέχθηκε την απαίτηση της Μονής να επιλέξει η ίδια και για το αποκλειστικό της συμφέρον τα ακίνητα, αρμοδιότητας της Δ/σης Πολιτικής Γης, που τελικά ανταλλάχθηκαν. Να επισημανθεί ότι η κ. Στ. Μαντέλη, κατά την κατάθεσή της, προσπάθησε εναγωνίως να πείσει την Επιτροπή ότι η Διεύθυνσή της και η ίδια **δεν προέβη** σε καμία επιλογή των ακινήτων, αλλά αυτήν την πραγματοποίησε η ΚΕΔ. Είναι προφανές ο λόγος: Δεν ήθελε να φανεί η συνεννόηση με τη Μονή. Όμως, από όλα τα στοιχεία αποδεικνύεται συνεχής συνεννόηση με σκοπό να επιλεγούν ακίνητα «φιλέτα». Χαρακτηριστικό της προεπιλογής είναι ότι οι καταστάσεις, που απέστειλε η Ν.Α. Θεσσαλονίκης

περιλαμβάνουν πολύ περισσότερα, από όσα τελικά επελέγησαν. Αποκλείστηκαν ακίνητα αγροτικά, μικρής αξίας κ.λ.π.

7. **Αποδέχθηκε τις εισηγήσεις των υφισταμένων του διοικητικών παραγόντων (Γ.Γ., Κ. Σκιαδά) ότι λόγοι Δημοσίου συμφέροντος δικαιολογούν τη μεταθίβαση της λίμνης, είτε με ανταλλαγή, είτε με αγορά και κρίνεται συμφέρουσα για το Δημόσιο η προτεινόμενη λύση (κοινοποίηση στον Μπασιάκο και στον Κοντό).** Το θεσμικό πλαίσιο της λίμνης (Ραμσάρ, κοινόχρηστη, εκτός συναλλαγής, απαράγραπτα δημοσίου δικαίου δικαιώματα), αλλά και των παραλιμνίων εκτάσεων (Ζώνες Προστασίας, αυστηροί περιορισμοί αξιοποίησης κλπ) θα οδηγούσε αναπόφευκτα (:) στο ασύμφορο της ανταλλαγής. Κατά την άποψή μας η ανταλλαγή **ΜΟΝΟ** ζημιά προκάλεσε στο Δημόσιο και εξυπηρέτησε **ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ** τη Μονή.

8. **Απάλειψε από το αρχικό σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης, που στη συνέχεια έλαβε αριθμό 16651,** την εναλλακτική λύση για αγορά εκ μέρους του δημοσίου της περιοχής της λίμνης, με τη **καταβολή προς την Ιερά Μονή του ποσού, που θα προέκυπτε από την πώληση των άνω ακινήτων, ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων...», με αποτέλεσμα να ζημιωθεί το δημόσιο με δεκάδες εκατομμύρια ευρώ. Το αρχικό σχέδιο της ΚΥΑ, ενώ είχε υπογραφεί από τον Υπουργό Α.Α.&Τ., κ. Μπασιάκο, ουδέποτε υπογράφηκε από το συναρμόδιο Υφυπουργό κ. Δούκα. Ο λόγος μη υπογραφής και έκδοσής της ήταν το γεγονός πρόβλεψης εναλλακτικής (της απευθείας ανταλλαγής) μεθόδου: αυτής της εξαγοράς της έκτασης με το ποσό, που «θα προκύψει από την πώληση των άνω ακινήτων ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων...». Ο αποκλεισμός της πιο πάνω μεθόδου ζημίωσε το Δημόσιο, όπως προκύπτει σαφέστατα από την απλή αντιπαράθεση του ποσού της εκτίμησης της Βιστωνίδας και του τελικού οφέλους της Μονής από τις εκποιήσεις των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν. Ό,τι δηλαδή δεν έπραξε το Δημόσιο με την πιο πάνω εναλλακτική, το έπραξε η Μονή με την άμεση εκποίηση των ακινήτων που έλαβε με την ανταλλαγή. Όπως προκύπτει από τα έγγραφα (συμβόλαια, εκτιμήσεις), αλλά και από την κατάθεση του αρχιλογιστή της Μονής, μοναχού Ευδόκιμου, η Μονή εισέπραξε: **α)** από την πρώτη δημοπρασία **2.572.620 ευρώ**, **β)** από τη δεύτερη δημοπρασία στην «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» **16.700.000 ευρώ γ)** από τη δημοπρασία των Ολυμπιακών Ακινήτων **41.000.000 ευρώ + 9.000.000 ευρώ** που η αγοράστρια εταιρεία κάνει «δωρεά» στη Μονή την ίδια μέρα καταβολής του συμβατικού τιμήματος, δηλαδή συνολικά **69.272.620 ευρώ**. Αν ληφθούν υπόψη και τα ακίνητα, που δόθηκαν στη Μονή, αλλά δεν επέστρεψαν στο Δημόσιο με την ανταλλαγή του ολυμπιακού ακινήτου (Ουρανούπολη, Καβάλα, Γραμματικό, Αγ. Αθανάσιος κ.λ.π.), με εκτίμηση του ΣΟΕ **7.005.304 ευρώ**, τότε το συνολικό όφελος της Μονής ανέρχεται στα **76.277.924 ευρώ** έναντι **62.549.108 ευρώ**, που εκτιμήθηκε η λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις. Όπως κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ο μοναχός Ευδόκιμος, οικονομικός υπεύθυνος της Μονής, παραδέχθηκε, εμμέσως πλην σαφώς, ότι το **Δημόσιο ζημιώθηκε τουλάχιστον 15 εκατομμύρια Ευρώ**.**

Ε. Αλέξανδρος ΚΟΝΤΟΣ

1. Ο κ. Αλ. Κοντός, βουλευτής Ξάνθης, συμμετέχει μαζί με τους άλλους φορείς του νομού στις κινητοποιήσεις κατά της αναγνώρισης της κυριότητας της λίμνης από τους Υπουργούς του ΠΑΣΟΚ και συνοπογράφει όλες τις τότε σχετικές επιστολές – καταγγελίες των φορέων. Κατόπιν όλων αυτών είναι **ο μόνος πολιτικός που γνωρίζει βιωματικά όλες τις παραμέτρους του σκανδάλου**.

Μιλώντας στη Βουλή για το νομοσχέδιο περί δασών, στις **3 Δεκεμβρίου 2003**, ο σημερινός Υπουργός Α.Α.&Τ., κ. Αλέξ. Κοντός, είχε διατυπώσει μια εξαιρετικά σημαντική άποψη για την υπόθεση του Βατοπεδίου, την οποία επρόκειτο να χειριστεί και ο ίδιος λίγους μήνες αργότερα, μαζί με αρκετούς συναδέλφους του στην πρώτη κυβέρνηση του Κώστα Καραμανλή: «Επειδή μιλούμε για παραχωρήσεις δημοσίων εκτάσεων, αισθάνομαι την ανάγκη να κάνω μια μικρή παρένθεση, ...και να **καταγγείλω** ότι με τις αποφάσεις δύο Υπουργών της Κυβέρνησης, του κ. Δρυ και του κ. Φωτιάδη, παραχωρούνται -προσέξτε το, κύριοι συνάδελφοι- είκοσι πέντε χιλιάδες στρέμματα θρακικής γης στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης στη Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους **ελαφρά τη καρδία**. Οι δύο αυτοί υπουργοί, βασισμένοι σε τεκμήρια ηλικίας, που υπερβαίνουν τα χίλια χρόνια, σε εκθέσεις επιτροπών, οι οποίες θεωρούνται ότι είναι **στημένες**, πήραν αποφάσεις οι οποίες είναι και **άδικες και κοινωνικά και ηθικά απαράδεκτες**. Όλοι οι φορείς της περιοχής, ανεξάρτητα από το πού πρόσκεινται πολιτικά, με προεξάρχουσα την τοπική Εκκλησία, πρέπει να σας πω ότι αντιστέκονται δυναμικά. **Πρέπει να πούμε στην κυβέρνηση ότι, αν δεν αναθεωρήσει τις αποφάσεις της, τότε φοβούμαι πολύ ότι θα οδηγηθούμε σε ανεξέλεγκτες και εκρηκτικές καταστάσεις στην περιοχή**».

Τα ίδια περίπου διατυπώνει και σε συνέντευξή του σε τοπικό κανάλι «Πρέπει να ξέρει ο Υπουργός ότι υπέπεσε σε μεγάλο λάθος που έβαλε ελαφρά τη καρδία την υπογραφή του (Φωτιάδης) για 25.000 στρέμματα θρακικής γης. **Δεν πρόκειται να κάνουμε πίσω, δεν πρόκειται να πάμε σε καμία συναλλαγή, σε κανένα συμβιβασμό. Θα πρέπει οι αποφάσεις να ανακληθούν από τον Υπουργό**. Θα πρέπει να ξεκαθαρίσει το θέμα αυτό». Στη συνέντευξη αυτή παραδέχεται ότι με τις υπογραφές, **υπάρχουν σαφέστατα πολιτικές και ποινικές ευθύνες των τότε Υπουργών**.

Στις 9/03/2004, αναλαμβάνει Υφυπουργός και μάλιστα αρμόδιος επί της Διευθύνσεως Πολιτικής Γης και όμως **δεν ενημερώνει το κ. Δούκα για τις δύο «καυτές» εκκρεμότητες: την 4η γνωμάτευση επί της «αναπομπής» Φωτιάδη και την εκκρεμοδικία. Η ενημέρωση θα μπορούσε να είχε αποτρέψει τις υπογραφές του κ. Δούκα**. Αντίθετα, φαίνεται κατά τη συνάντηση των φορέων με τον κ. Δούκα (7/07/07) να μη γνωρίζει για τις δύο υπογραφές!! Κατά τις συναντήσεις αυτές ο κ. Κοντός **ΥΠΟΚΡΙΝΟΤΑΝ**.

2. Όπως προκύπτει από την κατάθεση του κ. Τσιτουρίδη, εντελώς ανεξήγητα έως ύποπτα, ως τις 21/9/04, οπότε και ο ίδιος παραιτήθηκε, αν και καθ' όλα αρμόδιος Υπουργός για τη Βιστωνίδα και τις ανταλλαγές, δεν ενημερώθηκε από τον Υφυπουργό του κ. Κοντό σε τίποτα για «στημένα» γνωμοδοτικά και τις σχετικές αποφάσεις των Υφυπουργών Οικονομίας, ούτε για τις συναντήσεις, τόσο του ίδιου, όσο και των φορέων της Ξάνθης με τους κ.κ. Δούκα και Παυλόπουλο, ούτε πολύ περισσότερο με τον κ. Ρουσόπουλο. Η μόνη του αναφορά προς τον κ. Τσιτουρίδη ήταν η αγω-

νία του για τους αγρότες και τους ψαράδες της εκλογικής του περιφέρειας!! **ΑΞΙΖΕΙ να σημειωθεί ότι ο ίδιος ήταν, ως υφυπουργός, αρμόδιος της Δ/σης Πολιτικής Γης, που ήταν καθ' ύλην αρμόδια για το καθεστώς των παραλιμνίων εκτάσεων.**

3. Επίσης, όπως προκύπτει από το αποδεικτικό υλικό, δεν ήταν αυτός που ενημέρωσε τον μετέπειτα Υπουργό Α.Α.&Τ. κ. Μπασιάκο για τις παραμέτρους της υπόθεσης, αλλά ο κ. Ρουσόπουλος, περί τις αρχές Οκτωβρίου 2004.

4. Ως αρμόδιος Υφυπουργός δεν φρόντισε να αφαιρέσει από την έκθεση των παραλιμνίων εκτάσεων, αυτές που ανήκαν σε τρίτους, αν και είχε ίδια αντίληψη ότι υπήρχαν διανομές και αναδοσμοί ήδη από χρόνια στην επίμαχη περιοχή. Ως αποτέλεσμα της συγκεκριμένης παράλειψής του, ήταν να ωφεληθεί η Μονή αρκετά εκατομμύρια ευρώ από εκτάσεις που **ΔΕΝ ΤΗΣ ΑΝΗΚΑΝ**, γεγονός, που ωφέλησε περαιτέρω τη Μονή κατά τη διαδικασία των ανταλλαγών.

5. Ως αρμόδιος Υπουργός, πολιτικός προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης (διευθύντρια κ. Μαντέλη) κινήθηκε εκτός πλαισίου για να χαρακτηρίσει ως δασική έκταση και κληροτεμάχιο την έκταση της Ουρανούπολης και να την εντάξει στην παρ. 2 αρ. 75 του Ν. 998/79.

6. Ως υφυπουργός και αργότερα ως αρμόδιος Υπουργός αποφάσισε και συνέβαλε αποφασιστικά στις ανταλλαγές.

ΣΤ. Κωνσταντίνος ΚΙΑΤΙΔΗΣ

1. Αποδέχθηκε τη με αριθμό 161/2008 απόφαση του ΝΣΚ για τον **παράνομο** και **αντισυνταγματικό** χαρακτηρισμό του δάσους της Ουρανούπολης ως δασικής έκτασης, παρόλο που το ερώτημα προς το τμήμα του ΝΣΚ διατυπώθηκε από αναρμόδιο όργανο (Δ/ση Πολιτικής Γης και την κ. Μαντέλη).

2. Στη συνέχεια δεν φρόντισε εγκαίρως και σαφώς να ενημερώσει τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος, της οποίας προϊστάτο πολιτικά και μέσω αυτής τη Δ/ση Δασών Χαλκιδικής και το αρμόδιο Δασαρχείο Αρναίας, ότι η αποστολή της συγκεκριμένης γνωμοδότησης, με την υπόμνηση ότι αυτή είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση, από αναρμόδια αρχή (Δ/ση Πολιτικής Γης), είναι ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗ για τις υπηρεσίες, των οποίων προϊστάται. Αυτό το έπραξε πολύ αργότερα περί τα τέλη Νοεμβρίου 2008.

3. Δεν φρόντισε κατά τις αρμοδιότητές του, αντί να αποδεχθεί την πιο πάνω γνωμοδότηση του ΝΣΚ, να τηρήσει τη **ΜΟΝΗ** διαδικαστική οδό, δηλαδή αυτή του άρθρου 14 Ν. 998/79 και να ζητήσει από τον αρμόδιο Δασάρχη Αρναίας, τον χαρακτηρισμό της έκτασης. Χαρακτηριστική της αμέλειάς του αυτής, είναι η δήθεν εναγώνια αναφορά του ενώπιον της Επιτροπής: «Ζητώ μετ' επιτάσεως, παρακαλώντας κάποιος ευαίσθητος φιλότιμος δασολόγος ή μη ή κάτοικος της Χαλκιδικής να κάνει αίτηση πράξεως χαρακτηρισμού. Δεν κατηγορώ κανέναν, αλλά ούτε αίτηση πράξεως χαρακτηρισμού, κατά την κείμενη νομοθεσία του 998, που είναι δικαίωμα οιοδήποτε πολίτη, εκτός από αυτούς που ζητούν και έχουν έννομο συμφέρον, να γίνει για την προστασία του περιβάλλοντος.»

Ζ. Θεόδωρος ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Σε όλα σχεδόν τα μέλη της Επιτροπής προκάλεσε εντύπωση ο απίστευτος συγχρονισμός και ταχύτητα διεκπεραίωσης όλων των επί μέρους παραμέτρων υλοποίησης

του σκανδάλου, γεγονός που οδηγεί αναπόφευκτα στην ύπαρξη «συντονιστικού κέντρου» ή «ιθύνοντα νου» συγχρονισμού και συνεννόησης όλων των εμπλεκόμενων υπουργών, υπηρεσιών, συμβουλίων, επιχειρηματικών κύκλων κλπ.

Η συγκεκριμενοποίηση του «ιθύνοντα νου» στο πρόσωπο του κ. Ρουσόπουλου προέκυψε από την εν γένει εμπλοκή του στην όλη διαδικασία, την εμφάνισή του σε ορισμένες κρίσιμες φάσεις της πορείας υλοποίησης του σκανδάλου, σε συνδυασμό με την αδιαμφισβήτητη πνευματική σχέση με τον ηγούμενο της Μονής, Εφραίμ.

Συγκεκριμένα:

1. Επιλέγεται από τους φορείς της Ξάνθης ως ο μόνος Υπουργός προκειμένου να δώσει λύση στο πρόβλημα της Βιστωνίδας. Αν και ο ίδιος δηλώνει αναρμόδιος, οι φορείς τον επιλέγουν ως τον πλησιέστερο προς τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.

2. Κατά την ίδια συνάντηση αποκλείονται περίτεχνα, αλλά κραυγαλέα, μέλη του ΠΑΣΟΚ, οι κκ. Ξυνίδης και Τσολακίδης, από τους πρωταγωνιστές της αντίδρασης της συντονιστικής επιτροπής των φορέων.

Επειδή οι λόγοι αποκλεισμού που επικαλούνται ο συμμετέχοντες δεν έπεισαν, προκύπτει ότι το περιεχόμενο της «μυστικής» σύσκεψης, αφορούσε στη διαδικασία απαγκίστρωσης της Μονής από τη Βιστωνίδα, με τη διαδικασία των ανταλλαγών.

Η συγκεκριμένη απόφαση δεν μπορούσε να ανακοινωθεί ακόμα στον κ. Ξυνίδα, αφού ο ίδιος, αλλά και οι άλλοι δύο (2) Πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων της Θράκης, είχαν προειδοποιήσει για καταλογισμό και ποινικών ευθυνών για όποιον κατοχύρωνε την κυριότητα της Μονής επί της Λίμνης.

3. Το αληθινό περιεχόμενο της συνάντησης αποκρύπτεται απεγνωσμένα από τους συμμετέχοντες με την μονότονη επανάληψη απ' όλους ότι ο κ. Ρουσόπουλος τους δήλωσε αναρμοδιότητα, γεγονός που κλονίζεται στη συνέχεια.

4. Έτσι, αν και αναρμόδιος (!), στις αρχές Οκτωβρίου επικοινωνεί τηλεφωνικά με τον τότε Υπουργό Α.Α.&Τ., κ. Μπασιάκο, για να του ζητήσει την ταχύτερη επίλυση του προβλήματος.

5. Ποιος ο λόγος της επικοινωνίας όταν ο ένας από τους αρμόδιους Υπουργούς ήταν ο κ. Κοντός, ο οποίος είχε προκαλέσει και συμμετείχε στη «μυστική» σύσκεψη υπό τον κ. Ρουσόπουλο και μπορούσε ο ίδιος να προκαλέσει την ταχεία διεκπεραίωση του θέματος.

6. Η σύσκεψη του Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο δύο (2) νέων δεδομένων: α) της πλήρους κατοχύρωσης της κυριότητας της Μονής επί της λίμνης και β) της εκπεφρασμένης, πλέον, βούλησης της Μονής να απαγκιστρωθεί από τη λίμνη μέσω των ανταλλαγών (βλ. κατάθεση Τσιτουρίδη).

Κατόπιν των πιο πάνω, διαμορφώνεται πλέον ως βεβαιότητα το περιεχόμενο της «μυστικής» σύσκεψης ως μεταφοράς εκ μέρους του κ. Ρουσόπουλου της απόφασης της Κυβέρνησης να αποδεχτεί το αίτημα της Μονής.

7. Ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσε η ανεξήγητη σιωπή του κ. Ρουσόπουλου στο «μπαράζ» δημοσιευμάτων σχεδόν καθημερινά ολοσέλιδα ρεπορτάζ του δημοσιογράφου Τελίδη (βλ. πρακτικά και κατάθεσή του), στα οποία ανα-

φερόταν ονομαστικά ο κ. Ρουσόπουλος και μάλιστα με φωτογραφία του ως ο «ιθύνων νους».

Κατά δήλωσή του δεν απάντησε λόγω χαμηλής αξιολόγησης του θέματος !! «Επιλέγω σε ποια δημοσιεύματα θα απαντήσω» κατάθεσε.

8. Επιβεβαίωσε την ανεξήγητη συχνότητα επισκέψεων των μοναχών Εφραίμ και Αρσενίου στο Μέγαρο Μαξίμου και τη συνάντησή τους με τον ίδιο.

Δήλωσε ότι οι μακράς διάρκειας συναντήσεις αυτές είχαν ως αποκλειστικό σκοπό την παράδοση προσκλήσεων για διάφορες εκδηλώσεις της Μονής !!

9. Κάθε χρόνο την περίοδο του Πάσχα, επισκεπτόταν οικογενειακά την Μονή, για καθαρά θρησκευτικούς λόγους. Αυτό που προκάλεσε εύλογες απορίες και ερωτηματικά είναι το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των συχνών αλλά και μακρών επαφών τους **ουδέποτε** (όπως δηλώνει ο κ. Ρουσόπουλος) του **έθεσαν θέμα Βιστωνίδας και ανταλλαγών!**

Η. Γεώργιος ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ

1. Αν και όπως ο ίδιος βεβαιώνει στη κατάθεσή του «είχα μία γενική εικόνα ότι πραγματοποιούνται κάποιες ανταλλαγές ακινήτων» και το είχε συζητήσει με τη σύζυγό του, δεν αξιολόγησε καθόλου το μέγεθος του αντικειμένου των ανταλλαγών, τον αριθμό των συμβολαίων και το γεγονός ότι αφορούσε δημόσια περιουσία, αλλά έκρινε από κοινού με τη σύζυγό του και προφανώς και με τους συγγενείς του δικηγόρους, πατέρα και υιό Πελέκη, ότι όλη αυτή η διαδικασία είναι συμβατή με την ιδιότητα του πολιτικού και μάλιστα κορυφαίου της κυβερνώσας παράταξης.

2. Ενώ, όπως ο ίδιος βεβαιώνει, πληροφορήθηκε και ασχολήθηκε για πρώτη φορά με το θέμα τον Ιούλιο του 2007, όταν ο προϊστάμενος της αρμόδιας Εφορίας, κύριος Ταβλάκης, απευθύνθηκε με έγγραφό του και προς το Υπουργείο Πολιτισμού. **Δεν φρόντισε να ενημερωθεί από τα αρχεία των υπηρεσιών του Υπουργείου του ότι αμφισβητείτο έντονα το δικαίωμα της Μονής επί της Λίμνης Βιστωνίδας και ότι στέλεχος του Υπουργείου του (κ. Τσουρής) είχε καταθέσει υπέρ του Δημοσίου στη δίκη της Κομοτηνής, με αποτέλεσμα να μην φροντίσει έγκαιρα να ειδοποιήσει τη σύζυγό και τους συγγενείς της για την ευαισθησία της υπόθεσης.**

3. Διέθετε κοινό λογαριασμό με τη σύζυγό του κα. Πελέκη, μέσω του οποίου διακινούνταν τα ποσά, που αφορούσαν τις επαγγελματικές συναλλαγές της τελευταίας με την Μονή, γεγονός αντιδεδοντολογικό για ένα πολιτικό πρόσωπο.

4. Δεν φρόντισε εγκαίρως και εκουσίως να προσκομίσει στην επιτροπή ακριβή κίνηση του πιο πάνω λογαριασμού, με τον οποίο, όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων από την έκθεση των πραγματογνωμόνων της Τράπεζας της Ελλάδας, διακινήθηκε ποσό άνω των 5 εκατ. ευρώ.

Θ. Αντώνιος ΜΠΕΖΑΣ

1. Με την υπ' αριθμ. Πρωτ. 1098315/6443/Α0010/3-10-2008 Απόφασή του ανακαλεί τεχνηέντως και για ασαφείς κομματικούς λόγους τις αποφάσεις μόνο των Υφυπουργών Οικονομικών των Κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ, ενώ **δεν ανακάλεσε την υπ' αριθμ. 26/7-6-2004 απόφαση Δούκα.**

2. Δεν προέβη σε καμία ενέργεια, π.χ. διαδικασία ακύρωσης συμβολαίων, ούτως ώστε να επανέλθει η κυριότητα των ακινήτων, που είχαν ανταλλαχθεί με τη Βιστωνίδα

στην κυριότητα του Δημοσίου και συνακόλουθα να διακοπούν οι διαδικασίες ανοικοδόμησης σε όσα από τα πιο πάνω οικόπεδα αυτή συνεχίζεται.

Ι. Συλλογική Κυβερνητική Ευθύνη

Όταν σε μία Κυβέρνηση, 7 από τους Υπουργούς – Υφυπουργούς της φέρουν πολιτική ευθύνη, κατά την άποψή μας, για πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες ζημίωσαν το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αναλυτικά έχουμε προαναφέρει, υπάρχει συλλογική ευθύνη της Κυβέρνησης και εν τέλει του ίδιου του κ. Πρωθυπουργού, Κ. Καραμανλή, όχι μόνο για τυπικούς λόγους, εκπορευόμενους από το ίδιο το Σύστημα, αλλά και για ουσιαστικούς.

ΙΙΙ.- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΝΕΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Από το σύνολο το αποδεικτικού υλικού που συγκεντρώσε και αξιολόγησε η επιτροπή μας και συγκεκριμένα από τις νέες ή και συμπληρωματικές καταθέσεις των μαρτύρων, το ανακριτικό υλικό που ενσωματωνόταν τμηματικά στο φάκελο της Επιτροπής, εκτιμούμε ότι ενισχύθηκαν ή και επιβεβαιώθηκαν πλήρως όλα τα προηγούμενα στοιχεία προσωποποιημένης πολιτικής ευθύνης. Επί πλέον δε διασαφήνισαν πληρέστερα εύλογες απορίες και υποψίες όσον αφορά σε συμπεριφορές προσώπων ή συλλογικών σχημάτων σχετικά με τη ταχύτατη και άκρως συντονισμένη διαδικασία διεκπεραίωσης του σχεδίου των ανταλλαγών καθώς επίσης σκιαγραφήθηκαν πολιτικές ευθύνες νέων πολιτικών προσώπων.

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ προσκομίσθηκαν τα εξής **ΝΕΑ** στοιχεία:

Α) ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Τεράστια συνδρομή στο έργο της Επιτροπής προσέφερε – όπως αναμενόταν άλλως – το ανακριτικό υλικό που τίθετο ενώπιόν μας. Η ανακριτική διαδικασία κινείται πολύ πιο αργά από τις εργασίες της Επιτροπής. Μέχρι και τη σύνταξη του παρόντος πορίσματος είχαν απολογηθεί μόνο εννέα (9) από τους τριάντα (30) περίπου κατηγορούμενους και αυτό συνιστά σοβαρό έλλειμμα ως προς την πλήρη αξιολόγηση πολύτιμου – όμως αποδεικνύεται από το υπάρχων – αποδεικτικού υλικού.

Από το μέχρι σήμερα ανακριτικό υλικό που τέθηκε στη διάθεσή μας προκύπτουν ή πιθανολογούνται τα εξής:

1. Κατά τη σύνταξη των αναλυτικών και θεωρώ, τεκμηριωμένων κατηγορητηρίων, η ανακρίτρια κ. Καλλού έχει αποφανθεί ότι τα εμπλεκόμενα στην υπόθεση πολιτικά πρόσωπα (υπουργοί, υφυπουργοί) και των δύο κυβερνητικών περιόδων (ΠΑΣΟΚ, Ν.Δ.) μόνο «ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΘΕΝΤΕΣ» δεν ήταν. Στα κατηγορητήρια π.χ. κατά του κ. Διονυσόπουλου περιλαμβάνονται τα εξής απόσπασμα:

ο «.....δέχτηκε κι εσύ και οι συγκατηγορούμενοί σου, υιοθετώντας πλήρως τους σχετικούς ισχυρισμούς της Μονής με ατεκμηρίωτες και προσχηματικές αιτιολογίες, κι έτσι με την έκδοση της ως άνω Γνωμοδότησης, **διευκόλυνες και συνέδραμες σπουδαίως και με πρόθεση τον προαναφερόμενο υφυπουργό, να αποδεχτεί την ως άνω γνωμοδότηση, η οποία δεν ήταν δεσμευτική γι αυτόν,** όπως και έπραξε στις 5-8-2002 εκδίδοντας την υπ. αριθμ. πρωτ. 1064538/5928/5.08.2002 απόφασή τους με την

οποία αποδέχτηκε στο σύνολο της τη 17/18.07.2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, με την οποία το εν λόγω Συμβούλιο γνωμοδότησε ομόφωνα υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί των τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων....

ο «Στις 28.11.2002, συμμετείχε ως Πρόεδρος του άνω Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, (...σελ. 14) κατόπιν συναπόφασης και σχετικής συνεννόησης με αυτούς με πρόθεση να παράσχει συνδρομή στον ίδιο ως άνω υφυπουργό οικονομίας (Σελ. 11 και 12).

ο «.....με την απόφαση δε αυτή ειδικότερα ο ως άνω Υφυπουργός απεκδυόμενος των δικαιωμάτων του Δημοσίου, αποδέχτηκε στο σύνολό της την αριθ. 46/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας με την οποία γνωμοδότησε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελ. Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδας και των οχθών αυτής (...) αποτέλεσμα της ως άνω βλαπτικής για το Δημόσιο απόφασης, η οποία ενόψει της ανυπαρξίας του αναγνωρισθέντος, βάσει των επικαλούμενων απ αυτήν τίτλων, δικαιώματος κυριότητας της Μονής στη λίμνη συνιστά ουσιαστικά παράτηση του Δημοσίου (...) και χαριστική παραχώρηση αυτών στη Μονή. (Σελ. 19)

ο «.....Συμμετέχοντας ως Πρόεδρος στη σύνθεση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας στο Υπ. Οικονομικών, του οποίου οι γνωμοδοτήσεις υπόκεινται πάντοτε υπό την έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος στα πλαίσια της διαχειριστικής του αρμοδιότητας της δημόσιας περιουσίας, δύναται να αποδεχτεί ή μη αυτές στο σύνολό τους ή εν μέρει αλλά επ' ωφελεία του Δημοσίου, όχι όμως και να τροποποιήσει αυτές εις βάρος του Δημοσίου (άρθρο 10, παρ. 6 του ως άνω Α.Ν. 1539/1938), κατά την άσκηση των άνω καθηκόντων σου, γνωρίζοντας λόγω της θέσεώς σου στο ως άνω Συμβούλιο που λειτουργεί στο Υπ. Οικονομικών, καθώς και των ιδιαίτερων σχέσεων που είχες αναπτύξει με τους εκπροσώπους της ΙΜΜΒ, οι οποίοι ασκούσαν παρεμβάσεις σε σένα και στον αρμόδιο για την αποδοχή των γνωμοδοτήσεων του Συμβουλίου αυτού υφυπουργό, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 14650/Δ10Ε/85/17.3.2004 Κοινή Απόφαση των Πρωθυπουργού και Υπ. Οικονομικών, ήταν να αποδεχθεί τη νομιμότητα των εκδοθεισών από τον προηγούμενο Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών υπ.αριθμ.1064538/ 5928/5-8-2002 και 1051266/10611/Α0010/ΠΕ/4-6-2003 αποφάσεων περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελ. Δημοσίου επί των τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων και των δύο νησίδων, (...) και να μην εμμένει στην επανεξέταση της υπόθεσης, όπως είχε ζητηθεί από τον προηγούμενο Υφυπουργό οικονομίας, ώστε να παραμείνουν οριστικά στην αναγνωρισθείσα διοικητικώς με τις παραπάνω αποφάσεις του πρώην Υφυπουργού Οικονομικών κυριότητα της τελευταίας, η λίμνη Βιστωνίδα και οι παραλίμνιες εκτάσεις αυτής. (Σελ. 21 και 22)

ο «.....η περιουσιακή ζημία που υπέστη το Δημόσιο, από την αποδοχή των επίμαχων γνωμοδοτήσεων, από τους εκάστοτε αρμόδιους υφυπουργούς Οικονομίας και

Οικονομικών στα πλαίσια της διαχειριστικής τους αρμοδιότητας της Δημόσιας Περιουσίας, ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των 55.389.107 ευρώ. (Σελ. 51).

Οι συνεχώς επαναλαμβανόμενες σε όλα σχεδόν τα μέχρι σήμερα κατηγορητήρια (Δέση, Διονυσόπουλου, Μπότσιοι κ.λ.π.) αναφορές, όπως «**διευκολύνες**» ή «**συνέδραμες σπουδαίως τον προαναφερόμενο υφυπουργό**» προσωποποιούν σε κάθε έναν από τους εκάστοτε υπουργούς ή υφυπουργούς, που ενεπλάκησαν διαχρονικά στην υπόθεση ευθύνες, οι οποίες σίγουρα απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση.

2. ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΜΠΟΤΣΙΟΥ

Νέα στοιχεία επίσης συνεισφέρει στην έρευνα της Επιτροπής η απολογία του βασικού εμπλεκόμενου και ήδη κατηγορούμενου, νομικού συμβούλου του Κράτους κ. Μπότσιο. Τα στοιχεία, με τα οποία συγκεκριμενοποιεί την εμπλοκή του τέως Υπουργού κ. Μπασιάκου περιέχονται στα πιο κάτω αποσπάσματα της απολογίας του:

ο «Πριν από την υπογραφή της προειρημένης ΚΥΑ ερωτηθείς σχετικώς από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ε. Μπασιάκου, και τη σύμβουλό του, ενημέρωσα ότι η με αριθμό 15/2005 Γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του ΝΣΚ **δεν αποφαινεται και για την ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας, γιατί οποιαδήποτε κρίση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σε σχέση με την ανταλλαγή της λίμνης πρέπει να προέλθει από ερώτημα του Υπουργείου Οικονομικών στο αρμόδιο Β' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.**» (Σελ. 24)

ο «**Η αναγραφή από τους συνυπογράφοντες Υπουργούς στο σκεπτικό της με αριθμό 16.651/26.7.2006 ΚΥΑ τμήματος του σκεπτικού της με αριθμό 15/2005 Γνωμοδότησης του Δ' Τμήματος του ΝΣΚ για τη νομική αδυναμία αμφισήττησης της κυριότητας της ΙΜΒ επί των παραλίμνιων εκτάσεων και της λίμνης ήταν επιλεκτική και αποσπασματική και συμπεριελήφθη παρά την ρητώς εκφρασθείσα αντίθεση μου.**».

ο «Με τα λεπτομερώς ιστορούμενα νομικά και πραγματικά δεδομένα **ήταν αδιανόητο να προχωρήσει οποιαδήποτε διαδικασία ανταλλαγής της επίμαχης δασικής έκτασης, με έρεισμα δύο Γνωμοδοτικά Έγγραφα, που ουδέμία έννομη συνέπεια παράγουν, ουδένα δεσμεύουν και περιέχουν απλή επιστημονική γνώση και νομική κρίση.**».

Β.- ΝΕΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗ κ. ΔΟΥΚΑ

Κρίσιμα διαφοροποιημένη ήταν η νέα κατάθεση, ενώπιον της Επιτροπής μας, του πρώην υφυπουργού κ. Δούκα. Πριν τη κατάθεσή του παρέδωσε στα μέλη της Επιτροπής έγγραφο υπόμνημα, στον αριθ. 12 του οποίου ανέφερε, επί λέξει τα εξής: « Όπως έχω δηλώσει καμία ενέργεια μου δεν έγινε 'εν κρυπτώ'. Ποτέ δεν ενήργησα αυθαίρετα. Όλα ήταν δημόσια έγγραφα. Είχαν συζητηθεί στη Βουλή. Η κυβέρνηση μας ήταν απόλυτα ενήμερη (...)» .

Στις εύλογες κι επίμονες διευκρινιστικές ερωτήσεις επί της αναφοράς αυτής απάντησε ότι «το Μέγαρο Μαξίμου γνώριζε την πορεία της υπόθεσης **αφού τον Ιούνιο του 2004 μου τηλεφώνησε ο κ. Γιάννης Αγγέλου, διευθυντής του γραφείου του Πρωθυπουργού και μου ζήτησε να εξετάσω κατά προτεραιότητα τη γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων.** Ήταν η πρώτη φορά που άκουγα γι' αυτή την υπόθεση και για την ύπαρξη

της συγκεκριμένης Μονής. Εξέλαβα αυτό το τηλεφώνημα όχι ως παρέμβαση, αλλά ως ενδιαφέρον για τη μη καθυστέρηση του κυβερνητικού έργου. Το θεώρησα ως μία από τις συνηθισμένες επικοινωνίες του Πρωθυπουργικού Γραφείου με τα γραφεία των Υπουργών». Επίσης δήλωσε κατηγορηματικά ότι το τηλεφώνημα από τον κ. Αγγέλου έγινε **ΠΡΙΝ** την αποδοχή των δύο (2) κρίσιμων γνωμοδοτήσεων δηλ. αυτής του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημόσιας Περιουσίας για την κυριότητα του δημοσίου επί της Λ/Θ και των παραλήμνιων εκτάσεων και της άλλης του ΝΣΚ για την μη έκδοση απόφασης από το Πολυμελές Πρωτοδικείο της Ροδόπης επί της αγωγής που είχε ασκήσει η Μονή κατά του Ελλ. Δημοσίου. Όπως ο ίδιος χαρακτηριστικά κατέθεσε από το τηλέφωνο εκείνο πληροφορήθηκε το πρώτον για την ύπαρξη της υπόθεσης αυτής.

Από την πιο πάνω σαφή και κατηγορηματική δήλωση του κ. Δούκα, την οποία κι επανέλαβε κατά τη διάρκεια τηλεοπτικής συνέντευξής του σε εκπομπή της κρατικής τηλεόρασης (βλ. *σχετικό DVD που περιέχεται στο φάκελο*) εμπλέκει για πρώτη φορά με συγκεκριμένο τρόπο στην εξεταζόμενη υπόθεση, το άμεσο περιβάλλον του πρώην πρωθυπουργού κ. Καραμανλή.

Γ.- ΝΕΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗ κ.ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗ

Νέα και σημαντικά στοιχεία συνεισέφερε με την κατάθεσή του και ο τέως υπουργός κ. Τσιτουρίδης. Απ' αυτή προκύπτει ότι το συνολικό σχέδιο κατοχύρωσης κυριότητας της Μονής επί της Λ/Θ και των παραλήμνιων εκτάσεων και οι μετέπειτα ανταλλαγές τους με ακίνητα του δημοσίου μεγάλης τουριστικής και οικονομικής αξίας, ήταν λεπτομερώς **ΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΗ** και **ΜΕΛΕΤΗΜΕΝΗ ΠΡΙΝ** από τις αρχές Ιουλίου 2004 δηλαδή πολύ πριν και από την συνάντηση των φορέων της Θράκης με τον Κ. Ρουσόπουλο (*Σεπτέμβριος 2004*). Επίσης προέκυψε ότι η επιλογή του ολυμπιακού ακινήτου για την περαιτέρω ανταλλαγή ήταν επιμελημένη δεδομένου ότι όταν οι μοναχοί υπέβαλαν για πρώτη φορά το σχετικό αίτημα (Δεκέμβριος 2006) προς τον τότε υπουργό Απασχόλησης κ. Τσιτουρίδη, ειλημμένη κι εδραία ήταν η βούληση για μετεγκατάσταση σ' αυτό των υπηρεσιών του Υπουργείου.

Χαρακτηριστικά για την επιβεβαίωση όσων προαναφέρονται είναι τα πιο κάτω αποσπάσματα από τη κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής μας:

ο «Μου ζητήθηκε η ανταλλαγή και μάλιστα, οφείλω να σας πω ότι επεχειρήθη από το νεώτερο από τους δύο μοναχούς με laptop να μου επιδείξουν και τι ακίνητα θέλουν. Ξέρετε, «εμείς θέλουμε να ανταλλάξουμε και θα σας δείξουμε...». «Με συγχωρείτε πολύ», τους λέω, «δεν είναι δικό μου θέμα».

ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Με λίγα λόγια, είχαν ακίνητα που ήθελαν...

MARTYΣ (Σάββας Τσιτουρίδης): Με πολλά λόγια, **ήρθαν να ζητήσουν κάτι συγκεκριμένο. Το είχαν σε laptop. Η μαρτυρία ότι τους ψιθύρισε κάποιος ή τους σφύριξε κάποιος ξέρετε είναι...**

ο Είδα ένα laptop μέσω του οποίου επιχειρήθηκε να μου επιδειχθεί τι θα ήθελαν.

ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Με λίγα λόγια, κοντολογίς, όπως θα λέγαμε, δεν υπήρχε κάποιο στοιχείο που να οδηγούσε τους συγκεκριμένους μοναχούς σ' αυτό το ακίνητο;

MARTYΣ (Σάββας Τσιτουρίδης): Όταν ήρθαν, **μου ζήτη-**

σαν αυτό το συγκεκριμένο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Το ήθελαν;

MARTYΣ (Σάββας Τσιτουρίδης): **Το ζήτησαν.**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Δηλαδή δεν εσύρθησαν ...

ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Στην πρώτη συνάντησή του Δεκεμβρίου δεν είχατε αφήσει καμία χαραμάδα «να το δω και να τα ξαναπούμε»;

MARTYΣ (Σάββας Τσιτουρίδης): Καμία. Ήταν θέμα **μη συζήτησης** για μένα.

Δ. ΑΠΟΛΟΓΙΑ κ. ΣΤΑΜ. ΜΑΝΤΕΛΗ

Καταλυτική για τη διατύπωση σκέψεων και συμπερασμάτων σχετικά με την εμπλοκή πολιτικών προσώπων (υπουργών και υφυπουργών) στην πολύκροτη υπόθεση που εξετάζεται ήταν η απολογία της ήδη κατηγορουμένης, πρώην Δ/τριας της Δ/σης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Σταμ. Μαντέλη. Περιγράφει σ' αυτή λεπτομερείς διαλόγους με τον «συντονιστή» μοναχό Αρσένιο, μέσα από τους οποίους διαφαίνεται συνεχές και έντονο ενδιαφέρον των προσώπων του άμεσου περιβάλλοντος του πρώην Πρωθυπουργού κ. Καραμανλή, κ.κ. Αγγέλου και Ρουσόπουλου, ασφυκτικές πιέσεις των κ.κ. Μπασιάκου και Κοντού, προειλημμένη απόφαση της Μονής για «αποχαρακτηρισμό» του δάσους της Ουρανοπόλης και πολλά άλλα. Στηριζόμενοι στη βασική δικονομική αρχή «Ένοχος ένοχον ου ποιεΐ», αξιολογώντας ανάλογα με την άκρως επιβαρυνμένη θέση της απολογούμενης και προκειμένου να αχθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα πρέπει να σταθμίσουμε με προσοχή όσα σημαντικά συνεισφέρει στο αποδεικτικό υλικό της Επιτροπής μας διασταυρώνοντας, συνδυάζοντας ή ταυτίζοντας τα στοιχεία με άλλα πλήρως αποδεδειγμένα ή τεκμαιρόμενα. Δυστυχώς η χρονική στιγμή που η πολυσέλιδη και «αποκαλυπτική» απολογία τέθηκε ενώπιόν μας, δεν μας επέτρεψε να «βασανίσουμε» τα στοιχεία που αυτή περιέχει σύμφωνα με τους ουσιαστικές εγγυήσεις του δικαϊκού μας συστήματος.

Ένα όμως είναι βέβαιο: **Όλα τα προαναφερόμενα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω στα πλαίσια Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Διενέργειας Προκαταρκτικής Εξέτασης.**

Ε. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ – ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ – ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Αλγεινή εντύπωση προκάλεσαν στα μέλη της Επιτροπής οι τεράστιες ανεπάρκειες των μηχανισμών φορολογικών και χρηματοπιστωτικών ελέγχων, της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του Ν. 3691/2008 και γενικότερα η αδιαφανής λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας. Ενάμιση περίπου χρόνο από τη λήξη των εργασιών της προηγούμενης επιτροπής (Δεκέμβριος 2008) και ελάχιστα έχουν διαφωτιστεί τα μέλη της επιτροπής όσον αφορά το κρίσιμο ζήτημα της «πορείας του χρήματος». Λιγότερο από το 1/3 από τις συναλλαγές άνω των 100.000 ευρώ της Μονής και των εμπλεκόμενων προσώπων έχουν ελεγχθεί, λογαριασμοί σε τραπεζικά ιδρύματα της Κύπρου δεν έχουν ανοίξει, μόλις πριν λίγους μήνες άρχισαν συστηματικοί φορολογικοί έλεγχοι των συναλλαγών της μονής. Κοντολογίς, τα ερωτηματικά και απορίες σε σχέση

με τις γενικότερες συναλλαγές των εμπλεκομένων στην υπόθεση εξακολουθούν να υφίστανται και πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο της περαιτέρω προκαταρκτικής έρευνας.

Μερικά από τα ερωτήματα προς διερεύνηση είναι:

Α) Γιατί η απίστευτη καθυστέρηση έως καρακώληση διενέργειας φορολογικών ελέγχων των συναλλαγών της μονής και των εμπλεκομένων προσώπων;

Β) Γιατί καθυστέρησαν οι διαδικασίες συνδρομής των ελληνικών με τις κυπριακές αρχές ώστε να έχουμε στοιχεία από τις κυπριακές τράπεζες;

Γ) Γιατί η Τράπεζα της Ελλάδας και η Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες διέκοψαν ουσιαστικά την περαιτέρω διερεύνηση των οικονομικών στοιχείων της υπόθεσης κάτι το οποίο είχε ζητήσει επίμονα η προηγούμενη επιτροπή;

Δ) Ποιος είναι ο ειδικός ρόλος της τράπεζας MARFIN, η οποία αποδεικνύεται ως ο προνομιακός φορέας χρηματοδοτήσεων και χρηματηστηριακών δραστηριοτήτων της μονής;

ΣΤ. ΑΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της επιτροπής προέκυψαν τα πιο κάτω σοβαρά στοιχεία, που όμως απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση:

1) Η εμπλοκή και ο ρόλος του κ. Ιορδάνη Παπαϊωάννου στην υπόθεση. Ο χαρακτήρας του υπερτιμήματος των 9 περίπου εκατομ. Ευρώ από τη διπλή και αυθημερόν μεταβίβαση ακινήτων της μονής προς τρίτους δεν κατέστη δυνατόν να διευκρινιστεί λόγω της άρνησης του κ. Παπαϊωάννου να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της επιτροπής επικαλούμενος το νόμιμο δικαίωμά του να μην επιβαρύνει, με τις απαντήσεις του, τη θέση του ως υπόπτου για την εμπλοκή του στην υπόθεση. Ήδη, και μέχρι τη λήξη των εργασιών της επιτροπής, αναμενόταν κατάθεσή του στην κ. ανακρίτρια.

2) Η επιτροπή ασχολήθηκε επισταμένα με την προκαταρκτική δικαστική έρευνα και ιδιαίτερα με την συμμετοχή σ' αυτήν τόσο του πρώην εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Σανιδά όσο και των δύο (2) αρχικών εισαγγελικών Εφετών κ.κ. Κολιούση και Σωτηροπούλου. Από τις καταθέσεις των δύο τελευταίων προέκυψαν αποκαλυπτικά στοιχεία αντιδεοντολογικών και παράτυπων παρεμβάσεων προς αυτούς τόσο του κ. Σανιδά όσο και του τότε προϊσταμένου της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών κ. Καρούτζου προκειμένου α) να μην αποσταλεί αμελλητί η δικογραφία στη Βουλή και β) να μην ανατραπεί ο χαρακτηρισμός «παραπλανηθέντες», για τους εμπλεκόμενους υπουργούς/υφυπουργούς που είχε χρησιμοποιήσει στην αρχική παραγγελία του ο κ. Σανιδάς.

3) Πολλούς μήνες μετά την εκδήλωση του σκανδάλου κι ενώ το ελληνικό δημόσιο βρίσκεται σε διαδικασία ανατροπής των συνεπειών του, οι αρμόδιες υπηρεσίες και μηχανισμοί δεν έχουν προβεί σε πρόσφατες και αντικειμενικές εκτιμήσεις τόσο της αξίας των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν όσο και της ζημιάς του δημοσίου.

4) Ενώ βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη η δικαστική διερεύ-

νηση του σκανδάλου το ελληνικό δημόσιο δεν έχει δηλώσει παράσταση πολιτικής αγωγής με όλες τις δυσμενείς συνέπειες για τα συμφέροντα του δημοσίου μπορεί να έχει η παράλειψη αυτή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ και ΠΡΟΤΑΣΗ

Από το σύνολο του αποδεικτικού υλικού που τέθηκε ενώπιον των μελών της Επιτροπής, την εν συνεχεία αξιολόγησή του οδηγούμαι στο ασφαλές συμπέρασμα ότι επιβεβαιώθηκαν πλήρως όλα σχεδόν, τα συμπεράσματα και κρίσεις που περιέχονταν στην αρχική πρισματική μου θέση, όσον αφορά τις πολιτικές ευθύνες όσων πολιτικών προσώπων αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Όλα τα στοιχεία συμπληρώνουν, εμπλουτίζουν ή και αποκαθιστούν κεφάλαια και σημεία της προηγούμενης έκθεσής μου, η οποία περιέχεται στο ενιαίο πόρισμα της ανάλογης επιτροπής, η οποία εξέτασε, κατά την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, στο σύνολό της την υπόθεση Βατοπεδίου.

1) Η **ελεγχόμενη περίοδος** μέσα στην οποία εκτυλίσσεται το σκάνδαλο αρχίζει από το 1998 και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

2) Ο **συνεκτικός ιστός** ή το **υπόστρωμα**, πάνω στο οποίο εκτυλίχθηκε το σκάνδαλο ήταν η διαχρονική, νοσηρή και αδιαφανής σχέση αλληλεξάρτησης και συνενοχής μεταξύ Πολιτικής και Εκκλησίας. Σχέση που διαμορφώνει εξωθεσμικά κέντρα παρέμβασης και επιβολής, όπου πολιτικές ηγεσίες, πολιτικοί, δικαιοσύνη, θεσμικά όργανα, οικονομικοί και κοινωνικοί φορείς υποτάσσονται και διεκπεραιώνουν «θεϊκό δικαίω».

3) Οι **γνωματεύσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας** δεν προέβλεψαν το δημόσιο συμφέρον και ζημίωσαν τη δημόσια περιουσία αποφαίνόμενο συνεχώς και επανειλημμένα ότι το δημόσιο δεν πρέπει να προβάλλει δικαίωμα κυριότητας επί της λίμνης και των παραλήμνιων εκτάσεων. Ειδικότερα, κακώς επιλήφθηκε για πρώτη φορά βάσει του υπ' αριθ. **263472/10-1-1996** έγγραφου της Γεν. Δ/σης Αλιείας του Υπ. Γεωργίας. Επίσης λανθασμένα κατέληξε στα συμπεράσματά του αξιολογώντας περίπλοκους, ασαφείς και δυσνόητους τίτλους και έγγραφα σε αντίθεση με την πάγια νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων ότι οι αξιολογήσεις πρέπει να είναι ευχερής.

4) Οι **τέσσερες (4) υπουργικές αποφάσεις** που αποδόθηκαν τις ισάριθμες γνωματεύσεις του πιο πάνω Γνωμοδοτικού Συμβουλίου επίσης δεν προέβλεψαν το δημόσιο συμφέρον και ζημίωσαν τη δημόσια περιουσία, συνεκτιμώντας ότι αυτές υπογράφηκαν επιπόλαια και δίχως την απαιτούμενη από τις περιστάσεις και τα στοιχεία περισκεψη και προβληματισμό αλλά και το γεγονός ότι οι σχετικές γνωμοδοτήσεις δεν ήταν υποχρεωτικές για τον εκάστοτε υπουργό.

5) **Λανθασμένες** και **θλαπτικές** για το δημόσιο συμφέρον ήταν **οι γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ**. Κατά τη διαδικασία αποκάλυψης των τεράστιων ανεπάρκειες και προκλητικές ανακολουθίες του κορυφαίου, υποτίθεται, νομικού θεματοφύλακα των συμφερόντων του δημοσίου. Γνωματεύσεις σύμφωνα με τη βούληση και κατά παραγγελία της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας (μέσω μεθοδευμένων κι επιλεκτικών ερωτημάτων), πρωτοφανής

τυπολατρία, που συχνά βλάπτει το δημόσιο συμφέρον αλλά και καταταλαιπωρεί τον απλό πολίτη, καθώς εννοούμενη δημοσιούπαλληλική νοοτροπία, διαφοροποιημένες απόψεις, συμπεράσματα και κρίσεις ανάλογα με τη συμμετοχή των μελών του σε διαφορετικά όργανα και με διαφορετικούς πολιτικούς προϊσταμένους, κραυγαλέες παραβιάσεις του ασυμβίβαστου κ.λ.π.

6) **Κακώς και εντελώς ανεξήγητα** μεθοδεύτηκε η συναίνεση του δημοσίου **για τη μη έκδοση απόφασης επί της αγωγής** αναγνωριστικής κυριότητας της Μονής κατά του Ελλ. Δημοσίου που είχε ήδη συζητηθεί προ 7μήνου στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Κομοτηνής.

7) Κακώς και σε κάθε περίπτωση ατελέσφορα για τα συμφέροντα του δημοσίου αλλά και των ακτημόνων της περιοχής **προωθήθηκε η διαδικασία της ανταλλαγής της Λ/Θ** και των παραλήμιθων εκτάσεων με άλλα ακίνητα του δημοσίου.

8) **Κακώς ανταλλάχθηκε η Λ/Θ** δεδομένου ότι δεν εμπεριεχόταν στην γνωμάτευση 15/2005 του ΝΣΚ.

9)

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΥΘΥΝΩΝ

Ο καταλογισμός συγκεκριμένων και προσωποποιημένων πολιτικών ευθυνών σε όσους αναλυτικά προαναφέρονται.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

με τη σύσταση Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διενέργεια Προκαταρκτικής Εξέτασης του άρθρου 156 ΚτΒ .

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥ.ΡΙΖ.Α.

Με την ολοκλήρωση των εργασιών και αυτής της Εξεταστικής Επιτροπής και αφού από την προηγούμενη, έχουν ενσκήψει ως τυφώνας, καταλυτικές του πολιτικού, κοινωνικού και οικονομικού συστήματος, αποκαλύψεις και έχουν επέλθει ανατροπές, το καταλυτικό, πολιτικό συμπέρασμα είναι η ανάγκη για θωράκιση του πολιτικού και δημόσιου βίου με νέους και η αναδιάρθρωση και ενίσχυση ήδη υφισταμένων θεσμών. Η προσπάθεια αυτή απαιτεί γενναίες πολιτικές αποφάσεις και ρήξεις με πάγιες ιδεοληψίες και εμμονές και ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις. Προϋποθέσεις, οι οποίες, σήμερα, δυστυχώς, δεν υφίστανται.

Η παρούσα Εξεταστική Επιτροπή διερεύνησε, όσον αυτό ήταν δυνατό, όπως προαναφέραμε, και οφείλει να αποδώσει ευθύνες και δη προσωπικές. Το θέμα, όμως, δεν είναι να προσπαθήσουμε να διαχειριστούμε την κρίση με τις μικρότερες απώλειες και προς το συμφέρον ο καθένας του κόμματός του. Όχι ότι δεν είναι σημαντικό να επισημάνουμε τις όποιες ευθύνες, σε μία χώρα που γέννησε τη λέξη κάθαρση και τώρα την έχει διαγράψει εντελώς από τη δημόσια ζωή. Όμως, για μία κοινωνία, αυτό δεν είναι το πιο σημαντικό. Το σημαντικότερο είναι να αναγνωρίζει πού βρίσκεται το πολιτικό πρόβλημα και να προσπαθεί να το αντιμετωπίσει. Αυτή η συζήτηση δε γίνεται ποτέ σε αυτή τη χώρα, γιατί κανείς δε θέλει να αντιμετωπίσει τα πολιτικά προβλήματα.

Αυτό που δημιουργεί τα προβλήματα είναι το παρασι-

τικό, κλεπτοκρατικό ελληνικό σύστημα. Που βάζει διαβαθμίσεις στο δάσος και στην ερμηνεία των νόμων, δάσος, χθαμαλόν, δασική έκταση, χορτολιβαδική, θαμνώδης. Είναι αυτό που απαλλάσσει φορολογικών υποχρεώσεων τα χιλιάδες Ν.Π.Δ.Δ., που απαλλάσσει από την υποχρέωση κατάθεσης ισολογισμών, που επιτρέπει τις αδιαφανείς δοσοληψίες Μοναστηριών, που άλλοτε είναι Ν.Π.Δ.Δ. και άλλοτε αυτονομημένες κοινότητες, διεπόμενες από ειδικό Δίκαιο, ανάλογα με την περίπτωση.

Όπως κάθε μέρα συνειδητοποιεί ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός πολιτών -στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και ειλικρινείς θρησκευόμενοι- η παρατεινόμενη στενή διαπλοκή Πολιτείας και Εκκλησίας (με όποια μορφή) υπονομεύει το πνευματικό έργο της δεύτερης ενώ, ταυτόχρονα, προσβάλλει τις αρχές της ισοπολιτείας, που η πρώτη έχει ταχθεί από το Σύνταγμα να υπηρετεί.

Εμείς, όμως, τις επαναφέρουμε προς δημόσια διαβούλευση.

1. Διακριτές σχέσεις Κράτους - Εκκλησίας

- Η Κ.Ο. ΣΥΡΙΖΑ, ήδη, από τις 22/11/2005, είχε καταθέσει Πρόταση Νόμου για την «**Ρύθμιση σχέσεων Πολιτείας και Εκκλησίας, θρησκευτικές ενώσεις και κατοχύρωση της θρησκευτικής ελευθερίας**», η οποία μπορεί να θεσπιστεί ανεξάρτητα από την απαραίτητη Συνταγματική Αναθεώρηση.

Η Πρότασή μας αυτή, που απέβλεψε, εκτός των άλλων, και στο να δημιουργήσει εκείνες τις θεσμικές προϋποθέσεις, οι οποίες, σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική, θα επιτρέψουν στην Εκκλησία της Ελλάδος και τις άλλες θρησκευτικές κοινότητες να αναπτυχθούν σε υγιείς βάσεις στη χώρα μας και να εκπληρώσουν την αποστολή τους, απαλλαγμένες από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό του κράτους, δεν ευτύχησε να τύχει αποδοχής, ιδίως από κόμματα που θέλουν να λέγονται προοδευτικά, αποτελεί δε επεξεργασμένη μορφή της πρότασης νόμου, που έδωσε στην δημοσιότητα στις 19/10/2005 η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Πολίτη και έχει έκτοτε αποτελέσει αντικείμενο συνεχιζόμενου διαλόγου.

Ειδικότερα και όσον αφορά στο αντικείμενο της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής, η Εκκλησία της Ελλάδος, και τα κάθε είδους νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου που εξαρτώνται από αυτήν, μετατρέπονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Έως ότου υπαχθεί στο καθεστώς των θρησκευτικών ενώσεων των άρθρων 2 και 3, η οργάνωσή της διέπεται από τις ρυθμίσεις που ήταν σε ισχύ κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Οι ρυθμίσεις αυτές, με εξαίρεση εκείνες που αναγνωρίζουν αρμοδιότητα σε όργανα της ελληνικής Πολιτείας και οι οποίες καταργούνται, επέχουν θέση καταστατικού και εξακολουθούν να εφαρμόζονται για την εσωτερική λειτουργία της Εκκλησίας της Ελλάδος, καθώς και των κάθε είδους νομικών προσώπων που εξαρτώνται από αυτήν.

2. Εκκλησιαστική περιουσία

α. Το ελληνικό Δημόσιο θα επιστρέψει στην Εκκλησία

της Ελλάδος, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ετών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, όσα ακίνητα αυτή του είχε παραχωρήσει από την 1.1.1945 και εφεξής, προκειμένου να αναλάβει την μισθοδοσία των λειτουργιών όλων των βαθμών. Με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί εφ' άπαξ για πέντε (5) το πολύ ακόμη έτη.

β. Για τον επακριβή προσδιορισμό των ακινήτων της προηγούμενης παραγράφου, η Εκκλησία της Ελλάδος οφείλει να καταθέσει στις κατά τόπους Κτηματικές Υπηρεσίες του Δημοσίου τίτλους και άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

3. Άρση των φορολογικών προνομίων της Εκκλησίας, όσον αφορά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, ήτοι:

Ζητούμε να επανεξεταστεί το φορολογικό καθεστώς της Εκκλησίας. Στο φορολογικό νομοσχέδιο, που, ήδη, έχει κατατεθεί στη Βουλή, να περιληφθούν διατάξεις, που να καταργούν τις φορολογικές απαλλαγές της Εκκλησίας περιλαμβανομένου και του Αγίου Όρους για εμπορικού χαρακτήρα δραστηριότητες, όπως η μεταβίβαση ακινήτων, εισοδήματα από εκμετάλλευση ακινήτων, που θέσπισε η Νέα Δημοκρατία με το ν. 3296/2004, διότι, εκτός των άλλων, το υφιστάμενο προνομιακό καθεστώς λειτουργεί ως θερμοκήπιο για την ανάπτυξη διαφόρων διαπλοκών και σκανδάλων.

Α. Οι κάθε είδους δωρεές, εν ζωή ή αιτία θανάτου, καθώς και οι κληροδοσίες προς θρησκευτικές ενώσεις, απαλλάσσονται από κάθε φόρο.

Β. Οι θρησκευτικές ενώσεις απαλλάσσονται από κάθε φόρο για τα εισοδήματα και τα κάθε είδους έσοδα που πραγματοποιούν κατά την επιδίωξη των θρησκευτικών σκοπών τους. Δεν υπάγονται στην απαλλαγή αυτή εισοδήματα από εμπορικές δραστηριότητες, από χρεόγραφα και από εκμετάλλευση ακινήτων.

Γ. Οι θρησκευτικές ενώσεις δημοσιεύουν κάθε χρόνο τον ισολογισμό τους. Για την οικονομική διαχείρισή τους συντάσσεται κάθε χρόνο έκθεση από μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται με τον ισολογισμό. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν και οι κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες.

Δ. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται το λογιστικό πρότυπο που θα πρέπει να ακολουθούν οι θρησκευτικές ενώσεις και η κατηγορία των βιβλίων που αυτές θα πρέπει να τηρούν. Με το ίδιο διάταγμα ρυθμίζονται και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

4 - Ριζική αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου διαχείρισης και αξιοποίησης της Δημόσιας Περιουσίας, όπως:

α) κατάργηση του Α.Ν. 1539/1938 περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων και η αντικατάστασή του από ένα σύγχρονο, διαφανές και απρόσβλητο θεσμικό πλαίσιο, που θα

διασφαλίζει το δημόσιο χαρακτήρα της Δημόσιας Περιουσίας, θα κατοχυρώνει τον κοινωνικό έλεγχο στη διαχείρισή της, θα διευκολύνει τις συναλλαγές με όρους διαφάνειας του Πολίτη με το Δημόσιο, θα δημιουργεί ασφαλιστικές δικλείδες στην αυθαίρετη βούληση και κρίση της εκάστοτε εκτελεστικής εξουσίας.

6) Λεπτομερής καταγραφή της (Κτηματολόγιο).

Ενώ ήδη έχει λήξει η προθεσμία υποβολής δηλώσεων στο Κτηματολόγιο, με έκπληξη μάθαμε ότι αυτός που δεν προσήλθε στο Κτηματολόγιο για να εγγραφεί, ήταν το ίδιο το Δημόσιο με την ευρύτερη έννοια. Δηλαδή η εκκλησία, οι μονές, οι δημόσιοι οργανισμοί, οι δήμοι και οι κοινότητες, τα νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Δηλαδή αυτά ακριβώς τα οικόπεδα που κινδυνεύουν, που καταπατούνται, που λεηλατούνται.

Πριν μερικές εβδομάδες, η «Καθημερινή» δημοσίευσε στοιχεία για την ακίνητη περιουσία της Εκκλησίας. Εκείνο που έκανε εντύπωση ήταν οι τόσο διαφορετικές εκτιμήσεις που προέρχονται από το ίδιο το κράτος. 1 εκατομμύριο 300 χιλιάδες στρέμματα τα υπολόγιζε η Αγροτική Τράπεζα, ενώ το Υπουργείο Γεωργίας τα περιόριζε μόνο σε 855 χιλιάδες και από αυτά τα 422 είναι διακατεχόμενα.

Διακατεχόμενα δε είναι εκείνες οι εκτάσεις για τις οποίες δεν υπάρχουν τίτλοι ιδιοκτησίας ή υπήρχαν και χάθηκαν στο πέρασμα του χρόνου. Από τη μια εκτίμηση στην άλλη όμως είναι ίσαμε 1 εκατομμύριο στρέμματα, τα οποία αν δεν ορίσουμε σε ποιον ανήκουν, συνεχώς θα εμφανίζονται νέοι Εφραίμ, όταν θα ωριμάζουν οι συνθήκες, όπως ωρίμασαν τώρα.

γ) Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου (ΚΕΔ).

Γενική αναδιάρθρωση του φορέα διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας. Ο φορέας πρέπει να είναι δημόσιος, ενιαίος για όλη τη δημόσια περιουσία, κοινωνικά ελεγχόμενος, με διαφανείς διαδικασίες και αποκεντρωμένη λειτουργία, με δημόσιο απολογισμό και αξιολόγηση.

δ) Εκτίμηση αξίας δημόσιας περιουσίας

Πρόέκυψε σαφής ανεπάρκεια του θεσμικού πλαισίου για τη σωστή εκτίμηση των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν. Η λεγόμενη φερεγγυότητα του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών δεν αποδείχθηκε από το αποδεικτικό υλικό, οι μέθοδοι εκτίμησης που τηρήθηκαν δεν απέτρεψαν τη ζημιά του δημοσίου, διαφάνηκε η σχεδόν πλήρης ανυπαρξία οργάνων επιβεβαίωσης των εκτιμήσεων.

ε) Σύνταξη συμβολαίων

Θέσπιση σαφών όρων και συμφωνιών που θα περιλαμβάνονται στα συμβόλαια που συντάσσει το δημόσιο και που αφορούν δημόσια περιουσία. Όροι και συμφωνίες που θα διασφαλίζουν τη δημόσια χρήση, το χαρακτήρα των εκτάσεων, την ακριβή τους περιγραφή, την αποτροπή διαφθοροποιήσεων των ποσοτικών και ποιοτικών τους χαρακτηριστικών κ.λ.π.

5) Ριζική Αναδιάρθρωση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ)

Η διαδικασία ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής αλλά και η αξιολόγηση των εγγράφων, αποκάλυψαν τις τεράστιες ανεπάρκειες και προκλητικές ανακολουθίες του κορυφαίου, υποτίθεται, νομικού θεματοφύλακα των συμφερόντων του δημοσίου. Γνωματεύσεις σύμφωνα με τη βούληση και κατά παραγγελία της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας (μέσω μεθοδευμένων κι επιλεκτικών ερωτημάτων), πρωτοφανής τυπολατρία, που συχνά βλάπτει το δημόσιο συμφέρον αλλά και καταταλαιπωρεί τον απλό πολίτη, κακώς εννοούμενη δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία, διαφοροποιημένες απόψεις, συμπεράσματα και κρίσεις ανάλογα με τη συμμετοχή των μελών του σε διαφορετικά όργανα και με διαφορετικούς πολιτικούς προϊσταμένους, κραυγαλέες παραβιάσεις του ασυμβίβαστου κ.λ.π.

Όπως πολύ επιτυχημένα αναφέρθηκε στην Επιτροπή, οι γνωματεύσεις του ΝΣΚ, σε αρκετές περιπτώσεις διατυπώνονται βάσει της «εικαζόμενης βούλησης» της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας, που υποβάλει το σχετικό ερώτημα.

Προτείνεται η ενίσχυση της ανεξαρτησίας και λειτουργίας του Ν.Σ.Κ., ούτως ώστε να συγκροτείται και να αποφασίζει εντελώς ανεξάρτητα από τη βούληση των εκάστοτε πολιτικών προϊσταμένων τους, να διευρυνθεί το πλαίσιο των γνωμοδοτήσεών τους πέρα από τα ερωτήματα, που κάθε φορά τίθενται προς πληρέστερη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, την ενιαία έκφραση των μελών του ανεξάρτητα από τον φορέα, που υπηρετούν, διαφάνεια και αξιοκρατία στις επιλογές των μελών του, που τοποθετούνται σε διάφορες υπηρεσίες ή φορείς κ.λ.π.

6) Προστασία δασών και δασικών εκτάσεων

Η επιτροπή ασχολήθηκε επισταμένα και σε βάθος με το καθεστώς διαχείρισης και προστασίας του δασικού πλούτου της χώρας. Επιβεβαιώθηκαν πλήρως και αδιαμφισβήτητα οι πάγιες και σαφείς θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ όσον αφορά την αναγκαιότητα κατάρτισης δασολογίου, τη κατάργηση όλων των δασοκτόνων νόμων των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ (1734/87, 3147/2003, 3208/2003), αναθεώρηση του βασικού Ν. 998/1979, ανάθεση της διαχείρισης των εκατοντάδων χιλιάδων στρεμμάτων εποικιστικών εκτάσεων στην αρμοδιότητα των δασικών υπηρεσιών κ.λ.π.

7) Αλλαγή του νόμου περί ευθύνης Υπουργών

Πάγια θέση μας είναι η αφαίρεση από το Κοινοβούλιο κάθε αρμοδιότητας που ανήκει εξ ορισμού στη Δικαστική Εξουσία. Δεν μπορεί πολιτικά πρόσωπα και μάλιστα άλλου θεσμικού, πολιτειακού οργάνου να ασχολούνται με ανακριτικές πράξεις και να στοχοποιούν ποινικά πολιτικά πρόσωπα.

Επίσης, πάγια θέση μας είναι η ισότιμη ποινική μεταχείριση του πολιτικού με τον απλό πολίτη. Είμαστε, έτσι, αντίθετοι σε δικονομικές αλλά και ουσιαστικές διαφοροποιήσεις της ποινικής μεταχείρισης, όπως π.χ. η διαφορετική παραγραφή των αδικημάτων. Προς την κατεύθυνση αυτή, έχουμε δηλώσει την πρόθεσή μας για ανάλογη νομοθετική πρωτοβουλία.

8) Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες Ν. 3691/2008

Επιβεβαιώθηκαν πλήρως οι ενστάσεις, που διατύπωσαν όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης για την υποβάθμιση της πιο πάνω ανεξάρτητης Αρχής σε μία απλή επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών, που πραγματοποιήθηκε με το Ν. 3691/2008. Από όλη τη διαδικασία ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής διαφάνηκαν οι τεράστιες αδυναμίες και ανεπάρκειες της Επιτροπής να ανταποκριθεί στο έργο της. Καθυστέρησε να ελέγξει λογαριασμούς ή είχε αμελήσει να αξιολογήσει παλαιότερους και δραστηριοποιήθηκε μόνο μετά την πίεση της Επιτροπής. Ενισχύθηκαν, δυστυχώς, οι αρχικές μας επιφυλάξεις ότι η υποβάθμισή της υποκρύπτει βούληση του Υπουργού Οικονομικών να την ελέγχει πλήρως.

Προτείνουμε την αναβάθμισή της σε πραγματική ανεξάρτητη Αρχή με τους όρους και εγγυήσεις και των υπολοίπων.

Αθήνα, 8 Ιουνίου 2010

**Νικόλαος Τσούκαλης
Βουλευτής Συνασπισμού
της Ριζοσπαστικής Αριστεράς
Ν. Αχαΐας**

ΜΕΡΟΣ Δ΄**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

Η Επιτροπή συνήλθε σε τελευταία συνεδρίαση την 8η Ιουνίου 2010, κατά την οποία συζητήθηκε και εγκρίθηκε, κατά πλειοψηφία, το Πόρισμα, στο οποίο καταχωρίζονται και οι γνώμες της Μειοψηφίας.

Το παρόν αποτελεί ενιαίο κείμενο προς υποβολή στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων.

Αθήνα, 8 Ιουνίου 2010

ΜΑΝΩΛΗΣ Α. ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΩΪΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ»)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Αναφορές και ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Η πρώτη με αριθμό 7105/5-3-2010 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Άγγελου Μανωλάκη προς την Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την ένταξη σε κάποιο πρόγραμμα του έργου της λιμνοδεξαμενής στο Δημοτικό Διαμέρισμα Ρίζας του Δήμου Ξυλοκάστρου δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Η δεύτερη με αριθμό 9192/23-4-2010 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθανασίου Νάκου προς την Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση και αποζημίωση των ακτημόνων και κτηνοτρόφων της πρώην λίμνης Κάρλας που θίγονται από την επανασύσταση της λίμνης δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος της κυρίας Υπουργού και διαγράφεται.

Η με αριθμό 9541/30-4-2010 ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Μαυρίκου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στον κλάδο του μετάλλου δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Θα συζητηθεί η τέταρτη με αριθμό 8082/24-3-2010 ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Μαυρουδή Βορίδη προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, σχετικά με την ενεργοποίηση του προγράμματος εθελοντικού επαναπατρισμού των μεταναστών.

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του επικεφαλής του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης στην Ελλάδα Δανιήλ Εσδράς, λόγω μη απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων το Πρόγραμμα Εθελοντικού Επαναπατρισμού Μεταναστών παραμένει ανενεργό, με αποτέλεσμα πολλοί από τους παράνομους μετανάστες να παραμένουν χωρίς τη θέλησή τους στη χώρα μας. Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία τρία χρόνια υπάρχουν δεσμευμένα ευρωπαϊκά κονδύλια για τον εθελοντικό επαναπατρισμό μεταναστών, εντούτοις αυτά δεν απορροφώνται εξαιτίας της γραφειοκρατίας, ανέφερε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Εσδράς. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι υπάρχουν εκατοντάδες αλλοδαποί που προσέρχονται στα γραφεία του ΔΟΜ ζητώντας να επιστρέψουν στις χώρες προέλευσής τους είτε γιατί αντιμετωπίζουν οικογενειακά προβλήματα, είτε γιατί η πολιτική κατάσταση στις χώρες τους έχει αλλάξει. Οι περισσότεροι που θέλουν να γυρίσουν στην πατρίδα τους είναι Αφγανοί και Ιρακινοί, κούρδικής καταγωγής οι οποίοι μετά τις πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις θέλουν να γυρίσουν στη χώρα τους και να εγκατασταθούν στο ιρακινό Κουρδιστάν.

Δεδομένου ότι ο ΔΟΜ είναι ο μοναδικός οργανισμός που έχει τις κατάλληλες υποδομές για να συντονίσει την επιστροφή και επανένταξη των μεταναστών στις χώρες προέλευσης, η απουσία διαθέσιμων κονδυλίων αποτελεί σημαντική τροχοπέδη στο έργο του.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Αληθεύουν οι καταγγελίες του επικεφαλής του ΔΟΜ, σχετικά με τη μη απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων για το Πρόγραμμα Εθελοντικού Επαναπατρισμού Μεταναστών; Αν ναι, τι προτίθεται να πράξει το Υπουργείο για να αξιοποιηθούν οι κοινοτικοί πόροι;

2. Τι ποσά έχουν δεσμευθεί για το Πρόγραμμα Εθελοντικού Επαναπατρισμού Μεταναστών και πόσοι μετανάστες έχουν επαναπατριστεί μέχρι σήμερα;».

Στην ερώτηση του κ. Βορίδη θα απαντήσει ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη, κ. Βούγιας.

Έχετε το λόγο, κύριε Υφυπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΟΥΓΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, ευχαριστώ και εσάς για την ερώτηση που μου δίνει σήμερα την ευκαιρία να απαντήσω θετικά στο ερώτημα

σας έστω και ύστερα από δυο μήνες. Η ερώτησή σας υπεβλήθη πριν από δυο μήνες σε δυο διαφορετικά υπουργεία, όχι στο δικό μας.

Αφού, λοιπόν, έκανε το μικρό γραφειοκρατικό της κύκλο έφτασε στο δικό μας υπουργείο το οποίο είναι επισημειωμένο και σ' αυτό το θέμα. Φέρνω, λοιπόν, σήμερα στην ερώτησή σας τη θετική απάντηση πως έχει ξεκινήσει η συνεργασία με το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα, ετήσιο κατ' αρχήν, που ίσως ανανεωθεί για ακόμη ένα χρόνο, για τον εθελοντικό επαναπατρισμό των μεταναστών.

Είναι αλήθεια πως πολλοί από τους ανθρώπους αυτούς που ήρθαν στη χώρα μας αναζητώντας ένα καλύτερο αύριο έχουν αλλάξει γνώμη, είτε γιατί στη χώρα μας δεν υπάρχουν πια οι δυνατότητες να αφομοιωθούν και να ενσωματωθούν τόσο πολλοί άνθρωποι, εξαιτίας του υπερβολικού αριθμού τους, αλλά και των μεγάλων οικονομικών δυσκολιών που διέρχεται η χώρα μας, είτε, όπως λέτε και στην ερώτησή σας, εξαιτίας του γεγονότος πως σε κάποιες από τις χώρες αυτές οι συνθήκες έχουν βελτιωθεί, σχετικά με το παρελθόν όταν πήραν αυτήν την απόφαση για να έρθουν εδώ. Επομένως πολλοί απ' αυτούς είναι αλήθεια πως έχουν μετανιώσει –αν μπορώ να το πω– και αναζητούν τρόπους επιστροφής στις χώρες τους.

Ολοκληρωμένα προγράμματα ευρωπαϊκά μέσω του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης αλλά και άλλων φορέων ενισχύουν την προσπάθεια των κρατών-μελών με ένα ποσοστό 75% κοινοτική συμβολή και 25% εθνική συμβολή, ώστε να δίνεται ένα κίνητρο και να οργανώνεται το ταξίδι της επιστροφής στις χώρες αυτές. Είναι ένα μέσο ανακούφισης και εκτόνωσης του μεγάλου προβλήματος που βιώνει, κυρίως, το ιστορικό κέντρο της Αθήνας, αλλά και άλλες πόλεις στην Ελλάδα. Δεν είναι βέβαια και η μοναδική απάντηση. Συμφωνώ όμως με την έννοια της ερώτησής σας ότι πρέπει να κάνουμε πράγματα και ήδη έχουμε κάνει.

Σας ανακοινώνω, λοιπόν, ότι έχει ήδη κατακυρωθεί στο Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης η συνεργασία μέχρι τον Ιούνιο του 2011 με ένα πρόγραμμα 800.000 ευρώ που εντάσσονται μέσα σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα ενίσχυσης 950.000 ευρώ. Επομένως δεν τίθεται θέμα απώλειας ή μη απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων για τη χώρα μας για τις εθελούσιες επιστροφές. Βέβαια, μετά από έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα ξεκινήσει και το πρόγραμμα από τώρα για την οργάνωση της μεθεπόμενης χρονιάς για την διαδικασία υλοποίησης των εθελουσίων επιστροφών με καταληκτική ημερομηνία τον Ιούνιο 2012.

Ανακοινώνω εδώ, λοιπόν, με αφορμή την ερώτησή σας, πως από την επόμενη κιόλας εβδομάδα ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης έχει ετοιμάσει τις πρώτες οργανωμένες αποστολές προς τις χώρες επιστροφής που είναι το Αφγανιστάν, το Ιράκ και κατά τρίτο λόγο το Πακιστάν.

Παρ' όλα αυτά, και μόνη της η Ελληνική Αστυνομία οργάνωσε ήδη φέτος την εθελούσια επιστροφή εξακοσίων ογδόντα έξι αλλοδαπών, ενώ το 2009 είχαν αποχωρήσει από τη χώρα μας με τον ίδιο τρόπο, κατόπιν επιθυμίας τους, πεντακόσιοι είκοσι ένας αλλοδαποί.

Στη δευτερολογία μου μπορώ να σας πω περισσότερες λεπτομέρειες για τη συνεργασία που ξεκίνησε με το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης και πρακτικά στέλνει τις πρώτες αποστολές εθελούσιου επαναπατρισμού στις χώρες τους από τις αρχές της επόμενης εβδομάδας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το λόγο έχει ο ερωτών Βουλευτής κ. Βορίδης.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Υφυπουργέ.

Το θέμα με την μετανάστευση είναι γνωστό, η οξύτητά του, η έντασή του και η δυσκολία που έχει στον τόπο μας. Φαντάζει ιδιαίτερα παράδοξο, σχεδόν υπερβολικό, να υπάρχουν άνθρωποι που θέλουν να φύγουν από μόνοι τους για κάποιο λόγο και να μην μπορούν να φύγουν. Και ταυτόχρονα να υπάρχουν κοινοτικά κονδύλια που διατίθενται προς αυτήν την κατεύθυνση.

Εδώ φτάνουμε σε όρια –ας το πω– κρατικής παραλυσίας για την οποία σηκώνει κανείς τα χέρια του. Και θέλω να σας πω το εξής. Το έχω πει πολλές φορές από το Βήμα αυτό. Εγώ καταλαβαίνω τη συνέχεια του κράτους και καταλαβαίνω και τις πολιτικές

ευθύνες, όπως αυτές επιμερίζονται, σ' αυτούς που έχουν την ευθύνη για την παρακολούθηση της ομαλής -ας το πω- λειτουργίας του κράτους.

Καταλαβαίνω ότι υπό μια έννοια δεν θέλει μια κυβέρνηση να επωμισθεί ευθύνες της προηγούμενης. Και ορθώς. Παρά ταύτα πρέπει σιγά-σιγά να αρχίζουμε να βάζουμε κάποια πράγματα να λειτουργούν.

Ακούω ότι από την επόμενη εβδομάδα θα αρχίσει να λειτουργεί η συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, πράγμα που σημαίνει ότι από της αναλήψεως της εξουσίας από το ΠΑΣΟΚ μέχρι σήμερα αυτό δεν έχει λειτουργήσει. Και είναι οκτώ μήνες. Δεν είναι λίγο. Τρία έτη είναι ο μέσος όρος -και σας λέω και πολλά- της διάρκειας κυβερνητικής ζωής. Εξαντλείτε το 1/3. Πότε θα μπουν σε λειτουργία αυτοί οι μηχανισμοί οι σχεδόν αυτονόητοι;

Άκουσα από την απάντησή σας ότι με ευθύνη της Ελληνικής Αστυνομίας -και υποθέτω με λεφτά των Ελλήνων φορολογούμενων κατ' αντιστοιχία- επαναπατρίστηκαν ορισμένοι, μερικές εκατοντάδες. Ήθελα να μας δώσετε μια πρόσθετη διευκρίνιση, αν έχετε το στοιχείο αυτό στη διάθεσή σας, κύριε Υφυπουργέ. Υπήρχαν και άλλοι που ζητούσαν επαναπατρισμό και δεν επαναπατρίστηκαν ενδεχομένως λόγω ελλείψεως κονδυλίων; Αυτό είναι ένα πρώτο ερώτημα.

Δεύτερο, πόσο περίπου είναι το κόστος επαναπατρισμού ανά άτομο; Αντισταθμίζονται ότι αν υπάρχει μια σχετικότητα στην απάντησή σας αφού εξαρτάται από τον προορισμό του. Εν πάση περιπτώσει, έχουμε μια τάξη μεγέθους του τι κοστίζει αυτό;

Ένα τρίτο ζήτημα είναι ότι είδα ότι τα δεσμευμένα κονδύλια -είπατε ότι δεν υπάρχει απώλεια κονδυλίων εξαιτίας της μη απορροφήσεώς τους-, επομένως παραμένουν δεσμευμένα και στη διάθεση της Ελλάδος- είναι της τάξεως των 950.000 ευρώ, αν κατάλαβα καλά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΟΥΓΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Είναι 800.000 ευρώ αυτά που δώσαμε εμείς και 950.000 ευρώ είναι το σύνολο της ευρωπαϊκής ενισχύσεως στο Ταμείο Επιστροφών.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Αυτά τα 800.000 ευρώ τα έχουμε δώσει και μένουν άλλα 150.000 ή μένουν άλλα 950.000 ευρώ;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΟΥΓΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Μένουν άλλα 150.000.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Επομένως το ποσό για το οποίο συζητάμε είναι μικρό. Ήθελα να ρωτήσω σε διευκρινιστική συνέχεια αυτής της συζητήσεώς μας αν, πρώτον υπάρχουν αιτήσεις επαναπατρισμού που αυτήν τη στιγμή εκκρεμούν και δεν έχουν εκτελεστεί και οι οποίες ενδεχομένως δεν θα μπορέσουν να εκτελεστούν ακόμα και αν απορροφηθούν οι 150.000 ευρώ και τι προτίθεται να κάνει η Κυβέρνηση προκειμένου, αν υπάρχουν τέτοιες αιτήσεις να μπορέσουν αυτοί οι άνθρωποι να επαναπατριστούν ως ένα σημείο;

Δεν λέω ότι λύνουμε τώρα με μερικές εκατοντάδες ανθρώπους και μερικές εκατοντάδες επαναπατρισμούς το ζήτημα της μετανάστευσης. Τουλάχιστον όμως ας κάνουμε αυτά που εύκολα μπορούμε. Αν δεν μπορούμε να κάνουμε τα σπουδαία και τα μεγάλα, τουλάχιστον ας κάνουμε τα μικρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Έχετε το λόγο, κύριε Υφυπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΟΥΓΙΑΣ (Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη): Σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Χαίρομαι γιατί διέγνωσα στην απάντησή σας, αν και δεν ήσανταν πολιτικά γενναϊόδωρος, ότι διακρίνατε μια προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος και μας χρεώνετε απλώς μια μικρή καθυστέρηση, σε σύγκριση με την παραλυσία που προηγήθηκε τα προηγούμενα χρόνια.

Και χαίρομαι γιατί θεωρείτε για τη δική μας Κυβέρνηση και το ρυθμό αντιμετώπισης των προβλημάτων τους οκτώ μήνες σαν ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, διότι οι απαιτήσεις που βάζουμε πρώτοι εμείς- στην αντιμετώπιση των προβλημάτων είναι πάρα πολύ υψηλές.

Χαίρομαι γιατί συχνά μιλούν για οκτώ μήνες διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ σαν να μιλούν για οκτώ χρόνια διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Πρέπει να σας πω πάντως ότι οι διαδικασίες αυτές επειδή συμπεριλαμβάνουν κοινοτική υποστήριξη κατά 75% πρέπει να γίνονται με όλους τους τυπικούς τρόπους.

Ήταν η δεύτερη προκήρυξη που έγινε που οδήγησε τελικά στην κατακύρωση με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, διότι η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση έβαλε ορισμένα ερωτήματα στην πρώτη εκδήλωση ενδιαφέροντος. Τελικά, δεν υπήρχε άλλη επιλογή και όπως διαπιστώνετε και εσείς στην ερώτησή σας είναι μία μεγάλη παγκόσμια οργάνωση που μπορεί να αναλάβει αυτήν την οργανωμένη μετακίνηση.

Το δεύτερο στοιχείο που πρέπει να σας πω απαντώντας στην ομιλία σας, είναι πως δεν έγινε ο μερικός επαναπατρισμός με χρήματα του ελληνικού δημοσίου, αλλά με αξιοποίηση του Ταμείου Επιστροφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ούτως ή άλλως αξιοποιείται, χωρίς όμως να έχουμε τη μεγάλη δυνατότητα να δώσουμε τα κίνητρα της εθελούσιας επιστροφής. Όπως, ίσως, γνωρίζετε υπάρχει ένα υλικό κίνητρο που δεν είναι πολύ υψηλό.

Στην καινούργια προκήρυξη οι άνθρωποι που θα επιστρέφουν κάτω από οργανωμένες συνθήκες μετακίνησης, δέχονται μια μικρή προετοιμασία. Ετοιμάσαμε την οργανωμένη προκήρυξη, την ενημέρωση τους και μια μικρή υποστήριξη όταν θα φτάσουν στην πατρίδα τους. Παίρνουν επιπλέον 300 ευρώ περίπου ο καθένας, που ίσως φαίνεται ένα συμβολικό ποσό, σύμφωνα με την καινούργια σύμβαση που κάναμε με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης. Είναι μια πολύ πιο οργανωμένη προσπάθεια, σε σύγκριση με τη δική μας προηγούμενη, όπου με τις δικές μας δυνάμεις και με αποφάσεις αναγκαστικής απέλασης προσπαθούσαμε να οργανώσουμε τα ταξίδια αυτά αξιοποιώντας όσο μπορούσαμε το Ταμείο Επιστροφών.

Επομένως χωρίς να μπορώ να κοστολογήσω ακριβώς κατά κεφαλήν την επιστροφή καθενός από τους ανθρώπους αυτούς, είχαμε ένα πρώτο θετικό αποτέλεσμα. Είμαι αισιόδοξος πως τώρα, με τη συνεργασία με το ΔΟΜ, θα έχουμε φέτος αρκετές χιλιάδες επιστροφών, καθώς εγκαινιάζουμε για πρώτη φορά αυτήν τη συνεργασία.

Το πρόγραμμα την επόμενη χρονιά θα έχει στη διάθεσή του περισσότερα χρήματα. Από τις 950.000 ευρώ που μας έδινε η Ευρωπαϊκή Ένωση εμείς φέτος αξιοποιήσαμε τις 800.000. Σας θυμίζω, βέβαια, πως βάζουμε και εμείς τη δική μας εθνική συμβολή (25%). Για την επόμενη χρονιά το ποσό είναι πολύ μεγαλύτερο και φτάνει τα 2.400.000 ευρώ. Επομένως έχοντας και την τεχνογνωσία από την πρώτη χρονιά συνεργασίας, είμαι πολύ αισιόδοξος ότι τα πράγματα θα πάνε καλύτερα και ότι θα μπορέσουμε εθελοντικά να επαναπατρίσουμε πολύ περισσότερους μετανάστες στα επόμενα χρόνια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κι εμείς σας ευχαριστούμε.

Η πέμπτη με αριθμό 8678/13-4-2010 ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Μιχαήλ Κριτωτάκη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνική Ασφάλισης, σχετικά με την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τον κλάδο των ξενοδοχοϋπάλληλων δεν συζητείται λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Αναφορές και ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Η πρώτη με αριθμό 5862/9-2-2010 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την άμεση δημοπράτηση και κατασκευή των φραγμάτων Αμυρών - Αγ. Βασιλείου και Καλαμίου στο Νομό Ηρακλείου δεν συζητείται λόγω κωλύματος της κυρίας Υπουργού και διαγράφεται.

Η δεύτερη με αριθμό 6744/1-3-2010 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Κιλιτζίδη προς την Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την προκήρυξη έργων στο Νομό Κιλκίς, στον προγραμματισμό του Υπουργείου για την 4η Προγραμματική Περίοδο (2007-2013) δεν συζητείται λόγω κωλύματος της κυρίας Υπουργού και διαγράφεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι ολοκληρώθηκε η συζήτηση των αναφορών και ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφώνηση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών και άλλες διατάξεις».

Το νομοσχέδιο θα ψηφιστεί στο σύνολο στη συνέχεια.

Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις».

Θα συνεχιστεί η συζήτηση του νομοσχεδίου κατά την αποψινή συνεδρίαση.

Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τη συνήθη διαδικασία.

Επανερχόμαστε στην ψήφιση στο σύνολο του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας: «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο ως διενεμήθη;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό

ΙΩΑΝΝΗ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο κατά πλειοψηφία ως διενεμήθη.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας: «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α'

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής - Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εμπορικών εταιριών και ειδικότερα των ομορρύθμων εταιριών, των ετερορρύθμων εταιριών (κάθε μορφής), των εταιριών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιριών (εφεξής: «Εταιρίες»).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) «Υπηρεσία Μιας Στάσης»:

αα) Με την επιφύλαξη του άρθρου 1 και του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, τα φυσικά πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία ορίζονται ως αρμόδια για την έναρξη, διεκπεραίωση και ολοκλήρωση των διαδικασιών σύστα-

σης ομορρύθμων και ετερορρύθμων εταιριών (κάθε μορφής), εταιριών περιορισμένης ευθύνης και ανωνύμων εταιριών. Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση ομορρύθμων και ετερορρύθμων εταιριών (κάθε μορφής) ορίζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, καθώς και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λαμβάνουν την «πιστοποίηση παροχής υπηρεσιών μιας στάσης», όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του παρόντος.

ββ) Ως Υπηρεσία Μιας Στάσης για τη σύσταση εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων εταιριών, καθώς και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις που για τη σύσταση συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ορίζεται ο συμβολαιογράφος που συντάσσει το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης.

β) «Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.», «Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.» ή «Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ.»: Η προβλεπόμενη στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, «Κεντρική υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.», η προβλεπόμενη στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, «Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.» και το προβλεπόμενο στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α') όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, «Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ.».

Άρθρο 3

Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας

1. Θεσπίζεται το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας, το οποίο περιλαμβάνει:

α) το τέλος καταχώρισης Γ.Ε.ΜΗ., όπως αυτό προβλέπεται από το άρθρο 8 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου,

β) το Γραμμάτιο Κόστους Σύστασης Εταιρίας, το ποσό του οποίου αποδίδεται ανταποδοτικά στην Υπηρεσία Μιας Στάσεως και το οποίο καθορίζεται, όπως και κάθε άλλο σχετικό με αυτό (το Γραμμάτιο Κόστους Σύστασης Εταιρίας) θέμα, με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 4 παράγραφος 2Α,

γ) το κόστος εγγραφής στο οικείο Επιμελητήριο και

δ) την εισφορά υπέρ του Ταμείου Νομικών και του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων, όπου κατά περίπτωση απαιτείται.

2. Το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας, καταβάλλεται υποχρεωτικά από τους συμβαλλομένους στην Υπηρεσία Μιας Στάσης, άπαξ, κατά το στάδιο της σύστασης εταιρίας. Το ύψος του, η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης των επί μέρους ποσών στους τελικούς δικαιούχους, τα παραστατικά της απόδοσης σε αυτούς, η διενέργεια ελέγχου, ο τρόπος και η διαδικασία επιστροφής του σε περίπτωση μη καταχώρισης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια προβλέπεται και ρυθμίζεται από την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 4 παράγραφος 2Α του παρόντος.

3. Στο Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας δεν συμπεριλαμβάνεται:

α) ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, ο οποίος καταβάλλεται στην Υπηρεσία Μιας Στάσης,

β) η αμοιβή του συμβολαιογράφου,

γ) η αμοιβή του δικηγόρου, όπου απαιτείται,

δ) το παράβολο προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

4. Με την έναρξη ισχύος του Μέρους Α' του παρόντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 21, με το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας καταργούνται:

α) Το παράβολο προελέγχου επωνυμίας στο οικείο Επιμελητήριο και

β) Το παράβολο υπέρ του Δημοσίου και του ΤΑΠΕΤ, το οποίο καταβάλλεται κατά το στάδιο της σύστασης εταιρίας, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 4

Γενικές διατάξεις

1. Οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης είναι αρμόδιες:

α) για την παραλαβή των εγγράφων που απαιτούνται για τη σύσταση των Εταιριών,

β) για την καταχώριση των εγγράφων της περίπτωσης α' στις Υπηρεσίες ή στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως τροποποιείται με τον παρόντα, καθώς και για τη μέριμνα χορήγησης του Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και του Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης που προβλέπονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α') όπως τροποποιείται με τον παρόντα,

γ) να μεριμνούν για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.,

δ) να μεριμνούν για τη χορήγηση και να λαμβάνουν τα απαιτούμενα πιστοποιητικά φορολογικής ενημερότητας των ιδρυτών των Εταιριών,

ε) να μεριμνούν για την εγγραφή της εταιρίας, των φυσικών προσώπων, εταίρων, διαχειριστών ή μελών Δ.Σ. στον οικείο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης και για τη χορήγηση αριθμού μητρώου κοινωνικής ασφάλισης, όπου αυτή απαιτείται, καθώς και ασφαλιστικής ενημερότητας,

στ) για την είσπραξη του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου,

ζ) για την κατανομή του εισπραττόμενου Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας στους φορείς που, κατά τις κείμενες διατάξεις, είναι δικαιούχοι και περιλαμβάνονται και ενσωματώνονται τα υπέρ αυτών τέλη, εισφορές και επιβαρύνσεις στο Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του παρόντος, καθώς επίσης για την απόδοση του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου στο Δημόσιο,

η) για την ειδοποίηση των ενδιαφερομένων για τη σύσταση των Εταιριών,

θ) για την παράδοση των συστατικών εγγράφων με τις αναγκαίες βεβαιώσεις των αρμόδιων αρχών μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας σύστασης των Εταιριών και

ι) οποιαδήποτε ενέργεια απαιτείται κατά το νόμο για τη σύσταση Εταιριών,

κ) αα. Οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης του εδαφίου αα' της παραγράφου α' του άρθρου 2 του παρόντος νόμου μπορούν να προβαίνουν στον προέλεγχο και στην κατοχύρωση επωνυμίας, καθώς και στην εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. και στο αρμόδιο Επιμελητήριο, εφόσον έχουν τηρηθεί όσα η κείμενη νομοθεσία απαιτεί κατά περίπτωση για την έναρξη εμπορικής, οικονομικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας, με σκοπό την ταχύτερη εξυπηρέτηση των φυσικών προσώπων - υπόχρεων εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου και των φυσικών προσώπων - προαιρετικά εγγεγραφόμενων στο Γ.Ε.ΜΗ. του εδαφίου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, εφόσον τα φυσικά αυτά πρόσωπα το προαιρούνται.

ββ. Στην περίπτωση που τα φυσικά πρόσωπα του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), καθώς και τα φυσικά πρόσωπα του εδαφίου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), κάνουν χρήση των Υπηρεσιών Μιας Στάσης του εδαφίου αα' της παραγράφου α' του άρθρου 2 του παρόντος νόμου και προκειμένου αυτές οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης να προβούν στις ενέργειες που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, τα φυσικά αυτά πρόσωπα καταβάλλουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες Μιας Στάσης τα τέλη, εισφορές και επιβαρύνσεις που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία για την πραγμάτωση των ενεργειών αυτών.

γγ. Οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης του εδαφίου αα' της παραγράφου α' του άρθρου 2 του παρόντος νόμου είναι αρμόδιες για την κατανομή των εισπραττόμενων τελών, εισφορών και επιβαρύνσεων στους δικαιούχους τους.

δδ. Με την κοινή υπουργική απόφαση του εδαφίου Α' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ορίζεται η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης των τελών, εισφορών και επιβαρύνσεων

στους δικαιούχους τους, τα παραστατικά της απόδοσης σε αυτούς, η διενέργεια ελέγχου, ο τρόπος και η διαδικασία επιστροφής τους σε περίπτωση μη καταχώρισης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

α) Καθορίζονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη διασύνδεση, σύμπραξη και συνεργασία μεταξύ των Υπηρεσιών Μιας Στάσης και: αα) των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, για την υλοποίηση από τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης των ενεργειών που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1, στις οποίες περιλαμβάνεται και η είσπραξη του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων και η χορήγηση των σχετικών εγγράφων, ββ) των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, για την υλοποίηση από τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης των ενεργειών που αναφέρονται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 και η χορήγηση των σχετικών εγγράφων, γγ) των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) β' βαθμού, για τους σκοπούς του παρόντος.

β) Καθορίζεται η μεταφορά των φυσικών αρχείων, μεταξύ των Υπηρεσιών Μιας Στάσης και των Υπηρεσιών και του Τμήματος Γ.Ε.ΜΗ. του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, για τους σκοπούς του παρόντος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και σχετικό θέμα.

γ) Καθορίζονται και τα θέματα που με ρητή εξουσιοδότηση νόμου προβλέπεται να καθοριστούν από τις διατάξεις του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, με υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος και ισχύει, και συγκεκριμένα αυτές που προβλέπονται κατά τρόπο και περιεχόμενο στις κάτωθι διατάξεις:

αα) Παράγραφος 1 εδάφιο γ' του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α').

ββ) Παράγραφος 3 του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1, 2 και 4 του άρθρου 4 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α').

γγ) Παράγραφος 5 του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 6 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α').

δδ) Παράγραφος 7 του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίσταται το άρθρο 8 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α').

εε) Παράγραφος 8 του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του άρθρου 11 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α').

στστ) Παράγραφος 9 του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 12 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α').

ζζ) Παράγραφος 10 του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίσταται το άρθρο 13 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α').

ηη) Παράγραφος 13 του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α').

θθ) Παράγραφος 14 του άρθρου 13 του παρόντος, με την οποία αντικαθίστανται τα εδάφια 3 και 4 του άρθρου 17 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'),

καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα που απαιτείται για την έναρξη εφαρμογής του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου.

Β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης,

Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και μετά από σύμφωνη γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της χώρας, θα καθορίζονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες, ώστε να δύναται ο συμβολαιογράφος να προσφέρει τις προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο υπηρεσίες του «ως Υπηρεσία Μιας Στάσης», ως μέρος των υπηρεσιών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), καθώς και των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που θα λάβουν την «πιστοποίηση παροχής υπηρεσιών μιας στάσης».

Γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δύναται: α) να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλες περιπτώσεις υπόχρεων καταχώρισης ή δυνάμεων να καταχωρηθούν στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφοι 1 και 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, οι οποίοι δεν προβλέπονται στο σκοπό του παρόντος νόμου, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 και β) να προβλέπεται και άλλες εταιρικές πράξεις που είναι καταχωρητέες στο Γ.Ε.ΜΗ., δυνάμενες να υπαχθούν στη διαδικασία του παρόντος νόμου.

Δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δύναται να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες που πρέπει να τηρηθούν για να λάβουν τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών «την πιστοποίηση υπηρεσιών μιας στάσης».

Άρθρο 5

Διαδικασία σύστασης προσωπικών εταιριών

1. Για τη σύσταση μιας προσωπικής εταιρίας (ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας), οι συμβαλλόμενοι προβαίνουν, ενώπιον της Υπηρεσίας Μιας Στάσης, στις παρακάτω ενέργειες:

α) Καταθέτουν το συμφωνητικό σύστασης της εταιρίας. Το συμφωνητικό σύστασης της εταιρίας περιβάλλεται υποχρεωτικώς τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, στις περιπτώσεις που ορίζεται από το νόμο.

β) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ..

γ) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της Εταιρίας ως μέλος σε αυτό.

δ) Καταβάλλουν το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας.

ε) Υποβάλλουν δήλωση για το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα το φόρο που αναλογεί.

στ) Υποβάλλουν το μισθωτήριο συμβόλαιο ή τον τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης του χώρου για εγκατάσταση της Εταιρίας.

ζ) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου και για την εγγραφή των εταίρων και διαχειριστών στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

2. Αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Υπηρεσία Μιας Στάσης υποχρεούται να:

α) Προβεί σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης και του συμφωνητικού σύστασης, ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων και εγγράφων, που αυτός υποβάλλει.

β) Προβεί, μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ. σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία προσκρούει σε προγενέστερη καταχώριση, η Υπηρεσία Μιας Στάσης ενημερώνει τους ενδιαφερομένους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας.

γ) Προβεί στην είσπραξη του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας, και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.

δ) Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας που απαιτούνται.

ε) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, μεριμνήσει για την καταχώριση και εγγραφή της εταιρίας στην Υπηρεσία ή στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. του άρθρου 2 του ν. 3419/ 2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, και για τη χορήγηση Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης που προβλέπονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου.

στ) Μεριμνήσει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ. της εταιρίας, καθώς και για την εγγραφή της εταιρίας, των εταίρων και διαχειριστών στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

ζ) Προβεί στην εγγραφή της Εταιρίας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

3. Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 2, προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το συμφωνητικό σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η χορήγηση αυτής της προθεσμίας παρατείνει ανάλογα την προθεσμία που προβλέπεται παραπάνω στην παράγραφο 2. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα εργάσιμων ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία, παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρίας δεν καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

Άρθρο 6

Διαδικασία σύστασης εταιριών περιορισμένης ευθύνης

1. Για τη σύσταση μιας εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, οι συμβαλλόμενοι ή ο μόνος ιδρυτής, προβαίνουν, ενώπιον της Υπηρεσίας Μιας Στάσης, στις παρακάτω ενέργειες:

α) Υπογράφουν το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης της εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 3190/1955.

β) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ..

γ) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρίας ως μέλος σε αυτό.

δ) Καταβάλλουν το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας.

ε) Υποβάλλουν δήλωση για το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα το φόρο που αναλογεί.

στ) Υποβάλλουν το μισθωτήριο συμβόλαιο ή τον τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης του χώρου για εγκατάσταση της Εταιρίας.

ζ) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου και για την εγγραφή των διαχειριστών στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

2. Αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Υπηρεσία Μιας Στάσης υποχρεούται να:

α) Προβεί σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των στοιχείων και εγγράφων, που αυτός υποβάλλει.

β) Προβεί, μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ. σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία προσκρούει σε προγενέστερη καταχώριση, η Υπηρεσία Μίας Στάσης ενημερώνει τους ενδιαφερομένους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας.

γ) Προβεί στην είσπραξη του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας, και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.

δ) Μεριμνήσκει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας που απαιτούνται.

ε) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, μεριμνήσκει για την καταχώριση και εγγραφή της εταιρίας στην Υπηρεσία ή στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, και για τη χορήγηση Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης, που προβλέπονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου.

στ) Συντάσσει και αποστέλλει σχέδιο ανακοίνωσης για την ανωτέρω καταχώριση στην αρμόδια Υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ..

ζ) Μεριμνήσκει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ. της εταιρίας, καθώς και για την εγγραφή της εταιρίας και των διαχειριστών στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

η) Προβεί στην εγγραφή της Εταιρίας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

3. Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το συμφωνητικό σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η χορήγηση αυτής της προθεσμίας παρατείνει ανάλογα την προθεσμία που προβλέπεται παραπάνω στην παράγραφο 2. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα εργάσιμων ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία, παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρίας δεν καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, εν όλω ή εν μέρει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

Άρθρο 7

Διαδικασία σύστασης ανωνύμων εταιριών

1. Για τη σύσταση μιας ανώνυμης εταιρίας, οι συμβαλλόμενοι ή ο μόνος ιδρυτής προβαίνουν, ενώπιον της Υπηρεσίας Μίας Στάσης, στις παρακάτω ενέργειες:

α) Υπογράφουν το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης της εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

β) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ..

γ) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρίας ως μέλος σε αυτό.

δ) Καταβάλλουν το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας.

ε) Υποβάλλουν δήλωση για το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα το φόρο που αναλογεί.

στ) Υποβάλλουν το μισθωτήριο συμβόλαιο ή τον τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης του χώρου για εγκατάσταση της Εταιρίας.

ζ) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου και για την εγγραφή των μελών του διοικητικού συμβουλίου στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

2. Αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Υπηρεσία Μίας Στάσης υποχρεούται να:

α) Προβεί σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των στοιχείων και εγγράφων, που αυτός υποβάλλει.

β) Προβεί, μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ. σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία προσκρούει σε προγενέστερη καταχώριση, η Υπηρεσία Μίας Στάσης ενημερώνει τους ενδιαφερομένους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας.

γ) Προβεί στην είσπραξη του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας, και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.

δ) Μεριμνήσκει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας που απαιτούνται.

ε) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, μεριμνήσκει για την καταχώριση και εγγραφή της εταιρίας στην Υπηρεσία ή στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, και για τη χορήγηση Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης που προβλέπονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου.

στ) Συντάσσει και αποστέλλει σχέδιο ανακοίνωσης για την ανωτέρω καταχώριση στην αρμόδια Υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ..

ζ) Μεριμνήσκει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ. της εταιρίας, καθώς και για την εγγραφή της εταιρίας και των μελών του διοικητικού συμβουλίου στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

η) Προβεί στην εγγραφή της Εταιρίας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

3. Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 2, προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το συμφωνητικό σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η χορήγηση αυτής της προθεσμίας παρατείνει ανάλογα την προθεσμία που προβλέπεται παραπάνω στην παράγραφο 2. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα εργάσιμων ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία, παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρίας δεν καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

Άρθρο 8

Έκδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου

1. Για την έκδοση αριθμού φορολογικού μητρώου σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7, η Υπηρεσία Μίας Στάσης διαβιβάζει ηλεκτρονικά προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τον Κωδικό Γ.Ε.ΜΗ. και τον Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης, που προβλέπονται στο άρθρο 5 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, β) την απόδειξη εξόφλησης του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου,

γ) τα στοιχεία προσδιορισμού της έδρας και των λοιπών εγκαταστάσεων της επιχείρησης (τίτλος ιδιοκτησίας ή συμφωνητικό μίσθωσης ή υπομίσθωσης νομίμως θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ. ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης χώρου) και

δ) τα σχετικά έντυπα που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία Μιας Στάσης από τον αιτούντα για την έκδοση Α.Φ.Μ..

2. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ., με την ολοκλήρωση της διαβίβασης των στοιχείων και εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, υποχρεούται να χορηγεί στον αιτούντα αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.), αν τα στοιχεία και τα έγγραφα αυτά είναι πλήρη και σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη αυτοψία στην έδρα της εταιρίας.

Άρθρο 9

Οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν.δ. 3026/1954 (Κώδικας περί Δικηγόρων) δεν εφαρμόζονται στη σύνταξη συμβολαιογραφικών εγγράφων σύστασης εταιριών περιορισμένης ευθύνης και ανωνύμων εταιριών, εφόσον το κεφάλαιο της εταιρίας είναι ίσο ή μικρότερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

Άρθρο 10

Εταιρίες που διέπονται από ειδική νομοθεσία

Αν η ειδική νομοθεσία, που διέπει τη σύσταση εταιρίας προβλέπει την έγκριση της σύστασης και τη χορήγηση άδειας λειτουργίας από αρμόδια διοικητική αρχή, οι σχετικές πράξεις υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους στην Υπηρεσία Μιας Στάσης για την καταχώριση τους, μαζί με τα λοιπά στοιχεία καταχώρισης, στο Γ.Ε.ΜΗ..

Άρθρο 11

Ο έλεγχος νομιμότητας της Διοικήσεως για τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2α του κ.ν. 2190/1920 καταργείται για όλες τις περιπτώσεις ανεξαρτήτως ύψους του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2α και στην παράγραφο 2β του άρθρου 4 του κ.ν. 2190/1920.

Άρθρο 12

Προτυποποιημένα καταστατικά

«Προτυποποιημένα καταστατικά»: 1. Για τη σύσταση των ομορρύθμων εταιριών, των ετερορρύθμων εταιριών (κάθε μορφής), των εταιριών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιριών, δύναται να γίνει χρήση προτυποποιημένου καταστατικού, το οποίο συμπληρώνεται από τους ιδρυτές, αν πρόκειται για ομόρρυθμες εταιρίες και απλές ετερόρρυθμες εταιρίες ή από την Υπηρεσία Μιας Στάσης (συμβολαιογράφο), αν πρόκειται για εταιρία ετερόρρυθμη κατά μετοχές, εταιρία περιορισμένης ευθύνης και ανώνυμη εταιρία μόνο ως προς τα στοιχεία που διαφοροποιούν την εταιρεία από άλλες του ίδιου εταιρικού τύπου. Το προτυποποιημένο καταστατικό κατά περιεχόμενο ορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 4 παράγραφος 2 περ. Α' του παρόντος, και κατά περίπτωση, κατατίθεται στις Υπηρεσίες Μιας Στάσης του άρθρου 2αα, αν πρόκειται για ομόρρυθμες εταιρίες και ετερόρρυθμες εταιρίες και αν πρόκειται για εταιρία περιορισμένης ευθύνης και ανώνυμη εταιρία, συντάσσεται από την Υπηρεσία Μιας Στάσης του άρθρου 2ββ. Οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης προβαίνουν στις ενέργειες που προβλέπονται στα άρθρα 5, 6, 7 του παρόντος προκειμένου να γίνει καταχώρισή του στο Γ.Ε.ΜΗ..

2. Το προτυποποιημένο καταστατικό εταιρίας:

α) Προτείνεται κατά περιεχόμενο από τη Συντονιστική Επιτροπή των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδας και της Ολο-

μέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας.

β) Περιέχει τις απολύτως αναγκαίες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο διατάξεις και κατά τα λοιπά παραπέμπει στις διατάξεις των οικείων νόμων.

γ) Το προτυποποιημένο καταστατικό εταιρίας για κάθε τύπο εταιρίας θα είναι προσπελάσιμο από το διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ..

3. Στο μέτρο που ακολουθείται το προτυποποιημένο καταστατικό, τεκμαίρεται η νομιμότητα των διατάξεών του.

ΜΕΡΟΣ Β'

Άρθρο 13

Τροποποίηση του ν. 3419/2005

1.α) Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«α) την οργάνωση και εποπτεία της βάσης ή των βάσεων δεδομένων που συναπαρτίζουν το Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και το διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρο 5.»

β) Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β. την παραλαβή, την πρωτοκόλληση και τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αιτήσεων και των συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας των νομικών πράξεων, των δηλώσεων, των εγγράφων και των λοιπών στοιχείων που αφορούν τους υπόχρεους και δικαιολογούν την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή, εκτός από τις περιπτώσεις σύστασης της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης (απλή ή κατά μετοχές) εταιρίας, της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και της ανώνυμης εταιρίας, όταν αυτή πραγματοποιείται από τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης, όπως προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία.

Η καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα του Επιμελητηρίου καθορίζεται με βάση την κύρια δραστηριότητα και την κύρια επαγγελματική κατοικία ή την εγκατάσταση του υπόχρεου, αντίστοιχα. Για τα υποκαταστήματα ή τα πρακτορεία, η καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα της υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., καθορίζεται από την κύρια δραστηριότητα και την έδρα του υποκαταστήματος ή του πρακτορείου, αντίστοιχα.

Κάθε υπόχρεος υπάγεται σε μία μόνο υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ..»

γ) Οι παράγραφοι 3, 4 και 6 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Στη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, συνιστάται αυτοτελές Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., ενιαίο για τις Διευθύνσεις Α.Ε. και Πίστωσης και Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής.

Οι Διευθύνσεις αυτές διαβιβάζουν στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. όλες τις πράξεις και τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ. και αφορούν τις ανώνυμες εταιρίες, όπου απαιτείται, τις ευρωπαϊκές εταιρίες, τις ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες και τα υποκαταστήματά τους στην ημεδαπή, για την εξ αποστάσεως και με ηλεκτρονικά μέσα αρχική καταχώριση (εγγραφή) των ανωτέρω προσώπων στο Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και κάθε μεταγενέστερη καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5.

4. Οι υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων και το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας («υπηρεσίες καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.») έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα να προβαίνουν σε καταχωρίσεις στο Γ.Ε.ΜΗ.. Κατ' εξαίρεση οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης, που προβλέπονται στη νομοθεσία, δύναται να προβαίνουν στις προβλεπόμενες από το νόμο καταχωρίσεις στις περιπτώσεις σύστασης της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης (απλής ή κατά μετοχές) εταιρίας, της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και της ανώνυμης εταιρίας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζονται τα θέματα του κανονισμού λει-

τουργίας και στελέχωσης της Κεντρικής Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., των υπηρεσιών Γ.Ε.ΜΗ. και του Τμήματος Γ.Ε.ΜΗ. και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

2. Το άρθρο 3 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Γ.Ε.ΜΗ. εποπτεύεται από Εποπτικό Συμβούλιο, που εδρεύει στην Αθήνα, το οποίο απαρτίζεται από ένα μέλος Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. στο γνωστικό αντικείμενο της διοικητικής ή της πολιτικής ή της νομικής ή της οικονομικής επιστήμης ως Πρόεδρο, έναν δικηγόρο, με ειδικευση στο εμπορικό δίκαιο ή στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, που αποδεικνύεται από την κατοχή διδακτορικού ή μεταπτυχιακού διπλώματος, έναν ειδικό επιστήμονα με ειδίκευση σε θέματα πληροφορικής, που αποδεικνύεται από την κατοχή διδακτορικού ή μεταπτυχιακού διπλώματος, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με τους αναπληρωτές τους, έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων (Κ.Ε.Ε.), έναν εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Υπαλλήλων Επιμελητηρίων, που ορίζονται από τους οικείους φορείς με τους αναπληρωτές τους.

2. Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για το συντονισμό των Τμημάτων, των Υπηρεσιών του Γ.Ε.ΜΗ. και των Υπηρεσιών Μίας Στάσης, μεριμνά για την έναρξη και εύρυθμη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ., συντονίζει το έργο της μετάπτωσης των αρχείων από τα Μητρώα των Επιμελητηρίων στο Γ.Ε.ΜΗ., μεριμνά για την ομοιομορφία εφαρμογών των διατάξεων του νόμου αυτού από όλα τα Επιμελητήρια της χώρας και τις Υπηρεσίες Μίας Στάσης. Μεριμνά για την εκπαίδευση των χρηστών του Γ.Ε.ΜΗ.. Παρακολουθεί τη λειτουργία, συγκεντρώνει τα προβλήματα και προτείνει προς το αρμόδιο - εποπτεύον Υπουργείο τις απαραίτητες νομοθετικές παρεμβάσεις. Επιλύει τα ανωτέρω εκδίδοντας κανονισμούς, εγκυκλίους και αποφάσεις.

3. Το Συμβούλιο αυτό συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με θητεία πέντε (5) ετών.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι αμοιβές των μελών του Κεντρικού Εποπτικού Συμβουλίου, μετά από σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων (Κ.Ε.Ε.), η δαπάνη των οποίων βαρύνει τον προϋπολογισμό της. Στο Εποπτικό Συμβούλιο παρέχεται διοικητική υποστήριξη από την Κ.Ε.Ε..

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο καταρτίζει τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας αυτού, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

3. Οι παράγραφοι 1, 2 και 4 του άρθρου 4 του ν. 3419/ 2005, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν θίγουν την αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των υπηρεσιών των οικείων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δεύτερου βαθμού, για την έκδοση διοικητικών πράξεων και την άσκηση εποπτείας και ελέγχου νομιμότητας των καταχωρημένων πράξεων και στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, οι οποίες αφορούν τις ανώνυμες εταιρίες, όπου γι' αυτές απαιτείται, τις ευρωπαϊκές εταιρίες, τις ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους, καθώς και τις αρμοδιότητες των Ειρηνοδικείων σχετικά με τους συνεταιρισμούς που υπάγονται σε αυτά.

Οι διοικητικές πράξεις των αρμόδιων υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των οικείων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δεύτερου βαθμού, καθώς και οι αποφάσεις των Ειρηνοδικείων, αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση για την εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. και κάθε περαιτέρω καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή των υπόχρεων που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

2. Οι υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. παράγουν με ευθύνη τους και χωρίς

υπαίτια καθυστέρηση, ψηφιακά αντίγραφα των αιτήσεων καταχώρισης, των συνοδευτικών εγγράφων και δικαιολογητικών και κάθε άλλου στοιχείου που υποβάλλεται σε αυτές, εφόσον αυτά δεν έχουν ήδη υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή και τα διαβιβάζουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με ηλεκτρονικά μέσα, στις αρμόδιες υπηρεσίες. Η ανωτέρω υποχρέωση των υπηρεσιών του Γ.Ε.ΜΗ. αναφέρεται και στις οικονομικές και λογιστικές καταστάσεις των ανωνύμων εταιριών, των ευρωπαϊκών εταιριών και των ευρωπαϊκών συνεταιριστικών εταιριών, για τις οποίες υπάρχει υποχρέωση δημοσίευσης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ευθύς ως οι αρμόδιες υπηρεσίες ασκήσουν την αρμοδιότητά τους, όπως προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία, κατά την παράγραφο 1, κοινοποιούν αυθημερόν, με ηλεκτρονικά μέσα, τις διοικητικές πράξεις που εκδίδουν στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ..

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της σύμπραξης και συνεργασίας του Τμήματος Γ.Ε.ΜΗ. και των υπηρεσιών Γ.Ε.ΜΗ. με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δεύτερου βαθμού, αντίστοιχα, σε ζητήματα διαβίβασης και ανταλλαγής στοιχείων και δεδομένων που αφορούν τους υπόχρεους.

Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την τήρηση, την οργάνωση, τις τεχνικές προδιαγραφές, την τεχνική διαχείριση και εν γένει λειτουργία και δημοσιότητα του Γ.Ε.ΜΗ., τη διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση παρατεταμένης αδυναμίας πρόσβασης στο Γ.Ε.ΜΗ. ή παρατεταμένης αδυναμίας αποθήκευσης δεδομένων σε αυτό, για τεχνικούς λόγους, τη διασύνδεση του Γ.Ε.ΜΗ. με άλλα δημόσια Μητρώα, την πρόσβαση σε αυτό δημόσιων υπηρεσιών και φορέων, τη συνεργασία των υπηρεσιών Γ.Ε.ΜΗ. και του Τμήματος Γ.Ε.ΜΗ. με άλλες υπηρεσίες, αρχές και φορείς για τη συλλογή, την κοινοποίηση, τον έλεγχο και το συσχετισμό στοιχείων, γεγονότων, ανακοινώσεων και εγγράφων που αφορούν τους υπόχρεους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

4. Η παράγραφος 9 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Ο διαδικτυακός τόπος του Γ.Ε.ΜΗ. αποτελεί το ελληνικό ηλεκτρονικό «Εθνικό Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας» κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2009/101/ΕΚ/16.9.2009 (ΕΕΕΚ L 258). Στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. δημοσιεύονται το Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών, η μερίδα και κάθε άλλη πληροφορία απαραίτητη για τη δημόσια χρήση του Γ.Ε.ΜΗ..»

5. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 6 του ν. 3419/ 2005, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία που καταχωρίζονται στη Μερίδα και αφορούν την εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ.:

α) των φυσικών προσώπων,
β) των εμπορικών εταιριών και ενώσεων προσώπων,
γ) των υποκαταστημάτων που αναφέρονται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,

δ) των υποκαταστημάτων και πρακτορείων που αναφέρονται στις περιπτώσεις ζ' και η' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,

ε) των υποκαταστημάτων και πρακτορείων που αναφέρονται στην περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

2. Στη Μερίδα καταχωρίζονται, σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από το πρόσωπο του υπόχρεου, τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Ο Αριθμός του Γ.Ε.ΜΗ. του υπόχρεου, του υποκαταστήματος ή του πρακτορείου.

β. Η υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. που διενήργησε την εγγραφή ή τη μεταγενέστερη καταχώριση και το ονοματεπώνυμο του αρμόδιου υπαλλήλου.

γ. Ο αριθμός πρωτοκόλλου της αίτησης εγγραφής και ο Κωδικός Αριθμός Καταχώρισης.

δ. Τα στοιχεία της απόφασης των αρμόδιων αρχών ή υπηρεσιών οι οποίες χορηγούν άδεια άσκησης επιτηδεύματος ή επαγγέλματος ή άδεια ίδρυσης και λειτουργίας επιχείρησης ή υποκαταστήματος, εφόσον, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, προαπαιτείται η άδεια αυτή για τη σύσταση εταιρίας ή την έναρξη εργασιών επιτηδεύματος.

ε. Οι δικαστικές αποφάσεις με τις οποίες ο υπόχρεος κηρύσσεται σε κατάσταση πτώχευσης ή σε διαδικασία συνδιαλλαγής ή άλλης συλλογικής διαδικασίας ικανοποίησης των πιστών του. Επίσης, στη Μερίδα καταχωρίζονται το ονοματεπώνυμο, το ονοματεπώνυμο γονέων, ο αριθμός δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου, ο τόπος και ο χρόνος γέννησης, η ιθαγένεια και η διεύθυνση κατοικίας των εκκαθαριστών, των αναγκαστικών διαχειριστών, των επιτρόπων και των συνδίκων του υπόχρεου.

στ. Τα στοιχεία των δικαστικών αποφάσεων με τις οποίες περαιτώνονται, αναστέλλονται ή ανατρέπονται οι έννομες καταστάσεις, που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση.

ζ. Τα στοιχεία των οποίων προβλέπεται η δημοσίευσή τους από την πτωχευτική νομοθεσία.

η. Τα στοιχεία των εκκρεμών αιτήσεων πτώχευσης ή διαδικασίας συνδιαλλαγής ή άλλης συλλογικής διαδικασίας ικανοποίησης των πιστών,

θ. Ο αριθμός των υποκαταστημάτων ή πρακτορείων του υπόχρεου στην ημεδαπή, καθώς και η διεύθυνση και ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. που αφορά το καθένα από αυτά.

ι. Ο αριθμός, η διεύθυνση και τα στοιχεία των υποκαταστημάτων ή πρακτορείων του υπόχρεου στην αλλοδαπή.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την τήρηση της Μερίδας, του Φακέλου και του Γενικού Ευρετηρίου Επωνυμιών.»

6.α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11, η εγγραφή και κάθε περαιτέρω καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. πραγματοποιείται, ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται στις υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. από τον υπόχρεο ή οποιονδήποτε έχει ειδικό έννομο συμφέρον, καθώς και από τις Υπηρεσίες Μίας Στάσης, όπως προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία. Ειδικότερα, οι αιτήσεις καταχώρισης, που αφορούν τους υπόχρεους οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2, υποβάλλονται απευθείας στη Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που είναι αρμόδια για το συγκεκριμένο υπόχρεο, με εξαίρεση την αρχική καταχώριση κατά το στάδιο της σύστασης εκείνων των ανωνύμων εταιριών, που σύμφωνα με τη νομοθεσία δεν προβλέπεται προηγούμενη χορήγηση έγκρισης του εγγράφου σύστασης και άδειας λειτουργίας από την αρμόδια διοικητική αρχή.»

β) Στο άρθρο 7 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για τις καταχωρίσεις που διενεργούν οι Υπηρεσίες Μίας Στάσης κατά το στάδιο σύστασης των ομόρρυθμων εταιριών, των ετερόρρυθμων εταιριών (κάθε μορφής), των εταιριών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιριών, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.»

7. Το άρθρο 8 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η καταχώριση και οποιαδήποτε μεταβολή αυτής στο Γ.Ε.ΜΗ. προϋποθέτει την προηγούμενη καταβολή από τον υπόχρεο, σχετικού τέλους στην αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαι-

ωμάτων καθορίζεται το ύψος του τέλους καταχώρισης, που είναι ενιαίο για όλες τις υπηρεσίες καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης του τέλους καταχώρισης, τα παραστατικά της καταβολής, η διαδικασία ελέγχου τους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Το ανωτέρω τέλος αποτελεί έσοδο της αρμόδιας υπηρεσίας καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ..»

8. Η παράγραφος 5 το άρθρου 11 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι γραμματείες των κατά τόπους αρμόδιων δικαστηρίων υποχρεούνται να διαβιβάζουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με ηλεκτρονικά μέσα, στις αρμόδιες υπηρεσίες καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., τις δικαστικές αποφάσεις, τις αιτήσεις και τις δηλώσεις, που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία διαβίβασης και καταχώρισης των ανωτέρω στοιχείων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.»

9. Οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 12 του ν. 3419/ 2005, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Αν η αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. αρνείται να προβεί στην αιτούμενη καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να διατάξει την εγγραφή, μεταβολή, διαγραφή ή άλλη καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ.. Αρμόδιο να διατάξει την αιτούμενη ενέργεια, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας όπου εδρεύει η αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.. Αν στην ίδια περιφέρεια υφίστανται περισσότερα Πρωτοδικεία, αρμόδιο είναι το Πρωτοδικείο που βρίσκεται εγγύτερα στην ανωτέρω αρμόδια υπηρεσία. Αν έχουν ιδρυθεί στην ημεδαπή, από τον ίδιο υπόχρεο, περισσότερα του ενός υποκαταστήματα, αρμόδιο είναι το Πρωτοδικείο στο οποίο προσφεύγει, κατ' επιλογή του, ο υπόχρεος.»

3. Η απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου καθορίζει επακριβώς το περιεχόμενο της εγγραφής, καταχώρισης ή μεταβολής, καθώς και το αντικείμενο της διαγραφής. Με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου, η απόφαση διαβιβάζεται με ηλεκτρονικά μέσα στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., η οποία οφείλει να ενεργήσει αυθημερόν, κατά το διατακτικό της απόφασης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται η διαδικασία και οι όροι διαβίβασης των δικαστικών αποφάσεων κατά το προηγούμενο εδάφιο και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

10. Το άρθρο 13 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως μετονομάζεται σε Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου, από την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ. κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 18.

2.α) Αν η εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. και κάθε περαιτέρω καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή αφορά ανώνυμες εταιρίες, εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ευρωπαϊκές εταιρίες, ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών στην ημεδαπή, που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ', ζ' και η' της παραγράφου 1 του άρθρου 1, η αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. αποστέλλει, αυτεπαγγέλτως, στο Εθνικό Τυπογραφείο ανακοίνωση για τη σχετική καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., με περιληπτική αναφορά των περιεχομένων της καταχώρισης, μεταβολής ή διαγραφής και του χρόνου διενέργειας αυτών. Προϋπόθεση της αποστολής της ανακοίνωσης αποτελεί η προηγούμενη καταβολή από τον υπόχρεο των τελών δημοσίευσης στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου. Σε περίπτωση αυτεπάγγελτης εγγραφής, καταχώρισης, μεταβολής ή διαγρα-

φής, σύμφωνα με το άρθρο 11, η υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. αποστέλλει τη σχετική ανακοίνωση στο Εθνικό Τυπογραφείο και επιβάλλει τα σχετικά τέλη στον υπόχρεο.

β) Προηγούμενη καταβολή από τον υπόχρεο των τελών δημοσίευσης στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου, ακόμη και σε περίπτωση αυτεπάγγελτης εγγραφής, καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρο 11, δεν απαιτείται εξαιρετικά για τις περιπτώσεις δημοσίευσης της περιληπτικής αναφοράς του περιεχομένου της καταχώρισης σύστασης ανωνύμων εταιριών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου, η οποία (δημοσίευση) γίνεται ατελώς.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την έκδοση και την κυκλοφορία του Τεύχους Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου και τη διαδικασία δημοσίευσης, σε αυτό, των καταχωρίσεων στο Γ.Ε.ΜΗ.. Με την ίδια απόφαση μπορεί να αποφασισθεί η τήρηση του Τεύχους Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου σε ηλεκτρονική μορφή και να καθορισθούν οι αναγκαίες λεπτομέρειες.»

11. Η παράγραφος 2 του άρθρου 14 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας δύναται να καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες σχετικά με τις προϋποθέσεις διενέργειας ξενόγλωσσων καταχωρήσεων στο Γ.Ε.ΜΗ..»

12. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Από την έναρξη της τήρησης του Γ.Ε.ΜΗ. και με την καταχώριση σε αυτό των νομικών γεγονότων, δηλώσεων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, επέρχονται, ως προς τις ομόρρυθμες εταιρίες, τις ετερόρρυθμες εταιρίες (απλές ή κατά μετοχές), τις ανώνυμες εταιρίες, τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, τους αστικούς συνεταιρισμούς, τις εταιρίες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και τους υπόχρεους που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1, τα ακόλουθα αποτελέσματα:».

13. α) Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. α) Η εμπορική δημοσιότητα πραγματοποιείται με:

(αα) την καταχώριση, αρχική ή μεταγενέστερη, στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο, και

(ββ) τη δημοσίευση στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή, κατά περίπτωση, το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., των πράξεων και στοιχείων για τα οποία επιβάλλεται υποχρέωση εμπορικής δημοσιότητας.

β) Ο διαδικτυακός τόπος του Γ.Ε.ΜΗ. αποτελεί το «Εθνικό Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας». Σε ειδικό κατάλογο του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ. υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας» δημοσιεύονται το Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών και η Μερίδα.

γ) Οι δημοσιεύσεις στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. που αφορούν στις κεφαλαιουχικές εταιρίες προβάλλονται σε ειδικό υποκατάλογο υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας/Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης». Σε ειδικό τμήμα του Τεύχους αυτού προβάλλονται οι προσκλήσεις και κάθε άλλης μορφής επικοινωνία της εταιρίας με τους μετόχους της, οι ανακοινώσεις σχετικά με τους μετασχηματισμούς των εταιριών (μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση, απόσχιση κ.λπ.) και γενικά οι πράξεις για τις οποίες υπάρχει σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις υποχρέωση δημοσιότητας.

δ) Πληροφορίες, στοιχεία και μεταβολές που προβλέπονται από τον Πτωχευτικό Κώδικα δημοσιεύονται σε ειδικό υποκατάλογο υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας/Τεύχος

Πτωχευτικού Κώδικα».

2. α) Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί με αίτησή του που υποβάλλεται σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή στις Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. ή, κατά περίπτωση, το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., να ζητήσει να του χορηγηθούν αντίγραφα, αποσπάσματα των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα ή πιστοποιητικά. Με τον ίδιο τρόπο οποιοσδήποτε έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά των πράξεων και στοιχείων που τηρούνται στο Φάκελο και δεν δημοσιεύονται στο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας».

β) Τα ως άνω αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά χορηγούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή μέχρι την 1.1.2015 και έκτοτε αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραγράφων αυτών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος έκδοσης, θεώρησης και υπογραφής των αντιγράφων ή αποσπασμάτων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

3. Για τη χορήγηση των αντιγράφων και των αποσπασμάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, ο αιτών καταβάλλει προηγουμένως στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή στην Κ.Ε.Ε. ενιαίο ειδικό τέλος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται το ύψος του τέλους αυτού, που αποτελεί έσοδο της κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. ή της Κ.Ε.Ε., αντίστοιχα.»

14. Τα εδάφια τρίτο και τέταρτο του άρθρου 17 του ν. 3419/2005, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται η διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος του προστίμου.»

15. Η παράγραφος 3 του άρθρου 18 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι καταχωρήσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. υπερισχύουν κάθε άλλης αποκλίνουσας καταχώρισης στα Μητρώα ή στα Βιβλία προσωπικών εταιριών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης, στο Κεντρικό τα Ειδικά και τα Νομαρχιακά Μητρώα ανωνύμων εταιριών, στα Μητρώα αστικών συνεταιρισμών και τα Μητρώα ευρωπαϊκών ομίλων οικονομικού σκοπού. Τα εν λόγω Βιβλία και Μητρώα διατηρούνται μόνο ως αρχεία ανάκλησης δεδομένων και μέχρι την πλήρη μεταφορά – μετάπτωσή τους στο Γ.Ε.ΜΗ..

Από την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παράγραφο 1, όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών», «ΜΑΕ», «Κεντρικό Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών», «ΚΜΑΕ», «Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης», «ΜΕΠΕ», «Βιβλία ή Βιβλίο Εταιριών», νοείται στο εξής το Γ.Ε.ΜΗ..

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε «Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης» ή «ΤΑΕΠΕ», νοείται στο εξής το «Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου».

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στο Γ.Ε.ΜΗ. στοιχεία (π.χ. Αρ. Γ.Ε.ΜΗ.), χωρίς το Γ.Ε.ΜΗ. να έχει τεθεί σε λειτουργία ως προς το πρόσωπο του εγγραφόμενου, νοείται ως αναφορά στο προϊσχύον καθεστώς ή στην αντίστοιχη ρύθμιση του προϊσχύοντος καθεστώτος.»

Άρθρο 14

Εναρμόνιση θεμάτων ατμολεβήτων με την Οδηγία 97/23/ΕΚ «Εξοπλισμοί υπό πίεση»

1. Οι ατμολεβήτες κατασκευάζονται ή μετασκευάζονται, προκειμένου να διατίθενται στην αγορά και να λειτουργούν από κατασκευαστικούς οίκους ή εργοστάσια αντίστοιχα, σύμφωνα με

τις απαιτήσεις της Οικ.16289/ 330/99 κοινής απόφασης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και της Υφυπουργού Ανάπτυξης (ΦΕΚ 987 Β'), με την οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 97/23/ΕΚ.

2. Καταργούνται τα άρθρα 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28 και 29 του β.δ. 277/1963 (ΦΕΚ 63 Α').

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται:

α. Η κατάταξη των ατμολέβητων σε κατηγορίες.

β. Οι απαιτήσεις, που πρέπει να πληρούν οι χώροι εγκατάστασης των ατμολέβητων, οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για την εγκατάστασή τους, καθώς και ο τρόπος, η διαδικασία και τα όργανα επίβλεψης της λειτουργίας και της συντήρησής τους.

γ. Οι κυρώσεις, που επιβάλλονται στους υπευθύνους για τη μη συμμόρφωσή τους στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τους ατμολέβητες, η διαδικασία και τα όργανα επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Με την έκδοση της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, το β.δ. 277/1963 (ΦΕΚ 63 Α') καταργείται στο σύνολό του.

Άρθρο 15

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3526/2007 (ΦΕΚ 24 Α')

1. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3526/2007 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Αν το πρατήριο άρτου βρίσκεται μέσα σε χώρο καταστήματος τροφίμων, μεικτού καταστήματος τροφίμων ή υπεραγοράς τροφίμων, η απαιτούμενη ελάχιστη επιφάνεια ορίζεται σε δώδεκα (12) τ.μ., αν όμως στο πρατήριο αυτό διατίθεται αποκλειστικά άρτος η απαιτούμενη ελάχιστη επιφάνεια ορίζεται σε δέκα (10) τ.μ.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν. 3526/2007 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Η εγκατάσταση περάτωσης έψησης μπορεί να αποτελεί είτε αυτοτελές και ανεξάρτητο κατάστημα είτε τμήμα μικτού καταστήματος τροφίμων ή υπεραγοράς τροφίμων, που διαχωρίζεται, στην περίπτωση αυτή, με μόνιμη κατασκευή. Αν η εγκατάσταση αυτή αποτελεί τμήμα μικτού καταστήματος τροφίμων ή υπεραγοράς τροφίμων, μπορεί να βρίσκεται μέσα ή έξω από το κατάστημα ή την υπεραγορά τροφίμων ως αυτοτελής και ανεξάρτητος χώρος.

Ο χώρος της εγκατάστασης περάτωσης έψησης περιλαμβάνει: χώρο αποθήκευσης των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας, χώρο προετοιμασίας των προϊόντων αυτών προς έψηση, χώρο εκκλιβάνισης, χώρο επαναφοράς των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας, μετά την έψησή τους, στη θερμοκρασία του περιβάλλοντος και χώρο συσκευασίας, που μπορεί να είναι κοινός με τον προηγούμενο χώρο. Οι ανωτέρω χώροι δεν επιτρέπεται να αποτελούν διαμερίσματα ή χώρους υπογείου. Για δυναμικότητα κλιβάνου παραγωγής ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας από δύο χιλιάδες ένα (2.001) μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) χιλιόγραμμα ανά εικοσιτετράωρο, οι επί μέρους χώροι της εγκατάστασης περάτωσης έψησης απαιτείται να έχουν τις ακόλουθες ελάχιστες διαστάσεις: ο χώρος αποθήκευσης των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας οκτώ (8) τετραγωνικά μέτρα, ο χώρος προετοιμασίας των προϊόντων αυτών προς έψηση οκτώ (8) τετραγωνικά μέτρα, ο χώρος εκκλιβάνισης τέσσερα (4) τετραγωνικά μέτρα, ο χώρος επαναφοράς των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας, μετά την έψησή τους, στη θερμοκρασία του περιβάλλοντος τέσσερα (4) τετραγωνικά μέτρα και ο χώρος συσκευασίας οκτώ (8) τετραγωνικά μέτρα. Για τον κλίβανο και το θερμοθάλαμο ορίζεται η επιφάνεια που καταλαμβάνουν.

Για δυναμικότητα κλιβάνου παραγωγής ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας από χίλια ένα (1.001) χιλιόγραμμα ανά εικοσιτετράωρο μέχρι δύο χιλιάδες (2.000), η επιφάνεια των χώρων εγκατάστασης περάτωσης έψησης, που ορίζεται ανωτέρω, μειώνεται κατά έξι κόμματα είκοσι πέντε τοις εκατό (6,25%). Για δυναμικότητα κλιβάνου παραγωγής ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας από πεντακόσια ένα (501) χιλιόγραμμα ανά εικοσιτετράωρο

μέχρι και χίλια (1.000) χιλιόγραμμα ανά εικοσιτετράωρο, η επιφάνεια των χώρων εγκατάστασης περάτωσης έψησης, που ορίζεται ως ανωτέρω, μειώνεται κατά δεκαπέντε κόμματα έξι τοις εκατό (15,6%). Για δυναμικότητα κλιβάνου παραγωγής ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας μέχρι και πεντακόσια (500) χιλιόγραμμα ανά εικοσιτετράωρο, η επιφάνεια των χώρων εγκατάστασης περάτωσης έψησης, που ορίζεται ως ανωτέρω, μειώνεται κατά είκοσι ένα κόμματα εννέα τοις εκατό (21,9%).

Για δυναμικότητα κλιβάνου παραγωγής από τρεις χιλιάδες ένα (3.001) μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) χιλιόγραμμα ανά εικοσιτετράωρο, η επιφάνεια των χώρων εγκατάστασης περάτωσης έψησης αυξάνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%). Για δυναμικότητα κλιβάνου παραγωγής από πέντε χιλιάδες ένα (5.001) μέχρι οκτώ χιλιάδες (8.000) χιλιόγραμμα ανά εικοσιτετράωρο, η επιφάνεια των χώρων εγκατάστασης περάτωσης έψησης αυξάνεται κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

Αν η εγκατάσταση περάτωσης έψησης αποτελεί αυτοτελές και ανεξάρτητο κατάστημα, απαιτείται να διαθέτει αποδυτήριο και αποχωρητήριο, με τον προθάλαμό του και το λουτρό των εργαζομένων, με την επιφάνεια και τις προδιαγραφές που ορίζονται, για κάθε περίπτωση, από τις διατάξεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού και τις κείμενες υγειονομικές διατάξεις.»

Άρθρο 16

Ορθή μεταφορά Οδηγίας 1999/44/ΕΚ σχετικά με «Ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών» και συμπλήρωση άρθρου 14 του ν. 2251/1994 για την «προστασία των καταναλωτών»

1. Το άρθρο 545 του Αστικού Κώδικα και το δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 546 του Αστικού Κώδικα καταργούνται.

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 2251/1994 για την «προστασία των καταναλωτών», όπως ισχύει, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, με στόχο την προστασία της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, τη διαφάνεια στη λειτουργία της αγοράς, την ενίσχυση του ανταγωνισμού και ιδίως την απόδοση του οικονομικού οφέλους από αυτόν στους καταναλωτές, τη διασφάλιση της ενημέρωσης και την ενίσχυση της ικανότητας των καταναλωτών για σύγκριση και επιλογή προϊόντων ή υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους, καθορίζονται και εξειδικεύονται απαιτήσεις ασφάλειας και επισήμανσης προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, εκτός των τροφίμων, με την επιφύλαξη κανόνων κοινοτικού δικαίου, υποχρεώσεις ενημέρωσης των προμηθευτών προς τους καταναλωτές για χαρακτηριστικά, ιδιότητες και την τιμή πώλησης των προσφερόμενων προϊόντων ή παρεχόμενων υπηρεσιών, τον τρόπο αναγραφής και τη διαμόρφωση αυτής, καθώς και όροι διαφάνειας στην προώθηση, πώληση ή προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών στους καταναλωτές. Η έννοια του προμηθευτή κατά το προηγούμενο εδάφιο προσδιορίζεται από το άρθρο 9α στοιχείο β' του παρόντος.»

Άρθρο 17

Τροποποίηση όρων και αποτελεσμάτων καταγγελίας εμπορικής μίσθωσης από μισθωτή

1. Το άρθρο 43 του π.δ. 34/1995 (ΦΕΚ 30 Α') τροποποιείται ως ακολούθως:

«Ο μισθωτής μπορεί μετά την πάροδο ενός (1) έτους από την έναρξη της σύμβασης να καταγγείλει τη μίσθωση. Η καταγγελία γίνεται εγγράφως τα δε τα αποτελέσματά της επέρχονται μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από τη γνωστοποίησή της. Στην περίπτωση αυτή ο μισθωτής οφείλει στον εκμισθωτή ως αποζημίωση ποσό ίσο με ένα (1) μηνιαίο μίσθωμα, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί κατά το χρόνο καταγγελίας της μίσθωσης.»

2. Το δικαίωμα καταγγελίας της εμπορικής μίσθωσης σύμφωνα με το άρθρο 43 του π.δ. 34/1995 (ΦΕΚ 30 Α') έχει ο μισθωτής

ακόμη κι αν έχει παραιτηθεί από αυτό σύμφωνα με το άρθρο 45 του π.δ. 34/1995. Καταγγελλία που έχει ήδη ασκηθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ενώ ο μισθωτής είχε παραιτηθεί νόμιμα από αυτό το δικαίωμα, θεωρείται έγκυρη, τα δε αποτελέσματά της επέρχονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, όχι όμως πριν τη δημοσίευση του νόμου. Ο μισθωτής υποχρεούται στην περίπτωση αυτή σε καταβολή αποζημίωσης ίση με το ποσόν ενός μισθώματος όπως αυτό ανερχόταν τρεις μήνες πριν την επέλευση των αποτελεσμάτων της καταγγελίας.

3. Το άρθρο 43 του π.δ. 34/1995 (ΦΕΚ 30 Α') εφαρμόζεται, κατ' απόκλιση από το άρθρο 4 παρ. 1 περίπτωση θ' του π.δ. 34/1995, και για την καταγγελία από τον μισθωτή σύμβασης μίσθωσης ορισμένου χρόνου που έχει συναφθεί για τις δραστηριότητες των άρθρων 1 και 2 του π.δ. 34/1995 για ακίνητο που έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο. Τα εδάφια 2 και 3 της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 ισχύουν για καταγγελίες που θα γίνουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012 και αφορούν μισθώσεις ακινήτων που έχουν συναφθεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 18

Τροποποίηση του άρθρου 10 του ν. 2638/1998 (ΦΕΚ 204 Α')

Η παράγραφος 1α του άρθρου 10 του ν. 2638/1998 (ΦΕΚ 204 Α') τροποποιείται ως ακολούθως:

«Ο Γενικός Γραμματέας Ναυτιλιακής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ως πρόεδρος.»

Άρθρο 19

Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3066/2002 (ΦΕΚ 252 Α')

Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 3066/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας μετέχουν από ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος και της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., υποδεικνυόμενος από τον οικείο φορέα.»

Άρθρο 20

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3816/2010

1. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 3816/2010 (ΦΕΚ 6 Α'), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση της παραγράφου 26 περίπτωση α' του άρθρου 10 του ν. 3840/2010 (ΦΕΚ 53 Α'), διαμορφώνονται ως εξής:

«Η ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα δύναται να προσκομιστεί μέχρι την 30.7.2010. Η προθεσμία καταβολής του προβλεπόμενου από την παράγραφο 4 ποσού παρατείνεται μέχρι την 10.8.2010.»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3816/2010 (ΦΕΚ 6 Α'), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση της παραγράφου 26 περίπτωση β' του άρθρου 10 του ν. 3840/2010 (ΦΕΚ 53 Α'), διαμορφώνεται ως εξής:

«Η ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα δύναται να προσκομιστεί μέχρι την 30.7.2010.»

3. Η παράταση των παραπάνω προθεσμιών για την προσκόμιση της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας που επέρχεται με τις προηγούμενες παραγράφους ισχύει αναδρομικά από την 31.5.2010.

Άρθρο 21

Καταργούμενες διατάξεις

Η παράγραφος 10 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως ισχύει, καταργείται.

Άρθρο 22

Προσδιορισμός διδάκτρων ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων σχολικού έτους 2010-2011

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν. 3279/2004 (ΦΕΚ 205 Α') προστίθεται εδάφιο στ' ως εξής:

«στ. Ειδικά για το σχολικό έτος 2010-2011 για τα διδάκτρα κάθε τάξης ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στα εδάφια α' και β' της παραγράφου 1, θα ισχύσουν τα εξής:

α) Δεν επιτρέπεται καμία αύξηση στα ετήσια διδάκτρα της πρώτης τάξης των νηπιαγωγείων, δημοτικών, γυμνασίων/λυκείων ιδιωτικής εκπαίδευσης σε σχέση με τα διδάκτρα των παραπάνω τάξεων κατά το σχολικό έτος 2009-2010.

β) Για τις λοιπές τάξεις φοίτησης τα διδάκτρα δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να υπερβαίνουν τα διδάκτρα των αντίστοιχων τάξεων του προηγούμενου σχολικού έτους 2009-2010.

γ) Τα τυχόν κόμιστρα που εισπράττονται για τη μεταφορά των μαθητών μπορούν να αυξηθούν μέχρι σαράντα (40) ευρώ ετησίως ανά μαθητή.»

Άρθρο 23

Εκλογές Επιμελητηρίων

Τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του ν. 3557/2007 (ΦΕΚ 100 Α'), «Τροποποίηση του π.δ. 237/1986 (ΦΕΚ 110 Α'), με το οποίο κωδικοποιήθηκε ο ν. 489/1976 «Περί υποχρεωτικής ασφάλισης της εξ ατυχημάτων αυτοκινήτων αστικής ευθύνης (ΦΕΚ 331 Α')», ως εξής:

«Οι εκλογές για την ανάδειξη οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων μετά τις εκλογές που διεξήχθησαν κατά το προηγούμενο εδάφιο, θα διεξαχθούν μεταξύ 15ης Μαρτίου και 15ης Απριλίου 2011. Η θητεία των εκλεγμένων οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων παρατείνεται μέχρι τη διεξαγωγή των εκλογών κατά το προηγούμενο εδάφιο.»

Άρθρο 24

Μεταβατικό σύστημα υπολογισμού τιμών φαρμακευτικών προϊόντων

Η περίπτωση ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 17 του ν.δ. 96/1973 (ΦΕΚ 172 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«αα. Σε περίπτωση μεταβολής του συστήματος υπολογισμού της τιμής των φαρμακευτικών προϊόντων, και έως ότου εκδοθεί απόφαση (αγορανομική διάταξη) για τον τρόπο υπολογισμού της τιμής με το νέο σύστημα, εξακολουθεί να ισχύει η απόφαση που είχε εκδοθεί πριν από την καθιέρωση του νέου συστήματος.

Μέχρι την έναρξη εφαρμογής του νέου συστήματος υπολογισμού τιμής των φαρμακευτικών προϊόντων και έως την 31η Αυγούστου 2010, με αγορανομικές διατάξεις επιτρέπεται να μειώνονται σε ποσοστό έως και τριάντα τοις εκατό (30%) οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων που ίσχυαν πριν από την καθιέρωση του νέου συστήματος για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος. Με την ανωτέρω αγορανομική διάταξη επιτρέπεται να προσδιορίζονται τα φαρμακευτικά προϊόντα των οποίων μειώνονται οι τιμές και να ρυθμίζονται διαδικαστικά θέματα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών κατά το πιο πάνω χρονικό διάστημα.

ββ. Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου 1 αρχίζει από την 30ή Απριλίου 2010.

γγ. Οι όροι πιστοποίησης των στοιχείων, με βάση τα οποία προσδιορίζεται η τιμή των φαρμακευτικών προϊόντων και ο ακριβής τρόπος λειτουργίας του νέου συστήματος υπολογισμού της τιμής των φαρμακευτικών προϊόντων καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.»

Άρθρο 25

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των άρθρων του Μέρους Α' του παρόντος νόμου αρ-

χίζει μετά την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ., κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, καθώς και μετά την έκδοση της κοινής, προβλεπόμενης από τον παρόντα νόμο στο άρθρο 4 παρ. 2Α, υπουργικής απόφασης, εντός τριών (4) μηνών από τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η ισχύς των άρθρων του Μέρους Β' του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, επανερχόμαστε στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις».

Στην συνεδρίαση της Πέμπτης 3 Ιουνίου 2010 συζητήθηκε και ψηφίστηκε το νομοσχέδιο επί της αρχής. Στην σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθούν τα άρθρα του νομοσχεδίου και οι τροπολογίες ως μια ενότητα.

Το λόγο έχει η εισηγήτρια της Πλειοψηφίας κ. Μαρία Θεοχάρη για οκτώ λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΘΕΟΧΑΡΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την προηγούμενη εβδομάδα ολοκληρώσαμε την συζήτηση επί της αρχής ενός πολύ σημαντικού νομοσχεδίου, που με την εφαρμογή του θα έχει τόσο σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη, όσο και ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα για την οικονομία μας.

Προχωράμε, λοιπόν, σε μια όσο το δυνατόν περιεκτική παρουσίαση των επιμέρους άρθρων του νομοσχεδίου.

Άρθρο 1. Τα εθνικά πρότυπα για τη διαχείριση των συσκευασιών εγκρίνονται και εφαρμόζονται με ΚΥΑ των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τον εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό κατόπιν εισήγησης του ΕΟΕΔΣΑΠ.

Άρθρο 2. Το άρθρο 2 αποσαφηνίζει το μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης. Η εισφορά που καταβάλει κάθε ενδιαφερόμενος διαχειριστής στο σύστημα προορίζεται αποκλειστικά για την κάλυψη του κόστους της εναλλακτικής διαχείρισης και του ποσοστού επί της εισφοράς που αποδίδεται στον ΕΟΕΔΣΑΠ.

Αυτές οι εισφορές και τυχόν άλλα έσοδα των συστημάτων από τις εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης αποτελούν ουσιαστικά και το βασικό πόρο του Οργανισμού, στον οποίο αποδίδονται επίσης τα όποια χρηματικά ποσά απομένουν, σε περίπτωση ανάκλησης της έγκρισης ενός συστήματος μετά την εξόφληση των χρεών του.

Ο ΕΟΕΔΣΑΠ έχει τη δυνατότητα τροποποίησης των όρων έγκρισης ενός Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης κατά τη διάρκεια της εξαετούς έγκρισής του, αφού προηγουμένως καταθέσει το σύστημα τροποποιημένο πλήρη φάκελο.

Τέλος, οι διαχειριστές θα έχουν τη δυνατότητα να οργανώσουν νέα ατομικά ή συλλογικά συστήματα, εφόσον είναι ενταγμένοι σε ήδη λειτουργούντα συστήματα. Τυχόν κέρδη των συστημάτων αυτών δεν διανέμονται στους μετόχους, αλλά προορίζονται για τη δημιουργία αποθεματικών, προκειμένου να υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια για την κάλυψη τυχόν ζημιών των επόμενων χρήσεων.

Άρθρο 3. Το πιστοποιητικό εναλλακτικής διαχείρισης χορηγείται πλέον στο σύστημα και όχι στο όνομα του διαχειριστή, μετά από τους προβλεπόμενους ελέγχους από το ΕΟΕΔΣΑΠ. Ο διαχειριστής υποχρεούται να καταβάλει χρηματική εισφορά προς το σύστημα, στο οποίο συμμετέχει και εξακολουθούν να ισχύουν

τα περί καταβολής χρηματικού προστίμου, σε περίπτωση που ο ΕΟΕΔΣΑΠ κρίνει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις ή δεν τηρούνται οι όροι της έγκρισης που έχει λάβει το Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης.

Άρθρο 4. Τα εθνικά πρότυπα για τη διαχείριση των άλλων προϊόντων εγκρίνονται και εφαρμόζονται με ΚΥΑ των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τον εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό, κατόπιν εισήγησης του ΕΟΕΔΣΑΠ.

Άρθρο 5. Κατά αντιστοιχία με τις διατάξεις που αφορούν στις συσκευασίες με το άρθρο 5 διευκρινίζεται ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας και των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης των Άλλων Προϊόντων. Η χρηματική εισφορά που καταβάλουν οι διαχειριστές στο συνολικό σύστημα διαχείρισης προορίζονται αποκλειστικά για την κάλυψη του κόστους διαχείρισης και του ποσοστού επί της εισφοράς που αποδίδεται στον ΕΟΕΔΣΑΠ.

Επιπλέον και επειδή οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων αποτελούν ουσιαστικά τεχνικές προδιαγραφές, πλέον ορίζονται με ΚΥΑ των Υπουργών ΥΠΕΚΑ, Οικονομίας, μετά από εισήγηση του ΕΟΕΔΣΑΠ, και όχι με προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 6. Με το άρθρο 6 αναπροσαρμόζονται οι κυρώσεις επί του αυστηρότερου για τους παραβάτες και διευκρινίζεται ότι τα κριτήρια για το ύψος των επιβαλλόμενων προστίμων και τη διάρκεια διακοπής λειτουργίας των παραβατών καθορίζονται με απόφαση του ΥΠΕΚΑ, μετά από εισήγηση του ΕΟΕΔΣΑΠ.

Το άρθρο 7 προβλέπει τροποποιήσεις, όσον αφορά τη λειτουργικότητα του ΕΟΕΔΣΑΠ και την εξασφάλιση οικονομικών πόρων για τον οργανισμό. Προβλέπεται κράτηση ποσοστού 2% επί των χρηματικών εισφορών των υπόχρεων προς τα συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, υπέρ του ΕΟΕΔΣΑΠ, διασφαλίζοντας την οικονομική βιωσιμότητα και αυτοτέλεια του οργανισμού. Προβλέπεται η στελέχωση του ΕΟΕΔΣΑΠ με ικανό προσωπικό, μέσω αποσπάσεων ή μεταφοράς. Οι αποδοχές, τόσο του γενικού διευθυντή, όσο και των υπολοίπων υπαλλήλων καθορίζονται με ΚΥΑ. Για την ανάθεση μελετών από το ΕΟΕΔΣΑΠ ισχύουν όσα προβλέπει ο ν.2216/2005 περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων εκπόνησης μελετών.

Το άρθρο 8 προβλέπει τη μείωση του αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΕΔΣΑΠ από δεκαπέντε μέλη, σε εννέα μέλη. Ο Πρόεδρος και δύο μέλη θα ορίζονται από το ΥΠΕΚΑ, ένα μέλος από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ένα μέλος από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τα υπόλοιπα μέλη εκπροσωπούν τους εμπλεκόμενους φορείς: ΚΕΔΚΕ, Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων, ΕΣΚΑ, και περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Άρθρο 9: Κατ' εφαρμογήν της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλουν οι δήμοι και οι κοινότητες στους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων καθορίζονται με βάση το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, δηλαδή, ευρώ ανά τόνο και ανάλογα με τις ποσότητες στερεών αποβλήτων, που αντιστοιχούν σε κάθε δήμο ή κοινότητα. Σε περίπτωση καθυστέρησης του οφειλέτη δήμου πάνω από ένα μήνα, ο ΦοΔΣΑ λαμβάνει το οφειλόμενο ποσό απευθείας από τη ΔΕΗ.

Άρθρο 10: Καταργούνται οι διατάξεις του ν.2939/2001, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί με το παρόν νομοσχέδιο, όσον αφορά τα πιστοποιητικά εναλλακτικής διαχείρισης, τους όρους και τις προϋποθέσεις για τα εθνικά πρότυπα των άλλων προϊόντων, τους ΦοΔΣΑ και την τιμολογιακή τους πολιτική.

Άρθρο 11: Στο άρθρο 11 προτείνεται επέκταση της ρύθμισης που προβλέπει τη δυνατότητα διορισμού των υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας του πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ στα διοικητικά συμβούλια των ανωνύμων εταιρειών, που ιδρύονται βάσει του ν.2229/1994, ώστε να περιλαμβάνει το σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών για λόγους ίσης μεταχείρισης.

Επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, να αναφερθώ σε δύο τροπολογίες που κατατέθηκαν με το παρόν νομοσχέδιο που συζητάμε.

Πρώτον, η τροπολογία του Υπουργείου Υγείας αφορά στην αναβολή της διενέργειας των εκλογών της Ένωσης Νοσηλευ-

τών-Νοσηλευτριών Ελλάδας, για οχτώ μήνες, εξαιτίας των αλλαγών που επιφέρει ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» στις υγειονομικές περιφέρειες και που θα απαιτήσουν χρόνο προσαρμογής, για να υπάρξει αντιστοίχιση με το νέο διοικητικό χάρτη της χώρας.

Η δεύτερη τροπολογία αφορά το Υπουργείο Παιδείας, που προβλέπει την επέκταση της μοριοδότησης των διδασκαλείων για την επιλογή στελεχών και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την αύξησή τους από δύο σε τρεις μονάδες. Πρόκειται για βελτίωση του νόμου, για την αναβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών, που διορθώνει το σημείο αυτό του άρθρου 13, σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των σχολικών συμβούλων κάνοντάς το πιο δίκαιο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιχαήλ Γιαννάκης.

ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Είχαμε τη δυνατότητα την προηγούμενη εβδομάδα να αναλύσουμε όλες τις πτυχές του νομοσχεδίου. Ένα νομοσχέδιο επί του οποίου ταχθήκαμε επί της αρχής θετικά, με την έννοια ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση και τροποποιεί ή συμπληρώνει το νόμο του 2001, για την ανακύκλωση των απορριμμάτων.

Κάναμε κάποιες παρατηρήσεις. Θα προσπαθήσω πολύ γρήγορα να τοποθετηθώ σε κάποια άρθρα, που είχαμε επισημάνει και στην επιτροπή ότι μπορούν να γίνουν σημαντικές βελτιώσεις.

Πριν ξεκινήσω, όμως, επί των άρθρων, θα ήθελα να πω ότι σε καμία περίπτωση το νομοσχέδιο δεν θα λύσει τα προβλήματα, που όλοι εντοπίσαμε στην αρχή της συζήτησης που έχουν να κάνουν με την ανακύκλωση. Είναι ένα τεράστιο ζήτημα. Έχουν γίνει βήματα. Έχουμε πολλαπλασιάσει τους όγκους προς ανακύκλωση απορριμμάτων. Αυτό όμως, δεν αρκεί. Χρειάζεται και η πολιτεία, αλλά και η Τοπική Αυτοδιοίκηση, συνεργαζόμενοι όλοι μαζί με τους φορείς διαχείρισης, να φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα, που είναι να πολλαπλασιάσουμε αυτούς τους όγκους των απορριμμάτων.

Πολύ γρήγορα, όσον αφορά το άρθρο 2 στους όρους συμμετοχής στο σύστημα των διαχειριστών των συσκευασιών, υπάρχει ο κίνδυνος περαιτέρω ενίσχυσης των λειτουργούντων συστημάτων, ώστε να δημιουργηθούν συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, ενώ οφείλουμε σαν πολιτεία να ενθαρρύνουμε τον ανταγωνισμό, να μπορούν να μπουν και καινούρια συστήματα στο όλο σύστημα.

Στο άρθρο 3, το χρονικό διάστημα των τριών ετών για τη διενέργεια ελέγχου από τον Εθνικό Οργανισμό, κατά την άποψή μας είναι ιδιαίτερα μεγάλο, ενώ πρέπει να τεθεί προσθήκη στο νομοσχέδιο, ώστε οι έλεγχοι να μπορούν να πραγματοποιηθούν και μετά από καταγγελίες, από κοινωνικούς φορείς ή επώνυμους ή από φυσικά πρόσωπα για παραβιάσεις των όρων λειτουργίας των ΣΕΔ.

Είναι νομίζω μια προσθήκη που βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση, με την έννοια ότι οι έλεγχοι θα πρέπει να είναι αυστηροί και όχι κάθε τρία χρόνια. Ακόμα-ακόμα αν μια οργάνωση περιβαλλοντική, αν ένας φορέας, αν ένας πολίτης έχει διαπισώσει ότι δεν λειτουργεί καλά ένας φορέας, να μπορεί να τον καταγγείλει για να γίνεται ο απαραίτητος έλεγχος.

Στο άρθρο 6, σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις, θα πρέπει ο νόμος να θέσει χρονικά όρια, για την επιβολή των προστίμων, τα οποία θα πρέπει να είναι άμεσης εφαρμογής, ώστε να μην εφησυχάζει ο ελεγκτικός μηχανισμός.

Στο άρθρο 7, όπως είπα και στην ομιλία μου επί της αρχής, είμαστε αντίθετοι στην αποζημίωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Είναι μια περίοδος εξαιρετικά δύσκολη. Η όποια επιπλέον αμοιβή ανθρώπων, που ουσιαστικά θα προέρχονται από το δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δεν θα ωφελήσει. Αντίθετα, θα δώσει η πολιτεία ένα μήνυμα σπατάλης, σε περιόδους που πρέπει να κάνουμε μεγάλες οικονομίες. Γι' αυτό νομίζουμε ότι η αποζημίωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου δεν θα προσφέρει απολύτως τίποτα.

Επίσης, αναφέρεται στο άρθρο 7 ότι η διάρκεια απόσπασης

των υπαλλήλων από το δημόσιο στον Εθνικό Οργανισμό είναι για τρία χρόνια και μπορεί να διπλασιαστεί. Νομίζω ότι αν βάλουμε από την αρχή τα έξι χρόνια, δεν χρειάζεται μετά από τρία χρόνια να επανέλθουμε, για τους αποσπασμένους υπαλλήλους.

Επίσης, η μείωση της παρακράτησης ποσοστού από το 2% στο 3% υπέρ του Εθνικού Οργανισμού είναι στη σωστή κατεύθυνση, αλλά είναι βέβαιο ότι τελικά αυτή η επιβάρυνση θα φτάσει στον καταναλωτή. Σωστά το μειώσατε. Νομίζω ότι υπάρχει ακόμα περιθώριο. Μπορούμε, αυτό το 2% να το μειώσουμε περαιτέρω στο 1,5%, ακόμα και στο 1%. Είναι μια πρόταση προς την Κυβέρνηση. Πρέπει να το δείτε. Υπάρχει περιθώριο. Είμαστε σε μια πολύ δύσκολη συγκυρία. Όχι επιπλέον επιβάρυνση στον καταναλωτή.

Επίσης, στο άρθρο 8, η μείωση του αριθμού των μελών από δεκαπέντε σε εννιά είναι στη σωστή κατεύθυνση. Θα πρέπει όμως, εδώ να αποσαφηνιστεί με ακρίβεια ο τρόπος επιλογής, ιδιαίτερα του εκπροσώπου των μη κυβερνητικών οργανώσεων, διότι καταλαβαίνετε ότι είναι πάρα πολλές. Θα υπάρχει μια σύγκρουση. Νομίζω ότι εσείς θα φτάσετε σε αδιέξοδο. Αν έχει αποσαφηνιστεί με ακρίβεια ο τρόπος επιλογής, δεν θα φτάσετε σε αδιέξοδο.

Επίσης, το δίκτυο φορέων διαχείρισης, δυστυχώς δεν εκπροσωπείται στη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου. Αυτό είναι ένα κενό. Νομίζουμε ότι έχετε τη δυνατότητα, ένα από τα εννέα μέλη, να είναι εκπρόσωπος των φορέων διαχείρισης.

Στο άρθρο 9, ο υπολογισμός εισφορών των δήμων σε ευρώ ανά τόνο ισχύει και σήμερα. Σωστά αναφέρεται στο νομοσχέδιο. Είναι στη σωστή κατεύθυνση. Το ερώτημα είναι, ποιος ελέγχει και αν πραγματικά εφαρμόζεται απ' όλους στην πράξη.

Επίσης, υπάρχει ο κίνδυνος χαλαρής αντιμετώπισης από τους δήμους των ταμειακών υποχρεώσεων τους προς τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, αφού η καταβολή των δόσεων θα γίνεται σε τριμηνιαία βάση, αντί για μηνιαία, όπως είναι μέχρι σήμερα. Εδώ, θα υπάρξει ένα πρόβλημα. Νομίζω ότι μπορούμε να μειώσουμε το χρόνο, να πάμε σ' ένα μήνα ή το πολύ σε δύο, γιατί καταλαβαίνετε ότι θα υπάρξουν οικονομικά προβλήματα και δεν θα μπορούν να λειτουργήσουν οι Φορείς Διαχείρισης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ανακύκλωση.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στις δύο τροπολογίες. Κατά την άποψή μας, είναι τελειώς απαράδεκτο και νομίζω ότι προσβάλλετε και τις διαδικασίες του Κοινοβουλίου και τον Κανονισμό και το Σύνταγμα, αλλά και τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, ο οποίος επανειλημμένα σας έχει δώσει κατευθύνσεις σε νομοσχέδια συγκεκριμένου Υπουργείου, να μην έρχονται τελειώς άσχετες τροπολογίες και τροπολογίες, που δεν εξυπηρετούν στην ουσία τους ούτε τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους, στους οποίους απευθύνονται.

Και αναφέρομαι στους νοσηλευτές, οι οποίοι είναι κάθετα αντίθετοι σε μια τέτοια τροπολογία. Επίσης, δεν είχαν τη δυνατότητα να εκφραστούν ούτε στην επιτροπή μας ούτε η αρμόδια επιτροπή ασχολήθηκε με το συγκεκριμένο θέμα. Αν κρίνετε ότι είναι τόσο μεγάλη η ανάγκη να ενταχθεί σ' ένα τέτοιο νομοσχέδιο, θα πρέπει να επιχειρηματολογήσετε γιατί τώρα, σ' ένα άσχετο νομοσχέδιο, έχουμε δύο τροπολογίες, μία που έχει να κάνει με τους νοσηλευτές και μία με το Υπουργείο Παιδείας, οι οποίες κρίνουμε ότι είναι τελειώς απαράδεκτες. Και είναι απαράδεκτες, γιατί το επιχείρημα ότι η διοικητική μεταρρύθμιση πρέπει να επιβάλει και αναβολή εκλογών για την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας, νομίζω ότι κανέναν δεν μπορεί να πείσει.

Σας καλούμε, λοιπόν, έστω και τώρα να αποσύρετε αυτές τις δύο τροπολογίες, οι οποίες σε κάθε περίπτωση υποβαθμίζουν τη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Είναι απαράδεκτο. Δεν εξυπηρετεί σε τίποτα. Ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» δεν αλλάζει το όλο πλαίσιο λειτουργίας της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδας. Θα πρέπει, λοιπόν, αυτές άμεσα να αποσυρθούν. Καταγγέλλουμε τέτοιες νοοτροπίες και τέτοιες πρακτικές, οι οποίες, όπως προείπα, υποβαθμίζουν τη λειτουργία του Κοινοβουλίου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κι εμείς σας ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Αι-

κατερίνη Περλεπέ-Σηφουνάκη ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό από 14 Ιουνίου 2010 μέχρι 18 Ιουνίου 2010. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Το λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννης Ζιώγας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, για την οικονομία του χρόνου αναφερόμαστε απευθείας στα άρθρα, τεκμηριώνοντας ακόμα περισσότερο την αρνητική μας θέση για το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

Με το άρθρο 5 του σχεδίου αυτού, η Κυβέρνηση θέλει να απαλλαγεί από τον ενίοτε ενοχλητικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, σχετικά με τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των άλλων προϊόντων, όπως είναι τα άχρηστα αυτοκίνητα, οι ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, τα λάστιχα των αυτοκινήτων, οι μπαταρίες, τα καμένα λάδια, τα μπάζα. Έτσι με μια κοινή υπουργική απόφαση είναι δυνατόν να τροποποιούνται τα οικεία προεδρικά διατάγματα. Είναι προφανές ότι σε αυτό εμείς είμαστε εντελώς αντίθετοι.

Με το άρθρο 6, αυξάνει τα πρόστιμα στους παραβάτες του νόμου, μεταξύ των οποίων προφανώς και στα αιρετά όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε μια απόπειρα εκβιασμού των μη συμμορφωθέντων, ώστε να υπακούν στις αντιλαϊκές κατευθύνσεις του. Δείγμα γραφής έχουμε -όπως τονίσαμε και κατά τη διάρκεια της πρωτομιλίας μας- τόσο με το δήμο Νίκαιας όσο και με τους δήμους της Ικαρίας. Ουσιαστικά, το πρόβλημα υφίσταται με την κατεύθυνση υλοποίησης των αγωνιστικών διοικήσεων των δήμων αυτών, κάτι που ενοχλεί τους κυβερνώντες.

Με το άρθρο 7 διευκρινίζεται ουσιαστικά ότι το Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου: Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων, ο οποίος θα διαχειρίζεται περίπου 1,5 με 2 δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο, δεσμεύεται κατά τη διαχείριση του ποσού αυτού να ακολουθεί τη νομοθεσία, μόνο για την ανάθεση των μελετών. Όλα τα υπόλοιπα, δηλαδή οι έρευνες, οι υπηρεσίες και οι προμήθειες, που αποτελούν και το μεγαλύτερο μέρος του τζίρου του ποσού αυτού, αφήνονται στην ελεύθερη βούληση του διορισμένου διοικητικού συμβουλίου του φορέα και στην ουσία στην ηγετική του ομάδα.

Ειδικότερα, με το άρθρο 9 του νομοσχεδίου ενεργοποιείται η καταστροφική για τα λαϊκά εισοδήματα ΚΥΑ 2527/2009 της Νέας Δημοκρατίας, την οποία ούτε η ίδια, ως Κυβέρνηση, τόλμησε να θέσει σε εφαρμογή να ενεργοποιήσει. Πιο συγκεκριμένα, με βάση την κοινοτική αρχή «ο ρυπαίνων, πληρώνει» η εισφορά των ΟΤΑ μελών του ΦοΔΣΑ, θα υπολογίζεται με βάση την ποσότητα αποβλήτων σε τόνους, που προσκομίζει κάθε ΟΤΑ και όχι ως ποσοστό των τακτικών του εσόδων, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα. Με αυτόν τον τρόπο, το ήδη αντιλαϊκό σύστημα πρόσθετης τιμολόγησης, στη βάση πάντα της ανταποδοτικότητας, των υπηρεσιών καθαριότητας σε βάρος των λαϊκών οικογενειών, που ισχύει μέχρι σήμερα, γίνεται ακόμα χειρότερο. Στην πρωτομιλία μας δείξαμε με ποιον τρόπο στην πράξη, η αρχή καταλήγει στο «ο ρυπαίνων, πληρώνεται» και «ο ρυπαινόμενος, πληρώνει».

Για ποιους λόγους ισχυριζόμαστε ότι το νομοσχέδιο χειροτερεύει το υφιστάμενο καθεστώς; Όσο θα προχωράει η ανακύκλωση από τις ανώνυμες εταιρείες με τα χρήματα πάντα των λαϊκών στρωμάτων, τόσο λιγότερα χρήματα θα πληρώνουν στο ΦοΔΣΑ οι δήμοι, με μεγάλη αναλογικότητα υψηλών εισοδημάτων. Και τούτο διότι τα προς διάθεση τιμολογούμενα απόβλητά τους θα μειώνονται σημαντικά, καθώς θα υφίστανται, χάρη και στη σύνθεσή τους, κατά μεγαλύτερο ποσοστό ανακύκλωση. Το χρηματικό αυτό έλλειμμα θα καλύπτεται από τους δήμους χαμηλότερων εισοδημάτων, που έχουν και αντικειμενικά μικρότερα ποσοστά ανακύκλωσης.

Το χειρότερο, όμως, είναι ότι παρέχει τη νομική βάση στο μεγάλο κεφάλαιο, δηλαδή στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, στα υπερτοπικά εμπορικά κέντρα και άλλες υπερτοπικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, στα γραφεία πολυεθνικών και εγχωρίων ομίλων, να απαιτήσει τον ίδιο τρόπο υπολογισμού των ανταπο-

δοτικών τελών και για τον εαυτό του. Σε αυτή την περίπτωση, τα τέλη των πιο πάνω επιχειρήσεων, υπολογιζόμενα με βάση το βάρος των υπολειμματικών αποβλήτων τους, δηλαδή αυτά τα οποία δεν ανακυκλώνονται, θα μειωθούν δραματικά, ενώ θα αυξηθούν αντίστοιχα τα τέλη, που θα πληρώνει η λαϊκή οικογένεια, προκειμένου να καλυφθεί αυτό το έλλειμμα.

Το σύνολο των δαπανών διαχείρισης των απορριμμάτων, ακόμα και το τεράστιο κόστος για την κατασκευή των έργων, φορτώνεται στους ΟΤΑ, δηλαδή στα λαϊκά στρώματα. Έτσι, έχοντας υπόψη την ΚΥΑ, μνημονεύεται ρητά το γεγονός ότι από τις διατάξεις της πρόσφατης απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Το άρθρο 5 της ΚΥΑ καθορίζει με σαφήνεια το αντιλαϊκό πλαίσιο άσκησης της τιμολογιακής πολιτικής από τους ΦοΔΣΑ: Πρώτον, «ο ρυπαίνων, πληρώνει». Δεύτερον, η ανταποδοτικότητα. Τρίτον, κίνητρα για τη μείωση των απορριμμάτων και τέταρτον, κάλυψη του συνόλου των απαιτήσεων της ΚΥΑ για την υγειονομική ταφή. Τούτο μεθερμηνευόμενο σημαίνει ότι ανοίγεται ορθάνοιχα η πόρτα για την επιβολή ενός ακόμη πρόσθετου περιβαλλοντικού τέλους, σε βάρος των αποβλήτων που οδηγούνται στον ΧΥΤΑ, που θα πληρώνει στην πράξη η εργατική τάξη και όλα τα λαϊκά στρώματα.

Με το άρθρο 6 της ΚΥΑ, σχετικά με τους πόρους των ΦοΔΣΑ, παρακάμπτεται τεχνηέντως η παράγραφος 1 του άρθρου 49 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, που προβλέπει ότι στους πόρους των συνδέσμων γενικά, άρα και στους συνδέσμους ΦοΔΣΑ, περιλαμβάνονται και επιχορηγήσεις και εισφορές που παρέχει το δημόσιο. Η λέξη, όμως, «δημόσιο», λάμπει διά της απουσίας της από τη σχετική παράγραφο 1 του άρθρου 6 της ΚΥΑ.

Το τελικό συμπέρασμα, λοιπόν, σε σχέση με το άρθρο 9 είναι ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προχωράει αποφασιστικά στο δρόμο που της έστρωσε η Νέα Δημοκρατία, να παραδώσει, δηλαδή, ολοκληρωτικά τον τομέα της επεξεργασίας, της ανακύκλωσης και τελικής διάθεσης των απορριμμάτων στο μεγάλο κατασκευαστικό και τραπεζικό κεφάλαιο, προφανώς μέσω των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και των συμβάσεων παραχώρησης.

Για τις αλλαγές που επιφέρει ή και προβλέπει ο «ΚΑΛΙΚΡΑΤΗΣ» εν προκειμένω στο άρθρο 104 προβλέπει στις 3 πρώτες παραγράφους του την αυτονόητη διάλυση εκείνων των διαδημοτικών φορέων, συνδέσμων, ή ανωνύμων εταιρειών, η γεωγραφική εμβέλεια των οποίων συμπίπτει ή είναι μικρότερη αυτής του νέου καλλικρατικού δήμου. Στην περίπτωση αυτή το αντικείμενο του συνδέσμου υλοποιείται πλέον από τον οικείο δήμο.

Οι επόμενες παράγραφοι του άρθρου 104 αναφέρονται στη συγχώνευση σε ενιαίο σύνδεσμο όσων συνδέσμων μιας περιφέρειας είναι φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Αυτό σημαίνει ότι το σύνολο των έργων και υπηρεσιών προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, προεπεξεργασίας, αξιοποίησης και τελικής διάθεσης των αστικών στερεών αποβλήτων συγκεντρώνεται σε δεκατρείς φορείς περιλαμβανομένου και του προβλεπόμενου διαβαθμικού συνδέσμου της περιφέρειας Αττικής, από τους περισσότερους των εκατό που είναι σήμερα.

Από καθαρά τεχνοκρατική οπτική, η ρύθμιση αυτή θα κρινόταν ορθολογική, καθώς συγκεντρώνεται και ενοποιείται σ' ένα ισχυρό ανά περιφέρεια φορέα δημοσίου δικαίου, ένα κρίσιμο για την οικονομία, την υγεία και το περιβάλλον αντικείμενο και μάλιστα σε σύνθετο. Ένα αντικείμενο που τώρα είναι κατακερματισμένο σε περισσότερους από δέκα ή δεκαπέντε ανά περιφέρεια φορείς, συνδέσμους και ανώνυμες εταιρείες.

Σε συνθήκες, επομένως, λαϊκής εξουσίας και οικονομίας, μια ρύθμιση σαν και αυτή θα αποτελούσε θετικό πρώτο βήμα -μπορεί και όχι απαραίτητο- για τη σύσταση ενός κεντρικού κρατικού φορέα για τη διαχείριση του συνόλου των στερεών αποβλήτων, αστικών, βιομηχανικών, ιατρικών, ειδικών ρευμάτων επικινδύνων και μη, καθώς και των αδρανών.

Υπό τις σημερινές όμως συνθήκες εξουσίας των μονοπωλίων, η ρύθμιση αυτή έχει μια σαφώς, εμφανώς αντιλαϊκή κατεύθυνση, καθώς αποσκοπεί στη διαμόρφωση ενός τεχνικοοικονομικού αντικειμένου μεγάλης κλίμακας, προκειμένου αυτό να παραχω-

ρηθεί στο κεφάλαιο με όρους υψηλής και ασφαλούς κερδοφορίας, σε βάρος, πρώτον, του λαϊκού εισοδήματος, που θα τροφοδοτήσει σχεδόν το σύνολό του, δεύτερον, της υγείας των λαϊκών στρωμάτων και, τρίτον, του περιβάλλοντος, καθώς κριτήριο για την επιλογή των τεχνολογιών και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων είναι η μεγιστοποίηση των κερδών, κριτήριο που βρίσκεται σε σύγκρουση με το σεβασμό των κανόνων για την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, οι μέθοδοι διαχείρισης επιδιώκεται να έχουν επίκεντρο την καύση, ύστερα από βιολογική ξήρανση των απορριμμάτων και το σχέδιο αυτό βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, αφού στο παιχνίδι έχει μπει ήδη ο Ενιαίος Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Αττικής. Το τεράστιο πλέον κόστος διαχείρισης, διογκωμένο και με τα υπερκέρδη του κεφαλαίου, θα πέσει ολοκληρωτικά στις πλάτες της λαϊκής οικογένειας. Βεβαίως, η αντίθεσή μας με τη μέθοδο της καύσης δεν είναι μόνο η οικονομική παράμετρος. Επανελημμένα και λεπτομερώς αναπτύξαμε τη θέση του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ελλάδας, γιατί έχει τεράστιες επιπτώσεις στο περιβάλλον, στην υγεία, στην υγεία των εργαζομένων και γι' αυτό ακριβώς είμαστε κάθετα αντίθετοι με τη μέθοδο αυτή.

Για όλους, λοιπόν, τους παραπάνω λόγους, όπως επί της αρχής και κατά τα άρθρα στη συζήτηση, το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας είναι αντίθετο στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Όσον αφορά τις τροπολογίες, κυρία Πρόεδρε, θα τοποθετηθούμε στη δευτερολογία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Μαρκάκης.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, εμείς είπαμε και στη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου ότι είμαστε αντίθετοι. Είμαστε αντίθετοι, όχι γιατί θέλουμε να διαφοροποιηθούμε για αντιπολιτευτικούς λόγους. Είμαστε αντίθετοι, γιατί θέλουμε να λέμε αλήθειες σε αυτήν την Αίθουσα. Είμαστε αντίθετοι, γιατί ακριβώς το νομοσχέδιο δεν μπαίνει στην ουσία του θέματος της ανακύκλωσης. Είμαστε αντίθετοι, γιατί βρήκατε ένα νόμο του 2001 και σήμερα το 2010 κάνετε κάποιες ασημαντές βελτιωτικές αλλαγές. Εδώ είναι διαπιστωμένο ότι έχουμε σοβαρά προβλήματα εννιά χρόνια μετά τον αρχικό νόμο. Έχουμε προβλήματα σχετικά με τα απόβλητα και ειδικά με τα επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα, έχουμε προβλήματα γενικά με την ανακύκλωση, με τους παραγωγούς-διαχειριστές των συσκευασιών, με τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και με τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των άλλων προϊόντων.

Υπάρχει εδώ μία κεντρική πολιτική επιλογή: Ή συμβιβάζουμε με το υπάρχον σύστημα -και εδώ οι έννοιες ταυτίζονται, γιατί μιλάμε για συστήματα ατομικά και συλλογικά- ή πας να το βελτιώσεις ή βλέπεις ότι έχει δημιουργηθεί ή πάει να δημιουργηθεί ένα κατεστημένο που έχει πολλά προβλήματα και πας να το ανατρέψεις ή τουλάχιστον να το ταρακουνήσεις. Εσείς είναι σίγουρο ότι προτιμήσατε την πρώτη λύση του συμβιβασμού, ενώ εμείς πιστεύουμε στη δεύτερη, του ταρακουνήματος του συστήματος.

Πρώτη λαθεμένη σας επιλογή: Πάτε να δημιουργήσετε ή αν θέλετε, για να ακριβολογούμε, βρήκατε έναν οργανισμό που δεν λειτουργούσε και θέλετε να τον γιγαντώσετε, τον ΕΟΕΣΔΑΠ. Κατ' αρχάς, αλλάξτε του το όνομα, κάντε το «Οργανισμός Ανακύκλωσης» να συνεννοούμαστε γρήγορα και να τα καταλαβαίνει και ο κόσμος για τι μιλάμε.

Δεύτερον, έρχεστε αντίθετοι με τις διακηρύξεις σας. Όταν πάμε να συρρικνώσουμε και να καταργήσουμε οργανισμούς, διοικητικά συμβούλια, επιτροπές, εσείς έρχεστε να δημιουργήσετε έναν οργανισμό νέο με τριάντα άτομα, με διοικητικό συμβούλιο εννιά ατόμων και πάλι καλά που δεν το κάνετε δεκαπέντε, με γενικό διευθυντή και λοιπά. Αξίζει να σημειώσουμε επίσης και το ξέρετε, ότι σε καμία ευρωπαϊκή χώρα δεν υπάρχει αντίστοιχος οργανισμός για την παρακολούθηση της εναλλακτικής διαχείρισης. Στην Πορτογαλία, παραδείγματος χάριν, όπου λειτουργούν

δέκα συλλογικά συστήματα, όσα περίπου και στη χώρα μας, ο έλεγχος γίνεται από ένα γραφείο που είναι ενσωματωμένο στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και απασχολεί τέσσερα άτομα. Και εδώ έχουμε ένα καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, το νέο Υπουργείο Περιβάλλοντος. Οι αρμοδιότητες του ΕΟΕΣΔΑΠ, για παράδειγμα, θα μπορούσαν να καλυφθούν με κατάλληλη στελέχωση από μία Διεύθυνση Εναλλακτικής Διαχείρισης κάτω από τη Γενική Γραμματεία του Περιβάλλοντος. Άλλωστε, το έχουμε πει κατ' επανάληψη, ο ρόλος των Υπουργείων είναι τελείως επιτελικός.

Τρίτον, για να συντηρήσετε αυτόν τον Οργανισμό βάζετε ένα πρόσθετο τέλος 2% σε όλα τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, δηλαδή επιβαρύνετε πάλι τους καταναλωτές μ' έναν έμμεσο φόρο για έναν Οργανισμό που θέλει μισθοδοσίες, που πρέπει να καταβάλει πρόσθετες αμοιβές, εκτός έδρας αποζημιώσεις, οδοιπορικά, αμοιβές διοικητικών συμβουλίων και λοιπά. Δημιουργεί, λοιπόν, ιδιαίτερα αρνητικές εντυπώσεις στον Έλληνα φορολογούμενο, με βάση τις υπάρχουσες οικονομικές συνθήκες. Επιπλέον, οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντού και του προσωπικού και των άλλων μελών ρυθμίζονται με Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Τέταρτον, στο διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού τρέχουν να συμμετέχουν και να στριμωχτούν εκπρόσωποι των υπαρχόντων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, οι οποίοι -για να το θυμηθείτε- θα μπουκ μέσω ΚΕΔΚΕ, μέσω επιμελητηρίων, μέσω ΜΚΟ, ακόμα και μέσω των Υπουργείων, οπότε θα έχουμε σε ένα διοικητικό συμβούλιο μαζί ελέγχοντες και ελεγχόμενους. Άρα, η πρώτη σας πολιτική επιλογή να κάνετε τον οργανισμό είναι λανθασμένη, ρουσφετολογική και δαπανηρή.

Η δεύτερη πολιτική επιλογή: Τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης πρέπει να είναι ή δεν πρέπει να είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα; Εσείς επιλέγετε να διατηρήσετε το πρώτο, δηλαδή του μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Είναι όμως στην πραγματικότητα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή όχι; Από τη λειτουργία τους φαίνεται ότι δεν είναι. Απλά έχουν κέρδη, αλλά δεν τα παρουσιάζουν σαν κέρδη, έχουν έσοδα που δεν φορολογούνται, είναι ανώνυμες εταιρείες που κερδίζουν τα μέλη τους και οι συναλλασσόμενοι εργολάβοι γιατί πολλές φορές είναι οι ίδιοι και έχουμε υπερτιμολογήσεις, προμήθειες που ρυθμίζονται έτσι ώστε να παρουσιάζονται στο τέλος μη κέρδη. Και το χειρότερο είναι ότι από τη λειτουργία τους δεν έχουμε ένα αποτέλεσμα. Γιατί το αποτέλεσμα δεν το διαχειρίζονται οι ίδιοι. Για να μην ελέγχονται οι ίδιοι, το πασάρουν στους δήμους, δηλαδή έχουμε: «Το αφεντικό το λέει στο σκύλο του και ο σκύλος στην ουρά του». Και οι δήμαρχοι δεν είναι κορόιδα, δεν διαχειρίζονται οι ίδιοι την ανακύκλωση, έκαναν τους ΣΜΑ, όσους έκαναν, έκαναν τους ΧΥΤΑ, όσοι λειτουργούν σωστά ακόμη, τα έδωσαν μετά στους ΦΟΣΔΑ και αυτοί στα ΚΔΑΥ, για να ξαναγυρίσουν πάλι στα ΧΥΤΥ, που δεν υπάρχουν. Και είναι σίγουρο ότι ξαναγυρίζουν σήμερα στους ΧΑΔΑ, δηλαδή στους Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων και εκεί έχουμε πρόβλημα. Και όπως είπε πολύ καλά και ο κ. Ροντούλης την άλλη φορά, πόσο θα είναι αυτό το πρόβλημα; Αν φτάσουμε στο 2009 με τετρακόσιες πενήντα ανεξέλεγκτες χωματερές και σύμφωνα με τις 40.000 ευρώ ημερησίως κάθε χωματερή, αυτό θα μας δημιουργήσει 15,3 εκατομμύρια ευρώ ημερησίως, δηλαδή 5,6 δισεκατομμύρια ετησίως. Για να δούμε δηλαδή πόσο είναι το πρόβλημα, πρέπει να αναλογιστούμε ότι είναι διπλάσιο από το μέσο ρυθμό είσπραξης όλου του Δ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, δηλαδή του ΕΣΠΑ. Άρα και η δεύτερη πολιτική σας για μη κερδοσκοπικές εταιρείες είναι λανθασμένη, γιατί μας έφερε στη σημερινή κατάσταση που δεν είναι ικανοποιητική με εταιρείες μονοπωλιακού ή ολιγοπωλιακού χαρακτήρα.

Εδώ, ενώ έχουμε παραγωγούς που δημιουργούν απόβλητα και καταναλωτές που πληρώνουν εμμέσως για να απολαύσουν ή να χρησιμοποιήσουν τα προϊόντα, έχουμε ένα κατεστημένο που δεν οδηγεί μέχρι τέλους στην ολοκληρωμένη ανακύκλωση. Το μόνο που ενδιαφέρει το κατεστημένο είναι να γράφονται όλοι οι διαχειριστές των συσκευασιών και οι παραγωγοί των άλλων προϊόντων σε μητρώα, για να μην ξεφεύγουν από τις οικονομικές υποχρεώσεις, επί ποινή συμμετοχής στο δημόσιο διαγωνισμό,

όπως λέει το άρθρο 2, μήπως βγουν καινούργιοι διαχειριστές - αυτό τους ενδιαφέρει- και τους πάρουν ένα μέρος από την πίτα. Γι' αυτό υποχρεώνετε τους νέους να συμμετέχουν υποχρεωτικά στα υπάρχοντα συστήματα.

Τρίτον, ενδιαφέρεστε να πληρώνουν υποχρεωτικά οι νέοι διαχειριστές μέχρι να εγκρίνεται το σύστημά τους, δηλαδή τους υπάρχοντες διαχειριστές και, τέλος, όταν ανακαλείται ή διαλύεται ένα σύστημα, τα ποσά πηγαίνουν, όπως λέει, στα υπάρχοντα. Δηλαδή, πώς μπορούν να πάνε στα νέα, κυρία Υπουργέ, όπως λέει το άρθρο 2 παράγραφος 2, αφού τα νέα είναι αναγκασμένα να μην λειτουργούν αυτοτελώς, αλλά να συμμετέχουν στα υπάρχοντα συστήματα; Άρα, έχουμε μια προστατευτική διάθεση δική σας στις υπάρχουσες εταιρείες που δημιουργούν παραμορφωτικά φαινόμενα στην αγορά της ανακύκλωσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, ένα λεπτό.

Εμείς προτείνουμε, λοιπόν, να γίνουν εταιρείες που να έχουν και να αποδίδουν κέρδη και φόρους και θα ολοκληρώνεται η διαδικασία της ανακύκλωσης με δική τους ευθύνη.

Επίσης, πιστεύουμε ότι ο έλεγχος των συστημάτων πρέπει να γίνεται πιο συχνά από τα τρία χρόνια, πιθανόν και ετησίως. Στο κάτω-κάτω έχουμε δώδεκα συστήματα. Επίσης, να διευκρινιστεί ποιο διατίθενται τα ποσά που εισπράττετε για την χορήγηση πιστοποιητικών εναλλακτικής διαχείρισης. Δεν το γράφει το νομοσχέδιο.

Τελειώνοντας, κυρία Πρόεδρε, θέλω να σας προτείνω να ξαναγράψετε το νόμο από την αρχή και να προβλέψετε τη μείωση των συσκευασιών προϊόντων, γιατί πολλά προϊόντα έχουν υπερβολική συσκευασία σε σχέση με το περιεχόμενο, να περιορίσετε στην πηγή τα πλαστικά. Δεν επιτρέπεται ακόμη στα μάρκετ να δίνουμε σακούλες, να κυκλοφορούν πλαστικά μπουκάλια και να έχουμε κινητά, όπου το κάθε ένα από αυτό έχει διαφορετικό φορτιστή. Έχουμε γεμίσει κινητά και έχουν διαφορετικούς φορτιστές.

Πρέπει να προχωρήσετε στην αντιμετώπιση των επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων και να αντιμετωπίσετε τις επικίνδυνες συσκευασίες φυτοφαρμάκων. Διότι, σήμερα δεν ξέρουμε πού θάβονται οι συσκευασίες φυτοφαρμάκων. Θάβονται στα σκουπίδια ή μέσα στο χωράφι; Και πρέπει να δώσετε κίνητρα για την επιστροφή πάλι στον γεωπόνο, στο κατάστημα φυτοφαρμάκων.

Γι' αυτούς τους πολύ ουσιαστικούς λόγους, κυρία Υπουργέ, θα καταψηφίσουμε όλα τα άρθρα του νομοσχεδίου, εκτός από το άρθρο 9. Θα καταψηφίσουμε και τις τροπολογίες, όπως και το άρθρο 11, γιατί είναι άσχετες με το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Εμείς σας ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ηρώ Διώτη.

ΗΡΩ ΔΙΩΤΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, όπως είπαμε και στη συζήτηση επί της αρχής, για μας δεν πρόκειται να λυθεί το μείζον θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων με αποσπασματικές κινήσεις και διοικητικοτεχνικές απαντήσεις.

Επίσης, δεν γνωρίζουμε, γιατί ακόμα δεν έχει ληχθεί από επίσημα χείλη και δεν έχουν περιγραφεί οι κεντρικοί σχεδιασμοί για το θέμα της διαχείρισης, παρ' όλο που λίγο-λίγο και με έμμεσους τρόπους, αλλά σαφείς, προωθείται η αλλαγή παραδείγματος χάρη στη διαχείριση των απορριμμάτων με εισαγωγή δυναμικά της καύσης σ' αυτήν την αλυσίδα. Το είπαμε και στην προηγούμενη συζήτηση.

Αυτό το ζήτημα μας βρίσκει αντίθετους. Θα το παλέψουμε όσο και όπου μπορούμε, γιατί θεωρούμε ότι είναι μια τεχνολογία πανάκριβη, επιβλαβής για τη δημόσια υγεία και αρνητική για την πορεία της ανακύκλωσης. Είναι ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους καταψηφίσαμε το νομοσχέδιο και επί της αρχής.

Οι συγκεκριμένες αλλαγές του συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου, το οποίο είναι και ανεπαρκές και λειψό, είναι προς μια κα-

τεύθυνση αυστηροποίησης ως προς τα συστήματα και λειτουργίας ως προς το φορέα, αλλά λόγω των προφανών κατευθύνσεων στην αλλαγή του μοντέλου, δεν διασφαλίζουν τίποτα για την ανακύκλωση.

Θα ήθελα, λοιπόν, να κάνω κάποιες παρατηρήσεις στα άρθρα, τα οποία στην πλειοψηφία τους τα καταψηφίζουμε. Στο άρθρο 7 στις παραγράφους 5 και 6 δεν συμφωνούμε στο «κατά παρέκκλιση όλων των διατάξεων» ούτε με την αρχή των πολλών ταχυτήτων ανάμεσα σε υπαλλήλους που κάνουν ενδεχομένως και ακριβώς την ίδια δουλειά. Δεν διευκρινίζεται καθαρά ποιο θα είναι το ύψος των αμοιβών των μη αποσπασμένων και του γενικού διευθυντή, από πού και πώς θα προσλαμβάνονται οι μη αποσπασμένοι. Και επειδή έχουμε χορτάσει και από ρουσφέτια και από ρουσφετολογικές προσλήψεις, δεν συμφωνούμε με αυτές τις ρυθμίσεις.

Στο άρθρο 8 θεωρούμε ότι είναι αντιδημοκρατικό να αποφασίζει ο Υπουργός ή η Υπουργός στη συγκεκριμένη περίπτωση, για το ποιον θα τοποθετήσει από τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, όταν υπάρχει ασυμφωνία. Ακόμα και όταν υπάρχει ασυμφωνία, θα πρέπει να ορίζει έστω τον κατά πλειοψηφία προτεινόμενο.

Το άρθρο 11 δεν μας βρίσκει σύμφωνους για λόγους αντίστοιχους που ανέφερα και στο άρθρο 7 και επιπλέον διότι δεν μας αρέσει αυτό το διαπλεκόμενο μεταξύ υπαλλήλων και διοικήσεων, που μέχρι στιγμής -νομίζω το έχουμε δει όλοι και οι συνάδελφοι και εγώ και οι απλοί πολίτες- δεν βοηθάει και έχουμε φτάσει πολλές φορές σε παρατράγουδα.

Στο άρθρο 9 είναι σωστό περιβαλλοντικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πληρώνεις όσο πετάς για να αναγκαστείς να πετάς λιγότερο και να ανακυκλώνεις ή να αγοράζεις προϊόντα σε ανακυκλώσιμες συσκευασίες. Τα είπαμε και στην προηγούμενη συζήτηση. Θα ξαναυπογραμμίσουμε, όμως, ότι το «πληρώνω όσο πετάω» θα έπρεπε να αφορά με άμεσο τρόπο τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Αντί αυτού πάμε να τις εφαρμόσουμε πρώτα στους πολίτες.

Είναι αλήθεια βέβαια, πώς τα πράγματα δεν είναι ποτέ μονοδιάστατα. Και εμείς ποτέ δεν εξετάζουμε μόνο μια παράμετρο, αλλά πάντα σκεφτόμαστε τις συνέπειες του τι νομοθετείται και σε πάρα πολλά επίπεδα. Για να φτάσουμε, λοιπόν, στο ζυγολόγιο θα έπρεπε -αν υπήρχε μια ορθολογική πολιτεία και τίποτα παραπάνω- να περάσει πρώτα από στάδιο ενημέρωσης και καμπάνιας και στους πολίτες και στους αιρετούς και από διασφάλιση της διαδικασίας της ανακύκλωσης παντού στη χώρα.

Πρέπει να αναλογιστούμε, επίσης, ότι τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα πλήττονται οικονομικά σήμερα περισσότερο από ποτέ. Και δεν μπορούμε να πούμε πώς δεν μας πειράζει να πληγούν ακόμη παραπάνω με αύξηση των δημοτικών τελών, που οπωσδήποτε θα προκύψει αν κάποιοι δήμαρχοι είναι απρόθυμοι -για διάφορους λόγους- να κάνουν την ανακύκλωση. Και ας λέει ο κ. Βορίδης -όπως είπε στην προηγούμενη συζήτηση- ότι οι πολίτες πρέπει και αυτό να το πληρώσουν. Το έχουν ήδη πληρώσει, γιατί το κόστος της συσκευασίας έχει μετακυλιστεί στην τιμή. Εξάλλου, εδώ δεν είμαστε για να υπερασπιστούμε τα κέρδη των οποιονδήποτε εταιρειών, αλλά τα οφέλη των πολιτών.

Στους δήμους -για να επανέλθω- το κόστος που θα προκύψει από το ζυγολόγιο, θα είναι κατά πολύ αυξημένο. Και το πιθανότερο είναι ότι θα το μετακυλήσουν στους δημότες. Εάν δε συνυπολογίσουμε ότι η ΕΕΑ δεν βρίσκεται παντού ανά την Ελλάδα, αλλά ούτε πιάνει τους στόχους και ότι ακόμη και εκεί που είναι, σε πολλές περιπτώσεις οι κάδοι είναι ενδεικτικοί -και έχουμε πολλά τέτοια παραδείγματα- φοβόμαστε ότι θα βρεθούν δήμοι που τελικά θα αυξήσουν τα δημοτικά τέλη, γιατί δεν θα μπορούν ή δεν θα ενδιαφερθούν να κάνουν ανακύκλωση.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, βάζει κατά κάποιο τρόπο το κάρτο μπροστά από το αλόγο και φτάνει κατευθείαν στο ζυγολόγιο, χωρίς να φροντίζει ότι αυτό θα είναι ένα μέτρο που μπορεί πραγματικά να λειτουργήσει.

Εδώ να ανοίξουμε μια παρένθεση και να πούμε ότι θα πρέπει να σταματήσει αυτή η κατάσταση, που λέει ότι μεταφέρονται αρμοδιότητες στους δήμους ή υποχρεώνονται σε κάποιες εργασίες χωρίς πόρους. Και στην περίπτωση της ανακύκλωσης το Υπουργείο

γείο από τη μια δεν θέλει την υπόθεση της ανακύκλωσης να την έχουν οι δήμοι και από την άλλη οι δημοτικοί υπάλληλοι μαζεύουν τα ανακυκλώσιμα και τα μεταφέρουν με έξοδα των δήμων.

Εμείς επιμένουμε ότι η ανακύκλωση πρέπει να είναι υποχρέωση της πολιτείας και να γίνεται από τους δήμους με τη μεταφορά των πόρων που χρειάζονται.

Επειδή όμως, για να επανέλθω στο ζυγολόγιο δεν μπορούμε πάντα να λέμε ότι στην Ελλάδα τίποτα δεν λειτουργεί, όπως πρέπει και επειδή δεν ελπίζουμε ότι θα παρθούν πολλά μέτρα υπέρ του περιβάλλοντος και κυβέρνησης καλύτερης ποιότητας ζωής των απλών ανθρώπων, νομίζω ότι αυτό το άρθρο για το ζυγολόγιο στη φιλοσοφία του είναι σωστό και είναι και το μόνο που θα ψηφίσουμε.

Τέλος, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, της Νέας Δημοκρατίας και του ΛΑΟΣ, ακόμη και φιλελεύθεροι οικονομολόγοι της Αγγλίας, εκεί όπου όλα ιδιωτικοποιήθηκαν ή που όλα επιπλέον λειτουργούν με τη μορφή συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με κορυφαίο παράδειγμα τους σιδηρόδρομους, έχουν παραδεχθεί ότι αυτά τα μοντέλα απέτυχαν διότι δεν απέδωσαν, ήταν πανάκριβα, δεν ενδιαιρέθηκαν για την κοινωνία και για την εξυπηρέτησή της και δεν συντηρούσαν τις υποδομές, με αποτέλεσμα να ξανασκέπτονται ακόμα και σήμερα την επανακρατικοποίηση σημαντικών τομέων.

Ας παρακολουθούμε αυτές τις εξελίξεις. Εσείς δηλαδή, γιατί εμείς τις παρακολουθούμε. Και παρ' όλο που είστε πολύ υπάκουοι στις επιταγές του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για ιδιωτικοποίηση των πάντων, θα ανακαλύψετε ότι αυτά τα μοντέλα δεν είναι λύση για τις κοινωνίες, αντιθέτως τις καταστρέφουν.

Θέλω να τελειώσω με ένα γενικό σχόλιο για τις τροπολογίες. Αυτή η επιλογή και προβλήματα και εντάσεις. Αυτή η τακτική πρέπει να σταματήσει εδώ. Πρέπει να τις αποσύρετε στην προκειμένη περίπτωση. Και έχουμε δηλώσει πολλές φορές ότι είναι και στα όρια του Κανονισμού. Δεν συναινούμε σε αυτές τις μεθοδεύσεις, για να εξυπηρετήσετε εσείς τις πολιτικές σας.

Σας ευχαριστώ.
(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Εμείς ευχαριστούμε. Το λόγο έχει, ο Βουλευτής του ΛΑΟΣ, κ. Αστέριος Ροντούλης.
ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε. Κυρία Υπουργέ, εγώ είμαι από χωριό. Άρα, λοιπόν, αυτά τα «Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης κ.λπ.» κουράζομαι και να τα λέω. Βάλτε «Εθνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης» και τελειώσαμε. Γιατί δεν κάνετε τα πράγματα εύληπτα στον πολίτη; Δεν σας ζητάμε να κάνετε και καμιά μεγάλη αλλαγή.

Ανέβηκα στο Βήμα, αγαπητοί συνάδελφοι, για να μιλήσω ιδιαίτερος για την τροπολογία του Υπουργείου Υγείας, που αφορά την κατά οκτώ μήνες αναστολή της εκλογικής διαδικασίας της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος. Τα πράγματα, κυρία Υπουργέ, να σας πω από την αρχή, δεν είναι καθόλου τόσο αθώα όσο θέλετε να τα παρουσιάσετε.

Και για να γίνω περισσότερο σαφής πριν περάσω σε μια ολοκληρωμένη επιχειρηματολογία, διαβάζω εδώ την αιτιολογική έκθεση και λέτε: «Το κάνουμε αυτό» την αναστολή δηλαδή, κυρία Θεοχάρη, το λέω γιατί υπερασπιστήκατε την τροπολογία αυτή, «προκειμένου να υπάρξει αντιστοίχιση με τον νέο διοικητικό χάρτη της χώρας». Και εγώ θέτω ένα ερώτημα. Πρώτον, πριν δύο εβδομάδες είχαμε τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Γιατί δεν φέρνατε τότε την τροπολογία αυτή, που ήταν και συναφής με το αντικείμενο του νομοσχεδίου και τη φέρνετε τώρα;

Είναι ερώτημα. Πρέπει να απαντήσετε.

Δεύτερον, λέτε «προκειμένου να ενδυναμωθεί η αντιπροσωπευτικότητα». Δηλαδή μέχρι τώρα τα περιφερειακά τμήματα και λοιπά της ΕΝΕ δεν διασφάλιζαν την αντιπροσωπευτικότητα; Δεν ήταν ψηφισμένοι από τους νοσηλευτές οι άνθρωποι αυτοί; Τί ήταν; Εσείς πώς θα διασφαλίσετε και θα ενδυναμώσετε την αντιπροσωπευτικότητα;

Αγαπητοί συνάδελφοι, εδώ παίζεται ένα παιχνίδι κομματικής επιρροής πάνω στην ΕΝΕ, στη Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, ένα κομματικό παιχνίδι, προκειμένου να εδραιωθεί κατά συγγόν κομματικό τρόπο η επιρροή του ΠΑΣΟΚ. Θέλετε να αλλάξετε το ν.3252/2004. Και επειδή θέλετε να αλλάξετε το νόμο, φέρνετε αυτήν την τροπολογία για να κερδίσετε χρόνο, προκειμένου να σας δοθεί η δυνατότητα των όποιων αλλαγών θέλετε να κάνετε. Θα έρθω και σε αυτό αργότερα.

Επιτρέψτε μου όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, να σας πω δύο θεμελιώδη επιχειρήματα. Το ένα ακούστηκε. Πού χωλαίνει αυτή η τροπολογία; Επίτηδες, έφερα το Σύνταγμα, μήπως και συγκινηθείτε! Να δει ο ελληνικός λαός τη βάνουση καταπάτησης του Συντάγματος. Άρθρο 74, παράγραφος 5: «Προσθήκη ή τροπολογία άσχετη με το κύριο αντικείμενο του νομοσχεδίου ή της πρότασης νόμου, δεν εισάγεται για συζήτηση». Εγώ, παραγνωρίζω το τι λέει, ο κ. Παπανδρέου. «Πολιτικός είναι ο άνθρωπος ότι θέλει λέει», μπορεί να πει ένας κακεντρεχής, τέλος πάντων, που δεν πρέπει να το λέμε αυτό για τον Πρωθυπουργό της χώρας. Έστω όμως ότι το λέμε. Εδώ, έχουμε το Σύνταγμα! Δηλαδή καταπατάτε τον καταστατικό χάρτη της χώρας και δεν ερυθρία κανείς επ' αυτού, δεν μιλάει κανείς.

Εγώ διερωτώμαι, γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, δίδει μια τέτοια κατευθυντήρια γραμμή ο συνταγματικός χάρτης της χώρας; Για δύο λόγους. Με ακούτε, κύριε Υπουργέ; Ο ένας ο λόγος είναι για να μη διακυβεύεται το κύρος των νομοσχεδίων με άσχετα πράγματα. Τι σχέση έχει τώρα η αναστολή των εκλογών της ΕΝΕ με αυτόν τον Εθνικό Οργανισμό Διαχείρισης; Καμμία απολύτως σχέση δεν έχει. Διακυβεύεται το κύρος του δικού σας νομοσχεδίου. Εσείς, θα έπρεπε πρώτοι να ορθώσετε το ανάστημα, κυρία Μπιρμπίλη, και να πείτε «Οχι, στο δικό μου νομοσχέδιο», ένα νομοσχέδιο το οποίο εμείς υπερψηφίσαμε με καλή διάθεση και εσείς το εκμεταλλευτήκατε αυτό το πράγμα. Θα κατεβάσετε και άλλο νομοσχέδιο όμως και αυτή δεν είναι η πρόπουσα κοινοβουλευτική τακτική. Και έχουμε και ένα δεύτερο λόγο. Ο πολίτης δεν πρέπει να αιφνιδιαστεί. Δεν πρέπει να υπάρξει αιφνιδιασμός του πολίτη να περιμένει άλλα αντί άλλων, σε άλλα νομοσχέδια. Άρα, λοιπόν, καταλαβαίνετε πολύ καλά ότι την τροπολογία αυτή θα πρέπει να την αποσύρετε βάσει των συνταγματικών προνοιών.

Δεν αρκεί όμως αυτό. Εγώ, διάβασα -και ακούστε, αγαπητοί συνάδελφοι, το δεύτερο επιχείρημα και το ψεύδος που κυριαρχεί- την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους -την έχω εδώ μπροστά μου- και λέει: «Από αυτή την τροπολογία δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού». Συμφωνούμε και εμείς απολύτως, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού της ΕΝΕ. Τεράστιο ψεύδος, αγαπητοί συνάδελφοι. Και απορώ, πώς βάζετε υπαλλήλους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους να βάζουν την υπογραφή τους σε τέτοια ψεύδη. Διότι, σας πληροφορώ, κυρία Υπουργέ, ότι η ΕΝΕ έδωσε 50.000 ευρώ, σε μια τέτοια δύσκολη συγκυρία. Και μιλάμε για μια Ένωση που έχει τα έσοδα της από τις ετήσιες εισφορές των χαμηλόμισθων μελών της. Περί αυτού πρόκειται. Έκαναν 50.000 ευρώ έξοδα, διότι είναι εν εξελίξει η διαδικασία των εκλογών τους και έρχεστε εσείς και λέτε «δεν υπάρχει πρόβλημα στον προϋπολογισμό της ΕΝΕ». Θα τους δώσετε τα χρήματα πίσω; Γιατί επιβαρύνονται με 50.000 ευρώ. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Εμείς σας λέμε να αποσύρετε την τροπολογία. Δεν θα την αποσύρετε την τροπολογία. Μέγιστο πολιτικό σφάλμα, αλλά τέλος πάντων, βαρύνει εσάς. Εγώ, θα σας πω όμως, εάν θέλετε να είστε καθαροί να κάνετε τις εξής δύο δεσμεύσεις, εδώ, τώρα. Δεν χρειάζεται γραπτώς. Να το πείτε να μείνει στα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Πρώτον, ότι δεν θα αλλάξετε το εκλεκτορικό σώμα. Διότι θέλετε να αλλάξετε το ν.3252/2004, να αλλάξετε το εκλεκτορικό σώμα, για να αποκτήσει το ΠΑΣΟΚ κομματικό έλεγχο στην ΕΝΕ. Δεύτερον, θα μεταβάλετε τον τρόπο εκλογής των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ΕΝΕ που τώρα γίνεται με ενιαίο ψη-

φοδελτίο, όπως πρέπει να γίνεται; Γιατί αυτοί οι άνθρωποι, υπερασπίζονται συνδικαλιστικά τα δικαιώματα του κλάδου τους, χωρίς να είναι διαιρεμένοι σε παρατάξεις: ΠΑΣΟΚ, ΛΑΟΣ, Νέα Δημοκρατία, κ.λπ. Θα το κάνετε αυτό το πράγμα;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Το Σωματείο;

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Είναι συνδικαλιστικό όργανο;

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Συνδικαλιστικό όργανο δεν είναι και αυτό σας λέω, κ. Παπουτσή. Να μην το μετατρέψετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Λέω «είναι συνδικαλιστικό όργανο»;

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Αυτό, σας λέω. Είναι επιπέδου Επιμελητηρίου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Να τα ακούμε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Έτσι μπράβο, αλλά εσείς πάτε να το υποβαθμίσετε. Διότι πάτε να φέρετε μέσα την παράταξη του ΠΑΣΟΚ, την παράταξη της Νέας Δημοκρατίας, την παράταξη του ΛΑΟΣ και ούτω καθεξής. Να το υποβαθμίσετε θέλετε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αρα, λοιπόν, κυρία Υπουργέ, να το αποσύρετε. Δεν στέκει στη λογική. Δεν στέκει στο Σύνταγμα. Και νομίζω ότι το βαθύ ΠΑΣΟΚ, σας υποχρέωσε εσάς, που δεν αρμόζει αυτό το πράγμα σε εσάς, γιατί ξέρω τις προσπάθειες που κάνετε στο Υπουργείο Υγείας, να προχωρήσετε μια τέτοια τροπολογία. Δεν αρμόζει όμως και στην Υπουργό Περιβάλλοντος, που θίξατε αυτό το ζήτημα στο νομοσχέδιο αυτό, κυρία Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Παρακαλώ ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Δεν σας ταιριάζει, να έρχεται μια τέτοια τροπολογία.

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, λέγοντας τούτο μόνο. Εάν αποσύρετε την τροπολογία αυτή, θα αποδείξετε ότι ξέρετε να ακούτε τη Βουλή. Και ξέρετε να ακούτε όχι εκπροσώπους κομμάτων, αλλά ξέρετε να ακούτε την κοινή λογική και το δίκαιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εμείς, σας ευχαριστούμε.

Στο σημείο αυτό θα ήθελε να παρέμβει η Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. Ξενογιαννακοπούλου.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΜΑΡΙΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να παρέμβω για πολύ λίγο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να επιχειρηματολογήσω για την τροπολογία που έχουμε εισάγει, όσον αφορά την αναβολή των εκλογών της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος. Θα ήθελα κατ' αρχάς να δώσω κάποια στοιχεία ενημέρωσης στους συναδέλφους, προκειμένου να μην υπάρχει καμμία παρανόηση.

Πρώτα απ' όλα η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος δεν είναι συνδικαλιστικό όργανο. Έχει δομή και λειτουργία Επιμελητηριακή. Ταυτόχρονα, θα ήθελα να υπενθυμίσω στο Σώμα, γιατί αφού το έχουμε ήδη ψηφίσει, είναι εν γνώσει πιστεύω όλων των συναδέλφων, ότι την προηγούμενη εβδομάδα σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομίας, ήδη η Βουλή ψήφισε τροπολογία που είχε εισάγει το Υπουργείο Οικονομίας, με την οποία οι εκλογές όλων των Επιμελητηρίων της χώρας λόγω της εφαρμογής του «ΚΑΛΙΚΡΑΤΗ» και λόγω της ανάγκης να υπάρχει προσαρμογή στη νέα περιφερειακή και διοικητική διάρθρωση της χώρας, ανεβλήθησαν για τον επόμενο Μάρτιο του 2011.

Αρα, λοιπόν, αυτό ήδη το έχει ψηφίσει η Βουλή, είναι εν γνώσει των συναδέλφων από όλες τις πτέρυγες της Βουλής. Συνεπώς η δική μας τροπολογία εδώ, δεν κάνει τίποτε άλλο, παρά για την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, που και οι ίδιοι θεωρούν ότι έχει επιμελητηριακό χαρακτήρα, κάνει μια παρόμοια ρύθμιση. Αυτό, ως γενική παρατήρηση, για να μη γίνεται και άδικη δίκη προθέσεων σε αυτό το Σώμα.

Δεύτερη παρατήρηση πιο ειδική. Ξέρετε ότι ο «ΚΑΛΙΚΡΑΤΗΣ» επιφέρει σημαντικές αλλαγές, ίσως από τις πιο σημαντικές αλλαγές στο χώρο της υγείας και συνολικά στο χώρο της αρχιτεκτονικής της υγείας. Και θα σας πω ένα χαρακτηριστικό το

οποίο είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε και με αντιπροσωπεία της ΕΝΕ με την οποία συναντήθηκα την προηγούμενη εβδομάδα στο Υπουργείο –και νομίζω ότι έδωσα σαφείς εξηγήσεις και επιχειρήματα– ότι καταργούνται οι υγειονομικές περιφέρειες οι οποίες σήμερα είναι επτά.

Οι αρμοδιότητες των υγειονομικών περιφερειών πλέον μεταφέρονται μέσα από μία μεταβατική διαδικασία στις αιρετές περιφέρειες, οι οποίες ασκούν όλες τις αρμοδιότητες των διοικητικών υγειονομικών περιφερειών, όπως, επίσης –το ξέρουμε γιατί το ψηφίσαμε εδώ στη Βουλή– και οι αρμοδιότητες των νομαρχιών στο χώρο της υγείας και της πρόνοιας, που είναι πολλές και σημαντικές, κατά τεκμήριο από το νόμο μεταφέρονται πλέον στους ισχυρούς καλλικρατικούς δήμους και ορισμένες μόνο πηγαίνουν στην αιρετή περιφέρεια.

Το τρίτο σημείο ενημέρωσης, για το οποίο είχα την ευκαιρία να ενημερώσω την αντιπροσωπεία της ΕΝΕ – και εδώ θα ήθελα να πω και στον αγαπητό συνάδελφο, τον κ. Ροντούλη, ότι όταν λέμε κάτι το εννοούμε και δεν παραπλανούμε το Σώμα, τουλάχιστον δεν έχουμε δώσει τέτοιο δικαίωμα επτά μήνες– είναι ότι ήδη στο Υπουργικό Συμβούλιο, την προηγούμενη εβδομάδα, παρουσιάσαμε τις βασικές κατευθύνσεις ενός σχεδίου νόμου για την αναβάθμιση και τη στήριξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Το κατέθεσα και στα Πρακτικά της Βουλής γιατί είχαμε και μία επερώτηση την Παρασκευή.

Αυτό το σχέδιο νόμου θα έλθει –ελπίζουμε– πριν το τέλος του μηνός. Εκεί πέρα θα υπάρχουν ζητήματα που θα αφορούν και τους νοσηλευτές. Έχω ήδη ζητήσει προτάσεις και από την ΕΝΕ, όπως και από τους άλλους φορείς της υγείας. Το δώσαμε ήδη στην ΟΕΝΓΕ, θα έχουμε συνάντηση με τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο, με όλους.

Και φυσικά, επειδή αυτό το φόβο εξέφρασε ο κ. Ροντούλης, επί της ουσίας –γιατί επί της διαδικασίας ήδη απήντησα σε σχέση με την αναβολή των εκλογών όλων των επιμελητηρίων της χώρας– οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν θα είναι σε πλήρη διάλογο φυσικά και με την ΕΝΕ και με όλους τους κανόνες της υγείας και μέσα από διάλογο που θα κάνουμε στη Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και φυσικά, με τη διαδικασία που προβλέπει ο Κανονισμός της Βουλής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Κι εμείς σας ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο κ. Μάριος Σαλμάς Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άλλη μια φορά είμαστε μάρτυρες της μη τήρησης του Κανονισμού της Βουλής. Έχω την τιμή να το λέω αυτό και στον, επί πολλά χρόνια πρώην Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Κακλαμάνη, ο οποίος πραγματικά έκανε μεγάλη προσπάθεια για να τηρούμε τον Κανονισμό. Όχι μόνο δεν τηρείται ο Κανονισμός που άλλαξε με τους καινούργιους κανόνες, που σημαίνει να διαβουλευόμαστε τα νομοσχέδια, αλλά εδώ έχουμε, ειδικά με τη σημερινή τροπολογία, το εξής φαινόμενο: Δεν ήταν επείγων ο χαρακτήρας. Ήταν εκλογές δρομολογημένες μιας Ενώσεως Νοσηλευτών Ελλάδος, που ήταν γνωστό και τότε θα γίνουν. Βέβαια, κανένα νομοσχέδιο δεν έφερε μέχρι σήμερα το Υπουργείο Υγείας. Έχει αυτό το πλεονέκτημα αυτό το Υπουργείο. Έφερνε αποσπασματικές τροπολογίες σε διάφορα νομοσχέδια.

Αλλά, σήμερα ξεπεράσαμε τα εσκαμμένα, κύριε Πρόεδρε. Έρχεται τροπολογία σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, άσχετο, που δεν το συνυπογράφει αυτό το νομοσχέδιο η Υπουργός Υγείας και μάλιστα η τροπολογία αυτή δεν ήρθε ούτε καν στην Επιτροπή. Όχι μόνο δεν τη διαβουλευθήκε, ως όφειλε και όπως ο Πρωθυπουργός της χώρας επανειλημμένως έχει διακηρύξει, αλλά δεν την έφερε ούτε καν στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, ώστε οι Βουλευτές που συμμετέχουμε σε αυτήν, τουλάχιστον να εκφράσουμε την άποψή μας και πάνω από όλα να δοθεί η ευκαιρία στην Υπουργό να την πάρει πίσω και να προστατεύσει τον ίδιο της τον εαυτό. Αλλά, την έφερε στην Ολομέλεια σήμερα σε άσχετο νομοσχέδιο.

Πραγματικά, αυτό είναι πρωτοφανές, κυρία Υπουργέ. Είπατε

ότι αυτήν την τροπολογία, τη ρύθμιση τη φέρνετε, επειδή ψηφίστηκε ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», η αλλαγή της διοικητικής μεταρρύθμισης της χώρας. Εγώ δεν το πιστεύω. Και δεν το πιστεύω για τον απλούστατο λόγο ότι έπρεπε να γίνουν οι αρχαιρεσίες και όταν με το καλό εσείς δρομολογήσετε τα υπόλοιπα θέματα του Υπουργείου σας, σε σχέση με τη διοικητική αλλαγή της χώρας, τότε μπορούσατε να ρυθμίσετε να ξαναγίνουν εκλογές.

Αλλά, αυτή η παρέμβαση του Υπουργείου σε μία Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας, που πραγματικά έχει τη μέγιστη αναγνώριση από όλο το νοσηλευτικό κλάδο, η παρέμβασή σας αυτή που βρίσκει και τους ίδιους αντίθετους και που δεν έχει κανένα ουσιαστικό λόγο, νομίζω ότι πρέπει να σας προβληματίσει και να την πάρετε πίσω.

Εμείς κυρία Υπουργέ, οκτώ μήνες είμαστε εδώ με συναίνεση και στην Επιτροπή και στην Ολομέλεια. Αυτήν τη φορά, όμως, σας λέω ότι αυτή η τροπολογία είναι αιτία πολέμου, διότι κρύβονται άλλα πίσω από αυτά. Δεν μπορεί μία Υπουργός να μπλέκει πίσω από τα συνδικαλιστικά και τα επιμελητηριακά και από τις κομματικές παρατάξεις. Πρέπει να μείνετε μακριά και να τους αφήσετε να κάνουν μόνοι τους τις εκλογές. Σας καλώ πραγματικά να την πάρετε πίσω, δείχνοντας ότι ακούτε σύσσωμη την Αντιπολίτευση, διότι πρέπει να ακούτε τι σας λένε σήμερα και τα άλλα κόμματα. Γιατί δεν είναι τόσο μείζονος σημασίας αυτή η ρύθμιση, αυτή η διάταξη, για να επιμείνετε και να συγκρουστείτε με όλη την Αντιπολίτευση.

Πραγματικά, επειδή ξέρω το χαρακτήρα σας, ξέρω ότι στις κρίσιμες στιγμές πρέπει να βάλετε πάνω το συμφέρον του τόπου κι όχι τις μικροκομματικές εξυπηρητήσεις, σας καλώ να την πάρετε πίσω.

Ας υποθέσουμε ότι το πιστεύετε αυτό που λέτε για τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ». Δηλαδή, τι λέτε; Λέτε ότι επειδή δεν έχει ξεκαθαριστεί ακόμη το τοπίο της διοικητικής μεταρρύθμισης στη χώρα, εσείς νοσηλεύτες να μην κάνετε τις εκλογές. Ε, καλά, κι εσείς γιατί τοποθετήσατε τότε διοικητές των υγειονομικών περιφερειών; Γιατί τοποθετήσατε ΥΠΕάρχες; Έπρεπε να πείτε και στους ΥΠΕάρχες, πρώτη διοικητική αρχή του Υπουργείου, επέκταση δική σας, ότι «επειδή εμείς έχουμε πει τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», δεν θα σας διορίσω, δεν θα βάλω ΥΠΕάρχες κι όταν με το καλό έλθουν οι υγειονομικές περιφέρειες στις διοικητικές, τότε θα ορίσουμε και ΥΠΕάρχες». Εσείς, όμως, βάλατε ΥΠΕάρχες, διοικητές των υγειονομικών περιφερειών, αλλά θέλετε η ΕΝΕ να μην κάνει εκλογές. Δηλαδή, είναι πιο σπουδαίο πράγμα η ΕΝΕ που επηρεάζεται από τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» και όχι οι διοικητές των υγειονομικών περιφερειών που βάλατε εσείς.

Σας το λέω αυτό, επειδή ούτε στο προεκλογικό σας πρόγραμμα το περιγράψατε σαφώς, που είχατε την ευθύνη να το συντάξετε. Αυτό που λέτε ότι θα καταργήσετε τις υγειονομικές περιφέρειες και θα τις εντάξετε στις διοικητικές, πρέπει να τα σκεφθείτε ξανά. Στην αρχή νομίζατε ότι το λέτε για αστείο.

ΜΑΡΙΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Το ψηφίσατε. Είναι στον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ».

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΛΑΣ: Εμείς δεν το ψηφίσαμε. Εσείς μπορεί να το ψηφίσατε. Ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», όμως, δεν περιέγραφε το τι θα συμβεί ακριβώς. Ήταν αόριστος. Μιλούσε για κάποιες αρμοδιότητες πρόληψης.

Αυτό που έχει, όμως, σημασία να σας πω είναι ότι σε καμία περίπτωση δεν πρέπει οι υγειονομικές περιφέρειες να φύγουν από το Υπουργείο Υγείας –αν εννοείτε αυτό- και να πάνε στις περιφέρειες.

ΜΑΡΙΛΙΖΑ ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Η Βουλή το ψήφισε.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΛΑΣ: Εσείς μπορεί να το ψηφίσατε, αλλά θα σας πω ότι είναι από τα πρώτα που θα αλλάξουμε, όταν θα γίνουμε Κυβέρνηση -να το ξέρετε- για τον απλούστατο λόγο ότι εσείς πριν από λίγο καιρό νομοθετήσατε. Εσείς φέρατε νόμο. Εσείς.

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή εσείς δεν είστε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, πριν από λίγο καιρό, η Υπουργός έφερε νόμο για το πώς θα γίνονται οι προμήθειες στο Υπουργείο Υγείας. Και πρέπει να σας πω ότι αυτή η διάταξη για το πώς θα

γίνονται οι προμήθειες έλεγε ότι μερικές προμήθειες θα τις κάνει η Επιτροπή Προμηθειών, μερικές οι υγειονομικές περιφέρειες και μερικές τα νοσοκομεία.

Δηλαδή, πώς θα γίνει τώρα; Οι περιφερειάρχες θα κάνουν και προμήθειες των νοσοκομείων; Αυτό εννοείτε; Δηλαδή, δεν μπορείτε να το ελέγξετε το Υπουργείο. Είναι που είναι πολυδιασπασμένο, λέτε ότι θα το συγχωνεύσετε με τις υπηρεσίες των κλάδων περίθαλψης των ασφαλιστικών ταμείων και την ώρα που εσείς λέτε ότι θα το κάνετε, ο κ. Λοβέρδος φέρνει για διαβούλευση διάταξη νόμου που λέει ότι σε δύο χρόνια θα τελειώσει αυτό.

Τα μισά Υπουργεία παράγουν υπηρεσίες υγείας. Δεν μπορείτε να μαζέψετε τα χρέη των νοσοκομείων. Δεν μπορείτε να νοικοκυρέψετε τις δαπάνες. Θα στείλετε και τις υγειονομικές περιφέρειες στους περιφερειάρχες; Άρα, δεν τις θέλετε τις υγειονομικές περιφέρειες. Τότε, γιατί τις βάλατε να κάνουν διαγωνισμούς για τα νοσοκομεία;

Κυρία Υπουργέ –για να επανέλθουμε στο σημαντικό θέμα που είναι σήμερα η τροπολογία της ΕΝΕ- πρώτον, γιατί δεν κρατήσατε τη διαδικασία και δεν το φέρατε σε νομοσχέδιο σχετικό του Υπουργείου σας;

Δεύτερον, είναι αντιφατικό να διορίζετε διοικητές υγειονομικών περιφερειών, αναγνωρίζοντας τη διοικητική επέκταση του Υπουργείου, αλλά την ίδια ώρα να μην αφήνετε την ΕΝΕ να κάνει εκλογές με αυτό το πρόσχημα.

Και τρίτον, σας το ζητούμε για πρώτη φορά –έχουμε συζητήσει τόσα νομοσχέδια- αυτό να το πάρετε πίσω.

Γι' αυτούς τους τρεις λόγους –ο τρίτος είναι να ακούσετε την Αντιπολίτευση που σύσσωμη σας το ζητά- σας παρακαλώ πάρα πολύ, να πάρετε πίσω αυτή τη ρύθμιση. Αφήστε να γίνουν εκλογές και αν θέλετε, σε οκτώ μήνες, όταν τελειώσετε με τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», αφήστε να κάνουν ξανά τις εκλογές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μαρκόπουλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χωρίς να είναι στην πρόθεσή μου, θα αδικήσω την Υπουργό Περιβάλλοντος κ. Μπιρμπίλη και θα ασχοληθώ ελάχιστα με το σχέδιο νόμου και περισσότερο με τις δύο τροπολογίες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΪΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ**)

Επειδή όμως, πρέπει να είμαι εντάξει και με τη βουλευτική μου συνείδηση, θέλω να πω ότι το σχέδιο νόμου, είναι ένα καλό σχέδιο νόμου. Υπάρχουν στα άρθρα ορισμένες παρατηρήσεις της Νέας Δημοκρατίας. Αυτό που έχουμε να πούμε και να ευχρηστούμε είναι να προχωρήσει γρήγορα είτε το υπάρχον, είτε σε ό,τι αλτίζει το νομοθετικό πλαίσιο για την ελεγκτική διαχείριση των απορριμμάτων, γιατί αυτό απ' το οποίο υποφέρει ο τόπος δεν είναι η έλλειψη νόμων, αλλά η καθυστερημένη εφαρμογή των ήδη υπάρχοντων νόμων. Αυτό είναι που ζητούμε. Κατά τα άλλα ο στόχος είναι κοινός.

Μπαίνω στο θέμα των τροπολογιών. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχει παρέλθει ακόμα οκτάμηνο από την ανάληψη της ευθύνης από τη νέα Κυβέρνηση και έχουν αρχίσει να έρχονται άσχετα πράγματα σε ανύποπτες στιγμές, σε άσχετα σχέδια νόμου. Δεν έχετε ανάγκη ως Κυβέρνηση και ως κοινοβουλευτική Πλειοψηφία να πραγματοποιήσετε αυτό, για το οποίο όλοι οι συνάδελφοι σ' αυτήν την Αίθουσα διαμαρτυρούνται. Δεν έχετε κανένα λόγο, κυρία Υπουργέ της Υγείας να νομοθετείτε μέσω τροπολογιών. Αν συρράψουμε τις τροπολογίες που έχετε φέρει στη Βουλή, δύο νομοσχέδια θα φτιάξουμε, αξίας περισσότερων των δύο νομοσχεδίων, είτε στην οικονομική είτε στην κοινωνική κατεύθυνση.

Το κάνετε γιατί θέλετε να αποφύγετε την αρμόδια επιτροπή; Το κάνετε γιατί θέλετε να αποφύγετε τη διαβούλευση για την οποία, το δικό σας κόμμα, ο δικός σας Πρωθυπουργός, η δική σας Κυβέρνηση δικαίως έχει βάλει ψηλά στην ατζέντα της συζήτησης της πολιτικής; Για ποιο λόγο το κάνετε αυτό; Για ποιο λόγο δηλαδή, νομοθετείτε κρυφίως απ' την επιτροπή, αδικώς προς τις

κοινωνικές ομάδες; Για ποιο λόγο επιθυμείτε να αιφνιδιαστείτε την κοινωνία και για ποιο λόγο επιθυμείτε να φέρετε σε δύσκολη θέση το Κοινοβούλιο; Για ποιο λόγο;

Φέρνεται για τις προμήθειες τροπολογία, για τα φάρμακα τροπολογία. Φέρνεται δεύτερη τροπολογία για τα φάρμακα, τρίτη τροπολογία για τα φάρμακα, τροπολογία για την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος. Τροπολογούμε ή νομοθετούμε εδώ, κυρία Υπουργέ; Εάν τροπολογούμε, πείτε μας να το κάνουμε εδώ, ένα Κοινοβούλιο τροπολογιών! Εάν θέλετε να νομοθετήσετε, παρακαλώ ελάτε να συζητήσετε.

Είχατε, έχετε, αλλά πολύ φοβάμαι ότι δεν θα έχετε από εδώ και πέρα, την παραμικρή διάθεση στήριξης ενός έργου, το οποίο δεν το βλέπουμε.

Σήμερα τι κάνετε; Κάνετε μία ανούσια τροπολογία, με κάποια δικαιολογητική βάση για την οποία ακόμα αναρωτιέμαι γιατί γίνεται αυτή η συζήτηση. Τα βάζετε με το πιο ευαίσθητο, το πιο λειτουργικό, το πιο καταλυτικό κομμάτι της υγείας, τους νοσηλευτές, τους κρίκους εκείνους της επιστημονικής αλυσίδας των ελληνικών νοσοκομείων που πραγματοποιούν μέρα και νύχτα, με το μεγαλύτερο μόχθο και με τις λιγότερες απολαβές, με την ευθύνη όλων μας, ένα έργο για το οποίο όλοι δεν πρέπει να είμαστε περήφανοι. Και τους λέτε όχι τώρα εκλογές, μεθαύριο γιατί κάνουμε «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ».

Αν η Κυβέρνηση θέλει να κάνει συνδικαλιστικό «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», ας φέρει σχέδιο νόμου, να εξηγήσει σ' εμάς τους Βουλευτές, να εξηγήσουμε και εμείς στους πολίτες. Δεν είναι κακό, δεν είναι προς κατηγόρια. Ξέρετε τι είναι κακό; Κακός είναι ο αιφνιδιασμός, κακό είναι το να προσπαθείτε από την πίσω πόρτα να καταλάβετε ένα οχυρό για το οποίο δεν είμαστε αντίπαλοι. Μαζί τους είμαστε και μαζί μας είναι, κοινό δρόμο έχουμε. Στο ίδιο πλοίο επάνω είμαστε στον τομέα της υγείας. Γιατί δημιουργείτε αυτές τις αντιπαλότητες; Γιατί δημιουργείτε τέτοια ζιζάνια σ' αυτήν την εποχή, την εποχή που έχουμε ανάγκη το κοινωνικό σύνολο, όλους τους πολίτες, όλες τις κοινωνικές ομάδες; Τη στιγμή κατά την οποία αποφασίσαμε εδώ -άσχετο αν εμείς διαφωνήσαμε, έχετε τους δικούς σας συνεταίρους, πήρατε τις αποφάσεις σας, είναι νόμος του κράτους- να τους μειώσουμε τις αμοιβές, να τους μειώσουμε τις προσδοκίες, να τους κατεβάσουμε την ένταση του οράματος, να μην τους αφήσουμε δηλαδή, να έχουν και την εκπροσώπηση τους; Γιατί να το κάνουμε αυτό; Υπάρχει κάποιος λόγος; Σπαταλά ο συνδικαλισμός; Αυτός ο συνδικαλισμός δεν σπαταλά. Ενέργεια σπαταλά για τον τόπο και για την υγεία.

Πάρτε το πίσω. Κάντε αυτήν την ενέργεια και μην αισθανθείτε ότι είναι μία ενέργεια ήττας. Είναι μία ενέργεια απόδοσης δικαισύνης σ' ένα κλάδο. Και δείξτε επιτέλους, το δρόμο σ' αυτήν την Κυβέρνηση να νομοθετεί και όχι να τροπολογεί. Κάντε ό,τι αλλαγές θέλετε! Έχετε την κυβερνητική Πλειοψηφία. Προχωρήστε όμως με σωστά βήματα. Πρέπει να τιμήσουμε τον κοινοβουλευτισμό, να τιμήσουμε τη μεταξύ μας συζήτηση και ας διαφωνούμε, να τιμήσουμε το συμβόλαιο το οποίο έχουμε με τους πολίτες, να τιμήσετε τα λόγια τα οποία έχετε πει προεκλογικά. Κρατήστε το λόγο σας, ότι δεν θα αιφνιδιαστείτε, ότι θα είστε διαφανείς, ότι θα κάνετε δημόσιο διάλογο. Κάντε το, μην το λέτε μόνο.

Γιατί ξέρετε, όταν απ' τους πολίτες χαθεί η εμπιστοσύνη προς τις κυβερνήσεις ή τις πολιτικές δυνάμεις, αρχίζει το σαράκι της διάσπασης της κοινωνικής συνοχής. Αυτό ούτε το θέλετε, ούτε το ψάχνετε. Είναι ο μεγαλύτερος αντίπαλος σας, είναι ο μεγαλύτερος αντίπαλος της χώρας αυτήν την ώρα. Το μόνο που κάνετε εσείς προσωπικά, ετούτη την ώρα είναι να βάζετε αλατοπίπερο επάνω στην πληγή.

Δώστε τους αυτό που είχαν. Δεν έχει σχέση αυτό που κάνετε, με το άλλο των επιμελητηρίων, διότι πρέπει να ξέρετε, ότι η συνάδελφός σας, η κυρία Υπουργός Ανάπτυξης, συμφώνησε με την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων να πάνε σε εκείνο το διάστημα μεταξύ Μαρτίου και Απριλίου και μάλιστα της ζήτησαν, αν μπορούν να πάνε και πιο μετά τον Ιουνίου, γιατί είναι το Πάσχα. Της είπαν όμως, «μην κάνετε ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ, δεν θα το δεχθούμε και δεν θα το δεχθούμε για πολλούς λόγους». Σας δίνω τον ένα.

Όταν επαναστατήσει μία συνδικαλιστική ένωση σε επίπεδο πε-

ριφέρειας για ένα τοπικό γεγονός σ' ένα νομό, σε μια μικρή κοινωνία, δεν μπορεί να «πάρει φωτιά» μια ολόκληρη περιφέρεια προς υποστήριξη. Ξέρετε τι κάνετε; Ρίχνετε φωτιά στα θεμέλια της Κυβέρνησης, της κοινωνικής συνοχής και της συλλογικής δουλειάς που πρέπει να κάνουμε. Βάζετε φωτιά στη δική σας την καρέκλα. Αυτό κάνετε. Αν κάνετε κάτι άλλο και δεν μπορείτε να μας το πείτε -που δεν μπορώ να το αντιληφθώ- ειλικρινώς δεν μπορώ να συμμετέχω σ' αυτόν το διάλογο.

Είναι λάθος, κύριε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπε του ΠΑΣΟΚ. Είναι λάθος διότι την ώρα κατά την οποία η χώρα μπαίνει στη στενωπό, θέλει τις κοινωνικές δυνάμεις δίπλα και όχι απέναντι. Και εσείς βάζετε και απέναντι και στη στενωπό. Δεν βγαίνει έτσι η άσκηση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και τελειώνω με την τροπολογία του Υπουργείου Παιδείας σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Τι τερτίπια είναι αυτά με τις βαθμολογίες των καθηγητών; Τι εξισορροπούμε; Τους ανθρώπους που πολέμησαν να πάρουν ένα μετεκπαιδευτικό με μία Παιδαγωγική Ακαδημία, επειδή μας βολεύει τώρα; Και αν πρέπει να τους δώσουμε κάποια μόρια, θα τους δώσουμε τα ίδια; Ίσως τα κάναμε όλα; Είναι όλα ίδια σ' αυτόν τον τόπο; Έτσι θα προχωρήσουμε; Αυτό είναι το μήνυμα της αξιοκρατίας; Αυτό είναι το μήνυμα της προσωπικής προσπάθειας; Αυτό το μήνυμα περνάμε στην κοινωνία, ότι δηλαδή, όλα είναι ρουσφετάκια και ανάλογα με την ισορροπία δίνουμε και κάτι από πίσω σαν μπόνους, αφού δεν μπορούμε να δώσουμε λεφτά, να δώσουμε μόρια; Όχι κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν νομίζω ότι αυτό αρμόζει στο πολιτικό σύστημα της χώρας και σ' εμάς εδώ.

Πάρτε πίσω και τη δεύτερη τροπολογία και προχωρήστε με σχέδια νόμου ουσιαστικά. Θέλετε να αλλάξετε τη βαθμολογία των καθηγητών, το προσοντολόγιο, τον τρόπο; Κάντε το, έχετε την Πλειοψηφία. Μην το κάνετε μ' αυτόν τον τρόπο. Αδικείτε τον εαυτό σας και τελικά προκαλείτε την κοινωνία, που θα σας βρει στο δρόμο.

Είμαστε καλεσμένοι του πολιτικού συστήματος οι πολιτικοί, δεν είμαστε μόνιμοι. Είμαστε καλεσμένοι και δεν είμαστε πάντα καλεσμένοι. Πότε είμαστε, πότε δεν είμαστε. Αποφασίστε λοιπόν, πόσο θέλετε να παραμείνετε καλεσμένοι σ' αυτήν την ευθύνη που έχετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε τον κ. Μαρκόπουλο, από τη Νέα Δημοκρατία.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Χρήστος Παπουτσης έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Πάντως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε μπροστά σε όλες τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν και που απαιτούνται στη σύγχρονη Ελλάδα. Και αν χρειαστεί να κάνουμε αλλαγές τέτοιες, ούτως ώστε να επιταχύνουμε τις διαδικασίες για την ορθολογική συγκρότηση του ελληνικού κράτους, των δομών της περιφέρειας, της αυτοδιοίκησης, του επιμελητηριακού κόσμου, θα τις κάνουμε και αυτές και αν χρειαστούν θα κάνουμε κι άλλες παρεμβάσεις. Αλλά απ' αυτό το δρόμο δεν πρόκειται να αποχωρήσουμε. Θα συνεχίσουμε με πολύ σταθερά βήματα.

Βέβαια, είναι προφανές, ότι ενδιαφερόμαστε για τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, όπως επίσης ενδιαφερόμαστε και για τον κοινοβουλευτικό διάλογο. Είναι εξάλλου η πεμπτοσύνη της δημοκρατίας.

Αλλά ο ίδιος ο κοινοβουλευτικός διάλογος προϋποθέτει ειλικρίνεια, προϋποθέτει παρηρησία, προϋποθέτει απαντήσεις συγκεκριμένες στα ερωτήματα που τίθενται. Και στα ερωτήματα που έθεσε η Αντιπολίτευση, η Υπουργός η κ. Ξενογιαννακοπούλου, έδωσε καθαρές απαντήσεις, συγκεκριμένες απαντήσεις για το ποιος είναι ο στόχος και τι επιδιώκει η Κυβέρνηση. Νέα περιφερειακή διοίκηση, νέα περιφερειακή διάρθρωση της υγείας. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε δεν έχει σημασία, αλλά αυτός είναι πλέον ο νόμος του κράτους, αυτές είναι οι αρμοδιότητες των νέων περιφερειακών αρχών και σε αυτές τις αρμοδιότητες θα πρέπει να αντιστοιχηθεί και οτιδήποτε επιμελητηριακό -το τονίζω

αυτό- έχει δομηθεί.

Εκτός αν εννοείτε ότι θα πρέπει η νέα επιμελητηριακή δομή, αγαπητέ συνάδελφε κύριε Ροντούλη, όπως πολύ σωστά και πολύ εύστοχα παρατηρήσατε, που αφορά την ΕΝΕ, να παραμείνει αλώβητη, θα πρέπει να παραμείνει εκτός του νέου σχεδιασμού, εκτός της νέας εφαρμογής, όπως άλλωστε υποστηρίζει ο αγαπητός συνάδελφος, ο κ. Μαρκόπουλος, ο κ. Σαλμάς και άλλοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας.

Ελάτε, όμως, που στον κοινοβουλευτικό διάλογο δημιουργούνται ερωτήματα και σε εμάς. Και αναρωτιέμαι, γιατί τόσο πολύ μεγάλη η ευαισθησία της Νέας Δημοκρατίας; Γιατί τόσο πολύ μεγάλη ευαισθησία για το συγκεκριμένο θέμα; Γιατί δεν είδα την ίδια ευαισθησία, όταν ο Υπουργός κ. Αβραμόπουλος με διοικητική απόφαση καθάριζε εν μια νυκτί την ηγεσία του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, που ήταν εκλεγμένη; Εδώ πρόκειται περί παρέμβασης σε ένα εκλεγμένο σωματείο; Πρόκειται περί αλλαγής της ημερομηνίας εκλογών για την ανάδειξη του νέου Επιμελητηρίου, με τη νέα επιμελητηριακή δομή για οκτώ μήνες.

Αν ήσασταν, λοιπόν, ειλικρινείς και ήσασταν και έτοιμοι να δώσετε απαντήσεις σε αυτό το ερώτημα των συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ, με πολύ μεγάλη χαρά θα σας άκουγα. Δεν είσατε, όμως, όπως δεν είσατε ακριβώς και ειλικρινείς και δεν ξέρω εάν είσατε καν και έντιμοι. Γιατί δεν θέλω, σε καμμία περίπτωση, να καταλογίσω προθέσεις και βαθύτατη γνώση του συγκεκριμένου χώρου. Δεν θέλω να το κάνω αυτό.

Αλλά, όμως, υπάρχει ένα ερώτημα. Γιατί συμφωνήσατε –αν θυμάμαι καλά, συμφωνήσατε– με την αντίστοιχη μεταβολή της ημερομηνίας, μετάθεση της ημερομηνίας των εκλογών για όλα τα άλλα επιμελητήρια της χώρας...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί συμφώνησαν τα ίδια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: ...ακριβώς τον επόμενο Μάρτιο;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί συμφώνησαν τα ίδια.

Γιατί ήθελαν τα ίδια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ήθελαν τα επιμελητήρια. Μάλιστα. Τα επιμελητήρια, λοιπόν, της χώρας έχουν συμφωνήσει με τη λογική της περιφερειακής διάρθρωσης και τη νέα επιμελητηριακή δομή.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Πάτε να αλλάξετε τους νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτης Αποστολάτος): Παρακαλώ, σταματήστε το διάλογο.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐτης Αποστολάτος): Κύριε Ροντούλη, δεν έχετε το λόγο!

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ο κ. Ροντούλης, κύριε Πρόεδρε, είναι εξαιρετικά ευφυής συνάδελφος και γνωρίζει πολύ καλά πού οδηγείται το ερώτημά μου. Διότι γνωρίζει πολύ καλά ότι τα επιμελητήρια της χώρας διαχειρίζονται τεράστια κονδύλια. Και τα επιμελητήρια της χώρας διαχειρίζονται κονδύλια, τα οποία αφορούν το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης της χώρας μας. Γνωρίζει, λοιπόν, ότι η διαχείριση αυτών των κονδυλίων ουδόλως επηρεάζεται από τη νέα δομή, η οποία θα υπάρξει τον επόμενο χρόνο.

Και αναρωτιέμαι ποιος είναι αυτός και για ποιο λόγο ανησυχεί για τη διαχείριση των κονδυλίων, την οποία έχει σήμερα η ΕΝΕ; Ποιος και γιατί; Ποιος και γιατί ενδιαφέρεται από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τι εννοείτε; Για πείτε μας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Τι εννοώ; Εννοώ –και θέλω απάντηση από εσάς– το εξής. Θέλω να καταλάβω ποιος είναι ο λόγος για τον οποίο υπάρχει τόσο πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Είναι ζήτημα αρχών; Είναι ζήτημα συλλογιστικής; Είναι ζήτημα δομής; Είναι ζήτημα φιλοσοφίας; Τι ακριβώς είναι; Και γιατί αν ήταν όλα αυτά, δεν ίσχυαν για τα άλλα Επιμελητήρια της χώρας και ισχύει μόνο γι' αυτό, για το Επιμελητήριο των Νοσηλευτών της χώρας;

Αναρωτιέμαι, ποιο είναι το θέμα σας ακριβώς; Κανείς δεν το αντιλαμβάνεται. Έχετε έναν καταγγελτικό λόγο γενικού χαρακτήρα, γενικού περιεχομένου, χωρίς συγκεκριμένα πράγματα. Ε, λοιπόν, σας ρωτώ συγκεκριμένα. Για ποιο λόγο η Νέα Δημοκρατία, λοιπόν, δεν θέλει να γίνουν κανονικά οι διαδικασίες και οι εκλογές τον επόμενο Οκτώβριο, μαζί με όλα τα άλλα επιμελητήρια της χώρας, εφόσον πρόκειται περί επιμελητηρίου;

Ή μήπως δεν πρόκειται περί επιμελητηρίου; Ή μήπως βαφτίσαμε επιμελητήριο κάτι άλλο και το χρησιμοποιούμε ως όχημα, για να έρχεστε εδώ πέρα να καταγγείλετε την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ για κομματική έφοδο στο χώρο των νοσηλευτών; Μήπως άλλος είναι εκείνος ο οποίος έχει κάνει την κομματική κατάληψη; Μήπως είναι άλλος εκείνος ο οποίος ενδιαφέρεται τόσο πολύ, έχοντας δημιουργήσει οχυρό σ' έναν εξαιρετικά ευαίσθητο χώρο της υγείας;

Είναι μήπως και κάτι άλλο; Μήπως υπάρχουν και κονδύλια προς διάθεση πίσω από αυτή τη διαδικασία;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τι εννοείτε, κύριε συνάδελφε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Αυτό που εννοώ! Ρωτώ: Είσατε εσείς σε θέση να απαντήσετε, κύριε Μαρκόπουλε, ότι δεν υπάρχουν κονδύλια προς διάθεση και προς οικονομική διαχείριση;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ δεν μίλησα για κονδύλια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Είσατε; Ρωτώ, λοιπόν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εσείς μιλήσατε για κονδύλια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ρωτήστε τους αρμοδίους του τομέα σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ρητορικά ερωτήματα κάνετε, κύριε συνάδελφε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ρωτήστε τους αρμοδίους του τομέα σας, αυτούς που γνωρίζουν και αφήστε τα άλλα. Ρωτήστε, λοιπόν, και πάρτε θέση. Ποιο είναι το θέμα της αντιπροσωπείας της συγκεκριμένης ΕΝΕ; Τι αντιπροσωπεύει ακριβώς; Πόσους εκ των νοσηλευτών της χώρας; Πόσοι είναι οι νοσηλευτές της χώρας σήμερα και πόσοι είναι εγγεγραμμένοι στην ΕΝΕ; Ποιες είναι οι διαδικασίες εγγραφής;

Και γιατί, εν πάση περιπτώσει, όπως όλα τα επιμελητήρια της χώρας, δεν στέκεται και η ίδια η ΕΝΕ, όπως προσεκλήθη από την αρμόδια Υπουργό, να συζητήσει στο πλαίσιο του νέου νομοσχεδίου που έρχεται όλες τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων και αυτών τα οποία έθεσε ο κ. Ροντούλης ως ερωτήματα; Για ποιους λόγους υπάρχει αυτή η αρνητική στάση; Γιατί βλέπω τέτοια οχυρωματικά έργα σήμερα; Γιατί;

Υπάρχουν ερωτήματα. Και επειδή, λοιπόν, στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού διαλόγου, μας θέσατε ερωτήματα, ιδού η Ρόδος, απαντήστε και στα δικά μας. Διότι περί αυτού πρόκειται. Δεν έχετε απαντήσεις, κύριε Μαρκόπουλε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Έχουμε απαντήσεις.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Καλά, θα τις ακούσουμε με πολύ μεγάλη ευχαρίστηση. Δεν έχετε, όμως, απαντήσεις, πέραν αυτών που γνωρίζουμε όλοι. Είναι εύκολο πράγμα να κατηγορεί κανείς με ωραίους λόγους για κομματική έφοδο στους συγκεκριμένους χώρους. Εύκολο είναι. Είναι εύληπτο. Ο κόσμος που δεν γνωρίζει, ακούει ότι εδώ κάτι γίνεται.

Όταν, όμως, υπάρχει κατακτητής, κάποιος ο οποίος με συστηματικό, με θεσμικό πραξικοπηματικό τρόπο –διότι περί αυτού πρόκειται, περί θεσμικού πραξικοπήματος– έχει καταλάβει ένα συγκεκριμένο χώρο και τον εκμεταλλεύεται μόνο για κομματικά του οφέλη, τότε δεν έχει το δικαίωμα να κατηγορεί τους άλλους, που επιχειρούν με κάθε τρόπο να αποκαταστήσουν τη δημοκρατική λειτουργία του χώρου, τη δημοκρατική έκφραση του συνόλου των νοσηλευτών και πάνω απ' όλα, την ορθολογική δομή και τη νέα λειτουργία του χώρου αυτού στα πλαίσια της περιφερειακής αποκέντρωσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Γι' αυτό, λοιπόν, είναι άδικη η προσέγγισή σας και εξαιρετικά άδικη η επίθεση, την οποία κάνατε. Στο κάτω-κάτω της γραφής, μη ξεχνάτε ότι όπως στη Βουλή δεν είσατε μόνοι σας, σε ολόκληρη την κοινωνία δεν είσατε μόνοι σας. Υπάρχει ένας λαός που περιμένει απ' αυτήν την Κυβέρνηση να αποδείξει αυτά τα οποία λέει. Δηλαδή, να αποδείξει τη διαφάνεια, το δημοκρατικό και τον κοινωνικό έλεγχο της οποιας εξουσίας, της μεγάλης, της μικρής εξουσίας, στο κέντρο και στην περιφέρεια, στους κλάδους και στους τομείς, παντού πλήρης διαφάνεια και δημοκρατικός και κοινωνικός έλεγχος.

Εάν εσείς νομίζετε ότι με ωραίες κορώνες και με ωραία λόγια θα κρατήσετε κλειστές τις κουρτίνες και σε αδιαφάνεια ένα χώρο, τον οποίο εσείς δημιουργήσατε με προφανείς κομματικούς σκοπούς, με συγχωρείτε, αλλά είστε γελασμένοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Το λόγο έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Αμέσως μετά.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Τώρα θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Όχι, δεν μπορώ να σας δώσω το λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Ο Κανονισμός μου δίνει το δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Ζιώγας.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Είναι επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Ποιο είναι το προσωπικό;

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Ωραία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Όχι, όχι. Πείτε μου ποιο είναι. Καθόλου ωραία!

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Ο Κανονισμός της Βουλής, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Ναι, δεν θα μου τον μάθετε εσείς σήμερα.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: ...λέει ότι θα μου δώσετε ένα λεπτό να εξηγήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Πείτε μου, λοιπόν, το προσωπικό.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ άφησε αιχμές ότι εμείς ως Νέα Δημοκρατία και ονομαστικά ανέφερε τον κ. Σαλμά και τον κ. Μαρκόπουλο, έχουμε κάτι στο πίσω μέρος του μυαλού μας, επειδή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Κύριε Σαλμά, τώρα ερμηνεία θα κάνουμε;

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Αυτή είναι η έννοια του προσωπικού που επικαλείσθε;

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Σας παρακαλώ πάρα πολύ.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δώστε μου ένα λεπτό, θα είχα τελειώσει.

Άφησε αιχμές και ερωτηματικά ότι μήπως, επειδή υπάρχουν κοινοτικά κονδύλια πίσω από την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, είναι αυτός ο λόγος για τον οποίο ήρθαμε εδώ σήμερα. Αυτό είναι που θέλω να απαντήσω. Και θέλω να πω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Μετά τον κ. Ζιώγα, σας παρακαλώ πολύ.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να πω ότι ο λόγος για τον οποίο έχουμε ένσταση -να το πούμε απλά- είναι γιατί μερικά κομματικά στελέχη του ΠΑΣΟΚ ενοχλούνται που η ΕΝΕ είναι ένα όργανο μεγάλο και μη ελεγχόμενο από την Κυβέρνηση και ουσιαστικά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Δεν θα τελειώσουμε έτσι, αγαπητέ κύριε Σαλμά.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Τελειώνω.

Κύρια Υπουργέ, ισχύει αυτό που λέει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Έχετε διατελέσει Υπουργός. Όχι με την Υπουργό διάλογο!

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: ...ο κύριος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Κύριε συνάελφε, τελειώσατε.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Ισχύει ότι έχετε ερωτηματικά για το ποια είναι η ΕΝΕ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Κύριε Σαλμά!

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Τι εξυπηρετεί; Την αποδέχεστε ή δεν την αποδέχεστε, αν διαχειρίζεται κονδύλια; Άρα δεν είναι ο «ΚΑΛΙΚΡΑΤΗΣ»...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Κύριε Σαλμά, να σε-

bastούμε και οι δύο τον Κανονισμό που επικαλεστήκατε.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Είναι τα ερωτηματικά του κυρίου Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου και πρέπει να τα απαντήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Κύριε Σαλμά, να σεbastούμε τον Κανονισμό!

Κύριε Ζιώγα, έχετε το λόγο για πέντε λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η διαφωνία μας εδράζεται τόσο στη διαδικασία για τις άσχετες με το νομοσχέδιο τροπολογίες όσο κυρίως επί της ουσίας.

Συγκεκριμένα για την πρώτη που αφορά στο συγκεκριμένο ζήτημα για το οποίο γίνεται όλη αυτή η συζήτηση, κατά τη γνώμη μας η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι αναβάλλει τις εκλογές γιατί «κόπτεται» ώστε να έχει η ΕΝΕ καλύτερη αντιπροσώπευση μετά τη νέα δομή των περιφερειών. Στην πραγματικότητα επιχειρείται να αντιστοιχηθούν η δομή και οι εκλεγμένοι της ΕΝΕ στη νέα περιφερειακή διάρθρωση και διοίκηση που θα έχουν οι δημόσιες υπηρεσίες υγείας, οι υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και τα νοσοκομεία, ώστε να εξασφαλιστεί η υλοποίηση με τον καλύτερο τρόπο της αντιλαϊκής πολιτικής και να συμβάλουν στην προσπάθεια ενσωμάτωσης των νοσηλευτών σ' αυτή.

Είναι γεγονός ότι η Κυβέρνηση παρεμβαίνει νομοθετικά στην εκλογική διαδικασία χωρίς, όπως προκύπτει, να ενημερώσει το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης. Το ζήτημα της αναβολής ή όχι των εκλογών δεν μπορεί να αποσπαστεί και δεν πρέπει να κρύψει το παράδεκτο καθεστώς με το οποίο γίνονται οι εκλογές και συνολικά τον αντιδραστικό χαρακτήρα της ΕΝΕ τα οποία ορίζονται και στο καταστατικό της.

Ο καταστατικός χαρακτήρας της ΕΝΕ, αλλά και η δράση της αυτά τα χρόνια αναδεικνύουν ότι αποτελεί βασικό «μοχλό» προώθησης της κοινής συνολικότερης πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της υγείας-πρόνοιας, στα εργασιακά και εκπαιδευτικά δικαιώματα των νοσηλευτών και βέβαια αποτελεί βασικό φορέα κοινωνικής συναίνεσης. Ενδεικτικά από το καταστατικό της προωθεί πολιτικές, όπως είναι η ανατροπή των εργασιακών σχέσεων των νοσηλευτών, προωθώντας την αυτοαπασχόλησή τους δήθεν ως ευκαιρία για καριέρα, δηλαδή στην πράξη τη δουλειά με το μπλοκάκι που στο άμεσο μέλλον θα είναι και ο βασικός τρόπος απασχόλησης του νοσηλευτικού προσωπικού στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Συμμετέχει στη διαδικασία κοστολόγησης των νοσηλευτικών πράξεων που αποτελεί και προϋπόθεση για τη λειτουργία ιδιωτικών εταιρειών παροχής νοσηλευτικών πράξεων, όπως είναι η κατ' οίκον νοσηλεία. Η ΕΝΕ έχει κινήσει πειθαρχικές διώξεις εναντίον νοσηλευτών που δεν δέχονται να ανανεώσουν τη συνδρομή τους επιβάλλοντας πρόστιμα για τούτο. Ορίζεται ως πειθαρχικό παράπτωμα η μη συμμόρφωση με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΝΕ. Γι' αυτούς τους λόγους επαναφέρουμε την κριτική μας για την κρατική αυτή Ένωση η οποία ουσιαστικά από τη φύση της και το χαρακτήρα της αποτελεί ένα ακόμα στήριγμα της αντιλαϊκής πολιτικής στο χώρο της υγείας και όχι μόνο, ανεξάρτητα των προθέσεων των νοσηλευτών και των νοσηλευτριών. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας καταψηφίζει τη συγκεκριμένη τροπολογία της Κυβέρνησης και για το περιεχόμενό της, αλλά και για όλους τους παραπάνω λόγους που για μας είναι και οι πιο ουσιαστικοί.

Όσον αφορά τη δεύτερη τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, πριν από μερικές εβδομάδες ψηφίστηκε ο νόμος που αφορούσε το νέο σχολείο και το διδακτικό προσωπικό. Εμείς καταψηφίσαμε το νόμο. Προφανώς καταψηφίζουμε και την ουσία της τροπολογίας και αυτό που τονίζουμε για μία ακόμα φορά είναι ότι όχι μόνο καταψηφίσαμε αλλά και θα αντιπαλέψουμε την εφαρμογή του νόμου, μαζί με το κίνημα των εκπαιδευτικών στην εφαρμογή γιατί ακριβώς κινείται σε καθαρά αντιλαϊκή κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Επιστρέφουμε στον κατάλογο των ομιλητών επί των άρθρων. Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας του Νομού Ιωαννίνων κ. Σταύρος Καλογιάννης για οκτώ λεπτά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ξεκινήσω επιτρέψτε μου να πω ότι διαμαρτύρομαι εντονότατα για την πορεία της συζήτησης σήμερα στο Κοινοβούλιο. Όπως γνωρίζετε, συζητάμε το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος που έχει να κάνει με την εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων, δηλαδή με την ανακύκλωση, και σ' αυτό το νομοσχέδιο την τελευταία στιγμή η Κυβέρνηση έφερε προς συζήτηση δύο τροπολογίες εντελώς άσχετες και αντί να συζητήσουμε για την ανακύκλωση, όπως ήταν προγραμματισμένο, η κυρία Υπουργός Υγείας και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι των κομμάτων μίλησαν για ποιο θέμα; Για την αναβολή των εκλογών στην Ένωση Νοσηλευτών. Αν είναι δυνατόν! Η ευθύνη αυτή ανήκει ακέραια σε σας, κυρία Υπουργέ Περιβάλλοντος, που δεχθήκατε σε δικό σας νομοσχέδιο να κατατεθούν εντελώς άσχετες τροπολογίες. Λυπάμαι πραγματικά και θα επιχειρήσω να επαναφέρω τη συζήτηση στο κύριο θέμα, στην εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων, στην ανακύκλωση.

Η ανακύκλωση είναι ένας τομέας ο οποίος παρουσιάζει πολύ σημαντικό ρυθμό ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια σε ευρωπαϊκό επίπεδο μ' έναν κύκλο εργασιών που εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 100.000.000.000 ευρώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δημιουργώντας χιλιάδες θέσεις εργασίας. Η χώρα μας έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο σ' αυτόν τον τομέα. Ενδεικτικά αναφέρω ότι το ΥΠΕ-ΧΩΔΕ είχε προωθήσει την ανακύκλωση σε ποσοστό 25% του συνόλου των απορριμμάτων το 2008, όταν το 2004 το ποσοστό αυτό ήταν μόλις 6%. Τονίζω ότι σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν υπερκαλυφθεί ήδη από πέρυσι οι στόχοι που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα, το 2009 στην Ελλάδα το ποσοστό ανακύκλωσης των χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στηλών, δηλαδή των μικρών μπαταριών, και των συσσωρευτών, ανήλθε σε 31%, όταν ο στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2012 είναι μόλις 25%.

Με το νομοσχέδιο που συζητάμε εισάγονται μικρής σημασίας τροποποιήσεις στο ν. 2939/2001, δηλαδή στο νόμο που αφορά στην εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και ο οποίος έχει εφαρμοστεί με θετικά αποτελέσματα στην πράξη. Υπάρχουν ορισμένα σημεία τα οποία χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης και στα οποία θα αναφερθώ.

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου αναφέρεται ότι νέα συστήματα, ατομικά ή συλλογικά, μπορούν να οργανωθούν υπό την προϋπόθεση ότι οι ενδιαφερόμενοι διαχειριστές είναι ενταγμένοι μέχρι την έγκριση των νέων συστημάτων σε ήδη λειτουργούντα συστήματα. Ενώ κατ' αρχάς αυτό φαίνεται ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση, επισημαίνω ότι κρύβει τον κίνδυνο ενίσχυσης των ήδη λειτουργούντων συστημάτων. Εμάς όμως μας ενδιαφέρει η ενίσχυση του ανταγωνισμού και σε ό,τι αφορά την αγορά και σε ό,τι αφορά τα εγκεκριμένα συστήματα. Όσο περισσότερα εγκεκριμένα συστήματα έχουμε τόσο καλύτερα και για τη λειτουργία της ανακύκλωσης αλλά και για τον πολίτη. Αυτό θα έπρεπε να είναι πιο ξεκάθαρο στο νομοσχέδιο.

Στο άρθρο 5, στην παράγραφο 3, αναφέρεται ότι η χρηματική εισφορά που καταβάλλουν σε συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης οι συμμετέχοντες διαχειριστές άλλων προϊόντων προορίζεται αποκλειστικά για την κάλυψη του κόστους της εναλλακτικής διαχείρισης. Αυτή η νέα ρύθμιση ουσιαστικά σημαίνει ότι τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Έτσι ορίζεται εκ του νόμου κι έτσι πρέπει να είναι, όμως πρέπει από πλευράς Υπουργείου να υπάρχει ένας διαρκής έλεγχος στα συστήματα για να λειτουργούν και στην πράξη ως μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Θα παρακαλούσαμε την κυρία Υπουργό Περιβάλλοντος να δώσει στοιχεία, αν έχει, για τους ελέγχους που έχουν γίνει το τελευταίο οκτάμηνο στον τομέα αυτό.

Με το άρθρο 8 επιχειρείται για μία ακόμα φορά να τροποποιηθεί με νόμο ένα προεδρικό διάταγμα, συγκεκριμένα το π.δ. 99/2008 που αναφέρεται στη συγκρότηση του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης. Η διαδικασία που ακολουθείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος πρέπει να σταματήσει, διότι ουσιαστικά παρακάμπτεται ο έλεγχος του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Θέλω επίσης να επισημάνω ότι Διοικητικό Συμβούλιο στον Ορ-

γανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης δεν υπάρχει εδώ και πολλούς μήνες. Τα προβλήματα που δημιουργούνται στον τομέα της ανακύκλωσης είναι σημαντικά και αναρωτιόμαστε γιατί δεν ορίζεται Συμβούλιο στον Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του νομοσχεδίου, η ετήσια εισφορά των δήμων στους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα βάσει του κόστους των παρεχόμενων προς τους δήμους υπηρεσιών και καθορίζεται σε ευρώ ανά τόνο, δηλαδή έχουμε ουσιαστικά την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει». Θέλω να επισημάνω ότι η αρχή αυτή εφαρμόζεται από καιρό σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στη χώρα μας και πρέπει να διευκρινιστούν τα θέματα σ' ό,τι αφορά την υφιστάμενη νομοθεσία για να μην δημιουργηθούν προβλήματα στο μέλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι πως η ανακύκλωση είναι ένα σημαντικό θέμα για το περιβάλλον, αλλά πριν φτάσουμε στην ανακύκλωση, καλό είναι να δούμε πού βρίσκεται συνολικά το θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στη χώρα.

Για το θέμα αυτό από τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας είχε γίνει σημαντικό έργο. Ενδεικτικά και μόνο αναφέρω ότι το 2004 καταγράψαμε τρεις χιλιάδες χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων για τους οποίους η χώρα μας είχε καταδικαστεί το 2001 από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Την πενταετία 2004-2009 έκλεισαν περισσότερες από δύο χιλιάδες εξακόσιες παράνομες χωματερές. Υπάρχουν όμως ακόμα εκκρεμότητες σε ορισμένες περιφέρειες της χώρας, όπως είναι η Ήπειρος.

Εμείς με απόλυτη υπευθυνότητα και έναντι των συμπολιτών μας και έναντι του περιβάλλοντος προχωρήσαμε στην εφαρμογή του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων και προχώρησε ο χώρος υγειονομικής ταφής και στο Νομό Ιωαννίνων. Οφείλει σήμερα και η Κυβέρνηση μέσω της Περιφέρειας Ηπείρου να πράξει το χρέος της στο συγκεκριμένο θέμα. Πόσω μάλλον που έφτασε η ώρα του ελέγχου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οφείλει το Υπουργείο Περιβάλλοντος να μας δώσει στοιχεία, να μας ενημερώσει για το πού βρισκόμαστε σήμερα και για το χρονοδιάγραμμα που ακολουθείται τόσο στο θέμα των χώρων υγειονομικής ταφής όσο και στο θέμα των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκτιμώ ότι η ανακύκλωση είναι δείγμα πολιτισμού μιας κοινωνίας. Για το λόγο αυτόν οφείλουμε να δράσουμε ακόμη περισσότερο. Οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση συνεπάγεται σημαντικό περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό κόστος.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε τον καλό συνάδελφο κ. Σταύρο Καλογιάννη από το Νομό Ιωαννίνων. Κύριε Καλογιάννη, γεννήθηκα σε ένα δρόμο που λεγόταν «Ζωσιμαδών» ή «Ζωσιμαδών». Δεν ξέρω ο τόνος πού πάει.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Ζωσιμαδών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ζωσιμαδών, λοιπόν. Και έχουμε τη χαρά να έχουμε αντιπροσώπους από την πατρίδα σας, από τη Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού πρώτα ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων και στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου τούτου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής μας, είκοσι τρεις μαθήτριες και μαθητές και τρεις δάσκαλοι από το 2ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων.

Καλώς ήρθατε και καλή επιτυχία.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Από τη λίμνη των Ιωαννίνων στο Θερμαϊκό Κόλπο.

Η κ. Αμμανατίδου-Πασχαλίδου, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τα δικά της οκτώ λεπτά.

ΛΙΤΣ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ένας Θερμαϊκός Κόλπος που πολλές φορές, ανάλογα από το

πώς φυσάει, τα σκουπίδια επιπλέουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Εσείς είστε φρούτο από εκεί...

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Δεν σχολιάζω.

Το νομοσχέδιο για τη διαχείριση απορριμμάτων που κατατέθηκε στη Βουλή δεν θεωρούμε ότι εγγυάται την ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων, κυρία Υπουργέ. Το είδαμε και στο νομοσχέδιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με την αιφνιδιαστική τροπολογία συμπερίληψης των σταθμών ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων που προστέθηκε τελευταία στιγμή και εισάγει από την πίσω πόρτα την μέθοδο της καύσης των απορριμμάτων. Και τότε βεβαίως, πριν δέκα μέρες, σας ασκήσαμε δριμύτατη κριτική για την κατά τα άλλα πράσινη ανάπτυξη που λέτε ότι κάνετε ως Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Ενδεχομένως, βέβαια, το νομοσχέδιο να ρυθμίζει κάποια ζητήματα, που θα καταστήσουν πιο αποτελεσματική τη λειτουργία του ΕΟΕΣΔΑΠ, όμως είναι προφανής η απουσία σαφούς πολιτικής, εν προκειμένω προς την κατεύθυνση της περιβαλλοντικά βιώσιμης διαχείρισης των απορριμμάτων χωρικά και οικονομικά δίκαιης. Και όταν αυτό συμβαίνει, δεν μπορεί παρά να προωθούνται τελικά οι λύσεις που προκρίνει η αγορά.

Κερδισμένη και σ' αυτό θα βγει η καύση, μια μέθοδος που αντιστρατεύεται ευθέως την ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων μέσω της μείωσης της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησής τους και πρακτικά ακυρώνει τις προοπτικές της ανακύκλωσης χαρτιού και πλαστικού και την κομποστοποίηση για δεκαετίες. Μια μέθοδος περιβαλλοντικά επιβλαβής, λόγω της εκπομπής ευρέως φάσματος αερίων και τοξικών ουσιών και οικονομικά ασύμφορη, καθώς το κόστος κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων καύσης σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία είναι υπερδιπλάσιο της ανακύκλωσης και θα κληθούν να το πληρώσουν οι δήμοι και οι δημότες τους.

Η μέθοδος βέβαια των ΣΔΙΤ, των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που εμείς καταδικάζουμε, είναι στις προτεραιότητες και αυτής της Κυβέρνησης, όπως ήταν και της προηγούμενης. Και έτσι, επειδή οι δήμοι δεν έχουν χρήματα κατευθείαν μπαίνουμε σ' αυτήν τη διαχείριση, σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Εκεί μέσα υπάρχουν κάποια γραμμάτια. Είναι γνωστά όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Και θα ήθελα να έρθω και σε ένα άλλο εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα το οποίο πρέπει να δούμε κάποια στιγμή. Είναι η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων. Δεν έχουμε καταρτίσει και θεσπίσει σχέδιο διαχείρισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας. Δεν έχει γίνει απογραφή των ποσοτήτων επικίνδυνων αποβλήτων. Δεν διαθέτουμε κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων στο πλαίσιο του οποίου να εφαρμόζονται οι πλέον κατάλληλες μέθοδοι για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

Η διαχείριση αποβλήτων στη χώρα μας γίνεται κυρίως με τη μέθοδο της προσωρινής αποθήκευσης, η οποία στην πράξη καθίσταται μόνιμη λόγω της ανανέωσης των αδειών αποθήκευσης, με αποτέλεσμα να επικίνδυνα απόβλητα να συσσωρεύονται στους χώρους παραγωγής επί μακρόν, γεγονός που συνεπάγεται σημαντική υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Είναι ζήτημα, λοιπόν, το τι γίνεται με την εγχώρια επεξεργασία των επικίνδυνων αποβλήτων, τι γίνεται με τη διαχείριση ιατρικών και ραδιενεργών αποβλήτων των εργασθηρίων και άλλων τομέων των δημοσίων νοσοκομείων αλλά και των ιδιωτικών διαγνωστικών κέντρων.

Και να σας πω ότι είναι γνωστή η ανάθεση σε μια ιδιωτική εταιρεία που διαχειριζόταν τα νοσοκομειακά απόβλητα της Μακεδονίας-Θράκης -και νομίζω ότι συνεχίζει η ίδια εταιρεία- χωρίς κανέναν έλεγχο. Πολλές φορές τα πιστοποιητικά αδρανοποίησης ήταν ψεύτικα. Και, τουλάχιστον, τα νοσοκομεία που είχαν την σύνδεση με αυτή την ιδιωτική εταιρεία για να δίνουν τα νοσοκομειακά απόβλητα, δεν είχαν τη δυνατότητα από τη μεριά τους να ελέγχουν τη συγκεκριμένη εταιρεία διότι αυτή είχε έναν κινητό κλίβανο και έβαζε σε μια αδρανοποίηση πενήντα χαρτάκια μέσα ειδικά. Μια ήταν σωστή και στις υπόλοιπες σαράντα εννέα μοίραζε αυτά τα χαρτιά, με αποτέλεσμα να έχουμε τη μη αδρα-

νοποίηση αυτών των νοσοκομειακών αποβλήτων. Υπήρχαν τα πιστοποιητικά προς τα νοσοκομεία, οι υπεύθυνοι νόμιζαν ότι όλα γίνονταν σύννομα και έβαζαν τα συγκεκριμένα νοσοκομειακά απόβλητα στα οικιακά. Αυτά με τη σειρά τους μεταφέρονταν στις χωματερές και στην καλύτερη περίπτωση σε ΧΥΤΑ.

Να σας πω εγώ στη Θεσσαλονίκη, στη χωματερή των Ταγαραδών, που έκλεισε ένα χρόνο πριν, ότι έπεφταν συνέχεια τα νοσοκομειακά απόβλητα, χωρίς να έχει γίνει καμμία αδρανοποίηση. Και κάτοικοι του Δήμου Ασσήρου βρήκαν στο ΧΥΤΑ της Μαυροράχης, πάλι στο Νομό Θεσσαλονίκης, επίσης νοσοκομειακά απόβλητα μέσα στα οικιακά, τα οποία μάλλον ούτε αυτά ήταν αδρανοποιημένα. Και είχαμε το φορτηγό της συγκεκριμένης εταιρείας που μετέφερε τις σακούλες με τα νοσοκομειακά απόβλητα, στα οποία από πίσω υπήρχαν διασταλάζοντα με ορούς, με πλάσματα αίματος, με καθετήρες και με ό,τι έχει σχέση με αυτά τα μολυσματικά απόβλητα. Άρα θα πρέπει να υπάρξει μια ορθολογικότερη διαχείριση και βασικά ένας έλεγχος.

Τι γίνεται με τα βιομηχανικά απόβλητα; Τι γίνεται με τα αυτοκίνητα που πάνε για ανακύκλωση και τι γίνεται και με τα αποσυρόμενα κλιματιστικά.

Δεν θα μακρηγορήσω, αλλά πριν κλείσω αυτό το κομμάτι, να τονίσω ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, κρίσιμο σε θέματα περιβάλλοντος. Το θέμα της ενίσχυσης της συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων. Ακριβώς επειδή οι πολίτες είναι κάτοικοι μιας περιοχής με την οποία συνδέονται πολυπλευρώς, θεωρείται αναγκαία η προώθηση του ενεργότερου ρόλου τους. Ενισχύεται ακριβώς έτσι η διαβούλευση, η πολιτική συμμετοχή και η διέγερση της δημοκρατίας ως στοιχεία που συμβάλλουν στη διατήρηση και τη βελτίωση του περιβάλλοντος χώρου συνολικά.

Η ενεργοποίηση των πολιτών είναι αναγκαίος όρος για την αντιμετώπιση της πολυδιάστατης περιβαλλοντικής κρίσης. Οι ενεργοί πολίτες με τους συλλογικούς αγώνες και τις εναλλακτικές επεξεργασίες που καταθέτουν έχουν αναδείξει μία σειρά από οικολογικά ζητήματα. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα είναι η εκτροπή του Αχελώου. Δεν μπορούμε να τους αγνοούμε, ούτε μπορούν να προχωρούν τα ζητήματα με έλλειψη κοινωνικής αποδοχής, η οποία κατά κύριο λόγο οφείλεται στο ότι η επιστημονική τεκμηρίωση είναι συχνά διάτρητη ή αγνοείται εντελώς η νομοθεσία, η οποία βεβαίως παραβιάζεται και λείπουν οι διαδικασίες συμμετοχής στις αποφάσεις. Τώρα με τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» όλα αυτά θα πρέπει μάλλον να τα ξεχάσουμε.

Το σχέδιο νόμου το καταψηφίζουμε.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να μιλήσω και για τις δύο τροπολογίες στα γρήγορα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Μάλιστα.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Δύο τροπολογίες που κατατέθηκαν από δύο Υπουργεία, το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Παιδείας, άσχετες με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Ως προς την τροπολογία για την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, νομίζουμε ότι θα ήταν ορθό να γίνει αυτή η επιλογή νομοθετικής αναστολής των εκλογών, αν δεσμευόταν η Κυβέρνηση ότι θα τη συνοδεύσει με αλλαγή πλαισίου και ως προς το ποιους περιλαμβάνει, αλλά και ως προς τον τρόπο που γίνονται οι εκλογές. Στο βαθμό που αυτό δεν διασφαλίζεται, εμείς την καταψηφίζουμε.

Δεύτερη τροπολογία του Υπουργείου Παιδείας για τα κριτήρια επιλογής σχολικών συμβούλων και την αύξηση της μοριοδότησης του Τίτλου Διδασκαλείου Εκπαίδευσης, συμφωνούμε με τις απόψεις των συνδικαλιστικών φορέων των δασκάλων ότι η συγκεκριμένη μετεκπαίδευση είναι διχρήνη και απαιτούνται εξετάσεις για την εισαγωγή σε αυτήν. Άρα όπως και τα μεταπτυχιακά θα πρέπει να μοριοδοτείται με τέσσερις μονάδες. Γι' αυτό και εμείς την καταψηφίζουμε. Απορίας άξιον είναι ότι στις 5 Μαΐου, την ημέρα της μεγάλης απεργίας που συζητιόταν το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας, η συγκεκριμένη τροπολογία δεν ήρθε εκεί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαϊτής Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ τη συνάδελφο κ. Αμμανατίδου-Πασχαλίδου.

Η Βουλευτής Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας κ. Αυγερινούπουλου Διονυσία έχει το λόγο για οκτώ λεπτά.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος από τα απορρίμματα δεν περιορίζεται μόνον στο χερσαίο χώρο, η δημιουργία και η ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων από χερσαίες πηγές πλήττει σημαντικά και τις θάλασσες της χώρας μας. Καθώς είναι σήμερα 8 Ιουνίου ο εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας των Ωκεανών, θα ήθελα να επισημάνω ότι ο σχεδιασμός διαχείρισης απορριμμάτων θα πρέπει να συνδυαστεί με το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας των ελληνικών θαλασσών από απορρίμματα από χερσαίες πηγές.

Οι νέες εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων που θα κληθούμε να φτιάξουμε κατ' εφαρμογήν του παρόντος νομοσχεδίου δεν θα πρέπει να επιβαρύνουν με κανέναν τρόπο τη θάλασσα. Ως προς τη διεθνή διάσταση προστασίας της θάλασσας η Ελλάδα θα μπορούσε να αναλάβει πρωτοβουλία για την υιοθέτηση ενός πρωτοκόλλου περιβαλλοντικής προστασίας, ως παραρτήματος της σύμβασης του Δικαίου της Θάλασσας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, το οποίο να ρυθμίζει συνολικά το ζήτημα της απορριμμάτων σε όλες τις θαλάσσιες ζώνες, καθώς και την αποφυγή πλήθους άλλων περιβαλλοντικών κινδύνων και βλαβών για το θαλάσσιο περιβάλλον.

Η διαχείριση των απορριμμάτων είναι μία από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις, τις οποίες καλείται να αντιμετωπίσει άμεσα η χώρα μας. Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και ο συνολικός σχεδιασμός διαχείρισης απορριμμάτων της χώρας παρουσιάζουν ελλείψεις και νομοθετικά κενά. Παρά την πρόοδο την οποία επέτυχε η προηγούμενη κυβέρνηση με την αύξηση κατά 20% του ποσοστού των ανακυκλούμενων απορριμμάτων, το συνολικό ποσοστό ανακύκλωσης παραμένει χαμηλό. Πρέπει να αυξηθεί άμεσα το ποσοστό των απορριμμάτων που χρησιμοποιούνται και ανακυκλώνονται.

Πρέπει, επίσης, να αναθεωρηθούν τα άρθρα της κείμενης νομοθεσίας, τα οποία αναφέρονται στους στόχους ανακύκλωσης μεμονωμένων υλικών, όπως ο χαμηλός στόχος ανακύκλωσης των απορριμμάτων από πλαστικές συσκευασίες, ο οποίος ορίζεται μόλις στο 22,5% του βάρους τους.

Είναι γνωστό το πόσο χρονοβόρα είναι η διαδικασία βιοδιάσπασης των πλαστικών και η διακινδύνευση της ζωής και της υγείας στην οποία εκτίθενται οι ζώντες οργανισμοί του πλανήτη από το πλαστικό. Ο υπό συζήτηση Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων θα πρέπει να προβεί σε μελέτες για τους τρόπους αύξησης αυτού του συγκεκριμένου ποσοστού.

Ακόμα πρέπει να αναληφθεί νομοθετική πρωτοβουλία και άμεση διοικητική δράση για την αποτελεσματική διαχείριση των τοξικών και νοσοκομειακών απορριμμάτων.

Περαιτέρω θα ήθελα να εισηγηθώ την υιοθέτηση ενός ακόμα άρθρου. Να προστεθεί διάταξη για την επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή άλλων ειδών περιβαλλοντική διαχείριση των συσκευασιών τροφίμων και ποτών που προσφέρονται κατά τη διάρκεια των θαλασσιών, αεροπορικών και σιδηροδρομικών μεταφορών.

Τέτοια ρύθμιση δεν φαίνεται να υπάρχει, ούτε σε εθνικό ούτε σε περιφερειακό ή διεθνές επίπεδο. Η διαχείριση αυτών των απορριμμάτων γίνεται έως σήμερα σε εθελοντική βάση. Οι ποσότητες, όμως, αυτών των απορριμμάτων και μόνο από τη σίτιση των επιβατών είναι πάρα πολλές. Πρέπει συνεχώς να υπάρξει επέκταση του ευρωπαϊκού και εθνικού νομοθετικού καθεστώτος διαχείρισης απορριμμάτων και στον τομέα των επιβατικών μεταφορών.

Περαιτέρω να προστεθεί ένα άρθρο, το οποίο να δημιουργεί μηχανισμό επαγγελματικής εκπαίδευσης για θέσεις εργασίας στα στάδια της διαχείρισης και αξιοποίησης των απορριμμάτων. Η κατεύθυνση της πολιτικής απασχόλησης θα πρέπει να στοχεύει στην ενίσχυση των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού, οι οποίες έχουν αυξημένες ανάγκες απασχόλησης.

Επίσης, με νέα διάταξη πρέπει να εισαχθεί η οργάνωση ενός μητρώου, στο οποίο να καταγράφονται οι βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Για την ανεύρεση των βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών δεν μπορούμε να

στηρίζομαστε σε στατικά φυλλάδια, τα οποία διανέμονται στις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες και είναι περιορισμένα κατά τη γεωγραφική και χρονική τους κάλυψη.

Πρέπει μέσα από συνεχή συγκριτική έρευνα και επικαιροποίηση ένα ηλεκτρονικό μητρώο να αποτελέσει την καλύτερη πηγή πληροφόρησης για τις μεθόδους διαχείρισης απορριμμάτων. Το μητρώο πρέπει να αναφέρει και τεχνολογίες, οι οποίες βρίσκονται σε πιλοτικό στάδιο ή τεχνολογίες, οι οποίες μπορούν να περάσουν σε πιλοτικό στάδιο εφαρμογής. Πόροι ενίσχυσης για την καινοτομία θα μπορούσαν ίσως να βρεθούν, εκτός από τα ευρωπαϊκά προγράμματα και από τα ανταποδοτικά τέλη κατά άρθρο 9 του παρόντος νομοσχεδίου.

Από νομοτεχνικής απόψεως το νομοσχέδιο περιέχει τουλάχιστον δύο διατάξεις, οι οποίες πάσχουν αοριστίας. Πρόκειται για το άρθρο 2 παράγραφος 2 και το άρθρο 5 παράγραφος 8. Δεν καθορίζεται σε αυτά τα άρθρα ποια είναι τα κριτήρια ανάκλησης της έγκρισης ενός συστήματος, ούτε ποια είναι τα κριτήρια με βάση τα οποία ο οργανισμός επιλέγει τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, στα οποία θα διαθέτει το εναπομένον ποσό μετά από την κατάργησή του. Εξουσιοδοτείται η εκτελεστική εξουσία να αποφασίσει για τα ζητήματα αυτά. Θεωρώ ότι αυτή η νομοθετική εξουσιοδότηση είναι γενική και αόριστη και γι' αυτό το λόγο βρίσκεται στα όρια της νομιμότητας.

Ομοίως, με το άρθρο 5 παράγραφος 4 δίδεται ευρεία εξουσιοδότηση στην εκτελεστική εξουσία, καθώς πλειάδα θεμάτων θα ρυθμίζονται πλέον με κοινή υπουργική απόφαση.

Ακόμα, ενώ το άρθρο 7 παράγραφος 4 κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση με τη μείωση του αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού για λόγους ευελιξίας, ενδέχεται η περιορισμένη σύνθεση να μη διαθέτει όλες τις δυνατότητες να ανταποκριθεί στο σημαντικό του ρόλο το συμβούλιο. Επειδή το ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων είναι, τεχνολογικά πολύπλοκο, θα το θεωρούσα απαραίτητο, τουλάχιστον ένα από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου να είναι και εκπρόσωπος της επιστημονικής κοινότητας, κατά προτίμηση καθηγητής πανεπιστημίου, ο οποίος και θα διαθέτει την απαραίτητη κατάρτιση που θα του επιτρέπει να κρίνει, επί της ουσίας, τις εισηγήσεις του επιστημονικού προσωπικού του οργανισμού.

Ο οργανισμός έχει αναλάβει, ήδη, από το προϋπάρχον νομικό καθεστώς, πολλές και σημαντικές αρμοδιότητες για την επίτευξη της εναλλακτικής διαχείρισης των απορριμμάτων. Για να ανταποκριθεί σ' αυτές θα πρέπει να στελεχωθεί όσο το δυνατόν καλύτερα με επιστημονικό προσωπικό.

Θα αναφέρω δύο από τις αρμοδιότητες, οι οποίες χρειάζεται άμεσα να ασκηθούν και προς αυτόν το σκοπό απαιτούνται επιστημονικές γνώσεις. Πρώτον, η απαγόρευση ή ο περιορισμός της χρήσης ορισμένων υλικών και δεύτερον, η επιβολή χρήσης κάποιων συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή επαναχρησιμοποίηση. Με απλές μόνο κινήσεις ενεργοποιώντας αυτές τις διατάξεις μπορούμε άμεσα να βελτιώσουμε την κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος.

Αναφέρω για παράδειγμα την απαγόρευση χρήσης πλαστικής σακούλας για μεταφορά αγαθών ή έστω την επιβολή κάποιων χρώσης ενός αντιτίμου για την αγορά πλαστικής σακούλας για τη μεταφορά αγαθών. Μία απλή νομοθετική ρύθμιση για το τι υλικά πρέπει να χρησιμοποιούνται ή να απαγορεύονται, όταν η ωφέλειά τους ή οι επιπτώσεις τους για το περιβάλλον είναι σαφείς, είναι πλέον όχι αθέμιτη παρέμβαση στην αγορά, αλλά υποχρέωση του νομοθέτη.

Αν δεν οργανωθεί καλύτερα ο οργανισμός, ώστε να κατέχει και να παρέχει τεχνογνωσία, τότε το βάρος της διαχείρισης των απορριμμάτων θα παραμείνει στην τοπική κοινωνία, η οποία θα συνεχίσει να ζει καθημερινά με το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων και να βρίσκεται σε αδιέξοδο. Η πολιτεία, μέσω και του οργανισμού και με τη βοήθεια της επιστήμης και της τεχνολογίας, πρέπει να βοηθήσει την τοπική κοινωνία και να αντιμετωπίσει το πρόβλημα υιοθετώντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ

τη συνάδελφο κ. Διονυσία Αυγερινούπουλου.

Από το ΠΑΣΟΚ ο τελευταίος ομιλητής επί των άρθρων, ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Τριανταφυλλόπουλος έχει το λόγο για οκτώ λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ δεν θα αδικήσω την κυρία Υπουργό και θα μιλήσω μόνο για το νομοσχέδιο.

Ξεκινώντας να πω ότι η διαχείριση των στερεών αποβλήτων είναι ένα από τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα, που αντιμετωπίζει τόσο η χώρα μας, όσο και η διεθνής κοινότητα.

Εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων είναι η παραγωγική διαδικασία που επαναφέρει στον οικονομικό και παραγωγικό κύκλο ένα μεγάλο μέρος από τα στερεά απόβλητα. Θα πρέπει, όμως, να έχουμε υπ' όψιν μας ότι η εναλλακτική διαχείριση αποτελεί ένα τμήμα, από αυτό που ονομάζουμε ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Διότι, εάν δεν γίνει αυτό, θα συνεχίζουν να υπάρχουν περιβαλλοντικά προβλήματα, κοινωνικά προβλήματα, οικονομικά προβλήματα.

Έχω πει και άλλη φορά ότι η χώρα μας είναι μια χώρα περιβαλλοντικά ανοχύρωτη, έχει τεράστια ελλείμματα. Πρώτον, σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων έχουμε έλλειμμα νομοθετικό. Αρκεί να σκεφτούμε ότι μόλις το 2001 ψηφίστηκε στη Βουλή ο πρώτος νόμος για την εναλλακτική διαχείριση, τότε, που οι αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες είχαν ποσοστά ανακύκλωσης πάνω από 40% και 50%.

Δεύτερον, υπάρχει έλλειμμα σε ό,τι αφορά την περιβαλλοντική συνείδηση. Στην Ελλάδα έχουμε σε μεγάλο βαθμό το φαινόμενο NIMBY. Δηλαδή, όταν πάμε να φτιάξουμε ένα ΧΥΤΑ, ένα βιολογικό καθαρισμό, ένα κέντρο διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών έχουμε απέναντί μας αντιδράσεις: Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οργανωμένων συμφερόντων, οικονομικών συμφερόντων και άλλων.

Τρίτον, υπάρχει έλλειμμα σε ό,τι αφορά τους στόχους που βάζει η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, για τη μείωση της παραγωγής των απορριμμάτων, για την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την ανάκτηση υλικών και ενέργειας, αφού στη χώρα μας ακόμα λειτουργούν χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων. Και γι' αυτό βεβαίως, πληρώνουμε πρόστιμα, αφού το 77% των απορριμμάτων διατίθεται σε χώρους υγειονομικής ταφής. Μόνο το 2% το διαχειριζόμαστε με βιοσταθεροποίηση και είναι μηδενικά τα ποσοστά ανάκτησης ενέργειας από απορρίμματα.

Και εδώ, να διαφωνήσω με τη συνάδελφο του Συνασπισμού, του ΣΥΡΙΖΑ, και να πω ότι η θερμική επεξεργασία, και όχι η καύση, είναι μια μέθοδος επιστημονικά αποδεκτή, η οποία εφαρμόζεται σε πολλές αναπτυγμένες χώρες.

Και όταν λέμε θερμική επεξεργασία, κατ' αρχάς δεν εννοούμε μόνο την καύση. Υπάρχει η πυρόλυση, υπάρχει η αεριοποίηση, που είναι προηγμένες τεχνολογίες με μηδενικούς ρύπους. Γιατί, λοιπόν, δογματικά πρέπει να είμαστε αντίθετοι προς αυτήν τη διαδικασία;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε σχέση με το φαινόμενο NIMBY θα ήθελα να πω το εξής: Όταν στην Πάτρα το 1993 φτιάξαμε τον πρώτο χώρο υγειονομικής ταφής, είχαμε πραγματικά ελάχιστες αντιδράσεις και αυτό ήταν θετικό. Κάνοντας μια μελέτη της ανάλυσης κύκλου ζωής, αυτού που λέμε life cycle analysis, για το συγκεκριμένο χώρο υγειονομικής ταφής, τι βρήκαμε; Βρήκαμε ότι αποφεύγουμε τη διαφυγή στο υπέδαφος, άρα και τη ρύπανση του εδάφους και των υπογείων υδάτων. Αποφεύγουμε, λοιπόν, τη διαφυγή διακοσίων πενήντα χιλιάδων κυβικών στραγγισμάτων και εκατόν τριάντα πέντε εκατομμυρίων κυβικών βιοαερίου, που δεν διαφεύγουν στην ατμόσφαιρα, αφού αυτά καίγονται σε πυρσό καύσης βιοαερίου.

Επίσης, η διαχείριση των απορριμμάτων σε μια σύγχρονη κοινωνία δεν είναι απλά ένα ζήτημα περιβαλλοντικό. Είναι ένας πόλος πράσινης ανάπτυξης, που δημιουργεί επενδύσεις, θέσεις εργασίας, νέες τεχνολογίες.

Και θα αναφέρω πάλι το παράδειγμα του Νομού Αχαΐας, όπου εκεί λειτουργούν τρεις χώροι υγειονομικής ταφής. Υπάρχει και λειτουργεί ένα ΚΔΑΥ, ένα Κέντρο Διαχείρισης Ανακυκλώσιμων Υλικών. Υπάρχει ένα εργοστάσιο κατασκευής απορριμματοφό-

ρων, καθώς επίσης και δραστηριότητες που αφορούν τα άλλα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης: τέλος του κύκλου ζωής αυτοκινήτων, ανακύκλωση ελαστικών και λιπαντικών. Σε αυτές τις δραστηριότητες έχουν επενδυθεί 40.000.000 ευρώ και έχουν δημιουργηθεί διακόσιες μόνιμες θέσεις εργασίας.

Άρα, λοιπόν, βλέπουμε ότι το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης μπορεί να δημιουργήσει πολλές θετικές, αναπτυξιακές διαστάσεις σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Με απόλυτη συνέπεια, το Υπουργείο, η Κυβέρνηση έρχεται σήμερα με το παρόν νομοσχέδιο και κάνει τις απαραίτητες ρυθμίσεις, έτσι ώστε να λειτουργήσει επιτέλους ο Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης, κάτι το οποίο προβλεπόταν βέβαια στο ν. 2939/2001, αλλά ποτέ δεν είχε εφαρμοστεί. Ο οργανισμός αυτός εγκρίνει, πιστοποιεί, σχεδιάζει και ελέγχει όλα τα συστήματα διαχείρισης ενιαία.

Επίσης, θα πρέπει να πούμε ότι τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Δηλαδή, τα χρήματα, τα έσοδα θα χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές ανάγκες των συστημάτων, το 2% θα πηγαίνει στον οργανισμό, ενώ, εάν υπάρχουν κάποια κέρδη, αυτά δεν θα διανέμονται στους μετόχους, αλλά θα χρησιμοποιούνται για τυχόν κάλυψη ζημιών επόμενων χρήσεων.

Επίσης, για πρώτη φορά προβλέπεται εφαρμογή της τιμολόγησης, βάσει της παραγωγής των απορριμμάτων.

Πριν είκοσι χρόνια, σε ένα επαγγελματικό ταξίδι στη Γερμανία, θέλοντας να γνωρίσω κάποια συστήματα διαχείρισης, για πρώτη φορά είδα απορριμματοφόρα με αυτόματο ζυγολόγιο. Περνούσαν από τα σπίτια, που είχαν μικρούς κάδους, ζύγιζαν τα απορρίμματα και γίνονταν η τιμολόγηση. Αυτό έχει δύο καλά: Κατ' αρχάς, δίνει ένα αντικίνητρο στην αυξημένη παραγωγή των απορριμμάτων και δίνει ένα κίνητρο για την ανακύκλωση. Άρα, νομίζω ότι γίνονται σοβαρά βήματα, παρ' ό,τι υπάρχουν προβλήματα, όπως ανέφερε και η συνάδελφος από το ΣΥΡΙΖΑ, σε ό,τι αφορά τα επικίνδυνα απόβλητα, καθώς επίσης και τα αδρανή, όπου και εκεί έχουμε μεγάλο έλλειμμα.

Νομίζω, κυρία Υπουργέ, ότι θα πρέπει και αυτό να αντιμετωπιστεί.

Κλείνοντας, θα πρέπει να πω ότι για να είμαστε αποτελεσματικοί, θα πρέπει να διαμορφωθεί η κοινωνική συνείδηση, κυρίως στις νέες γενιές. Πρέπει να δώσουμε μεγάλη σημασία στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Διότι, η νέα γενιά μπορεί να λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά και μέσα στην οικογένεια και μέσα στην κοινωνία. Διότι οι δικές μας γενιές έχουν άλλα καταναλωτικά πρότυπα, άλλα μοντέλα και είναι πολύ δύσκολο να ενταχθούν σε τέτοιες διαδικασίες.

Θα πρέπει να αναπτύξουμε τον εθελοντισμό και να συμβάλουμε σε μια νέα γενιά ενεργών πολιτών. Επιτέλους, θα πρέπει να αλλάξουμε νοοτροπία. Περιβαλλοντική πολιτική και περιβαλλοντική υπεύθυνη συμπεριφορά να μη σημαίνει η κατ' ελάχιστον εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα δεν κρύβονται κάτω από το χαλί. Και ακόμη περισσότερο τα σκουπίδια μας, γιατί, δυστυχώς, μυρίζουν πολύ.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πολύ τον Βουλευτή από την Πάτρα τον κ. Ανδρέα Τριανταφυλλόπουλο. Στο σημείο αυτό κλείνει ο κατάλογος των ομιλητών.

Το λόγο έχει η Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлимτικής Αλλαγής κ. Τίνα Μπιρμπίλη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлимτικής Αλλαγής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, πρέπει να περιλαμβάνει ένα σχεδιασμό μέτρων πολιτικής υποδομών και δράσεων για τη μείωση παραγωγής αποβλήτων, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την ενεργειακή αξιοποίηση, με έμφαση στην ολοκληρωμένη διαχείριση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος και τέλος, την ασφαλή διάθεση των

απορριμμάτων σε χώρους υγειονομικής ταφής.

Πρέπει να γίνει σαφές ο ρόλος του ΥΠΕΚΑ και των άλλων εμπλεκόμενων στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Η ευθύνη για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων ανήκει στους ΟΤΑ και στις περιφέρειες, ενώ ο ρόλος που καλείται να διαδραματίσει το ΥΠΕΚΑ, στη διαχείριση των απορριμμάτων, είναι νομοθετικός και επιτελικός.

Στην κατεύθυνση αυτή, προχωρούμε στην επικαιροποίηση του εθνικού σχεδιασμού, με χρηματοδότηση από το ΕΠΠΕΡΑΑ, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις πρόνοιες της οδηγίας, πλαίσιο του 2008, για τη διαχείριση των αποβλήτων.

Βέβαια, όπως πολύ σωστά εντοπίσατε, η θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων δεν αρκεί, πρέπει να εφαρμόζονται στην πράξη. Το σχέδιο προεδρικού διατάγματος για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ενώ παρέχεται η δυνατότητα για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του και σε άλλα ρεύματα αποβλήτων. Η κοινή υπουργική απόφαση για την εναλλακτική διαχείριση του έντυπου χαρτιού βρίσκεται και αυτή στο τελικό στάδιο επεξεργασίας. Είναι γεγονός, όμως, ότι σήμερα υπάρχει διάσταση μεταξύ των προσδοκιών των πολιτών για την ανακύκλωση και της διάθεσής τους να συμμετάσχουν, και του επιπέδου που γίνεται ανακύκλωση στη χώρα. Θεσμικά προσπαθούμε να βοηθήσουμε στη βελτίωση της κατάστασης με την τροποποίηση του συγκεκριμένου νόμου για μία κοινωνία που ανακυκλώνει περισσότερο.

Τα βασικά σημεία της τροποποίησης του νόμου: Πρώτον, ενεργοποίηση του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης, όπου για να λειτουργήσει αποτελεσματικά υλοποιούμε τα ακόλουθα μέτρα:

Καθορίζουμε πόρους για τη λειτουργία του. Το 2% των εσόδων κάθε συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης θα παρέχεται σ' αυτόν τον Εθνικό Οργανισμό. Λιγότερο από το 2% πιθανόν να είναι προβληματικό για τη λειτουργία του. Εξάλλου, όπως προβλέπεται, υπάρχει η δυνατότητα αυξομείωσης του ποσού αυτού, με απόφαση του εκάστοτε Υπουργού Περιβάλλοντος, ανάλογα με την αυξομείωση των εσόδων των συστημάτων, ώστε να κυμαίνεται σε αποδεκτά επίπεδα.

Επαρκής στελέχωση με επιστήμονες και διοικητικούς. Για την αποτελεσματική του, όμως, λειτουργία ελαττώνουμε τον αριθμό των μελών του από δεκαπέντε σε εννέα.

Η ενεργοποίηση και βιώσιμη λειτουργία του εθνικού αυτού φορέα σαφέστατα δεν είναι ρήξη, αλλά είναι σημαντική και απαραίτητη πράξη για τη βιωσιμότητα και περαιτέρω προώθηση της ανακύκλωσης. Η μη ύπαρξη του δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στο γενικότερο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης. Σήμερα δεν υπάρχει εποπτικός και ελεγκτικός φορέας για τα εναλλακτικά συστήματα. Νέα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης δεν μπορούν να εγκριθούν.

Η σημασία της εύρυθμης λειτουργίας του εθνικού αυτού φορέα αναδεικνύεται και από το γεγονός ότι πολλά ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων αφορούν επικίνδυνα απόβλητα. Για τα ρεύματα επικινδύνων αποβλήτων που εντάσσονται στην εναλλακτική διαχείριση και συγκεκριμένα για τις χρησιμοποιούμενες ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές, τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων, τα οχήματα που έχουν τελειώσει τον κύκλο ζωής τους, οι στόχοι συλλογής και αξιοποίησης προβλέπονται στα διάφορα προεδρικά διατάγματα που έχουν εκδοθεί.

Θέλω, όμως, εδώ να κάνω, επίσης, σαφές ένα άλλο ζήτημα που σχετίζεται με τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων. Κατ' αρχάς, υπεύθυνοι για τη διαχείριση είναι οι παραγωγοί και κάτοχοί τους, οι βιομηχανίες, οι συλλογείς και όλοι οι άλλοι. Οι ΟΤΑ δεν είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων. Όταν κάποιος, όμως, παρανομεί και τιμωρείται, ο λόγος δεν είναι ότι δεν έχει πού να πάει τα επικίνδυνα απόβλητα, αλλά ότι διατηρεί παράνομο χώρο διάθεσης ή προσπαθεί να τα διαθέσει παρανόμως σε κάποιο νόμιμο χώρο. Θέλουμε να διατηρήσουμε τέτοιες πρακτικές; Όχι, βέβαια.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος τις αμέσως επόμενες μέρες θα προσκαλέσει τους παραγωγούς και κατόχους επικινδύνων απο-

βλήτων να καταθέσουν εντός ενάμιση μήνα τις συγκεκριμένες προτάσεις τους για χώρους διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων. Εάν εντός εξαμήνου δεν έχουν αρχίσει να υλοποιούνται βιώσιμες λύσεις, τότε το ΥΠΕΚΑ θα επιλέξει τέτοιους χώρους με βάση τη νομοθεσία περί αποβλήτων και, αν χρειαστεί, θα νομοθετήσουμε για τους συγκεκριμένους χώρους.

Γυρνώντας πάλι πίσω στον εθνικό φορέα, θέλω να πω ότι αλάζουμε τον τρόπο αξιολόγησης των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στην πολιτεία να παρεμβαίνει σε τακτική βάση αντί της τριετίας που ισχύει σήμερα. Θεσπίζεται ρητά και με σαφήνεια ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης. Τέλος, παρέχουμε κίνητρα στους ΟΤΑ, ώστε να προωθούν την ανακύκλωση και να αποφεύγουν την απόρριψη απορριμμάτων στους ΧΥΤΑ και νομίζω ότι αυτό είναι το σημαντικότερο σημείο του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Η σύνδεση των τελών διαχείρισης απορριμμάτων με την παραγωγή τους έχει ως αποτέλεσμα ο καθένας από εμάς είτε να μην γνωρίζει είτε να μην έχει κίνητρο να μειώσει τα απορρίμματα που παράγει. Η κοστολόγηση των υπηρεσιών διαχείρισης απορριμμάτων χρειάζεται να στηριχθεί στην αρχή «πληρώνω ανάλογα με τα απορρίμματα που παράγω», ώστε να υπάρχουν ισχυρά οικονομικά κίνητρα για τη μείωση των αποβλήτων. Η χρέωση θα πρέπει να γίνεται ανάλογα με την ποσότητα που απορρίπτεται, να σταματήσουμε να πληρώνουμε δημοτικά τέλη ανάλογα με τα τετραγωνικά μέτρα και αυτά να συνδεθούν με την ποσότητα των απορριμμάτων που παράγουμε, ώστε να ισχύσει η αρχή της ανταποδοτικότητας και να καταστούν όλοι, περιβαλλοντικά, περισσότερο υπεύθυνοι πολίτες, δημότες που θα συμμετέχουμε στην ανακύκλωση για να μειώσουμε τα αντίστοιχα δημοτικά μας τέλη.

Η νέα αυτή ρύθμιση εκτιμούμε ότι θα οδηγήσει στη μείωση των απορριμμάτων που οδηγούνται προς διάθεση με παράλληλη αύξηση της ανακύκλωσης στη χώρα. Μία πρόσφατη μελέτη καταδεικνύει ότι οι βρετανικές οικογένειες απορρίπτουν το 1/3 των τροφίμων που αγοράζουν, που αντιστοιχεί σε εβδομήντα κιλά αποβλήτων τροφίμων ανά άτομο κάθε έτος, ποσότητες που θα μπορούσαν, σε γενικές γραμμές, να έχουν αποφευχθεί. Μάλιστα, απ' αυτά τα δεκαπέντε κιλά είναι προϊόντα που δεν ανοίχθηκαν ή δεν χρησιμοποιήθηκαν ποτέ. Παρόμοια συμπεράσματα υπάρχουν και για άλλες χώρες. Αν και αυτά τα αποτελέσματα μπορεί να μην είναι άμεσα μεταβιβάσιμα στη χώρα μας, παρέχουν, όμως, μία ένδειξη για την ποσότητα των αποβλήτων που θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί μέσω καλύτερου προγραμματισμού στα νοικοκυριά. Για να επιτευχθούν, όμως, τα παραπάνω χρειάζεται συστηματική ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και ενεργοποίηση όλων μας.

Οι εκστρατείες επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης είναι πολύ σημαντικές για να αντιμετωπίσουμε τέτοια ζητήματα και ο εθνικός φορέας μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο και στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο με την τροποποίηση του συγκεκριμένου νόμου ενεργοποιεί την αποτελεσματική και βιώσιμη λειτουργία του, οργανώνει τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης σε σαφώς μη κερδοσκοπική βάση και τέλος, προωθεί την ορθολογική και δίκαιη τιμολογιακή πολιτική διαχείρισης απορριμμάτων, συνδέοντας τα τέλη επεξεργασίας και τελικής διάθεσης που πληρώνουν οι ΟΤΑ με τις ποσότητες που απορρίπτουν και ανάλογα με τις υπηρεσίες που παρέχονται.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαΐσης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε πάρα πολύ την Υπουργό, την κ. Τίνα Μπιρμπίλη.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Μαυρουδής Βορίδης έχει το λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω κάνει μία βασική τοποθέτηση κατά τη συζήτηση επί της αρχής, στην οποία απλώς υπενθυμίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι έθεσα ορισμένα βασικά ζητήματα για την πραγματικότητα της διαχείρισης των αποβλήτων σήμερα στον τόπο μας και περίμενα να ακούσω την τοποθέτηση της κυρίας Υπουργού.

Εγώ θα ξεκινήσω από το εξής, για να συνεννοούμαστε. Το έχω πει, είναι η δεύτερη φορά που το λέω σήμερα, το λέω απλώς για τον εξής λόγο, ότι αντιλαμβάνομαι πως καμμία κυβέρνηση δεν θέλει να αναλάβει ευθύνες, οι οποίες δεν της αντιστοιχούν. Από την άλλη μεριά, επίσης, οφείλουμε νομίζω να αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι για τους πολίτες εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι η συνέπεια του κράτους και το πώς αυτό λειτουργεί. Ο επιμερισμός των πολιτικών ευθυνών γίνεται τη στιγμή που γίνεται αυτός ο επιμερισμός, δηλαδή με τις εκλογές, αλλά σε τελευταία ανάλυση υπό μία έννοια, φέροντας ο καθένας τη δική του ευθύνη, καθιστάμεθα όλοι, όμως, υπεύθυνοι για την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι ξέρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, ότι ο καιρός περνά. Ο καιρός περνά. Το οκτάμηνο, το οποίο ήδη παρήλθε, δεν είναι ένας χρόνος που μπορεί να θεωρήσει κανένας ότι είναι λίγος, διότι πόσο χρόνο νομίζετε ότι θα είστε σε αυτήν τη θητεία στην Κυβέρνηση; Θα εξαντλήσετε την τετραετία; Δεν συνέβη σε πολλούς και ειδικά στη συγκεκριμένη δυσκολία. Το λέω και στους Υπουργούς. Σήμερα έχετε την αίσθηση ότι τα χρόνια είναι μπροστά σας, και εν πάση περιπτώσει, όταν τύχει κάποια στιγμή, θα μπορέσετε να κάνετε ενέργεια αυτό το οποίο έχετε στο μυαλό σας; Ακούω δηλαδή τώρα στον απολογισμό που είχε την καλοσύνη η κυρία Υπουργός να κάνει. Λέει: «Σχέδιο προεδρικού διατάγματος γι' αυτά τα οποία απορρίπτονται από τις εκσκαφές και από τις οικοδομικές εργασίες, τα μπάζα, στο Συμβούλιο της Επικρατείας». Περιμένουμε με το καλό.

Η κοινή υπουργική απόφαση είναι έτοιμη. Την περιμένουμε και αυτήν. Εγώ δεν έχω αντίρρηση να περιμένουμε όσο θέλετε, αλλά όταν θα έλθει η ώρα του λογαριασμού θα αρχίσουμε να λέμε: «Δεν προφθάσαμε, ο χρόνος δεν ήταν αρκετός, δεν κάναμε, δεν ράναμε, δεν το ένα, δεν το άλλο, και το συμβούλιο μου το γύρισε πίσω, διότι έτσι, διότι αλλιώς». Συμβαίνουν και αυτά. Εγώ, όμως, επισημαίνω ότι εδώ αυτά που πρέπει να γίνουν, πρέπει να γίνουν γρήγορα.

Το δεύτερο το οποίο άκουσα -και εδώ, κυρία Υπουργέ, ομολογώ ότι θορυβούμαι πλέον- είναι η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων. Ακούστε τώρα: Υπεύθυνοι, λέει, είναι οι παραγωγοί. Δεν διαφωνώ. Έτσι ήταν πάντα. Εάν το κράτος δεν τους υποδείξει τι πρέπει να αποβλήτουν τα απόβλητα και κυρίως -για να συνεννοούμαστε- πού να τα αποθέσουν. Το θέμα είναι της χωροθεσίας...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Θα απαντήσω, κύριοι συνάδελφοι, διότι εσάς σας κάλυψε η κυρία Υπουργός, εγώ ομολογώ ότι δεν καλύφθηκα από την απάντησή. Ενδεχομένως έχουμε διαφορετική αξιολόγηση για τις τοποθετήσεις της κυρίας Υπουργού. Είπε η κυρία Υπουργός: «Εγώ θα ξεκινήσω μία συζήτηση με τους διαχειριστές των αποβλήτων και θέλω μέσα στο επόμενο εξάμηνο να μου έχουν πει πού θα τα πάνε. Και εάν δεν μου έχουν πει μέσα στο επόμενο εξάμηνο, εγώ θα έρθω να νομοθετήσω για το πού θα τα πάω, θα χωροθετήσω», το πρώτο που έχω να πω είναι ότι πολύ καιρό μας πήρε αυτό. Δεύτερον, γιατί εξάμηνο; Τρίτον, εσείς πιστεύετε άραγε -για να σοβαρολογούμε- ότι το ζήτημα της χωροθεσίας, που είναι το πιο ακανθώδες ζήτημα που υπάρχει στη διαδικασία διαχείρισης των αποβλήτων, αυτό θα λυθεί συναινετικά; Από ποιον; Για πείτε μου. Έχουμε κανέναν δήμαρχο εδώ να μας το πει; Πείτε μου έναν δήμαρχο στην Ελλάδα, ο οποίος πρόκειται να συναινέσει να φτιαχτεί χώρος εναποθέσεως επικίνδυνων αποβλήτων. Να μου τον φέρετε εδώ, να του δώσω συγχαρητήρια.

Γι' αυτό θα πρέπει να υπάρχει κεντρική νομοθετική παρέμβαση, όπου θα πάρετε μία απόφαση και θα την υλοποιήσετε και εκεί να κάνετε τη διαβούλευση, με αυτούς που πρόκειται να δεχθούν τα απόβλητα, όχι με αυτούς που πρόκειται να τα διαχειριστούν. Αυτοί που θα τα διαχειριστούν τι να μας πουν; Αυτοί που θα τα διαχειριστούν έχουν το πρόβλημα και λένε «Να τα πάω κάπου, αλλά πού να τα πάω;». Αυτό, λοιπόν, πρέπει να κάνουμε. Το εξάμηνο τι θέλετε και τους το χαρίζετε; Προχωρήστε να δείτε πού μπορείτε να χωροθετήσετε και εν συνεχεία να λύσουμε το θέμα. Τι συζήτηση να κάνουμε τώρα με τους διαχειριστές των αποβλήτων;

Έρχομαι, δε, και το θέτω αυτό, διότι είναι μία γενικότερη λο-

γική. Πάω στο ζήτημα, παραδείγματος χάριν, των ΧΥΤΑ. Άκουσα να λέτε το εξής: «Επικαιροποίηση του εθνικού σχεδιασμού». Ορθώς, χρειάζεται. Σε ποια κατεύθυνση, όμως, θα κάνετε την επικαιροποίηση; Διότι η κατεύθυνση των οδηγιών που μας ενδιαφέρει είναι η μείωση -όπως ξέρετε- της ταφής. Αυτό είναι που πρέπει να επιτύχουμε ως στόχο και νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε σε αυτό. Η επικαιροποίηση του σχεδιασμού που θα κάνετε, θα είναι στην κατεύθυνση της μείωσης των απορριμμάτων που είναι προς ταφή; Αυτό ξέρετε πόσα θέματα θα μας λύσει; Θα μας λύσει το θέμα των χωροθετήσεων των ΧΥΤΑ. Εκεί είναι το μεγάλο πρόβλημα του αρχικού σχεδιασμού που έχει γίνει προ πολλών ετών, ότι έχει κάνει πάρα πολλούς ΧΥΤΑ και φυσικά υπάρχει αντίδραση παντού.

Θα μου πείτε, αν αντί να κάνουμε πέντε ΧΥΤΑ και κάνουμε έναν, δεν θα έχουμε αντίδραση στο σημείο που θα χωροθετηθεί αυτός ο ένας; Ναι, αλλά θα έχουμε μία αντίδραση. Τώρα έχουμε παντού. Τώρα πρέπει να δώσει μάχες η Αστυνομία παντού. Τώρα πρέπει να έρθετε σε σύγκρουση με τις τοπικές κοινωνίες παντού. Γιατί, λοιπόν, δεν ερχόμαστε να πούμε τα στοιχειώδη και αυτονόητα; Βάλτε τη «ρημάδα» την ανακύκλωση να δουλέψει! Επιλέξτε τεχνολογίες. Φτιάξτε ολοκληρωμένους χώρους εγκατάστασης απορριμμάτων. Φτιάξτε τους σταθμούς μεταφόρτωσης για να μειώσουμε τον όγκο. Και αφού τα έχουμε κάνει όλα αυτά, δεν χρειάζεται να κάνουμε τόσους πολλούς ΧΥΤΑ, άρα μειώνουμε το κοινωνικό κόστος.

Τόσο δύσκολο και περίπλοκο είναι αυτό να γίνει; Τόσο σύνθετο; Φωνάζουν οι τοπικές κοινωνίες και γιατί να μη φωνάζουν; Αν πηγαίνουν στον ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων και εναποτίθενται τα απορρίμματα της Πελοποννήσου, πηγαίνετε εσείς μετά στο Γραμματικό να φτιάξετε ΧΥΤΑ. Βέβαια στο ΧΥΤΑ του Γραμματικού θα έχουμε μία διμοιρία από το πρωί μέχρι το βράδυ να φυλάει τον εργολάβο και θα πρέπει να είμαστε σε σύγκρουση με την τοπική κοινωνία σε μόνιμη βάση. Πώς δημιουργούμε νομιμοποιήσεις;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε για την ανακύκλωση και λέμε όλοι το αυτονόητο, να αυξήσουμε τα ποσά που ανακυκλώνουμε. Να πούμε τώρα και το ωραίο νέο; Το ξέρετε ότι το προϊόν της ανακύκλωσης από το εργοστάσιο μηχανικής ανακύκλωσης πηγαίνει και θάβεται; Αυτό το ξέρετε; Κάνουμε ανακύκλωση και εν συνεχεία πηγαίνουν το προϊόν της ανακύκλωσης και το ξαναθάβουμε στο ΧΥΤΑ. Ένα μέρος, αλλά ποιο μέρος, κύριοι συνάδελφοι; Ένα μέρος που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως υλικό σε εργοστάσιο τσιμεντοβιομηχανίας. Γιατί αυτό δεν χρησιμοποιείται; Διότι υπάρχει κάποιος, ο οποίος αντιδράει. Μα, τι να κάνουμε σε αυτήν τη ζωή. Όλο και κάποιος θα έχει διαφορετική άποψη. Αυτό πώς θα το λύσουμε δηλαδή; Ο καθένας έχει μια διαφορετική άποψη σε αυτόν τον κόσμο, έχει την άποψη του άνθρωπος, θέλει να διαμαρτυρηθεί. Από το να διαμαρτυρηθεί, μέχρι να επιβάλλει πολιτικές ο καθένας, ο οποίος έχει μία συγκεκριμένη άποψη, πώς θα γίνει αυτό το πράγμα και πού τελειώνει;

Εάν, εγώ σας λέω, αύριο το πρωί είχαμε ένα μαγικό ραβδί και πείθαμε όλους τους Έλληνες να διπλασιάσουν τις ποσότητες που ανακυκλώνουν, μπορείτε να μου πείτε τι θα τα κάνετε αυτά τα προς ανακύκλωση; Ορισμένα από αυτά, όπως ξέρετε, θέλουν επεξεργασία, δεν πηγαίνουν όλα αυτούσια. Υπάρχουν σήμερα τα εργοστάσια, οι υποδομές, προκειμένου να αξιοποιηθεί το προϊόν της ανακύκλωσης που θα κάνουν οι πολίτες; Αυτό είναι το ερώτημα και η απάντηση είναι αρνητική.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή.

Κάποια στιγμή θα πρέπει να φθάσουμε σε ένα σημείο, στο οποίο να υπάρχει ένας συγκεκριμένος σχεδιασμός, ο οποίος θα φέρνει συγκεκριμένα αποτελέσματα. Αυτός θα πρέπει να είναι ορθολογικός, θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν του τις κοινωνικές ανάγκες και τις κοινωνικές αντιτάσεις. Και τα δύο! Υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις που έχουμε καταθέσει -αυτό το λέω για το συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος μίλησε για τις προτάσεις- για το πώς πρέπει να αναθεωρηθεί ο περιφερειακός σχεδιασμός για το ζήτημα αυτό και ο οποίος θα έφερνε συγκεκριμένα αποτελέσματα και θα ήταν προς όφελος όλων, δυστυχώς, μέχρι στιγμής εις ώτα μη ακουόντων. Αλλά περνάει ο καιρός, χάνουμε ευκαιρίες και δεν υπάρχουν πια περιθώρια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτης Αποστολάτος): Ευχαριστούμε τον κ. Βορίδη.

Το λόγο έχει η κ. Μαρία Θεοχάρη, εισηγήτρια του ΠΑΣΟΚ, για τέσσερα λεπτά.

ΜΑΡΙΑ ΘΕΟΧΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύνομη.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητήσαμε αυτές τις ημέρες σε αυτήν την Αίθουσα και απόψε το ψηφίζουμε, έχει σαν στόχο τη θέσπιση και την τήρηση κανόνων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ανακύκλωσης στη χώρα μας. Για να μειώσουμε, δηλαδή, την παραγωγή αποβλήτων, κάτι που αποτελεί δέσμευση και της περιβαλλοντικής πολιτικής μας, πρέπει να αυξήσουμε την ανακύκλωση των υλικών. Για να το πετύχουμε αυτό πρέπει να βάλουμε τέλος στην σπατάλη των φυσικών πόρων επανεισάγοντας αυτά τα άχρηστα υλικά στην οικονομία.

Με το νομοσχέδιο βασική μας προτεραιότητα είναι η ενεργοποίηση του ΕΟΕΔΣΑΠ και η τοποθέτησή του στο κέντρο αυτής της μεγάλης προσπάθειας. Με τα επιμέρους άρθρα, που ορίζουν τη λειτουργικότητα και την αυτοτέλεια του οργανισμού, πετυχαίνουμε αυτό που δεν κατάφερε να γίνει εννέα χρόνια με το ν. 2939. Καθιστούμε, δηλαδή, τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, όχι μόνο τυπικά, αλλά και ουσιαστικά, υπεύθυνα για την εφαρμογή της ανακύκλωσης, κάνοντας ένα τολμηρό, αλλά απολύτως απαραίτητο βήμα.

Όλα αυτά τα πράττουμε με γνώμονα, όχι μόνο τη σημαντική συμβολή των μέτρων αυτών στην προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και σεβόμενοι το γενικότερο κλίμα που προστάζει το σχεδιασμό ενός συστήματος ευέλκτους και αποτελεσματικού, χωρίς να επιβαρύνει οικονομικά το κράτος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη συζήτηση επί της αρχής ακούστηκαν αντιρρήσεις ως προς την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Στόχος μας δεν είναι να δώσουμε το ελεύθερο σε πολίτες και ΟΤΑ να σπαταλούν πόρους και να πετάνε ανακυκλώσιμα υλικά, εφόσον μπορούν να ανταποκριθούν οικονομικά στα πρόστιμα και στις εισφορές. Αυτό νομίζω έχει γίνει σαφές με όλη τη συζήτηση που έχει γίνει σε αυτήν την Αίθουσα.

Μέχρι σήμερα οι εισφορές που καταβάλλουν οι ΟΤΑ υπολογίζονται ως ποσοστό επί των εσόδων τους, αδειοδοτώντας τους στην ουσία να απορρίπτουν όσα σκουπίδια θέλουν στους ΧΥΤΑ, χωρίς καμμία συνέπεια. Αυτό πρέπει επιτέλους να το αλλάξουμε και αυτό επιδιώκουμε με το άρθρο 9. Για κάθε κιλό απορριμμάτων που καταλήγει σε ΧΥΤΑ, οι ΟΤΑ θα πρέπει να πληρώνουν.

Η διάταξη αυτή σε συνδυασμό με τη συντονισμένη προσπάθεια όλων για την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης σε πολίτες και φορείς θα συμβάλει άμεσα και αποτελεσματικά στη δραστηκή μείωση της σπατάλης υλικών, που μπορούν και πρέπει να επανεισχωθούν στην οικονομία. Η ανακύκλωση δεν πρέπει να μείνει προτεραιότητα μόνο για περιβαλλοντικές οργανώσεις και για κάποιους μεμονωμένους πολίτες με αναπτυγμένη οικολογική συνείδηση.

Είναι καθήκον όλων μας: των βιομηχανιών, των δήμων, των πολιτών και φυσικά της Κυβέρνησης. Μίας Κυβέρνησης υπεύθυνης που πραγματοποιεί τις δεσμεύσεις της για πράσινη ανάπτυξη και μας καλεί να συνδράμουμε όλοι σ' αυτή την προσπάθεια. Γι' αυτό, λοιπόν, πρέπει όλοι να υπερψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βαίτης Αποστολάτος): Ο κ. Μιχαήλ Γιαννάκης έχει το λόγο από τη Νέα Δημοκρατία.

ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δυστυχώς σε ένα νομοσχέδιο που υπήρξε συναίνεση -θα έλεγα και καλή διάθεση από όλες τις πτέρυγες και από όλα τα κόμματα του ελληνικού Κοινοβουλίου- τη σημερινή συζήτηση μονοπώλησε η τροπολογία για τους νοσηλευτές. Μονοπώλησε, γιατί δυστυχώς η Κυβέρνηση με μία άσχετη τροπολογία, σε ένα νομοσχέδιο που δεν είχε καμμία λογική να έρθει αυτή η τροπολογία, μας έφερε έξω από το επίκεντρο της συζήτησης, που πρέπει να είναι ιδιαίτερα γι' αυτό το νομοσχέδιο η ανακύκλωση και

οι προοπτικές. Προοπτικές, που τουλάχιστον στην πατρίδα μας μπορεί να κάνουμε αργά βήματα στην αρχή αλλά βρισκόμαστε σε σωστό δρόμο και νομίζω ότι οι όποιες αλλαγές γίνονται σε αυτό το νομοσχέδιο είναι στη σωστή κατεύθυνση, γι' αυτό άλλωστε και το στηρίξαμε από την αρχή.

Υπάρχουν βέβαια τεράστια προβλήματα και αναφέρθηκαν, ιδιαίτερα για τα επικίνδυνα απόβλητα. Επειδή προέρχομαι από μία περιοχή που, δυστυχώς, είναι ιδιαίτερα επιβαρυνμένη και από επικίνδυνα απόβλητα, από την περιοχή του Ασωπού Ποταμού, της βιομηχανικής περιοχής Οινόφυτων Σχηματισμού Θήβας, θα ήθελα να πω ότι η πολιτεία διαχρονικά τις τελευταίες δεκαετίες και η Τοπική Αυτοδιοίκηση έκλειναν τα μάτια στο πρόβλημα. Γιατί μπορεί να μην είναι υπεύθυνη η Τοπική Αυτοδιοίκηση στο πώς θα διαχειριστεί τα επικίνδυνα απόβλητα, αλλά ο δήμαρχος, ο δημοτικός συμβούλιος, ο νομάρχης, το νομαρχιακό συμβούλιο που πρωτογενώς αντιλαμβάνονται και συμμετέχουν σε όλα αυτά τα προβλήματα, της κάθε περιφέρειας, δυστυχώς έκλειναν τα μάτια. Δεν ήθελαν καν να ασχοληθούν με τέτοια ζητήματα και πραγματικά για πολλούς λόγους κάποιοι ήθελαν να τα ξεχάσουν, τα ξεπερνούσαν, ενώ τα αντιμετωπίζουμε άμεσα, μπροστά μας πολύ πιο οδυνηρά, όσο καθυστερούμε να τα αντιμετωπίσουμε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ**)

Γι' αυτό και υπάρχει, όπως κάποια δημοσιεύματα αναφέρουν, ξέπλυμα τοξικών. Είναι μία πραγματικότητα που καθημερινά, δυστυχώς, γίνεται στην πατρίδα μας. Είναι βέβαιο ότι κανένας δήμαρχος δεν θα συμβάλει και δεν θα δεχθεί μία χωροθέτηση για επεξεργασία επικίνδυνων αποβλήτων, αλλά από την άλλη πλευρά η πολιτεία θα πρέπει να πάρει πρωτοβουλία, θα πρέπει να συνεργαστεί με τη βιομηχανία, με τους εκπροσώπους των βιομηχανιών, γιατί πραγματικά το πρόβλημα είναι τεράστιο. Έχει να κάνει με την ίδια τη ζωή των τοπικών κοινωνιών, ιδιαίτερα όπου αυτά παράγονται. Και επειδή υπάρχει κόστος και μεταφοράς στο εξωτερικό -που ελάχιστα δυστυχώς πάνε για επεξεργασία με τη νόμιμη οδό- τα περισσότερα νύχτα διοχετεύονται παράνομα με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την καταστροφή του περιβάλλοντος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Άρα θα πρέπει, σε συνεννόηση με τις επιχειρήσεις, με τους επιχειρηματίες που παράγουν τέτοια απόβλητα η πολιτεία και η Τοπική Αυτοδιοίκηση -γιατί τελικά κάπου θα τα πάμε- να βρούμε το χώρο και θα πρέπει σε αυτόν το χώρο να συνεννοηθούμε και με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ναι μεν μπορεί να μην έχει ευθύνη διαχείρισης αλλά έχει ευθύνη η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η τοπική κοινωνία που θα δεχθεί. Γι' αυτόν το λόγο θα πρέπει να δώσουμε ισχυρά κίνητρα.

Είναι ένα τεράστιο έλλειμμα που έχουμε ως χώρα. Είμαστε από τις ελάχιστες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση που δεν έχουμε προχωρήσει τέτοια ζητήματα. Σε αυτήν την προσπάθεια, που η πολιτεία πρέπει άμεσα να ξεκινήσει, τουλάχιστον η Νέα Δημοκρατία θα συμπαρασταθεί, θα βοηθήσει και με προτάσεις αλλά και με το διάλογο που θα πρέπει άμεσα να ανοίξουμε και με τις τοπικές κοινωνίες, αφού καταλήξουμε και στοχοποιήσουμε περιοχές, που πραγματικά μπορούν να διαχειριστούν τα επικίνδυνα απόβλητα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον κ. Γιαννάκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του Κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και δέκα εκπαιδευτικοί από το 5ο Δημοτικό Σχολείο Κέρκυρας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ζητήσει ο κ. Αστέριος Ροντούλη, για δευτερολογία.

Ορίστε, κύριε Ροντούλη, έχετε τέσσερα λεπτά.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, σας είπα και κατ' ιδίαν όσον αφορά το άρθρο 9 ότι εμείς θα θέλαμε να είναι περισσότερο πλούσιο και γι' αυτό και το υπερψηφίσαμε το άρθρο 9. Εκεί θα μπορούσαμε να θεσμοθετήσουμε τη λογική των αντισταθμιστικών ωφελημάτων, όσον αφορά τη χωροθέτηση των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Δηλαδή, να έχουν οι δήμοι κάποια κίνητρα προκειμένου να αποδέχονται τις «οχλούσες» εγκαταστάσεις στη διοικητική τους επικράτεια. Και εκεί πέρα θα μπορούσε να γίνει ένας γόνιμος διάλογος επί των εξής θεμάτων:

Πρώτον, ποιος θα πρέπει να δίδει σε έναν ΟΤΑ τα αντισταθμιστικά οφέλη; Η πολιτεία που κάνει τη χωροθέτηση των «οχλουσών» εγκαταστάσεων ή ο φορέας διαχείρισης στερεών αποβλήτων που αναλαμβάνει και τη διαχείριση. Ένα ερώτημα.

Δεύτερο ερώτημα. Τι είδους θα είναι αυτά τα αντισταθμιστικά οφέλη; Θα είναι χρηματικά, θα δίδεται κάποιο ποσό στο δήμο ή θα είναι περιβαλλοντικά έργα;

Βλέπετε λοιπόν, ότι το μείζον ζήτημα της χωροθέτησης θα πρέπει να το δούμε και υπό μία άλλη οπτική, υπό ένα άλλο πρίσμα. Θεωρώ ότι αν προχωρούσαμε σε μία τέτοια λογική θεσμοθέτησης αντισταθμιστικών ωφελημάτων για τους ΟΤΑ, θα απαλύνονταν, όσο είναι δυνατόν, το θέμα αυτό. Άρα, λοιπόν, θα πρέπει να το δείτε με μεγάλη προσοχή.

Όπως με μεγάλη προσοχή θα πρέπει να δείτε και κάτι άλλο. Ο κανόνας: «Ο ρυπαίνων πληρώνει» δεν δέχεται εξαιρέσεις. Σας ρωτώ, λοιπόν, το κράτος δεν θα πρέπει να καταβάλλει τέλος σε έναν φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, δηλαδή οι κρατικές υπηρεσίες; Δεν καταβάλλουν. Μέχρι στιγμής υπάρχει κρατική ατέλεια. Για ποιο λόγο, εφόσον ο κανόνας είναι ένας και ενιαίος: «Ο ρυπαίνων πληρώνει». Θα πρέπει και η πολιτεία να αναλάβει τη δική της οικονομική ευθύνη.

Τώρα έρχομαι να απαντήσω στον κ. Παπουτσή, σε όσα είπα για την ΕΝΕ. Ο κ. Παπουτσης, βεβαίως, έχει μία τεράστια κοινοβουλευτική εμπειρία και μπορώ να πω ότι με κατέπληξε με την τοποθέτησή του. Θα περίμενα από τον κ. Παπουτσή μία άλλη τοποθέτηση. Θα σας πω γιατί. Δεν είναι δυνατόν η Αντιπολίτευση να διατυπώνει μία στέρα επιχειρηματολογία για το ζήτημα της αναβολής των εκλογών και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ να ανεβαίνει στο Βήμα και να λέει: «Μήπως ισχύει εκείνο; Μήπως συμβαίνει το άλλο;» Εδώ στη Βουλή, δεν μιλάμε με «μήπως» και «εάν». Μιλάμε καταθέτοντας συγκεκριμένες προτάσεις, συγκεκριμένες θέσεις. Και πόσω μάλλον όταν διέπραξε το λάθος να μιλήσει και να θέσει ζήτημα οικονομικής σκοπιμότητας, πίσω απ' αυτές τις αντιδράσεις της Αντιπολιτεύσεως.

Πρέπει να ξέρει ο κ. Παπουτσης ότι η ΕΝΕ έχουσα επιμελητηριακή χροιά, μπορεί να αναλαμβάνει ευρωπαϊκά προγράμματα. Έχει διαχειριστική επάρκεια. Μπορεί να ανέλαβε δύο ευρωπαϊκά προγράμματα επί Αβραμόπουλου, μπορεί τώρα από την κ. Ξενογιαννακοπούλου να αναλάβει άλλα δύο. Άρα, λοιπόν, γιατί θέσατε πιθανό ζήτημα οικονομικής σκοπιμότητας πίσω απ' όλα αυτά; Νομίζω θα έπρεπε να είστε περισσότερο προσεκτικός, γιατί κάποιος κακεντρεχής μπορεί να βάλει στο μυαλό του το εξής...

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Όχι εμείς, βέβαια.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Όχι εμείς, βέβαια, γιατί δεν είμαστε κακεντρεχείς. Αλλά τώρα στο δικό σας μυαλό, εννοώ του ΠΑΣΟΚ, να υπάρχουν τέτοιου είδους απόψεις και εξ αντανάκλασής τις περνάτε στους άλλους.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Μπορεί.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Βεβαίως, να πω και κάτι άλλο. Εμείς, κύριε Παπουτσή, θέσαμε συγκεκριμένα ερωτήματα. Οι άνθρωποι αυτοί έδωσαν 50.000 ευρώ. Θα τα δώσετε πίσω; Είναι λεφτά των νοσηλευτών. Ρωτήσαμε, θα τα δώσετε πίσω;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Γιατί να τα δώσουμε;

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Η κυρία Υπουργός είπε ότι ο ν.3252/2004 θα μεταβληθεί. Ρωτήσαμε, λοιπόν, θα μεταβάλετε το εκλεκτορικό σώμα; Θα μεταβάλετε το ενιαίο ψηφοδέλτιο, προκειμένου να εμφολωχρήσει και στην ΕΝΕ η λογική των κομματικών παρατάξεων και κομματικών

δυνάμεων; Εμείς θέσαμε συγκεκριμένα ερωτήματα, κυρία Πρόεδρε, και επί των συγκεκριμένων ερωτημάτων δεν πήραμε καμία απάντηση.

Άρα, λοιπόν, εμμένουμε στη θέση μας ότι το βαθύ ΠΑΣΟΚ θέλει να ελέγξει και την ΕΝΕ. Περί αυτού πρόκειται. Εάν κάνουμε λάθος, υπάρχει και η προοπτική αυτή, διότι ο κ. Παπουτσης μπορεί να αντιτείνει: «κάνετε λάθος». Ναι, αλλά τοποθετηθείτε ξεκάθαρα για το εκλεκτορικό σώμα και για το ενιαίο ψηφοδέλτιο. Συγκεκριμένα ζητήματα που χρήζουν συγκεκριμένων απαντήσεων.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον κ. Ροντούλη.

Το λόγο έχει ο κ. Χρήστος Παπουτσης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Φαίνεται, κυρία Πρόεδρε, ότι ο κ. Ροντούλης έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο θέμα.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Μάλιστα έχω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Όχι για την ΕΝΕ, όχι για τους νοσηλευτές, γιατί και εμείς έχουμε ενδιαφέρον για τους νοσηλευτές.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Δεν το δείχνετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Από ό,τι καταλαβαίνω ο κ. Ροντούλης έχει πολύ ενδιαφέρον για το θέμα που αφορά το συγκεκριμένο μοντέλο λειτουργίας της επιμελητηριακής οργάνωσης ενός μικρού τμήματος των νοσηλευτών. Για να χρησιμοποιήσω τον ακριβή όρο και να περιγράψω σωστά αυτό ακριβώς για το οποίο συζητάμε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Μπορεί να αποτελέσει πρότυπο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Κύριε Ροντούλη, σας διαβεβαιώ ότι δεν είχα καθόλου υπ' όψιν μου ότι διαχειρίζεται κοινοτικά κονδύλια η ΕΝΕ. Άρα, λοιπόν, το ερώτημά μου είχε προφανώς βάση. Το έθεσα, όμως. Έθεσα το ερώτημα.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Το ξέρει όλος ο κόσμος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Εγώ δεν το ήξερα. Είδα, όμως, πολύ μεγάλη αγωνία από τον κ. Σαλμά, από τον κ. Μαρκόπουλο. Εσάς σας καταλαβαίνω, ξέρω πολύ καλά ότι σταθήκατε περισσότερο στο διαδικαστικό μέρος και στο γενικότερο θέμα τού γιατί να αναβάλουμε κάτι, αφού πρόκειται να γίνουν εκλογές τώρα. Η αλήθεια είναι ότι πρέπει να υπάρξει μια καλύτερη οργάνωση.

Βεβαίως εσείς δεν τη γνωρίζατε αυτή την πτυχή της υπόθεσης. Την ακούσατε σήμερα από την κυρία Υπουργό. Τόσο, όμως, οι εκπρόσωποι της ΕΝΕ όσο και ο κ. Μαρκόπουλος όσο και ο κ. Σαλμάς, οι οποίοι είχαν ενδιαφερθεί καθ' όλη τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας, όπου βρίσκεται η τροπολογία αυτή στη διάθεση των συναδέλφων της Βουλής, γνώριζαν ότι ακριβώς αυτός είναι ο στόχος. Ό,τι έγινε με τα άλλα επιμελητήρια –το θέλησε η Κυβέρνηση και νομίζω όλοι μας συμφωνούμε– πρέπει να γίνει και στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Εάν και κατά πόσον υπάρχει η ανάγκη για τη διαχείριση των συγκεκριμένων κονδυλίων από κάποιους συγκεκριμένους ανθρώπους, αυτό είναι ένα θέμα το οποίο ας το διερευνήσουν όλα τα κόμματα και ας το δούμε στην πορεία. Δεν αφορά εμάς στη συγκεκριμένη περίπτωση.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ποιοι είναι οι συγκεκριμένοι;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Δεν αφορούν εμάς.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Αιρετοί είναι, δεν είναι συγκεκριμένοι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Μα, με συγχωρείτε. Δεν σας είδα, κύριε Ροντούλη, να διαμαρτύρεστε, σας το θυμίζω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Παρακαλώ, δεν επιτρέπεται ο διάλογος. Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Δεν ξέρω τι έκαναν οι συνάδελφοι, εμείς διαμαρτυρηθήκαμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ωραία και εμείς μαζί σας. Είχαμε την ίδια ευαισθησία. Εδώ, όμως, δεν πρόκειται για κάποιους άλλους ανθρώπους. Εδώ δεν αλλάζει κάποιος. Δεν παρεμβαίνει κανείς στη διοίκηση.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Η συστατική πράξη θα αλλάξει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Παπουτσή, με συγχωρείτε, μην απευθύνετε στον κ. Ροντούλη. Δεν μπορεί να ανοίξει διάλογος. Τοποθετήθηκε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Έχετε απόλυτο δίκιο, κυρία Πρόεδρε. Πράγματι, πρέπει να απευθύνομαι σε εσάς.

Απευθύνομαι, κυρία Πρόεδρε, σε σας και σας λέω ότι ο κ. Ροντούλης έχει άδικο όταν επιμένει στη σημερινή συζήτηση να πάρει απαντήσεις επί των ερωτημάτων, τα οποία είναι αντικείμενο του κοινωνικού διαλόγου, τον οποίον ήδη ξεκίνησε και ήδη δεσμεύτηκε η Υπουργός με τους εκπροσώπους της ΕΝΕ και των νοσηλευτών και με όλα τα σωματεία, τα οποία λειτουργούν στο χώρο.

Ούτως ή άλλως στο νομοσχέδιο, το οποίο προετοιμάζεται και εντός των επομένων δεκαπέντε ημερών θα είναι ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας και θα συζητηθεί με όλη την άνεση που έχουμε και ο κ. Ροντούλης και οι άλλοι συνάδελφοι θα έχουν την ευκαιρία να πάρουν συγκεκριμένες απαντήσεις επί των συγκεκριμένων ερωτημάτων, που θα αντικατοπτρίζουν τις προθέσεις της Κυβέρνησης, όπως θα έχουν διαμορφωθεί μετά από το διάλογο με τους εκπροσώπους των νοσηλευτών.

Μέχρι τότε, λοιπόν, μην έχετε αγωνία, κύριε Ροντούλη, να είστε απολύτως βέβαιος ότι όλα θα πάνε καλά. Προς το καλό του τόπου και των νοσηλευτών γίνονται αυτές οι παρεμβάσεις και κυρίως με την καλύτερη οργάνωση της περιφερειακής διοίκησης.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον κ. Παπουτσή.

Το λόγο έχει η Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κ. Κωνσταντίνα Μπιρμπίλη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα να κάνω τέσσερα μικρά σχόλια και κάποιες διευκρινίσεις.

Κατ' αρχάς, συμφωνώ μαζί σας ότι δεν υπάρχει μαγικό ραβδί. Σε σχέση με τα επικίνδυνα απόβλητα, αυτή τη στιγμή αν χρειαζόταν να χωροθετήσουμε, δεν ξέρουμε πού να χωροθετήσουμε. Και όταν είπα «να δούμε τι θα γίνει μετά από έξι μήνες», δεν εννοώ ότι θα ξεκινήσουμε να σκεπτόμαστε μετά από έξι μήνες εάν αποτύχει η δημόσια πρόσκληση ενδιαφέροντος που θα κάνουμε.

Αυτά τα πράγματα μπορούν να γίνουν παράλληλα. Και ήδη το Υπουργείο ξεκινάει μελέτη, ώστε άσχετα με το εάν θα καταλήξει κάπου θετικά ή αρνητικά ή όποια πρόσκληση ενδιαφέροντος, να έχουμε εναλλακτικούς χώρους για τη χωροθέτηση εργοστασίων ή οτιδήποτε χρειάζεται, για την επεξεργασία των επικίνδυνων αποβλήτων.

Εδώ θέλω απλά να σημειώσω ότι τον τελευταίο καιρό έχουν ενταθεί πάρα πολύ και οι έλεγχοι που γίνονται από τους επιθεωρητές περιβάλλοντος για όλη αυτή τη διακίνηση -που όλοι σας είπατε και είναι μία πραγματικότητα- για το πώς, δηλαδή, διακινούνται τα επικίνδυνα απόβλητα και το πώς τελικά πολλές φορές απορρίπτονται εκεί που απορρίπτονται και τα κανονικά οικιακά απόβλητα.

Θα ήθελα να κάνω και ένα δεύτερο σχόλιο για το θέμα των περιφερειακών σχεδιασμών. Ο εθνικός σχεδιασμός, που πρέπει να γίνει και πρέπει να υπάρχει επιτέλους στη χώρα μας σύμφωνος και με τη νέα οδηγία -που βέβαια, πρέπει απόλυτα να πηγαίνει στην κατεύθυνση που είπατε και εσείς, δηλαδή της μείωσης των απορριμμάτων- δεν σημαίνει ότι θα καθυστερήσει τους όποιους περιφερειακούς σχεδιασμούς, οι οποίοι είναι ώριμοι να υλοποιηθούν.

Και εδώ πρέπει να πω ότι το μεγάλο πρόβλημα που έχουμε ως χώρα να αντιμετωπίσουμε και το οποίο συνδέεται άμεσα με τους χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης των απορριμμάτων, είναι ότι οι περιφερειακοί σχεδιασμοί, που έχουμε αυτή τη στιγμή, είναι είτε ανεπαρκείς είτε δεν υπάρχουν ή είναι εξαιρετικά ανώριμοι. Σε καμμία περίπτωση, όμως, δεν μπορεί το ένα να αποτελέσει τροχοπέδη για την εφαρμογή του άλλου. Δεν μπορούμε να χάσουμε ούτε μια μέρα.

Σε σχέση με το τρίτο θέμα που αναφερθήκατε για το RDF, το οποίο λέτε ότι αντί να καίγεται -και είναι πάρα πολύ σωστό- πολλές φορές ένα μεγάλο του ποσοστό ουσιαστικά θάβεται. Εκεί

πρέπει να σας πω ότι έχει γίνει πολύ μεγάλος διάλογος τόσο με την τσιμεντοβιομηχανία, όπου υπάρχει ένα θέμα, αλλά και με τον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής. Αυτό είναι κάτι που δεν το είχαμε σκεφθεί μέχρι σήμερα. Και είναι πολύ εύκολο να καίγεται και μπορεί να καίγεται εκεί RDF χωρίς κανένα πρόβλημα. Αντίθετα, υπάρχει όφελος και για τον τρόπο που μετρώνται οι οι ρύποι.

Τέταρτον, κρατώ, κύριε Ροντούλη, αυτό που είπατε για το θέμα των αντισταθμιστικών τελών. Εδώ πρέπει, βέβαια, να σας θυμίσω ότι, ούτως ή άλλως, το θέμα των αντισταθμιστικών τελών προβλέπεται σε ένα βαθμό στο κόστος διαχείρισης των απορριμμάτων. Παρ' όλα αυτά νομίζω ότι θα πρέπει κανείς να επαναξιολογήσει νομοθετικά αν πρέπει αυτό να υπάρχει ή να αποτελεί ένα κίνητρο στον εκάστοτε δήμο και ένα κίνητρο με πολύ μεγαλύτερη διαφάνεια από ό,τι γίνεται σήμερα, ούτως ώστε ο κάθε δήμος να ξέρει τι θα πάρει, τι ανταποδοτικό όφελος έχει, εάν έχει στην περιοχή του ένα χώρο διάθεσης απορριμμάτων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Υπουργό.

Κηρύσσεται πραιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως και 12 και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: «Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 104 και ειδικό 14 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 104 και ειδικό 14 έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία και θα αποτελέσει το άρθρο 12 του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 105 και ειδικό 15 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 105 και ειδικό 15, έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία και θα αποτελέσει το άρθρο 13 του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο του νομοσχεδίου;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΚΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: «Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.16' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τετάρτη 9 Ιουνίου 2010 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία: μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

